

ET DOCVMENTA DAMVS
QVA SIMVS ORIGINE NATI
S. CAROLVS M. IMP.
RVDOLPHVS I MAGNVS
LEOPOLDVS AVGVSTVS
MAXIMILIAN II
FERDINANDVS I
DISSERTATIO POLEMICA
De Origine Augustae Domus Habsburgo-Austriacae
à Carolo Magno Imperatore
Prolegomenon ad Annum Sanctum Austriacum
Authore
Ioanne Ludovico Schonleben SS. Theol. Doctore,
Protonotario Apostolico.

JOANN. LUDOVICI SCHÖNLEBEN

Carnioli Labacensis SS. Theologiæ Doctoris, Proto-Notarij Apostolici

DISSERTATIO POLEMICA
DE PRIMA ORIGINE
AUGUSTISSIMÆ DOMUS
HABSPURGO-AUSTRIACÆ,

IN QUA

VIGINTI DIVERSÆ OPINIONES AUTHORUM VENTILANTUR,

ET

VERA ORIGO

A

CAROLO MAGNO
IMPERATORE
EIUSQUE MAIORIBUS FRANCO-GERMANIS

Cum multiplici Prærogativa

Participati sanguinis, ante alios Europæos Principes, ostenditur, & solidè probatur.

PROLEGOMENON
AD ANNUM SANCTUM HABSPURGO-AUSTRIACUM

IN QUO

Per singulos Anni totius dies Quingenti

Sancti, Beati, & Venerabiles utriusq; sexus

Habspurgo-Austriacis sanguinis & cognationis nexu illigati proponentur.

LABACI, Sumpt. & Typis JOANN. BAPTISTÆ MAYR Typographi & Bibliopolæ.

Anno Christi M. DC. LXXX. Anno Æmonæ seu Labaci Conditæ MM. DCCCCIII.

IMP. CÆS.

LEOPOLDO

D. FERDINANDI III. FILIO

AUGUSTO

HABSPURGO-AUSTRIACO

Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Slavoniæ, &c. Regi.

ARCHIDUCI AUSTRIÆ,

Duci Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ, &c. Comiti Tyrolis, Goritiæ, &c.

PATRI PATRIÆ,

FELICITATEM.

ARduum opus *Augustissime Cæsar*, tentatum multis, nulli expeditum aggredior, dum *Vestræ Majestatis* Majorum inquiro originem. Seculorum hic labor est obvolutam multis seculis gloriam evolvere, & primordia Regna-

gnatricis Domûs, quæ omnium ætatum Principes familias Majeſtate pariter, & felicitate tranſcendit, inveſtigare. Temerarium videri poſſet conſilium poſt tot eruditorum virorum laborioſos conatus, poſt eruderatam omnem penè antiquitatem, excuſſa veterum monimenta, inſpecta monumenta, deterſos chartophylacijs pulveres, ſperare meliùs, aut certius quidpiam in lucem protrahere. Mihi verò hæc temeritas neceſſaria ſemper eſt viſa, de tantæ Domûs initijs, aliorum, qui hactenus ſcripſerunt ingenioſas inventiones ad examen vocare, aurum à luto ſecernere, verum à falſo diſcriminare, & in id unum curioſè eniti, ut quod inter omnia maximè verùm ſit, ſolidis argumentis fulciatur. Quod quidem plurium annorum vigilanti ſtudio tandem me conſecutum exiſtimo, dum ventilatis viginti diverſis opinionibus, in duas potiſsimùm ceu veriores me ſenſi inclinatum. Altera eſt, quæ primam Originem Auguſtæ Domûs à Francorum antiquis Regibus repetit; tametſi conjecturæ tantum innixa, & in diverſas diſtracta vias, certum & indubitatum Authorem generis ante *Ottobertum Comitem Vindoniſſæ*, qui circa añum CHRISTI 630. floruit, aſsignare non poſsit. Altera verò generis Authorem ſtatuit *Carolum Magnum Auguſtum*, ſed per ſexum

xum fœmineum deductâ Genealogiâ: quâ tamen quia Principes alij gloriantur, nihil detrahitur Majestati & antiquitati Augustæ Domûs, quin plurimùm potius accrescit: cum inter cœteros Europæos Principes in Carolino sanguine participato *Habspurgo-Austriaci* felicitatis & primogenituræ obtineant principatum. Quanquam & hæc missa facere possem, nullo Augustæ Domui illato præjudicio. Apud omnes quippe historiarum peritos indubitatum est, quin & publicis testatum Instrumentis, & antiquis firmatum Schediasmatis, quòd â mille quinquaginta annis *Habspurgica Domus* Magnorum Dynastarum & Comitum ornata titulis; meritò cœteris in Europa Principum familijs sit præferenda: utpote, cùm nulla alia æquè certis Originem suam tanto annorum censu roboratam evincere posit documentis. Hoc non gloriosiùs dictum quàm veriùs, hæc *Polemica* & *Anni Sancti Austriaci* (quem molior) *Prolegomena Dissertatio*, abundè, ut spero, testatum faciet. Veterum enim testimonijs fultus evincã Augustam *Habspurgo-Austriacam Domum* inter Principum Europæorum familias, ceu solem inter Planetas incedere, & præ illis (si quæ adhuc de sanguine Carolino partici-

pant) Primatûs & *Primogenituræ* titulò gloriari. Totum verò hoc quidquid eſt laboris mei, non debetur alteri, quàm *Conſilio & Induſtriæ Majeſtatis Veſtræ*, quæ & indubitata hæres Coronatorum in Majoribus titulorum, & eorundem in felicem poſteritatem canalis, acceptam à Magnis Majoribus, majorem virtutem & gloriam, omnium populorum ſuffragijs acclamantibus feliciſsimè transfundit in ſucceſſores, ut eam non tàm æquâſſe, quàm multis incrementis auxiſſe videatur. Leget hic *Majeſtas Veſtra*, quàm altas radices egerit Imperatricis familiæ nobiliſsima Arbor, plurium ſeculorum vetuſtate ſolidata, decorata titulis, coronata diadematis, & jam (quod ſtupent duabus añorum centurijs univerſi) ad utrumque Orbis cardinem explicata. Leget hic etiam *Majeſtas Veſtra*, veluti pendulos à Gentilitia Arbore lemniſcos. *Viginti Tiaras Pontificias, Sexaginta quinq; Occidentalis, & Centum Orientalis Imperij Coronas*, quas ſuæ cognationis vinculo illigatas, ſuarum Coronarum Auctarium jure meritò poſsit agnoſcere. Hæc verò dum leget, in ſe *Uno* collecta intelliget: quo ſanè nullum ab Orbe condito

Prin-

DEDICATIO.

Principem tantâ ditatum hæreditate admirabitur. Unum flexo poplite pronus deprecor, ut *Vestra Majestas* calamo meo ignoscat; qui nudam sectatus veritatem, elegantiarum destitutus ornatu, ad apices & fastigia humanæ potentiæ provolare est ausus. Nihil (ut spero) detrahet Augustæ magnitudini suâ exilitate, dum in Nuce contrahet Jliadem, relictâ alijs spartâ digerendi laxiore, & venustiore stylo Austriacam cœlo parem amplitudinem: quod quidem multi tentârint, assecutus fuerit nemo. Hoc in Austriadum laudibus palmare est, pro dignitate explicari non posse: & omnem commendationis conatum infrà eorum merita consistere. Majestas divinæ contermina suo tantùm celebratur argumento. Id ego dum paucis attingo, duco lineam, quam alij feliciore peñicillo in æternitatem extendant. Annuat solùm propitium Numen, ut evolutus nunc *Habspurgo-Austriacæ* felicitatis ***Seculorum Quaternio*** (ex quo videlicet ***Austria*** cœpit adorare ***Habspurgum*** ab Anno Christi M. CC. LXXVIII.) auspicatissimi ***Secularis Quinarij*** exordium ab anno Imperij *Vestræ Majestatis* vigesimo, id est CHRISTI

(b) M. DC.

DEDICATIO.

M. DC. LXXVIII. triumphalibus de invidia temporum & hostium ornamentis clarescens in myriades seculorum procurrat. Ita vovebam animitùs Labaci, Cal. Martij, Año Millesimo Sexcentesimo, Octogesimo; Quo hæc absoluta prælo subjeci.

Sacratissimæ Vestræ
Majestatis

Æternùm submissißimâ devotione obstrictus Servus

JOANNES LUDOVICUS SCHÖNLEBEN,
SS. Theologiæ Doct. Proton. Apostolicus.

Præmonitio ad Lectorem.

NIhil in omni re literaria laboriosius est, quàm Geneographicum studium, quod totum requirit hominem, magnam in conquirendis antiquis documentis industriam, in digerendis solertiam, in discernendis cautelam, in combinandis attentionem, memoriam, judicium; adhæc non mediocrem historiarum cognitionem, in Chronotaxi ordinanda peritiam, & denique in promerenda apud doctos fide synceræ & solidæ veritatis curam. Non enim satis est pro libitu adferre nomina vndecunque congesta, sed singula requirunt suam probationem per originalia, vel authentica instrumenta, & in horum defectu, saltem per authorum nequaquam de adulatione, vel figmentis suspectorum, præsertim veterum clara testimonia. Ubi hæc desiderantur, laborat fides, vacillat legentium assensus. Et erit aliquando tempus quo nonnullorum ætatis nostræ Geneographorum labores ad examen revocabuntur, quibus consultius fuisset abstinere ab omni opere, quàm in vanum laborare; multa sine Consule, sine Prætore asseverare, per quæ illustres familiæ certaturæ de stirpis antiquitate inter se committentur; & quos in paucis deprehendent falsos, æquè reos pronuntiabunt in omnibus. Quæ veritas vsque adeò altè meo insedit animo, vt licet jam viginti annis per intervalla plenam Habspurgo-Austriacam Genesim fundatè non fucatè ordinare connisus sim, nondum tamen præsumam, nisi novis & iteratis curis revisam & elimatam in lucem producere: quod spero (si boni cœlites aliquantisper vitam prorogaverint) futurum tandem, cùm aliis affectis opusculis supremam manum imposuero. Intereà verò *Annum Sanctum Habspurgo-Austriacum*, sive Sanctos & Beatos Augustæ Domui consanguineos, & cognatos, præmittere libuit, non simpliciter, sed cum Schematibus Genealogicis, seu deductione graduum, ex mente aliorum Authorum, & potissimum quidem juxta opinionem, quæ Habspurgo-Austriacos deducit à Carolo Magno, quæ tam certa est, vt à nullo veritatis cordato amatore disputari possit; & quia Caroli Magni origo à vetustioribus Francorum Regibus citrà controversiam deducitur, nulli displicere debebit Opinio illa Communis & plurimorũ Authorum suffragiis fulta, quòd Habspurgo-Austriaci ortum habeant à vetustis Francorum Regibus Merovingis, aut posteris Pharamundi. Altiùs ordiri nec opus est, nec libet, quià majori indagine opus habent, quæ antiquiora sectantur opiniones, vti ex Prolegomeno constabit. In hoc enim, priusquam aggrediar ipsum *Annum Sanctum* Viginti diversas opiniones, quas hactenus ex varia lectione deprehendi, de prædicta Habspurgo-Austriaca origine exhibeo, cum singulorum fundamentis & censuris, cæteris præferens illam, quæ à Carolo Magno ejusque Majoribus deducit Habspurgicos, vt constet Lectori benevolo, me non gratiis scribere, sed patrocinio veritatis. Adjungam Prærogativas Augustæ Domûs, quibus cæteras Europæas familias antecedit, præter Sanctos 500. (qui in Austria Sancta enumerantur) etiam Romanos Pontifices 20. Romanos Imperatores Occidentis 65. Romanos Imperatores Orientis 100. potentiam etiam, Dominiorum amplitudinem, titulorum eminentiam, quibus omnes tàm modernos, quàm veteres Principes excellit: tantæ denique felicitatis veram causam, & vt speramus perpetuitatem, quæ PIETAS est, attingam veriùs quàm deducam. Et in hoc consistet Dissertatio Polemica, seu Prolegomenon ad ipsum *Annum Sanctum Habspurgo-Austriacum*, cui aliud Volumen propediem subsecuturum deserviet.

CENSURA.

DIssertationis Polemicæ de Origine Augustæ Domûs Habspurgo-Austriacæ Reverendiss. Domini JOANNIS LUDOVICI SCHÖNLEBEN, SS. Theol. Doctoris Protonotarij Apostolici, Priorem de ipsa Origine: Posteriorem verò de ejusdem Prærogativis Partem ex Commissione per Venerabile Officium Episcopale mihi facta, lectione accuratà percurri. Et in priore quidem Super-Augustam hanc Domum, sicut inter cunctas Orbis vniversi maxima est; ità à Nobilitate & virtute à MAXIMO CAROLO MAGNO deductem, ad propriam Author non minùs fundatè, quàm meritò reducit Originem. In posteriore verò iis prærogativis, quas sicut ortu ipso sibi sensit ingeneratas, ità continuatà sanctitate, Imperiique sui, adversùs quod nec Inferi prævalent portæ, firmatrice Hæreditariâ Pietate sibi propriissimas effecit, æquissimo calamo adeò exornat, vt sive inter cælites repositam beatitatem venerari, sive Maximorum Pontificum summam dignitatem revereri, aut Orientis, & Occidentis Imperie combinare alicujus fuerit voti, is eam pluribus Habspurgo-Austriaci pijssimi sanguinis sacro cultui expositis Cælicolis quotidie *Sanctam*, sub Tiaris divinæ in Terris proximæ dignitati *Summam*: in vtroque orbe Diademate *Augustissimam*, Authoris hujus integerrimæ fidei collyrio, etiam cùm invidus quispiam nollet, debeat videre. Ità sine Orthodoxæ fidei, & bonorum morum offendiculo eandem me vidisse, reverenterque lustrasse fateor: dignissimam proinde censeo, quæ præli beneficio, Orbi vniverso colenda, veneranda, admiranda, maximè verò suâ in Pietate avità Christianis Principibus imitanda, vtpote in qua nemo aliquid magnificandæ, ex qua omnis plurimum ditandus, quod desideret inveniet, proponatur. Sic censebam in Conventu B. V. Assumptæ PP. Minorum S. P. N. FRANCISCI de Observantia. Die 6. Maij ANNO 1680.

Fr. ANTONIUS LAZARI, Ord. Min. de Observant. SS. Theol. Lector Generalis, & Consistorialis Officij Episcopalis Labacensis.

Approbatio Officij Episcopalis.

CUm nobis Dissertationes Polemicæ à Reverendiss. Domino JOANNE LUDOVICO SCHÖNLEBEN SS. Theol. Doctore ac Protonotario Apostolico, pro approbatione præsentatæ fuerint: nosque easdem Adm. R. ac Religioso in Christo Patri, Fr. Antonio Lazari SS. Theol. Lectori Generali, Ord. Min. S. FRANCISCI de Observantia, & Consistoriali Labacensi discutiendas tradiderimus, eodemque referente acceperimus, prædictam Dissertationem nihil Orthodoxæ fidei dissonum, aut bonis moribus incongruum continere; imò in maximam Augustissimæ Domûs Austriacæ gloriam, decus, & ornamentum adaptatam esse: Ideò pro eo quo fungimur munere, eandem Typis mandandi plenariam facultatem præsentium vigore concedimus, & impertimur. Labaci ex Officio Episcopali die 7. Maij. Anno 1680.

FRANCISCUS JOSEPHUS GARZAROLE à Garzarollshoffen SS. Theol. Doctor. Officialis ac Vicarius Generalis.

JO-

JOANNIS LUDOVICI SCHÖNLEBEN

Carnioli Labacensis SS. Theol. Doct. Protonotarij Apostolici

DISSERTATIO POLEMICA

DE

AUGUSTISSIMÆ DOMUS

Habspurgo-Austriacæ

PRIMA ORIGINE

VIGINTI DIVERSÆ OPINIONES DISCUSSÆ.

PROOEMIUM.

OMnes, si ad primam originem respiciant à DEO sunt, si ad æstimationem ab hominibus. *A primo mundi ortu vsque in hoc tempus perduxit nos ex splendidis, sordidisque alterna series*, ait Seneca. Senec. Epist. 44. Æstimatio splendorem à sordibus in eodem luto sejunxit. Sarculum, ligo, aratrum, totius mundi quondam erant insignia. Et quià omnes vnum genus (facili inter paucos memoriâ) respiciebant, fraterno contenti nomine, Dominorum ac servorum relativos titulos ignorabant. Tunc nondum sceptra & coronæ inventæ erant. Crevit ingenium provecto mundo. Cum augmento mortalium aucta sunt nomina, & subinde cum nominibus sui quoque ad incunabula

 nabula

nabúla respectus. In primordiis ad leges simplicitatis composita vetustas neglexit discretionem natalium. Accuratior, quià auctior posteritas, mutuæ studio æmulationis, ad majores cœpit animos reflectere; ac bonæ indolis prolem antiquiorum factis ceu stimulis ad sequelam impellere, vt non tam natalibus deberetur nobilitas, S. Greg. L. 21. Moral. c. 17. quàm virtuti. Unde ajebat Magnus Gregorius: *Omnes homines natura æquales genuit, sed pro variis meritis alijs alios dispensatio justa præponit.* Excogitata sunt à factis nomina, à nominibus successio, à successione imitatio; & quem quisque agnoscebat gloriosum atavum vel tritavum, ejus sibi non tàm exemplo vivendum putavit, quàm sanguine gloriandum. Ità sensim orbis partitus in diversas familias nominibus majorum tantum tribuit, vt crederet per illa parem aliàs mortalium nascendi conditionem discerni posse. Hinc illa inveteratæ opinionis nomenclatura, qua alij, & alij nominamur. Pares morimur, sed impares nascimur. Eadem terra Dominos & servos, Reges & colonos mortuos sinu excipit; sed non eadem fascia natos ligat. Habent aliquid splendoris nobiles fasciæ quo carent plebejæ, & Magni censentur etiam in cunis, qui generantur à Magnis. Radicis quippè succum attrahunt thyrsi, & parentum indolem proles imitatur. Quin ferè quos scimus illustres origine, ad virtutem credimus propensiores. Quodsi opinione nostrâ quandoq; fallimur, non multò post videmus antiqua stemmata interire. Nobilitas enim, quæ solis majorum ceris ac simulacris innititur, verè cerea est, & solido virtutis fulcro destitutæ stirpes diuturnitatem sperare non possunt. Argumentum proinde est perennasse virtutem in familia, cujus splendorem natalium longo annorum censu firmatum conspicimus. Idque tantò amplius confert ad generis claritatem, quantò altius origo accersitur. Sed in hoc delinqvunt nonnulli ætatis anterioris Geneographi, quod omnem penè familiam

miliam ab equo Trojano, à Priamo, Antenore, Ænea, quin à Noëmo trahant, nullis Añalium vel faſtorum præſidiis fulti. Eâ re tamen Mecœnatibus placere ſe putant, cùm fidem perdunt; & Principùm Regumque illuſtrare familias, cùm maximè obſcurant. Merè ſiquidem ficta cenſeri ſolent, quæ in vno fabuloſa notantur: & demeretur aſſenſum integra narratio, quæ fictionis indicium exhibet in parte. Supervacanea profectò illa cura eſt, quâ omnis ſanguis Regius purpuræ acceptus refertur, quaſi decederet aliquid Principali familiæ, ab origine non Regia profluxiſſe. Deveniendum tandem eſt ad vnum aliquem, qui nullo dignitatis vocabulo honeſtari poſſit, ſi nimiùm curioſi majorum ſcrutatores, altiùs ſemper & altiùs originem inquiramus. Fuit enim aliquando tempus, quo nullos Reges adoravit orbis. *Sæpè originem neſciri*, (ajebat Puteanus) *aut confundi, illuſtre antiquitatis ſignum eſt, nec pulchriori monumento durat rerum memoria, quàm cùm quæri eæ debent.* Puteanus lib. 1. hiſt. Inſubr. Quærantur ergo: ſed ità, ne qui legerint, de fide conquerantur. Adulatio abſit: eliciatur è tenebris veritas nuda, ſincera, & incorrupta. Separentur à falſis vera, à veris dubia, & ſuum cuique tribuatur: hoc quippe munus eſt probi Geneographi. Porrò & illis noſtræ ætatis ſcriptoribus ſuccenſeo, qui Geneſes truncant, & nihil niſi quod mille teſtibus, argumentiſq; comprobatum eſt, pro ſincero habent. Danda ſunt aliqua ſcientiæ, aliqua etiam opinioni: quæ ſciuntur, in controverſiam non cadunt: quæ opinione conſtant, colliſione ſententiarum emicant, & ſenſim ad gradum ſcientificæ veritatis promoventur. Multa, quæ olim vocabantur in dubium, diſputationum beneficio certitudinem ſunt conſecuta. Non omittam numerare inter majores familiæ, de quorum certa & indubitata ſerie non ſum omninò certus. Locabo illo ordine, quem maximè probabilem judicavero: ſuccedet fortè aliquis qui mutabit, & addet inventis citrà injuriam

 riam

nabúla respectus. In primordiis ad leges simplicitatis composita vetustas neglexit discretionem natalium. Accuratior, quià auctior posteritas, mutuæ studio æmulationis, ad majores cœpit animos reflectere; ac bonæ indolis prolem antiquiorum factis ceu stimulis ad sequelam impellere, vt non tam natalibus deberetur nobilitas, quàm virtuti. Unde ajebat Magnus Gregorius: *Omnes homines natura æquales genuit, sed pro variis meritis aliis alios dispensatio justa præponit.* Excogitata sunt à factis nomina, à nominibus successio, à successione imitatio; & quem quisque agnoscebat gloriosum atavum vel tritavum, ejus sibi non tàm exemplo vivendum putavit, quàm sanguine gloriandum. Ità sensim orbis partitus in diversas familias nominibus majorum tantum tribuit, vt crederet per illa parem aliàs mortalium nascendi conditionem discerni posse. Hinc illa inveteratæ opinionis nomenclatura, qua alij, & alij nominamur. Pares morimur, sed impares nascimur. Eadem terra Dominos & servos, Reges & colonos mortuos sinu excipit; sed non eadem fascia natos ligat. Habent aliquid splendoris nobiles fasciæ quo carent plebejæ, & Magni censentur etiam in cunis, qui generantur à Magnis. Radicis quippè succum attrahunt thyrsi, & parentum indolem proles imitatur. Quin ferè quos scimus illustres origine, ad virtutem credimus propensiores. Quodsi opinione nostrâ quandoq; fallimur, non multò post videmus antiqua stemmata interire. Nobilitas enim, quæ solis majorum ceris ac simulacris innititur, verè cerea est, & solido virtutis fulcro destitutæ stirpes diuturnitatem sperare non possunt. Argumentum proinde est perennasse virtutem in familia, cujus splendorem natalium longo annorum censu firmatum conspicimus. Idque tantò amplius confert ad generis claritatem, quantò altius origo accersitur. Sed in hoc delinqvunt nonnulli ætatis anterioris Geneographi, quod omnem penè familiam

S. Greg. l. 21. Moral. c. 17.

miliam ab equo Trojano, à Priamo, Antenore, Ænea, quin à Noëmo trahant, nullis Añalium vel fastorum præsidiis fulti. Eâ re tamen Mecœnatibus placere se putant, cùm fidem perdunt; & Principùm Regumque illustrare familias, cùm maximè obscurant. Merè siquidem ficta censeri solent, quæ in vno fabulosa notantur: & demeretur assensum integra narratio, quæ fictionis indicium exhibet in parte. Supervacanea profectò illa cura est, quâ omnis sanguis Regius purpuræ acceptus refertur, quasi decederet aliquid Principali familiæ, ab origine non Regia profluxisse. Deveniendum tandem est ad vnum aliquem, qui nullo dignitatis vocabulo honestari possit, si nimiùm curiosi majorum scrutatores, altiùs semper & altiùs originem inquiramus. Fuit enim aliquando tempus, quo nullos Reges adoravit orbis. *Sæpè originem nesciri*, (ajebat Puteanus) *aut confundi, illustre antiquitatis signum est, nec pulchriori monumento durat rerum memoria, quàm cùm quæri eæ debent.* Quærantur ergo: sed ità, ne qui legerint, de fide conquerantur. Adulatio absit: eliciatur è tenebris veritas nuda, sincera, & incorrupta. Separentur à falsis vera, à veris dubia, & suum cuique tribuatur: hoc quippe munus est probi Geneographi. Porrò & illis nostræ ætatis scriptoribus succenseo, qui Geneses truncant, & nihil nisi quod mille testibus, argumentisq; comprobatum est, pro sincero habent. Danda sunt aliqua scientiæ, aliqua etiam opinioni: quæ sciuntur, in controversiam non cadunt: quæ opinione constant, collisiône sententiarum emicant, & sensim ad gradum scientificæ veritatis promoventur. Multa, quæ olim vocabantur in dubium, disputationum beneficio certitudinem sunt consecuta. Non omittam numerare inter majores familiæ, de quorum certa & indubitata serie non sum omninò certus. Locabo illo ordine, quem maximè probabilem judicavero: succedet fortè aliquis qui mutabit, & addet inventis citrà injuriam

Putean lib. 1. hist. Insubr.

riam mei & invidiam. Præiverunt alij viâ multiplici: ſequar, quà placuerit: præibo etiam alijs, quà potero. non ideò reus, quià fortè poſt me aliquis feliciore ſemitâ decurret ad metam. Suæ ſunt inventiones certis deſtinatæ ingeniis, ſuæ certis temporibus reſervatæ. Nondum omnia ſcimus. Multa latent ſub dubij, & opinionis velo, quod forſan olim aliquis reducet. Dubitandum, opinandum, conjecturandum aliquando eſt. Nunquam multa ſciunt, qui nunquam dubitant. Quare mihi poſt multos alios *Auguſtæ Domûs Habſpurgo-Auſtriacæ* originem inquirenti, illud optimum viſum eſt conſilium, Authores primùm, qui in eadem ſudarunt arena in ſuas Claſſes partiri, opiniones eorum ſecernere, dubia & falſa à certis ſeparare; & tunc demum ijs ſubſcribere, quos minimum à veritate intellexero deflexiſſe: qua in re

Certum eſt I. quòd Origo *Auguſtæ Domûs* plurima hactenus eruditorum exercuerit ingenia. Evolutæ membranæ veteres, ſepoſitis dudum chartis deterſi pulveres, antiqvorum rudera ædificiorum, ac monumentorum diligentius inſpecta materiem dederunt literatæ diſcordiæ, vt dum qvisqve novi aliqvid invenit, vel addit inventis, nullus cum altero conſentire videatur. Hinc ſicubi verum eſt; hîc maximè locum habet: *Quot capita, tot ſententiæ.* Et licet nonnulli conveniant in prima origine, vbi tamen ad generationum ſeriem proceſſerint, diſſociantur. Quos hactenùs ego ſpeciatim legi de Genealogia *Auguſtæ Domûs* tractantes ſunt ſuprà ſexaginta, præter Manuſcriptos. In ſingulis aliquid placuit, in nullo omnia. Quædam alicubi ſuperflua, quædam manca: bona aliqua, aliqua etiam erronea.

Certum eſt II. Si de origine *Auguſtæ Domûs* ſub Auſtriæ nomenclatura quæratur, à RUDOLPHO I. Habſpurgico Cæſare inchoandam, & in hoc velut indubitato conveniunt omnes. Primus enim RUDOLPHUS Auſtriam familiæ ſuæ partim jure ſanguinis (vt ſuo

ſuo loco oſtendam) partim beneficio Imperij adjecit, Magnus Auſtriacorum Ducum primò, mox Archiducum Genearcha.

Certum eſt III. ante Rudolphum I. Imperatorem vixiſſe plures Ordine ejus majores Comites Habſpurgicos, quorum ſeriem varij variè locant: plures alij, alij pauciores agnoſcunt. Ab Italis alij, alij à Trojanis, à Francis alij, à Gothis & Burgundionibus, ab Helvetiis, ab alijs alij ortos volunt, vt mox conſtabit. Ex iis Authoribus, qui hactenùs ad meas pervenerunt manus, deprehendi Opiniones viginti, ità diverſas, vt tamen aliquæ potiori ex parte conveniant. Has ordine proponam; & quid de ſingulis ſentiam breviter indicabo, ſalvo ſemper meliori judicio.

Certùm eſt IV. Inter majores Rudolphi I. Imperatoris ſub titulo Comitum Habſpurgi, Altenburgi, & Vindoniſſæ numerari Ottobertum Comitem, qui S. Trudberto locum condendæ ædiculæ in ſuo patrimonio aſſignavit, & hunc vixiſſe ad annum 667. floruiſſe circà annum 630. Unde ſequitur indubitatum eſſe nobilitatem Habſpurgicam probari poſſe evidenter ab anno Chriſti 600. id eſt per mille ſeptuaginta, & plures annos, quod fortè nulla hodie per orbem Principalis familia de ſuis majoribus tam certis, & tam fide dignis monimentis oſtendere poteſt. Cùm verò de majoribus Ottoberti nulla certa habeatur notitia, ſed ſolæ conjecturæ à pluribus formentur, ſiſtemus in Ottoberto tanquam radice maſculinâ indubitatâ.

Certùm eſt V. Si fœmineum ſtemma inſpiciatur, multæ poſſent origines Habſpurgicorum oſtendi: nulla tamen magis honorifica eſt, quàm à Carolo Magno, à quo & aliæ Principum familiæ ſuam cònantur ſtirpem deducere. Et reipſa poſſunt Reges Franciæ Capetini, Valeſij, Borbonij, Duces Lotharingiæ hodierni, ſed prioritas, & *primogenituræ* prærogativa eſt penes Habſpurgicos,

ſpurgicos, vt probabimus. Moderni Lotharingi ex Andegavenſibus, & Guiſijs ortum habent, Guiſij verò ex Capeticis, vt eſt apud Chiffletium, & Bucelinum. Quare cùm plures Familiæ certent pro hac origine Carolinga operæ pretium fuerit pluribus oſtendere, ac probare prioritatem, & *Primogenituram* reſpectivam Habſpurgo-Auſtriacorum à Carolo Magno. Ex qua probatione pariter liquebit Originem Habſpurgo-Auſtriacam magis honorificam eſſe prout repetitur à Carolo Magno, quàm prout nonnulli volunt eam deducere à Perleonibus Romanis. Nam præterquam, quòd opinio illorum ſit fictitia, vt oſtendemus, omnia illa decora, quibus ornantur Perleones, in triplum, & quadruplum ampliora ſunt in Carolingis.

Chifflet. in Com. Lotha. cap. 23 f. 90. Buc. P. 1. Ger. Geneal. f. 48.

Totum verò hoc opus duabus partibus conſtabit, In Priore adducentur Viginti opiniones, de Origine Habſpurgo-Auſtriacorum, & opinio *Nona*, quæ à Franco-Germanis Regibus ceu communiſſima, & præ cœteris probabilis: *Vigeſima*, quæ à Carolo Magno per fæmineum ſexum deducit originem, tanquam certa, & indubitata oſtendetur. In Poſteriore verò Decem Prærogativæ Auguſtæ Habſpurgo-Auſtriacæ Domûs præ cæteris Europæis Principibus, velut ex præmemorata Vigeſima opinione, & Carolinga origine, ornamenta confectanea proponentur.

DISER-

DISSERTATIONIS
POLEMICÆ
SEU
PROLEGOMENI
PARS PRIOR.

Viginti opiniones diversæ de Origine prima Habspurgicorum ventilantur, & verior inter illas stabilitur.

CAPUT I.

Prima Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab Osiride Ægyptio.

§. Unicus.

Exponitur Opinio Prima & rejicitur.

Aggredimur Dissertationem nostram Polemicam à remotissimis opinionibus, quæ se ultra memoriam & fidem humanam extendunt. Earum prima explodenda occurrit, quæ ex Ægypto accersit Habspurgicos. Joannes Aventinus in Annalibus Bavariæ allegatus à Martino Zeillero asserit, quod Maximilianus I. Cæsar Austriacus stemma suum derivari voluerit ab Osiride Ægyptio, quem Poëtæ fabulantur fuisse Jovis filium ex Niobe. Ego Aventini editionem Basileensem Anni 1580. consului, nec quidquam simile de Maximiliano reperio in allegato libro. Sicubi tamen alibi id asseruit Aventinus (cui aliàs non multum tribuo) putem quod solùm respexerit ad mentem Joannis Stabii, de qua seq. capite Nam Osiris Ægyptius fuit idem, qui Mitzraim filius Cham, nepos Noë, dictus etiam Philoni Mestra, Diodoro & Herodoto Mena vel Menes, Plinio Menon antiquior Phoroneo, Beroso Oceanus. Die qua natus est Osiris fertur audita vox, quæ indicavit Dominum omnium rerum in lucem prodire, Plutarcho teste. Rex Ægypti constitutus est Anno Mundi 1950. Idem hic Osiris creditur fuisse Ægyptius Pharao, qui (uti notat sacer textus) Abramo Sarai uxorem sustulit, & flagellatus ob eam causam à Deo, restituit, Anno Mundi, ut supputant aliqui 2026. Isis ejus soror & uxor fuit, quæ & Jo & Juno Ægyptia, & Ceres frugifera dicta est, quia frumenta invenit, cùm antea homines glandibus vescerentur. Mortua est Anno ætatis 539. Osiris à fratre proprio Typhone interfectus est Anno Mundi 2223. Post mortem divinus honor ei tributus, & nominari cœpit Jupiter Justus, Apis, & Serapis, id est Sanctus Taurus. Quæ quam fabulosa, & fabulis saltem mixta sint, nemo non videt. Cœterùm, quod opinio hæc non placuerit Maximiliano Cæsari, constabit ex dicendis seq. cap. & si verum est, quod

Joan. Avent. Annal. Bav. Lib. 1. apud Mart. Zeiller. Itiner. Germ. cap. 6.

Diodor. Sicul. Herodot. lib. 2. Plin. lib. 7. c. 56.

Plut. lib. de Iside, & Osirid.

Gen. 12.

scripsit de Maximiliano Cuspinianus, ejus Aulicus & Consiliarius, necessariò falsum est quod Aventinus. De quo Authore non benè sensit Cæsar Baronius, uti videre est Tomo 9. Annalium Ecclesiast. Ipsi Boij, quorum historiam scripsit pleraque ejus repudiant, ceu fabulis inspersa: unde sicubi etiam Geneses attingit, curandus non est. Quanquam nullius recentis authoris in hoc scriptionis genere sufficiens per se esse potest authoritas: nisi antiquis documentis, literis, privilegiis, marmoribus &c. fulciatur. Recentes verò illos arbitramur qui à duobus aut tribus seculis ad nos usque vixerunt. Dignior fide antiquior ætas. Liceat hic cum Cuspiniano dicere de hac Opinione: Austriaci *equidem (ut sunt candidi Principes) nollent seduci ac tales audire nugas, quas etiam mediocriter docti subsannant ac derident.* Hæc de Prima Opinione sufficiant.

Baron. ad An. 277. Adelzreit. in Annal.

Cuspin. in descript. Austr.

CAPUT II.

Secunda Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Noë & Cham ejus filio.

§. Unicus.

Exponitur Secunda Opinio, & rejicitur.

Jo. Stab. ap. Lequil.

Veritatis amantissimus Maximilianus I. Imperator Austriacus cum Imperii sedula administratione seriam suscepit curam investigandi Originem Domus Habspurgicæ, & plurima ingenia impulit in hunc laborem. Certarunt sub ejus auspiciis Ladislaus Sunthemius Cappella: Joannes Stabius, Joannes Abbas Trithemius, & paulò post Hieronymus Gebuilherus, Jacobus Menlius, & alii, qui per audaces saltus ex Asia superiore in Europam, ex Europa ad montes Pyrænæos in Galliam, inde in Germaniam superiorem & Helvetiam, majores Habspurgicorum traduxerunt. Sed alii aliam iniere viam. Unus Stabius Historicus & Poëta fertur à Noë & Chamo ejus filio auspicatus originem. Verùm opinio hæc facile apparet vana, & commentitia. Mihi certè priusquam seriam curam suscepissem hujus laboris, cum in eam incidissem, adeò ridicula visa est, ut inde arreptà occasione cœperim inquirere, num & quinam alii felicius se in hac arena investigandæ Habspurgicæ Originis exercuissent. Joannes Cuspinianus vir suis laudibus superior Maximiliano Cæsari familiarissimus, & ejus nomine ad Principes non semel Legatus, refert in descriptione Austriæ (quam nondum legi) allegatus à Lequile, Cæsarem intellectà Joannis Stabii sententià de Habspurgica Origine, excanduisse, & in ejusmodi prorupisse verba: *Tu me ex Arca Noë deducis, & stemmatis Originisque meæ Authorem tribuis Cham, qui pudenda patris detexit, quasi ex radice non bona possit produci stirps bona & fertilis: cum tamen mala arbor nunquam bonum producat fructum.* Cumque Stabius in præsentia multorum Aulicorum propugnare vellet suam senten-

Gebuilher. lib. ad Ferdin. I. Imp.

Joan. Cuspin. in Austria.

Lequile de reb. Austr. P. 1. fol. 103.

sententiam, replicuit Maximilianus: *Caveas hanc ignominiam mihi & posteris meis inurere, qui mihi irascentur; & alii exertâ linguâ me subsannabunt.* Hinc satis apparet quod non minus hæc Opinio, quàm prior ex Aventino relata displicuerit Maximiliano Imperatori, & quod in ipsis adhuc incunabulis figmentum hoc elisum fit. Quæ tamen deinceps Stabius contexuit, ubi ad Pharamundum Francorum Regem pervenit, eodem in pretio habenda sunt, quo Trithemii, Lazii, & plurium sequacium opinio, de quâ infra suo loco fusè agemus. Petrus Lambecius vir inprimis eruditus in Bibliotheca Cæsarea amplexus opinionem Pierleonistarum producto Henrico Gundelfingensi, quem in pluribus Bibliothecis obvium, sed solum manuscriptum, vidi: (ipse primus publici juris fecit) incidenter de Stabio ait: *Loco antiquæ hujus, & veræ traditionis, excogitavit tempore Imperatoris Maximiliani I. Joannes Stabius novam aliquam, & antea inauditam ejusdem Augustissimæ Domus originem, à Francorum Regibus derivatam, quam postea Hieronymus Gebuilberus, Jacobus Menlius, & complures alii, inter quos etiam ipse Wolfgangus Lazius, variis licet modis sibi invicem contradicentes propagarunt.* &c. An prior fuerit Joannes Stabius Joanne Trithemio hujus opinionis inventor nolim decernere, quia Trithemius obiisse putatur Anno 1509. circa quem annum Stabius in flore fuisse videtur, coævi tamen fuerunt: sed quod opinio Pierleonistarum verior & antiquior sit, quàm Stabii & Trithemii, caret fundamento; ut infra dicemus, cùm de ea acturi sumus. Neque reprehendo in eo Stabium, quod à Francis deduxerit Habspurgicos, sed quod à Chamo Noë filio.

Lambec. Bibl. Cæf. To. 2. f. 467.

CAPUT III.

Tertia Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Scipionibus aut Fabiis Romanis.

§. Unicus.

Exponitur Opinio Tertia, & rejicitur.

TErtia Opinio est Alberti Baronis de Bonstetten Einsidlensis in Helvetia Decani, quem Lazius perstringens, ait nugas inscripsisse Cæsari Maximiliano. Exorsus est à Scipionibus Romanis (teste Didaco Lequile in Prosis & Panegyricis) & ab his progenitos Habspurgi Comites docuit libello de majoribus Maximiliani I. Imperatoris, cujus tempore vixit. Ego hactenus lustratis aliquot Bibliothecis Albertum hunc deprehendere non potui, ut fundamenta ejus inspicerem. Videtur arenæ inædificata opinio seipsa corruisse, cùm neque Bonstettani opus hactenus in lucem prodierit, nec ullus reperiatur, qui ei suppetias tulerit. Simili ratione apud Lequilæum citatum alii à Fabiis Romanis conati sunt accersere Habspurgicorum Comitum originem, labore prorsus inutili, utpote quem posteri non approbarunt. Meminit quasi per

Laz. comment. Geneal. lib. 1. Lequile mihi pag. 197.

Guilliman. Habspurg. lib. 1. cap. 1. Seifrid. lib. 1. cap. 6. fol. 27. transennam Alberti de Bonstetten Guillimannus, sed opinionem rejicit. Ipse etiam Joannes Seyfridus, qui à Romanis ortos contendit Habspurgicos, de Alberto sic statuit; *Generis Habspurgici originem retulit ad Scipiones: sed cum nullas afferat rationes aut testimonia, quibus opinionem suam stabiliat, non audemus in re tam incerta certi quippiam affirmare, si tamen conjecturæ aliquis est locus, fortè ad Avienos Faustos respexit: siquidem & ipsi Anicianæ stirpis germen fuisse videntur; quos constat authoritate Ennodii affinis eorundem inter majorum suorum imagines, Scipiones etiam numerasse.* Ennod. Epist. ad Faustum Junior. Sed & hæc conjectura incerta, & stirps Anicia nihil ad Habspurgicos, ut infra dicemus. Addit Seifridus: *De Fabia verò gente nullum extat, quod sciam, ne levis quidem conjecturæ indicium.* Nec ego ullum invenio.

CAPUT IV.

Quarta Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab Antenore Trojano Cimmeriorum ad ostia Danubii Rege.

§. I.

Explicatur Quarta Opinio.

Sciopp. ap. Lequil. in Arciduc. Carlo. mihi fol. 153. HÆc Opinio non multum differt à superiore, nisi quod tardius ordiatur. Gaspar Scioppius, vir si motus mordacis ingenii cohibuisset, inter primos hujus seculi Philomusos censendus, Genealogiam Ferdinando II. Cæsari contexuit, quæ primum Anno 1653. Constantiæ prodiisse fertur, quam tamen nondum videre potui. Apud Lequilæum reperio hujus Authoris primigeniam delineationem, qua Habspurgicos, & consequenter Austriacam domum ab Antenore Trojano auspicatur. Libet eam ad verbum exhibere.

FERDINANDO II. CÆSARI AUGUSTO.

QUibus Religio non fuit Deo, Ecclesiæ, & S. Romano Imperio cultum, honorem, & obedientiam negare, iidem Augustæ Domus Austriæ nobilitatem allatrare animos induxerunt. Horum in circulis, conviviis, passim deniq; auditæ sunt voces, non deesse vel inter Austriæ Superioris & Inferioris Regulos seu Barones, quibus Habspurgenses Comites de vetusta generis nobilitate multum concedere necesse habeant. Ego igitur postquam sedulò feci omnia, quibus monstrorum istorum consilia conatusq; circumscribi, & impediri possent (cujus rei nomine Majestatis Tuæ Elogio non semel cohonestatus fui) etiam hæc in re vanitatem eorum compescendam, Augustamq; Tuam & Regiam nobilitatem locupletissimis testimoniis comprobatam, totius Orbis conspectui repræsentandam mihi sumpsi. Quæ frons inveniri poterit tam ferrea, quod os tam caninum ac pudore nullo, ut contra vel biscere quidquam audeat; ubi inter Majores Tuos, à quibus directa ac perpetua alterutrius sexûs serie demonstratos Imperatores plus quadraginta, Reges trecentos & amplius numerari viderit? Liber ille propediem propitio Deo extrudetur. Interea Paternum ac Maternum Tuum stemma, quo utriusq; gentis Austriacæ ac Bavaricæ origo aperitur, Majestati Tuæ mitto, velut constantis meæ erga Te voluntatis, fidei, & devotionis sponsorem, simul Deum veneratus, ut non modo invictæ Tuæ pietati præmium, continuas tribuendo victorias persolvat, sed & consilii spiritum Tibi impertiatur, ut victoriis uti, & Tuæ, posterorum, totius denique Reipub. Christianæ securitati in perpetuum consulere scias. Quod quid habeat argumenti, sæpè coràm, sæpè per literas

literas Majestati Tuæ demonstravi. Vale Christianissime Imperator, & vince: & ita deniq; Te compara, ut illo Davidis Regis verbo verè ac libere adversus Deum uti possis: Nonne qui oderunt Te Domine oderam, & super inimicos Tuos tabescebam? Perfecto odio oderam illos, & inimici facti sunt mihi.

Devotus nomini Majestatique Tuæ

G. S.

Genus Paternum & Maternum Sacratissimi D. N. Imperatoris Ferdinandi II. Cæsaris Augusti. Bohemiæ, Hungariæ, Slavoniæ, Dalmatiæ, & Croatiæ Regis, &c.

1. Antenor ex posteritate Dardani & Priami Regum Trojanorum, Rex Cimmeriorum ad ostia Danubii, occisus Anno CCCCXL. ante Christum natum.
2. Marcomirus Rex.
3. Antenor II. Rex.
4. Priamus Rex Sicambrorum.
5. Helenus Rex.
6. Diocles Rex.
7. Basanus Rex, & Pontifex.
8. Clodomirus Rex.
9. Nicanor Rex.
10. Marcomirus II. Rex.
11. Clodius I. Rex.
12. Antenor III. Rex.
13. Clodomirus II. Rex.
14. Merodacus Rex.
15. Cassander Rex.
16. Autharius Rex.
17. Francus Rex, à quo Sicambri dici cœperunt Franci.
18. Clogio Rex Francorum quo regnante Christus natus est.
19. Marcomirus III. Rex.
20. Clodomirus III. Rex.
21. Antenor IV. Rex.
22. Ratherius Rex.
23. Richimirus Rex.
24. Odomarus Rex.
25. Marcomirus IV. Rex.
26. Clodomirus IV. Rex.
27. Pharabertus Rex.
28. Sunno Rex, aliis Hunno Veliphus.
29. Childericus Rex.
30. Bartherus Rex.
31. Clodius II. Rex.
32. Gualterus Rex.
33. Dagobertus Rex, Obiit An. 317.
34. Genebaldus Dux Oriental. Franc. frater Clodionis III. & Clodomiri V. Regum.
35. Dagobertus Dux.
36. Clodius Dux.
37. Marcomirus Magnus Dux.
38. Pharamundus Rex Francorum.
39. Clodio Crinitus Rex.

40. Meroveus Rex à quo posteri Reges dicti Merovingi.
41. Childericus Rex.
42. Clodoveus Rex primus Christianus.
43. Clotharius Magnus Rex.
44. Sigebertus Rex Austrasiæ, frater Chilperici Regis.
45. Childebertus Rex.
46. Theodobertus Rex.
47. Sigebertus Exul Dux Alemanniæ.
48. Othobertus Comes Vindonissæ.
49. Ambertus sive Amptinctus Comes.
50. Hettobertus Comes.
51. Rampertus Comes.
52. Guotramus Comes.

40. Albericus Rex.
41. Wambertus Rex.
42. Ansbertus Senator Romanus Dux Mosellanicæ.
43. Arnoldus Buggisus Dux Mosella.
44. S. Arnulphus Dux Austriæ Mosellanicæ.
45. Ansegisus Dux Brabantiæ.
46. Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ.
47. Carolus Martellus Dux Brabantiæ.
48. Pipinus Brevis Rex Francorum.
49. Carolus Magnus Imperator.
50. Pipinus Rex Italiæ.
51. Bernardus Rex Italiæ.
52. Pipinus Comes Lengefeldensis.

53. Luitfridus Comes.	53. Bernardus Comes Lengefeldensis.
54. Luitfridus II. Comes.	54. Luitbaldus Dux Bavariæ.
55. Hunifridus Comes.	55. Arnulphus Dux Bavariæ.
56. Guotramus II. Comes.	56. Arnulphus II. Dux Bavariæ.
57. Landolus vel Lancelinus Comes.	57. Bertholdus Comes Schyrensis.
58. Ratpotus Comes.	58. Vernerus Comes Schyrensis.
59. Wernerus Pius Comes Habspurgi.	59. Otto I. Comes Schyrensis.
60. Otto Comes Habspurgi.	60. Otto II. Comes Schyrensis.
61. Wernerus II. Comes.	61. Otto III. Comes Schyrensis.
62. Wernerus III. Comes.	62. Otto IV. Comes de Wittelspach.
63. Adelbertus Comes.	63. Otto Magnus Dux Bavariæ.
64. Rudolphus Comes.	64. Ludovicus Dux Bavariæ.
65. Adelbertus II. Comes.	65. Otto Dux Bavariæ Elector.
66. Rudolphus I. Imperator.	66. Ludovicus II. Severus Elector.
67. Albertus I. Imperator.	67. Ludovicus Bavarus Imperator.
68. Albertus Contractus Dux Austriæ.	68. Stephanus Senior Dux Bavariæ.
69. Leopoldus Probus Dux.	69. Joannes Dux Bavariæ.
70. Ernestus Ferreus Archidux.	70. Ernestus Dux Bavariæ.
71. Fridericus III. Imperator.	71. Albertus III. Dux Bavariæ.
72. Maximilianus I. Imperator.	72. Albertus IV. Sapiens Dux Bavariæ.
73. Philippus I. Rex Hispaniæ.	73. Gulielmus Dux Bavariæ.
74. Ferdinandus I. Imperator.	74. Albertus V. Dux Bavariæ.
75. Carolus Archidux Austriæ. Uxor - - -	75. Maria Ducissa Bavariæ.

Ferdinandus II. Imperator.

Hucusque delineatio stemmatis Austriaci, quam Scioppius inscripsit Ferdinando II. Cæsari per 75. gradus rectâ serie masculinâ, ut ipse putat. Consentit quoad primam originem ab Antenore Scioppio etiam Joan. Georgius Kieffer in Dissertatione Politica, qui præterea ait, hanc Opinionem Ferdinando III. Augusto placuisse.

Kieff. Dissert. Polit. 9.15. fol. 15.

§. II.

Probatur Quarta Opinio.

Opinionem suam ut probet Scioppius prælibatæ stemmatis Austriaci delineationi adjungit (uti puto ex Lequilæo colligi,) notas marginales aliquot, instar Probationum.

I. Ad numerum 17. ait Francum Regem filium Autharii, ex Dardano Trojæ Rege descendentis, memorat Carolus Simplex Rex Galliæ, in Diplomate quod ex Trevirensibus Tabulariis integrum recitatur in libro stemmatum Lotharingiæ.

II. Ad numerum 42. ait: Veritas Genealogiæ usque ad Clodovæum nititur historiâ, quam Hunnibaldus eo Rege ex Sacerdotum monumentis confecerat; & testimonio Dagoberti Regis Galliæ Magni, cujus literas recitat liber Stemmat. Lotharingiæ; tum Sigeberti Gemblacensis Chronico, quingentis abhinc annis scripto.

Franc. Rosier. in Stemmat. Lothar.

III. Ad numerum 44. ait: Sigebertum Ottoberti patrem fuisse filium Theodoberti ex multis Historicis tradidit Trithemius, cui Galli Sciptores assentiuntur, ut probat Piespordius.

IV. Ad

IV. Ad num. 48. ait: Ab Ottoberto usque ad Rudolphum Imperatorem gradus omnes egregiè probat Franciscus Guillimannus in Habspurgiacis editis Mediolani Anno 1606. Franc. Guillim. in Habspurgiac.

V. Ad num. 49. ait: Origo Caroli Magni multis Imperatorum & Regum literis confirmatur, quæ ex Trevirensibus scriniis recitantur in lib. Stemmat. Lotharingiæ.

VI. Ad num. 51. ait: Bernardi posteros, usque ad hodiernos Bavariæ Duces luculenter asserit Christophorus Gewoldus Consiliarius Ducis Bavariæ, in Genealogia Bavar. & in Adversariis Histor. Bavar. *nisi quod in Luitbaldi Ducis patre allucinatus est.* Gewold. in Geneal. Bavar.

VII. Suppetias ferre potest SciopPio Joseph Texera, qui eandem opinionem amplexus est in Exegesi Genealogica Henrici IV. Regis Franciæ, exorsus ab Antenore per intermedios Duces ac Reges Sicambrorum usque ad Pharamundum deducens Genealogiam, & in Parænesi ad Francos allegat authores quorum fidei innititur, quorum primus est Vastaldus, qui ab excidio Trojano majorum gesta conscripsit per annos 758. Secundus est Clodomirus Augur, qui Clogionis Sicambrorum Regis filii Franci consiliarius fuit, & multa stupenda carminibus explicuit. Tertius est Arebaldus vates & historicus, qui Ratheri Regis gesta cecinit. Quartus Doracdus Françorum Sacerdos, qui Regum Francorum historiam usque ad tempora Marcomiri IV. conscripsit. Quintus est Carodochus Lancarbanensis Historicus qui vixit tempore Pharaberti Regis, & Francorum Regum successiones, annales, & præclarè gesta descripsit. Sextus Hildegastus vates, qui scripsit gesta Sunnonis Regis Germanico idiomate, fuitque Chiderici Francorum Regis XIV. Consiliarius. Hos authores qui per annos 660. successivè scripserunt, est subsecutus Hunibaldus temporibus Clodovei Primi Regis Christiani, qui contexuit historiam per annos 926. Hujus Hunibaldi narrationem confirmarunt Trithemius, Richardus Wasseburgius, Joannes Functius, & alii plures. Joseph Texera in Exegesi Geneal. Henrici IV. in Parænel.

§. III.

Censura Quartæ Opinionis.

Robustis argumentis, & primâ fronte utcunque plausibilibus fulcitur hæc opinio. Non desunt tamen quæ plausum minuant; &

I. *Contra* est 1. De serie primorum Regum Cimmeriorum vel Sicambrorum adeò magna est inter authores dissensio, ut plerisque videatur merum figmentum, aut si qua fuit certa series, saltem sæpius interrupta, ac interpolata per alios alterius sanguinis Reges. Id quod in illa vetustate barbara planè obvium est suspicari. Vix enim alicubi antiquorum Regum familia seculum unum alterumve excessit, priusquam Christi fides per orbem propagata fuit. Quis igitur credat 400 ante natum Christum annis septendecim generationes per continuam ejusdem sanguinis Regii successionem durasse? quis deinceps aliis quadringentis usque ad Clodoveum primum Christianum idem prorsus stemma propagatum sibi persuadeat? II. *Con-*

II. *Contra* 2. Ea quæ Vastaldus sive Westaldus quidam, & Hunibaldus scripsisse feruntur, vel meræ fabulæ sunt, vel fabulis permixtæ narrationes, ut passim affirmant Recentiores authores. Gerardus Joannes Vossius de Hunibaldo. *Hunibaldus iste nec tressis scriptor est. Imò nihil illo ineptius, stultiusve, Sanè quidquid de antiquis Germanorum temporibus Romanis indictum prodit, id omne comminiscitur. Nec enim veteres Germani gesta sua mandabant literis, quas nesciebant. At ille ferrei oris, plumbei cordis Hunibaldus, non modo promit* his indicta, *sed planè repugnantia, ut fidem ei habere non possimus.* Simile de eo & Westaldo judicium formant Hermannus Comes Nuenarius, Janus Douza, Scaliger, Cluverius, & alii. Ex hoc ipso capite reprehendit Megiserus Stabium, Gebuilherum, Sunthemium, Marenum, quod illis historicis, an potius fabularum consarcinatoribus fidem nimiam habuerint. Cùm ergò hujus Quartæ Opinionis potissimum fundamentum sit Westaldi & Hunibaldi traditio, facilè concluditur quid de opinione sentiendum, si de authoribus parùm.

Gerard. Jo. Voss. de Script. Lat. lib. 2. cap. 22.

Nuenar. differt. de Orig. Franc. Jan. Douza. nót. ad Eleg. Annal. Batav. præfix. Scaliger de emend. temp. lib. 6. Gluver. Germ. antiq. lib. 3. c. 20. Isaac. Pontan. de Origin. Franc. Hadria. Jun. Batav. cap. 9. Megiser. lib. 1. Annal. Carin. Chifflet. Lumin. Salic. lum. 7. fol. 793. Chesne. To. 1. pag. 793.

III. *Contra* 3. Dubium, imò fortè falsum est quod num. 40. ponit Scioppius, Meroveum Regem, à quo cœteri Reges Merovingi sunt dicti, fuisse filium Clodionis, nepotem Pharamundi, licet ei in regno successerit. Joannes Jacobus Chiffletius in Luminibus Salicis producit duo vetusta Schemata ex Andrea du Chesne, quorum primum sic habet.

Genealogia Regum Francorum à Faramundo usque ad Pipinum ex vetusto Codice MS. Conciliorum ac Capitulorum.

Primus Rex Francorum Faramundus.
Secundus Chludio filius ejus.
Tertius Merevius filius Merevei.
Quartus Childericus filius Merevei.
Quintus Clodovius filius Childerici.

IV. Ex hoc stemmate (cujus authoritate utitur Baro Antuellius) perspicuum est Meroveum non fuisse filium Clodionis Criniti. Alterum stemma sequitur:

Antuell. in Prol. Minist. Franc.

Genealogia posterorum Clodionis Regis, qui hactenus ignoti fuerant, ex veteri MS. Codice Legis Salicæ.

Primus Rex Francorum Pharamundus dictus est.
Faramundus genuit Cleno & Clodiono.
Clodius genuit Chlodebaudo.
Chlodebaudus genuit Chloderico.
Chlodericus genuit Childerico & Hlodmaro.
Childericus genuit Hildeberto, Theodorico, & Hlothario.
Chlotarius genuit Gunthario, Heriberto, Gunthranno. Hilprico, Chranno, & Sigiberto.
Sigebertus genuit Hildeberto.
Hildebertus genuit Theodberto, Theodorico, & Chilperico.
Chilpericus genuit Hlothario Flodrio.

Adjungit tamen Chiffletius ex Gregorio Turonensi Meroveum fuisse *de stirpe Clodionis*, & ex Aimoino, fuisse *Clodionis affinem*. Unde Joannes Tilletus scitè: Le

Le Roy Merovée succede collateralement au Roy Clodion. Interim ex his colligitur saltem dubium esse an Meroveus fuerit filius Clodionis, & ad hunc usque numerum vacillare Genealogiam, quam pro sincera habet Scioppius. (Gregor, Turon. Aimoin. ap. Chiffl.)

V. *Contra* est 4. circa num. 46. & 47. magna est difficultas, an scilicet verè Sigebertus fuerit in rerum natura, quem Exulem cognominant; aut si fuit, an verè fuerit filius Theodeberti, qua de re alibi latius disseremus.

VI. *Contra* 5. In linea collaterali, quæ à num. 40. per Alberici Regis successores deducitur etiam sunt multa controversa. Nam Ansbertus qui num. 42. ponitur filius Wamberti Regis, fuit secundùm alios natione Romanus non Francus, & ideò nominatur Senator, adeóque alterius stirpis quam Pharamundanæ. Joannes Bollandus in vita S. Aviti Episcopi Viennensis probat Ansbertum fuisse pronepotem Fl. Aviti Imperatoris, qui Anno Christi 456. abdicavit, & factus est Episcopus Placentiæ, disponitque in hunc modum ejus Genesim, quantum mihi ex discursu ejus licuit combinare. (Bolland. To. 1. Feb. [illegible])

Fl. Avitus Imperator.

Papianilla Uxor S. Sidonii Apollinaris.	N. filia nupta Tonantio Ferreolo Præfecto Prætorii Galliarum.	S. Isichius Senator, qui post susceptas proles, ordinatus est Episcopus Viennensis.
	N. - - - Uxor - - - N.	S. Apollinaris Episcopus Valentiæ ad Rhodanum, &
	Ansbertus Senator. Uxor Blithildis filia Clotharii Magni Regis Francorum.	S. Avitus Episcopus Viennensis in Gallia fratres.

Proinde alii authores, cùm non inveniant Ansbertum cohærere stirpi Merovingicæ, & tamen inter Majores Caroli Magni eum numerare debeant, prudentius habent rationem potius Blithildis vxoris, quam mariti Ansberti, & eâ ratione sanguinem Carolingum derivant à Merovingo. Plura alia circa hanc opinionem disputari possent. Cœterùm prætermissis majoribus Merovei aut Clodionis, gradus subsequentes facilè coordinari & probari possunt. nec differt quoad hanc posteriorem partem hæc opinio ab opinione communi, quæ à vetustis Francorum Regibus deducit Habspurgicos, eo igitur & hæc habenda loco, quo illa, quam Capite 9. producemus.

VII. Ad id quod proferebat Bucelinus de S. Clodulpho dicent Henschenius & Papebrochius esse diploma confictum, quia præter morem ejus ætatis facta subscriptio, quin & ipse titulus nullam sapit antiquitatem; & modus nominandi patrem, avum & proavum ante seculum vndecimum non reperitur vsitatus. Robustius argumentum pro hoc esset Pauli Diaconi authoritas, qui de S. Arnulpho ajebat: *Venerandus iste vir juventutis sine temporibus ex legitimi matrimonii copula duos filios procreavit, id est Anschisum, & Clodulphum, cujus Anschisi nomen ab Anchise patre Æneæ, qui à Troja in Italiam olim venerat, creditur esse deductum.* Sed cum dicat solum nomen ab Anchise deductum, non sequitur etiam stirpem ab eo deductam. Putat tamen Paulus Æmilius temporibus Caroli M. (Henschen. To. 2 April. Propyl. Ant. P. 1.) (Paul. Diac. lib. de Episc. Meten.)

 creditum

Paul. Æmil. hist. Franc. lib. 1. creditum vulgo & jactatum, quod Carolus ab Anchise & Ænea originem duxerit; ait enim de Pipino Rege Caroli Magni patre: *Ex amplissima familia, & tam veteri nobilitate natus erat, ut cum auctor gentis origoque prima ignoraretur, quod multi ejus stirpis Anchisii vocitati invenirentur, ab Anchise Trojano eos oriundos plerique jactarent.* Idem affirmat, sed vanum putat Chiffletius: *Citerior antiquitas priscæ non cessit adulationi, quippe quæ stirpem decessorum Caroli Magni, ab ipsis quoque Magnæ Trojæ cineribus eruendam esse duxerit, eodem quo Romanorum primo Cæsari veteres blandiebantur fundamento* (qui scilicet Julius ab Æneæ filio Julo stemma suum deducere voluit) *seu nominum Ansigisi & Anchisis similitudine.* (Chifflet. de Matrim. Ansberti fol. 452.)

Gesta Epitom. c. 1. & 2. Habet itaque hæc opinio præter Scioppium patronos Texeram, Bucelinum, Joannem Georgium Kieffer, & quendam apud hunc, Dauberum, quoad primam Francorum Regum originem. Addi potest author Gestorum Epitomatorum de Francis, qui eos à Trojanis ortos affirmat: *Franci qui fuerunt de Troja ejecti.* Et Aimoinus: *Regnum Francorum antiqua Trojanæ gentis prosapia nobilitatum.* quæ si cui arrideant, non refragabor. (Aimoin. lib. 1. c. 10.)

CAPUT V.

Quinta Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab Ænea, ejusque posteris Italiæ Regibus.

§. I.

Explicatur Quinta Opinio.

SIcut olim pro Homero septem urbes Græciæ, sic hodie pro Austriacis tria præcipua Europæ Regna disceptant. Italia origine suos dicit, suos Germania, suos etiam Francia. Et ferè Itali pro Italia, Germani pro Germania; Franci seu Galli pro Francia pronuntiant, quanquam veteres Franci verè fuerint Germani. Didacus Lequile Neopolitanus Reformatus Ordinis S. Francisci, Serenissimi Archiducis Tyrolensium Principis Concionator Aulicus edidit Anno 1653 Antverpiæ Italico Idiomate Panegyricos Poëticos, & Prosas Politicas in laudem memorati Archiducis. Inter alia promiscuè congesta Prosa 3. Confid. 2. producit tres Opiniones (ut vocat) principales de Origine Domus Habspurgicæ, quarum prima ejus majores repetit à sanguine Trojano Æneæ, imò & ab ipso Atlante Rege Italiæ; Secunda à Francis Germanis veteribus. Tertia ab Helvetiis, de quibus infra seorsim agemus; nunc de prima, quæ nobis est quinta. (Didac. Lequil. Panegyric. Prosa 3. Confid. 2. fol. 128.)

II. Hæc verò Opinio quinque diversi nominis (fortè etiam sanguinis) familias connectit & vinculat: nempe ex Æneadum radice, familiam Juliam, Julianam, Aniciam, Pierleoniam, Habspurgicam, quasi hæ quinque familiæ continuatâ generationum serie sibi invicem successerint, & solum per intervalla mutato nomine, familiæ Habspurgicæ hodie regnanti initium dederint. Authores, quos pro hac opinione Lequilæus citat, Cornelium Vitignanum,

gnanum, Philippum Gothum, Bardum, Arnoldum Wion Benedictinum nondum mihi videre licuit. Puto tamen potiorem inventionem Vitignani esse, nonnulla à Lequilæo adjecta, qui fusiore tractatione, & argumentorum ex opposito solutione, satis se huic opinioni devotum ostendit.

III. Porrò series Generationum ex variis Authoribus collecta, quantum ego assequor ab Atlante hæc est.

1. Atlas Rex Italiæ maritus Electræ (quam tamen Messala Corvinus ad Octavianum Augustum scribens ex Jove concepisse ait) genuit Dardanum. Mess. Corvin. de orig. Aug.
2. Dardanus Atlantis vel Jovis filius discedens ex Italia venit in Phrygiam Anno Mundi 2484. ubi de suo nomine Dardaniam condidit Anno 35. Moysis.
3. Erichtonius Rex Dardaniæ ejus filius.
4. Tros filius Erichtonii Rex Dardaniæ, quam à suo nomine Trojam appellavit, duorum filiorum pater.

5. Ganymedes.	5. Assaracus.
6. Ilus à quo Ilium Troja dicta.	6. Capis.
7. Laomedon.	7. Anchises.
8. Priamus.	8. Æneas.

9. Creusa uxor Æneæ, mater Ascanii. Æneas igitur in recta linea ab Atlante octavum occupat locum: de quo Messala Corvinus: *Æneas genuit Ilum cognominatum Ascanium ex Creusa matre natum, qui & Julus fuit, à quo gens Julia: inde Tuæ gentis vocabulum trahis Serenissime Auguste, ut Virgilius.*

At puer Ascanius cui nunc cognomen Julo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Ilia regno.

Sed non multò post idem Messala paulò aliter, & dubitanter scribit: *Absumpto Ascanio frater ejus Sylvius, qui & Julus, à quo gens Julia, & antiquum Tuæ generosæ prolis derivatum cognomen Auguste, regnat: quanquam inter Auctores veterum in ambiguo constat, utrum hunc Sylvium, an Ascanium cognominatum fuisse Julum.* Ab horum duorum alterutro igitur processerunt Albani Reges, & Julia familia.

10. Ascanius vel Julus Sylvius Rex Albanorum II.
11. Sylvius Æneas Rex Albanorum III.
12. Alba Sylvius Rex Albanorum IV.
13. Atys Sylvius Rex Alban. V.
14. Capys Sylvius Rex Alban. VI.
15. Capetus Sylvius Rex Alban. VII.
16. Tiberinus qui in Albula demersus mutavit fluvio nomen Rex Alb. VIII.
17. Agrippa Sylvius Rex Alban. IX.
18. Romulus Sylvius, qui sine prole fulmine ictus periit. Rex X.

* *

19. Aventinus stirpis ejusdem. Rex Albanus.
20. Proca Rex Albanorum.
21. Numitor & Amulius fratres.
22. Rhea Sylvia, compressa ut aliqui volunt à Marte.
23. Romulus & Remus Martis & Rheæ filii.

IV. Non sum nescius Henningem paulò aliter hanc Genesim designare, sed ego sequi malui Messalam Corvinum, qui Augusto Cæsari coævus, imò familiaris de ejus progenie peculiarem libellum scripsit, & ubi ad Numitorem pervenit, sic fatur: *Hunc scito Cæsar Auguste gentis Juliæ Albanorum Regum ultimum, eamque gentem ad Julium usque Cæsarem Teque Principum decus, sine imperio privatam in tuæ felicitatis tempora terminasse. Nainque Romulum Romanæ Urbis Imperiique Tui conditorem, materna lineâ incognito patre ortum, Tuæ stirpis non censeo, si majorum Genealogiam rectè complector.* Verùm qua serie processerint Julii ab Ænea, silet Messala. Interim credamus Henningi, qui in Theatro suo hanc Genesim depromit nullo allegato authore.

Messala Corvin. lib. de progen. Aug.

Henning. To. I.

Tyberinus Sylvius.

Agrippa Sylvius. — Alladius Sylvius.

Aventinus Sylvius — Julius

Proca Sylvius. — Julius

Numitor. Amulius — Julius

Julius Proculus

Julius

Vopiscus Julius Tullus.

L. Julius Vopisci F.

L. Julius Vopisci N.

L. Julius, vel Julius Tullus.

L. Julius Tribunus Militum.

L. Julius Libo.

L. Julius L. F. L. N. Libo Cos.

Sext. Julius Cæsar.

L. Julius Cæsar.

Sext. Julius Cæsar Tribunus Mil.

C. Julius Cæsar.

C. Julius Cæsar. Uxor Martia.

C. Julius Cæsar Prætor.

C. Julius Cæsar Dictator.

V. Hæc ad longum & singillatim referre placuit, ut constaret quibus in terminis versetur Quinta Opinio, tametsi Lequilæus Juliam Genesim tam accuratè

curatè non exhibuerit. Quo autem ordine, aut qua generationum serie, & quamdiu Julia familia perseveraverit; quomodo ex ea cœteræ prodierint, id quidem neminem hactenus tradidisse comperio. Quare sicut Lequilæus facit perfunctoriè solum insinuo cœterarum familiarum nexum cum Habspurgicis. Leq. in Pan. neg. Ferd. Carol.

1. Familia Julia per multas generationes propagata multis annis Romæ duravit.
2. Familia Juliana orta est ex Julia, & diu etiam continuata.
3. Familia Anicia orta ex Juliana, imò eadem cum Juliana, dicta est Anicia quasi Invicta, ob singularem virtutem & heroica facinora Julianorum.
4. Familia Frangepania & Pierleonia eadem cum Anicia, à Petro Leone Romano viro fortissimo stirpis Aniciæ orta.
5. Denique familia Habspurgica per Petri Leonis posteros propagata.

Hæc est series Æneæ posterorum usque ad hodiernos Austriacos conformiter ad Quintam Opinionem. Lequile in Recentiori Opere conatur quidem Julios cum Julianis & Aniciis connectere, & seriem aliquam ordinare, sed arbitrariè & absque ulla probatione. Locando enim post Domitium Neronem, Acilium Glabrionem, & post hunc Toxotium S. Paulæ maritum non ostendit quomodo per intermedias generationes cohæreant. Lequil de reb. Austr. P. 1. fol. 18.

§. II.

Probatur Quinta Opinio.

I. Constat ex multis Authoribus, Homero, Ovidio, Darete Phrygio, Martiali, Joanne Villano, Eusebio Cæsareensi, Lucio Floro, Guidone Collenutio, Pio II. sive Ænea Sylvio, & aliis ut ait Lequile, quod prima pars Genealogiæ ab Atlante ad Æneam vera & justa sit. Lequil. sup. alleg. & de reb. Austr.

II. Altera pars ab Ænea usque ad Romulum optimâ fide transsumpta est ex Messala Corvino, cui suffragantur Virgilius, Titus Livius, Eusebius & alii allegati: ut proinde quoad hanc partem nullum dubium esse debeat. To. 1. fo. 154. Æneas Sylv. Ep. 78.

III. Tertia pars à Tyberino Sylvio ad C. Julium Cæsarem Dictatorem digesta est ex probis Authoribus ab Henninge collectore universali Genealogiarum. Adhæc Julium Cæsarem ab Ænea traxisse Originem plures authores etiam antiqui testantur. Strabo loquens de eo, inquit: *Alexander erga Ilienses magnopere erat affectus; Cæsar verò quia Alexandri amantissimus fuit, & certissima cum Iliensibus cognationis signa habebat, impendio ad beneficium incitabatur, certissimè quidem quia Romanus erat: Romani autem Authorem generis Æneam putant.* Idem testantur Messala Corvinus, Justinus Historicus, Seneca, Silius Italicus, imò & S. Augustinus. Quomodo verò Julia gens dependens ab Æneæ posteris Romam translata sit, tradunt etiam Livius, Dionysius Halicarnassæus, Suetonius, Manutius &c. Strabo de situ Orbis lib. 13. S. Aug. de civ. Dei lib. 1. cap. 4.

IV. Quarta pars quod ex Julia familia orta sit Juliana, videtur conjectura sufficiens ex derivatione nominis. Nam à Julius fit denominativum Julianus. Hinc Cicero: *Vectigalia Juliana à Julio imposita & exacta*: & Franciscus Petrarcha: Cicero.

Petrarch. ap. Lequil. trarcha: *Oppidum Juliani inter Neapolim & Aversam fuit ædificatum à Julio Cæsare.* Ejusmodi plura posset comportare curiosum ingenium, ex Inscriptionibus antiquis, Petro Appiano, Justo Lipsio, aliis.

Baron. To. 3. Annal. Leq. de reb. Austr. f. 153. V. Quinta pars quod à Juliana familia ortum habeat Anicia ostendit clarè Baronius ex antiquis Epitaphiis, Justus Lipsius, Paulus Manutius, &c. Extat etiam in Casinensi Monasterio Privilegium Imperiale, ex quo colligitur Anicios derivari à sanguine Trojano Æneadum. Sed & Epistola Justiniani Imperatoris, qui fuit Anicius, ad Vigilium Papam data, incipit: *In nomine Domini Jesu Christi Imperator Cæsar Flavius Justinianus Æneida.* Hinc mirum non est, quod hæc familia memor sui nominis Anicia id est Invicta, gaudeat innumeris famosissimis heroibus, Consulibus, & Prætoribus supra quadraginta, Imperatoribus Justinis duobus, Justinianis quatuor; Sanctis Benedicto Patriarcha, Felice III. Papa, Gregorio Magno Papa, Cæcilia V. & M. Placido Abbate, Eutychio, Victorino, & Flavia sorore MM. &c. Enumerat verò Lequile Sanctos viginti & unum, Summos Pontifices quinque, Imperatores octodecim, Consules & Prætores Romanos viginti tres. Lequil. cit. fol. 194.

Lequil. cit. fol. 195. & 199. VI. Sexta pars quod familia Anicia successu temporis appellata sit Frangepania & Perleonia probant solidis rationibus Philippus Gothus, Hieronymus Bardus, Arnoldus Wion, & alii adducti à Cornelio Vitignano in Genealogia Austriaca dicata Philippo III. Regi Catholico. Et extant Inscriptiones antiquæ, in quibus legitur: *Anicius Justinianus, Anicius Frangepanis, Anicius Petrus Leo, &c.* Et hæ sunt probationes quas partim insinuat, partim deducit Lequilæus. Quantum verò ad connexionem Frangepanum & Pierleonum seu Petrileonum cum Habspurgicis sequenti capite fusius tractabitur.

§. III.

Impugnatur Quinta Opinio, & refelluntur probationes.

Hujus Genealogiæ principium si non totum fabulosum est, fabulis tamen mixtum; neque allegati authores uspiam texunt integram Genesim, sed sparsim aliquorum, qui in illa ponuntur, meminerunt. Recentiores verò colligentes ea nomina, sæpè solis conjecturis sunt usi; proinde quoad hanc partem, vel falsa est opinio, vel saltem dubia.

II. Julium Cæsarem ab Ænea originem traxisse, videtur à scriptoribus antiquis adulatoriè magis quàm verè scriptum. Et cur Messala proximus temporibus Julii non explicuit paulò clarius, quomodò, & quibus gradibus Julia familia ex posteris Æneæ orta sit, sicuti explicuit gradus ab Ænea usque ad Numitorem? Id quod erat laboris scopus, origo nempè Julii & Augusti ab Ænea, debebat præ aliis explicatè designari; quod cùm non fecerit Messala, tacitè insinuavit se Principum favori scribere, qui sæpè aliena à veritate, vera videri volunt: aut certè eo tempore de nexu inter Julios & Æneadas nihil certi constitisse.

III. Etiamsi

III. Etiamsi verò Julius Cæsar absque omni controversia ex Æneæ posteris natus fuisset, adhuc tamen probatione indigeret, quod Juliana familia orta sit ex Julia. Nam argumentum in præsenti casu desumptum à derivatione nominis frivolum est, & nimium probat: quia tali ratione licebit asserere omnes Julios, Julias, Julianos, Julianas fuisse de eadem stirpe Julii Cæsaris; cùm tamen de plurimis constet ne remotè quidem Cæsaris familiam attigisse. Julia Trajani Imperatoris (quem Hispanum fuisse tradunt Authores) ex Marciana sorore neptis, nihil de Cæsaris sanguine participavit. T. Julius Candidus, & A. Julius Quadratus fuerunt Consules Anno V. C. 858. ambo Julii, sed an fuerint ex familia Cæsaris nullus Authorum prodidit. Similiter C. Julius Africanus Anno V. C. 865. Q. Julius Balbus Anno 883. C. Julius Servilius Anno 887. & plures alii deinceps Consulatus honore aucti, vel ignotæ originis vel prorsus à Cæsare diversæ fuerunt. Par est ratio de Julianis. Didium Julianum Imperatorem, cujus avus Jureconsultum egit Mediolani, nemo hactenus à Julii Cæsaris familia ortum asseruit: Julianum Apostatam multò minus, utpote qui majores suos è Britannia repetebat. Inspiciatur Baronii Martyrologium; quot ibi Julii, Juliæ, Juliani, & Julianæ, alii in Africa, alii in Græcia, in Ægypto, in Illyrico, & alibi vitæ sanctitate clari obierunt, quos omnes in unam Juliam & Julianam familiam cogere nemo sapiens audebit. Et quis dicet Maximinum Imperatorem fuisse ex posteris Iulii Cæsaris, quia dictus est C. Iulius Maximinus, cùm constet eum in Thracia obscuris parentibus natum, Micæa patre Gotho, Abaha matre Alana? Non sine irrisionis specie refert Tacitus quendam Iulium Sabinum hac nominis affinitate seu similitudine, se in Iulii Cæsaris stirpem conatum intrudere; & facit etiam mentionem alterius Iulii, cui hanc vanitatem non impingit, ac proinde innuit ex similitudine nominum non illicò eandem familiam debere argui. *Miscuere sese* (verba sunt Taciti) *Julius Tutor, & Julius Sabinus; hic Trevir, hic Lingon. Tutor ripæ Rheni à Vitellio Præfectus; Sabinus super insitam vanitatem, falsæ stirpis gloriâ incendebatur: proaviam suam D. Julio per Gallias bellanti, corpore atque adulterio placuisse.* Tacit. hist. lib. 4. Forsan ejusmodi Julios plures tam in Gallia quàm Illyrico, & aliis Provinciis, per quas Julius Cæsar bellum gessit, licuisset reperire; uti & Cæsariones ex Cleopatra, qui parùm ad laudem Aniciorum, Julianorum, Juliorum facerent.

IV. Veteres Scriptores passim affirmant in Nerone familiam Cæsarum extinctam. Sext. Aurel. Victor. *Hic finis Cæsarum genti fuit.* Eutropius: *Atque in eo omnis familia Augusti consumpta est.* Iisdem verbis Author Miscellæ. Ut proinde nec Julii nec Juliani qui post Neronem vixerunt ullo modo spectare videantur ad hanc stirpem. Sed supposito quod spectarent, nihilominus Sext. Aurel. in Nerone. Eutrop. in hist. Rom.

V. An & quomodo Anicii prodierint ex Julianis id non satis probant argumenta adducta. Videamus quid Baronius habeat citato loco pro hac opinione ad annum Christi 322. meminit Iuliani Consulis, eique præfigit prænomen Anicii, cum Cassiodorus, Cuspinianus, aliique Historici simpliciter appellent Iulianum, aitque eum cum Probino Collega Christianum fuisse, & de eo putat cecinisse Prudentium:

Fertur

Prudent. lib. 1. adv. Symmach. *Fertur enim ante alios generosus Anicius Urbis*
Illustrasse caput, sic se Roma inclyta jactat.

Addit deinde Aniciam familiam fuisse celebrem, & de ea sæpius se facere mentionem in suis Annalibus. Id quod re ipsa præstat; nusquam tamen (quod ego inveniam) asserit Anicios ex Julianis, Julianos ex Juliis oriundos. Alter locus ejusdem Baronii ex Martyrologii Notis ad 7. Febr. tam non favet probationi hujus opinionis, ut eam potius impugnet; exhibeamus: *Julianam viduam laudibus cumulat S. Ambrosius in exhort. ad Virg. sed illa (ut apparet) Florentiæ nobilissima fœmina claruit, quæ erexit illic illustrem Basilicam, quam S. Ambrosius dedicavit, locupletavitque sacris Reliquiis, &c. Floruit iisdem temporibus Juliana Romana clarissima fœmina, filia S. Probæ, & mater S. Demetriadis ex illustri Aniciorum familia, ipsaque non minus SS. Patrum præconio commendata. Laudat eam S. Hieronymus scribens ad Demetriadem. Innocentius Roman. Pontifex ad eandem. S. Augustinus, ac denique S. Joannes Chrysostomus scribens ad eamipsam, qua Legatos à se Romam ad Innocentium Papam missos commendat. Dicta est hæc Tyranuia Anicia Juliana, uxor Q. Clodii Hermogeniani Olybrij V. C. ut produnt antiquæ Inscriptiones marmoribus incisæ, &c. Ejusdem familiæ & nominis claruit Constantinopoli Juliana insigni pietate mulier temporibus Justini Imperatoris Senioris, cujus habemus MS. Epistolam ad Hormisdam Rom. Pontificem,* &c. Hactenus Baronius, ex quibus apparet Julianum nomen commune fuisse diversis familiis. Nam Julianam Florentinam non facit Baronius ejusdem sanguinis cum Iuliana Romana, sicut Constantinopolitanam. Et licet fuerint inter Anicios plures Iuliani & Iulianæ, non tamen sequitur quod Anicia familia ab alia Iuliana ortum traxerit; neque id affirmat Baronius, neque alii antiquiores.

Baron. Not. ad Martyrol.

S. Hieron. Ep. 8. Innoc. Pa. Ep. 13. S. Aug. Ep. 42. & 197. S. Joan. Chrysost. Ep. 169.

VI. Id quod adducitur ex privilegiis Imperialibus, nihil probat, quia non adducuntur verba formalia, nec certum est an sint Privilegia vera & indubitata. Deinde innititur argumentum malo supposito. Supponunt enim Authores hujus opinionis, quod omnes illi quibus additur prædicatum Anicius, sint de vetusta Aniciorum Romanorum familia, quod ante omnia esset probandum. Si Iustinianus appellatus est Anicius, id obtinuit à victoriis contra hostes; quia significat Invictum, quo prædicato adhuc hodie insignimus Imperatores, tametsi diversissimam familiam respiciant ab Aniciis Romanis. Sic multi appellati sunt Alemannici, Gothici, Wandalici, Africani, tametsi non fuerint ex tali natione vel familia. Augustos etiam appellamus Germanos Imperatores, non quod censeamus genitos ex Octaviani Augusti prosapia, sed quod augere & promovere debeant, aut velint illius imitatione Romanum Imperium. Sed cur non ipse Iustinianus Imperator in Epistola citata suo nomini præfixit Anicius, si agnoscebat se de stirpe Anicia generatum? non sanè alia de causa, quam quod prædicatum illud ceu adulatorium & adjectivum aspernaretur. Qua in re eum se exhibuit, quem nostro ævo Imperatores. Hi enim licet à subditis salutentur *Pii, Justi, Felices*, ipsi tamen in Diplomatis ab ejusmodi epithetis modestè abstinent.

VII. Ma-

VII. Manifestum etiam est ex authoribus probæ notæ Justinum I. Imperatorem ortum ex Thracia, ibidemque porcarium aliquando egisse, quo tempore Anicia familia Romæ & alibi opibus, honoribus, ac potentiâ claruit, ut proinde præsumi non possit ipsum de stirpe procreatum Anicia. Quod autem insinuatur de splendore familiæ Aniciæ, non probat ex ea ortos Habspurgicos, quia plures aliæ familiæ habuerunt illustres in omni statu personas, neque tamen illæ originem dederunt Habspurgicis.

§. IV.

Responsiones Adversariorum ad præmissas Impugnationes.

ORdine eodem quo impugnavimus, videamus etiam Responsiones partis adversæ. Ad 1. ajunt: quæ veteres de Diis Deabusque suis commenti sunt, involucra censeri debent veritatum, & prudens judicium facilè secernit verum à falso, cùm similia legit. Atlas fabulosus non est, multa licet de eo fingantur. Æneas fabulosus non est, quamvis Virgilius de eo multa Poëticè finxerit. Rheam ex Marte concepisse geminos Romulum & Remum scripsere nonnulli; sub fabula veritas occultatur, quam disertè prodit Sext. Aurelius: *Atverò M. Octavius & Licinius Macer tradunt Amulium patruum Rheæ Sacerdotis, amore ejus captum, nubilo cælo, obscuroque aëre cum primum illucescere cœpisset, in usum sacrorum aquam petenti insidiatum, in luco Martis compressisse eam.* Non ergo Mars fictus Deus, sed in luco Martis Amulius pater fuit Romuli & Remi: Idem judicium est de aliis. Aurel. Vict. de Orig. gent. Rom.

II. Ad 2. Fatendum est majores Julii Cæsaris ex Æneadum stirpe non posse per suos gradus infallibiliter disponi, credendum tamen est Authoribus, qui non multò post Cæsarem scripserunt, & eum ex Æneæ posteris ortum testati sunt. Sic præter supra citatum Messalam etiam Suetonius inducens Cæsarem pro rostris perorantem: *Amitæ meæ Juliæ maternum genus ab Regibus ortum, paternum cum Diis immortalibus conjunctum est. Nam ab Anco Martio sunt Martii Reges, quo nomine fuit mater, à Venere Julii, cujus gentis familia est nostra.* Et hinc Julius Cæsar nummos cudebat, præferentes ex una parte imaginem Æneæ patrem Anchisem in humeros sublatum incendio Trojano subducentis, innuens se ab Ænea & Anchise descendere. Sueton. in Jul.

III. Ad 3. tametsi non omnes Julii & Juliæ spectent ad familiam Juliam, neque omnes Juliani ad Julianam, negari tamen non potest plurimos in ea utraque familia talibus nominibus appellatos, & diversam ab aliis familiam constituisse, quod solum prætenditur, & ex Inscriptionibus antiquis probatur.

IV. Ad 4. Verum est quod plures egregii Authores annotaverint in Nerone stirpem Cæsarum desiisse: cum autem non desint alii fide digni, ex quibus contrarium elici possit, illi benignè interpretandi sunt. Antonius de Guevarra Chronista Caroli V. Imperatoris in vita Pertinacis Imp. facit

mentionem Glabrionis cujusdam Romani, quem ait fuisse naturâ benignum & sanguinem traxisse ab Ænea Trojano. Vixit hic Glabrio Anno Christi 149. post Neronem 137. annis. Ex quo apparet Æneadum stirpem non omninò eradicatam in Nerone. Sed ad propositum accommodatiùs est quod S. Hieronymus scribit de S. Paulæ marito in Epistola ad Eustochium : *Tali igitur stirpe generata, juncta est Paula viro Toxotio, qui Æneæ & Juliorum altissimum sanguinem trahit : unde etiam filia ejus Christi Virgo Julia nuncupatur ; & ipse Julius à magno demissum nomen Julo.* Porrò Toxotius jam dictus vixit post Neronem 350. annis. Quomodo igitur cum Nerone omnis Juliorum familia sepulta fuisset? Duas vias ostendit Lequilæus interpretandi Authores id affirmantes. Nempe quod vel desierit Julia familia in Nerone secundùm accidens, id est Imperialem dignitatem, non secundùm substantiam, id est stemmatis propagationem; vel certè quod in Nerone desierit familia Julia quoad lineam rectam, non autem collateralem.

S. Hieron. Epist. ad Eustoch.

Lequil. in Ferdin. Carolo fol. 132.

V. Ad 5. constare ajunt ex dictis, & ex nominibus Aniciorum, quorum plures Julii & Juliæ; & licet non sit hoc infallibilis veritas, est tamen conjectura valdè probabilis. In rebus autem obscuris & reconditis, ubi non suppetunt argumenta evidentia, locum habere solent conjecturæ.

VI. Ad 6. distinguenda sunt prædicata, quæ ob egregia facinora subditi solent tribuere Principibus, & prænomina, quæ stirpem declarant. Nam prænomina anteponuntur propriis nominibus, prædicata postponuntur. Quia igitur Justinianus Imperator dictus est:

Flavius Anicius Justinianus, Alemannicus, Gothicus, Alanicus, Wandalicus, Africanus, &c.

Paul. Diac. Miscell. lib. 18.

facilè apparet quæ sint prænomina stirpem designantia, & quæ prædicata virtutis heroicæ. Sed unde nisi ex ejusmodi antiquis Inscriptionibus Genealogias investigamus, & inquirimus? Paucorum Imperatorum veterum & Regum Geneses distinctè ab Historicis consignatas habemus, cœteras collegerunt viri industrii ex nummis, marmoribus, diplomatis & variis Inscriptionibus, nominaque similia similibus sociata adhibitis conjecturis.

VII. Ad 7. Reperitur etiam Justinus Imperator apud Authores cum prænomine Anicius, cujus appellationis causa subesse debet, haud dubiè generis. Licet verò aliquamdiù latuerit (paupertas enim nobilitatem non abolet) & scribatur natus obscuris parentibus, evectus tamen ad Imperium inquisierit in suos majores, & deprehenderit se ortum ex stirpe Anicia, quæ quam latè diffusa fuerit, pluribus exequitur Joannes Seifridus, qui consuli potest. Quod si fortè aliqua difficultas foret in connexione familiæ Juliæ cùm Juliana, & Julianæ cum Aniciis, satis tamen id esset, quod ex multis Authoribus ostendi possit Anicios ex Æneadum stirpe progeneratos: atque adeò hæc opinio in suo vigore consisteret.

Joan. Seifrid. Arb. Anic. lib. 3.

(o)

§. V. Cen-

§. V.

Censura præmissarum Responsionum.

NIhil efficiunt adversarii, quidquid contradicant, quia rursum replicamus. *Primum* discutiant Philologi, plus ne fabularum an veritatis contineat Atlantis ad Æneam prosapia. Demus verò ita se rem habere, uti Dares Phrygius asseruit, ubi ait: *Origo Trojanorum Dardanus fuit, qui ex Jove & Electra filia Atlantis natus ab Italia ex responso locum commutans per Thraciam Samon delatus, quam Samothraciam nominavit, & hinc ad Phrygiam devenit, quam Dardaniam à suo nomine appellavit. Ex hoc natus est Erichtonius, qui in istis locis regnavit. Ex Erichtonio Tros, qui justitiâ & pietate laudabilis fuit, isque ut memoriam sui nominis æternam faceret, Trojam appellari jussit. Qui duos filios habuit Ilum Assaracumque. Hic Ilus qui natu major regnavit, atque Trojam de suo nomine Ilium dixit. Assaracus à primatu recessit. Illi Laomedon fuit filius: ex Laomedonte Priamus natus est. Assaracus Capyn filium genuit, ex quo Anchises editus est, qui Æneam filium procreavit.* Demus inquam hæc omnia vera esse, unde reliqua sufficienter probabuntur? Dares Phryg. ap. Scifrid. lib. 2. fin.

II. *Secundum* est, videlicet quod ab Ænea Julius Cæsar descenderit legitima serie. Omni ætate, Julii præsertim Cæsaris, & successorum, Principum animi quadam clari nominis, & alti generis ambitione laborarunt: aut si illi vitio liberi; subditorum tamen studia adulatione inficiebantur. Sueton. in Vespasiano: *Conantes quosdam originem Flavii generis ad conditores Reatinos, comitemque Herculis (cujus monumentum extat via salaria) referre, irrisit ultrò*: memor haud dubiè quod esset *gens Flavia* eodem Suetonio teste, *obscura & sine ullis majorum imaginibus*, &c. Eam maluit Vespasianus illustrem reddere, quam à progenitoribus accipere. Aliter olim Regillianus, qui Grammaticali ludo regnum promeruit; cùm enim scholasticus quidam cœpisset declinare: *Rex, Regis, Regi, Regillianus;* milites acclamarunt; *Ergo potest Rex esse.* Item alius: *Ergo potest nos regere.* Item alius: *Deus tibi Regis nomen imposuit.* Quibus dictis cùm alia die manè processisset: *Imperator est salutatus.* Haud absimili ratione Julius Cæsar genus suum derivabat ab Julo Æneæ filio, & inde à Venere *non alio argumento, quam quod Julo penè cognominis esset.* Demus iterum verum esse quod Julia gens ab Julo & Ænea descenderit. Seton. in Vespas. Pollio in 30 Tyrannis. Chifflet. in Append.

III. *Tertium* unde probatur, quod ex Julia familia Juliani aliter ortum habeant quam à Rege Regillianus? Non sufficit derivatio & similitudo nominis. Hæc legitimis authorum & monimentorum veterum testimoniis conficienda sunt: alioquin hac ratione plurimas hodie familias, quæ non pridem è tenebris emerserunt, per affinitates nominum cum antiquissimis, & ipsis quoque Romanis confundemus: quod quidem non veretur nonnemo nuperus scriptor facere cum stomacho sapientum.

IV. *Quartum* habet aliquid apparentis roboris, quod mox enervabimus. De Anicio Acilio Glabrione producit antiqua monumenta ex Grutero Seifridus, ait quoque fuisse de stirpe Æneadum, & penè probat authoritate Herodiani: *Erat enim ille* (Glabrio) *omnium Patritiorum nobilissimus, ad Æneam Veneris & Anchisis filium seriem generis referens, idemque iterato Consul.* Nescio tamen quomodo postea idem Seifridus Glabrionem scribat de familia Acilia, quod fuerit plebeja, & post Augusti ætatem inserta Aniciæ. Quid enim opus fuit eam inserere si prius æquè ac Anicia ab Ænea deducebat originem? Ego verò ex hoc ipso concluderem, quòd prænomen Anicius à pluribus diversis familiis assumptum fuerit, non ad indicandam familiam, sed virtutem heroicam: malè proinde tot diversas stirpes & nullum sanguinis nexum habentes in vnam coarctari à Seifrido & sequacibus. De Toxotio quod S. Hieronymus scribit, mirari subit, quod vir doctissimus & historiarum peritus haud dubiè legerit apud Sext. Aurelium, & Eutropium quæ supra retulimus, & apud Suetonium: *Progenies Cæsarum in Nerone defecit.* & tamen Toxotium ex Julia stirpe ortum asserat. Id sine fundamento aut certa notitia non fecisset. Putem ego S. Hieronymum cum antiquioribus scriptoribus optimè posse conciliari, si dicatur respexisse ad communem omnium Romanorum opinionem, quæ longo tempore etiam post Neronem viguit, quod omnes Romani jactaverint se ab Æneadum stirpe ortum habere, uti supra ex Strabone retulimus, qui de Cæsare scribens ait: *Iliensibus benè affectum fuisse, quia Romanus erat, Romani autem authorem generis Æneam putant.* Sic fortè S. Hieronymus Toxotium dixit ab Æneadum stirpe prognatum, *quia Romanus erat.* Quis autem credat omnes Romanos ab vno Ænea Rege Anchisis filio legitimâ serie generationum descendisse? nullusne alius generandis prolibus aptus in Latium cum Ænea venerit? Abhorret ab hoc prudens judicium. Eo igitur sensu *Romani authorem generis Æneam putant*, quia Æneas Troja in Italiam cum classe viginti navium profectus adduxit secum Trojanos, qui pulsis aut cæsis plerisque antiquioribus Italiæ inquilinis, gentem illam propagarunt, à qua postea ferè omnes Romani descenderunt, non quod origo naturalis eorum fuerit solus Æneas, sed moralis, quia scilicet ipse adduxit Trojanos à quibus auctæ familiæ successu temporis Romam condiderunt & impleverunt. Et in hoc sensu nihil mirum post Neronem multos adhuc de stirpe Æneadum superfuisse. In hoc quoque sensu puto sequentibus seculis multos etiam extra Romam in Germania & alibi genus suum retulisse ad Æneam, non quod ab ipso certa aliqua generationum serie descenderint, sed quod à Romanis in communi & confuso acceptis orti sint. Cum enim Romani post conditum Imperium omnes ferè Provincias impleverint, multis annis in eis vixerint, reliquerunt ibi propagines suas, quæ demum pulsis Romanis factæ indigenæ respiciendo majores, prout quæque altius ad honores provecta est, hoc sibi magis blandiri cœpit de Romana origine, & planè ad ipsum Æneam genus suum referre, quia *Romani authorem generis Æneam putant.* Neque aliud credo authoribus nonnullis in mentem venisse, qui originem Habspurgicam inquirentes à Romanis ortos asseruerunt, qui scilicet florente

Seifrid. lib. 2. cap. 8.

Suet. in Galba. cap. 1.

rente Romano Imperio, Franciam, Helvetiam, & alias regiones coluerunt. Explicatio verò illa quam Lequilæus adducit de Julia familia in Nerone extincta, prorsus nihil ad rhombum facit. Clarè enim Suetonius ait: *Progenies Cæsarum in Nerone defecit*, nec potest vox *progenies* trahi ad *dignitatem*. Deinde nec dici potest defecisse in recta linea, continuasse in collaterali, quia recta linea in ipso Julio Cæsare defecerat, & in Nerone alia deficere non potuit quam collateralis.

V. *Quintum*, conjectura est, sed valdè debilis, & grallis subnixa, quam nisi Lequile, & alii Symmystæ melius substruant, ruit tota opinio.

VI. *Sextum* rectè observatum de prædicatis & prænominibus, sed cur Justinianus in suo diplomate vel Epistola supra relata (quam tamen multi suppositiam censent) postponit nomen Æneida si est nomen gentis? *Imperator Cæsar Flavius Justinianus Æneida.* Deinde si Justinianus fuit Anicius, cur adhibet prænomen alterius diversæ familiæ *Flavius*? quid commune Flaviis cum Aniciis? Vero simile est à Justiniano assumptum nomen modo Flavii modo Æneidæ tanquam à prædecessoribus Imperatoribus illustre redditum, eo modo quo omnes ab Augusto Imperatore appellantur Cæsares & Augusti, qui Romana sceptra moderantur. Cæterùm Flaviorum prænomen usurparunt etiam Reges Langobardorum in Italia, quorum primus fuit Autharis cui nupta Theodolinda Ducissa Bavariæ *constituit ut Reges Flavii nomine, antiquo Imperatorum exemplo appellarentur*. Ut ait Henninges: et Gothorum Reges in Hispania idem prænomen usurparunt Fl. Reccaredus. Fl. Livua, Fl. Gundemarus, Fl. Sisebuthus & alii: non quod Flaviam gentem sanguine contingerent, ut suspicatur Chifletius, sed quod illis honorificum videretur. Neque enim potest ostendi illa cum Flaviis antiquis cognatio. Ex quo consequenter deduco prænomen Anicius à Justino & aliis usurpatum non esse desumptum à genere, sed ex æmulatione priorum Imperatorum, vel affectatione illustrioris nomenclaturæ. Et frustra est Seifridus, qui stemma Justini vult nobilitare, quod veteres plebeium professi sunt: vtpote qui è subulco bubulcus, è bubulco faber lignarius, deinde miles, è milite Tribunus, hinc Comes, & tandem Imperator factus *ut in omni genere hominum virtus esset honorata*, ut loquitur Tursellinus. Sed & affinis ejus Justinianus, Justiniani Imperatoris pater, fuit *pastor porcorum in Bedyrina Illyriæ civitate.* Unde ergo tam nobilium familiarum tituli & Prænomina? nisi quia *citerior antiquitas priscæ non cessit adulationi, quippe quæ stirpem Caroli Magni* (dicamus Justini & Justiniani) *ab ipsis quoque magnæ Troiæ cineribus eruendam esse duxerit*, *eodem quo Romanorum primo Cæsari veteres blandiebantur fundamento*, ait Chifletius.

Henn. P. 1. Germ. fol. 177.

Chiflet. in Lum. prærogat. lum. 7.

Evagr. Nicephor. Tursellin. Epit.

Cuspin. in Cæs.

Chiflet. in Vindic. Hisp.

VII. Cæterùm cum hæc opinio Quinta non sistat in iis quæ ab Atlante vsque ad Anicios producuntur, sed vlterius progrediatur ad Frangepanios & Pierleonios, eosque primum Aniciis, postmodum Habspurgicis connectere moliatur, separatim erit quæstio discutienda. *Hic Rhodus hic saltus*, hic punctus est difficultatis. Dabo ultrò Æneadas cum Juliis, Julios cum Julianis, Julianos cum Aniciis: imò etiam Anicios cum Frangepanibus & Perleonibus

 conne-

connexos, continua sibi serie successisse, tametsi (vt hactenus ostensum) multas habeat difficultates opinio ; atverò vt credam ex Perleonibus fluxisse Habspurgicos & hodiernos Austriacos, aliis argumentis suffultus deberet prodire sive Seifridus, sive Lequilæus, sive quicunque alius Pierleonista, quibus mox bellum indico.

CAPUT VI.

Sexta Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Pierleonibus seu Petris Leonibus Romanis.

LIcet hæc sexta opinio eadem sit cum superiore, cujus est continuatio & complementum. Quia tamen non omnes Pierleonistæ (sic vocamus Authores hujus opinionis) ab Atlante vel Ænea Genesim Habspurgicam ordiuntur : & aliunde in hoc nexu Pierleonum cum Habspurgicis peculiares & potissimæ sunt difficultates, placuit materiam subdividere, & hoc loco speciatim inquirere an verum sit quod Habspurgici & hodierni Austriæ Archiduces à Perleonibus vel Frangepaniis (eadem quippe stirps est) originem suam trahant.

§. I.

Explicatur Sexta Opinio.

EXplicandæ huic opinioni pro fundamento primo supponitur, quod Habspurgici Comites originem habuerint à Romanis, quia sic senserunt antiquiores Authores qui primi sub Rudolpho I. Imperatore cœperunt inquirere in hanc originem: solùm disceptatio manet à quibus Romanis & à qua familia determinatè. Qua in re cùm aliqui ad Scipiones, alii ad Fabios respexerint, demum veritatem assecuti videntur, qui ab Aniciis Perleonibus seu Frangepanibus ortam sentiunt Habspurgicam domum. Quia verò non est satis aliquid asserere, sed asserta probare, & argumentis solidis roborare, præfigunt sibi authores isti certam regulam investigandi Genealogias. Unde Seifridus in hæc verba decernit : *Ea duntaxat firmissima probatissimaque Genealogiæ texendæ ratio erit, quæ certâ historiæ fide subnititur : fides verò vel in majorum traditione, vel in antiquitatis & literarum monumentis sita est. Sicut autem fides historica plurimum ipsâ vetustate stabilitur, adeò ut sit maxima, si rem ipsam quam tradit ætate adæquet; magis verò magisque infirma censeatur, quo ab illius rei memoria pluribus temporum intervallis est remota : ita etiam omnis de Genealogicis rebus controversia maximè antiquissimorum adstipulatione testium definitur.* Hoc posito ulterius Pierleonistæ.

Seifrid. lib. 1. c. 9. f. 23. Lequil. To. 1. de reb. Austr. fol. 111.

II. *Asserunt* 1. Concitatam olim fuisse Romæ magnam seditionem inter Cives & Nobiles, eâque occasione Frangepanios & Perleonios urbe pulsos in Germaniam abiisse, & in Helvetia consedisse, ibique condito castro Avendispurg

Alb. Argent. in Chron.

dispurg quod primo nominatum à monte Aventino, in quo Romæ habitaverant, postea corruptè dictum Habispurg & Habspurg, vel ut alii volunt empto castro vel per hæreditatem acquisito, unus eorum uxorem duxerit postremam stirpis Habspurgicæ. Henric. Gundelf. in Epitom. Volaterran. Seifridus. Lequile &c.

III. *Asserunt* 2. Ante adventum Perleonum in Helvetiam floruisse dudum Comites Habspurgi, sed extinctâ virili prosapiâ hæreditatem adiisse Leonem Maximum Petrum Leonem Romanum, à quo deinceps reliqui Comites Habspurgici recta serie vsque ad hodiernos descenderint. Variant tamen Pierleonistæ in hac narratione, dum alii non Leonem Maximum, sed ejus filium Albertum postremi Comitis Habspurgici filiæ nupsisse volunt, vt infra videbimus.

IV. *Asserunt* 3. Non constare quidem, quo anno Perleones Româ discesserint; posse tamen verosimiliter ex historiis colligi, quando fuerint majores tumultus, & turbationes Romæ, vel inter populum & nobilitatem, vel inter Romanos & Pontificem, vel inter Pontifices & Imperatores Romanos ante quatuor secula. Atque adeò fatentur Perleonistæ non nisi per conjecturam haberi posse, quo tempore Perleones in Helvetia consederint. Hæc est substantia opinionis, quoad circumstantias verò, loci, temporis, personarum, causæ exilii, & plures alias mirè variant Pierleonistæ, ut nullus alteri consentiat; nec possit certum quid ex plurium mente proponi, nisi singulorum sententia in particulari, quod infra præstabimus, cum de Authoribus hujus opinionis agemus. Interim prototypum Geneseos hoc modo designat Seifridus. Seifrid. lib. 1, fol. 61.

1. Flavius Anicius Leo Celphus Olybrius.
2. Anicius Petrus Leo.
3. Magnus Flavius Anicius Petrus Leo Gordianus.
4. Flavius Anicius Frangipanis Petrus Leo.
5. Stephanus Anicius Frangipanis Petrus Leo.
6. Maximus Petrus Leo Frangipanis, Anicius Tertullus Gordianus.
7. Leo Petrus Leo Anicius frater Maximæ Aniciæ L. Statii Diodori Frangipanis uxoris.
8. Maximus Petrus Leo.
9. Stephanus Petrus Leo.
10. Leo Petrus Leo.
11. Petrus Leonis Petrus Leo.
12. Leo Maximus Petrus Leo, qui filios in Germaniam misit, & obiit Anno 1162.
13. Albertus Dives filius Leonis Maximi Comes Habspurgi per uxorem. Ejus frater Rudolphus factus Episcopus Argentinensis.
14. Rudolphus Taciturnus Comes Habspurgicus.
15. Albertus Sapiens Comes Habspurgicus.
16. Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Hanc seriem Genealogicam magno nisu probare & deducere conatus est Joannes Seifridus: quid alii sentiant infra dicemus. Interim probationes non ex Seifrido solum, sed & aliis colligemus, & quidquid in favorem & subsidium hujus opinionis fecerit candidè adducemus.

§. II. Sexta

§. II.

Sextæ Opinionis Fundamentum Primum Authoritas.

BRevitatem hoc capite sectari non possumus, quia paucis expediri non potest opinio, quam satis multi asseruerunt. Ut clarius procedamus, libet distinguere Authores, qui pro sexta hac Pierleonistarum opinione allegantur in tres Classes, & singulis, quantum hactenus deprehendere fas fuit, ætatem seu annum quo vixerunt adjungere.

Prima Classis Germanorum.

Seifrid. lib. 1. fol. 23.
Lequil. Laz.
Leq. Laz.
Lequil. de reb. Aust. To. 1. f. 144.
Laz. comment. Gen. Lib. 1.
Seifrid. cit. f. 24.
Zeiller. In Judic. de histor.
Seifrid. cit. f. 25.
Guillim. lib. 1. f. 7.
Lambec. Biblioth. Cæs. lib. 2. f. 467.

1. Agmen ducit *Ulricus Krieg* Nobilis Tigurinus coætaneus & conterraneus Rudolphi I. Imperatoris, imò etiam ejus bellorum Comes Anno 1268. teste Joanne Stumpfio.
2. *Joannes Ennenckel* Eques Austriacus qui vixit circa annum 1300.
3. *Wichardus Baro de Polhaim* Decanus Salisburgensis Anno 1308. deinde Archiepiscopus Anno 1312.
4. *Ottocarus ab Horneck* Styriæ regulus allegatus à Lazio apud Lequilæum. circa Annum 1320. Ejus familiæ postremus vixit Anno 1400.
5. *Albertus Argentinensis* floruit circa Annum 1370. & scripsit Chronicon à temporibus Rudolphi I. Imperatoris usque ad annum 1378. ut annotavit Zeillerus.
6. *Ulricus de Klingenberg* vixit secundum Stumpffium Anno 1388. cujus etiam meminerunt Seifridus, Lequilæus, Guillimannus.
7. *Matthæus* quidam citatus à Gundelfingensi, Lequilæo, Volaterrano &c. incertum quo tempore vixerit. Putat tamen Lambecius circa annum 1395.
8. *Henricus Gundelfingensis* Curatus Friburgensis Anno 1476. citatur à Lequile, Seifrido, Lambecio & aliis, quem Lambecius primus impressit.
9. *Henricus Constantiensis* citatur à Lequile, Volaterrano & aliis & est idem cum superiore.
10. *Hermannus de Solgauu* citatus à Volaterrano, Lequile, & aliis & est Hermannus Contractus, floruit Anno 1040.
11. *Joannes Naucleras* Rector Academiæ Tubingensis Anno 1487. scripsit Chronicon ab initio mundi usque ad annum Christi 1500.

Leq. in Paneg. fol. 198.

12. *Jacobus Wimpfelengius* Seletstadiensis Presbyter Ecclesiæ Spirensis in Epitome Imperatorum & rerum in Germania gestarum, floruit Anno 1494. Ex hoc authore Lequilæus duos fecit, cum dicat: *Il Seleſtadienſe nel libro ſecondo: Giacomo Wimpelengio in Epitome.*
13. *Wolfgangus* quidam *Silesius*, allegatur à Lequilæo, sed quando scripserit, & quid incertum.

Anon lib. 4. hist.
Guillim. f. 5. lib. 1.
Guillim. cit. fol. 8.
Bucel. To. 1. Germ.
Seifrid. cit. Stumpf. lib. 7. c. 12. annal. Helvet.

14. *Anonymus* Author Historiæ de Bavaria & Suevia lib. 4. historiæ apud Lequilæum citatum, & Guillimannum.
15. *Felix Hemmerlin*, scripsit libellum de nobilitate, allegatur à Guillimanno, & Lequilæo. fuit Canonicus Thuricensis.
16. *Josephus Grüenbeck* Mathematicus Viennensis, in oratione funebri Friderici III. Imperatoris Anno 1493. allegatus à Seifrido.
17. *Joannes Stumphius*, in Annalibus Helvetiorum lib. 7. cap. 12. allegatur à Lambecio. floruit superiore seculo.
18. *Udalricus de Braiten-Landenberg* allegatur à Bucelino.
19. *Joannes Seifridus* Abbas Claravallensis seu Zuetthallensis in Austria Anno 1612. edidit Arborem Aniciam.
20. *Sebastianus Tengnagl* U. J. D. Cæsareus Bibliothecarius, in approbatione Arboris Aniciæ Seifridi Anno 1612.

21. Petrus

21. *Petrus Schvvendlerus* Præpositus Interlacensis allegatus à Buccelino, in Genealogica Germaniæ notitia, cum pluribus aliis. Bucelin. Germ. Sacroproph. To. 1. Geneal. f. 22.
22. *Fridericus Brombachius* recens author, cujus fragmen profert Buccelinus.
23. *Petrus Lambecius* Bibliothecarius Cæsareus, qui Anno 1669. edidit librum secundum Cæsareæ Bibliothecæ, cui inseruit Epitomen Henrici Gundelfingensis, eique suppetias tulit, quatenus censuit dignum cujus aliqua pars imprimeretur. Lambec. lib. 2. Bibl. fol. 476.
24. *Tobias Eckhardt* Ord. Minimo: S. Francisci de Paula Anno 1676. Viennæ Austriæ Concionem habuit de S. Josepho, in qua Austriacos ab Aniciis & Perleoniis originem traxisse asseruit. Eckhardt in Concion. de S. Josepho.
25. Allegatur etiam *Jordanus Osnabruggensis*, sed quis nam sit iste Jordanus controvertitur, ut infra dicam, citant eum Volaterranus, Seifridus, Buccelinus, Lequile pro hac opinione, alius ab alio seductus.
26. Allegatur præterea *Otto Frisingensis* Episcopus, quem Lequile vocat Ottonem de Feringen Episcopum Frisingensem, sed confundit iterum duos, Hermannum de Veringen, vulgo dictum Contractum, & Ottonem Austriacum Episcopum Frisingensem, quos à se allegatos distinxit Henricus de Gundelfingen. Quo iure autem pro hac opinione adducatur Otto Frisingensis, vel etiam Jordanus aut potius Jornandes Gothus, quorum hic circa Annum Christi 500. vixit, ille Anno 1159. obiit, dicemus suo loco.

Secunda Classis Italorum.

1. *Raphaël Volaterranus* scripsit circa Annum 1500. Anthropologiam, in qua attingit majores Maximiliani I. Imperatoris, allegando pro se aliquot antiquiores. Volaterr. Anthropolog. lib. 23.
2. *Hieronymus Rubeus* scripsit Historiam Ravennatem circa Annum 1536. Rub. ap. Guillim. lib. 1. Habsp.
3. *Paulus Jovius* Episcopus Nucerinus claruit Anno 1550. Caroli V. Cæsaris Historicus. Jov. in Elog. Maximil.
4. *Onuphrius Panuinus* Ord. Erem. S. Augustini, claruit circa Annum 1590. allegatur à Lequile, Seifrido, & aliis. Panuinus ap. Seifrid.
5. *Richardus Rantchinus*, allegatur à Guillimanno & Lequilæo, floruit circa idem tempus. Rantchin. ap. Guillim.
6. *Lucas Contile* in Commentariis supra symbolum Philippi II. Regis Hispaniæ circa Annum 1590. citatur à Lequilæo & Bucelino. Contil. ap. Seifrid. Leq. Bucel. To. 1. Germ. Sacropro.
7. *Cornelius Vitignanus* scripsit circa Annum 1598. Genealogiam Austriacam, & Originem à Perleonibus deduxit, allegatur passim. Vitignan. ap. Lequil.
8. *Hieronymus Bardus* Camaldulensis, allegatur à Lequile, Arnoldo Wion, & Seifrido, qui non prodiit sed MS. asservatur, ut puto Florentiæ, quia fuit Florentinus, uti Seifridus notavit. Bardus ap. Seifrid. & cæteri.
9. *Philippus Gothus* Eques Messanensis, Præfat. de Invent. SS. Placidi & Soc. MM. ad Philippum III. Regem. Gothus ap. Seifrid. & Lequil. cit.
10. *M. Anton. Marsilius Columna* Archiepiscopus Salernitanus lib. de Ecclesiasticis redditibus, allegatus à Gotho.
11. *Scipio Mazella* in descriptione regni Neapolitani, allegatus à Seifrido, & Lequile, qui ferè totum Seifridum exscripsit aliis verbis, sed corruptiore phrasi.
12. *Thomas Bozius* Eugubinus allegatur à Guillimanno. floruit Anno 1590. Boz. ap. Guillim.
13. *Alphonsus Ciaconius* scripsit Romæ vitas Pontificum circa idem tempus, allegatur à Seifrido. Ciacon. ap. Seifrid.
14. *Constantinus Cajetanus* allegatur à Gabriele Buccelino.
15. *Joannes Petrus de Crescenzi* Romanus Narrat. 27. cap. 8. mihi pag. 731. refert hanc opinionem ex aliorum mente. floruit hoc seculo. Joan. Crescenz. in Coron. Nobilit.
16. *Didacus de Lequile* Franciscanus, in gemino opere eandem opinionem magnis conatibus propugnat, sed vix aliquid superaddit Seifrido, prodiit secundum opus Oeniponti Anno 1660. an potius Venetiis, quia vtrumque præfert frontispicium. Conqueritur author se non retulisse mercedem speratam, ab aulicis persecutionem passum &c. prout demum clam subducere se debuit. Causa latet; an fortè hæc ipsa stemmatis Austriaci deductio violenta? Lequile. To. 1. de reb. Austriac.

Tertia Classis Gallorum.

Bellefor. ap. Guillim. & Seifrid. 1. *Franciscus Belleforestius*, scripsit Anno 1579. sed non videtur aliud in favorem hujus opinionis scripsisse, quam quod aliam opinionem à Francorum vetustis Regibus deducentem Habspurgicos noluerit approbare.

Rosier. in Stem. Lotharing. 2. *Franciscus Rosierius* scripsit stemmata Lotharingiæ, allegatur à Seifrido & Lequile, sed nec ille pro Perleonibus stetit, nisi quantum professus est non invenire se fundamenta sufficientia pro Trithemii & Lazii opinione.

Arnold. Wion. in ligno Vitæ. 3. *Arnoldus Wion* Belga Benedictinus, qui potius Germanis accensendus, ex professo hanc opinionem tractavit, & probare conatus est multis argumentis. Vixit sub finem superioris seculi, sicuti plerique superiores. Alios ex Gallis nec vidi, nec apud alios reperi allegatos.

§. III.

Sextæ Opinionis alterum Fundamentum Membranæ Veteres.

EX membranis alterum hæc Opinio desumit fundamentum, sed infirmum. Producunt primo Seifridus & Lequile fragmentum Instrumenti, quod ex Cœnobio Marisstella nuncupato exscripsit Joannes Stumphius, & quo probare intendunt Rudolphum Imperatorem Habspurgicum propriâ confessione agnoscere se in Germania plures majores non habuisse quàm Albertum patrem, Rudolphum avum, Albertum proavum. Instrumenti principium hoc est,

Jo. Stumph. lib. 7. Chron. c. 12.

> *Comites de Habisburch, videlicet Rudolphus Landgravius Alsatiæ, Rudolphus Canonicus Ecclesiæ Basileensis, Gotfridus, & Eberhardus fratres, ejusdem Landgravii patrueles, universis, &c. Noverint igitur quos nosse fuerit opportunum &c. Quidquid juris habemus in prædictis universis & singulis bonis, & hominibus, tàm nos, quàm bonæ recordationis progenitores nostri, Comites videlicet Albertus mihi Landgravio pater, nobis tribus fratribus patruus, Rudolphus avus, Albertus proavus, ratione proprietatis vel infeudationis ab imperio usque in præsentiarum &c. data Anno Domini* 1259. 16. *Cal. Novemb. Indict.* 3. *Alexandro Papa IV. Romanam Ecclesiam gubernante.*

Ex hujus Instrumenti modo relato fragmento talem conficere vult probationem Seifridus: *Dum Rudolphus ac patruelis ejus tam curatè genus suum repetunt, & non altius quàm à proavo; manifestè insinuasse videntur, se plures ac vetustiores progenitores, qui Comites Habspurgii fuissent &c. in illis partibus non habuisse.* quod argumentum quid roboris habeat infra dicemus.

Jo. Seifrid. Arb. lib. 1. c. 11.

II. Alterum ex membranis argumentum promit idem Seifridus ex MS. quodam Monasterii S. Crucis in Austria, ex quo etiam Cuspinianus multa extraxit, & suis operibus inseruit. Narratur illic Legatio Henrici Burggravii Norimbergensis ad Ottocarum Regem Bohemiæ, qua nomine Imperii Provincias Austriacas ab Ottocaro occupatas repetebat. Inter alia referuntur hæc verba Ottocari: *Non decrevimus tam facilè reddere, quæ arcu & gladio nostro tam sudorosè conquisivimus, vel quæ ad nos consanguinitatis & affinitatis tramite manaverunt.* Deinde

MSS. S. Crucis Monast. Cisterc.

Deinde pergit MS. illud narrativè de Ottocaro: *adjiciens, se non modicum mirari, quod Proceres Regni, ommissis potentioribus, tam exilem Comitem ad Regni fastigium extulerunt.* Adhæc respondit Burggravius: *Expedire vobis crederem, ut deposito elationis fastu Romano vos Principi subderetis, cui necesse erit spiritum præsumptionis vestræ retundere, eoquod Imperium contempsistis, & ad Consistoria Principum non venistis, sed & oblatum vobis Regnum postergastis; sufficientem vos habere gloriam respondistis. Scitis quod Excelsus potestatem habet in Regno hominum, & cui voluerit dabit illud &c. Genus & proavos strepitis? omne genus hominum in terra simili surgit ab ortu. Cui enim Deus auctor spectabilis, nullus degener extat.* Ex his tale conficit argumentum Seifridus: Ottocarus objicit Rudolpho mediocritatem generis, & Burggravius tacitè illam fatetur, cum ait omne hominum genus simili ab ortu surgere, quod non dixisset, si Rudolphus cum Ducibus Zaringiæ qui à veteribus Habspurgicis fluxerant, communem sanguinem habuisset: igitur ipse Burggravius insinuat familiam Rudolphi recentiorem fuisse, adeóque advenam ex Perleonibus Romanis. Idem etiam asserit Lequilæus.

III. Rursum ex Epistolis Rudolphi Imperatoris aliud simile argumentum venatur Seifridus, quas ait extare in Monasterio SS. Crucis Cistercienfium. Seifrid. cit. fol. 67. Ait verò hunc sensum de se ipso habuisse Rudolphum quod ex mediocri genere ortum habuerit. Et quidem in Epistola 53. quam fertur scripsisse Rudolphus ad Abbates Ordinis Cisterciensis in Capitulo Generali congregatos, ubi ait: *Attendentes quod manus Altissimi, de tam humilis loci tugurio, ad tam celsa tam fastigiosa palatia nos provexit.* Et in alia Epistola, quæ est 130. data ad Gregorium Papam X. dicit idem Rudolphus: *O mira paternæ clementia pietatis, quæ non est dedignata nobis, à primis nostræ creationis nascentibus exordiis compassionis exhibere mamillam, ubera lacteis irrorata liquoribus porrigere, reddentia grave pignus amoris! O ineffabilis gratitudo favoris, & stupenda dilectionis affectio, quæ nos pridem in regno tenellos, in ulnis educationis delitiosè suscipiens fovit inter puberes & adultos!* Idem fol. 61. Ex his cum Seifrido argumentatur Lequile, quod Rudolphus profiteatur se tenellum, & velut infantem: id verò non videtur posse intelligi de ætate, quia dum electus est Imperator, maturus erat, & pater plurium filiorum: sed debet intelligi de comparatione cum aliis Principibus, qui pollebant antiqua nobilitate, respectu quorum ipse in Germania novellus erat.

IV. Denique adducitur etiam quædam Epistola Pisanæ civitatis ad Rudolphum num. 59. Italicè scripta, in qua Pisani revocant in memoriam Rudolpho innatam bevolentiam erga Italos, quasi innuerent ejus progenitores ex Italia oriundos fuisse. Sic verò habet Epistola:

> *Leges asserunt, usus approbat, antiquitas protestatur, quod Romano Principi, ut de cœteris taceam Thuscorum Regio serviat sub tributo. Hac igitur consideratione fretus unus pro multis, solus pro pluribus vobis loquor &c. Ecce Provincia Thuscia, quæ sui propinquitate ad Romani Imperii piam sedem tanquam principale membrum suo deberet capiti familiarius respondere, jacet in numerositate schismatum lacerata bellis &c. Guelfus persequitur Gibelinum, filii fiunt exules, & in exilium sede digni* Seifrid. cit. fol. 69. MS. Monast. S. Crucis.

 exilio

exilio exulantur. Luget Pisana civitas inimicorum hostili gladio Summi Pontificis ac Regii culminis vulnerata. Ad cujus protectionem tanto teneri creditur Regia Celsitudo, & ad repulsionem ejus gravaminis ardentiùs anhelare, quanto à suis progenitoribus ipsi Celsitudini inhæsit - - - - - Addit de suo Seifridus : *Hic lacuna est, sed ex sequentibus apparet à patriæ avitæ charitate Duci argumentum.* Sequitur in Epistola : *puritate fidei firmioris & amplioris est ipsa gratiæ privilegio sublimata. Ad celeritatem igitur adventus altitudo Regia excitetur, imitanda favoribus gentilium non paucorum, & brachiis Apostolici numinis amplectenda, ne ob adventus tarditatem nos ulterius irrideant inimici.*

Hactenus Epistola, cum qua Seifridus argumentum petitum ex membranis antiquis terminat, nec alias producit membranas, sed digreditur ad alia; conaturque refutare argumenta adversariorum; quam fundatè verò id præstet, infra suo loco examinabimus. Leq. de reb. Austr. To. I. fol. 146. Lequilæus factâ mentione hujus Epistolæ vim ponit in illis primis vocibus. *Romano Principi*, quasi Pisani Rudolphum Romanæ stirpis Principem agnovissent.

§. IV.
Sextæ Opinionis Tertium Fundamentum Conjecturæ & Congruentiæ.

Leq. in Paneg. Ferdin. Archid. NUllum non movet lapidem, sed frustra se fatigat Lequile, ut veram probet Opinionem Pierleonistarum. *Primum argumentum*, quod solidissimum putat, & frequentius inculcat, desumit ex consensu scriptorum qui à temporibus Rudolphi I. Imperatoris usque ad tempora Maximiliani I. scripserunt, priusquam inventa fuisset opinio deducens Habspurgicos à Francis Regibus. Unde sic arguit : Vel enim præfati Authores, & boni Annalium scriptores plumbum vendiderunt pro auro sagacissimis Principibus Austriacis, vel isti unum pro altero acceptarunt, & remunerati sunt. Si primum, illi adulationis; si secundum hi ambitionis rei aguntur, utrique jacturam faciunt suæ authoritatis, cum utrumque hoc alienum esse debeat à cautela prudentiæ & boni judicii. Imò si hæc duo puncta benè perpendissent Authores à Pharamundo & Francis repetentes Originem Habspurgicam, non tam leviter opinionem Pierleonistarum explosissent, ut Stabius, Lazius, Guillimannus, Scioppius &c. quos decebat ex his rationibus induci ad diligentius perscrutanda antiquitatis monimenta.

II. *Secundum argumentum* desumitur ex approbatione ipsorummet Austriacorum Principum, qui se ab Italis ortos gloriati sunt, & opinionem Pierleonistarum laudarunt. Leq. Tom. I. de reb. Austriac. fol. 146. *Inter hos principem locum tenet Principum Austriacorum parens* (ait Lequile) *qui Arbori Habspurgiæ Austriacæ culmen Imperatorium penè hæreditariò propter hæreditariam pietatem inseruit, Rudolphus Habspurgius primus hujus nominis Imperator in suis Epistolis, ubi supra, non solum hanc sententiam approbavit, verùm etiam palàm toti terrarum orbi fecit, melius quam quilibet alius Historicus, & clarius, qui ex proposito de ejus origine scripsit.* Intelligit verò hic Epistolas Rudolphi superiore §. relatas. *Maxi-*

Maximilianus I. referente Paulo Jovio asseverare solebat Austriacæ Domus nobilitatem Romani sanguinis stirpem respicere, deducto stemmate à Perleonum familia.

Carolus V. de quo Lucas Contilis tradit, Romæ existens inquisivit an adhuc aliquæ reliquiæ familiæ Frangepaniæ seu Perleoniæ in urbe extarent; ubi illi exhibita est ex eadem stirpe oriunda superstes venerabilis valdè persona.

Sigismundus Archidux Tyrolensium Princeps, ut testatur Henricus Gundelfingensis, ejusdem sententiæ fuit cum Carolo V.

Matthias Imperator approbavit opus Joannis Seifridi de origine Habspurgica ex Perleonibus, ut loquitur Lequilæus.

Ferdinando II. Imperatori idem placuisse putat Lequilæus, quia idem Seifridus illi dedicavit Librum III. sui operis.

Philippum III. Regem Catholicum in eandem sententiam proclivem arbitratur idem Lequile, quia Seifridus illi suum Librum II. dedicavit. Imò etiam quia Comiti de Olivares specialiter commendavit Cornelium Vitignanum nobilem Neapolitanum ob conscriptam Genealogiam Austriacam, quam à Perleonibus deduxit.

III. *Tertium argumentum* desumitur ex rejectione oppositæ principalis opinionis (sic eam appellat Lequile) deducentis Habspurgicos ex sanguine Regum Francorum veterum. *Dictu incredibile est* (inquit ille) *quantâ hi authores non solum diversitate, sed etiam inconstantiâ & varietate, ac crebra tanquam tempestatum sic sententiarum commutatione usi sint in derivando sanguine Gallicano* (melius diceret Francico) *ad Habspurgiensium Principum gentem. Nam præterquam quod omnes sectati diversos rivulos, alius aliâ incessit viâ: Joannes tamen Trithemius præ cæteris magis dubius, & anceps, & tanquam in salo hærens, neque satis unquam inde se expedire prævalens, triplicem effinxit Genealogiæ ordinem, ut si non una, saltem altera, aut tertia linea rem, ut dicitur, quasi acu tangeret. Quibus etiam scopulorum fluctibus agitatus Lazius*, &c. Eadem ferè objiciunt communi opinioni Guillemannus, Seifridus & alii, indeque conficiunt nullam aliam opinionem probabiliorem esse quam Pierleonistarum.

Leq. de reb. Aust. To. 1. Excurs. 1. fol. 102. verbis Seifridi.

Guill. Habsp. lib. 1. c. 3. Seifrid. lib. 1. cap. 1.

IV. *Quartum argumentum* promunt ex ingenua confessione errorum quos in referendis circumstantiis loci, temporis, personarum commiserunt aliqui Pierleonistæ præsertim Itali, Germaniæ locorum ignari: interim opinionis substantiæ nihil per hoc detractum putant, quia omnes in eo conveniunt quod Habspurgicos à Perleonibus derivent. Hinc Lequilæus præfixo titulo: *Removentur quatuor errores in quos lapsi sunt sectarii primæ sententiæ*, id est Pierleonistarum, adducit postea ordine quinque errores, in quos Symmystas lapsos excusat, non solos quatuor, ut prius dicebat.

Leq. cit. fol. 111. not. 2.

V. *Quintum argumentum* desumitur, ex honestate & splendore Perleonii sanguinis, simul & antiquitate, quibus Perleones longè antecedere censentur alias familias. Huic argumento impendit Seifridus totum suum librum II. & III. Inscriptio libri secundi sic habet: *Liber II. In quo Aniciana prosapiæ planè singularibus, & omninò admirabilibus laudibus, prærogativis & ornamentis com-*

Seifrid. lib. 2. tit.

pendio descriptis radix & antiquitas pervestigatur. Sequitur, vt solet, fideliter Lequile, & multa verbis ipsius Seifridi congerit in laudem Pierleoniæ stirpis: quæ nec oppositarum opinionum sequaces eunt inficias, nec faciunt ad probandum intentum.

VI. Addamus & *sextum argumentum*, quod apud Pierleonistas nondum me legisse memini, desumptum ex Scuto gentilitio Perleonum, aliquatenus simili Scuto Habspurgicorum. Perleones vsurparunt duos aureos leones in campo rubeo invicem obversos & erectos; Habspurgici verò in campo aureo Leonem rubeum. vt habent Lazius & Guilliman. Seifridus refert Frangipanes Venetos mutato colore prætulisse in parmula leones aureos in campo cœruleo: & Arnoldus Wion apud Guillimannum similiter existimat vsitatum fuisse, Habspurgicis Leonem aureum in vmbone, cœruleo, quæ sanè Pierleonistarum opinioni magnum pondus conciliare possunt, si vera sunt. Insinuat hoc argumentum Wolfgangus Lazius in commentariis Austriacis, quod tamen mox refellit.

Seifrid. lib. 3. fol. 118. Chifflet. Lumin. prærogat. fol. 332. Guillim. lib. 2. cap. 8. Laz. Comment. Geneal. Aust. Præfat. fol. 21.

§. V.

Pierleonistarum Primum Fundamentum evertitur.

AUthoritas primum fundamentum est, vti supra ostensum, quo vtuntur Pierleonistæ. Vis maximè ponitur in duobus punctis 1. in authorum antiquitate, quod scilicet hæc opinio antiquissima, & ejus authores proximè ad tempora Rudolphi I. Imperatoris vixerint. 2. in authorum comparatione cum authoribus oppositæ sententiæ, quæ à Francis deducit Habspurgicos. Seifridus: *Quanquam comparatione facta inter adversariæ opinionis sectarios, & nostræ sententiæ auctores, quos modo recensuimus, ipsi potius quam hi vulgi nomine censendi erunt; quippe qui nostris nec claritate generis, nec dignitate, nec auctoritate, nec eruditione, nec fidei integritate ullo modo sint æquiparandi.* Gloriosius dictum quam gravius.

Seifrid. lib. 1. c. 5.

II. *Respondetur*, primò authores pro opinione à Francis deducente originem æquè antiquos esse ac pro Pierleonistis si quæstio sit in terminis de opinione stante pro Perleonibus, quam primus tradidit Henricus Gundelfingensis, vt patebit ex dicendis. Deinde antiquitas parùm facit ad propositum, si authores solâ conjecturâ vsi sunt, quia sæpè in rebus dubiis Recentiores melius scopum attingunt quam antiqui. Tempore Rudolphi I. Imperatoris cœptum est inquiri de origine Habspurgicorum, & eos à Romanis aliqui præscindendo an ab his vel illis in specie, derivarunt, alii ab Alemannis, vti versus antiqui sub Rudolpho scripti testantur.

Guillim. lib. 2. cap. 3.

Rex Rudolphus & illustris Regina dat Anna
Natio quod floret jam præ reliquis Alemanna:
Nam Rudolphus & Anna, quibus precor omnibus annis
Ut sit honor virtusque, trahunt genus ex Alemannis.

Unde

Unde appositè Gerardus de Roo inquit: *Si nihil aliud: vel hoc constat, nihil eo tempore certi hac de re constitisse.* Haud dubiè tunc etiam aliqui à Francis repe- Rhoo. lib. I. Annal. Aust. tendam originem censuerint, quorum operâ deinde usus est Trithemius. Tertio duo Authores Geneographi Murensis in Helvetia Cœnobii sunt multo antiquiores, quàm ullus Pierleonista, quia vnus eorum nec quidem attigit tempora Rudolphi I. Imperatoris, & tamen nullam faciunt mentionem Perleonum; proinde antiquitas in hac parte debile est opinionis fulcrum, prout ab adversariis allegatur.

III. *Respondetur* 2. speciatim ad singula, quæ objicit Seifridus comparando vtriusque opinionis sectarios, ut ipse loquitur: Adducit 1. *Claritatem generis*, sed claritas generis in scriptore ad conciliandam fidem vel authoritatem opinioni nihil conducit: certè non plus quàm Leoni ad fortitudinem inaurata juba, quam equo ad generositatem frenum gemmeum, quam homini ad sapientiam pretiosæ vestes. *Patritius Socrates non fuit: Cleanthes aquam traxit, & rigando hortulo locavit manus: Platonem non accepit nobilem Philosophia, sed fecit.* ajebat Seneca. Sen. Epist. 44. Innuit haud dubiè Seifridus Baronem de Polhaim, Enneckhel Austriacum Equitem, Horneckhium Styrum, quorum opera tam sunt illustria, ut majores nostri non judicaverint esse digna prælo & luce publicâ: sed de his infra. Ait deinde Seifridus: *nec dignitate*, quâ voce procul dubio intelligit eundem Wichardum de Polheim Archiepiscopum, Ottonem Frisingensem Episcopum, Jovium Nucerinum Episcopum, Marsilium Archiepiscopum Salernitanum, Nauclerum Præpositum, & fortè seipsum Abbatem. Verùm dignitas tantundem facit ad veritatem alicujus opinionis, quàm claritas generis: ut per se constat; & solet evenire, ut multi simplices Monachi sint doctiores suo Abbate. Ait 3. *nec auctoritate.* Quid est auctoritas? *Est pondus & eminentia quædam vitæ probitate, scientiâ, ætate, meritis, potentia vel honoribus parta, cujus gratia dictis factisque cujuspiam plurimum deferimus.* Lang. in Floril. Hæc comparatione facta inter Auctores hos & illos, si viritim sibi opponantur, longè potiora invenientur in sequacibus Trithemii & aliorum, quàm in Pierleonistis, vt paulò post constabit ex Pierleonistarum examine.

IV. Ait 4. Seifridus *nec eruditione.* Credo quod intelligat per eruditionem variarum scientiarum peritiam, variam doctrinam, magnam lectione comparatam rerum notitiam. Hic in primis admittam ego etiam inter Pierleonistas reperiri doctissimos & eruditissimos viros, variis scientiis instructos; sed vti scientiæ, sic eruditio varia est. Peculiare siquidem studium est Geneographia, de qua nihil Juristæ in Codice, nihil Medici in Aphorismis, nihil Philosophi in libris de Generatione, imò etiam Historici Annalium scriptores parùm tractant. Cuivis in sua arte credendum est plus quàm alteri inexperto, licet in alio genere erudito. Ex omnibus allegatis Pierleonistis vix quinque deprehendes, qui seriò & ex professo Habspurgicam Genesim inquisierint; cum inter Auctores oppositæ opinionis de origine Francica, minimum (quos ego quidem legi) triginta quinque numeraveris, qui studiosè non perfunctoriè, sedulo & ex professo Genealogico studio se impenderunt. Ergo *eruditione*,

tione, & ſcientia Genealogica longè poſt ſe relinquunt Pierleoniſtas illi authores, qui à Francis auſpicantur.

V. Ait 5. idem Seifridus: nec fidei integritate. Si Stabius, ſi Gebuilherus, ſi Sunthemius in vno alterove loco aliquantum allucinati ſunt, ſi Lazius propter nimiam rerum congeſtarum farraginem, ſubindè videtur variare dicta, & ob id quidam *de ejus operibus ſiniſtrè judicant, præſertim de libris Migrationum*: quem tamen Juſtus Lipſius commendat: non ideò omnes violatæ fidei rei peragendi, quia etiam Pierleoniſtas multos, & quidem gravius errare contigit, vti mox apparebit, ita vt vix vllus adduci poſſit, qui non graviſſimè lapſus ſit. ex quo conſequenter

Zeiller. p. 2. de hiſtoric.

VI. Inſero Pierleoniſtarum fundamentum ab auctoritate depromptum adeò debile eſſe, vt nullo modo ſufficiat probandæ intentioni, quia Auctores allegari ſoliti pro hac opinione carent ac deſtituuntur ſcientia Genealogica, & plerique allegantur impertinenter, nonnulli etiam, qui de Perleonibus nihil ſomniarunt. Hoc vt evidenter conſtet, ſingulos ad examen vocabo, & tunc patebit, cui fulcro innitatur ſexta opinio.

§. VI.

Examen Authorum, quos pro ſe allegant Pierleoniſtæ.

Prima Claſſis Germanorum.

ULricus Krieg agmen iterùm ducat. Fuit is coætaneus Rudolphi I. Imperatoris, quem immeritò pro ſe allegant Pierleoniſtæ, quia nunquàm ſcripſit Habſpurgicos ortum habere à Perleonibus, ſed ſimpliciter ſolùm à Romanis, vti teſtatur de eo Stumphius apud Lambecium, quod potuit intelligere etiam de Fabiis, etiam de Scipionibus, etiam de aliis, vti fatetur ipſe Seifridus, cujus verba appono: *Ulricus Kriegius, ut tradit Stumphius, diſertis verbis aſſeverat Rudolphum Comitem, nec dum Imperatorem electum, in caſtro Habſpurg propè oppidum Bruck habitaſſe, ejusque progenitores nobili ac veteri Romanorum gente oriundos fuiſſe. Quare cum Ulricus hic æqualis fuerit Cæſari Rudolpho nullo modo dubitari poteſt, quin hæc de Origine Comitum ab Habſpurg opinio eo tempore tanquam certa vulgataque in omnium ore verſata ſit.* Demus verum eſſe, quod tunc fuerit hæc opinio vulgata, quod Rudolphus ortum traxerit à Romanis: ſed non fuit vulgata opinio, quod traxerit ortum à Perleonibus, quia de his nullum verbum dicit Kriegius. Ergo hic author Pierleoniſtis non patrocinatur.

Stumph. lib. 7. c. 12. Lambec. Biblioth. Cæſ. lib. 2. f. 477. Seifrid. lib. 1. cap. 5.

2. *Joannes Enneckhel*, primum allegatus à Lazio, poſt hunc ab aliis Pierleoniſtis ſanè perperam, & ignoranter. Seifridum timidè affirmantem audiamus: *Verùm præter prædictos Auctores, plures ante Volaterranum ex ſcriptoribus Germanis eandem de Auſtriacæ Domûs primordiis ſententiam poſteris memoriæ tradidiſſe, cum ipſe Lazius imprudens, tum Volaterranus affirmat. Nam Lazius lib. I. Commentar. in Auſtriacam familiam refert Wichardum Baronem de Polhaim,*

Seifrid. cit.

Polhaim, Joannem Enneckhel Equitem Austriacum, & Ottocarum ab Horneck Styriæ Regulum pro hac sententia libros integros conscripsisse. Falleris mi Seifride, longè alia mens fuit Lazii allegato loco, qui cum retulisset opinionem Pierleonistarum, de ea judicium profert: *Cui conjecturæ ut ex vano hastæ cum alia pleraque repugnant, tum inprimis adversantur diplomata ac fide digni Annales Cœnobiorum &c. Redarguunt præterea illos, qui missis nugis veriora secuti, Annales ante secula, etsi simplici dictione, tamen dextrè contraxerunt: Wichardus Baro de Polhaim Decanus Salisburgensis, Joannes Ennyckhel Eques Austriacus, Ottocarus ab Horneckh Styriæ regulus, & Albertus quem Argentinensem cognominant. Qui tametsi altius repetere familiæ initia noluerint, tamen nec numerum nec nomina neglexerunt eorum, qui in ista vel ad Rhenum vel ad Danubium, rerum aliquot retroactis seculis potiti fuere, &c.* Ecce Lazium pronuntiantem contra Perleonistas, & malè ab illis intellectum. Non enim dicit quod Polhaim, Ennyckhel, Horneck, & Albertus Argentinensis originem Habspurgicam derivaverint à Perleonibus, sed quod Pierleonistarum opinionem redarguant, & nolint altius repetere familiæ initia, contenti nominibus eorum, qui ad Rhenum vel Danubium rerum potiti fuerunt. Quid Ennyckhel scripserit cum nullus alleget ejus formalia, non possum divinare; puto me vidisse exemplar ejus impressum circa annum 1615. curâ Hieronymi Megiseri, sed tunc cùm vidi de hac materia non solicitus mentem ejus explorare neglexi: est libellus parvus in octavo, non liber. Sed cùm à Lazio in eadem classe referatur cum Wichardo de Polhaim, & Alberto Argentinensi, quos manifestum est nihil pronuntiasse pro Pierleonistis, sequitur neq; Ennyckhel neq; Horneckhium pertinere ad sectatores opinionis sextæ Pierleonistarum. Nam

Laz. Comment. Geneal. Austr. lib. 1. fol. 21.

3. *Ottocarus ab Horneckh* à Lazio contra Pierleonistas allegatur, vt modo dictum neque ullus hactenus Pierleonista protulit ejus verba formalia.

4. *Albertus Argentinensis* quid senserit, ipse adhuc loquitur Typo subjectus non semel, recentissimis typis Anno 1670. Francofurti. Chronicon ejus sic incipit. *Rudolphus Comes de Habspurg ex antiquis progenitoribus ab urbe Roma traxit originem. Olim namque duobus fratribus propter potentiis Romani occisionem eliminatis ab urbe: pater eorum nobilior Romanus dans cuilibet eorundem immensam pecuniam ipsos jussit in partes abire remotas. Qui se in superiori Alemannia receperunt. Antiquior autem ad emptionem prædiorum & munitionum, junior verò ad habendam Vasallorum multitudinem contendebat. Patre autem in urbe existente, post aliquot annos cum intellexisset filios cum pace stare in Alemannia ipsos visitabat. Et cum vidisset Senioris empta prædia, ejus prudentiam nimium commendavit. Requirens autem à Juniore quid cum sua substantia egerit, ille se omnem in unam munitionem fortissimam collocasse respondit: & jussis omnibus vasallis suis cum eorum liberis masculis optimè armatis ad munitionem pertinentibus, & ab eo infeudatis, venire ad montem ubi castrum Habespurg est collocatum; illuc patrem traducens, illam fortium multitudinem, quos & omnes eorum posteros masculini sexûs suos & posteritatis suæ fideles vasallos (illis confitentibus patri) probavit. Quo viso pater in illius animosa nobilitate gavisus reversus ad urbem, magnum thesaurum destinavit eidem. Ex quibus duobus fratribus omnes de Habesburg postea processerunt.* Hæc solùm & ne verbum amplius de Origine Habspurgica Albertus Argentinensis. Ubi verò mentio de Perleonibus?

Albert. Argentin. Chron. ad an. 1278.

nunquid soli Perleones Romæ nobiles quando hi fratres inde eliminati? Tacet Albertus de Perleonibus; perperam igitur à Pierleonistis pro sua opinione allegatur. De historiæ fide nunc non laboro, postea examinabo. Interim ex his elucet primos quinque Authores quos allegant Pierleonistæ nihil ipsis patrocinari. Nam

5. Etiam *Wichardus de Polhaim*, quem tertio loco supra reposueramus non solum non favet Pierleonistis, sed etiam contra illos pronuntiat, cùm vti supra retulimus ex Lazio *repugnet* Pierleonistarum opinioni. Nec scripsit Genealogiam, sed solum Chronicon de rebus Austriacis, quod hactenus lucem non vidit.

6. *Ulricus de Klingenberg* superioribus adnumerandus, quia vt ait Guillimannus: *De fratribus duobus, utriusque exilio, studioque eadem ferè quæ Albertus, imò ex ipso*, in suo Chronico Germanico, dubito an aliquando impresso. Si ergo idem scripsit Klingenbergius quod Albertus, non benè allegatur à Pierleonistis. Vossius Henricum à Klingenberg non Ulricum nominat Episcopum Constantiensem, qui An. 1299. teste Eisengreinio scripsit Historiam Comitum Habspurgensi.

Guillim. Habsp. lib. 1. cap. 1. Vossius de hist. Lat. lib. 2. fol. 499.

7. *Matthæus* quidam allegatus à Gundelfingensi, qualis fuerit indagemus: pro quo necesse est verba Gundelfingensis adducere. Hic ergo in Epitomate (vt ipse loquitur barbarè) de origine Sigismundi Archiducis in Præfatione testatur, quibus authoribus sit vsus, hæc habet: *Sanè ut tuorum parentum originem limpidius in nonnulla redigerem Epitomata Librum Augustalem Francisci Petrarchæ, ut perspicerem perutile fuit, nec non Jordani Gotthici Chronicam apprimè utilem, de sæva Gotthorum irruptione in urbem totamque Italiam pertractantem, qua Romanorum Nobilitas ferè in nihilum redacta extitit, præter paucos, qui ad Alpium juga evasere: etiam Hermanni Contracti Comitis de Veringen & Sulgovv, & Augustensis Canonici Chronographiam: Ottonis Frisingensis Episcopi, qui S. Leopoldi Marchionis Austriæ fuit filius historiam de duabus Civitatibus Augustinum imitando dilucidantem, & nonnullam Matthæi Chronicam, ex qua primorum Austriæ Ducum ac Principum originem collegi, ac etiam alios rerum gestarum particularium narratores* &c. Jam verò cùm Gundelfingensis in suo Epitomate primo nihil agat de Habspurgicorum origine, sed de Antiquis Austriæ inquilinis, & quidem meras fabulas & figmenta obtrudat, fateaturque se illa, quæ de primis Austriæ Principibus scribit eruisse ex Matthæo, facilè divinare est qualis fuerit hic Matthæus, quem proinde certatim authores condignis honorant titulis. Joan. Cuspinianus de eo: *Nec enim nugatori illi nugacissimo, & simul perditissimo, qui Austriæ Chronica scribens Judæi saptam in exordio appellat, aures sunt adhibendæ, in quo sunt tot nugæ quot verba.* Æneas Sylvius in historia Austriaca imperfecta, quam MS. vidi aliquando Lincii cum lituris multis, vt suspicer esse originale exemplar. *Venit in manus (inquit) historia quam vocant Austrialem sermone Theutonico edita, inepta mendaxque, & ab homine composita, in quo malignitatis an stultitiæ plus fuerit, non facilè judices.* Ex hoc ipso nugatore Albertus de Bonstetten de quo supra egimus cap. 2. teste Lazio multas nugas comportavit. Habemus ergo authorem Matthæum, quem in suum favorem allegant Seifridus & Lequile, sed uti alios perperam. Nihil enim nugator iste de origine Habspurgicorum: nec Gundelfingensis eum sequitur in secundo Epitomate, sed solùm in primo vti fatetur

Henric. Gundelf. in præfat. Epitom. ap. Lambec. Bibl. Lib. 2. fol. 470.

Jo. Cuspin. in descript. Austr. Æne. Sylv. in hist. Austriaca.

Laz. Comment. Geneal. Austr. pag. 20.

fatetur initio Epitomatis: *Primorum Marchiæ Orientalis Principum Chronographiam, quantum ad primum Epitoma, prosequar Matthæi cujusdam qui hanc ipsum conscripsit Chronicam, stylum ac calamum parum mutando.* Enumerat verò fictitios Principes Austriæ post diluvium, quos nominat Sathan, Abraham, Achaym, Balym &c. *quæ vel Alphabetarius commenta intelligeret.* ut ait Lazius. Vidi aliquando exemplar hujus nugatoris elegantibus picturis exornatum, in quo singulis Principibus illis Judaicis propria arma & insignia attribuit, & ex hoc ipso judicavi falsarium, ut legere quid scribat piguerit. Vixit autem hic Matthæus ut putat Lambecius Anno 1395. quia refert Alberti III. cum Trica Archiducis, acta, & ejus obitum describit Si itaque Matthæus iste nihil de origine Habspurgicorum à Perleonibus scripsit, quo jure eum referunt inter suos Pierleonistæ? succedat

8. & 9. *Henricus Gundelfingensis*, qui se ipsum appellat: *Henricum Gundelfingen. de Constantia, Artium Magistrum, & Ecclesiæ Friburgensis Cappellanum.* ex quo colligas quomodo Volaterranus eum nominando solum Henricum Constantiensem occasionem dederit Lequilæo & Bucelino ex uno geminos authores producendi, hic enim nominat Henricum Gundelfingen. & Henricum Constantiensem quasi diversos. Primus autem hic est fabulæ author, quod à Perleonibus originem trahant Habspurgici, nullo antiquiore authore producto, nullus enim illorum, quos paulo ante ab eo in præfatione Epitomatum allegatos diximus hanc opinionem tradidit. Verba ejus appono: *Secundum Epitoma illustrium Comitum Aventini montis, id est Avensberg dictorum, è quibus tuum videris traxisse sanguinem, Rudolphi videlicet, & Albrechti Illustrissimorum Regum, primorumque Tuæ Originis in Orientali Marchia Principum ac præcedentium subsequentiumque Comitum Genealogiam explanat, & dilucidat.* Ita Gundelfingius in præfatione ad Sigismundum Archiducem. Ipsum verò Epitoma sic inchoat: *Secundum Epitoma Illustrium Comitum Aventinorum Tuo ingenio præcelse Princeps relinquo, qui tui originem, tuorumque prædecessorum gesta ac annalia prioribus ex Chronographis melius novisti. Ea propter eorum scribendo magnalia manum retrabo, cum omnibus in historiis non exiguâ cum operâ vigilantia ac lucubratione dilucidata ac deprompta sint. Eorum tamen successionem brevibus incultisque explicabo verbis. Relegatis ac deportatis ob potentis Senatoris trucidationem olim duobus Fratribus præclaræ Romanorum familiæ Petri Leonis dictæ de Aventino monte, à Julii Cæsaris valentissimi omnium Principis, qui in vigore animi non habuit parem nec ante se nec post se, familia descendentibus, ipsisque ad Alpium juga venientibus, ubi nunc castrum Habspurg Lucernensem circa lacum collocatum cernitur: Senior adeptus est prædia, & possessiones; junior autem ingentia vasallorum dominia, de quibus posteri descenderunt Comites.* Hæc ex secundo Epitomate Gundelfingii producit Seifridus; hæc etiam & non plura producit Lambecius, qui cum primus eum publici juris fecerit, miror cur subsequentia in hoc Epitomate prætermiserit, an quia Typo indigna sicut primum Epitoma? an quia non erant ad propositum firmandæ opinioni? an quia non ostendit Gundelfingius nexum Perleonum cum Habspurgiis, sed solùm insinuatà

Lequil. sup. cit. Bucel. P. 1. Germ. Geneal. fol. 22.

 nova

nova opinione digreditur ad texendam Genealogiam Sigismundi Archiducis à Rudolpho Imperatore? Sanè hæc quæ adducta sunt videntur arbitrariè excogitata, & fabula, quam vno seculo ante nudè produxerat Argentinensis, novis subsidiis aucta, cum quod Argentinensis de Romanis exulibus Anonymis dixerat, Gundelfingius attribuit in particulari Perleonibus. Habemus ergo primum commentitiæ opininionis Authorem Gundelfingium, fingentem, quod ante ipsum nullus asseruit. Verùm recentem Gundelfingius nactus est Patronum, qui causam illi adjudicare videtur. Ait enim: *Notandum 2. est Henricum Gundelfingium testari, se illam Principum Habspurgo-Austriacorum originem hausisse ex aliis prioribus, hoc est vetustioribus Chronographis, eamque Sigismundo Archiduci melius magisque fuisse cognitam, quam ut ulla indigeret probatione, vel ullo Elogio. Per priores autem illos Chronographos intelliguntur ibi cum alii plures, tum inprimis Ulricus Kriegius, & Albertus Argentinensis.* Optimè notat D. Lambecius, quod Gundelfingius vetustiores Chronographos allegaverit, & inter hos Ulricum Kriegium & Albertum Argentinensem: sed, ut jam dictum, neque Ulricus neque Albertus vspiam meminerunt Perleonum; sed in communi asserunt à Romanis ortum habuisse Habspurgicos; quod applicari potest ad mille diversas Romanorum familias: & nihil aliud illi authores videntur voluisse insinuare, quàm quod à Romanis olim Vindonissæ, aut Helvetiæ inquilinis originem traxerint Habspurgici, nihil determinando à qua particulari familia. Nihil dubito, quin D. Lambecius pro ea, quâ pollet industria & librorum notitia, post editum 2. volumen Bibliothecæ plura postea invenerit, quæ contra Pierleonistas faciunt; adeoque jam potius nobiscum sentiat, quam cum Gundelfingio. Eidem vero jam dicto Gundelfingio suppetias tulit Didacus de Lequile sive Tafuro Franciscanus; qui, si adhuc vivit, id quod optabat, potest dicere se consecutum, cum scripsit: *Hucusque laboravi ut reperirem Auctorem quendam, qui ut mihi aliqui amici retulere contra Seifridum directè scripsit, & tamen nondum inveni. Propterea si legenti hæc scripta talis Auctor, cujus nomen etiam ignoro, occurrerit; ipsumque rationes meliores contra argumenta primæ opinionis à Seifrido adducta in medium afferre judicarit, rogo ut amplectatur illam opinionem, quæ magis historicæ veritati erit consentanea.* Amicus vnus ex his fuit Illustrissimus Princeps Otto Fridericus Episcopus Labacensis, cui de meis laboribus constabat, & cujus literas P. Lequile impressit, & minus reverenter tractavit. Hæc incidenter; progrediamur ad Pierleonistarum Authores, quorum primus est modo relatus Henricus Gundelfingius, idem dictus Constantiensis à patria, Friburgensis à loco habitationis, vixitque Anno 1476.

Lambec. Bibl. Cæs. lib. 2. f. 469.

Leq. de reb. Austr. To. 1. fol. 209.

Lequil. de matrim. Austriac. f. 138.

10. *Hermannus de Solgouu*, allegatus à modo relato Gundelfingio, & est idem qui Hermannus Contractus, cujus Chronologiam habeo impressam à Christiano Vrstisio textu gemino ex antiquo Codice, & ex novo Manuscripto, in neutro quidquam reperio de origine Habspurgica: ineptè igitur adducitur à Seifrido & Lequilæo pro opinione Pierleonistarum ex eo, quia Gundelfingius pro suis Centonibus in alia materia ejus operâ est vsus.

11. *Joan-*

11. *Joannes Nauclerus* in suis Chronicis nihil aliud habet de origine Habspurgica, quàm quod alienam referat opinionem: *De Rudolphi Regis genealogia modo dicendum esset, cùm & magnifica ejus gesta describuntur, sed de tam varia scriptorum opinione non est quod judicem: summi Principis auctoritatem à rebus gestis petere licet non à natione: quanquam & hæc fortassis est quædam virtutis imago. Originem Comitibus de Habspurg à Perleonibus Comitibus Romanis civibus deducunt, ex Aventino monte splendida nobilitate; freti (opinor) non omninò malis auctoribus, apud quos ejus rei fides esto. Nos qui vir Rudolphus fuerit, tanti hæres Imperii studiosius exequemur.* Diffidit causæ, qui non vult spondere pro alio. Nihil ex suo sensu determinat Nauclerus, non igitur in numero Pierleonistarum. Naucl. Volum. 2. Gen. 43.

12. *Jacobus Wimpfelengius* Selestadiensis Presbyter Ecclesiæ Spirensis, plura fertur literis mandasse præter Epitomen Imperatorum, & rerum in Germania gestarum vt est apud Vossium. Ex hoc duos authores fecit Lequilæus deceptus à Seifrido, Seifridus ab Hieronymo Bardi Florentino, nisi potius Arnoldo Wion qui MS. Bardi Opusculum allegans, ait: *Idem confirmat Selestadiensis his verbis: Ducibus Austriæ Perleones Comites Romani Originem dederunt. Quibus consentanea scribit Wimpelengus dum ait: Carolus V. Imperator progenitores habuit Romanos Perleones in monte Aventino habitantes.* Hæc Wion, vt ait, ex Bardi, Seifridus ex Wione, ex Seifrido Lequile. Non possum statuere an ita se res habeat, quod Wimphelengius ista scripserit, quia authorem nancisci non possum; sed non potest magnum momentum addere opinioni, cùm non scripserit Genealogias, sed historias synopticas, & ex aliorum haud dubiè mente. Interim gaudeant Perleonistæ, quod habeant iterùm vnum commilitonem, qui est ex hactenus relatis secundus. An autem habeat illas qualitates, quas supra requirebat Seifridus, alii dijudicent. Interim Wimphelingius & Selestadiensis non sunt duo authores, sed vnus. Voss. de Script. Latin. Seifrid. lib. 1. fol. 31. Wimphel. in Epitome.

13. *Wolfgangus* quidam *Silesius* allegatur à Seifrido, quasi prius à Wione, & Bardo fuisset allegatus his verbis: *Denique Wolfgangus Silesius in Austria sua MS. Perleones inquit originem tuis progenitoribus invictissime Cæsar dederunt.* Vix credo apud Italum repertam Austriam MS. hominis Germani: Et si author fictus non est, cur non adducitur locus ubi possit inveniri? cur non additur quando vixerit, ad quem Imperatorem sic locutus sit? Referatur tamen inter Triarios Pierleonistarum. Metuo ne fortè ex Wimphelingo factus sit Wolfgangus, & ex Selestadiensi Silesius. Wolfg. Siles. ap. Seifrid. & Leq. citatos.

14. *Anonymus* Author historiæ Bavaricæ, allegatur à Guillimanno, Seifrido, Lequilæo, qui non addunt quando floruerit, videtur esse unus ex superiori seculo. Verba ejus hæc sunt: *Austriæ nunc moderni Duces originem habuerunt à Petris Leonibus Romanis Comitibus Montis Aventini, cujus familiæ Domus sunt in Aventino prope Sabellorum ædes, quæ prius Perleonum fuere.* Non possum quidquam statuere de ignoto authore, nisi quod videatur apud alios lectum nudè asserere, nec fuisse solicitus de investiganda vel probanda Genealogia; spectare videtur ad authores obscuros; quem tamen Pierleonistis non invidemus. Anony. lib. 4. histor.

Hemerl. in lib. de nobil.

15. *Felix Hemerlin* teste Guillimanno *Cæsarei Romæ Palatii Comites Habspurgienses scripsit, & eo modo Romani generis eos indicare & judicari voluit*, quod longè diversum est ab assertione, quod à Perleonibus orti sint; videtur enim antiquiora tempora respicere quàm Pierleonistæ, quia Cæsareum Palatium pridem ante Romæ desiit, quàm filii Leonis Maximi dicantur migrasse in Germaniam. Non magis igitur hic pro Perleonistis stare credendus, quàm primi quinque enumerati.

Seifrid. lib. 1. fol. 25. & 27.

16. *Josephus Grüenbeck* Mathematicus, fertur habuisse orationem vernaculâ linguâ in funere Friderici IV. Imperatoris Anno 1493. & asseruisse quod nonnulli Authores Originem Habspurgicam referant ad Fabios, alii ad Juliam gentem: neque aliud de hoc Mathematico proditur, quid ipse senserit; proinde inter Pierleonistas numerari non debet.

Joan. Stumpf. lib. 7. Chron. Helvet. c. 12. ap. Seifrid. cit.

17. *Joannes Stumpfius* immeritò à Perleonistis intrare compellitur in numerum, utpotè qui longè alios Romanos, quam Perleones putavit Habspurgicorum authores, & tempora antiquiora respexit, ut fatetur ipse Seifridus, ubi ait: *Joannes Stumpfius etsi inficiari non possit Habspurgiorum gentem à Romanis oriundam esse, nimis tamen altè petita eorundem tradit primordia, adeò ut non solum veteres etiam Habspurgios, sed & omnes Altenburgicos Comites ab una eademque stirpe Romana propagatos affirmet: quorum majores ex præsidiariis militibus ad Vindonissam veterem Romanorum coloniam consedisse, arcemque Altenburgum exstruxisse opinatur.* Reprehendit insuper Guillimannum Seifridus quod hanc sententiam à Stumpfio desumptam amplexus nullam Stumpfii mentionem fecerit. Tantum itaque juris habent Perleonistæ in Stumpfium, quantum in Guillimannum, qui eorum opinionem rejicit. Petrus Lambecius ad firmandam Pierleonistarum opinionem adducit testimonium Ulrici Kriegii, de quo supra, ex hoc eodem Stumpfio, sed non laudaret Ulricum Stumpfius nisi secum sentiret.

Lambec. Bibl. Lib. 2. f. 477.

Audiamus formalia Stumpfii è Germanico versa in Latinum à Lambecio: *Hic Ulricus Kriegius est antiquissimus Historicus quem invenimus solidè & perspicuè indicare Dominos de Habspurg oriundos esse ab antiqua Romana gente*, &c. reliqua prætermittit Lambecius quæ haud dubiè contra Pierleonistas faciunt. Sed excusat se in margine, quod ita abrupta sententia extet apud Stumpfium. Rectè fanè, atque hinc colligimus non aliam Kriegio fuisse sententiam, quàm Stumpfio, qui originem Romanam Habspurgicorum aliquot seculis antiquiorem voluit, quàm Pierleonistæ prætendant.

18. *Udalricus à Braiten-Landenberg* author mihi ignotus est, ex nomine tamen apparet quod sit recentior, nec majori fide dignus, quàm Seifridus.

19. *Joannes Seifridus* Abbas Clarævallensis in Austria, opinionis Pierleonistarum ruentis Atlas, ingenti labore congessit quidquid pro hac opinione dici potuit, & quidquid etiam dici non debuit, quia nullo prorsus solido argumento illam probavit. Magnis ornat laudibus Perleones & Frangepanios, & coacervat ex omni antiquitate rudera de illis, quæ nos suo in pretio relinquimus, sed suppositum negamus, quod ab his propagati sint Habspurgici. De hoc producatur vel vnus author ejus temporis, quo Perleones dicuntur migrasse in Germa-

Germaniam, & in Habſpurgicam tranſiviſſe familiam, vel unum fide dignum inſtrumentum, quod diſertis verbis id adſtruat, & dabimus manus. Sed hactenus nec Seifridus, nec alius Pierleoniſta hoc præſtitit.

20. *Sebaſtianus Tengnagl* Bibliothecarius Cæſareus Jure Conſultus, ſed non Geneographus, approbator Seifridi, ſed non ſcriptor; non Pierleoniſta; quia munus imperatum executus eſt, nihilominùs proteſtans: *Sunt quidem nonnulla, quæ in diſquiſitionem (utpote in nodo perplexo, & dubiâ creperaque ſcriptorum luce veluti per nebulam emicant) acriorem non immeritò vocari poſſunt &c. Primus hic glaciem, licet lapſanti aliquando an pede ſecuit, & rei Cimmeriis in ante tenebris offuſæ, quantum ſcivit, potuitque Hiſtoricæ lucis ingenii ſui faculâ aſperſit.* Cum ergo ſentiat nonnulla eſſe, quæ acrius diſquiri poſſunt, fatetur opinionem adhuc in magno dubio relictam, etiamſi Seifridus fecerit *quantum ſcivit potuitque.* Tengnagl. ap. Seifrid. init. lib. 1.

21. *Petrus Schwendlerus* pro hac opinione allegatus mihi hactenus ignotus, licet recentior. Ultrò illum concedo Pierleoniſtis, quidquid ſenſerit, fortè nihil tradidit aliud quàm Albertus Argentinenſis.

22. *Fridericus Brombachius* Pierleoniſta eſt, ſed aliam diverſam à Seifrido cœteriſque viam ingreditur, de qua infra.

23. *Petrus Lambecius* vir eruditionis magnæ, qui merè incidenter attulit opinionem Gundelfingii neque ex profeſſo inquiſivit Originem Habſpurgicam. Et credo illum cantaturum palinodiam in Annalibus Auſtriæ, quos dudum promiſit.

24. *Tobias Eckhardt* Ord. Minimo: ut poſtremus mihi nominatur, ita minimus videtur patronus hujus opinionis, quia vix alia de cauſa in Concione ſua produxit hanc Originem Auſtriacam, quam ut amplificaret ſuum longum diſcurſum de quatuor Monarchiis. Id ſæpè agunt Concionatores, nec ſe impendere ſolent Genealogiis, quas ſciunt apud S. Paulum vapulare. Demus tamen, quod P. Eckhardt incidenter factâ mentione Auſtriacorum dixerit innocenter eos à Perleoniis ortum habere, quid inde? Iterum habent unum Triarium Pierleoniſtæ.

25. *Jordanus Oſnabrugenſis* allegatur à Volaterrano, ut teſtatur Seifridus, ubi ait: *Raphaël verò Volaterranus Matthæum quendam de origine primorum Ducum Auſtriæ, Ottonem Friſingenſem in Commentariis, Jordanum Oſnaburgium de irruptione Gothica in Urbem, Hermannum de Sulgovu in Chronographia, & Henricum Conſtantienſem idem ſcripſiſſe ſenſiſſeque affirmat.* Hic Henricus Conſtantienſis eſt Henricus Gundelfingius, apud quem legerat Volaterranus allegatos, ut dixi ſupra ubi de Matthæo num. 7. cur autem hunc Jordanum quem Gundelfingius nominat Gothicum, Volaterranus ſcribat Oſnaburgenſem, non poſſum divinare. Eſt enim Jornandes qui ſcripſit de rebus Geticis, ſed nihil habet de Habſpurgicis ſi à capite ad calcem perlegatur. Aniciorum meminit capite ultimo, ut benè obſervavit Lambecius, ſed de Perleonibus etiam nullum verbum. Non igitur ſpectat ad hanc claſſem. Videtur autem à Gundelfingio ideò allegatus, quod Gothi in urbem irrumpentes multos coëgerint in exilium abire Roma-

Seifrid. lib. 1. cap. 5. fol. 26.

Lambec. Bibl. Cæſ. lib. 2. fol. 470.

Romanos, quos dicit in Alpes se recepisse, & consequenter videtur Gundelfingius ejusdem mentis fuisse cum Stumpfio, non autem cum hodiernis Pierleonistis, quia Gothorum in vrbem irruptio facta est aliquot seculis antequàm esset in rerum natura Leo Maximus, Petrus Leo, cujus filii asseruntur auctores familiæ Habspurgicæ: si ergò Gundelfingius ad ea tempora exilium Perleonum retulit, quibus facta est Gothorum in vrbem irruptio, planè diversa sensit ab hodiernis Pierleonistis, Jornandes autem sive Jordanus nihil ad ipsos, quia nec de Perleonibus quidquam habet, nec de Habspurgicis.

26. *De Ottone Frisingensi* idem sentiendum est. Gundelfingius vsus est ejus opera non ad adstruendam vel probandam originem Habspurgicorum ex Perleonibus, sed ad alia in eodem opere contenta. Quodsi Pierleonistæ ostenderint apud Ottonem exilium filiorum Leonis Maximi Petri Leonis, adventum in Germaniam, matrimonium cum vltima stirpis Habspurgicæ, omninò evincent, quod prætendunt, & merebuntur fidem: sed à multis jam excussus & relectus Otto Frisingensis nihil ejusmodi habet.

Ex tanto itaque numero allegatorum in hac Classe, soli 9. legitimè forsan allegantur, Henricus Gundelfingius, Jacobus Wimpfelingus, Wolfgangus Silesius, Anonymus in historia Bavariæ, Udalricus à Braiten-Landenberg, Joannes Seifridus, Petrus Schwendlerus, Fridericus Brombachius, Tobias Echardt: qui, an habeant omnes requisita ad fidem faciendam in materia Genealogica, & tam intricata quæstione, judicent doctiores. Ego duos tantum ex his agnosco Geneographos vel quasi, neque tamen comparandos Guillimanno, Lazio, Reusnero, & aliis: cæteros suppono viros doctos in suo genere.

Classis Secunda Italorum.

Volaterra. Anthropolog. lib. 23.

I. R*aphael Volaterranus*, secutus ut ex contextu apparet Gundelfingium, hæc asserit: *Apparet Maximilianum Romanos habuisse progenitores olim Perleones Comites Montis Aventini, cujus familiæ nonnullæ sunt Romæ reliquiæ propè Sabellorum ædes, quæ prius Perleonum fuere, quibus cognomen dedit Petrus Leonis filius, Stephani nepos Maximi pronepos, quorum memoria sepulchri pro foribus templi S. Alexii adhuc cernitur: Is Anno* 1170. *magna in urbe potentia auctoritateque sub Paschale II. fuerat. Cujus duo nepotes per seditionem ex urbe profugi ad Alpes venerunt, ubi circa Lucernæ lacum prædia & terras mercati sunt, castrumque de eo loco Avenburgum deinde excitarunt, quasi Avendi oppidum: licet nonnulli Abesburgum dicant, quod lingua Germanica abec accipitrem significet, qui olim ab iis dimissus cum præda capta in eo monte constitit, ubi ex auspicio ipsi postea oppidum condidere.* Multa falsa continet hæc narratio, quæ postea expendemus. Interim Volaterranus innixus est auctoribus nullius momenti, quos supra retulimus. De eo

Voss. de script. hist. Latin. lib. 3.

Vossius: *Condidit Urbanorum Commentariorum libros* 38. *cæterum parùm magnificè Jovius de hoc opere judicavit.* Jovii judicium hoc est: *Quæ de principibus ætatis suæ scripsit, tanquam timido ore carptim enarrata, rerum superiorum haud dubiè*

fidem

fidem elevare, ostendereque ea omninò certâ veritatis luce carere, &c. Floridus verò Sabinus sic de eo pronuntiat: *Bona eruditorum pars ei defert mediocrem eruditionem; cum nihil quam aliena, hinc inde in sua immensa volumina transtulerit: in Græcis vertendis vel pueriliter persæpè lapsus.* Denique non fuit Geneographus, esto sit Perleonista. Florid. Sab. Apol. contra LL. calumn.

2. *Hieronymus Rubeus*, hæc de Perleoniis incidenter memorat: *Perleonia familia inter Romanas nobilissima illa est, è qua clarissimi Comites montis Aventini, & Austriæ domus Principes prodiere. Reperitur enim ex Perleoniis quosdam Isspruchum, Oenipontem appellant, ad habitandum, profectos inter Austriæ & Bojoariæ populos ab Helvetiis haud procul. Paulatim verò dignitate eorum indies crescente Principatus Austriæ jura, titulúmque fundarunt, uti Maximilianus Cæsar Caroli V. avus affirmare consuerat.* Æquè erronea ista ac superiora ab Historico non à Geneographo prolata, nec ullis argumentis probata, quid mereantur fidei, docti vident. Rub. hist. Ravennatis lib. 5.

3. *Paulus Jovius* eodem sensu scripsit, vt appareat quod vnus ex alio: *Ferunt Austriacæ domus nobilitatem Romani sanguinis stirpem respicere, producto stemmate è Perleonum familia, ex qua feruntur celeberrimi olim Comites ex tribu montis Aventini. Hos enim ad Angsburgum consedisse constat, inter Rhetos, Noricos & Vindelicos, non longè ab Helvetiis, coalescenteque sensim potentia Austriaci Principatus uti ipse Cæsar suæ originis religiosus indagator asseverabat, jura & titulos condidisse, ejusque dominatûs claritudinem bellicâ quæsitam virtute, & longâ vetustate constitutam propagasse. Hinc evenit, ut facilè credamus Augustam hanc Romani Imperii dignitatem ad Austriacos Principes, quod Romani sint sanguinis fatali quodam jure pervenisse.* Ecce quos alter Ispruchi seu Oenipenti, hic Augsburgi consedisse tradit, manifesto arbitrariæ fictionis argumento. Sed de Jovio ita Lipsius: *Ego de eo sic censeo, stylo bonum gravemque esse, & planè ad Historiam: judicio ac fide ambiguum: ubi affectus non distrahunt rectum; ubi illi adsunt, obnoxium. Ad gratiam scilicet se dat & auram.* Et Bodinus de eodem: *Paulus Jovius cùm rogaretur, cur simularet falsa, vera dissimularet, amicorum gratiâ id à se factum respondit, &c. Illud certè ad sempiternam memoriam testatum reliquit Gorræus Parisiensis, qui quas finxit Amadisi fabulas; nonminus veras ac probabiles quam Jovii scripta fore confidit, &c.* Quid plura? de Genealogiis parum fuit solicitus Jovius: sit interim qualis qualis Pierleonista. Cœterùm quod ait Jovius, & ante eum Rubeus, *ut ipse Cæsar asseverabat*, non refertur ad Perleonum originem, sed ad proximum de coalescente sensim potentia. Et hoc verum est: non verò alterum. Jov. Elogio, lib. 5. in Maxim. I. Imp. Lips. Not. Polit. lib. 1. c. 9. Bodin: meth. hist. c. 4.

4. *Onuphrium Panuinum* allegat Wion & Lequile, sed quid scripserit de hac materia, non vidi, floruit initio hujus seculi, haud dubiè subscribens cœteris Italis narrativè non assertivè, quia Historicus non Geneographus. Bucelinus ait eum in stemmate Frangipanum hanc opinionem secutum, si ita est, gratiæ vela dedit. Puto tribui Onuphrio, quod debetur Wioni. Seifridus solùm asserit ab Onuphrio traditum quod Perleones & Frangepanii fuerint ejusdem stirpis, quod ultrò concedimus, neque hoc satis est ut inter Pierleonistas recenseatur hic author. Wion. lib. 3. de gente Frangip. Leq. To. 1. f. 146. Bucel. To. 1. Germ. Geneal. f. 22.

F 5. *Richar-*

Rantch. lib. 2. ap. Guillim. lib. 1.

5. *Richardus Rantchinus* apud Guillimannum: *Austriæ Duces initium habuerunt à Perleonibus Romani Imperii Patritiis.* Italum fuisse nomen denotat, sed inter Germanos refertur à Seifrido, subscribente Hieronymo Bardi, an potiùs Arnoldo Wioni, qui primus eum allegavit.

Contile ap. Seifrid. & Lequile.

6. *Lucas Contile* quid scripserit ignoro, sed hoc ipso quod Commentarios scripserit supra symbolum Philippi II. Regis, apparet, quod non multum scripserit, & parùm examinaverit fundamenta opinionis.

7. *Cornelius Vitignanus* solus ferè in hac Classe meretur nomen Pierleonistæ, quia ex professo scripsit Genesim Austriacam, & à Perleonibus deduxit originem, imò altius exorsus est ab Ænea. Lequilæi de ipso judicium hoc est: *Licet in eodem Commentariolo haud pauca inveniantur, parùm historicæ veritati cohærentia, quia tamen hæc adminicula ad substantiam rei nihil attinebant, meritò Philippus III. brevem laborem acceptavit, pergratum habuit & approbavit.* Quomodo approbaverit, dicemus infra cùm de Philippo. Cœterùm si multa habet non cohærentia, etiam origo Habspurgica cum Perleonibus non cohærebit.

Leq. To. 1. de reb. Austr. f. 146.

Bardus apud Wion Seifrid. Lequil.

8. *Hieronymus Bardus* Camaldulensis, quomodo, & quid scripserit non possum asserere cùm hactenus non prodierit, sed manuscriptum ejus se legisse affirmet Wion; ex paucis illis, quæ ex ipso producuntur, colligitur verè fuisse *bardus*, quia ex uno Authore duos fecit nominando seorsim Selestadiensem, & Wimphelingum, cùm sit unus idemque.

Guilliman. l. b. 1. fol. 6. Philipp. Goth in Præfat. de Invent. SS. Placidi & Soc.

9. *Philippus Gothus* apud Guilliman. in allocutione Philippi III. hæc habet: *Placidus, Eutychius & Victorinus fratres, & eorum soror Flavia sunt ex eodem antiquissimo sanguine Anicio, unde originem ducit Serenissima Domus Austriæ. Quandoquidem certum est antecessores Tuæ Celsitudinis, qui ob receptam Austriam nomen sibi pepererunt Austriorum (uti Scipiones domitâ Africâ Africanorum) descendere legitimâ successione ex Frangepanibus, & hos ab Aniciis majoribus paternis S. Placidi.* Assertum est animosum, sed probationes, uti & apud alios desiderantur. Credidit vir bonus aliis, aliud agens, quàm Geneographiæ intentus. Licet enim (ut ait Seifridus) alleget antiquiores se, vel fortè coævos M. Antonium Marsilium Columnam, & Lucam Contilem; non est tamen sufficiens probatio, nuda authorum allegatio, qui pariter sine fundamento & rationibus scripserunt, quod tamen Seifridus à probis Geneographis exigit.

10. *M. Antonius Marsilius*, quid, & quomodo scripserit nuspiam deprehendo, nisi quod præcedens Philippus Gothus eum alleget, ex hoc Seifridus & Lequile; si quid ad fulciendam opinionem scripsisset, non tacerent Pierleonistæ, fortè eo modo allegatur à Gotho, quo Jornandes est allegatus à Gundelfingio.

11. *Scipio Mazella* describens regnum Neapolitanum fertur allegasse Lucam Contilem, sed in qua materia, non proditur: regni sanè descriptio per se non requirit studium Genealogicum: manet proinde dubium, an Mazella pro Pierleonistis steterit, donec producantur ejus formalia.

12. *Thomas*

12. *Thomas Bozius* obiter attigit sui temporis communem inter Italos opinionem: *Eodem modo Austriaci nunquam non leguntur Nobiles fuisse, atque à nobilibus ortum ducunt, Comites enim prius Habspurgienses cum forent, genus suum referunt ad Patricios Romanos è familia Petri Leonis.* De hoc uti superioribus idem formandum est judicium, quod investigandis Genealogiis se non impenderit, sed obviis Authoribus, quos legebat crediderit. Tho. Boz. lib. 8. de ruin. regn.

13. *Alphonsus Ciaconius* Biatiensis Ord. Prædicatorum Pœnitentiarius Apostolicus conscripsit vitas Pontificum ex variis aliis Authoribus, de Genealogiis nihil solicitus. In Anacleto II. hæc profert: *Petri Leonis gens, quæ & Gratiana aliquando, à Petro Leone & Gratiano quibusdam viris in ea familia primariis vocata est, Romæ nobilissima & potentissima ante annos penè* 600. *fuit, &c* *Ex qua stirpe genus Austriacum omnium totius orbis terrarum, rerum magnitudine, tot regnorum Imperiis, undecimque Imperatoribus editis nostro tempore clarissimum manasse, author est Albertus Argentinensis.* Hoc est narrativè dictum non assertivè; & quidem erroneè, quia ut supra vidimus Albertus Argentinensis nuspiam affirmat Habspurgicos è Perleonibus fluxisse, sed simpliciter à Romanis, abstrahendo à quibus, & quo tempore. Proinde Ciaconius locum habere non debet inter Pierleonistas. Alph. Ciacon. lib. de Vitis PP.

14. *Constantinus Cajetanus* author mihi ignotus à Bucelino allegatur, quem non puto etiam fuisse Geneographum.

15. *Joannes Petrus de Crescenzi* Romanus scripsit quidem Genealogias Romanas, non tamen Habspurgicam, de qua merè incidenter ex aliorum mente narrat, quod Carolus V. Romæ existens curiosè inquisierit in antiqua vestigia stirpis Pierleoniæ, quorum familia eo ipso tempore extincta sit in quadam Lucretia, quam ait sepultam in monte Tarpejo cum hac Inscriptione:

Lucretia de Perleonibus, Lucæ de Perleonibus
filia, nobilissima Romanorum, & Austriacæ gentis
Sola relicta.

Eandem Inscriptionem exhibet etiam Augustinus Oldoinus in recentissimè revisio & aucto opere Alphonsi Ciacconii de Vitis Pontificum. Placet ejus verba referre: *Petri Leonis familia hodie Romæ extincta cum Lucretia Petri Leonis, quæ obiit Anno à partu Virginis* 1598. *ut constat ex Inscriptione sequenti, quæ Romæ in Ecclesia S. Mariæ Consolationis in monte Tarpejo propè Capitolium legitur:* Oldoin. To. 1. de Vit. Pontif. col. 1005.

Lucretia de Perleonibus &c. ut sup.

Pergit rursum Oldoinus: *Ciaconius scribit ad Victorios Romanos Cives devenisse, quæ de Perleonum gente superfuerant, ejusdemque nobilitatis & potentiæ amplissima testimonia vetustis membranis, & Regum Imperatorumque sigillis ornata, monumentis expressa, apud illos olim extitisse. At laudatæ Lucretiæ testamento, quod apud me servo, compertum est, hæredem ex asse illius nobilissimæ fœminæ gentem de Magistris extitisse, quæ relicto propriæ familiæ agnomine hodie de Perleonibus in urbe nominatur.* Hæc Oldoinus. Atverò Ciaconius in prima editione Romana nihil habet de Inscriptione, quia vel ante

 Lucretiæ

Ciacon. 1. edit. fol. 422. Lucretiæ obitum, vel eodem anno scripsit, cum Anno 1599. Clemens Papa in Brevi dato Typographis asserat Ciaconium jam defunctum. Miror tamen quod jam tunc Ciaconius extinctam dicat Perleonum familiam, nisi intelligat de linea masculina. De hæreditate an ad Victorios vel Magistros transierit, non laboro. Certum saltem est ante annum 1599. Inscriptionem Sepulchralem non fuisse factam, quia Ciaconium non latuisset: certum etiam est hanc Inscriptionem non esse visam à Carolo Imperatore, qui 62. annis ante Romam adiit, ex quo falli Crescentium apparet. Potuit accidere vt Carolus Romæ existens audierit jactari à Perleoniis, quod ab ipsis defluxerint Austriaci, & curiositatis causa voluerit videre sive monumentum aliquod, non tamen Lucretiæ, sive personam superstitem, vt ait Lequile, & viderit forte Lucam parentem Lucretiæ; ex hoc tamen non sequitur veram fuisse aut etiamnum esse opinionem Pierleonistarum. Conjectura est, quod hæc opinio paucis annis ante adventum Caroli Imp. persuasa fuerit Romanis à Raphaële Volaterrano, qui primus post Gundelfingium eam conatus est extollere, fortè in gratiam alicujus tunc viventis Petri Leonis, cum scripserit suos Commentarios Romæ Anno 1505. vt testatur Vossius. Perseveraverit hæc persuasio toto illo seculo, vt solet facilè placere familiis illustris cognatio; & aliquis dein hæres Lucretiæ, ex tali vana & non fundata persuasione curaverit illam Inscriptionem rudem & impolitam, & falsam, quæ adhuc dicitur extare. Cœterum sicuti nec Gundelfingius primus inventor opinionis, nec Volaterranus primus ejus promotor fidem hactenus meruerunt apud doctos, nec intentionem suam sufficienter probarunt, ita minus illa sepulchralis Inscriptio fidem meretur, cùm nudè asserat & nil probet: & sit hoc primum seculo posita. Producatur alius lapis, à tribus vel quatuor seculis, qui aliquid ejusmodi exhibeat, facilius ad assensum inflectemur. Digna verò esset illa Inscriptio, quæ prorsus eraderetur; ne foret occasio continuandi erroris, & ad posteros fictionem transmittendi: præsertim cùm sit injuriosa Domui Austriacæ: quomodo enim Lucretia dici potest *sola relicta Austriacæ gentis?* annon vixerunt Anno 1598. plures ex Austriaca gente in Austria, Styria, Tyroli, Hispania? & quidem veri Austriaci ac indubitati, non à Perleonibus affectati. Facessant ejusmodi nugæ.

Voss. de Script. Latin. lib. 3. c. 12.

Lequil. To. 1. de reb. Austr. f. 245. 16. *Didacus Lequile* inter Recentes, nescio an dicam Pierleonista, an neuter, quia fatetur ingenuè: *Ut verum fatear si juxta Canonicas ac Civiles Leges Jurisconsultorum in rebus Historicis major fides præstanda est monumentis marmoreis quàm auctoribus quibuscunque, quàm scripturæ cuilibet; cum nec unum simile monumentum, ac Perleonum memoria asseratur, ad comprobandam, omnimòque muniendam, stabiliendamque primam sententiam, asserendum consequenter venit, eam tantum opinativè non verò assertivè tenendam.* Nuspiam in toto opere sapientius locutus est Lequile, & hoc uno effato totum ædificium, quod ingenti labore erexerat, quasi uno ictu conjecit in rudera, ut de ipso non multum sibi possint gratulari Pierleonistæ, cùm sit tantum Pierleonista opinativus, non assertivus: & qui Atlanti hujus opinionis Seifrido suppetias laturus videbatur ut Hercules, tandem lassatos humeros prudenter subtraxit. Spero quod idem facturi sint, qui ei succenturiantur.

Tertia

Tertia Classis Gallorum.

DE Francisco Belleforestio dictum est supra, quod in nullo pro Pierleonistis faciat, nisi quod opinionem Trithemii & Lazii dubiam relinquat nec velit approbare; de Pierleonistis verò silet; & siquid attulisset de his, certè non prætermisisset Seifridus, qui solùm unum ejus locum refert, quo Meroveum negat fuisse filium Clodionis, adeóque putat per hoc infirmari opinionem Trithemii: & alterum quo Lazium erroris videtur arguere, cùm tamen insinuet se aliquantum consentire. De Rosierio etiam dictum supra, neque alius vtitur ejus authoritate nisi Seifridus. De Arnoldi Wion opinione, cum sit eadem quæ Seifridi, nihil attinet dicere; cùm fateamur eum fuisse Pierleonistam, in multis tamen lapsum, vt ex sequentibus constabit. Atque ita si rectè rationem subducas, ex omnibus tam Germanis quàm Italis & Gallis summum viginti licebit numerare pro hac sexta opinione, & si hos ipsos accuratè perpendas vix quatuor digni erunt nomine Geneographi, aut qui Genealogiam Habspurgicam ex professo scrutati sint & discusserint. Cœteri coævorum & vulgi rumore decepti obiter opinionem attigerunt, ut vidimus. His omnia alia videbis apud sequaces communis opinionis, sic eam appellamus, quæ à Francis deducit originem, tametsi & hæc suas patiatur difficultates. Denique nullus omnium istorum quantumvis dicendi essent Geneographi probavit intentum, sed eandem lyram diversimodè pererrarunt affirmando quod Perleones venerint in Germaniam exules, quod postremam stirpis Habspurgicæ unus eorum duxerit in uxorem, sed nullo scripto antiquo, nullo monumento id probarunt.

Seifrid. lib. 1. cap. 3. & 2.

§. VII.

Pierleonistarum Secundum Fundamentum evertitur.

TAm debile pro hac opinione præbent fundamentum membranæ veteres, ut id ipsi Pierleonistæ fateri cogantur. Lequilæus clarè: ***Instrumenta, quæ Seifridus adducit ac Rudolphi Epistolas, non adeò convincunt, ut alium sensum ab illo, quem ipse profert minimè admiserint. Ejus conjecturæ ac verisimilitates persuadent sanè historicam veritatem super eam fundandam, ubi aliud nobis certius nequaquam occurrit, sicut ipse supponit. Attamen non semper hæsitationes omninò tollunt, ita ut non possit aliquis vel eas solvere, vel impugnare.*** Quare fragmentum Diplomatis, in quo Rudolphus Habspurgicus nondum Cæsar, majores suos recenset, patrem, avum & proavum; non concludit, quod plures majores in Germania non habuerit, quia plures non enumerat. Quæ enim hæc consequentia? Non est leo, ergo est asinus. Petrus non currit, ergo sedet. Joannes non affirmat lucere solem, ergo negat. Ridicula planè argumentandi ratio. Luitfridus II. Comes Habspurgicus quem alii Luitfridi I. alii Luithardi filium agnoscunt, in suo diplomate quod dedit Cœnobio S. Trudberti, inquit: ***quidquid per chartam traditionis donatum fuit ab antecessoribus meis Otthberto videlicet qui inductor fuit pretiosissimi Martyris, & Ramberto, cæterisque fidelibus*** &c. nunquid ergo licebit

Lequil. de reb. Austr. To. 1. fol. 245.

licebit inferre Luitfridus II. non habuit plures majores, quàm Rambertum & Otthbertum, quia plures non nominat? minimè gentium; quia in ejusmodi scripturis non conficiuntur Genealogiæ, sed alia tractantur juxta subjectam materiam, & ea solùm adducuntur nomina, quæ sunt necessaria. Hic nominantur soli Rambertus & Otthbertus, quia præcipui Benefactores S. Trudberti, licet inter Ottobertum & Rampertum, inter Rampertum & ipsum Luitfridum plures intercesserint generationes. Simili ratione Rudolphus non nominat nisi patrem, avum & proavum, quia loquitur de possessionibus, quas primùm proavus Albertus auxerat, vt videre licet apud Guillimannum, & quas cœteri majores nondum conquisierant; neque inde fas est inferre: non nominat abavum, ergo non habuit abavum in Germania. 2. Etiamsi Rudolphus expressè & disertis verbis posuisset: *Albertus mihi Landgravio pater, nobis tribus fratribus patruus, Rudolphus avus, Albertus proavus, ultra quem nullum ex majoribus habui in Germania*: adhuc non posset legitimè inferre Seifridus, ergo habuit majores in Italia. Imò amplius si addidisset: *ultra quem nullum habui ex majoribus in Germania sed in Italia*, non tamen sequeretur, quod illi majores anteriores debuissent esse Perleones; quia præter Italiam sunt plures aliæ Provinciæ in Orbe, ex quibus poterant venisse illius majores, & præter Perleones fuerunt multæ aliæ familiæ nobiles in Italia, de quibus formari potuisset conjectura. 3. In præfato instrumento quod Seifridus adducit, loquitur non solùm Rudolphus, sed etiam ejus patrueles; qui nominant Albertum patruum suum, & non nominant suum patrem, qui erat alius Rudolphus cognomento Taciturnus, diversus à Rudolpho Avo Landgravii, cur non igitur Seifridus eodem argumentandi genere infert, quod hi tres fratres non habuerint parentem in Germania? quia in hoc diplomate suum parentem non nominant. 4. Hic modus arguendi prodit magnam ignorantiam veterum membranarum illius seculi vndecimi, duodecimi, & decimi tertii, quo in diplomatibus seu scripturis donationum, contractuum, emptionum, venditionum nominabantur plerunque duæ vel tres generationes ad distinguendum ab invicem facilius personas. Tales membranas supra viginti ego in manibus habui spectantes ad Illustrissimam familiam Ursinam Comitum de Blagay, in quibus legi: *Nicolaus filius Duymi, filii Radoslai, filii Baboneg.* neque tamen ausus sum concludere quod Baboneg non habuerit plures majores in Slavonia: sed recurri ad alias membranas vbi iterum legi: *Radoslaus filius Baboneg, filii Stephani, filii Stephani.* Et sic consequenter combinando plures scripturas confeci totam Genesim Blagayanam accuratissimè, ipsimet Illustrissimæ familiæ ante ignotam, cui vix addere possis aliquid, demere certè nihil.

Guillim. Habsp lib. 6. c. 1. fol. 220.

II. Producit deinde Seifridus alterum fundamentum ex membranis Cœnobii S. Crucis, in quo Ottocarus Rex Bohemiæ objicit Rudolpho mediocritatem generis, & Burggravius Norimbergensis tacitè illam fatetur: videtur proinde hinc argui, quod Rudolphus non ex sanguine Comitum Habspurgicorum & Ducum Zäringiæ ortum habuerit. Ad hoc

Respon-

Respondetur 1. Narrationem hanc non esse absimilem alteri in Historia Imperiali apud Marcellinum de Pise, quæ adducitur his verbis: *Vidit olim Pannonia hominem nobilem, sed indigum adeò, ut obsoleta veste cinereâ uteretur diebus festis & profestis, qui Regi Bohemiæ esset joco; Rudolphum puta Habspurgensem, ob incuriam in veste renovanda: sed Rex Bohemiæ vocatus ad tribunal Imperatoris, pensurus obsequia, quibus gens Bohema subdebatur Imperio, adfuit; & ubi auditum adesse Ottocarum auro gemmisque rutilum, ut pronus sese Rudolpho demitteret Imperatorem agenti; jussit Imperator sibi adferri easdem vestes, quas olim riserat Ottocarus dicens.; Hodie Ottocari Regis fastus & opes omnes meam honorabunt inopiam, quæ quia me evexit in Imperium, æquum est è throno Regum gazas videat sibi supplices inclinatas.* Ex hoc contextu apparet rude Historici ingenium, qui Rudolphum appellat Nobilem sed indigum & inopem, quia obsoletâ veste utebatur; quasi verò indigentiam argueret obsoleta vestis. Imò ditissimi plerunque vestibus vtuntur attritis, quia conservant sua, nec curant in vestibus suas ostentare divitias. Quod igitur Rudolphus tali veste sit vsus non benè inde colligitur fuisse indigum, sed potius in re domestica parcum. Et quomodo viginti millia militum in campo habuisset, quando eligebatur Imperator, si non potuisset sibi meliores vestes curare? quomodo fecisset donationes Ecclesiis & Cœnobiis ex sua substantia, si indiguisset? quis etiam credat Electores consensu vnanimi delaturos Imperium homini indigo, quem potuissent præsumere, privata potius quàm publica curaturum? Nondum electus Imperator, in castris offerenti Historico librum de gestis Romanorum cum Germanis, torquem aureum è collo detractum donavit, & indigum fuisse credamus? similis omninò farinæ scriptor est ille quem Seifridus allegat, & hinc non curandum quod scribit. Sed vis ponitur potissimum in eo, quod dicatur Rudolphus *exilis Comes*. Quid mirum hoc scriptum à Monacho intra parietes Cœnobii concluso, qui antea fortè nihil audierat de Rudolpho, imaginatus sibi fortè est unum aliquem Comitem, quales jam tunc in ejus patria nonnulli erant. Certè Landgravius Alsatiæ non potuit veraciter appellari *exilis Comes*, etiamsi planè pauper fuisset ac indigus respectu sibi similium.

Histor. Imperial. ad an. 1277. Marcellin. de Pise To. 1. in festo Resurrect. Dom.

Respondetur 2. Inter respectivum & absolutum oportet discrimen facere. Sine dubio Rudolphus comparatus cum Rege Bohemiæ, qui tunc dominabatur à mari ad mare, dici potuit respectivè *exilis*, sed non absolutè ut Landgravius Alsatiæ. Et ly *Exilis*, potest referri ad opes non ad nobilitatem. Nullum paupertas eradit ex Albo nobilitatis: Etiamsi igitur Rudolphus *exilis* fuisset in divitiis, non ideò etiam in nobilitate. Præterea comparando statum Comitis etiam potentissimi cum statu Imperatoris, quilibet Comes respectu Imperatoris *exilis* videtur. Denique vox *Exilis* non significat ignobilem, aut hominem recentis nobilitatis, ac proinde nullam vim habet argumentum Seifridi. Miretur igitur quantum vult Ottocarus, *quod Proceres regni, omnissis potentioribus, tam exilem Comitem ad Regni fastigium extulerint.* nihil inde sequitur aliud, quàm quod non fuerit tam potens in opibus vti ipse, vti nonnulli alii Principes Europæ, vti Rex Angliæ paulò ante defunctus: quod ne in minimo quidem Rudolpho adimit nobilitatem antiquam. *Respon-*

Respondetur 3. quærendo, vnde habuerit Historicus ille S. Crucis Monachus revelationem, quod Ottocarus Rex illis verbis, quæ producit, allocutus fuerit Burggravium Norimbergensem, & viceversa Burggravius Ottocarum? Vereor vt illi acciderit, quod in Jovio Episcopo Nucerino carpit Keckhermannus: *Jovius à plerisque improbatur, quod nimis sibi indulgeat in fingendis concionibus, & quidem sæpè talium argumentorum, quæ cum secretissima fuerint, de quibus Solimannus Turcarum Imperator, consultavit cum Hibraimo Bassa: an bello potius persequendi sint Persæ quàm Christiani? at mirum sit cujus avis indicio lib. 33. historiarum prolixam Hibraimi concionem Jovius acceperit, & collegerit.* Quod de Jovio Keckhermannus, nos potiori jure de Historico MS. apud Seifridum. Et certè Legatorum & Principum ultrò citróque dicta non facilè vulgantur, & si fortassis aliquando ævo nostro, *at non sic olim.*

Keckherm. de nat. & propu. hist. c. 2.

III. Fragmenta verò ex Epistolis ipsiusmet Rudolphi, quæ producit Seifridus, æquè parùm faciunt ad propositum. Eodem enim sensu accipienda sunt, quo superiora jam memorata. Comparat enim Rudolphus statum suum præteritum cum præsenti, qui tenellus & mediocris respectivè haberi potest. Deinde magnorum virorum est, quantò sublimiores sunt, tantò submissius se gerere: ità Rudolphus; ità post eum omnes Austriaci. Et si hodie potens aliquis Comes in familiari colloquio (uti fieri assolet) alterius servum se appellaverit, nunquid inde concludemus eum servili genere natum? Demissè de se loqui, & altà stirpe satum esse, optimè invicem compatiuntur.

IV. Epistola Pisanorum ad Rudolphum ita nihil habet pro Pierleonistarum opinione, vt potius illam impugnet. Commendat enim Rudolphum à progenitoribus, qui opem ferre miseris, juvarè afflictos consueverint, quales fuerunt pater ejus in bello sacro contra Saracenos, avus in bellis civilibus Germaniæ, proavus etiam in Palæstina, abavus aliique majores ut Landolus contra Hunnos patriam defendendo, &c. qui omnes fuerunt Germani, nec vspiam vel vno verbo Pisani indicant sentire se, quod Rudolphi majores Itali fuerint; minùs quod Perleones. Nempe in lacuna hæsit illud nomen; exsiccet ergo lacunam Seifridus, & producat nomen Petri Leonis, ut argumentum ejus vim habeat. Sed suis armis jugulemus adversarios. Volunt Pierleonistæ conciliare Habspurgicis splendorem nominis ab insigni nobilitate Perleonum, & cum ad probationes venitur, dicunt eum fuisse *exilem* Comitem, mediocris fortunæ, &c. annon ista sibi è diametro opponuntur? Excussimus hactenus Pierleonistarum Authores, & membranas, & apud authores quidem (omnes recentes) reperimus nomina Perleonum & Perleones, qui revera fuerunt in rerum natura, sed apud nullum invenimus probationem sufficientem, quod tales Perleones transierint in familiam Habspurgicam. Non enim sufficit aliquid asserere, sed necesse est asserta probare. Probant per membranas: etiam istas excussimus, formalia verba produximus, in quibus tamen nec vnum jota de Perleonibus in familiam Habspurgicam insitis, nec vnum verbum de origine Habspurgica à Perleonibus derivata. Quid igitur concludendum? Seifrido hæret aqua; quod pompaticè pollicebatur se probaturum *ex majorum traditione,*

ex

ex antiquitatis monumentis, ex certa scriptorum authoritate & fide, quod de sua opinione jactabat: *Nititur non solum vetustissima multisque seculis continuata majorum traditione, sed etiam omnium, qui olim ea de re scripsere Historicorum sententiis est approbata*; nullatenus præstitit, vel ostendit, vti hactenus clarè demonstravimus. Neque enim quæstio est an Perleones fuerint in rerum natura, fuerint nobiles, illustres, potentes, honorati à pluribus seculis, quod solùm ille probavit; sed quæstio est, an illi Perleones insiti fuerint Habspurgicæ familiæ, quod nec Seifridus, nec vllus hactenus Perleonista probavit, sive ex antiquo aliquo authore, sive ex antiqua aliqua membrana, sive ex antiquo aliquo lapide, quæ sunt necessaria ad probandas ejusmodi assertiones. Ergo sexta opinio falsa. Sed neque traditio est multorum seculorum, quia primus ejus author Gundelfingius vixit & finxit Anno 1476. ante duo secula. Quomodo ergò *multis seculis continuata est majorum traditio?* quomodo *omnium qui olim scripsere Historicorum sententiis approbatur*, si nec vnus olim ante Gundelfingium id scripsit? Res volumus, non verba; succum, non fucum. Sed iterùm

Seifrid. lib. 1. c. 5.

§. VIII.

Pierleonistarum Tertium Fundamentum evertitur.

HIc discutiemus, quas in tertio fundamento adducunt Pierleonistæ conjecturas quasdam, approbationes, & confirmationes suæ opinionis.

Prima conjectura. Cùm summus sit consensus veterum scriptorum, qui à temporibus Rudolphi I. vsque ad Maximilianum scripserunt, clara videtur deduci conjectura, quod hæc opinio sit vera, & cœteris præferenda. De hoc supra satis dictum est, cùm examinarentur Authoritates: addo tamen 1. falsum esse, quod, vti prætendit Seifridus, hæc opinio sit *Omnium, qui olim de ea re scripserunt Historicorum sententiis approbata*. Nam illud *olim* vel accipitur de temporibus ante Rudolphum I. Imperatorem, vel de temporibus proximis post illum, neutrum potest cum veritate affirmari. Non primum, quia ante Rudolphum non constat vllum scripsisse præter Murensem Monachum de Genealogia Habspurgicorum: hic verò non deducit Habspurgicos à Romanis, non à Perleonibus; sed ab Alemannis & Comitibus Vindonissæ, & sub Rudolphi initium Imperii similiter scripsit Rhythmographus: *trahunt genus ex Alemannis.* Et his duobus nullum antiquiorem produxerunt hactenus Pierleonistæ. Non etiam secundum, quia vsque ad annum 1476. nullus asseruit Habspurgicos derivari à Perleonibus, primusque id commentus est Henricus Gundelfingius: cùm interim statim post Rudolphum alius Murensis Cœnobita Originem Habspurgicam deduxit à Thiersteiniis Comitibus, circa Annum 1300. Ergò falsum est, quod *olim omnium* scriptorum fuerit in hanc opinionem consensus. Et quinam illi *olim omnes*? Ulricus Kriegius coætaneus Rudolphi Imperatoris, Albertus Argentinensis, Ulricus de Klingenberg toto seculo posteriores, Henricus Gundelfingius duobus seculis Rudolpho junior: neque vllum hactenus

antiquiorem inveniò, cujus fidei Pierleonistæ innitantur. Et hi sunt *olim omnes*. Quid verò dicunt primi tres? nihil sanè aliud, quam quod Habspurgici originem primam habuerint à Romanis, non determinando à quibus Romanis, & neque somniando de Perleonibus. A Romanis inquam illis, qui Helvetiam & reliquam Germaniam incoluerunt ad finem ferè seculi quinti æræ Christianæ: tunc enim residui Romani ex Germania in Italiam revocati sunt vt observat ad annum 488. Melchior Inchoffer. Ab hoc tempore vsque ad Ottobertum qui S. Trudpertum Martyrem suscepit, & fovit; non effluxit sesquiseculum. Cùm ergo ignorarent isti Authores ex quibus majoribus ortus fuisset Ottobertus Habspurgicus cultor S. Trudperti, per conjecturam divinabant ortum ex Romanis, qui prioribus seculis dominabantur Helvetiæ, quia existimabant nullum nobilem sanguinem ex indigenis juxta Romanos stemma propagasse. Utrum autem orti fuerint ex Romanis Fabiis, vel Scipionibus, vel Pisonibus, vel Flaviis, vel Perleonibus de hoc non fuerunt soliciti Kriegius, Klingenbergius, Argentinensis &c. rati esse laborem invtilem, quærere quod sciri non posset. Sed jam 2. etiamsi fuisset olim talis consensus authorum, qualis prætenditur, non tamen sufficeret ad intentum, quia nuda assertio nulla est probatio; sed requiruntur testimonia ejus temporis, quo aliquod factum asseritur; requiruntur membranæ veteres; requiruntur inscriptiones antiquæ, nihil ejusmodi produxerunt illi authores, quos allegant Pierleonistæ, ergò argumentum vim non habet. 3. Ubi veritas aliqua indagatur per solas conjecturas authoritas antiquorum non prævalet authoritati Recentiorum, quia multa Recentiores melius eruderarunt, quàm antiqui; & *Veritas est Temporis filia*; ergò etiam ex hoc capite nihil evincunt Pierleonistæ. 4. Si de antiquitate opinionum sit quæstio, & ex ea desumi debeat veritas opinionis, antiquissima & consequenter verissima opinio erit quod Habspurgici orti sint ex antiquis Alemannis, quia hæc est omnium prima opinio, asserta adhuc ante Rudolphum, quod tamen Perleonistæ non agnoscunt, ergò neque suam debent fundare in antiquitate authorum. Quanquam, vt diximus, malè jactant antiquitatem suorum authorum, qui ab Anno primùm 1476. inceperunt, circa quod idem tempus Manlius, Trithemius, Stabius, Sunthemius suam de Francis cœperunt tradere.

Inchof. in Annal. Hung.

II. Adducunt deinde approbationem Principum Austriacorum, & dicunt suam opinionem approbatam à Rudolpho I. Habspurgico in Epistolis suis allegatis à Seifrido in fundamento secundo. Sed jam ostendimus hoc esse falsum, & nunquam probatum aut probandum ex prædictis Epistolis, quia aliud est se profiteri tenellum aut mediocris fortunæ, aliud verò se profiteri Italum origine vel Perleonem; illud fassus est Rudolphus, hoc nullibi. *Maximilianum I.* ajunt ita sensisse teste Jovio, sed Jovio non creditur, nisi probet assertum: deinde cùm Maximilianus I. fuerit omnium primus, qui cœpit inquirere in suæ Domus originem, si approbasset opinionem Pierleonistarum, quæ jam erat inventa ejus tempore à Gundelfingio, non fuissent ausi aliam tradere Sundthemius, Stabius, Trithemius,

qui

qui cùm omnes à Francis licet aliâ viâ derivaverint Habſpurgicos, ſignum eſt hanc Maximiliano Imperatori magis placuiſſe, quàm illam, præſertim cùm iſti tardius aliquantum ſcripſerint, quàm Gudelfingius, & quidem ex directione & imperio Maximiliani, vt teſtatur Wolfg. Lazius, cujus verba appono: *Principum majorum ſuorum exemplis inſiſtens D. Maximilianus Imperator, ſociis laboris Joanne Stabio, Jacobo Manlio, & Ladislao Sundheymio, majorum ſuorum tumulos, nomina, ac propagationem diligentiſſimè perquiſivit; eorumque ſeriem Genealogiæ brevis formâ arcubus illis triumphalibus inſeruit, quos ab honore vulgò* Ehrenporten *nuncupavit, non ſine maximo ſumptu apud Norimbergam ſculptos, atque impreſſos. Ea etſi perexigua exiſtat, & vix 24. heroas complectatur: tamen ut tum erant tempora, & multa adhuc non ſolùm in hoc genere, verùm adeò etiam in aliis honeſtis diſciplinis latuerant, conatum egregium tanti Principis, conſiliaque propè divina demonſtrat. Quæ cauſa fuit &c. ut ſtatuerim tandem in hoc conandum mihi aliquid eſſe.* Hæc Lazius proponens ſibi laborem Maximiliani ampliare, & quod illi deerat ſupplere. Cùm ergò Lazius magno conatu opinionem illam propugnare aggreſſus ſit, quæ à Francorum Regibus derivat Habſpurgicos, manifeſtum evadit, quod eadem mens fuerit Maximiliani. Laz. Comment. Geneal. Præfat.

Carolus V. dicitur Romæ inquiſiviſſe, an ſuperſit aliqua memoria Perleonum, & fuiſſe ei monſtratam ſuperſtitem vnam venerabilem perſonam vt ait Lequile, vel vnum recens Epitaphium cujusdam Lucretiæ, vt narrat Creſcenzi, ſed inprimis hæc variatio narrationis ſuſpectam reddit narrationem. Deinde inquirere de aliqua familia vel ejus veſtigiis, non eſt ſentire ſe ex illa familia oriundum. Audierit ſine dubio Carolus de opinione Pierleoniſtarum, vti & de aliis jam tunc inventis, ideóque inquiſierit non quod crederet ſe à Perleonibus ortum, ſed vt videret an illa opinio aliquid probabilitatis haberet. Sed de hoc diximus hoc Capite 6. ſup. §. 6. Et denique ſæpè vnus Princeps aliquid probat prout informatur, quod deinde alius improbat, nec propterea ſequitur utrumque eſſe verum.

Sigismundus Archidux à Gundelfingio dicitur opinionem probaſſe Pierleoniſtarum. Sed Gundelfingius ſolùm dicit, quod Sigiſmundus benè ſciat, à quibus majoribus proceſſerit, quod referri poteſt ad immediatos majores Auſtriæ Duces, & fortè etiam Comites Habſpurgicos, non ad alios remotiores. Verba Gundelfingii hæc ſunt: *Secundum Epitoma illuſtrium Comitum Aventinorum Tuo ingenio præcelſe Princeps relinquo; qui Tui originem, Tuorumque prædeceſſorum geſta ac magnalia prioribus ex Chronographis melius noſti.* Nihil dubito quin Sigiſmundus ſciverit ſuos majores à Rudolpho I. Imperatore, & plures alios Habſpurgi Comites ante Rudolphum: ſed quod ſciverit vel putaverit ſe à Perleonibus ortum antequam Gundelfingius illi ſuam opinionem inculcaret, & boni Principis affectum occuparet, non credo: cùm nullus ante Gundelfingium hanc Perleonicam originem aſſeruerit. Sciverit Sigiſmundus *ex prioribus Chronographis* ſeriem majorum à Rudolpho I. Imperatore, prout priores Chronographi deſcripſerunt, ſed non potuit ſcire originem Perleonicam antequam Gundelfingius illam deſcriberet. Gundelfing. ap. Lambec. fol. 476.

 Matthias

Matthias I. Imperator fertur approbasse opus Seifridi, sed quo argumento id evincitur? quia scilicet Seifridus illi suum opus dedicavit. Hoc verò non sufficit ad approbationem, quia multa opera dedicantur Principibus, quæ illi non examinant, non curant; & licet ex innata humanitate acceptent, per hoc tamen non sunt censendi approbatores omnium contentorum in opere. Imò ex eo, quia Seifridi opus hæsit mancum & imperfectum, nec reliqui libri post tertium hactenus in lucem emissi sunt, dicunturque extare in Bibliotheca Cæsarea Manuscripti, colligi potest, quod Matthias Imperator melius edoctus à viris harum rerum peritis, inhibuerit ne partes reliquæ imprimerentur. Editus enim est Seifridi liber III. Anno 1613. post quem adhuc sexennio vixit Matthias, & fortè etiam Seifridus, cur non igitur reliquas partes edidit, si labor Imperatori placuit? aut si interim mortuus fuit Seifridus, cur ex ejus Cœnobitis nullus suscepit curam prosequendi Typi, vt Imperatori gratum opus integrum prodiret in lucem? Nempe ex primis libellis prudentes viri adverterunt ædificium Seifridi erectum in arena.

Ferdinando II. placuisse hanc opinionem asserit Lequile eo solo argumento, quod illi Seifridus dedicaverit suum librum III. de Perleonibus; sed hoc non sufficit, quia potuit illi displicuisse, ut mox dicemus.

Philippo III. etiam dicitur placuisse hæc opinio, tùm quia illi Seifridus dicavit suum librum, tùm quia Cornelius Vitignanus illi dedicavit Brevem Genealogiam Austriacam etiam à Perleonibus deductam, propter quam fertur Philippus Vitignanum specialibus literis commendasse Comiti de Olivares. Epistolæ, quæ circumfertur, tenor iste est.

Epist. Phil. III. apud Lequil. in Ferdin. Arciduca. *Illustre Conde de Olivares, primo nuestro Vicerey, Lugartenente, y Capitan General. Cornelio Vitignano que esta os darà, me ha presentado dos obras suyas; la una de las quales trata en breve mi Genealogia, y Real prosapia de Austria; en que da buena muestra de su ingenio y partes: y assi os lo he querido significar, y encargaros le tengais por muy encomendadò para favorecerle come à persona benemerita, empleandole en las cosas que occurrieren de mi servicio, en que conforme à su calidad y professïon, vos vieredes que me sabrà meior servir, que yo holgarè de lo que por el hizieredes. Dad. en Madrid à 29. de Settiembre* 1598.

Yo el Rey.

Hæ commendatitiæ videntur 1. subreptitiæ ex stylo, quia Reges Hispaniæ non solent dare suis vasallis titulum *Illustre*, prout hic ponitur. 2. videntur etiam subreptitiæ ex dato, quia datæ sunt 29. Septemb. Anni 1598. quo tempore Philippus III. occupabatur in curando funere paterno, cùm Philippus II. obierit eodem Anno die 17. Septembris, sepultus sequentibus diebus in Escuriali, vbi probabiliter filius aliquot diebus exequias curavit, ibique moratus est apud Hieronymianos vsque ad festum S. Hieronymi quod est 30. Septembris: nec susceperit interim curam scribendi commendatitias simplicis alicujus nobilis. 3. videntur subreptitiæ ex eodem dato, quia est contra stylum Cancellariarum expedire decreta, aut similes scripturas diebus festis, dies autem 29. Septemb est festum S. Michaëlis. Sed demus esse veras, & non excogitatas has commen-

Vasconell. in Anacephal.

commendatitias, demus etiam esse propriâ manu ipsius Regis scriptas, quid inde elicitur? *trata en breve mi Genealogia, y Real prosapia de Austria: en que da buena muestra de su ingenio.* Hæc est tota substantia commendationis, & laudis; nam cœtera sunt humanitatis & clementiæ Austriacæ, quâ solent benefacere cuicunque qui sui causâ laborem aliquem susceperit. Ergo laudatur Vitignanus, *quòd breviter complexus sit Genealogiam & Regiam prosapiam Austriæ, in qua dedit bonum specimen sui ingenii.* Hoc idem fateor de Seifrido, de Lequileo, & multò magis de Guillimanno, de Piesporđio, de Chiffletio, quod ostendant suum ingenium, & tamen his contraria tradunt: nec propterea vera sunt omnia, quia ingeniosè deducta.

III. Econtra etiam aliæ opiniones habuerunt suos Patronos ex iisdem Principibus. Ferdinandus I. Imp. erexit Oeniponti in æde S. Crucis PP. Franciscanorum insigne Mausolæum Maximiliano I. avo suo, quod viginti octo statuis æneis exornavit. Inter has statuas etiam est Clodovei Francorum Regis, Theodoberti Ducis Burgundiæ Comitis Habspurgici, seu potius Theodoberti Regis Austrasiæ à quo Lazius, Trithemius & alii derivant Habspurgicos; Godefridi Bullionæi & aliorum, nulla verò invenitur ex Perleonibus, vnde colligitur quod Ferdinandus I. cui Gebuiherus, & Lazius suas Geneses Habspurgicas inscripserunt, illam opinionem, quæ à Francis auspicatur, amplexus sit. Lambec. Bibl. Cæs. lib. 2. f. 698.

Rudolpho II. Imperatori placuisse etiam opinionem Lazii argumento est, quod Viennæ aulam illam, in qua Comœdiæ exhiberi solent picturis majorum suorum exornaverit secundum eandem Lazii & Gebuilheri designationem Genealogicam à Francis Regibus petitam, quam picturam ego meis oculis vidi ante annos 30. quæ tamen aula nunc (ut mihi refertur) deletis picturis reformata, & ampliata est. Supererunt tamen adhuc multi Viennæ, qui eam picturam viderint.

Ferdinando II. displicuisse opinionem Seifridi, sæpius me audivisse memini ante quadraginta annos, cum dixisse feratur *Metuo ne cum docti nimium rimantur nostrorum majorum originem, aliquando perveniant ad opiliones.*

Ferdinando III. placuisse opinionem Reverendiss. Patris Joannis Gans Confessarii sui Aulici, quæ à Francis repetit originem, argumento est, quod voluerit eam primùm impressam Pragæ, denuò Typis novis subjici Coloniæ; ut ipse author testatur. Imò nuperus scriptor Kieffer asserit Ferdinando III. placuisse originem ab Antenore, quatenus ad Pharamundum & cœteros Francorum Reges progreditur opinio.

Philippo IV. Regi Catholico placuit opinio Joannis Jacobi Chiffletii Historiographi sui, quæ Habspurgicum sanguinem repetit à Carolo Magno: constat ex ejusdem Chiffletii operibus pluribus.

Leopoldus Wilhelmus Archidux piiss. mem. ejusdem Chiffletii opera summè laudavit, uti habeo ex ipsiusmet Serenissimi ore cùm Anno 1660. in clementissima audientia illi primam hujus mei opusculi designationem obtulissem, cujus quidem designationis titulos probavit, & vt opus prosequerer hortatus est, quod etiam spero non displiciturum Augustissimo nostro Cæsari Leopoldo.

Habemus igitur totidem Principes contra Adversarios, quot illi pro se stetisse putant, & possemus plures adducere, vt Albertum Belgarum Principem, cui placuit labor Theodorici Piespordii, Ferdinandum Infantem Hispaniæ, cui placuit labor Casperii Geuvartii, quorum vterque stirpem Habspurgicam deducit à veteribus Francis: ipsum denique Augustissimum Imperatorem Leopoldum, qui Speculum honoris Joannis Jacobi Fugger, in quo Lazii opinio præfertur opinioni Pierleonistarum, albo calculo signat, & magni æstimat. Sed nolumus his immorari.

IV. *Tertium argumentum*, quo Pierleonistæ vtuntur, est rejectio opinionum oppositarum; sed hæc nihil operatur, quamdiu propria opinio non probatur solidis rationibus, & monimentis antiquis; hæc, hæc producant Pierleonistæ, si fidem & assensum extorquere volunt..

Quartum argumentum est ex ingenua confessione errorum, in quos aliqui Pierleonistæ lapsi sunt. In hoc puncto convenit hæc opinio cum altera Trithemii & Lazii, sive quæ à Francis Regibus antiquis deducit Habspurgicos; quia etiam Authores hujus ingenuè fatentur aliquos ex sequacibus humanum quid passos. Interim tamen neutra opinio solâ confessione à reatu absolvitur, donec sufficienter probet, quod asserit. Id hactenus nondum præstiterunt Perleonistæ, an præstiterint sequaces Trithemii, videbimus infra.

V. *Quintum argumentum* desumitur ab honestate & splendore Perleoniæ stirpis, quæ cœteras longis passibus antecedit. Honestatem requirunt Pierleonistæ in Francico sanguine, quia supponunt Sigebertum Exulem patre illegitimo natum, Theodoberto Austrasio; sed non omnes sequaces opinionis Trithemii à Theodoberto deducunt Habspurgicos; & Theodoberti legitimum natalem vindicat Belleforestius. Quidquid sit de hoc, quia modo non inquirimus de accidentibus, sed de substantia; non à qualibus majoribus procedant Habspurgici, sed à quibus: nec probatur per hoc eos procedere à Perleonibus non à Francis, quia Perleonum generationes omnes fuerunt legitimæ, non autem Francorum: Et quis Perleonibus dedit hoc privilegium, vt non possint inter majores admittere aliquem non legitimè natum: sed alia promenda sunt argumenta, quod orti sint ex his, non verò ex illis. Quanquam si Pierleonistæ benè intelligerent Epistolam Ottonis Friderici Episcopi Labacensis apud Lequilem, timidius gloriarentur. Non revelo mysterium, quod Lucas Holstenius è Vaticana Bibliotheca eruit, verba vt jacent in primigenio sensu accipio Ottonis Friderici. *Che quel Pier Leone, ò suo Padre, ò avo fusse mancato nella fede Christiana.* Id quidem (vt aliunde habeo) de nullo horum asseruit Holsteinius, sed de alio anteriorum Perleonum. Interim ego ostendam suo loco, quod deducendo Originem Habspurgicam ab antiquis Francorum Regibus, in tota linea recta, saltem à Clodoveo vel Clothario Magno vsque ad hodiernos Austriacos, ne vnus quidem ex majoribus Habspurgicorum à fide defecerit, aut in hæresim aliquam sit lapsus, quam prærogativam nescio an alia quæpiam Principalis antiqua familia participet. Sed de hoc aliàs. Hic solùm quæritur de prima origine Habspurgicorum in substantia non in qualitate; hæc verò non

Leq. To. 3. de matrim. Austr. fol. 118.

non probatur ex honestate sanguinis, sed aliunde. Probent prius Perleonistæ quod Habspurgici à Perleonibus ortum habeant, postea laudent Perleonium sanguinem, & satisfacient prudenti judicio; secus, actum agent. Idem est de *admirabilibus laudibus, prærogativis, & ornamentis* Perleonum, ut loquitur Seifridus, quia hæc illis negare non volumus, sed solùm negamus ortum Habspurgicum à Perleonibus, quem si probaverint Pierleonistæ, simul probabunt admirabiles laudes, prærogativas, & ornamenta derivari in Habspurgicos.

Seifrid. titul. lib. 2.

VI. Denique *sextum argumentum* conjecturæ Pierleonistarum desumimus à scuto gentilitio. Prætulerunt illi antiquitùs duos aureos Leones erectos invicem respicientes in campo rubeo, vt habent Ciaconius, Wion, & Seifridus. Habspurgici verò Leonem aureum in campo cœruleo, vt Arnoldus Wion asseverat, qualem etiam mutato campi colore gessisse dicuntur Frangepanes Veneti qui cum Perleonibus ejusdem sunt propaginis. Sed fallitur mirum in modum Wion, & sine fide jussore in gratiam Pierleonistarum hoc adducit; quia Habspurgici (vt vno quasi ore cœteri Authores testantur) in suo scuto ab antiquis temporibus gestarunt Leonem rubeum in campo aureo, corona cærulea redimitum; qualia arma etiam fuisse antiquis Burgundiæ Regibus existimat Lazius apud Guillimannum. Et quot sunt familiæ quæ Leonibus utuntur in suo scuto, neque tamen ejusdem stirpis se profitentur. Leonem rubeum in campo aureo gestant etiam Duces Brunsuicenses, neque tamen sunt ejusdem familiæ eum Habspurgicis; Leonem aureum in campo cœruleo gestant Comites à Schwarzenburg, neque tamen sunt Frangepanii. Nihil itaque etiam ex hoc capite pro sua opinione efficax possunt depromere Pierleonistæ. Et tamen tam gloriosè contra Lazium erupit Arnoldus: *Non enim hoc loco verbis agimus, sed demonstrationibus, & probationibus: neque testibus hic quidquam tribus aut quatuor proficitur, cum in contrarium longè plures suppetant: neque etiam testibus res agenda sit, ubi veritatem acta, & monumenta, instrumentaque publica declarant.* Ubi rogo illæ demonstrationes, vbi probationes? vbi testes plures, quàm pro Lazio in contrarium? vbi acta & monumenta, & instrumenta publica? omnia excussimus, expendimus, consideravimus; & nec vna inventa est efficax probatio, nullum monumentum, nullum instrumentum publicum, ex quo legitimè posset deduci, quod Habspurgici ortum trahant à Perleonibus. Accedit quod Perleones postquam à Frangepaniis dividi cœperunt, diversa insignia gestaverint, nempe Leonem tessellatum sive segmentatum ex aureis & nigris segmentis, idque jam tunc quando in Helvetiam dicuntur migrasse, vti est apud Lequilæum & Jo. Jacobum Fugger expressum eorum scutum: tales autem Leones nunquam vsurparunt Habspurgici, ex hoc igitur capite desumptum argumentum nullum est, & consequenter opinio Pierleonistarum fictitia.

Ciacon. in Vit. Pont. Wion in ligno vitæ. Seifrid. in Arb. Anic. Pontus Heuter. Laz. Comment. Geneal. lib. 1. c. 2. & 5. Piesport. in tab. Guillim. lib. 2. cap. 8. Verder. ap. Piespord. Wion contra Laz. §. 2. Leq. To. 1. f. 199. Fugger. Spec. hon. lib. 1.

§. IX.

§. IX.

Impugnatur ulterius Pierleonistarum Opinio & fictitia ostenditur.

OLeum & operam perdunt Seifridus & Lequile, dum fatentur nonnullos errores in opinionem Pierleonistarum irrepsisse, qui tamen facilè dilui possint, vt non habeant Adversarii quod objiciant. Nos enim objiciemus, quæ non poterunt diluere; & quidem *Impugnatur* 1. Sexta Opinio. Asserunt Pierleonistæ, quod Perleones cùm Româ in Germaniam venissent condiderint castrum Habspurg, sic dictum à monte Aventino, quem Romæ inhabitabant Perleones, quasi Avendispurg, vel Avenspurg, & corruptè Abspurg; idque factum volunt post Annum Christi 1145. Ita Volaterranus, Bardi, Wion & alii. Sed constat ex Originalibus Instrumentis, quod pridem, ante centum & plures annos castrum Habspurg fuerit conditum, vel (vt alii volunt) pluribus ante seculis steterit, & reædificatum fuerit Anno 1027. vti constat ex Testamento Werneri Episcopi Argentinensis Comitis Habspurgici, vbi hæc leguntur: *Ego Vernarius Strasburgensis Episcopus, & Castri quod dicitur Habspurg fundator, Monasterium in patrimonio meo, in loco, qui Mure dicitur, in pago Argovia, in Comitatu Rore, in honore Sanctæ & individuæ Trinitatis, & S. Dei Genitricis MARIÆ, omniumque Sanctorum construxi.* Igitur fictitia est Pierleonistarum opinio.

Volaterran. Bardi. Wion sup. cit. ap. Lequil. To. 1. de reb. Austr. f. 112.

Guillim. lib. 5. Habsp. c. 3.

II. *Respondet* Seifridus verum esse, quod præfati Authores erraverint decepti modo loquendi Alberti Argentinensis, qui loquens de Leone Maximo visitante filios in Germania, ait: *Requirens autem de juniore quid egisset, illum se in fortissimam quandam munitionem collocasse vidit*, quæ verba Volaterranus, Wion & alii sic verterunt: *requirens autem à Juniore, quid cum sua substantia egerit, ille se omnem in unam munitionem fortissimam collocasse respondit.* Hic autem error non potest opinioni quidquam præjudicare, quia fatentur alii dudum ante adventum Pierleonum castrum Habspurg fuisse conditum, & solùm Pierleonis filios illud adiisse per matrimonium. Itaque, ait Seifridus, *cum aliunde certò certius constet, posteriores Habspurgicos Comites à Perleonibus Romanis oriundos esse; dicendum est illos veteribus Habspurgicis in castrum & nomen Habspurgium successisse, aut ratione affinitatis, aut alio quovis nomine.* Sed

Seifrid. lib. 1. cap. 7. fol. 37.

III. *Contra est primò* quod in textu Alberti Argentinensis expresse habeatur: *requirens autem à Juniore, quid cum sua substantia egerit.* vti est in editione Urstisii, qui vetus exemplar MS. cum alio antiquissimo in membrana conferens, asserit se id MS. edere provt reperit; & præterea notat desiderari in suo MScripto primam narrationem de Origine Romana Habspurgicorum, & incipere: *Rudolphus Comes de Habspurg cum esset apud Fridericum Imperatorem*, &c. qui est secundus §. in impressis. Fatetur tamen Urstisius in altero antiquiore membranaceo illam narrationem contineri, quam proinde ipse in sua editione noluerit præterire, licet hanc opinionem de Origine Habspurgicorum: *alii quoque docti non satis verisimilem censent.* Cùm igitur in antiquissimo exemplari membranaceo extent illa verba Alberti, malè Seifridus imputat suis Symmistis, quod illi textum corruperint, sed ipse potius vult corrumpere.

Urstis. in edit. Francofurt. A. 1670. Præfat. in Albert.

Contra

Contra est 2. quia per hoc, quod fateatur hunc errorem; non probat quod asserit *alunde certo certius constare Habspurgios Comites à Perleonibus Romanis oriundos esse*. Unde constat? ex Authoribus? sed nullus eorum probat: ex membranis? sed nullæ hactenus adductæ sunt, quæ id affirment. Ergò à primo ad vltimum, manet fictitia opinio Pierleonistarum, donec proferant authores non simpliciter affirmantes sed probantes, vel authores eorum temporum, quo Pierleones dicuntur succeßisse Habspurgicis, vel saltem aliquam membranam antiquam, quæ testetur Perleones Romanos Habspurgum hæreditate adiisse, quod hactenus nullus protulit, vt vidimus supra.

IV. *Impugnatur* 2. Pierleonistæ rejiciunt opinionem communiorem, quæ à Merovingis deducere vult Habspurgicos, ex eo, quod Authores ejus inter se discordent in enarranda tali origine; ideòque censent opinionem Trithemii, Lazii, Piespordii & aliorum fictitiam: sed multò magis Pierleonistæ inter se discordant, cùm vnus dicit Leonis Maximi filios in Germaniam, alius cujusdam antiquioris Petri Leonis Frangepanis: alius dicit venisse Anno 1145. alius 1170. &c. alius dicit consedisse ad Lacum Lucernensem, alius Insprucki seu Oeniponte, alius ad Augsburgum, quæ non solùm nullam fidem sed & sibilos merentur. Ergò multò magis fictitia est opinio Pierleonistarum.

Respondent Seifridus & Lequile. Verum esse, quòd in his circumstantiis aliqui Pierleonistæ erraverint, & potißimùm Itali locorum Germaniæ ignari; sed melius Seifridus aßignat & locum ad quem venerunt Perleones, & tempus quo Româ abierunt: nec esse curandos errores in circumstantiis, modo in substantia Authores conveniant. Sed

V. *Contra*: nec Seifridus nec Lequile, nec vllus alius Pierleonista hactenùs sive locum verum, ad quem venerint Perleones; sive tempus verum, quo venerint, designavit; quia vt hoc aliquis præstaret, priùs deberet ostendere & probare, quòd aliquis Perleonum Roma discesserit, vel relegatus sit; & hoc probato, quòd in Ergoviam abiens per matrimonium se inseruerit familiæ Habspurgicæ. Hic est punctus difficultatis, qui non probatur nudâ assertione Recentium authorum, quem hactenùs nullus probavit aliquâ authoritate coævi scriptoris Wernero Habspurgico, nullus probavit aliquâ antiquâ membranâ, nullus probavit solidâ ratione. Prudenter Guillimannus: *Apud me, in rebus sanè literariis, nulla unquam auctoritas ante rationem fuit; rationem absque argumentis & testibus inanem fermè existimavi: neque præ publicis monumentis traditionem unquam posui.* Proba priùs Seifride quòd aliquando aliquis Perleonum Roma migraverit in Ergoviam, documentis antiquis: proba quòd filia Werneri Habspurgici nupserit alicui Perleoni, & postea differe de fuga vel exilio, quia probato tali matrimonio cœtera facilè vel per solam conjecturam adducta assensum obtinebunt. Sed dicere simpliciter, quidam Gundelfingius scripsit quòd Perleones Roma venerint, & initium dederint familiæ Habspurgicæ, Wion scripsit quòd Perleones venerint in Helvetiam, Seifridus scripsit quòd venerint A. 1145. quando Wernerus Comes Habspurgicus vixit; & concludere; ergò vnus ex Perleonibus duxit vltimam filiam Werneri, & continuavit stemma Habspurgicum; ergo ille Petrus Leo vocabatur Albertus, ergo ab hoc Perleone Alberto qui

Guillim. lib. 1. cap. 2. fol. 11.

H fuit

fuit proavus Rudolphi I. Imperatoris, omnes Habſpurgici Recentiores deſcenderunt: ergò ita ſentiendum de Origine Habſpurgica; ergò qui aliter de hac diſcurrunt falluntur & fingunt. Quis iſte modus illationum? ſupra nudam aſſertionem vnius ſumivenduli, qui plura mendacia in ſuo Epitomate barbarè dicto ſcripſit, quàm lineas, ſupra nudam inquam aſſertionem arbitrariè excogitatam, fundare tanti momenti concluſionem: *Certo certius conſtare Habſpurgicos Comites à Perleonibus Romanis oriundos eſſe.* & vt fictio colorem aliquem veri habeat, inſuper alium confingere, quod Perleones in Helvetiam venerint, alium velut è tripode decernere id factum Anno 1145. alium addere, ductam in vxorem filiam Werneri Habſpurgici à Perleone illo exule, nunquid intolerabilis eſt audacia Geneographi? Proba & credimus, quod aſſeris: alioqui nos benè concludimus: eorum quæ afferunt, nihil probant Pierleoniſtæ, ergò nihil eorum quæ afferunt verum eſt, ergò opinio Pierleoniſtarum fictitia.

VI. *Impugnatur* 3. Dicunt Pierleoniſtæ, ſed non probant, quòd Albertus Dives proavus Rudolphi I. Imperatoris, fuerit filius Leonis Maximi Petri Leonis Romanus, qui duxit poſtremam ſtirpis Habſpurgicæ filiam Werneri Comitis, qui obiit ſecundùm aliquos Anno 1159. ſecundùm Guillimannum Anno 1163. Atqui conſtat ex chartis & membranis Murenſibus, quòd Wernerus non ſolùm habuerit duas filias, ſed etiam filium Albertum, quem Germani ſcriptores (exceptis Pierleoniſtis) agnoſcunt ſtirpis propagatorem. Nam ante Rudolphum I. Imperatorem ſcripſit Monachus Murenſis Genealogiam fundatorum ſuorum Comitum Habſpurgicorum, & alius tempore Rudolphi Imperatoris incipiendo à Guntramo, qui fuit Hexavus Alberti Divitis, & expreſsè tradit vterque Albertum Divitem fuiſſe filium Werneri Comitis Habſpurgici, ſic enim habet poſterior:

Gen. Murenſ. ap. Chifflet. in Lumin. prærogat. fol. 323. & ap. Lequil. de reb. Auſtr. To. 1. fol. 221. ex Dominic. Tſchud. Abb. Murenſ. lib. de arm. nobil. Helvet.

> Wernherus de Habſpurg Comes ex Itha de Homberg genitus, genuit ex Domina de Starckhenberg uxore Adelbertum, & Richenſam conjugem Comitis de Fieritto, & Gertrudem Comiti de Montpelgard nuptam. Obiit Wernherus Anno Domini 1159. Sepultus in Monaſterio noſtro.
>
> Adelbertus Comes de Habſpurg Werneri filius, genuit ex Itha Comitiſſà de Pfullendorff Rudolphum Landgravium Alſatiæ & Itham Comitiſſam de Liningen.

Hæc Monachus Murenſis poſterior, qui vixit ſub Rudolpho Imperatore, quia vſque ad hunc pervenit, non vltra. Alter antiquior, qui Rudolphi Imperatoris non meminit, his verbis aſſertum firmat.

> Itha de Thierſtein ſive Homberg (*nempe uxor Werneri II.*) genuit Wernerum, & Rudolphum de Habſpurg.
>
> Idem Wernerus genuit Adelbertum, Gertrudem de Mumpelgard. Richenſam de Fierito.
>
> Albertus per Itham Comitiſſam de Pfullendorff, filiam ſororis Ducis Welph, genuit Rudolphum & Comitiſſam de Linigen.

En duos teſtes antiquos & antiquiores omnibus Pierleoniſtis, qui aſſerunt Albertum Comitem Habſpurgium fuiſſe filium Werneri Comitis, nullus verò neque Germanus, neque Italus eorum temporum aſſerit Albertum fuiſſe filium Leonis Maximi ex Perleonibus, ſed eſt mera arbitraria inventio

inventio Recentiorum Pierleoniſtarum, potiſſimùm Wionis & Seifridi, nullo antiquo authore, nulla membrana hactenus probata, ergo opinio Pierleoniſtarum eſt fictitia; & plus credi debet duobus Monachis qui ante quadringentos annos ſcripſerunt, eo loci, vbi Alberti parentem ſepultum certò conſtat, quàm aliis duobus Monachis, qui ſcripſerunt ante ſexaginta circiter annos, & haud dubiè Murenſe Cœnobium nunquam viderunt.

VII. *Impugnatur* 4. Ex præmemoratis Geneſibus conſtat Wernero fuiſſe duas filias Richenſam & Gertrudem, cujus vtriuſque maritus nominatur, quarum fortè vtraque ſupervixit patri ſuo Wernero; neque vlla alia nominatur, quæ ſola ſuperſtes nupſiſſet alicui Perleoni; imò neque vllus alius author præter recentes Pierleoniſtas id tradit; ergò ſignum eſt, quod vel ex ignorantia, vel ex malitia vnicam Wernero filiam Comitatus hæredem affingant Pierleoniſtæ, ergò opinio illorum eſt fictitia. Ad hoc quod reſpondeant non habent, niſi velint antiquis ſcriptoribus fidem adimere, cùm interim jactent Genealogias ex antiquis probandas eſſe.

VIII. *Impugnatur* 5. Ex iisdem Geneſibus conſtat, quòd Albertus Comes Habſpurgicus cognomento Dives, de quo agitatur quæſtio, habuerit vxorem Itham Pfullendorffenſem; neque ex vllo alio ævi illius authore conſtat, quòd aliam præter hanc vxorem habuerit; cùm ergo ipſe vſurpaverit titulum Comitis Habſpurgici ſignum eſt fuiſſe natum ex patre Habſpurgico, & non per vxorem conſecutum hunc titulum. Ergo iterùm Pierleoniſtarum opinio fictitia.

Reſpondent ex Alberto de Bonſtetten, quod Albertus iſte fuerit Perleonius, & priuſquam duceret vxorem Pfullendorffenſem, prius alias duas vxores habuerit, quarum vna non diu nuptiis ſuperfuerit, alia in partu obierit. Et ab vtraque hæres ſcriptus magnas adeò ſibi divitias compararit, vt Divitis cognomento inſigniretur. Illarum verò priorum vxorum alterutra fuerit Werneri Habſpurgici filia. Sed

Contra; licet hoc primâ fronte veroſimiliter ad ſpeciem dicatur, nihilominùs Albertus de Bonſtetten nugatur, quia (vt ait Lazius) *nugas ſuas Maximiliano Cæſari inſcripſit*. Unde tali authori fides habenda non eſt, niſi antiquiorem fidejuſſorem producat. Stant præterea antiqui authores contra illum, qui accuratè Comitum Habſpurgi circa ea tempora ſobolem & matrimonia notarunt, nec vllus meminit duarum vxorum præter Itham Pfullendorffenſem, verùm expreſſis inſuper verbis ajunt Alberto ex Itha Pfullendorffenſi genitas proles, & inter has ſucceſſorem ac ſtemmatis propagatorem Rudolphum. Cœterùm, quod ſæpiùs repetitum: probent Pierleoniſtæ quod aſſerunt, & credemus.

IX. *Reſpondet* iterùm Seifridus: *Major apud me eſt fides Epiſtolarum Rudolphi Auguſti, cœterorumque, quos pro ſententia noſtra adduximus, auctorum, quàm nudæ aſſertionis Murenſis Monachi: qui cum Albertum memoratum Wernero in Comitatum Habſpurgicum ſucceſſiſſe ex Annalibus ac vetuſtis Monaſterii ſui Inſtrumentis didiciſſet, non dubitavit eundem Wernero prognatum aſſerere.* Subdit deinde rurſum: Seifrid. lib. 1. c. 11. fol. 70.

Non

Non ipsi (Murensi Monacho) *esse tantam auctoritatem quæ persuadeat; quippe, qui cum posterioribus temporibus scripserit, diversisque ex Instrumentis donationum libellum suum consarcinaverit, eo quo diximus modo potuit allucinari.* Sed

Contra est 1. Esto major fides habenda sit Epistolis Rudolphi I. Imperatoris quam Monacho Murensi, non tamen major fides debetur Monacho Zwethallensi Seifrido, quàm Monacho Murensi. Hic enim vixit proximè ad tempora Alberti, & coævus fuit Rudolpho Imperatori; scripsit etiam in loco fundationis majorum Alberti; causam habuit, vt consuleret posterorum memoriæ: Seifridus verò vixit recenter, scripsit remotus à Murensi Cœnobio, causam fortè etiam aliam habuit vel ostentandi ingenii, vel cum S. Benedicto cognatos ostendendi Habspurgicos; ac proinde multò minus ipse meretur fidei, quàm Monachus Murensis.

Contra 2. Ostendat aliquid simile Seifridus in Epistolis Rudolphi, sicut coævus Rudolpho alter Monachus, alter senior Rudolpho annotavit; ostendat Albertum è Perleonibus natum; ostendat vxorem habuisse vnicam filiam Werneri, & quod toties polliciti sumus, credemus. Sed nihil prorsus ejusmodi invenitur in Epistolis Rudolphi, vt planè mirum sit, quod sibi persuadeat, suis repetitis assertionibus se effecturum, vt antiquum Authorem disertè affirmantem ex Wernero natum Albertum, vxorem habuisse Pfullendorffensem, deseramus; & ipsius voluntati obsequamur contra rationis dictamen.

X. *Respondet* iterùm Seifridus: *Etiamsi certioribus monumentis aliquod indicium reperiri posset, quo significaretur Werneri filium fuisse hunc, de quo loquimur Albertum, id tamen potius de filiali adoptione, quam de naturali propagatione interpretandum foret.* Sed

Contra: hæc est frivola, & indigna viro sapiente responsio; nullus enim sapiens certiora monumenta postponit incertis, & arbitrariè excogitatis. Deinde sciunt Logici, quòd voces supponant pro principali significato, & proprio, quamdiu non adduntur termini alienantes, ampliantes, limitantes, distinguentes &c. Cùm ergò Geneographi & Chronographi antiqui appellent simpliciter sine addito Albertum filium Werneri, vtique intelligunt filium naturaliter propagatum, nec possunt intelligi loquuti de adoptiva filiatione, nisi fortè prophetico spiritu præcognovissent desiderium Seifridi, vt scribendo filium simpliciter, in ejus gratiam intellexerint filium adoptivum. Sed tunc potiùs clarè expressissent. Profectò si sic licebit interptetari bonos Authores, omnia manebunt in similibus dubia, & quisque de suis majoribus debebit dubitare an sint per naturalem propagationem orti an per adoptationem. Et nos dicemus filios Leonis Maximi licet scribantur filii Leonis Maximi simpliciter, fuisse tamen filios adoptivos non naturales. Si enim hæc interpretatio in vno valet, cur non in altero?

XI. *Impugnatur* 6. Si tam nobilis sanguis, vti revera fuit, Perleonum translatus est aliqua ratione in Germaniam & Helvetiam ac stirpi Habspurgicæ insertus per matrimonium prætensum, quare in tota Helvetia & vicinis partibus nihil hactenus repertum, quo vel modicum vestigium deprehenderetur

nominis

nominis Perleonii, antequam id primus ſcriberet Gundelfingius? quare nec in Murenſi, nec in Trudpertino, nec in Wettingenſi Cœnobiis vlla hujus translationis memoria ab vllo Monachorum annotata, nullum ſchediaſma inventum in quo id aſſereretur? Nempe recens eſt fictio, & fabula excogitata à Neotericis. Quare Albertus in ſubſcriptione literarum nuſpiam ſubſcripſit Albertus Perleonius Habſpurgicus? cùm tamen reperiatur in quodam Trudpertino inſtrumento: *Sigillum Adelberti Comitis de Habesburch Landgravii Alſatiæ.* Guillim. lib. 6. c. 2.

Reſpondere poſſunt, quando per adoptionem mutantur nomina & prædicata, obliterari ſolent præterita ex variis cauſis & motivis. Subinde vt recentis memoria facilius imprimatur memoriæ poſterorum: ſubinde vt conſanguineorum deſiderio ſatisfiat, & denique quia ipſi ſubditi antiquiores nomenclaturas mordicus retinent, & Dominos ſuos à Dominiis, quæ poſſident appellare ſolent. Hinc Albertus, qui nobiliſſima quidem ortus ſtirpe in aliam æquè nobilem, & Landgraviatûs titulo inſignem ſe transferebat, ſummo ſtudio çaverit, ne ſuperſtitem ſocerum priſtinâ appellatione offenderet, aut vt nomen Habſpurgicum in Helvetia notius, quàm Perleonium conſervaret, quo non ſolùm gloriaretur inter Germanos antiquitate nominis, ſed inſuper chariorem ſe ſubditis, & paribus redderet amiciorem Germanâ nomenclatura. Sed

Contra. hæc ad ſpeciem pulchrè dici poſſunt, verùm quia falſæ innixa ſuppoſitioni impugnationem non elevant, nec aliud evincunt, quàm quòd ita fieri potuiſſet; quod verò factum ſit non probant. Denique quantumcunque caviſſet Albertus ne Perleonium ſe vocaret aut ſcriberet, non poterat tamen cavere aut prohibere, quo minus coætanei ſubditi, vicini, Murenſes aut Trudpertini Monachi, avitæ Habſpurgicorum fundationis alumni reſciſcerent vnde Albertus fuerit oriundus. Hi ergo (ſi non ipſe) alicubi ſaltem reliquiſſent notatum primam Fundatorum ſuorum familiam extinctam, ab Alberto Perleonio reſtauratam &c. Nihil verò ſimile vſpiam annotarunt, nec ipſi, nec alii in Germania; ſed omnes, qui iis temporibus ſcripſerunt, vel disertè affirmarunt fuiſſe filium Werneri, vel ſuppoſuerunt.

XII. *Impugnatur 7.* Aſſerunt Pierleoniſtæ Leonem Maximum Petri Leonis filium fuiſſe parentem Alberti divitis, & Rudolphi, quod tamen nec ex Italis & Romanis authoribus, nec Germanis probant; ſed ſolitâ divinatione vtuntur. Quæro autem vtrùm hi duo fratres ex ipſorum ſententia fuerint Romæ geniti an in Germania? Non audebunt dicere in Germania, quia hoc narrationem (ſeu potiùs fictionem) illorum everteret: Fuerunt itaque (ſecundùm ipſos) nati & educati Romæ. Mira res! In tota anteriore Geneſi Perleonum nullus invenitur Albertus, nullus Rudolphus; ſed meri Petri, Petri-Leones, Maximi Leones, Stephani Leones, & cùm ad filios Leonis Maximi ventum eſt, nomina illis tribuuntur Germanis vſitata potiùs, quàm Italis; quaſi jam tunc divina quadam præmonitione de futuro poſt multos annos exilio, & contrahendo in Helvetia matrimonio edocerentur. Quis hic non videt Pierleoniſtarum opinionem ceſpitare, & prorſus violenter confictam eſſe?

XIII. *Impugnatur* 8. Usitatum passim est nobilibus familiis, vt cùm per matrimonia transeunt in aliam familiam, prolibus imponant nomina majorum tam ex parte matris, quàm patris: nec indiget hoc vllâ probatione, quià passim observamus hunc morem. Quare ergò in tota Genesi Habspurgica nec vnus Petrus, nec vnus Stephanus, nec vnus Maximus invenitur? nempe nihil vnquam commune Habspurgicis fuit cum familia Perleonum. Unde rectè concludit Guillimannus: *Adeò nullum omninò in familia Habspurgensium Austriacorumque Petrum, aut Perleonium fuisse, ut ne digna quoque confutatione sententia videatur.* Præterea vsitatum est apud Germanos à pluribus seculis, vt cùm vna familia alteri succedit in hæreditate per connubium, insignia sua conjungat cum aliis hæreditate acquisitis: quare igitur Perleones si adierunt hæreditatem Habspurgicorum non conjunxerunt Habspurgicis etiam sua antiqua insignia? nempe non potuerunt conjungere, quia non fuerunt vnquam conjuncti sanguine. Unde rectè iterùm cum Guillimanno opinio Pierleonistarum indigna est confutatione. Nihilominùs, quia recentes iterùm nacta est Patronos, vlteriùs hunc illi honorem habebimus, vt impugnemus examinando circumstantias narrationis de fuga Perleonum. Tres verò potissimùm occurrunt, *causa* videlicet quare fugerint Roma; *Tempus*, quando fugerint, & *Locus*, quo fugerint: quibus sufficienter expensis constabit de nodo difficultatis in hac opinione, & concludi poterit, quid de illa sit sentiendum.

Guillim. lib. 1. cap. 2.

§. X.

Examen causæ ob quam Perleones Româ abiisse dicuntur.

Romanæ fugæ sive exilii dum assignare conantur causam Pierleonistæ, mirum in modum discordant, & quam Pharamundanæ originis Authoribus objicere solent discordiam, ipsi multò magis incurrunt. Nam vt ab eo ordiamur, qui primus illis dedit occasionem erroris, tametsi nihil de Perleonibus adduxerit: *Albertus Argentinensis* causam duorum fratrum Romanorum Româ discedentium hanc assignat; *Olim namque duobus fratribus propter potentis Romani occisionem eliminatis ab urbe, pater eorum nobilior Romanus, dans cuilibet eorum immensam pecuniam.* Ita exemplar Urstisii, quæ aliter refert Guillimannus, sine dubio ex corrupto exemplari: *Olim namque duobus fratribus per potentis Pop. R. occisionem eliminatis ab urbe, propter eorum nobilitatem, Romanus dans cuilibet eorum immensam pecuniam.* Hic ergò assignatur duorum fratrum abitûs Româ, modus, & causa: modus eliminatio sive expulsio; causa propter occisum Romanum vnum ex potentioribus; sed genus & familia tacetur.

Alb. Argent. Chron. sui temp. initio. Guilliman. lib. 1. cap. 1.

II. *Henricus Gundelfingensis* eundem modum, & causam producit, expressè referens ad Perleones, primus de quo hactenus constat Perleonistarum author, cùm ait: *Relegatis ac deportatis ob potentis Senatoris trucidationem olim duobus fratribus præclaræ Romanorum familiæ Petri Leonis dictæ de Aventino monte*, &c. Hic relegatio ac deportatio nominatur modus abitûs, & trucidatio potentis Senatoris causa, quæ coincidunt cum superioribus, sed additur illos duos fratres fuisse de stirpe Perleonum, quod Albertus non scripsit. III. *Ra-*

Gundelfing. in Epitom. 2.

III. *Raphaël Volaterranus* modum & cauſam attingens ait: *Petrus Leonis Stephani nepos, Maximi pronepos &c. cujus duo nepotes per ſeditionem ex urbe profugi ad Alpes venerunt* &c. modus hic eſt fuga, cauſa ſeditio, quæ diſcrepant à ſuperioribus: nam illi cauſam aſſignabant homicidium, iſte verò ſeditionem.

Volaterran. in Anthropolog. lib. 23.

IV. *Hieronymus Roſſi* tacitâ causâ ſolum modum inſinuat: *ex Perleoniis quosdam Iſpruchum (Oenipontem appellant) ad habitandum profectos*, quibus verbis videtur innuere ſpontaneum exilium.

Roſſi ſup. cit.

V. *Arnoldus Wion* modum aſſignat ſeceſſum, mitiore vocabulo, cauſam nihilominùs ſeditionem vrbanam: *Petrus Leo, Petri Leonis filius in ſenatorio ordine præſtantiſſimus ſemper habitus, ob urbanas ſeditiones in Germaniam una cum fratre Rudolpho ſecedens*, &c. Quas autem ſeditiones intellexerit paulò poſt explicat: *Cum illo tempore Adriano IV. & Alexandro III. Pontificibus non adeò morem gereret Fridericus primus Imperator, qui ſibi jura Pontificia contra jus fasque arrogabat, & nonnullis eidem Imperatori, & ſuo idolo Octaviano Antipapæ adhærentibus; aliis verò quibus mens ſanior erat, inter quos erant Frangepanii & Perleones nobiliſſimi Cives Romani, verum Pontificem ſequentibus, omninò veriſimile videtur, ut propter ejusmodi piam ſeditionem, pro defenſione Chriſti in terra Vicarii contra Imperatorem, Antipapam, & eorum ſequaces à Frangepaniis & Perleonibus motam, ab Imperatore ipſo Friderico, qui eorum potentiam verebatur in Germaniam hi duo fratres, qui plus aliis poſſe videbantur, relegati fuerint*, &c. Hæc Arnoldus, ex quo apparet quomodo ſenſim fabulæ pars poſt partem addita fuerit, & ipſi Pierleoniſtæ à ſeipſis ſemper diſcordaverint. Nam

Wion in Ligno Vitæ præfat. & tract. de ſtirpe Anicia. §. 13.

VI. *Joannes Seifridus* avidè arripuit cauſam à Wione aſſignatam, ſed paulò aliter conatus eſt eam digerere, cùm non tempora Friderici Ænobarbi reſpexit, ſed Conradi Imperatoris, & initia Pontificatus Eugenii. Adductis ſiquidem literis ſeditioſorum Arnaldiſtarum, quorum anteſignanus erat Jordanus frater Leonis Maximi, qui filios ſuos in Germaniam dimiſiſſe aſſeritur; concludit Seifridus: *En tempus en cauſa Perleonum ex urbe in Germaniam migrationis. Quos enim alios per dictos Cives (quos Imperatoribus multa mala intuliſſe calumniantur) intelligunt, quàm Perleones, qui ſemper pro Eccleſia, & pro veris Chriſti Vicariis contra Tyrannos ſteterunt.* Subſcribit (vt ferè etiam alibi) Seifrido Lequilæus, de cauſa agens, de modo an ſponte abierint, an expulſi, an deportati, vterque ſilet.

Seifrid. Arbor. Anic. lib. 1. c. 9.

VII. Poſt Seifridum & Lequilem ſcripſit vir doctiſſimus & antiquitatum ſtudioſiſſimus *Petrus Lambecius* in Notis ad Henricum Gundelfingium: *Per relegationem & deportationem non eſt hic intelligenda interdictio urbis per legitimam ſententiam judicialem, ſed injuſta ex urbe expulſio per vim & tumultum propter defenſionem Eccleſiæ Romanæ contra hæreſiarcham Arnaldum de Brixia, ejusque ſectarios Summo Pontifici in urbe Roma rebellantes.* Inſinuat ergo ab Arnaldiſtis per vim expulſos. Cœteri Perleoniſtæ cauſam & modum diſceſſus Perleonum in Germaniam ſilentio prætereunt. Interim ex his

Lambec. Bibl Cæſ. lib. 2. fol. 476.

VIII. *Colligitur* 1. quod diſſideant inter ſe Pierleoniſtæ, non in cauſa ſolùm, ſed & modo diſceſsûs Perleonum Roma; in cauſa, quia vnus dicit fuiſſe

patratum

patratum ab illis homicidium nobilis cujusdam Romani, alius fuiffe vim & odium Arnaldiftarum feditioforum, alius fuiffe zelum & defenfionem fedis Apoftolicæ; in modo etiam variant,dum alius dicit deportatos,alius in exilium miffos, alius profugiffe, alius fponte & fine caufa data in Germaniam ad habitandum profectos, quæ omnia arguunt opinionem ex meris arbitrariis commentis & conjecturis fuper vna fabula Alberti Argentinenfis fundatam & confarcinatam.

IX. *Colligitur* 2. Nullum five ex allegatis, qui funt præcipui Pierleoniftæ, five ex aliis; qui innocenter, & feducti, horum veftigia prefferunt; nullum inquam effe, qui adduceret aliquam authoritatem antiquam, aliquem authorem coævum illis Perleonibus, qui dicuntur fugiffe, aliquod monumentum, lapidem, membranam &c. in quibus aliquid notatum effet de fuga vel difceffu duorum Perleonum Româ in Germaniam; fed purè putè quidquid de hac re narratur excogitátum effe à Pierleoniftis ex proprio cerebro per divinationes, & conjecturas; fuppofito & nunquam adhuc probato, quòd verùm fit id, quod fcripfit Albertus Argentinenfis. Quam futilis verò & vana fit hæc ratio conjecturandi, nemo non videt. Conatur quidem Seifridus firmare fuas conjecturas ex Ottone Frifingenfi, Ligurino Poëta, & Epiftolis Arnaldiftarum ad Conradum Imperatorem; fed ex his nihil aliud poteft elici, quàm quòd Arnaldiftæ occafionem dederint feditioni vrbanæ, quod Petri Leonis filii fe ipfis oppofuerint, excepto Jordano Perleonio antefignano Arnaldiftarum; qui patruus fuit illorum Perleonum, qui dicuntur in exilium miffi vel profecti: interim nec Otto Frifingenfis, nec Ligurinus quidquam attingunt, quod aliquis Perleonum vel fponte, vel coactè tunc miffus fit in exilium: neque ex Epiftola Arnaldiftarum quidquam fimile colligitur. Non enim infertur legitimè, Arnaldiftæ fuerunt adverfarii Perleonum, ergò duos illorum eliminarunt Roma; fed folùm; ergò potuit accidere vt ea occafione duo Perleones eliminarentur vel expellerentur: quod an, & quando, aut quomodo factum fit, nullus antiquus & coævus illorum Perleonum, qui cum Arnaldiftis certarunt, fcriptor annotavit: vnde apparet hanc opinionem effe voluntarium figmentum Pierleoniftarum, qui fruftra jactant fe habere antiquos fcriptores, antiquas membranas, cùm nihil hactenus fimile produxerint. Sed

X. Conjecturæ Pierleoniftarum aliam conjecturam verofimiliorem opponamus, fuppofitâ interim opinione Seifridi, quod fub Eugenio Papa Anno 1145. duo Perleones in exilium abierint. Petrus Leonis juxta Seifridum fuit avus duorum Perleonum exulum, proavus verò Leo Petrus Leo. De his fateor, quòd fuerint obfervantes Sedis Apoftolicæ, vti habetur ex teftimonio Baronii. Nam

Baron. in Annal. Ecclefiaft. — Anno 1108. *Pafchalis Papa tumultuantes quosdam Romanorum ufurpatores rerum Ecclefiæ &c. compefcuit. cum ipfo Pafchale Petro Leonis, & Leone Frangipane fideliter laborantibus.*

Petr. Diac. lib. 4. c. 37. — Anno 1110. vt apud Baronium Petrus Diaconus inquit: *Erat autem hyems, cumque in Thufciam devenisset* (Henricus Imperator) *miffis Romam nuntiis, inter*

inter illos & Petrum Leonis, & cœteros Pontificis nuntios in porticu S. Petri convenit. Hic Petrus Leonis avus exulum fuit Legatus pro Pontifice ad conventionem cum Henrico Imperatore. Porrò sequenti

Anno 1111. producit Baronius Epitaphium Leonis de stirpe Perleonum, qui sine dubio non fuit alius, quàm Seifridi Leo Petrus Leo proavus assertorum Exulum Perleonum, quod hic libet annectere Baron. ad an. cit.

Hoc jacet in tumulo Leo, vir per cuncta fidelis
Sedis Apostolicæ, tempore quo viguit.
Romæ natus, opum dives, probus, & satis alto
Sanguine materno nobilitatus erat.
Prudens, & sapiens, & cœlo penè sub omni
Agnitus, & celebris semper in urbe manens.
Virgo ter senis fuerat cum sole diebus
Quando suum vitæ finierat spatium.

Sol ingreditur signum Virginis 23. Augusti, hinc computando ter sex dies, obiisse videtur 9. vel 10. Octobris. Notandum verò quòd dicatur solùm *sanguine materno nobilitatus*, quomodo igitur ab Aniciis dicitur originem traxisse paternam? Anno deinde 1115. rursùm Baronio teste Petrus Leonis in tumultu populari propter novum vrbis Præfectum concitato, periclitanti Paschali Papæ præsto est. Baron. cit.

Anno 1118. pro Gelasio Papa II. è Cencii Frangipanis captivitate liberando arma corripuit Petrus Leonis.

Anno 1144. Petri Leonis filii, & Frangipanes se opponunt Arnaldistis hæreticis turbatoribus vrbis, & vt ait Baronius: *Petrum Leonis conjici satis potest his diebus ex hac vita migrasse, sepultumque fuisse in atrio Basilicæ S. Pauli.* vbi Epitaphium illi positum, in quo & hi versus:

Te Petrus & Paulus conservent Petre Leonis,
Dent animam cœlo, quos tam devotus amasti:

Attingimus nunc annum, quo avus Perleonum Exulum à Seifrido assertorum obiit relictis filiis Leone Maximo, Jordano, Centio, & Guidone, vt ait Seifridus, qui subscripti leguntur in quodam instrumento Anno 1139. præterea Gratiano & Hugone, qui & Vizo & Obizo scriptus legitur: Ex his sex fratribus Jordanus fuit Arnaldistarum antesignanus, cœteri pro Pontifice stabant, vt ex ipsa Epistola Arnaldistarum ad Conradum Imperatorem colligitur, & possidebant tunc castellum S. Angeli Romæ. Nominantur in subscriptionibus Leonis Maximi filii Stephanus de Leone, & Leo Petrus Leo, quem posteriorem Romæ mansisse cum patre fatetur Seifridus.

XI. Jam quæro cùm authores meminerint Leonis Maximi & filiorum ejus Stephani ac Leonis Petri de Leone, seu Petri Leonis, neque vllus meminerit Alberti, & Rudolphi Perleonis, tanquam filiorum Leonis Maximi, vnde Seifridus habeat quòd præter Stephanum & Petrum de Leone, alios filios

habuerit Leo Maximus, quorum alter Albertus de Leone, alter Rudolphus de Leone appellatus fit? vt enim hoc adstruat, debet aliquod fundamentum vel authoritatem antiquam habere. Respondet, quòd eoipso Anno 1144. vel immediatè sequenti hi duo fratres in Germaniam abierint pulsi ab Arnaldistis, & ideò non sunt nominati à Romanis scriptoribus, sed à Germanis alterius nomen proditum est Alberti, alterius Rudolphi. Quæro iterùm, quis Germanus scriptor ejus ætatis notavit Albertum Comitem de Habspurg fuisse filium Leonis Maximi Perleonii? Hic hæret aqua Seifrido, & recurrit ad fabulam Alberti Argentinensis, qui ducentis & amplius annis post Leonem Maximum vixit, neque tamen vllo verbo meminit Perleonum, recurrit ad Gundelfingium fingentem, qui trecentis & pluribus annis post Leonem Maximum vixit, & alios recentiores. Ex quo manifestè apparet, quòd hæc opinio sit merum figmentum, merè frivola & vana conjectura, ex cerebro Pierleonistarum recentium nata, nullo solido fundamento subnixa.

XII. Quæro iterùm ex Seifrido cùm fateatur in illis disturbiis remansisse Romæ, & quidem in castello S. Angeli Perleones ad quos Anno 1146. ipse Papa Eugenius confugit, ob renovatam seditionem, vtrùm inter illos possessores castelli S. Angeli fuerit etiam Leo Maximus vel non; si fuit, vix est credibile à patre suo discessisse filios: cùm ex castello ab adversariis expelli non possent: si non fuit, cur non etiam ille cum aliis duobus filiis Stephano & Leone, qui postea cum illo pluribus annis manserunt, ejectus est in exilium? & cur nihil simile annotarunt antiqui scriptores, qui tamen minutiora fideliter annotarunt? Apparet ergò iterùm, quòd hæc Pierleonistarum opinio sit merum figmentum, & propositio de possibili mutata in propositionem de facto. Poterat fieri, ergò factum est, non infertur legitimè.

XIII. Nec illud ommisero, quòd Seifridus æquè potuisset conjecturare Perleones assertos Exules potiùs ob impetitam Sedem Apostolicam, quam defensam in exilium missos, & quidem ab Eugenio, qui tumultus tandem pacavit; neque enim vt ipse loquitur *semper Perleones, in defendenda Ecclesia Romana sunt versati.* (Seifrid. lib. 1. cap. 9. fol. 54.) Sed magis exagitarunt quàm Arnaldistæ, & quidem Petrus Leonis Anno 1130. contra Innocentium Papam intrusus Pseudopapa, de quo Baronius ex Codice Vaticano: *Petrus autem Leonis cum sectatoribus suis humilitatem Innocentii parvi pendens, non posuit Deum adjutorem sibi, sed speravit in multitudine divitiarum, in potentia parentum, in fortitudine munitionum, & hostiliter aggredi fecit domos Frangipanum, in quibus Innocentius se receperat, &c. ad S. Petrum cum indignatione, maxima cum multitudine equitavit &c. per sanctuarium & aureum Crucifixum pendentes coronas, cum toto thesauro argenti & auri, & pretiosis lapidibus &c. tanquam sacrilegus auferre præsumpsit.* De hoc ipso Petro Leonis contra Innocentium legitimum Papam intruso Pseudo Papa, loquitur S. Bernardus (S. Bern. Ep. 124.): *Ecce Christus Domini iste Innocentius positus est in ruinam & resurrectionem multorum, nam qui sunt Dei libenter junguntur ei: qui autem ex adverso stat, aut Antichristi est, aut Antichristus.* (Idem Ep. 125.) Et alibi idem mellifluus Doctor: *Bestia illa de Apocalypsi, cui datum est os loquens blasphemias, & bellum gerere cum sanctis,*

Petri

Petri Cathedram occupat &c. Et hic Petrus Leo Pseudo-Papa dictus Anacletus, fuit filius Petri Leonis, & frater Leonis Maximi, cui tota familia Perleonia adhæsit, vt patet ex subscriptione cujusdam Instrumenti, vbi legitur

Anacletus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus &c. signum manus Petri Leonis Romanorum Consulis, & signum manus Rogerii fratris ejus, & signum manus Petri Uguccionis filii, & signum manus Centii - - - - - - - - Guidonis, & signum manus Petri Leonis de Fundis, &c. Anno Dom. Incarn. 1130. Bibl. Cassin. Cod. num. 114.

Patet hoc idem ex Epistola S. Bernardi Claraevallensis ad Godefredum: *In octavis Pentecostes ipsâ die complevit Deus desiderium nostrum, Ecclesiæ unitatem, & urbi dando pacem. Nam illa die filii Petri Leonis omnes simul humiliaverunt se ad pedes Domini Papæ, & facti homines ejus ligii, juraverunt ei ligiam fidelitatem.* S. Bern. Ep. 320. Factum hoc est Anno 1138. vti Baronius refert ex Chronico Beneventano, in quo hæc leguntur: *Die septima Januarii homo peccati, invasor Apostolicæ Sedis Petrus Leonis Pseudopapa Deo vindice ex hac vita divulsus, ad supremum horrificum tribunal judicandus atque condemnandus adducitur.* Fulco in Chron. Benev. ap. Bar. An. 1138. Ecce sexennio solo ante prætensum, & sine authore antiquo assertum duorum Perleonum exilium, Perleones adversarii fuerunt Sedis Apostolicæ, seu legitimi Pontificis, & cur non tunc potiùs vnum vel duos in exilium relegatos affirmat Seifridus? cur Lazium carpit, quòd scripserit Petrum Leonis fuisse exulem *hominem mali exempli*; cùm revera talis fuerit Petrus Leo, sive jam ille exul sive alius, saltem Pseudopapa, & fortè cum eo etiam Leo Maximus pro eo tempore cum filiis.

XIV. Proinde cùm neque inter se conveniant Perleonistæ agentes de causa exilii, & modo discessus duorum fratrum exulum, nec possint ostendere in antiquo authore inter filios Leonis Maximi vllum Albertum aut Rudolphum: nec possint ostendere ex antiquis scripturis aliquem Perleonem circa tempora Eugenii Papæ in exilium sive relegatum, sive sponte profectum; sequitur hanc eorum conjecturam esse merum figmentum, & inventionem gratis excogitatam ad dandum colorem opinioni per se ruenti, & manifestè fabulosæ. Quanquam frustra fuit investigare causam & modum exilii, cùm nondum probaverint alicujus Perleonis in Germaniam migrantis exilium. Esto verò probarent aliquem, vel aliquos Perleones Româ fugisse, abiisse, in exilium actos esse, per hoc tamen non probarent, quòd in Ergoviam migraverint: imò etiam hac migratione probatâ, adhuc vlteriùs restaret illis ostendendum, quòd in Habspurgicam familiam transierint. Nihil verò hujusmodi hactenùs probarunt, ergò falsa & commentitia opinio.

§. XI.

Examen Temporis, quo Perleones dicuntur Româ discessisse.

IN hoc quoque summa apud Pierleonistas varietas est, & quidem solùm ex supposito nondum probato, arbitraria ad libitum assertio. Primus, qui à Perleonibus asseruit originari Habspurgicos, vti supra ostensum, fuit Henricus Gundelfingensis, qui nullum expressit tempus exilii, vel fugæ, sed in communi dixit *olim* eliminatos venisse ad Alpes; quod *olim* extendi potest etiam ad anteriora secula, non ad proxima, vti volunt cœteri Pierleonistæ. Imò reapse videtur hæc mens fuisse Gundelfingii, cùm allegaverit Jornandem Gothum, de irruptione Gothorum in vrbem, quæ accidit Anno Christi 410. per Alaricum Regem.

Gundelfing. ap. Lambec. cit.

II. Post hunc Volaterranus audacior & nomen exulum expressit, & tempus, dum ait: *Petrus Leonis filius, Stephani nepos, Maximi pronepos, &c. Is anno M. C. LXX. magnâ in urbe potentia auctoritateque sub Paschale II. fuerat: cujus duo nepotes per seditionem ex urbe profugi ad Alpes venerunt, &c.*

Volaterran. ap. Guillim. lib. 1. pag. 4. ipse lib. 23. Anthropolog.

III. Vitignanus verò censet id factum circa annum 1160. temporibus Friderici I. Imperatoris Barbarossæ, qui imperavit ab anno 1153. ad an. 1190. proinde non multùm discordat à Vitignano.

Vitignan. in Geneal. Austr.

IV. Arnoldus Wion assignat etiam annum 1170. temporibus Hadriani IV. & Alexandri III. hic verò illi successit Anno 1159. adeóque Volaterrano videtur subscribere.

Wion in stemma. Frangipan.

V. Joannes Seifridus correcturus (vt putabat) errores præcedentium Pierleonistarum, exilium duorum Perleonum ad annum 1145. reposuit, & insuper impugnat Wionem, quòd malè id retulerit ad annum 1170. Seifrido consentit Didacus Tafuro, seu Lequile.

Seifrid. lib. 1. cap. 8.

VI. Denique Joannes Crescenzi ridendo ipsis Pierleonistis errore, asseruit Albertum Sapientem Rudolphi Imperatoris patrem fuisse Perleonium, & matrem ejus postremam stirpis Habspurgicæ: adeóque tempus exilii fuisset circa annum 1215. Apud alios non reperio vllum tempus exilii determinatum. Porrò

Crescenzi in Corona Nobilit.

VII. Quantum ad Gundelfingium jam dictum est, quod videatur respexisse antiquissimum tempus, circa quod nulla fuit adhuc memoria Perleonum, nisi fortè sub nomenclatura Aniciorum vti prætendunt recentiores Pierleonistæ: non est proinde curandum de illo tempore & conjectura, quia moderni jam ab illa recesserunt. De Volaterrano miror quòd Anno 1170. sub Paschali Papa Petrum Leonis floruisse dicat, cùm Paschalis Papa II. pridem ante Anno 1118. obierit. Error fortè fuerit calami vel Typi. De Vitignano, & Arnoldo Wion paulò post dicemus.

VIII. Jam verò quòd exilium Perleonum non acciderit Anno 1145. vti volunt Seifridus & Lequile, sic ostendo 1. quia nullus antiquiorum authorum id tradit. 2. quia licet Eugenius Papa multùm pateretur ab Arnaldistis, ea tamen tanta non erant, quæ cogerent Perleones Româ discedere. Quin potiùs constat

constat illos adhuc anno 1146. in castello S. Angeli munitos perseverasse ac pro Pontifice egisse excubias. Imò Anno 1145. compressus est tumultus quando Eugenius Jordanum Perleonem cum Arnaldistis excommunicavit, vt narrat Otto Frisingensis: *Quos venerabilis Pontifex percusso prius cum quibusdam fautoribus suis anathematis gladio Jordane creato ab ipsis Patritio, adjuncta Tiburtinis Romanorum antiquis hostibus militiâ coercuit, tandemque pacem petere coegit.* Plus haberet credibilitatis, si diceretur tunc Jordanem in exilium profectum, aut ejus filios, sed neutrum admittunt Pierleonistæ. Deinde 3. constat Anno 1144. & seq. Perleones adversarios Arnaldistarum fuisse potentes, vt metuerentur ab hostibus, cur igitur abirent in exilium? Fatentur hoc ipsimet Arnaldistæ in Epistola ad Conradum Imperatorem: *Papa, Frangipanes, & filii Petri Leonis, homines & amici Siculi, excepto Jordane, nostro fidelitate in vestra vexillifero & adjutore; Ptolomæus quoque & alii plures undique nos impugnant, &c.* Addunt postea iterùm: *Sciatis præterea, quia pontem Milvium extra urbem parùm longè, per tempora multa pro Imperatorum contrario destructum; nos, ut exercitus vester per eum transire queat, ne Petri Leones per castellum S. Angeli vobis nocere possint, ut statuerant cum Papa & Siculo, magno conamine instauramus &c.* Quid opus ergò vel fugere, vel in exilium pulsos asseverare, qui hostibus erant metuendi? 4. Adhuc Anno 1167. Petri Leonis filios Romæ fuisse testantur Acta Alexandri Papæ, & defendisse Pontificem: *Tunc venerabilis Pontifex &c. Ipsa verò die de susceptâ pecunia* (quam submiserat Rex Siciliæ) *partem dedit fidelibus Frangipanum, & filiis Petri Leonis, ut strictius obligati adinvicem sese fortius adjuvarent &c.* Ecce post excogitatum à Seifrido filiorum Petri Leonis exilium, adhuc Romæ filii Petri Leonis! de quorum nullo sive tunc, sive ante profugo, vel relegato, vel minima mentio reperitur apud antiquos authores.

Otto Frisingens. lib. 7. c. 31.

Idem ibid.

IX. Arnoldi Wion conjecturam de Anno 1170. refellit ipse Seifridus, & convincit supputatio temporis, quia cùm Wernerus III. Habspurgicus obierit Anno 1159. vel etiam vt Guillimannus vult 1162. nimis tardè in Helvetiam venissent Perleones, vt socerum Wernerum illic nanciscerentur. Deinde Anno 1170. non potuisset ampliùs filios suos invisere Leo Maximus, vt Perleonistæ prætendunt, vtpote qui Anno 1162. obierat, vt constat ex tumuli Inscriptione. Quanquam ex alio capite robustiùs impugnari potest Wion, cùm dicat à Friderico Barbarossa pulsos, abiisse in Germaniam, in conspectum scilicet Friderici, quis hoc sibi persuadeat? quomodo enim hostes suos Fridericus Suevus in Suevia toleraret? Denique & assertum Joannis Crescenzi per se apparet fabulosum, & contra omnium scriptorum fidem, quòd Rudolphi Imperatoris mater fuerit Habspurgica, & pater Perleonius, quod nemo hactenùs somniavit.

Ex quibus omnibus manifestè sequitur opinionem Pierleonistarum esse fictitiam, vt sæpè repetitum.

(o)

§. XII.

Examen loci, ad quem fugerunt Perleones, ut asseritur.

HEnricus Gundelfingensis primus hujus figmenti author: *ipsisque ad Alpium juga venientibus, ubi nunc castrum Habspurg Lucernensem circa lacum collocatum cernitur.*

II. *Jovius* verò: *Hos enim ad Augspurgum consedisse constat.*

III. *Hieronymus Rossi*, asserit: *Ispruchum (Oenipontem appellant) ad habitandum profectos.*

IV. *Arnoldus Wion: juxtà lacum Lucernæ in Ergovia &c. castrum in eo loco munitissimum excitavit.*

V. *Seifridus* & sequaces animadversis hisce erroribus in Ergoviam eos migrasse asserunt, vbi adhuc à Wernero Comite castrum vetus Habspurgum habitabatur. Hæc vt verosimilia apparent, ita nullo sunt fundamento innixa. Nam

VI. Priusquam affirmes aliquem in Ergoviam Româ migrasse, vel quocunque locorum, necesse est vt probes, quòd Româ discesserit. Nullus autem antiquiorum testatur quòd Perleonum quispiam Româ, vel in Ergoviam migraverit, quis non igitur hanc opinionem censeat fictam & commentitiam? Imò quis non insulsum dicat nominare Augspurgum in Vindelicis pro Habspurgo? Ispruchum seu Inspruckhum & Oenipontem designare natale solum Habspurgicorum, & sedem Perleonum? lacum Lucernæ transferre in Ergoviam, & similia? præsertim cùm neque Augspurgi, neque Inspruki, neque ad Lucernæ Lacum vlla prorsus vnquam visa vel deprehensa sint Perleonum vestigia Repetii, & iterùm repeto: probent Pierleonistæ quod asserunt, & credemus. Nihil verò hujusmodi hactenùs probarunt, licet multis verbis in vanum effusis dicant se probare: cùm prudentes nullam ex omnibus eorum phrasibus eliciant probationem. Sed age pro his Chymærofabris investigemus aliam patriam in quam olim sive exules, sive sponté patriam deserentes (vt sæpè fit) migrare potuerint Perleones.

VII. Damus enim vltrò Perleonistis, quòd Roma aliquando sive vnus sive plures suos lares transtulerint Perleones, at non in Germaniam, non in Ergoviam, sed fortè non procùl à mari Adriatico. Id ego sic auguror, si cui non arriserit, per me licet, inficias eat. Frangipanes cum Perleonibus vnam stirpem fuisse, & superiùs asseruimus, & fatetur ac confirmat Seifridus: cùm igitur amicorum omnia sint communia: etiam ærrumnæ, etiam exilium, etiam habitatio. De Frangipanibus Lazius hunc ponit titulum cùm eorum Genealogicum fragmentum producit: *Comites de Frangepanibus, Modrusio, & Vegels ab exulibus Romanis orti sunt, & ditionem habebant à Carniolanis usque in Croatiam, partim Austriacis, partim Hungariæ Regibus subjecti: de quorum origine scribit Otho Frisingensis lib. 1. in vita Friderici Imperatoris c. 28. cùm civium Romanorum Epistolam recitat ad Imperatorem scriptam in hæc verba: Nam pacem & industriam &c. sed pro his omnibus, quæ pro vestræ dilectionis fidelitate facimus, Papa, Frangipanes, & filii*

Laz. de Migrat. lib. 6. fol. 233.

filii Petri Leonis, & amici Siculi, excepto Jordane &c. nos impugnant. quæ sup. §. retulimus. Nihil sanè Otto Frisingensis ibi de origine Frangipanum, nisi quòd eos nominet in Epistolæ loco allegato, sed hoc Lazius desumpsisse videtur à Perleonistis, qui suos Perleones sub Conrado Imperatore in exilium abiisse contendunt, atque adeò videtur eorum errorem corrigere circà locum exilii: & sanè non absque conjectura magis verosimili quàm vllus hactenùs Pierleonista excogitaverit. Certùm est Frangipanes in Liburnia, Croatia & Slavonia ab annis amplius quadringentis celebres fuisse. Primus qui Lazio occurrit fuit Udalricus Anno 1240. cujus filius Thiemo Anno 1320. dicitur possedisse in Carniolia castrum Landstrost, quod modo corruptè appellatur Landstraff. Præponit Bucelinus in Genesi Frangipania Udalrico Nicolaum de Frangipan, nec vllum antiquiorem exhibet. Seifridus secutus Arnoldum Wion tradit Anno 833. tres fratres Frangipanios Roma egressos venisse Venetias, quorum natu major dictus Angelus Michaël Frangipanis Venetiis consederit, & ibi author fuerit familiæ Michaëliæ, alter Nicolaus nomine in *Dalmatiam primum, ubi familiam Bonpanorum Scodræ, & Panorum Veggiæ reliquit. Deinde ejus posteri in Hungariam profecti & Croatiam, clarissimæ gentis in utrisque Provinciis authores extitere, Francopanorum videlicet & Signiorum.* Pro hujus asserti probatione adducit Seifridus fragmentum ex actis publicis Reip. Venetæ, quæ etiam Viennæ in Bibliotheca Cæsarea extare scribit; Tenor est iste: *Michaëlis venerunt olim ex urbe Roma & vocabantur Frangipanes, fuerunt Tribuni antiqui & homines splendidi*, &c. Dicit solummodo *olim*, non determinando certum annum, sed ante annum 1145. id accidisse oportuit, si verùm est quòd Michaëlii fuerint de stirpe Frangipanum, quia Dominicus Michaël Dux Venetiarum obiit Anno 1128. cujus parens Vitalis Michaël etiam fuit Dux Venetiarum, & plures majores illic habuit. Unde apparet verosimile quod circa præfatum Annum Frangipanes Venetias venerint & in Dalmatiam sicut affirmat Wion. Qua verò occasione id acciderit, an velut exules, an velut sponte sua recedentes à patria; id neque Wion tradit, nec colligitur ex Actis Reip. Venetæ, quæ suppono esse syncera. Quæcunque fuerit occasio migrationis parùm refert, saltem hoc habemus probabile ex antiquis scripturis quod circa Annum 833. vel subsequentes, & ante seculum vndecimum inchoatum sive ante annum 1100. Frangipanes in Dalmatiam & Venetias se contulerint. Quid ergo vetat dicere, quòd eodem tempore & cum Frangipanibus cognatis etiam Perleones Româ migraverint, & consederint, haud procùl Venetiis.

Bucel. German. To. 3. P. 1.

Seifrid. lib. 3. cap. 18.

VIII. Cœterum ego vix mihi persuadeo Frangipanes Modrusiæ, & Vegliæ quondam Dominos (quidquid sit de Michaëlibus Venetis) ante seculi duodecimi initium in has oras venisse, idem esto judicium de Perleonibus. Moveor ex eo, quia sine dubio Lazius scribendo Fragmentum Genealogicum Frangipanum ante centum viginti abhinc annos habuerit ab ipsa familia aliquam informationem, vnde & quando in has oras venerit, licet imperfectam; facilè igitur in eam me patior abduci cogitationem, quòd non multùm ante annum 1200. id contigerit, cùm de majoribus Udalrici ad annum 1240. nominati,

nati, nullius extet memoria. 2. quia illo seculo duodecimo plures aliæ familiæ ex Italia & Roma migrasse noscuntur, inter quas familia nobilissima Ursinorum circa annum 1155. vel proximè sequentes in has partes migravit, vt colligi potest ex Originalibus Instrumentis, quæ vidi, & legi exhibita mihi ab Illustrissima familia Ursino-Blagayana, quæ nunc in Carniolia floret. In Privilegio Henrici Regis Hungariæ (quem Hungari appellant Emericum) filii Belæ Regis defuncti Anno 1199. sub dato Anni 1200. Henrici Regis anno primo hæc leguntur: *Quidam Patris nostri & noster fidelis Nobilis magnanimus nomine Stephanus Nicolotti filius, quem ortum de Genealogia Ursinorum Comitum & Senatorum urbis Romanæ de vico Lateranensi, à partibus transmarinis revera agnovimus fore, & propter quandam seditionem atque tumultum, inter ipsos Comites & Senatores urbis Romanæ suscitatas exivisse, & ad Magnificum virum D. Hermannum Comitem de Gorichia, in partibus Karinthiæ existentem venisse, ac filiam suam ritu legitimo matrimoniali in uxorem sibi duxisse &c.* Narrat deinde quomodo præfatus Stephanus Nicolotti filius, hostem Regis Belæ in Slavonia prædas agentem Albertum de Michovo (hodie Meichau dicimus in Carniolia inferiori situm) sponte oblato armorum suorum obsequio compescuerit & Regi subjecerit, propter quod servitium postea donatus fuit à Rege Bela Comitatu Slavoniæ dicto Wodicha, à quo familiæ cognomen, donec alio accedente Comitatu Blagay illud dimitteret, hoc servaret familia. Verba diplomatis ista sunt: *Comes Stephanus non post multorum decursum dierum una cum non modica suorum Pharaliga fidorum armatorum familiarium, terram annotati Alberti potenter animoséque invadens; & ipso similiter cum suis sibi occurrente, inter partes utrasque duro diutius certaminis conflictu servato; ubi quatuor ipsius Stephani Nobiles viri sibi in linea consanguinitatis proximè, & septem strenui sui milites, per lineam similiter proximitatis attinentes occubuere; ipséque in suo corpore non pauca suscepit vulnera gravia. Ad ultimum verò ipsi Alberto fortunâ novercante, ut cunctis jam bonis tam suis, quam incolarum suorum destitutus, ac antefato Michovo dominio ac possessionibus in favillam penitus redactis, per ipsum Comitem Stephanum in certamine campestri præpotentis Dei virtute omnibus ferè elisis & devictis &c. eundem nihilominùs Albertum, aliàs indomabili corde tumescentem, jamque permollitum & præcipitem ad pedes ipsius Domini & patris nostri collapsurum &c. per suæ probitatis industriam, & virtuosæ militiæ laudanda opera licet invitum compellere fecit &c.* Ex his nunc elucescit 1. quòd præfatus Stephanus Ursinus floruerit Anno 1198. quo Albertum de Michovo domuit. 2. quòd idem Stephanus fuerit filius Nocolotti Ursini Romani, qui primus in has partes propter tumultus vrbanos secessit, adeóque id factum circa annum 1160. quo eodem floruit Hermannus Comes Andecensis Comitibus Goritiæ sanguine junctus Marchio Istriæ & Crainburgi, vti est apud Megiserum. 3. quòd idem Stephanus habuerit tunc in certamine contra Albertum, plures consanguineos secum, quorum quatuor proximi consanguinei ceciderunt in prælio, & alii septem cognati similiter, quos puto fuisse affines, vel patrueles. Ex quo colligitur vlterius illos consanguineos fuisse partim Ursinos, partim Frangipanios, forte & aliquos Perleones, omnes vicinos, quia cùm Stephanus duxerit vxorem Hermanni

Privil. authent. Comit. de Blagay.

Megiser. in Annal. Carinth. lib. 6. cap. 12.

Hermanni Marchionis Iſtriæ, veroſimiliter acquiſivit bona propinqua Iſtriæ in Carniolia inferiori, quæ media eſt inter Iſtriam & Meichau, vicina Tergeſto, & Vegliæ; atque adeò facilè comparare ſibi potuit exercitum pro illo ævo raptim ex vicinis collectum, & aggredi vicinum ab una parte ſibi, ab alia parte Regi Hungariæ hoſtem Albertum. Colligitur etiam 4. quod non ſolus Nicolottus Urſinus Româ advenerit circa Annum 1160. vel paulò ante, ſed & alij cum illo tam Urſini, quàm Frangepanij & alij, qui ſe invicem conſanguineos agnoſcerent. Nam intra Annos 40. non poterat multiplicari tantoperè conſanguinitas ab uno ſolo; & Michaëlij Veneti duobus ſeculis prius Venetijs locati, non poterant amplius cenſeri inter proximos conſanguineos, neque Bompani Dalmatæ; & utrique erant à Stephano etiam ſitu loci remoti. Cùm ergo Stephanus Comes dicatur habuiſſe multos ſibi conſanguineos, & cognatos dum pugnaret adverſus Meichovienſem, credibile eſt eos fuiſſe partim Frangepanios & Perleonios. Accedit, quòd circa idem tempus alij quoque Urſini ſedes fixerint in Carinthia, ut conſtat ex Geneſi Roſenbergiorum apud Bucelinum (licet ipſe putet omnes fuiſſe Bohemos) Bucelin. German. To, 3. P. 1. quorum aliqui poſtea evoluto uno ſeculo in Bohemiam tranſierunt, cum Viteck I. Roſenbergius ſcribatur floruiſſe Anno 1150. non in Bohemia, quia ante annum 1235. nullus eorum Bohemiæ immigravit teſte Sanſovino, ergò in Carinthia, ubi de Anno 1231. extat lapis ſepulchralis unius Sanſovin. lib. de famil. Urſina. & Joſeph. Bonaſ. in MSS. Roſenbergij dicti Chriſtiani filij Henrici. Has proinde quaternas familias Romæ inter ſe cognatas veroſimile eſt Româ diſceſiſſe propter tumultus Arnaldiſtarum, qui uſque ad Annum 1155. durarunt, & poſtea propter diſſidia Friderici Imperatoris cum Pontificibus continuarunt: quorum Frangepanij tunc primum, non Anno 833. ſedem fixerunt in Inſula Veglia haud procul Terſato & flumine S. Viti, Urſini alij in Iſtria vel proxima Carniolia, alij in Carinthia ſub Ducibus id temporis cum Marchionibus Iſtriæ & Comitibus Goritiæ ejuſdem ſanguinis. Itaque ſicubi Perleones Româ exules quærendi eſſent, haud procul à cognatis Frangepanibus ijs aſſignanda ſedes, nullo autem modo in Ergovia, quia ut ſæpè dictum, nec umbra nominis Perleonij, apud antiquos ſcriptores, nec veſtigium ullum in Ergovia unquam de his repertum eſt; nec etiam ulla alia familia illis agnata oſtendi poteſt in Ergovia; ut proinde fictitius omninò ſit diſceſſus ille Perleonum in Germaniam & Ergoviam, & multò magis fictitia deductio Originis Habſpurgicorum à Perleonibus.

IX. Reſtaret adhuc examen de ipſis perſonis, quæ fugiſſe dicuntur, an Petrus Leo, an Petri Leonis filij, an Leonis Maximi filij, an Albertus & Rudolphus, vel aliter nominati ſint illi Perleones exules: ſed cui bono hæc inquirere, ſi nihil eſt in tota opinione præter fabulam, & fictionem? Eodem jure, ijsdem argumentis, eodem modo probandi poſſet aliquis Habſpurgicos deducere à Sabellis, ab Urſinis, à Columnenſibus Romanis, quia hæ ſunt antiquiſſimæ & nobiliſſimæ Romanorum familiæ per proſpera & adverſa, inter amicos & hoſtes jactatæ Romæ, & in Italia; magis fortè, quàm Perleones:

K cur

cur non igitur ab his potius, quàm à Perleonibus deduceretur Origo Habſpurgicorum juxtà methodum ſcribendi Genealogias inventam à Gundelfingio, acceptam à Seifrido & Lequilæo? Totum enim illorum fundamentum eſt: ſcripſerunt aliqui antiquiores, quòd Habſpurgici à Romanis orti ſint: potuit fieri, ut à Perleonibus, ergò ità factum eſt. Quis modus iſte concludendi? Potuit etiam Seifridus fieri Cardinalis, & tamen factus non eſt. Solidius in rebus tanti momenti procedere oportet. Moneo Geneographos, attendant quid ſcribant; erit enim tempus, quo illorum opera revocabuntur ad incudem, & in *proba* deficient. Moneo familias ne ſibi blandiantur de ſcripturientium audacia in defectu documentorum, quia riſui ſe exponent. Non omnia, quæ à quocunque quomodocunque ſcripta ſunt, vera ſunt.

§. XIII.

Novæ Pierleoniſtarum ſuppetiæ diſſipantur.

FRidericus Brombachius apud Bucelinum (authorem ipſum hactenùs non vidi) novus Perleoniſta, omnes ſymmyſtas, ut judicio antevertit & ingenio, ſic & tempore quo Perleones diſceſſiſſe affirmat. Vidit haud dubiè ſagax vir Volaterrani, Wionis, Seifridi conjecturas non eſſe fundatas, contrariari monimentis antiquis Helvetiis, præſertim Cœnobiorum & fundationum Habſpurgicæ gentis; diverſam igitur viam inijt, quâ conaretur veroſimilem reddere Pierleoniſtarum opinionem. Orditur enim ab Anno 823. aſſerens eo Anno Perleonios Roma abijſſe, caſtrum Habſpurgum ad lacum Lucernenſem dirutum inſtauraſſe, per Hiltrudis Habſpurgicæ connubium ditionem &
Bucel. To. I. Germ. Geneal. fol. 23. nomen conſecutos &c. Schema Genealogicum ipſius, quod in Reinachiorum origine propoſuit hoc eſt:

Flavius Anicius Frangepanis Petrus-Leo, qui in diverſas Orbis partes prolem miſit. Obiit Anno 772.

Stephanus Anicius Frangepanis qui Olybriorum & Perleonum inſignia mutavit Anno 817.	Petrus-Leo Frangepanis Princeps Maximus ad S. Paulum Romæ ſepultus Anno 823.	Leo II. qui primus ſolum nomen Frangepanis retinuit.

Rudolphus Petrus Leo exul Anno 823. caſtrum Reinach condidit author Reinachiorum.	Michaël Angelus author Michaëliorum Venetiis.	Nicolaus author Bonpanorum Scodræ & Panuorum Vegliæ.	Hugo in Appulia & Calabria author Frangepanum.	Petrus Petrus-Leo reſtaurator caſtri Habſpurg ad lacum Lucernæ author Habſpurgicorum.
Luithardus Comes Sampaci, Toparcha in Reinach. Uxor Emerentiana ab Alavilla, ab his cœteri Reinachii.				Luitfridus Altenburgi & Habſpurgi Comes, reſtaurator S. Trudperti. Uxor Hiltrudis ultima Comes Habſpurgi & hæres. à quibus Habſpurgici.

Cenſu-

Censurat hanc designationem Bucelinus, quòd videri potuerit Brombachius viæ Dux expertus, nisi mox alio loco sibiipsi non constans longè deflecteret, & quem Petro Leoni Romæ sepulto nepotem hic assignarat, filium obtruderet in prolixa, & lata, quam scripsit post alia omnia Habspurgica Genealogia, quam *Palma Anicia Habspurgica Triumphalis*, appellat: in qua sicut alia multa nusquam audita refert, & varias ex his Perleonibus Habspurgiis familias deducit, ita diversam à nunc posita, & ab ipso scripta Stemmatographiam orditur. Placet etiam hujus initium apponere.

Anicius Petrus-Petrus Leo Frangepanis ob civile Romæ Anno 823. excitatum bellum exulans ad lacum Lucernensem dirutum castrum Habichspurg restituit.

|

Anicius Luitfridus Comes Habspurgi Obiit Anno 855. Uxor Hiltrudis ultima Comitissa Altenburgi & Habspurgi &c.

Anicius Hugo Habspurgi Comes & in Egensheim, Pfulingæ item & Rheinfeldæ Anno 968. Uxor Gertrudis Comitissa Veringensis.	Anicius Luitfridus II. Comes Habspurgi restaurator Sancti Trudperti, olim fundati ab Habspurgicis familiæ Franco-Merovingicæ Anno 902.	Anicia Ehrentrudis Comes Habspurgi uxor Chunonis seu Conradi Comitis Stretlingæ &c.

II. Ecce novam, inquit Bucelinus, & à priore diversissimam familiæ designationem. Hic enim dicitur civile illud bellum excitatum Anno 823. illic jam mortuus eodem Anno Petrus Leo Princeps Maximus. Et quomodo tantillum intra anni ejusdem spatium Germaniæ immigrasset, arcem cum ditione comparasset, restaurasset, Romam revertisset, &c. Sed facilè hic respondebit Brombachius, se in hoc altero stemmate non adducere Petrum Leonem Principem Maximum qui Anno 823. obiit, sed Petrum Leonem ejus filium, quem etiam in superiore stemmate proposuit Luitfridi parentem, quod non videtur advertisse Bucelinus, quia poterat eo anno quo prior Petrus Leo obiit, excitari civile bellum, & filius Petrus Leo migrare in Helvetiam ac castrum Habspurgum restaurare &c. quare hoc in puncto sibi Brombachius nequaquam contradicit. Opponit 2. Bucelinus: Et quomodo Petrus Leo Luitfridi qui Hiltrudem duxit Habspurgicam sive pater sive avus Habspurgum condidit, & Habspurgensem se cognominavit dum Hiltrudis etiamnum pater Ottopertus III. Habspurgi Comes superesset, sed & priusquam filiam hujus Luitfridus seu nepos seu filius Petri Leonis vxorem duxisset? Neque hæc oppositio solida est, quia inprimis Hiltrudis filia fuisse scribitur Ottoberti secundum Piespordium hoc nomine primi, qui obiit Anno 667. si verò dicatur fuisse filia Hettoberti seu Hettoprechti quod nomen idem sonat ac Ottoberti, hic etiam scribitur à Guillimanno obiisse Anno 724. neque postea inter Habspurgicos reperitur vllus Ottobertus: ac proinde non potuit Hiltrudis vlli Luitfrido Anicio circa annum 823. nubere; & malè supponit Bucelinus illam huic Luitfrido nuptam & patrem Hiltrudis adhuc Anno 823. superstitem fuisse. Ex hoc ipso tamen refellitur opinio Brombachii, quia est ingens anachronismus. Melius tamen

Piesp. in Tab. Stemmatogr. Guillim. lib. 3. c. 3.

III. *Contra* hanc opinionem est, sicuti vniversim contra Pierleonistas, quòd solùm asserendo & non probando fidem non mereantur. Producat Brombachius instrumenta antiqua, membranas veteres, authores ejus ætatis quòd Perleones Anno 823. Româ discesserint quacunque de causa, in Ergoviam venerint, ibi postremam stirpis Habspurgicæ duxerint, & credemus: sine his nihil efficiet. 2. Falsum est, quòd Habspurgici à castro illo nomen sortiti sint, quod erat ad Lacum Lucernensem: id quippe licet vocatum sit Habichspurg & posterioribus temporibus etiam possessum ab Habspurgicis, ab aliis tamen conditum & diu possessum fuit, vti Guillimannus clarè ostendit. Ex hoc ipso ergò apparet Brombachium non minùs, quàm alios Perleonistas falli; & obtrudere, quæ apud alios legit, non benè examinata & discussa. Certè ex modo adductis satis apparet, quòd Brombachius dispersa solùm collegerit, & plures familias in vnam voluerit compingere pro libitu connectendo personas, connubia &c. & quæ Seifridus attribuit Frangepanibus Venetis de exilio vel discessu Româ circa annum 833. ille decennio anticipans omnibus Perleoniis applicuit, sed quantum ex discursu Bucelini colligo, nihil probavit, nisi hoc solum, quòd recurrendo ad antiquiora tempora eoipso agnoverit cœterorum Pierleonistarum opinionem falsam & fictitiam, quam se non posse defendere perspexit, si exilium ad annum 1146. differret.

Guillim. l. 1. c. 12.

IV. Cœterùm fabula illa, de duobus fratribus in exilium Româ abeuntibus, cui tota moles hujus opinionis ceu fundamento innititur, communis est pluribus aliis nobilibus familiis, quarum gratiæ aucupandæ Geneographi recentiores, originem à Romanis deducere conati sunt, arbitrati *altiorem aut digniorem originem, quàm ab urbe magno illo virtutum omnium domicilio* (vt loquitur Guillimannus) *fingi non posse.* Sic Levoldus de Northof, nescio an alicujus antiquioris fultus authoritate, tradit Anno Christi 997. *duos fratres Ottoni Imperatori specialiter charos ex nobili & illustri Romanorum prosapia & progenie Ursinorum procreatos, cum Imperatore ad partes citra montanas venisse, qui per provisionem suorum parentum cùm pecuniâ abundarent ipsius Imperatoris freti favore terram emerunt & dominium, cupientes sibi domicilium, locum tutum & fortem quærere, montem quendam vocatum à terræ illius incolis Wolveseke in terra inculta & montosa, ac vastæ solitudinis cœperunt firmare: primo quidem ipsius montis cacumen de arboribus explanantes, in circuitu ejus ipsum montem cum arboribus circumcirca succisis vallabant, & firmabant. Interim percipiente* hoc Comite de *Arensperg, cujus tum termini comitatus longè latéque distendebantur, & potestas, nec alind nomen Comitis in terra illa habebatur; arbitratus est sibi fieri injuriam, sibique non expedire montem illum firmari, & per alienigenas occupari, misit ad eos requirens ut cessarent ab opere, quia nimis prope essent apud eum. Ex hoc castro suo nomen indiderunt, vocantes ipsum Altenaë, quod est dicere* NIMIS PROPE. *Comes verò de Arensperg volens eos propulsare, cùm dictum montem in quo castrum firmare cœperunt, obsidere tentaret, videns locum fortem, & inexpugnabilem, vacuus inde recessit. Post hæc hi duo fratres castro Altena firmato, aliud castrum, quod magis Rheno esset vicinum juxta fluvium Dune extruere cœperunt, quod Aldenberge nominarunt, à quibus duobus castris duo Comitatus*

Levold. North. ap. Stangefol. annal. Westphal. lib. 2. fol. 221.

tatus de Monte & de Marca originem, atque principium habuerunt. Confirmat Marianus Scotus. Chronicon Martinianum memorat Ottonem II. Imperatorem ordinatis Imperii rebus ducentem secum nobiles aliquos Romanos in Saxoniam reversum. Hactenùs Levoldus, sed quod allegat Marianum Scotum, eoipso prodit fictionem, quia nec verbum de hac re invenitur apud Marianum Scotum, quem ab Anno 900. vsque ad finem Chronologiæ percurri, & nihil simile inveni. De Chronico Martiniano, quod dicam non habeo, quia non vidi, sed quod nobiles aliquos duxerit secum Otto II. Imperator, non sequitur, quòd illi novas arces condiderint, & duabus familiis originem dederint, nisi id aliunde constet: quod meum non est inquirere. Hoc solùm adducere volui, vt constaret, quòd ante duo vel tria secula passim ejusmodi origines inquisitæ, & absque sufficientibus probationibus excogitatæ sint, vt invicem assimilentur. Hæc sanè Levoldi narratio multùm similis est illi supra adductæ ex Alberto Argentinensi, de qua nihilominùs dubites, an ab ipso Alberto Argentinensi scripta sit, vel ab alio quopiam descriptore intrusa; quia vti superiùs notavimus, teste Urstisio, extant antiqua exemplaria in membrana conscripta Alberti Argentinensis, in quibus illa fabula non reperitur, nec verbo vllo indicatur origo Rudolphi Habspurgici, sed incipit Chronicon statim à gestis Rudolphi juvenis aulam Friderici Imperatoris sequentis, ad quæ origo remota non necessariò erat afferenda, cùm neque parentum ejus vllam faciat mentionem. Sed esto id reapse Albertus Argentinensis scripsisset, cùm apud alium antiquiorem nihil simile reperiatur, neque etiam ipse Perleones nominet, meritò exploditur Perleonistarum opinio, & vt merum ex quorundam cerebro insulsè excogitatum figmentum rejicitur.

V. Similem iterùm narrationem de duobus fratribus Româ in Germaniam profectis habet Henricus Pantaleon, quòd nimirùm gliscentibus dissidiis Guelforum & Gibellinorum duo Ursini Duces Spoleti, qui adhærebant Gibellinis in Alsatiam venerint ibique Rapoltsteinam arcem, & civitatem condiderint, à quibus postea nomen retinuerunt Comitum de Rapoltstein: qui tamen in suo scuto gentilitio non præferunt Rosam, vti cœteri Ursini vbique locorum, etiamsi cognomenta alia assumpserint, sed gestant in albo scuto, tria parvula scuta rubea. Agnoscit hos Rapoltsteinios pro veris Ursinorum posteris Franciscus Sansovinus, & Josephus Bonafede, aliique qui de Ursinis scribunt, cujus rei fides penes illos maneat. Interim ex hac ipsa narratione apud Pantaleonem, quæ fuit antiqua traditio in Alsatia, existimat Fugger consarcinatam illam fabulam de duobus Perleonibus Româ eliminatis. Nullum prorsus dubium est, plures sæpenumerò, variâ occasione tàm Româ, quàm ex aliis partibus Italiæ in Germaniam transire nobiles, & relictâ patriâ sedem figere apud Germanos, quod viceversa etiam faciunt subinde Germani transeundo in Italiam; sed quod isti, vel illi in specie, vel individuo transierint in Germaniam, nova castra in ea condiderint, vetera instauraverint, per connubia nomen mutaverint, hoc vel illo anno determinatè; non est satis asserere, sed antiquis ac fide dignis testimoniis probare; alioquin nuda assertio, mera censetur esse fictio, vti fatentur

Pantal. Herogr. P. 2. fol. 134.

Sansovin. lib. de famil. Ursin. Joseph. Bonafe. in MSS. Ursin. Fugger Spec. Hon. lib. 1. c. 1.

 omnes

omnes docti, & ipsi etiam Pierleonistæ; qui si crederent sufficere nudam assertionem, non essent tantoperè soliciti in conquirendis antiquis chartis & monimentis, quæ tamen hactenùs non invenerunt: ea siquidem quæ producunt, violentis glossis & interpretationibus suæ opinioni adaptant, ideóque nihil probant.

VI. Addo pro coronide brevissimam synopsim Pierleonisticæ fabulæ. In Originem Habspurgicam vix puto inquisitum fuisse antequam Rudolphus I. Habspurgicus ad culmen Romani Imperii conscendisset. Mundi hic genius est, cùm familia quæpiam repente assurgit, accurrunt turmæ gratulantium, & vndique augmenta conquirunt, quibus se demereri posse existimant favores Principum. Tunc igitur cùm Rudolphus ex Comite & Landgravio præter spem Imperator Romanorum acclamatus est, quæri cœptum videtur: *Rudolphus quis, quave domo, quo sanguine cretus.* Placuit vni, constare de majoribus multis in Helvetia, Ergovia, Alemannia, proinde scripsit *trahunt genus ex Alemannis.* Alius memor, quo in statu fuisset sex seculis ante Rudolphi Imperium Germania, nec multò ante subjecta Romanis, vt altiùs originem accerseret, asseruit à Romanis antiquis ortum, non determinando à quibus Romanis, sed in confuso ab his, vel illis. Et hæc fuerit mens Ulrici Kriegii. Alii verò respexerint vetustos Francorum Reges, à quibus originem Habspurgicam verosimilius deduci posse arbitrarentur. Et hæc opinio videtur paulò post Rudolphum I. Imp. enata, sed non digesta; quod colligo ex Paulo de Stokherau infra allegando Cap. 9. qui sub Imperatore Friderico IV. vixit. Tandem Henricus Gundelfingius, vt sibi Sigismundum Archiducem Tyrolensium Principem demereretur Anno 1476. id quod ante ipsum Ulricus Kriegius, & Argentinensis, & vix alius in communi solùm divinans dixerat de ortu Habspurgicorum à Romanis, præscindendo à specie; ipse suâ authoritate, nullo prævio duce novam conjecturam formans sine probatione vlla, scribere ausus est Habspurgios ab antiquis Perleonibus traxisse originem. Inspexerat sine dubio authores aliquos de Romanis, & eorum familiis agentes, qui tunc vixdum invento & emergente Typo, sanè pauci fuerunt, nec Manuscriptorum copia magna suppetebat: & cùm de Perleonibus velut familia quondam celebri aliqua legisset, judicavit honorificum fore Austriacæ Domui, si affirmaret ab his ei contigisse primum ortum. Sed si benè legatur Gundelfingius, nullum certum tempus determinat, quo Romani Perleones venissent in Germaniam, & videtur solùm respicere illa tempora, quibus Gothorum irruptio in vrbem Romanam facta est, cùm pro se allegaverit Jornandem Gothum scriptorem quinti seculi Christiani, quo res adhuc Gothorum florebant. Tunc enim, vt habet Gundelfingius ex Jornande, multi Romani se receperunt ad Alpes, & alia tuta loca; vt rabiem Gothorum effugerent: inter quos ille putavit fuisse aliquos Perleones, è quibus deinde Habspurgici in Ergovia sint generati. Sed hæc erat à longè nimiùm petita conjectura, nec vllis adminiculis probationum firmata. Et frustra erat assignare speciem familiæ ab Anno Christi 410. quo Gothorum in vrbem facta est irruptio, si neque vlla generationum series ab eo tempore ostendi, nec vllius

scripturæ

ſcripturæ de hoc authoritas produci potuit. Advertit hoc Volaterranus Romæ ſcribens Anno 1505. quo jam Auſtriaca Domus cum maximo totius orbis applauſu imperans ab Oriente in Occidentem ſe extendebat per Philippum Maximiliani I. Imperatoris filium, proinde gratificaturus Romanis, apud quos ſcribebat, & potiſſimum Perleonibus, quorum tunc unus vel alter adhuc erat ſuperſtes, avidè arripuit fictionem Gundelfingij, & præter ſpeciem familiæ aſſignatam à Gundelfingio, etiam tempus voluit per conjecturam determinare, annum ſcilicet 1170. & ipſas perſonas quæ tunc vivebant nominare: quod an, & quomodo probaverit, & ſupra diximus, & apparet ex ipſiusmet textu. Facilè tunc erat opinionem hanc, vel potius fabulam perſuadere Romanis, præſertim cognatis Perleonum, ut crederent ab antiquis Perleonibus Habſpurgicam Domum propagatam, quia tunc Auſtriaci citra omnem invidiam primi & notiſſimi in orbe cenſebantur, Perleonij verò jam à ſtatu ſuo priſtino dejecti ad mediocrem fortunam deſcenderant, cui ceu grallas ſubſtituere volebant (ne prorſus rueret) æſtimationem à putatis cognatis. Duravit hæc perſuaſio apud Romanos poſt Volaterranum toto illo ſeculo, adeò ut 28. circiter annis poſt Volaterrani editos Comentarios, rumor hic etiam delatus fuerit ad Carolum V. qui Anno 1532. Romæ exiſtens inquiſivit de Perleonibus, & haud dubiè etiam de probationibus talis originis; quas cum nullas eſſe adverterit, etiam neglexerit: nihil enim aliud authores de eo prodiderunt, quàm quod oſtenſa ſit illi talis perſona, quæ ex Perleonibus ſupererat; nec addunt an Carolus talem perſonam agnoverit pro cognata; quod certè non pertranſiſſent, ſi quid à Carolo ſimile auditum fuiſſet. Poſt diſceſſum Caroli Imperatoris non receſſit à Romanis & Perleonibus illa fabuloſa traditio, ſive phantaſtica imaginatio, quod omninò ex Perleonibus orti ſint Auſtriaci: cùm interim in Auſtria & Germania iiſdem temporibus opinio Pierleoniſtarum certatim exploderetur; ſcribebant enim tunc Spiegelius, Gebuilherus, Lazius, & alij, omnes deducentes originem Habſpurgicam à Franco-Germanis Regibus antiquis. Fuiſſetque tunc omninò proſcripta illa Pierleoniſtarum opinio, quia toto illo ſeculo nullus Germanus ſcriptor alicujus momenti eam amplexus eſt, niſi Itali aliqui (prout apud Volaterranum legerant) mordicùs inhæſiſſent favori Perleonum. Quâ ratione etiam effectum eſt, ut in Italia, & quidem Romæ ſuperſtites Perleones audacter ſe, non jam authores vel conditores Auſtriacorum, ſed Auſtriacos omninò nominarent. Vixit (quantum ex Hiſtoriis & probis Authoribus habemus) cùm Carolus V. Romæ eſſet, unicus Lucas de Perleonibus cum filia ſua Lucretia; utrum hunc Lucam, vel ejus filiam viderit Carolus, non poſſum decernere, vide quæ ſupra retuli. Interim Lucretia poſt obitum patris ſui Lucæ poſtrema de ſtirpe Perleonum, non ſolum Perleoniam ſed Auſtriacam ſe nominare eſt auſa. Dedi ſupra ejus inſcriptionem ex Joanne de Creſcenzi, & Auguſtino Oldoino, ſed mancam. Nunc recentibus literis Româ acceptis, poſteaquam ſuperiores §§. impreſſi erant, accepi eandem Inſcriptionem integrè ex ipſo lapide (qui adhuc extat) deſcriptam, & hic eam exhibeo.

P. A. M. Anno 1679. die 18. Martij.

Regi

Regi cui omnia vivunt.

Lucretia de Perleonibus, Lucæ de Perleonibus Juris utriusque Doctoris filia, nobilissima Romana, & Austriacæ gentis sola relicta, Andreæ Pelluchij olim uxor, prole orbata, facellum hoc antea ab eodem viro testamento dotatum, & ornari cœptum, vivens honorificentius exornandum, absolvendumque curavit. ANNO salutis M. D. LXXXI.

Extat, ut dixi, hæc Inscriptio etiamnum Romæ in Eccles. B. V. de Consolatione ad rupem Tarpejam propè Capitolium, ubi ad cornu Epistolæ visitet ipsius Lucretiæ effigies pectoralis ex albo marmore. Extat etiam sepulchralis inscriptio mariti Andreæ Pelluchij, qui obijt Anno M. D. LXXV. ætatis LXXXV. Quando verò Lucretia obierit, me latet, quia inscriptio supra relata solùm denotat annum, quo adhuc vivens Lucretia facellum *absolvendum curavit.* Quid ergò mirum irrepsisse ad hanc inscriptionem illa verba: *Austriacæ gentis sola relicta,* quæ supra dicebam, nondum satis informatus, ab aliquo alio ignorante posita. Ipsa Lucretia adhuc vivens hoc *sibi momentum posuit.* Quis nescit majorem esse inter fœminas ambitionem quam viros? Erravit Lucretia decepta à progenitoribus, erraruntprogenitores decepti à Volaterrano, erravit Volaterranus deceptus à Gundelfingio, erravit Gundelfingius deceptus à proprio genio arbitrariæ fictionis. Errant igitur etiam alij sequaces hujus fabulæ.

§. XIV.

Judicia aliorum authorum de hac sexta opinione.

PRæterea ipsos Pierleonistas, quia nemo mercatorum suas merces vitùperat, sed quid alij de hac opinione senserint adduco.

Guillim. Habsp. lib. 1. c. 2. *Franciscus Guillimannus*, qui præcipuas de Habspurgicorum origine opiniones non perfunctoriè, sed diligenter ac magno cum judicio discussit; totamque eorum Genealogiam conscripsit, hoc de sexta opinione formavit judicium: *Speciosa, si perinde probata. De Perleonibus scio præclarum nomen, magnam potentiam. Et de ijs multa eximia & proba Wion, quæ ut refutare animus non est, ita Habspurgios inde ortos non esse, vanamque & futilem, quâ maximè nituntur Volaterrani opinionem omnes intelligent, qui multo prius quam esse cœperit Petrus ille Leo, &c. Wernerum III. Wernerum II. &c. aliosque Habspurgios magna apud Imperatores authoritate & honore fuisse*, &c. Alia hujus Authoris supra dedimus.

II. *Lazius* pridem ante Guillimannum Geneographus universalis, qui licet in tam vastis operibus & intricatis materiis nonnullos habeat nævos, ea tamen, quæ circa Habspurgicorum originem ante ipsum excogitata fuerunt accuratè expendit, & integrum librum de Genealogia Habspurgica conscripsit, ubi Pierleonistarum opinionem redarguit: *Inventi sunt*, inquit, *qui Germanicæ* Laz. Comment. Geneal. Austr. lib. 1. c. 1. *vocis etymon ad Romanam phrasim sinistrè detorquentes Habspurgios ab Aventino urbis monte principes derivarent, Aventispergiosque vocarent. Huic opinioni quidam Itali, ac Volaterranus inprimis, à Petro Leone Romano exule, homine mali exempli, & qui posterius sub primo ejus nominis Friderico ob seditionem pulsus erat, tam splendidæ domus*

domus initia derivare voluerunt. Cui conjecturæ ut ex vano haustæ, cum alia pleraque repugnant, tum in primis adversantur diplomata, ac fide digni Annales Cœnobiorum &c. Et alibi plura similia.

III. *Joannes Jacobus Fugger* scripsit superiore seculo Historiam Austriacam, quæ recentibus primum annis prodijt, limata & aucta plurium labore. Fugger Spec. lib. 1. c. 1. Hic de origine Habspurgica differens & principales duas opiniones discutiens de Perleonistica ità sensit: Quod Perleones ex Aniciis, Anicij ex Julianis & Julijs ortum habeant, nolo in disputationem vocare: potest id verum esse, licet nondum probatum sit: sed quod ex Perleonibus aliquis in Germaniam venerit, ibiq; Cæsaream arborem Habspurgicorum plantaverit, hactenus à nullo satis ostensum est. Verum etiam potest esse, quod duo fratres Perleones Româ expulsi aliquando fuerint, sed an in Germaniam venerint adhuc non est probatum. Et si daretur etiam hoc, quòd venerint duo Perleones in Germaniam, non est tamen credibile, quòd unus eorum vocatus sit Albertus, alter Wernherus, & quidem iste factus Episcopus Argentinensis, quæ sunt nomina Romanis non usitata, ut meritò sequacibus hujus opinionis dici possit: *Quia nemo est in cognatione hac, qui vocetur hoc nomine*, &c.

IV. *Christianus Urstisius* vixit etiam superiore seculo, & Alberti Argentinensis Chronico à librariorum mendis repurgato, ac cum antiquis MSS. collato Urstis. Præf. in Albert. Argent. præfixit monitoriam Præfationem, in qua testatur in exemplari membranaceo Alberti non reperiri narrationem illam de duobus fratribus Româ exulibus, addit de opinione Pierleonistarum: *Quam sanè opinionem, & alij quoque docti non satis verisimilem censent.*

V. *Theodoricus Piespordius* Anno 1617. in stemmate Austriaco, cum Guillimanno censurat Pierleonistas, & ulteriorem alibi censuram promittit: *Opinionem hanc Guillimannus satis ipse discussit lib. 1. cap. 2. & alibi. Et sanè quid verè de illa sentiendum, Historiæ nostræ series suo loco clarissimè judicabit.* Piespord. in Stem. Austriac.

VI. Reverendiss. P. *Joannes Gans* Ferdinandi III. Augusti Confessarius, Gans Arbor. pag. 2. scripsit Arboretum Austriacum, & breviter discussit varias de Origine Habspurgica opiniones. Legi aliquando, nunc ad manum non habeo. Apud Lequile tamen reperio hæc ejus verba: *Fabulosum est, quod Albertus Argentinensis in Chronico de duobus fratribus Romanis exulibus, quorum senior prædia, junior castrum Habspurgum condiderit, quemq; pater aliquantò post visitavit, &c.* Si hæc narratio fabulosa, multo magis deductio Habspurgicorum à Perleonibus, quæ in illa fundatur.

VII. *Didacus Lequile* ipse quoque Perleonista, posteaquam magnis conatibus Seifridi vestigia premens, & verbatim eum exscribens, quidquid pro hac Leq. de reb. Austr. To. 1. fol. 237. opinione facere videbatur, adduxisset, tandem judicium de ea formavit: *Fateor multa dubia, multosq; errores è medio Seifridum abstulisse in gratiam primæ sententiæ: attamen extra fines opinionis eam eduxisse, ita ut omnem formidinem de opposito ab ea abstulerit, ac historicâ veritate demonstrativè assertivèque probaverit, non auderem, affirmare. Ex quo fit manifestum, quod nec Seifridus ipse potuit ita certam sententiam reddere, quin intra opinionis limites remaneret.* Et rursum alibi repetit: *Seifridi rationes etiam postquam Volaterrani, Arnoldi Wionis, nonnullorumque errores (propter* Idem fol. 245.

quos prima sententia nomen perdidit ac inter fabulosa figmenta à scriptoribus fuit collocata) feliciter detexit, non adeò sunt certæ ac indubitatæ, ut aliqua tergiversatione oppugnari nequeant. Post interjecta nonnulla addit: *asserendum consequenter venit eam tantum opinativè non verò assertivè tenendam.* Ac denique concludit judicium: *Seifridus eam probabiliorem supra secundam reddidit, at non adeò certam tutamque, ut historica veritas extra omnibus ambagibus salva & incolumis in ipsa consisteret.* Volebat scribere *extra omnes ambages*, est fabula colorata.

Kiffer Dissert. Polit de Orig. Habsp. q. 14. fol. 73.

VIII. *Joannes Georgius Kieffer* recens author relatâ opinione Pierleonistarum: *Verùm hæc contra fidem Historiæ antiquioris castri Habspurgici currunt, &c. Horum assertio in dubium uti vocatur, ita ob publica Murensia documenta in contrarium euntia omni fide caret, &c.* Et denique de Carolo V. addit: *Objiciunt, quòd Carolus V. Rom. Imp. cum Romæ commoraretur indagaverit num Perleones & Frangepani adhuc ibi reperirentur? quibus reponitur, quod id curiositatis gratiâ fecerit, non verò confiteri inde voluerit, quasi de Perleonibus familiâ Habspurgica descenderet, quam constat insigniis à Perleonum familia discrepare. Ex quo principio repelluntur ij, qui Originem Domûs Habspurgicæ ab Aniciis; quia Aniciorum insignia in duabus Turribus consistunt, vel à Frangepanijs deducunt, qui duos Leones in unguibus pomum ferentes, in Insigniis habent: quorum signa serenissima Domus nunquam usurpavit, nec unquam se de Aniciis, Leonibus, vel Frangepaniis, aut eorum antecessoribus, vel successoribus prædicavit, non omissura, si quid rei subfuisset.*

Bucelin. Germ. Sacroprophа. To I. Geneal. not. f. 23.

IX. *Gabriel Bucelinus* modernus scriptor, qui aliquando Perleonistis adhæserat, cantatâ Palinodiâ contra illos acrem calamum vibravit, & præcipua eorum argumenta paucis dissolvit. Inter alia leges: *Nemini sanè persuaserint illi* (Pierleonistæ) *nisi ignoranti, & qui opinione magis rapi, quam vinci se ratione & veritate patiatur.* Et post pluscula: *Credat, cui libet, talibus figmentis, qualibus Lectorem pascit similiter Lirerus, non tam veritatis studiosum, quam fallendi temporis; ex quibus utilitatis nihil colligas, imò queraris meritò, pro usu & fructu temporis, inutiliter tempus amisisse.*

Spiegel. in Schol. lib. 1. ad Ligurin. & Schol. lib. 2 Austr. Rich Bartholini.

X. Ferventius quam ullus istorum loquitur *Jacobus Spiegelius* superioris seculi author: *Nec nos movere debet quorundam stultitia suam Originem ad Romanos referentium, qui si scirent nullam in Italia nobilitatem, quam non Germani eo advexerint, non haurirent aquam ex rivulis ipso fonte contempto. Ridiculum sanè quod Volaterranus D. Maximiliani progenitores ait fuisse quosdam nescio Perleones Romanos, &c.* Quod nulla sit in Italia nobilitas, quæ non è Germania illuc illata sit, nollem ego asserere, sed quod Volaterrani opinio de Origine Austriacorum ex Perleonibus falsa sit, merito asserit Spiegelius.

Spondan. ap. Lequil. To. I. f. 217.

XI. *Henricus Spondanus* breviter apud Lequilæum: *Alij fabulatores ad Romanos referunt Habspurgicos Austrios, gentemque Aniciam.* Satis hoc à tali viro dictum, quamvis & alteram reprehendat opinionem, quæ à Francis orditur, metuens, ut ipse loquitur, *ne etiam ipsum Regnum Francorum ad eam pertinere demonstrent.* Certè hoc præstat egregiè Chiffletius, tametsi non ordiatur à Merovingis originem Habspurgicam.

XII. *Do-*

XII. *Dominicus Tschudi* Abbas Murensis Terentiano stylo acutè pungit Pierleonistas, ut ait Lequile, sed hoc genere carminis Terentius non est usus. Tschudi apud Leq. fol. 218.

----------quis hic Wionum,
Extorres patriâ fugaque lapsos
Occultabit Avos? abi Sifride,
Subduc te procul inficete Lazi,
Et quoscunque juvant Petri Leones,
Et delirium Anile Aniciorum.

XIII. *Otto Fridericus* Episcopus Labacensis ex Comitibus de Bucheim in Epistola sua ad P. Didacum de Lequile Franciscanum, alias Didacum Tafuro, quam ipse Lequile impressit, & satis irreverenter refutavit, ita sentiebat de Pierleonistarum opinione: *Mandai questi giorni il libro della P. V. al sig. Conte Ubaldino Cavagliere e Prelato molto curioso nelle cose Genealogiche, de origine Augustissimæ Domus, il quale si scandalizò con Monsig. Holstenio di questo errore, essendosi qui come dicono, trovato, che quel Pier Leone ò suo Padre, ò avo fusse mancato nella fede Christiana*, &c. Lequil. de reb. Austr. P. 3. fol. 136. Hic trium doctissimorum virorum habemus judicium de hac opinione, quorum Otto Fridericus Episcopus quondam Ordinarius meus, oretenus mihi explicuit sensum hujus paragraphi, & fuit vir in omni scientia eminens, in Genealogicis à juventute versatus, cujus adhuc extant MS. adversaria, digna lectu. Comitem Ubaldinum, cui ipse Lequile seu Tafuro in sua Responsoria hoc dat Elogium: *Conte Ubaldino Prelato, quanto nobile per nascità, altrettanto consummato nelle buone letere, e valevole*, &c. Lequil. ibid. fol. 140. Et Lucam Holstenium Canonicum S. Petri custodem Bibliothecæ Vaticanæ, virum doctissimum, & celeberrimum, quem ipse Lequile fatetur *Soggetto di molto grido, da me conosciuto, e somamente rivirito*, &c. Hos tres nihilominus Lequile, ut vagus corpore per varias mundi plagas, sic vagus in conceptibus per Opiniones ob erroris damnatam suam opinionem planè immodestè adortus, ut sine stomacho refutatio ejus legi non possit, in qua tamen nodum non solvit, sed eandem, quam prius lyram oberrans Seyfridum non tam propugnat, quam exscribit, nullo novo argumento producto.

XIV. *Michaël ab Eytzing* Baro Austriacus in suo Thesauro Principum, de Pierleonistarum opinione faciens mentionem: *Voluerunt aliqui Albertum Rudolphi patrem originem sumpsisse ex familia Leonum, quæ tum admodum illustris habebatur, cum Romæ Pontifices præessent Alexander II. Gregorius VII. Paschalis II. &c. Cæterùm, quæ illi volunt, veritati nequaquam consentanea sunt.* Eytzing. Thesaur. Princ. fol. 43. Et post nonnulla: *Quæ Volaterranus, & alij quidam divinare videntur, nequàquam antiquioribus monumentis, donationibus, & alijs privilegijs conveniunt*, &c. Et sic est: non invidemus Romanis hanc gloriam, quod tam Augustam Domum, supra omnes alias antecessorum familias sublimatam, & præ omnibus illis hodiernæ Romæ, id est Catholicæ, altricem produxerint, quia suo loco ostendemus à Romanis originem traxisse Habspurgicos. Solum à Romanis Perleonibus ortos Habspurgicos confidenter & securè negamus, quia nullum hactenus productum est argumentum id evincens.

CAPUT VII.

Septima Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Gunthero Francorum Rege.

§. I.

Quid Francorum nomine intelligendum.

AB Ægyptijs, Trojanis, Romanis, transimus ad Francos, non eo quidem vocis intellectu, quo hodie accipitur pro Gallis, sed ad Francos Germanos, unde monet Bucelinus distinguendum esse inter Francos & Gallos, & addit: *Longè tamen alij, atque alij Francorum accipiunt Reges, quàm nos admittere possimus; uti persuasissimum Germanis Galli volunt, & multi ex Germanis historiarum minus gnari, ab hostibus seducti concesserunt; quasi verò Galli aliquando Germanis imperassent. Idque ipsum est, quod hodie prætendunt in Germaniam juris, cum ad Germanos viceversa absque dubio spectet jus in regna omnia Galliarum. Orti omninò è Francorum Regibus Habspurgij sunt; atque ex Germanis Francis, ex Francis Germanis reduplicativè Gallorum domitoribus, Galliarum jure belli legitimo factis Regibus*, &c. quam veritatem hoc loco pluribus stabilire libet. Francorum nomen unde enatum sit plures pluribus disputant, illud certum primos hoc nomine appellatos Germanos fuisse, & primam Franciam intrà Germaniæ limites constitisse, uti S. Hieronymus ipse insinuat, cum ait: *Saxones cæsi Deusone in regione Francorum.* Deusonis verò castrum vulgo Duisburg propè Rhenum supra Coloniam. Hujus primæ Franciæ pars nobilissima fuit ad Mœnum, cujus populi nunc recentiore vocabulo Francones appellantur. Porrò his populis primò dominatum Pharamundum, Meroveum & cæteros Merovingos apud Historicos in confesso est: sensim verò deficiente Romanorum potentiâ & dilatato horum Francorum Germanorum regno, Franciæ nomen etiam Galliæ attributum est, & dicta est Francia Occidentalis, Germaniæ verò pars Francia Orientalis, ut cœtera diversa nomina prætereamus, qua de re latè Chiffletius. De Pipino Annales Metenses ad Annum 688. *Pipinus Orientalium Francorum, quos illi propriâ linguâ Osterlandos vocant, suscepit Principatum.* Robertus Gaguinus de hac divisione: *Galliæ Belgicæ latè extensam regionem prisci Orientalem Franciam, alteram cui Carolus Calvus imperavit, quia ad occiduum solem procurrit, Occidentalem dixerunt.* Occidentalis dicta est posterioribus temporibus *Neustria, Francia nova, Latina, Romana.* Monachus Sangallensis vocat *Novam*, Luitprandus *Romanam*, Wippo *Latinam*, Rheginonis continuator *Romanam*: unde populi dicti, *Franci Romani*, apud Othonem Frisingensem: non à Roma, sed à lingua Romana inquit Albericus; siquidem antequam Romani Gallias occuparent, ubique Theotiscæ sive Germanæ linguæ usus erat, unde Augustinus de Romanis ait: *non solum jugum, verùm etiam linguam suam domitis gentibus imposuerunt.* Duplex verò illic lingua Romana emersit, purior solis ferè primati-

Gabr. Bucelin. To. 1. German. Gen. fol. 25.

S. Hieron. in vita Hilarion.

Chifflet. in Vindic. Hispan. c. 9. Annal. Meten. Gaguin. in Lothario Rege. Sangallen. lib. 1. c. 23. Luitpran. lib. 1. cap 6. Wippo. in vita Conradi Sal. Regin. Contin. ad an. 939. Alberic. An. 892 Otho. Frising. l. 7. c 5. S. Aug. 17. de civ. Dei. c. 7.

matibus usitata; & corrupta, quam Concilij Turonensis Patres vocarunt *Rusticam Romanam*, Scaliger appellat *Latinæ linguæ abortum*, Meyerus verò *spumam*, & hæc est lingua hodierna Gallica vulgaris.

II. Si ad primordia gentis Francorum respiciamus, hi teste Juone Carnotensi *Egressi à Sicambria pervenere in extremos fines Rheni fluminis in Germanorum oppida, ibique aliquot annis cum Principibus suis Marcomiro & Sunone resederunt. Ubi primum Regem Pharamundum sibi statuunt.* Ecce primos Francos Germanos in Germania cis Rhenum, & debellatores Gallorum habitantium trans Rhenum; nam sequitur: *Clodio Rex Francorum tertius. Hic de Thoringiorum finibus egressus Rhenum transiit, victoque Romano exercitu Carbonariam sylvam tenuit, ibique sibi sedem statuit.* Sub Meroveo deinde: *Franci usque Aurelianos pervenerunt.* Similia prorsus sunt apud Gregorium Turonensem: *Egressi à Sicambria venerunt in extremis partibus Rheni fluminis in Germaniarum oppidis; habitaveruntque ibi annis multis.* Et postea de Clodione Rege loquens ait: *Clodio autem, Rex misit exploratores de Dispargo* (Duisburgo) *castello Thoringorum usque ad urbem Camaracum. Ipse posteà cum grandi exercitu Rhenum transiens multo populo Romanorum prostrato fugavit: &c.* Quomodo postmodum sensim ipsam Galliam occupaverint hi Franci Germani, videre licet apud eundem Gregorium, qui tradit à Childerico Rege occupatam primò Agrippinam, deinde Aurelianos &c. à Clodoveo aute m Suessionem &c. Eadem ferè paucis mutatis leges apud Aimoinum, in Chronico Francorum Anonymi apud Labbe, & pluribus alijs antiquis fragmentis. In Chronico Leodiensi *Pharamundus regnat in Francia, Clodius regnat in Francia*, qui nondum Rhenum transierant, saltem Pharamundus semper intra Rhenum constitit; hic ergò ubi nunc Franconia est & Germania, ibi fuit prima & originalis Francia. Imò Carolus Magnus, qui fundavit Imperium Romano-Germanicum scripsit se Regem Francorum, non autem Gallorum, licet Gallias etiam obtinuerit, filius verò ejus Ludovicus Pius expresè in literis ponebat, *Anno Regni in orientali Francia, &c.* Distinctius adhuc Carolus Crassus in diplomatibus. *Anno Imperij in Italia 6. in Francia 5. in Gallia 2.* ex quo manifestum est Franciam dictam primitùs fuisse Germaniam, & eo nomine contradistinctam à Gallia.

Ivo Carnot. in Chron.

Greg. Turon. in gest. Epitom. cap. 4. 5. & seqq.

Phil. Labbe. To. 1. Bibl. fol. 334.

Geuvold. Metrop. p. 1. fol. 245.

III. Itaque postquam Merovingi, qui erant Germani, & post hos Carolingi, qui etiam à Carolo Magno omnium consensu Germano, Germani censendi, Neustriam, sive occidentalem Franciam occuparunt, sensim Francorum nomen in orientali Francia mutatum, & pars ejus dicta Franconia, pars cætera simpliciter Germania, & Franciæ nomen remansit Galliæ sive Franciæ novæ, ut testatur Sigebertus Gemblacensis: *Carolus accepit occidentalia regna à Britannico Oceano, usque ad Mosam fluvium, in qua parte ex tunc, & modo nomen Franciæ remansit.* Hoc si observassent scriptores post Caroli Magni ætatem, multis obviam ivissent erroribus, neque moderni Franci tanta sibi attribuerent, quæ ad verè Francos Germanos propriè spectant. *Inde factum est* ait (rectè Chiffletius) *ut quæ de Francis Ortivis citrà & ultrà Rhenum sub solitario Francorum nomine ab antiquis Authoribus tradita fuerant, novitij Franciæ occi-*

Sigebert. in Chron. Anno 844.

Chifflet. cit. fol. 41.

 denta-

dentalis scriptores, nullâ distinctione ad suos traduxerint: regnumque Francorum vetus pro novo acceperint: cùm tamen antiquiores Historici, nec sub appellatione Francorum Gallos, nec sub Francorum Regno simpliciter Galliam denotarint: Sed regnum Francorum vetustius, quod à Franco-Germanis ita nuncupatum est; ut sub illo Germania & Gallia tanquam partes sub toto comprehenderentur.

IV. Ex hoc ulterius deducitur, & observandum venit, quod Franci Germani Gallis, non Galli Francis Germanis seu Teutonicis dominari cœperint, quia Franci Germani Gallis victis jugum imposuerunt, & simul nomen. Quo sanè spectant illa Othonis Frisingensis: *Tempore Caroli Magni regni Francorum tota Gallia, id est Celtica, Belgica, Lugdunensis, omnisque Germania à Rheno scilicet usque ad Illyricum terminus fuit. Dehinc diviso inter filiorum filios regno aliud orientale, aliud occidentale, utrumque tamen Francorum dicebatur regnum.* Subdit deinde post nonnulla: *Cujus filius* (scilicet Henrici) *Otto, qui etiam dictus est primus* Rex *Teutonicorum: non quod primus apud Teutonicos regnaverit, sed quod primus post eos, qui à Carolo Carolingi, sicut à Meroveo Merovingi dicti sunt, ex alio, id est Saxonum sanguine natus, imperium ad Teutonicos Francos revocaverit.* Nimirum Carolus Magnus Teutonicus Imperium primus acquisivit, ejus nepotes & pronepotes quia in Gallijs nati, licet origine Teutonici, habiti tamen sunt pro Gallis, & ideò Otto Imperium ad Teutonicos revocasse censetur. Ex quibus verbis ulterius apparet, quod Ottones antiquo jure Francorum Reges appellati sint, tametsi Ottonum tempore Francia nova seu Gallia proprijs Regibus obtemperaret, & Francicum nomen à Germanis mutuatum, casu potius quam consilio retinuerit. Clarius adhuc ad nostrum propositum loquitur idem Author cùm de Ottone I. Imperatore ait: *Post multos triumphos, Italiam quoque, quæ per plures jam annos Francis seu Germanis alienata fuerat, regno adjicere parat.* A prima igitur vocis institutione Franci veri sunt Franci Germani, non Galli. Author Magni Chronici Belgici de Francis hæc habet: *Franci Sicambria egressi consedere secus Rhenum in oppidis Germaniæ. Cœperunt autem Anno Domini CCCLXXXVI.* Et paulò post. *Anno XXVIII. Imperij Theodosij Junioris tertiò Franci sæpè Gallias infestantes diripiunt.* Huc etiam spectat, quod ait Sigebertus Gemblacensis: *Francos cognominatos dicunt à quodam eorum Rege Francione, qui in bello fortissimus, dum cum multis gentibus dimicasset, in Europam iter direxit, & inter Danubium & Rhenum consedit, ibique progenies ejus coaluit.* Clarissimè verò Siffridus Presbyter ostendit Francos propriè & primitivè Germanos esse, & Gallos ab ijs nomen ac genus participasse. Sic enim habet: *Cum Valentinianus Imperator quosdam populos, qui Alani dicuntur, vincere non posset; fecit edictum, ut qui eos vincerent, decem annos à tributo liberi essent. Unde Teutonici hujus gloriæ cupidi, eos strenuè delent, & indè Franci appellati sunt. Sed* Rex *eorum Carolus Martellus Francos in duas partes divisit: partem illam, in qua Sequana & Ligeris, quæ Gaudiana dicebatur, currunt; Franciam & populos* Francigenas, *id est à Francis genitos appellavit; & in Teutonico Kerlingen idiomate suo: Alteram verò partem in qua Rhenus currit* Franconiam *cujus populi* Franci *dicuntur.* Galli itaque Francigenæ sunt & à Francis geniti; Germani verò propriè Franci & progenitores Francigenarum.

Otho Frising. lib. 6. c. 17.

Idem Otto Frisi. lib. 6. c. 19.

Chron Nussien in Chron. Belg.

Sigebert. Chron initio.

Siffrid. Epitom. lib. 1. ad an. 742.

V. Non

V. Non latuit hæc veritas Paulum Æmilium Gallicum scriptorem cui omnia ad scribendam Historiam archiva & arcana patebant, unde ait: *Germani gloriam antiquorum Francorum Regum Ducumq;, ac Augustorum suam ducunt, quod oriundos ab se eos prædicent, apud seque adhuc Francos Orientales esse; alios in Gallia Occidentales dictos, sobolem illorum esse.* Hæc verò soboles recentior audet suis progenitoribus in sultare, & laudes ac prærogativas audacter ad se attrahere; Caroli Magni, natione Germani, & Carolingorum excellentias, ac jura sibi adscribere, cùm tamen hæc omnia ad legitimos hæredes Brabantiæ, Burdundiæ, Alsatiæque Duces Austriacos & nationis & sanguinis jure pertineant, ut suo loco ostendemus. Rectè Paulus Langius Carolum Magnum appellat *Teutonicum Francum, Origine, conversatione, famine.* Quæ profectò tàm luculentis testimoniis singula ex vetustioribus scriptoribus probari possunt, ut neq; omnes adversarij possint inficias ire. Notanda sunt illa Rheginonis Prumiensis de S. Arnulpho à quo Carolingi Ortum habuerunt: *Ob recordationem Reverendissimi Arnolphi Metensis Ecclesiæ Episcopi, de cujus sancto germine, sua aliorumq; Germanorum Francorum prosapia pullulaverat.* Nempe Carolomannus de quo ibi agit. Disertè Originem Caroli Magni appellat *Germanorum Francorum*, ut distinguat à Gallis, qui posterius usurpare cœperunt Francorum nomen. Hæc in antecessum de vero Fraucorum nominis intellectu ac sensu præmittere libuit ad subsequentes aliquot opiniones, quæ originem Habspurgicam à Francorum antiquis Regibus conantur deducere; ut constet mentem istorum authorum esse non à Francis novis, sivè Occidentalibus, & Gallis, sed à Francis antiquis orientalibus, & verè Germanis repetendam esse primam Habspurgicorum originem. Ex quibus opinionibus, quæ prior nobis occurrit est sequens.

Paul. Æmil. Hist. Franc. l. 3.

Paul. Lang. in Chron. Citizen. ad an. 955.

Regin. Prum. Chro. ad an. 880.

§. II.

Explicatur Septima Opinio.

ANdreas Wernerus, qui superiore seculo scripsisse videtur, in Chronico Magdeburgensi Domum Habspurgo-Austriacam derivare conatus est à Thassilone quodam Guntheri Galliæ Regis filio. Quis verò hic Guntherus fuerit, cujus Franciæ Rex, quibus majoribus generatus, ipse non meminit. Ut tamen opinionis hujus aliqua habeatur notitia, libet ipsiusmet Authoris verba ab Hieronymo Henninge allegata referre; sic ergò ille:

Thassilo ortus à Rege quodam Galliæ (vult scribere Franciæ antiquæ) *Gunthero (ut vult Heroldus Historicus) qui plurimos cum haberet filios; aliqui ex illis in Germania consederunt, quibus prognati feruntur Comites Kiburgenses, Pfiretarum, Zeringiæ &c. ab hoc Tassilone verò Zollerenses Comites, vixitque & copias duxit sub Carolo Magno Imperatore, & Rege Franciæ Anno Christi 801.*

Wernerus apud Henning. p. 3. Germ. f. 104.

Schema Genealogicum ejusdem Authoris.

Tassi-

Tassilo cujus filij

Dancko Comes Zollerensis, qui Dominium in Suevia tenuit circa annum 840. Uxor N. Comitissa in Sylli.	Gotboldus	Geroldus Abbas Comes & Dominus in Solgavu	Fritz vel Fridericus puer obijt.
	Bertholdus		
Rudolphus Comes Zollerensis, qui sub Henrico Aucupe Imp. militavit. Vxor N. Comitissa à Reinegkh.	Guntherus à quo orti sunt Habspurgici.	Conradus, quem Heroldus facit stirpem Columnensium.	

§. III.

Reijcitur Septima Opinio.

HÆc opinio ex pluribus capitibus deprehenditur arbitrariè excogitata & ficta. Primò, quià circà tempora Caroli Magni Regum Francorum nomina & gesta varij authores accuratè notarunt, nullus tamen meminit Guntheri Regis, nullus Thassilonis, nisi fortè intelligat Wernerus Guntharium filium Clotharij Magni ex Ingunde natum, qui tamen in juventute obijsse scribitur. Nec Thassilonis tempore Caroli Magni ulla extat memoria nisi Thassilonis Bojorum Ducis, quem Carolus Magnus exauthoravit Anno 778. cujus filius Guntherus ab apro occisus occasionem dedit patri condendi Cremisanensis Monasterij.

Secundò facit Zaringenses antiquiores, quàm Habspurgicos, cùm tamen omnium authorum consensu Zaringenses ex Habspurgicis prodierint.

Tertiò, quià ab eadem radice Columnenses Romanos deducit cum Habspurgicis, quod hactenus nullus asseruit.

Quartò, quia fundat se in Heroldo Historico, quem passim habent alij pro fabularum concinnatore.

Quintò, quia ante tempora Caroli Magni vixerunt plures Habspurgici Comites, uti ex antiquis monimentis & Cœnobiorum scripturis probat Guillimannus, ergò non primum post Carolum Magnum orti sunt.

Sextò, quia in nulla Genesi Habspurgica hactenus repertus est aliquis Guntherus, quem tamen hic author ponit pro authore familiæ.

Denique Septimò, quia nullum Wernerus hactenus sequacem suæ opinionis est nactus, nullis documentis assertum probavit. Cæterùm quod à Regibus Francorum vetustis ortos afferat Habspurgicos, consentit cum pluribus alijs, & ut reor non malè, ut infrà ostendemus, sed via quam ingreditur non placuit hactenus alijs, non placet nobis.

CA-

CAPUT VIII.

Octava opinio de Origine Augustæ Domus. Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Griphone filio vel fratre Pipini Brevis Regis Francorum.

§. VNICUS

Proponitur octava opinio & reijcitur.

Opinionis hujus authores tam pauci sunt, & tam obscuri, ut nemo eorum nomina prodat. Lazius plures vias indagans derivando Habspurgicos à Regio veterum Francorum sanguine hæc habet: *Gripho frater Pipini Brevis cognomento Francorum Regis & Carolomanni, qui iniquam causatus divisionem fratribus se opposuerat, exilio primum Arduennæ multatus, postremò cùm fugeret, in Neustriam missus, duodecim comitatus accepit, puta in Tractu Burgundici regni Transiuranique Ducatûs: ubi primum omnium rerum potitos Habspurgenses dictum est. De cujus filiis, qui nam ex his progressi fuerint, ab authoribus scriptum nihil reperio. Non est autem dubium Neustriam tum Burgundiam Provinciam ac Ducatum Transiuranum comprehendisse, vernaculâ Germanorum lingua ab auspicio novi regni sic appellatam, vulgò Neurich. Nam post Caroli Magni tempora alia Neustria ex divisione fratrum constituta fuerat, in Armorico litore Angliæ & Britanniæ objecta in Galliæ agro, ubi postea fuit Normandia.* Deinde factâ mentione filiorum Theodoberti Regis Austrasiæ à fratre Theodorico occisi, ait: *Porrò P. Æmilius tradit Meroveum in Insula lacus Rheni hoc est Bodmanici exilium tulisse: ut dubium nullum sit suos Comitatus Griphonem in finibus Ducatus Transiurensis accepisse; atque adeò suspicionem relinquere in animo lectoris posset, si fortè Habspurgenses ab hoc Griphone defluxerint.* Hæc Lazius, quæ occasionem dederunt Belleforestio scribendi: *Alij à Carolingorum temporibus sumunt* (nempe originem Habspurgicam) *traduntque Griphonem Pipini Brevis filium* (Lazius fratrem asseruit) *fuisse Ducem Burgundiæ, duodecim Comitatus possedisse, ijs in partibus, ubi nunc sunt Helvetij, dedisseque Originem Marchionum Habspurgensium Domui.* Ex hoc apparet, quòd Belleforestius attribuerit hanc opinionem quibusdam innominatis Authoribus, qui fortè nulli fuerunt, quam Lazius ex suomet ingenio divinando solùm insinuavit. Sed cùm ipse Lazius fateatur nihil constare apud Scriptores de filijs & successione Griphonis, eoipso prodit hanc suam divinationem in aëre conceptam, illicò dissipatam, nec ab ullo deinceps assertam. In hoc tamen (si quis eam secutus fuit) probabilis videri posset, quod primam Habspurgicorum originem ad Francorum veteres reges revocet, tametsi non benè divinet de primo authore generis. Nihil opus proinde ulterius huic opinioni immorari.

Laz. Comment. de Geneal. Austr lib. 1. c. 5. fol. 35.

Belleforest. Annal. Franc. lib. 1. c. 29. ap. Guill. lib. 1. c. 4. fol. 21. Lequil. in Ferdin. Paneg. fol. 167.

CAPUT IX.

Nona opinio de Origine Augustæ Domûs Habſpurgo-Auſtriacæ.

Habſpurgicos derivari ab antiquis Regibus Francorũm Germanorum Merovingis.

CElebérrima eſt hæc inter omnes opinio ab Authorum conſpiratione, quæ tamen ſuis non caret difficultatibus, ut conſtabit ex ijs, quæ pro & contra adferemus.

§. I.

Explicatur nona opinio.

UT de Opinionis hujus doctrina conſtet operæ pretium erit formalia præcipuorum Authorum verba referre, quorum primus occurrit.

Trithem. Comp. de Orig. gent. Franco. *Joannes Trithemius* Abbas Sponheimenſis, apud quem hæc leguntur: *Lotharius obijt Anno* 564. *Indictione* 12. *filios relinquens quatuor. Primus Heribertus, qui major natu apud Pariſios regnavit poſt obitum patris, &c. Obijt ſine liberis. Secundo genitus Lotharij fuit Gunthramus, qui Aurelianis & in Burgundia regnavit annis triginta tribus; & obijt Anno* 597. *duos relinquens filios Theobertum, & Theodoricum: Uxor ejus fuit nomine Auſtrigildis mulier iniquiſſima, &c. Theodobertus major natu genuit Sigibertum; Sigibertus autem genuit Odobertum, Odobertus autem genuit Odobertum, Guntramum & Adelbertum fratres: Odobertus autem Junior genuit Luitfridum, & Udalricum Comites: quorum in Habſpurg alter, in Hoënburg reſidebat alter, jam regno in quatuor Comitatus, Alſatiorum, Helvetiorum, & Alemannorum cis Rhenum diviſo. De iſto Luitfrido Genealogia Comitum de Habſpurg uſq; ad Rudolphum Regem Germanorum, & ulterius in Maximilianum continuatur à Guntrano Francorum Rege per annos* 917. *uſq; ad* 28. *annum regni Maximiliani.* Et iterum alio loco: *Habebat autem Theodobertus hos filios Sigebertum, Gunthramum, & Lotharium, filiam unicam ſpecioſiſſimam. Sigebertus major natu fugâ lapſus uſq; ad mortem Theodorici ſecretiſſimè latuit apud avunculum ſuum Genebaldum Ducem Francorum Orientalium, qui poſt mortem Theodorici procerum interventu regnum accepit Helvetiorum, ut dicetur poſt hæc inferius. De hoc Sigeberto natus eſt Odobertus, per quem Comites in Habſpurg, cum multis alijs in ſuperiori Alemannia provenerunt.* Deinde alibi de nece Theodoberti: *Theodobertus autem*

Idem in Breviar. Annal. 1. *miſerabili ſorte peremptus tres filios, & unam (ut legitur) ſpecioſiſſimam filiam reliquit: Sigebertum videlicet, Gunthramum, & Lotharium: nomen filiæ nuſquam reperi. Rex verò Theodoricus Coloniam ingreſſus, præſcriptos duos juniores fratris filios Gunthramum, Lothariumque, & ſororem eorundem ad civitatem Metenſem captivos miſit. Quibus crudelis avia Brunechildis occurrens, nimioque ſuccenſa furore in odium genitoris occiſi, ſuper eos irruit, & nepotes adhuc parvulos*

vulos manu propria interfecit. Sigebertus autem natu major Theoberti filius, quorundam auxilio civium submissus per murum, secretissimè Rheno transmisso in habitu scholari aufugit: veniensque in Franciam Orientalem apud cognatos suos Godefridum, & ejus filium Genebaldum Tertium Duces Francorum circa Mœnum in Wirciburg principantium, aliquot annis latuit incognitus. Qui tandem post obitum Regis Theodorici principum interventu Ducatum in Alemannia superiore (quæ nunc dicitur Helvetia) donatione Regis Lotharij accepit: sed neque nomen Regium, neque diadema portare more parentum suorum, permissus est, & mansit subditione Regum Francorum. Filium genuit nomine patris sui Theobertum. Hactenus Trithemius explicans suam opinionem.

II. *Jacobus Menlius* apud Lazium paulò aliter rem deducit: *Odobertus filius Lotharij I. Regis Franciæ, fuit Rex Provinciæ, videlicet Anno 585. & fuit per Gunthramum Regem Burgundiæ fratrem suum cupidine dominandi occisus; qui post fratris obitum etiam Rex Provinciæ factus fuit. Otbertus filius Odoberti Regis Provinciæ viguit Anno Domini 605. Comes de Habspurg Landgravius Brisgaviæ & Alsatiæ. Viguit tempore Phocæ Imperatoris, qui propter DEI amorem suæque animæ salutem, cuidam sancto viro videlicet Trudberto, filio Regis Hiberniæ, vallem, quæ tunc temporis Nunaga circa nigram sylvam dicebatur, donavit: & ibidem ædificavit Ecclesiam, quam certis reditibus & gultis dotavit, fecitq; ibi ædificare castrũ Streichburg nomine dictus Otobertus, & tres filios habuit, scilicet Amprinctum, Ethobertum & Rutberum.* Hæc apud Lazium Menlius, ex Epitome Chronicorum. At in libello de majoribus Maximiliani I. secutus est opinionẽ Trithemij. Utrum verò opusculum prius scripserit, dubium est, licet Lequile putet Epitomen esse posteriorem. Menl. lib. de Majorib. Maximilia. ap. Laz. Comment. Geneal. Austr. lib. 1. cap. 5.

III. *Stabius* Maximiliani I. Imperatoris Historigraphus à Noë & Cham, ut supradictum, exorsus, transit deinde ad Reges Francorum, de quo sic præfatus Lazius: *Joannes verò Stabius antecessor meus, Maximiliani quondam Cæsaris Historiographus, Ottobertum & ipse quidem secundum in hac gente commemorat, sed alio parente ortum, nempe Childerico Austrasiæ Rege, Clodovei hoc nomine Regis II. in Provincia Parisiensi principantis filio, quem ab Bodilone Comite occisum refert. Verba ejus subscribam: Istius Childerici concludo filium fuisse Ottobertum, &c. Ottobertus autem, de quo diximus, interea dum pater suus Rex Childebertus à Bodilone in venatione interfectus est in Austria superiore, videns mirabilem statum Regni Francorum, Regem impiè trucidatum: patruum Theodoricum, Majore Domûs Eboino, prius attonsum in Monasterium trusum, iterum extractum, & Regno sub Lendesio præpositum; Ebroini Apostatæ Monachi furorem ac insidias pertulisse: quid faceret Ottobertus Princeps naturâ mitissimus, nisi ad supremi Numinis auxilium confugiens, ad ejus se cultum præpararet? In Alemanniam itaq; trans Rhenum abiens, post patris miserabilem casum se continuit in Landgraviatu Brisgoviæ, ubi sancto viro DEI Trudberto Monasterium ædificavit; ubi certis Comitatibus contentus, pacificè & quietè vixit, curam regni abijciens, ne ut Pater factionibus Majorum Domûs trucidaretur. Accessit etiam Ottoberto alia infelicitas; odium scilicet contra Patrem Hildericum à Francis conceptum timentibus, ne si unquam in Regnum veniret, cædem paternam ulcisceretur. Hactenus Stabius.* Sic finit Lazius ejus opinionem adducens. Laz. Comment Gen. Aust. lib. 1. cap. 6.

 IV. Ipse

Laz. Comment.Gen. Austr. lib. 1. c. 6. IV. Ipse verò *Lazius* subscribens Trithemio sic ait in Commentarijs Genealogicis: *Cæterùm quo potissimum authore caput gens illa erexerit refert Trithemius Abbas conjecturam non sanè vanam ex antiquissimis Francorum Annalibus*, &c. *Porrò hæc vera esse, & non ex vano hausta multa sunt, quæ coarguant. Primò cruenta pugna ista Fratrum; deinde quod Sigisbertum Turonensis quoque refert filium occisi Theodeberti Austrasiæ Regis profugum, renovatis viribus pugnam in Campania cum Theodorico patruo alteram inivisse, fugatumque Coloniam abivisse: postremò etiam, quod sororem ejus, similiter ut Trithemius captam à Theodorico patruo victore, ob pulchritudinem matrimonio junctam fuisse Turonensis commemorat.* Adfert deinde verba Turonensis, sed cum Turonensis prius obierit, quam Theodobertus, occideretur, erunt haud dubiè verba illa alicujus Continuatoris, qui fortè adhuc latet in aliqua Bibliotheca. Libet tamen illa verba ex parte proponere: *Captus est Theobertus in ipso prælio, & vinctus Cabilonem destinatur. Filius ejus Meroveus parvulus, jussu Theodorici apprehensus, ad quandam petram percutitur; qui cerebro contuso, & capite fracto emisit spiritum. Sigisbertus verò filiorum maximus, quorundam consiliis reparatis viribus in territorio Campaniæ Catalaunensis agri, super fluvium Coxana veniens, cum Theodorico simul & Chilperico certans superatus*

Idem in Præfat. pag. 11. *aufugit.* Eadem habet in Præfatione Commentariorum, ubi suam proponit sententiam: *Theobertum juniorem Childeberti filium, qui congressus cum fratre Theodorico Burgundiæ Rege, apud Tulbiacum victus erat & occisus. A cujus filio Sigeberto profugo & exule, nos inclytam Habspurgensium, sive Austriacam stirpem derivamus, secuti authoritatem antiquissimorum Francorum historiographorum Turo-*

Laz Migrat. lib. 8. f. 516. *nensis, & Annonij: quibus Abbas Spanheimensis Trithemius subscribit*, &c. Hæc Lazius in Commentarijs Genealogiæ Austriacæ editis Anno 1564. Atverò in Migrationibus gentium, originem Habspurgicam deducit à Dagoberto Rege Magno per S. Sigebertum ejus filium, & Sigebertum nepotem Exulem, cum interim alij S. Sigeberto Regi unicum Dagobertum filium hoc nomine II. attribuant relegatum in Scotiam, & iterum revocatum.

V. Ex his quæ hactenus produximus apparet, quod Authores hujus opinionis conveniant in substantia; in accidentibus, & particulari personarum assignatione disconveniant. Omnes ad Reges Francorum antiquos & stirpem Merovingicam respiciunt, sed cum primum authorem gentis assignare nituntur, in varias abeunt sententias. Libet claritatis gratia singulorum deductiones hic apponere.

Schema I. ad mentem Trithemij, Lazij, Piespordij, Henningis, & plurium.

Pharamundus primus Rex Francorum Germanorum
Obijt Anno Christi 426.

|

Clodio Crinitus Rex obijt Anno 448.

|

Meroveus Rex à quo Merovingi obijt Anno 458.

|

Chil-

Childericus Rex obijt Anno 484.

Clodovæus primus Christianus obijt Anno 514.

Clotharius I. Rex Magnus obijt Anno 564.

Sigebertus Rex Austrasiæ obijt Anno 578.

Childebertus Rex Austrasiæ obijt Anno 598.

Theodobertus Rex Austrasiæ obijt Anno 617.

Sigebertus Exul Conditor Habspurgicorum.

Ottobertus I. Comes Habspurgi obijt Anno 667.

Inter hunc, & Sigebertum Exulem interponit Piespordius adhuc alium Sigebertum.

Ita passim ad mentem hujus opinionis Authores Trithemij & Lazij sequaces disponunt Genesim, licet Trithemius, ut vidimus, aliquot generationes intermedias prætermittat.

Schema II. ad mentem Joannis Stabij.

Pharamundus Rex I. Francorum Germanorum.

Clodio Crinitus Rex II. Francorum.

Meroveus Rex III. Francorum.

Childericus Rex IV. Francorum.

Clodoveus primus Christianus Rex.

Clotharius Magnus Rex Suessionum.

Chilpericus Rex Suessionum obijt Anno 587.

Clotharius II. Rex obijt Anno 631.

Dagobertus Magnus Rex obijt Anno 645.

Clodovæus II. Rex Parisiorum obijt Anno 662.

Childericus Rex occisus Anno 679.

Ottobertus Exul conditor Habspurgicorum.

Schema III. ad mentem Jacobi Menlij.

Pharamundus Rex Francorum, & reliqui ut supra.

Clotharius Magnus Rex.
|
Oddobertus Rex Provinciæ Anno 585.
|
Oddobertus Comes Habſpurgi Anno 605.

Sunthemius huic conſentit, niſi quod inter Clotharium & Oddobertum Reges interponat Childericum Regem.

§. II.

Nonæ opinionis Fundamentum primum Authoritas.

PRæcipuum hujus opinionis fundamentum eſt Authoritas, qua facilè iſta omnes alias opiniones tranſcendit. Stant ſiquidem pro ea & plurimi, & doctiſſimi viri, & quod maximi momenti eſt in ſimili quæſtione, præcipui Geneographi. Enumerabimus illos confuſo ordine ſub unica claſſe, cùm nonnullorum patriam & nationem inveſtigare non licuerit. Agmen ducant ipſimet Auſtriaci.

I. *Rudolphus I. Imperator* Habſpurgicus, hujus videtur fuiſſe ſententiæ, ac crediſſe majores ſuos Francorum Reges: argumento eſt ſigillum, quo utebatur ut Landgravius, & nondum Imperator. In eo eques inſidet, caſſide dimidio Leone & pavoninis pennis inſignita, ſcuto brachium armatus cum gentilitij Leonis figura: in reliquo circa equum ſpatio quinq; lilia Francica diſperſa, quæ aliud denotare non poſſunt, quam originem Francicam, ut benè obſervat Jo. Jac. Fugger, qui ſigilli effigiem exhibet, uti & ante ipſum Gullimannus ex antiquis archivis.

Fugger. in Spec. lib. 1. fol. 8. Guill. lib. 2. c. 8. fol. 60.

II. *Fridericus IV.* Auſtriacus Imperator, videtur etiam fuiſſe hujus opinionis, quia ejus tempore ſcripta eſt Viennæ vita S. Morandi ex progenie Regum Francorum veterum, qui aſſeritur fuiſſe ex illuſtri Principum Auſtriæ Genealogia, ut paulo poſt oſtendemus. Fuit itaq; jam ſub Friderico IV. talis opinio, quòd à Francis veteribus originem habeant Habſpurgici; quæ proinde malè attribuitur Trithemio ceu primo inventori.

III. *Maximiliano I.* placuiſſe hanc opinionem, contra id quod ſcripſit Jovius, argumento eſt, quòd ipſe primus excitaverit ingenia ad ſeriam inquiſitionem originis Habſpurgicæ; & cùm Sunthemius, Menlius, Stabius ejus Domeſtici, uti & Trithemius ei charus non aliunde, quàm immediatè à Francis Regibus Habſpurgicos deduxerint, licet alij altius adhuc exorſi, alij aliâ viâ, ſignum eſt Maximilianum agnoviſſe ex vetuſtis Francnrum Germanorum Regibus ſe ortum habere, & ſolùm voluiſſe inquiri, à quo Francorum Rege origo eſſet deducenda. Deinde ex prænominatorum ſuorum domeſticorum mente curavit magno ſumptu, ut teſtatur Lazius ſculpi & imprimi ſuos progenitores.

Laz. Comment. Gen. præfat. f. 6.

IV. Hinc *Ferdinandus I.* ejus nepos haud neſcius, quam originem probaſſet Maximilianus, cùm ei velut avo inſigne Mauſolæum Oeniponti erigeret, collocavit in eo metallinas ſtatuas, inter quas viſuntur Clodovei Magni Fran-

Francorum Regis, & Theodoberti, ex quo hæc opinio natum asserit Sigebertum exulem, & plurium aliorum Francorum Regiæ stirpis; quod sanè sufficienter manifestat, cui opinioni subscripserit Ferdinandus I. ut taceam, quòd illi Genealogiam inscripserit Lazius, æquè ac Gebuilherus, uterq; à Francis Regibus deductam.

V. *Rudolpho II.* placuisse hanc eandem opinionem, ex eo collegimus supra c. 6. §. 8. quia pingi curavit in amplo atrio pro exhibendis Comœdijs, majores suos Habspurgicos secundùm opinionem Lazij, quam picturam ego ante annos triginta non semel vidi, & contemplatus sum, eoipso tempore, quo lectà Gebuilheri Epitome cœperam investigare & inquirere plures authores, pro delineanda integra & sincera Genesi Habspurgo-Austriacorum: sed & patri ejus Maximiliano II. eandem placuisse opinionem reor, quia Lazius suos ei Commentarios simul cum Ferdinando I. dedicavit Anno 1564. quo Ferdinandus obijt, Maximilianus successit.

VI. *Ferdinando II.* displicuisse opinionem Seifridi suprà meminimus.

Placuisse verò illi opinionem hanc nonam, non minùs quàm

VII. *Alberto Archiduci Belgarum* Principi Steinà à Piespordio delineatum nihil dubito; cùm non solùm in Cæsarea Bibliotheca Viennensi repositum sit, verùm etiam ad Archiducalē Græcensē exemplar transmissum, quod olim vidi.

VIII. *Ferdinando III.* Cæsari placuit Arboretum conscriptum à Reverendiss. P. Joanne Gans Confessario, ut secundis illud Typis excudi mandaverit. Imò placuisse illi hanc ipsam opinionem de origine à Regibus Francorum testatur Kieffer. Kieff. Differt Pol. q. 15. fol. 75.

IX. & X. De *Philippo IV.* Rege Catholico, & fratre ejus Ferdinando Infante sup. dictum, quorum alter Gevartij, alter Chiffletij opinioni applausit.

XI. & XII. *Leopoldo Archiduci* fratri Ferdinandi II. Imperatoris placuisse ferunt eandem à Francis originem. Leopoldus Wilhelmus verò Ferdinandi III. germanus quid senserit, palam est, cùm Joannis Jacobi Chiffletij Stemma Austriacum à Francis deductum laudaverit, uti mihi certò constat, cùm ex ejusmet Serenissimi ore audierim Anno 1660. Labaci.

XIII. *Augustissimo nostro Cæsari Leopoldo*, oblatà recenter opera Joannis Georgij Kieffer, & Illustriss. Comitis Francisci Adami de Brandis hanc eandem opinionem propugnantia, placuisse prorsus non dubito, & hoc quoque placiturum spero. Atque ita intermissis pluribus, habemus duodenam Augustæ familiæ Heroum, qui originem Francicam Domûs suæ veriorem judicant, quàm cæteras ab alijs excogitatas. Francicam inquam seu Franco-Germanam, non Gallicam. Nunc ad scriptores convertamur.

XIV. *Paulus de Stockherau* Theol. Doctor Viennæ Austriæ floruit eodem tempore, quo Henricus Gundelfingensis primus Pierleonistarum patronus, nimirùm Anno 1476. & sexennio post obtulit vitam S. Morandi Cluniacensis Monachi descriptam Friderico III. Imperatori Austriaco, ad cujus finem hæc ipse adscripsit: *Divi Morandi Abbatis ex illustri Principum Austriæ Genealogia progeniti, Divo Bernardo Abbati Claraevallensi interni amoris glutino confœderati, &c.* de

de Clara valle Viennam allatus Dialogus finit feliciter Anno Domini millesimo quadringentesimo, octogesimo secundo. Ità apud Petrum Lambecium, qui notam adjungit, S. Morandum dici ex illustri Principum Austriæ familia, *nempe secundum opinionem de Augustissimæ Domûs Austriacæ Origine Gallicana.* Hanc verò opinionem esse æquè antiquam, imò antiquiorem, quàm sit Pierleonistarum, ex hoc ipso evincitur, quià non eo primum Anno, quo vita S. Morandi descripta est, sed dudum ante creditum fuit ab Austriacis, quòd è Francorum Regum prosapia descenderint, siquidem Viennæ sub Friderico III. Imperatore festum S. Morandi celebrabatur, & Capella ejus honori jam Anno 1326. in Ecclesia S. Stephani dicata fuit, ut ibidem testatur Lambecius, vix aliam ob causam, quàm quòd consanguineus Austriæ Principum haberetur S. Morandus. Diversus tamen hic esse videtur S. Morandus à S. Mauronto, quem alij etiam Morandum appellant, & nos in Austria Sancta ad 5. Maij de eo agimus, quia vita diversa est, nec illum Cluniaci vixisse constat; qua de re tamen alibi. Interim vel ex hoc authore, elicitur antiquitas hujus opinionis major, quàm opinionis Pierleonistarum, quià hæc nullum potest exhibere antiquiorem authorem Henrico Gundelfingensi, qui floruit Anno 1476. atverò opinio de origine Francica jam inde à Rudolpho I. radicata videtur, & cæteris prælata, ut ex sequentibus liquebit.

Lambec. Bibl. Cæs. lib. 2. fol. 316.

XV. *Joannes Trithemius* Abbas Sponheimensis floruit Anno 1490. & sequentibus, & opinionem de origine Habspurgicorum à Francis Regibus insigniter promovit, deditque successoribus occasionem, circumstantias melius examinandi.

XVI. *Ladislaus Suntheimius* Maximiliani I. Cæsaris Aulicus Sacellanus eodem tempore sub finem seculi decimiquinti, stimulatus à Maximiliano Imperatore de majoribus Augustæ Domûs inquisivit, & originem à Francis deducendam censuit.

XVII. *Joannes Stabius* ejusdem Cæsaris Maximiliani Historiographus, in eandem curam jubente Cæsare incubuit, & hanc opinionem amplexus est, licet altius, quàm oportebat exordiri voluerit, ut suprà diximus. Rejectis enim illis primis de Cham posteritate &c: vbi ad Francos Reges pervenit, cùm his Authoribus sentit.

XVIII. *Jacobus Menlius* (quem Vossius Manilium vocat) Brisiaco-Friburgensis, ut sup. vidimus, eandem opinionem defendit, cùm tribus prioribus, volente jubente Cæsare, ut accuratè in originem suam inquirerent hi quatuor viri docti; qui cum in eo convenerint ut Habspurgicos faterentur à Francis Regibus ortos, licet alius aliâ viâ, videtur hæc fuisse & communissima eo tempore opinio, & Cæsari Maximiliano maximè probata. Hunc putat Joannes Jacob. Fugger primum fuisse hujus opinionis authorem, qui per annos quinque diversas Provincias eo fine peragravit, ut inspectione monumentorum, conquisitione MSS. documentorum elaboraret opusculum, quòd inscripsit de *Majoribus Maximiliani Imp.* Sed puto Menlium fuisse posteriorem Trithemio, uti ætate, sic & labore suscepto, obijsse creditur Trithemius Anno

no 1515. Menlius adhuc Anno 1519. superstes finivit Chronicon suum Constantiense.

XIX. *Matthæus Thevetus* Cosmographus Gallus coævus Trithemij, allegatur à Theodorico Piespordio, quòd opinionem Trithemii laudibus in cælum extulerit.

Piesp. in Stemmat. Austr. præfat.

XX. *Jacobus Spiegelius* ejusdem fuit opinionis, & allegatur à Megisero, Seifrido, & alijs: vixit etiam temporibus Maximiliani I. contentus ordiri à stirpe Regum Francorum, prætermissis antiquioribus, Sicambris, Troianis &c: Germanus Geneographus.

Megis. inf. cit. Seifrid. l.1. fol. 2.

XXI. *Joannes Aventinus* Historiographus Ducum Bavariæ, allegatus à Megisero vixit Anno 1530. Germanus.

XXII. *Hieronymus Gebuilberus* Historicus, & Geneographus an. 1530. dicavit suum opusculum de origine Austriaca Ferdinando I. allegatur à pluribus, Megisero, Seifrido, Gans & alijs. Et hic quoque Germanus.

XXIII. *Sebastianus Munsterus* Cosmographus & Geneographus Germanus an. 1550. tradit eandem opinionem Cosmographiæ lib. 5. c. 59.

Munster. lib 5. c. 59. Cosmograph.

XXIV. *Wolfgangus Lazius* Historiographus & Geneographus universalis Germanus scripsit Commentarium in Genealogiam Austriacam an. 1564. evulgatum, in quo fusè hanc opinionem defendit, explosis alijs præsertim Pierleonistarum, & multis eam fulcit argumentis.

XXV. *Joannes Jacobus Fugger* Liber Baro in Weissenhorn in Historia MSS. Austriaca Germanus an. 1550. hanc opinionem asseruit teste Lambecio, quæ Historia nuper revisa, & aucta prodijt evulgata à Sigismundo de Bircken, sub titulo Speculi Honoris.

Lambec. Bibl. Cæs. lib 2. fol. 511.

XXVI. *Gaspar Bruschius* Germanus Historicus an. 1580.

XXVI. *Michaël ab Eytzing* Liber Baro Austriacus Caroli V. & Ferdinandi I. Maximiliani II. & Rudolphi II. Cæsarum Consiliarius, Aulicus & Legatus, Historicus, & Geneographus an. 1580. libro de Regibus Francorum subnexuit etiam originem Habspurgicam à Francis Regibus, quin & peculiari libello Habspurgicam Genealogiam complexus est. Hic pariter fuit Germanus, & Austriacus.

Eytzing lib. de Regib. Franc.

XXVIII. *Hieronymus Henninges* Geneographus universalis Germanus an. 1590. deducit Genealogiam Habspurgicam secundum Trithemium & Lazium. Parte 1. Germaniæ.

Henning. Geneal. Germ. P. 1. f. 263.

XXIX. *Gerardus de Roo* Belga Serenissimi Ferdinandi Archiducis Tyrolensium Principis Aulicus Historiographus an. 1590. hanc opinionem cæteris probabiliorem judicat, licet Genesim texere incipiat à Guntramo Comite, certiora sequi volens. Allegatur à Megisero, & aliis.

Roo. Annal. Austr. lib. 1. Megis. in Annal. Guillim. l. 1. c. 3

XXX. *Alphonsus del Bene* Episcopus Albiensis Gallus Historicus an. 1595. scripsit Historiam de Regibus Transiuranis & Arelati, & peculiarem librum de origine Hugonis Capeti, in quo Capetinos deducit ex Mosellanis per Childebrandum & Beatricem Habspurgicam, quæ fuit filia Ottoberti, vel Sigeberti Exulis, adeòq; consentit huic opinioni de origine Habspurgica, & ideò allegatur à Theodorico Piespordio.

Alph. del. Bene hist. de Regibus Transiur. lib. 2.

Pet. Matth. hist. Franc. P. 1. lib. 1. narrat. 4. & in Geneal. Reg.

XXXI. *Petrus Matthæi* Historicus & Geneographus, scripsit Historiam, & Genealogiam Regum Franciæ, & clarè hanc opinionem amplexus est. Verba ejus adducit Piesporius.

XXXII. *Hubertus Goltzius* Historicus huic opinioni subscripsit circà annum 1590. in Belgio.

XXXIII. *Georgius Barreuter* Germanus eandem opinionem amplectitur in libello Menlii reimpresso Anno 1593.

XXXIV. *Anonymus* Continuator Jacobi Menlii de majoribus Maximiliani idem sensit Anno 1593.

XXXV. *Joannes Politus* V. J. D. hoc ipsum asseruit oratione de Anna Austriaca Ducissa Bavariæ Anno 1593.

Wasseburg. lib. 2. de antiquit. Gall. Belg.

XXXVI. *Richardus Wasseburgius* Virdunensis Archidiaconus in historia sua de antiquitatibus Galliæ Belgicæ lib. 2. Genealogiam Caroli V. Imp. deducit, à Theodoberto Rege Francorum & Sigeberto Exule, ut testatur Piesporius. Vixit circa an. 1600.

Esplinchard ap. Piesp. in Præfat.

XXXVII. *Jacobus Esplinchard* in Historia sua Imperiali sub finem vitæ Conradi III. de electione & origine Rudolphi I. Jmperatoris, disertis verbis adstruit Habspurgicos descendere à Pharamundo Francorum Rege vixit circa eundem an. 1600.

Verderius Prosop. To. 2. lib. 5.

XXXVIII. *Antonius du Verdier* Prosopographiæ suæ Tomo 2. in vita Merovei subscribit eidem opinioni, cum testatur à Francis Regibus & Ducibus Burgundiæ usurpatum in scuto aureo leonem rubeum cum cærulea corona, & eadem insignia propria esse Comitibus Habspurgicis. Allegatur à Piesporio & alijs pro hac opinione.

Dresser. Millenar. 6. ad an. 1273.

XXXIX. *Matthæus Dresserus* Historicus Germanus tradit Habspurgicos oriundos ex antiquissima Francorum stirpe apud Theodorum Reinckhing. Floruit an. 1590.

XXXX. *Petrus Marenus* Geneographus deducit Habspurgicos à Trojanis, & Transit ad Francos, allegatur pro hac opinione à Megisero, & alijs, floruit circa an. 1600.

XXXXI. *Petrus Bertius* Belga Historicus in suis Commentarijs idem asseruit circa an. 1600.

XLII. *Franciscus Tertius* Bergomas Italus, ejusdem fuit opinionis.

XLIII. *Joannes Raschius* Geneographus allegatus à Joanne Gans, & alijs, quem corruptè Bassium scripsit Lequile.

XLIV. *Valentinus Rothmarus* Geneographus allegatus à Megisero & Lequileo.

XLV. *Joannes Engerdus* idem asseruit in Synchar istico, allegatur à Lequileo.

Kerastl. ap. Guillim. & Lequile.

XLVI. *Jacobus Kerastlitus*, eandem secutus est opinionem in Chronico Apographo S. Trudberti, allegatus à Lequile & Guillimanno.

XLVII. *Guilielmus Zenoccarus* Italus Historicus hanc opinionem amplectitur in vita Caroli V. Imperatoris sub an. 1595.

XLVIII. An-

XLVII. *Antonius Albitius* Italus Geneographus incipit Habſpurgicam Geneſim à Betzone, ſed ſupponit originem Francicam Pharamundanam anno 1610.

XLIX. *Pontus Heuterus* Hiſtoricus & Geneographus, deducit originem Habſpurgicam à Regibus Francorum, circa an. 1610. Heut. lib. de orig. Habſp.

L. *Elias Reuſnerus* Germanus Geneographus univerſalis amplectitur opinionem Trithemij & Lazij, in opere quod Catholicon appellavit. anno 1610.

LI. *Hieronymus Megiſerus* Germanus Hiſtoricus & Geneographus eandem Lazij opinionem proſequitur, rejectis alijs an. 1612. Megiſer. lib. 8 Annal. Carinth. fol. 586.

LII. *Theodoricus Pieſpordius* Belga accuratiſſimè hanc opinionem examinavit, & juxta Lazij deſignationem explicuit, totamque in cupro incidi curavit dicatam Alberto & Iſabellæ Archiducibus Belgij Principibus, cujus ſæpiùs facimus mentionem. an. 1616. Geneographus. Pieſp. in Stem. Auſtriac.

LIII. *Theodoricus Mercelius* Alberti Archiducis memorati Aulicus, Sociam operam locavit Pieſpordio, uti videre eſt in frontiſpicio Stemmatis Auſtriaci. Geneographus.

LIV. *Caſperius Gevartius* Antuerpienſis Archigrammateus hanc opinionem amplexus eſt in Plauſu Triumphali Ferdinandi Infantis, quem cum æneis figuris impreſſit in folio regali an. 1630. Gevart. in Plauſu Triumph.

LV. *Joannes Limnæus* V. J. D. de Jure publico Imperij lib. 5. cap. 2. idem aſſeruit an. 1630. Limnæ. de jure publ. l. 5. c. 2.

LVI. *Theodorus Höppingus* in libro, quem edidit de Jure Inſignium an. 1642. Germanus eandem ſequitur opinionem. Hopping. de jure inſignium.

LVII. *Joannes Petrus de Creſcenzi* Italus Geneographus in Corona Nobilitatis narratione 11. cap. 1. eandem opinionem probat, licet deinde etiam Pierleoniſtarum opinionem probabilem referat. Vixit circa an. 1640. Creſcenzi mihi p. 368.

LVIII. *Lucas Waddingus* Ordin. Minorum Hibernus in Annalibus Minorum ejuſdem fuit opinionis an. 1618. Waddig. in Annal. minor.

LIX. *Antonius Zara* Dalmata Petinenſis in Jſtria Epiſcopus eandem ſequitur opinionem in Anatomia ingeniorum an. 1624. Zara in Anatom. ingen.

LX. *Chriſtianus Matthias* Hiſtoricus Germanus idem ſenſit anno 1620. Chriſt. Mat. in Theatr.

LXI. *Elias Ehinger* Germanus edidit Genealogiam Auſtriacam an. 1623. in cujus initio exhibet Arborem Habſpurgicam à Pharamundo Francorum Rege, ad Rudolphum I. Imperatorem. Geneographus. Ehing. in Geneal.

LXII. *Oſwaldus Portnerus* Germanus, applaudit huic opinioni Pöematio Epico apud modo allegatum Ehingerum an. 1623. Portner in Epico. Poëmat.

LXIII. *Jacobus Typotius* in Symbolis Heroum à Sigeberto exule auſpicatur Seriem Habſpurgicorum an. 1620. Typot. in Symb.

LXIV. *Martinus Magerus* Germanus Sereniſſimi Archiducis Leopoldi Tyrolenſium Principis Conſiliarius V. J. D. in Advocatia Armata, hanc ipſam amplectitur opinionem an. 1625. Mager. Ad. voc. Arm. cap. 9. n. 623.

Rader.ap. Bucel. P. 1. Germ.Gen. fol. 18. LXV. *Mathæus Raderus* S. J. To. 2. Bavar. Sanctæ, hujus fuisse opinionis adstruitur à Gabriele Bucelino.

Ensisheim. Coll. ap.Bucelin. LXVI. *Collegium Eisisheimense* S. J. in Dedicatione quadam deducit Habspurgicos à Carolo Magno, hunc à Pharamundo: allegatur à Bucelino citato.

Sciopp.in Tab.Geneal. LXVII. *Gaspar Scioppius*, idem sensit in Tabula Genealogica supra relata, & in peculiari disceptatione de Augustæ Domûs Austriæ origine, Germanus Geneographus Anno 1630.

Gans in Arbor.Geneal. LXVIII. *Joannes Gans* Soc. J. Ferdinando III. Cæsari quondam à Concionibus edidit bis Arboretum Genealogicum Austriacæ Domus, in quo rejectâ Pierleonistarum opinione, huic accessit anno 1635. Germanus Geneographus.

Tarcagno. hist. mundi pag. 4. LXIX. *Joannes Tarcagnota* idem asseruit Historiarum Parte 4. Italus Historicus anno 1640.

Pallavic. in Cæs. Austr. LXX. *Hortensius Pallavicinus* S. J. in Austriacis Cæsaribus Mariæ Annæ Austriacæ Hispaniarum Reginæ dicatis hanc opinionem plenis velis sequutus est anno 1648.

Loschi. in Hist. LXXI. *Alphonsus Loschi* Eques Vicentinus Historicus & Geneographus, eidem opinioni assentitur anno 1650.

Wurfb. in Tab.Chalcogr. LXXII. *Leonardus Wurfbain* V. J. D. Germanus à Carolo Magno deducit Habspurgicos, sed hoc ipso agnoscit ab antiquis Regibus Francorum eos traxisse originem an. 1636.

Bucel. Germ Sacropro-pha. To. 1. & 2. LXXIII. *Gabriel Bucelinus* Ord. S. Benedicti Geneographus Universalis, qui primo pro Perleonistis steterat in Aquila Imperij Benedictina, & in Nucleo, postea cantatâ Palinodiâ, pro hac opinione viriliter certat, tametsi aliâ viâ, quàm Lazius & sequaces: Nam ab Attico Alemanniæ Duce derivat Habspurgicam originem, quem nihilominus fatetur ex antiquis Regibus Francorum oriundum, quod huic opinioni quoad substantiam sufficit. Germanus an. 1660.

Birckhen. in Spec. hono. & in Laureto. LXXIV. *Sigismundus de Birckhen* Historiographus, recensuit & auxit Joannis Jacobi Fugger Speculum Honoris Austriaci, ediditque an. 1668. in quo repudiatis Pierleonistis, amplectitur opinionem de origine Francica Habspurgicorum, dubius tamen utrum Luitfridus Comes ab Attico Alemanniæ Duce, ut vult Bucelinus, vel à Sigeberto Exule ortum habuerit, quod perinde est ad intentum hujus opinionis, quæ pro radice Habspurgicæ stirpis Reges veteres Francorum assignat; quià tàm Sigebertus, quàm Atticus ab his derivatur. Peculiariter verò in alio opere Germanico, quod Lauretum nuncupavit hanc opinionem amplexus est.

Chiflet in Lum. ad vindic. Hispan. LXXV. *Joannes Jacobus Chiffletius*, Historicus & Geneographus Philippi IV. Regis Hispaniæ, novam insinuavit originem Habspurgicæ Domûs, in qua tamen non conquievit, sed in eo stitit, quòd à Carolo Magno ortum habeant Habspurgici, quod idem est ac dicere à veteribus Francorum Regibus. Et hanc deductionem solidè probat, ut vix habeas quod in contrarium producas. Fertur verò edidisse etiam Stemma Austriacum, in quo Bucelino consentit, ab Attico Alemanniæ Duce accersens primam originem; quod Stemma

non-

nondum vidi. Facit tamen etiam hocipsum ad hanc opinionem, quia Atticus è Francis Regibus ortus dicitur. Scripsit hic author an. 1647. & sequentibus, laudatus mihi à Serenissimo Leopoldo Wilhelmo Archiduce.

LXXVI. *Godefridus Henschenius* S. J. in Actis SS. alterutri Lazio vel Bucelino adhæret, cum repudiato Pierleonistarum figmento, majores Habspurgicorum in Alsatia quærit, & S. Odiliæ cognatos insinuat. Verba ejus appono: *Placuit posterioribus Scriptoribus ex hac familia* (Anicia) *prognatos asserere & S. Benedictum, & Domum Austriacam, cum Imperatoribus hodiernis, & Hispaniarum Regibus. Verùm re meliùs discussâ, post editam à nobis vitam S. Deicoli Abbatis Lutrensis, & collatam cum Actis S. Odiliæ Virginis, progenitores Domus Austriacæ, ab Aniciana familia planè alij statuuntur, qui in Alsatia hodierna vicinisque locis habitarunt.*

Henschen. To. 3. Martij ad vitam S. Bened.

LXXVII. *Martinus Zeillerus* Historicus nostri temporis in Judicio de Historicis suffragatur modò Guillimanno, modò Scioppio, quem pro hac opinione stare docuimus; allegat etiam Gasparem Dornavium, quem non vidi. anno 1650.

Mart. Zeiller. in Judic. de Histor.

LXXVIII. *Joseph Texera* Ord. Prædicatorum Lusitanus his accenseri debet, cùm asserat Beatricem filiam Sigeberti Comitis Habspurgici nuptam fuisse Childebrando Mosellano, à quo ipse Capetinos Reges deducit. Nisi enim cum hac opinione sentiret Sigebertum exulem non agnosceret, quem hujus opinionis sequaces authorem faciunt Habspurgicæ Domûs Theodoberto Rege Austrasiæ progenitum. Floruit author an. 1592. uti facies prima Exegeseos ipsius de arbore Gentilitia Henrici IV. Regis Galliarum, præsefert.

Joseph. Texera Exeges. fol. 51.

LXXIX. Author Phosphori Austriaci G. C. B. S. T. L. editus an. 1665. ad longum propugnat hanc opinionem, & veriorem omnibus alijs judicat.

Auth. Phosphor. Austr. p. 1.

LXXX. Ferdinandus Hauck Barnabita an. 1669. in Gloria nobilitatis Francorum, hanc ipsam opinionem Lazij, ut veriorem existimat.

Hauck in glor. nobilit. Franc.

LXXXI. Joannes Georgius Kieffer V. J. D. Germanus an. 1671. in Dissertatione Politica auspicatur à vetustis Francorum Ducibus, & Regibus secundum mentem Lazij & Piespordij, edita Friburgi Brisgoviæ eodem anno, ubi etiam refutat Pierleonistarum commentum.

Kieffer Dissert. Polit. quæst. 15.

LXXXII. Franciscus Adamus Comes de Brandis Austriacus edidit anno 1675. Lauretum Austriacum, in quo factâ brevi mentione de alijs opinionibus, huic manus dat, & subscribit.

Brandis in Laureto Austriac.

LXXXIII. Chronicon Burgundicum teste Gans, & ex eo Lequile, tradit non quidem Sigebertum, sed Childebertum Theodoberti filium fuga elapsum stemmatis Habspurgici auctorem credi posse, quodnam verò sit illud Chronicon Burgundicum, cùm non viderim non definio: Belleforestius plures hujus opinionis fuisse innuit: *Suntque qui dicant Meroveum illum, quem diximus à Brunechilde necatum, fuisse qui evaserit, & Familiæ Austriacæ originem fecerit.*

Chron. Burgund. ap. Gans in Arbor. Lequil. To. 1. f. 207.

LXXXIV. Donatus Bossius scripsit an. 1489. ut est apud Vossium, Chronicon universale usq; ad sua tempora, in quo etiam hanc opinionem amplexus est, teste Jo. Georgio Kieffer.

Voss. de script. Lati. Kieffer Dissert. Polit. q. 15. f. 92.

 LXXXV. *Fran-*

LXXXV. *Franciscus Sansovinus* scripsit etiam circa annum 1560. præter alia de Principibus Austriæ, subscribens huic opinioni teste eodem Kieffer.

LXXXVI. *Cæsar Campana* in historia mundi, secutus eandem opinionem allegatur similiter à Kieffer, quando vixerit me latet.

Turfell. in Epit. Chron. LXXXVII. *Horatius Turfellinus* Soc. JESU in Epitome Chronologica circa an. 1630. idem asseruit teste Kieffer.

Bzov. in Annal Ecclef. LXXXVIII. *Abrahamus Bzovius* Dominicanus Polonus, scripsit Romæ circa an. 1633. continuationem Annalium Baronij, in qua fertur adhæsisse huic opinioni, apud Kieffer cit.

Strada de bello Belg. LXXXIX. *Famianus Strada* Soc. JESU an. 1633. edidit Decadem primam de bello Belgico, & an. 1647. Decadem secundam, summo eruditorum applausu. Allegat eum etiam memoratus Kieffer pro hac opinione.

Daub. in Epist. Dedic. XC. *Joannes Henricus Dauberus*, in quadam Epistola Dedicatoria, teste Kieffer, asseruit Ferdinando III. Jmp. placuisse hanc originem Habspurgicam à Regibus Francorum antiquis an. 1644.

Avanc. in Elog. Rudol. XCI. *Nicolaus Avancinus* Soc. JEsu, omni literarum genere excultus, edidit an. 1663. Jmperium Romano-Germanicum, & paucis post annis revisum iterum excudit, ubi in Elogio Rudolphi Jmp. expresse hanc amplectitur opinionem.

Weber in Adamante Differt. 2. XCII. *Joannes Adamus Weber* Canonicus Regularis an. 1668. in Adamante Austriaco latè hanc opinionem deducit, & multos pro ea citat, quos hic referemus.

XCIII. *Jacobus de Noris* in Historia bellorum Germaniæ, an. 1660. apud Weber.

XCIV. *Joannes Cochlæus* in historia Hussitarum an. 1550. ib.

XCV. *Joannes Baptista Tonsi* in vita Emanuelis Philiberti Ducis Sabaudiæ ibid.

XCVI. *Joannes Rhò* Soc. J. in var. virt. an. 1650. ibid.

XCVII. *Julius Cæsar Bullengerus* Soc. J. in historia suorum temporum an. 1619. ibid.

XCVIII. *Julius Solimannus* S. J. in Elogijs Regum Bohemiæ an. 1630. ib.

XCIX. *Michaël ab Isselt* in supplemento ad Surium an. 1590. ib.

C. *Odoricus Raynaldus* in Annal. Ecclesiasticis an. 1660. ib.

CI. *Paulus Ballionius* in vita Ferdinandi 2. Cæsaris an. 1640. ib.

CII. *Paulus Santorius* in vita Rudolphi 2. Jmp. ib.

CIII. *Philibertus Pingonius* in Arbore gentilit. Saxon. & Sabaud. anno 1550. ib.

CIV. *Petrus Mexias* in histor. Rom. Jmperat. an. 1550. ibid.

CV. *Ranutius Picus* in Speculo Principum. ib.

CVI. *Tristanus Calchus* in historijs patrijs an. 1660. ib.

Hos quatuordecim postremo relatos non inspexi: nolim pro omnibus promittere, cum Weber etiam inter illos Jovium, & Bardum recensuerit, quos constat fuisse Pierleonistas, nisi fortè alicubi palinodiam cecinerint.

CVII. *Otto*

CVII. Otto Fridericus ex Comitibus de Buchheim Labacensis in Epistola ad P. Didacum de Lequile, hanc opinionem cæteris meliorem judicavit, & Pierleonistarum falsam asseruit. Cum eodem videntur sensisse Comes Ubaldus, & Lucas Holstenius, quorum ibi fit mentio an. 1656. Lequil. de reb. Austr. p. 3. f. 138.

CVIII. Joannes Henricus Bœckhlerus, in Rudolpho 1. hanc opinionem communiorem, ac proinde cæteris veriorem affirmat an. 1670. Bœckler. in Rud. n. 1.

CIX. Conradus Dietz transtulit historiam seu Annales Austriacos Gerardi de Roo, eandemque cum illo amplexus est opinionem an. 1600.

CX. Joannes Eusebius Nierembergius in virtute Coronata, quam R. P. Joannes Foresius Soc. J. Latio donavit, in Elogio Rudolphi I. Imperatoris, ait: *Nobilissimam originem duxit per lineam masculinam à principe per Europam domo Francorum. Hanc Pharamundus Rex condidit, qui ex Germania profectus, posteà regnum Galliæ fundavit.* Scripsit Nierenbergius nostrâ ætate, & obijt an. 1658. Nieremb. virt. Coro. P. 2. c. 1. §. 1.

CXI. Joannes Gualterus Belga in Chronicis Chronicorum de Principibus Albitij opinionem sequitur, & inchoat Genesim à Betzone Habspurgico, supponens originem Francicam; Scripsit an. 1614. Gualter. Chron. Princ. f. 849.

CXII. Fridericus Brombachius, licet sit Pierleonista, fatetur nihilominùs, quòd primi Comites Habspurgi à Regibus Francorum Merovingis ortum habuerint, ut suprà positum ejus Stemma ostendit §. 13. cap. 6. Brombach. ap. Bucelin. P. 1.

CXIII. Jacobus Marchantius Belga lib. de Principibus Flandriæ adhæsit opinioni Gerardi de Roo conterranei de origine Habspurgicorum an. 1590. Marchant. Flandr. l. 3.

CXIV. Andreas Wernerus, de cujus opinione egimus supra cap. 7. §. 2. huc etiam spectat, in quantum à Francis Regibus ortos vult Habspurgicos, licet aliâ viâ incedat. Werner. ap. Henning.

CXV. Matthæus Merian in Topographia Helvetiæ an. 1654. ab Altenburgicis deducit Habspurgicos, haud dubiè supponens communem opinionem de prima origine à Regibus antiquis Franco-Germanis.

CXVI. Casparus Dornavius, in hanc quoque abijt opinionem an. 1608. teste Martino Zeillero supra relato.

Huc etiam spectant Anonymi illi, qui à Warino Duce Alemanniæ apud Bucelinum, à Griphone & alijs Francis apud Lazium; à Guntramo Altenburgicò supponendo originem Francicam, auspicantur Genesim Habspurgicorum. Plures alij, quibus major librorum copia, suppeditabunt.

§. III.

Nonæ opinionis Fundamentum secundum Probationes & Conjecturæ.

Priusquam afferamus hujus opinionis probationes necesse est disponere seriem generationum, & graduum Genealogicorum ex mente eorum, qui hanc opinionem amplectuntur. Igitur prætermissis Regibus Francorum, & Sigeberto Exule, de quo contraversia est; cæteri unanimi Authorum consensu agnoscuntur majores Habspurgicorum; & primi quidem sub titulo Altenburgi Comitum, cæteri verò post Rapatonem sub titulo Habspurgi: licet ego existimem

ſtimem nullos primis illis temporibus titulos uſurpatos, utrumque tamen caſtrum & Altenburgum, & Habſpurgum jam tunc extitiſſe.

Chiffletij Schema.	*Guillimanni Schema.*
Ottobertus Vindoniſſæ & Altenburgi Comes ab Anno 654. ad 667.	Ottobertus Comes Vindoniſſæ & Altenburgi. Obit circa An. 667.
Babo Vindoniſſæ & Altenburgi Comes.	Amprinctus Comes obit An. 588.
Rotbertus Comes Altenburgi.	
Hettobertus Comes Altenburgi An. 766.	Hettobertus obit Anno 724.
Rambertus Comes Altenburgi.	Rampertus obit Anno 772.
Guntramus I. Comes Altenburgi.	Guotramus I. Obit Anno 824.
Luithardus Altenburgi Comes.	Luitfridus obit Ann 855.
Luitfridus Altenburgi Comes An. 899.	Luitfridus II. obit circa An. 903.
Hunifridus Altenburgi Comes.	Hunifridus obit Anno 928.
Guntramus II. Altenburgi Comes.	Guotramus II. obit Anno 946.
Landzelinus Altenburgi Comes.	Betzelinus ſive Landolus obit Anno 991.
Radepoto Comes Habſpurgi.	Rathbotus obit Anno 1027.
Wernerus I. Comes Habſp. ob. A. 1046.	Vernerus I. Comes Habſp. obit An. 1096.
Otto Comes Habſpurgi ob. Anno. 1110.	Otto Comes Habſpurgi ob. An. 1109.
Wernerus II. Comes Habſp. ob. 1130	Vernerus II. Comes Habſp. ob. An. 1143.
Wernerus III. Comes Habſp. ob 1153.	Vernerus III. Comes Habſp. ob. An. 1163.
Adelbertus Comes Habſp. ob. An. 1199.	Albertus Comes Habſp. ob. An. 1199.
Rudolphus Comes Habſp. An. 1232.	Rudolphus Comes Habſp. ob. An. 1232.
Albertus II. Comes Habſpurgi ob. 1240.	Albertus II. Comes Habſp. ob. An. 1240.
Rudolphus I. Habſpurgicus Imperator.	Rudolphus I. Habſpurgicus Imperator.

Conſentit Chiffletio Pieſpordius, niſi quòd pro Rotberto ponat Rotherium, pro Lanzelino Betzonem; & Wernerum *III.* prætermittat. Pallavicinus ſequitur Pieſpordium, ſed Gunthramum I. interponit inter Luithardum & Luitfridum, & poſt Ottonem, qui obijt Anno 1110. prætermiſſis duobus Werneris, ponit tres ordine Albertos, quod non eſt ad mentem meliorum authorum, neque correſpondet Murenſibus Genealogiis. Henninges etiam conſentit Chiffletio, ſed Ottonem ommittens tres ordine Werneros collocat. Variant plerique, & fatentur non poſſe indubitatam ſeriem Altenburgicorum deduci

deduci ab Ottoberto usq; ad Guntramum, in reliquis ferè conveniunt. Probationes singulorum graduum adducit Guillimannus juxtà suam dispositionem; Piespordius solùm conjecturando quædam adfert. Sed cùm in his gradibus non sit ulla difficultas quoad substantiam, sed tota quæstio versetur in eo, quis fuerit parens Ottoberti; ideò

II. Conveniunt in hoc suprà allegati fundamento primo, quòd ex Regibus antiquis Francorum genus suum deduxerit, disconveniunt verò, quòd aliqui per Theodebertum Regem Austrasiæ, & quidem plerique, alij per Oddobertum Regem Provinciæ, alij per Clodovæum II. Regem Francorum, alij per Atticum Alemanniæ Ducem ex Regibus Francorum descendentem, Ottobertum hunc existiment rectà lineâ intermedijs pluribus vel paucioribus gradibus propagatum. Quæ fateor talia sunt, vt innixa conjecturis, nullâ authenticâ scripturâ, aut solidâ ratione hactenus probata inveniam. Illud tamen placet, & sit

III. *Prima Probatio*, quòd hæc opinio in quantum originem Habspurgicam à Regibus Francorum derivare vult, cæteris præmissis verior sit; quià incredibile videtur tot Authores in hoc puncto aberrare, aut plumbum pro auro vendere voluisse, nisi eis hæc origo probabilissima videretur, præsertim cùm principales ejus Authores singulare studium adhibuerint, & non solùm antiqua chartophylacia excusserint, sed loca ipsa datâ operâ perlustrarint ac inspexerint, in quibus olim Habspurgici habitarunt, & post obitum sepulti sunt: quod certè Pierleonistarum nullus fecit pro sua opinione asserenda.

IV. *Secunda Probatio*, quià Authores, qui adstruunt Habspurgicos Originem habere à Regibus Franco-Germanis non sunt de trivio, quales plerique inter Pierleonistas, de quorum aliquibus non constat, an unquam fuerint in rerum natura; sed sunt Authores probati, fide digni, magnæ eruditionis, insignes Historici, & quod caput est plerique Geneographi. Nam inter recensitos sunt Geneographi triginta duo, & ex his quatuor universales; Lazius, Henninges, Reusnerus, Bucelinus, cùm viceversa pro Pierleonistis soli quatuor allegari possint, qui seriò se impenderint Genealogiæ Habspurgicæ, & nullus universaliter Genealogias tractaverit. Hoc sanè est robustum argumentum pro hac opinione.

V. *Tertia Probatio*, quod hæc opinio dudum nata, & fortè per majorum traditionem licet obscuram, & non satis cum suis circumstantijs explicatam, ante Rudolphum I. Imperatorem multorum animis insederit; ac deinde sub Maximiliano I. Imperatore magis elucidata, & approbata sit, non proprio motu ingeniorum, sed impulsu, & voluntate ipsius Imperatoris, cujus tempore altera illi opposita Pierleonistarum primùm excogitata, unum alterumvè patronum acquisierat: unde quod Pierleonistæ (hi enim potissimum huic opinioni adversantur) intra privatos parietes, voluntario studio, & ingenij ostentandi causa agebant, assertores hujus opinionis per varias Provincias peregrinati eo solùm fine perlustrarunt, ut assequerentur, quæ ad veritatem indagandam facerent, & nihil intermiserunt laboris, admissi ad abscondita arcana

Bibliothecarum, Archivorum, Monasteriorum, Sepulchrorum &c. & tandem in hanc opinionem conspirarunt, quod Origo Habspurgica repetenda sit à Regibus Francorum antiquis. Jacobus Menlius de se fatetur: *Cùm mihi Doctori Jacobo Menlio hoc negotij dedisset potentissimus Romanorum Imperator Maximilianus I. semper Augustus, ut lustratis universis Monasteriis, & Collegiis, evolutis omnibus Annalibus, inspectis cunctis sepulchris, & Epitaphiis, aliisq; variis monumentis observatis, majores suos in unum veluti fasciculum colligerem; ego officij mei memor, diligentissimâ passim habitâ inquisitione, omnes Magnificentissimæ atque Illustrissimæ Domûs Habspurgicæ Principes ac Dominos, &c. compendiosè in hunc libellum congessi, &c.* Hæc de se Menlius. Quid verò de Trithemio sui seculi propemodum Phœnice inter eruditos, qui plurium Germaniæ Monasteriorum Bibliothecas, & Chartophylacia multis annis lustravit? Reverendiss. P. Joannes Gans Sac. Cæs. Majest. Ferdinandi III. Confessarius de eo sic statuit: *Trithemium illa de Sigeberto finxisse, mihi non persuadeo, præsertim cum tot Authores citet, ex quibus suam composuit Historiam.* Reperit ipse aliqua in Manuscriptis, ex quibus & fugam Sigeberti, & propagationem stemmatis colligere potuerit, quæ dein deperdita, aut vetustate absumpta, (vt fit) non possunt amplius inveniri. Scioppij in libello nuper edito judicium est; *Trithemio rectè fidem haberi nemo æquus & intelligens negaverit, &c. Non ego quidem quæcunque in Historia scripsit Trithemius, vera esse aut credo, aut aliis persuasum volo. Nam & alicubi eum dormitasse, aut oscitasse, aliasque res egisse agnosco, &c. Sed hæc humana sunt, facilèque veniam sibi ab omnibus bonis inveniunt. Illud autem nullum excusationi locum relinquit, falsa scientem volentem literis prodere, & auctores in quibus ea inveneris comminisci; cujus culpæ dicam periculum non est, ne quis Trithemio impingat, qui hominem ex libris suis pernoverit. Plurimos enim Scriptores, quà Sacros, quà profanos ab eo visos esse, ac lectos, constat; quorum hodie nullum usquam vestigium invenitur, postquam scilicet agricolarum, &c. tumultibus benè magnam Germaniæ partem turbari, multaque Monasteria & Arces cum Bibliothecis, & tabulariis suis explicari, eremari, funditusque everti contigit.* Hæc ille. Quæ facilè ex parte applicari possunt Menlio, Sunthemio, Stabio, Lazio, & alijs Maximiliani coævis indefessis antiquitatum hoc fine scrutatoribus: Verùm loquatur pro seipso Trithemius: *Mortuo Clodovæo Rege Anno 514. Hunibaldus suam quoque de origine Francorum in 18. libris distinctam finivit Historiam, &c.* Et post pauca: *Quæ verò sequuntur in hoc Annalium nostrorum secundo volumine, ex Autoribus desumpsi, quorum ista sunt nomina, &c.* Citat deinde viginti novem authores, & subdit: *Ex præscriptis aliisque diversis historiarum scriptoribus, duo, quæ sequuntur Annalium nostrorum volumina scripsi, non sine magno labore: propterea quod multa sit inter Historiographos diversitas, non solùm in annis, sed etiam in gestis, atque nominibus personarum, quod mihi non parùm auxit laborem, &c.* post nonnulla iterum: *Illorum sequor sententiam, quos ab invicem invenio minùs discrepasse.* Hæc de se candidè Trithemius, quæ sanè non ipsa tantum fidem merentur, sed & alijs conciliant. De Lazio quoque constat, quod ipse lustraverit plures Provincias prius-

Menl. initio lib. de majorib. Maxim.

Gans in Arboreto 2. edition.

Sciop. lib. de Orig. Habsp.

Trithem in Compend.

priusquam aggrederetur opus Genealogicum, adeóq; conquisierit antiqua documenta & chartophylacia, quotquot adhuc poterant reperiri. Accedit, quòd scripserit suum opus in Aula Austriaca, usus etiam adjumentis domesticis, & arcanis Domus Austriacæ. Idem sentiendum de Reverendiss. P. Joanne Gans, qui eadem domestica documenta tàm Aulæ, quàm Bibliothecæ Austriacæ plurimis MScriptis refertæ in manibus habuit, & post accuratum aliarum opinionum examen huic Nonæ opinioni adhæsit, probante laborem ipso Ferdinando III. Cæsare.

VI. *Quarta Probatio*: Priscis Francorum Regibus usitatum fuit, propinquis suis, & cognatis, non domestica solum officia, sed & Præfecturas in urbibus, ac ditionibus suis concedere, Gans in Arboreto: *Familiare Francis prima consanguineis suis Aulæ officia conferre.* Unde probabile videtur ab antiquis Francorum Regibus Vindonissæ castrum, & ditionem alicui cognatorum, & Regiæ stirpis commendatum, à quo deinde Comites Altenburgici, & ex his Habspurgici defluxerint. Quis autem Francorum Rex, & cui, filio ne an nepoti, an patrueli commendarit Vindonissam, cum in ijs, quos de facto habemus priscis Authoribus (qui ferè succinctè & breviter annotarunt similia) non reperiamus; credendum est Trithemio, Menlio, Lazio, & ejusmodi curiosis antiquitatum scrutatoribus, qui haud dubiè legerunt, quæ nos legere non possumus, quia interea deperdita. Gans in Arbor. Austr.

VII. *Quinta Probatio*: A multis retrò seculis apud omnes Regum & Principum familias, imò & plebejas constat morem fuisse, ut filijs ac nepotibus parentum, avorum, aliorumq; antecessorum nomina imponerentur, quod haud dubiè etiam fecerint Comites Vindonissenses primi. Ex eorum proinde nominibus conjectura desumi potest à quibus generati sint. Certè nomina Sigeberti, Ottoberti, seu quod idem est Theodoberti, Guntrami, quæ plures usurparunt Altenburgici, sunt nomina Regum Francorum Merovingorum: nunquid igitur liberè concludemus ab his ortum traxisse Habspurgicos, quorum nomina filijs suis imposuerunt?

VIII. *Sexta Probatio*: De Ottoberto Comite Altenburgico & Vindonissensi certum est, quòd possederit Vindonissam, & ei vicinam regionem in Helvetia, appellatusq; sit (ut fatetur Guillimannus huic cæteroquin opinioni contrarius) Alsatiæ & Brisiacæ Landgravius, quod haud dubiè obtinuerit jure hæreditario à suis majoribus, qui prius eam ditionem possidebant. Constat autem, quòd Alsatiam, & Helvetiam possederint Francorum Reges, & nominatim Theodobertus Austrasius, à quo hæc opinio vult natum Sigebertum Exulem; igitur ex hoc rectè deducitur conjectura, quod Ottobertus Comes originem habuerit à memorato Theodoberto, de quo in hanc rem Aimoinus: *Theodobertus aliqua sibi de fratris Theodorici possessionibus adjungere parans, eum in se concitavit, &c. Conventio fratrum hujusmodi fuit, ut Alsatio & Sugitensi* (id est Suitensi vel Helvetio) *Turonensi quoq; & Campanensi Comitatu Theodoricus cederet; & ad Theodobertum jus omnium horum transiret.* Idem adstruit Guillimannus: *Cum Theodebertum se fortiorem videret Theodoricus, adnitentibus etiam utriusq; regni primoribus, in quas* Aimo. lib. 3. cap. 96. Guillim. de Helvet. lib. 2. cap. 12.

 frater

frater voluit conditiones convenit: eæ fuerunt, ut Alisatio & Sugitensi Comitatibus, quæ regni Burgundiæ partes fuerant, decederet. Cùm ergò Ottobertus Comes paulò post præfatos Reges vixerit, & has possessiones habens hæreditario jure ad posteros transmiserit, omninò vero simile est, quod eas acceperit eodem jure à suo patre Sigeberto, sive jam agnoscas unum, ut plerique; sive duos Sigebertos, ut Piespordius tradit; & consequenter vel hinc argumentum desumitur Sigebertum Exulem verè fuisse filium Theodoberti, vel alterius eorum temporum Regis Francorum.

IX. *Septima probatio*: Apud omnes nobiles familias originem suam inquirentes, plurimum æstimatur argumentum ab insignibus desumptum, & quorum arma gestant posteri, ab ijs fluxisse creduntur. Si ergò (ut loquitur Piespordius) *ea quæ Lazius, & Verderius de Habspurgicis Insignibus gentilitijs, Leone purpureo coronâ cœruleâ redimito in campo aureo, tradunt, vera sunt: non est quod ultrà originem inquiramus.* Burgundica verò insignia fuisse arbitratur Lazius coronam cœlestinam in campo aureo, quam postea Leoni Clodomirus Rex Francorum imposuerit. *Burgundiæ quippe* (inquit ille) *primorum Regum, quorum S. Sigismundus Martyrij laude claruit, gentilitia decora, cœlestina corona fuerat in aureo clypeo: quam postea Leoni suo Clodomirum Francorum Regem Clodovei Magni filiorum natu maximum, qui Burgundiam Francis primus subjecerat, imposuisse verisimile est.* Contradicit huic conjecturæ Guillimannus, sed pro ea stat Piespordius. Verùm in eo ipso, in quo Guillimannus contradicit, robustius suggerit argumentum pro hac opinione ab insignibus. Nam exprimit ibi figuram sigilli à Rudolpho I. Imperatore usurpati, qualem etiam repræsentant cupro expressam Jo. Jacobus Fugger, & Chiffletius. Illic Rudolphus cataphractus equo insidet; in umbone, quem brachio sinistro gestat, Leo erectus cernitur; in vacuo spatio circa equum visuntur quinq; Francica lilia, qualia etiamnum usurpant Galliæ Reges. Ex quo sanè meritò licet concludere, quod ipse Rudolphus I. agnoverit se à Regibus Francorum antiquis, & à Clodoveo Magno, qui primus lilia usurpare cœpit, originem trahere. Certè hoc argumentum adeò robustum mihi videtur, ut penè convincat. Nam hodie passim video multas familias originem suam rimari ex similitudine insignium, idque probatur viris doctis, & historiarum peritis, cùm constet ab antiquissimis temporibus æquè insignia, ac cognomina innuenta esse ad distinctionem familiarum ab invicem: & quidem insignia priora fuisse cognominibus. Neque enim probo illorum opinionem, qui in ludis Equestribus inventa existimant insignia, ad distinguendos concurrentes. Ludi Equestres cœperant seculo decimo; sed insignia dudum ante usurpata sunt in bellis, apud ipsos Romanos; & rudem se ostendit in historijs, qui non novit, quàm varijs figuris, & coloribus olim Romani militaria scuta discriminaverint. Videatur Guido Pancirolus in Commentarijs ad notitiam Romani Imperij, qui plurima producit, ex antiquis chartophylacijs. Quià igitur ex probæ notæ authoribus habemus, quòd primitus Francorum Regum insignia fuerint tres ranæ, vel bufones, ex quibus postea Clodoveus Rex primus Christianus formavit tria lilia, quæ in hodiernum diem usurpant Re-

Piespord. in Præf. ad Stemma. Austr.
Laz. Comment. Geneal. Austr. lib. 1. cap. 5.
Guillim. Habsp. lib. 2. cap. 8.
Jo. Jac. Fug. in spec. hon. lib. 1. c. 1.
Chifflet. in Lumin. Salic. lum. 4. fol. 334.

Reges Galliæ, quidni dicamus ex hoc Regum Francorum sanguine ortos illos Principes & Comites; qui scuta sua gentilitia talibus lilijs exornarunt? Non prætendo, ut credamus id de proximè elapsis duobus aut tribus seculis, quià video magnum abusum, qui irrepsit; ut quisq; sibi pro libitu fingat insignia, & jam Gallica lilia plurimis Italis facta sunt familiaria, etiam minorum gentium Dijs; imò heri nobilitatis albo inscriptis: Sed loquor de seculo duodecimo & decimotertio adhuc sincero, & sine fuco, sine ambitione, quò vixit Rudolphus Imperator ab omni ambitione alienus, non appositurus suo scuto Francica lilia, nisi à Francis Regibus se, vel majores suos generatos novisset.

X. *Octava Probatio*, ex eo quòd Authores, qui hactenus in lucem prodierunt inter filios Theodoberti, vel alterius Francorum, vel Austrasiæ Regis nominatus non reperiatur Sigebertus Exul, non infertur legitimè, quòd sit confictus, quià plures proles veterum Francorum Regum desiderantur apud Gregorium Turonensem, Aimoinum, Fredegarium, & similes antiquos scriptores, quarum nomina sensim prodeunt ex archivis, & varijs Manuscriptis, idq; recentibus annis. Sic Bollandus eruit ex antiquis instrumentis B. Ritzam filiam Ludovici Pij Imperatoris, neptem Caroli Magni, de qua neque Author vitæ Ludovici coævus, neque alius scriptor antiqvus ex hactenus vulgatis ullam fecit mentionem. Sic Henschenius aliam neptem Pipini Regis Reginam, quæ nupta B. Adelberto Austrobandiæ Comiti, ex eo mater fuit B. Ragenfredis. Quis hactenus inter Sorores Caroli Magni reposuit Gertrudem Carleburgensem? quis inter proles S. Sigeberti Regis filij Dagoberti Magni, numeravit Baldricum & Bovam, & plures ejusmodi, quos tamen recenter eruerunt ex antiquis Chardophylacijs memorati authores, & producturi sunt deinceps haud dubiè plures? Cur igitur si istis credimus, non deberemus etiam credere Trithemio, qui scripsit ante ducentos ferè annos, cùm adhuc plura superessent in Bibliothecis manuscripta, quàm nunc possint reperiri; siquidem Typo invento, exigua cura haberi cœpit MScriptorum, præsertim hoc seculo apud imperitos, qui rati jam omnia esse Typis subjecta, plurimas MSS. lucubrationes absumpserunt, & pessundederunt, membranas pro librorum compacturis applicuerunt, uti etiamnum fit. Et ante plures annos mihi recensuit D. Gulielmus Mannagetta Cæsareus Protomedicus, vir insignis literaturæ, quòd ejus tempore quidam Juris Doctor & Bibliothecarius Aulicus Viennæ partem unam, vel forte librum Decadis secundæ T. Livij, quæ desideratur, in Bibliotheca Cæsarea repertam, & in membrana conscriptam, (ratus jam haberi impressam) tradiderit Bibliopego ad compingendos varios libros. Nec nisi postea quam jam omnes illi libri distracti erant, & Bibliothecarius obierat, animadversum, quòd tanto thesauro, per summam hominis ignorantiam & avaritiam, fraudata fuisset Cæsarea Bibliotheca. Quid quod ego viderim compacturas ex membranaceis operibus D. Thomæ, quæ hodie docti viri studiosissimè inquirunt, ut cum recentibus editionibus conferant, videantq; corruptelas, quæ sensim per varias editiones irrepserunt. Scio etiam, & novi hominem Religiosum, qui è Monasterij Bibliotheca, cujus curam habuit, complures libros membranaceos

Bolland. To. 1. Jan. fol. 838.

Henschen. To 3. April fol. 73.

Bucelin. Menol. fol. 465.

Henschen. To. 2. Mart. fol. 601.

Idem To 3. Apr. fol. 283.

naceos vendidit Bibliopegis, non discernens habeanturne impressi vel secus, & interrogatus cur id faceret: non respondit aliud, quam: *Non amplius leguntur Mscripti, quia habentur sufficientes impressi.* dignus certè, qui potius ad evertendam culinam, quam custodiendam Bibliothecam amandaretur. Quid si ejusmodi aliquid evenisset Mscriptis illis, quibus vsus fuit Trithemius, qui primus videtur tradidisse Theodoberto Rege Austrasiæ genitum Sigebertum Exulem?

XI. *Nona Probatio.* Communes sententiæ præferuntur in omnibus scholis,& apud viros doctos, sententijs minus vsitatis; & verior semper illa censetur, quæ communior. Cùm sit ergò hæc opinio communissima, ut fatentur Adversarij, nec vlla hactenùs reperta tot sequacibus, tam doctis & Genealogiarum scribendarum antesignanis probata, nihil vetat hic vsurpare illud: *Vox populi, vox DEI.* Accedit, quòd videatur esse antiquior omnibus alijs, quod magnum momentum addit ad veritatem aliquam comprobandam in Genealogicis & historicis. Sincerior enim antiquitas fuit, nec suspecta facilè haberi potest, quasi posteriorum gratiæ aliquid comminisci voluerit: qui tamen affectus mirum quantum ætate, nostrâ invaluit.

XII. *Decima Probatio*: Quam solam adducit Lequile, & dicit esse potissimum fundamentum hujus opinionis, sed absq; hoc fundamento potest subsistere hæcopinio & obtinere censuram, quam ipse Lequile format, dum comparans cum ea Pierleonistarum doctrinam, ait: *minorem probabilitatem* (respectu alterius scilicet) *ejus essentiæ & formæ nihil derogare, ut improbabilis judicetur.* Vult dicere non esse tam probabilem, quàm Pierleonistarum, sed tamen probabilem. In eo verò consistit hæc probatio seu conjectura desumpta à primo Habspurgo, quod dicunt sequaces hujus opinionis stetisse intra Vosagi montana, haud procul à thermis Plumerianis, & Lazius ait extare ejus rudera, & in scripturis antiquis reperiri Avendum castrum, à quo dein formatum Avendisburg, & demum Habspurg. Quod cùm olim pertinuerit ad Reges Francorum, & Duces Burgundiæ, possessumq; fuerit ab Ottoberto & successoribus, signum est possessores ejus à Regibus Francorum oriundos. Non est planè contemnenda conjectura, sed potius evincit Ottobertum, & ejus posteros Habspurgicorum titulum longè antea usurpasse, quàm Ergovianum Habspurgum sit conditum. Et ita quidem asserunt Petrus Matthæi, Verderius, Esplinchardus, Wasseburgius, Alphonsus del Bene, Munsterus, & alij, quibus subscribit Piesporدius, de quo nobis disputare non vacat, sive Ottobertus usus sit titulo Habspurgici Comitis, sive non sit usus, modo ab eo descenderint Habspurgici, satis nobis est, neq; ex hoc probare intendimus originem à Regibus Francorum, sed aliunde.

Lequil. To. 1 de reb. Aust. fol. 203.

Pet. Matth. Verder. Esplinch. Wasseburg. sup. cit.

§. IV.
Impugnatur Nona Opinio.

POtissimum contra hanc opinionem argumentum est, quod videatur Sigebertus ille, quem vocant Exulem Theodoberto Rege Austrasio natum, fictitius esse, neq; unquam fuisse in rerum natura, quia nullus Authorum veterum

terum vel minimam facit de tali Sigeberto mentionem. Ita Wion, Guillimannus, Lequile, Seifridus, cujus hæc sunt verba: *Cum alij omnes præsertim Galliæ Historiographi tres duntaxat filios habuisse Theodebertum tradant; vnde tibi Lazi quartus surrepit Sigebertus? & quibus auctoribus hunc à mortis discrimine exemptum, & servatum asseris? cum antiquiores annales consignatum habeant, universam Theodeberti stirpem excisam esse, nequis superesset, qui patris mortem ulcisceretur?*

Wion Opusc de Anicia Austr. fam. c. 4. Guillim. lib. 1. Habsp. c. 4. Leq. To. 1. de reb. Aust. Seifrid. lib. 1. cap. 2. Seifrid. lib. 1. cap. 3.

II. *Secundò* urgent, etiamsi fuisset aliquando in rerum natura Sigebertus Theodeberti filius, cum alijs tamen fratribus interemptus fuisset, cùm omnes antiqui tradant, totam stirpem Theodeberti excisam, vt modo ajebat Seifridus, & Guillimannus: *In hac reliqui bonorum Scriptorum recentium veterumque sunt fermè omnes opinione. Conveniunt in illa barbara omnium Theodeberti filiorum internecione Regino, Sigebertus, Ado, Gaguinus, Naucſerus, Chronici Burgundici Shriptor: quique Annales Franciæ lingua vulgari composuere Nicolaus Gillius, Bernardus Girardus, Haillanus, Gulielmus Paradinus, alij.* Unde inferunt Sigebertum hunc, & consequenter originem Habspurgicam à Merovingis esse fictitiam, & à Trithemio ac sequacibus excogitatam.

III. *Tertiò* objiciunt. Qvod Lazius, & seqvaces pro sua opinione allegent Gregorium Turonensem, & Aimoinum, (qvem Annonium appellant) injuriam faciunt bonis Authoribus, quia Gregorius suam historiam non perduxit vltrà annum 593. quo tempore vivebat adhuc Childebertus Rex, & Theodebertus Anno primum 617. vel vt alij volunt 612. occisus est, non potuit igitur Gregorius de hoc facere mentionem. Aimoinus verò nihil simile tradit. Hinc iterùm Seifridus: *Quid cum tam aperto ac impudenti mendacio diutius digladiamur? denudemus tandem fundamentum ejus usque ad collum, caputque ei à cervicibus amputemus. Quo enim pacto potuit aut Theoberti cæde, aut de Sigeberti exilio quidquam scripsisse Gregorius Turonensis, qui jam ante annos ferè octodecim, nempe circa Annum Domini 595. è vita excesserat? cum Theodebertus à fratre captus, & jussu Brunechildis occisus est, quæ cædes juxta Baronij sententiam incidit in Annum Christi 613.* Et concludit: *Valeat ergò Lazius cum suo fictitio Sigeberto.* Seifrid. cit. fol. 13.

IV. *Quartò* objiciunt. Jonas Monachus, qui vitam S. Columbani scripsit, non solùm refert cædem omnium filiorum Theodeberti stirpem funditùs eradicaturum, ergò etiam simul Theodeberti, qui ab eodem patre genitus fuit: ergò non remansit pereuntibus cæteris ullus Sigebertus. Ità iterum Seifridus: *Nimirùm S. Columbani vaticinium erat implendum, qui sicut apertè prædixit Deum Theodorici stirpem funditùs eradicaturum; ità etiam non obscurè significavit Theodeberti progeniem omninò delendam esse, ut Clotharius trium regnorum Monarchiâ solus potiretur.* Seifrid. cit.

V. *Quintò* objiciunt. Cum Authores hujus opinionis inter se discordent assignando primum authorem Habspurgicæ stirpis, eumq; alij quidem Theodeberto, alij Clothario, alij Childerico natum asserant, hoc ipso de fictione suspecta esse debet hæc opinio, adeóq; reijcienda. Ità Lequile: *Dictu incredibile est, quantâ hi Authores non solùm diversitate, sed etiam inconstantiâ & varietate, ac* Lequil. To. 1. fol. 203.

crebra

crebra tanquam tempestatum sic sententiarum commutatione usi sint. Nam præterquam quòd omnes sectati diversos rivulos, alius alia incessit via: Joannes tamen Trithemius præ cæteris magis dubius, & tanquam in salo hærens, &c. triplicem effinxit Genealogiæ Ordinem, ut si non una, saltem altera, aut tertia linea rem, ut dicunt, quasi acu tangeret. Quæ sunt verbatim desumpta ex Seifrido.

Seifrid. lib. 1. c. 1.

VI. *Sextò* obijciunt. Clotharius II. Rex Francorum traditur ab Authoribus hujus opinionis Sigebertum ab exilio revocasse, & donasse Transjurano Ducatu, cùm tamen constet, eum cum patruelibus bella gessisse, ut sibi Burgundiam subijceret, & solus dominaretur: non est proinde credibile quòd eorum prolem, quos persequebatur, fovendam, & titulis possessionibusq; augendam susceperit.

VII. *Septimò* obijciunt. Non esse honorificum Domui Habspurgicæ ejus originem repeti ab illegitimis, qualis fuit Theodebertus Sigeberti Exulis pater. Ità Arnoldus Wion: *Habspurgios Proceres ab impurissimo Spurio Theodeberto, ejusque filio Sigeberto Exule propagat Lazius, & legitimis ipsos natalibus privans, etiam patriam suam gloriâ & virtutis elogio spoliat.* Et Seifridus pariter: *Valeat ergo Lazius, laudatissimamque Domum Austriam hac sua sordidâ laude laudare desistat, quæ etsi vera, & non ficta esset, potius tamen reticenda, quàm commemoranda foret.*

Wion Opusc. de Anic. Austr. fam §. 4. Seifrid. lib. 1. cap. 3. fol. 14.

VIII. *Octavò* obijciunt. Non potuisse fieri vt Theodebertus, & ejus filius Sigebertus Ducatum Transjuranum possideret, & vt ipse conderet in Vosagi montanis castrum Avendum, quià tunc quando occisus est Theodebertus, Avendum castrum tenuit Romulphus Romarici Avendi Comitis Pater, quem posteà etiam Theodoricus Rex interfecit. Ità Rosierius, vbi ait: *Falsum est Theodebertum Avendi castrum & Comitatum obtinuisse. Nam ex historiis claret Theodoricum præmissum, Theodeberto liberisque occisis rectà Metim profectum fuisse, ibique Romulphum Romarici Avendi Comitis patrem interfecisse, bonâq; fisco applicuisse &c. vno igitur eodemque tempore non fuerunt Avendi Comites Theodebertus, Sigebertus, Theodoricus, Romulphus, & Romaricus, siquidem erant coætanei.*

Rosier. Stemm. Lothar. hist. cap. 79.

§. V.

Impugnationes Nonæ Opinionis refelluntur.

Trithem. in Compend.

AD I. *Respondebunt* sequaces hujus opinionis; Lazius illum Sigebertum non confinxit vti obijcitur, quià ante Lazium hoc asseruit Trithemius: *Theodebertus autem Rex miserabili sorte peremptus tres filios, & unam vt legitur speciosissimam filiam reliquit, Sigebertum videlicet, Guntramum, & Lotharium.* Licet verò alij antiquiores loco Sigeberti Meroveum substituant, qui fertur ad petram elisus; non tamen inde sequitur Sigebertum esse fictitium, quià antiqui authores solùm illos recensuerunt, qui fuerunt à Theodorico occisi, non verò Sigebertum, qui latuit, & cædi subductus fuit, vt per plures annos nulla ejus extaret memoria. Trithemium autem non confinxisse fugam Sigeberti jam suprà ostensum est; qui sine dubio hoc habuit ex antiquis MScriptis authoribus, qui postmodum vel deperditi, vel vt ajebat Scioppius in disturbijs, & vastatio-

nibus

nibus Germaniæ sunt concremati. Credendum ergò Trithemio, qui fatetur se ea, quæ scripsit, ab antiquioribus collegisse. Sic credimùs Sexto Aurelio, qui Lutatium, & Acilium Pisonem Historicos allegat, licet nec Lutatij, nec Pisonis opera amplius extent. Sic credimus Messalæ Corvino, alleganti vetustiores Scriptores, quorum fortè nullus amplius invenitur. C. Plinius in historia naturali plurimos antiquiores nominat, qui tamen plerique perierunt: credimus illi, nec fidei reum agimus, credamus igitur etiam Trithemio. Neque par est ratio de Pierleonistis, quorum primus author Gundelfingius initio sui operis se fabularum consarcinatorem ostendit, vt supra diximus.

II. Ad 2. *Respondebunt*: non esse omninò certum, quòd filij Theodeberti occisi sint. Nam teste Guillimanno (& non diffitetur Lequile) *Paulus Æmilius, cui privata publicáque regni in manibus fuere, qui eadem etiam, quæ de Brunechilde fratrumque odio, & exitio, haud perinde vera omnia, quàm Tragicis fabulis decora arbitratur.* Sunt etiam, qui Theodebertum non illicò occisum, sed attonsum, & in Monasterium ablegatum asserant: adeò circà hos Reges variant Historici. Deindè esto referantur occisi filij Theodeberti, id tamen solùm intelligendum de ijs, qui nominantur, non de Sigeberto, qui vel major natu ipse profugit, vel minorennis clam servatus sit, cum vix sit credibile filios Theodeberti cum exercitu circumductos. Itaq; hâc oppugnatione adversarij non consequuntur intentum. Æmil. in Clothario II. ap. Guill. fol. 20. Lequil. To. I. fol. 312.

III. Ad 3. *Respondebunt*: Gregorius Turonensis historiam suam finivit Anno 594. in Martio, vt notavit Miræus; non ideò tamen sequitur, quòd Lazius confinxerit ea, quæ refert ex Gregorio. Potuit enim illam Historiam aliquis alius ejus temporis Scriptor continuare, quæ continuatio non pervenerit ad tam multas manus, atque ipsa primæva Gregorij historia. Hoc videmus quotidie accidere. Sic fatetur Lambecius Annales Fuldenses à diversis auctos, & continuatos, quorum vnam continuationem ipse eruit ex Bibliotheca Cæsarea, nondum hactenus editam. Sic potuit accidere, vt aliquis nactus Historiam Gregorij Turonensis continuaverit, cujus exemplar invenerit Lazius in aliqua Bibliotheca, ex quo desumpsit suam narrationem. Nec obstat, quod Wion dicat se Continuatorem Gregorij legisse, & nihil eorum reperisse, quia plures possunt esse continuatores ejusdem Authoris, provt nostrâ ætate accidit. Baronij quippe Annales continuavit Spondanus, dein Bzovius, & post hunc Odoricus Raynaldus, quisq; diverso stylo. Miræ. in Annal. Belg. Lambec. Bibl. Cæs. lib. 2. f. 377.

IV. Ad 4. *Respondent*: de interitu stirpis Theodeberti nihil esse apud Jonam, nihil apud alios, & glossam illam esse tantummodo Seifridi. Nam Fredegarius Scholasticus ità locutum refert S. Columbanum: *Scito tuum regnum funditus ruiturum, & cum omni propagine regia demersurum*, quæ ad solum Theodoricum dicta sunt, non ad Theodebertum; qui jam tunc distincta habebant regna. Agit etiam de S. Columbano Aimoinus, sed hujus vaticinij non meminit. Jonas, qui allegatur, etiam tradit Theodebertum non esse occisum à Theoderico, sed captum, & Cabilonem ad claustrum deportatum. Fredegar. Chron. cap. 36.

V. Ad 5. *respondent*, variationem accidentium non variare substantiam narrationis, & idem profiteri Pierleonistas, qui multò magis distorta, & diversa produnt in sua opinione, quæ nullo modo possunt conciliare. Variant quippe in personis, loco & tempore: at hujus opinionis sequaces solùm variant in una persona conjecturando an Ottobertus Comes fuerit filius Sigeberti Exulis, vel alterius; & an Sigebertus natus sit patre Theodoberto, vel Childeberto, vel alio, in cæteris facilè conciliantur. Cæterùm sufficit huic opinioni si concedatur Habspurgica familia ortum habere à Francorum Germanorum Regibus antiquis. Pierleonistæ verò non contenti, quòd adstruant originem à Romanis, descendunt ad particularem familiam Perleonum, nullo antiquo fidejussore.

VI. Ad 6. *respondent*. Hostem jacentem nemo amplius calcat, nisi Tyrannus, quod cognomentum Clotharius II. alijs factis non meruit. Et hominem exuisse penitùs censendus est, qui conceptum adversus patrem odium effundit in filios innocentes; aut pluribus annis conceptam semel iracundiæ flammam non potest extinguere. Probabile igitur, quod asserunt hujus opinionis authores, Procerum interventu sensim placatum Clotharium, Sigeberti misertum, ei supplici concessisse Transjuranum Ducatum, eâ lege, vt Regio titulo abstineret. Quod cum factum dicatur Anno 625. vel juxta alios 630. Satis temporis intercessit inter odium patris, & receptionem filij in gratiam, si pater (vt dicunt) Anno 612. vel etiam 617. occisus fuit.

VII. Ad 7. *respondent*. Unum Lazium id tradidisse contrà fidem antiquiorum, allegato quidem Gregorio Turonensi, apud quem nihil hujusmodi reperitur, sed potius contrarium, quòd Theodobertus fuerit primogenitus Childeberti, solenniter à S. Magnerico Trevirensi Episcopo baptizatus, à patre in regnorum divisione fratri Theodorico prælatus, &c. Brunechildem quidem aviam Theodoberti, cùm fratres inter se committeret persuasum voluisse Theodorico; ex hortulano quopiam non ex Childeberto progenitum Theobertum, vt Aimoinus refert, quod deinde iterum eadem Brunechildis negavit, cùm Theodoricus filiam Theodoberti vellet Uxorem ducere. Cœterùm hæc, vt ait Piespordius, æquè ridicula, quàm Æmilio & Tillio fabulosa. Lapsus sit igitur hoc loco Lazius, non tamen cæteri hujus opinionis Sectatores, qui unanimiter Theodobertum agnoscunt, vt legitimum filium Childeberti, vti est apud Henningem, & alios. Fortè etiam natalem Sigeberti Exulis adversarij notare volunt, quasi ex serva natus fuisset. Duas enim Theodobertus habuit conjuges; altera nominatur Belichildis empta à mercatoribus, à Brunechilde educata, deinde Regi nupta, quam aliqui occisam à Rege volunt, alij repudiatam: altera fuit Teutichildis, quæ & Teutschildis: *Hanc Fortunatus Pictavorum Episcopus in Epigrammate quodam suo à nobilitate, quàm maximè celebravit, tradens patrem, fratrem, & avum æquè, ut maritum Reges fuisse*, vt ait Piespordius. Ex quanam istarum natus sit Sigebertus dubium. Henninges adstruit natum ex Teutichil-

Laz. Comment. Geneal. lib. 1. c. 3. fol. 65. Gregor. Turon. lib. 8. cap. 37. Myræ. ad an. 585. Aimoin. lib. 3. c. 92. & cap. 100.

Piespord. in Childebert.

Henning. P. 1. Germ. in Theodober.

tichilde: *Hac nati sunt Sigebertus, Gantramus, Meroveus, Lotharius, Berthorada.* Et omninò sic asserendum, quià, vt habet Spondanus ex Jona Monacho: *Perijt cum progenie sua Theodobertus anno regni sui decimo septimo, cùm & ipse eo anno conjugem suam occidisset.* Occisam verò ab eo Belichildem alij referunt, prior igitur fuit Teutichildis, quæ prolem ei pepererat. Deinde etiam si natus fuisset ex Belichilde, hæc tamen erat etiam conjunx legitima, licet ignotæ stirpis, quià aliunde à mercatoribus adducta, quod pluribus Francorum Regibus accidit. Nam & S. Radegundis captiva adducta est in Franciam, de cujus natalibus adhuc est concertatio; Clotharium tamen Regem sortita est maritum, nec quidquam splendoris abstulit posteritati, sed auxit. Spond. Epit. ad an. 613.

VIII. Ad 8. *Respondebunt* non omnes hujus Opinionis assertores curare de Avendo inter Vosagi vel Vogesi montana quiscunque illud condiderit, parùm referre ad propositum, dummodò aliunde probetur Habspurgica origo à Francorum Regibus. 2. Licet eo tempore, quo vixit Theodobertus, & Romaricus Comes nondum possederint Habspurgici Avendum castrum, poterant tamen paulò post illius possessionem obtinere, vti tradunt Gebuilherus, Eytzingerus, & alij. 3. Poterant in Transjurano Ducatu plures constitui Rectores, aut Duces, & habere singuli aliquam ejus partem, prout adhuc hodie videmus fieri. 4. Potest dari Adversarijs, quòd nullo modo Sigebertus, aut ejus filius Ottobertus in illa regione dominia obtinuerint, sed ad Vindonissam, quod sufficit assertoribus hujus opinionis, quorum pleriq; non multum soliciti sunt de Avendo castro, vt inde forment Avendspurgum, sed potius existimant Habspurgum Ergovianum esse primum gentis domicilium, à quo nomenclaturam desumpsit, cùm prius Altenburgi titulo vocaretur. Cætera, quæ objici possent, sunt minoris momenti. Et hæc hactenus pro Nona Opinione inter cæteras celeberrima, & plurimorum authorum applausu firmata, licet adhuc inter Opinionis terminos constituta: si tamen cum Pierleonistica componatur, longis passibus hæc Pierleonisticam antecedet, non solum argumentorum robore, conjecturarum probabilitate, sed vel maximè authorum gravitate ac multitudine: Siquidem, vt suprà ostensum, Pierleonistæ licet enumerent pro se authores circiter quadraginta quatuor, ex ijs tamen plus quàm dimidia pars meritò excluditur, & non sunt nisi tres aut quatuor ex ijs, qui mereantur nomen Geneographi. In hac verò opinione sunt adducti centum & plures authores, inter quos Geneographi triginta duo, & quidem quatuor Universales, qui diu in studio Genealogico versati penè totius mundi Geneses elaborarunt, quod nullus fecit Pierleonistarum, & si quis tentasset, certò mentem mutasset, vti accidit Bucelino. Nihil dubito plures adhuc esse pro hac eadem Opinione allegabiles, sed mihi non est copia omnium authorum, nec Bibliothecæ alicujus magnæ, è qua possem plures eruere. Vix tamen puto pro Pierleonistis multos prætermissos, pro ista complures, quos alij colligent. Et fortè prodibit adhuc aliquando vera series, & indubitata majorum Ottoberti Comitis, quem hæc opinio

filium Sigeberti Exulis, vel nepotem affirmat. Non dum omnibus chartis archivorum, & Bibliothecarum pulveres detersi, & excussi sunt. Indies prodeunt alia, & alia, quæ dudum ignorabantur.

IX. Mea circa hanc opinionem sententia sit, licet adhuc intrà terminos opinionis consistat, esse tamen cœteris hactenus adductis probabiliorem: nec multum esse curandum de majoribus determinatis Ottoberti, & in individuo, quià in illa antiquitate intercidisse majorum nomina nihil mirum: sufficit, quòd alia suppetant argumenta, ex quibus colligitur Ottobertum illum cultorem S. Trudperti originem suam à Francorum Regibus accepisse, adeóq; penè certum esse, quod Habspurgici non aliunde, quàm ab antiquis Germano-Francis Regibus descenderint. An verò à Theodoberto ut volunt Trithemius, Lazius, Piespordius, & alij; an à Childerico ut vult Stabius; an à Clothario Magno, vt Menlius, vel aliquo alio, id quià defectu scriptorum decerni non potest, parùm refert. Nulla antiqua familia est, quæ non laboret in primis suis majoribus, & hoc ipso antiquitatem suam multæ produnt, quòd primam suam originem non possint citrà controversiam aut conjecturam definire.

CAPUT X.

Decima Opinio de prima Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab Hugoberto Duce Transjurano.

§. *Unicus.*

Exponitur Opinio Decima, & reijcitur.

Laz. Comment. Geneal. Austr. lib. 1. c. 1. p. 23.

HAnc Opinionem Lazius attribuit Joanni Aventino, de quo, cùm retulisset communem opinionem superiore capite explicatam, ait: *A qua conjectura etsi non recesserit Joannes Aventinus, non ignobilis Historiarum Bojariæ Scriptor, tamen plerùque, atque vetustioribus familiæ alumnis prætermissis, ab Hugoberto Abbate derivare Austriades conatur, de quo nominatim Rhegino Prumiensis scriptum reliquit, cum de Anno loquitur* 859. Lotharius Imperator Hugoberto Abbati Ducatum inter Juram & Montem Jovis commisit, eo quòd tunc fidelissimus putaretur, vtpote affinitate conjunctus propter sororem Thietpergam. *De quo plura lege apud Ottonem Frisingensem lib. Chron. 6. cap. 2. Quæ etsi à vero non abludat opinio, quòd scilicet dubium non sit, Hugobertum Abbatem, cui Ducatum Juræ Montis avitum, & generi suo debitum Lotharius Imp. Ludovici Pij filius commiserat, de stirpe inclyta Habspurgensi defluxisse: tamen nec authorem gentis fuisse, & plures ante ipsum, & cognomine Habspurgenses, & finibus Juræ Montis claruisse, ea diplomata testantur, quæ in S. Trudperto, & Paterniaco Cœnobiis supersunt.* Hactenus

Lequil. in Ferdin. Arcidnca f. 197

Lazius, cujus narratione vel non intellecta, vel planè non lecta deceptus Lequile hanc opinionem ipsi Rheginoni attribuit, cum dixit *Da Hugoberto Duce di*

Trans-

Transjurano disse Regino, che cominciasse, nempè familia Habſpurgica. Nullum verò adhuc deprehendi, qui hanc opinionem ſeriò profiteretur, vel deduceret, vel probaret; ſed pleriq; de hac materia tractantes eam reijciunt. Ipſe Lazius vt ex adductis liquet; eam non probat: qui tamen ab hoc Hugoberto Duces Burgundiæ oriundos exiſtimat, eumq; ſecutus Pieſpordius, hoc ordine ſeriem Generationum diſponit.

Ramprechtus, qui & Rampertus & Amprinctus Altenburgi & Habſpurgi Comes Hettoprechti filius.

Guntramus I. Comes Altenburgi & Habſpurgi, à quo recta linea cœterorum, uſque ad hodiernos Archiduces.	Hugo I. Comes Altenburgi & Habſpurgi cui Ottobrechtsthal, Willetthal, Gravepan, & Keſtenholtz obveniſſe volunt. Vxor N.
Thietperga nupta Lothario I. Imperatori, & poſtea repudiata.	Hugobertus Abbas Hugeshovenſis titularis pro ejus ſeculi more, & uxoratus. Donatus Ducatu Transjurano ab affine. Vxor N.

Hugo Abbas Hugeshovenſis Dux Burgundiæ Transjuranæ. Vxor N.

Conradus cognomento Stratlingenſis Dux Burgundiæ Transjuranæ. Vxor Ermentrudis filia Luitfridi I. Comitis Habſpurgici Guntrami I. Neptis ſecundum Guillimannum.

Rudolphus I. Rex Burgundiæ Transjuranæ obijt Anno 912. Vxor N.

S. Rudolphus II. Rex Burgundiæ, contra Berengarium Anno 921. Rex Italiæ coronatus. Obijt Anno 937. à quo cœteri Reges Burgundiæ.

II. Verùm hæc deductio Regum Burgundiæ valdè controverſa eſt, & quis ille Hugobertus Abbas Hugeshovenſis frater Reginæ Thietpergæ, cujus meminerunt Rhegino & Otto Friſingenſis, nondum ſatis conſtat. Chiffletius Burgundiæ Reges maſculinâ ſerie deducit ab Altorffij Comitibus (uti & Bucelinus) neq; ſunt inanes ejus probationes. Henninges deducit eos ab Hugone Abbate *cujus proſapia ad Carolum Magnum refertur*. Et hunc facit patrem Conradi Strattlingenſis, avum Rudolphi I. Regis Burgundiæ. Chiffletius admitit originem à Carolo Magno, ſed per lineam fœmininam hoc modo: Chiflet. in Vindic. Hiſpan. fol. 8. & 12. Bucelin. To. 2. German. Sacropro. Henning. P. 1. Germ. fol. 77.

Carolus Magnus Imperator,
Concubina ejus nomine Regina.

Hugo I. Abbas Dux Burgundiæ.		Welphus Altorffi Comes in Suevia.
Adelheidis Vxor Conradi majoris Ducis Burgundiæ Com. Pariſienſis	Conradus Major Dux Burgundiæ	Juditha Vxor Ludovici Pij Imp.

 Rober-

Robertus Fortis Dux Francorum.	Conradus Junior Dux Burgundiæ Transjuranæ.
Robertus Dux & Rex Francorum.	Rudolphus I. Rex Burgundiæ.
Hugo Magnus Albus Dux Franciæ.	S. Rudolphus Rex Burgundiæ.
Hugo Capetus Rex Franciæ.	Conradus Rex Burgundiæ.

Hæc combinatio patitur adhuc aliquas difficultates, præsertim circà originem Capetinorum, cùm proavum Hugonis Capeti plerique vetusti scriptores dicant fuisse generis Saxonici. Sic Aimoinus Floriacensis vocat Robertum Fortem *generis Saxonici virum*. Ivo Carnotensis similiter. *Robertus Comes Andegavorum, qui fuit generis Saxonici vir*. Et Albericus: *Robertus Fortis Marchio de genere Saxonum extractus*. Author vitæ Ludovici Pij: *Translatum est regnum de genealogia Carolorum in progeniem Comitum Parisiensium, qui de genere Saxonum processerant*. Et plures alij idem affirmant, vnde non est verosimile, quòd Robertus Fortis, sive per lineam fœmininam à Carolo Magno, sive per masculinam ab Altorffensibus descenderit, quia id ejus tempore notum fuisset, neq; authores ejus ætatis scripsissent Regnum translatum ad aliam prorsus familiam: Guibertus Novingenti Abbas de Anselino Caroli Ducis proditore: *Dominum suum Regem prodidit, & in externum genus cursum genealogiæ transtulit*. Et Wilhelmi Calculi Continuator: *Huic quoque* (Ludovico V. Regi) *ex alia familia successit Hugo in regnum, Hugonis Magni filius*. Si itaque Hugo Capetus ex alia fuit familia, ex genere externo, alterius stirpis, immeritò deducitur illius genus à Carolo etiam per fœmineam propaginem, & per Caroli M. Spurium Hugonem. Et videtur melius scripsisse ante sexcentos annos Glaber Rodulphus, de origine Capetica: *Hugo filius Roberti Parisiorum Comitis, qui videlicet Robertus brevi in tempore Rex constitutus, & ab exercitu Saxonum est interfectus: cujus genus idcircò adnotare distulimus, quia valdè inantè reperitur obscurum*. Et Albericus suprà allegatus: *Iste Robertus à paganis Nortmannis fuit occisus; ulterius de ejus genere nescierunt Historiographi dicere*. Sed de hoc alibi locus erit plura promendi. Interim de Opinione hac decima, quæ insinuata à Lazio Sectatores deinceps nullos habuit, ceu minimè probabilis, hæc adduxisse sufficiat. Repetemus hæc fortè non semel, quia inculcanda sunt sæpius ijs, qui non omnia legunt, & obvia solent credere, quæ legunt.

Aimo. Floriac. lib. 2. de mirac. S. Bened.
Ivo Carnot. Ep. 89.
Alberic. Chronic. ad an. 968.
Auth. vitæ Lud. Pij.
Glaber Rodulph. l. 1. c. 3.
wilhelm. Nangiac. hist. Lud. 8.
Joan. Iperius Abb. in Chronic.
Guibert lib. 1. de vitâ suâ.
Wilhelm. Calc. Contin. lib. 8. c. 26.
Glaber. histor. lib. 1. cap. 2.
Alberic. sup. cit.

CAPUT

CAPUT XI.

Undecima opinio de Origine Auguſtæ Domus Habſpurgo-Auſtriacæ.

Habſpurgicos derivari à Comitibus Merſpurgicis.

§. *Unicus*

Refertur hæc opinio, & reijcitur.

ENtzelius quidam apud Henningem conatur è Saxonia repetere Originem Habſpurgicam, novâ & à nullo alio (quod ſciam) tritâ viâ; an oſtentandi ingenij gratiâ, an veritatis indagandæ ſtudio, an aſſentandi ſuis patriotis cauſa, non decernam; certè nullo operæ pretio. Sic verò ille Geneſim diſponit.

Altenburgenſes & Merſpurgenſes Comites, ex quibus Gero Marchio Luſatiæ & Brandeburgenſis ortus, juxta Entzelium. Henning. P. 2. Germ. fol. 93.

Guntramus Comes Altenburgenſis & Merſpurgenſis, qui ſedem ſuam in veteri arce circa Merſpurgum ad fluvium Cliam cum poſteris habuit, & vixit circa Annum 850.

Rabodus Comes Altenburgenſis & Mersburgenſis.

Otto Comes Altenburgenſis & Mersburgenſis.

Rabodus II. Comes Altenburg. & Merſpurgenſis Vxor Bertha filia Sigeberti ultimi Comitis Habſpurgici, cum qua propagatum ſecundum ſtemma Comitum Habſpurgenſium putat Entzelius.	Eruvinus Comes Altenburgenſis & Merſpurgenſis, Dynaſta Franconiæ & Wirtzburgi Vxor N.

Dietburga vel Darburga Vxor Alberti IV. Comitis Aſcaniæ.	Habburga concubina Henrici Aucupis Imp. ex qua natus Tanquardus.	Gero Comes Altenburgenſis & Merſpurg. Burggravius Magdeburgenſis, creatus ab Ottone I. Imp. Marchio Brandeburgenſis Anno 940. à quo cæteri Brandeburgici.

II. Hic author parùm valdè per orbem, & per libros videtur peregrinatus, qui cùm fortè legiſſet Habſpurgicos prius denominatos Comites Altenburgi, nullum aliud præter Saxonicum extare credidit Altenburgum. Veniſſet in Auſtriam, illic etiam vnum reperiſſet: veniſſet in Carnioliam, & Styriam, vtrobiq; vetuſta ſatis caſtra ſub Altenburgi nomine illi monſtrata fuiſſent. Et quis ille Sigebertus Comes Habſpurgicus circa annum Chriſti 1000. cujus filia Bertha poſtrema ſtirpis nupta fuiſſet Rabodo Merſpurgenſi? ex quibus antiquis documentis hæc deprompſit? Nullum credo hactenus repertum, qui huic

huic somnio subscriberet: videtur enim hæc opinio vti nata, sic dissoluta instar marinæ Spumæ: adeóq; nec digna refutatione. Tales fabulatores, qui ex suo cerebro parturiunt Genealogias, & sibi ceu oraculis credi volunt, inveniuntur plures; superiore præsertim seculo, quo nondum multi libri Typo subjecti erant. Putabant enim in rebus, quæ eorum tempore in obscuro erant, quidlibet licere confingere; crédituros illicò posteros, nec ullum unquam futurum, qui probationes exigeret. Sed nostrâ ætate verificatur illud Senecæ: *Tenue est mendacium: pellucet si diligenter inspexeris.* Longo tempore Author Ludorum Equestrium, seu Torneamentorum Georgius Reuxner (vt notat Balbinus) fidem habuit, & ceu verax æstimatus est, quem tamen explodit Henricus Meibomius; & fabulatorem hastiludiorum nominarunt Munsterus, & Stumpfius, quod fortè nomina aliqua pretio comparata inseruerit, alia confinxerit: de quo alibi occurret occasio plura dicendi.

Sen. Epist 79

Balbin. Epit. rer. Bohem. lib. 1. cap. 6. fol. 24.
Meibom. in Notat. ad Chron. Corbejen.

CAPUT XII.

Duodecima opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab antiquis Bavariæ Ducibus, & Marchionibus Antuerpiensibus.

§. *Unicus.*

Proponitur hæc opinio, & reijcitur.

Fugger in Spec. lib. 1. Bucel. To. 1. Germ Geneal. fol. 13.

JAm olim aliqui, sed Anonymi, vt est apud Henningem, hanc opinionem tradiderunt, quam postea sive Joannes Jacobus Fugger, sive ejus revisores reproduxerunt, ceu vero similem. Volunt isti ex posteris Adelgeri Bojorum Regis, qui Anno Christi 493. Gotthis junctus contrà Francos pugnasse fertur, & victus abdicato Regio titulo clientelare obsequium Francorum Regibus præstitisse: cujus nepos Utilo (vt ajunt) ob fidelem operam navatam Theodoberto filio Regis Francorum Theodorici contrà Danos, factus fuerit Marchio Antuerpiensis, per quem stemma geminum propagatum, Carolingorum scilicet, & Ducum Sueviæ. Libet exhibere Genesis fragmentum ex mente horum Authorum.

Adelgerus Rex Bavariæ Anno 456. postea renuntiato Regis titulo Anno 493. Dux Bavariæ.

|

Theodo Dux Bavariæ. Obit Anno 512. Uxor Reginobirga, quæ Reginoburgo seu Ratisbonæ nomen dedit.

Henning. P. 1. Germ. fol. 166.

Utilo Dux Bavariæ Anno 516. Cochelarium Regem Daniæ terra marique aggressus vicit, & à Francis in præmium Marchionatum Antuerpiensem accepit.	Theodo II. propagator stirpis Ducum Bavariæ.

*

Huge-

*

Hugobertus vel Sigebertus Marchio Antuerpiensis obijt Anno 563. Hactenus Henninges, qui ab hoc deducit reliquos Marchiones usque ad Carolum Magnum : Fugger verò conjecturando deducit Sueviæ Duces, & Habspurgicos, ut sequitur.

Aspertus vel Ansbertus Marchio obijt Anno 560.	Sigebertus Dux Alemannæ An. 630. filius Sigeberti Marchionis Antuerpiani nepos Utilonis, secundum Fuggerum.
Arnulphus cognomento Buggisus Marchio.	Ottobertus primus Comes Habspurgi floruit Anno 660.
S. Arnulphus March. & Dux Brab.	Babo Comes Habspurgi.
Ansegisus March. & Dux Brabant.	Amprinctus Comes Habspurgi Aano 688.
Pipinus Junior Dux Brabantiæ.	Ottobertus II. Comes Habspurgi fundator S. Trudberti Anno 724.
Carolus Martellus Dux Brabantiæ.	Ottobertus III. Comes Habspurgi.
Pipinus Brevis Rex Francorum.	Guntramus Comes Habspurgi obijt An. 814. vel Luitfridus Guntrami gener.
Carolus Magnus Imperator.	

Henning. cit. Fugger spec hon. lib. 1. fol. 20. 21. & 22.

II. Sic quidem cùm Henningio, licet eum non alleget, Joannes Jacobus Fugger, & insuper suspicatur, ab eodem prædicto Sigeberto Utilonis nepote propagatos Duces Sueviæ hoc modo.

Sigebertus Dux Alemanniæ Anno 630. nepos Utilonis Marchionis. Vxor Engeltrudis filia Heriberti Ducis Franconiæ.

Ottobertus primus Comes Habspurgi, ut sup.	Velibaldus Comes Vindonissæ.	Gunzo Dux Alemanniæ Anno 645.	Ernoaldus Major-Domus Regiæ.

Fridburga Vxor Sigeberti Regis Austrasiæ. — Godefridus Dux Alemanniæ obijt Anno 709.

Luitfridus Dux Alemanniæ Anno 722.

Odilo Dux Alemanniæ.	Theobaldus Dux Alemanniæ.

Hildeprandus Dux Alemanniæ filius Theobaldi vel Odilonis, parens Hildegardis Imperatricis Caroli Magni Conjugis.

III. Hæc opinio sic disponens Genesim, & commiscens Francos, Bavaros, Suevos, & Habspurgicos multis scatet erroribus, & anachronismis. Nam primò asserit, quæ non probat : Utilonem Bojum creatum Marchionem Antuerpiensem nullus veterum (quod hactenus legerim) prodit. Recentiores Utilonem Bojum agnoscunt, sed de ejus Marchionatu silent : ab eo aliquem prognatum Sigebertum, vel Hugobertum non abnuerim, sed vnde constat ab hoc sive Sigeberto, sive Hugoberto descendisse duos fratres, quorum vnus obierit Anno 560. alter verò Anno 630. floruerit : quod est incredibile, cùm toto

ferè ſeculo ab invicem diſtent. 2. Seriem Habſpurgicorum qualem hi exhibent, nullus aliorum Authorum prodidit, nullus duos Ottobertos ordine repoſuit parentem, & avum Guntrami. 3. Unde conſtat, quòd ex Sigeberto præfato ſimul ortæ ſint duæ illuſtres familiæ, Ducum Sueviæ per Gunzonem, & Comitum Habſpurgi per Ottobertum? Hæc eſt mera arbitraria imaginatio, velle tam diverſas perſonas in unam ſtirpem cogere, eo unico argumento, quòd nominetur circà ea tempora Dux Sueviæ, quibus floruit Ottobertus; ergò ex eodem patre ſunt nati. Item quia nominatur poſteà Godefridus Dux Sueviæ, cujus parentis nomen non indicatur, ergò fuit filius Gunzonis. Et plura talia hic coacervantur, & non probantur. Alia eſt Geneſis Sueviæ Ducum apud Chiffletium ex Thegano, licet fortè nondum exacta, nihilominùs priore certior, quæ ſic ordinatur.

Thegan. ap. Chiffletin Lum. Geneal. f. 205.

Gothefridus Dux Sueviæ.
|
Houchingus Dux Sueviæ.
|
Nebi Dux Sueviæ.
|
Imma Uxor N. Comitis in Suevia.
|
Hildegardis Uxor Caroli Magni.

Hæc Geneſis depromitur ex verbis Thegani ſcriptoris vetuſti, ubi ait de Carolo Magno: *Sibi junxit nobiliſſimi generis Suevorum puellam nomine Hiltegardam, quæ erat de cognatione Gothefridi Ducis Alemannorum: Gothefridus Dux genuit Houchingum: Houchingus genuit Nebi; Nebi autem genuit Immam: Imma verò peperit Hildegardam beatiſſimam Reginam.* Non diſputo fueritne Imma vir aut mulier, de quo vide Raderum; hoc ſatis propoſito, malè diſpoſitam eſſe Geneſim præmiſſam. Malè etiam adſtrui ab Henninge, quòd Anſbertus maſculinâ propagine originem trahat à Ducibus Bavariæ; patet ex ejus Geneſi, quam ſuprà adduximus cap. 4. §. 3. magis ſinceram, & probatam. Plura poſſent addi, ſed ex his ſufficienter eſt rejecta hæc opinio.

Rader. in Hildegar. Bau. S.

CAPUT XIII.

Decimatertia opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab antiquis Comitibus, & Præfectis Vindonissæ Helvetiorum.

§. I.

Explicatur Decimatertia Opinio.

OPinioni huic signum extulit Franciscus Guillimannus in opere, quod intitulavit *Habspurgiaca, sive de antiqua, & vera origine Domûs Austriæ, &c. ad Rudolphum II. Imperatorem, impresso Mediolani Anno* 1605. Doctrinam ejus breviter complectamur. Et docet I. Guillimannus: quantum ex veterum monimentis, ac literis fide dignis conijci potest, Genealogiam Habspurgicam petendam esse à veteri Helvetiæ nobilitate, primumque hujus familiæ Comitem, de quo certò constet) fuisse Ottobertum sub titulo Comitis Altenburgici: à quo reliqua series Altenburgicorum, & dein Habspurgicorum manavit.

II. Docet. 2. Si inquiratur in majores Ottoberti probabiliter ei patrem assignari posse Velibaldum, aut Theodibaldum Patritium, & Præfectum Vindonissæ in Helvetia. Extat quippe vetusta Inscriptio lapidi incisa, quæ consumptis vetustate primis literis Tibaldum vel Velibaldum Vindonissæ Præfectum testetur. Unde ait: *Et propè animum induco, ut eum Theodibaldum, sive Velibaldum esse credam, quem Aimo Ultrajuranum patritium sub Ludovico II. Dagoberti filio, generis nobilitate, & divitiis sese extollentem facit, cui frater erat Amelbertus, sive Adelbertus trito genti Habspurgicæ vocabulo. Imò qui Ottoberti Elsatiæ, & Brisiacæ Landgravij, quem tot auctores, tot sententiis, & contentionibus requirunt, potius genitorem credat; non aberret à tempore, loco, antiqua Altenburgensium potentia, & mecum sentiat.* Porrò Aimoinus, quem allegat, de Velibaldo, seu potius Willebaldo hæc habet: *Flaucatus* (is erat Præfectus Palatij, seu major Domus in Burgundia sub Clodoveo Rege Anno 649. *in Burgundiam transiens commissa sibi munia impigrè curabat. Cujus restitit conatibus Willebaldus Ultrajuranus patritius, qui generis nobilitate, & opum affluentia sese extollens, despectui ducebat illi subijci, aut ejus parere præceptis.* Pergit deinde narrare dissimulationem Flaucati, donec Willebaldus evocatus ad aulam, opprimeretur, provt etiam non multò post à Flaucato occisus est: sed neq; Flaucatus diù supervixit. Nam idem Aimoinus de utroq; sic concludit: *Flaucatus febre vexatus in scapha per Ararim Divionem castrum devectus, ibi exhalavit Spiritum, &c. Creditum est à plurimis hos duos viros Flaucatum videlicet, & Willebaldum, dignas meritorum suorum luisse pœnas, eo quòd multis irretiti essent perjurijs, quæ datis ad invicem per loca Sanctorum Sacramentis, commiserant.*

Guillim. lib. 2. Habsp. c. 3.

Aimoin. lib. 4. cap. 39. & 40.

Q 2 III. Do-

III. Docet 3. Habſpurgicos Comites ſanguine, & familiâ eosdem eſſe cum Altenburgicis, Altenburgicos cum Vindoniſſenſibus, idq; egregiè probat ex antiquis monimentis, & ſcripturis, præſertim quòd aliquando promiſcuè uſurpaverint titulos Altenburgenſium, & Habſpurgenſium. Et quidem Rathbotus ſeu Radepoto, qui omnium conſenſu fuit Habſpurgicus etiam Comes Vindoniſſæ eſt appellatus, vt ex obitûs Inſcriptione ejus conjugis in Codice pergameno habetur: *X. Calendas Auguſti obijt Itha Comitiſſa, Uxor Comitis Radepotonis, de Vindoniſſa.* Quod tamen fortè Rhythmi gratiâ aliquis poſteriorum temporum ſcripſerit.

Guillim. cit. f. 42.

MS. Einſidlenſ. Cœnob.

IV. Docet 4. Multò honorificentius eſſe Habſpurgicis derivari ab Helvetijs, quàm à Perleonibus aut Francis, quorum opiniones priore libro refutaverat; vtpote ab Helvetijs *gente olim armis viriſque* (inquit Tacitus) *mox memoriâ nominis clarâ;* qui teſte Julio Cæſare: *reliquos Gallos virtute præcederent.* Quorum amicitiam, & fœdera nunc quoque Auſtriaci Principes amplectuntur.

Tacit. lib. 1. hiſt. Cæſar. Comment. de Bello. Gall. lib. 1.

V. Docet 5. Unde anteceſſores Velibaldi originem traxerint incertum eſſe. Divinare tamen quiſpiam poſſet non ineptè à veteribus Romanis, qui Vindoniſſæ ante Francos, & Burgundiones dominati ſunt. Verba ejus appono: *Quodſi eatenus denique Habſpurgienſes ſive Vindoniſſenſes Comites Româ oriundos ſcriptores adfirmant, quatenus Vindoniſſæ, & caſtri Vindoniſſenſis Comites, & Præfecti Romani fuere, ſive à principio Romanorum Imperatorum eo in loco gubernatores, & miniſtri, non longè fortaſſe à vero receſſerint, &c.* Hanc verò fuiſſe mentem Joannis Stumpfij ante Guillimannum, fatetur ipſe Seifridus Pierleoniſta, & cum eo Lequile, his verbis: *Cæterùm Joannes Stumpfius etſi inficiari non poſſit Habſpurgiorum gentem à Romanis oriundam eſſe, nimis tamen altè petita eorundem tradit primordia, adeò ut non ſolùm veteres etiam Habſpurgios, ſed & omnes Altenburgicos Comites ab una eademque ſtirpe Romana propagatos affirmet: quorum majores ex præſidiariis militibus ad Vindoniſſam veterem Romanorum coloniam conſediſſe, arcemque Altenburgum extruxiſſe opinatur. Ejuſdem omninò opinionis eſt Franciſcus Guillimannus in ſuo Habſpurgiaco, quem miror nullam Stumpfij feciſſe mentionem, cum tamen penè omnia, quæ in hanc ſententiam affert, à Stumpfio ſit mutuatus.* Non vidi Stumpfium, proinde hic cenſuram ſuſpendo: nihilominus Guillimannus hanc opinionem adſcribit Ulrico Kriegio, & Alberto Argentinenſi, vt mox dicam.

Guillim. cit. lib. 2. c. 2.

Seifrid. lib. 1. cap. 6. Lequil. Tomo 1. fol. 236.

VI. Docet 6. Guillimannus probabilius tamen eſſe Vindoniſſenſes Comites ex antiqua Helvetiorum ſtirpe progenitos. Ità enim loquitur in ſua Helvetia: *Quidquid antiquæ dignitatis, & authoritatis Vindoniſſæ fuit, Comites Altenburgenſes occupavere, cùm caſtri Vindoniſſenſis Dominium ad ſe tranſtuliſſent: ædificatâque eo in loco novâ arce ſub antiquo caſtri titulo, quod Altenburg ideò nominarunt, Altenburgenſes ſeſe Comites, & Vindoniſſæ Dominos nuncupantes. Ipſi ex antiqua Helvetiorum ſtirpe, mox ſub Burgundis abolito Romanorum Imperio clari; tum verò ob virtutem Francis, qui Burgundiæ Reges extiterunt, in pretio habiti, maximas opes ſibi compararunt.* Hæc eſt totius opinionis iſtius ſubſtantia, & ſola difficultas

Idem Guillim. Helvet. l. 1. c. 3.

cultas de Ottoberti parente, & alijs ejus majoribus: cæterùm ab Ottoberto incipiendo, & in ejus successoribus sicubi discordat ab Authoribus alijs Guillimannus, concordari potest. Dispositionem graduum ab Ottoberto deinceps supra dedi cap. 9. §. 3. Consentire videtur Guillimanno Laurentius Beyrlinck, qui ab antiquis Helvetijs Habspurgicos ortum habere affirmat. Laur. Beyrl. Theat. vitæ hum. lit. H. fol. 109.

§. II.

Probatio Decimætertiæ Opinionis.

UT probet suam opinionem Guillimannus proponit Inscriptionem antiquam ex ruderibus Vindonissæ, quæ dicitur facta tempore Dagoberti Regis, extare in templo S. Martini, quam ex ipso Guillimanno, & Piespordio hic ad literam exprimimus. Guillim. Habspurg. lib. 2. c. 3. fol. 43.

✠ IN ONORE SCI
MARTINI ECPI
URSINOS EB
ESCUBETCO IɔE
TIBALDUS ✠ LIN
CULFUS FECIT.

Eandem Inscriptionem etiam produxit in Helvetia sua idem Guillimannus, sed aliter descriptam, nam prior est in Habspurgiacis. En tibi alteram diversam. Idem Guillim. in Helvet. lib. 1. c. 2

IN ONORE STI
MARTINI ECPI
VRSINVS EB
ELVPVS ET DE
TIBALDVS ✠ LIN
CVLFVS FECIT.

II. Vis ponitur in voce Tibaldus, quæ multum differt à Velibaldus, & Willebaldus, quia tamen dicit esse extritas literas; suspicatur esse nomen Velibaldi aut Theodibaldi: qui junctis opibus cum Ursino Episcopo templum illud condiderit: & putat verosimile esse hunc Velibaldum fuisse patrem Ottoberti adeóq; ejusdem familiæ. *Cur enim Theodibaldum Comitem, cujus eâ inscriptione in ipsius Vindonissæ, nunc quidem vici D. Martini æde remansit memoria, non crediderim Ottoberti parentem, potius quàm aliunde, ut plerique alij, requiram, aut adfingam? cum tempora quibus vixit, loca quæ tenuit, potentia quâ præstitit eandem sententiam reddant probabilissimam.* Et certè non videtur spernenda omninò hæc conjectura, consideratis illis circumstantijs, & supposito, quod Ottobertus in quo penè omnes consentiunt latè extensas possessiones habuerit in Burgundia Transjurana hæreditate acquisitas, & quidem etiam Vindonissam tenuerit, vix enim credibile alium diversum à loci Domino templi principis structuram in se recepisse. Deinde si vera est Genealogia veterum Comitum Guillim. Habsp. lib. 3. c. 1.

Salmensium, adhuc ante hunc Tibaldum, seu Theobaldum, seu Velibaldum fertur vixisse Ottobertus alius Comes Vindonissæ, dictus Habspurgicus anticipatâ nomenclaturâ apud Scriptores posterioris ævi, cujus filia Dorothea nupta Carolo Salmensi asseritur Anno 588. vidua fuisse. Et probabile jam tunc etiam Ottobertum illum Vindonissensem fatis concessisse, cujus filius aut certè nepos esse potuit Theobaldus, & patris sui vel avi nomen filio imponere. Hæc conjectura est in defectu monimentorum aliorum, sanè non penitus reijcienda.

III. Quod si ex Guillimanno quæras, quis fuerit Tibaldi pater, qui majores? respondebit fuisse nobiles Helvetios antiquos. Sed quia hos eo tempore dominatos, aut opulentos fuisse, quando Romani rerum potiebantur vix est credibile, dicet videri non malam conjecturam, quod Tibaldi proximi progenitores fuerint omninò Helvetij, remotiores verò Romani Vindonissæ Præsides aut Præfecti. *Quod si eatenus* (inquit ille) *Habspurgienses sive Vindonissenses Comites Româ oriundos affirmant, quatenus Vindonissæ, & Castri Vindonissensis Comites, & Præfecti Romani fuere, sive à principio Romanorum Imperatorum, eo in loco gubernatores, & ministri, non longè fortasse à vero recesserint. Et animi fallor, aut ea Ulrici Krieg, & Alberti Argentiuensis, & nonnullorum veterum, cum ità scriberent, neque Romanæ historiæ cognitionem aliam haberent, mens & opinio fuit.* Certè hæc non malè divinat Guillimannus, ac divinando firmat suam opinionem, concessurus ultrò Pierleonistis, hanc opinionem quòd Habspurgici à Romanis orti sint traditum ab Argentinensi, ab Ulrico Krieg, & fuisse traditionem tempore Rudolphi Imperatoris, sed à talibus Romanis, qui seculo quarto, & quinto æræ Christianæ pro Romanis Vindonissam gubernarunt, cum quo stare omninò potest, quod reliqui seculo sexto, & sequentibus fuerint Helvetij majores Habspurgicorum, non autem Perleones.

Guillim. Habsp. lib. 2. c. 2.

IV. Secundò probat suam opinionem, aut probare potest Guillimannus, quià non desunt authores, qui ei subscribant, ante Guillimannum Ulricus Krieg, vt modo dictum, Albertus Argentinensis, Joannes Stumpfius: post Guillimannum Joannes Pistorius Nidanus, Martinus Zeillerus, qui etiam citat Gasparem Dornavium, & Gasparem Scioppium in Consilio Regio, &c. Nec abhorret Didacus Lequile Pierleonista, qui ait: *La terza opinione appare assai probabile, restando ben dimostrata, e per ragioni, & per authorità, e per antichità, e per memorie quali legger si ponno appresso Guillimanno.*

Joan. Pistor. in Chron. Constant. Martin. Zeiller. in Judic. de historic. Dornav. in Panegyr. Rudolphi I. Imp. Lequile in Panegyr. Ferdinand. Caroli

V. Tertiò probat Guillimannus, quia Ottobertus, & successores ejus usi sunt titulo Comitum de Vindonissa. De Ottoberto quidem non extat ullum scriptum, sed de Anno 880. quo imperante Carolo Crasso floruit Landolus, seu Landolohus ex posteris Ottoberti, Episcopus Darviensis, seu vt alij volunt Trevirensis, qui sæpè ad S. Gallum divertebat Romam solitus proficisci. De hoc testantur Eckerardus continuator Ratperti Monachus S. Galli: *Cujus Vindonissa cum multis aliis hæreditas erat.* De Radepotone, quòd hunc quoque titulum usurpaverit supra diximus. Ex quibus non vana conjectura est, omninò Habspurgicos ortum habere ab illo Theodibaldo, seu Velibaldo Vindonissæ Præ-

Eckerard. in MSS. de casib. Monast. S. Galli. Guillim. Habsp. lib. 2. c. 3.

Præfecto nobili Helvetio, sive jam majores ejus Helvetij indigenæ fuerint, sive Romani primis seculis inquilini Helvetiæ.

§. III.

Impugnatur Decimatertia Opinio.

PRimum quod Guillimanno objicit Piespordius, est quòd ipsemet Guillimannus fateatur *incertum esse, an is quem inscriptio indicare vult Theodibaldus an Velibaldus legi possit, aut debeat.* Sed pro Guillimanno quispiam retorquere potest, etiam incertum esse an primus author Habspurgicorum ex Francis Regibus ortus statui debeat Sigebertus vel Odobertus: Sine dubio conjectura per se certitudinem non habet; sed verò simile tamen est, quòd pro *Tibaldus* legendum sit *Libaldus*, & erasum sit quod præcedebat *Ve*, aut *Wil*, quod conjunctum superiori efficeret Velibaldus, aut Willibaldus; vel forte fuit scriptum Theotibaldus. Piespord in Tab. Stemmat. 021.

II. Secundò objicitur, quòd inscriptio illa non prodat fuisse Comitem Vindonissæ. Verùm ex hoc non sequitur, quòd non fuerit; quia multi suos titulos ommittunt brevitatis causa, quod tamen non tollit illis tales titulos. Sic Imperatores in diplomatibus non subscribunt aliud, quàm solum nomen, *Ferdinandus, Leopoldus*: non tamen ex hoc sequitur, quod non sint Imperatores.

III. Tertiò objicitur: quòd Willibaldus ille Transjuranus non sit occisus Anno 644. vt habet Guillimannus, sed anno quarto regni Clodovei II. idest salutis nostræ 649. vt Aimo habet. Hæc quoq; Objectio vana est, quia Guillimannus annum reposuit in margine, & errore Typographi positum est DCXLIV. pro DCXLIX. numerus V. pro X. & plures alij errores irrepserunt in editionem Guillimanni, vt apparet legentibus. Deinde quinquennium ommissum non tollit narrationi probabilitatem, quia non desumitur argumentum ex anno certo, sed ex persona.

IV. Quartò objicitur, ex ipso Guillimanno colligi Velibaldum illum non fuisse Dominum Vindonissæ, quia fatetur, quod Childebertus II. Rex Austrasiæ, Burgundiam, & in ea Vindonissam per adoptionem Guntrami Regis patrui obtinuerit, & sedem Cathedralem inde Constantiam transtulerit An. 597. quo facto ostendit se absolutum loci Dominum. Nec hoc vim habet; quia posset dicere Guillimannus 1. inter annum 597. & 644. intercedere 47. annos, intrà quos poterat illud Dominium acquirere Velibaldus. 2. Quando quispiam consequitur alicujus castri Dominium, non eximit illud à supremo Dominio Principis: atq; ità licet Velibaldus esset proprietarius castri Dominus, semper tamen mansisset subjectus Regi Burgundiæ, sine cujus consensu Episcopatus transferri non potuit.

V. Unicum, quod seriò potest obijci, illud est: quod Guillimannus inquirendo originem Hasburgicam nihil superaddiderit prius inventis, præter unicam personam Velibaldi, & hanc sub dubio, & merâ conjectu-

rà,

rà, nec determinaverit an iste Velibaldus habuerit majores Romanos, aut Helvetios aut Francos, nisi divinando modo hoc, modo illud. Quæ tamen objectio communis est pluribus alijs opinionibus. Nam & Perleonistæ pro suis Perleonibus aliud non afferunt, quàm conjecturas; imò vt suas conjecturas forment, seriem generationum ab Ottoberto Comite turbant, & interrumpunt contrà fidem monimentorum antiquorum in Cænobijs, & fundationibus Habspurgicis repertorum. Trithemij verò, & Lazij sequaces non interrumpunt quidem ordinem generationum ab Ottoberto, sed in parente Ottoberti, & ejus majoribus pari modo titubant, & solis conjecturis utuntur. Proinde expensa hac Guillimanni inventione, judico probabilem esse, non autem certam, & si cui à Romanis deducere liberet originem Habspurgicam, hac via insinuata id exequi deberet, non autem secundùm Pierleonistas: quod tamen etiam sine conjecturis, vix aliquis in effectum deducet.

CAPUT XIV.

Decimaquarta opinio de origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Comitibus Thiersteinijs.

§. I.

Explicatur Decimaquarta Opinio.

Henning. P.1. Germ. f.257. M. An. Domin. in Assert. Gall Gothofred. in Gen. Chifflet. in Lumin. prærogat. lum. 2. fol. 322.

FUit quondam illustris familia Comitum de Thierstein in Suevia, qui tandem in Austriam sub Rupolpho I. migrasse, & Ebersdorffensem arcem condidisse feruntur: ab his volunt accersere Habspurgicam originem M. Antonius Dominicus J. C. in Assertore Gallico, & Theodorus Gothofredus in Genealogia Austriaca edita Anno 1624. quàm non vidi; sed exhibet Chiffletius, cum quo libet eam lectori ob oculos ponere.

Genealogia familiæ Habspurgicæ, ex originibus Murensis Monasterij in Helvetia, editis Spirenbergij Anno 1618.

I. *Ista est Genealogia nostrorum Principum: Theodoricus Dux Lotharingorum, & Chuono Comes de Rinfelden fratres fuerunt: horum soror fuit Itha Comitissa de Habspurg reparatrix hujus Murensis Cœnobij. Genuit autem Theodoricus Gerardum Ducem: ille verò genuit Gerardum de Egisheim, patrem Udalrici, & Stephani.*

II. *Chuono Comes de Rinfelden, genuit Rudolphum Regem: & ille genuit Agnetem, matrem Conradi Ducis.*

III. *Ita de Habspurg genuit Wernherum Comitem, & Richensam Sororem ejus de Lentzburg.*

IV. *Wernherus genuit Othonem, & Itham de Thierstein.*

V. *Otto genuit Wernherum, & Adelheidem de Huneburg.*

VI. *Itha*

IV. *Itha de Thierſtein, ſive Homberg, genuit Wernherum, & Rudolphum de Habſpurg.*

VII. *Idem Wernerus genuit Adelbertum, Gertrudem de Mumpelgard, Richenſam de Fierrito.*

VIII. *Albertus per Itham Comitiſſam de Pfullendorff, filiam ſororis Ducis Welph, genuit Rudolphum, & Comitiſſam de Linigen.*

IX. *Ruodolphus per Agneſam filiam Gottfridi de Stouffen, quod eſt inter Wormatiam, & Spiream, genuit Alberctum, Ruodolphum, Wernerum, Helwigam, Gertrudem, vxores Hermanni, & Luduvici fratrum Comitum de Froburg.*

X. *Albertus per Heilwigam filiam Ulrici Comitis de Chiburg, genuit Albrectum, Hartmannum.*

XI. *Ruodolphus frater dicti Albercti per filiam Luitholdi de Regenſperg genuit Gottfridum, Wernherum, & alios complures.*

Hanc Genealogiam Gothofredus veram, & genuinam eſſe cenſet: Chiffletius verò imperfectam, & mutilam pluribus argumentis oſtendit, quæ contrahemus.

Eandem Genealogiam reimpreſſit Dominicus Abbas Murenſis An. 1651. cujus obſervationes circa eam ſequenti §. adferemus.

§. II.

Impugnatur Decimaquarta opinio, & iterum vindicatur.

SI conferatur hæc Genealogia cum alia ejusdem Cœnobij Murenſis circà eadem tempora conſcripta, manifeſtè colligitur hæc in multis deficere, nec agnoſci poſſe genuina, illam ſuo loco inferius proponemus.

Contrà hanc eſt 1. Genealogiſta hic Monachus Murenſis, ſermone, & diſpoſitione barbarus, indiligens, & varius, prætermiſsâ ab initio virili ſtirpe Principum Habſpurgicorum orditur ab Itha Lotharinga, cujus maritum Radepotonem ne quidem nominat.

II. Contrà 2. Itham hanc, quæ omnium confeſſione, & conſenſu ſcriptorum fuit Lotharinga, nominat Comitiſſam Habſpurgicam duplici errore, quia hunc titulum non à genere, ſed à marito trahere debuit; deinde quia maritus nondum putatur uſus hoc titulo, ſed ejus filius Wernerus. Unde & ipſa (vt ſupra oſtenſum) nominata eſt *Uxor Comitis Radepotonis de Vindoniſſa.*

III. Contra 3. oſtendit Genealogiſta magnam indiligentiam, quòd Itham ſcribat nudè fuiſſe ſororem Theodorici, & Chunonis, qui erant ſolùm fratres uterini non germani, quod poſterior Geneographus accuratè diſtinxit. Idem eſt de Agnete matre Conradi, quem iſte non ſatis exprimit, alter verò expreſsè vocat Conradum Ducem de Zaringen.

IV. Contra 4. In num. 6. manifeſtus eſt error, vbi ponit *Itha de Thierſtein ſive Homberg*, quia fuerunt duæ diſtinctæ familiæ, vti nominibus ſeu prædicatis, ità & in poſſeſſionibus. Et confundit duas Ithas, quarum vna de

qua hic mentio fuit revera Hombergica genere, sed Wernero II. Habspurgico nupta, altera fuit Itha nata ex Wernero I. Comite Habspurgico, & nupta Rudolpho Comiti de Thierstein, à quo cæteri Thiersteinij, qui nihil de cætero ad Habspurgicos. Errorem autem hujus Geneographi advertit Guillimannus, quod Homberg, & Thierstein Dominia fuerint vicina, vti & Rhynfelda, in valle Friccæ seu Frickthall, adeò vt eorum Domini convenientes in prato, cui nomen Efezmar, obversis invicem tergis quisq; ad suum castrum oculos conijcere potuerit. Non igitur hæc Itha de Thierstein, sed solùm de Homberg appellanda erat, mater Werneri, & Rudolphi.

Guilim. lib. 4. c. 4. Habspurg.

V. Contrà 5. hic Geneographus inter filios Alberti Habspurgici prætermisit numerare Rudolphum Imperatorem numero 10. & transivit mox ad alteram lineam, ad Rudolphum fratrem Alberti: quod sine dubio ex crassa ignorantia fecit, cum legeret duos Rudolphos eodem tempore, credens esse unum eundemque. Vel certè, quod ego suspicor, hic author ignarus formandæ Genealogiæ collegit solùm Benefactores sui Cœnobij, permiscens plures familias, & in unam coaptans. Quidquid sit, cùm in ipsis Alberti, & Heilwigis Kiburgicæ liberis, quorum tempore vixisse videtur, recensendis erraverit primogenitum ommittendo, satis negligentiam suam, & imperitiam ostendit, vt proinde parùm fidei mereatur. Qua de causa verò Gothofredus, qui & hanc Genealogiam, & alteram infra producendam sinceriorem edidit, & factâ comparatione inter vtramque censuerit istam esse veriorem; cùm sileat Chiffletius, ego non capio, quià statim primà fronte vtraque inspecta apparet, hunc authorem planè rudem esse, & ignorantem, vel fortè malitiosum, quales nostro ævo plures esse conqueritur Scioppius, qui gloriam Habspurgo-Austriacæ Domûs obfuscatam, & splendorem nominis extinctum vellent.

Dominic. Abb. apud Lequile. To. 1. de reb. Austr. f. 249.

VI. Sed quomodo præmissa Genealogia intelligenda sit, egregiè explicat Dominicus Abbas Murensis in libello suprà allegato, apud Lequilem, ex quo libet nonnulla decerpere ipsis formalibus verbis Authoris. Ait igitur: Pro clariori intellectu hujus Genealogiæ observandum in primis est, quod quidam anonymus de eadem accuratè notavit in hæc verba. *Actorum (nos librum Fundationis nuncupamus) collector, quamvis Anonymus fidelissimus sanè ac certissimus author Monachus fuit Murensis Monasterij, vixitque ante annos ferè quingentos: nimirùm, ut ipse testatur sub Canzelino Abbate, de quo ibidem agitur in Instrumentis Annorum 1128. & 1132. Scripsit autem paulò post obitum Adelberti Comitis circà Annum plus minus 1142. monuitq; posteros, ut sicut ipse, quæ vel ante eum, vel suis temporibus huic Sanctæ Ecclesiæ collata fuerant descripserat; sic & illi facerent, qui post ipsum venturi erant. Unde non vana fortè fuerit eorum conjectura, qui Genealogiam Actis præfixam non unius tantum Authoris fuisse dixerint, sed duorum. Quorum prior fuerit, vel idem Actorum scriptor, vel alius ejusdem Cœnobij Monachus ipsi coætaneus, qui Genealogiam duxerit usq; ad Richenzam, de Fierrito, quæ idem seculum non longè excessit, ubi stemmatis pars prior non incommodè constitui poterit. Rectè enim partem alteram, seu supplementum conficient, quæ subsequuntur ab* Al-

Alberto marito Ithæ de Pfullendorff, & deinceps, diverso omninò stylo, & speciali loquendi formula conscripta. Per Itham, inquit, *per Agnesam, per Helwigam, per filiam Luitholdi, &c. quæ continuatorem potius redolent, quàm primitivum Authorem, &c. Quo verò tempore continuator suum Genealogiæ supplementum attexuerit; hinc colligi videtur, quòd inter liberos Alberti, & Helwigæ duos tantum filios Albertum, & Hermannum recenseat, omisso tertio ab Anno* 1242. *passim celebrato.* Hæc Dominicus: sed malè addit illum, qui omissus est, tunc nondum natum, vel Monachis non innotuisse, quia Rudolphus ille omissus (postea Imperator) natus est Anno 1218. & fuit primogenitus; si ergò juniores innotuerant, & nati erant, potuit etiam innotescere Rudolphus primogenitus, vt passim creditur. Probabilius putem completam illam Genesim circa an. 1226. quo nondum plenam prolium Alberti notitiam habuerint Murenses, & casu iste ommiserit Rudolphum, sicut accidit Lequileo, vt infrà dicemus.

VII. Rursum ibidem Dominicus, vt ex stylo colligo (non enim sua Lequile satis distinguit ab alienis) advertit, quòd in illa priore Genesi superiore capite relata, dicatur: *Itha de Thierstein sive Homberg genuit Wernherum*, quod sic intelligendum arbitratur: *Itha nominatur de Thierstein, ex quo suscepit duos filios Wernherum, & Rudolphum de Habspurg, sic dictos à stemmate paterno Ithæ matris, quæ fuit filia Wernharij, soror autem Ottonis Comitis de Habspurg. Ex his quasi digito demonstrari potest Guillimanni lapsus, dum Wernhero Comiti de Habspurg Ottonis filio, non Adelbertum, ut nos, sed Wernherum Ithæ de Thierstein filium supponit, cum tamē Itha de Thierstein soror fuerit Ottonis Comitis de Habspurg. Fefellit credo Guillimannū pronomen Idem, qui ratus id Wernerum immediatè præcedentem indicare, non advertit ibi ab Auctore Genealogiam Comitum de Habspurg propter Comites de Lentzburg, de Baden, de Thierstein interruptam resumi, ac deinceps ordine deduci usque ad Albertum, & Hartmannum fratres Rudolphi Regis Romanorum, &c. alioqui in Wernhero Ottonis filio Habspurgicæ familiæ proles mascula prorsus defecisset. Wernerus enim iste quem Guillimannus lineæ Habspurgicæ interserit, non fuit Comes de Habspurg, sed ut dictum Comes de Thierstein, & per consequens etiam Adelbertus, si ejus filius, cæterique omnes, qui longissimâ serie sibi mutuo succedunt Comites, Principes, Duces, Reges, &c. paterno stemmate ex Comitibus de Thierstein descendunt. Quis credat? imò quis non indignetur? Absit enim ut Habspurgica Domus tot invictissimorum Heroum procreatrix ulla vi dirui possit, &c.* Hactenus Dominicus Abbas, & ex eo Lequile. Sed omninò ipse falli videtur, non Guillimannus. Nam vt suprà dictum, hoc ipso, quòd Geneographus ille Murensis scribat *Itha de Thierstein sive Homberg*, ostendit suam inscitiam, cùm duas distinctas Ithas in unam confundit, Itham scilicet de Thierstein, quæ à marito sic appellata est (fuitq; filia Wernheri I. Habspurgici, soror Ottonis) & Itham de Homberg, quæ à patre sic nominata fuit, Uxor Werneri II. Habspurgici ex Ottone geniti, cui suprà Uxorem non assignaverat, sed interrumpendo Genesim, egit de successione Richensæ, quæ fuit Habspurgica soror Wernheri I. Hac successione finita, revertitur ad filium Ottonis Wernherum, cujus loco solùm nominat ejus conjugem *Itham de Thierstein sive Homberg*, & deberet ponere *Itha de Homberg uxor Werneri II. genuit Wernerū*, &

 Rudol-

Rudolphum. Et sic intellexit Guillimannus: sic alter Geneographus expressit: & consequenter dicendo numero 7. *Idem Wernerus genuit Adelbertum* intelligi debet Wernerus immediatè præcedens, non superior Ottone genitus, nempe Wernerus III. filius secundi. Ridiculum verò est, quòd dicat Ithæ de Thierstein, sive Homberg filios *Wernerum, & Rudolphum sic dictos à stemmate paterno Itha matris.* Quis unquam Geneographus ità solet appellare masculos à stemmate materno? Uxores benè solent nominari à stemmate paterno, filij verò non item à materno. Benè itaque discurrit Guillimannus, malè Dominicus, & quidem iste supponens Itham dictam de Thierstein, sive Homberg eandem esse, quæ supra nominata fuerat Werneri I. filia soror Ottonis, cum fuerit diversa, nata de Homberg, non autem de Thierstein, Uxor Werneri II. & mater Werneri III. prout expressè habet alter Murensis Geneographus apud Gothofredum, quem Dominicus si legit, malè corrigere voluit: si non legit mirum est, cùm in eodem Monasterio inventus sit, vt ait Gothofredus; nisi fortè interea deperditus, quia Gothofredus scripsit An. 1624. Dominicus autem 1651. Videtur autem etiam Piesporius ignorasse hanc Genealogiam, & alteram infra proponendam à Gothofredo editas, quia licet sibi formet bivium, cùm ad Ottonem Habspurgicum pervenit ponendo semel unicum Wernerum Ottonis filium, juxta verò eundem Wernerum Ottonis filium cum altero Wernero nepote, nihilominùs ait: *Hunc qui hactenus scripserunt Wernero II. natū ignorarunt, aut utriusque nomen vitamque in unam contulerunt.* Et rursum: *Hunc* (nempe Wernerum II.) *præter Guillimannum cæteri omnes Ottonis filium, & Alberti III. patrem constituunt.* Sed ante Guillimannum scripsit Murensis Geneographus uterq; à Gothofredo editus, quorum saltem unum viderit Guillimannus, cum faciat Murensium chartarum mentionem. Et videtur omninò suadere etiam Chronologia. Nam si Otto (vt habet ipse Piesporius) An. 1080. interfuit ludis Equestribus Augustæ celebratis, fuit tunc minimum 30. annorum, & obijt 1110. Sexagenarius. Wernerum II. credibile est natum circà annum 1080. vel prius, qui si cum Wernero III. confundatur, & obijsse dicatur post Annum 1162. quo adhuc inter testes adducitur; fuisset octogenario major: quod quidem impossibile non fuit; sed si idem Wernerus supponatur genuisse filium Adelbertum An. ætatis 25. jam Albertus (quem constat obijsse An. 1199.) pervenisset ad ætatem 94. annorum. At verò interposito Wernero III. juxta utrumque Geneographum Murensem (quidquid sentiat Dominicus Abbas) optimè cohærebit Genealogia. Nam Otto obijt An. 1110. Wernerus II. An. 1143. Wernerus III. An. 1162. Albertus deinde Dives An. 1199. Quæ cum anteriores Trithemio, & Lazio coævi non observassent, & nihilominùs laborarent, quomodò integro seculo duas solùm generationes concederent, scripserunt Wernerum II. minorennem relictum ab Ottone, sub cura, & tutela Alberti patrui; sed nullâ allegatâ authoritate (quantum deprehendere possum) solùm ea de causa ne videretur Wernerus I. nimis senex gignere Albertum, qui An. 1199. obijt. Sed non est credibile Wernerum II. ab Ottone relictum minorennem, quia sic eum in senectute gignere debuisset; siquidem

Piespord. in stemm. Austr. Schē. 3. p. 5.

vt

vt diximus An. 1080. fuit Otto minimum Annorum triginta, & obijt 1110. cur vel cum nuptijs exſpectaſſet totos 40. annos, vel ante quadrageſimum ætatis annum non obtinuiſſet prolem ? Credamus itaq; potius Geneographis antiquis Murenſibus, quàm recenti Dominico, cui tamen in cæteris libenter aſſentimur, modo Wernerum III. non excludat. Hinc jam

VIII. Si benè expendatur hæc Genealogia conſcripta circa An. 1226. vt paulò ante ex Dominici Abbatis conjectura dictum eſt, eadem prorſus erit cum altera ſequenti capite adducenda, licet hæc parùm rudior, & obſcurior. Nam omiſſis, quas ille interſerit, alijs familijs, & adhibitâ explicatione ſuperius allatâ, hæc demum Geneſis elicietur ex illa.

N. 1. & 3.	Radepoto Comes de Vindoniſſa. Uxor Itha Duciſſa Lotharingiæ Soror Theodorici Ducis. Reparatrix Cœnobij Murenſis.			
N. 4.	Wernerus I. Comes de Vindoniſſa, & primus de Habſpurg (deeſt Uxor)	Richenza de Habſpurg nupta Comiti de Lentzburg.		
N. 5.	Otto Comes de Habſpurg.	Itha Comitiſſa de Habſpurg, Uxor Comitis de Thierſtein.		
N. 6.	Wernerus II. Comes de Habſpurg Uxor Itha de Homberg.	Adelheidis Comitiſſa de Habſpurg. Vxor Comitis de Huneburg.		
N. 7.	Wernerus III. Comes de Habſpurg. (deeſt Vxor.)	Rudolphus Comes de Habſpurg.		
N. 8.	Gertrudis Com. de Habſpurg nupta N. Montbelgartenſi.	Adelbertus Comes de Habſpurg Vxor Ithà Comitiſſa de Pfullendorff.	Richenſa Comitiſſa de Habſpurg, nupta N. de Fierrito.	
N. 9.		Rudolphus Comes de Habſpurg Vxor Agneſa filia Gottfridi de Stauffen.	N. Comitiſſa de Habſpurg, nupta N. Comiti de Linigen.	
N. 10. & 11.	Wernerus IV. Comes de Habſpurg.	Albertrs II. Com. de Habſpurg. Vxor Hailwiga filia Vlrici Comitis de Kiburg.	Rudolphus Com. de Habſpurg. Vxor filia Luitholdi Com de Regenſperg.	Helwigis & Gertrudis Com. de Habſpurg. nuptæ duobus fratribus Comitibus de Froburg.
Albertus Comes de Habſpurg.	Hartmannus Comes de Habſpurg.	deeſt Rudolphus Comes de Habſpurg, qui poſtea Imperator.	Gotfridus, Wernerus, & alij plures de Habſpurg.	

Hæc omninò mens fuit primi Geneographi Murenſis, qui rudis in ſcribendis Genealogijs aliqua prætermiſit, quæ poſteris occaſionem dederunt malè illum interpretandi, & aſſerendi, quòd Habſpurgici originem habeant à Thierſteinijs. Ideò poſterior Geneographus ejusdem Cœnobij, emendaturus, & ſuppleturus defectus ab hoc commiſſos, eandem ipſam Seriem (vt videbimus) produxit, ſed multò clarius, adijciens ea, quæ deſiderabantur. Cæterùm,

terùm, licet hoc fragmentum bonum sit Genealogiæ Habspurgicæ, est tamen solum fragmentum, & nihilominus manet adhuc quæstio de aliis majoribus Radepotonis, & de prima origine altiori, quam hic Geneographus non investigavit, contentus meminisse Benefactorum sui Cœnobij, inchoando ab Itha, quæ Cœnobium instauravit, & quasi de novo condidit. Quod autem M. Ant. Dominicus Gallus hanc Genesim judicaverit genuinam Habspurgicorum, facilè causam divinamus, vt scilicet nobilitatem Habspurgo-Austriacorum deprimeret, & viceversa Capeticam attolleret, pro qua laboravit in vanum.

CAPUT XV.

Decimaquinta opinio de origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Gunthramo, vel alio quopiam Comite Altenburgico prætermissis ejus majoribus.

§. I.

Explicatur Decimaquinta Opinio.

QUi securiore viâ incedere volunt, difficultates vitare, & certiora sequi, prætermittunt primos gradus Comitum Altenburgi, quorum certa, & indubitata connexio non habetur, & inchoant ab ijs, à quibus putant se absque controversia prosequi Genealogiam. Sed etiam in hoc variant.

Rhoo Annal. l. 1. — II. Gulielmus de Rhoo in Annalibus Austriacis incipit à Gunthramo I. quem Guillimannus, & alij, secundum hoc nomine, vocant. Floruit is circà annum 950. Consentit in hoc Christianus Matthias, qui de Pharamundana stirpe in Habspurgicos derivata conjecturam dubiam putat, à Guntramo tamen Divite deinceps certam Genesim agnoscit. Pari modo auspicatur à Gunthramo Jacobus Marchantius. Ab hoc eadem Guntramo inchoant quædam membranæ veteres Cœnobij Murensis in Helvetia, & Dominicus Abbas ejusdem Cœnobij libello edito constantiæ Anno 1651. cujus Synopsim paulò post dabo. (Christ. Matt. in Theatro. — Jac. March. lib. 3. Flandr.)

Albit. in Geneal. Gualt. in Chron. Princ. — III. Antonius Albitius incipit à Betzone filio prædicti Guntrami, quem alij Betzelinum, Lancelinum, Cantzelinum appellant. Subscribit Albitio Joannes Gualterius Belga.

Wursbain. in Relat. Histor. Tab. a. Gen. — Leonardus Wursbain Norinbergensis Doctor librum edidit multâ refertùm eruditione; sed non satis digestum pro lectorem facilitate, & intellectu, in quo fatetur originem Habspurgicam à Rapotone ultimo Altenburgi, & primo Habspurgi Comite ritè posse deduci, antiquiora verò suspicatur incerta. Nihilominùs aliâ viâ procedens à Carolo Magno derivat Habspurgicos, vt suo loco explicabimus.

Fugger in Specul. lib. 1. fol. 23. — Jo. Jacobus Fugger ponderatis alijs opinionibus, tandem arbitratur originem Habspurgicam repeti debere à Luitfrido, sive is fuerit ex Attici progenie, vt aliqui volunt, sive filius Luithardi rectâ serie ab Ottoberto descendens, vt communior opinio, quod indecisum relinquit.

IV. Ex

IV. Ex quo saltem habetur, quòd isti Authores tanquam certum supponant, Habspurgicos Comites originem habere ab Altenburgi, seu Vindonissæ Comitibus, licet istorum certa series defectu documentorum exhiberi non possit. Quis autem Altenburgicis dederit initium, an Romanus, an Francus, an Suecus vel Helvetius, non inquirunt, quia vt ajunt multi in hoc labore oleum, & operam perdiderunt conjecturando. Videntur tamen pleriq; supponere, quòd Vindonissæ Comites orti sint à vetustis Francorum Regibus. Fundamentum potissimum sic opinantium sunt scripturæ Murensis Cœnobij in Helvetia, quibus credunt: nihil soliciti, quid per alia Monasteria dispersum reperiatur. Sed non ideò prætermitti debent etiam alij majores Habspurgicorum, qui sui memoriam reliquerunt in alijs locis, tametsi certa graduum connexio haberi non possit; quia singuli eorum conferunt aliquid ad splendorem Augustæ familiæ, cujus honori tales labores eruditorum suscipiuntur. Interim exhibebimus hic, quæ ab his authoribus proponuntur.

§. II.

Genealogia Habspurgicæ Domus ex veteribus membranis Cœnobij Murensis edita à Gothofredo, à Jo. Jacobo Chiffletio, & contractius à Lequile.

I. GUntrannus Comes de Altenburg, *cognomine Dives, genuit Lanzelinum Comitem de Altenburg.* Chifflet. in lumin. prærog. fol. 323.

II. Landzelinus *genuit Rudolphum, Radepotonem, Wernherum Episcopum Argentoratensem, & Landzelinum Juniorem. Wernherus verò Episcopus Cœnobium nostrum Murense construxit Anno Domini M. XVIII. Fuit etiam Fundator Castri Habespurg. Is à Conrado Imperatore anno Domini M. XXVII. Constantinopolim missus, ibidem anno M. XXIX. diem clausit extremum.*

III. Radeboto *verò frater Werneri Episcopi, duxit Uxorem Itham, Theodorici Ducis Lotharingiæ germanam, & Chunonis Comitis de Rhinfelden Uterinam Sororem. Genuit autem Dux Theodoricus Gerardum Ducem: ille verò genuit Gerardum Comitem de Egisheim, patrem Udalrici, & Stephani. Chuno Comes de Rhinfelden genuit Rodolphum Regem; & ille genuit Agnetem matrem Chunradi Ducis de Zäringen. Radeboto verò Comes de Altenburg genuit ex Ita Ducissa conjuge Ottonem, Adalbertum, & Wernherum, jam Comites de Habspurg nuncupatos, & Richenzam vxorem Comitis Udalrici de Lentzburg. Otto verò Comes prædictus occiditur ab Ernliebo milite; & sepelitur Argentinæ ante altare S. Laurentij. Adelbertus frater ejus obijt anno Domini M. XXV. Sepultus in Monasterio nostro Murensi; ambo sine liberis decedentes. Kal. Augusti obijt Itha Comitissa, vxor Comitis Radepotonis de Vindonissa.*

IV. Wernerus *verò alter frater illorum duxit Regelindam Comitissam vxorem. Is Basilicam nostram Murensem consecrare fecit anno Domini M. LXIV. obijt verò III. Idus Novembris anno Domini M. XCVI. sepultus in Cœnobio. Reliquit filios Ottonem, & Adelbertum, & Itam vxorem Comitis Rudolphi de Thierstein. Adelbertus, cujus vxor Judenta non genuit filios.*

V. Otto

V. Otto *verò genuit ex Hilla Comitissa de Pfyrt Wernherum Comitem, & Adelheidem vxorem Comitis de Houvenburg, & Friccæ. Præfatus Comes Otto occiditur VI. Idus Novemb. ab Hessone nobili de Usenberg an. Domini M.C.X.*

VI. Wernherus Comes, *Ottonis, & Hillæ filius genuit Wernherum, & Rudolphum ex Itha Comitissa de Homberg conjuge, quorum Rudolphus obijt* ANNO M.C.XLVII. *sine prole.*

VII. Wernherus de Habspurg Comes *ex Itha de Homberg genitus, genuit ex Domina de Starckenberg vxore Adelbertum, & Richensam, conjugem Comitis de Fierrito, & Gertrudem, Comiti de Montpelgard nuptam. Obijt Wernherus an. Domini* M.C.LIX. *sepultus in Monasterio nostro.*

VIII. Adelbertus Comes de Habspurg *Wernheri filius genuit ex Itha Comitissa de Pfullendorff, Rudolphum Landgravium Alsatiæ, & Itham Comitissam de Liningen.*

IX. Rudolphus Landgravius, *Adelberti & Ithæ filius, genuit ex Agnesa filia Gotefridi Comitis de Stouffen, quod est inter Wormatiam, & Spiram, Albertum Landgravium, & Rudolphum Comitem de Habspurg, & Helwigam, vxorem Hermanni Comitis de Froburg, & Gertrudem vxorem Comitis Ludovici, Comitis de Froburg, fratris Hermanni; & Wernherum Comitem de Habspurg, qui sine liberis decessit.*

X. Albertus Landgravius Alsatiæ, *genuit ex Helwiga Comitissa de Kiburg Rudolphum Romanorum Regem, Albertum Canonicum Basileensem, & Strasburgensem, & Hartmannum, qui sine liberis decessit.*

Rudolphus verò Comes de Habspurg, *& Dominus in Louffenberg, & Cletgouve, frater prædicti Alberti Landgravij, genuit ex Gertrude nobili de Regensperg Gotfridum, Wernherum, Ottonem, Eberhardum, & Rudolphum Episcopum Constantiensem.*

Hactenus illa Genealogia, quæ collata cùm altera, quam suprà retulimus cap. 14. §. 1. multò exactior est, licet videatur recentior illâ; cum enim ex illa priore quasi eadem verba subinde referat, apparet quod posterior Genealogista voluerit prioris errores emendare. Exorsus iste est duobus gradibus altius, quàm prior, nec ulterius se ad anteriores extendit, quia sine dubio in suo Monasterio Anno 1018. fundato, plura de Habspurgicis notata non reperit nomina, præterquam Lanzelini, & Guntrami, quorum alter parens, alter avus fuit Radepotonis, cui nupta Itha Lotharingica. Cùm verò etiam ex Trudpertino Monasterio antiquiore documenta exstent de anterioribus Comitibus Altenburgi, non minor illis habenda est fides: atque ità vtcunque ampliari potest hæc Genealogia Murensis Monachi. Fragmentum tamen hoc ambabus manibus nunc amplexantur, qui sincerè scribunt de Habspurgica Domo, quia per hoc convincuntur Pierleonistæ erroris, & figmenti, quo volunt Habspurgicam stirpem Germanam extinctam in Wernero, sive II. sive III. vt suprà vidimus. Porrò hoc fragmentum cùm sit coævum Rudolpho I. Imperatori Habspurgico, ipsa sui antiquitate se probat, nec aliâ eget probatione, cum efficacissima in hoc genere soleat esse probatio, antiquæ membranæ, veterum authorum asser-

assertio, lapides sepulchrales, diplomata, & literæ, quæ de hisce generationibus copiosè satis producit Guillimannus, & fortè nos alibi attingemus. Paulò aliter (vt suprà adverti) Dominicus Murensis hanc Genealogiam deducit, quam videre mihi non licuit, nisi contractam apud Lequile; ideóq; imperfectiorem. Eam nihilominùs provt reperi exhibebo.

§. III.

Alia Genealogia ex MSS. Cœnobij Murensis conscripta à Dominico Abbate Murensi, & ex hac à Didaco Lequile.

NOn multum differt hæc à superiore, quia tamen nec Lequile vbiq; est obvius, nec Dominici Abbatis Opusculum, quod ipse ego studiosè quæsitum, hactenus nancisci non potui, spero non displiciturum Lectori, si hanc quoq;. ijsdem verbis, quibus Lequile, adduxero Genealogiam, *cujus seriem* (vt loquitur Lequile) *breviori ordine hoc modo decem Generationibus exhibemus.* Ex quibus verbis colligo, quod Lequile Genealogiam Dominici contraxerit. Lequil. de reb. Austri. ac. P. 1. fol. 221.

GUNTRANNUS.
Comes de Altenburg cognomento Dives.

VIxit Guntrannus seculo X. nempe An. Domini 950. vt Gerardus de Roo lib. 1. Annalium consignavit. Filium reliquit hæredem nomine Kantzelinum.

Generatio Prima.

KANZELINUS.
Comes de Altenburg.

DE hoc Kantzelino, sicut & de patre Guntranno liber Fundationis Monasterij Murensis expressè testatur. Ejusdem Cœnobij monumenta quatuor filios tribuunt Kanzelino eidem, Radepotonem, Rudolphum, Kanzelinum, & Wernerum, seu Wernharium.

Generatio Secunda.

RADEBOTO.
Comes de Altenburg, primus de Habspurg, cognomento Constans.

IDem liber, qui suprà, & commemorationem Radepotonis facit, & ipsi tres filios assignat, videlicet Ottonem, Albertum, & Wernharium. Auctor Genealogiæ Fundatorum addidit etiam filiam nomine Richenzam.

Generatio Tertia.

WERNHERUS sive WERNHARIUS.
Primus Comes de Habspurg cognomento Pius.

QUam justè Wernharius cognomentum Pij sit adeptus, facilè est intelligere ex ijs, quæ ex libro fundationis prolixius de eo comemorat Guill. l. 5. c. 1.

ad quem Lectorem remitto. De obitu Wernharij idem liber Fundationis mentionem facit, qui etiam eidem duos filios tribuit, Ottonem, & Adelbertum: & Genealogia Fundatorum addit quoq; filiam nomine Itam.

Generatio Quarta.

OTTO.

Comes de Habspurg cognomento Doctus.

DE Ottone liber Fundationis continuata serie duo inter reliqua subnectit. Unum, quòd per aliquot annos Advocatiam, seu protectionem Murensis Cœnobij tenuisset: alterum, quòd post aliquot annos ab Hessone quodam nobili de Usimberg in Domo suo Buttenheim interfectus esset: corpusq; ejus ibidem in Claustro ante januas Ecclesiæ ejusdem Monasterij sepultum.

Generatio Quinta.

WERNERUS II.

Comes de Habspurg.

DE isthoc Wernero in vnico duntaxat Instrumento Monasterij Murensis fit mentio expressa circà finem libri Fundationis. Guillimannus lib. 5. c. 4. hunc Wernerum erroneè Ottonis nepotem facit, deceptus vno Wernero Comite de Habspurg, qui in rerum natura nunquam extitit. Liberi Werneri in Genealogia Fundatorum adnotantur his verbis: *Idem Wernerus genuit Adelbertum, Gertrudem de Mumpelgard, Richenzam de Fieritto.*

Generatio Sexta.

ADELBETUS I.

Comes de Habspurg cognomento Dives.

GUillimannus loco suprà citato asserit Werneri Comitis filium fuisse, non hunc Adelbertum, sed Wernerum alterum: idque probare conatur ex monumentis Murensibus. At præfatus Abbas Dominicus, qui integram Fundatorum Murensis Cœnobij brevemq; adnotavit Genealogiam, Guillimannum eisdem, quibus alios oppugnat armis, funditùs expugnat. De Uxore atq; liberis hujus Adelberti Divitis, eadem Genealogia sic habet: *Albertus per Itam Comitissam de Pfullendorff, filiam sororis Ducis Welph, genuit Rudolphum, & Comitissam de Linigen.*

Generatio Septima.

RUDOLPHUS I.

Comes de Habspurg.

RUdolphus per Agnesam filiam Gotfridi de Stouffen, quod est inter Wormatiam, & Spiram, genuit Albertum, Rudolphum, Wernerum, Hetvigam, Gertrudem vxores Hermanni, & Ludovici fratrum Comitum de Froburg: ita Genealogia Fundatorum. De hoc Rudolpho Comite nulla præterea mentio reperitur, in monimentis Cœnobij Murensis.

Gene-

Generatio Octava.

ALBERTUS II.

Comes de Habspurg cognomento Sapiens.

GEnealogia Fundatorum de vxore, & liberis Alberti hæc habet: *Albertus per Heilwigam filiam Ulrici Comitis de Kiburg genuit Albertum, Hartmannum.* Alia monumenta Monasterij Murensis addunt etiam tertium filium Rudolphum. Ità enim in Fastis legimus: *Domina Heilwigis de Habspurg, nata de Kiburg Comitis Alberti II. vxor, & Regis Rudolphi prædilecta mater, quiescit in Monasterio Muri.* Quoddam aliud instrumentum adducit author, in quo Albertus ipse Comes Canonicus Argentinensis, & Basileensis vocatur.

Generatio Nona.

RUDOLPHUS II.

Comes de Habspurg primus Romanorum Rex, &c.

DE hoc Rudolpho quem Juniorem, & de patruo ejus Rudolpho, quem seniorem appellabant, agitur in quadam Bulla Pontificia Innocentij Summi Pontificis sub Dat. Lugduni Kal. Februarij. Pontificatus ejusdem an. VI. quæ Bulla incipit: *Dilectis Filiis, &c.*

Generatio Decima.

ALBERTUS III.

Comes de Habspurg, primus Cæsar Augustus, Austriacorum Principum.

ALbertus Rudolphi filius ex Habspurgi Comite I. Dux Austriæ, &c. non longè ab Habspurgo interficitur. Mortem Alberti Cæsaris Rudolphus de Liebegge Scholasticus Beronensis versibus planxit, &c. Hæc omnia è libello præfato sunt assumpta, cujus author totum suum laborem his tantum Generationibus X. compaginavit. Ità Lequile ex Dominico.

Utramque hanc Genealogiam in quantum conveniunt, ultrò admitto; & veram existimo, sed altior Origo inquirenda est, cùm constet dudum ante Habspurgicos plures vixisse: & in hoc vertitur cardo difficultatis, vt prima illorum nobilis origo ostendatur: ad quod non sufficit ibi solum incipere, vbi omnia certa, & anteriora ommittere.

§. IV.

Opinionem hanc nonnihil ampliatam, ostenditur esse probatissimam.

MUrenses Cœnobitæ cùm scriberent fundatorum suorum memorias, non erant multum soliciti de Genealogijs; vnde initium fecerunt ab ijs, qui primi vel Fundatores vel Benefactores occurrebant. Et de his, quæ annotata sunt omninò merentur fidem præ multis alijs; Sed non ideò solùm illi ad Genesim Habspurgicam spectant, quorum meminere Murenses: quærendi

plures alij, quærenda subsidia apud alios scriptores, in alijs Cœnobijs: quod quidem præstiterunt Lazius, Menlius, Guillimannus, alij; vt si altioris originis indaginem prætermittere velis, & solos Comites Altenburgi, & Habspurgi recensere, saltem ab an. Christi circiter 600. citrà controversiam ordiri possis Genesim Habspurgicam.

Henschen. To. 3. April. ad diem 26. II. Primus erit in ordine hactenus ex vetustis membranis notus *Ottobertus Comes*, qui S. Trudperto locum condendæ ædiculæ assignavit, hic floruit circà an. 640. obijt an. 667. vt plerïq; tradunt. Nihil dubito habuisse parentem æquè divitem ac nobilitate clarum; sed ejus, & aliorum majorum nomina obvoluit vetustas. Author vitæ S. Trudperti, qui fuit Erkenbaldus, & putatur vixisse circà annum Christi 800. & post eum alius, qui scripsit seculo decimotertio, expresse nominant *Ottobertum Comitem*, cùm de S. Trudperto inquiunt: *Ad nobilem quendam Dominum Alsatiæ, qui dicebatur Othobertus, de cujus stirpe magnifica generosa propago Comitum de Habspurg traxit originem.* An verò ipse Ottobertus, & ejus majores se nominaverint Comites de Habspurg, vti putant nonnulli, vel Comites Altenburgi, & Vindonissæ, vti vult Guillimannus, nolo hic disceptare. Puto tamen illo seculo prædicata ejusmodi nondum fuisse usitata; vnde licet jam tunc castrum Habspurg in Ergovia stetisset, non tamen ab eo se denominasset Ottopertus, saltem in Scripturis, & Instrumentis. Quidquid verò sit de nomenclatura, stirpem tenemus, quæ jam an. 640. Christi, titulo, & dignitate Comitum insignis posterioribus Habspurgicis, & Austriacis sanguinem communicavit. Et hoc in dubium revocari non potest.

III. Jam quæ in Orbe illustris familia potest altius ordiri cum fundamento, & veritate suam Genesim, & quæ saltem ab an. 600. Christi? Non sum nescius apud Lazium, Henningem, & recentiorem Bucelinum multas reperiri Genealogias, quæ multò altius incipiunt, sed nulla additur probatio: & in multis tam manifestæ apparent fictiones, vt ipsas sæpè familias pudeat ejusmodi ementitæ originis. Ego post multas horas in hoc studio Genealogico non solùm Austriadum, sed & plurium nobilium familiarum absumptas, non possum aliud cum veritate dicere, quàm quòd non pridem scripsit Papebrochius:

Papebroch. To. 2. April. in Propylæ. cap. 3. §. 45. *Eæ familiæ, & sunt, & meritò habentur antiquissimæ, quæ suum nomen ad quatuor, aut quinque secula sursum ducere, ac probare possunt, ex publicis eorum, de quibus agitur temporum documentis: sine quibus ascendere, qui nititur, somniculosos Genealogistas inveniat oportet, etiam ad Remum ac Romulum, ipsumque Adamum, qualemcunque familiam adulatoriâ fictione perducturos*: vult dicere; suspectas esse Geneses, quæ ante an. Christi 1100. incipiunt, & non possunt ostendere documenta legitima. De summis Principibus alia est ratio, quia horum facta, & nomina jam olim ab Historicis sunt consignata; sed de alijs familijs infrà Magnos Principes nihil reperies primis 6. vel 7. seculis præter nuda nomina sine cognominibus; quæ tamen secernere non poteris, nisi aliquis proximus ad ea tempora historicus (scribens postquam cognomina inventa erant) cùm esset adhuc recens memoria continuatæ successionis hujus vel illius familiæ, dubium sustulerit; vel certè sacrorum locorum erectiones, per aliquot seculorum traditio-

ditionem memorias alicujus familiæ conservaverint. Et hoc contigit Habspurgicis: nisi fuissent Cœnobia Trudpertinum, Murense, S. Petri Hercyniæ, & alia, perijsset eorum memoria, quæ adhuc extat ab anno Christi 640. Enimverò

IV. Primis seculis æræ Christianæ nulla nobilis familia de Genealogijs erat solicita, vtpote in continuis revolutionibus, & populorum migrationibus, per quas integræ familiæ vel eradicabantur, vel transferebantur: nec erat locus inter assidua bella literis, vix erat qui scribere nosset. Et si quid annotatum fortè fuit; per bella, ruinas, incendia, barbarorum incursus, sublatum est, ac interijt. Nulla instrumenta ferè comparent, quæ ante annum Christi millesimum confecta, & scripta fuerint. In ipsis Cœnobijs, quæ sola conservarunt aliquid antiquitatis, licet reperiantur scripturæ nonnullæ ante tempora Caroli Magni formatæ, suspectæ tamen sunt, & plures supposititiæ, quàm sinceræ; vti nuper adverterunt accuratissimi scrutatores antiquitatis Henschenius, & Papebrochius. Sed esto omnes tales scripturæ ejusdem essent ætatis, quam præferunt, nihil tamen ex illis aliud possemus elicere, quàm summorum Principum nomina. Cæteri, qui adducuntur in subscriptionibus, solo nomine noti sunt, nec ullum cognomen habent, vt non possis securè dicere hoc nomen ad hanc, illud ad aliam spectare familiam. Imò subscriptiones testium olim non fuerunt vsitatæ. Plurima diplomata exhibet Gewoldus in Metropoli Salisburgensi à Carolo Magno ejusque successoribus edita, in quibus ne quidem Cancellarij subscripti sunt. Ludovicus Imperator Caroli Magni filius An. Christi 821. solebat curare solùm subscribi: *Signum Hludovici Serenissimi Imperatoris, Sigebertus ad vicem Fredegisi Abbatis.* Et alibi: *Hildebertus Subdiaconus ad vicem Grumoldi Archi-Capellani recognovi.* In multis nec talia sunt addita. Et hic modus subscribendi duravit vsq; ad tempora Ottonum; atque adeò vsq; ad an. Christi millesimum, circà quem adhiberi cœperunt subscriptiones testium, sed solis eorum nominibus appositis. Sic Henricus III. Imp. in diplomate dato Popponi Episcopo Brixinensi, ait: *Qui autem hoc Forestum fieri laudaverunt, hi sunt. Wezil, Adelram, Babo, Hezeman, Willehalm, Hildebolt, Sigehart, Berchtoldt, Alberich, Geroldt, Odalrich, &c.* Cùm verò hæc nomina propria communia sint multis familijs, nemo divinaverit, ad quam quisq; istorum familiam spectet. Dixi hæc de publicis, nam in privatis quibusdam Notationibus donationum, & contractuum reperiuntur etiam seculo nono testes subscripti, sed eodem modo sola eorum nomina, vt An. 849. in quadam donatione facta Episcopatui Frisingensi, hæc leguntur: *Isti fuerunt præsentes testes Norpl:st, Comes. Arfriti vassus Dom. Volchrad Pazrih. Unolz Gereat. Ratpot. Wibcor. Reginbart, Herupebrt. Tetih. Heripolt. Jacob. Fritilo. Gerpold. Ummili. Gundheri, &c.* qui omnes fuerunt nobiles, & tamen non constat cujus familiæ. Unde casso labore fatigantur, qui suorum majorum nomina ante annum Christi millesimum venantur; nisi ex aliquo archivo Religiosi Domicilij suæ fundationis aliquid producant. Alibi certè vix reperiuntur scripturæ, quæ secula quinque excedant. Et si quæ tales monstrantur, egent certè examine, & diligenti inspectione;

Heschen. & Papebr. in Propylæ. Antiquar. ad To. 2. April.

Gewold. in Metrop. Salisb. addit. Monast.

Idem in Episc. Brixin. fol. 472.

Gewold. cit. in Episc Ratisbo l. 546.

ne; ne ex recentibus, modicâ interveniente rasurâ, factæ sint antiquæ: quod facillimum est in illis instrumentis, quæ in pergamena (vel vt Alva solet scribere, *in charta pellicea*) conscripta sunt. Quanquam etiam instrumenta aliqua recentioribus seculis scripta, præferunt annos priorum seculorum, & se produnt ficta insolitis subscriptionibus, vti adverterunt Henschenius, & Papebrochius. Quæ & plura similia, si quis consideret, velitq; nomen veracis Geneographi obtinere, non facilè nobilium familiarum origines ante annum Christi millesimum auspicabitur. Hinc rara avis in terris, quæ suam nobilitatem cùm Habspurgicis conferre audeat, vel possit etiamsi horum origo altius repeti non posset, quàm ab Ottoberto, vel An. Christi 640. Interim cùm in hac opinione nobis sistere non sit animus, ad alias convertamur.

Alva in Mil. Mar.

Hensch. ad To. 2 April. Propylæ. ant.

CAPUT XVI.

Decimasexta opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari ab Attico seu Ethicone Alemanniæ, & Alsatiæ Duce.

§. I.

Explicatur Decimasexta opinio.

PRimum hujus opinionis authorem fuisse Gebuilherum nonnulli arbitrantur, sed hic in sua Epitome Ferdinando I. Cæsari dicata opinionem communem Trithemij amplexus est. Wolfgangus Lazius, & post eum Guillimannus, Lequile, & alij eam insinuarunt: novissimè Bucelinus cantatâ palinodiâ, & explosâ Pierleonistarum fictione, argumentis firmare aggressus est. Substantiam ejus Guillimannus, exprimit his verbis: *Non desunt, qui ab Attico Leudesij Palatij sub Theodorico Præfecti filio, Erckembaldi nepote Scaturiginem Habspurgensium derivant. Atticum enim Palatij Præfectum ab Hilperico, aut ejus fratre Theodorico Alemanniæ accepisse Ducatum cum Elsatia. Inde porrò Elsatiæ Landgravios, quo titulo, & regione Habspurgij potiuntur. Attico enim natos præter D. Ottiliam, Hugonem, Hettonem, Battaconem, & Adelbertum. Adelberto Mazonem, Eberhardum, Luitfridum. Luitfrido nuptui datam Hiltrudem unicam filiam Ottoberti Habspurgiensis in Romarico monte, ex qua cùm prolem non tulisset, adoptaverit patrueles Ottobertum (à quo Habspurgiensium deinceps successio) Hugobertum, Theodibaldum, & Eberhardum.* Paulò aliter Lazius, & distinctius exprimens circumstantias: *Atticus vel Ethico cognomine Adelricus, filius Leuterici (quem alij Leodisium vocant) majoris Domûs Franciæ apud Clodoveum secundum, & Dagobertum Reges, ex Bersuynde S. Sigismundi Regis Burgundiæ nepte, & Divi Leodegarij Episcopi sorore germana: cùm diu officio Majoris Domûs in Francia paternis vestigiis insistens præfuisset apud Chilpericum Regem, ab eodem circà Annum Domini 666. in ea parte Austrasiæ, quæ Romanorum in Republica tractus, sive comitatus Argentoratensis*

Laz. Migrat. lib. 8 Guillim. Habsp. lib. 1. cap. 3. Lequil. in Ferdinando Arciduca fol. 197. Bucelin. To. 2. German. Sacropro.

tensis nominabatur, Dux creatus, addito cognomine Alemanniæ, & Suevorum, &c. Adelbertus Attici Ducis filius, S. Ottiliæ, Hettonis Comitis Brisgoviensis, Hugonis Comitis Alsatiæ, atque Battaconis Comitis Willerthallensis, ac Ergoviæ germanus frater in Ducatu patri successit, &c. Progenuit verò is tres filios Eberhardum Ducem, & Successorem in Ducatu Alemanniæ, Masonem Comitem, quem alij Regem vocant, & Luitfridum Comitem, &c. Albericus (Hettonis filius) *quatuor filios genuerat, Ottbertum, Hugobertum, Eberhardum, & Theobaldum Comites, quos Luitfridus Adelberti Ducis filiorum tertius adoptavit: Unde quidam Habspurgiensium stemma deducere conantur, &c. Luitfridus tertius Adelberti Ducis filius, & Attici nepos, cùm ex Hiltrude Comitissa Habspurgiensi à Romersperg, & Altberg nullam prolem haberet, adoptavit patrueles suos, Hugobertum, Ottbertum, Eberhardum, & Theobaldum filios Alberici Comitis, &c. Hos ditione Alsatiæ Carolus Martellus Major Domûs Franciæ, Pipini Regis pater, privavit. Unde in angustias redacti Comitatuum, alius se appellaverat Comitem ab Altberg, secundus à Romersperg, tertius ab Avendo castro. Sunt enim, qui has ditiones putent eos hæreditariò accepisse à Luitfrido patre, qui postremi Comitis Avendi castri, hoc est Habespurg à Sigeberto Rege Austrasiæ descendentis filiam Hiltrudem, una cum supranominalis castris in conjugium acceperat. Quodsi verum est, Comites Habspurgenses, qui postea Ergoviam obtinuerunt, & Brisgoviam Alsatiamque recuperaverunt, &c. ab hoc Luitfrido Attici Ducis Alemannorum in Edelsassia nepote, genus ac primordia repetant necessum est, &c.* Hæc Lazius, ex quibus satis intelligitur opinionis substantia, cujus etiam Schema juxta posteriorem designationem Bucelini apponere libet. Ità ergò ipse Tomo II. paulò copiosius quàm priore.

Agilolphingici Generis Fragmentum Genealogicum.

Egga sive Eganus Major Domûs Regiæ à Dagoberto Rege institutus sub Annum Christi 640. Uxor Gerberga Richimeris Principis, & S. Gertrudis Hamaticensis Fundatricis filia.

Adalbaldus Dux. Uxor S. Rictrudis Ernoldi Tholosæ Com. filia.	Erchinoaldus Major Domus Regiæ, ab Ebroino occisus. Uxor Leudesindes.	Sigefridus, alijs Sigebertus Princeps.
S. Mauronťus Abbas cum SS. Sororibus, Clotsende, Eusebia, & Adalsende. VV.	Leudisius Major Domus Regiæ ab Ebroino occisus. Uxor N. ex sanguine S. Sigismundi Burgundiæ Regis.	

Ethico sive Atticus, cognomento Adelricus à Childerico Rege Dux Alemanniæ, & Alsatiæ constitutus Anno 670. Uxor Beresvindes, Soror Bilhildis Reginæ.

S. Ottilia V. Abbatissa, & Rodesinda ejus soror Monialis.	Adelbertus sive Albericus Dux Alem. & Alsat. Uxor I. Gerlindes. 2. Bathildis.	Etho Comes Brisiacæ. Fundator Ethenheimensis.	Hugo Com. Inf. Alsatiæ Uxor Irmentrudis soror S. Remigij.	Battaco Comes Ergoviæ.

* X Eber-

*			)(	
Eberhardus Dux Alemann. & Alsatiæ Fundator Murbacensis Anno 724. Vxor Falconara.	Luitfridus Dux Alem. & Alsat. Vxor Hiltrudis Comitissa, & hæres Habspurgi, sine liberis.	Masso regulus Alsatiæ Fundator Cœnobij Masmünster. cum sororibus.	Albericus Dux, & Comes Leberthallensis Vxor N.	Ettho Episcopus Argentinensis.

Warinus Dux Major Domus Carolomanni Regis. Vxor è Ducibus Sueviæ.	Theobaldus Comes prim. Pfyretarum.	Ottpertus à Luitfrido, & Hiltrude Habspurgica adoptatus, restaurator S. Trudperti. Vxor Leutgardis.	Eberhardus Monasticem professus in Luders, & Hugopertus Dynasta Brisiacæ.

Luitfridus Comes Habspurgi, pater Luitfridi II. & Hundfridi. Vxor N.	Hugo Comes Brisiacæ & Neomagensis.

§. II.

Probatur Decimasexta Opinio.

MUlta adducit Bucelinus tam Tomo I. Germaniæ Sacroprophanæ, quàm Tomo II. ad comprobandam hanc opinionem; sed quæ potiùs assertivè dicta videri possint, quàm ad probationes idonea, uti illud in primis, quod Bucel. To. 1. Geneal. f. 21. ait. Attici majores *eosdem fuisse cum majoribus Agilolphingorum Theodonum, & Carolingorum, &c. dum una æquè atque altera familia, cùm ipsorummet assertione Principum, tùm vetustissimorum fide scriptorum ad Francorum se Regium genus referat.* Hic nominandi fuissent tales Principes, & vetustissimi authores, qui ostenderent quâ serie Attico à Regibus Francorum descenderit: sed hæc ait ignorari: Sufficere tamen, quòd constet Atticum à Regibus Francorum originem ha-Idem To. 2. hist. Agilolph. f. 356. buisse, quia *verosimillimum nobis semper visum, ex Adelrico illo, quem Piesspordius, Scioppius, Firmianus, Brombachius, atque alij anno Christi* 492. *defunctum scribunt, & Alsatiæ, Mosellanicæ, Arduennæ, & Brabantiæ Principem appellant, Wambertique patrem Ansberti avum faciunt, quàm certissimò descendisse: quo autem patre, seu avo is sit editus, haud facilè à quocunque id solidè comprobandum autumamus.* Cæterùm ex eodem authore ejusq; fuso discursu has ego probationes elicio.

II. Prima probatio est à rejectione aliarum opinionum, Trithemij, Guillimanni, & Pierleonistarum. Secunda desumitur ex Carthophylacijs Trudpertinis, ex quibus producit binas authoritates in hæc planè verba: *Trudpertinos audiamus: Amprinclus post se reliquit unicum filium Ottpertum hujus nominis III. qui & ipse unicam filiam Hiltrudem habuit, quæ Duci Luitfrido hujus nominis primo Adelberti Alsatiæ Ducis filio nupta fuit. Qui Luitfridus, cùm ex ea nullam prolem tulisset, quatuor filios Ducis Alberici adoptavit: videlicet Ottpertum hujus nominis quartum, propagatorem stirpis Habspurgensis, Hugobertum, & Eberhardum, & Theobaldum Comitem Pfyretarum primum, &c.* Ita, vt ait, Trudpertini; annalesne an Ascetæ, an chartophylacia, & membranæ, non distinguit, sed mox adjungit: *Qui ijdem alio loco, postquam priorem Habspurgi Comitum Genealogiam percensuissent, & in Ottperto III. ejusque filia Hiltrude desiissent, sic inquiunt: Atque hi primi*

primi fuerunt Comites de Habspurg Fundatores primi Monasterij S. Trudperti, qui ibidē sepulti cernuntur, in quibus & horū prima masculea proles defecit, &c: Hæc Bucelinus, quæ fideliter transcribere placuit, eo quod in his potissimum sit opinionis hujus fundamentum. Optasse verò, vt illam priorem Genealogiam, quæ in Hiltrude desiit exhibuisset, quo faciliùs de veritate opinionis possemus decernere.

III. Tertia probatio sumitur à similitudine stemmatis seu scuti gentilitij Habspurgicorum cum Atticonis, & Alberici Ducum Alsatiæ. Addamus verba ipsius Bucelini: *Ottpertus proin senior, ut & Conradus sive Gunzo Ottperti gener etsi diversi lineâ minimè tamen genere, ad eosdem, ad quos & Atticus, atque Etbo & Albericus avos referendi, cùm eosdem semper pro insigni Leones, sed neque hos, neque scuta colore dissimilia: Provincias sive ex æquo æqualiter diversas, sive alternatim mixtas quaquaversum haberent, &c*: Et post paucula: *Hinc sive Helvetiam, sive Sueviam sive Alsatiam superam, sive Inferam ritè lustres, ut multa passim sunt ab ijsdem condita cœnobia, ut priscæ potentiæ monimenta, eadem vbique appensa vetustissima literis sigilla, & Gunzonis tanto post eruti magno numero multis defossi seculis nummi; Agilolphingorum, Guelphonum, Habspurgicorum, unum omninò idemque signum referunt; uti & cum mutatis sedibus translata quoq; nomina Altorffium Alsatiæ & Sueviæ, Altenburgum Helvetiæ, & Algoviæ, quo minus de Habspurgo Burgundiæ, & Argoviæ dubites, alterum ab altero cognominata.* Bucelin. cit.

IV. Quarta probatio est ex mutuis inter Agilolfingos, Suevos, Alsatas, & Habspurgicos matrimonijs, quibus magni Principes conantur stabilire suos Principatus, & cavere ne ad exteras familias devolvantut. Id Bucelinus insinuat illis verbis, postquàm asseruit veteres Comites Habspurgi longo tempore familiam singularem constituisse; *uti & illam Gunzonis sive Conradi Alemanniæ Ducis, cujus tres filias Laitbergam, Odam, atque Fridburgam monumenta vetusta memorant, primâ Ottperto 1. Habspurgico, alteram Arnoldo Buggiso Mosellanicæ Duci nuptas, tertiam Sigeberto Regi desponsam, pro veteri Agilolfingorum more, quantumq; per Canones licuisset, cognatorum connubia exambientium ne (quod usq; hodie eorundem posteri Austriaci observant) amplissimæ Provinciæ & Principatus, adeò vetusta jure familiæ proprij seu dotis, seu hæreditatis, quocunq; alio titulo ad exteros devolverentur*. Hæc apud Bucelinum opinionis hujus fundamenta. Cæterùm

V. Quis fuerit Egani vel Egæ antiquis authoribus nominati parens, non facilè posse decerni arbitratur, licet ex Regum Francorum majoribus ortus credatur. Egani verò filios fuisse Erchinoaldum Adalbaldum, & Sigebertum tradit *Blondellus acuratissimus rerum Francicarum Historiæ & Geneseos pervestigator*. Ut ait Bucelinus, an verò probet, id non possum statuere, quia ad manum authorē non habeo. Idem senserunt Nicolaus Gillius apud Bollandum & Theodoricus Piespordius: sed ex Fredegario videtur colligi, Erchinoaldum fuisse diversæ stirpis ab Ægane, vbi docet Ermenfridum Æganis generum ob interfectum Comitem Arnulphum Rhemos fugisse, & *Erchinoaldum majorem domûs factum, qui consanguineus fuerat de genetrice Dagoberti*, quâ de re videri potest Bollandus. De reliquis gradibus, vt Leudesio, Attico, Adelberto consulatur Bucelinus, & Lazius. Nic. Gill. in Annal. Franc. Clod. II. Piesp. in stem. Bolläd. To. 1. Feb. f. 297. Laz. Comen. Gen. lib. 1. c. 1. fol. 24.

VI. Ad firmandam intentionem Bucelini facere potest diploma, quod recitat

Guillim lib. de Epifc Argentin. cap. 4. & 5.

citat Guillmannus de fundatione S. Stephani Argentinensis, editam à Lothario I. Imp. vbi fundator ejus Cœnobij nominatur Adalbertus Dux Alsatiæ, & ait Lotharius: *Dilecta cognata nostra venerabilis sanctimonialis, & Abbatissa S. Protomartyris Stephani Ruadrut, in ambitu infra muros Argentorato, majestatem nostram adijt offerens obtutibus nostris auctoritates, & munimina chartarum illustris parentelæ nostræ progenitoris Ducis Adelberti, qui fundavit jam dictum locum in parte suæ hæreditatis, quæ sibi pertinuit inter ruinas veteris Argentorati, &c.* Si proinde Adelbertus Dux fuit progenitor parentelæ Lotharij Imp. sequitur fuisse ejusdem stirpis cum Carolingis. Fundatum porrò putat Guillimannus Cœnobium S. Stephani circà An. Christi 680. quod Adelberto Attici filio planè congruit. Interim tamen per hoc non probaretur, ex hujus Adelberti posteris stemma Habspurgicum continuatum.

§. III.

Censura Decimæ-sextæ opinionis.

PRobabilis omninò hæc opinio est, coæva fortè, & affinis Nonæ, licet hactenus patronos non invenerit vsq; ad Bucelinum. Nihilominùs Lazius, qui primus eam produxit ex MSS. Gebuilheri, de ea sic pronunciavit: *Hæc etsi omnia veritati consona facilè credam, nihil tamen certi constare arbitror, neq; de adoptione ista, neq; de devolutione prædiorum, &c.* Guillimannus refutatis opinionibus Pierleonistarum, & Trithemij, adjungit: *Eadem ratio eorum, qui Hugoberti, aut Attici stirpem Habspurgienses volunt. Præter enim meras conjecturas, an fabulas, nihil afferunt: eas neq; firmant: nullis argumentis, nullis authoritatibus fulciunt. Quasi verò quia Dux Trasjuranus Hugobertus, ab eo Habspurgiensis Comes Ottobertus: aut quia Elsatiæ Atticus Landgravius (quod tamen etiam dubium, neq; ulli satis hactenus probatū) Attici Habspurgienses posteri, quia Elsatiæ Landgravij.* Revisoribus speculi honoris à Jo. Jacobo Fugger ante certum annos conscripti placet hæc opinio, & putatur probabilis, nisi quod in annorum combinatione magnos habet hiatus, & anachronismos, quià inquiunt ab vltimo Attici vitæ anno vsq; ad instaurationem Trudpertini Cœnobij habentur solùm quatuor generationes Attici, & tamen numerantur anni plures, quàm ducenti, vnde sequeretur singulos posterorum illorum Attici pervenisse ad septuagesimum vel octogesimum ætatis annum, quod non est verosimile: nec amplius se explicant Revisores:

Laz. cit.

Guillim. Habsp. lib. 1. c. 4.

Fugger spec. honor lib. 1. fol. 21.

II. Videamus porrò anachronismum, vt certius quid statuamus: Atticus secundum Bucelinum, Piespordium, Lazium, Dux Alemanniæ constitutus est an. 666. Filius ejus fuit Adelbertus vel Albericus, de cujus an. obitûs non constat, parens tamen Atticus vixit vsq; ad an. 699. Luitfridus Alberici filius quando obierit etiam non constat, sed ex ætate fratrum potest formari conjectura, quia Eberhardus fundavit Monasterium Murbacense an. 724. circà quod tempus etiam floruerit Luitfridus. Uxor ejus fuisse dicitur Hiltrudis Habspurgica filia Ottoberti, sed cujus? non illius qui S. Trudberto locum cellæ & Ecclesiæ assignavit, & obijt circà an. 667. ergò Hettoprechti, qui corruptè sic nominatus fuerit pro Ottoberto. Hic verò secundùm comunem opinionem floruit an. 766. imò secundùm Piespord. an. 780. Demus jam Luitfridum Sundgovi. fuisse mino-

rem

rem natu ex fratribus, cum hi vixerint adhuc an. 724. cur non potuisset Luitfridus vivere vsq; ad an. 720. & paulò ante ducere Hiltrudem Hettoprechti filiam? præsertim cùm Guillimannus ponat Hettobertum floruisse an. 724. eodē scilicet tempore quo fratres Luitfridi Sundgoviensis. Sed post Hettoprechtum & Luitfridum Sundgoviensem, inter hunc, & (vt ponit Bucelinus) ejus nepotem Hunifridum nimius intercedit temporum hiatus. Siquidem Hunifridus secundùm Guillimannum obijt an. 918. secundùm Piespordium adhuc tardius: atq; ità inter Luitfridum Sundgoviensem, & ejus nepotem Hunifridum intercederent anni (etiamsi Luitfridus vixisset vltrà an. 780.) omninò centum triginta octo, cui nemo prudens assentietur. Accedit argumentum ad hominem contrà Bucelinum, qui supponit Hiltrudis Habspurgicæ parentem vixisse adhuc an. 823. alioqui minus solidè impugnaret Brombachium: ubi ait contra illum: *Et quomodo Petrus Leo Luitfridi, qui Hiltrudem duxit Habspurgicam, sive pater, sive avus Habspurgum condidit, & Habspurgensem se cognominavit, dum Hiltrudis etiamnum pater Ottobertus III. Habspurgi Comes superesset.* Bucel. To. 1. cit. loc. Quando? illo nempe tempore, quo Petrum Leonem asserebat Brombachius ob civile bellum Romà discessisse, id est an. 823. quomodo ergò Hiltrudem hanc Bucelinus maritare potest Luitfrido Sundgoviensi, quē minimùm integro seculo prius natum concedere debet? nam vti ipsemet disponit Genealogiam, Luitfridus Sundgoviensis fuit frater Eberhardi Ducis, quem ait sub vitæ finem fundasse Murbacense Cœnobium an. 724. ergò si vel vno anno prius natus fuisset Luitfridus, non potuit ducere vxorem cujus pater an. 823. adhuc superstes fuit. Ex quo apparet authores hujus opinionis non advertisse in quantum impingerent anachronismum, & consequenter hic opinionem illam cespitare.

III. Aliud argumentum ad hominem est contrà Bucelinum, qui edidit an. 1651. Venetijs Aquilam Imperij Benedictinam, in qua disertè pluribus locis stat pro Pierleonistarum opinione: sed an. 1655. edidit Germaniam Sacroprophanam, in qua explodit eandem Pierleonistarum opinionē. Quærò cùm proferat tam disparata, cui parti seriò adhæreat? si priori, cur hanc producit? si huic cur oppositam priùs secutus est, si verum est, quod ait se an. 1624 habitasse ad S. Trudpertum, ibi perlustrasse vetera monumenta, pervolvisse chartophylacia, deprehendisse Habspurgicum stemma derivari ab Attico? Deinde quod recenter producit ex Trudpertinis, cur non clarius explicat, an ex Trudpertinis annalibus, an Schediasmatis, an literis fundationum, an traditionibus, cur non allegat authorem Monachum, vel annum scriptionis? Tertio quomodo ille reperit, si ante illum nec Lazius, nec Guillimannus aliquid ejusmodi repererunt, quibus patuisse archiva constat ex operibus quæ ediderunt? Lazius quidem videtur similia quæpiam legisse; verùm cùm videret non satis cohærere, noluisse suffragium ferre. Quartò licet aliquid simile quale producit, ad S. Trudpertum inventum sit; non propterea verum est: quia potuit aliquis recentior à centum, & aliquot annis id annotasse ex proprio ingenio, & conjectura pro captu suo, & temporis circumstantiis. Non igitur plus fidei habendum videtur illis chartis, quàm Lazio, Guillimanno, & aliis, qui Archivum ejus Cœnobij perlustrarunt.

cum seu Abenspurgicum nominatum in literis fundationis fatetur. Horum quippe altero meliùs probato, altero meliùs combinato probabilis omninò erit hæc Opinio; sed nihil plus honoris afferet Domui Habspurgo-Austriacæ, quàm Nona Opinio, cùm non possit ostendere Attici genesim à certo aliquo Francorum Rege, sicuti nona laborat in eo vt assignet certum Regem progenitorem Ottoberti, qui S. Trudpertum coluit, & fovit. Intereà hoc saltem habemus, quod plurimi authores agnoscant originem Habspurgicam repetendam esse à Regibus Franco-germanis, licet in eo adhuc hæreant, vt ostendant à quo determinatè, & quâ serie generationum.

CAPUT XVII.

Decima Septima opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Warino Duce Alemanniæ Attici Ducis pronepote.

§. *Unicu.*

Proponitur Decima-septima opinio, & reijcitur.

SUpramemoratus Bucelinus in sua Genealogica Germaniæ Notitia, refert quosdam voluisse Habspurgicam originem à Warino Alemanniæ Duce derivare: nullum tamen authorem opinionis producit; nec ego id apud alium hactenus legi. Quidquid sit de authore vno vel altero; coincidit hæc opinio cum antecedenti quoad primam originem, licet in gradibus descendentibus disconveniant. Exhibeamus ejus Schema. Bucel. To. 1. Germ. Sacr. pro.

Atticus vel Ethico supranominatus.

Adelbertus Dux Alemanniæ. | Etho Comes Brisgoviæ.

Mazo Dux Alsat. Inf. | Eberhardus Dux Alemanniæ. | Luitfridus Comes Sundgoviæ, cujus Uxor Hiltrudis Comitissa Habspurgi. | Albericus Comes Leberthallensis.

Warinus Dux Alemanniæ, author Habspurgicorum secundum hanc opinionem. | Ottbertus Comes per adoptionem Luitfridi, & Hiltrudis hæres Habspurgi, secundum Bucelinum, &c.

Dicunt ergò sectatores hujus opinionis Warinum fuisse filium Eberhardi Ducis Alemanniæ fundatoris Cœnobij Murbacensis, cùm tamen Bruschius, & alij tradant Eberhardum hunc cœlibem vixisse, & quod liberis careret, de suis opibus Monasterium condidisse. Præter Warinum assignat Bucelinus Eberhardo etiam Ruthardum filium, quem vult fuisse authorem Comitum Kyburgi. Eundem etiam ei adscribit Piespordius, sed de titulo Kyburgi silet. Warino verò genitum putant Isenbardum Comitem Altorffii, cui nupta

 fuit

Clodomirum adversus Burgundiones, qui, & Gothicæ sunt nationis, ductasse exercitum: hi verò Burgundiones fuerunt Sigismundus, & Godomarus Burgundiæ Reges, filij Gundobaldi. De his ait Gregorius Turonensis: *Fuit autem, & Gundivicus Rex Burgundionum ex genere Athanarici Regis persecutoris; hujus fuerunt quatuor filij Gundobaldus, Godegisilus, Hilpericus, & Godomarus.* Albericus verò hæc habet: *Rex Burgundiæ Godoveus* (qui & Gundivicus) *de genere primi Athanarici Gothorum Regis procreatus quatuor habuit filios Gundebaldum, Godegisilum, Chilpericum patrem Crothildis, & Gothmarum.* Obijt Athanaricus Gothorum Rex Anno 381. Gundigiselus ejus filius Gundevici parens partem Franciæ Rheno proximam occupavit Anno 408. Ab his ergo putat Chiffletius posse repeti Habspurgicam originem, ex his fundamentis.

Agath. lib. 1. de reb. Getic. Turon. lib. 2. c. 28.

Alberic. ad An. 513.

III. *Primò* quia ab antiquo Habspurgici possederunt Vindonissam, quam prius Gothi Burgundiones, & Rex Gundegisilus trajecto Rheno occupaverat.

Secundò, quia etiam aliæ ditiones primorum Habspurgicorum sitæ fuerunt in Burgundia. Colligitur id ex charta Henrici IV. Imp. quæ sic habet: *Omnium sanctæ DEI Ecclesiæ fidelium cognoscat industria, quòd in Regno nostro regulare quoddam Monasterium situm est, in Provincia scilicet Burgundiæ, in Episcopatu Constantiensi, in pago Argouve dicto, in Comitatu Rore, quod Mure nuncupatum est; quod tempore Conradi Imperatoris in honorem S. Martini constructum est, & honorificè DEO dicatum est à Wernhario Strasburgensi Episcopo; parente scilicet Wernharij Comitis de Habspurg, &c.* Notat hic Chiffletius *parente* poni pro consanguineo. Data est charta Anno 1114. Basileæ, quam civitatem ad Burgundiam pertinuisse notavit Wippo.

Ex act. Murens. MS.

Wippo in vita Conradi Salici.

Tertiò, quià Vindonissæ Comites mutato ejus civitatis, & castri nomine, illam Altenburgum nominarunt: ac aliam deinceps Habspurgi appellatione condidere, ex Burgundionum more, *qui crebra quæ ad limites habitacula construebant Burgos vocabant*, vt ait Orosius. Addo ex Isidoro: *Burgundiones nomen ex locis sumpserunt, quià crebra per limites habitacula constituta Burgos vulgò vocant.* Unde per totam Germaniam frequentes locorum à Burgis appellationes ortæ, Wirzburgum, Aschaffenburgum, Reginoburgum, Augspurgum, Strasburgum, &c. Burgus autem, non montem, vt Volaterranus putavit, sed munitionem, vel turrim significat in veteribus glossis à Græco *Pyrgos* turris. Altenburgi verò Comites, & Vindonissæ eosdem fuisse constat tùm ex Codice MS. Eremi Deiparæ in Helvetia, tùm ex Eckerardo Monacho S. Galli, vti supra retulimus cap. 14. & 15.

Oros. lib. 7. c. 37. Isid. de verb. signif.

IV. *Quartò*, ex more antiquis Germanis (quorum pars erant Burgundiones) passim vsitato, qui regna, & Provincias per Regij sanguinis Proceres administrare solebant. Sic *Clotharius II.* teste Coccio, certos limites Comitatibus distinctos *consanguineis, & agnatis* de vetusta Francorum prosapia dispertivit. *Comites autem* (inquit Sarisberiensis) *à Societatis participatione dicebantur. Nam sicut Præsules in partem solicitudinis à Summo Pontifice evocantur, ut spiritualem exerceant gladium; sic à Principe in ensis materialis communionem Comites, quasi mundani Juris Præsules asciscuntur. Et quidem, qui hoc officij genus gerunt in Palatio, juris auctoritate*

Cocc. in Dagob. Sarisber. Epist. 263.

ctoritate Palatini sunt: qui in Provincijs, Provinciales. Apud antiquos Germanos Comitum munus erat comitari Principem, & pro eo pugnare. Vnde Cornel: Tacitus: *Magna & Comitum æmulatio, quibus primus apud Principem suum locus. Et Principum, cui plurimi, & acerrimi Comites. Hæc dignitas in pace decus, in bello præsidium &c: Principes pro victoria pugnant, Comites pro Principe.* Cùm ergò ab antiquissimis temporibus Habspurgici Comitum dignitate fulserint, argui potest ex Regibus oriundos esse: & quidem ijs, qui proximè ad eorum tempora Burgundiam tenuerunt.

Tacit. lib. de morib. Germ.

V. *Quintò*, quià potentes semper fuerunt Vindonissæ Comites, & regio more habuerunt officiales nobiles, vt de Wildenstein, qui Dapiferorum, de *Wildeck*, qui Pincernarum munere fungebantur. Comites item Habspurgici à Vindonissensibus orti simili modo suos officiales nobiles habebant. Regum etiam more vsurpabant titulum *Dei gratiâ*. Sic Rudolphus ante Imperium adeptum: *Rudolphus Dei gratia Landgravius Alsatiæ Comes Habspurgi*, quod sonat soli Deo, non alteri Principi esse beneficiarium. Vnde Belcarius de Ludovico XI. Franciæ Rege scribit, quòd Legatos miserit ad Britanniæ regulum ne hoc titulo vteretur: *Ne Britanniæ regulus in publicis diplomatis ea verba præfigeret, quæ hactenus usurpaverat.* Franciscus Dei gratia Britanniæ Dux: *quòd hisce verbis se Regis beneficiarium tacitè inficiari videretur.* Testatur autem Pontus Heuterus: *nullum reperiri è primis Habspurgi Comitibus, qui clientelare sacramentum Regibus Francorum dixerit, aut aliquâ ratione Patronos agnoverit.* Quòd sanè argumentum est è Regio sanguine profluxisse; cùm interim illis titulis vterentur.

Guillim. Habsp. lib. 2. c. 4.

Belcar. lib. 1. cap. 14.

Heuter. de orig. Habsp. c. 3.

VI. Sextò, quià magnas Habspurgici cum Imperij Principibus, & Regibus contraxerunt affinitates, quas non contraxissent nisi Regiam habuissent originem.

VII. Septimò, quià Comitum Habspurgicorum arma correspondent veteribus parmulis Regum Gothorum. Præferebant enim Habspurgici Leonem coccineum in scuto aureo: at Reges Gothorum in Hispania, Leonem nigrum in scuto argenteo. Prisci quoque Comites in veteri Burgundiæ regno ad Ararim, aureum Leonem in parma cœrulea. Comites Augustæ in eodem Allobrogum tractu argenteum Leonem in nigra parma &c: sed notatu maximè dignum, quòd Habspurgici aureum scutum soli prætulerint, & consequenter cœteris familijs Leonem vsurpantibus præcelluerint.

Olaus Bara. Lat. lib. 1. Gen. Austr. c. 3.

§. II.

Censura Decimæ octavæ opinionis.

I. INgeniosè excogitata est hæc opinio, sed non sufficienter probatur. Quod enim Gothi Burgundiones illas ditiones aliquando occupaverint, non sequitur ab his ortos esse Habspurgicos. Nam ante Gothos Romani, post Gothos Franci easdem ditiones possederunt; cur non igitur potiùs à Francis dicamus originem habere Comites Habspurgicos, qui posteriores fuerunt Gothis? Conjectura proinde ista magis favet Nonæ opinioni suprà relatæ, quam huic.

II. De

II. Deinde constat Burgundiam post necem S. Sigismundi occupatam à Francis; Guotmarum fratrem S. Sigismundi postremum Gothicæ stirpis Regem in Burgundia circa Annum 531. cum Francis Regibus Lothario, & Childeberto infeliciter manus conserviſſe, victumq; in Hiſpaniam, tum in Africam profugiſſe, vbi etiam in exilio perijt: proinde non eſt credibile aliquem ex ejus conſanguineis, aut nepotibus illis in partibus toleratum à Francis. *Theodoricus Metenſium Rex primus* (verba ſunt Guillimanni) *exciſâ antiquâ, & legitimâ Burgundorum Regum ſobole, & ſtirpe, Burgundiæ Regnum nomenque uſurpare cœpit.* Credibilius itaq; eſt tunc è Francorum ſanguine aliquem Vindoniſſæ impoſitum, à quo Altenburgici, & dein Habſpurgici deſcenderunt; ſi ſtirps Burgundorum exciſa fuit. Guillim. Habſp. lib. 2. c. 5.

III. Quòd Habſpurgici more Burgundionum caſtra ſua nominaverint Altenburgum, Habſpurgum, non probat aliud; quàm eos habitaſſe vbi olim Burgundiones, & eorum imitatione, ſicut & aliæ nationes, caſtris ſuis nomina impoſuiſſe. Eſtq; hoc commune de facto toti Germaniæ, quam nemo dicet à Burgundionibus omnem ſuam accerſere nobilitatem. Deinde plura alia caſtra condiderunt Habſpurgij, quæ non denominarunt more Burgundionum, vt Scharffenſtein, Gerbelshaim, Bewenweiler, &c.

IV. Quòd Regum mos fuerit ſuos conſanguineos præficere amplioribus locis, & Aulæ officia commendare, id maximè verum eſt de Francis. Unde P. Gans: *Familiare Francis prima conſanguineis ſuis Aulæ officia conferre.* Multò magis igitur hoc argumento probatur, quòd à Francis, quàm quòd à Gothis originentur Habſpurgici. Gans in Arbore ſeu Viridar. an. not. 1. arb.

V. Quòd Habſpurgici magnos nobiles habuerint ſuos officiales, id ſolùm probat, quòd Regium ſanguinem traxerint, manet tamen dubium an ab his vel illis Regibus. Et vſurpatio tituli *Dei gratia* potius arguit à Francis ortos, quàm à Gothis, quià de Francorum Regibus conſtat, quòd in Diplomatibus hàc formula ſe inſcribendi vſi fuerint, non autem de Gothis. Deinde ille titulus *Dei gratia* non à primis, ſed medijs Habſpurgicis uſurpatus eſt.

VI. De vſurpatione Leonis in ſcuto, eſt argumentum nimium probans, quià vix eſt Provincia in Europa, in qua non aliqui Principes, aut magni Dynaſtæ Leones geſtent in ſuis clypeis. Bohemi, Suevi, Thuringi, Bavari, Angli, Hiſpani, &c. Et hoc argumento poſſent Habſpurgici derivari à Pompejo Magno, qui Leonem gladio armatum, ab Antiocho Rege, qui Leonem caduceo armatum præferebat: à Mileſijs, Cizycenis, Licijs, quorum inſignia Leones erant. Robuſtius argumentum eſt à lilijs Francicis, quæ Rudolphus Habſpurgicus inſpergebat ſuo Sigillo, vt ſuprà diximus, quòd à Francis Regibus ſe progenitum agnoverit, & ipſe Rudolphus, & ejus majores. Magis placet altera Chiffletij deductio Habſpurgicorum à Caroli Magni proſapia, de qua paulò poſt.

CAPUT XIX.

Decima nona opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Austriæ Archiducum Originem prætermissis Habspurgicis petendam esse à Rudolpho I. Imperatore.

§. I.

Explicatur Decima-nona Opinio.

Lequil in Panegyr. Ferdin. Carol. Austriac. Tyrolen.

Didacus Lequile sæpè memoratus posteaquam in Panegyricis suis Italico idiomate vulgatis fusè disseruit, de tribus principalibus opinionibus in præsenti materia; nempe de opinione Pierleonistarum, de opinione eorum, qui à Francis Regibus auspicantur, & eorum, qui ab Helvetijs, format tandem suum super hac contraversia judicium, & favet præ cæteris opinioni Pierleonistarum, sed tamen cum formidine; & quià in omnibus reperit difficultatem, melius se facturum existimat, si Arborem Austriacæ Domus plantet in Rudolpho Habspurgico Imperatore prætermissis ejus majoribus.

II. Motivum præter difficultates, quas expertum se putat, est ex consideratione Nobilitatis. Nobilitas, inquit, repetita à multis seculis ex sua natura antiquitatem requirit velut conditionem, sine qua tamen manet integra, quoad formalitatem essentiæ, & quoad quidditatem substantiæ. Duplex autem est Nobilitas, vna originalis, altera actualis: vna pendens ab honorificis progenitorum signis, altera à proprijs factis. Quantum ad secundam; certum est, quòd non requirat cursum ætatis, & seculorum; cùm originem habeat ex nobilibus actionibus personæ operantis. Quantùm verò ad primam; apparet clarè, quòd antiquitas non ingrediatur intrinsecum constitutivum essentiæ. Est enim nobilitas, vt ait Aristoteles, quædam majorum claritas, qui suâ virtute pepererunt sibi magnam opinionem. Unde posset dici longa, & continua possessio honoris, si non in quantum ad extrinsecum respectum, in ordine ad judicium Mundi. Cæterùm credendus est nobilior in essentia, sive substantia, qui nascitur ex patre Magno, paucos ante annos mortuo, quàm qui originem traxisset ab ipso Noë. Romani Imperatores non admittebant, nisi duplicem ordinem Nobilium, Senatorium, & Equestrem, sine respectu ad temporis antiquitatem. Ex his præmissis jam sequitur, cùm in Augustissima Domo Austriaca reperiatur vtraque nobilitas, quid sentiendum sit. Si illa oriatur à Romanis (vt vult prima opinio Pierleonistarum) est antiquissima: Si à Francis, est minus antiqua: si à Dominis Vindonissæ, est antiquior, quàm si à Francis, sed minus antiqua, quàm si à Romanis. Verùm si actualis Nobilitas Austriacæ Domûs initium sumpsisse dicatur in Rudolpho, cujus sanguis hodie regnat in supremis Monarchijs per decursum quadringentorum ferè annorum, non sine bona ratione Arbor Austriaca plantari potest in ipso Rudolpho. Accedit, & alterum motivum.

tivum. Rudolphus solus non cedit virtute ac dignitate Æneæ, quin præcedit. Licet enim ille fuerit Rex pius, sed fuit idololatra, & hic Imperator Catholicus, exornatus omnibus egregijs, quæ Christianum Cæsarem decent virtutibus &c. Ità discurrit Lequile, & concludit velle se à Rudolpho incipere, majoribus ejus prætermissis, circà quos sunt multæ tricæ, & difficultates. Videtur autem inspexisse Joannem Bodinum, qui Domui Austriacæ parùm affectus scribere non erubuit: *Austria Domus à Comitibus Habspurgi generis splendorem repetens, ante Rudolphum Alberti patrem, id est ante annos trecentos, quæ qualisque fuerit penitùs ignoratur.* Bodin. histor. method. cap. 9. Melius posuisset se ignorare, non absolutè ignorari, quasi etiam cum illo omnes alii ignorarent.

§. II.

Censura Decimæ nonæ Opinionis.

Didaci Lequile doctrinæ, & eruditioni multum tribuo, sed vbi ad judicium ejus de varijs in hac materia opinionibus oculos conijcio, & hanc postremam ejus resolutionem expendo, non possum non succensere, sive timori, sive negligentiæ. Timori inquam: qui enim in Genealogicis nimium metuit ne impingat, Geneographum non agat oportet. Qui non nisi certissima, & indubitata colligunt, gloriam Nobilitatis truncant, & ibi vel maximè nocent, vbi volunt prodesse. Aliqua etiam conjecturis tribuenda, & quoad licet argumentis firmanda sunt. Rudolphum I. Cæsarem nobilissimum virtute, & factis, nemo ambigit: sed eundem etiam nobilem antiquitate, & majorum avitâ nobilitate ostendere, hic scopus est, in quem collimamus: hoc ab eruditis desideratur: quod nisi egeris, nil egeris. Et annon supina est negligentia, etiam solùm certa deligentis, non anteà exordiri, quàm vbi nemo contrà hiscere possit? Habuit suos majores Rudolphus citrà omne dubium valdè nobiles, & de quibus nemo disputet nisi invidus, illos saltem oportuisset adducere, & vel huic vel illi opinioni suppetias ferre: non congerere ingentem farraginem de principalibus opinionibus, & vltimò hærere in salo, omnia in dubium revocare. Sed istud adhuc veniale ast, quòd ante Rudolphum Cæsarem, qui juxtà ipsum ante 400. annos vixit, auspicari noluerit; prætendere enim potest anteriora sibi obscura videri, vel ab alijs pridem satis examinata: illud prorsus piaculare, quòd in fine corruperit, & Geneseos Austriacæ, defectu justæ coronidis, totam ædificij molem vitiarit. Scripsit Didacus opus suum Italicum Anno 1651. vti ex ejus notis marginalibus colligere licet: impressit deinde illud Antuerpiæ Anno 1653. & adjecit Tabulam Chalcographicam ejusdem Genealogiæ Austriacæ inchoando à Rudolpho I. & ecce, cùm pervenit ad Ferdinandum III. Augustum tunc imperantem, tres ei tantum proles assignat Ferdinandum IV. & Carolum Josephum, & Mariam Annam. Mireris omninò supinitatem hominis in aula Austriaca versantis, & non magis soliciti, de prole Augusta. Agebat jam tunc Leopoldus Ignatius filius Ferdinandi III. annum vndecimum, cum scriberet Lequile, & neq; in Tabula Chalcographica, neq; in decursu narrationis ejus memoriam vllam fecit: in quo tamen potissimus familiæ splendor, & majestas. Altiora nos investigemus.

CAPUT XX.

Vigesima Opinio de Origine Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Habspurgicos derivari à Carolo Magno Imperatore.

§. I.

Explicatur Vigesima Opinio.

INter tot, & tam varias de Habspurgicâ origine opiniones plenas difficultatibus plus, minùs: hæc recentissima (quod sciam) maximè probabilis, & expedita videtur, quæ à Carolo Magno, & quà licet ejus majoribus auspicatur. Non numerat adhuc multos asseclas, & suffragatores, sed præstat rationum, & probationum pondere, si quæ alia. Primus hanc viam signavit potiùs, quàm trivit Leonardus Wurfbain J. C. Norimbergensis Anno 1636. qui à Carolo Magno vsque ad hodiernos Austriacos deduxit stemma, eo solum fine, vt ab vno stipite in vnam Tabulam Genealogicam quadraginta duos Romanos Imperatores vsque ad Ferdinandum IV. Regem conferret, quod fecit per multas ambages, & intermixtas varias familias. Insinuavit eandem R. P. Joannes Gans in suo Arboreto; probavit verò Chiffletius. Ea fortè causa, & occasio fuit, quòd Galli æmulatione Majestatis Austriacæ exstimulati gloriari cœperint Reges suos à Carolo Magno stirpem suam derivare, quos inter Jacobus Cassanus, ut belli (quod inter Ferdinandum III. Augustum Austriacum, & Ludovicum XIII. Regem Galliæ gestum est) facem præferret. Asseruit enim ut ait Chiffletius; *Ludovicum XIII. Franciæ Regem à Carolo Magno Imperatore per Hugonem Capetum genus ducere, proinde quidquid juris uspiam ad amplissimum Caroli imperium Hugo habuisset, idem omninò eidem Ludovico competere.* Et durat etiamnum hæc apud Gallos persuasio, quam sæpè sæpius præteritis annis jactari audivimus. Mei propositi non est hic disputare de jure regnorum, si tamen jus ad regna Geneses tribuunt, profectò longè potiori jure, omnia ea regna, quæ quondam Carolus Magnus, & ejus posteri possederunt, Austriacis deberi ostendi potest, quia puriorem, & propinquiorem Carolinum sanguinem participarunt, quàm Capetici. Quidquid verò sit de jure regnorum, quod Politicis discutiendum relinquimus, hic de jure propinquitatis est quæstio, & an verè Habspurgici à Carolo Magno ortum habeant: quod si probetur, consequenter etiam probabitur eos ortum habere à Merovingis, & si altius originem rimari placuerit, à Merovingorum majoribus juxta opiniones quartam, nonam, & alias.

Wurfb. in Tab. Chalcograph.

Gans in Vidar. Austr.

Cassan. ap. Chifflet. in Vind. Hisp. cap. 1.

II. Supponunt verò hi authores non posse hodie vllam familiam deduci rectâ lineâ masculinâ sive à Merovingis sive à Carolingis; sufficere tamen, si id fiat per intermedias fœminas, quod ipsum jam olim gloriosum, & honorificum censebatur, & multis gradum fecit ad regna. Sic Henricus Tertius Imp. quòd matre natus fuerit Gisela ex Caroli Magni sanguine oriunda celebratur,

quòd Imperialem dignitatem ad Carolinum stemma reduxerit: De eo Albericus ita loquitur: *Henricus Imperatricis Gisalæ filius, qui patre vivente, regnare cæperat, eo mortuo solus regnavit. In eo dignitas Imperialis, quæ per longum jam tempus à semine Caroli exulaverat, ad generosum, & antiqvum germen Caroli reducta est.* Et Abbas Urspergensis de Conrado II. Imp. cujus Uxor erat præfata Gisela: *Genuit ex ea Henricum ejus nominis Tertium, qui dictus fuit Niger, in quo propter maternum genus post multa curricula annorum rediit Imperium ad illustrem, & gloriosam propaginem Caroli Magni.* Sic pariter Fridericus I. Ænobarbus celebratur natus ex Carolino sanguine apud Steronem: *Fridericus I. Friderici Suevorum Ducis filius, fratris scilicet Conradi Regis natus ex clarissimâ progenie Carolorum post Conradum III. patruum suum apud Franckenfurt communi voto, & consensu omnium Principum est electus ad Imperium.* Plura talia passim apud authores occurrunt.

Alberic. ad an. 1040.

Ursperg. in Chron.

Stero Chron. August. ad an. 1152.

III. Memoratam suppositionem admittunt Adversarij ipsi Galli, qui docent, stemma Carolinum quoad masculam progeniem pridem extinctum, per fœminas tamen intermedias sanguinem nonnullis adhuc familijs communicatum. Sic Theodorus Gothofredus, Ludovicus Cantelellus, & alij. Conantur tamen altius ordiri Galli, & virile stemma Regum suorum deducere à majoribus Caroli magni, per Caroli Martelli fratrem Childebrandum Ducem, quasi à S. Arnulpho Mosellano lineâ non interruptâ descendentem, quod proximis annis M. Antonius Dominicus Gallus probare aggressus est, sed à Chifletio insigniter refutatus. Posito nunc, quòd Caroli Magni progenies mascula pridem tota sit exstincta; quòd gloriosum sit nihilominus alicui familiæ, vel per fœminas participare sanguinem Carolinum, quòd vtrumq; hoc etiam æmuli, & adversarij fateantur; Opinio hæc in id solùm enititur, vt licet sequacium hactenùs paucos fortè habeat, legitimis tamen probationibus, & argumentis se fulciat; quod sine dubio plus momenti habet, quàm authorum quantalibet multitudo nudè aliquid asserentium, absq; documentis antiquis.

Gothofr. de orig. Austr. p. 5. Cantarell. in confid. hist.

M. Ant. Domin. ap. Chifflet in Lampad. Histor.

IV. Quanquam, si ad particularia non descendas, pro hac opinione allegari possunt omnes illi, qui Habspurgicos in communi à Romanis, vel in communi à Francis derivari asseruerunt; quia cùm hæc opinio non sistat in Carolo Magno, sed vlterius rimetur majores Caroli Magni, pervenit tandem ad Ansbertum Romanum, & Blithildem Francam; atq; adeò deducit stemma Carolingorum à Romanis per masculinam seriem, à Francis Merovingis per fœmineam: consequenter hæc opinio conciliat duas diversissimas opiniones primorum Habspurgicæ originis indagatorum; eorum scilicet qui à Romanis, & eorum qui à Francis, seu Pharamundana stirpe Habspurgicos derivari contendunt; licet, cùm ad particularem generationum seriem proceditur, ab vtrisq; discordet. Præ cæteris allegari possent pro hac opinione Ulricus Kriegius, qui teste Guillimanno, aliud non asseruit, quàm *Rudolphum Regem* (cujus bellorum Comes erat) *ante electionem Habspurgi propè Bruck habitavisse, egisseque: majores ejus Romanæ stirpis, & originis esse.* Eodem modo hanc originem videtur tradidisse Joannes Stumpfius, vt suprà dictum. Ex sequacibus verò Nonæ opinionis plures adduci possent, qui solùm in communi locuti à Francorum antiquis

Krieg. in Chron. sui temporis. Guillim. lib. 1. Habsp. c. 1.

Re-

Regibus ortum habere Habſpurgicos aſſeruerunt, non inquirendo ſingillatim quâ ſerie generationum. Neq; minus licet huc advocare ſectatores opinionis Decimæ Sextæ, licet per Atticum ſtemma derivent, quia fatentur Atticum è vetuſtis Francorum Regibus ortum habuiſſe, incertum tamen à quo Rege, quem hæc opinio aſſignare poteſt, vel Clotharium Magnum patrem Blithildis, vel alium ex ejus majoribus. Cœterùm in terminis Habſpurgicos à Carolo Magno habere originem aſſeruit etiam Enſisheimenſe Collegium Soc. JESU apud Bucelinum, in quadam Dedicatione ſcribendo: *Carolum Religione, ſapientiâ, & victorijs æquè magnum, eundem Habſpurgici ſtemmatis Conditorem.* Per hoc tamen quòd aſſeratur Habſpurgicos ortum habere à Carolo Magno per fœmineam lineam, non tollitur maſculina anteriorum Comitum Habſpurgi nobilitas, jam inde ab anno Chriſti 600. certis, & indubitatis documentis probata, quæ ipſa quoq; ab antiquis Francorum Regibus ortum habuit, ſive Nonæ, ſive Decimæ ſextæ opinioni, quæ omnium probabiliſſimæ ſunt, ſuffrageris. Verum quidem eſt, quòd de majoribus Ottoberti Altenburgici Comitis, qui ab anno 600. vſque ad 667. vixiſſe videtur, ſaltem conſenſu plurium documentorum anno 640. floruit, non habeatur hactenus convincens probatio, ſed ſolùm probabiles conjecturæ, quòd illi majores fuerint Reges Francorum, vti Capite IX. oſtendimus; interim factâ compararione ad alias Principales, & æmulas familias, hoc ipſum eſt maxima præcellentia Habſpurgicorum, quòd ab anno 600. Chriſti poſſint oſtendere ſuos majores, quo ſanè alias familias Domus Habſpurgica multis paſſibus antecedit, non ſolùm antiquæ nobilitatis, & Comitum tituli prærogativâ, ſed etiam origine à Carolo Magno repetita: quæ omnia in ſequentibus exactius probabuntur.

Bucel. P. 1. Germ. Geneal. fol 18.

§. II.

Deſignatio graduum à Carolo Magno ad Habſpurgicos.

JUxtà ſuppoſitionem, quòd ſtemma Carolinum quoad maſculam prolem defecerit, videndum eſt, quid ex eodem ſtemmate fœminei generis remanſerit; pro hoc ſerviet hæc tabula.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.

2. Carolus Calvus Imperator.

3. Ludovicus Balbus Imperator.

4. Carolus Simplex Rex.

5. Ludovicus IV. Rex.

Henning. P. 1. Germ. fol. 28. Chifflet. Vindic. c. 3. fol. 24.

6. Lotharius Rex.	Carolus Dux Lotharingiæ inferioris jure ſanguinis Francorum Rex.

7. Ludovicus V. Rex ſine prole.	Otto Dux Lotharingiæ Inferioris, quem Hugo Capetus in carcere detinuit, & regnū invaſit.	Ermingardis Uxor Alberti I. Com. Namurcenſis.	Gerbetga Uxor Lamberti I. cum barbâ Comitis Lovanienſis.

Cæte-

Cæteræ proles Ludovici Pij, & Successorum omnes extinctæ sunt ante Ludovicum V. qui postremus Carolingorum sine prole decessit, vti & Otto jure sanguinis Francorum Rex, fortunâ solùm Dux Lotharingiæ Inferioris, hujus duæ sorores Ermingardis, & Gerberga cum suis maritis fœcundæ sobolem reliquerunt, à qua vario ductu plures Principes postea suam originem repetierunt. Pro Habspurgicis, vt putat Chiffletius non invenitur propinquior nexus quàm ex Ermingarde ejusque marito Alberto Comite Namurcensi, cujus proinde linea sic deducitur.

7. Ermingardis jure sanguinis Regina Francorum. Uxor Alberti I. Comitis Namurcensis.

8. Hadwidis Namurcensis, Uxor Gerardi Alsatij Ducis Lotharingiæ superioris. Anno 1048.

9. Theodoricus Dux Alsatiæ, & Lotharingiæ superioris Anno 1070.	Itha Lotharinga Uxor Radebotonis Comitis Habspurgici seu Altenburgici.
10. Gerardus II. Dux Alsatiæ An. 1115.	Wernerus I. Comes primus Habspurgi à quo cæteri omnes Comites Habspurgi recta linea usque ad hodiernos Austriacos.

Ità quidem Chiffletius; & benè probat, vt suo loco ostendemus, sed propinquiorem adhuc nexum cum Carolo Magno possemus ostendere cum Henningio, qui sine dubio ex alijs desumpsit, licet non addat probationes, hoc modo: Henning. P. I. Germ. fol. 24. 66. & 266

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Lotharius I. Imperator.
3. Ermingarda Vxor Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ.
4. Bertha Vxor Luitfridi I. Comitis Habspurgici, quem alij Luithardum appellant.
5. Luitfridus II. Comes Habspurgi.
6. Hunifridus Comes Habspurgi.
7. Guntramus II. Comes Habspurgi.
8. Lanzelinus Comes Habspurgi.
9. Radepoto Comes Habspurgi. Vxor Itha Lotharingica filia Gerardi Alsatij.

Ex hoc Schemate apparet, quod Habspurgici Carolino sanguini immiscerantur in tertio vel quarto gradu, ac proinde ante omnes alias Principales familias propinquissimi sint Carolo Magno. Non enim diffitemur plures superesse Principum familias, quæ per intermedias fœminas etiam à Carolo Magno possunt

ſunt deducere ſuam ſtirpem, ſed nulla tam propè accedit ad Carolum Magnum quàm Habſpurgica, vel certè non tam purum Caroli ſanguinem participat, quod breviter ex vno vel altero Schemate oſtendi poteſt.

Chifflet. in Vind. Hiſp. c. 1. Bucel. To. 1. Germ. Geneal. fol. 31.

Schema I. ex mente Bucelini, & Chiffletij.

Quomodo Capetici & hodierni Reges Galliæ à Carolo Magno deriventur.

Carolus Magnus Imperator, ejus concubina nomine Regina.

Hugo Abbas Dux Burgundiæ.

Adelheidis Vxor Conradi majoris Ducis Burgundiæ Transjuranæ.

Robertus Fortis Dux Francorum.	Conradus Junior Burgundiæ Dux.
Robertus Dux, & Rex Francorum.	Rudolphus I. Rex Burgundiæ.
Hugo Magnus Abbas Dux Francorum, & Burgundiæ.	S. Rudolphus II. Rex Burgundiæ.
Hugo Capetus Rex Franciæ, à quo Valeſij, & Borbonij.	Conradus Rex Burgundiæ.

In hoc Schemate attingunt quidem Capetici Carolum Magnum in 3. gradu, ſed per impurum ſanguinem, & Hugonem illegitimum Caroli filium. Unde alius nexus purioris propaginis eſt indagandus.

Chifflet. Vindic. fol. 32.

Schema II. itidem Chiffletij.

Quomodo Capetici participent purum ſanguinem Carolinum.

Carolus Magnus Imperator.

Ludovicus Pius Imperator.

Carolus Calvus Imperator.

Ludovicus Balbus Imperator.

Carolus Simplex Rex.

Ludovicus Tranſmarinus Rex.

Carolus Dux Lotharingiæ.

Ermingardis Vxor Alberti I. Com. Namurcenſis.

Albertus II. Comes Namurcenſis.

Albertus III. Comes Namurcenſis.

Godefridus Comes Namurcenſis.

* Adel.

Adelheydis Uxor Balduini III. Com. Hannoniæ.

Balduinus IV. Comes Hannoniæ, & Namurci.

Balduinus Comes Hannoniæ, & Flandriæ Imperator Orientis.	Isabella Comitissa Hannoniæ Uxor Philippi II. Francorum Regis Capetici, à quo cæteri usque ad hodiernos.

In hoc Schemate quod per sanguinem purum Carolinum, & intermedias fæminas deducitur, attingunt Capetici Carolum Magnum in gradu decimotertio: nec videtur posse formari alia major propinquitas. Inter alios Principes etiam stemma suum deducere possunt à Carolo Magno Duces Bavariæ, & Comites Palatini Rheni, de quibus sit

Schema III. ad Mentem Henningis.

Quomodo Bavariæ Duces originentur à Carolo Magno. Henning. P.1.Germ. fol.191.

Carolus Magnus Imperator.

Ludovicus Pius Imperator.

Ludovicus Rex Germaniæ.

Carolomannus Rex Bavariæ.

Arnulphus Imperator.

Arnulphus malus Rex Bavariæ.

Arnulphus II. Rex Bavariæ.

Bertholdus Comes Schyrensis, & cæteri Schyrenses ac Wittelspachij ad hodiernos.

Hoc Schemate quidem Bavariæ Duces continua masculina serie deducuntur à Carolo Magno, sed inprimis incertum, imò potius falsum est, quod Arnulphus malus fuerit filius Arnulphi Imperatoris; quia sic non fuisset extincta familia Carolina in altero filio Arnulphi Ludovico Rege: deinde esto id verum esset, hæc tamen deductio etiam est solùm per sanguinis impuri participationem, cum Arnulphus Imperator non fuerit legitima proles Carolomanni.

Schema IV. ad mentem Gabr. Bucelini, & Scioppij. Sciop. sup. cit. cap.4. Bucel inf. cit.

Quomodo Bavariæ Duces originentur à Carolo Magno.

Carolus Magnus Imperator.

Pipinus Rex Italiæ.

Bernardus Rex Italiæ.

Pipinus Comes Lengenfeldensis.

Bernardus Comes Lengenfeldensis.

*

Luitbaldus Dux Bavariæ, Bucelinus inter hunc, & Bernardum ponit Arnulphum, Ducem Cæſarei exercitûs.

|

Arnulphus I. Dux Bavariæ.

|

Arnulphus II. Comes Schyrenſis.

|

Bertholdus Comes Schyrenſis, & cæteri ex his Wittelſpachij, & hodierni Duces,

Chifflet. Vindic. Hiſpan. c. 2.

Laz. de Migrat. lib. 7. pag. 351. Bucel. To. 1. Germ. Geneal. fol. 40.

Verùm hæc parentela æquè impura eſt, ac præcedens, quià Bernardus Pipini Regis filius fuit nothus. 2. Bernardi filium Pipinum habent alij antiquiores authorem Comitum Viromanduorum in Gallia Belgica, non autem Comitum Lengelfeldenſium in Bavaria. 3. De Luitbaldo Duce Bavariæ magna eſt lis apud authores, neq; hactenus deciſa, cujus ille filius fuerit. Nam alij volunt fuiſſe natum Engelrico Marchione Orientali, alij Adalberto Comite Babenbergenſi fratrem Henrici primi Marchionis Auſtriæ: alij incertæ ſtirpis. Et licet Bucelinus cum Scioppio aſſerant conſtare ex domeſticis Bajorum Annalibus, quod Luitbaldus ſit natus ex ſanguine Caroli Magni, quià tamen nec Annales illos producunt, nec ſeriem generationum oſtendunt, fidei aſſenſum non extorquent. Deniq; plurium authorum veterum conſenſu Carolinus ſanguis maſculinus pridem exaruit, purus quidem in Carolo Duce Lotharingiæ ante annum Chriſti milleſimum; impurus verò, & nothus in Ludovico Rege Germaniæ Arnulphi Imperatoris filio; ac proinde recentiores, ſe vel inſcitiæ, vel fictionis reos faciunt, qui quamcunq; familiam rectâ ſerie maſculinâ volunt à Carolo Magno deducere: vti ex ſequentibus clarius elucebcet. Quare nihil opus eſt hic adducere ſchemata Bucelini de origine Ducum Brunſvicenſium per Hugonem Comitem Provinciæ Regem Italiæ, quem ſine prole defunctum alij ſcribunt, & illegitimum filium fuiſſe Lotharij certum eſt; nihil de origine Marchionum Thuſciæ, & Ateſtinorum ab eodem Hugone derivata: nihil deniq; de hodiernis Lotharingiæ Ducibus, qui ex Capetica radice pullularunt. Quià vel deductiones ejuſmodi carent probationibus, & contrà veterum ſcriptorum fidem pugnant, vel impuro ſanguine gloriantur, vel deniq; ſi quid habent probabilitatis, multis gradibus poſt Habſpurgicos inſeruntur ſanguini Carolino, vti oſtenſum eſt de familia Capetica, & infrà vlteriùs oſtendetur.

CA-

CAPUT XXI.

Judicium Authoris de præmissis viginti Opinionibus circa Originem Augustæ Domûs Habspurgo-Austriacæ.

§. Unicus.

Recapitulantur præmissæ viginti opiniones, & censurantur.

SAtis quidem superioribus capitibus insinuatum, quid de his opinionibus sentiendum sit, nihilominùs hic velut in compendium libet contrahere singularum censuram.

Prima apertè fabulosa est, & quam aliquando placuisse Maximiliano I. Imp. nullo modo mihi persuadeo, cùm alias ei probatas potius ostenderimus.

II. *Secunda*, quæ à Noë initium sumit, principio falsa est, & reijcienda. Miror Stabium, quod altam investigans originem, non inceperit ab ipso Adamo, à quo ad Noë ex sacro textu indubitatam Generationum seriem potuisset deducere, & majorem ab Adamo ad Noë, quàm à Noë ad Maximilianum mereri fidem. Cæterùm vbi Stabius ad Francos deflectit, Nonæ opinioni adhæsisse censendus est.

III. *Tertia*, quantum à Romanis originari docet Habspurgicos potest in vno sensu vera esse, non verò in sensu Authorum, qui à Romanis Scipionibus ortum deducunt. Nam hoc inparticulari nullis rationibus, aut documentis fulcire possunt: neq; hactenus invenerunt, qui subscriberet.

IV. *Quarta*, vbi Trojanos veteres deducit ad Francos, incerta, & multis non satis probata. A Francis verò seu Merovingis deinceps probabilis, & correspondet Nonæ, quæ præ ceteris communior, & probabilior est.

V. *Quinta*, cùm ab Ænea exordiatur, ad Julios deinde procedat, ac Anicios; plurimas habet difficultates, nec potest sufficienter ostendere Juliorum legitimum ortum à Romanis Æneadibus: nec Julianorum à Julijs, nec Aniciorum à Julianis.

VI. *Sexta* licet non nullos patronos, & assertores sortita sit, ficta tamen est, & merum commentum: obscurat Austriadum famam, dum illustrare se simulat. Argumenta sua multis verbis commendat, & extollit; cùm inspexeris mera putamina invenies, cassa, & nullius momenti: Frangipanes, & Perleonios vnam eandemq; fuisse stirpem, & magnæ olim æstimationis, negari non potest: sed horum originem prorsus aliam, quàm sextæ opinionis fautores contendant, se in Bibliothecæ Vaticanæ MSS. chartophylacijs invenisse scripsit aliquando Lucas Holstenius in literis Româ datis ad Ottonem Fridericum Episcopum Labacensem, vti ex ore ipsiusmet mei quondam ordinarij habeo: propterea scripturientem de hac materia Didacum Lequile, idem Episcopus familiari Epistolâ monuit, ne pergeret Austriacam domum ab hac radice deducere. At Lequile suo judicio plus quàm alieno sapiens, neglectâ ejusmodi monitione,

 ipsam-

ipſammet Epiſtolam partim Latinè partim Italicè ſcriptam impreſſit, & operi vltimo, quod de Pietate Auſtriaca edidit, inſervit. Nihil tamen ſive Lequile, ſive Seifridus, ſive alius Pierleoniſta hactenus produxit, quod veritatis amatori poſſet extorquere aſſenſum, quòd ſcilicet à Perleonibus (vndecunq; hi trahant originem) Habſpurgica familia, ſive maſculinâ, ſive fœminina ſerie oriatur. Primus hoc figmentum ad ſpeciem, & primâ frontè illuſtre excogitavit Henricus Gundelfingenſis; neque vllus eorum, quos ipſe allegat à Frangipanibus, aut Perleonibus derivat Habſpurgicos. Inſpiciantur fontes, & deprehendetur, quòd ſolùm vnus vel alter in communi aſſeruerit Habſpurgicos à Romanis oriri, abſtrahendo ab his vel illis, primus igitur jam dictus Gundelfingenſis deſignavit ſpecificam familiam Romanam Perleonum: Subſecutus Volaterranus, dein Vitignanus, Wion, Seifridus, & vix alius ex profeſſo vſq; ad Lequilem, qui licet magno conatu in gemino opere aggreſſus ſit, illam ſuadere, nihil tamen ad eam roborandum novi produxit, quod non anteà Seifridus, & alij produxiſſent. Imò ipſe tandem ingenuè vltimò faſſus eſt, opinionem hanc terminos opinionis, & conjecturæ non excedere. Digna proinde eſt, quæ cum ſuis Exulibus Perleonibus in exilium mittatur, & relegetur.

VII. *Septima* quæ à Gunthero Francorum Rege orditur in ipſo ſtipite ſe prodit, cùm de nullo Francorum Rege Gunthero conſtet Hiſtoricis; niſi dicatur fuiſſe Guntharius Clotarij Magni filius, quem ſine liberis defunctum tradunt priſci. Deinde nulla additur probatio, quòd tot diverſæ familiæ ab hoc ſtipite prodierint.

VIII. *Octava* nihilomelior eſt priore, cùm non poſſit oſtendere, à quo Griphone Habſpurgici orti ſint. In hoc tamen vtraq; meretur recipi, in quantum à Francis Regibus Habſpurgicam rimatur originem: quâ in re convenit cum Nona: licet in perſonis diſcordet.

IX. *Nona* celeberrima eſt, & ſequacium multitudine, & authoritate, & judicio amplectentium, & argumentorum probabilitate, ſi abſtrahas à determinatò ſtirpis authore, & in eo ſiſtas, quod à Francorum Germanorum antiquis Regibus origo repetenda ſit Habſpurgicæ Domûs. Difficultas vnica eſt, vt oſtendatur, à quo determinatè ortum habeat, quæ cum hactenus ex antiquis documentis complanari non potuerit, in varias abierunt conjecturas Authores; nulla verò conjectura ſine difficultate. Pleriq; Sigebertum Theodoberto Rege ortum pro Conditore aſſignant; ſed hunc Sigebertum ex nullo antiquo ſcriptore poſſunt oſtendere. Verum eſt ab antiquis Francorum Hiſtoricis multos ex Merovingis, & Carolingis prætermiſſos eſſe, quià indies eruuntur nova nomina harum familiarum; ſed nullus adhuc in lucem prodijt Sigebertus. Cæterùm tantus conſenſus ſcriptorum, quòd à Regibus Franco-Germanis oriantur Habſpurgici (licet diverſi diverſos Reges reſpiciant) quorum fortè aliqui Sigebertum in antiquis ſcripturis, quæ non amplius extant, invenerint, omninò probabilem, & cæteris pleriſq; probabiliorem efficiunt Nonam opinionem, ad quam plures aliæ enumeratæ reducuntur.

X. De-

X. *Decima*, Hugobertum Ducem Transjuranum pro ſtipite ponit, ſed non probat: quin non deſunt authores, qui hunc quidem Habſpurgicum fuiſſe cenſent, ſed ex poſteris eorum, non primum. Quanquam & his probationes deficiunt, & ſectatores.

XI. *Undecima*, quæ à Merſpurgicis Saxonibus derivat Habſpurgicos prorſus fictitia eſt, nec meretur refutationem, minùs ſequelam.

XII. *Duodecima*, quæ commiſcet Francos, Suevos, Bavaros multis ſcatet erroribus, nec tempora poteſt combinare, proinde ficta, & arbitrariè excogitata.

XIII. *Decimatertia*, probabilis eſt quoad primam originem, ſed ex mera conjectura, & poteſt tàm Romanos, quàm Suevos, quàm Francos reſpicere. Cæterùm ab Ottoberto deinceps vſq; ad hodiernos Auſtriacos quaſi certa eſt; imò à Guntramo II. omninò certa. Priores gradus ab Ottoberto vſq; ad Guntramum diſponit probabiliter, ſicuti & plures aliæ, nec aliter poteſt, cæteri poſt Guntramum jam videntur extrà controverſiam.

XIV. *Decimaquarta*, manifeſtè erronea eſt, & ab imperito rerum Genealogicarum conſcripta, dum Thierſteinios, qui ab Habſpurgicis per fæmininam lineam deſcenderunt, ſtirpis Habſpurgicæ Authores facit: ſed neq; habet ſectatores.

XV. *Decimaquinta*, nimis ſerò incipit; ſolùm certa venatur, quæ non amplius diſputantur, nec attingit Scopum hujus ſtudij, quo docti viri conantur oſtendere Habſpurgicos ortum habere, & illuſtrem, & valdè antiqvum.

XVI. *Decimaſexta*, ſplendida eſt, & probabilis: at nondum ſatis probata, & authorum aſſenſu firmata. Primi gradus non videntur omnimodè cohærere. In eo tamen placet, quòd cum pluribus alijs inveſtigando originem Habſpurgicam, reſpiciat Francorum Reges antiquos, id eſt Francos Germanos, non Franco Gallos.

XVII. *Decimaſeptima*, quæ à Warino Duce Alemanniæ conatur ordiri, ipſi Bucelino, qui eam vnde, vnde hauſtam inſinuat, non placet.

XVIII. *Decimaoctava*, conjecturas habet non malas; prudenter ſuſpendit determinatam ſententiam de Ottoberti majoribus; ſed nova eſt, & quam ipſe author revocavit, ſectando alias.

XIX. *Decimanona*, eſt extrà quæſtionem, quià non quæritur vnde, & à quo primum nomen Auſtriacum ſortiti ſint Habſpurgici, ſed vnde ortum habeant ipſi Habſpurgici, de quo hæc opinio non eſt ſolicita.

XX. *Vigeſima*, deniq; vera eſt, & omnibus alij probabilior. Unicum ei deeſt, quòd interrumpatur per fæminas; nec aliter deduci poteſt. Interim, cùm ipſis æmulis Auſtriacorum placuerit hæc methodus inquirendi originem, nec interruptiones curent; ſequenda nunc nobis eſt, & amplectenda, quià & vera, & honorifica præ alijs Domui Auſtriacæ, multaſq; poſt ſe trahit ſequelas, de quibus infrà nonnulla promemus. Interim tamen adhùc remanet quæſtio de Habſpurgicorum majoribus, qui floruerunt priusquam familia ſanguinem Carolinum participaret. Et quià certum eſt Anno 640. floruiſſe Ottobertum Co-

mitem Habſpurgicum ſive ſolo titulo Comitis Altenburgi, vt vult Guillimannus, ſive ſub titulo ipſo Habſpurgi, vt Bucelinus contendit, & non multùm abnuit Pieſpordius; reſtat doctis inquiſitio, quâ ſerie, & à quo Francorum Rege deſcenderit hic Ottobertus: quam quæſtionem, vt ſupra diximus, agitatam à plurimis authoribus, à nobis etiam quantum licuit cap. 9. ventilatam, cùm nihil certi definire poſſimus, relinquimus indeciſam. ſufficit Habſpurgo-Auſtriacæ domui, hanc ipſam nobilitatem ab Anno 640. citrà dubium certis fultam argumentis, poſſe opponere ſuis æmulis, qui nihil ejusmodi poſſunt pro majoribus ſuis adducere.

CAPUT XXII.

Opinio Amplectenda.

Habſpurgicos derivari non ſolùm à Carolo Magno, ſed etiam à Merovingis, & Romanis.

§. I.

Explicatur amplectenda opinio.

DUo in magnorum ſtemmatibus deſcribendis ſibi proponunt Geneographi, vt nempè familiam (quantum intrà limites veritatis licet) & antiquiſſimam exhibeant, & nobiliſſimam. Quod quidem tentaſſe authores Opinionum viginti, quas hactenus produximus, in confeſſo eſt. Nos idem præſtare conabimur deducendo Habſpurgicum ſtemma à Merovingis, & Carolingis ſucceſſivè; ſed cum hac præmonitione, quòd cùm vtramq; ſtirpem tàm Merovei, quàm Caroli Magni quoad maſculam progeniem defeciſſe conſtet, in ſubſidium ſimus advocaturi, vbi opus fuerit intermedias fæminas: quod ſi aliæ æmulæ Regum familiæ ſibi glorioſum reputant, idem ſentire debebunt eſſe Auſtriacis glorioſiſſimum. Quare cum Authore Phoſphori hoc in anteceſſum aſſerimus: *Antiquiſſima ac nobiliſſima ſtirpe ortos eſſe Habſpurgicos, è majorum claritate ac opibus, qui multis ante hæc tempora ſeculis inter Germaniæ Principes fuere magni, & illuſtres.* Quod quidem hæc à Merovingis, & Carolingis deducta origo manifeſtabit.

Auth. Phoſph. de gente Auſtr. P. 1. cap. 1.

II. Meroveus igitur Franco-Germanorum Regum tertius, qui An. Chriſti 456. vel 458. obijt, caput erit in hac Geneſi Habſpurgo-Auſtriacæ gentis. Hic labanti Francorum regno, novus Alcides fortes ſuppoſuit humeros. Fueritne Clodionis Criniti filius, vt pleriq; etiam veteres ſcripſerunt; an affinis, vt nonnullis viſum; relinquo in medio: id certum, ejuſdem antiquæ Francorum Regum, & Ducum proſapiæ ſanguinem hauſiſſe, & veroſimilius filium fuiſſe Clodionis. A Chriſtiana fide alienum ſupponunt potiùs, quàm tradunt antiquiores, qui hanc gloriam nepoti Clodoveo reſervare ſolent, quòd primus ſacris vndis ablutus rem Chriſtianam promoverit. Mihi tamen opinari ſubit, ſub extremum vitæ fidei dogma edoctum, in eo etiam ſpiritum poſuiſſe: præſertim

tim si verum est, quod de Lapide invento in quodam Monasterio refert Josephus Texera, his verbis: *Apud Monasterium Cretense (qui locus ab Anachoretis primùm cultus est, deinde à Monachis Ordinis S. Benedicti, ac novissimè à Religiosis Fratribus normæ Cistertiensis) sub calce cujusdam Epitaphij subest ingens lapis, in quo legitur Clodionem filium habuisse Merovæum nomine, qui unà cum Leodegario Boniæ primo Comite, ab Hunnis ac Vandalis occisus pro Christi fide Martyrio coronatus est. Anno Domini* 458. Quod si ità est, auspicatissimum Augustæ Domûs Habspurgo-Austriacæ nacti sumus Genearcham Meroveum Francorum Regem, qui & victorijs contrà barbaros Hunnos Austriacis prælusit triumphis, & sanguine in propugnationem fidei effuso Zelatricem honoris divini posteritatem, ad suscipiendos pro fide Christi dilatanda labores animavit. Texera in Exegesi f. 42.

III. Ab hoc Meroveo rectâ lineâ deducitur Merovingorum per decem Generationes, & lateralis vsq; ad Carolum Magnum per totidem Generationes, quas infrà exhibebimus, operi cui præludimus servituras. Interrumpitur verò hæc lateralis linea per insertam vnam generationem fœmineam, nempè per Blithildem Clotharij Magni filiam, cùm aliàs Carolingi deduci non possint à Merovingis. Interim hic defectus, si quis est compensatur à Blithildis marito Ansberto nobilissimo senatore Romano: atq; ità Carolingi simul à Romanis, simul à Franco-Germanis originem trahunt; à Carolingis verò Habspurgici, parimodo per intermedias generationes fœmineas ejusdem tamen sanguinis Carolini; quæ quidem omnia sufficientibus testimonijs, & probationibus fulciemus.

IV. Porrò ex Genesi Habspurgo-Austriaca sic disposita, vlteriùs majestatem Austriacam ostendemus gloriosam viginti tiaris Pontificijs Romanæ sedis, pulsquam centum coronis Imperatorijs, & Regum plurimis, Sanctorum deniq; splendoribus quadringentis, & suprà. Huc totus iste collimat labor.

§. II.

Designatio Stemmatis Merovingici universi.

NOn est animus omnes, & singulos enumerare, qui è Merovingis orti sunt, sed eos solùm, quorum aliqua insignis memoria est. Henninges multa recenset nomina, quæ nostro instituto non deserviunt. Initium verò ex communi opinione sumimus.

Pharamundus Rex I. Franco-Germanorum, qui Anno Christi 417. Regnum auspicatus est Herbipoli sive Wirtzeburgi. Obijt Anno 427. Henn. P. 1. Germ. fol. 3.

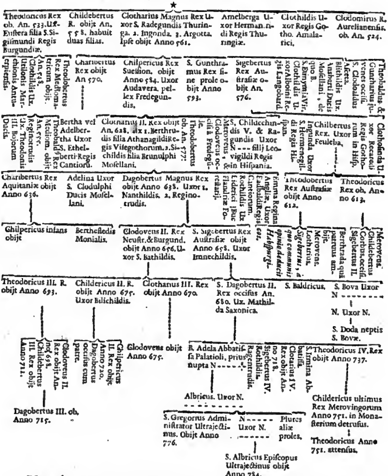
Clodio Crinitus Rex II. Franco-Germanorum ob. Anno 446.

Meroveus Rex III. Franco-Germanorum. obijt Anno 458.	Albericus Dux Alsatiæ Dynasta Arduennæ de quo sub A. §. 3.

Childericus Rex IV. Franco-Germanorum. obijt Anno 485.

Lentieldis cum fratre baptizata.	Clodio Dux Francorum Orient.	Clodoveus Rex primus Christianus obijt Anno 509. Uxor S. Clothildis filia Chilperici Regis Burgundiæ.	Albefleda Uxor Theodorici Veronensis Gothorum Regis.	Bagnarius Dux. Alquarius Dux. S. Richarius Fundator Centulensis.

Theodo-

Hæc est exacta Regum Merovingorum Genesis, licet aliquæ personæ intermissæ sint, quæ non videbantur facere ad propositum. Neque 'alia occurrit circà eam difficultas, quàm initio, quo patre natus sit Meroveus, & an ejus frater fuerit Albericus, sive Albero Alsatiæ Mosellanicæ, & Arduennæ Dux, vt vult Henninges. Cætera ex vetustis scriptoribus nota sunt, & consensu scriptorum recentiorum firmantur. Annos obitus rectè supputavit Henschenius pro-vt hic adjecimus.

Henschen. in Exegesi prælimin. ad To. 3. April.

II. Ut tamen hæc aliquatenus stabiliamus antiquorum authoritate, probabimus aliquot generationes. Pharamundum fuisse primum Regem Francorum Germanum, testatur Ivo Carnotensis: *Franci egressi à Sicambria pervene-*

Ivo Carnot. Chron. de Reg. Franc.

re ad extremos fines Rheni fluminis in Germanorum oppida, ibique aliquot annos cum principibus suis Marcomiro, & Sunone resederunt. Ubi primum Regem Pharamundū sibi statuunt. Author gestorum Epitomatorum, qui creditur esse Fredegarius Scholasticus, idem adstruit: *Elegerunt Faramundum filium ipsius Marchomiri, & levaverunt eum super se Regem Crinitum.* De filio Pharamundi movet dubium Ivo Carnotensis, qui ponit Didionem, & post hunc Clodionem: sed cæteri vnanimiter Clodionem filium Pharamundo assignant, & in regno successorem. Rursum Chron. Epitomata: *Mortuo Faramundo Clodionem filium ejus Crinitum in regnum patris ejus elevaverunt.* Et Aimoinus: *Faramundum Marcomiri filium solio sublimant regio; cui filius successit Clodio Crinitus.* De Clodionis successore major est difficultas.

Auth. Chrō. Epitomat. c.4.

Idem cap. 5. Aimoin. l. 1, cap. 4.

III. Aimoinus allegatus: *Clodione rege vita decedente Meroveus ejus affinis, regni Francorum gubernacula suscepit.* Gregorius verò Turonensis ait: *Clogio autem &c. De hujus stirpe quidam Meroveum Regem fuisse adserunt.* Fredegarius stirpem tacet: *Clodione Rege defuncto Meroveus in Regem sublimatus est.* Henricus Huntindoniensis vocat Meroveum *cognatum Clodionis.* Accedit quod vetus stemma Regum Francorum apud Chesneum disertè alium patrem Meroveo assignet. *Primus Rex Francorum Faramundus, secundus Chludio filius ejus. Tertius Merevius, filius Merevij, &c.* Aliud quoq; stemma antiqvum exhibet posteros Clodionis, quod suprà dedimus cap. 4. §. 3. In contrarium verò est lapis ille Cretensis de quo sup. §. mentionem fecimus. Et plurimi recentiores Meroveum fuisse Clodionis filium contendunt. Licet autem solum cognatus vel affinis fuisset, vix est credibile in Regem eligendum, nisi ex Regia stirpe ortum duceret. Quidquid verò sit de parente Merovei, ab illo saltem Merovingica familia ortum habuit, & regnavit usq; ad Carolingos. Notandum hic est, quod Nussiensis Chronista ex antiquiore quodam Bernardo refert: *Pharamundus decrevit cum hominibus suis nutrire comas, quod usq; ad tempora Magistri Petri Lombardi Parisiensis Episcopi in Francia fuit observatum: sed tunc ad ejus instantiam prætermissum. Factum autem erat, ut Franci dignoscerentur à Gallis, in quos decretum Julij Cæsaris ab antiquo emanaverat de tonsura ipsorum in signum servitutis.* Ex quo duo colligimus 1. Francos veteres verè fuisse Germanos, & distinctos à Gallis, qui postea casu nomen retinuerunt. 2. non malè eos divinare, qui Francorum nomen derivant à Fri-anch, quasi **Frey ankhen**, id est Liberi Juvenes veteri germanorum vocabulo, vt observavit Joannes Jacobus Fugger. Ut taceam nunc prærogativam Francorum Germanorum præ Gallis, quæ ex hoc ipso loco colligitur.

Aimoin. cit. c. 5.

Greg. Turon. lib. 2. hist. c. 9.

Chron Epit. cap. 5.

Huntind. lib. 7. hist. Angl.

Nussiens. Canon. in Chron. Magno Belg. mihi fol. 14.

Fugger in Spec. lib. 2. c. 2.

IV. De Childerico quòd fuerit filius Merovei omnes consentiunt, Gregorius Turonensis: Aimoinus, Fredegarius &c. Clodoveum verò Childerici filium disertè Aimoinus: *Childericus Rex Francorum ex supra memorata uxore sua habuit filium nomine Clodoveum.* Deinde etiam de Clodovei liberis. *Duxit uxorem ex genere Burgundionum Crothildem nomine, &c. Concipit Regina puerum natumque perducit ad baptismum, quem vocavit Ingomirum, &c. Genuit & alium filium quem baptizatum vocavit Clodomirum.* Et de Morte Clodovei: *reliquit quatuor filios regni hæredes.* Sequentis verò libri initio: *Quatuor filij Clodovei,*

Gregor. Turon. cit. Aimoin. c. 8.

Aimoin. 12. 13. 15. & 25.

dovei, id est Theodoricus, Chlodomirus, Childebertus, atque Clotharius regnum inter se æqua lance dividunt. Porrò Theodoricum ex concubina natum asserit alibi idem author: & de sorore horum fratrum Amalrico nupta pariter mentionem facit, vti & Gregor. Turonensis. De Clodomiri Regis filijs occisis, & Clodoaldo servato scribit idem Gregorius Turonensis. De cæteris quoq; generationibus tàm Gregorius, quàm Aimoinus, Fredegarius, Ivo Carnotensis, & alij agunt, vt super fluum videatur probationes adferre. A Dagoberto Magno vsq; ad Childericum vltimum exactè Genesim dispofuit Henschenius (nonnihil mutatam, & diversam, ab ijs, quæ apud alios Recentiores leguntur) quam hic secuti sumus: probationes apud ipsum videri possunt. De collateralibus lineis Alberici, & Blithildis agendum restat, quod mox præstabimus.

Idem lib. 2. c. 1. & c. 7. Turon. lib. 3. c. 1. & 18.

Henschen. in Diatrib. & Exegesi ad To. 3. April.

V. Cæterùm paucis hic firmare oportet, quod Merovinga stirps in Childerico eradicata sit. Annales Fuldenses disertis verbis: *Pipinus missâ Romam legatione Zachariam Papam interrogat de regibus Francorum ex antiqua Merovingorum stirpe descendentium, qui Reges quidem dicebantur, sed potestas Regni tota apud majores domus habebatur*, &c. & anno seq. *Hyldricus Rex, qui ultimus Merovingorum Francis imperavit, depositus, & in Monasterium missus est.* Supponit hic alterius stirpis Pipinum, quàm Childericum, saltem quoad virilem prosapiam. Nussiensis in Chronico Belgico: *Detonsus ergo Hildericus Rex est, & in monasterium detrusus. Hic finis Regni Merovingorum, qui regnaverunt annis ferme* 371. ex authore antiquiore quodam Andrea. Similiter Annales Francorum Anonymi: *Hildericus Rex qui ultimus Merovingorum Francis imperavit, depositus, & in Monasterium missus est. Pipinus verò Regio honore sublimatus.* Otto Frisingensis verò ait: *Hildericus ex antiquorum Francorum Regum, qui à Merovio Clodij filio, Merovingi dicebantur, sanguine descenderat, inane nomen Regium tenebat. Igitur* &c: *reversis à Româ nuntijs Pipinus* &c: *ad regnum eligitur.* Sequenti verò capite: *Pipinus* &c: *detonso Hilderico, & in Monasterium detruso, postmodum in Regem ungitur. Hic Merovingorum regno finito, Carolingorum* &c: *cœpit.* Ante hos Eginhardus Caroli Magni scriba: *Gens Merovingorum, de qua Franci sibi Reges creare soliti erant, usque ad Hildericum Regem, qui jussu Romani Pontificis depositus ac detonsus, atque in Monasterium trusus est, durasse putatur. Quæ licet in illo finita videri possit, tamen jamdudum nullius vigoris erat.* Ubi quasi sub dubio usurpans illa verba *putatur, videri possit*; insinuat Carolum Magnum ex eadem stirpe sed fœmineâ oriundum. Hoc ipsum vnanimi consensu tradunt Recentiores, Joannes Tilletus, Claudius Fauchetus, Belleforestius, du Haillan Joannes de Serres, Scipio du Pleix, & passim alij. Nihilominùs Petrus Bibliothecarius in Historia, quam absolvit An. 898. sic ait: *Pipinus Legatos misit ad Zachariam Pontificem Maximum, ut qui ex antiqua Merovingorum stirpe fuerit, regnaret in Gallia, exaudit Pontifex* &c: ad quòd Sammarthani fratres: *Non est oblitus proponere se à Clodoveo Rege ortum esse, à quo nonnisi fœmineâ lineâ prodijsse poterat.* Et hoc ipsum firmat nostram opinionem. Mascula proinde Merovei stirps exaruit, fœminea transijt ad Carolum Magnum.

Annal. Fuld. ad an. 751.

Nussiens. ad an. 750. Annal. Franco. Otto Frising. lib. 5. c. 23. 24. & 25.

Eginhard. In vita Caroli M.

Tillet ap. Armac. Fauchet. lib. 6. Belleforest. in Pipino Du Haillan in Pipi. &c. Petr. Bibl. ad an. 751.

§. III.

§. III.
Designatio Stemmatis Merovingici collateralis ex Alberico filio Clodionis.

A.

Albericum filium Clodionis fuisse natum ex Basina Thuringa scribunt, Lazius, Henninges, Texera, qui allegat Lotharicas historias, eumq; appellat Regem Franciæ Orientalis. Allegantur etiam Rosierius, & Nicolaus Ægidius Ludovici XI. Francorum Regis amanuensis, quibus interim subscribendum censeo, cùm non vacet antiquos consulere.

Henn Gen P.1. fol. 19. Texera in Exeg. Navar. fol. 42. Ægid. Annal. Franc.

Albericus, qui & Albero, Clodione Crinito Francorum Rege natus, à regno exclusus per Meroveum, ut putat Texera. Obijt Anno 488. appellatus Rex Francorum Orientalium. Vxor Argotta filia Theodomiri Ostrogothorum Regis.

Pharamundus. Theodoricus. Clodomirus. Cudumerus, quorum sola nomina referuntur.	Vaubertus vel Wambertus I. Alsatiæ Mosellaniæ, Arduennæ, Aquitaniæ Dynasta. Vxor Lucilla Zenonis Imper. Orientalis filia. Ipse obijt Anno 520.	Amelberta, & Lucilla filiæ apud Geneographos.

S. Deotarius Episcopus N.	S. Firminus Episcopus Vzetiæ.	Wambertus II. Hanno-niæ Alsatiæ Arduennæ Comes. Vxor Clothildis filia Amalrici Regis Gothorum. Ipse obijt Anno 562.	Aygulphus Episcopus Metensis.	S. Goëricus Dux Aquitaniæ, deinde Episcop' Metensis.	S. Godo Episcopus Metensis.	Lucilla Vxor Theodonis II. Ducis Bavariæ.

Labbe Bibl. To.1. f.682.

Wambertus seu Walpertus II. Hanno-niæ Alsatiæ, Arduennæ Comes. Anno 573. Vxore defunctâ Monasterium ingressus. Vxor Gertrudis filia Caroli Ducis Tongrorum.

Gertrudis & Vraja filiæ.	S. Walpertus IV. Hannoniæ, Alsatiæ, & Arduennæ Comes obijt Anno 598. Vxor Berthilia filia Bertharij Regis Thuringorum.	Brunulphus Hannoniæ &c. Comes. Vxor N.

S. Aldegundis Virgo Fundatrix Cœnobij Malbodiensis. Obijt Anno 637.	S. Waldetrudis Vxor S. Vincentij Madelgarij, quæ Agiam cognatam hæredem instituit.	S. Agia hæres Hanno-niæ scripta à Waldetrude; Monialis Castrilocensis obijt Anno 618. prius Uxor S. Hidulphi.	Clothildis Vxor Brunulphi, vel Sigulphi Comitis Templatensis. Mater Sichildis nuptæ Clotario II. Regi.

S. Endinus puerulus, alijs Dentlinus.	S. Landricus Episcopus & Sonegiensis Abbas.	S. Aldetrudis & S. Madelberta Moniales Malbodienses.

II. De Alberico jam ſupra diximus, cui Vaubertum ſive Wambertum, (dictum alijs Walpertum) tribuunt Geneographi, ſine dubio ex vetuſtis ſcripturis.

Walpertum II. filium fuiſſe Walperti I. tradunt ijdem Geneographi. Goëricum, & Godonem Metenſes Epiſcopos refert Anonymus in vita S. Adalberonis Epiſcopi Metenſis in hæc verba: *B. Goëricus noſtris temporibus memorabilis miraculorum operator, & S. Godo germanus ejuſdem Pontificis Goërici, qui S. Arnulphi etiam ſanguine, & carne affines etiam in Epiſcopatu ſucceſſerunt.* Sumit vocem affines impropriè pro ſanguine junctis, eo quod S. Arnulphus ex eadem radice Merovingica ortum duxerit, vt infrà dicemus. De SS. Firmino, & Deotario ſuo loco. De Walberto III. teſtantur ijdem Geneographi. De S. Walberto IV. habet Author vitæ S. Aldegundis: *Cujus pater* (nempe S. Aldegundis) *ut in vetuſtiſſimis paginulis, ac plurimorum relatu comperimus, Walbertus, mater verò Berthilia nuncupata fuit.* Et infra iterum: *Erat namque eidem famulæ Dei Aldegundi germana nomine Waldetrudis, quæ fuerat conjuncta viro illuſtri Madelgario, &c.* Et Author vitæ S. Waldetrudis. *Nobilibus orta parentibus ex Regali proſapia edita fuit, cujus pater Walbertus, mater verò Bertilia dicebatur.* Propter quam ſcilicet dicitur edita ex Regali proſapia. Bollandus in Annotat. addit: *Habebant quatuor liberos, qui omnes in Litanijs Eccleſiæ Montenſis invocantur: & ſunt Landricus, qui patri Sonegiæ ſucceſſit, Aldetrudis, & Madelberta Abbatiſſa Malbodienſis, & Dentlinus puer.* De S. Agia, ſive Aya, quòd fuerit conſanguinea S. Waldetrudis teſtantur Lectiones Eccleſiaſticæ de ea apud Montenſes, quas refert Henſchenius.

Labbe. To. II. Bibl.

Vita S. Aldegon. ap. Boll. To. 2. Jan. f. 1036.

Vita S. Waldetr. 9. Apri. ap. Henſch. Bolland.

Not. ad vit. To. 1. April. fol. 879.

Henſchen. To. 2. April. fol. 579.

§. IV.

Deſignatio Stemmatis Merovingici Collateralis ex Bluthilde filia Clotharij Magni.

Blithildis filia Clotharij Magni Francorum Regis, juncta Ansberto ſenatori Romano, ſanguinem Merovingum juxtà, & Romanum in Carolingos, adeóq; etiam in Habſpurgicos ex his ortos transfudit, quod hoc loco accuratius paulò explicabimus. Libet verò ante omnia exhibere ſtemma Ansberti, & poſtmodum Blithildis.

Fl. Avitus Imperator, qui Anno 456. abdicavit, & ordinatus eſt Epiſcopus Placentiæ.

S. Iſichius ſenator, qui poſt ſuſceptas proles factus eſt Epiſcopus Viennæ Galliæ. Vxor Audentia.	------ filia Uxor Tonantij Ferreoli Præfecti Prætorio Galliarum.	Ecdicius Comes.	Papianilla Vxor S. Sidonij Apollinaris, qui poſtea Epiſcopus.
S. Apollinaris Epiſcopus Valentiæ ad Rhodanum, & S. Alcimus Avitus Epiſcopus Viennenſis in Gallia fratres, & Fuſcina ſoror Monialis.	N. ------------------ Vxor N. ------------ Ansbertus Senator Romanus ſic paſſim appellatus. Vxor Blithildis filia Clotharij Magni Regis Francorum.		

II. Pro-

II. Probatio hujus Fragmenti Genealogici hæc est. Fl. Avitum ex Senatore Arverno declaratum Imperatorem Anno 455. constat ex Historijs Romanis: & anno seq. abdicato Imperio factum Episcopum Placentiæ testatur Gregorius Turonensis. Coactum fuisse Imperium suscipere ab exercitu, cùm esset Magister militum tradit Spondanus: *Imperator acclamatus est invitus atque reluctans: vir quidem domi militiæque spectatus, nobilissimo ortus genere, orator egregius jurisque consultissimus, ac laboris bellici haud expers.* Porrò Aviti Imperatoris filios fuisse Isichium virum senatorium, & Ecdicium Comitem, tradit Bouchetus scriptor Gallicus. Sirmondus verò, & Savaro assignant illi filios Ecdicium, & Agricolam. Fuisse etiam Aviti Imperatoris filiam Papianillam, testis est Gregorius Turonensis: *Sidonio matrimonio sociata Papianilla Aviti Imperatoris filia.* Hinc Sidonius appellat Ecdicium sororium suum carmine 20. illi inscripto, & alibi *fratrem uxoris*, eiq; gratulatur accessisse honorem Patritium Anno 475.

Gregor Turon. lib. 2. hist. Franc. c. 11

Spond. Epito. ad ann. 455.

Bouchet. P. 1. de vera orig. 1. & 2. stirpis Regum Franco. cap. 2.

Sirmon. in Notat. ad Sid. Apollinar. lib. 1. Epist. 2 & lib. 2 Epist. 12.

Porrò quod Isichius fuerit pater S. Aviti Episcopi testis est Ado Viennensis in Chronico, & author vitæ S. Aviti, & ipse Avitus se appellat *Senatorem Romanum.* Meminit S. Avitus avunculi sui, quem cum Isichio patre asserit post fasces secularium dignitatum, populorum Ecclesiæ fascem, sive infulam Episcopalem sumpsisse: qui avunculus haud dubiè fuerit S. Sidonius Apollinaris, impropriè sumptâ voce avunculi.

Gregor. Turon lib. 2. hist. Franc. c. 12. Sidon. Apol. lib. 5. Epist. 16.

S. Avitus in Poëmat. de laude Virginit. ad Fuscinam Sororem.

III. Idem Bouchetus, qui suprà, tradit Avito Imperatori duas fuisse filias, quarum altera nupta dicitur Ominatio filio Ruricij Episcopi Lemovicensis, altera Tonantio Ferreolo Præfecto Prætorij Galliarum, quem *affinem suum* agnoscit Sidonius. Et S. Apollinaris frater S. Aviti in vita MSS. apud Bouchetum legitur Narbonam profectus, *apud Ferreolum & Parthenium suos consanguineos hospitatus*: quæ omnia cum suprà posito Fragmento Geneseos benè cohærent. Addit Henschenius: *Fuit autem Ferreolus avus Ansberti senatoris, ex quo, & Blithilde uxore filia Clotharij I. Francorum Regis progeniti sunt majores Regum Francorum secundæ stirpis.* Hoc solum optassem paulò clariùs explicari, & authoritate veterum firmari, contrà Henningem, & alios Geneographos, qui Ansbertum Walperto I. Mosellano genitum Walberti II. fratrem fuisse scripserunt, de quibus superiore §. egimus. Sed ipse titulus senatoris, & cum senatorijs viris affinitas Romanum origine fuisse probat, licet natum in Gallijs, quod clarè canit vetus Poëta author carminis Carolo Calvo inscripti, ubi ex Senatorum Romanorum genere natum Ansbertum memorat.

Henschen. To. 1. Feb. Acto. vita S. Aviti fol. 660. & seq.

Procubuit tandem multo de sanguine fessa (Gallia)
Romanosque senes, licet indignata recepit:
Surgit ab his igitur nitido de vertice splendor
Ansbertus generis portans insignia clari &c.

Author Carmin. ad Carol. Calvum ap. Chifflet. App. ad Lumina Salic.

Factâ deinde mentione Clotharij Regis, subjungit:

Hujus erat plenis jam filia nubilis annis,
Roma tibi claros, quæ posset ferre nepotes.
Copulat hanc talamo vir dives, & inclytus ille:
Nomen erat Blithild multorum linea Regum
Sic igitur, sic Roma tuos adcresce triumphos.

 Idem

IV. Idem licet legere apud plures antiquos, Ansbertum ſcilicet ſenatorij ordinis Romani virum id temporis in Gallia divitem ac præpotentem Romanum origine fuiſſe, cui Clotharij Magni filia in leges matrimonij elocata. Porrò deprehensâ nunc Carolingorum origine Romanâ, etiam Franco-Germanicam oſtendamus per ipſam Blithildem.

B.

Stemma Blithildis ad Carolum Magnum.

Clotharius Magnus Rex Francorum. filius Clodovei I. & S. Clothildis.	N. Aviti Imp. pronepos Tonantij Ferreoli præf. Præt. nepos.

Blithildis nupta Ansberto Senatori Romano. S. Firminus Epiſc. Vzetiæ.

S. Ferreolus Epiſcopus Uzetiæ M. avi paterni nomen ſortitus.	Arnoldus vel Arnoaldus Cognomento Buggiſus Dux Moſellanus. Ob. An. 601. Vxor Oda Gunzonis Ducis Sueviæ, filia ut habet Henninges.	S. Modericus Epiſcopus Areſitenſis.	S. Tarſitia.

Bol. To. 1. Feb. fol. 210.

S. Arnulphus Dux Moſellanus. Vxor Doda Saxonica. Factus dein Eremita, & Epiſcopus. Ob. Anno 641.

S. Clodulphus Epiſcopus Metenſis.	Anſigiſus Dux Moſellanus Vxor S. Begga.	Walchiſius Dux	N——— nupta Comiti Virdunenſi.
	Pipinus Dux Brabantiæ. Major Domûs Regiæ.	S. Wandregiſilus Fontenellenſis.	S. Godo de Oyo.

Carolus Martellus Dux Brabantiæ.

Pipinus Rex Francorum.

Carolus Magnus Imperator.

V. Hoc ſtemma indubitatum eſt, quià plurium antiquorum teſtimonijs roboratur, ſed imperfectum quoad laterales generationes, de quibus veteres non erant ſoliciti, vtpote ſolam rectam lineam paucis complexi. Unum & alterum producamus. Codex MS. Floriacenſis octavi ſeculi circa annum 754. de Majoribus Domus Regiæ, ſic habet: *Poſt tranſmigrationem generationis, ex filia Clotharij Regis Ansbertus genuit Arnoldum: Arnoldus genuit ſanctiſſimum Arnulphum, poſt Metenſem Epiſcopum: Arnulphus quoque ſanctus genuit Anchiſem, Anchiſes genuit Pipinum Majorem Domus: Pipinus genuit Carolum Martellum: Carolus verò genuit Pipinum, poſtea Regem effectum.* Tum paucis interjectis: *Fuerunt autem majores Domûs, à quibus Regalis generatio proceſſit; primus quidem Ansbertus Senator, qui ex Blithilde filia ſecunda Clotharij genuit Arnoldum, patrem S. Arnulphi, tandem Metenſis Epiſcopi, qui genuit Anchiſem patrem Pipini.* Ex hoc fragmento apparet, quod Pipino ad Regnum evecto ſtuduerint viri docti oſtendere, quòd Pipinus aliquo jure ſanguinis adeptus ſit regnum, nec aliter potuerint

MS. Floriacen. apud Chifflet. in Lumin. fol. 430.

rint ostendere, quàm per fæmineam lineam. Hoc verò fragmentum sub Pipino Rege scriptum esse colligitur, ex eo quià vltrà non processit ad Carolum, sed in Pipino desijt.

VI. Aliud fragmentum exhibet Theganus coævus Ludovici Pij Imperatoris Chorepiscopus Trevirensis, in hæc verba: *Gloriosi, & Orthodoxi Imperatoris Caroli, qui de prosapia S. Arnulphi Pontificis Christi ortus est, sicut Paterno relatu didicimus, & multæ testantur historiæ. S. Arnulphus cum esset in juventute Dux, genuit Anchisum Ducem: Anchisus Dux genuit Pipinum Seniorem, & Ducem: Pipinus Senior, & Dux genuit Carolum Seniorem, & Ducem. Karolus senior & Dux genuit Pipinum Regem: Pipinus Rex genuit Carolum.* Scripsit Theganus circà annum 837. sed quia tacuit majores S. Arnulphi, à quo tanquam notiore & sancto incipere voluit, suppetias illi ferat alius vetustus scriptor, qui cùm accuratè describat Caroli Magni obitum, scripsisse videtur circà Annum 815. sic verò habet: *Ansbertus ex genere Senatorum, præclarus vir atq; nobilis, in multis divitijs pollens accepit filiam Lotharij Regis Francorum nomine Blichthilt: & habuit ex ea filios tres, & filiam unam. Primogenitus ipsius Arnoldus nominatus, secundus Ferriolus: Tertius Rodericus, & filia Tarsicia. Ferriolus quidem Episcopus ordinatus in Vnciana civitate martyrio coronatus est: ibi requiescit in pace: Rodericus verò in Harisio Episcopus ordinatus, ibi Confessor Christi requiescit; ubi Deus per ejus merita multa miracula operatur. Tarsicia verò Virgo Christi in Virginitate sua perseverans, in Rodanis civitate requiescit; per cujus merita ibidem Christi virtus cottidie ostentatur, quæ fertur etiam mortua mortuos suscitasse. Arnoldus primogenitus ejus genuit Arnulphum, Arnulfus genuit Fludolfum, & Anchisum, Fludolfus verò divina largiente clementia Episcopus ordinatus est. Anchisus autem Pipinum genuit: Pipinus genuit Karolum: Karolus verò Pipinum Regem: Pipinus verò genuit gloriosum, & nobilissimum Cæsarem Carolum. Anno DCCC. XV ab Incarnatione Domini Magnus Karolus, & Augustorum optimus. Aquisgrani. 5. Kal. Februarij, horâ diei tertiâ de hoc seculo migravit. Amen. regnavit annis* 48. *decessit annis* 72. Simile huic Fragmentum, paucis verbis mutatis (uti solebant antiqui ab invicem describere) producit Bollandus ad vitam S. Tharsiciæ, quod ab Henrico Canisio editum, & cum MS. sancti Maximini Trevirensis Monasterij collatum asserit, & hoc terminatur in filijs Ludovici Pij.

VII. Unum adhuc paulò recentius promamus ex Alberico Monacho trium Fontium, qui vixit Anno 1241. *Hic dicendum est, quòd primi filia Lotharij Blithildis soror Guntramni Regis, & Chilperici, & aliorum, Duci Ansberto illustri viro peperit Ducem Arnuldum, & Ferreolum, qui fuit Episcopus in Utia civitate, ubi Martyr factus est; & Rodericum Episcopum in Arilido, ubi Confessor quievit & Charsiam Virginem, quæ Redonis obijt. Dux Arnoldus genuit Ducem Arnulfum. Dux Arnolfus sanctus, antequam fieret Metensis Episcopus, de Doda tres genuit filios, Ducem Ansigisum, & Walchisum patrem S. Wandregisili Fontenellensis, & Clodulfum Metensem Episcopum. De sorore natus est Sanctus Godo de Oyo, filius Comitis Virdunensis. Dux Ansigisus, qui & Anchises, duxit S. Beggam sororem sanctæ Gertrudis de Nivella, filiam scilicet primi Pipini, filij Carlomanni: & genuit*

Thegan. ad an. 813.

Chron. MSS. Franco-saxon. Trevirense.

Henric. Can. To. 5 Antiq. lection. p. 3. MSS Trevirense S. Maximini Bol. To. 1 Jan. f. 1068.

Alber. Mon. ap Chifflet. in Lumin. fol. 442.

genuit Ducem Pipinum patrem Caroli Martelli. Ex hoc fragmento apparet, quòd priores minùs exactè rimati sint Genealogiam Caroli Magni, posteriores sensim ex antiquis scripturis plures eruerunt: primus Albericus facit mentionem S. Godonis ex sorore Ansigisi progeniti. Unde non mirum, quòd etiam alij multò recentiores Alberico multos etiam alios eruerint. Præsertim ex MSS. Sanctorum Vitis, vt proinde ad plenam hujus Geneseos cognitionem, necessarium sit etiam recentiorum vestigia premere, & adjungere, quæ hic desunt, licet ista sufficerent ad probandam originem Carolingorum ex Merovingis.

§. V.

Plenius stemma Lineæ collateralis Merovingicæ à Blithilde ad Carolum Magnum.

Clotharius I. Magnus Rex Francorum. Uxor S. Radegundis Thuringa.

1. Sigebertus Rex Austrasiæ, à quo communis opinio deducit Habspurg. — Blithildis Uxor Ansberti Senatoris Romani Ducis Mosellani, qui obijt Anno 570. — S. Gunthramus Rex Francorum. — Clothildis Uxor Alboini Regis Langobardo.

2. S. Ferreolus Episcopus Uzetiæ. — S. Modericus Episcopus Aresitensis. — B. Arnoaldus Dux Mosellanus cognom. Buggisus. Obijt An. 601. Uxor Oda filia Gunzonis Sueviæ Ducis. — S. Condulphus. Episcopus Tungrorum. — S. Tharsitia Virgo. — [illegible] Virgo.

3. Sigulphus vel Brunulphus Comes Templatensis Uxor Clothildis filia Brunulphi Comitis Hannoniæ Soror S. Agiæ. — S. Basinus Trevirensis Archiepiscopus. Obijt Anno 697. alijs est filius Clodulphi. — S. Arnulphus Dux Mosellanus deinde Episcopus Metensis. Uxor Doda filia Viberi Comitis Bononiæ, Soror S. Vulmeri. Ipse ob. Anno 641. — B. Vandelinus Monachus. — S. Afra Abbatissa Trevirensis. — Gonza Uxor Geruvini Ducis Austrasiæ, circà Annum 670.

4. Brunulphus Comes Templatensis. — Sichildis Uxor Clotharij II. Regis Francorum, — N. filia Uxor N. Comitis Virdunensis. — B. Ansegisus M. Dux Mosellanus, & per Uxorem Dux Brabantiæ. ob. 685. Ux. S. Begga hæres Brabantiæ, filia Pipini Brabanti, & S. Ithæ Aquitanæ. — Walchigisus Dux ----- Uxor ----- — S. Flodulphus vel Clodulphus Dux Mosellanus. Ux. I. Adelina filia Clotharij II. Regis. ipse demum Metensis Episcopus obijt Anno 718. — S. Luituvinus Archiepiscopus Trevirensis obijt Anno 717.

S. Godo de Oyo.

5. Landrada Uxor Sigrammi Comitis. — Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ. Obijt Anno 714. Uxor B. Plectrudis Ducissa Bavariæ. Concubina Alpais. — S. Wandregisilos Fontanellensis. — Martinus Dux Mosellanus, pater B. Eleutherij Eremitæ, avus S. Symperti Episcopi Augustani.

6. S. Godegrandus Episcopus Metensis. — S. Landrada Virgo. — Carolus Martellus Dux Brabantiæ obijt An. 748. Uxor Cunhildis. — Grimoaldus. — S. Sylvinus. — S. Noitburgis. — Maria Uxor Leonis III. Isauri Imperat. cujus at nepos Theophilus Imperator maritus S. Theodoræ Aug. — Drogo Dux Uxor Anstrichildis filia Waratonis Præf. Palatio regio 2. Adaltrudis.

7. Griffo obijt Anno 754. — B. Carolomannus Monachus. — Chiltrudis Uxor Odilonis Bavariæ Ducis. — S. Genovefa Palatina. — S. Hadeloga Abbatissa Kitzingensis. — S. Remigius Episcopus Rothomagensis. — Pipinus Brevis Rex Francorum obijt. Anno 768. Uxor 1. Berthrada, filia Heraclij Imperat. 2. Sichildreda, quæ improles. — Bernardus Dux --- Uxor --- An. 774. — S. Hugo Episcopus Rothomagensis. — Arnulphus Dux. — Godefridus Dux Saxoniæ. — Pipinus Dux.

8. S. Gisela, dicta etiam Kisberga. — S. Gertrudis Garlebungensis. — Alis vel Atheldis Uxor Lotherii Ducis Mosellani. — Symphoriana Uxor Lamberti Ducis Mosellani, & mater S. Symperti. — Bertha mater Rolandi Ducis famosi, & Imetzæ. — Carolomannus obijt 771. — Carolus Magnus Imperator. Conditor Carolingorum. — Rothais sepulta ad S. Arnulphum. — Ada ancilla Christi. Efficia Monialis. — Walo à quo Walones dicti sunt. — S. Adelardus Abbas. — S. Bernarius Afecta. — S. Gundrada. — Theodrada. — B. Regina Uxor Beati Aldeberti.

Rolandus. — Imetza. — B. Ragentredis Abbatissa. — B. Ava Monialis.

II. Hoc

II. Hoc ſtemma ex Blithilde ad Carolum Magnum nullus hactenus tam plenum exhibuit; in quo licet gradus in recta linea certi ac indubitati ſint, ac ſuperiore §. ſufficienter probati, quod ſolum requiritur ad connexionē Merovingorum cum Carolingis, quià tamen in Auſtria Sancta coñexio ſanctorum requiritur cum Habſpurgicis: hic probabimus deſingulis ad hanc tabulam relatis.

Ad num. I. Blithildem fuiſſe filiam Clotharij Magni, tradit Author ſcripti de majoribus Domus Regis, apud Pithœum ex MS. Floriacenſi an. 754. Alius author Genealogiæ Regum Francorum apud Cheſneum ex Codice Regis Britanniarum, ejusdē ætatis. Author etiam vitæ S. Arnulphi lib. 2. c. 37. Item Chronicon MS. Franco-Saxonicum ex Bibliotheca PP. S. Treviris ſupralibatum. Author Carminis ad an. 840. ſupralibati. Prætereà Genealogia S. Arnulphi MS. in Bibliotheca S. Maximini apud Treviros ad an. 844. Alia item Genealogia Caroli Magni MS. in Codice Sangallenſi an. 867. Item Saxonicus Poëta apud Chifſletium. Sigebertus Gemblacenſis in Chronico ad an. 625. Heriulphus Monachus S. Richarij in Chronico Centulenſi lib. 2. c. 1. qui vixit ſeculo duodecimo. Albericus Monachus trium ſontium author ſeculi decimitertij ſup. libatus. Guilielmus de Nangis, Nicolaus Gillius Galli ſcriptores ſeculi decimiquinti. Petrus Divæus Lovanienſis, Chriſtophorus Brovuerus, Scipio Dupleix, Dionyſius Petavius, Aubertus Miræus, Sammarthani, & alij Recentiores. De Clothilde ſorore teſtatur author vitæ S. Arnulphi lib. 2. c. 37. & alij plures. (Chifflet. Lumin piæro-gat. fol. 439. & ſeqq.)

III. Ad num. 2. quòd *S. Ferreolus, S. Modericus, & S. Tharſitia* fuerint proles Ansberti & Blithildis teſtantur penè omnes ad num. 1. relati authores, & Geneſes antiquæ ſuperiore §. adductæ. *S. Condulphum* Epiſcopum Tungrorum prioribus adnumerat Texera, ut ait, ex ſtemmatibus & Geneographis Lotharingis: & eodem modo Henninges: quamvis Gualterius illum ſcripſerit filium Ducis Lotharingiæ, ſed intellexerit Moſellanicæ. quià nomen Lotharingiæ tardius enatum eſt. *B. Vlſidem* ſororem prædictorum numerant ijdem Texera & Henninges quin & addunt Ansbertum, Anchiſum, Nicanorem, Udonem Mariam, Odam, quos prætermiſimus, quià ſolo nomine notos. (Texera f. 28. Henn. P. 1. Germ. f. 18. Gualter. de Epiſc. f. 456)

Ad num. 3. *Sigulphum* ſive *Brunuphum* Com. Templatenſem fuiſſe filium Arnoaldi Ducis Moſellani notavit Henninges, & poſt eum Texera, allegans hiſtorias Lotheranas. De *S. Baſino* eſt difficultas, quià alij eum faciunt filium *S. Clodulphi*, ut Texera, & Bucelinus, alij verò Arnoaldi ut Henninges, & aliqui innominati Hiſtorici apud Texeram; Maſenius affinem Baſini Archiepiſcopi *S. Clodolphum* nuncupat. Brouverus autem cum aſſeruiſſet S. Baſinum generosâ & nobili ſtirpe genitum, addit: *non deeſſe, qui fratrem ejus fuiſſe tradunt B. Clodulphum*. Et ſanè pro fraterno nomine pugnat Chronologia; filius certè eſſe non potuit Clodulphi, qui obijt an. 718. & Baſinus ſenio confectus an. 697. ut habet Maſenius. Filium tamen potius Clodulphi quam fratrē aut patruum contendunt Roſierius, Wion, Menardus, Dorganius, Sauſſayus, præter allegatos, qui omnes videntur Roſierio crediḋiſſe, nec combinaſſe años. Utvt ſit, ſaltem vitæ author ait eum fuiſſe fratrem Ducis Lotharingiæ, ejus ſcilicet partis Auſtraſiæ ſeu Moſellanicæ, quæ poſtea Lotharingia dicta eſt, & quam Blithildis poſteri habuerunt hæreditariam, vnde citrà dubium fuit ejusdem ſanguinis. *Gonzam* fuiſſe ſororem *S. Baſini* clarè (Texera cit. Bucel. Menol ad 4. Martij Maſen. Epitom. Annal. Trevir. fol. 174. Nivo Al... Mediol... in vita.)

 habe-

habetur ex ejus vita, in qua dicitur avunculus *S. Luitcoini*, qui ei postea successit in Episcopatu, natus ex Gonza sorore Basini. Idem testantur Bollandus, Scheckmannus, Wion, & alij relati suprà. S. Afram reponunt inter proles Arnoaldi Henninges, & Texera; apud Maseniurn nullam ejus reperio memoriam; nec Bucelinus eam retulit in Menologium: sed non est credendum ab Henninge confictam. *D. B. Valentino* eadem est ratio. Addit præter has proles Henninges etiam *S. Severam Abbat.*, sed hæc fuit Godini Ducis Aquitaniæ filia soror S. Modoaldi & Ithæ matris S. Beggæ, quos etiam malè Henninges Arnoaldo attribuit.

Bollan. To. 1. Martij fol. 314. Jo. Scheckman. in Epito. Trevir. rer. lib. 3.

IV. Ad num. 4. *Walchisum*, & *Flodulphum* fuisse filios S. Arnulphi disertè tradunt veteres Genealogiæ S. Arnulphi, & Caroli M. sup. relatæ, solùm de *S. Flodulpho* qui etiam *Clodulphus* scribitur, recentiores subdubitant, an vxorem, & liberos habuerit, Henninges haud dubiè ex Rosierio, vti & Texera illi attribuunt conjugē, & 5. liberos, quibus interim subscripsimus, quia potuit exemplo patris ante Episcopatum vel eremum, habuisse vxorem, & deinde Ecclesiasticum statum suscipere. De Luituvino jam dictum est, quod fuerit S. Basini ex Gonza sorore nepos, vti etiam testantur historici. *S. Wandregisilum* fuisse filium Walchisi Ducis habent suprà allegatæ veteres Genealogiæ Ansbertinæ & Arnulphinæ.

Theofrid. in histor. MS. Masen. Epito. Annal. fol. 175. sup. 5.4. n.4. & seqq.

V. Ad num. 5. & 6. Quod *Landrada* fuerit mater *S. Godegrandi*, vel Chrodgangi constat ex vita ejusdem Sancti; de quo etiam Paulus Diaconus: *Patre Sigramno, matre Landrada Francorum ex genere primæ nobilitatis progenitus.* Quod verò Landrada vxor Sigrammi fuerit filia Ansegisi, soror Pipini, constat ex charta Gorziensis Monasterij, in qua subscriptus legitur: *Ego Grodegangus vnà cum voluntate Illustrissimi Pipini, inclyti Francorum Regis avunculi mei*, &c. vnde Gorzienses arbitrati sunt Landradam genitam ex Carolo Martello, quia nominatur hic Pipinus Rex, sed & pluries, vti observavit alicubi Bollandus, tam Pipinus Heristallus, quam Carolus Martellus nominantur Reges, quia re ipsa regebant, & qui veri Reges erant solum nomē retinebant; aliunde Chronologia non potest convenire Pipino Brevi, cùm S. Grodegangus fuerit Referendarius Caroli Martelli. Hinc Franciscus Lanovius rectè concludit Landradam fuisse sororem Pipini Heristalli. Extat etiam in Chartulario Gorziensi hæc nota: *Khrodegangus Regiæ Carolingorum familiæ heros clarissimus Pipini ex Landrada sorore nepos, primum Referendarius seu Cancellarius Regni Franciæ sub Regibus ------- Augustæ dein Mediomatricum Basilicæ Præsul*, &c. quæ moverunt etiam Bouchetum, vt *S. Landradam* virginem S. Chrodegango sororem attribueret. Sed objicit Bollandus, quod S. Landrada dicatur fuisse neptis B. Pipini Landensis, & S. Arnulphi, & decessisse circa an. 690. quæ fateor habent aliquid difficultatis, nihilominus, quia veteres (vt observat Chiffl.) non adeò rigorosè sumebant voces nepos, neptis, avus, avia, sed loco pronepotis ponebant aliquando nepotē, nihil obstat quo minus S. Landrada potuerit esse filia Landradæ & Sigiramni, adeòq; vera neptis Pipini Heristalli, proneptis B. Pipini Landensis, & abneptis S. Arnulphi: Imò eoipso quod dicatur simul neptis B. Pipini, & S. Arnulphi diversimodè respiciebat vtrumque, & in diverso gradu, atq; adeò vox neptis impropriè vsurpata est. De tempore facilè solvitur dubium, præsertim cùm non certò constet de anno obitus S. Landradæ. Cæterùm etsi S. Landrada non fuisset soror S. Grodegangi, per B. Pipinum, & S. Ar-

Paul. Diac. de Episcop. Meten.

Chart. Gorzien. apud Meurissi. pag. 168.

Franc. Lanovi. de SS. Franc. Cancel. ad vit. S. Grodeg. Chart. Gortz. p. 166

Bolland. To. 1. Mart. fol. 453.

Chifflet. in Vind.

S.Arnulphum æquè spectaret ad majores Carolingorum, quod nostræ intentioni pro Austria sancta sufficit.

VI. Ad num. 6. Quod *Drogo*, *&* *Grimoaldus*, quem nonnulli Martyrem appellant fuerint filij Pipini Heristalli ex Plectrude, consensu omnium scriptorum firmatum, & extra dubium est. *Mariam* Uxorem Leonis Isaurici ei attribuit ex eadem Plectrude natam Henninges, id fortè ex Rosierio hauserit, nec alium vidi, qui ita scripsisset. *De S. Silvino* Episcopo Alciaci in Belgio, *&* *S. Notburge* hæc apud probos authores leguntur: MS. Florarium antiqvum ad 17. Februarij: *Depositio S. Silvini Tervanensis Episcopi, Confessoris, qui fertur filius extitisse Pipini Brabantinorum Ducis secundi hujus nominis.* In Elogio Episcoporum Tervanensium legitur: *fuisse filium Pipini cognomine Grossi, &c. & S. Plectrudis uxoris ejusdem.* Hadrianus Barlandus in Chronico Ducum Brabantiæ de Pipini & Plectrudis liberis hæc habet: *Ex eo conjugio digna parente edita proles, filij tres Drogo, & Grimoaldus, qui cum Christi esset fortis adsertor Dei, posteà Leodij Martyrium adijt ob Christi fidem. Filius tertius fuit Silvinus vir pientissimus, qui & ipse sancti appellationem meruit. Filia Notburgis vocata est, sepulchro illata Coloniæ miraculis claruit.* Idem sensit Divæus. Nec mirum videri debet hos ab antiquioribus prætermissos, quià illi solum liberos recensebant, qui stemma propagarunt, vti in pluribus sequentibus apparebit. Sensim ex SS. vitis prodeunt plures liberi hujus stirpis; & quod olim per descriptiones laboriosas ad paucorum pervenit manus nunc Typi beneficio myriades legunt.

MS. Florar. ap. Boll. To. 3. Feb. fol. 25 Elog. Episco. ibidem. Hadr. Barlan. Chron. Braban cap. 2. Divæ. rer. Brabant. lib. 1. c. 3.

VII. Ad num. 7. Quod *B. Carolomannus*, & *Gripho* Pipini Regis fratres fuerint, testatur Adelmus initio sui Chronici. Idem tradit Ivo Carnotensis, & consentiunt alij. Quod Bernardus fuerit tertius frater Pipini Regis tradunt Genneographi, & Paschasius Ratbertus in vita S. Adelardi, vbi de sancto Adelardo dicit: *Cum esset Regali prosapia Pipini Magni Regis nepos, Caroli consobrinus Augusti.* Quod clarius explicat in alia vita S. Gerardus Abbas Sylvæ majoris, qui ob. anno 1050. *Ab ingenuis Francorum Regibus deducens nativitatis lineam, Bernardum fratrem Magni Pipini Regis habuit patrem, consanguineum quoq; æquivocum Pipini Pipinum juniorem; consobrinum, quem & collegam sub alas scholares eundē Carolum Imperatorem.* Alij antiquiores Bernardi vix meminerunt, quia videtur fuisse infans quando mortuus est ejus parens Carolus Martellus an. 741. cum fratri Pipino superstes Carolo Regi militaverit adhuc an. 774. pridem ante defuncto Pipino.

Adelm. ad an. 741. Adhelm. ad an. 773. Pascas. Rath. in vita S. Adel. cap. 1. S. Gerar. Ab. in vita c. 1.

Quod *S. Remigius*, quem alij *Remedium* appellant, fuerit filius Caroli Martelli, & quartus frater Pipini Regis, testatur MS. Florarium ad 11. Maij: *Apud Rotomagum depositio SS. Episcoporum Roberti & Remigij fratris Pipini Regis Francorum.* Annales Francici Authoris incerti apud Chesneum, & Chronicon Fontanellense ad an. 755. *Episcopatus datus est Remigio fratri ejusdem gloriosi Regis Pipini.* Sigebertus ad an. 751. *Remigius ejusdem Pipini Regis frater Rotomagensis Archiepiscopus in Gallia claret.* Natum fuisse volunt pleriq; ex Suanhilde Bojca, alij ex concubina.

Florar. MS. apud Boll. To. 2. Jan. fol. 235 Chron. Fontanel. ad an. 755. Sigebert. Gembl. ad an. 751.

VIII. Quod *S. Hadeloga* (quæ Hadelonga, Hadeloja, Adalagia, & Adelhais scribitur) filia fuerit Caroli Martelli, & Pipini Regis soror, colligitur ex ejus vita authoris Anonymi Canonici Bodecensis, vbi ait: *B. Virgo Hadelonga*

Bolland. To. 1. Feb. f. 305. ad diem 2.

ex alto Regum & Imperatorum sanguine prognata, &c. Erat siquidem filia Caroli filii Pipini Regis patris S. Gertrudis Virginis, & mater ejus Kunehildis vocabatur. Notat ad hæc Bollandus: Pipinum hunc non Caroli M. patrem intelligi, qui verè Rex fuit, *sed Herstallum sive Crassum, qui Major Domus cùm esset, regnum Francorum universum Regesq; ipsos regebat: sæpè ideò in SS. Vitis Rex appellatus, uti & ipsius filius Carolus Martellus.* Bruschius eam censuit fuisse sororem Caroli Martelli, & filiam Pipini, sed authori vitæ credendum. Nuspiam aliàs apud Geneographos, aut profanos Scriptores mentio invenitur hujus S. Hadelogæ, solus Lazius ejus meminit inter liberos Caroli Martelli, cum ait: *Sunt qui illi, & S. Adalagiam filiam tribuunt.* Verùm id pro subsequenti opere de SS. Austriæ universim observandum est, quod rectè monuit Bollandus: *Mirabitur fortè quispiam, cur neq; Gertrudis* (Carleburgensis de qua paulò post) *neq; Hadelogæ in Pipini ac Martelli Genealogia mentio fiat. At neq; aliorum plurimorum Ducum aut Regum filiæ memorantur: præsertim quæ in remoto aliquo Cœnobio vitam egerunt: & fortassis nonnullæ harum non erant legitimo thoro susceptæ.* Sanctæ Hadelogæ mater appellatur Kunhildis, quæ an sit eadem cum Suanhilde Odilonis Boij filia legitima conjuge, vt affirmant Sammarthani contrà Henningem, meritò possis dubitare; cùm Geneographi solum Griphonem ex Suanhilde natum putent, matrem verò Pipini, & Carolomanni non nominent: sed ijdem Sammarthani Suanhildem censent fuisse matrem omnium trium fratrum, & probabile est, quod etiam cæterorum liberorum. Quid si enim Gamansius describendo vitam S. Hadelogæ ex antiquo codice legisset Kunhildem, cum debuisset legere Suanhildem aut Suinhildem. Antiqvus certè character sæpè fallit legentes, etiam doctos, & peritos antiquarum Scripturarum. Sic accidit (vt alibi ostendi) Philippo Cluverio, viro antiquitatum peritissimo, qui in antiqua Tabula Geograhpica Istriæ ad flumen Quaetum sive Quietum, asserit se vidisse locum notatum velut vrbis aut mansionis cujuspiam, apposità voce *Silvum*, ideóq; vbi moderni Æmonam erroneè ponunt, ipse ait stetisse *Silvum*, sed debuisset vir bonus legere *Alvum*, quod in antiquis scripturis litera A passim reperiatur ad instar Syllabæ Si. Nominat verò inter oppida Istriæ *Alvum* Ptolomæus. Idem dico evenire potuit in lectione vitæ S. Hadelogæ, vt pro Suinhilde legeretur Kunhildis; adeóq; esset eadem mater S. Hadelogæ, quæ Griphonis.

Laz. Migrat. lib. 3. Bolland. cit. fol. 306.

IX. Ad eundem num. 7. vlterius de *Chiltrude*, quæ & *Hiltrudis*, & *Landrada*, filia Caroli Martelli ab Odilone seu Utilone Bavariæ Duce rapta, testantur scriptores Bavari, & Henninges in vtraq; Genesi, cui fidem habeo, cùm non inveniam causam dissentiendi. De S. Genovefa Palatina nulli hactenus inter Caroli Martelli proles numerata, hoc sentio; quod cum in vita dicatur fuisse Ducis Brabantiæ filia, & vixisse tempore S. Hildolphi Archiepiscopi Trevirensis qui ab Anno 756. ad annum 768. sedit; neq; constet de alijs Brabantiæ Ducibus eo tempore, quam ex familia Caroli Martelli; necessario debere vni ex his attribui, vt fuerit scilicet vel Martelli filia, vel ex fratre aliquo, sive Drogone, sive Grimoaldo neptis. Unde licet eam reposuerim inter liberos Martelli tanquam

Henn. P. 1. Germ. fol. 20. & 170.

Rader. To. 2. Bau. sanct. f. 302. Molan. in addit. Mart Brunner. in Fastis ad 2. April. Ceriziers. Cadamostus ap. Mich. Staudach. in vita.

quam

quam ejus, qui primario nomen Ducis Brabantiæ vſurpavit, ſiquis tamen alium ei patrem invenerit ex aliquo authore, vel MS. lubens ſubſcribam. Silent parentum nomina, qui de ea ſcripſerunt, Molanus, Brunner, Renatus Ceriziers, Ludovicus Cadamoſtus, &c.

Quod *S. Hugo* Epiſcopus Rothomagenſis fuerit filius Drogonis Pipino Herſtallo progeniti adeóq; nepos B. Plectrudis, teſtatur diploma ipſius S. Hugonis, in quo hæc leguntur: *Ego Hugo Metenſis Primicerius, Sacerdos humilis, & germanus meus vir illuſter Arnulphus Dux, nec non Pippinus, & Godefridus iſtud aſſentaverunt*, &c. *dum contigit ut genitor noſter illuſter vir Drogo quondam de hac luce migraret, noſtra fuit petitio ad venerabilem virum Luitbertum Abbatem de Baſilica SS. Apoſtolorum, quæ eſt foris murum Metis civitate conſtructa, vbi avus noſter Domnus Arnulphus in corpore conquieſcit, vt ibidem jam dictum genitorem noſtrum Drogonem ſepelire deberemus*, &c. *villam nuncupatam Vigiacum ſitam in pago Metenſi, quam ipſe genitor ſuus, avus noſter Pipinus ſuo munere conceſſit.* Ex his habemus non ſolum S. Hugonem Dragonis filium, ſed & fratres ejus Arnulphum, qui poſt patrem Dux fuit, Pipinum & Godefridum, quem Meuriſſius affirmat fuiſſe Ducem Saxoniæ, & donaſſe B. Arnulpho villam Flavigniaco, eodem anno quo pater ejus Drago donavit villam Mariolam. Obſervandum autem eſt, quod ſupra monuimus, hic à S. Hugone appellari S. Arnulphum avum, & rurſus Pipinum avum, quià veteres promiſcuè vtebantur his vocibus, avus proavus, & abavus. Pipinus Herſtallus, erat verè avus; at S. Arnulphus erat abavus, vt ex tabella conſtat.

Meuriſſ. de Epiſc. Metenſib. ap. Henſchen To. 1. April. fol. 843.

X. Ad num. 8. de *Bernardi Ducis* ſuperiore numero memorati prole nullam faciunt Geneographi mentionem, ſed nos elicimus ex vita S. Adelardi; vbi nominatur (vt ſupra vidimus) S. Adelardi pater Bernardus Pipini Regis frater; ac proinde jam de Bernardo parente, & S. Adelardo nulla amplius eſt quæſtio. De *S. Bernario*, de *Wala* (ſeu Walone) de *S. Gundrada*, & *Theodrada* expreſsè eadem vita S. Adelardi meminit, quod fuerint ejus fratres, & ſorores. Sic enim B. Paſchaſius loquitur: *Erant igitur quinq; vnius viri ſemine propagati, quorum trium Imperator Auguſtus familiari uſus conſilio, &c. Major natu ſenex noſter ſanctiſſimus* (id eſt Adelardus) *deinde Wala virorum clariſſimus, qui ei ſucceſſit, poſtea Monachorum pater eximius, tunc temporis primus inter primos, &c. in ſenatu clarior cunctis, in militia fortior univerſis, &c. Quibus adhærebat ex latere, ſexu ſoror Gundrada nomine, diſpar; ſed virtutibus procul dubio compar, &c. Reliqui verò duo: videlicet Bernarius noſter, & Theodrada ſoror ejus Deo devota, &c.* Atq; ità habemus Bernardi proles, Adelardum, Walam, Bernarium, Gundradam, & Theodradam ex teſtimonio B. Paſchaſij Ratberti, qui vitam conſcripſit. Addimus Reginam, quæ B. Ableberto, ſeu Aldeberto nupta, dicitur fuiſſe neptis Pipini Regis, ſine dubio ex aliquo fratrum, quià ſi fuiſſet filia Caroli Magni, diceretur potius filia Caroli, quàm neptis Pipini. Potuit eſſe filia Grifonis fratris Pipini; ſed poſſet quis ſuſpicari Authorem vitæ S. Aldeberti neſciviſſe verum nomen ejus conjugis, & appellaſſe Reginam, quæ erat nata ex fratre Regis, & hanc ipſam eſſe Theodradam, de qua B. Paſchaſius ſuprà allegatus ait: *quæ jam reddito*

B. Paſchaſ. in vita S. Adelar cap. 10. ap. Boll. To. 1. Jan. f. 102.

dito

dito fructu nuptiarum, secundum castimoniæ gradum arripuerat Suessione sanctimonialium regens vitam. Quià tamen scribitur B. Aldebertus cum conjuge fundasse Dononiense Cœnobium, in quo Ragemfredis filia primam egit Abbatissam, nec legatur de Regina Uxore Aldeberti, quod facta sit Monialis, diversam esse oportuit, de qua vitæ B. Aldeberti author: *Aldebertus Comes Austrovandiæ, neptem dicti Pipini Regis nomine proprio Reginam, in vxorem sibi expetiit, & Deo donante impetravit.* Non ausim opinari fuisse fortè filiam Caroli Magni ex cognomine concubina Regina, quià potius author dixisset filiam Caroli, quàm neptem Pipini. Ut vt sit, nos eam hic reposuimus, inquirant alij certiora.

Adelmus Annal. ad ann. 759. Henning. cit. f. 23.

XI. Ad eundem num. 8. de Pipini Regis prole, nullum dubium de CAROLO MAGNO, *& Carolomanno*, & *Pipino* puerulo defuncto, vt est apud Adelmum; de alijs videndum. Henninges recenset, *Rapatonem*; *Bemonem*, *Bertham*, *Aglidem*, *Gertrudem*, *Giselam*, *Adam ancillam Christi* appellatam ex lapide sepulchrali, & *Symphorianam*, omnes ex conjuge Bertha. Addit: *Leonem Talandum*, *& Balamanum* ex Leutburge supposita loco Berthæ, per parentem majorem Domus, seu Magistrum aulæ. De his duobus silet Bollandus, & negat Leutburgem fuisse Pipino Regi nuptam, cum Bertha uxor Pipino defuncto an. 768. die 24. septemb. adhuc superstes fuerit vsq; ad mensem Julium an. 783.

Bolland. To. 1. Jan. ad 13. diem f. 838.

Masen. in Epito. Annal. Trev. f. 211. Sammarth. ap. Boll. Brusch. de Monast. Germ in Campidon.

De *Ada* certum est ex Inscriptione Treviris: *Ada ancilla Christi, soror* CAROLI MAGNI. Sammarthani agnoscunt CAROLI sorores tres *Rothaidem*, *Allidem*, seu Adelheidem, & Giselam, quæ alijs Ægidia, alijs etiam *Itisberga* est dicta, quam sanctæ conversationis Abbatissam Carolus frater à morte matris velut alteram matrem coluit, teste Bruschio, qui addit alias: *Adam* supradictam, Bertham Rolandi Ducis matrem, *Symphorianam* Amberti, seu Lamberti Ducis conjugem illustri prole fœcundam. Sed Brouverus adhuc vnam hactenus incognitam adjecit, *Officiam* sive *Efficiam* Monasterij olim Benedictinorum inter Trevirim, & Theodonis-villam, quod hodie Cartusia est, fundatricem; quæ ibidem in æde S. Stephani sepulta traditur; probavit verò Brouverus ex MSS. Rutilensium codicibus. Bollandus admittit *Adam*, *Efficiam*, *Rothaidem*, *Adelheidem*, *Itisbergam*, *Bertham*, *Symphorianam*; adeóq; excludit Gertrudem, quam Henninges ait sepultam ad S. Arnulphum Metis. Verùm aliam Gertrudem dictam Carleburgensem fuisse CAROLI sororem probant documenta, & Instrumenta Monasterij Nevenstadiensis in Franconia, licet Bollandi socij de ea dubitare velint, ex duplici capite. 1. quod non constet de ejus sepultura: sed potuit esse Benefactrix Monasterij, & fundatrix Ecclesiæ, etsi alibi sepulta, id est Metis, vt habet Henninges. 2. quod alij scriptores de ea sileant, sed fatetur Bollandus, apud ejus ævi scriptores profanos sileri multos, qui ex Actis SS. tardius innotuerunt. Diplomata verò suspecta habentur, in quorum vno expressè dicit Carolus: *à sorore nostra Gertrude optimis villis, & plurimâ familia dotata.* Suspecta inquam, quià subscriptio præter morem ejus ætatis ponit Annum Incarnationis Dominicæ. Dabo libens non extare diploma originale Caroli, & annum Christi adjectum ab eo, qui descripsit recentiori ætate; non tamen ideò reum arguam descriptorem, quod consultò intruserit voces, *sorore nostra.* Fecit

Brouv. in Annal. Trevir.

Boll. Continuat. To. 2. Mart. f. 604. & in Append. f. 755.

cit Bollandus etiam mentionem *Imetzæ* neptis CAROLI MAGNI ex ſorore, ex qua verò ſorore ſit genita non meminit. Ego per conjecturam crederem, quod Rolandus in Saxonia notus ex Bertha Caroli ſorore genitus (vt eſt apud Henningem) fuerit frater Imetzæ, vtpote Widekindi Saxonis filio nuptæ. Divinent alij melius, & aſſentiar. De *S. Giſela*, ſeu *Ægidia*, ſeu *Itisberga* ſuo loco agemus, quam pleriq; agnoſcunt ſororem Caroli Magni. *Rapoionem, & Bennonem* ab Henninge nominatos puto confictos. Hæc de prolibus Pipini Regis.

XII. Hactenus probavimus totum ſtemma CAROLI MAGNI à Meroveo Rege Francorum, vel ſi mavis à Clodoveo primo Chriſtiano, tàm quoad rectam lineam, quàm quoad lateralem, itâ vt ſaltem de gradibus inter Meroveum, & CAROLUM nulla prorſus occurrere debeat, vel poſſit dubitatio: quià plurimis (vt ſuprà vidimus) antiquorum ſcriptorum authoritatibus illi gradus firmantur. Et licet interrumpat lineam rectam Blithildis Clotharij filia, quià tamen à CAROLO MAGNO nulla hodie familia ſuam originem probare poteſt, niſi per fœminas, & multi ſibi glorioſum arbitrantur, vel per has Carolinum ſanguinem attraxiſſe; progrediemur deinceps eodem tenore, & deducemus originem Habſpurgicam à Carolingis. Prius tamen obiter.

XIII. Oſtendendum eſt quod CAROLI MAGNI progenies maſculina extincta fuerit jam tunc, quando Hugo Capetus regnum Francorum invaſit. (Hugo Flaviniac.) Hugo Flaviniacenſis diſertè: *Mortuo Lothario Ludovicus filius ſuccedit, & in primo flore juventutis obijt, in quo defecit generatio Regum ex familia Caroli Magni, & ſuccedit ex alia familia Hugo Rex.* (Chron. Virdun. ap. Labbe To. 1. Bibl. f. 157.) Chronicon Vezeliacenſe ad annum 986. *Carolus ſtultus vltimus proſapiæ Caroli regnat.* Chronicon Malleacenſe notat quomodo, & quâ de cauſa progenies Caroli defecerit. (Chron. S. Maximini ſeu Wallacen. 996. ap. Labbe. To. 2. fol. 204.) *Epiſcopus Montis Laudonenſis Aſcelinus majori hebdomada ante Paſcha, in qua eſt Cœna Domini, velut Judas Chriſtum tradidit Carolum. Qui Aurelianis truſus in carcerem uſque ad mortem,* &c. *Ob hanc cauſam creditur progenies Karoli reprobata, quia jam dudum Dei gratiam negligens Eccleſiarum potius neglectrix, quam erectrix videbatur.* Cæterùm ſatis quoque inſinuat defeciſſe ſtirpem Caroli Magni, quoad ſobolem maſculam Aimoini Continuator, qui licet loquatur de regno intelligendus tamen etiam eſt de ſtirpe: (Aimoin. Contin. lib. 5. c. 44.) *Moriens verò Carolus in cuſtodia Aurelianis in turri, genuit illi vxor ſua duos filios Ludovicum, & Carolum. Eodem anno vnctus eſt in Regem in Remenſi civitate Hugo Dux, &c. Hic deficit Regnum Caroli Magni.* Annales Metenſes da hoc eodem Hugone agentes: (Annal. Meten. ad an. 997.) *Hugo Rex volens exterminare progeniem Clotharij Regis.* Clarius Dinterus, qui ante ducentos annos ſcripſit de Carolo poſtremo in carcere mortuo: (Dinter. lib. 3. cap. 1.) *Hugo Rex cupiens eradere de regno Francorum omne genus Caroli Ducis, collecto concilio in vrbe Rhemenſi,* &c. Jacobus Meyerus recentior: (Mayer. ad an. 1005.) *Moritur abſq; liberis vltima Caroli Magni virilis progenies Otho Lotharingiæ Dux Caroli ab Capeto capti filius.* Quæ cum ipſi Galli ſcriptores vltrò fateantur, & certa agnoſcant, ad alia progrediamur, iſta latius infrà proſecuturi.

§. VI. *Ple-*

§. VI.

Plenius stemma lineæ Carolinæ usque ad Habspurgicos

SUpra dedimus §. 2. hujus Capitis designationem graduum à CAROLO MAGNO ad Habspurgicos, nunc verò eosdem gradus cum lateralibus generationibus plenius exprimemus, probaturi quantum satis fuerit intento. Porrò CAROLI MAGNI proles ab Eginharto ejus Historico enumerata hæc est, post repudiatam Irmengardem filiam Desiderij Regis Langobardorum: *Hildegardim de gente Suevorum præcipuæ nobilitatis fæminam in matrimonium accepit, de qua tres filios* Carolum *videlicet*, Pipinum, & Ludovicum, *totidemque filias* Rothrudim, Bertham, & Gislam *genuit*: *Habuit, & alias tres filias* Theoderadam, Hiltrudem, & Rothaidem; *duas de Fastrada uxore, quæ de Orientalium Francorum, Germanorum videlicet gente erat; tertiam de concubina, cujus nomen modo memoriæ non occurrit. Defuncta Fastrada Luitgardim Alemannam duxit, de qua nihil liberorum tulit. Post cujus mortem quatuor habuit concubinas, Mathalgardim scilicet, quæ peperit ei filiam, nomine* Rothildim: *Gersuindam Saxonici generis, de qua ei filia nomine* Adeltrudis *nata est, & Reginam, quæ ei* Dragonem, & Hugonem *genuit; & Adeluvidam, ex qua* Thedericum *procreavit.* Hæc secundum Eginhartum proles *Caroli.* Addit Henninges Lotharium vno partu editum cum Ludovico, & Hildegarde, paulò post defunctum; Vigetam, & Gertrudem, Hildegardem, & Adelheidem ex eadem Matre; atque ita ei liberos vndecim intra decennium genuisset Hildegardis. Addit præterea ex Himeltrude concubina ante matrimonium susceptum Pipinum Gibbosum, qui dein Monasterio inclusus, & Immam nuptam Eginharto historico fundatricem Salinstadiensis Monasterij; Bertham præterea & Gertrudem. Nos prætermissis alijs, de quibus nihil singulare ad propositum occurrit, solas S. Hildegardis Imperatricis proles exhibemus: deinde ad reliquas generationes progrediemur, singulas, uti incepimus probaturi.

Eginhart. in vita Caroli. c. 6. ap Boll. To. 2. Jan. fol 883.

Stemma Carolinum ad Habspurgicos.

CAROLUS MAGNUS Imperator ob. Anno 814. Uxor S. Hildegardis Ducissa. Ducta Anno 772. obijt Anno 683.

1.	Carolus Rex Germaniæ ob. Anno 811.	Bertha Uxor S. Angilberti postea Abbatis Centulensis.	Lotharius Gemellus cũ Ludovico paulo post obijt. Rothrudis sponsa Constantini Imp. filij Irenes, ob. 810.	Ludovicus Pius Imperator natus Anno 778. obijt Anno 840. Uxor 1. Irmengardis soror S. Gulielmi Gelonensis. 2. Juditha Guelphica soror Conradi Ducis Burgundiæ.	Gisela vel Ægidia nata Anno 781. baptizata à Mediolanensi Episcopo.	Pipinus Rex Italiæ ob. An. 810. Uxor Adelheidis Antiochena, dicta etiam Plectrudis. Nati ex his Bernardus Rex Ital. & plures liberi.	
2.	B. Lotharius Imperator. Ob. Anno 855. Uxor Irmengardis filia Hugonis Comitis.	B. Ritza Confluentina.	B. Gisla Uxor B. Everhardi Ducis Forojuliensis.	Pipinus Rex Aquitaniæ obijt Anno 838.	Carolus Calvus Imperator. Obijt Anno 878. Uxor 1. Hermentrudis neptis S. Adelhardi. 2. Richildis neptis Thietpergæ Reginæ.	Hildegardis & Bertha Moniales Abbatissæ. Gundouvina nupta Popponi Comiti Ascaniæ.	Ludovicus Rex Germaniæ; obijt Anno 877. Uxor Hemma Hispana.
3.	Lotharius II. Rex Lotharingiæ, cui nomen dedit Ermingarda Uxor Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ.	Ludovicus II. Imperator Ux. Angilberga filia Ludovici Germanici.	Carolus Rex Aquitaniæ sine prole obijt Anno 874.	Ludovicus Balbus Imper. obijt An. 880. Uxor Anschardis nobilis fœm. 2. Adelheidis vel Alexia.	Juditha Uxor 1. Ethelulphi Regis Angliæ 2. Balduini Ferrei Com. Fland.	De hujus liberis separatim sub littera A.	

Ludo-

Ludovicus Rex ſine prole deceſſit.	Carolomannus Rex obijt Aono 884. Uxor - - - - - - - filia Boſonis Regis Provinciæ.	Carolus Simplex Rex Francorum. Obijt Anno 926. Uxor Edgina filia Eduardi Regis Angliæ.	Adelheidis Uxor Richardi Ducis Burgundiæ, mater Rudolphi Regis Burgundiæ, & Franciæ, quam alij filiam Conradi Minoris Ducis Burgundiæ fuiſſe volunt.		4.
		Ludovicus IV. Tranſmarinus Rex Francorum Uxor Gerbirga Vidua Giſelberti Ducis Lotharing. filia Henrici Aucupis Imperatoris Ipſe obijt Anno 95[illegible].	Giſla vel Ægidia Uxor Rollonis Nordtmannorum Ducis.		5.
Lotharius Rex natus Anno 940 obijt 986. Uxor Hemma filia Lotharij Regis Italiæ.	Ludovicus ob. An. 955. Carolomannus ob ſine prole.	Carolus Dux Lotharingiæ natus A. 951. excluſus à regno per Hugonem Capetum, in carcere obijt An. 1001. Uxor 1. Bona filia Ricuini Ducis Moſellanl. 2. Agnes filia Heriberti Com. Trecenſis	Hermentrudis Uxor N. ex qua volunt aliqui deducere ſtemma S. Chunegundis. Hildegardis Uxor Theodorici II. Comitis Holland.	Mathildis Uxor Conradi Regis Burgundiæ, à quo cæteri Burgundiæ Reges, & per Giſalam filiam Duces Bavariæ.	6.
Ludovicus Rex Ux. N. S. Aurelia Virgo.					
Carolus Rex ultimus ex Carolingis veneno ſublatus An. 987. die 22. Junij Regnum occupavit Hugo Capetus.	Otto Dux Lotharingiæ obit Anno 1004. ſine prole.	Ermingardis Uxor Alberti I. Comitis Namurcenſis, à qua Habſpurgici.	Gerbirga Uxor 1. Ragneri Comitis Montinenſis. 2. Lamberti Barbati Comitis Lovanienſis, à quo etiam poſt multos gradus Auſtriaci deducuntur.	Ludovicus & Carolus ex 1. Uxore nati, cum patre in carcere mortui.	7.
Albertus II. Comes Namurcenſis. Uxor Regelindis Gothelonis Ducis Lotharingiæ filia, horum atnepos Balduinus Imperator Conſtantinop. à quo deducitur. Maximiliani I. Imp. origo, atneptis Iſabella à qua Valeſij, & Borbonij.	Hadwidis Uxor 1. Chunonis Comitis Rhinfeldenſis, 2. Gerardi Alſatiæ, & Lotharingiæ ſuperioris Ducis An. 1048.				8.
	Ex 1. thoro.	Ex 2. thoro.			
	Chuno Comes Rhinfeldenſis.	Theodoricus Dux Lotharing. Anno 1070.	Itha Lotharinga Uxor Radepotonis Comitis Habſpurgici.		9.
	Rudolphus Rhinfeldenſis Imperator ob. An. 1080.	Gerardus Dux Alſatiæ An. 1115.	Wernerus I. Comes Habſpurgi.		10.
	Agnes Uxor Bertholdi Ducis Zaringiæ Habſpurgici, qui ob. An. 1111.	Gerardus Comes Egisheimenſis, & Reliqui ab illo.	Otto Comes Habſpurgi & reliqui linea recta maſculina uſq; ad Rudolphum I. Imperatorem, ab hoc ad Leopoldum Auguſtum.		11.

Litera A.

Ludovicus Rex Germaniæ, & Italiæ. Obijt Anno 876. Uxor Hemma Hiſpana, quæ obijt An. 876. Ratisbonæ.

S. Veronus Confeſſor. S. Verona Virgo.	Carolus Craſſus Imperator. Ob. An. 890. Ux. S. Richardis dimiſſa Virgo. Ex concubina natus putatur.	Placidia Uxor Conradi Ducis Auſtraſiæ. Mathildis Uxor Henrici Ducis Saxon. & Thuringiæ.	Carolomannus Dux Franconiæ, & Carinthiæ. Obijt An. 880. Uxor Hildegundis Luſitana 2. Litowinda Carantana.	B. Luitgardis Abbatiſſa Chiemenſis, ſeu Irmengardis.	Bertha Seckhingenſis Abbatiſſa.	Ludovicus Rex Germaniæ, ob. An. 882.	I.
S Eberhardus Foro Julij princeps. Uxor B. Giſela.	Ciſala Uxor Suatoplugi Ducis Moraviæ.	Arnulphus Imperator ob. An. 899. Uxor 1. Agnes filia Imperatoris Conſtantinopol. 2. Luitgarda filia Ethiconis Guelphi Com. Bavar.	N. - - - - - Uxor Hugonis Regis Angliæ,	Ludovicus ob. A. 879.	Ven. Hildegardis.	2.
	Luitgarda Uxor Ottonis Magni Ducis Saxoniæ.	Ludovicus IV. Imperator. Uxor Luitgarda filia Ludolphi Ducis Saxoniæ, Soror Ottonis Magni.	Bertha Uxor Lutharidi Comitis Clevenſis.			

II. Hæc majori ex parte ad mentem Hieronymi Henningis, qui ſine dubio ſuas Geneſes ex Gallicis, & Lotharingicis ſtemmatographis deſumpſit. Nunc ad probationes progredimur.

Probationes rectæ lineæ Carolinæ.

I. Quod *Hildegardis* fuerit vxor Caroli Magni teſtatur Eginhartus in vita: *Hildegardim de gente Suevorum præcipuæ nobilitatis fœminam in matrimonium acce-* Eginhard. c. 6. vit æ Caroli.

pit, de qua tres filios Carolum videlicet, Pipinum, & Ludovicum, totidemq; filias &c. genuit. vt sup. diximus. Atq; ità Ludovicus Pius est filius Caroli Magni ex S. Hildegarde.

Vita Ludovici c. 4.

Quod Ludovici Pij vxor fuerit *Irmengardis* testatur author ejus vitæ. *Harmingardam futuram Reginam, claris ortam natalibus, utpote filiam Ingramni Comitis sibi sociavit.* Fuit hic Ingrammus Dux Hasbaniæ, nepos S. Chrodegangi Episcopi Metensis ex fratre, sed aliter in hæc verba Guido de Basochijs antiqvus author:

Guido apud Alberic. ad an. 833. Order. lib. 6. vitæ S. Guliel.

Ex Ermengarde nobilissima conjuge sua filia Nemerici sorore S. Gulielmi, qui Dux Narbonensis Provinciæ, decus erat, & tutela Christiani nominis. Albericus totum stema enarrans: *Civitatem Narbonam petivit à Carolo* (Magno) *Arnaldus de Bellanda pro filio suo Nemerico, & obtinuit. Unde in hoc loco genus Nemerici quod fuit nominatissimum ex parte declarandum est, &c. Nemericus verò Arnaldi filius septem filios habuit, &c.* inter quos nominatur Gulielmus Arausicensis, à Carolo Magno Dux Aquitaniæ constitutus, cognominatus ab vrbe Arausica quàm expugnavit. Pergit Albericus: *Horum fuerunt sorores, vxor Imperatoris Ludovici Ermengardis, mater Viviani Martyris, &c. Mater Richardi Normanni, mater Heliæ de Provincia.* Ex hac authoritate colligitur Ermingardam Imperatricem non fuisse filiam Ingrammi Hasbanij, vt author vitæ Ludovici retulit, sed Nemerici Narbonensis, fratrem habuisse *S. Gulielmum Ducem Aquitaniæ*, & nepotem *S. Vivianum Martyrem.* Et

Chifflet. in Lumin. Geneal. fol. 204

hanc sententiam putat veram esse Chiffletius; licet Thegani authoritas etiam stet pro Ingrammo: sed observat Henninges varios variè sentire, dum alij filiam Comitis Arverniæ, alij Saxonicam, alij filiam Wilhelmi Marchionis fuisse volunt. Alberico nos subscribimus: Altera vxor, ex qua Carolus Calvus prodijt,

Adelm ad ann 819. Auth. vitæ cap. 11. Thegan. de Ludou. c. 26.

fuit *Juditha Guelphica*, de qua Adelmus: *Imperator inspectis plerisque nobilium filiabus, Huelpi Comitis filiam, nomine Judith duxit vxorem.* Author vitæ Ludovici similiter: *Timebatur à multis ne regni vellet relinquere gubernacula: tandemque eorum voluntati satisfaciens, & vndecunq; adductas Procerum filias inspiciens; Judith filiam Welphonis, nobilissimi Comitis in matrimonium duxit.* Clarius Theganus: *Accepit filiam Welphi Ducis, qui erat de nobilissima stirpe Bavarorum, & nomen virginis Judith, quæ erat ex parte matris nobilissimi generis Saxonici, eamq; Reginam constituit.* Advertit Chiffletius præpoperè à Thegano Welphum appellari Ducem,

Chifflet. in Vindic. f. 9. Berthold. in Contin. Annal. Hermann. Contr. in Chron.

cum Welphus IV. hanc primum dignitatem consecutus sit, testibus Bertholdo Constantiensi, & Weingartensi Anonymo. Sed apud Bertholdum Constantiensem ad annum citatum 1071. solum dicitur *Welff Dux Bojariæ efficitur,* quod non sonat primum Ducem effectum: quià & ipse anno priore meminit Ottonis Ducis Bavariæ, & Hermannus Contractus, quem ipse continuavit, nominat Welphum Ducem ad annum 1051. Non assero tamen Welphum parentem Judithæ fuisse Ducem, quià idem Contractus anno 1026. Welphum Comitem nominat, vti & patrem Judithæ.

Contract. ad ann. 819.

III. Ad num. 2. Quod *Carolus Calvus* fuerit filius Ludovici Pij ex Juditha expressè Hermannus Contractus: *Imperator Judith filiam Welphi Comitis duxit vxorem, ex qua Carolum genuit.* Quamvis hæc verba apud Contractum Urstisianæ editionis non reperiantur, sed ex Mariano Scoto id melius elici-

elicitur. Quod idem Carolus Calvus habuerit vxorem Hermentrudam filiam Buini, sororem Bosonis, & Ingeltrudis, neptem S. Adelardi tradit Henninges ex antiquioribus authoribus.

Ad num. 3. Quod *Ludovicus Balbus Rex* fuerit filius Caroli Calvi, affirmant Hermannus Contractus: *Carolus Rex Galliarum obijt anno regni 37. post quem filius ejus Ludovicus Balbus regnum Galliarum accepit.* Otto Frisingensis: *Carolus II. Imperator Romam secundò petijt*, &c. in *Franciam redire volens, in via veneno ut dicitur anno Imperij 3. interiit. Anno sequenti Ludovicus Caroli Junioris filius, qui vocabatur Balbus diem ultimum clausit.* Contract. ad ann. 877. Otto Frising. lib. 6. c. 6

IV. Ad num. 4. Quod *Carolus Simplex* fuerit filius Ludovici Balbi testatur idem Otto Frisingensis loco paulò ante citato: *Balbus diem ultimum clausit, duos relinquens filios Ludovicum, & Carolomannum, nam tertium, qui postmodum Carolus dictus est, mater tunc in utero portabat.* Et Aimoini Continuator: *Ludovico Principe diem obeunte, Carolus filius ejus, qui simplex postea dictus est, in cunis ævum agens patre orbatus remansit.* Postquam verò Odo filius Roberti Ducis regno præfuisset, & obiisset, addit idem author: *Quo obeunte, recepit regnum Carolus puer, qui vocatur simplex, filius Ludovici.* Aimoin. Contin. lib. 5. c. 41.

V. Ad num. 5. Quod *Carolus Simplex* ex Edghinna Angliæ Regis filia genuerit *Ludovicum* dictum *Transmarinum*, docet idem author: *Carolus autem post longam carceris macerationem, defunctus est in ipsa custodia, relinquens filium Ludovicum ex Headghina Anglorum Regis filia susceptum.* De quo vlterius narrat, quòd in Angliam profugerit, inde post plures annos revocatus ab Hugone Magno Comite Parisiorum: *Unctus est in Regem Ludovicus filius Caroli Simplicis apud Laudunum.* Et sequenti capite narrat mortuum. Idem c. 42.

VI. Ad num. 6. Quod *Lotharius Rex*, & *Otto Dux* fuerint filij Ludovici Transmarini: ex eodem authore habemus: *Ludovicus Rex, &c. diem clausit extremum relictis duobus liberis superstitibus, Lothario atque Carolo, quos ei Gerbirga soror Othonis Romanorum postea Imperatoris genuerat. Sequenti quoq; mense Lotharius filius ejus jam juvenis unctus est in Regem, &c. Carolus vero frater Lotharij ævo junior privatis in rebus senuit.* Idem Contin. Aimoin. c. 43.

VII. Ad num. 7. Quod *Ermingardis* fuerit filia Caroli Ducis Lotharingiæ, testatur Willhelmus Nangius: *Balduinus processit de progenie Ermingardis Comitissæ Namurciæ, filiæ Caroli Ducis Lotharingiæ, patrui Ludovici Regis ultimi de genere Caroli Magni sine hærede defuncti: contra quem* (Carolum nempe Ducem) *Hugo Capucius regnum usurpavit, & Aurelianis in carcere mori fecit, & usque ad quem progenies Pipini, & Caroli Magni Imperatoris in regni potestate perseveravit.* Similiter Edmundus Dinterus: *De progenie Ermingardis processit Balduinus, &c. cujus filiam Elisabeth Philippus hujus nominis II. Rex duxit in vxorem, ex qua genuit Ludovicum Regem VIII.* (qui fuit pater S. Ludovici Regis) *per quem Ludovicum VIII. constat regnum Francorum reductum ad progeniem Caroli Magni.* Sed cum hoc discrimine, quod Habspurgici ab Ermingarde eadem descendant in gradu tertio, Capetici verò in gradu septimo, vt ostensum est sup. cap. 20. Schemate 2. Wilhel. Nang. de gest. Lud. VIII. edit. Pithoe. fol. 396. Dinter. lib. 2. c. 31.

VIII. Ad num. 8. Quod *Hadwidis* fuerit vxor 1. Chunonis Comitis Rhinfeldensis, 2. Gerardi Alsatij probat egregiè Joannes Jacobus Chiffletius, ex variis scriptoribus. Albericus in Chronico: *Gerardus de Alsatia Dux Mosellanorum moritur: cui succedit Theodoricus filius ejus. Gerardus de Alsatia cum isto Duce Theodorico, habuit etiam alterum filium nomine Gerardum, qui fuit primus Comes Vaudimontis.* Cui correspondent Acta Murensia: *Radeboto* (Habspurgi Comes) *cum sibi congruum visum est, ut vxorem duceret, accepit de partibus Lotharingorum vxorem nomine Itham, sororem Theodorici Ducis.* Gerardi præmemorati charta signata anno 1067. servatur Epternaci in Monasterio. In Genealogia verò S. Arnulphi legitur: *Hadwidis filia Ermingardis filiæ Caroli Ducis genuit Theodoricum Ducem*, & *Gerardum Comitem fratres. Theodoricus Simonem Ducem, &c.* quæ sufficienter firmant etiam num. 9. & 10. de cæteris nulla est difficultas. Unde corrigendi Geneographi, qui hactenus Itham Radepotonis vxorem tradiderunt fuisse filiam Theodorici Ducis, cum fuerit soror Theodorici. Huic Theodorico fuit filius Gerardus Dux Alsatiæ author Egensheimensium.

Chifflet. in Lum. prærogat. f 339 Alberic. ad ann. 1070.

Acta Murensia ap. Guilliman. & Domin. Abb.

Difficultas tamen aliqua videtur esse in Chronologia, quia Gerardus Alsatius parens Ithæ ponitur vxorem duxisse an. 1048. & obijsse an. 1070. igitur Itha nasci non potuit ante an. 1049. quomodo ergo nubere potuisset Radepotoni, quem Guillimannus defunctum scribit an. 1027. & ipsam quoq; defunctam an. 1026. sed videtur tam Chiffletius annos Gerardi Alsatij extendisse, quàm Guillimannus Radepotonis contraxisse. Nam de Gerardo Alsatio mentionem facit Hermannus Contractus jam ad an. 1017. vbi ait: *Godefridus Dux partis Lotharingorum Gerardum Comitem bello vicit*: fuisse verò hunc Gerardum Alsatium Theodorici filium, pronepotem Gerardi Ducis Lotharingi, nepotem Ithæ putat Guillimannus, qua ratione Gerardum patrem Ithæ pridem antea defunctum supponit: ego verò existimo fuisse hunc Gerardum fratrem Ithæ, qui fuit primus Comes Vadani montis, vel certè ipsum Gerardum patrem Ithæ, quem vix est credibile vixisse vsq; ad an. 1070. Obstat tamen Alberici Chronologia, qui ad an. 1070. obitum Gerardi Ducis parentis Ithæ reposuit. Nisi fortè erraverit in anno, quod pluribus accidit, vel Albericus, vel eum consulendo Chiffletius. Malim tamen errorem Guillimanno tribuere, qui asserit Radepotonem obijsse an. 1027. & filium Wernerum extendisse vitam ad an. 1096. qua ratione vixisset post patrem ferè 70. annis quod non est credibile. In actis Murensibus exprimitur quidem dies obitûs Ithæ vxoris, sed non annus; exprimitur etiam annus obitus Werneri Episcopi, qui fuit frater Radepotonis, nempè 1029. sed non ideò sequitur, quod Radepoto circa eundem (quo frater) annum obierit. Putem proinde Radepotonem non multò ante an. 1027. vxorem duxisse, cum ea cooperatum fundationi Murensis Cænobij annis sequentibus, & vitam produxisse ad an. circiter 1050. alij habent 1034. Gerardum verò Alsatium pridem ante duxisse vxorem, quàm ponat Chiffletius, & Hadwidem fuisse fortè Gerardo conjunctam primo connubio, posteà Chunoni Rhynfeldensi: quià sic melius ordinatur Chronologia. Indubitatum quippe habeo illud, quod paulò ante retuli è Genealogia S. Arnulphi, & ex Alberico,

Chifflet. in Lumin. prærogat. fol 341. Guilliman. li 4. Habsp. fol. 141.

Herm Contract. Chrô. An. 1017. Guill. cit. fol. 131.

berico, quod Gerardi Alsatij filius ex Hadwide fuerit Theodoricus, neq; alius Theodoricus, quàm Ithæ frater, quia etiam antiquæ Geneses Murensis Cænobij consentiunt. Prior enim Geneographus sic habet: *Theodoricus Dux Lotharingorum, & Chuono Comes de Rhinfelden fratres fuerunt: horum soror fuit Itha Comitissa de Habspurg reparatrix hujus Murensis Cænobij. Genuit autem Theodoricus Gerardum Ducem: ille verò genuit Gerardum de Egisheim, &c.* Ex hoc ipso colligitur Itham non esse mortuam an. 1026. vt dicebat Guillimannus, quia Murense Cænobium conditum est an. 1018. vt idem Guillimannus habet, quomodo ergò Itha reparasset an. 1025. reparatio enim supponit aliquam deteriorationem, quæ intra septennium vix potuit accidere: nisi per vocem *reparatrix*, intelligatur *confundatrix*: ergò pluribus post annis vixit Itha, & maritus Radepoto, poteritq; facilè Chronologia Gerardi Alsatij ejus parentis subsistere, licet tardius ponatur mortuus, quam filia, & quàm gener Radepoto, si verò Itha poneretur defuncta an. 1026. nimis longum foret intervallum. Alter Geneographus Murensis sic habet: *Radeboto verò frater Werneri Episcopi duxit uxorem Itham Theodorici Ducis Lotharingiæ germanam, & Chunonis Comitis de Rhinfelden uterinam sororem. Genuit autem Dux Theodoricus Gerardum Ducem, ille verò genuit Gerardum Comitem de Egisheim patrem Udalrici, & Stephani.* Habemus hic Ithæ fratrem, nepotem, & pronepotes, nec possumus amplius de alio Theodorico suspicari, quod fuerit frater Ithæ tametsi Theodoricus alius Friderici filius etiam fuerit Dux Lotharingiæ, & ejus Chronologia melius aptari posset Ithæ ac Radepotoni, prout intendebat Guillimannus, & ante eum Henninges, sed credendum est antiquis Genesibus, credendum Alberico, credendum Genealogiæ S. Arnulphi; & solùm ætas Radepotonis ac Ithæ extendenda, de qua nihil voluit agere Chiffletius, fortè difficultate nunc motâ territus.

Genes. Muren apud Chiffet. Lum. prærog. 1. 122. Guillim. lib. 2. fol 134. Piesport. in Tabul.

Guillim. cit. fol. 132. Henn. P. 1. Germ. f. 70.

Probationes collateralium graduum Carolinæ stirpis.

IX. Ad probandos gradus laterales sufficit authoritas Geneographorum, qui hactenus scripserunt bonâ fide haud dubiè ex antiquis excerpta tradentes; nec ad intentum nostrum aliud necessarium est, quàm rectam lineam ostendisse legitimè deductam. Quià tamen aliquot personarum nomina, quarum hactenus alij Geneographi non meminerunt, hoc loco induximus, de ijs paucula libet adjungere. Ad num. 1. proles Caroli Magni producuntur ab Henninge ex Eginhardo & alijs, quas inter Bertha apud Henningem Virgo obijsse scribitur, sed Bollandus ad vitam Caroli Magni notavit: *Hæc Bertha S. Angilberto Primicerio Palatij nupta, & Nithardi Historici mater fuit. Deinde viro Monasticum habitum Centulæ in Cænobio S. Richarij suscipiente, ab eo intra idem Cænobium loco congruenti inclusa, precibus, jeiunijs, vigilijs, deinceps vacavit.* De vxore etiam Caroli Magni S. Hildegarde notat idem Bollandus: *matrem habuit Immam proneptem Godefridi Ducis Alemanniæ, ut Theganus scribit, fratrem Beatum Geroldum Avarici limitis Præfectum.*

Bolland. To. 1. Jan. f. 134.

X. Ad num. 2. *B. Ritzam* fuisse filiam Ludovici Pij asserit Bollandus a-

Bolland. To. 1. Jan. fol. 833. ad Vit. B. Godesr. gens de Symphoriana, & Bertha: *Harum quoq; neptis ex Ludovico Pio B. Ritza item scriptoribus incognita ad Confluentiam domos ac fundos extitisse testantur Ecclesia S. Castoris monumenta.* De *B. Gisla* ejusdem Ludovici Pij filia rursum pollicetur Bollandus his verbis: *S. Everardus Ludovici Pij gener Dux Foro Juliensis, de quo & Gisla conjuge, atq; Alardo filio agemus 16. Decembris.* Hunc S. Everardum Henninges ponit filium Caroli Crassi Imperatoris, sed difficile est tempora combinare, nisi dicamus Gislam Ludovico Pio genitam sub vitæ finem circa an. 838. fratrem ejus Ludovicum Germanicum natum circa an. 815. genuisse Carolum Crassum circa an. 835. qui potuit an. 853. ex concubina suscipere filium Eberhardum, & hic valdè juvenis an. 870. ducere Gislam triginta duorum annorum, quod alij discutiant.

Idem Bolläd. To. 2. Jan. fol. 971. de S. Arnulph.

Henning. P. 1. Germ. Piespord. schema 2. XI. Ad num. 3. *Ermingardam* filiam B. Lotharij Imperatoris habet Henninges in Genesi Carolina; non dubito, quin Rosierius, & alij Stemmatographi Francorum probaverint eam Lothario patre natam, & Ragnero Magno Duci Mosellanorum seu Lotharingiæ, quæ ab hoc Lothario, vel ejus filio nomen accepit, nuptam; ex quo conjugio, eodem Henninge teste, prodijt Bertha vxor Luitfridi I. seu Luithardi Comitis Habspurgici, quod si verum est, longè antea Habspurgici participarunt sanguinem Carolinum, quàm hactenus ostenderimus per Itham Lotharingicam. Tacet Guillimannus de Luithardi, & Luitfridi I. conjugibus, huic tamen filiam assignat Ermingardam (fortè à matre Lotharij filia desumpto nomine (locatam Conrado Duci Burgundiæ: nec tempora videntur repugnare. Lazius conjugem Luithardi nominat Ehrentrudem Comitissam Franciæ, genus non exprimit: consentit Piespordius.

Guillim. lib. 3 Habsp. c. 4. Laz. Comment. Gen. lib. 1. cap. 7.

XII. Ad num. 4. 5. & 6. nihil occurrit speciale, sic disponit Genesim Henninges. Ad num. 7. occurrit *S. Aurelia*, quàm Raderus putat fuisse filiam Hugonis Capeti Regis Francorum; fortè divinando cum legisset eam nominari filiam Regis Francorum, & obijsse an. 1027. quo regnabat in Gallia Robertus Hugonis Capeti filius. Sed malim hic subscribere Bucelino, qui habet fuisse filiam Lotharij Regis Franciæ, cujus fratrem Hugo Capetus detrusit in carcerem, vt ipse regno potiretur. Eà quippe occasione Aurelia sublato fratre suo per venenum, & altero Carolo patruo in carcerem conjecto, clàm habitu dissimulato in Germaniam profugerit, & Ratisbonam venerit. Quoad cæteras, tàm hoc loco in lateralibus lineis repositas personas, quàm etiam prætermissas, quarum Lazius, Henninges, Reusnerus & alij meminerunt; hoc libet addere Epiphonema Bollandi verbis: *Scio illustrium cunabula frequenter veterum Imperatorum, Regum, ac inprimis in Saxonicis Genealogijs Carolinorum & Wittikindeorum insignibus prætexi, ut ijs nascentes familiæ fabulis ceu fascijs, involutæ, grandiores primo ortu appareant. Tamen eo argumento, velut comparato ad vetustam nobilitatem subruendam telo passim magnificis natalibus pro libitu illudere; cum præter incertum præsumentis metum, ratio illos nulla confutat; hominis est, ut levissimè dicam, rerum probabilium momenta haud seriò expendentis.* Et hæc causa fuit cur alias suprà enumeratas opiniones de origine Habspurgica sepofuerimus, hanc ceu verissimam, & fundatissimam amplexi; ne fortè conjecturis merisinnixi alijs

Rader. To. 2. Bau. Sanct. Bucelin. in Menol. ad 15. Octob.

Bolland. To. 1. Jan. fol. 838.

aliis quoq; ansam præberemus, similium conjecturarum fulcris magna nomina substruere suis familiis. Unde sufficienter probatâ lineâ rectâ ad Habspurgicos, cæteras laterales aliis dimittimus examinandas, quos concernunt.

§. VII.

Designatio Stemmatis Altenburgo-Habspurgici, ab Ottoberto Comite Vindonissæ ad Rudolphum I. Imp.

NOn est animus hoc loco totam Genesim omnium Altenburgi seu Vindonissæ Comitum, ex quibus fluxerunt Habspurgici, ex Habspurgicis Austriaci, pertexere: id alteri operi reservamus. Neque inquirimus, qui majores Ottoberti fuerint; cùm illa origo hactenus à multis quæsita, nondum inventa, aut probata putetur, vt vidimus suprà in viginti Opinionibus discussis: nisi quòd probabilissima sit illa, quæ in communi asserit, Habspurgicos originem trahere à Regibus antiquis Francorum Germanorum. Sed exordiemur ab Ottoberto, quem omnes agnoscunt fuisse vnum ex majoribus Habspurgicis, & cæteros gradus vsq; ad Rudolphum I. Imperatorem designabimus, priore quidem parte verosimiliter vsq; ad Radepotonem: posteriore verò Murensium Actorum seu Genealogiarum authoritate fulti. Dixi verosimiliter, quià etsi nomina plura Altenburgicorum ex antiquis scripturis extracta sint, non possunt tamen infallibiliter eo ordine disponi, quo vixerunt, defectu earundem scripturarum. Et in hac parte sequemur modo Piesfordium, modo Guillimannum, prout nobis probabilius visum fuerit. Ubi & hoc observandum: licet plerique cum Guillimanno contendant Habspurgi nomen post Radepotonem vsurpari cœptum, eo quod Radepoto reperiatur notatus cum titulo Comitis Vindonissæ; antiquiorem tamen fuisse nomenclaturam Habspurgi evincit sepulchralis inscriptio Betzonis, seu Lancelini: Graff Betzo von Habspurg. St. Maria bitt GOtt für mich. Quin & Guntramus II. in Catalogis Torneamentorum appellatur Guothram Graff von Habspurg: atque adeò non malè videri illos sentire qui dicunt, quòd præter Altenburgi prædicatum etiam Habspurgi vsurpaverint Ottoberti posteri omnes, licet pro ætatis illius more in subscriptionibus abstinuerint à prædicatis, & titulis.

Stemma Comitum Vindonissæ, Altenburgi, & Habspurgi.

Ottobertus I. Comes Vindonissæ, & Altenburgi obijt circa Annum ------ 667. Guillim. Reusner.
Uxor Euphemia Comitissa Ruræ mundana. Guillim. Hennin.

1. *Babo* Comes Altenburgi, & Habspurgi. Obijt circa Annum --------- 688. Laz. Eytzing.
Uxor N. Comitissa.

2. *Rotprechtus* Comes Altenburgi, & Habspurgi. Obijt circa Annum ------ 724. Piespor. Laz. Henn.
Uxor Ermentrudis filia N. Comitis Gempfij apud Allobroges.

3. *Hettobertus* vel *Hettoprechtus* Comes Altenburgi & Habspurgi. Obijt An. 766. Piespord. Reusn.
Uxor N. filia Comitis ex Burgundia.

4. *Ram-*

Eytz. Piesp. Bolland. Reusner. Eytz. Laz.

4. *Rampertus* Comes Altenburgi, & Habspurgi. Obijt circa Annum ------ 814.
Vxor Aliza Comitissa à Bouro, vel Benurn.

Guillim.

5. *Guntramus I.* Comes Habspurgicus. Obijt circa Annnm ------------ 834.
Vxor N---------

Guillim. Henning.

6. *Luitbardus* Comes Habspurgicus. Obijt circa Annum ------------ 892.
Vxor Bertha filia Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ.

Guillim. Piesp. Reusner. Laz.

7. *Luitfridus* Comes Habspurgicus. Obijt circa Annum ---------- 905.
Vxor Bibrada Comitissa N--------- quæ obijt Anno ------- 925.

Piesp. Guillim. Piesp. Laz. Reusn.

8. *Hunifridus* Comes Habspurgicus. Obiit circa Annum ---------- 928.
Vxor Anastasia Comitissa Ranspergi in Suevia.

Piesp. Guillim. Laz. Reusn. Piesp.

9. *Guntramus II.* Comes Habspurgicus. Obiit circa Annum --------- 946.
Vxor I. Adeltrudis Comitissa Brigantiæ. 2. Itha filia Adalberonis à Caluve.

Guillim. Piesp. Guill.

10. *Betzo* vel *Betzelinus*, vel *Cintzelinus* Comes Habspurgi. Obiit Anno --- 991.
Vxor Luitgardis filia Eberhardi Ducis Franconiæ.

Guillim. wursb. Piesp. Guill. piesp.

11. *Radepoto* vel *Rapoto* Comes Habspurgicus. Obiit citca Annum ------ 1050.
Vxor Itha Ducissa Lotharingiæ.

Piesp. Guill. Roo. Guill.

12. *Wernerus I.* Comes Habspurgi. Obiit circa Annum ------------ 1096.
Vxor Regulinda Nellenburgica soror aut filia Burchardi Comitis.

Wursbain. Suitz. Müst. Laz. Eytz.

13. *Otto* Comes Habspurgi. Obiit circa Annum ---------------- 1110.
Vxor Hylla Contitissa de Pfirdt.

Piesp. Guill. Reusn. Piesp. Guill. Chiffl.

14. *Wernerus II.* Comes Habspurgi. Obiit circa Annum ------------ 1130.
Vxor Itha Comitissa de Homberg.

Piespord. Wursbain. Roo. Laz. Eytz. Guill.

15. *Wernerus III.* Comes Habspurgicus. Obiit circa Annum --------- 1159.
Vxor Gertrudis Baronissa de Starkenberg.

Piespord. Wursb Gebuil. Eytz. Reusn. Guill.

16. *Adelbertus I.* Comes Habspurgi. Obiit circa Annum ----------- 1199.
Vxor Itha filia Rudolphi Comitis de Pfullendorff.

Piespord. Wursbain. Guill. Piesp. Laz. Guill.

17. *Rudolphus* Comes Habspurgi. Obiit Anno ---------------- 1232.
Vxor Agnes filia Godefridi Comitis ab Hochen Stauffen.

Piesp. Guill. Laz. Eytz. Roo.

18. *Albertus II.* Comes Habspurgi. Obiit Anno ---------------- 1240
Vxor Heilwigis Comitissa de Kiburg.

19. Rudolphus Habspurgicus Imperator.

II. Probationes hujus stemmatis ab antiquioribus, seu potiùs illis, qui primi collegerunt ex archivis petendæ essent, si illi allegassent accuratè membranas, & instrumenta, quod quidem aliquatenus præstitit Guillimannus, sed à Dominico Abbate reprehenditur, quasi omnia susque deque miscuisset. Aliquas nihilominùs, quæ occurrunt libet hic adducere.

De

De *Ottoberto I.* Comite posset aliquis fortè arbitrari eum non fuisse primum hujus nominis, cum in Genesi veterum Salmensium Comitum reperiatur Dorothea filia Ottoberti Comitis Habspurgici nupta circa Annum 586. Carolo Salmensi, si vera est Genesis Salmensium apud Henningem. Non enim potuit esse filia hujus Ottoberti, quem nos appellamus primum, quià ferè toto seculo illum antecessit, ac proinde alius adhuc vixit Ottobertus Comes ante nostrum, de quo vita S. Trudberti. Quidquid verò sit de hoc; certum est de nostro Ottoberto, quod floruerit an. 644. quo S. Trudperto Ecclesiam statuit eo anno à latronibus occiso, vt habetur in vita Sancti, vno vel altero seculo post ejus Martyrium scripta ab Erkanbaldo Abbate, vti suspicatur Henschenius in Commentario prævio, licet posterioribus annis limatiore nonnihil stylo eadem vita conscripta sit, neq; extet amplius genuina Erkanbaldi phrasis. In ea vita disertis verbis habetur: *Instructus vallem istam hæreditatis titulo pertinere ad nobilem quendam Dominum Alsatiæ, qui dicebatur Othpertus, de cujus stirpe magnifica, generosa propago Comitum de Habspurg traxit originem.* Addit deinde author, quod Othpertus *hæredibus non carebat.* Quinam autem illi hæredes fuerint non exprimitur. Nominatur quidem Babo, vt Provincialis Comes, non tamen vt filius, cum de latronibus captis meminit: *reos ipsos Boboni Provinciali tunc Comiti præsentari præcepit.* Fallitur autem Piespordius, qui ad An. 720. differt obitum Ottoberti, existimans circa An. 667. obijsse S. Rupertum, & tunc floruisse Ottobertum. Falluntur, & alij, qui S. Trudpertum putant post Annum 700. occubuisse. Hos enim refellunt acta S. Trudperti, & inscriptio sepulchralis S. Ruperti, quos fratres fuisse plerique tradunt, licet in neutrius vita mentio fiat hujus fraternitatis. Henschenius putat *ea ex vicinitate nominum Trudperti, & Ruperti esse temerè assumpta: potissimum quia tempora quibus hi vixerunt non permittunt res gestas conjungi. Fuit S. Rupertus creatus Episcopus Wormatiensis Anno 577. & mortuus Anno 622. aut 628. cum S. Trudpertus in Brisgojam venerit circa annum 640. in cujus societate non potuit fuisse S. Rupertus, qui ante annos 70. fuerat Episcopus Wormatiensis.* Non video cur ex hoc capite repugnet eos fuisse, vel censeri posse fratres, quia potuit S. Trudpertus fuisse junior, & natus paulò antequam S. Rupertus crearetur Episcopus Wormatiæ, deinde supervivere fratri annis viginti, quod sæpius evenit. Et certè cum acta S. Trudperti habeant quod Romam peregrinatus sit An. 607. sub Bonifacio Papa, videtur totum tempus vitæ in peregrinationes impendisse, donec in Brisgoja An. 640. conquiesceret. Aliunde sicuti S. Rupertus, ità & Trudpertus dicitur *patre nobili Duce progenitus, ac stemmate regiæ dignitatis illustris.* Unde si ex antiquis aliquibus monumentis Bucelinus, Stengelius, & alij habent, quod fratres fuerint S. Rupertus, qui Anno 623. obiit, vti ex lapide sepulchrali constat, & S. Trudpertus, qui Anno Anno 643. occisus est à latronibus, nulla temporis intercapedo eos disjungere debet. Ipsi Trudpertini, qui Sancti reliquias habent, & in loco Martyrij habitant, ità sentiunt, consentiamus.

Henning. P. 1. Germ. in Gen. Salmen.

Henschen. To. 3. April. fol. 424. Vitæ S. Trudp. c. 1. Ibid. num. 14.

Hensch. cit. fol. 425.

Vitæ S. Trudp. c. 1. Bucelin. Germ. P. 1. de Monast. & P. 2. fol. 292. Steng. in Fast. Piesp. stem. Austr.

III. Ad num. 2. Rotprechtum alij scribunt Rotherium, Ratherum, Robertum & Othbertum, Guillimannus Rothardum. Fortè melius Ramper-

Vitæ cap. 3. n. 29. tum diceres; cum Auctor vitæ S. Trudperti expresse dicat: *Post aliquanti temporis intercursum, egrediebatur virga de radice Othperti, & flos de radice ejus ascendit insignis; nepos scilicet tam facultatum, quam devotionis ipsius possessor, & hæres appellatione Rampertus.* Notat hic Henschenius: *in MS. Richenaugiensi legi non nepos, sed pronepos, imò vel trinepos.* Sed fortè Richenaugiensis scriptor non advertit apud veteres magnam variationem nominum, & putavit hunc esse Rampertum, qui fuit Hettoprechti filius cùm nomina Ramperti, & Rottprechti multum conveniant: nec novum quidquam est plures ejusdem nominis in eadem familia occcurrere, quorum nomina nonnihil, vel vetustas, vel Amanuensium ignorantia depravavit.

Ad num. 3. 4. & 5. De Hettoprechto, seu quod idem videtur sonare Ottoberto Rotprechti filio, præter ea quæ Lazius, & Guillimannus ex Menlio referunt, nihil reperio. De Ramperto, seu Ramprechto ait Lazius reperiri titulum in S. Trudperti Basilica majorum tumulo adscriptum. De Guntramo I. etiam nihil ex vetustis scripturis adducunt hi authores.

Laz. Comment. Gen. lib. 1. c. 7. Guillim. Habsp. lib. 3. c. 3 & seq.

IV. Ad num. 6. Luithardi memoria extat Lazio teste in Gengenbacensi Cœnobio, cujus loco Guillimannus supponit stirpis propagatorem Luitfridum I. Conjugem illi assignavit Henninges Bertham filiam Ragneri Magni Lotharingiæ Ducis, haud dubiè ex historiis, & Genesibus Lotharingicis: & hac ratione Habspurgici ante Radepotonem participassent sanguinem Carolinum in tertio gradu.

Ad num. 7. & 8. Luitfridi mentionem facit Aimoini Continuator de Carolo Calvo scribens: *Carolus pellectus vanis suasionibus falsorum nunciorum, qui ei suggerebant, quòd frater suus Ludovicus vicinissimus morti foret, iter in Elsatias partes arripuit, ut Hugonem Luitfridi filium, &c. obtineret sicut & fecit, indeque Aquasgrani remeans &c.* Quod hic loquatur author de Luitfrido Habspurgico elicitur ex Instrumento Luitfridi, quo Trudpertinum Monasterium locupletavit; quod Lazius exscribit, ab eo Guillimannus. Inter alia legitur: *Ideò ego Luitfridus &c: consentientibus filijs meis Hundfrido, Luitfrido, & Hugone, trado &c:* Actum id anno 903. Luitfrido sororem fuisse vel filiam Ermentrudem, quæ Conrado Comiti aut Duci Burgundiæ nupta peperit Rudolphum primum Regem Burgundiæ affirmat Guillimanus. Ejus certè mentio cum fratre vel fratribus fit in Epitaphio ad S. Trudpertum: *Generosorum Othperti, Ramperti, Luitfridi, item Hundfridi, Luitfridi, Hugonis, & Dominæ Ermantrudæ illustrium Comitum de Habspurg Alsatiæ Landgraviorum, hujus ornatissimi Monasterij Fundatorum, hic sepultorum Epitaphium.*

Aimoi. Contin. lib. 5. c. 24.

Guillim. cit. lib. 3. c. 7. Bucelin. P. 1. Germ. Geneal.

V. Ad num. 9. & seq. De his nulla alia probatione est opus, quam per antiquam licet imperfectam, & mancam Genealogiam à Murensis Monasterij Cænobita conscriptam temporibus Rudolphi I. Imperatoris, quam suprà integram dedimus. Hic enim prætermissis anterioribus incipit à Gunthramo: *Guntrannus Comes de Altenburg cognomento Dives genuit Lantzelinum Comitem de Altenburg. Lancelinus genuit Rudolphum, Radebotonem, Wernerum &c.*

De

De cæteris anterioribus, ſive ſub ſolo titulo Altenburgi, ſive ſub vtroque Altenburgi, & Habſpurgi Comitibus credendum eſt Geneographis, Menlio, Lazio, Pieſpordio, Guillimanno, quorum priores duo evolutis, & inſpectis per ipſa loca antiquis monumentis, ſepulchris, chartis, bona vt reor fide, licet ſubinde (vt fit in rebus antiquitate obſoletis) humanum quid paſſi, ſuas lucubrationes de Geneſi Habſpurgica conſcripſerunt. Annos obitus ſingulorum examinare, & ad amuſſim exigere, fruſtranei laboris fore exiſtimo, ſiquis attentet. Veroſimiliter alij alios aſſignarunt; cum de paucis expreſsè teſtentur antiqua monumenta. Atque hæc de ſtemmate Habſpurgico ab Ottoberto I. ad Rudolphum I. Imperatorem, ſatis vt reor probato, vt vix alia familia Principalis in orbe tam probatam Geneſim ſuam poſſit exhibere, niſi quæ recentior ſit.

§. VIII.

Deſignatio Stemmatis Habſpurgo-Auſtriaci lineæ rectæ à Rudoldolpho I. Imperatore, ad Leopoldum Auguſtum.

INdubitata deinceps nobis procurret Geneſis Habſpurgo-Auſtriaca, quæ nullis egeat probationibus; quià omnium ſcriptorum (qui in hanc arenam deſcenderunt) conſenſu firmata. Adducemus verò ſolam rectam lineam Rudolphinam, vti ſuperiore §. Ottobertinam: cum intentioni noſtræ hæc vna neceſſaria ſit, & ſufficiat. Plena & fortè plenior, quam hactenus prodierit, ſeorſim ſuo tempore ſequetur.

Stemma Habſpurgo-Auſtriacum, à Rudolpho I. Imperatore ad Leopoldum I. Imperatorem.

Linea recta.

I. *Rudolphus I. Habſpurgicus* natus anno 1218. Imperator Electus anno 1273. obiit anno 1291. Vxor Anna Comitiſſa ab Hohenberg obiit anno 1281.

|

II. *Albertus I.* Dux Auſtriæ, & Imperator natus anno 1246. vel ſeq. obiit anno 1308. Vxor Eliſabetha filia Meinradi III. Comitis Tyrolenſis, quæ obiit anno 1314.

|

III. *Albertus II.* Dux Auſtriæ, dictus Contractus obiit anno 1358. Vxor Joanna filia Vdalrici poſtremi Comitis Pfiretarum.

|

IV. *Leopoldus* Cognomento *Probus*, & Militiæ Decus Dux Auſtriæ obiit anno 1386. Vxor Viridis Vice-Comes Mediolanenſis, quæ obiit poſt annum 1425. in Carniolia, ſepulta Sitticij.

|

V. *Erneſtus* Cognomento *Ferreus* Archidux Auſtriæ obiit anno 1424. Vxor Cymburga Duciſſa Mazoviæ, filia Ziemoviti.

|

VI. *Fridericus III.* Cognomento *Pacificus* Imperator, obiit anno 1393. Vxor Eleonora filia Eduardi Regis Portugalliæ.

|

VII. *Maximilianus* I. Archidux Austriæ, & Imperator obiit Anno 1519. Vxor Maria filia Caroli Audacis Ducis Burgundiæ.

VIII. *Philippus* I. Archidux Austriæ Rex Hispaniarum, obiit Anno 1506. Vxor Joanna filia Ferdinandi, & Isabellæ Regum Catholicorum.

IX. *Ferdinandus* Archidux Austriæ Imperator, obiit Anno 1564. Vxor Anna filia Ladislai Ungariæ, & Bohemiæ Regis.

X. *Carolus* Archidux Austriæ Dux Styriæ, Carinthiæ, & Carniolæ, obiit Anno 1590. Vxor Maria filia Alberti Ducis Bavariæ.

XI. *Ferdinandus* II. Archidux Austriæ Imperator, obiit Anno 1637. Vxor Maria Anna filia Gulielmi Ducis Bavariæ.

XII. *Ferdinandus* III. Archidux Austriæ Imperator, obiit Anno 1657. Vxor Maria Infans Hispaniæ filia Philippi III. Regis.

XIII. *Leopoldus* Archidux Austriæ Imperator Augustus, *Vivat!*

II. Hæc est Augustissimi Imperatoris nostri LEOPOLDI recta linea à Rudolpho I. Magno magnis fœcunda heroibus, in qua numerantur octo Imperatores, quibus si addideris ex ramis collateralibus Fridericum II. alias III. cognomento Pulchrum, Albertum II. Honorificum, Carolum V. Maximum, Maximilianum II. Rudolphum II. Matthiam, & Ferdinandum IV. Regem Romanorum, efficies numerum XV. adeóq; solæ duodecim Generationes dederunt orbi quindecim Imperatores; dent boni cælites, adhuc tot & plures! Deducto deinde hucusq; Stemmate Merovingo-Carolingo-Habspurgo-Austriaco, à Meroveo sive mavis à Pharamundo I. Francorum Germanorum Rege vsq; ad Leopoldum Augustum, libet vno contextu totam lineam recolligere, annis omninò *mille ducentis sexaginta, & uno* inclusam, ab anno videlicet Christi 417. quo Pharamundus regnare cœpit, vsq; ad 1678. quo LEOPOLDUS Augustus imperat.

Linea recta à Pharamundo I. Francorum Germanorum Rege ad Leopoldum Augustum hodie imperantem hactenus probata.

1. Pharamundus Rex Francorum An. 417
2. Clodio Crinitus Rex Francorum.
3. Meroveus Rex Francorum.
4. Childericus Rex Francorum.
5. Clodoveus Rex I. Christianus.
6. Clotharius Magnus Rex.
7. Blithildis Ux. Ansberti Ducis Mosellani.
8. Arnoaldus Dux Mosellanus.
9. S. Arnulphus Dux Mosellanus.
10. B. Ansegisus Dux Brabantiæ.
11. Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ.
12. Carolus Martellus Dux Brabantiæ.

13. Pi-

13. Pipinus Brevis Rex Francorum.
14. Carolus Magnus Imperator.
15. Ludovicus Pius Imperator.
16. Carolus Calvus Imperator.
17. Ludovicus Balbus Rex.
18. Carolus simplex Rex.
19. Ludovicus Transmarinus Rex.
20. Carolus Dux Lotharingiæ.
21. Ermingardis Vxor Alberti I. Comitis Namurcensis.
22. Hadwidis Vxor Gerardi Alsatij Ducis Lotharingiæ.
23. Itha Lotharinga Vxor Rodapotonis Comitis Habspurgici.
24. Wernerus I. Comes Habspurgicus.
25. Otto Comes Habspurgicus.
26. Wernerus II. Comes Habspurgicus.
27. Wernerus III. Comes Habspurgicus.
28. Adelbertus I. Comes Habspurgicus.
29. Rudolphus Comes Habspurgicus.
30. Albertus II. Comes Habspurgicus.
31. Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.
32. Albertus I. Imperator Austriacus.
33. Albertus Sapiens Dux Austriæ.
34. Leopoldus Probus Dux Austriæ.
35. Ernestus Ferreus Archidux Austriæ.
36. Fridericus III. Imperator Austriacus.
37. Maximilianus I. Imperator Austriacus.
38. Philippus I. Rex Hispaniæ Austriacus.
39. Ferdinandus I. Imperator Austriacus.
40. Carolus Archidux Austriæ.
41. Ferdinandus II. Imperator Austriacus.
42. Ferdinandus III. Imperator Austriacus.
43. LEOPOLDUS I. Imperator Austriacus Anno 1678.
44. JOSEPHUS, JACOBUS, JOANNES Archidux.

III. Sunt igitur Augustissimi nostri Imperatoris LEOPOLDI progenitores in linea recta quadraginta duo, si ordiamur à Pharamundo, vel si à Meroveo, quadraginta, omnes Germani seu Franco-Germani origine, licet aliqui inter eos Galli, & Hispani patriâ. Omnes inquam Germani origine, quià, & Merovingos fuisse Franco-Germanos supra ostensum est cap. 7. §. 1. & Carolingos item Germanos veros, ipsúmque Carolum Magnum, non tantum origine, sed patriâ insuper, linguâ, & habitu Germanum fuisse, apud historicos in confesso est. Unde Henninges: CAROLUS MAGNUS, *primus Imperator Germanus, natus Carloburgi in Bavaria Anno 742. Ingelhemiæ circa Wormatiam institutus in Græca, & latina lingua.* Melius fortè Octavius Strada locum natalitium designat: *in villa Ingelheym duobus millibus passuum Moguntiâ distante editus.* Iisdem ferè verbis Cuspinianus: *Natus in Ingelheym villa, quæ duobus distat millibus passuum Moguntiaco, &c. adeò ut frustrà sibi hunc Galli vendicent, & nimium ineptè; cum Germanus fuerit, & patriâ, & linguâ, & moribus, hoc est integritate, & dexteritate.* Eadem observatio est doctissimi Chiffletij, cum ait: CAROLUS *verè* MAGNUS *à Paulo Langio rectè asseritur Germanus, id est* Teutonicus Francus, origine, conversatione, famine: *origine quidem, quia Bertha Regina* con-

Henn. P. 1. Germ. f. 22.
Strada in Cæs. f. 368.
Cuspin. in Cæs. 216.
Chiffl. Vindic. hist. c. 9.
Lang. in Chron. Citizen. ad ano. 955. Brover. lib. 3.

Fulden. cap. 12. Naucler. vol. 3. gener. 27.

illum in Eichfeldia Thuringiæ, & Saxoniæ confinio; quem tractum ipse Carolus Fuldensi Monasterio in Buchovio saltu sito posteà donavit: Terram, *inquit*, Conceptionis nostræ, hoc est totam comprovinciam circà fluvium Unstrudt, ipsamq; chortem nostram in Vargalaha cum omni proprietate, sicut eam nos à parentibus Nostris accepimus. *Carolum exinde Anno DCCLXXII.* (legendum est anno DCCXLII.) *enixa est Bertha Ingelhemij urbe Germaniæ nunc Imperiali, &c.* Sic Chiffletius. Meritò proinde Urbanus Papa II. natione Franco-Gallus in Concilio Claromontano Anno 1095. inter orandum commemoravit: CAROLUM MAGNUM *Imperatorem fuisse Germanum.* Eodem jure Innocentius III. & Pius II. summi Pontifices verè scripserunt: *Romanum Imperium à Græcis in Germanos fuisse translatum in personam* CAROLI MAGNI. Ex quo patet plerosque in eo convenire, quòd Ingelhemij natus sit: alios verò plurimos non determinando locum particularem asserere, quòd Germanus verè & propriè fuerit, ut Baldus, Blondus, Donatus, Otto Frisingensis, Jacobus Wimpfelengius, Jo. Bapt. Platina, Gotfridus Viterbiensis, Marlianus, Lupoldus Bambergensis apud Irenicum, & alij. De lingua seu idiomate, quo usus est, digna sunt observatione, quæ Beatus Rhenanus, & post eum Lazius, Hundius, Lambecius annotarunt: nimirùm *veteres Francos, qui transito Rheno nobilissimum illud in Galliis regnum constituerunt; & per duas familias, priorem Merovingorum, posteriorem Carolingorum, non Galliam solùm, sed & Germaniam posteà non paucis seculis rexere, Germanâ usos fuisse linguâ.* Probat id Rhenanus ex libro Evangeliorum in idioma Germanicum translato circa annum 850. post obitum Caroli Magni. Verùm suppetunt alia de ipso Carolo argumenta, quòd eadem linguâ ceu patriâ usus sit quia mensibus & ventis propria nomina Teutonica imposuit, & linguam Germanam primus expolire exorsus sit, qua de re Abbas Trithemius: CAROLUS *Rex* MAGNUS *natione Theotiscon, gentis suæ misertus Barbariem, Annone, Theobaldo, & Berengero præceptoribus (sicut Otfridus & Turpinus ferunt) cùm esset vir animo cælestis, & literarum tàm Græcarum, quàm Latinarum longè doctissimus, linguam tentavit regulare Theotonicam, mensibus & ventis, quæ hodie apud nos retinent nomina dedit; & præcepta Grammatices linguæ Theotonicæ pulchra composuit. Sed illo mortuo res imperfecta remansit &c*: Nihilominùs sub Ludovico Pio CAROLI filio curam Grammaticæ Theotonicæ suscepit Otfridus Monachus Weissenburgensis, *quam ex* CAROLI MAGNI *institutionibus collegit*, ut ait idem Trithemius. Germana igitur & Teutonica tam à Merovingis, quam à Carolingis origo est Habspurgo-Austriacorum. Plura in thesim apud Lazium, Irenicum, Chiffletium, Lambecium, & alios deprehendes.

In c. Venerab. de elect. Æn. Sylvius lib. 3 comment. p. 78.

Irenic. Exeges. lib. 3. cap. 18. Rhenan lib. 2. rer. German. Hund. Metrop de Episc. Frising. Lambec Bibl. Cæsar. lib. 2. cap. 5.

Trithem. Polygr. lib. 6. c. 2. & 3.

Laz. de migrat. gent. lib. 3. Irenic. & c. cit.

§. IX.

Deductiones plures originis Habspurgicæ à Merovingis & Carolingis.

AD firmandam hanc opinionem, licet jam sufficienter probatam, adducemus nonnullas easque diversas Origines à Merovingis ex Geneographis, qui

qui hactenus scripserunt, eorum fidei nos committentes. Singula enim in hoc genere probare, ingens, & nunquam terminandus foret labor.

Deductio I. ex Merovingis.

Clotharius Magnus Rex Merovingus, obiit Anno 564.

Hunningers P. 1. Germ. fol. 20. & 64. Piesp in Tab. Guilim in Habsp.

1. Blithildis Vxor Ansberti Senatoris; qui obiit An. 570.
2. Arnoaldus Dux Mosellanus, obiit Anno 601.
3. S. Arnulphus Dux Mosellanus, obiit Anno 641.
4. S. Clodulphus Dux Mosellanus, obiit Anno 718. ætatis anno 103.
5. Martinus Dux Mosellanus. Successit patri in Ducatu Anno 673. obiit Anno 710.
6. Lambertus Dux Mosellanus, obiit Anno 778.
7. Loherus Dux Mosellanus, obiit Anno 809.
8. Ferricus Dux Mosellanus, obiit Anno 847.
9. Sadigerus Justus Dux Mosellanus, obiit Anno 876.
10. Ragnerus Magnus Dux Mosellanus, obiit Anno 606.
11. Bertha Vxor Luithardi Comitis Habspurgici, qui obiit Anno 892. à quo cæteri omnes recta linea Habspurgici.

In hac designatione quatuor gradibus ante Radepotonem Habspurgicum fit connexio, & origo Habspurgica à Merovingis.

Deductio II. ex iisdem Merovingis.

Clodio Crinitus Rex Francorum, obiit Anno 446.

1. Albericus Dux Alsatiæ Mosellanicæ, obiit anno 491.
2. Walbertus I. Dynasta Arduennæ, obiit anno 528.
3. Walbertus II. Comes Arduennæ, obiit anno 562.
4. Walbertus III. Comes Arduennæ, & Hannoniæ, induit Monachum anno 573.
5. Brunulphus Comes Hannoniæ, obiit anno ....
6. Clothildis Vxor Sigulphi Comitis Templatensis.
7. Brunulphus Comes Hannoniæ, obiit anno 636.
8. Hildulphus Comes Arduennæ, obiit anno 667.
9. Beatrix Vxor Martini Ducis Mosellani, qui obiit an. 710.
10. Lambertus Dux Mosellanus, & cæteri uti superiore Schemate à num. 7.

Dedu-

Deductio III. ex ijsdem Merovingis.

Clotharius Magnus Rex Francorum.

1. Blithildis Vxor Ansberti Senatoris.

2. Arnoaldus Dux Mosellanus, & cæteri in I. Deductione, usque ad num. 9.

10. Ragnerus Magnus Dux Lotharingiæ, ob. Anno. 906.

11. Ricuinus Dux Lotharingiæ, obiit Anno -----

12. Bona Vxor Caroli Ducis Lotharingiæ ex Carolingis ultimi, qui obiit Anno 1001.

13. Ermingardis Vxor Alberti Comitis Namurcensis.

14. Hadwidis Vxor Gerardi Alsatij Ducis Lotharingi circa Annum 1030.

15. Itha Vxor Radepotonis Comitis Habspurgici, à quo cæteri omnes recta linea descendunt.

Deductio IV. ex ijsdem Merovingis.

Clotharius II. Rex Francorum, obiit Anoo 631.

1. Adelina Vxor S. Clodulphi Mosellani, qui ob. An. 718.

2. Martinus Dux Mosellanus, obiit Anno 710.

3. Lambertus Dux Mosellanus, & cæteri Deductione I. à numero 7. ad finem.

Deductio V. ex ijsdem Merovingis.

Atticus vel Ethico ex veterum Francorum Regum prosapia, ut Bucelinus & alij testantur, circa Annum 690.

1. Albericus Dux Alsatiæ, & Alemanniæ.

2. Eberhardus Dux Alemanniæ, circa Annum 724.

3. Ruthardus Dux Alemanniæ.

4. Wandelherus Comes Alsatiæ, circa Annum 846.

5. Mechtildis Vxor Sadigeri Justi Ducis Mosellani, qui obiit Anno 876.

6. Ragnerus Magnus Dux Mosellanus, obiit Anno 906.

7. Bertha Vxor Luithardi Comitis Habspurgici, à quo cæteri omnes descendunt, qui obiit Anno 892.

Deductio VI. ex ijsdem Merovingis.

Clotharius Magnus Rex Merovingus, obiit An. 564.

1. Blithildis Vxor Ansberti Senatoris, qui obiit An. 570.

2. Ar-

*

2. Arnoaldus Dux Mosellanus, obiit anno 601.

3. S. Arnulphus Dux Mosellanus, obiit anno 641.

4. Ansegisus Dux Brabantiæ, obiit anno 685.

5. Pipinus Crassus seu Heristallus Dux, obiit anno 714.

6. Carolus Martellus Dux Brabantiæ, obiit anno 741.

7. Pipinus Brevis Rex Francorum, obiit anno 768.

8. Symphoriana Uxor Lamberti Ducis, qui obiit anno 778.

9. Rorinna vel Irmina Uxor Ruthardi Ducis Sueviæ.

11. Mechtildis Vxor Sadigeri Justi Ducis Mosellani, qui obiit Anno 876.

12. Ragnerus Magnus Dux Mosellanus, & Lotharingæ I. obiit Anno 916.

13. Bertha Vxor Luithardi Comitis Habspurgici, à quo cæteri omnes usque ad hodiernos rectâ lineâ.

Deductio I. ex Carolingis, seu posteris Caroli Magni.

Carolus Magnus Imperator, obiit anno 814.

1. Ludovicus Pius Imperator, obiit anno 840.

2. Lotharius I. Imperator, abdicavit anno 855.

3. Ermingarda Vxor Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ, qui obiit anno 916.

4. Bertha Vxor Luithardi Comitis Habspurgici, à quo cæteri.

Deductio II. ex iisdem Carolingis.

Hanc supra dedimus §. 6. quæ indubitata est, & sufficienter probata per aliam Ermingardem filiam Caroli Ducis Lotharingiæ jure sanguinis Regis Francorum, postremi stirpis masculæ Carolingæ.

Deductio III. ex iisdem Carolingis, per Comites Flandriæ.

Carolus Magnus Imperator, obiit anno 814.

1. Ludovicus Pius Imperator, obiit anno 840.

2. Carolus Calvus Imperator, obiit anno 878.

3. Juditha Vxor Balduini Ferrei Comitis Flandriæ, qui obiit anno 879.

4. Balduinus II. Calvus Comes Flandriæ, obiit Anno 918.

5. Arnulphus I. Magnus Comes Flandriæ, obiit Anno 958.

6. Balduinus III. Comes Flandriæ, obiit Anno 954.

* Cc 7. Ar-

7. Arnolphus II. Comes Flandriæ, obiit Anno 988.
8. Balduinus IV. Comes Flandriæ, obiit Anno 1036.
9. Balduinus V. Lilanus Comes Flandriæ, obiit Anno 1067.
10. Balduinus VI. Montanus Comes Flandriæ, obiit Anno 1070.
11. Balduinus Comes Hannoniæ, obiit Anno 1126.
12. Balduinus II. Comes Hannoniæ, obiit Anno 1133.
13. Balduinus III. Comes Hannoniæ, obiit Anno 1171.
14. Balduinus IV. Comes Hannoniæ, obiit Anno 1188.
15. Balduinus Imperator Constantinopolitanus, obiit Anno 1206.
16. Margarita Vxor Gulielmi Dampetræi, ipsa obiit Anno 1278.
17. Guido Dampetræus Comes Flandriæ, obiit Anno 1304.
18. Robertus Bethunius Comes Flandriæ, obiit Anno 1322.
19. Ludovicus Nivernensis Com. Flandriæ, ob. An. 1322. ante patrem.
20. Ludovicus Cressiacus Comes Flandriæ, obiit Anno 1346.
21. Ludovicus Malanus Comes Flandriæ, obiit Anno 1383.
22. Margareta Vxor Philippi Audacis Ducis Burgundiæ, qui obiit Anno 1404.
23. Joannes Interpidus Dux Burgundiæ, obiit Anno 1419.
24. Philippus Bonus Dux Burgundiæ, obiit Anno 1469.
25. Carolus Bellicosus Dux Burgundiæ, obiit Anno 1477.
26. Maria Ducissa Burgundiæ Vxor Maximiliani I. Imperatoris, à quo hodierni Austriaci.

Deductio IV. ex iisdem Carolingis, per eosdem Comites Flandriæ:

Carolus Magnus Imperator, obiit Anno 814.

1. Ludovicus Pius Imperator, obiit Anno 840.
2. Ludovicus Rex Germaniæ, obiit Anno 876. (Henn. P. I. Germ. f. 22.)
3. Carolus Crassus Imperator, obiit Anno 890.
4. Eberhardus Dux Foro Julij, obiit Anno -------
5. Berengarius I. Rex Italiæ, obiit Anno 923.
6. Gisela Vxor Adalberti Eporediæ Marbionis, qui obiit Anno ------
7. Berengarius II. Rex Italiæ, obiit Anno 966.
8. Rosula Uxor Arnulphi II. Comitis Flandriæ, & cæteri ex superiori deductione à num. 8. ad finem.

De-

Deductio V. ex ijsdem Carolingis, per eosdem Flandriæ Comites.

Carolus Magnus Imperator, obiit Anno 874.

1. Ludovicus Pius Imperator, obiit Anno 840.
2. Carolus Calvus Imperator, obiit Anno 878.
3. Ludovicus Balbus Imperator, obiit Anno 880.
4. Carolus Simplex Rex, obiit Anno 926.
5. Ludovicus IV. Rex, obiit Anno 954.
6. Carolus Dux Lotharingiæ, obiit Anno 1001.
7. Ermengardis Comitissa Namurcensis Vxor Alberti I.
8. Albertus II. Comes Namurci.
9. Albertus III. Comes Namurci.
10. Godefridus Comes Namurci.
11. Aleydis Vxor Balduini III. Comitis Hannoniæ, obiit Anno 1171.
12. Balduinus IV. Comes Hannoniæ, obiit Anno 1188.
13. Balduinus Imperator Constantinopolitanus, obiit Anno 1206. & cæteri ex Deductione 3. à num. 16. vsque ad finem.

Deductio VI. ex ijsdem Carolingis per eosdem Flandriæ Comites.

Carolus Magnus Imperator. Chifflet. Vindic. fol. 21.

1. Pipinus Rex Italiæ.
2. Bernardus Rex Italiæ.
3. Pipinus Comes Viromanduæ. Marchant. in Gen.
4. Heribertus I. Comes Viromanduæ.
5. Alheydis Vxor Arnulphi I. Magni Comitis Flandriæ, & cæteri ex Deductione 3. à num. 6. deinceps.

Deductio VII. ex ijsdem Carolingis per Duces Lotharingiæ.

Carolus Magnus Imperator. Chifflet. Vindic. fol. 25.

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Carolus Calvus Imperator.
3. Ludovicus Balbus Rex.
4. Carolus Simplex Rex.
5. Ludovicus IV. Rex.

6. Carolus Dux Lotharingiæ.

7. Gerberga Comitiſſa Bruxellenſis Vxor Lamberti I. Barbati Comitis Lovanienſis, qui obiit Anno 1015.

8. Lambertus Comes Lovanienſis.

9. Henricus Comes Brabantiæ, & Lovanii, obiit Anno 1046.

10. Godefridus VII. Barbatus Dux Lotharingiæ Inferioris.

11. Godefridus VIII. Dux Lotharingiæ inferioris.

12. Godefridus IX. Dux Lotharingiæ inferioris.

13. Henricus I. Dux Lotharingiæ.

14. Henricus II. Dux Lotharingiæ.

15. Henricus III. Dux Lotharingiæ.

16. Joannes I. Dux Lotharingiæ.

17. Joannes II. Dux Lotharingiæ.

18. Joannes III. Dux Lotharingiæ, & Brabantiæ.

19. Margaretha Brabanta Vxor Ludovici Malani, Comitis Flandriæ, & cæteri ex Deductione 3. à num. 22. ad finem.

Deductio VIII. ex ijsdem Carolingis per eosdem Duces Lotharingiæ, & IX. per Comites Bononienſes.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.

	Ex Ermingarde I. Vxore.	Ex Juditha 2. Vxore.
2.	Lotharius Imperator. Vx. Ermingardis.	Carolus Calvus Imperator. Vx Ermentrudis.
3.	Ludovicus Imperator Rex Italiæ.	Ludovicus Balbus Rex.
4.	Ermingardis Vx. Boſonis Regis Provinciæ	Carolus Simplex Rex.
5.	Chunegundis Vxor N. Com. Ardennenſis.	Ludovicus Tranſmarinus Rex.
6.	Godefridus Ardennenſis Comes Virduni.	Carolus Dux Lotharingiæ.
7.	Gothelo Magnus Dux Lotharingiæ Infer. obiit Anno 1044.	Gerberga Bruxellenſis Vxor Lamberti Comitis Lovanienſis.
8.	Godefridus Magnus Dux Lotharingiæ Infer. ob. Anno 1070.	Mathildis Vxor Euſtachij I. Comitis Boloniæ.
9.	Itha Vxor Euſtachii II. Com. Bononiæ.	Euſtachius II. Comes Bononiæ, obiit Anno 1085.

*

Eu-

10. Eustachius III. Comes Bononiæ, obiit circa Annum 1120.

11. Mathildis Vxor Stephani Blesensis Regis Angliæ, qui obiit Anno 1154.

12. Maria Vxor Matthæi Comitis Flandriæ. — Ida Vxor Bertholdi Ducis Zäringiæ Habspurgici, designati Regis Romanorū.

13. Mathildis Vxor Henrici I. Ducis Lothar. qui obiit Anno 1230.

14. Henricus II. Dux Lotharingiæ, & Brab. obiit Anno 1247.

15. Henricus III. Dux Lotharingiæ, & Brabantiæ, obiit Anno 1260.

16. Joannnes I. Dux Lothar. & Brabantiæ, & cæteri ex præcedenti Deductione à num. 16. ad fin. & ex deductione 3. à num. 22. ad fin.

Deductio X. ex Carolingis per Lotharingos, & Lucelburgicos.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Carolus Calvus Imperator.
3. Ludovicus Balbus Rex.
4. Carolus Simplex Rex.
5. Ludovicus Transmarinus Rex.
6. Carolus Dux Lotharingiæ.
7. Gerberga Bruxellensis Vxor Lamberti Com. Lovanij.
8. Henricus Comes Brabantiæ, & Lovanij, & cæteri ex Deductione VII. à num. 9. usque ad 16.

16. Joannes I. Dux Lotharingiæ.

17. Margareta Vxor Henrici VII. Imp. Lucelburgici, qui obiit Anno 1313.

18. Joannes Comes Lucelburgicus. Obiit Anno 1346. — Catharina Vxor Leopoldi cognom. Equitum gloria Ducis Austriæ.

19. Carolus IV. Lucelburgicus Imperator, obiit Anno 1378.

20. Anna Vxor Ottonis Ducis Austriæ. — Sigismundus Lucelburgicus Imperator, ob. An. 1437. — Catharina Vxor Rudolphi Magnanimi Archiducis Austriæ.

21. Elisabetha Vxor Alberti II. Archiducis Austriæ Imperatoris, qui obiit Anno 1439.

Ladislaus Posthumus Rex Vngariæ & Bohemiæ ob. Anno 1457.

22. Elisabetha Vx. Casimiri Regis Poloniæ, ob. An. 1443.

23. Uladislaus Rex Hungariæ & Bohemiæ, ob. An. 1516.

24. Anna Vxor Ferdinandi I. Imper. Archiducis Austriæ, à quo cæteri ad hodiernos.

Deductio XI. ex Carolingis per Rhynfeldenses.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludouicus Pius Imperator.
2. Carolus Calvus Imperator.
3. Ludovicus Balbus Rex.
4. Carolus Simplex Rex.
5. Ludovicus Transmarinus Rex.
6. Carolus Dux Lotharingiæ.
7. Ermingardis Vxor Alberti I. Namurcensis.
8. Hadwidis primo thoro juncta Chunoni Com. Rhynfeldensi.
9. Chuno II. Comes Rhynfeldensis.
10. Rudolphus Rhynfeldensis Imperator, ob. An. 1080.
11. Agnes Vxor Betholdi Ducis Zäringiæ Comitis Habspurgici, qui obiit Anno 1098.
12. Conradus Dux Zaringiæ Habspurgicus, &c. qui obiit Anno 1152.

Henning. P. 1. fol. 269. & 285.

Deductio XII. ex Carolingis per eosdem Rhynfeldenses.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator, & cæteri ex superiore Deductione à num. 2. ad 10.

10. Rudolphus Rhynfeldensis Imperator.

11 Bertha Vxor Vlrici Comitis Brigantiæ.

13. Rudolphus Comes Brigantiæ, & Pfullendorffi.

14. Itha Vxor Alberti Divitis Comitis Habspurgici.

15. Rudolphus Comes Habspurgicus.

16. Albertus Sapiens Comes Habspurgicus.

17. Rudolphus I. Imperatos Habspurgicus.

De-

Deductio XIII. ex Carolingis per Duces Austriæ stirpis prioris Babenbergicæ.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator, & cæteri ex Deductione XI. à num. 2. ad 5.
5. Ludovicus Transmarinus Rex.
6. Mathildis Vxor Conradi Regis Burgundiæ, qui obiit Anno 990.
7. Gerberga Vxor Hermanni Ducis Sueviæ.
8. Gisela Vxor Conradi II. Imperatoris, quæ obiit Anno 1039.
9. Henricus III. Imperator, obiit Anno 1056.
10. Jtha Vxor Leopoldi IV. Marchionis Austriæ, qui obiit Anno 1096.
11. S. Leopoldus Marchio Austriæ, obiit Anno 1136.
12. Henricus I. Dux Austriæ, obiit Anno 1177.
13. Leopoldus Victoriosus Dux Austriæ, obiit Anno 1193.
14. Leopoldus Gloriosus Dux Austr. obiit Anno 1231.
15. Henricus Medlingensis Dux Austriæ, ob. Anno 1226.
16. Gertrudis Vxor Hermanni Marchio Badensis, qui obiit Anno 1250.
17. Agnes Vxor Meinradi Comitis Tyrolensis, qui obiit Anno 1295.
18. Elisabetha Vxor Alberti I. Imperatoris, Habspurgo-Austriaci, à quo cæteri usque ad hodiernos.

Deductio XIV. ex Carolingis per Duces Sueviæ, & Comites Burgundiæ.

Carolus Magnus Imperator. Chifflet. Vindic. fol. 98.

1. Ludovicus Pius Imperator, & cæteri superiore Deductione à num. 2. ad 9.
9. Henricus III. Imperator, obiit Anno 1056,
10. Henricus IV. Imperator, obiit Anno 1106.
11. Agnes Vxor Friderici I. Ducis Sueviæ, qui obiit Anno 1105.
12. Fridericus II. Dux Sueviæ, obiit Anno-----
13. Fridericus I. Imperator Barbarossa, obiit Anno 1189.

14. Ot-

10. Alphonſus X. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1284.

17. Sancius IV. Rex Caſtellæ, & Legionis.

18. Ferdinandus IV. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1312.

19. Alphonſus XI. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1350.

20. Henricus II. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1379.

21. Joannes I. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit annno 1390.

22. Henricus III. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1406.

23. Joannes II. Rex Caſtellæ, & Legionis, obiit anno 1454.

24. Iſabella Vxor Ferdinandi Regis Aragoniæ, qui obiit anno 1504.

25. Joanna Vxor Philippi Archiducis Auſtriæ filii Maximiliani I. Imp.

26. Ferdinandus I. Imperator, à quo Archiduces Germani. — Carolus V. Imperator, à quo Archiduces Hiſpani.

Deductio XVI. ex Carolingis per eosdem Reges Hiſpaniæ.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator, & cæteri ex Deduct. XIV. uſq; ad num. 13.

13. Fridericus I. Imperator, obiit anno 1189.

14. Philippus electus Imperator, obiit anno 1208.

15. Beatrix Vxor Ferdinandi III. Regis Hiſpaniæ, quam Ethiſam vocat Henninges. (Chifflet. in Lum prærogat f. 388. Henn. P.1. Germ. fol. 47.)

16. Alphonſus X. Rex Hiſpaniæ, & cæteri ex ſuperiori Deductione à num. 17. ad finem.

Deductio XVII. Ex Carolingis per Comites Barcinonæ, & Reges Aragoniæ.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.

2. Ludovicus Calvus Imperator.

3. Juditha Vxor Balduini Ferrei Comitis Flandriæ.

4. Cunhildis Vxor Guifredi Piloſi Comitis Barcinonæ.

5. Senioſredus Comes Vrgelitanus.

6. Borellus Comes Vrgelitanus.

7. Raymundus Borellus Comes Barcinonæ.

8. Berengarius Borellus Marchio Comes Barcinonæ.

9. Raymundus Berengarius Marchio, Comes Barcinonæ.

10. Raymundus Berengarius II. Marchio Comes Barcinonæ.

11. Raymundus Berengarius III. Marchio Comes Barcinonæ.

12. Raymundus Berengarius IV. Marchio Comes Barcinonæ, obiit Anno 1162.

13. Alphonsus Castus Rex Aragoniæ, obiit Anno 1196.

14. Petrus II. Catholicus Rex Aragoniæ, obiit Anno 1213.

15. Jacobus I. Rex Aragoniæ, obiit Anno 1276.

16. Petrus III. Rex Aragoniæ, obiit Anno 1285.

17. Jacobus II. Rex Aragoniæ, obiit Anno 1327.

18. Alphonsus IV. Rex Aragoniæ, obiit Anno 1336.

19. Petrus IV. Rex Aragoniæ, obiit Anno 1387.

20. Leonora Vxor Joannis I. Regis Castellæ, obiit Anno 1375.

21. Ferdinandus IV. Rex Aragoniæ & Siciliæ, obiit Anno 1416.

22. Joannes II. Rex Aragoniæ, & Navarræ, obiit Anno 1479.

23. Ferdinandus V. Rex Aragoniæ, & Siciliæ, obiit Anno 1516.

24. Joanna Hispaniarum Regina Vxor Philippi Archiducis Austriæ, qui obiit Anno 1506. ipsa verò Anno 1555.

25. Ferdinandus I. Archidux Austriæ Imperator, à quo cæteri ad hodiernos Archiduces.

Deductio XVIII. Ex Carolingis per Reges Aragoniæ, & Lusitaniæ.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator, & cæteri ex Deductione superiori à num. 2. ad 16.

16. Petrus III. Rex Aragoniæ, obiit anno 1285.

17. Elisabetha Vxor Dionysij Regis Portugalliæ, qui obiit anno 1326.

18. Alphonsus IV. Rex Lusitaniæ, obiit anno 1357. (Vasconcell. in Anacæphal.)

19. Petrus Rex Lusitaniæ, obiit anno 1367.

20. Joannes Rex Lusitaniæ, obiit anno 1433.

21. Eduardus Rex Lusitaniæ, obiit anno 1438.

22. Eleonora Vxor Friderici III. Imperatoris Austriaci.

23. Maximilianus I. Imperator Austriacus, & cæteri Archiduces ad hodiernos.

Deductio XIX. ex Carolingis per Comites Carnutenses.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludo-

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Carolus Calvus Imperator.
3. Ludovicus Balbus Imperator.
4. Carolus Simplex Rex.
5. Ludovicus Transmarinus Rex.
6. Mathildis Vxor Conradi Regis Burgundiæ, qui obiit anno 990.
7. Bertha Vxor Odonis Comitis Carnutensis, qui obiit anno 1037.
8. Henricus aliis Stephanus Comes Carnutensis, obiit anno 1101.

9.		Theobaldus III. dictus Sanctus Comes Carnutensis, obiit anno 1151.	Stephanus Rex Angliæ obiit anno 1154.
10.	Henricus Largus Com. Campaniæ, & Briæ.	Maria Vxor Eudi seu Odonis III. Ducis Burgundiæ, qui ob. an. 1193.	Maria Vx. Matthæi Alsatij Fland. Com.
11.	Maria Vxor Balduini Flandri Imperatoris. Constantinopolitani, &	Hugo III. Dux Burgundiæ, obiit Anno 1192.	Ida Vxor Bertholdi Ducis Zäringiæ Habspurgici.
12.	cæteri ex Deduct. 3. à num. 16. ad finem.	Eudus vel Odo IV. Dux Burgundiæ, obiit anno 1218.	

13. Hugo IV. Dux Burgundiæ, obiit anno 1273.
14. Robertus III. Dux Burgundiæ, obiit an. 1309. Vxor Agnes filia S. Ludovici Regis Franciæ.
15. Agnes Vxor secunda Rudolphi I. Imperatoris quam Henninges Eudo vel Odoni IV. attribuit, sed cum ille anno 1218. obierit, non poterat Agnes juvenis Rudolpho nubere, hanc Agnetem alij Isabellam appellant apud Fugger. Fugger. Spec. hon. fol. 343.

Deductio XX. ex Carolingis per Comites Egisheimenses.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Carolus Calvus Imperator.
3. Ludovicus Balbus Imperator.
4. Carolus Simplex Rex.
5. Ludovicus Transmarinus Rex.
6. Carolus Dux Lotharingiæ.
7. Ermingardis Vxor Alberti I. Comitis Namurcensis.

 8. Had-

8. Hadwidis Vxor Gerardi Alfatii Ducis Lotharingiæ.

9.	Itha Vxor Radepotonis Comitis Habſpurgici.	Theodoricus II. Dux Lotharingiæ Superioris.
10.	Wernerus I. Comes Habſpurgi.	Gerardus Dux Alſatiæ.
11.	Otto Comes Habſpurgi.	Gerardus Comes Egesheimenſis.
12.	Wernerus II. Comes Habſpurgi.	Udalricus Comes Egesheimenſis.
13.	Wernerus III. Comes Habſpurgi.	Henricus I. Comes Egesheimenſis.
14.	Albertus Dives Comes Habſpurgi.	Simon Comes Egesheimenſis.
15.	Rudolphus Comes Habſpurgi.	Henricus II. Comes Egesheimenſis.
16.	Albertus Sapiens Comes Habſpurgi.	Anna Uxor Alberti Comitis Hochbergenſis.
17.	Rudolphus Comes Habſp. Imperat.	Vxor Anna Comitiſſa Hochbergenſis.

18. Albertus I. Dux Auſtriæ Imperator, à quo omnes hodierni Archiduces.

Poſſumus formare totidem adhuc, & plures Deductiones Stemmatis Habſpurgo-Auſtriaci, ſed hæ ſufficiunt, & nonnullæ attingentur in Anno Sancto Habſpurgo-Auſtriaco. Nunc ad alia, quæ ex his præmiſſis legitimè inferuntur calamum, & mentem convertamus.

FINIS I. PARTIS.

DISSERTATIONIS
POLEMICÆ
Sive
PROLEGOMENI
PARS POSTERIOR.
De
Prærogativis Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ.

Nobilissimæ Domûs investigatâ, & sufficienter probatâ origine ab antiquis Franco-Germanorum Regibus Merovingis pariter, & Carolingis, restat ejusdem Prærogativas, & Excellentias currente calamo expendere. Verissimum est illud Romanæ suadæ oraculum: *Omnes boni semper nobilitati favemus, & quia utile est Reipublicæ nobiles esse homines, dignos majoribus suis, & quia valet apud nos clarorum hominum senex de Repub. meritorum etiam memoria.* Nulla hactenus ab orbe condito familia ad tam sublime nobilitatis fastigium elevata est, quam Habspurgo-Austriaca. Et hunc illi honorem favent omnes fideles vasalli, omnes boni etiam non subditi: frustrà invident pauci æmuli. Utile sanè, imò *necessarium est Reipub. Christianæ, regnare* (ait nonnemo) *Habspurgo-Austriacos*, de quibus illud Cassiodori meritò pronunties: *Origo ipsa jam gloria est; laus nobilitati connascitur: idem vobis est dignitatis, quod vitæ principium. Honor amplissimus vobiscum gignitur, ad quem vix maturis ætatibus pervenitur. Et quamvis magna sit gloria claritatis, non agnoscitur in longo stemmate vitiata. Seculis suis producit nobilis vena* PRIMARIOS: *nescit inde aliquid nasci mediocre, tot probati quot geniti.* Atque hæc prima & primaria est Prærogativa superiore hujus Dissertationis Parte exposita, nempe Origo nobilissima, ad quam cæteræ plures consequuntur. Nimirum 1. Sanctorum & Beatorum ex hac nobilissima Domo centuriæ. 2. Romanorum Pontificum Tiaræ, 3. Imperatorum orientis, & 4. occidentis Diademata, 5. Præcipuis Europæ Principibus communicatus sanguis. 6. super omnes Principes à Carolo Magno conservata Primogenitura. 7. Gloriosi tituli supra alios Principes. 8. Pietas Cæsarum hæreditaria vt firmamentum Imperij. 9. Prædicatum *Catholici* antonomasticè proprium. 10. Magnitudo fastos implens: quæ omnia totidem Capitibus digeremus.

Cic. orat. pro Sextio.

Author Phosph P. 2.

Cassiod. lib. 3. var. Ep. 6.

CAPUT I.

PRIMA PRÆROGATIVA

Tot ſancti quot dies in Anno, & longè plures Habſpurgo-Auſtriacis origine, ſanguine, & cognatione illigati.

§. Unicus.

GLorioſum meritò ſibi reputant omnes Illuſtres familiæ, quæ vnum aut plures ſanctos & Beatos oſtendere poſſunt è ſua ſtirpe progenitos. Hoc enim longè excellentius ornamentum eſt, quam numerare faſces Conſulares, & Imperatoria ac Regia ſceptra. Neq; alio videtur collimaſſe Joannes Seifridus, qui originem Habſpurgo-Auſtriacam deducere conatus eſt ab Anicia Perleonia radice, quàm vt Auguſtiſſimæ Domui ſingulare quoddam & aliis familijs non commune conciliaret decus & ornamentum. Suppoſito enim quod Perleonia & Frangepania ſtirps eadem eſſet cum Anicia, Juliana, Julia, non ignarus multos fuiſſe ſanctos ex Anicia ſtirpe, conſecuturus erat intentum, ſi modo potuiſſet oſtendere ex Perleoniis fluxiſſe Habſpurgicos. Unde quærit animosè: *Quid habent vel habuere cæteræ cognationes, qualeſcunque tandem illæ ſint ſingularis & præcipui, quod in Anicia florentiſſima familia deſiderari poſſit, aut quod non longè perfectius nobiliuſve in ea inveniatur?* Sed fallitur omninò Seifridus, & cùm dicit Habſpurgicos originari à Perleoniis, & cùm dicit ſingularia ſtirpis ornamenta longè perfectius nobiliuſve inveniri in Anicia, quam in Carolingo Habſpurgo-Auſtriaca. Hæc enim longè plures ſanctos enumerare poteſt, quàm Anicia: longè plures Imperatores & Reges, quàm Anicia, quæ omnia hac parte Prolegomeni ad oculum oſtendemus. Dicat igitur S. Auguſtinus ad Probam, & Julianam Anicias: *Quis verbis explicet, quis digno præconio proſequatur? quantum incomparabiliter glorioſius ac fructuoſius habeat ex veſtro ſanguine fœminas Virgines Chriſtus, quàm viros Conſules mundus? Nam volumina temporum, ſi magnum atque præclarum eſt nominis dignitate ſignari; quanto eſt majus atque præclarius cordis corporiſque integritate tranſcendere?* Dicam ego magnum prorſus & illuſtre decus fuiſſe Aniciæ familiæ numerare Deo ſacras Virgines, Confeſſores, Martyres, tot fortè quot Conſules, licet in dubio ſit an ex Aniciis Perleones progeniti, & omninò falſum, quod ex Perleonibus Habſpurgici: majus tamen & excellentius ornamentum eſt hodie Auguſtæ Habſpurgo-Auſtriacæ Domui *tot ſanctos numerare, quot dies numerat Annus ſolaris*; imò ſi quis curioſius perſcrutaretur ſanctorum aliorum vitas ac Geneſes, duplicatum haud dubiè numerum eliceret; quod quidem in ſua opinione nunquam oſtendere poterunt Seyfridi ſequaces. Jactent illi: *Nullus profectò jam in cælis Beatorum civium ordo eſt, in quo non aliquot ſaltem, præſtantes Anicianæ familiæ alumni reperiantur.* Id longè potiori jure dixerim de Auguſta Carolingo-Habſpurgo-Auſtriaca familia, quod nullus ordo Beatorum in cælis ſit, in quo non multi præſtantiſſimi hujus familiæ alumni reperiantur. Quod quidem ſeparatim in opere, cujus gratiæ Prolegomen

Seifrid. Arb. Anic. lib. 2. cap. 1.

S. Auguſt. Epiſt. 179.

Seifrid. cit. fol. 5.

men hoc præmittimus, ad captum omnium, etiam rudium exequemur in Austria sancta, in qua singulos Anni totius dies occupabit aliquis Sanctus, vel Beatus ex maioribus Habspurgo-Austriacorum Merovingo-Carolingis. Neque tamen eâ de causa Habspurgo-Austriacos à Carolingis deducimus, quasi propriâ nobilitate destituerentur, vel vt Augustæ Domui maiorem conciliemus splendorem, quià hic consectaneus esse debet ad veritatem; sed solùm, vt ostendamus (probatâ priùs verâ Habspurgo-Austriacorum origine à Carolingis) tantundem, imò amplius splendoris accedere Augustæ Domui Austricæ per Caroli sanguinem, quàm per originem Perleoniam gratis, & sine vllo fundamento excogitatam.

CAPUT II.

SECUNDA PRÆROGATIVA.

Summi Pontifices Habspurgo-Austriacis, & eorum majoribus sanguine conjuncti.

Quod ab vna, eadémque radice germinat, licet arbor in immensum excrescat, ejusdem tamen stirpis meritò esse censetur. Proinde etiam summi Pontifices, quorum aliqui satis remotè vel Carolingos, vel Habspurgicos attingunt ab arbore Carolingo-Habspurgo-Austriaca non sunt excludendi. Adducemus ordine quotquot hactenus occurrerunt, plures indagabunt alii, qui etiam Elogia illis poterunt adscribere, nos ad alia properantes, illis non immorabimur.

§. I.

I. Sergius Papa III. ex Comitibus Tusculanis, Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Lotharius I. Imperator.

Marozia nobilis Romana filia Theodori, cujus maritus Benedictus Com. Tusculanus.

Lotharius II. Rex.
|
Lotharius III. Rex Lotharingiæ.
|
Hugo Arelatensis Rex Italiæ.
|
Alda Arelatensis soror Lotharii IV. Regis Italiæ.

Ermingarda Vxor Ragneri Ducis Lotharingiæ.
|
Bertha Uxor Luithardi Comitis Habspurgici.

Sergius Papa III. eius Vxor N. ante Pontificatum.
|
Joannes Papa XI.

Albertus Marchio
|
Albericus Marchio Tusculanus. Vxor — Alda Arelatensis

Sergius creatus est Pontifex anno Christi 904. die Natalis Domini. Sedit annos 8. menses 3. dies 16. obiit anno 911. die 9. Aprilis sepultus ad S. Petrum. Ciacon. in vita Pontif.

§. II.

§. II.

II. Joannes Papa XI. ex Comitibus Tusculanis Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Hujus Genesis indicata est superiore §. Creatus fuit Papa anno 930. die 11. Decemb. sedit annos 4. menses 10. dies 15. obiit anno 935. die 25. octobris. sepultus in Basilica Lateranensi.

§. III.

III. Joannes Papa XII. ex Comitibus Tusculanis Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Lotharius I. Imperator Caroli Magni ex Ludovico filio nepos.

Lotharius II. Rex Lotharingiæ. — Emungarda ut sup.

Lotharius III. Rex Lotharingiæ.

Hugo Arelatensis Rex Italiæ.

Alda Vxor Alberici Comitis Tusculani.

Deusdedit Comes Tusculanus — *Octavianus Comes* Tusculanus dictus *Joannes XII. Papa.*

Benedictus VII. Papa.

Ciacon. in vit. Pontif. Rom. Creatus est summus Pontifex Octavianus Anno 956. die 9 Januarij, sedit annos 8. menses 4. dies 6. Pontificatu privatus anno 964. die 17. Januarij à concilio Romano, substituto Leone VIII. Antipapa, quem ipse paulo post dignitate privavit,& rursum sedit, obiit anno 964. die 14. Maij. sepultus in Basilica Lateranensi.

§. IV.

IV. Benedictus Papa VII. ex Comitibus Tusculanis Habspurgo Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Ciacon. in vit. Pontif. Superiore §. eam indicavimus, nec opus repetere. Creatus est Papa anno 975. Calendis Junij fugato Bonifacio VII. sedit annos 9. mensem 1. dies 10. obiit anno 984. die 10. Julij sepultus ad S. Crucem in Hierusalem.

§. V.

V. Gregorius Papa V. ex Ducibus Saxoniæ Carolingis Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Bucel. P. 1. Germ. Geneal. fol. 60. Arnulphus Imperator ex Carolingis.

Luit

Luitgarda, aliis Hadwigis Vxor Ottonis Magni Ducis Saxoniæ.

Henricus I. Auceps Imperator.

Otto I. Magnus Imperator.

Luitholphus Dux Sueviæ.

Otto Dux Sueviæ.

Bruno Episcopus Verdensis, dictus postea *Gregorius Papa V.*

Fuit Presbyter, & Capellanus Imperatoris, Verdensis Antistes. Creatus Papa anno 995. die 19. Junij. Sedit annos duos, Menses 7. dies 18. obiit anno 998. die 18. Februarij. Sepultus ad S. Petrum. Giac. cit.

§. VI.

VI. Benedictus Papa VI. ex Comitibus Tusculanis Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Lotharius I. Imperator Caroli Magni nepos.

Lotharius II. Rex Lotharingiæ.

Lotharius III. Rex Lotharingiæ.

Hugo Arelatensis Rex Italiæ.

Alda Vxor Alberici Comitis Tusculani.

Deusdedit Comes Tusculanus.

Gregorius Comes Tusculanus.

Joannes Papa XIX. | *Benedictus Papa VIII.* | Albericus Comes Tusculanus.

Benedictus Papa IX.

Creatus est Papa anno 1012. die 7. Junij, sedit annos 11. Menses 8. dies 21. obiit Romæ anno 1024. die 27. Februarij. Sepultus ad S. Petrum.

§. VII.

VII. Joannes Papa XIX. ex Comitibus Tusculanis, Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Fuit Benedicti VIII. frater Germanus, proinde ad Genesim ejusdem spectat. Creatus Papa factione cognatorum anno 1024. die 28. Februarij. Sedit annos 8. Menses 9. dies 9. obiit anno 1032. die 8. Novemb. Sepultus ad S. Petrum.

§. VIII.

VIII. Benedictus Papa IX. ex Comitibus Tusculanis Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Fuit Benedicti VIII. & Joannis XIX. ex Alberico fratre nepos, antea vocatus Theophylactus. Creatus Papa anno 1032. die 11. Novemb. Sedit annos 12. Menses 4. dies 20. Pontificato exactus anno 1045. die 22. Januarij. Sed rediit pulso Sylvestro die 10. Martij ejusdem anni, & sedit Mensem 1. dies 21. usque ad Calendas Maij, dein sponte abdicavit.

§. IX.

IX. S. Leo Papa IX. ex Comitibus de Dachsberg, imò Habspurgicis.

Genealogia.

Henn. P. 1. Germ.

Luitfridus filius Luithardi Comes Habspurgicus.

	Hugo Comes Habspurgicus in Dachsberg.	Hunifridus Comes Habspurgicus.
Eberhardus Comes de Dachsberg.	Hugo II. Comes Dachsbergensis.	Guntramus II. Comes Habspurgicus.
Adelheidis Vxor Henrici Ducis Franconiæ.	Hugo III. Com. Dachsbergensis.	Betzo Com. Habspurgicus.
Conradus Salicus Imperator.	Bruno Comes de Dachsberg, dictus *Leo Papa IX.*	Radepoto Com. Habspurgicus, Vx. Itha Lotharinga ex Caroling.

Ciacon. Henschen. in vita ad 19. April. Fuit primùm Tullensis Episcopus Creatus Papa anno 1049. die 12. Februarij. Sedit annos 5. Menses 2. dies 8. Obiit anno 1054. die 16. Aprilis. Sepultus ad S. Petrum.

§. X.

X. Victor Papa II. ex Comitibus Caluvensibus, Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Albertus Comes Caluvensis.

Itha Vxor Guntrami II. Comitis Habspurgici.	Lupoldus Comes Caluvensis.
	Albertus Comes Caluvensis. Vxor Wiltrudis Habspurgica filia Betzonis.
	Hartwicus Comes Caluvensis, Uxor Bitzela Comitissa ab Egesheim.

Albertus Comes Caluvensis. Vxor Wiltrudis Burgundica.	Gebhardus Comes Caluvensis dictus postea *Victor Papa II.*
Godefridus Comes Caluvensis. Vxor Luitgarda Habspurgica Ducissa Zaringiæ.	

Ciaco-

Ciaconius eum nominat propinqvum Imperatoris, fuit Epiſcopus Eyſtettenſis, creatus Papa anno 1055. die 13. Aprilis. Sedit annos 2. Menſes 3. dies 16. Obiit anno 1057. die 28. Julij Sepultus Florentiæ in Eccleſia Cathedrali S. Reparatæ.

§. XI.

XI. Stephanus Papa IX. ex Ducibus Lotharingiæ, Habſpurgò-Auſtriacis ſanguine junctus.

Genealogia.

Lotharius I. Imperator Caroli Magni Nepos. Henn. F. 1. Germ.

Ermingarda Vxor Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ.

Giſelbertus Dux Lothar.

Ricuinus Dux Lotharingiæ.
Gothofredus I. Barbatus Dux.
Gothofredus II. Dux Lothar.

Bertha Vxor Luithardi Comitis Habſpurgici.
Luitfridus Com. Habſpurgicus.
Hugo Comes Habſpurgicus.

Fridericus Dux Lotharingiæ, dictus poſtea *Stephanus Papa IX.*

Gothofredus III. Dux Lotharingiæ. Vxor -------- Agnes Habſpurgica.

Ex Abbate Caſſinenſi, & Cardinale creatus Papa anno 1057. die 3. Augusti. Sedit Menſes 7. dies 28. Obiit Florentiæ anno 1058. die 29. Martij. Sepultus ibidem.

§. XII.

XII. Benedictus Papa X. ex Comitibus Tuſculanis, Habſpurgo-Auſtriacis ſanguine junctus.

Genealogia.

Lotharius I. Imperator Caroli Magni nepos.

Lotharius II. Rex Lotharingiæ.

Lotharius III. Rex Lotharingiæ.

Hugo Arelatenſis Rex Italiæ.

Alda Vxor Alberici Comitis Tuſculani.

Deusdedit Comes Tuſculanus.

Gregorius Comes Tuſculanus.

Albericus Comes Tuſculanus.

Guido Comes Tuſculanus. — *Benedictus Papa IX.*

Joannes Mincius Comes Tuſculanus, poſtea dictus *Benedictus Papa X.*

Fuit

Ciacon. Fuit electus in Schismate contra Nicolaum II. Cum quo reconciliatus deinde fuit deposito Pontificatu. Sedit menses 9. dies 20. Habuit ex maioribus suis 7. Pontifices obiit anno 1059. die 9. Aprilis.

§. XIII.

XIII. Calixtus Papa II. ex Comitibus Burgundiæ Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Betzo seu Lancelinus Comes Habspurgicus.
|
Landolus Comes Habspurgicus.
|
Bertholdus Barbatus Comes Habspurgicus, & Zäringiæ.
|
Bertholdus II. Dux I. Zäringiæ Habspurgicus.
|
Agnes Vxor Stephani Comitis Burgundiæ, cujus frater fuit Gnido Comes Archiepiscopus Viennensis, dictus postea *Callixtus* II. Papa & soror Clementia Vxor Roberti Hierosolymitani Flandriæ Comitis.

Ciacon. Creatus fuit anno 1119. Calendis Februarii, sedit annos 5. menses 10. dies 13. obiit anno 1124. sepultus Romæ in Basilica Constantiniana Salvatoris.

§. XIX.

XIV. Felix Papa V. Ex Ducibus Sabaudiæ. Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Rudolphus I. Imperator Häbspurgicus.
|
Gutha Vxor Wenceslai Regis Bohemiæ.
|
Elisabetha Vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ

Caolus IV. Lucelburgicus Imperator,	Gutta Vxor Joannis Valesij Franciæ Regis.
|	|
Margareta Lucelburgica Vor Amedæi VI. Comitis Sabaudiæ.	Joannes Dux Bituricensis.
|	|
Amedæus VII. Comes Sabaudiæ. Vxor ------	Gutta Bituricensis.

Amedæus VIII. primus Dux Sabaudiæ dictus postea Felix Papa V.

Creatus in Concilio Basileensi contrà Eugenium IV. Anno 1437. Nonis Novembris. Sponte abdicavit anno 1449. quinto Idus Maij.

§. XV.

§. XV.

XV. Callixtus Papa III. ex Borgia Hispana Familia Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Ferdinandus Catholicus Rex Aragoniæ.

Joanna hæres Aragoniæ Vxor Philippi I. Archiducis Austriæ.	Alphonsus de Aragonia.
Carolus V. Imp. & Ferdinandus I. Imperator, à quibus hodierni Archiduces.	Joanna de Aragonia Vxor Joannis Borgiæ Ducis Gandiæ, ex cujus majoribus natus *Alphonsus Borgia, dictus Callixtus III.*

Creatus Anno 1455. die 8. Aprilis. Sedit annos 3. Menses 4. Obiit anno 1458. die 6. Augusti.

§. XVI.

XVI. Alexander Papa VI. ex Borgia Hispana Familia Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Eadem est quæ superioris. Natus patre Josfredo Borgia, dictus antea Rodericus Borgia Valentinus. Creatus Papa anno 1492. die 11. Augusti. Sedit annos 11. dies 8. obiit anno 1503. die 8. Augusti.

§. XVII.

XVII. Leo Papa X. Ex Medicæis Florentinis, Habspurgo-Austriacis sanguine junctus.

Genealogia.

Eberhardus Medices floruit Anno 1400.

Joannes Medices Capitaneus Justitiæ, obiit Anno 1428. Didac. Lequil Piet. Austriac. fol. 420.

Cosmus Medices obiit Anno 1464. Vxor Comitissa Bardi ex Comitibus Verniæ.	Laurentius Medices Vxor Gineura Cavalcanti, à quo hodierni Duces Hetruriæ.

Petrus Medices Anno 1472. Vxor Lucretia Ternabona.

Julianus Medices obiit Anno 1478. Vxor N.	Laurentius Magnus Medices obiit Anno 1492. Vxor Clarix Ursina.

Julius Medices, postea *Clemens Papa VII.*	Joannes Medices postea *LeoPapa X.*	Petrus Medices Vx. Alphonsina Ursina.	N. filia Vx. Jacobi Salviati.

Joannes I. Medices.	Laurentius Medices Dux Vrbini. Vx. Magdalena filia Joannis Com. Bononiæ.	Lucretia Salviata Vx. Octaviani Medicei.
Joannes II. Medices.		
Cosmus Medices.	Catharina Vxor Henrici II. Regis Galliæ. / Alexander Dux Florentiæ Vx. Margareta filia Caroli V. Imperatoris Austriaci.	Alexander Medices, qui postea *Leo Papa XI.*

Creatus fuit Anno 1513. die 15. Martij, ætatis Anno 37. ſedit annos 8. Menſes 8. dies 21. obiit Anno 1521. Cal. Decemb.

§. XVIII.

XVIII. Clemens Papa VII. ex Medicæis Florentinis Habſpurgo-Auſtriacis ſanguine junctus.

Genealogia.

Eadem eſt quæ Leonis Papæ X. ſupra adducta, ſecundum deſignationem Didaci de Lequile, quam proinde non eſt opus repetere. Creatus fuit Anno 1523. die 19. Novembris. Sedit Annos 10. dies 7. obiit Anno 1534. die 25. Septembris,

§. XIX.

XIX. Pius Papa IV. ex Medicæis, Habſpurgo-Auſtriacis ſanguine junctus.

Genealogia.

Ab eadem Medicæorum radice, ſed alterius familiæ, quæ Mediolanum translata eſt. Geneſeos hoc fragmentum reperio.

Joannes Jacobus Medices Mediolanenſis.

Bernardinus Medices Uxor Cæcilia Sorbellona.

Joannes Angelus Medices dictus *Pius Papa IV.*	Margarita Medicæa Vxor Giberti Comitis Borromæi, mater S. Caroli Borromæi Mediolanenſis Archiepiſcopi.

Creatus fuit Anno 1559. die 26. Decemb. Sedit annos 5. Menſes 2. dies 15. obiit anno 1565. die 9. Decemb.

§. XX.

XX. Leo Papa XI. ex Medicæis Florentinis Habſpurgo-Auſtriacis ſanguine junctus.

Genealogia.

Fuit Leonis Papæ X. ex ſororis filia Lucretia pronepos, vt ſupra oſtenſum. Creatus Anno 1605. die 1. Aprilis. Sedit dies tantum 27. obiit die 27. Aprilis. Cæterum Medicæorum cum Auſtriacis nexus ſunt complures ſuperioris, & currentis ſeculi, quos breviter ex hac tabella advertere licet.

Coſmus Magnus Dux Hetruriæ.

Franciſcus Medicæus. Uxor Joanna filia Ferdinandi I. Imperatoris Auſtriaci.	Joannes Medicæus S. R. E. Cardinalis.	Ferdinandus Medicæus ex S. R. E. Cardinale maritus Chriſtinæ Duciſſæ Lotharingiæ.
Eleonora Uxor Vincentij Ducis Mantuæ.	Claudia Vxor 1. Friderici Vbaldi Ducis Vrbini. 2. Leopoldi Archiducis Auſtriæ.	Coſmus Rudolphus Medicæus Vxor Maria Magdalena filia Caroli Archiducis Auſtriæ.
Leonora Vxor Ferdinandi II. Imperat. Auſtriaci.		

C A-

CAPUT III.

TERTIA PRÆROGATIVA.

Imperatores omnes occidentales à Carolo Magno, vel Habſpurgo-Auſtriaci, vel ex eorum maioribus, & ſanguine juncti.
Univerſim 65.

§. I.

Prima Decas Imperatorum ex maioribus Habſpurgo-Auſtriacorum.

IN vnam tabulam quadraginta Imperatores cum eorum ad invicem nexu, & dependentia à CaroloMagno exhibuit aliquando Ferdinando II. Cæſari Leonardus Wurſbain Norimbergenſis Doctor, in qua cum nonnulla ſint dubia & controverſa, ipſa etiam tabulæ magnitudo confuſionem parit. Reverendiſſ. P. Jo. Gans ſeorſim omiſſis Carolingis & Habſpurgicis alias edidit tabulas exordio ducto à Rudolpho I. Habſpurgo Imperatore, in quibus oſtendit omnium ferè Europæ Principum ſanguinem ab hoc fonte Auſtriaco derivari. Idem fecerat in libro ſuo edito an. 1635. allegatus Wurſbain. Nos hoc loco oſtendere volumus, quod omnes Imperatores occidentales poſt Carolum Magnum, ab eadem origine cum Habſpurgo-Auſtriacis deſcenderint, quod aliquot §§. exequemur.

Wurſb in Tab. Chalcograph.
Ganſ. in Virid. Auſtriac.

Nexus I. Carolingorum cum Habſpurgicis.

1. Carolus Magnus IMPERATOR, coronatus Anno 800. Obiit Anno 814.

2. Ludovicus Pius Imperator, obiit Anno 840.

3. Lotharius I. IMPERATOR, obiit Anno 855.	Ludovicus Rex Germaniæ		5. Carolus Calvus IMPERATOR.
4. Ludovicus II. IMP. obiit Anno 875.	7. Carolus Craſſus IMP. obiit Anno 888.	Carolomannus Rex.	6. Ludovicus III. Balbus IMP. ob. An. 879.
Ermingarda Uxor Ragneri Ducis Lotharingiæ.		8. Arnulphus IMPERATOR obiit An. 899.	Carolus ſimplex Rex.
Bertha Uxor Luithardi Comitis Habſpurgici, à quo cæteri omnes Comites Habſpurgici.		9. Ludovicus IV. IMPERATOR, obiit Anno 911.	Ludovicus Tranſmarinus Rex.
		10. Placentia Vxor Conradi I. IMPERATORIS, qui obiit Anno 919.	Carolus Dux Lotharingiæ, cujus proneptis Itha fuit Vxor Radepotonis Habſpurgici.

Nexus II. Conradi I. Imperatoris, cum Carolingis, & Habſpurgicis.

Conradus I. fuit filius Conradi Ducis Franconiæ, Henninges avum ejus Anonymum *ex poſteris Caroli Magni oriundum* ſcribit: Hungerus in notis ad Cuſpinianum habet Conradum Ducem Franconiæ filium Arnulphi Imperatoris patrem Conradi I. Imperatoris à quibusdam affirmari, quos inter

Henning. P.1.Gem. fol 10.

est Otto Frisingensis, & Chronica quædam vulgaria, sed cæteri Authores silent. Illud fortè certius, quod habuerit vxorem Placentiam ex Carolingis, quam alij faciunt filiam Ludovici Senioris Germaniæ Regis, vt Strada, sed repugnare videtur Chronologiæ. Buchetus, & Hungerus putant fuisse filiam Ludovici IV. neptem Arnulphi Imperatoris: atque ità hoc titulo venit adnumerandus Carolingis, si non priore.

Otto Frising. lib. 6. cap. 16. Hunger. in Annot. ad Cuspin. Cæs.

Carolus Magnus Imperator.
|
Ludovicus Pius Imperator.
|
Ludovicus Germanicus Rex.
|
Carolomannus Rex.
|
Arnulphus Imperator.
|
Ludovicus IV. Imperator.
|
Placentia Uxor *Conradi I. Imperatoris*
|
N. filia nupta Burchardo Duci Sueviæ.
|
Bertha Uxor Rudolphi II. Sancti Regis Burgundiæ Transjuranæ, cujus avia fuit Ermentrudis Habspurgica.

Hic proinde habemus primam Decadem Imperatorum Occidentalium, qui fuerunt & majores, & cognatione juncti Habspurgicorum.

Imperarunt hi decem primi Imperatores hoc ordine.

1. *Carolus Magnus* ab Anno 800. ad annum 814. Obiit A. 814. die 28. Januarii.
2. *Ludovicus Pius* ab anno 814. ad annum 840. obiit 840. die 20. Junii.
3. *Lotharius I.* Ab anno 819. cum parte ad annum 839. quo Monasterium ingressus est, obiit anno 855. die 29. Septemb.
4. *Ludovicus II.* Ab anno 839. ad annum 875. quo obiit mense Augusto.
5. *Carolus Calvus.* Ab anno 875. ad annum 877. quo obiit 6. Octob.
6. *Ludovicus III. Balbus* ab anno 877. ad annum 879. quo obiit 10. Aprilis.
7. *Carolus Crassus* ab anno 879. ad annum 887. quo Monachum induit, obiit anno 888. die 12. Januarii.
8. *Arnolphus* ab anno 888. ad annum 899. obiit die 29. Novemb.
9. *Ludovicus IX.* Ab anno 900. ad annum 911. quo mense Decembri occisus est.
10. *Conradus I.* Ab anno 911. ad annum 919. quo obiit mense Julio.

§. II.

Secunda Decas Imperatorum ex maioribus Habspurgo-Austriacis.

Post Conradum I. vocati sunt ad Imperium Saxones Henricus I. Auceps, Ottones tres, *Otto post Otto regnavit tertius Otto.* Henricus II. Sanctus, Conradus II. Salicus, Henrici tres, quibus intervenit Rudolphus Rhynfeldensis. Horum connexionem nunc exhibemus.

Stem-

Stemma Imperatorum Saxonum.

Carolus Magnus Imperator.

Ludovicus Pius Imperator.

	Ludovicus Germanicus Rex.	Lotharius I. Imperator.
Carolus Calvus Imperator.	Carolomannus Rex.	Ermingarda Uxor Ragneri Magni Ducis Lotharing.
Ludovicus Balbus Imperator.	Arnulphus Imperator.	Bertha Uxor Luithardi Comitis Habspurgici.
Carolus Simplex Rex.	Hadwigis aliis Luitgarda Uxor Ottonis Ducis Saxoniæ	Erentrudis Uxor Conradi Ducis Burgundiæ.
		Rudolphus I. Rex Burgundiæ.
Ludovicus Transmarinus Rex Ux. Gerberga filia Henrici I. Imp.	11. Henricus I. IMPERATOR.	S. Rudolphus II. Rex Burgundiæ.

Carolus Dux Lotharingiæ.	Mathildis Uxor Conradi Regis Burgundiæ.	Henricus I. Dux Lotha. & Bavar.	12. Otto I. IMP.---Ux. B. Adelheydis.		Conradus Rex Burgund. Ux. Mathildis filia Lud. Transm.
	Gerberga Uxor Hermanni Ducis Sueviæ.	Henricus Hezelo Dux Bavariæ.	Lupoldus Dux Suev.	13. Otto II. IMPERAT.	
Ermingarda Co. Namurcensis.	Gisla maritus---	Henricus II. Dux Bavariæ.	Otto Dux Suev.	14. Otto III. IMPERAT.	Gerburga Ux. Hermanni Ducis Sueviæ.
Hadvvidis Ux. Chunonis I. Rhynfeldensis,		15. S. Henricus IMPERATOR.	Henricus Dux Sueviæ.		

16. Conradus Salicus IMPERATOR.

Chuno II. Com. Rhynfeldensis. — 17. Henricus III. IMPERATOR.

19. Rudolphus Rhynfeldensis IMPERATOR.---Uxor Agnes filia Henrici III. — 18. Henricus IV. IMPER.

Agnes Uxor Bertholdi Comitis Habspurgi, Ducis Zaringiæ. — 20. Henricus V. IMPERATOR.

Hoc Stemma partim ad mentem Chiffletij, partim Heningis, & Leonardi Wurstbain contexui: nec video difficultatem, nisi de parente, & avo S. Henrici II. Imperatoris, quos Raderus contendit fuisse Noricos, diversos ab Henricis, qui ab Henrico Aucupe descenderunt; verum communis hæc est opinio, quam nolui evertere. De Conradi Salici majoribus lis est, quam dirimit aliquatenus Wippo ejus Sacellanus, & vitæ scriptor, cum sic disponit.

Rader. in Bav. S.

Wippo in vita Conradi Salici.

Otto.

Bruno, postea Gregorius Papa.	Hetzelo seu Henricus Ux. Adalberta, vel Adelheydis Lotharinga.	Chuno seu Conradus, Uxor Mathilda Burgunda.	Wilhelmus Episcopus Argentinensis.
	Chuno Senior electus Imperator.	Chuno Junior.	

Ma-

Matrem Senioris Chunonis ait Wippo fuisse Adelbertam, seu Adelheydem Lotharingam, cujus fratres erant Comites Gerardus, & Adelbertus. Et cum etiam patruos nominet Brunonem Episcopum primo Verdensem, deinde Summum Pontificem Gregorium V. credendum omninò illi est, quod Bucel. Germ. To. 1. Geneal. fol. 60. Conradus II. Saliqvus ab Henrico Aucupe suam traxerit originem per Duces Sueviæ, qui etiam in Franconiam suos limites extenderunt. Observavit hoc in sua Germania Sacroprophana Bucelinus, sed Wilhelmum Episcopum prætermisit. Benè tamen monuit ab aliis credi Conradum II. Imperatorem Hermanni Ducis Sueviæ filium fuisse, falli tamen qui id sibi persuaderent.

Imperarunt verò hi decem Imperatores hoc ordine.

Petan. Beytl. Munster. &c.

11. *Henricus I. Auceps* ab Anno Christi 919. obiit 936. die 2. Julij.
12. *Otto I.* ab Anno 936. obiit Anno 973. die 7. Maij.
13. *Otto II.* ab Anno 973. obiit Anno 983. die 7. Decemb.
14. *Otto III.* ab Anno 983. obiit Anno 1002. die 28. Januarii.
15. *Henricus II.* ab Anno 1002. obiit Anno 1024. die 13. Julij.
16. *Conradus II.* ab Anno 1024. obiit Anno 1039. die 5. Junij.
17. *Henricus III.* ab Anno 1039. obiit Anno 1056. die 5. Octob.
18. *Henricus IV.* ab Anno 1056. obiit Anno 1106. die 7. Augusti.
19. *Rudolphus Rhynfeldensis* contra Henricum IV. electus, & coronatus Anno 1076. obiit Anno 1080.
20. *Henricus V.* ab anno 1106. obiit anno 1125.

§. III.

Tertia Decas Imperatorum ex maioribus Habspurgo-Austriacis.

Sequuntur ordine quo imperarunt Lotharius II. Saxo. Conradus III. Franco. Fridericus I. Æhnobardus, Henricus VI. Philippus, Suevi, Otto IV. Saxo, Fridericus II. & Henricus ejus filius Suevi. Bertholdus Zaringius, & Conradus IV. filins Friderici II. De his modo.

Stemma Imperatorum duorum Saxonum, & sex Suevorum.

Henricus I. Auceps Imperator, cujus origo à Carolo Magno suprà descripta est.

Otto I. Imperator		Henricus Rixosus Dux Bavariæ.	
Otto II. Imp.	Luitbaldus Dux Sueviæ.	Bruno I. Dux Saxoniæ.	Henricus II. Dux Bav.
Otto III. Imp.	Otto Dux Sueviæ.	Bruno II. Dux Sueviæ.	S. Henricus Imperator.
	Henricus Dux Sueviæ.	Luitolphus Dux Saxon.	
	Conradus Salicus Imp.	Egbertus I. Dux Saxoniæ.	
	Henricus III. Imperat.	Gertrudis Vxor Henrici Crassi Ducis ad Visurgim.	
	Henricus IV. Imperator.	21. Rixa Vxor Lotharii IMPERATORIS II.	
	*	):(	Agnes

*):(

Agnes Vxor Friderici Com. ab Hohenstauffen. — Gertrudis Vxor Henrici superbi Ducis Saxon:

22. Conradus III. IMPERATOR ex Duce Franconiæ. — Fridericus Dux Sueviæ — Henricus Leo Dux Saxoniæ Elector.

23. Fridericus I. IMPERATOR Barbarossa. — 26. Otto IV. IMPERATOR.

24. Henricus VI. IMPERATOR. — 25. Philippus CÆSAR.

27. Fridericus II. IMPERATOR. — Beatrix Vx. Ferdinandi III. Regis Castellæ, à quo post novem gradus Joanna hæres Hispaniarum Vxor Philippi Archiducis, Mater Caroli V. & Ferdinandi I.

28. Henricus CÆSAR patri præmortuus. — 29. Conradus IV. IMPERA.

30. His adde Bertholdum Zäringensem, electum IMPERATOREM, cujus Genesis Habspurgica est. Posset ferè singulorum peculiaris nexus cum Habspurgicis ostendi, sed sufficit ab eadem deducere origine, quod hic intendimus, vt hodiernorum Archiducum Austriæ majores probemus fuisse Imperatores sexaginta. Imperarunt hi decem hoc ordine.

21. *Lotharius II.* ab Anno 1125. obiit Anno 1138. die 3. Decemb.
22. *Conradus III.* ab Anno 1139. obiit Anno 1152. die 15. Februarij.
23. *Fridericus I. Barbarossa* ab Anno 1152. obiit Anno 1190. die 10. Junij.
24. *Henricus VI.* Asper. ab Anno 1190. obiit Anno 1198. die 28. Septemb.
25. *Philippus* electus cum Ottone Anno 1198. obiit Anno 1208.
26. *Bertholdus Comes Habspurgicus*, Dux Zaringiæ Rex Romanorum nominatus ab Innocentio Papa III. cessit Philippo, & obiit Anno 1198.
27. *Otto IV.* electus Anno 1198. obiit Anno 1213. die 27. Aprilis.
28. *Fridericus II.* electus Anno 1210. obiit Anno 1250.
29. *Henricus Cæsar* imperavit cum patre annos 8. obiit ante patrem.
30. *Conradus IV.* electus Rex Romanorum vivo patre, obiit Anno 1254.

§. IV.

Quarta Decas Imperatorum ex majoribus Habspurgo-Austriacis,

Ad hanc Decadem spectant eo ordine, quo sibi successerunt Henricus Hassiæ Landgravius, Gulielmus Hollandiæ Comes, Conradus V. Teccensis, Richardus Anglus, Alphonsus Hispanus, Adolphus Nassovius, Henricus VII. Lucelburgicus, Ludovicus IV. Bavarus. Guntherus Schwarzenburgicus, Carolus IV. Lucelburgicus. Nam Habspurgicos, qui inter hos intercesserunt separatim adducemus.

Stemma Henrici Hassiæ Landgravij.

Conradus III. Imperator ex Carolingorum sanguine, ut supra §. 3.

Iuttha Vxor Ludovici III. Landgravij Hassiæ, & Thuringiæ.

*

Her-

*

Hermannus Landgrav. Hassiæ, & Thuringiæ. — Andreas II. Rex Hungariæ.

Agnes Vx. Henrici Medlingensis Ducis Austriæ.

Gertrudis Vx. Hermanni Badensis Marchionis.

Agnes Vxor Meinardi Tyrolensis.

Elisabetha Vxor Alberti I. Imperatoris.

31. Henricus Landgravius IMPERATOR contra Fridericum II. electus Anno 1245. obiit Anno 1246.

Ludovicus Pius Landgrav. Vxor.

S. Elisabetha.

Stephanus Posthumus.

Andreas III. Rex Ungar. Vx. Agnes Austriaca filia Alberti I. Imperatoris.

Stemma Gulielmi Hollandi Imperatoris.

Balduinus Flandriæ Comes Imperator Constantinopolitanus à Carolo Duce Lotharingo postremo Carolingorum in septimo gradu, ut supra ostensum.

Margareta hæres Flandriæ Vxor Gulielmi Dampetræi.

32. Gulielmus Comes Hollandiæ IMPERATOR.

Guido Dampetræus Com. Flandriæ à quo post 8 gradus Austriaci Comites Flandriæ

Margareta Comitissa Flandriæ Vxor —— Florentii Comit. Hollandiæ.

Aliud Stemma ejusdem Gulielmi Hollandi, & Alphonsi Hispani.

Rudolphus I. Imperator

Mechtildis Vxor Ludovici Ducis Bavariæ.

Henning. P. 1. Germ. fol. 144. Mechtildis cujus maritus —— Otto Dux Brunsuicensis.

Otto parvus Princeps Saxoniæ,

Joannes Dux Brunsuicensis.

Elisabetha Vxor *Gulielmi Hollandi Imperatoris.*

Beatrix Vxor Ferdinandi III. Regis Castellæ, & Legionis.

34. Alphonsus X. Rex Castellæ electus Roman. IMPERATOR à quo post octo gradus Philippus Austriacus Rex Hispaniæ.

Hoc tamen stemmà quoad Beatricem filiam Gulielmi dubium est, quià alii tradunt Beatricem filiam Philippi Imperatoris nuptam Ferdinando III. Castellæ Regi: sed eadem est ratio cognationis, quia ipse quoque Philippus à Carolo Megno ortum habet.

Stemma Conradi Teccensis.

Agnes vltima primæ familiæ Teccensium Vxor Egnonis Comitis Habspurgi, qui fuit filius Betzonis à quo post aliquot generationes.

Conradus III. Dux Teccensis Uxor Com. ab Hohenberg.

Henning. cit. fol. 263. 35. Conradus IV. Teccensis electus *Rex Romanorum* obiit anno 1292.

Alii

Alij Teccenſes deducunt à Ducibus Zaringiæ etiam Habſpurgicis.

Stemma Alphonſi Hiſpani, & Richardi Angli.

Joannes Rex Angliæ.

Henricus Rex Angliæ.	33. Richardus Comes Cornubiæ IMPERAT. electus.	Ferdinandus III. Rex Caſtellæ, & Legionis Vxor Beatrix. Filia Philippi Imperatoris, vel Gulielmi Hollandi.

Eduardus Rex —— Vxor Eleonora Hiſpana Ferdinandi III. filia.

34. Alphonſus X. Rex Caſtellæ, & Legionis electus Roman. IMPERAT. ab hoc recta linea poſt octo gradus Joanna hæres Hiſpaniarum Vxor Philippi Auſtriaci Mater Caroli V. & Ferdinandi Imperatorum Auſtriacorum.

Stemma Adolphi Naſſovij.

Albertus Sapiens Comes Habſpurgicus.

Rudolphus I. Habſpurgicus Imperator.	Eliſabetha Vxor Eitelfriderici I. Comitis à Zollern.
Mechtildis Vxor Ludovici Ducis Bavariæ.	Fridericus Zollerenſis Burggravius Norimbergæ.
	Anna Vxor Adolphi Comitis Naſſovij.
	36. Adolphus Naſſovius IMPERAT.
Rudolphus Dux Bavariæ Palatinus Rheni. Vxor ——	Mechtildis Naſſovia.

Henning. P. 2. Germ. f. 206. & 876.

Stemma Guntheri Schwarzenburgici.

39. Guntherus Comes de Schwarzenburg IMP. Vxor Eliſabetha filia Friderici Pulchri Cæſaris Auſtriaci. Nec alia opus eſt Genealogia.

Henning. P. 2. fol. 325.

Stemma Ludovici IV. Imperatoris.

Ludovicus II. Severus Dux Bavariæ. Vxor Mechtildis filia Rudolphi I. Imperatoris Habſpurgici.

38. Ludovicus Dux Bavariæ Imperator: hoc nomine IV. inter Imperatores. Hæc quoque Geneſis hic ſufficit.

Stemma Lucelburgicum.

Beatrix filia Balduini Avinienſis Gomitis Hannoniæ, cujus origo à Carolingis vt ſupra oſtenſum in Deductionibus, Vxor Henrici II. Comitis Lucelburgenſis.

37. Henricus Comes Lucelburgenſis Imperator hoc nomine VII. Vxor I. Catharina filia Alberti I. Imperatoris Auſtriaci.

Beatrix Vxor Caroli Regis Hungariæ.	Joannes Lucelburgicus Rex Bohemiæ.	Catharina Vxor Leopoldi Auſtriæ Ducis cogn. Equitum gloria.

Vxor I. Eliſabetha filia Friderici Pulchri Cæſaris Auſtriaci.
2. Eliſabetha filia Wenceſlai Regis Bohemiæ ex Gutha Auſtriaca filia Rudolphi I. Imperatoris.

Joannes Lucelburgicus Marchio Moraviæ. Uxor 3. Margareta filia Alberti Archiducis Austriæ.	40. Carolus IV. Lucelburgicus IMPERATOR.		Anna Uxor Othonis Ducis Austriæ.
	41. Wenceslaus IMPERATOR Ignavus.	45. Sigismundus IMPERATOR.	Catharina Uxor Rudolphi Magnanimi Archiducis Austriæ.
44. Jodocus Marchio Moraviæ, electus IMP. Uxor Margareta filia Leopoldi Archiducis Austriæ.		Elisabetha Uxor Alberti II. Imperatoris Austriaci.	

Memorati Imperatores hoc ordine electi sunt, & imperarunt.

31. *Henricus Landgravius Hassiæ & Thuringiæ* Anno 1246. contra Conradum Suevum electus, eodem anno occisus est.

Stra in Cæsar. 32. *Gulielmus Hollandus* electus anno 1245. contra Conradum, imperavit ferè novem annis occisus à suis anno 1255.

33. *Richardus Cornubiæ Comes* frater Henrici Regis Angliæ electus anno 1257. obiit anno 1263.

34. *Alphonsus Rex Castellæ* electus anno 1257. sponte paulò post abdicavit, tribuuntur illi tamen anni Imperii vndecim, & menses 6.

35. *Conradus Teccensis* electus ab aliquibus Principibus ante vel post Rudolphum, sceptrum non est assecutus. Obiit anno 1292. nisi legendum sit 1262.

Henning. P. 1 Germ. fol. 288. 36. *Adolphus Nassovius*, electus post Rudolphum anno 1292. obiit occisus anno 1299.

37. *Henricus VII. Lucelburgicus* electus anno 1308. obiit anno 1313.

Roo. Strada. 38. *Ludovicus Dux Bavariæ* hoc nomine Imperator IV. electus à parte Electorum cum Friderico Austriaco anno 1314. obiit anno 1347. Contra hunc electus etiam erat Eduardus Rex Angliæ, sed electioni per literas renuntiavit anno 1348.

Munster. 39. *Guntherus de Schwartzenburg* contra Carolum IV. electus anno 1349. ante coronationem veneno sublatus.

Beyrlin. 40. *Carolus IV. Lucelburgicus* electus anno 1347. obiit anno 1379.

§. V.

Quinta Decas Imperatorum ex majoribus Habspurgo-Austriacis dimidia Occidentalium, altera Orientalium Flandriæ Comitum.

Ut expleamus quinquagenam Imperatorum à Carolo Magno Germanorum præter paucos extraneos, libet addere etiam quinarium Flandrorum, qui in oriente imperarunt, vtpotè qui natione Germani erant. Hi verò sunt: Wenceslaus Bohemus, Fridericus Brunsuicensis, Rupertus Palatinus Rheni, Jodocus Moravus, Sigismundus, Balduinus I. Flander, Henricus, Petrus, Robertus, Balduinus II. Quià verò Wenceslai, Jodoci, & Sigismundi stemma suprà exhibuimus, nunc ad alios convertimur.

Stemma Friderici Brunsuicensis.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Albertus I. Imperator Habspurgicus.

Anna

Anna filia Uxor Hermanni Longi Marchionis Brandeburgici.

Catharina Uxor Torquati Magni Ducis Brunſuicenſis.

42. Fridericus Brunſuicenſis electus IMPERATOR depoſito Wenceslao anno 1400.

Stemma Ruperti Palatini Imperatoris.

Rudolphus I. Imp. Habſpurgicus

Mechtildis Uxor Ludovici Ducis Bavariæ.

Rudolphus Palatinus Rheni. | Ludovicus IV. Bavarus Imperator.

Adolphus Palatinus Rheni.

Rupertus Palatinus Rheni.

43. Rupertus REX ROMANORUM.

Stemma Imperatorum Orientis ex Comitibus Flandriæ.

Carolus Dux Lotharingiæ filius Ludovici Regis Tranſmarini poſtremus ex Carolingis: regno exclusus ab Hugone Capeto.

Ermingardis Uxor Alberti I. Comitis Namurcenſis.

Albertus II. Comes Namurcenſis.

Albertus III. Comes Namurcenſis.

Godefridus Comes Namurcenſis.

Aleydis Uxor Balduini III. Comitis Hannoniæ.

Balduinus IV. Comes Hannoniæ, Uxor Margarita Theodorici Flandriæ Comitis filia.

47. Henricus Flander IMPERATOR II. Conſtantinopolitanus. | 46. Balduinus I. IMPERATOR Conſtantinopolitanus.

48. Joanna Uxor Petri Autiſiodorenſis IMPERATORIS Conſtantinopolitani. | Margareta Uxor Gulielmi Dampetræi, à quo poſt novem gradus Maria Burgunda Uxor Maximiliani I. Imperatoris Auſtriaci.

49. Robertus IMPERAT. Conſtantinopolitanus.

50. Balduinus II. IMP. Conſtantinopolitanus.

Imperarunt iſti hoc ordine, & tempore, quo ſequitur.

41. *Wenceslaus* filius Caroli IV. Imperatoris, electus anno 1376. exauthoratus anno 1399. obiit anno 1419.

42. *Fridericus Brunſuicenſis* electus anno 1400. & eodem anno in reditu ex Comitiis occiſus eſt.

43. *Rupertus Palatinus* electus anno 1400. obiit anno 1410.

44. *Jodocus Marchio* Moraviæ electus anno 1410. obiit anno 1411. imperij Menſe 6.

45. *Sigismundus Rex Ungariæ*, electus Anno 1411. obiit Anno 1437.
46. *Balduinus Flander*, creatur Imperator Constantinopolitanus Anno 1202. obiit Anno 1204.
47. *Henricus Flander*, creatus Imperator Constantinopolitanus Anno 1204. obiit Anno 1216.
48. *Petrus Flander*, creatus Anno 1216. obiit Anno 1218.
49. *Robertus Flander*, creatus Anno 1218. obiit Anno 1229.
50. *Balduinus II.* Flander creatus Anno 1229. exutus Imperio Anno 1259. quo jam Rudolphus Habspurgicus aptabatur Imperio.

§. VI.

Imperatores Habspurgo-Austriaci.

Enumeratis consanguineis aliarum familiarum Imperatoribus, quos inter majores suos enumerant Habspurgo-Austriaci, ipsos nunc ordine proponimus Habspurgo-Austriacos, priusquam ad orientales divertamus, ommissis personis, quæ ad connexionem necessariæ non sunt.

1. Rudolphus I. Magnus Habspurgicus IMPERATOR Natus Anno 1218. Electus Imperator Anno 1273. obiit Anno 1291.

2. Albertus I. Austriacus IMPERATOR natus circà annum 1243. Electus Romanorum Imperator, Anno 1298. obiit anno 1308.

3. Fridericus III. Dux Austriæ IMPERATOR natus circà annum 1286. Electus anno 1314, ob. An. 1330.	Albertus Sapiens Dux Austriæ natus circà annum 1297. obiit Anno 1358.
Leopoldus III. Archrdux Austriæ natus circà annum 1342. obiit anno 1386.	Albertus III. cum Trica Archidux Austriæ natus circà annum 1341. obiit Anno 1395.
Ernestus I. Ferreus Archid. Austr. natus an. 1477. ob. an. 1424.	Albertus IV. Archidux Austr. natus An. 1377. ob. 1404.
5. Fridericus Pacificus III. alias IV. Rom. IMPERATOR, natus An. 1415. electus Anno 1440. obiit anno 1493.	4. Albertus V. Archidux Austriæ IMPER. hoc nomine II, natus Anno 1395. ob. Anno 1439. electus Anno 1438.

6. Maximilianus I. Archidux Austriæ natus Anno 1459. electus IMPERAT. An. 1486. ob. An. 1519.

Philippus I. Rex Hispaniarum natus Anno 1478. Inauguratus Rex Hispan. An. 1502. obiit 1506.

7. Carolus V. Archidux Austriæ natus Anno 1500. Elect. IMPERATOR An. 1519. ob. Anno 1558.	8. Ferdinandus I. Archidux Austriæ natus Anno 1503. Electus Rom. IMP. Anno 1531. obiit Anno 1564.
9. Maximilianus II. Archidux Austriæ, natus Anno 1527. Electus IMPERATOR Anno 1562. obiit anno 1576.	Carolus Archidux Austriæ natus An. 1540. ob. Anno 1590.

10. Ru-

10. Rudolphus Archidux natus an. 1552, Electus IMPERAT. an. 1575. obiit 1612.

11. Matthias Archidux natus an. 1557. Electus IMP. an. 1612. obiit anno 1619.

12. Ferdinandus Archidux Austriæ natus anno 1578. Electus Rom. IMP. hoc nomine II. anno 1619. obiit anno 1637.

13. Ferdinandus III. Archidux Austriæ, natus anno 1608. electus IMPERATOR anno 1636. obiit anno 1657.

14. Ferdinandus IV. Archidux Austriæ, natus an. 1633. Electus ROMAN. REX. anno 1653. obiit anno 1654.

15. Leopoldus Archidux Austriæ, natus an. 1640. Electus IMPER. anno 1658. cui diuturna vita, victoria, felicitas!

Hæc illa Magnæ Domûs ornamenta, hi fasces, hæc sceptra, hæc diademata Imperialia in vnum congessit *Leopoldum* Fortuna Austriaca. Post conditum Romanum Imperium nullus præter *Leopoldum* Augustum quatuordecim Romanorum Reges, & Imperatores sui nominis, suæ stirpis numeravit; nullus tot consanguineos Cæsares in suam Genesim retulit: vnus idemque primus, à Carolo Magno in hanc diem per annos 878. quotquot diademata, quotquot sceptra Imperatoria vidit orbis in vnum cumulum collegit LEOPOLDUS AUSTRIACUS AUGUSTUS. Implevit in Germanis, & Flandris Imperatoribus principem nominis sui literam L. alteram exorsus ad quindenum perduxit numerum. O superi! date plures adhuc *Leopoldos*, qui per annorum decursum coronas geminent, alterumque L. nominis Leopoldini feliciter expleant, ne fama vocalis vana credatur augur, dùm canit A. E. I. O. V. *Austria Erit In Orbe Vltima.*

CAPUT IV.

QUARTA PRÆROGATIVA.

Imperatores Orientales Habspurgo-Austriacis, eorumque majoribus sanguine juncti.

SI certum esset, quod prætendit Chiffletius, omnes illos Imperatores, qui Flaviorum prænomen usurparunt ab antiquis Flavijs Romanis ortum habere, plurimos hoc loco iterum non orientales tantùm, sed & occidentales, qui ante Constantinum Magnum imperarunt possemus producere. Ingeniosè quidem Chiffletius Habspurgo-Austriacos Reges Hispanos ab antiquis Regibus Gothis, qui in Hispania regnarunt originem trahere ostendit, qua in re libenter illi assentimur: quià tamen non tantum Reges Gothi, sed & multi Orientales Imperatores, diversarum originum, & Langobardi etiam Reges alterius prorsus propaginis eodem prænomine vsi sunt, non est credibile illos omnes à Flavia gente Romana etiam per fœmineam lineam traxisse originem. Quare prætermissis nunc Flavijs, donec majora nanciscamur argumenta, aliâ viâ investigabimus connexionem Orientalium Imperatorum, & Cæsarum cum Merovingis, & Carolingis, & Habspurgicis.

Chiffl. in Lumin. Prærog. lum. 7. fol. 120.

 §. I. Im-

§. I.

Imperatores Orientales ex stirpe Leonis I. & Martiani.

Pharamundus Rex Francorum.	N. pater Basilisci, & Verinæ.	Martianus IMP. Vxor I. N 2. Pulcheria Virgo.
Clodio Crinitus Rex Francorum.	Verina Vxor Leonis I. IMPERAT. qui obiit anno 474. — Fl. Basiliscus IMP. anno 475. — Marcus CÆSAR. an. 475.	N. filia Vxor Anthemij IMP.
Albericus Dux Franciæ orientalis.	Ariadna Vxor 1. Zenonis IMP. 2. Anastasij IMP. — Leontia, cujus maritus — Martianus IMP.	
	Longinus CÆSAR, Zenonis IMP. frater.	
Walbertus. Vxor — Lucilla.	Leo II. Junior IMP.	
Walbertus II. Comes Hanoniæ, Arduennæ, &c.		

In hoc Stemmate decem Imperatores, & Cæsares enumerantur, à quibus per cognationem etiam Hannoniæ Comites ex majoribus Habspurgicorum ortum habent. Fidem habeo Henningi, & aliis, qui Lucillam Zenonis filiam Walberto I. Comiti Arduennæ, & Hannoniæ nuptam scribunt: antiquiores non consulo, laborem aliis dimitto, quibus plus otij.

§. II.

Imperatores Orientis ex stirpe Heraclii,

	Heracleonas vel Heraclianus Proprætor Africæ, & Lybiæ Præses.	
	Fla. Heraclius Orient. IMPERAT.	
	Fla. Heraclius Constantinus IV. IMP.	Heracleonas IMP.
	Constans II. orient. IMPERATOR.	
Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ.	Constantinus V. Pogonatus IMP. — Fl. Heraclius CÆSAR.	Fl. Tiberius CÆSAR.
Carolus Martellus Dux Brabantiæ.	Fl. Heraclius Justinianus II. cognom. Rhinothmetus IMPERATOR	Tiberius Heraclius CÆS.
Pipinus brevis Rex Franc. Vxor — Berthrada		Tiberius Constantius CÆSAR.
Carolus Magnus à quo Carolingi, & Habspurgici.		

Hic rursum alii decem Imperatores, & Cæsares orientales exhibentur, à quibus Carolingi suam possunt originem accersere, multos intermedios prætermimus, quorum Genesis obscura, & à scriptoribus non est consignata. Dubitant nonnulli an Berthrada mater Caroli Magni fuerit filia Justiniani.

§ III.

§. III.
Imperatores Orientis ex Stirpe Isaurica.

Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ

Maria Vxor Leonis III. Isauri IMPERATO. — Carolus Martellus à quo Carolingi, & Habspurgici.

Anna Vxor Ardabasdi IMPER. An. 741. — Constantinus VI. Copronimus IMPERATOR.

Nicetas Cæs. Anthimus Cæs. Leo IV. IMP. orient. Nicephorus Cæs. Constant. Cæs. Christoph. Cæs. Eudoci. Cæs. Vx. Irene, cujus frater---Nicephorus IMP. cogn. Thoxia.

Constantinus VII. Prophyrogenicus IMPERAT. Vxor N. sponsa Rothruda filia Caroli Magni. — Procopia Vxor Michaël. Rangabis IMPE. — Stauratius IMPER.

Euphrosyna Vxor Michaëlis Thrauli I. IMPERATOR. — Theophylactus IMP.

Helena Vxor Theophili Junioris IMP. — Theophilus IMPERATOR. Vxor S. Theodorà, cujus frater ------- Bardas CÆS.

Tecla. Anastasia. Anna. — Michaël III. IMPERAT. Vxor Eudoxia. — Pulcheria. — Maria Vxor Alexij Criniti CÆSARIS.

In hoc Stemmate exhibentur viginti partim Imperatores, partim Cæsares, quos ita consuevit appellare Oriens, quod non soli Imperium gubernarent, sed ab Imperatoribus assumpti in societatem regiminis. Intercesserunt plures alij, quorum Genesim ignoramus, & ideò prætermittimus.

§. IV.
Imperatores Orientis ex stirpe Macedonum.

Basilius Macedo. Vxor Eudoxia. Vidua Michaëlis III. IMP.

Lotharius III. Rex Lotharingiæ nepos Lotharij I. Imperatoris. — Leo VI. Philosophus IMP. — Alexander IMP. — Constantinus CÆSAR.

Hugo Rex Arelatensis — Constantinus VIII. IMP. Porphyrogenitus, cujus Vxor -- Helena. — Romanus Lagapenus IMPERATOR. — Christophorus. Stephanus & Constantinus IX. IMPP.

Otto I. Imperator occident. — Bertha cujus maritus ---- Romanus III. IMP. Vx. 2. Theophano, cujus 2dus marit. fuit---Nicephorus Phoras IMPERATOR. — Bardas Phocas CÆS.

Otto II. Imp. Vxor---- Theophania. — Constantinus X. IMPE. — Basilius II. IMP.

Theo-

Theodora Vx.Joañis Zimiscæ Imp.	Zöe, cujus mariti fuerunt. 1.Romanus Argyropolus Imp.cujus soror nupta fuit Constantino Diogeni.	2. Michaël IV.Paphlago Imp. hujus soror Maria Vx.N.Paphlagonis,& frater---Constantinus Cæs.	3.Constantinus IX. Monomachus Imp.
	Romanus V. Diogenes Imperator. Vxor Eudoxia vidua Constantini XII. Imperatoris.	Michaël V. Calaphates Imperator.	

En iterum alij viginti Imperatores, & Cæsares Orientales Carolingis conjuncti. Alios nonnullos intermedios prætermus. Connectitur hoc Stemma cum præcedenti in Michaële III. Imperatore, descendente à Pipino Heristallo. Et cum Habspurgicis per Ottones Saxones, de quibus supra egimus.

§. V.

Imperatores Orientis ex stirpe Commenorum.

Andronicus Ducas.				Robertus Dux Normannorum, pronepos Caroli simplicis Regis Carolingi.
Joannes Ducas.		Constantinus XII. Ducas IMPERAT.		Tancredus Dux Normannorum.
Andronicus Ducas.	Isaacius Comnenus IMPERAT.	Joannes CÆSAR. Andronicus CÆSAR. Constantinus CÆSAR.	Michaël VI. Parapinatius IMPERAT Vx. Maria, cujus alter Maritus Nicephorus Botonitates IMP.	Robertus Guiscardus Dux Normannorum.
Irene cujus maritus ----- Alexius Comnenus I. IMPERATOR.			Constantinus XIII. Ducas IMPERATOR. Vxor ---- Helena.	

Maria Vxor Nicephori Cataclonis CÆSARIS.	Theodora Vxor Constantini Angeli.	Andronicus Comnenus.	Joannes Ducas seu Calo Joannes Comnenus IMP. Vx. Irena Hungar. Regis filia.	Isaacius Comnenus.	Anna Comnena Vxor Nicephori Bryennij CÆSARIS.
Andronicus.	Andronicus Angelus.			Andronicus Comnenus IMPERAT.	

Isaacius Angelus IMPERAT.	Alexius III. Angelus IMPERAT.	Alexius II. Comnenus IMP.		Isaacius Comnenus IMP.	Manuel Comnenus IMP. Vx. Irena Com. Sultzbacensis.		Andronicus Comnenus CÆSAR.
Alexius IV. Angelus IMP.	Eudoxia Vx. Alexij V. Murzuphli IMP. cum sororibus.	Andronicus Comnenus IMPERAT.	Theodora Vx. Balduini Regis Hierosolym.	Maria Vx. N. Regis Ung.	Alexius III. Comnenus IMPER.	Theodora Vx. Henrici I. Ducis Austriæ.	Maria Vx. Joannis Cantacuzeni IMP.

Rursum hic habemus viginti quatuor Imperatores, & Cæsares, qui in sanguinem Carolinum influxerunt per Helenam Uxorem Constantini XIII. Ducæ Imp. & per Theodoram filiam Manuelis Imperatoris nuptam Henrico Duci Austriæ filio S. Leopoldi Marchionis: & per Agnetem Alexij III. Comneni Imp. Uxorem filiam Ludovici VII. Franciæ Regis: & per Irenam (quæ prius Bertha) filiam Berengarij Comitis Sultzbacensis nuptam Manueli Imperatori

ratori, cujus altera soror Gertrudis vxor fuit Conradi Imperatoris III. vt est apud Henningem. Henning. P. 1. Germ. fol. 252.

§. VI.
Imperatores Orientis ex stirpe Palæologorum.

Alexius Angelus IMPERATOR, cujus majores supra dedimus.

Irene Uxor Andronici Palæologi Contostephani. | Eudoxia Imperatrix de qua supra. | Anna Angela, aliis Theodora Uxor Theodori Lascaris IMPERATORIS.

Michael VIII. Palæologus IMPERATOR. Vxor Theodora.

Irene Vxor Joannis III. Ducæ IMPER. cui altera conjunx fuit Anna Alemanna filia Friderici II. Imper.

Constantinus Palæolog. Porphyrogenitus. IMP. XIV. | Andronicus Palæologus IMP. Vxor Anna filia Regis Hungariæ. | Michael IX Palæolog. IMP. Vxor N. soror Regis Armen.

Theodorus II. Lascaris IMPERAT. Vxor Helena Bulgariæ Principis filia.

Michael Despota. | Andronicus III. Palæologus IMPERATOR.

Joannes IV. Lascaris IMPERATOR. | Theodorus III. IMPERATOR.

Joannes VI. Palæologus IMPERATOR.

Andronicus IV. Palæologus IMPERATOR. | Emanuel Palæologus IMPER. Uxor Helena filia Constantini Ducis Macedoniæ.

Andronicus Palæologus. | Joannes VII. Palæologus IMP. | Joannes VIII. Palæologus IMP. | Constantinus XV. Palæologus IMP. ultimus. Occisus à Turcis Anno 1453. | Andronicus Theodorus, Manuel, Demetrius, Thomas Palæologi.

Hi sedecim Imperatores Orientales additi superioribus octaginta quatuor conficiunt numerum centesimum, quorum multiplex nexus cum Carolingis, & consequenter Habspurgicis facilè colligitur ex insinuatis connubiis. Sic igitur vnum LEOPOLDUM AUGUSTUM ornant Occidentalia Imperatoria diademata quinquaginta (si demas Austriaca quindecim) Orientalia centum, id est CL. quæ notæ numerales juxta, & initiales sunt literæ *Caroli Magni, & Leopoldi Magni.* Chifflet. in Lumio. prærog. lum. 9. fol. 302.

§. VII.
Aliæ connexiones Habspurgo-Austriacorum cum Imperatoribus Orientalibus, jus hæreditatis probantes.

Eruditissimus Chiffletius inter alia Jura Augustæ Domus Habspurgo-Austriacæ etiam reponit jus in Imperium Orientale, deducendo ab Imperatoribus Byzantinis Habspurgo-Austriacos. Cum quo sit.

Stemma I.

Origo Habspurgo-Austriaca à Comnenis.

Manuel Comnenus Porphyrogenitus Imperator Constantinopolit. Anno 1148. Uxor Maria sive Xenes Princeps Antiochiæ.

Alexius Comnenus Porphyrogenitus Imp. ab Andronico occisus.	Eudoxia Comnena, Uxor Gulielmi Comitis de Montepessulano.

Maria hæres Imperij Orientalis Uxor Petri II. Regis Aragoniæ.

Jacobus I. Rex Aragoniæ natus in Montepessulano Anno 1196. Obiit anno 1276. Uxor Jolesia filia Andreæ Regis Hungariæ, & Jolesiæ Imperatricis Byzantinæ.

Petrus III. Rex Aragoniæ obiit anno 1286. Uxor Constantia Manfredi Siciliæ Regis filia.

Jacobus II. Rex Aragoniæ obiit anno 1327. Uxor Blanca Caroli Regis Neapolitani filia.

Alphonsus IV. Rex Aragoniæ obiit anno 1336. Uxor Theresia Comitis Urgelli neptis.

Petrus IV. Rex Aragoniæ obiit anno 1387. Vxor Leonora Petri Siciliæ Regis filia.

Leonora Vxor Joannis I. Castellæ, & Legionis Regis.

Ferdinandus IV. Rex Aragonum, & Siciliæ obiit anno 1416. Vxor Leonora Sancij Albuquercij Comitis filia.

Joannes II. Rex Aragoniæ, & Navarræ. Obiit anno 1479. Vxor Joanna Friderici Castellæ Admirallij filia.

Ferdinandus V. Rex Aragoniæ, & Siciliæ. Obiit anno 1515. Vxor Isabella Castellæ, & Legionis Regina. Obiit anno 1504.

Joanna Hispaniarum hæres Vxor Philippi Archiducis Austriæ.

Carolus V. Imperator à quo Reges Hispaniæ Austriaci Archiduces.	Ferdinandus I. à quo Archiduces Austriæ Germani, & Imperatores.

Zurit lib. 2. cap 72. Probationes hujus stemmatis videre licet apud Chiffletium. Advertit porrò Hieronymus Zurita in Annalibus Aragoniæ, quod jure sanguinis Jacobus I. Rex Aragoniæ debuisset succedere Comnenis extinctis in Imperio Orientali, quod violenter postea Isaacius Angelus usurpavit. Cùm ergò Regum Aragonum hæredes sint Austriaci, utique etiam jure hæredes Imperij Orientalis.

Stemma II.

Origo Habspurgo-Austriaca ab Angelis Constantinopolitanis.

Andronicus Angelus Vxor Euphrosina soror Theodori Castomonitæ.

Isacius Angelus Imperator Constantinopolitanus.	Alexius Angelus Andronicus Junior contra fratrem invasor Imperij.

Ale-

Alexius Angelus Imperator Constantinopolitanus. Occisus Anno 1204.

Irene Angela Uxor Philippi Sueviæ Ducis, & Imperatoris Germani, cujus originem à Carolo Magno sup. exhibuimus.

Beatrix Sueva. Uxor Ferdinandi III. Regis Castellæ, à quo post novem gradus Joanna hæres Hispaniarum, mater Caroli V. & Ferdinandi I. Impp.

Stemma III.

Origo Habspurgo-Austriaca ab ijsdem Angelis Constantinopolitanis.

Isaacius Angelus Imp. Constantinopolitanus.

Irene Angela Uxor Philippi Suevi Imperatoris.

Maria Uxor Henrici II. Ducis Brabantiæ.

Henricus III. Dux Brabantiæ.

Joannes I. Dux Brabrantiæ, & Limpurgi.

Joannes II. Dux Brabantiæ, & Limburgi.

Joannes III. Dux Brabantiæ, & Limpurgi.

Margareta Brabanta Uxor Ludovici Malani Comitis Flandriæ.

Margareta Flandriæ Comitissa Uxor Philippi Audacis Ducis Burgundiæ.

Joannes Intrepidus Dux Burgundiæ. Uxor Margareta filia Alberti Ducis Bavariæ.

Philippus Bonus Dux Burgundiæ. Vxor Isabella filia Joannis I. Regis Portugalliæ.

Carolus Audax Dux Burgundiæ.

Maria Hæres Burgundiæ Vxor Maximiliani I. Imperatoris Austriaci.

Probatio vnica sufficit ex Chronicis Australibus: *Philippus quondam Romanorum Rex habuit quatuor filias, vnam duxit Rex Castellæ, & Hispaniæ, alteram Rex Bohemiæ, tertiam Otho Romanorum Rex, quartam Dux Brabantiæ.* Et hæc est Maria Uxor Henrici II. Ducis. Chron Austral. ad an. 1217.

Stemma IV.

Origo Habspurgo-Austriaca à Palæologis.

Manuel Palæologus Junior Imp. Constantinopolit.

Joannes VIII. Palæologus Imp. obiit Anno 1445.

Thomas Palæologus Despotes Peloponensi ob. Romæ sepultus ad S. Petrum.

Constantinus XV. Palæologus Imperat. occisus ab Othomanno Anno 1453.

Andreas Palæologus Moreæ Despotes, qui Anno 1502. Reges Catholicos Ferdinandum, & Elisabetham hæredes scripsit.

Joanna Hispaniarum hæres Vxor Philippi Archiducis Austriæ.

Carolus V. Austriacus Imperator, à quo Reges Hispani, & Infantes.	Ferdinandus I. Austriacus Imperator, à quo Archiduces Germani, & Imperatores.

Zurit.hist. Reg.Cathol. lib.4.c 39. Hieronymus Zurita testatur, quod Andreas Palæologus in suo Testamento *Ex justis considerationibus Regem, & Reginam Hispaniæ nominaverit, & instituerit hæredes, & eorum successores ac descendentes, supplicans vt acceptarent hanc Provinciam recuperandi Imperij Græci, velut Principes, quos Deus ad tam sublime fastigium evexit, vt ad nullum alium, quàm ad illos tanta gloria pertineat. Anno* 1502. *die* 7. *Aprilis.*

Chifflet. Lumin.fol. 367. Plura de hoc legere licet apud Chiffletium, & ipsum Zuritam. Atque ex his constat pluribus titulis hæreditarium Jus competere Austriacis in Orientale Imperium. De Flandris alibi diximus, quod illis extinctis sicuti Flandria ad Austriacos hæreditario Jure devoluta est, ita etiam Imperium Constantinopolitanum, quod, annuant superi! vt hæc sancta Domus aliquando recuperet, & vindicet Christianum nomen.

Observandum verò hic est octo potissimum familias in oriente imperasse nullam tamen in recta masculina linea æquare numerum Austriacorum Imperatorum, etiamsi ex illis plures simultaneè, non successivè imperaverint. Ex familia Leonum priorum soli duo, ex Heraclijs sex, ex Leonibus Isauris quatuor, Macedonum 7. Ducarum 3. Comnenorum decem, Lascaridum tres, Palæologorum vndecim. Soli Austriaci numerum decimum quintum expleverunt imperando, nunquam interrupta masculina serie generationum familiæ.

Quis jam Reges enumeret à Carolo Magno in hanc diem ex majoribus Leopoldi Augusti? vno verbo dixeris omnes coronas orbis in Austriacam Domum confluxisse, adeò nulla Regia Domus est, quæ huic non debeat participatum sanguinem. Si à solo Rudolpho I. Imperatore calculum subducas, & de solis Austriacis agas, reperies cum Jo. Jacobo Fugger Austriacorum

Fugger in spec. lib. 6. fin.

A Rudolpho I. Imperatore ad Leopoldum Augustum Generationes XII.
Proles Masculas in descendentia (additis 10. Anonymis Alberti I.) Centum.
Proles Fæmineas etiam Centum.
Ex majoribus Romanorum Reges, & Imperatores XV.
Reges Hispaniæ VI.
Reges Hungariæ X.
Reges Bohemiæ XI.
Reges Poloniæ electos II.
Cardinales S. R. I. III.

Ar-

Archiepiscopos II.
Episcopos VI.
Teutonici Ordinis supremos Magistros III.
Connubia cum his inierunt Imperatores VIII.
Reginæ XXVIII. ideſt Hiſpanæ V. Gallæ IV. Angla I. Hungaræ IV. Bohemæ VIII. Luſitanæ III. Polona I. Aragona I.
Ex poſteritate fæminea Auſtriadum numerantur Imperatrices VI.
Reginæ *XXXII.* ideſt Hiſpanæ *IV.* Gallæ *III.* Hungaræ *VII.* Bohemæ *VII.* Polonæ *VII.* Luſitanæ *III.* Dana *I.*

Electrices & Imperij Principes penè ſine numero. Quam Prærogativam ita habent Habſpurgo-Auſtriaci peculiarem præ omnibus Europæis Principibus, vt nulla reperiri poſſit familia, quæ huic ne dicam æquari, ſed vel conferri aliquatenus poſſit.

Ab Electione Rudolphi I. in Romanum Imperatorem ad annum 1678. quo hæc ſcribimus fluxerunt an. CCCC. V.
Ab Electione Alberti *II.* Auſtriaci Imperatoris anno 1438. continuatum eſt ab Auſtriacis Imperium per annos CCXL. quod nulli hactenus in orbe familiæ conceſſum eſt poſt conditum Romanum Imperium.

Ab anno 640. quo Ottobertus *I.* Comes Altenburgi, & Habſpurgi floruit (de cujus majoribus cùm ſcripturæ non extent ſilemus) fluxerunt anni *M. XXXVIII.* vſque ad annum hunc *M. DC. LXXVIII.* Nulla in orbe Principalis familia tot Regna, tot Principatus, Comitatus, poſſeſſiones ſub vnum collegit Dominium, quot Habſpurgo-Auſtriaca, quaſi volentibus ſuperis innuere quinque vocalium literarum hunc eſſe vocalem ſenſum.

A. E. I. O. V.

AUSTRIÆ EST IMPERARE ORBI VNIVERSO.

Vel prout explicabat Fridericus IV. Imperator in ſuis MSS. Lambec. in Itiner. Cellens.
Alles Erdtreich Iſt Öſterreich Unterthan.

CAPUT V.

QUINTA PRÆROGATIVA.

Præcipuorum Regum, & Principum Europæ Origo ex Habspurgo-Austriacis.

NOn est animus asserere primam Originem Europæorum Principum repeti debere à solis Habspurgo-Austriacis, id enim nemo præstiterit, ad vnam radicem tam diversas, & multas familias reducendo. Sed ostendam solùm, quód nulla sit in Europa Principalis aut Regia familia, quæ non participaverit in suis majoribus sanguinem Habspurgo-Austriacum. Primus in hanc arenam descendit Leonardus Wurlbain Doctor Norimbergensis anno 1636. quem biennio post subsecutus est Reverendiss. P. Joannes Gans S. J. Ferdinandi III. Augusti Confessarius. Et ille quidem contentus vnicam ostendere descendentiam singularum familiarum à Rudolpho I. Habspurgico, seorsim de singulis egit: hic verò in vna arbore plures simul familias exhibuit. Post hos Sigismundus Betulius, vel quisquis ad Jo. Jacobi Fugger Speculum Austriacum addidit Tabulas Genealogicas, ad finem Operis duabus Tabulis complexus est ortum præcipuorum in Europa Principum ab Austriacis. Nos aliquantò distinctius, & clarius conabimur non vno sanguinis ductu, sed plerumque gemino ostendere originem Principalium familiarum ex Habspurgo-Austriacis: quod non tàm serviet gloriæ Austriadum, quàm Europæorum omnium Principum motivo ad mutuam concordiam, & quæ hujus principium est *unitatem fidei*. Attendite Principes *ad petram unde excisi estis*. Reges inquam Galliæ, Angliæ, Bohemiæ, Hungariæ, Daniæ, Poloniæ, Sueciæ. Electores Imperij Duces Bavariæ, Palatini Rheni, Duces Saxoniæ, Marchiones Brandenburgi, cœteri Principes ordine Alphabetico recensendi Anhaltini, Badenses, Brigenses, Brusuicenses, Hassiæ Landgravij, Hetruriæ Duces, & Holsatiæ, Lavenburgici, Lotharingi, Luneburgici, Megapolitani, Neoburgici, Sabaudi, Weinmarienses, & Wirtenbergiæ Duces. Si quæ aliæ sunt sub aliis nomenclaturis Principales in Europa familiæ, vel ad has reducuntur, vel pari ratione possent deduci ab eadem origine Habspurgo-Austriaca. Authores vix allegabo. Sunt passim obvij Geneographi Henninges, Reusnerus, Lazius, Bucelinus, Chiffletius, Wurlbain, Gans, Ehinger, Lequile, Fugger, Betulius, Piespordius, Texera, & alij, quibus vsus sum in sequentibus Schematibus contexendis.

Leonard. Wurlbain Relat. Hist. Jo. Gans in Arbor. Austriac. Sigismund. à Pireken in Spec Hono. Jo. Jac Fugger. fol. 1400

§ I.

Origo Regis Christianissimi Galliarum ex Habspurgo-Austriacis.

NOn vno sanguinis vinculo colligantur Habspurgo Austriacis Galliæ Reges, & quidem jam olim ante Hugonis Capeti ævum nonnulli authores Galli

Galli fatentur ex his traxiſſe originem Capetinos Valeſios, & Borbonios. Primum igitur Schema concinnabimus ad mentem Petri Matthæi Hiſtoriographi Regij Gallorum, Richardi Waſſeburgij Archidiaconi Tullenſis, Joſephi Texeræ Geneographi Henrici IV. Regis Galliæ, & Theodorici Pieſpordij Geneographi Belgæ. Pet. Matth. in Geneal. Franc. Waſſeburg. ap. Pieſp. in Stemma. Auſtriac. Texera in ExegeſiReg. Navarr. Geneal.

Schema I.

Ottobertus Comes Habſpurgicus, ſeu Vindoniſſenſis Anno 660.

|

Beatrix Habſpurgica Vxor Childebrandi Moſellani filij Martini nepotis S. Clodulphi, pronepotis S. Arnulphi.

|

Theodoricus Saxoniæ Gubernator pro Carolo M.

|

Robertus I. Comes Andium ob. An. 966.

|

Robertus II. Comes Andium. Obit An. 923.

|

Hugo Magnus Comes Andium. Obit An. 857.

|

Hugo Capetus Rex Francorum. Obit Anno 998. à quo dein Reges Capetini, & demum ex his Valeſij, & Borbonij.

Referre placuit hoc ſtemma, non quod verum eſſe, aut ſincerùm credamus, quià infrà id refutabimus, ſed vt conſtet ſaltem ipſorummet Gallorum teſtimoniis Capeticos originem traxiſſe à noſtris Habſpurgicis Expreſsè enim Petrus Matthæi Childebrando Duci Moſellano ex poſteris S. Arnulphi aſſignat Uxorem Beatricem Habſpurgicam Comitiſſam. Waſſeburgius verò fratri Childebrandi S. Eleutherio eandem vel aliam Beatricem Habſpurgicam vxorem tribuit: amitam alterius, & Sigeberti Comitis filiam ſuſpicatur Pieſpordius, quæ vt quidem eveniſſe potuerint; nec multum vellem repugnare, cæteri tamen gradus poſt Childebrandum non cohærent, nec probatum eſt hactenus ab vllo, quod Hugo Capetus, ſive abavum Theodoricum, ſive atavum Childebrandum habuerit, uti infrà ſuo loco dicemus. Jam verò ad mentem ejuſdem Pieſpordij, & Waſſeburgij exhibeamus cognationis.

Stemma II.

Henricus I. Auceps Imperator. Obiit Anno 936.	Robertus II. Comes Andium, obiit Anno 923.
Hedwigis, quæ & Beatrix Waſſeburgio, & Havidis, cujus Maritus ——	Hugo Magnus Comes Pariſienſis, obiit Anno 957.
Hedwigis filia Hugonis Magni Vxor Friderici Ducis Lotharingiæ ſuperioris.	Hugo Capetus Rex Franciæ Vxor Avida filia Eudi Com. Bleſſenſis obiit Anno 998.

Itha

*	X
Itha Lotharingica Vxor Radepotonis Comitis Habſpurgici.	Robertus Rex Franciæ à quo cæteri omnes Capetini, & Borbonii. Ob. Anno 1030.

Si hoc Schema verum eſſet, ab eadem prorſus radice originem traherent Habſpurgici, & Borbonij. Sed jam ſuprà Parte I. cap. 22. §. 6. probavimus quod Ithæ Lotharingicæ Radepotoni nuptæ mater dicta quidem fuerit Hadwidis, vel Hedwigis, ſed non genita ex Hugone Pariſienſi, verùm ex Alberto Namurcenſi, & Ermingarde Carolinga. Pater etiam Ithæ non fuit Fridericus, ſed Gerardus Alſatius. Proinde aliud certius exhibendum eſt. Neque Henninges diligens aliàs Geneographus ullam Havidem Hugonis Magni filiam nominat, ſed Hugonis Capeti, nuptam Ragnero II. Montenſi Comiti.

Schema III.

	Rudolphus I. Imp. Habſpurgicus. Obiit Anno 1291.		S. Ludovicus Rex Franciæ obiit Anno 1270.
	Albertus I. Imperator obiit Anno 1308.	Gutta Uxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui obiit Anno 1305.	Robertus Dux Claromontanus.
	Albertus II. Sap. Dux Auſtriæ ob. an. 1358.	Eliſabetha Ux. Joanois Cæci Reg. Bohem. qui ob. anno 1346.	Ludovicus Mag. Borbooius Dux cooſtitutus ao. 1329.
	Leopoldus Dux Auſt. obiit anno 1386.	Maria Uxor Roberti Ducis Barri.	Jacobus Borbooius Claromootanus.
	Ernestus Archid Auſt. obiit Anoo 1424.	Joanoa Ux. Ludovici Lucelburgici, qui ob. Anno 1475.	Joannes Borbonius Comes Marcæ.
	Fridericus IV. Imper. Auſt. ob. an. 1493.	Petrus Comes Lucelburgicus.	Ludovicus Borbonius Comes Vendomius.
			Joannes Borbonius.
	Maximilianus I. Imp. ob. anno 1519.	Maria Lucelburgica, maritus ----	Franciſcus Com. de Vendoſme.
	Philippus Rex Hiſpa. ob. anno 1506.	Carolus Dux de Vendoſme Borbonius.	
Carolus V. Imperator.	Ferdioaodus I. Imper. obiit anno 1564.	Antonius Dux de Vendoſme Rex Navarræ. Uxor Joanna hæres Navarræ, Ipſe obiit anno 1562.	Ludovicus Borbooius M. Condæus ob. an. 1569.
Philippus II. Rex Hiſp.	Joaona Ux. Franciſci Magni Duc. Hetruriæ.		Heoricus M. Condæus.
Philippus III. Rex Hiſpan.	Maria Duciſſa Hetruriæ, cujus maritus -----	Henricus IV. Rex Navarræ, & Galliæ.	Henricus Condæus.
Anna Hiſpana, maritus ------	Ludovicus XIII. Rex Galliæ.		
	Ludovicus XIV. Rex Galliæ, nunc regnans.		

Hoc Schema ſyncerum eſt, & vel in ipſo hodierno Rege Franciæ elucet origo Habſpurgo-Auſtriaca, cum habuerit matrem Auſtriacam. Alios nexus harum familiarum damus in anno ſancto non ſemel. Quod verò etiam Valeſij ante Borbonios extincti, pluribus vinculis colligati fuerint Domui Habſpurgo-Auſtriacæ, oſtendet ſequens

Schema IV.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Gutta Vxor Wencesiai Regis Bohemiæ.	Clementia Vxor Caroli Regis Siciliæ.	Mechtildis Vx. Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui ob. an. 1294.
Elisabetha Vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1346.	Clementia Vxor Ludovici X. Huttini Regis Galliæ.	Ludovicus IV. Imperator, obiit anno 1347.
Gutta Vx. Joannis Valesii Regis Galliæ, qui ob. an. 1364.		Stephanus fibulatus Dux Bavariæ, obiit anno 1375.
Carolus V. Valesius Rex Galliæ, obiit anno 1380.		Stephanus Junior Dux Bavariæ, obiit anno 1413.

Carolus VI. Valesius Rex Galliæ, Vxor ———— Isabella seu Elisabetha.
obiit anno 1422.

Carolus VII. Valesius Rex Galliæ, obiit anno 1461.

Ludovicus XI. Valesius Rex Galliæ, obiit anno 1483.

Carolus VIII. Valesius Rex, cui desponsata fuit Margareta filia Maximiliani I. Imperatoris Austriaci, obiit Anno 1498.	Joanna Valesia Vxor Ludovici Andium Ducis, dein Regis Franciæ, qui obiit anno 1515. Claudia Vxor Francisc. I. Valesii Regis, qui obiit an. 1547. Cujus 2. Vxor fuit Eleonora Austriaca, filia Philippi II. Regis Hispaniarum, sed sine prole. Henricus II. Valesius Rex Galliæ, obiit anno 1559.

Franciscus II. Rex Valesius obiit anno 1560.	Carolus IX. Rex Valesius, ob. an. 1574. Vxor Elisabetha filia Maximiliani II. Imperat. Austriaci, quæ obiit anno 1592.	Henricus II. Valesius Rex Poloniæ, & Galliæ post Carolum IX.

Extincta stirpe Valesia, devolutum est regnum ad lineam Borboniam, de qua superiori schemate egimus. *Borbonius* Anagramma *Bonus Orbi*. Et talis est ex ipso titulo Christianissimi, præsertim quando Christianos fovet, protegit, defendit, non offendit.

§. II.

Origo Regum Angliæ ex Habspurgo-Austriacis.

Angliæ nunc incorporata sunt Regna Scotiæ, & Hiberniæ, qui olim peculiaribus Regibus obtemperabant. Diu inter illa certatum donec variis jactata casibus, & quidem Tragicis, in unum coaluerunt. Silebimus de antiquis, de modernis solum ostendemus originem Habspurgicam, non uno simplici nexu.

Schema I. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, ob. an. 1291.

Albertus I. Imperator, obiit Anno 1308.	Gutta Vxor Wencesiai Regis Bohemiæ qui obiit anno 1305.
Albertus II. sapiens Dux Aust. obiit anno 1358.	Elisabetha Vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui ob. an. 1346.
Albertus III. cum Trica Dux Austr. ob. an. 1395.	Gutta Vxor Joannis Regis Franciæ, qui obiit anno 1364.
Albertus IV. Mirabilia Mundi Arch. ob. an. 1404.	Carolus V. Rex Franciæ, obiit anno 1380.

Albertus II. Imperator Austriacus, obiit anno 1439.	Carolus VI. Rex Franciæ, obiit anno 1422.
Anna Uxor Wilhelmi Ducis Saxoniæ qui obiit anno 1483.	Catharina Uxor Ovini Tyderij Angli. qui obiit anno 1487.
Margaretha Uxor Joannis Marchionis Brandeburgici, qui ob. an. 1499.	Edmundus Tyderius Comes Richomondiæ flor. anno 1486.
Anna Vxor Friderici I. Regis Daniæ, qui obiit anno 1533.	Henricus VII. Rex Angliæ.
Christianus III. Rex Daniæ, qui obiit anno 1559.	Margarita Vxor Jacobi IV. Regis Scotiæ.
	Jacobus V. Rex Scotiæ, ob. an. 1542.
Fridericus II. Rex Daniæ, qui obiit anno 1588.	Mariæ hæres Scotiæ Vx. Henrici Stuarti ob. ipse anno 1565.
Anna cujus Maritus ——	Jacobus VI. Rex Angliæ, obiit anno 1625.

Carolus I. Rex Angliæ decollatus, anno 1649.

Carolus II. Rex Angliæ regnans.

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.	Agnes Uxor Alberti Electoris Saxoniæ qui obiit anno 1311.
Albertus II. sapiens Dux Austr. obiit anno 1358.	Anna Uxor Henrici Leonis D. Mechelburg. qui obiit 1329.
Albertus III. cum Trica Dux Austr. obiit anno 1395.	Anna Uxor Henrici Ferrei D. Holsatiæ, qui obiit anno 1381.
Albertus IV. Archidux obiit an. 1404.	Gerardus Dux Holsatiæ obiit anno 1404.
Albertus II. Imperator ob. anno 1439.	Hedwigis Vxor Theodorici Com. Oldenburgici, qui obiit anno 1440.
Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui ob. an. 1492.	Christianus I. Rex Daniæ obiit anno 1482.
Anns Vxor Bugislai X. Ducis Pomeraniæ, qui obiit anno 1523.	
Sophia Pomerana, cujus maritus ——	Fridericus I. Rex Daniæ obiit anno 1533

Elisabetha Vxor Vlrici Ducis Mechelburgici.

Sophia Vxor Friderici II. Regis Daniæ, qui ob. an. 1588.

Anna Vxor Jacobi VI. Regis Angliæ, qui ob. anno 1625.

Carolus I. Rex Angliæ decollatus anno 1649.

Carolus II. Rex Angliæ, regnans.

Plures

Plures ejusmodi origines liceret adducere, ſed quadruplex iſta ſufficit intento. Nec curamus de anterioribus Regibus, quorum etiam non vna cum Auſtriacis cognatio, & affinitas fuit. De antiquis verò qui ante ſeptingentos annos vixerunt, multos exhibebimus in Auſtria Sancta. O Anglia! quondam Angelorum patria, quomodo mutaſti colorem optimum!

§. III.

Origo Regum Bohemiæ ex Habſpurgo-Auſtriacis.

SUb Rudolpho Imperatore hujus nominis I. ſanguinem Habſpurgicum communicatum Regibus Bohemiæ, nominem latet, cui notæ ſunt hiſtoriæ: ſed jam olim à temporibus Caroli Magni ſanguis hic cœpit influere in Bohemiam, vti clarè oſtendet ſequens

Schema unicum.

Origo Regum Bohemiæ à Carolo Magno ſimul & Habſpurgicis.

Hettobertus Comes Habſpurgicus filius Rotberti, nepos Baboois, pronepos Ottoberti.	Carolus Magnus Imperator. Ex S. Hildegarde.	Ex Concubina.	
Rambertus Comes Habſpurgicus.	Ludovicus Pius Imp.	Hugo Abbas.	
Guntramus I. Comes Habſpurg.	Carolus Calvus Imp.	Adelheidis Uxor Conradi majo. Duc Burg.	
Luithardus Comes Habſpurg.	Ludovicus Balbus Imperator.	Ehrentrudis Habſpurgica, Cujus Maritus	Conradus Junior Dux Burgundiæ.
Luitfridus Comes Habſpurg.	Carolus ſimplex Rex.	Rudolphus I. Rex Burg.	
Hunifridus Comes Habſpurg.	Ludovic. Tranſ. Rex.	Rudolphus II. Rex Burg.	
Guntramus II. Com. Habſpurg.	Carolus Dux Lothar.	Mathildis Uxor	Conradi Regis Burg.
Lancelinus Comes Habſpurg.	Ermingardis Ux. Alberti I. Com. Namuteenſis.	Gerbirga Uxor Hermanni Ducis Sueviæ.	
	Hadwidis Ux. Gerardi Alſatij Ducis Lotharingiæ.	Giſela Uxor Conradi II. Imperat.	
Radepoto Comes Habſpurg. cujus Uxor, & magna avia hodiernorum Archiducum.	Itha Lotharingica.	Henricus III. Imperator.	
		Henricus IV. Imperator.	
Wernerus I. Comes Habſpurg.		Agnes Uxor Friderici Com. ab Hochenſtauffen. 2. S. Leopoldi Marchionis Auſtriaci.	
Otto Comes Habſpurgicus.			
Wernerus II. Comes Habſpurg.		Gertrudis ex 2. thoro Uxor Uladislai II. Regis Bohemiæ, qui obiit Anno 1174.	Fridericus Dux Sueviæ ex 1. thoro.
Wernerus III. Com. Habſpurg.			Fridericus I. Imperator. Obiit Anno 1189.

Alber-

Albertus Comes Habſpurg. | Premislaus Ottocarus Rex III. Bohemiæ. Obiit anno 1230. | Philippus Cæſar. ob. anno 1208.

Rudolphus Com. Habſpurg. | Weneeslaus Ottocarus Rex IV. Bohemiæ. Uxor ------------ Chunegundis. ipſe ob. anno 1253.

Albertus Comes Habſpurg. | Ottocarus Rex V. Bohemiæ. occubuit in prælio an. 1278.

Rudolphus I. Imperator ob. an. 1291.

Rudolphus Dux Sueviæ. Uxor ----- Agnes

Gutta Habſpurgica. Maritus ----- Wenceslaus Rex VI. Bohemiæ. obiit anno 1305.

Wenceslaus Junior Rex VII. Bohemiæ. Obiit anno 1306. | Eliſabetha hæres Bohemiæ Uxor Joannis Comitis Lucelburgici. Regis VIII. Bohemiæ, qui ob. an. 1346.

Carolus IV Imperator Lucelburgicus. Rex IX. Bohemiæ. Obiit anno 1378. | Joannes Marchio Moraviæ. Obiit anno ---------

Wenceslaus Ignavus Rex X. Bohemiæ, & Imperator. Ob. anno 1418. | Sigiſmundus Rex XI. Bohemiæ, & Imperator. ob. anno 1437. | Jodocus Cæſar deſignatus. Obiit anno 1411. | Prócopius Marchio Moraviæ.

Eliſabetha hæres Bohemiæ Uxor Alberti II. Auſtriaci Imperatoris. Regis XII. qui obiit Anno 1439.

Ladislaus Auſtriacus Rex XIII. Bohemiæ. obiit anno 1457. | Eliſabeth Uxor Caſimiri Regis Poloniæ. qui obiit anno 1492.

Uladislaus Rex XV. Bohemiæ. obiit anno 1516.

Ludovicus Rex XVI. Bohemiæ occubuit anno 1526. | Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris, & Regis XVII. Bohemiæ.

Eluceſcit ex hoc Schemate, quomodo non tantum Burgundiæ Transjuranæ Reges ex Habſpurgicis orti ſint, & utrique in Suevos Imperatores influxerint, ſed etiam, quomodo eodem ductu Habſpurgici primorum Regum Bohemiæ cognati effecti, mox per Guttam Rudolphi I. Imperatoris filiam omnes reliquos progenuerint. Stitimus in Ferdinando I. quia ab hoc deinceps omnes Reges fuerunt hæreditario Jure Auſtriaci. Nunquam felicior Bohemia quam ſub hoc regimine.

§. IV.
Origo Regum Daniæ ex Habſpurgo-Auſtriacis.

Geminam originem horum Regum ex Habſpurgo-Auſtriacis dedimus ſuprà §. II. Schemate II. nunc alias addidimus.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habſpurgicus. ob. an. 1291.

Albertus I. Imperator. ob. anno 1308.

Albertus II. ſapiens Dux Auſtriæ. ob. anno 1358.

Al-

Albertus III. cum Trica Dux. ob. anno 1395.	Leopoldus III. Probus Dux Austr. anno 1386.
Albertus IV. Archidux. ob. anno 1404.	Ernestus Ferreus Archidux obiit anno 1424.
Albertus II. Imperator ob. anno 1439.	Margareta Vxor Friderici II. Ducis Saxoniæ, qui ob. an. 1464.
Anna Vxor Wilhelmi Ducis Saxon: ob. anno 1462.	Anna Vxor Alberti Achillis Elector. Brandeburg. qui ob. an. 1486.
Margareta Saxonica, cujus maritus ob. anno. 1511.	Joannes Magnus Elector Brandeb. ob. anno 1499.

Anna Vxor Friderici I. Regis Daniæ, qui ob. an. 1533.

Christianus III. Rex Daniæ ob. anno 1559.

Fridericus II. Rex Daniæ. ob. anno 1588.

Christianus IV. Rex Daniæ. ob. anno 1648.

Fridericus III. Rex Daniæ.

Per Agnetem filiam Rudolphi I. Imperatoris Alberto Saxoni elocatam, ortum etiam habuit Fridericus I. Rex Daniæ, vti suprà in Angliæ Regibus ostensum est.

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator.

Albertus I. Imperator.	Gutta Vxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui ob. an. 1305
Albertus II. sapiens Dux	Elisabetha Vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui ob. anno 1346.
Albertus III. cum Trica.	Joannes Marchio Moraviæ.
Albertus IV. Mirabilis.	Procopius Marchio Moraviæ ob. anno 1411.
Albertus II. Imperator.	Sophia Vxor Bugislai VIII. Ducis Pomeraniæ, qui ob. anno 1417.
Elisabetha Vxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit an. 1462.	Bugislaus IX. Dux Pomeraniæ, ob. an. 1448.
	Sophia Uxor Erici II. Ducis Pomeran, qui obiit anno 1474.
Anna Polona, cujus Maritus fuit	Bugislaus X. Dux Pomeraniæ, ob. an. 1523.

Sophia Uxor Friderici I. Regis Daniæ, qui ob. an. 1533.

Elisabetha Uxor Magni Ducis Megapolitani, qui ob. an. 1550.

Sophia Uxor Friderici II. Regis Daniæ, qui obiit anno 1588.

Christianus IV. Rex Daniæ, Obiit anno 1648.

Christianus V. ante patrem obiit anno 1647.	Fridericus III. Rex Daniæ.

Schema III.

Albertus sapiens Comes Habspurgicus.

	Rudolphus I. Imp. Habspurgicus. Obiit Anno 1291.	Elisabetha Uxor Eitelfriderici Burggravii Norimbergen.
Albertus I. Imperator. obiit Anno 1308.	Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui ob. an. 1297.	Fridericus I. Burggravius Norimbergensis obiit an. 1290.
Albertus II. sapiens Dux ob. Anno 1358.	Ludovicus IV. Imperator Bavarus, obiit Anno 1347.	Fridericus II. Burggrav. Obiit anno 1330.
Leopoldus III. Dux obiit anno 1386.	Stephanus Fibulatus Dux Bavarus, obiit anno 1375.	Albertus Buggravius, obiit aono 1357.
Ernestus Archidux, obiit anno 1424.	Fridericus Landtshutanus Dux, obiit anoo 1393.	Fridericus II. Burggravius, obiit anno 1371.
Fridericus IV. Imperator, obiit 1493.	Elisabetha, cujus maritus ---------	Fridericus V. primus Marchio Brandeburgicus Elector, obiit anno 1441.
Maximilianus I. Imperator obiit aono 1519.	Joannes I. Alchimista Marchio Brandeburgicus, obiit anno 1464.	
Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.	Dorothea Uxor Christiani I. Regis Daniæ, qui obiit anno 1482.	
	Joannes Rex Daniæ, obiit anno 1513.	Fridericus I. Rex Daniæ, obiit anno 1533.
Isabella Infans Hispana cujus maritus ----------------	Christianus II. Rex Daniæ obiit anno 1559.	Christianus III. Rex Daniæ, obiit aono 1571.
Christina Uxor Francisci Ducis Lotharingiæ.		Fridericus II. Rex Daniæ ob. an. 1588. & reliqui superiori schemate.

Dania malè à nonnullis Dacia appellatur, & cum vera Dacia, quæ nunc est Transylvania confunditur. Tulit aliquando Sanctos, etiam Regiæ stirpis, cùm Orthodoxam adhuc coleret fidem, de quibus in Austria Sancta agemus.

§. V.

Origo Regum priorum Hungariæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Unicum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Gutta Uxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1305.	Albertus I. Imperator. obiit anno 1308.	Clementia Uxor Caroli Martelli Regis Hungariæ, qui obiit anno 1295.
Elisabetha Uxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1346.	Agnes Uxor Andreæ III. Veneti Regis Hungariæ, qui obiit Anno 1301.	Carolus Robertus Rex Hungariæ obiit aono 1342.

)(

Carolus IV. Imperator, obiit Anno 1378.

Sigismundus Rex Hungariæ, Imperator, obiit anno 1437. Cujus Uxor ---------- Maria Regina Hungariæ.
Margaretha. Maritus---Ludovicus Rex Hungar. ob. anno 1382.
Andreas Rex Neapolitanus.

Elisabetha Uxor Alberti II. Imperatoris Austriaci, qui obiit anno 1439.
Carolus Parvus Rex Hungariæ. obiit an. 1385.

Ladislaus Posthumus Rex Hungariæ ob. an. 1458.
Elisabetha Uxor Casimiri Jagellonij Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.
Ladislaus Rex Neapolitanus evocatus ab Hungaris contra Sigismundum.

Ladislaus Rex Hungariæ, Obiit anno 1516.

Ludovicus II. Rex Hongariæ; Uxor Maria Austriaca soror Ferdinandi I. Imperatoris, obiit ipse anno 1526.
Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris Austriaci, Regis Hongariæ, cujus successores in hanc diem Austriaci.

Alios nonnullos nexus priorum Regum Hungariæ cum Habspurgo-Austriacis dabimus in Anno Sancto Austriaco, vbi de SS. Stephano, Emerico, Elisabetha, &c. agemus.

§. VI.

Origo Regum Poloniæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema unicum geminatum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.

Leopoldus Probus Dux Austriæ, obiit anno 1386.
Albertus III. cum Trica Dux Austriæ, obiit anno 1395.

Ernestus Fetreus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.
Albertus IV. Archidux Austriæ obiit anno 1404.

Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.
Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.

Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.
Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.
Sigismundus Rex Poloniæ, obiit anno 1548.

Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.
Sigismundus Augustus qui obiit anno 1572. Uxores Catharina primum, dein Elisabetha Austriacæ filiæ Ferdinandi I.
Catharina Uxor Joannis III. Regis Sueciæ, qui obiit anno 1548.

Carolus Archidux Austriæ, obiit an. 1590.

Ferdinandus II. Imperator ob. an. 1637.
Anna Austriaca, dein Constantia ejus soror ----- Uxores successive.
Sigismundus III. Rex Poloniæ, ob. an. 1632.

Ferdinandus III. Imp. obiit anno 1657.
Cæcilia Renata, maritus---Uladislaus Rex Poloniæ ob. anno 1648. obiit anno 1648.
Joan. Casimir. Rex Poloniæ obiit anno 16---- postremi Jagellonidum.

Eleonora Maria Uxor----- Michaelis Regis Poloniæ, quæ 2 nupsit Carolo Duci Lotharingiæ, trophæis Gallicis claro.

§. VII.

§. VII.

Origo Regum Sueciæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema I. Geminum.

Rudolphus I. Imperator, obiit Anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.	Agnes Uxor Alberti Ducis Saxon. qui obiit anno 1311.
Albertus II. Sapiens Dux, obiit anno 1358.	Anna Uxor Henrici Leonis Ducis Mechelburg, qui obiit anno 1329.
Albertus III. cum Trica Dux obiit anno 1395.	Anna Uxor Henrici Ferrei Ducis Holsatiæ, qui obiit anno 1381.
Albertus IV. Archidux, obiit anno 1404.	Gerardus Dux Holsatiæ, qui obiit anno 1404.
Albertus II. Imperator Austriacus obiit anno 1439.	Hedwigis Uxor Theodorici Oldenburgici, qui obiit anno 1440.
Elisabetha Ux. Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.	Christianus I. Rex Daniæ, qui obiit anno 1482.

Ladislaus Rex Poloniæ, & Hungariæ, obiit anno 1516.	Barbara Uxor Georgii Ducis Saxoniæ, qui obiit anno 1539.	Fridericus I. Rex Daniæ, obiit anno 1533.
Anna Ux. Ferdinandi I. Imperatoris, qui obiit anno 1564.	Christina Uxor Philippi Landgravii Hassiæ, qui obiit anno 1567.	
Maria Uxor Gulielmi Ducis Cliviæ, qui obiit anno 1585.	Christina cujus Maritus----	Adolphus Dux Holsatiæ, obiit anno 1586.
Maria Leonora Uxor Alberti Friderici Ducis Borussiæ, qui obiit Anno 1600.	Christina Uxor Caroli Regis Sueviæ, qui obiit anno 1611.	
Anna Uxor Sigismundi Electo. Brandeburgici, qui obiit anno 1619.		

Maria Leonora, cujus Maritus-------- Gustavus Adolphus Rex Sueciæ, qui occubuit anno 1632,

Christina hæres Sueciæ abdicavit, vivit adhuc Romæ anno 1678.

Schema II.

Origo hodierni Regis Sueciæ ex Habspurgo-Austriacis.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus, obiit Anno 1564.

Maria Vxor Wilhelmi Ducis Cliviæ, qui obiit anno 1585.

Magdalena Vxor Joann. Palatini Rheni Bipontini, qui obiit anno 1604.

Joan-

Joannes Casimirus Palatit. Rheni Bipontinus, qui ob. an. 1652.
Vxor Catharina filia Caroli Regis Sueciæ.

Carolus Gustavus Rex Sueciæ, obiit anno 1660.

Carolus Rex Sueciæ, natus anno 1655.

In tabula Sigismundi Betulij, forte errore Typographi ponuntur Maria, & Magdalena Ferdinandi I. filiæ sorores, cum tamen fuerint mater & filia. Alia fuit Magdalena Ferdinandi Imperatoris filia, quæ virgo decessit: voluit fortè ponere Magdalenam neptem Ferdinandi I. nuptam Joanni Palatino. Sigismund. Betul. in spec. hom. fol. 1400.

§. VIII.

Origo Ducum Bavariæ Electorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Multiplex.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, ob. an. 1308.
Albertus II. Sapiens, obiit anno 1358.
Leopoldus Probus Dux, ob. an. 1386. — Albertus III. Dux, ob. anno 1395.
Ernestus Archidux obiit anno 1424. — Albertus IV. Dux, ob. an. 1404.
Albertus II. Imp. obiit an. 1439. — Anna cujus maritus — Henricus Impuber Dux, obiit anno 1450.
Fridericus IV. Imp. obiit anno 1493.
Elisabetha Ux. Casimiri Reg. Polon.
Hedwigis, cujus maritus — Georgius Dives Dux, obiit anno 1502.

Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui obiit anno 1294.
Ludovicus IV. Imperator, obiit anno 1347.
Stephanus fibulatus Dux Bavariæ, obiit an. 1375.
Fridericus Landtshutanus obiit anno 1393. — Joannes Dux Bavariæ, obiit anno 1397.
Lodovicus Dives Dux. Ux. Amalia filia Friderici II. Elect. Saxoniæ, & Margaretæ Austriacæ.
Ernestus Dux Bavariæ, obiit anno 1438.
Albertus III. Pius Dux Bavariæ, obiit anno 1460.

Maximilianus I. Imp. obiit anno 1519. — Chunegundis, cujus maritus — Albertus Dux Bavariæ, obiit anno 1508.
Philippos Rex Hispaniæ, obiit anno 1505. — Wilhelmus Dux Bavariæ, obiit anno 1550.
Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.
Carolus Archidux, obiit anno 1590. — Anna Austriaca maritus — Albertus Dux Bavar. obiit anno 1579. — Maria Ux. Caroli Austriæ Archiducis, qui ob. an. 1590.
Ferdinandus II. Imp. Uxor — Maria Anna obiit anno 1637. — Wilhelmus II. Dux Bavariæ, Uxor Renata Lotharinga, ipse obiit anno 1626.
Maria Anna, cujus maritus — Maximilianus Dux Bavariæ. Elector obiit anno 1651.
Ferdinandus Maria Dux Bavariæ Elector. Vivit adhuc anno 1678.

§. IX.
Origo Palatinorum Rheni Electorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema geminum.

Rudolphus I. Habspurgicus Imperator, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308	Mechtildis Vxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui obiit anno 1294.	
Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.	Rudolphus Palatinus Rheni Elector obiit anno 1319.	
Albertus III. cum Trica Dux, obiit anno 1395.	Adolphus Palatinus Rheni Elector, obiit anno 1389.	
Albertus IV, Archidux Austr. obiit anno 1404.	Rupertus Palatinus Rheni Elector, obiit anno 1398.	
Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.	Rupertus Romanorum Imperator, obiit anno 1410.	
Anna Vxor Wilhelmi Ducis Saxon: qui obiit anno 1483.	Stephanus Palatinus Rheni, obiit anno 1444.	
Margarita Vxor Joan. Marchionis Brandeburgici, qui ob. an. 1499.	Fridericus Simerensis Palat. Rheni obiit anno 1480.	Ludovicus Niger à quo Bipont. Lucelsteinii, Neopurgici & Birckenfeldenses Palatini.
Anna Vx. Friderici I. Regis Daniæ qui obiit anno 1533.	Joannes Palatinus Rheni, obiit anno 1557.	
Christianus III. Rex Daniæ, qui obiit anno 1559.	Fridericus III. Palat. Rheni, obiit anno 1575.	
Fridericus II. Rex Daniæ, obiit anno 1588.	Ludovicus Palat. Rheni Elector, obiit anno 1583.	
Anna Vxor Jacobi VI. Regis, Angliæ, qui obiit anno 1625.	Fridericus IV. Palatinus Rheni, obiit anno 1610.	
Elisabetha, cujus maritus —	Fridericus V. Palatinus Rheni exauctoratus, obiit anno 1632.	

Carolus Ludovicus Palatinus Rheni Elector. Vivit adhuc anno 1678.

Ab vna radice hi pullularunt cum Ducibus Bavariæ, & in plures ramos divisi appellantur Palatini Rheni Bipontini, Lucelsteinij, Birckhenfeldenses, Neopurgici, Sultzbacenses, Lautereckij, &c. omnes ab hac origine propagati, de quibus speciales contexere nexus Genealogicos nimis operosum esset. De Neoburgicis tamen libet adjungere

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator Austriacus, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ obiit anno 1358.

Albertus III. cum Trica Dux, obiit anno 1395.	Leopoldus III. Probus Dux, obiit anno 1386.
Albertus IV. Mirabilia Mundi Archidux, obiit anno 1404.	Ernestus Ferreus Archidux, obiit anno 1424.

Albertus II. Imperator obiit anno 1439.	Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.
Elisabetha Uxor Casimiri III. Regis Poloniæ, qui ob. 1492.	Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.
Barbara Uxor Georgii Barbati Ducis Saxoniæ, qui obiit an. 1539.	Philippus I. Archidux Rex Hispaniæ, obiit anno 1506.
Christiana Uxor Philippi Landgravii Hassiæ, qui obiit anno 1567.	Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.
Anna Ux. Wolfgangi Palatini Rheni Bipontini, obiit anno 1569.	Maria Vxor Gulielmi Ducis Cliviæ, & Juliaci, qui obiit anno 1585.
Philippus Ludovicus Palatinus Rheni, Dux Neoburgicus, qui obiit anno 1614. cujus Uxor ——	Anna Ducissa Cliviæ, & Juliacensis.

Wolfgangus Wilhelmus Comes Palatinus Rheni Dux Neoburgicus, obiit anno 1653.
Cujus prima Vxor, Magdalena Ducissa Bavariæ, neptis Annæ Austriacæ Ferdinandi I. Imperatoris filiæ. 2. Catharina Charlotta Bipontina. 3. Maria Francisca Fürstenbergica.

Philippus Wilhelmus Dux Neoburgicus, cujus prima Vxor Anna-Catharina-Constantia filia Sigismundi Regis Poloniæ, ex Constantia Austriaca Caroli Archiducis filia. 2. Elisabetha Amalia Landgravia Hassiæ Darmstadiana.

Eleonora Magdalena Theresia. Conjunx LEOPOLDI Augusti.

Schema III. brevius quadruplex.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus.

Maria Vxor Gulielmi Ducis Cliviæ.	Anna Vxor Alberti Ducis Bavariæ.	Carolus Archidux Austriæ.	Catharina Vx. Sigismundi Augusti Reg. Poloniæ.
Anna Vx. Philippi Ludovici Neoburgici.	Wilhelmus Dux Bavariæ.	Constantia Archid. cujus maritus ——	Sigismundus III. Rex Poloniæ.
Wolfgangus Wilhelmus Neoburgicus, cujus I. Vxor ——	Magdalena Ducissa.		

Philippus Wilhelmus Palatinus Rheni Dux Neoburgicus, cujus I. Uxor —— Anna Catharina Constantia Princeps Poloniæ, obiit anno 1651.
2. Elisabetha Amalia Landgravia Hassiæ.

Eleonora Magdalena Theresia Vxor LEOPOLDI Augusti Imperatoris.

In assignandis conjugibus attendo solum connexionem sanguinis ex Austriaco, nec laboro ex qua conjuge proles sit nata, tum hic tum in aliis deductionibus.

Albertus II. Imperator Auſtriacus, obiit anno 1439.	Carolus VI. Rex Franciæ, obiit anno 1422.
Anna Uxor Wilhelmi Ducis Saxoniæ qui obiit anno 1483.	Catharina Uxor Ovini Tyderij Angli. qui obiit anno 1487.
Margaretha Uxor Joannis Marchionis Brandeburgici, qui ob. an. 1499.	Edmundus Tyderius Comes Richomondiæ flor. anno 1486.
Anna Vxor Friderici I. Regis Daniæ, qui obiit anno 1533.	Henricus VII. Rex Angliæ.
Chriſtianus III. Rex Daniæ, qui obiit anno 1559.	Margarita Vxor Jacobi IV. Regis Scotiæ.
	Jacobus V. Rex Scotiæ, ob. an. 1542.
Fridericus II. Rex Daniæ, qui obiit anno 1588.	Mariæ hæres Scotiæ Vx. Henrici Stuarti ob. ipſe anno 1565.
Anna cujus Maritus ————	Jacobus VI. Rex Angliæ, obiit anno 1625.

Carolus I. Rex Angliæ decollatus, anno 1649.

Carolus II. Rex Angliæ regnans.

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habſpurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.	Agnes Uxor Alberti Electoris Saxoniæ qui obiit anno 1311.
Albertus II. ſapiens Dux Auſtr. obiit anno 1358.	Anna Uxor Henrici Leonis D. Mechelburg. qui obiit 1329.
Albertus III. cum Trica Dux Auſtr. obiit anno 1395.	Anna Uxor Henrici Ferrei D. Holſatiæ. qui obiit anno 1381.
Albertus IV. Archidux obiit an. 1404.	Gerardus Dux Holſatiæ obiit anno 1404.
Albertus II. Imperator ob. anno 1439.	Hedwigis Vxor Theodorici Com. Oldenburgici, qui obiit anno 1440.
Eliſabetha Uxor Caſimiri Regis Poloniæ, qui ob. an. 1492.	Chriſtianus I. Rex Daniæ obiit anno 1482.
Anns Vxor Bugislai X. Ducis Pomeraniæ, qui obiit anno 1523.	
Sophia Pomerana, cujus maritus ————	Fridericus I. Rex Daniæ obiit anno 1533

Eliſabetha Vxor Vlrici Ducis Mechelburgici.

Sophia Vxor Friderici II. Regis Daniæ, qui ob. an. 1588.

Anna Vxor Jacobi VI. Regis Angliæ, qui ob. anno 1625.

Carolus I. Rex Angliæ decollatus anno 1649.

Carolus II. Rex Angliæ, regnans.

Plures

Carolus IV. Imperator, obiit Anno 1378.

Sigismundus Rex Hungariæ, Imperator, obiit anno 1437. Cujus Uxor ---------- Maria Regina Hungariæ.

Margaretha. Maritus --- Ludovicus Rex Hungar. ob. anno 1382.

Andreas Rex Neapolitanus.

Elisabetha Uxor Alberti II. Imperatoris Austriaci, qui obiit anno 1439.

Carolus Parvus Rex Hungariæ. obiit an. 1385.

Ladislaus Posthumus Rex Hungariæ ob. an. 1458.

Elisabetha Uxor Casimiri Jagellonij Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Ladislaus Rex Neapolitanus evocatus ab Hungaris contra Sigismundum.

Ladislaus Rex Hungariæ, Obiit anno 1516.

Ludovicus II. Rex Hungariæ, Uxor Maria Austriaca soror Ferdinandi I. Imperatoris, obiit ipse anno 1526.

Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris Austriaci, Regis Hungariæ, cujus successores in hanc diem Austriaci.

Alios nonnullos nexus priorum Regum Hungariæ cum Habspurgo-Austriacis dabimus in Anno Sancto Austriaco, vbi de SS. Stephano, Emerico, Elisabetha, &c. agemus.

§. VI.

Origo Regum Poloniæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema unicum geminatum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.

Leopoldus Probus Dux Austriæ, obiit anno 1386.

Ernestus Ferreus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.

Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.

Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.

Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.

Ferdinandus I Imperator, obiit anno 1564.

Carolus Archidux Austriæ, obiit an. 1590.

Albertus III. cum Tricea Dux Austriæ, obiit anno 1395.

Albertus IV. Archidux Austriæ obiit anno 1404.

Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.

Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Sigismundus Rex Poloniæ, obiit anno 1548.

Sigismundus Augustus qui obiit anno 1572. Uxores Catharina primum, dein Elisabetha Austriacæ filiæ Ferdinandi I.

Catharina Uxor Joannis III. Regis Sueciæ, qui obiit anno 1548.

Ferdinandus II. Imperator ob. an. 1637.

Anna Austriaca, dein Constantia ejus soror ----- Uxores successivè.

Sigismundus III. Rex Poloniæ, ob. an. 1632.

Ferdinandus III. Imp. obiit anno 1657.

Cæcilia Renata, maritus --- Uladislaus Rex Poloniæ ob. anno 1648. obiit anno 1648.

Joan. Casimir. Rex Poloniæ obiit anno 16.... postremi Jagellonidum.

Eleonora Maria Uxor ----- Michaëlis Regis Poloniæ, quæ 2 nupsit Carolo Duci Lotharingiæ, trophæis Gallicis claro.

§. VII.

Albertus Comes Habspurg. | Premislaus Ottocarus Rex III. Bohemiæ. Obiit anno 1230. | Philippus Cæsar. ob. anno 1208.

Rudolphus Com. Habspurg. | Wenceslaus Ottocarus Rex IV. Bohemiæ. Uxor ———— Chunegundis.

Albertus Comes Habspurg. | ipse ob. anno 1253. | Ottocarus Rex V. Bohemiæ. occubuit in prælio an. 1278.

Rudolphus I. Imperator ob. an. 1291.

Rudolphus Dux Sueviæ. Uxor —— Agnes

Gutta Habspurgica. Maritus —— Wenceslaus Rex VI. Bohemiæ. obiit anno 1305.

Wenceslaus Junior Rex VII. Bohemiæ. Obiit anno 1306. | Elisabetha hæres Bohemiæ Uxor Joannis Comitis Lucelburgici. Regis VIII. Bohemiæ, qui ob. an. 1346.

Carolus IV Imperator Lucelburgicus. Rex IX. Bohemiæ. Obiit anno 1378. | Joannes Marchio Moraviæ. Obiit anno ————

Wenceslaus Ignavus Rex X. Bohemiæ, & Imperator. Ob. anno 1418. | Sigismundus Rex XI. Bohemiæ, & Imperator. ob. anno 1437. | Jodocus Cæsar designatus. Obiit anno 1411. | Procopius Marchio Moraviæ.

Elisabetha hæres Bohemiæ Uxor Alberti II. Austriaci Imperatoris. Regis XII. qui obiit Anno 1439.

Ladislaus Austriacus Rex XIII. Bohemiæ. obiit anno 1457. | Elisabeth Uxor Casimiri Regis Poloniæ. qui obiit anno 1492.

Uladislaus Rex XV. Bohemiæ. obiit anno 1516.

Ludovicus Rex XVI. Bohemiæ occubuit anno 1526. | Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris, & Regis XVII. Bohemiæ.

Elucescit ex hoc Schemate, quomodo non tantum Burgundiæ Transjuranæ Reges ex Habspurgicis orti sint, & utrique in Suevos Imperatores influxerint, sed etiam, quomodo eodem ductu Habspurgici primorum Regum Bohemiæ cognati effecti, mox per Guttam Rudolphi I. Imperatoris filiam omnes reliquos progenuerint. Stitimus in Ferdinando I. quia ab hoc deinceps omnes Reges fuerunt hæreditario Jure Austriaci. Nunquam felicior Bohemia quam sub hoc regimine.

§. IV.
Origo Regum Daniæ ex Habspurgo-Austriacis.

Geminam originem horum Regum ex Habspurgo-Austriacis dedimus suprà §. II. Schemate II. nunc alias addidimus.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus. ob. an. 1291.

Albertus I. Imperator. ob. anno 1308.

Albertus II. sapiens Dux Austriæ. ob. anno 1358.

Al-

Albertus III. cum Trica Dux. ob. anno 1395.	Leopoldus III. Probus Dux Auſtr. anno 1386.
Albertus IV. Archidux. ob. anno 1404.	Erneſtus Ferreus Archidux obiit anno 1424.
Albertus II. Imperator ob. anno 1439.	Margareta Vxor Friderici II. Ducis Saxoniæ, qui ob. an. 1464.
Anna Vxor Wilhelmi Ducis Saxon: ob. anno 1462.	Anna Vxor Alberti Achillis Elector. Brandeburg. qui ob. an. 1486.
Margareta Saxonica, cujus maritus ob. anno. 1511.	Joannes Magnus Elector Brandeb. ob. anno 1499.

Anna Vxor Friderici I. Regis Daniæ, qui ob. an. 1533.

Chriſtianus III. Rex Daniæ ob. anno 1559.

Fridericus II. Rex Daniæ. ob. anno 1588.

Chriſtianus IV. Rex Daniæ. ob. anno 1648.

Fridericus III. Rex Daniæ.

Per Agnetem filiam Rudolphi I. Imperatoris Alberto Saxoni elocatam, ortum etiam habuit Fridericus I. Rex Daniæ, vti ſuprà in Angliæ Regibus oſtenſum eſt.

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator.

Albertus I. Imperator.	Gutta Vxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui ob. an. 1305
Albertus II. ſapiens Dux	Eliſabetha Vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui ob. anno 1346.
Albertus III. cum Trica.	Joannes Marchio Moraviæ.
Albertus IV. Mirabilia.	Procopius Marchio Moraviæ ob. anno 1411.
Albertus II. Imperator.	Sophia Vxor Bugislai VIII. Ducis Pomeraniæ, qui ob. anno 1417.
Eliſabetha Vxor Caſimiri Regis Poloniæ, qui obiit an. 1462.	Bugislaus IX. Dux Pomeraniæ, ob. an. 1448.
	Sophia Uxor Erici II. Ducis Pomeran, qui obiit anno 1474.
Anna Polona, cujus Maritus fuit	Bugislaus X. Dux Pomeraniæ, ob. an. 1523.

Sophia Uxor Friderici I. Regis Daniæ, qui ob. an. 1533.

Eliſabetha Uxor Magni Ducis Megapolitani, qui ob. an. 1550.

Sophia Uxor Friderici II. Regis Daniæ, qui obiit anno 1588.

Christianus IV. Rex Daniæ. Obiit anno 1648.

Christianus V. ante patrem obiit anno 1647.	Fridericus III. Rex Daniæ.

Schema III.

Albertus sapiens Comes Habspurgicus.

	Rudolphus I. Imp. Habspurgicus. Obiit Anno 1291.	Elisabetha Uxor Eitelfriderici Burggravii Norimbergen.
Albertus I. Imperator. obiit Anno 1308.	Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui ob. an. 1297.	Fridericus I. Burggravius Norimbergensis obiit an. 1290.
Albertus II. sapiens Dux ob. Anno 1358.	Ludovicus IV. Imperator Bavarus, obiit Anno 1347.	Fridericus II. Burggrav. Obiit anno 1330.
Leopoldus III. Dux obiit anno 1386.	Stephanus Fibulatus Dux Bavarus, obiit anno 1375.	Albertus Burggravius, obiit anno 1357.
Ernestus Archidux, obiit anno 1424.	Fridericus Laodtshutanus Dux, obiit anno 1393.	Fridericus II. Burggravius, obiit anno 1371.
Fridericus IV. Imperator, obiit 1493.	Elisabetha, cujus maritus ---------	Fridericus V. primus Marchio Brandeburgicus Elector, obiit anno 1441.
Maximilianus I. Imperator obiit anno 1519.	Joannes I. Alchimista Marchio Brandeburgicus, obiit anno 1464.	
Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.	Dorothea Uxor Christiani I. Regis Daniæ, qui obiit anno 1482.	
	Joannes Rex Daniæ, obiit anno 1513.	Fridericus I. Rex Daniæ, obiit anno 1533.
Isabella Infans Hispana cujus maritus -----------------	Christianus II. Rex Daniæ obiit anno 1559.	Christianus III. Rex Daniæ, obiit anno 1571.
Christina Uxor Francisci Ducis Lotharingiæ.		Fridericus II. Rex Daniæ ob. an. 1588. & reliqui superiori schemate.

Dania malè à nonnullis Dacia appellatur, & cum vera Dacia, quæ nunc est Transylvania confunditur. Tulit aliquando Sanctos, etiam Regiæ stirpis, cùm Orthodoxam adhuc coleret fidem, de quibus in Austria Sancta agemus.

§. V.

Origo Regum priorum Hungariæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Unicum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Gutta Uxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1305.	Albertus I. Imperator. obiit anno 1308.	Clementia Uxor Caroli Martelli Regis Hungariæ, qui obiit anno 1295.
Elisabetha Uxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1346.	Agnes Uxor Andreæ III. Veneti Regis Hungariæ, qui obiit Anno 1301.	Carolus Robertus Rex Hungariæ obiit anno 1342.
)(		*

Carolus IV. Imperator, obiit Anno 1378.

Sigismundus Rex Hungariæ, Imperator, obiit anno 1437. Cujus Uxor ——— Maria Regina Hungariæ.

Margaretha. Maritus —— Ludovicus Rex Hungar. ob. anno 1382.

Andreas Rex Neapolitanus.

Elisabetha Uxor Alberti II. Imperatoris Austriaci, qui obiit anno 1439.

Carolus Parvus Rex Hungariæ. obiit an. 1385.

Ladislaus Posthumus Rex Hungariæ ob. an. 1458.

Elisabetha Uxor Casimiri Jagellonij Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Ladislaus Rex Neapolitanus evocatus ab Hungaris contra Sigismundum.

Ladislaus Rex Hungariæ, Obiit anno 1516.

Ludovicus II. Rex Hungariæ, Uxor Maria Austriaca soror Ferdinandi I. Imperatoris; obiit ipse anno 1526.

Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris Austriaci, Regis Hungariæ, cujus successores in hanc diem Austriaci.

Alios nonnullos nexus priorum Regum Hungariæ cum Habspurgo-Austriacis dabimus in Anno Sancto Austriaco, vbi de SS. Stephano, Emerico, Elisabetha, &c. agemus.

§. VI.

Origo Regum Poloniæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema unicum geminatum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.

Leopoldus Probus Dux Austriæ, obiit anno 1386.	Albertus III. cum Tricas Dux Austriæ; obiit anno 1395.
Ernestus Fetreus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.	Albertus IV. Archidux Austriæ obiit anno 1404.
Fridericus IV. Imperator; obiit anno 1493.	Albertus II. Imperator; obiit anno 1439.
Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.	Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.
Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.	Sigismundus Rex Poloniæ, obiit anno 1548.

Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.

Sigismundus Augustus qui obiit anno 1572. Uxores Catharina primum; dein Elisabetha Austriacæ filiæ Ferdinandi I.

Catharina Uxor Joannis III. Regis Sueciæ, qui obiit anno 1548.

Carolus Archidux Austriæ, obiit an. 1590.

Ferdinandus II. Imperator ob. an. 1637.

Anna Austriaca; dein Constantia ejus soror —— Uxores successivè.

Sigismundus III. Rex Poloniæ, ob. an. 1632.

Ferdinandus III. Imp. obiit anno 1657.

Cæcilia Renata, maritus —— Uladislaus Rex Poloniæ ob. anno 1648. obiit anno 1648.

Joan. Casimir. Rex Poloniæ obiit anno 16....

postremi Jagellonidum.

Eleonora Maria Uxor —— Michaëlis Regis Poloniæ, quæ 2 nupsit Carolo Duci Lotharingiæ, trophæis Gallicis claro.

§. VII.

§. VII.

Origo Regum Sueciæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema I. Geminum.

Rudolphus I. Imperator, obiit Anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux, obiit anno 1358.

Albertus III. cum Trica Dux obiit anno 1395.

Albertus IV. Archidux, obiit anno 1404.

Albertus II. Imperator Austriacus obiit anno 1439.

Elisabetha Ux. Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Agnes Uxor Alberti Ducis Saxon. qui obiit anno 1311.

Anna Uxor Henrici Leonis Ducis Mechelburg, qui obiit anno 1329.

Anna Uxor Henrici Ferrei Ducis Holsatiæ, qui obiit anno 1381.

Gerardus Dux Holsatiæ, qui obiit anno 1404.

Hedwigis Uxor Theodorici Oldenburgici, qui obiit anno 1440.

Christianus I. Rex Daniæ, qui obiit anno 1482.

Ladislaus Rex Poloniæ, & Hungariæ, obiit anno 1516.

Anna Ux. Ferdinandi I. Imperatoris, qui obiit anno 1564.

Maria Uxor Gulielmi Ducis Cliviæ, qui obiit anno 1585.

Maria Leonora Uxor Alberti Friderici Ducis Borussiæ, qui obiit Anno 1600.

Anna Uxor Sigismondi Electo. Brandeborgici, qui obiit anno 1619.

Barbara Uxor Georgii Ducis Saxoniæ, qui obiit anno 1539.

Christina Uxor Philippi Landgravii Hassiæ, qui obiit anno 1567.

Fridericus I. Rex Daniæ, obiit anno 1533.

Christina cujus Maritus---- Adolphus Dux Holsatiæ, obiit anno 1586.

Christina Uxor Caroli Regis Sueviæ, qui obiit anno 1611.

Maria Leonora, cujus Maritus-------- Gustavus Adolphus Rex Sueciæ, qui occubuit anno 1632.

Christina hæres Sueciæ abdicavit, vivit adhuc Romæ anno 1678.

Schema II.

Origo hodierni Regis Sueciæ ex Habspurgo-Austriacis.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus, obiit Anno 1564.

Maria Vxor Wilhelmi Ducis Cliviæ, qui obiit anno 1585.

Magdalena Vxor Joann. Palatini Rheni Bipontini, qui obiit anno 1604.

Joan-

Joannes Casimirus Palatit. Rheni Bipontinus, qui ob. an. 1652.
Vxor Catharina filia Caroli Regis Sueciæ.

Carolus Gustavus Rex Sueciæ, obiit anno 1660.

Carolus Rex Sueciæ, natus anno 1655.

In tabula Sigismundi Betulij, forte errore Typographi ponuntur Maria, & Magdalena Ferdinandi I. filiæ sorores, cum tamen fuerint mater & filia. Alia fuit Magdalena Ferdinandi Imperatoris filia, quæ virgo decessit: voluit fortè ponere Magdalenam neptem Ferdinandi I. nuptam Joanni Palatino. Sigismund. Betul. in spec. hom. fol. 1400.

§. VIII.
Origo Ducum Bavariæ Electorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Multiplex.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, ob. an. 1308. — Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui obiit anno 1294.

Albertus II. Sapiens, obiit anno 1358. — Ludovicus IV. Imperator, obiit anno 1347.

Leopoldus Probus Dux, ob. an. 1386. — Albertus III. Dux, ob. anno 1395. — Stephanus fibulatus Dux Bavariæ, obiit an. 1375.

Ernestus Archidux obiit anno 1424. — Albertus IV. Dux, ob. an. 1404. — Fridericus Landtshutanus obiit. anno 1393. — Joannes Dux Bavariæ, obiit anno 1397.

Albertus II. Imp. obiit an. 1439. — Anna cujus maritus — Henricus Impuber Dux, obiit anno 1450.

Ernestus Dux Bavariæ, obiit anno 1438.

Fridericus IV. Imp. obiit anno 1493. — Elisabetha Ux. Casimiri Reg. Polon. — Ludovicus Dives Dux. Ux. Amalia filia Friderici II. Elect. Saxoniæ, & Margaretæ Austriacæ. — Albertus III. Pius Dux Bavariæ, obiit anno 1460.

Hedwigis, cujus maritus — Georgius Dives Dux, obiit anno 1502.

Maximilianus I. Imp. obiit anno 1519. — Chunegundis, cujus maritus — Albertus Dux Bavariæ, obiit anno 1508.

Philippus Rex Hispaniæ, obiit anno 1505. — Wilhelmus Dux Bavariæ, obiit anno 1550.

Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.

Carolus Archidux, obiit anno 1590. — Anna Austriaca maritus — Albertus Dux Bavar. obiit anno 1579. — Maria Ux. Caroli Austriæ Archiducis, qui ob. an. 1590.

Ferdinandus II. Imp. Uxor — Maria Anna obiit anno 1637. — Wilhelmus II. Dux Bavariæ, Uxor Renata Lotharinga, ipse obiit anno 1626.

Maria Anna, cujus maritus — Maximilianus Dux Bavariæ. Elector obiit anno 1651.

Ferdinandus Maria Dux Bavariæ Elector. Vivit adhuc anno 1678.

§. IX.

Origo Palatinorum Rheni Electorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema geminum.

Rudolphus I. Habspurgicus Imperator, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator., obiit anno 1308	Mechtildis Vxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui obiit anno 1294.	
Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.	Rudolphus Palatinus Rheni Elector obiit anno 1319.	
Albertus III. cum Trica Dux, obiit anno 1395.	Adolphus Palatinus Rheni Elector, obiit anno 1389.	
Albertus IV. Archidux Austr. obiit anno 1404.	Rupertus Palatinus Rheni Elector, obiit anno 1398.	
Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.	Rnpertus Romanorum Imperator, obiit anno 1410.	
Anna Vxor Wilhelmi Ducis Saxon: qui obiit anno 1483.	Stephanus Palatinus Rheni, obiit obiit anno 1444.	
Margarita Vxor Joan. Marchionis Brandeburgici, qui ob. an. 1499.	Fridericus Simerensis Palat. Rheni obiit anno 1480.	Ludovicus Niger à quo Bipont. Lucelsteinii, Reopurgici & Birckenfeldenses Palatini.
Anna Vx. Friderici I. Regis Daniæ qui obiit anno 1533.	Joannes Palatinus Rheni, obiit anno 1557.	
Christianus III. Rex Daniæ, qui obiit anno 1559.	Fridericus III. Palat. Rheni, obiit anno 1575.	
Fridericus II. Rex Daniæ, obiit anno 1588.	Ludovicus Palat. Rheni Elector, obiit auno 1583.	
Anna Vxor Jacobi VI. Regis, Angliæ, qui obiit anno 1625.	Fridericus IV. Palatinus Rheni, obiit anno 1610.	
Elisabetha, cujus maritus ——	Fridericus V. Palatinus Rheni exauctoratus, obiit anno 1632.	

Carolus Ludovicus Palatinus Rheni Elector. Vivit adhuc anno 1678.

Ab vna radice hi pullularunt cum Ducibus Bavariæ, & in plures ramos divisi appellantur Palatini Rheni Bipontini, Lucelsteinij, Birckhenfeldenses, Neopurgici, Sultzbacenses, Lautereckij, &c. omnes ab hac origine propagati, de quibus speciales contexere nexus Genealogicos nimis operosum esset. De Neoburgicis tamen libet adjungere

Schema II. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator Austriacus, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ obiit anno 1358.

Albertus III. cum Trica Dux, obiit anno 1395.	Leopoldus III. Probus Dux, obiit anno 1386.
Albertus IV. Mirabilia Mundi Archidux, obiit anno 1404.	Ernestus Ferreus Archidux, obiit anno 1424.

Alber-

Albertus II. Imperator obiit anno 1439.	Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.
Elisabetha Uxor Casimiri III. Regis Poloniæ, qui ob. 1492.	Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.
Barbara Uxor Georgii Barbati Ducis Saxoniæ, qui obiit an. 1539.	Philippus I. Archidux Rex Hispaniæ, obiit anno 1506.
Christiana Uxor Philippi Landgravii Hassiæ, qui obiit anno 1567.	Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.
Anna Ux. Wolfgangi Palatini Rheni Bipontini, obiit anno 1569.	Maria Vxor Gulielmi Ducis Cliviæ, & Juliaci, qui obiit anno 1585.
Philippus Ludovicus Palatinus Rheni, Dux Neoburgicus, qui obiit anno 1614. cujus Uxor ———	Anna Ducissa Cliviæ, & Juliacensis.

Wolfgangus Wilhelmus Comes Palatinus Rheni Dux Neoburgicus, obiit anno 1653.
Cujus prima Vxor, Magdalena Ducissa Bavariæ, neptis Annæ Austriacæ Ferdinandi I. Imperatoris filiæ. 2. Catharina Charlotta Bipontina. 3. Maria Francisca Fürstenbergica.

Philippus Wilhelmus Dux Neoburgicus, cujus prima Vxor Anna-Catharina-Constantia filia Sigismundi Regis Poloniæ, ex Constantia Austriaca Caroli Archiducis filia. 2. Elisabetha Amalia Landgravia Hassiæ Darmstadiana.

Eleonora Magdalena Theresia. Conjunx Leopoldi Augusti.

Schema III. brevius quadruplex.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus.

Maria Vxor Gulielmi Ducis Cliviæ.	Anna Vxor Alberti Ducis Bavariæ.	Carolus Archidux Austriæ.	Catharina Vx. Sigismundi Augusti Reg. Poloniæ.
Anna Vx. Philippi Ludovici Neoburgici.	Wilhelmus Dux Bavariæ.	Constantia Archid. cujus maritus ——	Sigismundus III. Rex Poloniæ.
Wolfgangus Wilhelmus Neoburgicus, cujus I. Vxor ———	Magdalena Ducissa.		

Philippus Wilhelmus Palatinus Rheni Dux Neoburgicus, cujus I. Uxor ——— Anna Catharina Constantia Princeps Poloniæ, obiit anno 1651.
2. Elisabetha Amalia Landgravia Hassiæ.

Eleonora Magdalena Theresia Vxor Leopoldi Augusti Imperatoris.

In assignandis conjugibus attendo solum connexionem sanguinis ex Austriaco, nec laboro ex qua conjuge proles sit nata, tum hic tum in aliis deductionibus.

Carolus IV. Imperator, obiit Anno 1378.

Sigismundus Rex Hungariæ, Imperator, obiit anno 1417. Cujus Uxor ---------------------------- Maria Regina Hungariæ.

Margaretha. Maritus---Ludovicus Rex Hungar. ob. anno 1382.

Andreas Rex Neapolitanus.

Elisabetha Uxor Alberti II. Imperatoris Austriaci, qui obiit anno 1419.

Carolus Parvus Rex Hungariæ. obiit an. 1385.

Ladislaus Posthumus Rex Hungariæ ob. an. 1458.

Elisabetha Uxor Casimiri Jagellonij Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Ladislaus Rex Neapolitanus evocatus ab Hungaris contra Sigismundum.

Ladislaus Rex Hungariæ, Obiit anno 1516.

Ludovicus II. Rex Hungariæ, Uxor Maria Austriaca soror Ferdinandi I. Imperatoris, obiit ipse anno 1526.

Anna Uxor Ferdinandi I. Imperatoris Austriaci, Regis Hungariæ, cujus successores in hanc diem Austriaci.

Alios nonnullos nexus priorum Regum Hungariæ cum Habspurgo-Austriacis dabimus in Anno Sancto Austriaco, vbi de SS. Stephano, Emerico, Elisabetha, &c. agemus.

§. VI.

Origo Regum Poloniæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema unicum geminatum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.

Leopoldus Probus Dux Austriæ, obiit anno 1386.

Ernestus Ferreus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.

Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.

Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.

Philippus I. Rex Hispaniæ obiit anno 1506.

Ferdinandus I. Imperator, obiit anno 1564.

Carolus Archidux Austriæ, obiit an. 1590.

Albertus III. cum Tricea Dux Austriæ, obiit anno 1395.

Albertus IV. Archidux Austriæ obiit anno 1404.

Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.

Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.

Sigismundus Rex Poloniæ, obiit anno 1548.

Sigismundus Augustus qui obiit anno 1572. Uxores Catharina primum, dein Elisabetha Austriacæ filiæ Ferdinandi I.

Catharina Uxor Joannis III. Regis Sueciæ, qui obiit anno 1548.

Ferdinandus II. Imperator ob. an. 1637.

Anna Austriaca, dein Constantia ejus soror ----- Uxores successivè.

Sigismundus III. Rex Poloniæ, ob. an. 1632.

Ferdinandus III. Imp. obiit anno 1657.

Cæcilia Renata, maritus---Uladislaus Rex Poloniæ ob. anno 1648. obiit anno 1648.

Joan. Casimir. Rex Poloniæ obiit anno 16...

postremi Jagellonidum.

Eleonora Maria Uxor ----- Michaëlis Regis Poloniæ, quæ 2 nupsit Carolo Duci Lotharingiæ, trophæis Gallicis claro.

§. VII.

Albertus I. Imperator II. obiit anno 1439.

Elisabetha Uxor Friderici Marchionis Brandeburgici, qui obiit anno 1441.

Elisabetha Ux. Casimiri Regis Poloniæ, qui ob. an. 1492.

Anna Uxor Wilhelmi Ducis Saxoniæ.

Albertus Achilles Marchio Brandeburg. obiit anno 1486.

Sigismundus Rex Poloniæ, obiit an. 1548.

Margaretha cujus Maritus — Joannes III. Marchio Elector Brandeburg. obiit anno 1499.

Fridericus V. Marchio Brandeburgicus, obiit anno 1536.

Joachimus I. Elector Brandeburg. obiit anno 1535.

Georgius II. Pius Marchio Brandeburgicus, obiit anno 1543.

Hedwigis Polona cujus Maritus — Joachimus II. Elector Brandeb. obiit anno 1571.

Joannes Georgius Elector, Brandeburgicus, obiit anno 1598. Uxor ejus — Sabina Brandeburgica.

Joachimus Fridericus Elector Brandeburg. ob. an. 1608.

Joannes Sigismundus Elector Brandeb. ob. an. 1619.

Georgius Wilhelmus Elector Brandeb. obiit an. 1640.

Fridericus Wilhelmus Elector Brandeburgicus.

Schema III. triplex.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, ob. 1291.

Albertus I. Imperator Austriacus, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.

Albertus III. cum Trica, Dux, obiit anno 1395.

Albertus IV. Mirabilia Mundi, obiit anno 1404.

Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.

Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ, qui ob. an. 1492.

Sophia Uxor Friderici V. Marchio: Brandeburgici, qui obiit anno 1536.

Albertus Marchio Brandeburgicus Dux Borussiæ, obiit anno 1568.

Albertus Fridericus Marchio Brandeburgicus, qui obiit anno 1600. Uxor — Eleonora Juliacensis.

Leopoldus III. Dux Austriæ, obiit anno 1386.

Ernestus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.

Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.

Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.

Philippus I. Rex Hispaniæ Archidux Austriæ, obiit anno 1506.

Ferdinandus I. Imperator obiit anno 1564.

Maria Uxor Gulielmi Ducis Juliacensis, qui ob. an. 1585.

Margareta Uxor Friderici Placidi Electo. Saxon. qui ob. an. 1464.

Ernestus Dux Saxoniæ Elector, obiit anno 1486.

Christina Uxor Joannis Regis Daniæ, qui obiit anno 1513.

Elisabetha Uxor Joachimi I. Electoris Brandeburgici, qui obiit anno 1535.

Joannes Prudens Marchio Brandeburgicus, ob. an. 1571.

Catharina Uxor Joachimi Friderici March. Brandeburgici, qui obiit anno 1608.

Anna Brandeburgica, cujus Maritus — Joannes Sigismundus Elector Brandeburgicus, obiit anno 1619.

Georgius Wilhelmus Elector Brandeburgicus obiit an. 1640.

Fridericus Wilhelmus Elector Brandeburgicus.

§. XII.

§. XII.

Origo Principum Anhaltinorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Tergeminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Albertus I. Imperator.		Agnes Vxor Alberti II. Electoris Saxoniæ, qui obiit anno 1312.
Albetus II. Sapiens Dux.		Rudolphus I. Elector Saxoniæ, qui obiit anno 1356.
Albertus III. cum Trica	Leopoldus Probus Dux	Beatrix Vxor Alberti junioris Principis ab Anhalt cognati, qui obiit post annum 1362.
Albertus IV. Archidux	Ernestus Ferreus Archid.	Joannes Princeps ab Anhalt.
Albertus II. Imperator	Margareta Vxor Friderici II. Electoris Saxoniæ	Sigismundus Princeps ab Anhalt, obiit post annum 1405.
Anna Vxor Wilhelmi Ducis Saxoniæ	Anna Vxor Alberti Achillis Electoris Brandeburg.	Georgius Princeps ab Anhalt, obiit anno 1474.
Margareta Vxor Joannis Electoris Brandeb. qui obiit anno 1499.	Vrsula Vxor Henrici D. in Münsterberg.	
Joachimus Elector Brand. obiit anno 1535.	Margareta, cujus maritus —	Ernestus Princeps ab Anhalt. obiit anno 1516.
Margareta. cujus maritus —	—	Joannes Princeps ab Anhalt. obiit anno 1551.

Joachimus Ernestus Princeps Anhaltinus ob. anno 1586.

Joannes Georgius	Rudolphus	Augustus Princ. Anhalt.	Ludovicus	Christianus.	
Joannes Casimirus	Joan. Princ. in Zerbst.	Lebrecht cum fratribus in Plotzgau.	Wilhelmus Lud. in Cœten.	Christianus	Fridericus
Joan. Georg. Mauritius & Ludovicus. Dessavienses.				Carolus Vrsinus & fratres Erdmannus Gedeon. Victor Amadæus. & plures alij.	Wilhelmus.

Radix Principum Anhaltinorum sunt Duces Saxoniæ. Primus eorum fuit Henricus filius Bernardi Ducis Saxoniæ ex Jutta filia D. Canuti Regis Daniæ, Princeps Harsiniæ in Anhalt à Friderico I. Imperatore institutus, Comes Ascaniæ, Ballenstedij, & Wœlpæ, Dynastæ Bernburgensis. floruit anno 1230. obiit 1257. Reliquit copiosam prolem, Sigismundus filius fuit Alberti senioris pater, junioris avus, quem in tabula reposuimus maritum Beatricis, quæ fuit proneptis Rudolphi Imperatoris

Henning. P. 2. Germ. fol. 116.

§. XIII.

Origo Marchionum Badensium & Durlacensium ex Habspurgo-Austriacis.

Disputant Geneographi de prima origine Marchionum Badensium, cùm alij à Veronensibus ortos suspicantur, alij ab Habspurgicis immediatè

Hen-

Henninges ità orditur illorum Genesim : *Hermannus Marchio Veronensis, qui Imperatori Friderico Barbarossæ militans, cum ipso Italiâ relictâ Germaniam ingressus est circa Annum* 1155. ubi ducta in Uxorem Imutha, vel Juditha postremi Badensis Marchionis filia consedit, & investitus est S. R. I. Marchio Badensis. Atuerò Piespordius, & post eum Bucelinus Hermannum authorem Badensium non Italum Veronensem, sed Germanum Habspurgicum fuisse affirmat; quod & mihi credibilius est : quia nec constat de ullis Marchionibus Veronæ ante tempora Friderici I. Imp. nec constat de ullis anterioribus Marchionibus Badensibus. Si qui tamen fuerunt, ij potius Germani, quam Itali fuisse censendi, Damus hic utramque originem.

Schema I.

Ad mentem Piespordij, Bucelini, &c.

Betzo Comes Habspurgicus, Anno 992. dictus aliis Lancelinus, & Landolus.

Landolus II. Comes Habspurgicus	Radepoto Comes Habspurgicus à quo rectâ serie hodierni Habspurgo-Austriaci.
Bertholdus Barbatus Comes Habspurgicus Zaringiæ conditor, anno 1078.	

Hermannus Marchio appellatus sine alio prædicato obiit anno 1082.	Bertholdus II. Zaringensium propagator.

Hermannus II. per Juditham hæredem Comitatus Badensis, & Hochbergensis, Marchio Badensis : à quo cœteri vsque ad hodiernos continuatâ serie, obiit anno 1150.

Schema II. indubitatum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus ob. an. 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux obiit anno 1358.

Leopoldus Probus Dux obiit anno 1386.

Ernestus Ferreus Archidux obiit anno 1424.

Catharina Austriaca Vxor Caroli Marchionis Badensis, qui obiit anno 1475.

Christophorus Marchio Badensis ob. an. 1527.

Ernestus Marchio Durlacensis obiit anno 1552.	Bernardus Marchio Badensis obiit anno 1566.
Carolus Marchio Durlac obiit anno 1577.	Christophorus March. Badensis obiit anno 1575.
Georgius Fridericus Durlacensis obiit anno 1538.	Edvardus Fortunatus Marchio Badensis obiit anno 1600.

*

Fridericus Marchio Durlac. ob. An. 1659.

Fridericus Carolus Gustavus Adolphus fratres, & plures sorores.

X

Wilhelmus Marchio Badensis natus Anno 1593.

Ferdinandus-Maximilianus, Leopoldus Wilhelmus, & Philippus Sigismundus fratres. & plures liberi.

Schema III. æquè certum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Albertus I. Imperator Habspurgicus.

Gutta Uxor Ludovici VII. Comitis ab Oetting.

Albertus Comes ab Oetting, circa annum 1354. obiit.

Ludovicus X. Comes ab Oetting, obiit anno 1354.

Ludovicus XI. Comes ab Oetting, obiit anno 1370.

Ludovicus XII. Comes ab Oetting, obiit anno 1440.

Anna Ux. Bernardi I. March. Badensis, qui ob. an. 1436.

Jacobus Marchio Badensis, obiit anno 1453.

Carolus I. Marchio Badensis. Uxor Catharina Austriaca, de cujus posteris supra Schemate II.

Addi possent etiam alij nexus cum stirpe Marchionum & Ducum Austriæ Babenbergicorum, quos inter & Habspurgicos intercessit Marchio Hermannus Badensis cum filio Friderico in Austriæ gubernatione, quæ tandem etiam titulo cognationis ad Habspurgicos pervenit. Cum aliis item familiis, quæ Habspurgicæ sunt insertæ possent plures depromi origines, sed una instar omnium erit, nulli hactenus observata, quæ simul erit approbatio primæ Opinionis quæ Badenses ex Habspurgicis immediatè derivat. Sic ergo,

Schema IV. Tergeminum.

Betzo aliis dictus Lancelinus, & Landolus Comes Habspurgicus, Anno 992.

Landolus II. Comes Habspurgicus, anno 1036.

Bertholdus I. Barbatus Conditor Zaringiæ Habspurgicus, anno 1078.

Hermannus Marchio dictus, Habspurgicus, anno 1120.

Hermannus II. Marchio I. Badensis per Uxorem Juditham, anno 1150.

Hermannus III. cogn. Parvus Marchio Bad. anno 1170.

*

Bertholdus II. Dux Zaringiæ, & posteti Duces,

Radepoto Comes Habspurgicus, anno 1030.

Wernerus I. Comes Habspurgicus, anno 1096.

Otto Comes Habspurgicus, anno 1110.

Wernerus II. Comes Habspurgicus, anno 1130.

Wernerus III. Comes Habspurgicus, anno 1153.

X

Herman-

Hermannus III. cogn. Parvus Marchio Badend. Anno 1170.

Hermannus IV. Marchio Badenſ. an. 1190.

Rudolphus III. March. Badenſ. anno 1280.

Hermannus VI. March. Badenſ. anno 1291.

Rudolphus VII. Marchio Badenſ. anno 1341.

Rudolphus VIII. Marchio Badenſ. anno 1360.

Rudolphus IX. Marchio Badenſ. anno 1372.

Bernardus I. Marchio Badenſ. anno 1436.

Jacobus Marchio Badenſis, anno 1453.

Henricus Marchio Hochbergenſis, ob. an. 1212.

Burchardus I. Horchberg. anno 1237.

Burchardus II. Hochberg. anno 1256.

Anna Hochbergica, cujus maritus — Rudolphus I. Imper. Habſpurgicus, anno 1291.

Wernerus III. Comes Habſpurgicus, anno 1153.

Adalbertus Comes Habſpurgicus, obiit anno 1199.

Rudolphus Comes Habſpurgicus. anno 1232.

Albertus Sapiens Com. Habſpurg. anno 1240.

Rudolphus I. Imper. Habſpurgicus, anno 1291.

Albertus I. Imperator, anno 1308.

Albertus Sapiens Dux Auſtriæ, anno 1358.

Leopoldus Probus Dux Auſtriæ, anno 1386.

Erneſtus Archidux Auſtriæ, anno 1424.

Carolus Marchio Badenſis, cujus Uxor — Catharina Auſtriaca.

Chriſtophorus Marchio Badenſis, & reliqui in Schemate I. uſque ad hodiernos.

§. XIV.

Origo Ducum Brigenſium, & Lignicenſium ex Habſpurgo-Auſtriacis.

Schema unicum.

Rudolphus I. Imperator Habſpurgicus

Gutta Vxor Wenceslai Regis Bohemiæ.

Margareta Vx. Boleslai Ducis Brigenſis & Lignic.

Ludovicus Dux Brigenſis & Lignicenſis.

Henricus Stigmaticus Dux Lignicenſ.

Henricus Dux Lubenſis.

Ludovicus Dux Lubenſis

Joannes Dux Lignicenſis.

Fridericus I. Dux Lignicenſis

Fridericus II. Dux Lignicenſis

Georgius Dux Lignicenſis obiit anno 1586.

Joannes Fridericus Dux Lignicenſis obiit anno 1596.

Joannes Georgius Dux Lignicenſis

☓	*
Joannes Christianus Dux Lignicensis, natus anno 1591.	Georgius Christophorus Dux Lignicensis, natus anno 1583.

Georgius Dux.

Dorothea Uxor N. Principis Nassovij de Dillenberg.

§. XV.

Origo Ducum Brunsuicensium, & Lunæburgensium ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit Aono 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ obiit anno 1358.	Anna Uxor Hermanni Longi Marchio: Brandeburgici, qui obiit anno 1308.	
Leopoldus Dux Austriæ, obiit anno 1386.	Agnes Uxor Waldemari Electoris Brandeburg. qui obiit anno 1319.	
Ernestus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.	Catharina Uxor Torquati Magni Ducis Brunsuicensis, qui obiit anno 1373.	
Margareta Uxor Friderici Elect. Saxoniæ, qui ob an. 1464.	Bernardus Dux Lunæburg. obiit anno 1434.	Henricus Dux Brunsuicensis, obiit anno 1416.
Ernestus Elector Saxoniæ obiit anno 1486.	Fridericus Dux Lunæburg. obiit anno 1478.	Wilhelmus Victoriosus Dux Brunsui. obiit anno 1482.
	Otto Dux Lunæburgicus, obiit anno 1471.	Wilhelmus Junior Dux Brunsuic. obiit anno 1495.
Margareta cujus maritus ——	Henricus Dux Lunæburgicus, ob. anno 1532.	Henricus Senior Dux Brunsuic. obiit anno 1514.
	Ernestus Dux Lunæburgicus, ob anno 1546.	Henricus Junior Dux Brunsuic. obiit anno 1568.
Henricus Dux de Danneberg. obiit anno 1598.	Wilhelmus Dux Lunæbur. obiit anno 1592.	Julix Dux Brunsuicensis. obiit anno 1589.
Augustus Dux Lunæburg in Danneberg, & Wolfenbittel.	Georgios Dux Lunæbur. obiit anno 1640.	Henricus Julius Dux Brunsuic. obiit anno 1613.
Rudolphus Augustus, Antonius Ulricus, Ferdinand. Albertus, } Fratres.	Georgius Wilhelmus Dux Luneb. in Zell. Joannes Fridericus in Hannover. } Fratres.	Fridericus Ulricus Dux Brunsuic. ob. an. 1634. & fratres. Henricus Julius ob. an. 1606. Christian. ob. an. 1626. Rudolphus.

§. XVI.

Origo Hassiæ Landgraviorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema I. Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.	Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ.
Albertus II. Sapiens Dux obiit anno 1368.	Ludovicus IV. Imperator Bavarus.
*	☓

Alber-

Albertus III. cum Trica Dux obiit anno 1395.	Mechtildis Vxor Friderici Severi Machionis Missniæ.
Albertus IV. Mirabilia Mundi Archid. obiit anno 1404.	Fridericus Bellicosus Marchio Missniæ.
Albertus II. Imperator Austriacus, obiit anno 1439.	Anna Vxor Ludovici Pacifici Landgr. Hassiæ qui obiit anno 1462.
Elisabetha Vxor Casimiri Regis Poloniæ qui obiit anno 1492.	Ludovicus Landgravius Hassiæ obiit anno 1471.
Barbara Vxor Georgij Docis Saxoniæ, qui obiit anno 1539.	Wilhelmus Landgravius Hassiæ, obiit anno 1509.

Christina Saxooica, cujus maritus —— Philippus Landgravius Hassiæ ob. an. 1567.

Wilhelmus Landgravius Hassiæ in Cassel. obiit anno 1592.	Georgius Laodgr. Hassiæ in Darmstatt, obiit aono 1596.		
Mauritius Landgr. Hassiæ Cassel. obiit anno 1632.	Fridericus & plures fratres	Ludovicus Fidelis obiit anno 1626.	Philippus, natus anno 1582. ob. an 1643.
Wilhelmus Landgrav. Hass. Cassel. Hermannus, Fridericus & alij fratres	Wilhelmus in Homburg.	Georgius Landgr. Hass. Darmstatt.	Fridericus S. R. E. Cardinalis.
		Ludovicus, & Georgius.	

Schema II. Geminum.

Landgraviorum in Cassel.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus obiit, anno 1291.

Albertus I. Imperator. obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux, obiit an. 1358.

Albertus III. cum Trica Dux Austr. obiit anno 1395.	Leopoldus Dux Austriæ obiit, anno 1386.
Albertus IV. Archidux. obiit anno 1404.	Ernestus Ferreus Archidux, obiit anno 1424.
Albertus II. Imperator obiit an. 1439.	Fridericus IV. Imperator ob. an. 1493.
Elisabetha Vxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.	Chunegundis Vxor Alberti D. Bavar. qui obiit anno 1508.
Barbara Vxor Georgij Ducis Saxoniæ, qui obiit anno 1539.	Sabina Vxor Vlrici Ducis Wirtenberg, qui obiit anno 1550.
Christina Vxor Philippi Landgravij Hassiæ, qui obiit anno 1567.	Christoph. Dux Wirtenbergiæ, obiit anno 1568.

Wilhelmus Landgrav: in Cassel. Vxor —— Sabina Wirtenbergica. ob. an. 1592.

Mauritius Landgravius Hassiæ, obiit anno 1632.

Wilhelmus Landgravius Hassiæ natus, anno 1602.	Ernestus Landgrav. Hassiæ Reinfels.
Wilhelmus Landgravius Hassiæ Cassel.	Charlotta Vxor Caroli Ludovici Palatini Rheni Electoris.

Schema III.

Landgraviorum in Darmstatt.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus

Marria Uxor Gulielmi Ducis Cliviæ, qui obiit 1585.

Leonora Uxor Alberti Friderici Marchionis Brandeburgici, qui ob. anno 1600.

Magdalena Sibylla Vxor Joannis Georgij Electoris Saxoniæ, qui ob. an. 1656.

Sophia Eleonora Vxor Georgij Landgravij Hassiæ Darmstadensis.

Ludovicus Georgius Landgr. Hassiæ Darmstadij

§. XVII.

Origo Ducum Hetruriæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Geminum.

Maximilianus I. Imperator Austriacus, obiit anno 1516.

Philippus I. Rex Austriacus, ob. anno 1505.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus, obiit anno 1564. — Isabella Vxor Christiani II. Regis Daniæ.

Carolus Archidux, obiit anno 1590. — Joanna Vxor Francisci II. Magni Ducis Hetruriæ filii Cosmi, ille ob. an. 1587. — Christina Vxor Francisci I. Ducis Lotharingiæ, qui obiit anno 1590.

Carolus Dux Lotharingiæ

Ferdinandus Magnus Dux Hetruriæ Francisci frater bujus Vxor ———— Christina (alijs Catharina) Lotharinga.

Magdalena Archidux Austriæ, cujus maritus ———— Cosmus II. Dux Magnus Hetruriæ, obiit anno 1620.

Ferdinandus II. Magnus Dux Hetruriæ Vxor Victoria de Rovere soror uterina Ferdinandi Caroli Archiducis Tyrolensis ex eadem matre Claudia.

Cosmus III. Magnus Dux Hetruriæ.

§. XVIII.

Origo Ducum Holsatiæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui obiit anno 1294. — Agnes Uxor Alberti II. Ducis Saxoniæ, qui obiit anno 1311.

* X

Ludovi-

Ludovicus Bavarus Imperator, obiit anno 1347.	Anna Uxor Henrici Leonis D. Mechelburgici, qui obiit anno 1329.
Stephanus Dux Bavariæ, obiit anno 1375.	Anna Uxor Henrici Ferrei Comitis Holsatiæ, qui obiit anno 1381.
Fridericus Dux Bavariæ obiit obiit anno 1393.	Gerardus Comes Holsatiæ, Dux Slesvicensis, obiit anno 1404.
Elisabetha Uxor Friderici I. Electoris Brandeburgici, qui obiit an. 1441.	Hedwigis Uxor Theodorici Comitis Oldenburgici, obiit anno 1440.
Dorothea Brandeburgica, maritus ejus ———	Christianus I. Rex Daniæ ob. an. 1482.

Fridericus I. Rex Daniæ obiit anno 1533.

Christianus III. Rex Daniæ	Adolphus Dux Holsatiæ in Gottorp. obiit anno 1586.
Joannes Dux Holsatiæ in Sunderburg.	Joannes Adolphus Dux Holsat. in Gottorp.

Philippus — Fridericus — Alexander | Fridericus Dux Holsatiæ in Gottorp. — Joannes.

Christianus in Glukhsburg & fratres — Joannes Bugislaus. — Christianus & fratres | Philippus Ludovicus — Christianus Albertus. — Joannes Augustus.

Christianus Adolphus.

§. XIX.

Origo Ducum Saxoniæ Lavenburgicorum ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ obiit anno 1358.	Anna Uxor Hermanni Longi Marchionis Brandeburgici, qui ob. an. 1308.
Leopoldus Probus Dux Austriæ obiit anno 1385.	Agnes Uxor Woldemari Electoris Brandeburd. qui obiit anno 1319.
Ernestus Ferreus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.	Catharina Uxor Magni Torquati Ducis Brunsuicensis, qui obiit anno 1371.
Margareta Uxor Friderici II. Electoris Saxoniæ, qui obiit anno 1464.	Catharina Uxor Erici III. Ducis Saxon. Infer. Lavenburgici, qui obiit an. 1419.
Albertus Dux Saxoniæ, qui obiit anno 1500.	Bernardus Dux Saxoniæ Infer. Lavenburg. obiit anno 1463.
Henricus Pius Dux Saxoniæ obiit anno 1541.	Joannes Dux Saxoniæ infer. Lavenburg. obiit anno 1507.
	Magnus Dux Saxoniæ infer. Lavenburg. obiit anno 1543.
Sibylla Ducissa Saxoniæ, cujus maritus———	Franciscus I. Dux Saxoniæ infer. Lavenburgici, obiit anno 1544.

Franc-

Franciscus II. Dux Saxoniæ infer. Lavenburgicus ob. an. 1543.

Franciscus Carolus, alij plures.

Augustus Dux Sax. inf. Lavenb.
Joannes Adolphus Dux Saxoniæ Infer. Lavenburg.

Julius Henricus
Franciscus Erdmannus, & fratres.

§. XX.

Origo Landgraviorum Leuchtenbergicorum ex Habspurgo-Austriacis.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Albertus I. Imperator.

Gutta Vxor Ludovici VIII. Comitis ab Oetting, qui obiit anno 1316.
Albertus I. ab Oetting Comes obiit anno 1337.
Ludovicus X. Comes ab Oetting, obiit anno 1354.
Imagina Vxor Alberti Landgravij Leuchtenb. flo. an. 1396.
Leopoldus Landgravius Leuchtenbergicus ob. anno 1436.
Fridericus Landgr. Leuchtenbergicus, ob. anno 14.
Joannes Landgr. Leuchtenberg. obiit anno 1531.
Georgius Landgr. Leuchtenberg, obiit anno 1555. Vxor —— Barbara Brandeburgica

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ obiit anno 1358.

Albertus III. cum Trica Dux Austriæ ob. an. 1395.
Albertus IV. Archidux obiit anno 1404.
Albertus II. Imperator obiit anno 1439.
Elisabetha Vxor Casimiri Regis Polon. ob. an. 1492.
Sophia Vxor Friderici V. Marchion. Brandeburg, qui obiit anno 1536.
Barbara Brandeburgica

Leopoldus Probus Dux Austriæ obiit anno 1386.
Ernestus Archidux obiit anno 1424.
Catharina Vxor Caroli Marchion. Badensis qui obiit anno 1475.
Christophorus Marchio Badensis, obiit anno 1527.
Bernardus Marchio Badensis, obiit anno 1566.
Philibertus Marchio Badensis obiit anno 1569.

Ludovicus Henricus Landgra. Leuchtenberg. ob. an. 1587.

Georgius Ludovicus Landgrav. Leuchtenb. obiit anno 1613. Vxor ———— Maria Salome Badensis

Georgius Fridericus Landgr. Leuchtenb.

Wilhelmus Landgr. Leuchtenb
Maximilianus Adamus Landgrav. Leuchtenberg.

Rudolphus Landgrav. Leuchtenberg.

§. XXI.

Origo Ducum Lotharingiæ ex Habspurgo-Austriacis.

Lotharingia à Lothario Rege filio Lotharij I. Imperatoris, nepote Ludovici Pij, pronepote Caroli Magni dicta est, cùm prius Austrasiæ pars esset. Habuit suos Duces ante Carolum Magnum sub nomenclatura Austrasiorum & Mosellanorum. Prima stirps ab Ansberto Romano, & Blithilde Clotharij Magni Regis Merovingici filia deducta vsque ad annum Christi 1075. perseveravit,

veravit, & in Gottofredo Gibbere Duce Lotharingiæ defecit, cujus ſoror Ida Ducatum & titulum ad Bononienſes Comites per connubium tranſtulit. Altera ſtirps per Euſtachium Bononienſem continuata in Jolanthe Duciſſa Andegavenſi nepte Caroli Audacis extincta eſt, translato Ducatu ad Renatum Guiſium cognatum, & maritum Jolanthis jam dictæ. Tertia denique ſtirps ab hoc Renato Guiſio ad hodiernos ſuperſtites Duces continuatur. Horum omnium ſeriem à Carolo M. parallelam Habſpurgicis ſalvâ horum prærogativâ hic libet exhibere.

Schema I.

Origo Ducum Lotharingiæ à Carolo Magno.

Chifflet. in Comment. Lothar.

Carolus Magnus Imperator.

Ludovicus Pius Imperator.

Carolus Calvus Imperator.

Ludovicus Balbus Imperator.

Carolus Simplex Rex.

Ludovicus Tranſmarinus Rex.

Carolus Dux Lotharingiæ exclusus à reg. per Hugonem Capetum, ob. an. 1001.	Mathildis Vxor Conradi Regis Burgundiæ.
Ermingardis Vxor Alberti I. Comitis Namureenſis.	Gerberga Vxor Hermanni Ducis Sueviæ.
Hadwidis Vxor Gerardi Alſatij Ducis Lotharing. ſuperioris, qui ob. circà an. 1070.	Mathildis Vxor Friderici II. Ducis Lotharingiæ Moſellanicæ, obiit anno 1024.
Itha Vxor Radepotonis Comitis Habſpurgici, qui ob. circà an. 1050.	Sophia Comitiſſa Barri Vxor Ludovici Comitis Montisbeligardi.
Wernerus I. Comes Habſpurgicus, obiit anno 1096.	Theodoricus Comes Montisbeligardi, obiit anno 1105.
Otto Comes Habſpurgicus, obiit anno 1110.	Rainaldus I. Comes Barri, obiit anno 1149.
Wernerus II. Comes Habſpurgicus, obiit anno 1130.	Reinaldus II. Comes Barri, obiit anno 1173.
Wernerus III. Comes Habſpurgicus, obiit anno 1159.	Theobaldus I. Comes Barri, obiit anno 1216.
Albertus Comes Habſpurgicus, obiit anno 1199.	Henricus II. Comes Barri, obiit anno 1240.
Rudolphus Comes Habſpurgicus, obiit anno 1232.	Theobaldus II. Comes Barri, obiit anno 1277.

Albertus Comes Habspurgicus, obiit anno 1240. | Henricus III. Comes Barri obiit anno 1301.

Rudolphus I. Imperator Habspurg. à quo omnes hodierni Archiduces. | Eduardus I. Comes Barri, obiit anno 1336.

Henricus IV. Comes Barri, obiit anno 1344.

Robertus I. Dux Barri, obiit anno 1351.

Jolanthe Barri hæres, Uxor Joannis Regis Aragoniæ qui obiit anno 1397.

Jolanthe Aragonia Uxor Ludovici Ducis Andegavensis, qui obiit anno 1416.

Renatus I. Dux Andegavensis & Barri, qui ob. an. 1482. Uxor Isabella Caroli Ducis Lotharingiæ filia hæres.

Jolanthe filia Renati & Isabellæ post fratrem hæres Lotharingiæ, Uxor Friderici Ducis Guisij, qui obiit an. 1470. ipsa verò anno 1483.

Renatus II. Dux Lotharingiæ & Barri, obiit anno 1508.

Antonius II. Dux Lotharingiæ & Barri, obiit anno 1544. | Claudius Dux Guisiæ, ob. anno 1550. caput Ducum Guisiæ, Meduanæ, Aumaliæ, &c.

Franciscus I. Dux Lothar. & Barri, obiit anno 1545. | Nicolaus Dux Mercurij Comes Vaudanimontis, ob. an. 1576.

Carolus II. Dux Lotharing. & Barri, obiit anno 1608. | Carolus Comes de Chaligny pater Henrici Marchionis de Moüy, & Francisci Episcopi Virdunensis.

Henricus Dux Lotharingiæ & Barri sine mascula prole. | Franciscus II. Dux Lothar. & Barri, ob. an. 1632. | Christina Uxor Ferdinandi Magni Ducis Hetruriæ.

Nicolea cujus maritus —— Carolus Dux Lotharingiæ. | Nicolaus Franciscus Dux Lotharingiæ.

Ferdinandus Philippus | Carolus Nicolaus.

Ex hoc Schemate licet per fæminas ter interrupta sit linea Ducum Lotharingiæ, apparet tamen quomodo hodierni Duces à Carolo Magno sanguinem participaverint, remanente Austriacis hâc prærogativa, quòd post Itham Radepotonis conjugem linea masculina in hodiernum diem nunquam sit interrupta. Jam verò ostendamus, quomodo ijdem Duces Lotharingiæ Originem trahant ex Habspurgo-Austriacis: de quo sit

Schema II. Tergeminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus.

Albertus I. Imperator. | Mechtildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ.

Alber-

Albertus II. Sapiens Dux Austriæ.	Elisabetha Uxor Friderici Athletæ Ducis Lotharing.	Rudolphus Bavarus Elector Palatinus.
Leopoldus Dux Austriæ.	Rudolphus Dux Lotharing.	Adolphus Palatinus Rheni.
Ernestus Archidux.	Joannes Dux Lotharingiæ.	Rupertus Palatinus Rheni.
		Rupertus Imperator.
Fridericus IV. Imperator.	Carolus Dux Lotharingiæ, Uxor —	Margareta Palatina.
Maximilianus I. Imperator.	Isabella Uxor Renati I. Andegavensis Ducis.	
Philippus I. Rex Hispaniæ.	Jolanthe Uxor Friderici Ducis Guisiæ & Vaudimont.	
Ferdinandus I. Imperator.	Renatus II. Dux Lotharingiæ.	
Carolus Archidux.	Antonius II. Dux Lotharingiæ.	Claudius Dux Guisius.
	Franciscus I. Dux Lotharing.	Franciscus Dux Guisius.
Ferdinandus II. Imp.	Carolus II. Dux Lotharingiæ.	Henricus Dux Guisius.
Ferdinandns III. Imp.	Franciscus II. Dux Lotharing.	Carolus Dux Guisius, familia extincta.
	Nicolaus Franciscus Lotharing. Dux.	

Eleonora Maria, cujus maritus — Carolus Nicolaus Dux Lotharingiæ.

Schema III. Tergeminum.

Maximiliauus I. Imperator Austriacus.

Philippus I. Rex Hispaniæ.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus.		Isabella Uxor Christiani II. Regis Daniæ.	
Carolus Archidux.	Leunora Uxor Gulielmi Ducis Mantuæ.	Christina Uxor Francisci I. Ducis Lotharingiæ.	
Ferdinandus II. Imper.	Vincentius Dux Mant.	Carolus II. Dux Lotharingiæ.	
Ferdinandus III. Imper.	Margareta cujus maritus —	Henricus Dux Lotha.	Franciscus II. Dux Loth.
	Nicolea Claudia cujus maritus —	Carolus III. Dux Lothuringiæ.	Franciscus Nicola. Dux Lotharing.
Eleonora Maria Vidua Michaëlis Regis Poloniæ, cujus maritus —			Carolus Nicolaus Dux Lotharingiæ.

§. XXII.

Origo Ducum Mantuæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema multiplex.

Albertus Comes Habspurgi, Landgravius Alsatiæ.

Elisabetha, aliis Agnes Uxor Eitelfriderici Comitis Zollerani.	Rudolphus I. Comes Habspurgi, Imperator, obiit anno 1291.	
Fridericus I. Burggrav. Norimberg. obiit anno 1290.	Agnes Uxor Alberti II. Ducis Saxoniæ, qui obiit anno 1312.	Mathildis Uxor Ludovici Severi Ducis Bavariæ, qui ob. an. 1294.

Fride-

Fridericus II. Burggrav. Norimberg. obiit anno 1330.

Albertus Burggrav. Norimberg. obiit anno 1357.

Fridericus IV. Burggrav. Norimb. obiit anno 1371.

Fridericus V. Burggravius, primus Marchio Brandeburgicus Elector, obiit anno 1441.

Joannes I. Alchimista Marchio Brandeburg. obiit anno 1464.

Barbara Brandeburgic Maritus

Elisabetha Uxor Obizonis VIII. Marchionis Estensis.

Alda Estensis Uxor Ludovici Gonzagæ Capitanei Mant. III. qui obiit anno 1382.

Franciscus Gonzaga Capitan. Mant. IV. qui ob. an. 1407.

Joannes Franciscus Gonz. Marchio I. Mantuæ ob. an. 1444.

Ludovicus Gonzaga March. II. Mantuæ, ob. an. 1478.

Ludovicus IV. Imperator Dux Bavar. obiit anno 1347.

Stephanus Fibulatus Dux Bavariæ, ob. anno 1375.

Joannes Dux Bavariæ, obiit anno 1397.

Ernestus Dux Bavariæ, obiit anno 1438.

Albertus III. Pius Dux Bavariæ, obiit anno 1460.

Rudolphus Gonzaga Princeps Castilionis.

Ludovicus Marchio Castilionis

Ferrantes seu Ferdinandus Marchio Castilionensis.

B. Aloysius Soc. JESU. — Christernus Marchio Castilionis, & poster.

FridericusGonzaga Marchio III. Mantuæ, ob. an. 1484. Ux. — Margareta Bavara.

Albertus sapiens Dux Bavariæ. Uxor Chunegundis Austriaca filia Friderici IV. Imperat.

Franciscus Gonzaga Marchio IV. Mantuæ, obiit anno 1519.

Fridericus Gonzaga Dux I. Mantuæ ob. anno 1540. die 28. Junij.

Franciscus Gonzaga Dux II. Mantuæ. Uxor Catharina filia Ferdinandi I. Imperatoris sine prole. — Ludovicus Gonzaga Dux Nivernensis per Uxorem. — Gulielmus Gonzaga Dux III. Mantuæ, obiit anno 1587. Uxor Eleonora filia Ferdinandi I. Imperatoris.

Carolus I. Dux Mantuæ VI. post Franciscum V. Uxor Catharina Lotharinga. — Vincentius Dux Mantuæ IV. & Montisferrati. — Anna (aliis Margareta) Uxor Alphonsi Ducis Ferrariæ.

Carolus II. Princeps Mantuæ mortuus ante patrem, cujus Uxor fuit — Maria hæres Ducatus Mantuæ.

Leonora Uxor Ferdinandi II. Imperatoris. — Franciscus Gonzaga Dux V. Mantuæ. — Ferdinandus Dux Mant. sine prole. — Vinceptius Princeps Mantuæ sine prole. — Ludovicus ob. infans.

Leonora Uxor Ferdinandi III. Imperatoris. — Carolus III. Dux Mantuæ VII. Uxor Clara Isabella Archidux Austriæ filia Leopoldi Principis Tyrolensis. — Franciscus Dux Niversius sine prole.

Carolus IV. Gonzaga Dux Mantuæ VIII.

Schema II.

Ferdinandus Justus Rex Aragoniæ & Siciliæ, obiit anno 1416.

Alphonsus Rex Aragoniæ & Siciliæ obiit anno 1458.

Ferdinandus Rex Neapolis & Siciliæ obiit anno 1494.

Leonora Vxor Herculis I. Ducis Ferrariæ, qui obiit anno 1505.

Isabella Vxor Francisci Gonzagæ Marchionis IV. Mantuæ

Joannes II. Rex Navarræ obiit anno 1479.

Ferdinandus Catholicus Rex Aragoniæ dein totius Hispaniæ obiit anno 1516.

Joanna Uxor Philippi Archiducis Aostriæ Regis Hispaniæ, qui obiit anno 1505.

Ferdinandus I. Imperator Austriacus obiit anno 1564.

Fride-

Fridericus Dux I. Mantuæ, obiit anno 1540.

Guilelmus Gonzaga Dux Mantuæ cujus Vxor —— Leonora Austriaca | Joanna Austriaca Ux. Franc. Magni Ducis Hetruriæ | Carolus Archidux Princeps Styriæ &c.

Vincentius Dux Mantuæ & Montisferati cujus Vxor —— Leonora Florentina.

Franciscus Gonzaga Dux Mantuæ Vxor Margareta Ducissa Sabaudiæ. | Leonora Mantuana Vx. Ferdinandi II. Imperat. | Leopoldus Archidux Tyrolensis Princeps

Maria hæres Mantuæ Vxor Caroli Ducis Nivernensis

Leonora Mantuana Vxor Ferdinandi III. Imperator: | Carolus III. Dux Mantuæ VII. Vxor —— Clara Isabella Austriaca.

Carolus IV. Dux Mantuæ.

§. XXIII.

Origo Ducum Megapolensium ex Habspurgo-Austr.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit an. 1308.	Agnes Vxor Alberti II. Electoris Saxoniæ
Albertus II. Sapiens Dux obiit anno 1358.	Anna Vxor Henrici Leonis Ducis Megapolitani seu Mechelburgici.
Albertus III. Dux Austriæ, obiit anno 1395.	Albertus Dux Megapolitanus obiit anno 1380.
Albertus IV. Archidux, obiit anno 1404.	Magnus Dux Megapolitanus, obiit anno 1384.
Albertus II. Imperator, obiit anno 1439.	Joannes Dux Megapolitanus obiit anno 1419.
Elisabetha Vxor Casimiri Regis Poloniæ, qui obiit anno 1492.	Henricus Pinguis Dux Megapolitanus obiit anno 1447.
Sophia Vx. Friderici Burgravii Norimbergensis March. Brandeb. ob. an. 1536.	Magnus III. Dux Megapolitanus, obiit anno 1507.
Albertus Marchio Brandeburg. obiit anno 1563.	Albertus Dux Megapolitanus, obiit anno 1567.
Anna Sophia, cujus maritus ——	Joannes Albertus Dux Megapolita: obiit anno 1476.

Joannes Dux Megapolitanus, obiit anno 1593.

Adolphus Fridericus Dux Mechelburgicus Schwerinensis natus an. 1589.	Joannes Albertus Dux Mechelburg. Gustraviensis natus an. 1590. ob. an. 1636.
Christianus. Carolus. Joan. — Georg. Gustavus-—Adolphus, & sorores.	Joannes—Christoph. Carolus—Henricus Joannes—Christianus. Gustavus—Adolph. &c.

§. XXIIII.

Origo Ducum Sabaudiæ ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Tergeminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.	Gutta Vxor Wenceslai Regis Bohemiæ, qui obiit anno 1305.	
Albertus II. Sapiens Dux Austriæ, obiit anno 1358.	Elisabetha Vxor Joannis Cæci Regis Bohem. qui obiit anno 1346.	
Leopoldus Probus Dux Austriæ obiit anuo 1386.	Gutta Vxor Joannis Regis Franciæ, qui obiit an. 1364.	Carolus IV. Lucelburgicus Imperat. obiit anno 1378.
Henn. P. 1. fol. 161. Ernestus Archidux Austriæ, obiit anno 1424.	Joannes Dux Bituricensis, obiit anno 1416.	Margareta Vxor Amadæi VI. Comitis Sabaudiæ, qui ob. an. 1373.
Fridericus IV. Imperator, obiit anno 1493.	Gutta Bituricensis, ejus maritus —	Amadæus VII. Comes Sabaudiæ obiit anno 1388.
Maximilianus I. Imperator, obiit anno 1519.	Amadæus VIII. Dux I. Sabaudiæ, idem Felix Papa V. in Schismate, obiit anno 1452.	
Philippus I. Rex Hispaniæ, obiit anno 1505.	Ludovicus Dux Sabaudiæ, obiit anno 1462.	
Carolus V. Imperator, obiit anno 1558.	Philippus Bressæus Dux Sabaudiæ obiit anno 1498.	
Philippus II. Rex Hispaniæ, obiit anno 1598.	Carolus Dux Sabaudiæ, obiit anno 1554.	
	Emanuel Philibertus Dux Sabaudiæ, obiit anno 1580.	
Catharina Austriaca, cujus maritus —	Carolus Emanuel Dux Sabaudiæ, obiit anno 1630.	

Victor Amadæus Dux Subaudiæ. obiit anno...

Carolus Emanuel Dux Sabaudiæ.	Henrietta Adelheidis Uxor Ferdinandi Mariæ Ducis Bavariæ.

§. XXV.

Origo Ducum Vinariensium seu Weinmariensium ex Habspurgo-Austriacis.

Schema Geminum.

Rudolphus I. Imperator, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator obiit anno 1308.	Margareta Vxor Theodorici IX. Cliviæ Comitis obiit circa annum 1290.
Albertus II. Sapiens Dux obiit, anno 1358.	Theodoricus X. Cliviæ Comes, obiit anno 1325.
Leopoldus Probus Dux obiit anno 1386.	Margareta Vxor Adolphi IX. Marcani qui obiit anno...
Ernestus Ferreus Dux, obiit anno 1424.	Adolphus Marcanus Comes Cliviæ, obiit anno 1389.
*	X

Margareta Vxor Friderici II. Elector. Saxoniæ qui ob. anno 1464. — Adolphus Dux Cliviæ I. obiit anno 1443.

Ernestus Elector Saxoniæ obiit anno 1486. — Joannes I. Dux Cliviæ. obiit anno 1481.

Joannes Elector Saxoniæ, obiit anno 1532. — Joannes II. Dux Cliviæ obiit anno 1521.

Joannes III. Dux Cliviæ ob. an. 1539.

Joannes Fridericus Elector Saxoniæ Exauctoratus, Vxor ———————— Sibylla Clivia, obiit anno 1554.

Joannes Wilhelmus Dux Saxoniæ obiit anno 1573.

Joannes Dux Saxoniæ Weinmariensis obiit anno 1605.

Ernestus Dux Saxon. Weinmariensis — Bernardus Dux Saxon: Weinmariensis obiit anno 1639.

Fridericus natus 1646. — Joannes Ernestus Dux Vinariensis.

§. XXVI.

Origo Ducum Wirtenbergiæ ex Habspurgo-Austr.

Schema Tergeminum.

Rudolphus I. Imperator Habspurgicus, obiit anno 1291.

Albertus I. Imperator, obiit anno 1308.

Albertus II. Sapiens obiit anno 1558. — Anna Vxor Hermanni Longi Marchionis Brandeburgici, qui obiit anno 1398.

Albertus III. cum Trica obiit anno 1395. — Leopoldus Probus D. — Brigitta Vxor Henrici Com. Hennenbergici qui obiit anno 1347.

Albertus IV. Mira bilia mundi ob. anno 1404. — Ernestus Ferreus Arch. — Elisabetha Vxor Eberhardi Com. Wirtenbergici. qui obiit anno 1393

Albertus II. Imperator obiit anno 1439. — Fridericus IV. Imp. — Ulricus Comes Wirtenbergicus, qui obiit anno 1377.

Elisabetha Uxor Casimiri Regis Poloniæ obiit an. 1492. — Chunegundis Uxor Alberti Ducis Bavariæ — Eberhardus Comes Wirtenbergicus, obiit anno 1417

Eberhardus Comes Wirtenb. obiit an. 1431.

Barbara Uxor Georgij Ducis Saxoniæ, qui ob. an. 1539. — Sabina, maritus ———— Ulricus Comes Wirtenbergicus, obiit anno 1450.

Christina Uxor Philippi Landgravij Hassiæ, qui obiit anno 1567. — Henricus Dux Wirtenbergiæ, obiit anno 1519.

Barbara Hassa cujus maritus ———————— Georgius Comes Montisbelicardi obiit anno 1558.

Fridericus Dux Wirtenbergiæ obiit anno 1608.

Ludovicus—Fridericus. — Joannes—Fridericus Dux, obiit an. 1628 — Julius—Fridericus.

Georgius Dux in Monpelgar. — Joan. Fridericus Dux in Neustatt. — Joan. Eberhardus natus anno 1614. — UlricusDux. — Sylivus Nimrod. — Manfredus.

Joannes Fridericus. — Wilhelmus—Ludovicus. — Carolus Dux Wirtenb. in Munsterberg. — Fridericus Dux Wirtenb. in weilding.

Atque

Atque hæ ſunt Principales viginti quatuor in Europa familiæ, quæ omnes ex Habſpurgo-Auſtriacis originem ſuam trahunt, vt hactenus oſtenſum eſt. Siquæ aliæ ſub alijs nomenclaturis ſuperſunt, vel ad has ſpectant, vel pari ratione poſſent ab eadem radice deduci. De ſingulis relatis plura poſſent ſchemata confici, ſed nolumus omnem aliis laborem præcerpere. Signamus digito viam, quam poſteri premant. Interim ex his perſpicuè eluceſcit quàm verè de ſua familia Auſtriaca olim dixerit Fridericus IV. Imperator Erneſti Ferrei filius: *Nulla Germaniæ domus illuſtris eſt, quæ noſtram familiam ſanguine non attingat.*

Frid. IV. ap. Freher. To. 2. pag. 21. & Chifflet. in Lumin. Præ-ogat. f. 330.

CAPUT IV.

SEXTA PRÆROGATIVA.

Jure natalium Habſpurgo-Auſtriaci Orbis Monarchæ & primo geniti Caroli Magni.

NOn prætendo aſſerere, quòd Romanum Imperium Habſpurgo-Auſtriacis hæreditarium ſit. Nam hactenus id ipſimet fatentur à liberis Electorum votis dependere, idque eâ ratione vltrà duo ſecula abſq; interruptione obtinuerunt; ſed oſtendere eſt animus eos tot regna, & Provincias jure ſanguinis in ſuam Domum collegiſſe, vt meritò orbis Monarchæ dici debeant; præſertim ſi adnumeres etiam illa regna, & Provincias, quæ illis quidem natalium jure deberentur, ab alijs tamen ſeu violentâ manu, ſeu venditionis, donationis, tranſactionis titulo detinentur. Certè nulla eſt in orbe Principalis familia, quæ tam latè ſuos limites extendiſſet: imò ne Roma quidem orbis Domina nuncupata, vnquam tot gentes tot regna ſub jugum miſit, & ſibi tributaria effecit, quot Habſpurgo-Auſtriaci, hæreditario jure conſecuti ſunt. Veriſſimè dixit ad Philippum III. Auſtriacum Hiſpaniarum Regem Dominicus Baudius Leidenſis Academiæ Hiſtoriarum Profeſſor, eum eſſe *Maximum regnatorem terrarum, qui latiùs imperitet quàm unquam Romanæ potentiæ Majeſtas ſeſe propagarit*: quam veritatem aliquot §§. complectemur.

Baud. lib. 2. Induc. Belg.

§. I.

Oſtenditur obiter Habſpurgo-Auſtriaca potentia authorum ſuffragiis.

I. DE vtraque Domo Germana & Hiſpana, ſeu potius de vtraque potentia vnius Domûs Habſpurgo-Auſtriacæ loquimur; vtpote, quæ alterâ manu Orientem, alterâ occidentem complectitur, quod olim de Alexandro Magno dixerunt Scythæ. Germana Auſtria, vt à majoribus ad minora deſcendamus præter Imperium Romanum, cui electiva poteſtate, vltrà duo ſecula continuatâ felicitate præeſt, legitimo jure Regna etiam poſſidet, Bohemiæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ, licet jam hoſtili manu truncata, & majori ex parte occupata, Chumaniæ Ramæ, Serviæ, Gallitiæ, Lodomeriæ,

meriæ, Romaniæ, Bulgariæ, quæ olim omnia separata erant regna, & à regibus Vngariæ in vnum collecta. Cœteras Provincias, Ducatus, Marchionatus, Comitatus si consideres, non vni sed pluribus regnis suffecerint. Nicolaus Vernulæus eleganter de potentia Austriaca disserens: *Ejus*, inquit, *potentia tanta est, vt nec major olim Romanorum fuerit, nec hodie vllorum Principum sit aut Regum. Orientem enim vnâ, occidentem alterâ manu tenere videtur. Et ille temporum sol parens, dum alijs occidit, semper in aliqua Gentis Austriacæ Provincia oritur, & diem facit. Noctem nescit tantum Imperium, quod alicubi diem semper habet.* Pergit deinde summatim complecti Germano-Austriaca Regna & Provincias: *Si consideremus Germaniam, in ea Ferdinandus Austriacus, præter Hungariæ Bohemiæque regna, Austriam, Dalmatiam, Croatiam, Sclavoniam, Styriam, Carinthiam, Carniolam, Moraviam, Silesiam, Lusatiam, Wirtenbergiam, Ergoviam, Tyrolim, Elsatiam, opulentas omnes & amplas Provincias possidet, suoque Imperio complectitur. Et quanquam inter Principes Austriacos eæ aliquando Regiones dividantur, tanta tamen concordia est, ut omnium sit, quod singulorum est, & plurium opes vnius familiæ potentiam constituant.* Vernul. Apol. Austr. cap. 8.

II. Distinctius aliquantò Piespordius, & post eum Ehingerus recensuit dominia Domûs Habspurgo-Austriacæ, quæ olim nondum adulta Imperio possidebat; ea libet hic eâdem serie exhibere. Piesp. in stemm. Austriac.

Stirps Rathbotina seu posteritas Radepotonis Comitis Habspurgici olim possedit, post divisionem cum Landolo seu Lanzelino fratre Radepotonis.

Landgraviatum Alsatiæ.
Vindonissam, & tractum Altenburgicum.
Habspurgensem. | Lauffenbergensem. | Seckingensem. | Latobrigæ. } Comitatus.
Lentzburgensem. | Aquensem sive Badensem in Helvetia. | Kiburgensem. | Ergoviæ. | Rhynfeldensem. } Comitatus.
Sempachum. | Surbsejum. | Tugium. | Waldishuetam. } Oppida & Dominia.
Lucernensem. | Suitiorum. | Vnterwaldensem. | Vriorum. } Præfecturas.

Castra & Arces penè sine numero, ex quibus ipsa familia condidit Habspurgum, Scharffensteinam, Waldshuetum cum oppido, &c.

Stirps Landolina eodem tempore possidebat.

Landgraviatum Brisiacæ & Brisgoviæ.
Ducatum Alemanniæ.
Vchtlandiam. | Turgoviam. | Mortinoviam. | Antuates. | Aventicos. | Valesios. } Provincias.
Ducatum Teccensem.
Ducatum Zäringensem.
Burgdorffensem. | Thunensem. } Comitatus.
Tigurinam Præfecturam.
Genevæ. | Seduni. | Lausanæ. } Advocatias.

Condidit Urbes Bernam, Friburgum utrumque Brisgoviæ & Uchtlandiæ, Burgdorffium, & Villingam in Harcinia oppida, Zaringense castrum, & alia.

Utraque verò familia fundavit, ac dotavit Abbatias, & Monasteria sequentia:

1. S. Trudperti in Brisgovia, Abbatiam, Monasterium & oppidum.
2. Monasterium Gengenbacense.
3. Waldkirchense in nigra Sylva Vestalium, ad quod nisi Ducissis, & Comitissis aditus olim non patebat.
4. S. Cyriaci Sultzbergense in Brisgovia.
5. Albæ Augiæ, vulgo Weissenau.
6. Ottmarsheimense in Alsatia.
7. Murense in Ergovia.
8. Horti olivarum propè Rhynfeldam.
9. S. Petri in nigra sylva.
10. Omnium Sanctorum propè Oberkirchen.

Hæc Piespordius cum Ehingero enumerarunt, & plura potuissent addere, si curiosius investigassent. Quanquam hæc ipsa in unum collecta, & à Comitibus tunc nondum ad Imperium evectis Habspurgicis possessa, & fundata, Regalem quandam æquabant, & arguebant potentiam. Quanta verò postea adjecerint Radepotonis, & Landoli posteri, quanta Rudolphus Imperator ejusque progenies, singillatim explicari vix possit.

III. Enumeremus tamen nonnulla quæ Rudolphus ad Imperium evectus, & ejus posteri possederunt; nempe

Fugger in Speculo lib. 1. cap. 5.

1. Habspurgum castrum & Comitatus ad quem spectabant Waldkirchium, & Bürkhena civitates, & Limburgum castrum.
2. Waldshucta civitas.
3. Lauffenberga civitas & Comitatus.
4. Sekinga civitas, & Monasterium.
5. Rhinfelda ciuitas, & Comitatus.
6. Havensteina civitas.
7. Pons Arulæ, seu Bruckha civitas.
8. Königsfelda Monasterium, cum Advocatia.

In Helvetia possederunt sequentia ordine Alphabeti adducenda.

Aravia civitas in Ergovia.
Arburgum civitas, & Castrum.
Biberſteina castrum, & oppidum.
Bremgartum civitas in Turgovia.
Eremus vicus cum Monasterio, & Advocat.
Erlibacum Advocatia.
Glarona oppidum.
Grüninga civitas, & castrum.
Mellinga civitas in Argovia.
Oberhoffen vicus in Argovia.
Ottelfinga vicus in Turgovia.
Rottenburga civitas & castrum in Turgovia.
Schwarzenbacum civitas & castrum in Turgovia.
Sempacum civitas in Ergovia.
Signavia civitas & castrum in Ergovia.
Surbsejum civitas ibidem.
Thalwilla vicus.
Untersejum civitas in Ergovia.
Uspüna castrum in Ergovia.
Wagenthalia Provincia infra Lucernam, ubi Meyenberga, Richenseium, Vilmeringa, Sunsium, & alia loca.
Wartenberga triplex castrum in uno monte prope Basileam.
Wesena civitas in Turgovia.
Wettinga Monasterium cum Advocatia.
Wildeck castrum in Buchgovia.

Wal-

Walhusium civitas in Ergovia.
Wurmbsbachium Cœnobium Vestalium fundatum à Wernero Com. Habsp. & ejus fratre Rudolpho Episcopo Constantiensi.
Zoffinga civitas in Ergovia.
Zugium vel Tugium civitas.

Hæc omnia immediatè subjecta erant Habspurgicis. Accessit sub Rudolpho Imperatore.

Kiburgum Comitatus Anno 1264.
Andelfinga Castrum.
Diessenhovium civitas in Turgovia.
Frauenfelda Metropolis Turgoviæ.
Steckborna civitas Turgoviæ.
Windeckhium castrum.
Witodurum, vulgo Winterthur civitas.
Badensis. } Comitatus.
Lentzburgensis. } Comitatus.
Thietikovensis Advocatia.
Burgdorffium metrop. in min. Burgundia.
Friburgum metropolis in Uehtlandia.
Hohenberg. } Comitatus.
Nellenburg. } Comitatus.
Sonnenberg. } Comitatus.
Veldkirchium. } Comitatus.
Rapperswila civitas & castrum. } Comitatus.
Nidovia civitas & castrum cum } Comitatus.
Hutwila civitas. (annexis.
Thuna civitas in Ergovia.

Seqvuntur nunc ea quæ Habspurgici consecuti sunt, vt Austriæ Duces, & Archiduces in Helvetia, & vicinis regionibus.

Brisacum civitas & fortalitium.
Bulachium civitas.
Friburgum civitas Brisgoviæ.
Kronovia Officium liberum, Castrum, & Advocatia.
Lucerna Metropolis Ergoviæ.
Neoburgum civitas Brisgoviæ.
Pfyrctha Comitatus, vrbs, & castrum.
Regensperga civitas & castrum.
Schaffhusium metropolis in Klettgovia.

Præter hæc possedit Rudolphus Alsatiæ superioris majorem partem, Sundgoviam, & alias Provincias ac Dominia. Posteri ejus Austriaci consecuti sunt Regna & Provincias.

Hungariæ regnum, cui alia adjuncta,
Dalmatia. } Regna.
Croatia. } Regna.
Slavonia. } Regna.
Bossna. } Regna.
Bulgaria. } Regna.
Lodomiria. } Regna.
Servia. } Regna.
Rama. } Regna.
Galitia. } Regna.
Chumania. } Regna.
Austria Archiducatus, superior & inferior.
Styria. } Ducatus.
Carinthia. } Ducatus.
Carniolia. } Ducatus.
Bohemia Regnum, cui annexa Moravia Marchionatus.
Silesia superior & inferior. } Principatus.
Lusatia. } Principatus.
Misnia. } Principatus.
Suevia. } Ducatus.
Wirtenbergia. } Ducatus.
Teckhium. } Ducatus.
Burgovia Marchionatus.
Tyrolis. } Comitatus Principales.
Goritia. } Comitatus Principales.
Cillia. } Comitatus Principales.
Istria. } Dominia.
Liburnia. } Dominia.
Marcha Slavoniæ. } Dominia.
Portus Naonis. } Dominia.
Marca Tarvisina. } Dominia.
Salinæ. } Dominia.

Hæc ferè in titulo suo complectebatur Ferdinandus I. Imperator, & frater ejus Carolus V. præter alia, quæ Maximilianus I. Imperator per connubium cum Maria Burgunda, & postmodum ejus filius per connubium cum Joanna Hispaniarum hærede suæ adjecerunt familiæ: ille septendecim Provincias, hic viginti quinq; regna, crescente velut ad omnem cæli cardinem Austriaca potentia, intra seculi vnius dimidium. Quæ paulò clarius ex Philippi Regis Catholici titulo colliges hac serie apud Jo. Jacobum Chiffletium. Chifflet Vind hispan.

Philippus Dei gratiâ Rex.

1. Castellæ.
2. Aragoniæ.
3. Legionis,
4. Utriusq; Siciliæ,
5. Jerusalem.
6. Portugalliæ,
7. Navarræ,
8. Granatæ,
9. Toleti,
10. Valentiæ,
11. Galitiæ,
12. Majoricarum,
13. Hispalis,
14. Sardiniæ,
15. Cordubæ,
16. Corsicæ,
17. Murciæ,
18. Giennis,
19. Algarbiorum,
20. Algeziræ,
21. Gibraltaris,
22. Insularum Canariarum,
23. Indiarum Orientalium,
24. Indiarum Occidentalium, &
25. Terræ firmæ.

Hæc Regna.

1. Archidux Austriæ,
2. Dux Burgundiæ,
3. Lotharingiæ,
4. Brabantiæ,
5. Limburgi,
6. Luxenburgi,
7. Geldriæ, &
8. Mediolani.

Hi ducatus præter alios Austr. Germanæ.

1. Comes Habspurgi,
2. Flandriæ,
3. Artesiæ,
4. Burgundiæ Palatinus,
5. Tyrolis,
6. Hannoniæ,
7. Hollandiæ,
8. Zelandiæ,
9. Namurci, &
10. Zulphaniæ.

Hi comitatus præter alios Germanæ Aust.

1. Princeps Sueviæ,
2. Marchio S. R. Imperij.
3. Dominus Frisiæ.
4. Salinarum,
5. Mechliniæ,
6. Civitatum & Provinciarum Ultrajecti,
7. Transiselanæ, &
8. Groningæ,

Dominator in Asia,& Africa.

Quidni licuisset scribere Dominator in America, Asia, Africa & Europa, cùm nulla sit harum partium, in qua non jure obtineat Regnum aliquod, & plures Principatus? Quomodo & quando singuli Principatus & regna ad Austriacam Domum pervenerint alij prosequuntur: de quo videri potest Author Phosphori, Jo: Georg. Kieffer, alij.

Auth. Phosphori. P. 2. cap. 14. Kieffer. Differt. Polit. 2.

IV. Porrò ex hac tanta titulorum & regnorum congerie mirum videri non debet, quòd Austriacis Hispanis addatur prædicatum REGUM MAXIMI. Onuphrius Panuinus in Dedicatoria ad Philippum II. hac vsus est inscriptione: REGUM MAXIMO, *Philippo Austrio, Imp. Cæs. Caroli V. F. Regi Catholico, & Orthodoxæ fidei defensori.* Carolus Scribanius S. I. vir ingenij vasti, & prudentiæ rarissimæ, in institutione Principis Christiani inscripsit: PHILIPPO IV. REGUM MAXIMO: quod cum mirè Gallis displicuisset, altera operis editione substituit hanc titulum æquivalentem: *Philippo IV. Catholico, Hispanico Austriaco, surgentis & occidentis solis Indico, Germanico, Belgico, cis & vltra Pharum Siculo, Burgundico, Insubrico, Sardico, Balearico, Hierosolymitano, Canarico, Corsico, Asiatico, Africano, Regi, Archiduci, Principi, Marchioni, Comiti, Insularum, Oceani Domino.* Hæc inscriptio vt benè observat Chiffletius à priore non aliter differt, quam definitio à definito, Haud dubiè enim MAXIMUS censendus est REGUM, qui comparatione aliorum Regum, & plura possidet & amplio-

Onuph. Dedic. To. 1. Annal. Scriban. Instit. Princ. Dedicat.

ra

ra Regna. Ostendant his paria alij Reges. & verebuntur scriptores addere vocem *Maximus* ad nomen Regum Hispanorum. Sed nihil dubius de hac magnitudinis eminentia Joannes Solorcanus, in opere de Indiarum jure sic inscripsit: D. *Philippo IV. Hispaniarum & Indiarum* REGI *optimo*, MAXIMO *id est omnium ferè Nascentis obeuntisq; solis Regionum Imperatori semper Augusto* quem mox etiam appellavit. *Regum omnium quos sol vnquam aspexit Augustissimum ac potentissimum.* Similiter Augustinus Barbarosa operi de jure Ecclesiastico vniverso Lugduni in Gallijs impresso cum privilegijs Urbani VIII. Pontif. Max. & Ludovici XIII. Regis Galliæ præfixit hunc titulum: *Philippo IV. Regi Catholico, Hispaniarum & Indiarum Regi invictissimo S. R. I. gladio, clypeoque Maximo, Fidei defensori acerrimo, inconcusso veræ Religionis fundamento*, REGUM MAXIMO. Accedit justi Lipsij Belgicæ Suadæ oraculum: qui ait *Datam & demissam è cœlo familiam Austriacam ad Imperia terrarum.* Deinde alloquens Philippum IV. *Ab orbe condito non fuit, qui major in re aut spe fuerit, quam Te fata videntur destinasse: Præest jam dudum* MAXIMUS REGUM, *Pater tuus tot Regnis in vtroque orbe jura reddit, veteri & novo.* Denique insigne est illud Austriacæ Domus Elogium apud Gasparem Gevartium: *Ejus ea est Imperii magnitudo & vastitas, vt nullo non momento sol Regionem aliquam ditioni ejus subjectam permeet ac illustret, quacunque cœli parte die noctèque voluatur: quod de nullo maximorum Imperatorum aut Regum, quotquot olim fuere, vel modo supersunt, revera dici potest. Quin imò asserunt, non ita pridem regem Persarum ad Hispaniarum Regem literas misisse cum hac inscriptione. REGI QUI SOLEM HABET PRO GALERO. Quod nempe nunquam non populorum aliquorum coronæ Hispanicæ subditorum, latèque per orbem terrarum sparsorum, vertici sol incumbat.* Supra omnia est, quod de Carolo V. pronuntiavit Paulus Papa III. *CAROLVS Cæsarum MAXIMVS*: quod aliquando me legisse & scripsisse memini. Absit itaque omnis aliorum Regum cum Austriacis æmulatio: quod res sole clarior eloquitur, nulla tollit invidia.

Solorcan. de India. jure.

Barbosa de Jure Eccles. dedicato.

Lips. præf. in Admiran.

Gevart. in Pompa Introit. Ferd. Inf.

In Campo Lilio Kieff. in Differt. Polit. Lequile piet. Austria P. 3. fol. 301.

V. Accedit huic Habspurgo-Austriacæ potentiæ etiam jus natalium in Imperium Orientale. Nam in confesso est à Barbaris violentâ manu occupatum, quòd jam Balduinus Flander suæ familiæ asseruerat: Balduini verò Constantinopolitani Imperatoris hæredes, extinctâ proximâ cognatione, quis nescit fuisse nisi Flandriæ Comites & Burgundiæ Duces, quibus legitimo hæreditatis titulo per Maximilianii I. Austriaci cum Maria Burgunda connubium, nunquam posteà interruptâ serie Habspurgo-Austriaci successerunt. Jam si etiam avulsas alias à Domo Augusta Provincias, vt Helvetiam, Alsatiam, Hollandiam &c. contempleris, fatebere jure natalium vni huic Domui deberi, adeòque hoc jure totum penè orbem Austriacæ Monarchiæ subjectum esse. Nolo his immorari, ad alia propero.

Chifflet. in Alsat. Vindic. Kieffer. In Differt. Polit.

§. II.

Unde Habspurgo-Austriacæ Domui tanta potentia inquiritur.

SI humanis momentis expendamus Habspurgo-Austriacam potentiam, fastos solum consulamus, & deprehendemus, vti omnia à parvis initijs in

 hanc

hanc crevisse magnitudinem. Primi Vindonissæ & Altenburgi Comites feræ posteritatis felicitati præluserunt connubijs, vt verissimum sit illud Poëticum vulgo cani solitum.

Bella gerant alij, tu felix Austria nube.

Piesp. in Stemm. Austriaco. Schem. 2.

De Ottoberto I. Comite Altenburgico Piespordius: *Harcyniam sylvam & adjacentia quædam loca suâ virtute consecutus est. In hæreditate materna vltra Rhenum Streichburgum condidit. Nomen ab ipso habet amœnissima Alsatiæ vallis Ottbertina, vulgo Ottbrechtstall dicta.* De ejus filio Babone idem Author: *Bobelheim, Bebenhausen, & Besdorff in Alsatia ab illo condita fuisse, aut nomen sumpsisse conjectura est.* Id ex Lazio desumpsit, qui priorità opinatus est. De Amprincto Guillimannus, quem Babonis fratrem fuisse suspicatur potiùs quàm filium: *condidisse*, ait, *Ampringesburgum; Rothardum, quem alij Rothertum, alij Rotbertum nominant, Rotharsburgum.* De Ramprechto Hettoberti filio Rothardi vel Rotherij nepote idem Piespordius ex Ponto Heutero: Possedit quidquid eo tempore juris & ditionis Habspurgicæ erat per Sueviam Alsatiam, Helvetiam, Brisgoviam, Harcyniam sylvam, in monte Jovis, & alibi, quidquid olim Dux Attico ejusque filia S. Ottilia, & eorum posteri in Alsatia possederunt. Hæc dubio procul Oeconomicæ fuerunt industriæ, quibus institêre posteri Guntramus I. Luithardus, Luitfridus & alij.

Laz. Comm. Gen. Austr. Guill. Habs. lib. 3. c. 2.

II. *Guntramus I.* in valle Trudpertina Scharffensteinam arcem condidit. Luitfridus ejus nepos, quæ possederit partim hæreditate paternâ, partim fortè suâ industriâ comparata, colligitur ex instrumento dotationis Cænobij S. Trudperti, in quo hæc referuntur: *A monte Samba vbi oritur Nymaga cum montibus collibus, pratis, pascuis, sylvis, vallibus &c. ab ortu supradicti fluminis, vsque ad fluvium Nezimbach, ex vtraque parte montium &c.* Deinde post nonnulla ex *alia mea hæreditate in Mortonavua in Bichinchaim, & in Wittrillinbach, & in Gamiansburst in Alsatia, & in Bergheim, & in Limenhusen &c. in Nordtgove Kuriginshoven, in Sundgovue in Suovamsheim, in Egenesheim &c. in Suadhove, & in Hundelsheim &c.* Et hæc solùm ex quibus donatio facta: cœtera verò, quæ sibi & filijs reservavit hic non nominantur. Magnæ tamen, jam tunc fuisse potentiæ Habspurgicos, vel ex hoc satis colligitur. De Guntramo II. hæc rursum habet Piespordius: *Ditionum & opum Habspurgicarum solus hæres factus Divitis cognomen meruit. Fuit Princeps magni nominis & potentiæ, cujus limites fuerunt ab Ergovia, vsque ad lacum Brigantinum, & hinc vltra in Hercyniam sylvam, indeq; in Helveticorum interiores agros, quos hodie confœderatæ civitates Helveticæ obtinent.* Et alibi eum nominat: *Alsatiæ & Brisiacæ Landgravium, Nordtgoviæ, Turgoviæ & Ergoviæ Principem.* Vereor vt ille titulus Landgravij anticipatus sit in Guntramo; quià posterioribus annis videntur hæ nomenclaturæ excogitatæ, & fortè Adelbertus Rudolphi I. proavus primus eo honore ab Imperatoribus auctus est, vti videtur ex diplomatis colligi. Quanquam Weberus & cum eo Kieffer asserant hunc titulum pridem Hunifrido Comiti attributum fuisse.

Instrum. Luitfri. ap. Guillim. cit. fol. 92.

Piesp. in Tab. Stemm.

Web. Adam Austr Diss. 2. Kieff Dissert. Polit. q. 15. fol. 88.

III. Guntramo successit filius *Bezo* seu *Landolus*, qui opes plurimum auxit, vt ejus deinde filij Landolus alter & Rapato divisâ hæreditate Principibus pares

pares viderentur; imò Landoli filius Bertholdus Zaringâ conditâ, etiam Ducis titulum in nepote Bertholdo conſequeretur. Qui etiam Dux Carinthiæ deſignatus, pro Carinthia alia in compenſationem dominia accepit. Nam ex Uxoris dote Alemanniæ Dux & Comes Rhynfeldenſis factus cum adverſarium haberet Fridericum Suevum, Cæſaris arbitrio, illas partes Allemanniæ obtinuit, quæ ad Rhenum, Harcyniæ, Turgoviæ, Neckargoviæ, Mortinoviæ erant, in primis Præfecturam Tigurinam, & quidquid in ea juris & advocationis Imperialis eſſet, quæ tam ipſe quam poſteri poſſiderent. Tunc etiam Zaringiæ Dux nominatus ad poſteros nomen tranſmiſit. Rapatonis abnepos Albertus Dives, de quo certo conſtet, ex ſigillo ſe Landgravium Alſatiæ nominavit, qui etiam multas per Ithæ Pfullendorffenſis connubium poſſeſſiones adjecit familiæ, pro quibus illi Fridericus Imperator, attribuit Tietecum, Slierum, Urdorffum & alios vicos. Acceſſerunt etiam Kiburgenſium opes per Richenſam Habſpurgicam de quibus fusè Guillimannus. Fallitur verò Pallavicinus qui, per Hedwigem Rudolphi I. Imperat. matrem acceſſiſſe ait Habſpurgicis Alſatiam, quâ pridem ante potiti ſunt.

Fieſp. cit. & Guill. lib. 5. c. 1

Pallavic. in Cæſarib Auſt. dedic.

IV. Quæ verò & quanta poſt Rudolphum ad Imperij thronum evectum Habſpurgo-Auſtriaci conſecuti ſint per matrimonia, longum eſſet enucleare. Paucis complectitur potiora dictus Pallavicinus: Auſtriam confineſque Principatus Habſpurgicæ familiæ Eliſabethæ cum Alberto I. nuptiæ conjugarunt. Nata ſunt eodem gemella partu Hungariæ & Bohemiæ regna Alberto II. honorifico, ex altera Eliſabetha Sigiſmundi Cæſaris filia, ancillantibus magnæ duorum regnorum Soboli Luſatia, Sileſia, Moravia, alijſque opulentiſſimis Provincijs. Eadem nuptiali jure renata ſunt Ferdinando I. Cæſari ex Anna Uladislai Hungariæ, & Bohemiæ Regis filia. Burgundia ſeptendecim Provincijs Belgicis ſtipata ceſſit Maximiliano I. in dotalem hæreditatem ex Maria auſpicatiſſimi nominis Caroli Audacis Burgundiæ Ducis Principiſque Belgarum filia. Hiſpana Monarchia mortalis apex potentiæ, vtriuſque Solis purpura illuſtris, ex tot regnorum pondere gravi ſceptro potens, terrarum mariumque ambitu, cæli Zonis, imò ipſo cœlo omniumque ſtellarum ſerto coronata, in Joanna Ferdinandi & Iſabellæ Catholicorum Regum filia Philippo I. Pulchro nupſit, vnico tunc ſanguinis Auſtriaci hæredi. Oriens occidenti, & Atlantici maris Africa litora Americanis, omniſque ampliſſima per immenſa maria Luſitanici nominis potentia vno fuere conjuncta conjugio Caroli V. Maximi cum Iſabella Emanuelis Portugalliæ Regis filia, & ſanctiſſimo titulo maternæ dotis Philippo II. quo nihil prudentius, nihil potentius orbis terrarum vidit, tranſcripta. Comitatum Ferretanum attulit Alberto Contracto Alberti I. Cæſaris filio conjunx poſtremi Comitis Ferretani filia. Carinthiam ad Imperium devolutam Ludovicus Bavarus Cæſar Ottoni Duci Auſtriæ Habſpurgico, vt liberis ſuis Auſtriacos vicinos hâc amoris ſignificatione devinciret, conceſſit. Ratum id habuit poſteà Carolus IV. Imperator, atque idcircò quod ſecundis nuptijs ſororem ejus Annam Otto duxiſſet; ac Auſtriacos habere amicos ipſe vellet, ne ex formula fœderis Iglavienſis, Auſtriaci Bohemiæ

Pallavic. cit. Auth. Phol. Parte 2.

Regnum

Phosphor. P. 2 cap. 14. §. 3. Regnum repetentes, bellum aliquando se mortuo, moverent filijs. Eo autem fœdere cautum erat, vt si mascula proles in Bohemiæ regno deficeret, Austriaci succederent, vt notavit Phosphori Author, Austriam, Styriam, Carniolam, Rudolphus Imperator partim Imperij beneficio post devictum Ottocarum earum occupatorem, partim jure sanguinis data filio Alberto Elisabetha Tyrolensi Principe Friderici vltimi Austriæ Ducis nepte ex Agnete sorore, obtinuit. Goritiensis Comitatus jure pignoris & pactorum inter Austriacos, vltimumq; Goritiæ Comitem, cœteris accessit ditionibus. Et hæc quidem si humana solum & Politica expendamus; verùm altiora sunt tantæ felicitatis fundamenta, quæ attingemus, capite VII. & sequentibus.

§. III.

Habspurgo-Austriaci inter Principes Caroli Magni primogeniti, & Hæredes.

Varia sunt, quæ sub hæreditatem Magnorum Principum cadunt Regna, Provinciæ, opes, nobilitas, tituli, gloria, & vniversim bona Fortunæ; atverò bona animi & virtus, quæ à libertate humana pendent nullis testamenti tabulis transcribuntur in filios & nepotes. Elegantius quam verius cecinit vates Lyricus.

Horat. Car. lib. 4. Ode, 4.

Fortes creantur fortibus, & bonis
Est in juvencis, est in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant Aquilæ columbam.

Id vt sæpè contingat, in diversum tamen multos trahit, vel educatio, vel libertas, vel etiam error quidam naturæ, vt potius canere liceat, quod in toto vniverso videmus:

Sunt bona mixta malis, sunt mala mixta bonis.

Æl. Sparti. in Severo c. 20. Neque tamen Spartiano assentior, qui ad Diocletianum scribens vitam Severi Imperatoris, aiebat: *Neminem propè magnorum virorum optimum & vtilem filium reliquisse. Denique aut sine liberis viri interierunt, aut tales habuerunt plerią; vt melius fuerit de rebus humanis sine posteritate discedere.* Adjecit exempla Romuli, Numæ Pompilij, Camilli, qui nihil liberorum reliquerunt; Julij Cæsaris, Octaviani Augusti, Traiani &c. sed neque hoc vbique & semper verum est. Exemplis aliis, alia possunt subrui. De Austriacis sequenti capite ostendemus *fortes creari fortibus*, & virtutem avitam in iis non defecisse, verùm crevisse. Hic de regnorum, Provinciarum, titulorum avitæ nobilitatis & gloriæ hæreditate inquirimus, quam manifestè ex antecedentibus adstruimus in Habspurgo-Austriacam domum à *Carolo Magno* legitimè, & præ alijs omnibus mundi Principum familijs influxisse. Præcipuæ nunc in Europa familiæ sunt Regum Galliæ; Angliæ, Daniæ, Sueciæ, Poloniæ, Ducum Lotharingiæ, Bavariæ, Saxoniæ, Florentiæ, Mantuæ &c. nulla de primatu cum Habspurgo-Austriacis concertat, nulla prætendit originis à *Carolo Magno* prioritatem præterquam Galliæ Regum,

Regum, nescio an ipsorummet ambitione Principum, an scriptorum audacia, quibus redundat Gallia inquietorum ferax ingeniorum. Dissimulant pij nostri Principes, vel quià ab omni procul ambitione remoti, vel quià suâ freti virtute caniculos latrantes, vt molossi despiciunt. Ipsis nihilominùs connniventibus fideles vasalli obviam subinde eunt adversis conatibus, & calamos contrà calamos acuunt. Sic contrà Arroyum Alexander Patritius, contrà Cassanum, Dominicum, Bouchettum, & alios Chiffletius, & pauculi Anonymi. Pridem ego jactari audivi, quæ rebar indigna refutatione, Reges Galliæ, aut saltem pro Regibus ipsorum subditos contendere Imperium Romanum, atq; adeò Germanicum Regnum jure, sive nominis, sive natalium deberi Galliæ. Sed cum ipsos eorum conatus, & molimina mundo nota animadvertere hoc seculo sæpius licuit, & volatiles chartas sub fictis aut etiam veris nominibus eo argumento prægnantes multis posse fieri petram scandali ante me alii prudenter subodorati sint: ego quoque veritatis solius amore impulsus, breviter infringere statui, & convellere imaginariam illam prætensionem, sive jus errore conceptum.

II. Duo verò sunt potissimum fundamenta, quibus innituntur hodierni Politico-Polemici contendentes Gallorum Regibus jure deberi Germaniam, & ipsum Romanum Imperium: quorum primum est, quòd ipsi sint veri Franci veterum Francorum posteri & successores, alterum, quòd sint ex sanguine Caroli Magni Imperatoris. De Francis nonnulla diximus sup. parte I. cap. 7. §. 1. hic paucula adijcimus. 1. observationem Naucleri, qui ait: *CAROLVS MAGNVS Rex Francorum dicebatur, quod idem erat, acsi nominatus fuisset Rex Germaniæ ac Galliæ. Nam clarum est, quod eo tempore omnis Gallia Transalpina, & etiam Germania à montibus Pyrenæis, vsque in Pannonias Francia dicebatur. Illa, id est Germania Orientalis; alia id est Gallica occidentalis, in quo veræ Historiæ consentiunt omnes.* Quàm latè verò pateat Germania cui Carolus Magnus imperavit, & quæ ad eam sit Galliæ proportio, omnes vel modicè versati in Geographia, norunt. 2. Certum est, quod Francorum regnum priùs in Germania inceperit, quàm in Gallia, & è Germania, dilatatum in Galliam, quâ ratione Gallia est respectu Germaniæ, velut accessorium ad principale. 3. certùm est, quod tempore Caroli Magni tam Germani, quàm Galli vno nomine appellati sint Franci; eo modo, quo olim Romani quidquid sensim adjecerunt Italiæ, sub vno Italiæ nomine comprehendebant, & inquilinos Italos appellabant: Unde consequitur, quod Galli solùm per participationem sortiti sint nomen Francorum, quod illis posteà remansit; & Orientalis Francia sive Germania post interitum Carolingorum, succedentibus in imperio Saxonibus, non amplius Francia, sed Germania & pars ejus vicinior Galliæ Franconia nuncupari cœpit.

Naucler. vol. 2. gener. 27. mihi fol. 671.

III. Ex his considerationibus manifestè sequitur in magno errore versari eos, qui Gallis deberi prætendunt Romanum Imperium, vel Germaniæ regnum, cum primus Germanici regni fundator Carolus Magnus Germanus fuerit in Germania, vt potiore regni parte potissimum resederit; & si ad ejus ma-

Hermes in Fasc. cap. 3. n. 27. jores respiciamus, Merovingi etiam fuerunt Germani, qui à Germania in Galliam protulerunt regni fines, &c. ac proinde potiori jure Germanis quam Gallis debetur Imperium, si id jure aliquo, & non electione prætendi posset. Non omittam hic doctissimi Chiffletij animadversionem, Chifflet. in Vindic. cap. 9. vbi inquit: *Videamus nunc abusum, ac temerè vindicatum amplissimi Francorum Regni illustrem cum laude famam. Occidentalem Franciam (vigente adhuc in illa Caroli Magni posteritate virili) usurparunt priores Capetini Reges, è stirpe Welphorum Suevica, qui nec à Carolo Magno legitimè orti erant, nec ullum ad illud regnum jus habebant: illi tamen externi licet, & intrusi, nihil in Austrasia, nihil in Germania possidentes, omnia Francorum Australium tam cis quam ultrà Rhenum, Germanorumque præclara facinora, & erga Ecclesiam merita, nimiâ licentiâ, & nullâ distinctione sibi arrogarunt: obtrudentes continuò in Comitijs, & Circulis FRANCORUM vetus, perillustre, & amplissimum NOMEN, cujus ambiguitate fraudi factus est locus: Pontifices decepti, Reges delusi, Respublicæ circumventæ. Tam lata enim, & protensa Francorum appellatio, non spectabat ad Capetinorum sanguinem, neque ad Franciam Novam ab illis usurpatam, nisi ex parte duntaxat: cùm enim occiduæ Franciæ Regnum fluminibus Scaldi, Mosa, Ligeri ac Mari Britannico concluderetur, totius Galliæ partem dimidiam vix efficiebat; antiqui verò Francorum Regni, quod Germaniâ Galliâque totis constabat, non omninò sextam: Unde est observatum, vt Germania natu majoribus Carolinorum filijs cederet, occidentalis verò Francia minoribus.* Quo jure igitur Galli, vt minores, & accessorij volunt ad se trahere Germaniam majorem, & principalem?

IV. Robustius argumentum contra prætendentes est ex jure Canonico. Nam vt ait Innocentius Papa III. C. *venerabilem* de Electione. *Cum ad eos* (nempe Electores) *jus & potestas ejusmodi ab Apostolica sede pervenerit, quæ Romanum Imperium in personam Magnifici Caroli à Græcis transtulit in GERMANOS.* Supponit ergo Pontifex & Carolum fuisse Germanum, & Imperium non deberi authoritate Apostolicâ, nisi Germanis. Concordat Clemen- Clem. lib. 2. tit. 9. tina: *Romani Principes*, de Jurejurando. *Eidem Ecclesiæ, quæ à Græcis Imperium transtulit in GERMANOS.* Item c. *In die.* dist. 5. de consecratione, dicit Gregorius Papa VII. *à tempore, quo Teutonicis concessum est Regimen, &c.* Ubi observandum, quod nullus Pontificum dicat Imperium translatum esse in Gallos, ne scilicet Galli possent prætendere illud Imperium, licet primus Imperator Carolus habuerit sub se non minus Galliam, quam Germaniam: nullus etiam dixit translatum Imperium in Francos, quia vox ista *Francus* duas diversas Nationes jam tunc complectebatur, nimirùm Germanos, & Gallos, & erat magis Genericum nomen: vt igitur tolleretur omnis ambiguitas, dicunt Pontifices Imperium translatum in Germanos, per quod innuunt non esse translatum in duas Nationes sub Francorum nomine comprehensas, ad tollendam omnem discordiam, quæ facilè oriretur, si duæ Nationes jus haberent ad idem Imperium, & designant ipsam atomam speciem Germanos, quâ voce excluduntur omninò Galli. Est hæc observatio Nauclе-

ri,

ri, cujus verba appono : *Si in translatione* (Imperij) *Galli fuissent expressi, Germani fuissent exclusi, quod non erat de mente transferentis : Si verò facta fuisset mentio Francorum, tunc quia Francia comprehendebat Galliam simul, & Germaniam, translatio facta fuisset in duo distincta regna, & diversarum linguarum, quod nemo laudare posset, quia fuisset seminarium discordiarum. Ideò ut tolleretur omnis ambiguitas, translatio facta est in Germanos, ut sic Gallici occidentales Francis scirent se exclusos.* Pluribus deinde ostendit non solùm Carolum Magnum, sed & filium ejus Ludovicum, & nepotem Lotharium, & Carolum Crassum verè Germanos fuisse non solùm origine, sed & loco natali. Idem firmant passim Politici Buxdorffius. Arumæus. Simon Pistor. Reinckhing, & alij, quorum Reinckhing licet heterodoxus allegat tamen C. *venerabilem*: & adducit plures congruentias, quæ suadeant nonnisi Germanos ad Imperij culmen evehendos. Germanus autem (vt idem notat) non solùm is est, qui in Germania natus, verum etiam cujus pater Germanus est. *arg. l. ad sumptio. §. filius. ff. ad Municip. l. prima. §. 1. in eodem.* vel qui vivo avo paterno Germano etiam extrà Germaniam natus, quià non tam inspicitur locus, in quo quis nascitur, quàm personæ, ex quibus nascitur. *l. cum satis in princ. Cod. de agricol. & censib.* adeóque natus ex Germano, vbicunque nascatur Germanus erit. *Bartolom. ad l. 1. num. 4. ff. ad Municip.* Sic Ferdinandus vivo avo paterno in Hispania natus non minùs quàm Carolus frater Gandavi in Belgio natus, pro Germano habitus fuit. Fridericus II. Imp. licet in Sicilia natus, quia tamen patre Germano, Germanus fuit. Richardus Anglus, & Alphonsus Castellæ Rex ad Imperium vocati fuerunt inusitato exemplo, & necessitate quadam Imperij, sed alter eorum propinquitate Germanos attingebat, alter maternum genus traxit ab Imperatoribus Germanis, vt notavit Azor. Et licet hi Germanis cognati fuerint, instabile tamen, & breve fuit eorum Imperium. Vix est enim vlla natio, quæ diu ferat peregrinum, vt ait Cominæus. Ex his nunc infirmatur Politicorum adversæ partis fundamentum, quo jactant se esse Francos veterum Francorum posteros. Id enim distinctione indiget, quòd sint Franci quasi per adoptionem, & conjunctionem cum veris Francis, & accessorij ad principales, aut si ità loqui libet, quod sint natu minores, Germani verò Primogeniti, & natu majores veterum Francorum, & his deberi Imperium, non illis.

Naucler. in Chron. sup. cit.

Buxdorff. Differt. in Aur. Bull. concl. 21. Arum. disc. 6 de jure publ. Pistor. cont. 1. vol. 2. num 12. Reinking. de reg. sec. lib. 1 classe 3 c. 4. num. 1. & seqq.

Thuan. lib. 1. hist. Cario. in Chron. Pencer. in vita.

Azor Inst. Moral. lib. 10. c. 3. p. 2. Comin. lib. 8.

V. Denudato igitur nunc illo errore vulgi, qui ex vocis *Franciæ* vel *Francus* amphibologia, & ambigua significatione natus est, quod illi putent se propriè, & primariò Francos, qui per vsurpationem nomen retinuerunt, & defacto id vsurpant, cùm secus se res habeat, & Germani verè & proprè, & primitivè sint Franci, atverò Galli per participationem, extensionem, communicationem, ac velut adoptionem id nomen conniventibus Germanis obtinuerint; restat nunc inquirere prioritatem Originis à CAROLO MAGNO inter Habspurgo-Austriacos, & hodiernæ Franciæ Reges Capeticos. Et quià sufficienter hactenus probata est Origo Habspurgo-Austriacorum vera, & indubitata à *Carolo*

Magno, videndum nunc vtrum etiam Capetici aliquâ ratione suam Originem repetere possint ab eodem Carolo Magno, & vtra istarum nunc regnantium familiarum meritò sibi vendicare valeat titulum *Primogenitorum*, vel *Majorum natu* Caroli Magni: id quod potiori ex parte inquiremus adducendo scriptores Gallos.

§. IV.

De Origine Hugonis Capeti variæ Opiniones.

AB Hugone Capeto, qui extinctâ familia Carolingorum, primus Regnum Occidentalis Franciæ obtinuit, orti sunt successores in Regno Valesij, & nunc regnantes Borbonij, vnde verò ipse Hugo habuerit originem, procedit quæstio, variè à varijs agitata, & commentis arbitrariis potiùs, quam solidis veritatibus innixa. Theodoricus Piespordius, haud dubiè edoctus à scriptoribus Gallis, quorum plures in suo Stemmate Austriaco allegat, deducere conatur Capetinos à Ducibus Mosellanis per Martinum Mosellanum filium S. Clodulphi, nepotem S. Arnulphi. Hoc si probari posset, Capetini ab eadem radice cum Habspurgo-Austriacis pullularent. Eandem opinionem amplexus est Joseph Texera, in Exegesi, quam in gratiam Henrici IV. Navarræi Regis Franciæ conscripsit. Ponamus ejus Schema.

Piespord. in Stem. Austriac.

Texera in Exegesi Reg. Franc.

ORIGO I.

Hugonis Capeti, ad mentem Texeræ, & Piespordij.

Chlotarius Magnus Rex Francorum.

Blithildis Uxor Ansberti Senatoris Romani Ducis Mosellani.

Arnoaldus Dux Mosellanus.

S. Arnulphus Dux Mosellanus.

S. Clodulphus Dux Mosellanus.	Ansigilus Dux Mosellanus. Uxor S. Begga hæres Brabantiæ.
Martinus Dux Mosellanus.	Pipinus Dux Brabantiæ, cogn. Heristallus.
Childebrandus Dux. Vxor Beatrix Habspurgica.	Carolus Martellus Dux Brabantiæ.
Theodoricus Saxon. Gubernator.	Pipinus Rex Francorum.
Robertus I. Comes Andium.	Carolus Magnus Imperator: à quo deinde Habspurgici.
Robertus II. Comes Andium.	
Hugo magnus Comes Parisiorum.	
Hugo Capetus Rex Francorum.	

In

In hoc Schemate primò etiamsi esset sincerum & veritati conforme nihil tamen Capetini participarent de sanguine Caroli Magni, sed solùm de sanguine Merovingorum & majorum Caroli Magni: & primò non per primo genitum, sed secundo genitum S. Arnolphi orirentur, haberentque nihilominùs adhuc Habspurgici præ illis jus primogenituræ. 2. Si verùm esset hoc Schema, prius nihilominus Habspurgici inserti fuissent stirpi Merovingæ per Beatricem nuptam Childebrando: adeòque non tam à Merovingis quam propius ab Habspurgicis descenderent Capetini. 3. Non est certum, quod S. Clodulphus genuerit filium, quià non desunt authores, qui putent cœlibem vixisse vsque ad Episcopatum. Ait tamen Chiffletius, quod *in Chronicis quibusdam & Genealogijs Flodulphus sive Clodulphus S. Arnolphi filius dicatur genuisse Martinum Ducem*, sed quod Martinus hic fuerit parens Childebrandi, apud antiquos non reperitur. (Chifflet. in Lampad. hist. gradu. 4. fol. 17.) Et benè arguit idem Chiffletius ex Fredegario Scholastico, qui jussu hujus Childebrandi Ducis scripsit Chronicon, & narrat in eo de cæde Martini, nusquam tamen asserit eum fuisse parentem Childebrandi, qnod non fuisset prætermissurus, si ita se res habuisset. 4. Quod fuerit Childebrandi filius Theodoricus, quem Carolus Magnus fertur Saxoniæ Gubernatorem constituisse, nec Piespordius probat, nec Texera, nec fortè probari potest. Certè recentiores Galli ipsimet de hoc Theodorico silent, & alia via conantur à Merovingis, & Childebrando stemma Capeticum deducere, vt mox videbimus. Denique in contrarium sunt multa, quæ infrà promemus, quòd Hugo Capetus fuerit vir Saxonici generis, non ex genere Francorum. Atque ita hæc origo non potest subsistere.

III. Aliter indagant, & moliuntur ostendere originem Capeticam Joannes Bouchettus, & M. Ant. Dominicus Galli, qui sic disponunt.

Origo II. Hugonis Capeti.

S. Arnulphus Dux Mosellanus.

1. Ansigisus Dux Brabantiæ.

2. Pipinus Heristallus Dux Brabantiæ.

3. Carolus Martellus Dux Brabantiæ.	Childebrandus Dux & Comes.
4. Pipinus Brevis Rex Francorum.	Nibelungus Comes Madriacensis.
5. Carolus Magnus Imperator, & successores à quibus aliæ familiæ.	Theodebertus Comes Madriacensis.
	6. Robertus I. Major Domus Pipini Regis Aquitaniæ Comes.
	7. Robertus II. Fortis Comes Andegavensis.
	8. Robertus Rex Francorum.
	9. Hugo magnus Comes Parisiorum.
	10. Hugo Capetus Rex Francorum.

In hoc Schemate, quod securè Chiffletius commentitium pronuntiat, occurrit 1. quòd jam Childebrandus ponatur filius Pipini Heristalli, qui ab alijs vt suprà vidimus credebatur filius Martini Mosellani. 2. quod quidem hæc deductio quantum ad Childebrandum habeat aliquam speciem probabilitatis, vt paulò post dicemus, sed quantum ad cœteros gradus iterùm deficit, vt latè probat Chiffletius. 3. quòd pari ratione sicuti prior opinio, Capetinos solùm à Merovingis deducat, non autem à Carolingis; quod advertatur intentioni modernorum, qui cum Arroyo contendunt. *Imperium Romanum esse Gallicæ Coronæ indivulsè nexum, & quotquot illud, vel ejus partem detinent, esse injustos vsurpatores, raptores, omnia armis Francorum esse repetenda &c.* Et quidem Imperium *Francis ità debitum esse ex Caroli Magni successione.* Imperium certè si hæreditarium esset, non deberet retrotrahi jure hæreditatis ad majores Caroli, sed ad posteros & successores; hac verò ratione Capetini si solùm ex majoribus Caroli Magni ortum haberent non essent successores Caroli, ac proinde talis Genesis nullo modo illis suffragaretur ad consequendum intentum. Cæterùm quod Childebrandus gradu 3. repositus asseratur filius Pipini Heristalli habet quidem (ut dixi) speciem aliquam probabilitatis, sed tantùm speciem: Nam adducitur locus ex Fredegario ipsiusmet Childebrandi Historico, vbi loquens de Carolo Martello ait: *At contrà* (nempè Saracenos Avenionem ingressos) *vir egregius Carolus Dux Germanum suum, virum industrium, Childebrandum Ducem, cum reliquis Ducibus & Comitibus, illis partibus cum apparatu hostili dirigit &c.* Et paucis interjectis iterùm ait. *prædictum Germanum suum cum pluribus Ducibus &c.* Sed circà hunc locum advertendum est primò, quòd Fredegarius Chronicon suum finierit illis verbis: *opitulante Christo Rege Regum & Domino Dominorum.* Quibus subjunxit more Chronographorum ejus ætatis supputationem annorum mundi, & Christi, qua totum opus conclusum est. Posteà accesserunt duo additamenta, vnum ex codice Nazariano Bibliothecæ Palatinæ editionis Pithœanæ, alterum ex codice Bavarico: neque constat certo vtrùm illa additamenta (in quorum priore continentur allegata verba de Childebrando) sint conscripta ab ipso Fredegario, vel ab aliquo alio, vti plurium authorum operibus accidit. Licet enim primum additamentum incipiat: *Itemque quod superius prætermisimus &c.* non tamen sequitur, quòd ipsemet Fredegarius id scripserit, quià antiqui vnus ab altero describebant, & addebant, ac singuli volebant suum opus censeri: vel certè qui addebant, voluerunt potius authori primo, quàm sibi additamenta attribui, præsertim modica & brevia, quale hoc ipsum est. Secundò, licet detur, quod allegata verba sint ipsiusmet Fredegarij, adhuc tamen dubium manet, quo intellectu accipienda sit vox Germanus, præsertim cum in eodem additamento legatur: *Pipinus Dux cum avunculo suo Hildebrando Duce &c.* quod sonat eum fuisse fratrem matris Pipini Brevis, adeòque solùm affinem Caroli Martelli: ac proinde sensum allegatorum suprà verborum esse: *Carolus Dux Germanum suæ Uxoris, virum industrium Childebrandum Ducem &c.* Et ità sensit Mætthæus Zampinius in origine Hugonis Capeti; licet dicat Chiffletius: *Sed observasse debuerat Zampinius Italus,* pa-

Arroy. apud Alex. Patrit. in Mart. Gal. Præf.

Fredeg. c. 109

Zampin. in orig. Capet. Chiffl. Lam. Hist. grad. 4.

patruum & avunculum, *unica voce oncle à Francis efferri; ex quibus qui Latinè scripserunt, non rarò avunculum pro patruo usurparunt.* Verùm observasse debuerat etiam Chiffletius; hanc Francicam linguam ex Latina corruptam recentiorem esse, quàm Fredegarij Chronicon: neque enim hæc lingua genti coæva est, sed ex Latina sensim magis & magis depravata, quod recentioribus seculis factum colligitur ex lingua item Italica, quæ ante quadringentos annos non multum differebat adhuc à Latina. vti ex nonnullis fragmentis literarum & instrumentis, quæ reperiuntur observare licet. Quidquid tamen de hoc sit, faciliùs credam à Fredegario vsurpatam vocem *Germanus* impropriè & latiori significatione, quam vocem *avunculus*: quià hodieque apud aliquas nationes præsertim Hungaros nomen fratris latissimè sumitur pro agnatis, quibuscunque. Unde. 3. Benè divinat Chiffletius, multisque probat exemplis vocem *Germanus* sumi etiam pro fratre uterino, sive ejusdem matris diversi patris filijs applicari: quod non solùm apud Hispanos, vt ipse notat consuetum est, sed & Germanos, & potissimum Slavos. Quod igitur Fredegarius Caroli Martelli *Germanum* appellat Childebrandum, intelligi debet de fraternitate uterina; si tamen etiam hæc inter eos fuit; & non potiùs pura affinitas, vel neutrum; quià vt dixi additamentum illud non videtur esse ipsiusmet Ferdegarij, sed alicujus posterioris authoris, cùm apud nullum alium reperiatur Childebrandus appellatus frater Caroli Martelli. 4. Idem colligitur ex contextu Chronici ejusdem Ferdegarij, in quo & Pipini Heristalli & Caroli Martelli prolium mentionem facit, nullam tamen Childebrandi. 5. Si additamentum illud reipsâ est Fredegarij, non vanâ conjecturâ divinat Chiffletius, consulto prætermisisse Fredegarium narrare quomodo S. Lambertus Tongrensis Episcopus Pipinum Heristallum reprehenderit ob inductam priori conjugio pellicem Alpaidem; imò & Alpaidem honorasse nomine veræ Uxoris, cum scripsit: *Uxorem Pipini nobilem & elegantem.* nempè, vt ille ait: *vt Childebrando ex alio thorò Alpaidis filio gratificaretur; ejusque matris probro velum obtenderet.* Atque ità Bouchetti & Dominici conatus deducendi originem Capeticam à Merovingis Caroli Magni maioribus in Childebrando subruitur: vt taceam de cœteris gradibus; quos latè etiam refellit Chiffletius.

Porrò quomodo à Carolo Magno deduci possint Capetici, ostendit idem Chiffletius, & probat: an sufficienter, id mox videbimus.

Origo III. Hugonis Capeti à Carolo Magno ad mentem Chiffletij.

Stemma Masculinum.

Welphus Altorffij Comes tempore Caroli Magni.

1. Juditha Uxor Ludovici	Conradus maior Dux Burgundiæ & Comes Parisiensis Uxor Adelheidis filia Hugonis I. Abbatis filij nothi Caroli Magni.	
2. Carolus Calvus Imperator		

Robertus Fortis Dux Francorum.	Conradus minor Comes Burgundiæ	Hugo II. Abbas Dux Franciæ.	
*	) (	**	Odo

3.	Odo Dux & Rex Francorum.	Robertus II. Dux Francorum dein Rex.	Rudolphus I. Rex Burgundiæ.
4.		Hugo Magnus Dux Franciæ	Rudolphus II. Rex Burgund.
5.		Hugo Capetus Rex Franciæ.	

Chiffl. Vind. Hist. init. Thegan. c. 36.
Annal. Bert. ad an. 864. & an. 866.

Probat Chiffletius primum gradum de Juditha ex pluribus authoribus, quod non controvertitur. De Conrado, habet Theganus: *suscipientes Reginam Judith, eamque vi velantes, & in Monasterium mittentes, & fratres ejus Conradum & Rudolphum tondentes.* Et Annales Bertiniani: *Conradus Caroli Regis avunculus.* Deinde alibi *Rudolphus Caroli Regis avunculus colicâ moritur.* Hæc quidem rectè probant Juditham Reginam habuisse duos fratres Conradum & Rudolphum, sed non probant, quòd hic Conradus fuerit Dux Burgundiæ, aut Comes Parisiensis, licet du Chesne recentior author Conradum hunc appellet Comitem Parisiensem. Alij verò antiqui authores simpliciter vocant fratrem Judithæ, nec Comitem, nec Ducem Burgundiæ, & cùm eo tempore fuerint plures Conradi, ac Rudolphi, non potest pro certo affirmari fratrem Judithæ Imperatoris fuisse illum Conradum, qui apud authores nominatur Comes Parisiensis vel Dux Burgundiæ. Afferendi proinde essent antiquiores, qui id asseruissent. Affert quidem Chiffletius alibi ex Annalibus Fuldensibus de Ludovico II. Imperatore: *Ignarus per omnia imminentis sibi periculi, quod ei parabatur ex parte Caroli* (nimirum Calui) *cujus animum ad vltionem injuriarum suarum erexerant filij Conradi Comitis.* Sed quis iste Conradus Comes fuerit, an frater Judithæ Imperatricis, an diversus ab eo, id non exprimunt Annales. Unde apud Recentiores Geneographos valdè controversum est de parente Conradi Comitis vel Ducis Burgundiæ Transiuranæ, cum aliqui vt Lazius, Henninges, Piesspordius putent ex Habspurgicis ortum hunc Conradum, à quo Reges Burgundiæ descenderunt, proinde diversum à fratre Judithæ. In secundo gradu maior adhuc est difficultas, quomodo Robertus Fortis fuerit filius Conradi Comitis vel Ducis, nepos Welphi & Judithæ Imperatricis: nam alij, vt suprà vidimus, Robertum Fortem volunt filium fuisse alterius Roberti, atque adeô tres ordine Robertos ponunt, & quidem ipsimet Galli scriptores. Probat quidem Chiffletius ex Bertinianis Annalibus, vbi de Carolo Calvo dicitur *Hugoni Clerico avunculi sui Conradi filio Comitatum Andegavensem, cum Abbatia S. Martini, & cum alijs etiam Abbatijs donat, eumque in Neustriam loco Roberti dirigit.* Et ex Chronico Divionensi, vbi dicitur: *Duo filij Roberti Andegavorum Comitis, fratris Hugonis Abbatis, senior Odo dicebatur, Robertus alter patrem nomine referens.* Si ergò Hugo Abbas filius fuit Conradi Comitis, qui erat frater Judithæ, consequenter etiam Robertus filius fuit eiusdem Conradi cum in Chronico Divionensi appelletur frater Hugonis Abbatis. Verùm Bouchetus & Dominicus censent legendum *fratres Hugonis Abbatis*: non *fratris*, qua ratione adhuc dubium esset, quis fuerit parens Roberti, præsertim cum authores antiqui de ejus majoribus nihil adducant aliud, quàm quod fuerit de gene-

Chiffl. Lum. 5. Geneal. f. 180 Annal. Fuld ad an. 858.
Annal. Bert. ad an. 866.
Chron. Div. in Bert. Abb.

genere Saxonum. Imò cum Chronicon illud Divionense quod allegatur nondum sit editum sed MS. quis novit an hoc in puncto mereatur fidem; quià fortè posterioribus seculis, quibus jam Capetini regnarunt conscriptum est, & in gratiam regnantium illa Genesis insinuata: vel si antiquum esset, potuit ab aliquo recentiori amanuensi depravari. Unde benè Alexander Patritius: *Quod aliqui putant istum seniorem Hugonem Abbatem fuisse fratrem Roberti primi, qui Hugonis Magni avus fuit, hoc nonnihil fluctuat. Etenim Regino & Aimoinus, qui sæpè istius Hugonis Abbatis meminere, nusquam eum fratrem Roberti nominant: cum tamen in Roberti Genealogia deorsum pertexenda satis accurati sint.* Quare si non omninò falsum, saltèm dubium est an Robertus fortis natus sit Conrado patre avo Welphone. Alex. Patrit. Mart. Gallic. lib. 1. c. 34.

V. Et hæc quidem de stemmate Masculino Hugonis Capeti, quod formavit Chiffletius; non planè ad gustum Gallorum scriptorum. Nunc alterum fœmineum proponendum est & examinandum.

Stemma Fœmineum sive

Origo IV.

Hugonis Capeti à Carolo Magno juxta Chiffletium.

Carolus Magnus. Concubina nomine Regina.

1.	Drogo Episcopus Metensis.	Hugo I. Abbas Dux Burgundiæ Uxor N.	
2.		Adelheidis Uxor Conradi majoris Ducis Burgundiæ & Comitis Parisiensis.	
3.	Conradus junior Dux Burgundiæ Transjuranæ.	Robertus fortis Dux Francorum	Hugo II. Abbas.
4.	Rudolphus I. Rex Burgund.	Robertus Dux & Rex Franco.	Odo Dux & Rex Francorum.
5.	Rudolphus II. Rex Burgund.	Hugo Magnus Dux Franciæ.	Arnulphus Rex Aquitaniæ sine liberis
6.		Hugo Capetus Rex Franciæ.	

Probat Chiffletius hoc stemma, de concubina Regina dicta ex Eginhardo, vbi ait: *quatuor habuit concubinas: Mathalgardim* &c. *& Reginam, quæ ei Drogonem & Hugonem genuit.* Primum gradum de Hugone Abbate probat ex Thegano *Drogoni Episcopatum dedit: Hugoni cœnobiisca Monasteria* & Annalibus Fuldensibus: *Pipini Duces Karli exercitum superant 7. Idus Junij, in quo prælio ceciderunt Hugo Abbas patruus Karli* (scilicet Calui) *& Ribotto Abbas, Rabon quoque signifer.* Hæc sufficienter probant Hugonem vnum fuisse filium illegitimum Caroli Magni ex Regina concubina, sed non probant eum fuisse vxoratum; vnde contradicit Bouchettus, ex Bertinianis Annalibus cùm ait: *Hugonem Presbyterum & Abbatem à Pipini Ducibus occisum fuisse.* Si ergò à teneris annis Clericus & Abbas fuit, vt concedit Chiffletius non est verosimile, quòd depositâ Clericali veste Uxorem duxerit, & deinde eâ mortua rursum factus sit Presbyter & Abbas. In gradu 2. ponitur Adelheydis Uxor Conradi Ducis Burgundiæ, & probatur ex Herrico Monacho, vbi ait: *Chuonradus Princeps famosissimus* Eginhard. in vita Caroli. Theg. c. 24. Annal. Fuld. ad an. 844. Bouchett. p. 57. Annal. Bert. ad an. 844. Herric. lib. 2. cap. 1.

 colle-

MS. Valcellen. *collega Regum, & inter primates Aulicos adprimè inclytus, per id temporis Regiâ munificentiâ maximus, & suâ condignis nobilitate, fulgebat honoribus. Conjux illi erat Adelaid nomine, primorum & ipsa in natalium perinde titulis gloriosa; quippe quæ avita antiquorum Procerum oriunda propagine, splendorem generis augustissimæ æquiparabat stemmate dignitatis.* Alibi Adelhaydem appellat: *Summo loco natam.* Sed ex his neque colligitur, quòd Adelhaydis fuerit filia Hugonis Abbatis, neque quòd Conradus fuerit ille idem, qui frater Judithæ Imperatricis; licet vterque ab antiqua, & magna celebretur nobilitate: neque enim sola Carolina familia nobilis tunc erat. Melius proinde hic gradus probandus esset. Adducit iterùm Chiffletius ex Chronico Senonensi: *Dicitur quòd iste Hugo* (nempe Capetus) *ex progenie Caroli Magni descenderat, non ex primogenito.* Sed hæc authoritas est dubia, quia *Dicitur*, hoc est vulgi fortè opinione, vel assentantium studiis: deinde quod dicitur ex progenie Caroli Magni non ideò per tale stemma, de quo quærimus. Denique Dominicus illa verba *Caroli Magni*, non legit in Chronico Senonensi. Sed esto ibi reperiantur, longè post Hugonem Capetum scriptum est Chronicon Senonensе, quo tempore non solum assentatores hoc dicebant, sed & alia plura, quæ promemus. Potissima verò in hoc stemmate difficultas est, quis fuerit pater Roberti Fortis: licet enim multa de Roberto hoc forti legantur apud authores, nihil tamen reperitur de ejus parente: & ideò tam diversæ sunt conjecturæ, vti jam vidimus, & infrà adhuc videbimus. Nec Chiffletius adducit vllum locum antiqui authoris, quo probet Robertum Fortem fuisse filium Conradi Ducis Burgundiæ. Aliunde etiam ipsi Galli contradicunt, nec volunt hac via Capetinos deducere: proinde si non ostenderint aliam originem Hugonis sui Capeti à Carolo Magno, nihil ille nihil successores hæreditatis Carolinæ poterunt prætendere.

VI. Aliam viam ingressus est Nicolaus Vignerius, ut Hugonis Capeti genus à Carolo Magno deduceret, cujus hoc est Schema, seu

Origo V. Capetinorum.

Carolus Magnus Imperator.

Pipinus Rex Italiæ.

Bernardus nothus Rex Italiæ.

Pipinus II. Comes Viromanduæ, & Trecarum.

Heribertus I. Comes Trecensis.

Chiffl. vind. Hisp. c. 2.

N - - - - - - - - Uxor Roberti I. Regis Francorum. | Heribertus II. Com Virom. N. Ux. filia Roberti Regis soror Hugonis Magni.

Hugo Magnus Dux Francorum. | Heribertus III. Comes. | Hugo Elect. Rhemensis.

Hugo Capetus Rex Francorum.

Probat

Probat Vignerius hanc Originem ex Aimoini Continuatore, vbi ait: *Carolo Rege à cæde Roberti Regis, apud Suessionensem civitatem revertente, occurrit ei Herbertus Comes Virmandensis, iniquorum nequissimus, &c. Habebat enim idem Robertus supradictus sororem hujus Herberti, de qua natus est Hugo Magnus.* Deinde ex Gulielmo Calculo Gemmeticensi, qui ait: *Rebellavit Robertus contra Carolum Regem, vnctusq; ipse in Regem vno anno regnavit: Sed postea occisus est in bello Suessionico ab exercitu Caroli simplicis: factus est tamen post ipsum Princeps Francorum filius ejus Hugo Magnus natus ex filia Heriberti Comitis Parronæ.* Hæc clara sunt, si vera. At quomodo vera? cum Flodoardus coætaneus Heriberti, de quo est quæstio contrarium scribat? non enim filia Heriberti Comitis nupta est Roberto Regi, sed econtra filia Roberti Regis nupta fuit Heriberto II. Com. Viromanduæ. Flodoardus qui ab Heriberto se multa passum queritur, non potuit nescire qualem Uxorem haberet, Hugonis magni nepotes asserit filios Heriberti non vno in loco, & clarissimè vbi Hugonem Magnum appellat *avunculum filiorum Heriberti.* Idem adstruunt Widekindus Saxo, Sigebertus Gemblacensis, Albericus Monachus Trium fontium, Guido de Basochiis, quorum authoritates videri possunt apud Chiffletium. Postremi verba libet referre: *Heribertus Campaniæ Comes, & Veromandensis (qui filius Pipini Comitis, qui Bernardi, qui Pipini Regis Italiæ, qui Caroli Magni Imperatoris) ob gratiam Rodulphi Francorum Regis de novo creati, & Hugonis Ducis, cujus sororem habebat vxorem, Carolum Regem sub Sacramento pacis ad colloquium fraudis invitat.* Ecce Heribertus Uxorem habuit Hugonis Ducis sororem, id est Roberti Regis filiam, non econtrà. Unde concludit Chiffletius errasse continuatorem Aimoini, & ea quæ ex Gulielmo Calculo afferuntur non esse syncera. Sed esto vera esset deductio Capetinæ stirpis à Vignerio edita, nihil honestior foret hæc origo, quam præcedens per Hugonem Abbatem Caroli nothum: cum etiam Bernardus Italiæ Rex fuerit nothus Pipini Regis, vt Theganus testatur: & consequenter Heriberti ab illo progeniti nullum jus habere potuerunt, sive ad regnum Franciæ, sive ad alias prærogativas.

Vigner. Apol. Cont. Samul. Aimoin. Cont. lib. 5. c. 62.

Gulliel. Calc. hist. Normann lib. 2. cap. 21. & lib. 8. c. 26.

Flodoard. lib 4. hist. Rhem cap. 28 & Chronic. An. 943. & 946.

Widekin. lib. 1. & 3. Sigebert. Gemblac. in Chron. ad an. 949. Alberic. ad an. 920. Guido ad an. 984.

Chifflet. in vindic. Hisp. c. 2.

Thegan. cap. 22.

VII. Rursum alia via deducere volunt aliqui Hugonem Capetum à Carolo Magno ex opinione Wilhelmi Nangij, cujus hæc sunt verba: *sic (ut aliqui dicunt) translatum est regnum Francorum de progenie Caroli, in progeniem Comitum Parisiensium. Alijs tamen, nec sine causa videtur, quod in Hugone isto non defecit progenies Caroli Magni. Arnulphus siquidem Imperator Romanorum, filius Karlomanni, filij Ludovici Germanorum Regis, fratris Caroli Calvi Regis Francorum, & Imperatoris, genuit Ludovicum juniorem Imperatorem; qui Ludovicus duas tantum habuit filias Placidiam, & Mathildem: quarum primogenita Placidia nupsit Conrado filio Conradi Comitis, qui post Ludovicum juniorem imperavit. Mathildis verò data est Uxor Henrico filio Othonis Ducis Saxonum: qui Henricus mortuo Conrado, & ejus Uxore Placidia sine hæredibus, imperavit cum Uxore sua Mathilda, de qua genuit primum Othonem Imperatorem, & duas filias, Gerbergam vxorem Ludovici Regis, patris istius Ludovici sine hærede mortui, & Hawvidam matrem istius Hugonis Capucij; per quæ patet, quod ipse descendit de progenie Caroli Magni.*

Nang in Chron.

 Igi-

Igitur ex mente Nangij sic disponeretur Genesis, &

Origo VI. Capetinorum.

Carolus Magnus Imperator.

1. Ludovicus Pius Imperator.
2. Ludovicus Rex Germaniæ.
3. Carolomannus Rex Bavariæ
4. Arnolphus Imperator
5. Ludovicus Junior Imperator
6. Mathildis Uxor Henrici I. Imperatoris.
7. Hauvida Uxor Hugonis Magni Comitis Parisiensis.
8. Hugo Capucius Rex Francorum.

Hæc deductio cùm per Arnolphum Carolomanni nothum filium procedat nihil juris potest refundere in Capetinos à Carolo Magno. Deinde fallit in gradu Sexto, quià Mathildis Uxor Henrici Imperatoris non fuit filia Ludovici Junioris Imperatoris, seu neptis Arnulphi, sed fuit orta ex genere Saxonico, vt omnes scriptores Germani ejus temporis consentiunt. Widekiudus Saxo: *Erat namque ipsa Domina filia Theodorici, cujus fratres erant Widekind. Immet, Reginbern. &c.* Dietmarus Merseburgensis. *Mathildem filiam Theodorici, & Reinildæ ex Witikindi Regis tribu exortam, quæ Regi Henrico peperit Ottonem.* Paulus Langius similiter agens de Ottone I. Imperatore: *matre verò Mechtilda filia Theodorici Comitis Saxoniæ de Wittin.* Sic etiam Luitprandus, Sigebertus, Albericus, & recentiores penè omnes. Alia verò per eundem Arnolphum Imperatorem exhibetur ab Henninge, & Texera, hoc modo, & est

Widekind. lib. 1. Dietmar. Chron. l. 1. Paul. Lang. in Chron. citizen. Luitprand. Sigebert. in Chron. Alber. ad an. 921. 937. Texera Exeg fol. 98. Henning. P. 2. fol. 3.

Origo VII. Capetinorum.

Carolus Magnus Imperator

1. Ludovicus Pius Imperator
2. Ludovicus Rex Germaniæ
3. Carolomannus Rex Bavariæ
4. Arnulphus Imperator
5. Luitgarda Uxor Ottonis Ducis Saxoniæ
6. Henricus I. Auceps Imperator
7. Hauvida vel Adelheidis Ux. Hugonis Magni.
8. Hugo Capetus Rex Franciæ.

Sed in hac genesi eædem, quæ suprà, occurrunt difficultates; præsertim quià ab Arnulpho notho deducitur, & gradus quintus incertus est ipsimet Henningi,

ningi, qui ait: *Hattuvi vel Hadvvigis, vel Luitgarda*, quibus nominibus videtur confundere matrem cum filia Henrici Imperatoris. Miror autem, quòd Galli scriptores non deducant Stemma Capeticum per hanc Luitgardam, si verè fuit filia Arnulphi Imperatoris. Henning. Germ. P. 2. fol. 3.

VIII. Apud Albericum, qui seculo 13. scripsit, reperitur Hugonis Capeti origo valdè remota, & impropria à Carolo Magno, sive potius ab ejus concubina. Itâ enim ille habet: *Matrem Regis Odonis & Ducis Roberti Uxorem, videlicet Roberti Fortis Marchionis, credimus fuisse illam, quæ dicta est nomine Regina, quæ cùm esset juvencula fuit concubina Karoli Magni jam senioris, cui peperit Episcopum Drogonem Metensem, & Abbatem Hugonem. Et hanc opinionem habemus ex collectaneo S. Benigni, vbi dicitur, quòd Rex Odo & Robertus fratres fuerunt Abbatis Hugonis. Et hæc est ratio quarè isti fuerint in curia Regum Franciæ ità magnifici.* Igitur ex mente Alberici hoc esset Stemma Hugonis Capeti, & Alberic. ad ann. 933.

Origo Capetinorum VIII.

Regina concubina prius Caroli Magni. Deinde Uxor Roberti Fortis.

Robertus Rex Franciæ. Odo Rex Franciæ.

Hugo Magnus Dux Franciæ

Hugo Capetus Rex Franciæ

Hoc Stemma si Galli suis Regibus honorificum putant, per me licet; sed quomodo per Reginam concubinam Caroli Magni possint prætendere jure natalium Regnum Franciæ, imò & Germaniæ, & Imperium, non video. Cæterùm idem hoc Stemma falsum esse convincitur vel ex Chronologia. Nam Robertus fortis occisus est anno 865. relictis duobus filijs puerulis teste Regione; atverò Regina Carolo Magno peperit Drogonem Episcopum Metensem anno circiter 795. vti colligitur ex ordinatione ejus in Episcopum facta Anno 825. tunc enim minimum 30. annos habere debuerit. Iam Regina gignendo Drogonem debuit habere minimum annos quindecim, ergò nata fuit anno 780. si itàque post mortem Caroli nupsit Roberto forti, quomodo potuit illi filios gignere adhuc anno 860. cùm jam fuisset octogenaria. Quis hoc credat?

IX. Plures adhuc origines & ortus per fœmineam propaginem Hugonis Capeti à Carolo Magno. fertur edidisse M. Ant. Dominicus, sed *plerique sunt commentitij*, vt ait Chiffletius, apud quem breviter resolutos reperire licet: ego prætereo, quià non vidi Dominicum, & credo potiùs antiquis Authoribus, quorum vnus in Codice Nivellensi cum hoc titulo: *Hæc est prosapia modernorum Regum Franciæ, qui dominantur Francigenis. Robertus Marcio quem Normanni occiderunt, genuit Robertum Tyrannum, quem occidit Carolus simplex Rex Francorum: Robertus genuit Hugonem Comitem Parisiensem. Hugo genuit Hugonem dictum Chapet, qui regnum Francorum vsurpavit, & posteris suis hæreditariè reliquit: cùm tamen ipse non esset de stirpe Caroli Magni nec filij sui.* In eodem Codice extat alius Genealogista medij ævi, qui postquam egit de Roberto I. Rege, Hugone Magno Duce, & Hugone Capeto, subdit. *Isti non fuerunt de progenie Caroli Magni,* Chiffiet. in Lumin. Geneal. lum. 14. fol. 209. Auth. Nivell. apud Chifflet. lum. 10. fol. 197.

 qui

qui Regnum Francorum fraudulenter intraverunt, & posteris suis hæreditariè reliquerunt: & sic stirps Caroli Magni cessavit regnare in Francia, in qua confirmata fuerat hæreditariè Apostolica auctoritate, & Francorum electione: latâ etiam sententiâ anathematis perpetui à Stephano Papa in omnes alienigenas Regnum Francorum contrà ipsam prosapiam invasuros. Hæc ibi, quæ pluribus paulò post stabiliemus. Interim exhactenùs productis liquet, Hugonem Capetum nec masculinâ, nec fœmininâ generationum serie legitimâ originem habuisse à Carolo Magno, quià omnes allatæ Geneses defectibus & erroribus laborant; nec inter tam multas conjecturas adhuc certò constat, quis fuerit Hugonis Capeti abavus, & Roberti fortis pater, alijs aliter opinantibus, nullo satis probante conjecturam. Atque adeò hinc sequitur malè argumentatum Arroyum, qui apud Alex. Patritium ait: *Cum Ludovicus XIII. Carolo Magno cæterisque Regibus masculinâ serie succedat; eadem est in ipso authoritas, seu idem jus, quod in Carolo Magno fuit.* Neque enim Ludovicus XIII. Carolo Magno masculinâ seriè neque fœmininâ serie generationum successit, nisi in successoribus Capeti, ante quem dudum Habspurgici sanguinem Carolinum participarunt, vt suo loco ostendimus. Ac proinde si quod jus præbent natales, Habspurgo-*Austriaci jure natalium sunt præ omnibus Regibus & Principibus mundi, hæredes Caroli Magni, & jure merito successores non tantùm in Imperio, & Germania, sed etiam in Francia occidua.* Quod est retortum argumentum ad hominem, licet Austriaci id non prætendant.

Arroy ap. Patrit. lib. 1. cap. 23.

§. V.

Inquiritur vlterius Origo & ortus Hugonis Capeti.

MIrum rot centenis annis jam inde ab occupato regno Franciæ quæsitum da majorbus Hugonis Capeti ab authoribus, neque tamen hactenùs repertam vlteriorem indnbitatam originem, quam à Roberto forti, qui fuit proavus Capeti, vt omninò credibile sit, quod dicebat Glaber Rodulphus, qui Anno Christi millesimo vsque ad 1045. floruit, adeóque Hugonem Capetum Anno 998. defunctum novisse potuit. Hic agens de Hugone Magno & ejus patre Roberto, avo scilicet Hugonis Capeti, ait: *Fuit enim hic Hugo filius Roberti Parisiorum Comitis, qui videlicet Robertus brevi in tempore Rex constitutus, & ab exercitu Saxonum est interfectus, cujus genus idcircò adnotare distulimus, quià valdè inante reperitur obscurum.* Ergò tempore Glabri adhuc erat origo obscura Hugonis Capeti, vt nesciretur, nisi de avo Roberto, qui in regnum assumptus fuit, cœteris majoribus vel ignoratis, & ideò obscuris, vel reipsa obscuris id est non magnæ nobilitatis. Et certè si fuisset magnæ, illustris, & regalis prosopiæ vt recentiores contendunt, non siluissent scriptores ejus temporis, qui tamen vltrà Robertum fortem non processerunt. Proximi temporibus Hugonis Capeti vixerunt Author Aquitanicæ historiæ, cujus fragmentum ab Hugone Capeto incipiens extat, & hic de majoribus nullam facit mentionē. Author MS. Floriacensis apud Pithœum, & in fragmento quod à morte Capeti incipit etiam silet de origine, & est Author vitæ Roberti Regis, qui fuit filius Ca-

Glaber Rad. hist. lib. 1. c. 2.

peti

peti incipit, etiam filet de origine & est Author vitæ Roberti Regis, qui fuit filius Capeti, vnde apparet, quòd fuerit coævus. Author vitæ Philippi Regis, qui vixit anno 1180. nihil habet de Maioribus Capeti. Et plures alii subsequentium Regum coævi scriptores. Unus Helgaldus in vita Roberti filij Hugonis Capeti asseruit: *Ejus inclyta progenies, sicut ipse suis sanctis & humillimis asserebat verbis ab Ausoniæ partibus descenderat.* Ausonia est Italia: si itàque Roberti Fortis majores Itali, qui fuit abavus Roberti Regis filij Capeti, adhuc magis ejus *genus inante reperitur obscurum*, quià nullus alius author ab Italis ortum Hugonem Capetum asseruit. Neque ex his colligi potest qualesnam fuerint illi progenitores Itali, nobiles an plebeij, Principes an Reges. Sanè si Reges fuissent aut Principes non siluisset Robertus de ijs etiam mentionem facere. Quanquam illo loco Helgaldus non asserit progeniem Roberti fuisse Ausoniam, sed progeniem matris ejus Adelheydis, de qua ibidem mentionem fecit, vt benè adverterunt Sammarthani, & post eos Chiffletius. Quod verò addat idem Helgaldus describens formam Roberti: *Humeri ejus in altum porrecti: corona capiti imposita decernebat eum avis & atavis stirpe processisse regia*, non sonat aliud quàm quod fuerit staturæ & formæ Rege dignæ, vt videretur ex forma oriundus à Regibus. Quanquam etiam de origine Regia id satis verificari potest, in Hugone patre Rege, in Odone propatruo, & Roberto avo Regibus Franciæ. Cum ergò Helgaldus simpliciter dicat ejus *progeniem ab Ausoniæ partibus descendisse*, nec addat *regiam*, vel Principalem: nihil potest hinc de majoribus ejus elici quod familiæ splendorem conciliet, multo minùs, quo probetur à Carolo Magno traxisse originem, qui non fuit Italus sed Germanus.

Helgald. in vita Roberti ap. Pithœ. f. 63.

Chifflet. in Lamp. hist. f. 41.

II. Solùm igitur, quod de majoribus Hugonis Capeti hactenùs exploratum & certum est, hoc habemus.

Robertus Fortis Comes Andegavensis incertum, quo patre natus.

Robertus Rex Francorum post fratrem Odonem sine liberis defunctum. — Odo Rex Franco.

Hugo Magnus Comes Parisiorum

Hugo Capetus Rex Francorum.

Tota jam quæstio multis authoribus aliquot seculis agitata in hoc consistit, quis fuerit parens Roberti Fortis. Atque vt vidimus alij volunt fuisse Theodoricum quendam Saxoniæ gubernatorem Childebrandi filium vt Texera, & Piesspordius, sed non probant: alij Robertum alium ex Theodeberto Madriacensi Comite ortum, vt Bouchettus & M. Anton. Dominicus: alij assignant Conradum maiorem Ducem Burgundiæ vt Chiffletius: alij prætermissa inquisitione de maioribus Roberti Fortis in masculina serie, conantur per fœminas à Carolo Magno stemma Capeti deducere. Denique plerique ab antiquis Saxonibus ortum putant, vt mox videbimus. Potiores ex ijs, quos suprà retulimus, dum à Carolo Magno repetere volunt originem recentiorum Regum adulatores, adulteros illis constituunt maiores, & ex illegitimis prolibus stemma

dum Regem, vel Tyrannum Franciæ, Robertus Hugonem Magnum, Hugo Magnus Hugonem Capetum. Allegantur pro hac opinione Joannes Bodinus, Joannes Tillet, Joannes de Serres, Scipio du Pleix, Stephanus Pascasius, Bernardus du Haillan, Franciscus Haræus, quibus adde Hieronymum Henningem; & Texeram, qui probabilem putat, vnde sic disponitur

Origo X. seu

Stemma Hugonis Capeti apud Henningem, & alios authores Gallos.

Henning. P. 2. Germ. Texera in Excget. fol. 99. Bodin. Tillet. &c. ap. Armacam.

Widekindus Magnus Rex Saxonum, obiit Anno 807.

Widekind. I. I. Dynasta Butsetzij.

Widekindus III. Andium Præfectus.

Robertus natus in Galliis cogn. Fortis, ob heroicas virtutes appellatus Judas Machabæus, occisus Anno 867.

Robertus II. Rex Franciæ, pater Hugonis Magni, avus Hugonis Capeti.

Hoc stemma ibidem deficit, vbi cætera. De patre, avo, & proavo Hugonis Capeti, id est de Hugone Magno, Roberto Rege, Roberto Forti nullum est dubium, de parente Roberti Fortis est quæstio, quæ non solvitur nuda assertione, sed probatione, quam adhuc apud nullum authorem legi: & si legero, & videro esse sufficientem, libentissimè subscribam. Idem prorsus sentio de stemmate, quod concinnavit Bucelinus in hunc modum.

Origo XI. Capetinorum.

Ethico, sive Atticus Dux Alemanniæ, & Alsatiæ, Anno 685.

Adelbertus, vel Albericus Dux Alemanniæ, & Alsatiæ.

Eberhardus Dux Alemanniæ & Alsatiæ.

Warinus Major Domus Carolomanni.

Isenbardus Dux Exercitus Caroli Magni.

Guelfo I. Comes Altorffij, & Ravenspurgi.

Conradus Comes Altorffij, & Dux Burgundiæ, cuius Soror Juditha nupta Ludovico Pio Imperatori.

Robertus Fortis Dux Andegavensis.

Ut omnia cætera pro nunc admittam, Conrado natum Robertum Fortem non credo, donec Bucelinus, vel qui idem prior asseruit Chiffletius, melius probet. Quod si probaverint, non erit tamen Origo Capetica ex stirpe Caroli Magni. Interim sit

§. VI.

Authorum testimonia, quod Caroli Magni progenies mascula penitus extincta sit, & ejus sanguinem Capetici nullo modo participaverint.

CErtùm est 1. quod nec Hugonis Capeti successores ab eo propagati, nec vlli alij Principes hodie florentes possint à Carolo Magno per legitimam masculinam propagationem stemma, & originem suam deducere. Hoc certum pendet ab alio certo, quod scilicet tota stirps mascula Caroli Magni in Ludovico Rege vltimo, & Carolo Duce Lotharingiæ, de quibus suprà egimus exaruerit, quod probatur plurium authorum suffragiis, licet aliqua suprà Parte 1 cap. 22. §. 5. insinuaverimus.

Glaber. lib. 1. cap. 3. & c. 5. & lib. 2. c. 1. 1. *Glaber Rodulphus* Hugoni Capeto coætaneus agens de Lothario, & Ludovico postremis Regibus: *In his duobus regale, seu Imperiale illorum genus regnandi finem accepit.* Et alibi rursum: *Evacuato priorum Regum genere, sedatisq; jurgiis cœpit orbis novorum Regum pace sub amica reflorescere.* Adhuc clarius libro 2. ait: *Finito tam regnandi, quam imperandi apud Italiam, & Gallias magnorum Regum genere, videlicet Ludovici, nec non & Caroli, ac sui generis cæterorum Regum, protinus in vnius consanguinitatis viros vtriusque regni contigit devenire Monarchiam*, nimirùm regni Germaniæ, & Galliæ, vnde subnectit: *Mortuis igitur Lothario, ac Ludovico Regibus totius Franciæ regni dispositio incubuit Hugoni Parisiensis Ducis filio, videlicet illius Magni Hugonis, &c. Erant ergo affinitate consanguinitatis Regibus Saxonum vniti, à primo scilicet Othone, qui natus est ex Hugonis Magni sorore.* Ex his lucem accipiunt, quæ suprà ex Helgaldo retulimus. Saxonibus ergò cognatus erat Hugo Capetus, non Carolingis.

Contin. Aimoin. lib. 5. c. 44. & 45. 2. *Continuator Aimoini*: antiqvus author licet Anonymus: *Unctus est in Regem, in Rhemensi civitate Hugo Dux. Hic defecit regnum Caroli Magni.* Sed quià aliud est deficere regnum, aliud deficere genus, & prosapiam, infra ostendit etiam genus Caroli defecisse, vno tantum superstite Arnulpho Rhemensi Archiepiscopo ex concubina filio Lotharij Regis, de quo & Hugone ait: *Hugo autem Rex invidebat ei* (nimirùm Arnulpho) *volens exterminare progeniem Lotharij Regis.* Si fuisset ipse Hugo ex origine Caroli Regis, non voluisset illam progeniem exterminare.

Ivo Carnot. in Chron. 3. *Ivo Carnotensis*, qui floruit Anno 1095. hæc habet: *Ludovicus captus à Francis Lauduni interiit, sicq; progenies Caroli Magni defecit. Hugo filius Hugonis Capetus Rex Francorum 29. regnavit Annis 10.* Ecce manifestè asserit progeniem Caroli Magni extinctam, & consequenter supponit Hugonem fuisse alterius diversæ stirpis.

Hugo Flaviniac. Chron. Virdun. l. 1. 4. *Hugo Abbas Flaviniacensis*, qui non totis centum annis post Capetum floruit, in Chronico Virdunensi, clarissimè: *Mortuo Lothario Ludovicus filius succedit, & in primario flore juventutis obiit, in quo defecit generatio Regum ex familia Caroli Magni, & succedit ex alia familia Hugo Rex.* Si ex alia familia, ergò non ex familia Caroli Magni.

5. Hu-

5. *Hugo Floriacensis* apud Chiffletium eadem habet, quæ suprà retulimus ex Aimoini Continuatore. *Hugo Rex invidebat ei volens exterminare progeniem Clotharij Regis.* Hugo Floriac. Chiffl. vind. c.4.

6. *Author Genealogiæ S. Arnulphi*, de Ludovico vltimo Rege: *Hoc mortuo sine liberis, translatum est regnum ad Hugonem Capet filium Hadevvidis.* Gen. S. Arnulph. ap. Patrit. lib. 1. cap. 13.

7. *Author fragmenti* historiæ Floriacensis: *Francorum Regum secundâ deficiente lineâ, Regnum in tertiam est translatum.* Fragm Cœnob. Floriacen. ib.

8. *Author vitæ Ludovici VIII.* Regis Franciæ: *Hugone Caputio Comite Parisiensi, & Duce Francorum regnum invadente, translatum est de Genealogia Carolorum in progeniem Comitum Parisiensium, qui de genere Saxonum processerunt.* Et infrà ostendit quomodo pater ipsius Philippus duxerit Isabellam Flandricam, per quam sanguis Carolinus communicatus est Capetinis, quod nos suprà ostendimus, cum prioritate communicati ejusdem sanguinis Habspurgo-Austriacis: *Qui Philippus Rex ipsum Ludovicum genuit ex Elisabeth, sive Isabella filia Balduini Comitis Hannoniæ. Nam idem Balduinus processit de progenie Ermeniardis Comitissæ Namurciæ filiæ Caroli Ducis Lotharingiæ patrui Ludovici Regis vltimi de genere Caroli Magni sine hærede defuncti, contra quem Hugo Caputius regnum vsurpavit, & Aurelianis in carcere mori fecit, & vsque ad quem progenies Pipini, & Caroli Magni Imperatoris in regni potestate perseveravit. Cùm igitur iste Ludovicus in regno successerit patri, patet regnum in ipso redactum ad progeniem Caroli Magni.* Ecce jam Anno 1226. quo Author vitæ Ludovici VIII. vixit; constabat ipsis Gallis Capetinos non fuisse ortos ex sanguine Caroli Magni, neque illum sanguinem participasse nisi per fæminas in Ludovico VIII. Rege Capetino, nato ex Isabella Flandrica, quæ procedebat ab Ermingarde Namurcensi Comitissa Carolinga: cùm ante hanc aliquot gradibus Habspurgo-Austriaci eundem Carolinum sanguinem in suam familiam derivarint, vt latè suprà ostensum. Frustrà proinde laborant moderni à Carolo Magno ipsum Hugonem Capetum deducere, seu masculinâ serie, seu fæmininâ, nisi fortè illegitimâ. Vit Ludov. VIII. in fragmen. ap. Pithœ. fol. 197.

9. *Canonicus Nussiensis* Author Magni Chronici Belgici *Anno 987. cùm Ludovicus vltimus de stirpe Caroli Magni vno Anno regnasset in Francia, veneno à sua conjuge Blancha sumpto mortuus est adhuc adolescens, &c. Et sic regnum Galliæ à Caroli Magni familia post annos 237. ad familiam Comitum Parisiensium transfertur.* Supponit has familias fuisse diversas. Nussien. in Mag. Chro. Belg. ap. Pistor. f. 89.

10. *Author antiquæ membranæ Floriacensis*: cùm retulisset mortem Lotharij Regis: *Cui successit Ludovicus filius ejus, hujus prosapiæ Regalis Rex vltimus.* Ergò qui successerunt Reges fuerunt alterius distinctæ prosapiæ. Auth. membran. Floriacensis.

11. *Rigordus* in gestis Philippi Regis dicti Augusti: *Carolus simplex genuit Ludovicum, qui Lotharium, qui Ludovicum hujus Regalis prosapiæ vltimum.* Non ergò ex hac prosapia Capetus. Rigord. de gest. Philip.

12. *Wilhelmus de Nangiaco*, qui floruit Anno 1300. *Balduinus Comes Hannoniæ processit de progenie Ermengardis Comitissæ Namurciæ, filiæ Caroli* Wilhelm. Nangiac. in hist. Lud. 8.

Ducis Lotharingiæ, patrui Ludovici Regis vltimi de genere Caroli Magni. Si vltimus ipse, non igitur ad hoc genus spectat Hugo Capucius.

Tilber.in otiis Imp.

13. *Gervasius Tislebriensis*, vel Tilbenensis Anglus floruit sub Otthone IV. Imperatore: *Lothario successit Ludovicus: Reges de familia Caroli defecerunt.* Ergò qui successerunt, non fuerunt de familia Caroli.

Chron Laurish. ad an. 891.

14. *Chronicon Laurisheimense*: de Carolis agens: *In horum Carolorum decessu in utrimq; regni fastigio, Carolorum illa celsa progenies facta est de medio.* Quid clarius? non regnare solum desierunt tunc Carolingi, sed eorum etiam progenies defecit.

Guido de Basoch. ap. Alber & Chiffiet.

15. *Guido de Basochijs* apud Albericum: *Bis itaq; in regno Franciæ mutatâ regali serie, fit tertio Regum nova successio de Hugonis Magni progenie. Nam Clodovei primò Pipinus Caroli Magni pater à sceptro amovit hæredes: Secundo Dux Hugo Caroli Magni Sobolem extirpavit à regni solio, quod sibi suoq; generi confirmavit.* Ergò diversum Caroli, diversum Hugonis genus.

Joan. Iper. in Chron.

16. *Joannes Iperius* Abbas S. Bertini: *Hugo verò Capet more patrum suorum odio motus antiquo, genus Caroli Magni cupiens eradere de regno Francorum, contrà Regem Carolum, nec dum tamen coronatum rebellavit.* Si genus Caroli voluit eradere, non fuit ex eodem genere.

Cont. Gemmet lib. 8. cap 36

17. *Continuator Gemmeticensis* alia phrasi: *Hugo adnullato genere Caroli Magni vnctus est in Regem super Francos.*

Vita S Genul. lib. 2. cap. 25.

18. *Author vitæ S. Genulphi*, enarratâ morte Ludovici V. Regis: *Ita Francorum secundâ deficiente lineâ, Regnum in tertiam est translatum: in qua quidem primus extitit Robertus, qui à Carolo minore interfectus est.* Tertia linea non est secunda.

Hist. Vizeliac.

19. *Author Historiæ Vezeliacensis*, agens de Ludovico VII. Rege: *Hic est Ludovicus Rex filius Ludovici, qui cognominatus est Grossus, filii Philippi, filii Henrici, filij Roberti, filii Hugonis Capitonis, qui primus Rex extitit, post defectum Genealogiæ Caroli.* Clara hæc sunt.

Rob. Autissiod. ap. Chiffler in Manlis. Lamp.

20. *Robertus Autissiodorensis* in Syllabo Regum Franciæ Odoni Regi addit: *hic alienus*, similiter Roberto, & Rodulpho: *hic alienus*, tandem ait: *Carolus Frater Lotharij. Post hunc translatum est regnum;* nimirum ad alienos, & diversos à Carolingis.

Dinter. lib. 5. cap. 1.

21. *Edmundus Dinterus*, Secretarius Philippi Boni Ducis Burgundiæ: *Hugo Rex cupiens eradere de regno Francorum omne genus Caroli Ducis, collecto Concilio in vrbe Rhemensi, fecit degradare Arnulphum consobrinum ejus, natum ex concubina.* Si Hugo fuisset ex eodem genere, volens eradere omne genus Caroli Ducis, debuisset etiam se eradere.

Rob. Gagu. lib. 7.

22. *Robertus Gaguinus* agens de Ludovico VIII. *Hunc tradunt Authores Caroli Magni genus in Reges Francos per matris cognationem retulisse*, ergò non priores Ludovico VIII.

Gill apud Chiffl. vind.

23. *Nicolaus Gillius* de Ermingarde Comitissa Namurci: *Ex illa in Francia renovata fuit stirps Caroli Magni.* Et rursum agens de Ludovico VIII. *In hoc Rege redijt linea Caroli Magni, quæ per septem generationes defecerat à tempore Hugonis*

gonis Capeti, filij Hugonis Magni Comitis Parisiensis. Ergò Hugo ipse Capetus non fuit de linea Caroli Magni ne quidem fœminina.

24. *Franciscus Belleforestius* de Isabella Hannonia: *Per illam Ludovicus VIII. & S. Ludovicus dicuntur orti esse à sanguine Caroli Magni.* Et alibi: *Regnum Franciæ extrà stirpem Caroli M. ingenus Hugonis Magni translatum fuit.* Esse extra stirpem non est esse ejusdem stirpis.

Bellefor. To. 1. lib. 1. c. 59. & in Lud. V.

25. *Author Genealogiæ* Ducum Brabantiæ: *Rebellavit contrà Carolum Ducem Hugo Comes Parisiensis dictus Chapet, cujus antecessores malitiosè conati sæpè fuerant prosapiam Caroli Magni regno Francorum ex hæreditare.* Si fuissent ejusdem prosapiæ non fuissent conati eam exhæreditare.

Geneal. Duc. Brab. MS. Nivell.

26. *Guibertus Abbas* Novigentensis, de Anselino, qui Carolum Regem prodidit: *Dominum suum Regem, innocentem puerum, cui sacramenta fidelitatis præbuerat, prodidit: & in externum genus Magni Caroli cursum Genealogiæ transfudit, quod facinus die Cœnæ Dominicæ patravit.* Quando audis externum genus, de Caroli Magni genere cogitare non potes.

Guib. Abb. l. de vita sua.

27. *Andreas Sylvius*, qui ante 400. annos scripsit: *Unctus est Hugo Dux in Regem: & hic deficit progenies Caroli Magni.* nempè ante Hugonem.

Sylu in Synopsi. Mero.

28. *Baptista Platina* in vitis Pontificum: *In Ludovico Lotharij filio genus Caroli Magni defecerat; regnumque illud ad Hugonem Ducem cognomento Caputium venerat.* Supponit Capetij diversum genus.

Platin. in Gregor. V.

29. *Wernerus Rollevinck* idem intellexit cum dixit: *Carolina stirps eijcitur de regno Franciæ, & Comes Parisiensis arripuit regnum.* Supponit Comitem Parisiensem fuisse stirpis alienæ à Carolo Magno.

Rollev. in fascic. temp.

30. *Hermannus Schedel* Norimbergensis antè sesquiseculum. *Ludovicus IV. ejus nominis Francorum Rex & ultimus ex Caroli Magni genere &c.*

Scedel. in Chron.

31. *Joannes à Leydis* coætaneus Abbatis Trithemij: *Ludovico post tres annos Regni sui sine liberis defuncto, terminataque in eo linea Caroli Magni, quantum ad Regnum Franciæ, &c. usurpat iterum regnum Francorum Hugo Capetus.* Utiq; alterius lineæ quàm Caroli Magni.

Leyd. in Chron. Belg. l. 7. c. 14.

32. *M. Anton. Sabellicus*: de Ludovico ultimo agens. *In Ludovico Lotharij filio, Caroli Magni gens defecerat, regnumque ad Hugonem venerat, cognomento Caputium.* Et paulò infrà de Capeti filio Roberto: *Robertus primus bonis artibus Gallorum & cæterarum gentium studia de Caroli Magni stirpe ad novitatem sui generis traxit. Et cœperant non tantum novum in regno genus pati sed novorum etiam virtutes mirari.* Vides expressè adstrui diversum genus.

Sabell. Ennead. 9. l. a.

33. *Christianus Massæus*, in multiplici sua Chronicorum historia: *Defuncto Ludovico patruus ejus Carolus debebat succedere: Sed Hugo Capetus Comes Parisiorum usurpavit regnum. Et hic primus à stirpe Caroli Magni alienus &c. quam stirpem Carolinam omninò abolere studuit.* Nihil clarius dici potuit, quàm à stirpe Caroli Magni alienus.

Christ. Mass. lib. 15.

34. *Paulus Æmilius* Regum Franciæ historicus: *Ludovicus Lotharij filius ultimus, qui ex cognatione Caroli Magni regium nomen gesserit*, & paulò infrà:

Æmil lib. 3. hist. Franc.

Ità tertium stemma in solio locatur. Non igitur stemma Caroli, & Capetici ne quidem ex agnatione Caroli Magni censendi sunt.

Avent. lib. 5. Annal. 35. *Joannes Aventinus* Boiorum historicus: *Progenies Caroli Magni, dum pro Germaniæ Imperio decertat, Celtarum quoque regno exclusa est.* De origine verò Hugonis ibidem habet: *Hugo nepos ex sorore Imperatoris Ottonis I. paternam quoq; originem ex Saxonica trahens.* Clarissimum hoc est.

Volaterr. l. 3. Geogr. 36. *Raphael Volaterranus* in sua Geographia: *Ludovicus postremus sanè in Caroli familia,* cui deinde Hugonem Capetum tanquam tertij generis caput successorem subijcit.

Tillius in Chron. 37. *Joannes Tillius* Gallus scriptor: *Ludovicus Rex generis Caroli Magni & Francorum postremus.* Et de Capeto ait: *Tertium Regum Francorum genus, quod usque ad nostra tempora regnat.*

Bod. de Rep. 38. *Joannes Bodinus* clarissimè ad propositum: *Hugo Capetus intermortuâ Caroli Magni stirpe, cùm Præfectus Prætorio opibus & gratia plurimum valeret, Carolum Lotharingiæ Ducem, qui unus cum Otthone filio ex Caroli Magni nepotibus restabat, de imperio dejecit.*

Fouchet ap. Patrit. 39. *Claudius Fouchettus* Gallus scriptor, de Ludovico ait: *In ipso defecerunt Reges Francorum ex stemmate Carolino.*

Du Tillet. in Lud. V. 40. *Joannes du Tillet* Gallus scriptor: *Ludovicus ultimus fuit stemmatis Carolini, quod non duravit nisi ducentos triginta quinque annos.* At domus Austriaca, ex quo solùm ad Imperium evecta est, jam quadringentos.

Pascaf. lib. 6. 41. *Stephanus Paschasius*, antiquitatum Franciæ explorator diligens. *Hugo Capetus coronam Franciæ, ex familia Caroli Magni ad suos transtulit.* Deinde fusè ostendit eum ex Saxonico genere oriundum fuisse.

Du Haillan. ap. Patrit. 42. *Bernardus du Haillan*: *Regnum Franciæ à stemmate Caroli Magni distractum est, & in novum stemma translatum.* Audis novum stemma?

Genebr. lib. 4. Chron. 43. *Gilbertus Genebrardus* in sua Chronologia. *Carolini etiam ipsi Monarchiam perdiderunt, & in alienam familiam Hugonis Capeti transmiserunt.* Audis iterùm alienam à Carolo Magno familiam?

Mich. Naucl. de Monar. P. 4. lib. 7. c. 12. & 13. 44. *Michaël Nauclerus* in sua Monarchia: *Ultimus Regum Franciæ de generosissima religiosissimaque Caroli Magni stirpe, Ludovicus hujus nominis quintus fuit.* Et sequent. cap. inducit Hugonem Capetum, velut *primum fontem Regum tertiæ radicis, atque prosapiæ.*

Serres in Inventa. 45. *Joannes de Serres*, etiam Gallus scriptor: *Ut progenies Pharamundi, quæ Romanos pepulerat, à Pipino pulsa fuit, ità Hugo progeniem Pipini expulit. Quid enim ad ostendendum Legitimum Regem fuisse Capetum juvat, quod ex sanguine Caroli Magni ex parte Matris Aigondæ filiæ Ottonis Ducis Saxoniæ & Imperatoris procreatus dicitur? Nam istâ consideratione illa non potuit esse ex stirpe Caroli Magni, quæ citra dubium in Ludovico IV. Arnolphi filio, defecerat.*

Gordon. in Chronolog. ad an. 987. 46. *Jacobus Gordonus* hujus seculi scriptor: *Obijt Ludovicus Carolinorum Rex ultimus sine liberis. Hugo Capetus fortunæ viribus & mortalium studijs superior* (Carolo Lotharingo) *evasit primus Gallus Gallorum Rex.* Hic origine Gallum

fuisse

fuisse vult, non Franco-Germanum quales erant omnes Carolingi, ac proinde fatetur eum fuisse diversæ stirpis.

47. *Scipio du Pleix* etiam Gallus: *Ecce secundas vices, quibus Franci fundamentalem Monarchiæ suæ legem infregere, Regium sceptrum ex manibus natalium successorum in extraneos transferendo.* Ergò Hugo Capetus fuit *extraneus.* DuPleix T. 1.

48. *Dionysius Petavius*, in historiis versatissimus: *Postremus è Caroli genere Ludovicus Lotharii filius. In eo Caroli progenies, ac secunda Regum familia desijt.* Et alibi dixerat: *Nihil cum Caroli stemmate commune Capetus habuit.* Posset ne clarius loqui? Petav. Ratio. temp. lib. 9. c. 16 ib. lib. 8. c. 14.

49. *Papyrius Massonus* Regius Annalium Francorum scriptor de Hugone Capeto: *Hugo maternum genus ad Otthonem Cæsarem referebat, sorore ipsius genitus, patre natus Hugone, avo Roberto, cujus Majores recensere ne Glaber quidem Historicus potuit.* Et alibi ait: *Regium honorem in extranei familiam fuisse illatum.* Masson. lib. 3 Annal. & ap. Chiffl. in Lamp. f. 27.

50. *Aimoinus Floriacensis: Carolus conabatur si posset à sui* Generis *auctoribus diu possessum sibi vendicare Imperium: sed ejus voluntas nullum sortitur effectum. Nam Franci primates eo relicto, ad Hugonem, qui Ducatum Franciæ strenuè tum gubernabat, Magni illius Hugonis filium, se conferentes, eum Noviomo solio sublimant regio.* Si Carolus conabatur ad sui *Generis* auctores reducere imperium, ergò alterius generis fuit Hugo Capetus. Aimo. Flori. ap. Chiffl. in Lampad.

51. *Girardus Haillanus* in Hugone: *Ità regnum Franciæ à stirpe Caroli Magni distractum, & in NOVUM GENUS translatum fuit.* Haillan. l. 6.

52. *Joannes Hagelgans* in Genealogia seu Lilieto Francico deducit Hugonis Capeti originem à Widekindo Saxoniæ Duce, vnde supponit non fuisse de stirpe Caroli Magni: imò tradit expresè, quòd mortuo Ludovico postremo Rege Carolingo, patruum Carolum excluserit, ceperit, & in carcere extinxerit. Hagelg. in Liliet. p. 21.

53. *Petrus Albinus* in Chronico Missnensi eodem modo à Widekindo ortum asserit Hugonem Capetum: allegatur ab Hagelgans, vixit anno 1589.

54. Allegat etiam idem Hagelgans *Fabricium* quendam, quem puto eundem illum esse, qui scripsit de originibus Saxonicis allegatus à Balbino. Plures alij huc spectarent, qui disertis verbis Hugonem Capetum vel ejus avum appellant virum Saxonici generis. Balbin. in Epit. Boha.

55. *Didacus Lequile* agens de Francorum Regum Genealogia, in fine Carolingorum ait: *Prosapia tot Regibus & Cæsaribus insignita sub Joanne XV. Pontificatus sui anno 3. & sub Anno 4. Ottonis III. Imp. postquam duraverat annis 231. extincta est.* Lequil Piet. Austr. P. 2. f. 130.

56. *Joannes Lucidus* apud Lequilæum: *Carolus Dux certans cum Hugone, quarto tandem anno moritur, & finem habuerunt Reges ex genere Caroli Magni:* ergò Reges Capetini non fuerunt ex genere Caroli Magni. Joan. Lucid. ib. fol. 131.

57. *Hieronymus Henninges* acturus de Capeticis ponit titulum: *Regum Galliæ vel Franciæ Familia tertia Widekindæa*; & deducit Capeticos à Widekindo Saxonum Duce, quem constat alienum fuisse à Carolinga prosapia. Henning. P. 2. fol. 25.

58. *Wolfgangus Lazius* cum de Lothario conditore Lotharingiæ agit: Laz. Migr. l. 3. fol. 94.

Tra-

Traditur repudiatâ legitimâ conjuge Thietpergâ, Waldradam concubinam superinduxisse. Unde Hugo ille processit, qui Galliam invaserat &c. quam etiam Caroli Magni stirpe deficiente, vsu captam retinuit, atque ad posteros transmisit, quem vulgus Chronicorum Hugonem Schapplarium vocat &c.

Cuspin. in Cæsar. f. 316. 59. *Joannes Cuspinianus* in Ottone III. Imp. *Ludovicus Lotharij filius annum omninò unum regnavit, vltimus ex agnatione Caroli Magni &c. Ità tertium stemma in folio locatur regio Francorum.*

Fulco Rhem. Epist. ad Ar. Imp. ap. Flodoardum l. 4. hist. c. 5. 60. Claudat hoc agmen, qui primum locum meretur antiquitate ac fide. *Fulco Rhemensis* Archiepiscopus, coætaneus avo Hugonis Capeti, qui vel maximè scire poterat, ex quo genus traxerint Odo, & Robertus Reges filij Roberti fortis, quorum Odonem ipse invitus Regem suscepisse se profitetur coram Arnulpho Imperatore, & dicit de Odone: *qui ab stirpe Regia existens alienus, Regali Tyrannicè abusus fuerit potestate.* quæ sæpius alijs verbis repetit.

II. Ex relatis Sexaginta authorum testimonijs liquet stemma Caroli Magni masculinum omninò exaruisse, ac proinde nec Capetinos nec alios Principes gloriari posse de successione legitima à Carolo Magno per masculinam propaginem. Liquet secundò Hugonem Capetum totaliter (ad mentem authorum allegatorum ferè omnium) *alienum* fuisse & *extraneum* à stirpe & sanguine Caroli Magni: planéque in cassum laborare aliquos Recentiores Assertores Gallicos, qui conantur Capetinos à Carolo Magno sive masculinâ sive fœmininâ serie derivare, antequam (vt dictum) Isabella Hannonia Philippo Regi Franciæ pareret Ludovicum VIII. in quo per matrem insertum est stirpi Capeticæ stemma Carolinum. Sed hactenus quærebamus solùm de maioribus ipsius Hugonis Capeti, an ipse à Carolo Magno aliqua ratione processerit; & ostensum est 60. authorum suffragio quòd nullo modo, nisi quòd vnus vel alter insinuet ratione matris, quæ putatur ab Arnulpho Imperatore originem suam repetijsse: putatur inquam, sed non dum certum vel probatum est. Interim verò, certum & probatum suprà est, quod Habspurgo-Austriaci longè ante Philippum & Ludovicum VIII. Francum eodem sanguine sint delibuti, adeòque (si ità loqui licet) hodie Austriaci dicendi sunt *Caroli Magni Primogeniti*, inter Principes hodiernos totius orbis. De Arnulpho extat fragmentum veteris Chronici Regum Francorum in Bibliotheca Cæsarea, quod nuper edidit Petrus Lambecius, vbi hæc habentur: *Ad vltimum totum Imperium ad solùm Arnulphum filium Carolomanni Regis delatum est: in quo Arnulpho Imperatore generosa nobilium Regum ac Imperatorum Genealogia, incipiens à S. Arnulpho finem habuit.* Et post pauca interjecta: *Mortuo Arnulpho Ludovicus puer ejus filius imperavit quatuor annos, cui Conradus deficiente sæpedictâ Imperatoriâ stirpe nobili Francorum, quamvis non de eodem stemmate ortus, feliciter successit.* Si ergò in Arnulpho & Ludovico ejus filio etiam notha & illegitima Caroli propago defecit, quomodo ab ipso Arnulpho descendisset mater Hugonis Capeti? Quanquam de impuri sanguinis participatione, nihil nobis laborandum est, cum nec gloriari possint Galli, nec fundare intentionem suam. Manet ergò hactenùs probatum Hugonis Capeti genus planè alienum, & extraneum fuisse à stirpe Caroli Ma-

Chron. anti. ap. Lambec. Bibl. lib. 2. fol. 194.

Magni, neque ipsum & majores ejus vllatenus pertinere ad Carolingos: in posteris tamen id est in Ludovico VIII. Capetino per Isabellam Hannoniam participasse Carolinum sanguinem, sed in eadem prærogativa aliquot gradibus anteà præventos esse ab Habspurgo-Austriacis, quibus juxtà hanc considerationem Primogenituram eripere non possunt.

In supracensita serie authorum num. 42. & 51. idem author per inadvertentium bis positus est, vti etiam num. 37. & 40. Joannes Tillius seu Tillet. pro quibus substituo postquam superiora jam fuerunt impressa seqq. *Author historiæ Episcoporum Autissiodorensium*, in Richardo Episcopo: *Fuit autem temporibus Regum Lotharij Junioris, ac Ludovici filij ejus, qui finem regnandi suo generi imposuerunt.* Cùm ergò post Ludovicum regnaverit Hugo Capetus, non fuit de genere Ludovici. Histor Autissiod. ap. Labbe To. 1. fol. 446.

2. *Ademarus Monachus* S. *Eparchi*, ait: *Defuncto Rege Ludovico regnavit pro eo filius ejus Carolus cognomento insipiens, vel minor. Tunc Franci conjurantes contra Carolum insipientem, ejiciunt eum de regno, & Odonem Ducem Aquitaniæ in regno elevaverunt. Hic Odo fuit filius Raimundi Comitis Lemovicensis, & primò in Aquitania Rex ordinatus est, &c.* Et alibi de Carolo postremo stirpis Carolinæ: *Regnum pro eo accipere voluit patruus ejus Carolus, sed nequivit, quia Deus judicio suo meliorem elegit, &c. & consensu plurimorum Ugo Dux filius Ugonis Capetius in Regem elevatus est.* Excluso patruo supponit Hugonem Capetium fuisse diversæ stirpis. Ademar. Chron. ap. Labbe To. 2. fol. 163.

3. *Author Chronici S. Maxentij Malleacensis* eodem sensu loquitur: *Ascelinus velut Judas Christum, tradidit Carolum. Hugo Dux cum filio suo Roberto levantur in regno.* Chron Malleac. apud Labbe To. 2. fol. 204.

4. *Sigebertus Gemblacensis*, non aliâ suppositione ait: *Ludovico Francorum Rege mortuo Francus regnum transferre volentibus ad Carolum Ducem fratrem Lotharij Regis, dum ille rem ad consilium defert, regnum* Francorum *usurpat Hugo filius Hugonis Parisiensis.* Sigeb. Gemblac. ad an. 987.

5. *Sifridus Presbyter* in Epitome sua: *Ludovicus V. Rex obiit. In isto Carolinorum Reges, & Imperatores defecerunt.* Sifrid. Epit. lib. 1.

6. Accedat *Alexander Patritius Armacanus*, qui plures citat, sapienter decernens in hæc verba: *Jus masculinæ successionis post Ludovicum V. Carolini sanguinis postremum, in Francia nusquam fuit. Arbor quippe Carolina ramorum omnium præcisione, ipsiusque adeò radicis extirpatione mortua est. Si esset qui redderet, non esset, qui vi successionis masculæ reciperet.* Et alibi alloquens Arroyum: *Vides quanto consensu tùm veteres, tùm recentiores, præsertim rerum Francicarum scriptores tradant Carolinam prosapiam in Ludovico defecisse, & regnum ad NOVAM STIRPEM in Hugone translatum. Cujus rei constantissima veritas ità omnium Francorum animis hæret, vt inter eos nil sit celebratius, quàm tres hactenus Regum familias regni habenas tenuisse. Nonne istud cantant, & in montibus Pastores vestri, & indocti in circulis, & docti in Bibliothecis, & Magistri in scholis, & ipsæ mutæ picturæ in parietibus.* Quæ ad omnes secus sentientes, quàm nos hactenus deduximus, dicta sunto. Alex. Patrit. Mart. Gall. lib. 1. c. 41.

§. VII.

Prosecutio materiæ. Ostenditur vera Origo Capetica, & prioritas Austriacorum in participatione sanguinis Carolini.

I. Quid ergò dicemus de majoribus paternis Hugonis Capeti? hoc quod traditum est ab authoribus antiquioribus. Albericus agens de Odone & Roberto Regibus quorum Robertus avus erat Hugonis Capeti: *Horum pater dictus est Comes* ROBERTUS FORTIS *Marchio* DE GENERE SAXONUM *extractus, cui Carolus Calvus Comitatum Andegavensem dederat in beneficium tanquam viro forti.* Chronicon vetus S. Victoris Parisiensis tradit: *Robertum Fortem, & ejus filium Odonem fuisse* GENERE SAXONES. Author vitæ Ludovici Pii Imperatoris: *Translatum est regnum de Genealogia Carolorum in progeniem Comitum Parisiensium, qui* DE GENERE SAXONUM *processerant.* Aimoinus Floriacensis loquens de Normannis: *Obstitit primò eorum sævis conatibus Rotpertus Andegavensis Comes* SAXONICI GENERIS VIR, *cui per id locorum à Rege summa rerum delegata fuerat.* Sammarthani fratres ex chartis S. Martini Turonensis: ROBERTO *Comiti Andegavensi* STIRPE SAXONICO, *& Richardi filio.* Quis verò ille Richardus Saxo esset vlterius divinandum. Quià alij de hoc silent, & Franciscus Courtinus Roberti fortis patrem alium Robertum statuit ex Indice privilegiorum ejusdem S. Martini Turonensis; fortè erat scriptum Robertus filius R. Unde vnus legit Roberti, alter verò Richardi. Quidquid sit de nomine paterno, de genere & stirpe quæstio est, quam hactenus determinare non potuimus, & vltimò indecisam debemus relinquere cum Glabro Radulpho, Hugonis Capeti ferè coætaneo, quià ante Hugonis obitum natus fuit. Ut ipse igitur fatetur, ità & nos Hugonis Capeti *genus valdè in ante reperitur obscurum.* Causam obscuritatis insinuat ipsa appellatio Saxonis, qui illis temporibus Barbari, de genealogijs non multum fuerunt soliciti. Fuerit fortè ex illis Saxonibus, de quibus Sigebertus Gemblacensis: *Carolus Imperator omnes Saxones trans Albim morantes in Franciam transtulit, pagosq; eorum Abodritis dedit.* Et Albericus ad eundem annum: *Saxones ità virtute Caroli sunt perdomiti, vt decem millia hominum ex eis cum vxoribus & parvulis sublatos transtulerit, & per Galliam & Germaniam multimodâ divisione distribuerit.* Similia lege in Annal. Fuldensibus apud Lambecium: *Karlus Imperator Saxones absq; bello à propriis finibus expulsos in Franciam collocat.* Similia etiam in Annal. Francorum Anonymi apud eundem Lambecium ad an 799. Præterea Annal. Francorum Metenses, de eodem Carolo: *Missis exercitibus suis per diversas partes Saxoniæ, tam perfidos illos, qui in Wigmoti manebant, & frequentibus maleficiis populum Saxonum à via veritatis averterant, cum mulieribus & infantibus Deo auxiliante sapientissimâ dispositione de Saxonia per diversas vias dirigens, funditùs exterminavit, & per Gallias cæterasque Regiones Regni sui dispersit.* Idem enarrans Trithemius non solùm decem, sed triginta millia Saxonum in Gallias, & Germaniam translata tradit, vbi de Alphabeto per Carolum invento agit: *Datum fuit hoc ipsum Alphabetum hominibus illis, quos Carolus in locum triginta millium ex Saxonia transtulerat in Galliam, posteà videlicet quàm*

Alberic. ad an. 963.
Chron. S. Victor apud Sammarth.
Aimoin. Floriac. lib. 4. cap. 1.
Sammarth. lib. 5. c. 4.
Glab. sup. cit.
Sigeb. ad an. 803.
Alberic. ad eund. ann.
Annal. Fuld. ap. Lam. Bib. l. 2. f. 375
Annal. Meten ad ann 804.
Trithem. Polygr. lib. 6. cap. 3 ap. Lambec. in Bibl. Cæsar. lib. 2. c. 5.

quàm annis triginta pugnans contra Saxones, ipsos gladio tandem, Christi convertit ad fidem. Veritus enim ne denuò recidivarent, sicuti frequenter ante fecerant, eorum triginta millia trans Rhenum locavit in Galliam cum filiis, & uxoribus, quos ferociores animis fuerat expertus. In quorum locum ex Gallis triginta millia similiter in Saxoniam transtulit, quos ad aliorum differentiam West-Gallos, vulgariter autem West-Walen nuncupavit, qui hodie corrupto vocabulo, sed mendosè Westphali vocantur. Non laboro de numero, sed substantia narrationis eadem est. Adhuc clarius, & distinctius Edmundus Dint. qui ante ducentos annos scripsit: *Dum Rex Carolus gentem Saxonum potius gladio materiali, quàm spirituali ad fidem Christianam convertisset, & eos nullâ arte vel potentiâ in cultu Christiano tenere posset, quin fera bestia in Regis absentia ad gentilitatis rediret errorem, ipse de populo Francorum viros elegit Catholicos majores, medios, & minores, imò ferè decem millia: & illos in Saxonia transplantavit, distribuens iis possessiones & terras, prout uniuscujusq; status, & conditio requirebat. Et vice versa consimilem numerum de populo Saxonum duxit in Franciam occidentalem, quibus ibidem de terris, possessionibus providebat, ut sicut Franci in Saxonia, eam fidem Christi colere cogerentur.* DE QUIBUS QUIDEM NOBILIBUS SAXONIÆ ROBERTUS DUX ANDEGAVENSIS, *pater Regis Odonis & Roberti N. Com. Parisiorum*, NOSCITUR DESCENDISSE, quæ omnibus hactenus allatis verosimiliora videntur. Cùm enim translatio ista populorum duorum facta sit an. 803. & Robertus Fortis occubuerit pugnans contrà Nordtmannos An. 867. potuit ipse adhuc in Saxonia natus esse, & in Franciam delatus à parentibus; vel paulò post transmigrationem natus esse in Francia, unde habito respectu ad Parentes dictus sit *vir Saxonici generis*: de cujus majoribus cùm in Francia non haberetur notitia; hinc factum, *ut genus ejus inante obscurum* manserit. Et hujus omninò opinionis fuisse videntur omnes illi, qui Robertum Capeti proavum Saxonici generis fuisse tradiderunt, quiq; ejus Genesim à Widekindo Magno Saxonum Rege deducere conati sunt, ut Joannes Tilletus, de Serres, Pasquier, du Pleix, du Haillan, Franciscus Haræus & alij: quamvis nullus antiquus author hanc Genealogiam tradiderit. Non siluissent profectò coætanei Hugoni Capeto, & proximi ejus temporis, si tunc similis origo ipsismet Capetinis nota fuisset. Non puto tamen Robertum Fortem ex humili fortuna, & ignobilibus parentibus ortum, ad Marchionis & Comitis Andegavensis titulos ascendisse, verùm ex nobili quidem Saxonum prosapia, sed inter Gallos nondum illustri, egregiis corporis, & animi dotibus sese Regibus probasse, ut primus è suo genere inter Gallos seu Francos occiduos emineret, posterisq; viam sterneret ad thronum Regium. Hæc de Hugonis Capeti majoribus maximè probabilia visa sunt. Quæ si cum origine & nobilitate Habspurgo-Austriacorum conferantur, longè isti Capetinos post se relinquent.

Edm. Dint. Chron. lib. 2. cap. 31.

II. Verùm Cassanus, Bouchettus, Arroyus hâc deductione Capetinæ stirpis non sunt contenti, voluntq; non solùm à Carolo Magno suos Reges deducere, sed etiam præ aliis principalibus familiis hanc prærogativam Capetinæ attribuere. Stemmata ab iis producta suprà vidimus, & refutavimus. Authoritatibus nonnullis hic satisfacere oportet, quas pro se allegant. Et Arroy. fol. 37.

N 2 primò

primò quidem allegant Joannem Papam VIII. qui in Epistola quadam ad Hugonem Abbatem his verbis vtitur: *Hugoni, strenuo, nobili, regali prosapiâ edito, atque excellentissimo Abbati.* Respondet Alexander Patritius Hugonem hunc non fuisse Hugonem Magnum, parentem Capeti, sed alium antiquiorem, qui non potest probari de stirpe Hugonis Capeti fuisse. Et ità omninò se res habet, quià Joannes Papa VIII. sedit ab Anno 871. ad 882. Et prior ille Hugo Abbas teste Rheginone eodem tempore floruit, obiitque Anno 887. Atverò Hugo Magnus Capeti pater septuaginta annis posterior fuit Joanne Papa VIII. Fateor quidem, quod Chiffletius illum seniorem Hugonem ejusdem stirpis faciat cum Hugone Magno, quià Capeticum stemma deducit ab Hugone notho Caroli Magni: Sed id non sufficienter probari suprà asseruimus. Allegant 2. Innocentium Papam III. *qui cap. Novit. de Judiciis*, scripsit ad Prælatos Franciæ in controversia Regis Angliæ, & Regis Franciæ Philippi dicti Augusti, circà annum 1210. vbi inter alia dicit: *quod Theodosius statuit Imperator, & Carolus innovavit, de cujus genere Rex ipse noscitur descendisse.* Fuerit haud dubiè eo tempore sparsus hic rumor, quo Innocentius III. sedit, quòd Reges Franciæ originem trahant à Carolo Magno, quià ipse Philippus Augustus per connubium cum Isabella Flandrica Carolinum sanguinem participans suis posteris communicavit, vnde non ipse, sed filius ipsius Ludovicus VIII. per matrem ex genere Caroli noscitur descendisse. Vel si de ipsomet Philippo hæc erat opinio, fuerit recenter excogitata, quam paucis post annis Gulielmus de Nangiaco literis mandavit; sed erroneam fuisse jam suprà ostendimus §. 4. num. 7. Et licet fuisset etiam vera, quoad Mathildem putatam Arnulphi Imperatoris neptem, ex alio capite cùm Arnulphus fuerit Carolomanni nothus, impurum tantum sanguinem ad Philippum Augustum derivasset, proinde nihil juris ei tribuisset in Regna, & Provincias. Allegant 3. Cardinalem Baronium, qui credidit Gulielmo de Nangiaco, vnde etiam in probationē adducit ejus Chronicon. Et nihilominùs idem Baronius disertis verbis asseruit: *Ludovicus Francorum Rex novissimus moritur*, &c. *Cumque sine liberis decessisset, Regnum Francorum non collatum est Carolo Lotharij Regis defuncti fratri, sed magis eo contempto ad extraneos est delatum, nempe ad Hugonem Ducem Parisiensem.* Reliqui ab Arroyo adducti non sunt tantæ authoritatis, vt suprà recensitis sexaginta authoritatibus in contrarium præponderent: refutanturque abunde à Patritio, & Chiffletio.

Baron. To. 10.

III. Jam igitur cùm ostensum sit superioribus capitibus Habspurgo-Austriacos Caroli Magni sanguinem dudum ante Capetinos participasse, ac re ipsa jam inde à Radepotone, & Itha Lotharingica è Caroli Magni sanguine progenita omnes Habspurgicos, & Austriacos nunquam interruptâ serie ad hodiernos vsque descendisse: hoc verò capite pariter ostensum Capetinos nihil de Caroli sanguine vsque ad Philippum VIII. Regem hausisse, manifestè sequitur falsi reos esse Arroyum, Cassanum, & alios similes scriptores Gallos, qui ex hoc fundamento, quod Reges eorum Capetini ex Caroli Magni sanguine ortum habere credantur, jure possint prætendere non solum Imperium Romanum, sed & omnes Provincias, quas olim Carolus Magnus obtinuerat. Nam

si hæc

ſi hæc argumentandi ratio valeat, potiori jure concludet pro Habſpurgo-Auſtriacis, cum ipſi inter hodie ſuperſtites Principes participantes de ſanguine Caroli Magni, appellari poſſint *Primogeniti Caroli Magni*. Et quia Carolus Magnus non ſolùm Germaniam, ſed & Galliam obtinuit, eodem jure Habſpurgo-Auſtriaci poſſunt à Gallis repetere Regnum Galliæ. Sed non cadit hæc ambitio in piiſſimos noſtros Principes, quibus ſatis eſt tueri ac defendere ſua, non aliena appetere. Dele igitur quod ſcripſiſti Arroye : *Juſtum bellum eſt, ſi ſuſcipiatur ad opprimendam nationem, quæ injurias à majoribus factas reſarcire detrectat, vel quæ injuſtè ablata ſunt reſtituere.* Dele iterum quod ſcripſiſti : *Imperator, aut prædeceſſores ejus, nobis Imperium rapuere. Quidquid parvorum Principum in Europa reliquum eſt nihil poſſident, niſi quod inteſtinis in Francia bellis ſævientibus contrà nos uſurparunt.* Hæc enim falſiſſima ſunt, & oppoſitum hiſce verum eſt. Nam Capetini Coronam Galliæ debitam veris Caroli Magni hæredibus rapuerunt. Andreas Sylvius, disertè : *Hugo Caputius Comes Pariſienſis contrà Dominum ſuum, & conſobrinum Carolum Ducem Lotharingiæ Regnum Francorum contrà præceptum Romanæ Eccleſiæ, quod omnes invaſores Regni anathematizaverat, injuſtè invaſit.* Et ſimiliter de avo Capeti ait Albericus : *Avus autem Regis Hugonis, Rex & Regni invaſor Robertus.* Et Fulco Rhemenſis de Odone hujus Roberti fratre : *Qui à ſtirpe Regia exiſtens alienus, Regali tyrannicè abuſus fuerit poteſtate.* Ergò juxtà modum argumentandi Arroij, Caſſani, aliorum : *Bona injuſtè parta aliena ſunt, non poſſidentis.* Ergò primogenitis hæredibus Caroli Magni liceret ea repetere. Deleat iterum Arroyus quæ ſcripſit : *Bona quæ nobis exteri detinent ô generoſa Soboles Francorum noſtra ſunt : vis hoſtilis ne repetamus impedit. Sed neque natura, neque ratio ſinit, ut occaſiones recuperandi negligamus.* Hæc quippe meliori jure nos Franco-Germani per converſionem vſurpare poſſemus, ſed nolumus claſſicum canere : habemus mitiores Principes, & Juſtitiæ amatores, qui *ſuum cuique* tribuunt : ſua conſervant, non appetunt aliena. Albertus Belgarum Princeps dicere auditus eſt : *Malo vt omnes à me Provinciæ meæ deficiant, quàm ego à juſtitia vel latum vnguem diſcedam.* Et Carolus V. Imperator de ſe faſſus eſt : *Audeo aſſeverare, nunquam me volentem ſcientemque ſubditorum cuiquam injuriam, aut vim feciſſe, vel fieri vnquam permiſiſſe.* Audita etiam eſt hæc ejus vox : *Quod ſi concederet Deus, vt iterum Francorum Regem captivum haberet, nihil aliud ſe ab illo deſideraturum, quam avorum ſuorum hæreditatem Burgundiæ Ducatum, ſummâ vi ac injuriâ ab eo occupatum.* Non aliud, non Regnum Franciæ ipſum. Ex hactenus adductis tres veritates elicimus. *Prima* eſt, Hugonem Capetum neq; maſculinâ, neq; fæmininâ ſerie indubitatè ortum trahere à Carolo Magno. *Secunda* Hugonis Capeti ſucceſſores participaſſe ſanguinem Carolinum per Iſabellam Hannoniam Philippo II. Francorum Regi nuptam in gradu decimoquarto à Carolo Magno. *Tertia* Habſpurgo-Auſtriacos in hac prærogativa antecedere, & præferendos poſteris Hugonis Capeti, quià Habſpurgo-Auſtriaci participarunt Carolinum ſanguinem in gradu quarto, vel potius tertio, & rurſum in gradu octavo, aut nono, vel potius tertio per aliam ſeriem, vt ſequens Schema exhibet, quod eſt.

Arroy. ſup. cit.

Sylv. in Synopſi Meroving.

Alberic. ad an. 955.

Fulco apud Flodoard. l. 4. cap. 5.

Arroy fol. 98.

Phoſphor. P. 3. c. 8. § 9.

Ibidem c. 2.

Origo XII.

Sive Origo vera & indubitata Capetinorum à Carolo Magno

Carolus Magnus Imperator

1.	Ludovicus Pius Imperator		1.
2.	Lotharius I. Imperator	Carolus Calvus Imperator	2.
3.	Ermingarda Uxor Ragneri Magni Ducis Lotharingiæ	Ludovicus Balbus Imper.	3.
4.	Bertha Uxor Luithardi Comitis Habspurgici	Carolus simplex Rex	4.
5.	Luitfridus Comes Habspurgicus	Ludovicus IV. Rex	5.
6.	Hunifridus comes Habspurgicus	Carolus Dux Lotharingiæ	6.
7.	Guntramus II. Comes Habspurgicus.	Ermingardis Uxor Alberti I. Comitis Namurcensis.	7.
8.	Betzo vel Kantzelinus Comes Habspurgicus	Hadwidis Ux. Gerardi Alsatij Duc. Loth. — Albertus II. Comes Namurci.	8.
9.	Radepeto Comes Habspurgi Uxor——	Itha Lothar. nupta Radepot. Habspurg — Albertus III. Com. Namurci	9.
10.	ab his rectâ serie & nunquam interruptâ hodierni Austriaci.	Godefridus Comes Namurci.	
11.		Adelheydis Uxor Balduini III. Comitis Hannoniæ	
12.		Balduinus IV. Comes Hannoniæ & Namurci.	
13.	Balduinus Comes Hannoniæ & Flandriæ Imperator Constantinopolitanus.	Isabella Comitissa Hannoniæ, Uxor Philippi II. Francorum Regis Capetici.	
	Margarita Comitissa Flandriæ Ux. Gulielmi Dampetræi, à qua post Decem gradus Philippus I. Rex Hispaniæ Archidux Austriæ.	Ludovicus VIII. Francorum Rex, qui primus per matrem participavit sanguinem Carolinum, à quo Valesij & Borbonij.	

Texera in Exegesi. fol. 98. Chifflet. in. Vindic. f. 32.

IV. Ex hoc Schemate, quòd Texera & Chiffletius approbant, apparet; quomodo, & quo gradu tàm Habspurgici quàm Capetini descendant à Carolo Magno per seriem fæmininam. Et quidem si à Carolo Magno gradus supputes, per Lotharium I. Imperatorem Habspurgici Carolinum sanguinem participant in gradu quinto, quià Luitfridus Comes Luithardi & Berthæ Lotharingæ filius potuit dicere se narum ex sanguine Carol Magni origine materna, quæ fuit neptis Lotharij I. Imperat. & filia Ermingardæ Ragnero Magno nuptæ, id est inchoando gradus post Carolum Magnum in gradu quinto. Vel si inchoës supputare à Lothario, potuit dicere se descendere à sanguine Caroli Magni in gradu tertio. Item si in altera serie generationum supputes à Carolo Magno ad Itham Lotharingam, Habspurgici descendunt à Carolingis in gradu

du nono, si à Carolo Duce Lotharingiæ Carolingo, in gradu tertio. At vero Capetici nonnisi in gradu decimo quarto, vel alio supputandi modo in gradu octavo. Unde patet magnam esse disparitatem inter Habspurgicos & Capetinos in participatione sanguinis Carolini, hos aliquot gradibus illis esse posteriores: & insuper ab Habspurgicis sanguinem Carolinum non solùm ter participari, quàm à Capeticis semel, sed etiam in eo ipso gradu, in quo Capetici Carolinum sanguinem participant, eundem participari ab Habspurgicis cum prioritate & prærogativa sexûs masculini, vt in stemmate apparet. Cæterùm si præscindamus à sanguinis Carolini prærogativa in vtraque familia Habspurgo-Austriaca & Capetina, & solùm nobilitatem vtriusque antiquam eatenus contemplemur quatenus ad hanc diem certis & indubitatis authorum testimonijs probata est, inveniemus Habspurgicos multis gradibus eminentiores Capetinis: cui veritati deserviet hæc.

Linea Paralella

Habspurgo-Austriacorum & Capetinorum.

Ottobertus I. Comes Habspurgicus, sive Altenburgicus omnium consensu floruit Anno 630. obiit 667.

Habspurgo-Austriaci	Capetini
1. Babo Comes Habspurgi anno 688.	
2. Rotprechtus Comes Habspurgi anno 724.	
3. Hettoprechtus Comes Habspurgi A. 766.	
4. Rampertus Comes Habspurgi anno 814.	
5. Guntramus I. Comes Habspurg. an. 824.	
6. Luithardus Comes Habspurgi an. 855	Robertus Fortis Comes Andegavensis cujus parens ignoratur, ob. anno 867.
7. Luitfridus Comes Habspurgi an. 905. qui primus Carolinum sanguinem participavit.	1. Robertus II. Dux dein Rex Francorum obiit anno 923.
8. Hunifridus Comes Habspurgi anno 928.	2. Hugo Magnus Dux Franciæ obiit anno 957.
9. Guntramus II. Comes Habspurgi anno 946.	3. Hugo Capetus Rex Franciæ obiit anno 997.
10. Betzo Comes Habspurgi an. 991.	4. Robertus Rex Franciæ obijt an. 1030
11. Radepoto Comes Habspurgi an. 1026. Vxor Itha Lotharinga Carolina	5. Henricus I. Rex Franciæ, obiit Anno 1061.
12. Wernerus I. Comes Habspurgi an. 1096. & reliqui vsque ad hodiernos Austriacos.	6. Philippus I. Rex Franciæ ob. an. 1106. & reliqui vsq; ad hodiernos Borbonios

En totis ducentis annis Habspurgici indubitatâ nobilitatis prærogativâ

tivâ antecedunt Capetinos, cui fundamento certissimô & evidenter hactenus probato Pantheon nostrum sive Austria sancta (quingentorum sanctorum) innixa consurget.

CAPUT VII.

SEPTIMA PRÆROGATIVA.

Gloriosi tituli Habspurgo-*Austriacorum suprà alios Principes.*

HAbent, non diffiteor regna alia, & Principatus sua sydera, suos flores; quibus illustrantur pariter & ornantur, sed Habspurgo-Austriaca Domus eminet ceu sol inter Planetas, ceu rosa inter flosculos, quod absque præjudicio vllius Principalis familiæ dictum fatebitur, quisquis seposito affectu privato, regna cum regnis, tempora cum temporibus, personas cum personis contulerit. Imò qui arcana Historicorum & Politicorum penitiùs inspexerit, advertet propè omnes illustres & gloriosos titulos Principibus vnquam tributos in vnam Austriacam Domum confluxisse: quæ fortuna non sanè sine invidia est, sed virtutes suprà invidiam sunt. *Invident nonnulli* (vt loquitur Author Phosphori) *tam latè patens Imperium, & concutere illud, si non convellere conantur: at ijdem virtutum gentis Austriacæ Majestatem admirari coguntur. Ad versus has nec hiscere livor potest. Idem cœlestè numen, quod tantam potentiam publico Orbis bono concessit, virtutes ad gloriam indulsit, vt essent potentiæ fulcra.* Hinc vti obiter deinceps perstringemus Habspurgo-Austriaci in suis majoribus appellati sunt *Gloriosissimi, Pijssimi, Christianissimi, Catholici per antonomasiam, & omnimodam excellentiam, Orthodoxi, Apostolici.* vt alios nunc titulos præteream. Non est itàque cur investigemus vlterius, an armis & bellorum violentiâ, an verò connubiis & affinitatibus creverit Potentia nostrorum Principum: veram causam & *fundamentum* omnis *potentiæ* habemus *Pietatem*, ab hac familiæ propagatio, ab hac Imperij auspicium, ejusdemque felicissima in hanc diem continuatio ortum habet: de quo sit

(Phosph. P. 3. cap. 1. f. 356.)

§. I.

Titulus Archiducum solis Habspurgo-Austriacis proprius: ejus origo.

MUlti hactenus authores quæstionem hanc attigerunt, sed nullus ex professo, vel exactè discussit. Libet ergò varias variorum opiniones adducere, & siquid certius occurrerit determinare. Qua in re.

Prima opinio est Lazii, Cuspiniani, Joannis Jacobi Fugger, Sebastiani Munsteri, Authoris, qui scripsit Phosporum Austriacum, & aliorum, qui putant Archiducis titulum jam olim Ducibus Austriæ prioris stirpis Babenbergicæ concessum fuisse authoritate Cæsaris Friderici I. Æhnobarbi, qui in Privilegio dato Austriæ Ducibus (quod integrum adducit Fugger) his verbis vsus est:

(Laz. descri. Vien. l. 3. c. 2. f. 91. Munst. in Geneal. March. Aust. Cusp. in Cæs. vita Frid. I. Fugger spec.)

Si

Si quibusvis Imperij curis publicis Dux Austriæ præsens fuerit, unus de Palatinis Archiducibus est censendus. Et nihilominùs in consessu, & in cessu, ad latus dextrum Imperij, post Electores Principes obtineat primum locum. Hoc privilegium contulit Austriacis Fridericus I. Imp. an. 1156. quando Henricum cognomento Jachsomir Gott filium S. Leopoldi Marchionis ex Marchione creavit primum Austriæ Ducem. Confirmavit deinde Fridericus II. Imperator an. 1245. quando Fridericum Bellicosum Ducem Austriæ creavit ex Duce Regem, vti testatur Petrus de Vineis hujus Imperatoris Cancellarius, qui inter collectanea Instrumenta Imperatoria etiam retulit Privilegium datum præfato Duci Friderico Bellicoso, vbi ait: *Te hactenus Ducatuum prædictorum Ducem, de potestatis nostræ plenitudine & munificentia speciali promovemus in REGEM, per libertates & jura, prædictum Regnum tuum præsentis epigrammatis authoritate donantes, quæ Regiam deceant dignitatem: vt tamen ex honore, quem tibi libenter addicimus, nihil honoris & juris nostri diadematis, aut Imperij subtrahatur. Enimverò sicut hactenus tanquam Dux, Princeps & fidelis noster extiteras; sic in posterum Regio decoratus honore, tu & successores tui, multum Principes fideles, & devoti nobis, & successoribus nostris in Impero assistatis, &c.* Cùm verò posteà Fridericus Bellicosus obsequium Imperio detrectaret, hoc titulo Regio abrogato, contentus esse jussus est Archiducali tiarâ, vt testatur Lazius, cujus verba appono: *Fridericus II. hoc nomine in hac stirpe Dux primùm Austriæ parenti successit: is Leopoldus erat VI. mox à Friderico II. Imperatore ob Austriæ merita in Imperium collocata, primus ejusdem Provinciæ Rex salutatus est, &c. cum Imperio obsequium detrectaret, & suis gravis esse pergeret, ab vtrisque hostis judicatus, & mox regno exutus fuit. Sed cùm Imperij posteà exercitum (cui Burggravius Norimbergensis, & quidam Comes ab Eberstein præfuerant) ad Tullnam notum Austriæ oppidulum fugasset, in Imperij, & suorum gratiam rediit, &c. Itaque in paternam ditionem restitutus, regale tantum Diadema amisit, Archiducali tiarâ in locum receptâ.* Hæc Lazius, qui si Archiducalem tiaram primò concessam putat Friderico Bellicoso, fallitur, quia tiara hæc pinnita est, & rostrata, quam pridem ante concesserat Fridericus I. Imperator, cum diceret: *Principali indutus veste, supposito pileo Ducali circumdato serto pinnito, &c.* & Henricus Imperator Friderici II. filius in alio diplomate, quod dedit Leopoldo Duci VIII. dicebat: *Magnificum & sacro Regno fidelissimum, SUMMUM nostrum PRINCIPEM LEOPOLDUM Ducem Austriæ & Stiriæ, &c. Illustrissimo Principi Leopoldo Duci Austriæ & Stiriæ cunctisq; suis sequacibus hanc largiter concedimus dignitatem, vt sui Principatus pileo, nostræ regalis coronæ diadema solenniter ferre possit.* Sed videtur Lazius respexisse ad privilegium antiqvum Friderici I. quo Austriæ Ducibus pinnita corona concessa fuit in pileo ad distinctionem aliorum Ducum, quam asserit relictam Friderico Bellicoso, sublatâ ei Coronâ Regiâ, & titulo Regis. Joannes Cuspinianus de eadem re differens inquit: *Fridericus II. Imperator Domum Austriæ mirum in modum ornavit, extulit atque auxit: Austriam COR ac CLYPEUM Sacri Romani Imperij appellitans, quasi scilicet fatale esset Fridericis Imperatoribus Austriæ Principes efferre; è cujus domo multi olim erant predituri Imperatores, duoque post Friderici Cæsares. Fridericum*

hono. lib. 2. c. 2 fol. 170. Anth. Phosphori P. 1. 42 Herm. Hermes Fascic. Jur. cap. 32. fol. 630. a Adelzreit. in Annal. Boic. P. 1. lib. 24 n. 7. Petr. de Vineis apud Fugg. cit. fol. 150.

dericus enim I. Imperator Henricum S. Leopoldi filium, è Marchione Ducem creavit; novisq; armis atque insignibus, quæ hodie cernuntur, condecoravit, &c. Hic autem Fridericus II. Imperator FRIDERICUM *Austriæ Ducem cognomine* BELLICOSUM, *magis extulit, eumq; Archiducem creavit, cum insignibus Regiis. Nam pileo Ducali adjecit sertum pinnitum, ut nostri loquuntur, ab antiquis corona rostrata appellaat, quam supernè diadema Regium semicirculis aureis cum insigni Crucis cingit: solaq; Austria Archiducatu clarescit; cujus privilegium, immunitates ac libertates Petrus explicat.* Hæc *trus de Vineis Imperatoris Friderici II. Epistolarum Magister lib. 6. Epist. 26. ubertim* Cuspinianus: sed fallitur, dum asserit sertum pinnitum à Friderico II. concessum, quod pridem anteà Fridericus I. concesserat: atque adeò initium Archiducalis tituli, & præeminentiæ ad Fridericum I. Æhnobarbum spectat Falluntur etiam Hermes, Merian, Author Calen. Clagenf. & Adelzreiter, qui titulum Archiducis primùm Friderico Bellicoso concessum adstruunt. Cæterùm non caret fundamentis hæc opinio. Nam 1. Fridericus I. Imperator non simpliciter Henricum ex Marchione creavit Ducem, sed cum præcedentia ante alios Duces, *post Electores Principes obtineat primum locum*, quod est æquivalenter dicere, post Electores sit inter Duces Archidux. 2. Henricus Imperator appellat Leopoldum Ducem *Summum Principem*: qui summus est, nec superiorem agnoscit nec parem. 3. cùm dicit Fridericus I. Imperator *unus ex Palatinis Archiducibus*, supponit quidem plures Archiduces, vel summos Duces Palatinos, sed quià inter illos assignat primum locum Austriaco, quasi Archiducem Archiducum constituit, aut potius simpliciter Archiducem omnibus aliis Ducibus præeminentem. 4. Cum assignat idem Fridericus Imperator sertum pinnitum & diadema Regium suprà pileum, quo alij Duces uti non possunt, hoc ipso primum & summum inter omnes Duces, adeòque Archiducem constituit. Cùm ergò Habspurgici facti sint hæredes possessionum, quas habebant antiquiores Duces Austriæ stirpis Babenbergicæ, ità & titulorum, & prærogativarum, & privilegiorum censendi sunt hæredes, præsertim cùm posteriores Imperatores illis antiqua privilegia corroboraverint. Difficultas tamen in hoc est, quòd nihilominus tam Fridericus Imperator, quam Henricus cum Austriæ Principes in præfatis diplomatis nominant, nusquiam usurpent titulum Archiducis, sed solum Ducis. Ità Fridericus I. Imperator *Marchionatum Austriæ, vel dictam Marchiam supra Anasum commutavimus in Ducatum, ejusdemque Ducatum cum subscriptis juribus, privilegiis, & gratiis omnibus liberalitate Cæsareâ contulimus Henrico prædicto patruo nostro charissimo, &c.* neque in toto contextu aliter eum appellat, quàm Ducem, aut Austriam aliter quàm Ducatum. Subscripti porrò sunt memorato Diplomati Friderici I. testes post Ecclesiasticos, sequentes: 1. *Dominus Welpho Dux* nimirum Alemanniæ vel Altorffi. 2. *Conradus frater Imperatoris Friderici I. Cæsaris Palatinus Rheni*, qui simul fuit Dux Franconiæ. 3. *Fridericus filius Regis Conradi*, qui fuit Dux Franconiæ & Sueviæ. 4. *Henricus Dux Carinthiæ. Marchio Engelbertus de Histria*, &c. quibus omnibus Imperator per suum Diploma anteposuit, & præcedentiam habere voluit Henricum Ducem Austriæ. Quòd si dicas hos omnes fuisse Pala-

Palatinos, de quibus idem Imperator loquitur cum ait: *Unus de Palatinis Archiducibus*, singulari quodam modo factum esse Henricum Austriacum Ducem, sive Archiducem fatearis necesse est. Joannes Georgius Freund in Calendario anni 1679. ait hunc annum esse à Titulo Archiducis concesso Austriacis 521. atq; adeò sentit creatos Archiduces an. 1158. respiciens sine dubio Diploma Friderici I. Cæsaris, quod datum est an. 1156. sed biennio aberrat. Anonymus Calendarij Clagenfurtensis Author ad eundem an. 1679. ait esse à concesso Austriacis titulo Archiducali 434. & hic respicit Diploma Friderici II. Imp. datum anno 1245. quo confirmavit Austriacis antiqua Privilegia, quæ ferè 100. annis erant antiquiora. Unde autem idem Calendarij Author habeat, quod Carinthia à Carolo Magno donata sit titulo Archiducatûs an. 888. fateor me nescire, nisi quod fortasse crediderit Megisero, qui primus ità asseruit nullo dato fidejussore antiquo, nullo instrumento authentico allegato. Mathæus Merian in Topographia Austriæ cum retulisset Megiseri assertum, subjungit: hoc multis non placere.

Merian. Topogr. Austr. fol. 91.

II. Altera opinio vult dignitatis & tituli Archiducalis originem repetere à Rudolpho I. Imperatore, quasi is filium suum Albertum creaverit primum Archiducem Austriæ. Ità Theodorus Reinckhing, & ab eo allegati Martinus Cromerus, Carolus Sigonius, Camillus Borellus, Aubertus Miræus; quibus nuper suffragium adjecit Joannes Georgius Kieffer allegans etiam Joannem Jacobum Fuggerum, sed iste potius subscribit primæ opinioni, & de Rudolpho solum asserit, quòd noluerit à filio suo Alberto usurpari titulum Archiducis ne aliorum Principum invidiam sibi conciliaret. Verba Reinckingij de hac opinione proferamus: *Rudolphus cum Austria legitimo herede destitueretur, & Imperio aperiretur, eam filio Alberto sub titulo Archiducatus contulit, per quem tota illa amplissima Archiducum familia propagata*. Sed prudenter adjungit: *Quod tamen non carere controversia apud Historicos ex Cuspiniano notavit Dominus Besoldus*. Et sanè difficultas est, ut hoc probetur; cum nullum producatur Diploma, neque unquam reperiatur sive Albertus I. sive alius ex successoribus per ducentos ferè annos alium titulum in Diplomatibus adhibuisse, quam *Dux Austriæ*: Neque ullus, quem hactenus viderim ex coævis scriptoribus id factum asserit.

Reinckh. de reg. Sec. lib. 1. classe 5. Cromer. lib. 9. hist. Polon. fin. Sigon. de regno Ital lib. 12. Borell de quæst. Reg. Cathol. cap. 46 Myræ de reb. Boh. c. 15 Kieff. Differt. Pol. q. 37. Besold. Thesaur. pract. v. Archid Lequil. in Piet. Austri. P. 2. fol. 200.

III. Tertia Opinio est eorum, qui asserunt Rudolphum III. filium Alberti I. Imperatoris creatum à patre Imperatore primum Archiducem Austriæ. Ità Gerardus de Rhoo apud Didacum de Lequile, ait: *Alij Rudolphum Imperatoris Alberti I. filium Anno 1298. Austriæ Archiducem creatum tradunt*. Et in margine allegat Gerardum de Rhoo. Sed Gerardus solùm asserit Rudolpho commissum regimen Austriæ quando parens electus est Imperator, supponens antea ipsum quoq; Albertum fuisse Archiducem, qui proinde cum superioribus sentire censendus est. Hanc etiam opinionem secuti sunt Ehingerus, Octavius Strada, Piespordius. Sed non latuisset antiquiores scriptores talis renuntiatio, & nominatio Archiducis; si ut isti volunt facta fuisset Norimbergæ in Conventu Principum Imperij: non latuisset Cuspinianum, Lazium, & alios, qui de hoc silent. Denique extaret aliquid in Actis Comi-

Rhoo Annal. Austr. lib. 2. Lequil. de reb. Austriac. P. 1 fol 259. Ehing. in Geneal. Austr Strada. in Geneal. Piesp. in stemm. Austriac.

tiorum Imperij, & successores Rudolphi præfati fuissent vsi eo titulo, quod non fecerunt. Erravit verò Ehingerus, qui Alberto I. Cæsari filium tribuit Henricum patrem Margaretæ à repando ore dictæ Maultasch, hic enim fuit Dux Carinthiæ alterius stirpis. Errori occasionem dedit similitudo nominis; quia alius fuit Henricus Alberti I. filius cognomento Placidus, qui sine prole obiit Muræponti anno 1327. cui Henricus Carinthus supervixit octennio.

Panvin. ap. Auth. Phosphori fol. 139.

IV. Quarta opinio est Onuphrij Panvinij apud authorem Phosphori, quòd primus Archiducis titulum vsurpaverit Maximilianus I. Imperator, & ab eo omnes posteri. *Onuphrius Panvinus*, inquit ille, *diligentissimus nostri seculi vitæ Cæsarum Genealogicus scriptor, quem observavi primum omnium Austriæ Principum, qui Cæsares fuere Archiducis titulum tribuere Maximiliano I. Cæsari, cæteris verò Austriæ Principibus non Cæsaribus Ducis Austriæ dare titulum: ac si Cæsar Fridericus III. Maximiliani I. pater omnium primus hunc sibi posterisque sumpsisset titulum.* Vellem, vt hic author verba ipsa Panvini retulisset, nec esset modo primus Maximilianus, modo Fridericus. Sed verum tamen est, quòd si quæratur, quis primus Cæsarum hoc titulo vsus sit, illum esse Maximilianum, si verò quæratur, quis primus omnium Austriacorum, reperientur alij antiquiores Maximiliano. Eandem opinionem amplexus est Joan. Georgius Kiefer loquens de facto; *quod Fridericus IV. Imperator primus extiterit, qui se Archiducem appellaverit cujus agnatus* (debuisset scribere frater Germanus) *Albertus eodem vsus fuit, prout testantur Privilegia Universitatis Friburgensi à Fundatore Alberto concessa.* Ego hactenus nusquam reperire potui Fridericum IV. Imperat. vsum titulo Archiducis, sed tàm in recessibus Imperij publicis, quàm in literis Fundationum, & alijs Instrumentis solùm nominat se Ducem Austriæ. Cur ab eo abstinuerit, non possum decernere: scio ab ejus progenitore Ernesto vsurpatum fuisse, vt mox dicemus. Hoc saltem certum est non posse primam originem hujus tituli attribui sive Maximiliano I. sive Friderico IV. nisi quæstio in eo sistat, quis primus Cæsarum eo titulo sit vsus, sed quæritur, quis primus inter omnes Austriacos, & quæ sit prima origo hujus tituli.

Kieff. sup. cit. fol. 201.

Posset nihilominùs quispiam suspicari, primam originem vsurpati authoritate Cæsareâ hujus tituli tribuendam esse Maximiliano I. Imperatori, & concessum illum esse à jam dicto Friderico IV. Imperatore. Extat enim authenticum Instrumentum in Registratura, inclytorum statuum Styriæ ac diploma Friderici Imperatoris, cujus fragmentum refert Laurentius Weser Syndicus Provinciæ Styriæ, qui fusam Deductionem pro jure præcedentiæ trium Interioris Austriæ Provinciarum, Styriæ videlicet, Carinthiæ, & Carnioliæ, contrà Provinciæ Superioris Austriæ suprà Anasum prætensionem anno 1615. conscripsit, extatque copia vidimata in Archivo seu Registratura Inclytorum Statuum Carnioliæ, inde mihi communicata. Placet referre formalia dicti diplomatis, seu Instrumenti.

MSS Registrat. Styr. & Carniol.

Wir Fridrich von GOttes Gnaden Römischer Kayser / zu allen Zeiten Mehrer deß Reichs / Hertzog zu Oesterreich / zu Steyr / zu Kärndten / vnd zu Crain / Herr auff der Windischen Marck / vnd zu Portenau / Graff zu

Habspurg / zu Tyrol / zu Pfirdt / vnd zu Khyburg / Marckgraff zu Burgau / vnd Landgraff in Elsaß / bekennen / ꝛc.

Wir wöllen / meinen / vnd setzen auch von der obberührten vnserer Römischen Kayserlichen Macht / ernstlich vnd vestiglich gebietend / daß die bemelten Fürsten vnsers Hauß Oesterreich / vnd vnser / vnd ihre Erben vnd Nachkommen / die die Fürstenthumb Steyer / Kharndten / vnd Crain / je zu Zeiten innhaben / vnd regieren werden / nun hinfürò Ertzhertzogen genenndt vnd gehaissen / dabey ewiglich bleiben / vnd von vnsern Nachkommen am Reich / vnd allen anderen Churfürsten / vnd Fursten / also genenndt vnd gehaissen / vnd darfür gehalten sollen werden; in allen den Ehren / Würden / Freyhaiten / Fürgängen / vnd anderen Ubertrefflichkeiten / als vnsere Vorderen das von alter löblich hergebracht haben / vnd auff vns kommen ist, vnd wir vntzher genenndt, gehaissen, vnd gehalten worden seyn, ꝛc. Geben zu der Neustadt, an der HH. drey König-Tag, nach Christi vnsers HErrn Geburth tausent vierhundert, vnd in dem drey vnd funffzigsten, vnsers Reich im dreyzehenten, vnd vnsers Kayserthumbs im ersten Jahr.

Hujus Diplomatis vidimata Copia, (vt dixi extat in Archivo Inclytorum statuum Styriæ, originale verò in Archiducali Aulicæ Cancellariæ Registratura, vel saltem authentica Copia, vti in supramemorata Deductione Jurium testatur subscriptus Adamus Khrybenikh Ferdinandi quondam Archiducis Aulicus secretarius & Registrator. Quid igitur de hac opinione sentiendum sit infrà dicemus. Guill in MS. ap Lequil. de reb. Aust. P. 2. Excursu 5. f. 274.

V. Quinta opinio est Francisci Guillimanni, cui subscribit Lequile adducens ejus verba ex MS. opere imperfecto. Ait ergò Guillimannus: *Varios scriptores sæpè admiratio subiit, ac anxia indagationis cura perplexos tenuit, unde ac quando Austriacis Archiducum titulus & dignitas obvenerit. Dubitationem hanc sustulit Fridericus Cæsar, qui amplissimo Diplomate id cognomentum honoris usurpandi Sigismundo* (nempe patrueli suo Tyrolensium Principi) *potestatem fecit anno* 1475. *hac tamen cautione, ne titulus hic suæ Majestati, hæredibus ac dominiis, eorumque juribus & privilegijs quidpiam præjudicet ac deroget. Id ne fieret solenni ritu Sigismundus stipulatus est, ac de more literis stipulationem firmantibus, Cæsari datis cavit. Alij Austriaci Principes antiquis Privilegiis, quæ in primo libro memoravi, concessis à Cæsaribus Suevicis, nixi, nonnunquam, sed rarò eodem insigni honoris in instrumentis uti solebant. Ne novum ac insolitum honoris titulum sibi arrogare videretur Sigismundus, magis reor antiqui juris à Cæsare confirmationem, quam novi collationem petijsse. Complures Historici de Archiduce primo & hoc nomine varias fabulas literis mandarunt, quas referre pudet. Nostram sententiam, cùm fide Austriacorum monumentorum nitatur, certam esse nemo addubitet.* Hæc Guillimannus apud Didacum de Lequile, si non plura in suo MS. Certè hæc nimis pauca pro instituto: imò sibi contraria. Nam quomodo primus hunc titulum obtinuit Sigismundus Tyrolensis, si fatetur alios Principes Austriacos antiquis Privilegiis nixos eundem titulum nonnunquam vsurpasse? quomodo sustulit dubitationem Fridericus Cæsar IV. si solùm dedit Sigismundo antiqui Juris confirmationem? quomodo sustulit dubitationem si dando hoc privilegium Sigismun-

 do

do non dedit privilegium extendendi titulum ad alios Principes ejusdem stirpis? Et quod illud amplissimum diploma datum Sigismundo? cur sicuti alia Privilegia verbatim afferre solet, etiam istud non attulit Guillimannus? aut si attulit, cur de eo nullum verbum Lequile produxit, vt omnis dubitatio scriptoribus tolleretur? Mihi hæc Guillimanni observatio non satisfacit, qui pro certo habeo, quòd Sigismundi parens Fridericus Tyrolensium Princeps vsus sit titulo Archiducis, & alios sui sanguinis cognatos nominaverit solùm Duces, ergò jam ille hoc privilegium habuit ante filium. De hoc paulò post plura.

Gebvilh. in Epit. Henn. P. 1. Germ. f. 172. Megis. Annal. Car. l. 6. c. 93. fol. 664. VI. Sexta Opinio est Hieronymi Gebuilheri, Hieronymi Henningis, Hieronymi Megiseri & aliorum, qui tradunt anno 1360. titulum Archiducis concessum Rudolpho IV. Magnanimo Alberti II. sapientis filio, Alberti I. Imperatoris nepoti, sed quomodo id factum an per diploma, an vivæ vocis oraculo, an alio aliquo modo id nullus istorum authorum scribit, nisi quod dicant hoc gratiæ genus factum à Carolo IV. Imperatore Lucelburgico in favorem generi sui Rudolphi Magnanimi. Certum est vsurpatum titulum Archiducis ab hoc Rudolpho, sed ex quo fundamento vel privilegio, vel occasione, id accuratiore disquisitione indiget. Dicemus paulò post de hoc pluscula. Interim accedat allegatis etiam suffragium Cuspiniani de Rudolpho IV. Magnanimo loquentis: *Rudolphus primus sese Archiducem Austriæ privilegio Friderici II. Imperatoris vsus, scripsit.* non dicit quidquam de concessione Caroli IV. soceri. (Joan. Cusp. in Alberto. 1.)

Spieg. in Lex Juris Megis. Annal. Ca. VII. Septima opinio insinuatur à Jacobo Spiegelio apud Megiserum, cui videtur ipse quoque Megiserus favere. Ait ergò Spiegelius: *Archiducis appellationem primùm Bruno frater Ottonis ejus nominis I. Imperat. insolenter assumpsit, teste Æmilio Veronensi lib. Franc. hist. 3. id quod posteà Carinthianorum Principes vsurparunt, quibus extinctis ad Austriacos simul cum ditione transiit, quod & hodie obtinent.* Tria hic asserit Spiegelius, & omnia tria sunt falsa, primum, quòd Bruno frater Ottonis I. Imperatoris omnium primus assumpserit nomen Archiducis quià ante Brunonem appellatus est Archidux Pipinus de Landis circà annum

Chron. S. Trudo. l. 1. cap. 4. 650. *Archidux Austrasiæ Inferioris*, vt est in Chronico S. Trudonis, & plura talia mox adducemus. Secundum est, quòd Carinthianorum Principes titulum Archiducis post Brunonem vsurpaverint, quià Megiserus dicet vsurpasse ante Brunonem à temporibus Caroli Magni, licet vix possit ostendere authenticum instrumentum alicuius Carinthiæ Principis antequam Austriaci Carinthiæ dominarentur cum hoc titulo, vti constabit ex infrà dicendis. Tertium falsum est, quòd titulus Archiducis à Carinthis ad Austriacos transierit, quià nec proximi ante Austriacos Carinthiæ Duces, nec primi Austriaci, qui possederunt Carinthiam hoc titulo sunt vsi, prout etiam paulò post ostendemus. Dein privilegium Friderici I. Imperatoris duobus seculis antea datum Austriacis priusquam ad hos devolveretur Carinthia, præponit Duces Austriæ Ducibus Carinthiæ, & videtur supponere vtrosque tunc censitos inter Archiduces Palatinos, ergò titulus hic non transiit à Carinthis ad Austriacos.

VIII. Circà has septem opiniones priusquam aliquid determinemus aliqua sunt prænotanda, & quæstio specialiter formanda est. Notandum I. Ju-

re

re communi Duces cæteris Magnatibus præstare in comperto esse, *vt Joannes Parlador. rer. quotid. lib. 2. cap. 13. per rubricam. Quis dicatur Dux, Maschio &c. cap. fundamenta. §. proinde. de elect. in 6.* Dicti autem sunt Duces à ducendo exercitu, Germanis Hertzogen, à voce Heer quod exercitum sonat, & ziechen ducere. *Vultei lib. 1. de feud. c. 4. num. 14. Joann. Oldendorp. classe 5. de actione beneficiar. versu Dux. Pet. de Andl. de Imperat. Rom. lib. 2. c. 12. Hermannus Hermes fasc. Jur. pub. cap. 33.* hæc vocis origo etiam à Romanis olim vsurpatæ, de quo latè *Laz. Comment. Reipub. Rom. Guido Panzirol. in Notitia Imperij.* Ad rem verò nostram, & in rigore juris Dux ille dicitur, qui de Ducatu à supremo Principe est investitus, seu cui Princeps in beneficium regionem, quæ Ducatus nomine veniat, concedit. *Andl. cit. Ernest. Cothman. consl. 1. n. 178.* primis quidem temporibus ad vitam, posteà verò in perpetuum. *Text. in c. 1. quis dicatur Dux Jacobin. de S. Grigor. investitur. Verbo Dux. q. 1. num. 1.* Licet enim aliàs res à persona sumat statum *l. 1. cod. de imponend. lucrat. descript.* ac tanquam accessoria possessoris tanquam principalis conditionem sequatur *c. accessorium. de reg. jur. in 6.* hoc tamen in casu persona à re sumit statum, nec vllus nisi ex concessione, vel acquisitione Ducatus, seu talis regionis, quæ Ducatum possit constituere, fit Dux. *D. Gonz. Mastrill. de Magistrat. lib. 4. c. 5. num. 4.* Est autem Ducatus Provincia ex civitatibus, castris, præfecturis, villis constans, quæ regalem dignitatem constituant, atque etiam sartam tectam conservent. *Ernest. Cothman. loco cit.* In hoc igitur sensu nullus propriâ authoritate se potest facere Ducem: sed requiritur supremi Principis privilegium ac investitura. Quod à potiori intelligendum de Ducibus regalem dignitatem annexam habentibus. Regales enim dignitates nuncupantur, quasi à regia datoris, & summi principis munificentia, cum regalis juris collatione profluentes. Et Imperator, vel alius Princeps summus regalis dignitatis fons & scaturigo reputatur. *Alvarott. c. 1. in princ. num. 4. Schurff. cons. 56. num. 6. lib. 2. argum. l. quævis. ff. de natal. restit. Marant. de ord. judic. phil. 4. dist. 5.* qui dat dignitates, essentiam, & statum, origines, & prærogativas, & potest facere Duces maiores, medios, & minores. *Bald. cons. 333. circa med. versu porrò ipse lib. 1.* Ad hoc ergò vt feudum censeatur regale, duo requiruntur copulativè. 1. vt à Principe Romano, vel alio in suo regno nullum superiorem recognoscente conferatur. *Clar. de feud. c. 2. concl. 1. num. 3.* quia solius summi Principis hæc est potestas. *And. Knich. de sublim. & reg. territ. jur. c. 1. num. 306. &c. 3. num. 110.* Secundò, vt cum regali dignitate annexa conferatur illud feudum v. g. Electoratus, Ducatus, Comitatus &c. *Ferrar. Mon. in vsib. feud. c. 6. Rosenthal. concl. 1. num. 3. Schrader. de feud. p. 2. c. 3.* Et requisitorum horum vno deficiente feudum non dicitur regale. *Oldendorp. classe 5. act. beneficiar. v. feudum aliud regale.* Ex quo sequitur, quòd sicut dignitas non conferatur nisi à supremo Principe, ità neque titulus absq; tali collatione ab vllo vsurpari possit. Hæc quæ d[illegible] de D[illegible] communi, precedunt à fortiori de Arch[illegible]s, de

IX. Notandum 2. nomen & [illegible] c[illegible]
cipi; primò vt sonet quid appellativ[illegible] pr[illegible]

Duces, neque tamen ab eo, cui tribuitur, velut titulus vsurpetur. Sicut enim Comites appellamus Illustrissimos; ipsi tamen Comites inter sua prædicata, & titulos non reponunt Illustrissimus, ità potest vulgo appellari quispiam Archidux respectu aliorum Ducum, quasi inter eos primarius, vel ob præcedentiam solam, vel ob potentiam, vel ob antiquitatem, vel ob plura ejusmodi conjuncta, vt tamen ipse sibi talem titulum non arroget. In hoc sensu nominatus est olim sub Dagoberto Rege Pipinus de Landis, qui erat major Domus, *Archidux Austrasiæ Inferioris.* vti eum appellat author Chronici S. Trudonis. Et de eodem loquens Canonicus Nussiensis in Chronico Magno Belgij: *Isti Pipino Archiduci sive Duci primo in disponenda Repub. cooperabatur S. Arnulphus postea Episcopus Metensis.* Similiter Pipinus Brevis apud eundem Chronistam nominatur Archidux: *Carolus Martellus genuit Pipinum Parvum Archiducem Lotharingiæ, & Brabantiæ quintum.* Dinterus quoque in Chronico de hoc ipso Pipino ait: *Erat ipse Pipinus tanquam Maior domus in Austrasiorum regno, & posteri sui jure hæreditario gladium portantes Regni, & super omnes Principes ipsum regnum gubernando principantes: unde adhuc Lotharingiæ & Brabantiæ Archiduci adjudicatur gladius totius regni, tanquam hujus dignitatis hæredi.* Quin & Bruno Coloniensis Archiepiscopus Ottonis I. Imperatoris frater nuncupatur à Sigeberto Gemblacensi, modo Dux, modo etiam Archidux. *Bruno Archiepiscopus & Archidux Lotharingiæ, secundas partes in regno fratris sui potenter, & industriè administrans: &c.* Alibi tamen solùm Ducis titulum ei attribuit: *Bruno Dux & Archiepiscopus in Franciam pergens &c:* An verò Bruno iste (vt suprà dicebat Spiegelius) ipse sibi talem titulum assumpserit, cùm apud veterem authorem nullum hactenus id legerim, relinquo in medio, certè ad posteros Lotharingiæ Duces nec ipse, nec Pipinus eum transmisit, nec vsurpatum crediderim authoritate supremi Principis. Secundò potest accipi hæc vox *Archidux* vt sonet primarium Ducem comparativè ad alios plures minores Duces in eodem Regno vel Imperio, & hac ratione possent opinione vulgi & communi hominum æstimatione dici Archiduces plures respectu plurium minorum Ducum. Exemplum hujus nomenclaturæ est clarum in suprà allegato diplomate Friderici I. Æhnobarbi, vbi dicitur: *vnus de Palatinis Archiducibus est censendus.* Supponit enim hoc loco Imperator plures esse Palatinos Archiduces, eos nempe, qui palatium sequebantur. Et tales reor tunc fuisse illos ipsos, qui diplomati subscripti sunt: Welphonem Ducem Alemanniæ, Conradum Ducem Franconiæ Palatinum Rheni, Fridericum Ducem Franconiæ & Sveviæ, Henricum Ducem Carinthiæ. Hi tunc Palatium sequebantur, & à Friderico appellati sunt Archiduces Palatini, id est primarij Duces ab officio, quòd essent Aulici, & id circò aliis Ducibus non Palatinis præferendi: neque tamen ipsi in suis titulis vsurpabant hoc prædicatum. Tertiò potest vsurpari hæc vox Archidux, pro Duce inter omnes Duces alicujus Regni primario, cum analogia ad Archiepiscopum, ità vt sicut Archiepiscopus ille dicitur, qui in aliqua Provincia plures habet sub se Episcopos, ità Archidux ille fit, qui in aliquo regno plures sub se Duces habeat vel saltem Ducatus, respectu quorum ipse primarius

Chron. S. Trudo. l. 1. cap. 4. Nussi. in Chron. mag. Belg. Pistor. f. 22.

ibid. fol. 31. Dinter. lib. 1. cap. 17.

Sigeb. Chro. ad an. 959. Idem ad an. 965.

rius censeatur. De tali Archiduce non invenio exemplum, nisi dicamus esse Austriacos quatenus ipsi sub se habent plures Ducatus, Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ, imò & Duces, Sagani, Münsterbergæ, Crumlovij, &c. Quartò potest vsurpari hæc vox Archidux pro tali Duce qui plures Ducatus simul possidet, vt nullus alius in regno vel Imperio tot possideat; & hac ratione meritò soli Habspurgo-Austriaci dici possunt Archiduces, videnturq; primitùs ad hoc respexisse cum scribere cæperunt *Archidux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ & Carnioliæ*, quasi hoc totum complexum denotaret illos esse Archiduces, qui quatuor insignes Ducatus simul possiderent. Imò Rudolphus IV. qui primus (vt dicemus) vsurpavit hoc prædicatum, in suo titulo hæc ponebat: *Rudolphus Quartus Dei gratia Archidux Austriæ, Styriæ, Karinthiæ, Sueviæ & Alsatiæ*: itâ in Sigillo appenso ad Privilegium quoddam Cænobij Runensis Cisterciensium propè Græcium anno 1360. Similiter Ernestus parens Friderici IV. Imperatoris in magno Sigillo præferebat: *Ernestus Dei gratia Archidux Austriæ, Styriæ, Karinthiæ, & Carnioliæ, Dominus Marchiæ, &c.* anno 1418. nec addebatur separatim ad Styriam vox illa quæ modo additur *Dux*. Et videtur id innuere voluisse Fridericus IV. in suo diplomate, cujus fragmentum suprà attulimus num. 4. cum illis indulsit titulum Archiducis, qui præter Austriam possessuri erant jure sanguinis, Ducatus Stiriæ, Carinthiæ & Carnioliæ. Quintò potest vsurpari hæc vox simpliciter, & absolutè pro tali Principe, qui in aliquo regno omnibus omninò aliis Ducibus præfertur, nec vllum alium in authoritate potentiâ, præcedentiâ, præeminentiâ, æstimatione, superiorem (præterquam Regem aut Imperatorem) nullum etiam parem habeat. Et hac ratione non posset nisi vnicus in toto regno appellari Archidux, sicuti in vna Provincia non potest, nisi vnicus esse Archiepiscopus. Et certè etiam hac ratione respectu totius Romani Imperij, si ad potentiam attendamus Austriaci meritò dicuntur Archiduces, quia nullum habent superiorem potentiâ, nullum parem.

MSS. Prov. Carn. Archiv.

X. Notandum est tertiò: dari etiam Magnos Duces, qui titulus an æquivaleat titulo Archiducis, disquirant alij. In Germania nullus de facto est. In Italia est Magnus Dux Hetruriæ, qui hunc titulum vsurpat, ex concessione Pij V. Pontificis ab anno 1570. vnacum sceptro, corona Regia, habitu, & titulo Serenissimi, vt testatur *Garz. Mastrill. de Magistratu cap. 4. num. 19. Reinck. de regim. sec. lib. 1. classe 4. cap. 11. Hermes fasc. Jur. publ. cap. 33.* Cui tamen concessioni, & actui Maximilianum II. Imperatorem contradixisse, velut in præjudicium Imperatoris Romani facto, cui Florentia, & Senæ ad Cameram Imperialem spectantes pareant, scribit *Gualter. in Chronolog. Eccles. polit. ad annum 1570. apud Reinckh.* citatum. Talis etiam est Magnus Dux Moscoviæ, Magnus Dux Lithuaniæ, qui tamen hodie non est sejunctus à Rege Poloniæ. Et Rex Sueciæ etiam vsurpat titulum Magni Ducis Finlandiæ, de quibus *Boter. in descript. regni Poloniæ Matth. Stephan. de jurisdict. lib. 2. par. 1. cap. 6. num. 82. Ruland. de commissar. p. 2. lib. 5. cap. 4. num. 22.* Posse autem Imperatorem, vel

P summum

summum Pontificem alicui concedere titulum magni Ducis, magni Marchionis, vel magni Comitis, salvo tamen cæterorum Ducum, Marchionum, & Comitum jure notat præter Joannem Azorium Inst. Moral. lib. 1. cap. 11. p. 2. Reinckhing. cit. loco; ex quo deducitur, neminem arbitrariè, & pro libitu sibiipsi arrogare posse talem titulum, consequenter neque titulum Archiducis. His prænotatis.

XI. Sentio I. solos Habspurgo-Austriacos hactenus esse verè & rigorosè in Romano Imperio Archiduces, & hunc titulum vsurpasse, ac vsurpare in sensu quarto sup. explicato num. 9. quod probo ex diplomate Friderici I. vbi ait de Duce Austriæ: *Unus de Palatinis Archiducibus est censendus. Et nihilominùs ad latus dextrum Imperij, post Electores Principes obtineat primum locum.* Hic & Archidux appellatur Dux Austriæ, & primum locum habet inter omnes Duces post Electores, quæ est proxima dignitas, in Imperio Romano post Imp. & Regem Romanum, adeoq; si primus deinde post Electores locus debetur Ducibus Austriæ, illi soli sunt propriè & rigorosè Archiduces, licet tunc nondum eo titulo vsi fuerint. Deinde quià habent pro insigni suo pileum non tantum Ducalem vt cæteri, sed ornatum Diademate regio & cruce, ex concessione Imperatorum. Nec constat de vllo alio Duce in Imperio Romano-Germanico, cui talis præeminentia, vel ornatus vnquam concessus fuerit. Per hanc tamen assertionem nihil intendo præjudicare Carinthiæ, quæ de facto vtitur titulo Archiducatûs, & gaudet ejus possessione; vtpote firmata ipsis Austriacorum Imperatorum & Archiducum diplomatibus. Nam an. 1414. Ernestus Archidux edidit diploma, in quo hæc leguntur: *Nos Ernestus Dei gratiâ Archidux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ, & Carnioliæ &c. fatemur, quod cùm feuda nostra prænemorati nostri Archiducatus Carinthiæ, Dominicâ lætare nuper elapsâ conferenda in sede ad Solium, prout ab antiquo moris fuit publicari curaverimus &c. Datum ad S. Vitum Dominicâ Judica in Quadrag. &c.* Eadem habentur in aliis duobus diplomatibus, quorum vnum est confirmatio Privilegiorum Carinthiæ per eundem Ernestum Archiducem. Rursum an. 1444. *Fridericus III. Imp.* (alias IV.) ait in quodam diplomate: *Provincialibus nostri Principatus Carinthiæ feuda hic in civitate S. Viti contulimus, illisq; nostris regalibus verbis spopondimus, illos in hujusmodi ipsorum gratiis & privilegiis Archiducatûs Carinthiæ manutenere &c. Datum ad S. Vitum in Carinthia die S. Thomæ Cantuariensis.* In alio diplomate idem Fridericus: *nostri Provinciales Archiducatûs nostri Carinthiæ vniversim &c. Datum ad S. Vitum in Carinthia Dominica ante trium Regum an.* 1444. Similiter Maximilianus I. vsus hoc titulo: *Maximilianus Archidux Austriæ Dux Burgundiæ, Lothoringiæ, Brabantiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ, Limburgi, Lucelburgi, & Geldriæ &c.* in contextu verò: *Provinciales nostri Archiducatûs Carinthiæ*, quod repetit in triplici diplomate, quæ omnia expedita sunt an. 1494. initio suscepti pleni post patrem regiminis. Carolus V. Imp. an. 1520. eodem modo nominat *Archiducatum Carinthiæ* in tribus diplomatibus. Ferdinandus I. Caroli V. frater an. 1521. concedit Carinthiæ facultatem cudendi monetam cum inscriptione: *Ferdinandus Dei gratia Princeps Hispaniarum, Archidux Austriæ & Carinthiæ.* Similia reperiuntur in homagiis Caroli

Privileg. Carinthiæ Landtshandtvest.

Archi-

Archiducis, Ferdinandi Archiducis deinde II. hoc nomine Imperat. & plura apud Megiserum & in Privilegijs Carinthiæ. Ex quibus fundamentis provincia Carinthiæ semper in suis rescriptis & instrumentis adhibet titulum Archiducatus, conscijs nec contradicentibus Imperatoribus & Archiducibus Austriæ, licet ipsi viceversa in suis titulis se non appellent nisi Duces Carinthiæ, cujus causam rimari non est mei muneris. Quia verò Archiducatus & Archidux correlativa sunt, vt vnum sine alio esse non possit; imò vt suprà diximus, in tali casu persona à re sumit statum, non econtrà res à persona, quod etiam advertit Megiserus, videtur sequi, quòd stante hac Provinciæ nomenclatura Austriaci tanquam legitimi possessores & Principes Carinthiæ non solùm deberent vti titulo Archiducis Austriæ, sed etiam Archiducis Carinthiæ, adeòque Carinthiæ nomen in titulis præponere nomini Stiriæ. Verùm quantum ad ordinem Provinciarum, existimo, eum non esse cum reflexione ad potentiam vel excellentiam, neque etiam ad antiquitatem, quià sine dubio Carinthia saltem olim potentior & amplior fuit quàm Styria, & aliquot seculis prius Ducatus appellata quam Styria; sed ordo hic observatur secundum tempus, quo Austriaci dominium harum Provinciarum consecuti sunt. Fuerunt enim prius Duces Styriæ per hæreditatem simul & emptionem facti, quàm Duces Carinthiæ per investituram Imperatorum. Cur verò non vsurpent etiam titulum Archiducis Carinthiæ, mox dico, quod

XII. Sentio secundò. Nullus hactenus (quantum ex diligenti investigatione & lectione tàm veterum quàm recentiorum Authorum, imò etiam Instrumentorum originalium & anthenticorum deprehendere potui) vsus est titulo Archiducis ante & præter Austriacos. De aliis in Germania Ducibus certissimum est, nec vllus prætendit Archidux appellari. De Ducibus Carinthiæ qui postremi fuerunt antequam Austriaci hunc Principatum obtinerent, ostendo. Sic anno 1243. in Privilegio dato Sitticensis Monasterij Ascetis Cisterciensibus in Carniolia, *Bernardus Dux Carinthiæ.* MS. Sittic. Et anno 1258. in fundatione Cœnobij Landtstrost in Carniolia ejusdem ordinis *Bernardus Dux Carinthiæ.* Deinde anno 1251. *Ulricus Dux Carinthiæ.* testatur de donatione Henrici Marchionis Istriæ facta cœnobio Landtstrostensi. MS. Landst. Et anno 1252. in Privilegio Cœnobij Victoriensis in Carinthia: **Wir Ulrich von GOttes Gnaden Erb deß Hertzogthumbs Khärndten.** MS. Victrin. Rursum anno 1254. *Ulricus filius D. Bernardi Ducis Carinthiæ.* in Privilegio Sitticensi. MS. Sitticen. Et anno 1255. *Ulricus Dei gratia Dux Carinthiæ, Dominus Carniolæ.* in dotatione prima Freydenthallensis Cartusiæ suprà Labacum. MS. Freyd. Et anno 1260. in plena fundatione ejusdem Cartusiæ. *Ulricus Dei gratiâ & miseratione divinâ Dux Carinthiæ, ac Dominus Carniolia, nec non Istriæ & Carsi.* Denique multa ejusmodi exempla reperiuntur etiam sequentibus annis, in varijs Instrumentis, quæ extant originalia Oberburgi, Sitticij, Freydenthallij &c. Anno item 1275. Ottocarus Rex Bohemiæ vsus est hoc titulo in Sigillo suo: S. *Ottocari Dei gratiâ quinti Regis Bohemorum, Marchionis Moraviæ, Ducis Carinthiæ.* MS. Regist. Pron. Carniol. Et in Diplomate habet: *Nos Ottokarus Dei gratiâ Bohemiæ Rex Dux Austriæ, Styriæ & Charinthiæ, Marchioque Moraviæ,*

Dominus Carnioliæ, Marchiæ, & Portus Naonis. Extat authenticum in Registratura Provinciæ Carnioliæ. Rursum anno 1295. Anonymus Author Chronici MS. Viennensis, qui eo tempore vixit: *Moritur Meinradus Dux Carinthiæ socer Alberti Ducis.* Hujus Meinardi in cœnobio Stambsiano in Tyroli sepulti Epitaphium apud Thomam Ebendorffer de Haselbach in Historia Austriaca MS. sic habet:

MS. Chron. Vien. in Bibl. Acad. Tho. Ebend. in hist. Austr. MS.

Hei Meinhart actor pacis, litisque subactor,
Cœnobij factor hujus pius, & benefactor:
Qui similem nescit Dux & Comes hic requiescit.
Bis quingentenos annos deciesque Vicenos,
Et nonagenos jungas, medios quoque denos,
Post ortum Christi, dum lux hæc tollitur isti.

Ex versu illo. *Qui similem nescit Dux*, colligitur Meinardum communi æstimatione fuisse cæteris Ducibus honoratiorem, & potentiorem, qui fortè cum ipsis Austriacis quoad potentiam competeret, & nihilominùs solùm Ducis vocabulo honoratur. Porrò iterum anno 1302. in diplomate quodam Sitticensis Monasterij: *Otto Dux Carinthiæ, Comes Tyrolis & Goritiæ.* confimat suo fratrumque Ludovici & Henrici nomine omnia Privilegia dicti Monasterij. Deinde anno 1317. in Privilegio quodam dato Freydenthallensihus Cartusianis: *Hainricus Dei gratia Bohemiæ, & Poloniæ Rex, Carinthiæ Dux, Tyrolis & Goritiæ Comes universitati Civium suorum in Laybaco &c.* Et anno 1321. in quodam Offiacensi Privilegio. *Henricus Dux Carinthiæ.* Anno 1326. in fundatione Cartusiæ Montis O. Angelorum in Snalz. *Henricus Rex Bohemiæ, Dux Carinthiæ*: quo titulo vsus est vsque ad obitum, etsi exclusus à regno Bohemiæ: obijt autem teste Haselbachio anno 1335. Quo eodem anno (vt refert Haselbachius) Lincij fuit Conventus Principum, vbi Albertus contractus, & Otto fratres Austriaci Alberti I. Imperatoris filij petierunt à Ludovico IV. Imperatore Ducatum Carinthiæ ratione maternæ hæreditatis, quià mater eorum Elisabetha fuit filia Meinardi Carinthiæ Ducis Comitis Tyrolis, afferentes etiam Carnioliam ad se legitimè devolutam, eo quod Duces Carinthiæ eam pignoris nomine à suis progenitoribus accepissent. Ludovicus videns Ducum Austriæ assistentiam sibi necessariam die 5. Maij de vtraque terra Albertum & Ottonem solenniter investivit, quorum paulò post Otto in Carinthiam profectus homagium à Statibus recepit præficiens Carinthiæ Comitem de Pfanberg, Carnioliæ verò Fridericum Liberum de Seunegk Capitaneos. Cum autem Dux Otto adverteret Carinthos fluctuare, eoquod non fuisset inauguratus more patrio, venit ad Ecclesiam Soliensem, & per Laurentium Episcopum Gurcensem, præsentibus Henrico Lavantino, & Abbatibus multis, quibusdam cærimonijs prætermissis die SS. Processi & Martiniani solenniter inauguratur & benedicitur, cum magno populi applausu. Hæc paulò alijs verbis Haselbachius. Porrò hic Otto Austriacus nullo alio titulo vsus reperitur, quàm Ducis Austriæ & Carinthiæ. Sic in diplomate confirmationis Privilegiorum Civitatis Labacensis eodem anno *Otto Dux Austriæ, Styriæ, & Carinthiæ &c.* Item in

MS. Sitticen. MS. Freyd. MS. Offiac. MS. Freyd. Tho. Ebend. cit. MS. MS. Sittic. MS. Labac.

in confirmatione Privilegiorum Cartusiæ Freydenthallensis anno 1338 ambo hoc titulo vsi sunt: *Albertus & Otto Duces Austriæ, Styriæ & Carinthiæ, Domini Carnioliæ, Marchiæ, ac Portus Naonis &c. Dat. Viennæ feria 3. ante Corporis Christi.* Mortuo sequenti anno Ottone, Albertus superstes vsus est hoc titulo: *Albertus Dux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ, Dominus Carnioliæ, Marchiæ, ac Portus Naonis, Comes Habspurgi & Kiburgi, Landgravius Alsatiæ, ac Dominus Pfirtæ.* Sic in fundatione Cartusiæ Gamnicensis in Austria anno 1352. obiit hic Albertus cognomento sapiens, & Contractus anno 1358. die 20. Julij. Ad hoc vsque tempus nullum invenio Instrumentum alicujus sive Austriaci sive alterius stirpis cum titulo Archiducis, neque inter Manuscripta, & originalia, neque apud authores probos, quin neque annis duobus sequentibus vsque ad annum 1360. de quo mox dicemus. Atque adeò totis 24. annis Austriaci possederunt Carinthiam, & nondum vsi sunt titulo Archiducis. Ex quo apparet Spiegelij conjectura sive assertio vana, quòd Austriaci titulum Archiducis à Carinthia desumpserint: siquidem nec Carinthi immediati antecessores, nec ipsi primi Austriaci Carinthiæ Principes illum vsurpasse reperiuntur. Unde MS. Freyd. MS. Freyd.

XIII. Sentio tertiò. Primus qui hactenus inter Germaniæ Principes vsurpavit in publicis instrumentis, titulis, & subscriptionibus nomen *Archiducis* fuit Rudolphus IV. Austriacus filius primogenitus Alberti Sapientis, sive Contracti, nepos Alberti I. Imperatoris, pronepos Rudolphi Imperatoris Habspurgo-Austriaci. In hoc assentior Gebuilhero, Megisero, Henningio, qui ait: *Rudolphus Fundator, ingeniosus, magnanimus, & subtilis cognomento, Archidux Austriæ à Carolo IV. Imperatore investitus anno* 1360. quod ille quidem non probat, sed ego sic ostendo. Constat ex paulò ante relatis, & plurimis alijs instrumentis, quòd vsque ad annum 1358. quo Rudolphi IV. parens obiit, nullus Austriacorum Principum vsus sit titulo Archiducis, sed solum Ducis: constat etiam, quod ipse Rudolphus initio sui Regiminis, id est anno 1358. & 1359. vsurpaverit tantummodo titulum Ducis. Nam præfato anno 1358. dedit hic Rudolphus diploma in favorem Seytzensis Cartusiæ in Styria cum hoc titulo: *Rudolphus Dux Austriæ, Styriæ, & Carinthiæ. Datum Viennæ Mercurij ante Catharinæ.* Rursum eodem anno aliud diploma edidit in favorem Cartusiæ Gamnicensis in Austria cum titulo: *Rudolphus Dux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ. Datum Viennæ die S. Nicolai.* Simili ratione frater Rudolphi IV. Albertus III. cognomento cum Trica, confecit Instrumentum cum hoc titulo: *Albertus Dux Austriæ, Styriæ & Carinthiæ*, quo mandat Ottoni de Ortenburg suo cognato (sic eum nominat) Capitaneo Carnioliæ, vt manuteneat Cartusianos Freydenthallenses in suis privilegijs. *Datum Viennæ Veneris ante Oculi.* Quamvis videatur hoc Instrumentum datum à parente Alberto II. qui eodem anno die 20. Julij è vita excessit. Ad hunc saltem annum 1358. nullius Austriaci Principis instrumentum reperio cum titulo Archiducis. Quid ergò causæ, quod jam anno 1360. alium titulum adhibeat Rudolphus, & quidem privatè ad fratres, & antecessores suos? nempe hoc ipso anno consecutus est eum titulum. Sic enim habet in instrumento dato Sitticensi Monasterio confirmando Henning. P. 1. Germ. f. 272. MS. Seytz. MS. Freyd. MS. Sittic.

tiorum Imperij, & successores Rudolphi præfati fuissent vsi eo titulo, quod non fecerunt. Erravit verò Ehingerus, qui Alberto I. Cæsari filium tribuit Henricum patrem Margaretæ à repando ore dictæ Maultasch, hic enim fuit Dux Carinthiæ alterius stirpis. Errori occasionem dedit similitudo nominis; quià alius fuit Henricus Alberti I. filius cognomento Placidus, qui sine prole obiit Muræponti anno 1327. cui Henricus Carinthus supervixit octennio.

Panvin. ap. Auth. Phosphori fol. 139. IV. Quarta opinio est Onuphrij Panvinij apud authorem Phosphori, quòd primus Archiducis titulum vsurpaverit Maximilianus I. Imperator, & ab eo omnes posteri. *Onuphrius Panvinus*, inquit ille, *diligentissimus nostri seculi vitæ Cæsarum Genealogicus scriptor, quem observavi primum omnium Austriæ Principum, qui Cæsares fuere Archiducis titulum tribuere Maximiliano I. Cæsari, cæteris verò Austriæ Principibus non Cæsaribus Ducis Austriæ dare titulum*: *acsi Cæsar Fridericus III. Maximiliani I. pater omnium primus hunc sibi posterisque sumpsisset titulum.* Vellem, vt hic author verba ipsa Panvini retulisset, nec esset modò primus Maximilianus, modo Fridericus. Sed verum tamen est, quòd si quæratur, quis primus Cæsarum hoc titulo vsus sit, illum esse Maximilianum, si verò quæratur, quis primus omnium Austriacorum, reperientur alij antiquiores Maximiliano. Kieff. sup. cit. fol. 201. Eandem opinionem amplexus est Joan. Georgius Kieffer loquens de facto; *quod Fridericus IV. Imperator primus extiterit, qui se Archiducem appellaverit cujus agnatus*(debuisset scribere fraterGermanus) *Albertus eodem vsus fuit, prout testantur Privilegia Universitatis Friburgensi à Fundatore Alberto concessa.* Ego hactenus nuspiam reperire potui Fridericum IV. Imperat. vsum titulo Archiducis, sed tàm in recessibus Imperij publicis, quàm in literis Fundationum, & alijs Instrumentis solùm nominat se Ducem Austriæ. Cur ab eo abstinuerit, non possum decernere: scio ab ejus progenitore Ernesto vsurpatum fuisse, vt mox dicemus. Hoc saltem certum est non posse primam originem hujus tituli attribui sive Maximiliano I. sive Friderico IV. nisi quæstio in eo sistat, quis primus Cæsarum eo titulo sit vsus, sed quæritur, quis primus inter omnes Austriacos, & quæ sit prima origo hujus tituli.

Posset nihilominùs quispiam suspicari, primam originem vsurpati authoritate Cæsareâ hujus tituli tribuendam esse Maximiliano I. Imperatori, & concessum illum esse à jam dicto Friderico IV. Imperatore. Extat enim authenticum Instrumentum in Registratura, inclytorum statuum Styriæ ac diploMSS Registrat. Styr. & Carniol. ma Friderici Imperatoris, cujus fragmentum refert Laurentius Weser Syndicus Provinciæ Styriæ, qui fusam Deductionem pro jure præcedentiæ trium Interioris Austriæ Provinciarum, Styriæ videlicet, Carinthiæ, & Carnioliæ, contrà Provinciæ Superioris Austriæ suprà Anasum prætensionem anno 1615. conscripsit, extatque copia vidimata in Archivo seu Registratura Inclytorum Statuum Carnioliæ, inde mihi communicata. Placet referre formalia dicti diplomatis, seu Instrumenti.

WIr Fridrich von GOttes Gnaden Römischer Kayser / zu allen Zeiten Mehrer deß Reichs / Hertzog zu Oesterreich / zu Steyr / zu Karnthen / vnd zu Crain / Herr auff der Windischen Marck / vnd zu Portenau / Graff zu

Habspurg / zu Tyrol / zu Pfirdt / vnd zu Khyburg / Marckgraff zu Burgau / vnd Landgraff in Elsaß / bekennen / ꝛc.

Wir wöllen / meinen / vnd setzen auch von der obberührten vnserer Römischen Kayserlichen Macht / ernstlich vnd vestiglich gebietend / daß die bemelten Fürsten vnsers Hauß Oesterreich / vnd vnser / vnd ihre Erben vnd Nachkommen / die di Fürstenthumb Steyer / Kharndten / vnd Crain / je zu Zeiten innhaben / vnd regieren werden / nun hinfürò Ertzhertzogen genenndt vnd gehaissen / dabey ewiglich bleiben / vnd von vnsern Nachkommen am Reich / vnd allen anderen Churfürsten / vnd Fursten / also genenndt vnd gehaissen / vnd darfür gehalten sollen werden; in allen den Ehren / Würden / Freyhaiten / Fürgängen / vnd anderen Ubertrefflichkeiten / als vnsere Vorderen das von alter löblich hergebracht haben / vnd auff vns kommen ist, vnd wie vntzher genenndt, gehaissen, vnd gehalten worden seyn, ꝛc. Geben zu der Neustadt, an der HH. drey König-Tag, nach Christi vnsers HErrn Geburth tausent vierhundert, vnd in dem drey vnd funffzigsten, vnsers Reich im dreyzehenten, vnd vnsers Kayserthumbs im ersten Jahr.

Hujus Diplomatis vidimata Copia, vt dixi extat in Archivo Inclytorum statuum Styriæ, originale verò in Archiducali Aulicæ Cancellariæ Registratura, vel saltem authentica Copia; vti in supramemorata Deductione Jurium testatur subscriptus Adamus Khrybenikh Ferdinandi quondam Archiducis Aulicus secretarius & Registrator. Quid igitur de hac opinione sentiendum sit infrà dicemus. Guill in MS. ap Lequil. de reb. Aust. P. 2. Excursu 5. f. 274.

V. Quinta opinio est Francisci Guillimanni, cui subscribit Lequile adducens ejus verba ex MS. opere imperfecto. Ait ergò Guillimannus: *Varios scriptores sæpè admiratio subiit, ac anxia indagationis cura perplexos tenuit, unde ac quando Austriacis Archiducum titulus & dignitas obvenerit. Dubitationem hanc sustulit Fridericus Cæsar, qui amplissimo Diplomate id cognomentum honoris usurpandi Sigismundo* (nempe patrueli suo Tyrolensium Principi) *potestatem fecit anno* 1475. *hac tamen cautione, ne titulus hic suæ Majestati, hæredibus ac dominiis, eorumque juribus & privilegijs quidpiam præjudicet ac deroget. Id ne fieret solenni ritu Sigismundus stipulatus est, ac de more literis stipulationem firmantibus, Cæsari datu cavit. Alij Austriaci Principes antiquis Privilegiis, quæ in primo libro memoravi, concessis à Cæsaribus Suevicis, nixi, nonnunquam, sed rarò eodem insigni honoris in instrumentis uti solebant. Ne novum ac insolitum honoris titulum sibi arrogare videretur Sigismundus, magis reor antiqui juris à Cæsare confirmationem, quam novi collationem petijsse. Complures Historici de Archiduce primo & hoc nomine varias fabulas literis mandarunt, quas referre pudet. Nostram sententiam, cùm fide Austriacorum monumentorum nitatur, certam esse nemo addubitet.* Hæc Guillimannus apud Didacum de Lequile, si non plura in suo MS. Certè hæc nimis pauca pro instituto: imò sibi contraria. Nam quomodo primus hunc tiulum obtinuit Sigismundus Tyrolensis, si fatetur alios Principes Austriacos antiquis Privilegiis nixos eundem titulum nonnunquam vsurpasse? quomodo sustulit dubitationem Fridericus Cæsar IV. si solùm dedit Sigismundo antiqui Juris confirmationem? quomodo sustulit dubitationem si dando hoc privilegium Sigismun-

do non dedit privilegium extendendi titulum ad alios Principes ejusdem stirpis? Et quod illud amplissimum diploma datum Sigismundo? cur sicuti alia Privilegia verbatim afferre solet, etiam istud non attulit Guillimannus? aut si attulit, cur de eo nullum verbum Lequile produxit, vt omnis dubitatio scriptoribus tolleretur? Mihi hæc Guillimanni observatio non satisfacit, qui pro certo habeo, quòd Sigismundi parens Fridericus Tyrolensium Princeps vsus sit titulo Archiducis, & alios sui sanguinis cognatos nominaverit solùm Duces, ergò jam ille hoc privilegium habuit ante filium. De hoc paulò post plura.

Gebvilh. in Epit. Henn. P. 1. Germ. f. 272. Megis. Annal. Car. l. 6. c. 93. fol. 660.

VI. Sexta Opinio est Hieronymi Gebuilheri, Hieronymi Henningis, Hieronymi Megiseri & aliorum, qui tradunt anno 1360. titulum Archiducis concessum Rudolpho IV. Magnanimo Alberti II. sapientis filio, Alberti I. Imperatoris nepoti, sed quomodo id factum an per diploma, an vivæ vocis oraculo, an alio aliquo modo id nullus istorum authorum scribit, nisi quod dicant hoc gratiæ genus factum à Carolo IV. Imperatore Lucelburgico in favorem generi sui Rudolphi Magnanimi. Certum est vsurpatum titulum Archiducis ab hoc Rudolpho, sed ex quo fundamento vel privilegio, vel occasione, id accuratiore disquisitione indiget. Dicemus paulò post de hoc pluscula. Interim accedat allegatis etiam suffragium Cuspiniani de Rudolpho IV. Magnanimo loquentis: *Rudolphus primus sese Archiducem Austriæ privilegio Friderici II. Imperatoris vsus, scripsit.* non dicit quidquam de concessione Caroli IV. soceri.

Joan. Cusp. in Alberto. I.

Spieg. in Lex Juris Megis. Annal. Ca.

VII. Septima opinio insinuatur à Jacobo Spiegelio apud Megiserum, cui videtur ipse quoque Megiserus favere. Ait ergò Spiegelius: *Archiducis appellationem primùm Bruno frater Ottonis ejus nominis I. Imperat. insolenter assumpsit, teste Æmilio Veronensi lib. Franc. hist. 3. Id quod posteà Carinthianorum Principes vsurparunt, quibus extinctis ad Austriacos simul cum ditione transiit, quod & hodie obtinent.* Tria hic asserit Spiegelius, & omnia tria sunt falsa, primum, quòd Bruno frater Ottonis I. Imperatoris omnium primus assumpserit nomen Archiducis quià ante Brunonem appellatus est Archidux Pipinus de Landis circà annum 650. *Archidux Austrasiæ Inferioris*, vt est in Chronico S. Trudonis, & plura talia mox adducemus. Secundum est, quòd Carinthianorum Principes titulum Archiducis post Brunonem vsurpaverint, quià Megiserus dicet vsurpasse ante Brunonem à temporibus Caroli Magni, licet vix possit ostendere authenticum instrumentum alicuius Carinthiæ Principis antequam Austriaci Carinthiæ dominarentur cum hoc titulo, vti constabit ex infrà dicendis. Tertium falsum est, quòd titulus Archiducis à Carinthis ad Austriacos transierit, quià nec proximi ante Austriacos Carinthiæ Duces, nec primi Austriaci, qui possederunt Carinthiam hoc titulo sunt vsi, prout etiam paulò post ostendemus. Dein privilegium Friderici I. Imperatoris duobus seculis antea datum Austriacis priusquam ad hos devolueretur Carinthia, præponit Duces Austriæ Ducibus Carinthiæ, & videtur supponere vtrosque tunc censitos inter Archiduces Palatinos, ergò titulus hic non transiit à Carinthis ad Austriacos.

Chron. S. Trudo. l. 1. cap. 4.

VIII. Circà has septem opiniones priusquam aliquid determinemus aliqua sunt prænotanda, & quæstio specialiter formanda est. Notandum I. Jure

re

re communi Duces cæteris Magnatibus præstare in comperto esse, *vt Joannes Parlador. rer. quotid. lib. 2. cap. 13. per rubricam. Quis dicatur Dux, Maschio &c: cap. fundamenta. §. proinde. de elect. in 6.* Dicti autem sunt Duces à ducendo exercitu, Germanis Hertzogen, à voce Heer quod exercitum sonat, & ziehen ducere. *Vultei lib. 1. de feud. c. 4. num. 14. Joann. Oldendorp. classe 5. de actione beneficiar. versu Dux. Pet. de Andl. de Imperat. Rom. lib. 2. c. 12. Hermannus Hermes fasc. Jur. pub. cap. 33.* hæc vocis origo etiam à Romanis olim vsurpatæ, de quo latè *Laz. Comment. Reipub. Rom. Guido Pancirol. in Notitia Imperij.* Ad rem verò nostram, & in rigore juris Dux ille dicitur, qui de Ducatu à supremo Principe est investitus, seu cui Princeps in beneficium regionem, quæ Ducatus nomine veniat, concedit. *Andl. cit. Ernest. Cothman. consl. 1. n. 178.* primis quidem temporibus ad vitam, posteà verò in perpetuum. *Text. in c. 1. quis dicatur Dux Jacobin. de S. Gregor. investitur. Verbo Dux. q. 1. num. 1.* Licet enim aliàs res à persona sumat statum *l. 1. cod. de imponend. lucrat. describt.* ac tanquam accessoria possessoris tanquam principalis conditionem sequatur *c. accessorium. de reg. jur. in 6.* hoc tamen in casu persona à re sumit statum, nec vllus nisi ex concessione, vel acquisitione Ducatus, seu talis regionis, quæ Ducatum possit constituere, fit Dux. *D. Gonz. Mastrill. de Magistrat. lib. 4. c. 5. num. 4.* Est autem Ducatus Provincia ex civitatibus, castris, præfecturis, villis constans, quæ regalem dignitatem constituant, atque etiam sartam tectam conservent. *Ernest. Cothman. loco cit.* In hoc igitur sensu nullus propriâ authoritate se potest facere Ducem: sed requiritur supremi Principis privilegium ac investitura. Quod à potiori intelligendum de Ducibus regalem dignitatem annexam habentibus. Regales enim dignitates nuncupantur, quasi à regia datoris, & summi principis munificentia, cum regalis juris collatione profluentes. Et Imperator, vel alius Princeps summus regalis dignitatis fons & scaturigo reputatur. *Alvarott. c. 1. in princ. num. 4. Schurff. consl. 56. num. 6. lib. 2. argum. l. quævis. ff. de natal. restit. Marant. de ord. judic. phil. 4. dist. 5.* qui dat dignitates, essentiam, & statum, origines, & prærogativas, & potest facere Duces maiores, medios, & minores. *Bald. consl. 333. circa med. versu porrò ipse lib. 1.* Ad hoc ergò vt feudum censeatur regale, duo requiruntur copulativè. 1. vt à Principe Romano, vel alio in suo regno nullum superiorem recognoscente conferatur. *Clar. de feud. c. 2. concl. 1. num. 3.* quia solius summi Principis hæc est potestas. *And. Knich. de sublim. & reg. territ. jur. c. 1. num. 306. &c. 3. num. 110.* Secundò, vt cum regali dignitate annexa conferatur illud feudum v. g. Electoratus, Ducatus, Comitatus &c. *Ferrar. Mon. in vsib. feud. c. 6. Rosenthal. concl. 1. num. 3. Schrader. de. feud. p. 2. c. 3.* Et requisitorum horum vno deficiente feudum non dicitur regale. *Oldendorp. classe 5. act. beneficiar. v. feudum aliud regale.* Ex quo sequitur, quòd sicut dignitas non conferatur nisi à supremo Principe, ità neque titulus absq; tali collatione ab vllo vsurpari possit. Hæc quæ dicta sunt de Ducibus in communi, precedunt à fortiori de Archiducibus, de quibus nunc est quæstio.

IX. Notandum 2. nomen & titulum ARCHIDUCIS, variè posse accipi; primò vt sonet quid appellativum, quasi primarium Ducem inter alios Du-

Duces, neque tamen ab eo, cui tribuitur, velut titulus vſurpetur. Sicut enim Comites appellamus Illuſtriſſimos; ipſi tamen Comites inter ſua prædicata, & titulos non reponunt Illuſtriſſimus, ità poteſt vulgo appellari quiſpiam Archidux reſpectu aliorum Ducum, quaſi inter eos primarius, vel ob præcedentiam ſolam, vel ob potentiam, vel ob antiquitatem, vel ob plura ejuſmodi conjuncta, vt tamen ipſe ſibi talem titulum non arroget. In hoc ſenſu nominatus eſt olim ſub Dagoberto Rege Pipinus de Landis, qui erat major Domus, *Archidux Auſtraſiæ Inferioris.* vti eum appellat author Chronici S. Trudonis. Et de eodem loquens Canonicus Nuſſienſis in Chronico Magno Belgij: *Iſti Pipino Archiduci ſive Duci primo in diſponenda Repub. cooperabatur S. Arnulphus poſteà Epiſcopus Metenſis.* Similiter Pipinus Brevis apud eundem Chroniſtam nominatur Archidux: *Carolus Martellus genuit Pipinum Parvum Archiducem Lotharingiæ, & Brabantiæ quintum.* Dinterus quoque in Chronico de hoc ipſo Pipino ait: *Erat ipſe Pipinus tanquam Maior domus in Auſtraſiorum regno, & poſteri ſui jure hæreditario gladium portantes Regni, & ſuper omnes Principes ipſum regnum gubernando principantes: vnde adhuc Lotharingiæ & Brabantiæ Archiduci adjudicatur gladius totius regni, tanquam hujus dignitatis hæredi.* Quin & Bruno Colonienſis Archiepiſcopus Ottonis I. Imperatoris frater nuncupatur à Sigeberto Gemblacenſi, modo Dux, modo etiam Archidux. *Bruno Archiepiſcopus & Archidux Lotharingiæ, ſecundas partes in regno fratris ſui potenter, & induſtriè adminiſtrans: &c.* Alibi tamen ſolùm Ducis titulum ei attribuit: *Bruno Dux & Archiepiſcopus in Franciam pergens &c*: An verò Bruno iſte (vt ſuprà dicebat Spiegelius) ipſe ſibi talem titulum aſſumpſerit, cùm apud veterem authorem nullum hactenus id legerim, relinquo in medio, certè ad poſteros Lotharingiæ Duces nec ipſe, nec Pipinus eum tranſmiſit, nec vſurpatum crediderim authoritate ſupremi Principis. Secundò poteſt accipi hæc vox *Archidux* vt ſonet primarium Ducem comparativè ad alios plures minores Duces in eodem Regno vel Imperio, & hac ratione poſſent opinione vulgi & communi hominum æſtimatione dici Archiduces plures reſpectu plurium minorum Ducum. Exemplum hujus nomenclaturæ eſt clarum in ſuprà allegato diplomate Friderici I. Æhnobarbi, vbi dicitur: *vnus de Palatinis Archiducibus eſt cenſendus.* Supponit enim hoc loco Imperator plures eſſe Palatinos Archiduces, eos nempe, qui palatium ſequebantur. Et tales reor tunc fuiſſe illos ipſos, qui diplomati ſubſcripti ſunt: Welphonem Ducem Alemanniæ, Conradum Ducem Franconiæ Palatinum Rheni, Fridericum Ducem Franconiæ & Sveviæ, Henricum Ducem Carinthiæ. Hi tunc Palatium ſequebantur, & à Friderico appellati ſunt Archiduces Palatini, id eſt primarij Duces ab officio, quòd eſſent Aulici, & id circò aliis Ducibus non Palatinis præferendi: neque tamen ipſi in ſuis titulis vſurpabant hoc prædicatum. Tertiò poteſt vſurpari hæc vox Archidux, pro Duce inter omnes Duces alicujus Regni primario, cum analogia ad Archiepiſcopum, ità vt ſicut Archiepiſcopus ille dicitur, qui in aliqua Provincia plures habet ſub ſe Epiſcopos, ità Archidux ille ſit, qui in aliquo regno plures ſub ſe Duces habeat vel ſaltem Ducatus, reſpectu quorum ipſe prima-

Chron. S. Trudo. l. 1. cap. 4. Nuſſi. in Chron. mag. Belg. Piſtor. f. 22.

Ibid. fol. 31. Dinter. lib. 2. cap. 17.

Sigeb. Chro. ad an. 959. Idem ad an. 965.

rius censeatur. De tali Archiduce non invenio exemplum, nisi dicamus esse Austriacos quatenus ipsi sub se habent plures Ducatus, Burgundiæ, Styriæ, Carithiæ, Carnioliæ, imò & Duces, Sagani, Münsterbergæ, Crumlovij, &c. Quartò potest vsurpari hæc vox Archidux pro tali Duce qui plures Ducatus simul possidet, vt nullus alius in regno vel Imperio tot possideat; & hac ratione meritò soli Habspurgo-Austriaci dici possunt Archiduces, videnturq; primitùs ad hoc respexisse cum scribere cæperunt *Archidux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ & Carnioliæ*, quasi hoc totum complexum denotaret illos esse Archiduces, qui quatuor insignes Ducatus simul possiderent. Imò Rudolphus IV. qui primus (vt dicemus) vsurpavit hoc prædicatum, in suo titulo hæc ponebat: *Rudolphus Quartus Dei gratia Archidux Austrie, Styrie, Karinthie, Sueviæ & Alsatiæ*: MSS. Prov. Carn. Archiv. ità in Sigillo appenso ad Privilegium quoddam Cænobij Runensis Cistercíensium propè Græcium anno 1360. Similiter Ernestus parens Friderici IV. Imperatoris in magno Sigillo præferebat: *Ernestus Dei gratia Archidux Austriæ, Styriæ, Karinthiæ, & Carnioliæ, Dominus Marchiæ, &c.* anno 1418. nec addebatur separatim ad Styriam vox illa quæ modo additur *Dux.* Et videtur id innuere voluisse Fridericus IV. in suo diplomate, cujus fragmentum suprà attulimus num. 4. cum illis indulsit titulum Archiducis, qui præter Austriam possessuri erant jure sanguinis, Ducatus Stiriæ, Carinthiæ & Carnioliæ. Quintò potest vsurpari hæc vox simpliciter, & absolutè pro tali Principe, qui in aliquo regno omnibus omninò aliis Ducibus præfertur, nec vllum alium in authoritate potentiâ, præcedentiâ, præeminentiâ, æstimatione, superiorem (præterquam Regem aut Imperatorem) nullum etiam parem habeat. Et hac ratione non posset nisi vnicus in toto regno appellari Archidux, sicuti in vna Provincia non potest, nisi vnicus esse Archiepiscopus. Et certè etiam hac ratione respectu totius Romani Imperij, si ad potentiam attendamus Austriaci meritò dicuntur Archiduces, quia nullum habent superiorem potentiâ, nullum parem.

X. Notandum est tertiò: dari etiam Magnos Duces, qui titulus an æquivaleat titulo Archiducis, disquirant alij. In Germania nullus defacto est. In Italia est Magnus Dux Hetruriæ, qui hunc titulum vsurpat, ex concessione Pij V. Pontificis ab anno 1570. vnacum sceptro, corona Regia, habitu, & titulo Serenissimi, vt testatur *Garz. Mastrill. de Magistratu cap. 4. num.* 19. *Reinck. de regim. sec. lib.* 1. *classe* 4. *cap.* 11. *Hermes fasc. Jur. publ. cap.* 33. Cui tamen concessioni, & actui Maximilianum II. Imperatorem contradixisse, velut in præjudicium Imperatoris Romani facto, cui Florentia, & Senæ ad Cameram Imperialem spectantes pareant, scribit *Gualter. in Chronolog. Eccles. polit. ad annum* 1570. *apud Reinckh.* citatum. Talis etiam est Magnus Dux Moscoviæ, Magnus Dux Lithuaniæ, qui tamen hodie non est sejunctus à Rege Poloniæ. Et Rex Sueciæ etiam vsurpat titulum Magni Ducis Finlandiæ, de quibus *Boter. in descript. regni Poloniæ Matth. Stephan. de jurisdict. lib.* 2. *par.* 1. *cap.* 6. *num.* 82. *Ruland. de commissar. p.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *num.* 22. Posse autem Imperatorem, vel

ſummum Pontificem alicui concedere titulum magni Ducis, magni Marchionis, vel magni Comitis, ſalvo tamen cæterorum Ducum, Marchionum, & Comitum jure notat præter Joannem Azorium Inſt. Moral. lib. 1. cap. 11. p. 2. Reinckhing. cit. loco; ex quo deducitur, neminem arbitrariè, & pro libitu ſibiipſi arrogare poſſe talem titulum, conſequenter neque titulum Archiducis. His prænotatis.

XI. Sentio I. ſolos Habſpurgo-Auſtriacos hactenus eſſe verè & rigorosè in Romano Imperio Archiduces, & hunc titulum vſurpaſſe, ac vſurpare in ſenſu quarto ſup. explicato num. 9. quod probo ex diplomate Friderici I. vbi ait de Duce Auſtriæ: *Unus de Palatinis Archiducibus eſt cenſendus. Et nihilominùs ad latus dextrum Imperij, poſt Electores Principes obtineat primum locum.* Hic & Archidux appellatur Dux Auſtriæ, & primum locum habet inter omnes Duces poſt Electores, quæ eſt proxima dignitas, in Imperio Romano poſt Imp. & Regem Romanum, adeoq; ſi primus deinde poſt Electores locus debetur Ducibus Auſtriæ, illi ſoli ſunt propriè & rigorosè Archiduces, licet tunc nondum eo titulo vſi fuerint. Deinde quià habent pro inſigni ſuo pileum non tantum Ducalem vt cæteri, ſed ornatum Diademate regio & cruce, ex conceſſione Imperatorum. Nec conſtat de vllo alio Duce in Imperio Romano-Germanico, cui talis præeminentia, vel ornatus vnquam conceſſus fuerit. Per hanc tamen aſſertionem nihil intendo præjudicare Carinthiæ, quæ defacto vtitur titulo Archiducatûs, & gaudet ejus poſſeſſione; vtpote firmata ipſis Auſtriacorum Imperatorum & Archiducum diplomatibus. Nam an. 1414. Erneſtus Archidux edidit diploma, in quo hæc leguntur: *Nos Erneſtus Dei gratiâ Archidux Auſtriæ, Styriæ, Carinthiæ, & Carniolia &c. fatemur, quod cùm feuda noſtra præmemorati noſtri Archiducatus Carinthiæ, Dominicâ lætare nuper elapsâ conferenda in ſede ad Solium, provt ab antiquo moris fuit publicari curaverimus &c. Datum ad S. Vitum Dominicâ Judica in Quadrag. &c.* Eadem habentur in aliis duobus diplomatibus, quorum vnum eſt confirmatio Privilegiorum Carinthiæ per eundem Erneſtum Archiducem. Rurſum an. 1444. *Fridericus III. Imp.* (alias IV.) ait in quodam diplomate: *Provincialibus noſtri Principatus Carinthiæ feuda hic in civitate S. Viti contulimus, illisq; noſtris regalibus verbis ſpopondimus, illos in hujusmodi ipſorum gratiis & privilegiis Archiducatûs Carinthiæ manutenere &c. Datum ad S. Vitum in Carinthia die S. Thomæ Cantuarienſis.* In alio diplomate idem Fridericus: *noſtri Provinciales Archiducatûs noſtri Carinthiæ vniverſim &c. Datum ad S. Vitum in Carinthia Dominica ante trium Regum an.* 1444. Similiter Maximilianus I. vſus hoc titulo: *Maximilianus Archidux Auſtriæ Dux Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ, Limburgi, Lucelburgi, & Geldriæ &c.* in contextu verò: *Povinciales noſtri Archiducatûs Carinthiæ*, quod repetit in triplici diplomate, quæ omnia expedita ſunt an. 1494. initio ſuſcepti pleni poſt patrem regiminis. Carolus V. Imp. an. 1520. eodem modo nominat *Archiducatum Carinthiæ* in tribus diplomatibus. Ferdinandus I. Caroli V. frater an. 1521. concedit Carinthiæ facultatem cudendi monetam cum inſcriptione: *Ferdinandus Dei gratia Princeps Hiſpaniarum, Archidux Auſtriæ & Carinthiæ.* Similia reperiuntur in homagiis Caroli

Privileg. Carinthiæ Landtshandtveſt.

Archi-

Archiducis, Ferdinandi Archiducis deinde II. hoc nomine Imperat. & plura apud Megiserum & in Privilegijs Carinthiæ. Ex quibus fundamentis provincia Carinthiæ semper in suis rescriptis & instrumentis adhibet titulum Archiducatus, conscijs nec contradicentibus Imperatoribus & Archiducibus Austriæ, licet ipsi viceversa in suis titulis se non appellent nisi Duces Carinthiæ, cujus causam rimari non est mei muneris. Quià verò Archiducatus & Archidux correlativa sunt, vt vnum sine alio esse non possit; imò vt suprà diximus, in tali casu persona à re sumit statum, non econtrà res à persona, quod etiam advertit Megiserus, videtur sequi, quòd stante hac Provinciæ nomenclatura Austriaci tanquam legitimi possessores & Principes Carinthiæ non solùm deberent vti titulo Archiducis Austriæ, sed etiam Archiducis Carinthiæ, adeòque Carinthiæ nomen in titulis præponere nomini Stiriæ. Verùm quantum ad ordinem Provinciarum, existimo, eum non esse cum reflexione ad potentiam vel excellentiam, neque etiam ad antiquitatem, quià sine dubio Carinthia saltem olim potentior & amplior fuit quàm Styria, & aliquot seculis prius Ducatus appellata quam Styria; sed ordo hic observatur secundum tempus, quo Austriaci dominium harum Provinciarum consecuti sunt. Fuerunt enim prius Duces Styriæ per hæreditatem simul & emptionem facti, quàm Duces Carinthiæ per investituram Imperatorum. Cur verò non vsurpent etiam titulum Archiducis Carinthiæ, mox dico, quod

XII. Sentio secundò. Nullus hactenus (quantum ex diligenti investigatione & lectione tàm veterum quàm recentiorum Authorum, imò etiam Instrumentorum originalium & anthenticorum deprehendere potui) vsus est titulo Archiducis ante & præter Austriacos. De aliis in Germania Ducibus certissimum est, nec vllus prætendit Archidux appellari. De Ducibus Carinthiæ qui postremi fuerunt antequam Austriaci hunc Principatum obtinerent, ostendo. Sic anno 1243. in Privilegio dato Sitticensis Monasterij Ascetis Cisterciensibus in Carniolia, *Bernardus Dux Carinthiæ*. Et anno 1258. in fundatione Cœnobij Landtstrost in Carniolia ejusdem ordinis *Bernardus Dux Carinthiæ*. Deinde anno 1251. *Ulricus Dux Carinthiæ*, testatur de donatione Henrici Marchionis Istriæ facta cœnobio Landtstrostensi. Et anno 1252. in Privilegio Cœnobij Victoriensis in Carinthia: **Wir Ulrich von GOttes Gnaden Erb deß Hertzogth umbs Khärndten.** Rursum anno 1254. *Ulricus filius D. Bernardi Ducis Carinthiæ*. in Privilegio Sitticensi. Et anno 1255. *Ulricus Dei gratia Dux Carinthiæ, Dominus Carnioliæ*. in dotatione prima Freydenthallensis Cartusiæ suprà Labacum. Et anno 1260. in plena fundatione ejusdem Cartusiæ. *Ulricus Dei gratiâ & miseratione divinâ Dux Carinthiæ, ac Dominus Carniolia, nec non Istriæ & Carsi.* Denique multa ejusmodi exempla reperiuntur etiam sequentibus annis, in varijs Instrumentis, quæ extant originalia Oberburgi, Sitticij, Freydenthallij &c. Anno item 1275. Ottocarus Rex Bohemiæ vsus est hoc titulo in Sigillo suo: S. *Ottocari Dei gratiâ quinti Regis Bohemorum, Marchionis Moraviæ, Ducis Carinthiæ*. Et in Diplomate habet: *Nos Ottokarus Dei gratiâ Bohemiæ Rex Dux Austriæ, Styriæ & Charinthiæ, Marchioque Moraviæ,*

MS. Sittic.
MS. Landtst.
MS. Vittrin.
MS. Sitticen.
MS. Freyd.
MS. Regist. Pron Carniol.

 Domi-

Dominus Carniolia, Marchia, & Portus Naonis. Extat authenticum in Registratura Provinciæ Carnioliæ. Rursum anno 1295. Anonymus Author Chronici MS. Viennensis, qui eo tempore vixit: *Moritur Meinradus Dux Carinthia socer Alberti Ducis.* Hujus Meinardi in cœnobio Stambsiano in Tyroli sepulti Epitaphium apud Thomam Ebendorffer de Haselbach in Historia Austriaca MS. sic habet:

MS. Chron. Vien. in Bibl. Acad. Tho. Ebend. in hist. Austr. MS.

Hei Meinhart actor pacis, litisque subactor,
Cœnobij factor hujus pius, & benefactor:
Qui similem nescit Dux & Comes hic requiescit.
Bis quingentenos annos deciesque Vicenos,
Et nonagenos jungas, medios quoque denos,
Post ortum Christi, dum lux hæc tollitur isti.

Ex versu illo. *Qui similem nescit Dux*, colligitur Meinardum communi æstimatione fuisse cæteris Ducibus honoratiorem, & potentiorem, qui fortè cum ipsis Austriacis quoad potentiam competeret, & nihilominùs solùm Ducis vocabulo honoratur. Porrò iterum anno 1302. in diplomate quodam Sitticensis Monasterij: *Otto Dux Carinthia, Comes Tyrolis & Goritiæ.* confirmat suo fratrumque Ludovici & Henrici nomine omnia Privilegia dicti Monasterij. Deinde anno 1317. in Privilegio quodam dato Freydenthallensibus Cartusianis: *Hainricus Dei gratia Bohemia, & Polonia Rex, Carinthia Dux, Tyrolis & Goritia Comes universitati Civium suorum in Laybaco &c.* Et anno 1321. in quodam Ossiacensi Privilegio. *Henricus Dux Carinthia.* Anno 1326. in fundatione Cartusiæ Montis O. Angelorum in Snalz. *Henricus Rex Bohemia, Dux Carinthia*: quo titulo vsus est vsque ad obitum, etsi exclusus à regno Bohemiæ: obijt autem teste Haselbachio anno 1335. Quo eodem anno (vt refert Haselbachius) Lincij fuit Conventus Principum, vbi Albertus contractus, & Otto fratres Austriaci Alberti I. Imperatoris filij petierunt à Ludovico IV. Imperatore Ducatum Carinthiæ ratione maternæ hæreditatis, quià mater eorum Elisabetha fuit filia Meinardi Carinthiæ Ducis Comitis Tyrolis, asserentes etiam Carnioliam ad se legitimè devolutam, eo quod Duces Carinthiæ eam pignoris nomine à suis progenitoribus accepissent. Ludovicus videns Ducum Austriæ assistentiam sibi necessariam die 5. Maij de vtraque terra Albertum & Ottonem solenniter investivit, quorum paulò post Otto in Carinthiam profectus homagium à Statibus recepit præficiens Carinthiæ Comitem de Pfanberg, Carnioliæ verò Fridericum Liberum de Seunegk Capitaneos. Cum autem Dux Otto adverteret Carinthos fluctuare, eoquod non fuisset inauguratus more patrio, venit ad Ecclesiam Soliensem, & per Laurentium Episcopum Gurcensem, præsentibus Henrico Lavantino, & Abbatibus multis, quibusdam cærimonijs prætermissis die SS. Processi & Martiniani solenniter inauguratur & benedicitur, cum magno populi applausu. Hæc pauldò alijs verbis Haselbachius. Porrò hic Otto Austriacus nullo alio titulo vsus reperitur, quàm Ducis Austriæ & Carinthiæ. Sic in diplomate confirmationis Privilegiorum Civitatis Labacensis eodem anno *Otto Dux Austria, Styria, & Carinthia &c.* Item in

MS. Sitticen.
MS. Freyd.
MS. Ossiac.
MS. Freyd.
Tho. Ebend. cit. MS.
MS. Sittic. MS. Labac.

in confirmatione Privilegiorum Cartusiæ Freydenthallensis anno 1338 ambo hoc titulo vsi sunt: *Albertus & Otto Duces Austriæ, Styriæ & Carinthiæ, Domini Carnioliæ, Marchiæ, ac Portus Naonis &c. Dat. Viennæ feria 3. ante Corporis Christi.* Mortuo sequenti anno Ottone, Albertus superstes vsus est hoc titulo: *Albertus Dux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ, Dominus Carnioliæ, Marchiæ, ac Portus Naonis, Comes Habspurgi & Kiburgi, Landgravius Alsatiæ, ac Dominus Pfirtæ.* Sic in fundatione Cartusiæ Gamnicensis in Austria anno 1352. obiit hic Albertus cognomento sapiens, & Contractus anno 1358. die 20. Julij. Ad hoc vsque tempus nullum invenio Instrumentum alicujus sive Austriaci sive alterius stirpis cum titulo Archiducis, neque inter Manuscripta, & originalia, neque apud authores probos, quin neque annis duobus sequentibus vsque ad annum 1360. de quo mox dicemus. Atque adeò totis 24. annis Austriaci possederunt Carinthiam, & nondum vsi sunt titulo Archiducis. Ex quo apparet Spiegelij conjectura sive assertio vana, quòd Austriaci titulum Archiducis à Carinthia desumpserint: siquidem nec Carinthi immediati antecessores, nec ipsi primi Austriaci Carinthiæ Principes illum vsurpasse reperiuntur. Unde MS. Freyd. MS. Freyd.

XIII. Sentio tertiò. Primus qui hactenus inter Germaniæ Principes vsurpavit in publicis instrumentis, titulis, & subscriptionibus nomen *Archiducis* fuit Rudolphus IV. Austriacus filius primogenitus Alberti Sapientis, sive Contracti, nepos Alberti I. Imperatoris, pronepos Rudolphi Imperatoris Habspurgo-Austriaci. In hoc assentior Gebuilhero, Megisero, Henningio, qui ait: *Rudolphus Fundator, ingeniosus, magnanimus, & subtilis cognomento, Archidux Austriæ à Carolo IV. Imperatore investitus anno* 1360. quod ille quidem non probat, sed ego sic ostendo. Constat ex paulò ante relatis, & plurimis alijs instrumentis, quòd vsque ad annum 1358. quo Rudolphi IV. parens obiit, nullus Austriacorum Principum vsus sit titulo Archiducis, sed solùm Ducis: constat etiam, quod ipse Rudolphus initio sui Regiminis, id est anno 1358. & 1359. vsurpaverit tentummodo titulum Ducis. Nam præfato anno 1358. dedit hic Rudolphus diploma in favorem Seytzensis Cartusiæ in Styria cum hoc titulo: *Rudolphus Dux Austriæ, Styriæ, & Carinthiæ. Datum Viennæ Mercurij ante Catharinæ.* Rursum eodem anno aliud diploma edidit in favorem Cartusiæ Gamnicensis in Austria cum titulo: *Rudolphus Dux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ. Datum Viennæ die S. Nicolai.* Simili ratione frater Rudolphi IV. Albertus III. cognomento cum Trica, confecit Instrumentum cum hoc titulo: *Albertus Dux Austriæ, Styriæ & Carinthiæ*, quo mandat Ottoni de Ortenburg suo cognato (sic eum nominat) Capitaneo Carnioliæ, vt manuteneat Cartusianos Freydenthallenses in suis privilegijs. *Datum Viennæ Veneris ante Oculi.* Quamvis videatur hoc Instrumentum datum à parente Alberto II. qui eodem anno die 20. Julij è vita excessit. Ad hunc saltem annum 1358. nullius Austriaci Principis instrumentum reperio cum titulo Archiducis. Quid ergò causæ, quod jam anno 1360. alium titulum adhibeat Rudolphus, & quidem privativè ad fratres, & antecessores suos? nempe hoc ipso anno consecutus est eum titulum. Sic enim habet in instrumento dato Sitticensi Monasterio confirmando

Henning. P. 1. Germ. f. 272.

MS. Seytz.

MS. Freyd.

MS. Sittic.

do à prædecessoribus concessa jura, & privilegia: *Rudolphus IV. Palatinus Archidux Austriæ, & Sac. Rom. Imperij supremus Magister Venatorum.* Diploma expeditum Labaci, sed dies mihi non est communicata. Aliud Instrumentum MS. Freyd. dedit Cartusiæ Vallis Jocosæ, seu Freydenthallensis cum hoc titulo:

Wir Rudolff der Vierdte von GOttes Gnaden Ertzhertzog ze Oesterreich / ze Steyer / vnd Kharndten / Furst ze Schwaben / vnd ze Elsassen / Herr ze Crain / auff der Marck / vnd ze Portenau / deß Heiligen Römischen Reichs Obrister Jagermaister Inseritur verò huic Instrumento aliud diploma patris Alberti, & Patrui Ottonis cum hoc titulo: Wir Albrecht vnd Otto von GOttes Gnaden Hertzogen ze Oesterreich / ze Steyer / vnd ze Kharndten. Et rursum huic diplomati aliud antiquius insertum est cum tali titulo: Der Hochwürdi Furst / Herr Ulrich seelig / Weyland Hertzog ze Kharndten. Et rursum: Wir Ulrich von GOttes Gnaden vnd von Göttlicher Barmung Hertzog ze Kharndten. Datum Instrumenti Rudolphi est anno 1360. Græcij die S. Dorotheæ. Eodem anno 1360. expedivit idem Rudolphus diploma pro Cœnobio MS.Vittrin. Victoriensi cum hoc titulo: Wir Rudolff von GOttes Gnaden / Pfaltzgraff Ertzhertzog ze Osterreich / Steyer / vnd ze Kharndten / Herr ze Crain / vnd auff der Marck vnd ze Portenau / vnd deß H. Röm. Reichs Obermaister der Jager / etc. Wir thuen kund / etc von vnserem Vatter Hertzog Albrechten von Oesterreich der vor vns gewesen ist / dem GOtt gnad / etc Inseritur deinde diploma patris cum hoc initio: Wir Albrecht von GOttes G. aden / Hertzog ze Oesterreich / ze Steyer / ze Kharndten / Herr ze Crain / etc. Mittichen vor der HH Zwelffbotten Tag Simonis & Judæ, nach Christi Geburth anno 1341. Datum verò Instrumenti Rudolphi est. Zu St. Veith zu St Gregorn Tag nach Christi Geburth 1360. Simile Instrumentum ejusdem Rudolphi producit Lambecius in Bibliotheca Cæsarea, hujus tenoris: *Nos Rudolphus IV. Dei gratia Archidux Austriæ, Styriæ & Carinthiæ, Dominus Carnioliæ, Marchiæ &c. Dominationis nostræ anno sexto, regnante Imperatore Carolo Quarto, & Urbano Papa Quinto, scilicet anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo.* Videtur hic aliquis error Typographicus intervenisse, quia annus Christi 1360. non fuit ætatis Rudolphi 25. sed 21. & annus dominationis non fuit sextus, sed secundus, & certum est (vt paulò post referam) Rudolphum natum anno 1339. & parentem ejus obijsse anno 1358. igitur annus Christi 1360. correspondet anno ætatis ejus 21. & anno dominationis seu regiminis 2. Si originale scriptum est latinè, quod in Melicensi Cænobio extare dicitur, facilè potuit accidere, vt in illo esset annus dominationis *Scdus*, quod aliquis legit *Sextus* pro *secundus*. Interim etiam ex hoc apparet, quòd Rudolphus eo anno cæperit vsurpare titulum Archiducis. Addam quod ego reperi ante 26. annos perlustrando Bibliothecam Academicam Viennæ Austriæ. Incidi enim in librum vetustum, qui olim spectabat ad quendam Doctorem ante 200. & plures annos defunctum: in ejus anteriore theca fuit Nota quædam his formalibus verbis.

Lamb. Bibl. Cæsar lib. 2. fol 627.

MS.Acad. Bibl. Vienn. *Ità inveni in quodam Sigillo Rudolphi IV. circumferentialiter scriptum, in cujus circuli medio insidens equo militariter depictus.*

Ru-

Sigillum Ottonis Iocosi *Anno 1336.*

Ad fol. 116. Part. ii. N. I.

Sigillum Rudolphi IV. *Anno 1360.*

Ad fol. 118. Part. ii. *A: F. f. Wagonspergi in Carniolia* N. III.

Sigillum Leopoldi Probi *Anno 1377*

Ad fol. 121 Part. II N. II.

Sigillum Rudolphi IV. *Anno 1360.*

Ad fol. 118 Part. II N. IV.

Ruodolfus quartus Dei gratia Palatinus Archidux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ, Sueviæ ac Alſatiæ, Dominus Carnioliæ, Marchæ ac Portus Naonis, natus anno Domini M. CCC. XXXIX.

Ex altero verò latere Ducali habitu ad modum ſtatuæ erectus, Ducaliter veſtitus duodecim clypeis ſtipatus, ſic habebat circum ferentialiter ſcriptum:

Ruod. Dei grat. Sac. Romani Imperij Archimagiſter Venator, Alberti Duc. & Joannæ Duciſſæ primogenitus.

Sic vetus illa ſcriptura & Nota in præfato libro, vbi pro Sigillo reponendum videtur numiſma; non enim Sigilla ſed numiſmata habere ſolent duo latera ſculpta: fuerit aliquod numiſma quòd in gratiæ ſignum offerre ſolent Principes, vulgo dictum **Gnaden-Pfenning**. Quamvis etiam talia Sigilla à Rudolpho IV. vſurpata inveniam (poſtquam iſta jam prælo ſubjecta erant) in Deductione Jurium Trium Provinciarum Styriæ Carinthiæ & Carnioliæ ratione præcedentiæ reſpectu Provinciæ ſuprà Aniſum **deß Landts ob der Enns**, cujus authenticam copiam habeo ex Regiſtratura Inclytæ Provinciæ Carnioliæ. Operæ pretium fuerit etiam inde exſcribere titulos, qui nonnihil variant. In primo ergò Sigillo cernitur equo inſidens ſiniſtro Brachio geſtans clypeum Auſtriæ rubro-album, dextro vexillum cum inſigni Styriæ Panthera flammivoma: à collo equi parte ſiniſtra pendet clypeus Carinthiæ, tres Leones nigri cum ſemiſcuto Auſtriaco; in pectore equi clypeus cum Leone, vt reor Habſpurgico, in dorſo equi clypeus cum duobus piſcibus, quòd eſt inſigne Comitatus Pſyretarum. In circumferentia hic habetur titulus: RUDOLFUS. QUARTUS. DEI. GRATIA. PALATINUS. ARCHY-DUX. AUSTRIÆ. STYRIÆ. KARINTHIÆ. SUEVIÆ ET. ALSATIÆ. DOMINUS. CARNIOLIÆ. MARCHIÆ. AC PORTUS. NAONIS. NATUS. ANNO. DOMINI. M. CCC. XXXIX.

Laur Weſer in Deduct. Jurium præcedentiæ, Styr. Carin. & Carn. reſpectu Prou. ſup. Anaſ. MS. in Regi. Prov, Carn.

Alterum Sigillum ibidem expreſſum exhibet Rudolphum IV. ſtantem in habitu Ducali, medium inter duodecim clypeos. Inſcriptio in circumferentia eſt hæc: RUOD. DEI. GRA. SAC. ROMANI. IMPERII. ARCHY-MAGISTER. VENATOR. ALBERTI. DUCIS. ET JOANNE. DUCISSÆ. PRIMOGENITUS. Vtraque hæc inſcriptiò plenè correſpondet ſuprà adductæ, niſi quòd in orthographia ſit aliqua varietas. Additur verò hic etiam Diplomati, cui prius Sigillum appenſum eſt, initium ſive titulus his verbis: *In nomine ſanctæ & individuæ Trinitatis Rudolphus Quartus Dei gratia Palatinus Archidux Auſtriæ Styriæ, & Carinthiæ, Princeps Sueviæ, atque Alſatiæ, Dominus Carnioliæ, Marchiæ, ac Portus Naonis: nec non Sacri Romani Imperij ſupremus Magiſter Venatorum. Datum in* Grätz *in die S. Blaſij anno Domini milleſimo trecenteſimo ſexageſimo. ætatis noſtræ anno viceſimo, regiminis verò noſtri ſecundo.* Dicuntur extare Græcij duo talia diplomata, vnum apud Abbatem Runenſem, alterum in Lech Commenda Teutonica.

Tertium Sigillum, quod etiam exhibuit Abbas Runensis, repræsentat Rudolphum equitantem à parte sinistra ad dextram, brachio sinistro tenet scutum Austriacum, & vexillum cum aquilæ insigni: suprà equi caput scutum Styriæ cum Panthera, à dorso equitis scutum Carinthiæ, infrà ad sinistram Phiretæ, ad dextram Habspurgi: sub equi pedibus in medio scutum Carnioliæ, à dextro latere Marchiæ, à sinistro Portus Naonis inscriptio ista est circularis: *Rudolfus. Quartus. Dei. Gracia. Archy-dux. Austriæ Styriæ & Kharinthiæ. Dominus Carnioliæ Marchiæ. ac Portus Naonis. Comes in Habspurg. Ferretis & Kiburg. Marchio Burgoviæ ac Landgravius Alsatiæ* ✠. Idem est in Germanico diplomate titulus & in fine clausula: **Geben ze Wien an den Sontag / als man singt** Reminiscere **in der Fasten / nach Christi Geburth Dreyzehenhundert Jahr / darnach in den Fünff vnd Sechzigsten Jahr.** Quartum Sigillum in eodem Deductionis libro expressum exhibet quinque scuta, medium est Austriacum, supernè dextrum Styriæ, sinistrum Carinthiæ; infernè dextrum (vt suspicor) Aquila Tyrolensis, sinistrum Aquila Carnioliæ. Inscriptio est diversa ab alijs, & digna observatione. *Rudolfus. Austriæ. Styriæ. Karinthie. Tirolis. & Carniole Archidux* ✠. Videtur hinc posse deduci, quod Author Deductionis Jurium harum Provinciarum ratione præcedentiæ respectu Provinciæ suprà Anasum afferebat: omnes scilicet hos Ducatus cumulativè, & in concreto constituere titulum Archiducalem, idque colligebat ex diplomate Friderici IV. Imp. sup. num. 4. relato: & nisi tot Ducatus sub vno Principe fuissent collecti Fridericus Imperator non concessisset omnibus suis cognatis & successoribus talem titulum. Usus porrò est Rudolphus illo sigillo jam dicto, anno M. CCC. LXV. In alio ejusdem quantitatis, sicut modo sunt Imperiales, vel coronati, sunt etiam quinque scuta. In medio Austriacum, supernè Styriæ, & Carinthiæ; infernè Habspurgi, & Pfiretæ, cum hac inscriptione: *Rudolfus Dei gracia Dux Austrie. Stiriæ. & Carinthie.* quod præfatus Author deductionis ait vsurpatum anno 1361. Sed sigillum erat antiquius, fortè in defectu recentioris adhibitum. Hæc de sigillis Rudolphi IV. & certa ac indubitata prima vsurpatione tituli Archiducalis.

XIV. Sentio quartò. Hunc titulum Archiducis concessum esse Rudolpho IV. vel potius confirmatum ac innovatum à Carolo IV. Imperatore, quando Rudolphus ejus filiam Catharinam matrimonio sibi copulavit: quod factum esse eodem illo anno 1360. testantur Gerardus de Roo, Guillimannus, Lequile, & Joannes Jacobus Fugger. Dico titulum concessum, quià per suprà notata nullus proprià authoritate sibi potest assumere titulos, nec tolerasset Carolus Imperator, etiamsi focer, talem novitatem, nisi vltrò concessisset; sive id factum sit vivæ vocis oraculo, vt solemus loqui, sive per speciale diploma, quod successu temporis deperditum est, aut alicubi adhuc latet. Dico etiam potius titulum innovatum, quià Fridericus I. Æhnobarbus eum videtur concessisse quando Henricum Marchionem Austriæ creavit Ducem, omnibus aliis Ducibus eminentiorem post Electores, vt suprà retulimus. Usurpatio ergò tituli Archiducis facta est authoritate Imperiali & Cæsarea, quam cur noluerint

Gerad. de Rhoo. lib. 3. f. 112. Guill. In MS. ap. Lequile de reb. de Aust. P. 3. excurs. 5. f. 201. Joa. Jac. Fugger in Spec. hon.

Sigillum Alberti cum Trica — Anno 1377.

Ad fol. 121 Part. II. — N. V.

Sigillum Friderici IV. Imp. — Anno 1443

Ad. fol. 123 — N. VII.

Sigillum Ernesti Ferrei *Anno 1418*

Ad fol. 121 Part. ii Prolegomeni. N VI

Sigill. Friderici IV. Imp. *Anno 1443*

Ad. fol. 123 Part. II. *Trost f. Wagenspergl in Carniolia* *N. VIII.*

luerint in praxim deducere Henrici posteri ex familia Babenbergica, & Rudolphi Imperatoris filij ac nepotes, tribuendum putem eorum modestiæ, & evitandæ invidiæ causa, quam incurrere poterant, si recens creati Duces, & è Marchionum statu elevati, tam insigni titulo aliis Ducibus antiquioribus se anteferrent. Guillimannus agens de matrimonio Rudolphi IV. præmittit quomodo Rudolphus Carolo Imperatori fidem, & obsequium præstiterit, obtinueritq; ab eodem veterum recentiumque Privilegiorum Confirmationem, & subdit. *His ita factis cum Catharina, quam sibi pucro infantem desponderat, nuptias ingenti pompâ, & Principum frequentiâ celebravit ineunte anno* 1360. ex quibus dicta lucem accipiunt. Guillim. MS lib 9. ap. Leq Piet. Austr. P. 3. excursu. 5.

XV. Sentio quinto. Verum esse, quod notavit Author Phosphori his verbis: *Qui è secundo natu sunt orti filij, titulis vsi ditionum, Ducis tantum Austriæ titulum præposuere, relinquentes Archiducis titulum natu maximo.* Quod licet alij eant inficias, ego probo: quia cùm primus hunc titulum consecutus sit (vt dictum) Rudolphus IV. qui erat primogenitus Alberti II. post ejus obitum nullâ prole relictâ, id est post annum 1365. frater ejus Leopoldus cognomento Probus, eundem titulum vsurpavit, vt constat ex diplomatibus binis, quæ dedit Sitticensi Monasterio in Carniolia anno 1385. vbi expressè vtitur hoc titulo *Leopoldus Archidux Austriæ.* Licet verò hic Leopoldus junior fuerit Alberto cum Trica fratre germano, potuit tamen id accidisse ex conventione, quâ fratres sibi Provincias, & fortè etiam titulos dividebant: vt juniori titulus attribueretur Archiducis. Non reperi alibi Leopoldum fuisse vsum titulo Archiducis, sed potiùs in fundatione Academiæ Viennensis anno 1384. nominat ipse se solùm Ducem, & juniorem fratre suo Alberto, credo tamen Sitticensibus, qui mihi hunc titulum ex germano diplomate communicarunt. Mortuo Leopoldo Probo sive occiso ad Sempacum anno 1386. superstes Albertus cum Trica vsque ad annum 1395. nuspiam, quod sciam, reperitur vsurpasse titulum Archiducis, sed Leopoldi filius Ernestus, qui anno 1392. vxorem duxit, & Interioris Austriæ Provincias rexit, tametsi Wilhelmo fratre junior Archiducem se nominabat; vt constat ex Instrumentis & diplomatis quæ ad Provinciam Carinthiæ direxit an. 1414. & sequentibus. Obiit hic anno 1424. cujus intestina Muræponti in Styria in Ecclesia B. V. ante summum altare condita sunt sub lapide rubei marmoris cum hac inscriptione, quam multoties legi.

Auth. Phosphori p. 1. cap. 44.

MS. Sitticens.

Hic sunt Ernesti Archi-viscera clausa-Ducis.

Non reperio tamen ab Ernesto adhibitum Archiducis titulum ante annum 1414. sed tantum Ducis: imò etiam anno 1414. die 8. Januarij solum Ducem se nominat, vt est in originali Registraturæ Provinciæ Styriacæ. Atvero anno 1418. in diplomate, quod habent Cives Græcenses, legitur: Wir Ernst von GOttes Gnaden / Ertzhertzog ze Oesterreich / ze Steyer / ze Kharndten / vnd ze Crain / Herr auff der Windischen Marck / vnd ze Portenau / Graff ze Habspurg / ze Tyrol / ze Pfirdt / vnd ze Khyburg. Marggraff ze Purgau vnd Landtgraff ze Elsaß / etc. Geben ze Grätz am Mittwoch

vor St. Simonis und St. Judas der heyligen Zwelffbotten Tag. Nach Christi Geburt viertzehenhundert Jahr / und darnach in dem achtzehenten Jahr. Appensum est sigillum magnum, in quo sedet eques cataphractus, tenens sinistrâ clypeum Austriacum, dextrâ vexillum cum insigni Styriaco; ad sinistrum humerum est scutum Carinthiæ, sub capite equi scutum Carnioliæ: Infra equum scuta Burgoviæ, Alsatiæ, Pfiretæ, Portus Naonis, Austriæ suprà Anasum, Habspurgi, Tyrolis, & Marchiæ Vindorum. Quæ collocatio scutorum digna est observatione: & firmat intentionem trium Provinciarum Styriæ, Carinthiæ & Carnioliæ, contrà Provinciam suprà Anasum; provt tandem an. 1632. die 16. Februarij in Consilio Sac. Cæs. Majest. in favorem trium dictarum Provinciarum & Ducatum pronuntiatum & resolutum fuit, vt scilicet quando Provincia suprà Anasum conjunctim, vel vt pars vnius totius corporis cum Austria Inferiore comparet in sessione, votatione, &c. habeat non respectu sui vt pars est, sed respectu totius corporis præcedentiam. Si verò seorsim, & vt separata Provincia compareat, tunc tribus Ducatibus simul & seorsim singulis cedere teneatur, & locum post illos occupare. Extant de hoc originales resolutiones in Archivo Provinciæ Carnioliæ. Post Ernestum, frater ejus junior assumpsit titulum Fridericus Tyrolensium Princeps, dictus senior ad distinctionem Friderici Junioris, qui erat filius Ernesti, & posteà Imperator. Ità quippe se nominat in Privilegiis datis Clero Carnioliæ, seu potius confirmatis: Wir Fridrich von GOttes Gnaden Ertzhertzog zu Oesterreich / zu Steyer / zu Kharndten / und zu Crain / etc. Daß wir ihnen zwen Brieff / die ihn Weilland der Hochgeborne Fürst Hertzog Wilhelm Hertzog zu Oesterreich unser lieber Bruder gegeben / und die ihn auch unser lieber Bruder Hertzog Ernst Ertzhertzog zu Oesterreich seliger Gedächtnus mit seinem Brieff / den sie uns fürbrachten bestätt hat / etc. Geben zu Insprug am Freytag in der Osterwochen nach Christi Geburt in dem 1429. Jahr Ex quo apparet quòd Wilhelmus licet omnium consensu senior fratrum inter filios Leopoldi abstinuerit â titulo Archiducis, alij verò duo successivè eum vsurpaverint, nec tamen per hæreditatem in suam prolem transmiserint. Nam Fridericus junior filius Ernesti non reperitur vnquam cum titulo Archiducis, sed tam in literis privilegiorum, quam in Recessibus Imperij solùm se nominat Ducem Austriæ. Obiit verò Fridericus senior Tyrolensium Princeps anno 1439. die 25. Junij. Et tunc Fridericus Junior factus est senior in tota familia Austriaca, neq; tamen vsus hoc titulo, sed eum cessit Sigismundo filio Friderici senioris Tyrolensium Principi, vti suprà retulimus ex Guillimanno num. 5. hujus §. Sed videtur ibi esse error Typographi, & reponendum esse an. 1445. pro 1475. quia illo, non isto anno Sigismundus exemptus est, tutelæ, & regimen Tyrolensium adiit, quo sinedubio obtinuit etiam privilegiorum confirmationem & augmentum.

Priv. Authe. MS. Cleri. Carniol.

VXI. Sentio deniq; sexto; Titulum Archiducis fundatum esse in diplomate Friderici I. Imp. de quo supra: à nullo prius vsurpatum, quàm à Rudolpho IV. & quidem, vt diximus, ex concessione Caroli IV. Imp. mansisse deinde penes majores natu, vel provt inter se conveniebant ipsi Principes: ab aliquibus mode-

modestiæ causa intermissum, ab alijs modo vsurpatum modo omissum: donec an. 1453. Fridericus IV. vniversim ad totam Habspurgo-Austriacam familiam eum extenderet, habito respectu ad plures Ducatus in eadem familia collectos, quot scilicet constabat à nulla alia familia in orbe acquisitos: vnde meritò voluit appellari Archiduces, quasi Ducum Duces, cum alij Duces singulos Ducatus, Austriaci multos collectivè tenerent. Unde partialiter ad constituendum Archiducatum Austriacum videntur concurrere Styria, Carinthia, Carniolia, quos Ducatus expresse nominat in suo diplomate Fridericus. Et licet ipse Fridericus abstinuerit in suis diplomatis ab eo titulo, fatetur tamen antiquitùs eum familiæ datum fuisse ab aliis, licet non vsurpatum à tota familia, vbi ait: **als vnsere Vordern das von alter löblich hergebracht haben / vnd auff vns kommen ist / vnd wir vnsher genennt / gehaissen / vnd gehalten worden seyn.** Ex quo etiam apparet diploma Friderici IV. non fuisse primam tituli concessionem suæ familiæ, sed potiùs antiquæ concessionis confirmationem, & ad omnia individua extensionem. Hæc omninò certa & vera mihi videntur. Sunt itaq; Habspurgo-Austriaci primi, & soli hactenus, qui Archiducis titulum lègitimè, & summorum Principum authoritate in rigorosa vocis acceptione obtinuerunt, vsurparunt, & post Fridericum IV. omnes & singuli vsurpant, & quidem vt observat Kieffer: *Hujus prædicati tam attenti semper fuerunt Austriaci, ut licet eundem plures Imperij Principes affectarent, tamen ab Imperiali Majestate obtinere non possent, ne quid gloriæ vel præeminentiæ Serenissimæ Habspurgicæ Domui detraheretur.* Kieff. Diss. fert. Polit. fol. 201.

XVII. Ex his porrò, & tam insigni prærogativa Domus Austriæ, meritò inferre licet, quod in simili inferebat Chiffletius comparatione facta inter Reges Hispaniæ & Franciæ. *Quia Rex Catholicus multitudine Coronarum Rege Franciæ multoties major est, toties repetito Majestatis decore Regem Franciæ vt ARCHIREX, & MAXIMUS Rex jure optimo præcedere debet.* Sic quia Domus Augusta Habspurgo-Austriaca multitudine Ducatuum omnes alios per orbem Christianum Duces multoties superat, omni jure merito etiam ARCHIDUCIS appellatione præcedere debet. Alphonsus Rex Aragonum à perorante quodam Legato appellatus est ARCHIREX, *quod non solum apud Hispanos, sed apud Italos, Siculos, Sardos, Majoricos, Minoricos Regna possideret.* Quidni ergo & Regem Catholicum Austriacum dicamus ARCHIREGEM esse, qui longè pluribus imperat, quam vllus Alphonsus Regnis, eundemq; & Augustissimum LEOPOLDUM merito ARCHIDUCES, qui longè plures Ducatus possident, quàm vnquam vllus alius Dux obtinuit? Hinc est quod Elisabetha Angliæ Regina de Philippo II. Rege Catholico (idem fuisset de quolibet regnante Archiduce) verba faciens, apertè professa sit: *plures eum coronas, plura Regna, plures etiam divitias possidere, quàm vllus vnquam Christianus Princeps habuerit.* Bodinus Andegavensis Gallus, aliàs veritatis perquam avarus: *Amplitudo ditionum Catholici Regis, Turcici Imperij dimensionem decies excedit.* Et Nicolaus de Novavilla, Marchio Villaregius, in Ordinum Franciæ conventu Parisiis habito anno 1593. publicè pronuntiavit: *Potentiam Regis Hispaniæ maximam esse, illamque possidere ac dominari pluribus Regionibus, quàm vllus alius Princeps*

Chiffiet. Vindic. cap. 14. fol. 136.

Gratul. nuptial. Frider III Imp. ap. Freher. To. 2.

Borell cap. 45. num. 8. Bodin. lib. 2. Reip. c. 2.

Memories de Villeroy. To. 1.

Orbis Christiani, à temporibus Caroli Magni. Quanto verius id erit, si addideris Regiones Germanæ Austriæ? Deniq; Petrus Matthæi Historiographus Henrici IV. Galliæ Regis scripsit: *Philippum II. Hispaniæ Regem eo patre natum fuisse* (id est Carolo V. Imperatore) *qui post Carolum Magnum omnium Occidentis Imperatorum major fuerit, quique meliori jure quam Persarum Reges, vocare se poterat REGEM REGUM, FRATREM SOLIS AC LUNÆ.* Addere potuisset, qui jure natalium plurium Regnorum ac Provinciarum Dominus fuerit, quàm CAROLUS MAGNUS jure armorum, adeóq; major potentiâ CAROLO MAGNO. Junge nunc CAROLI MAXIMI atnepotes LEOPOLDUM, & CAROLUM, junge Germanæ Austriæ Hispanam Austriam, & dic plus vice simplici *Reges Regum, Fratres Solis ac Lunæ.* Archiduces, Archi-Reges: & quidni etiam LEOPOLDUM Archi-Imperatorem, quia nullus hactenus Imperatorum in sua familia recensuit quatuordecim Imperatores: hæc felicitas ad hanc diem *UNI, & SOLI* obtigit LEOPOLDO AUGUSTO.

Pet Matth. lib 1. hist. pacis. narrat. 3.

§. II.

Habspurgo-Austriaci Piissimi Religiosissimi, semper Catholici.

PIetate fulciri Regna, & Principum perennare familias nemo ignorat, nisi omninò peregrinus in historiis. *Religio & Pietas firma inprimis regni Basis*, ajebat Synesius ad Arcadium Imperatorem. Et Agapetus Papa scripsit Justiniano Imperatori: *Non alius est Imperij vestri beatior proventus, quàm Religionis augmentum.* Certè quidquid in Austriacis hactenus Magnum Orbis stupuit, totum id à pietate exordium habuit. Sceptra, Coronas, Regna, Imperia Pietas dedit Austriacis. Rudolphus Imperij Austriaci conditor hoc fundamentum ingenti structuræ suppoſuit: de quo nuperus Scriptor: *Ne quid in eo esset non magnum ingentia ad Imperium affulsere auspicia de cœlo ex adoratione Augustissimi Sacramenti initiato ad adoratam à populis Augusti dignitatem.* Sacerdoti Eucharisticum ferculum ad ægrum deferenti piè Comes, oraculum plusquam Sybillinum Deo sacræ Virginis audiit: *Comiti Habspurgensi pro humillimo Comitatu, ad Imperatorium rerum apicem electo, donari quia Eucharistiam summa pietate coluit, Eucharisticum omnium gratiarum.* Verba loquentis Sanctimonialis ita expressit Guillimannus: *Tibi ego superos placatos, & benevolos denuntio; proque PIETATIS & LIBERALITATIS officio, rerum tibi posterisque summum & supremum in terris honorem, & opulentiæ fastigium affirmo, læta, fausta, incredibilia promitto.* Dictum, factum: absens, inscius quid in Electorum Imperij consilio ageretur, ad Romani culmen Imperij evocatur Rudolphus. Genius hic Rudolphi transivit in posteros, eosq; fecit hæredes non tàm Fortunarum; quàm Pietatis in Eucharisticum epulum, cujus vel solo aspectu nepotes impetrarunt vitam cum Imperiis. Maximilianum I. intelligo alterum magnitudinis Austriacæ, velut protoparentem. Rem seculorum dignam memoriâ descripsit Jacobus Balde elegante calamo; nos brevius cum Pallavicino: *Prima ætas*

Synes. ap. Celad. Agapet. Papa Epist.

Hortens. Pallau in Cæsarib. Austr.

Guillim. Habsp. lib. 4. cap. 4.

Balde in Maxil. Pallavic. in Cæs.

ætas Maximiliani gemino prodigio è cœlo consecratur, summâ & Maximiliani pietate, & Numinis providentiâ: vnde stetit in vnico stirpis Augustæ traduce, in quo tota spes posteritatis germinabat, Austriaca propago, servatumque est primigeniâ Eucharistici epuli Religione, quâ fundatum Austriacum Imperium. Cum enim è confragosæ rupis supercilio, Maximilianum, quo eum œstrum vanationis per acclivia, & declivia Oenipontanorum montium rapuerat, penderet; inaccesso prorsus, & impervio, nec pedem inde retrahere posset, vlliusvè ope juvari; hiante infra sexcentorum pedum crepidine ad divinum confugit auxilium. Acciri jubet (audiri enim vox loquentis poterat) sacrum mystam, qui sublime Eucharisticum nectar delibandum saltem oculis exhiberet, sperans salutari illo viatico etiam tantum adorato, tutum sibi fore, aut ascensum in cœlum, aut descensum in terram. Ita tota Austriacæ Domus immensa moles miserando spectaculo, inter cœlum terramque librata, è cubitali vertice ruitura nutabat, &c. Quid multa? rem paucioribus expediamus. Biduo jejunus in rupe constitit; allatum de longè Eucharisticum ferculum adoravit: & paulò post adfuit Angelus (sic creditum est) sub montani Pastoris persona, qui metum ponere, seq; presso pede insequi jussit; sequentem mœsto famulitio herum reddidit, ac inter lætas gratulantium voces occupato Maximiliano, disparuit. *Sic in vno ferculo tota Austriaca familia moribunda, servatur ad vitam, & mortis antidoto ad immortalitatem initiatur.* Hæc accidisse an. 1472. putat Matenesius. Et en alterum ab Eucharistica adoratione miraculum: subsequente anno Maria Burgunda desponsatur Maximiliano, eique dotales affert Belgicas Provincias, hæredem parit futurum Hispaniæ Monarcham, & quæ sperari vix potuit, cumulatim se in Domum Austriacam ingerit felicitas, Archiducalem potentiam ad omnem cœli tractum propediem extensura. Prima hæc Austriadum pietas, quæ fundavit Imperium eadem, & ampliavit.

II. Altera huic gemella, cultus Immaculatæ Conceptionis Deiparæ, quo Ferdinandi & Philippi in rebus desperatissimis maiorum fortunas, & gloriam sartam tectam servarunt. Vna huic describendæ pietati pagina non sufficit: dabit eam liber integer jam dudum prælo paratus. Hic solùm Jo. Eusebij Nierembergii verba ad Philipum Regem Catholicum libet adducere: *Majestatem tui Imperij devotio initiavit, devotio ampliavit. Cultus Sacrosancti mysterij Dominici corporis exordia dedit: affectus ergà purissimam Virginis Conceptionem incrementa. Laudatum quippe in Principatu Hispano-Austriaco, non solùm sanctissimum Sacramentum, sed etiam Immaculata Dei Genetricis Conceptio, vt non sine aliquo Numinis instinctu resonet simul in Ecclesiis, gemina hæc laudatio, populorum plausu commendata.* Ne ad multa me extendam exempla hujus veritatis, sufficit Ferdinandus III. qui vix Immaculatè Conceptæ Virgini statuam posuerat in Viennensi foro, illicò Pax subsecuta Imperij, quando vel maximè Austria periclitabatur. Vidimus, audivimus, experti sumus. Nempe certat cum Austriacis Deus, & Magna Dei mater beneficiis compensat officia. *Annon clarissima signa* (loquitur Bouchornius) *Deus & Diva dederunt hisce temporibus; dum prælata Virginis imagine* (Pragæ in Albo monte) *& auxilio piè invocato, ferocissimi subitò hostes cum innumeris copiis sunt debellati; nobilissima Bohemiæ Hungariæque regna cum amplissimis*

Nieremb. Dedic. Except. Trid.

Bouchorn. in Dedic Legat. Hisp Wadingi.

nis Provinciis legitimo Regi restituta, perduellium Regiones justissime fortissiméque Cæsaris & Catholicis auspiciis à maximis Ducibus subjugatæ? O victorias celeccerrimas novis Constantinis, novis Theodosijs, novis Carolis Magnis dignissimas, Divæ Virginis cultu & veneratione impetratas! Non victorias solùm, sed conservationem Augustissimæ familiæ inter mille pericula, & occultas hostium insidias. Obstupescet sera posteritas miracula, quibus Deus & Deiparæ patrocinium Leopoldum Augustum centies de vita periclitantem servavit. Non deserit mater filium obsequentem.

III. Tertia basis cui fortuna Austriaca, & fortunæ Majestas innititur, est propagatio veræ Religionis, & sedis Apostolicæ observantia constans, de qua Kieff differt. Polit. q. 35. in hæc verba Kieffer. *Hæc Religiosissima Domus nihil magis in votis habuit hactenus, quam vt veram Christi Religionem foveret, propagaret, adversantia reformaret, Romani Pontificis tanquam veri Christi Vicarii authoritatem observaret, atque viribus omnibus protegeret.* Plures hic veræ pietatis & Religionis actus comprehen-Auth. Phosf. P. 3. cap. 1. duntur. In communi de ijs loquens Author Phosphori verissimè dixit: *Augustissimæ gentis Austriacæ potentia non sine invidia est, sed virtutes suprà invidiam sunt. Terminatur potentia certis terrarum finibus, etsi vltimis; virtutes terminum nesciunt.* Et post nonnulla: *Potentia Gentis Austriacæ, & virtutes hodie sunt Ecclesiæ fulcimenta.* Quæ nam obsecro illæ virtutes, quæ Ecclesiam fulciunt? multæ illæ quidem, sed prima quam idem author his verbis attingit: *Nihil vnquam maiori curæ Augustissimis Austriæ gentis Principibus fuit, quam Religionem à maioribus acceptam, integram illibatamque conservare, propagare, tueri. Nec aliud illis tantam Imperij magnitudinem, quam Religionis Catholicæ cultus comparavit.* Hoc sincerissimæ veritatis oraculum est mox demonstrandum exemplis, & clarius explicandum aliquot propositionibus

I. Ab anno Christi DC. vsque ad nunc labantem MDC. LXXIX. Nullus vnquam Habspurgi Comes vel Altenburgi, nullus Austriæ Dux vel Archidux notatus est defecisse à fide & Religione Catholica & orthodoxa. Prodigium!

II. Nulla est in orbe Principalis familia hodie florescens, quæ hanc prærogativam Religionis Orthodoxæ semper à maioribus vltra mille annos cultæ & observatæ, parem cum Austriacis probare possit.

III. Nulla est in orbe Principalis familia, quæ ad propagandam Catholicam Orthodoxam Religionem, tot opes exposuerit, tot pericula subjerit, tot labores exantlarit, qnot Augusta Domus Habspurgo-Austriaca.

IV. Nulla est in orbe Principalis familia, quæ ad promovendum divinum cultum tot Ecclesias, tot Cœnobia, tot Domos Religiosas, tot Academias, Gymnasia, Seminaria fundaverit, erexerit, dotaverit, quot Augusta Domus Habspurgo-Austriaca.

Hæ quatuor veritates, quatuor ingentibus Tomis per enumerationem partium probari possent: sed Historiarum & rerum Habspurgo-Austriacarum peritis nulla probatio est necessaria; invidis & æmulis omnis esset vel odiosa vel frustranea. Interim admiranda est prima veritas, tanquam singularissima

Præ-

Prærogativa Habspurgo-Austriacorum, de qua præ omnibus mundi Principibus possunt gloriari, quod à millè & amplius annis, incipiendo ab Ottoberto Altenburgi & Vindonissæ Comite tam in rectalinea, quàm collateralibus Altenburgi, Habspurgi, Zaringæ, Lauffenbergæ, Kiburgi Comitum, Austriæ deinde Ducum & Archiducum vsque ad hodiernos, qui solo ternario constant Leopoldum scilicet Augustum, Carolum Regem Catholicum, & Josephum Archiducem citrà omne falsi periculum dici possit.

NULLUs HABSPUrGO-AUSTRIACVs
DEFECIT A SANCTA FIDE CATHOLICA.

Addo verbis Alexandri Patritij: *In Hispania tot Monarchijs olim distracta nullus vnus in omnibus omninò Regnis Rex inventus fuit à primo Catholico Rege Recaredo vsque ad Philippum IV. qui ab avita Christiana, Orthodoxa, Catholica fide deviaverit.* Profectò si fides Catholica admittit majus & minus, dicerem Reges Hispaniæ Austriacos non solùm Catholicos sed Catholicissimos appellari debere, & hoc singulare prædicatum ad vniversam Austriacæ Domus familiam, nostrosque Germanos Principes jure meritò extendendum esse. Patrit. in Marte Gall. l. 1. c. 27.

§. III.

Titulus Christianissimi æquè proprius Austriacis ac Catholici.

Quià tituli, qui proprius est Austriacis, *Catholici*, mentionem fecimus, libet paucula adhuc de eo libare, comparatione factâ ad titulum *Christianissimi* quo Galliæ Reges vtuntur. Reges Hispani majores Austriacorum prius vsos fuisse titulo *Christianissimi* quàm Reges Galliæ eundem à Pontificibus obtinuissent, adstruit Chiffletius ex Jacobo Valdesio & Alexandro Patritio: *Priscos in Hispania Gothorum Reges Sacra Vnctione fuisse delibutos priusquam cæteri orbis Christiani Reges eo jure vterentur: insuper Christianissimi titulum Regibus Hispaniæ vsitatum ac debitum fuisse seculis aliquot, antequam eundem summus Pontifex Regi Franciæ concessisset:* Et sic est, quià Reccaredus Rex, qui totam Gothorum gentem ad Catholicam fidem exemplo, & verbis traxerat à concilio Toletano, quod sub ipso celebratum est anno 589. appellatus est *Christianissimus, & amator Dei gloriosissimus Dominus.* Et anno sequenti statim in ingressu Concilij Barcinonensis dicitur: *Christianissimus Dominus Reccaredus Rex.* Concilium item nationle totius Hispaniæ & Galliæ Narbonensis de Chintilano Rege dicit anno 658. *Inspiramine summi Die Excellentissimus & Christianissimus Princeps ardore fidei inflammatus &c.* Ac rursum: *Gratias agimus Christianissimo Chintilano Principi nostro, cujus studio advocati, & instantiâ collecti sumus.* De Ervigio Rege Leo Papa II. ad Quiricum Episcopum scribens, asserit se destinasse Petrum Notarium *ad præcellentissimum Regem.* Hoc ad annum 683. Atverò Franciæ Reges, nihil de suis majoribus simile possunt adducere, quod non potiori jure spectet ad Habspurgo-Austriacos. Nam quòd anno 740. Carolum Martellum Gregorius Papa III. in quadam Epistola bis appellaverit *Christianissimum filium*, vt est apud Spondanum, id non spectat ad hodiernos Galliæ Reges, quià Capetini à quibus moderni

Chifflet. in Vind c. 15. Valdes. in prærog. Hisp. Pat. in Mart. Gall. lib. 1. cap. 10. & c. 14. & seqq.

Concil. To. 3 æra 635.

Conc Barc. Joan Biclar. in Chron. Conc. 6. To. æra 676. c. 3. cap 19.

Leo Papa Ep. ad Quir.

Spond. ad an. 740.

derni ſtemma deducunt, vel non deſcenderunt à Carolo Magno, vel valdè remotè vt ſuprà oſtendimus. Habſpurgo-Auſtriaci verò jure meritò ſibi depoſcunt omnes titulos Caroli Magni, & ejus majorum velut Primogeniti. Idem eſt de Carolo Calvo, cui fertur in coronatione datus titulus *Chriſtianiſſimi* ab Innocentio Papa anno 869. & repetitus poſtea ab Honorio III. quià vt ſuprà oſtenſum eſt à Carolo Calvo Imperatore in ſeptimo gradu deſcendunt Habſpurgici: ſed Capetini nonniſi in gradu vndecimo.

Airoy. ap. patrit. f. 63.

II. Cæterùm, quantum hactenus obſervare licuit, titulo Catholici, nullus alius præter Hiſpaniæ Reges donatus eſt, at titulus *Chriſtianiſſimi* pluribus aliis Principibus tributus invenitur. Sanctus Ambroſius Gratianum Imperatorem nuncupavit *Chriſtianiſſimum Principem*. Felix Papa III. Zenonem Orientis Imperatorem: *Filium noſtrum, Chriſtianiſſimum Principem*. S. Gregorius Magnus Mauritium Imperatorem: *Chriſtianiſſimum noſtrum Imperatorem*. Leo II. Papa Conſtantinum Pogonatum Imperatorem Orientis: *Chriſtianiſſimum noſtrum, imò Dei & Eccleſiæ filium*. Alphonſus VIII. Rex Galliciæ dictus eſt à Joanne VIII. Papa *Rex Chriſtianiſſimus, Conſtantinum, & alios Chriſtianiſſimos imitatus, qui firmamentum Imperij in Religione collocarunt*. Ramirus item Rex Galitiæ à Luitprando; Ferdinandus Rex Hiſpaniæ ab Alberico, S. Henricus II. Imp. ab authore vitæ S. Cunegundis appellantur *Chriſtianiſſimi*. Similiter Oſwaldus III. Rex Angloruuı ab Hermanno Contracto, Elfredus Rex Anglorum ab Alberico, Alſtanus Rex Anglorum à Dudone: denique & Stephanus Rex Hungariæ à Glabro Rodulpho, eodem *Chriſtianiſſimi* titulo donantur. Diſertè Otto Friſingenſis de S. Henrico II. Imperatore: *Cum eſſet Chriſtianiſſimus, nobiliſſimum Epiſcopatum Babenberg fundavit*. Idem de Boleslao Duce Bohemiæ: *Princeps Chriſtianiſſimus*. Author vitæ S. Adalberti agens de Ottone III. Imperatore: *His temporibus Chriſtianiſſimus ille Cæſar* &c. apud Othonem Friſingenſem dicitur *Leopoldus Orientalis Marchio vir Chriſtianiſſimus*. Plura ejuſmodi poſſent congeri, de titulo Chriſtianiſſimi, ſed de titulo Catholici, aliis quàm Hiſpaniæ Regibus attributo per excellentiam, vix deprehendes.

S. Amb. ap. Baron. an. 379. Idem an. 483. & 399. & anno 683

Roder. Tol. lib. 4. c. 17. Luitprand. ad an. 944. Alber. lib. 5. c. 1. vita S. Chun. ap. Sur 3. Mart. Contract. ad an. 634 Alb. ad. an. 900. Dudo ad an. 995.

Otto Friſing. lib. 6 c. 27. & l. 7. c. 21. Auth. vitæ S. Adalb. ap. Henſchen. T. 3. April. Otto Friſin. Chron. lib. 7. cap. 21.

III. Eſt autem Regis *Catholici* nomen æquè antiqvum ac *Chriſtianiſſimi*, provt attributum Regibus Hiſpaniæ. Nam Reccaredo Regi, quem paulò antè oſtendimus appellatum *Chriſtianiſſimum* acclamavit etiam Concilium Toletanum: *Cui à Deo æternum meritum niſi verè Catholico Reccaredo Regi*; de quo Baronius in hæc verba: *Quod ſpectat ad nobilem, inſignem, & egregium titulum, vt dici voluerit Rex Alphonſus cognomento Catholicus, ſic accipe: Quià à Reccaredo Catholico ducebat originem, ejus quoque gloriæ æmulus, quam ille ſibi juſtè peperit ex propagata Catholica fide in Gothos gentiles ſuos, ob quam cauſam in Epiſcoporum Concilio Rex Catholicus eſt acclamatus: iſte ſicut Regni ità & tituli voluit eſſe ſucceſſor, atque dici cognomento Catholicus. Quod intermiſſum à ſucceſſoribus Ferdinandus Aragonius Hiſpaniæ Rex, cùm ex omnibus titulis, Regumque coronis nihil glorioſius fulgere ſciret, quàm ex illibata cuſtodita Religione comparatum Catholicum cognomentum, precibus à Julio II. Rom. Pontifice impetravit, vt ejuſmodi titulus hæreditarius eſſet omnium Regum Hiſpaniarum; quod Dei benignitate etiam cum augmen-*

Concil. Tol. 3. an. 589. Baron. ad an. 778.

to

to Dominij feliciter in posteris perseverat. Nullum certè gloriosius cognomentum, quod hactenus sartum tectum conservarunt Austriaci, & præstitere factis, quod prætulerunt in titulo. Taceo alios innumeros titulos, qubus donati sunt Hispani Reges, Sanctius Tertius *Amator Religionum. Ramirus I. Christianissimus.* Alphonsus X. *Sapiens.* Alphonsus II. *Castus.* Alphonsus III. *Munificus.* Jacobus II. Aragonius *Justus.* Sanctius III. *Desideratus.* Alphonsus IV. *Benignus.* Sanctius III. *Pater pauperum, defensor viduarum, tutor pupillorum, Justus Judex omnium.* Taceo alios innumeros, cùm ille titulus princeps sit, *Catholicus*, longè potior quàm *Christianissimus*, quem Hispani ideò reliquisse censendi sunt, cum pridem vsurpassent, *vt per nomen Catholicum rationem Christiani vagam hæreticis schismaticisq; communem contraherent, & à capitalibus Christianismi vitiis, hæresi atque schismate discriminarent, & vt Christianæ suæ fidei synceritatem vnitatisq; Ecclesiasticæ dilectionem proprijssimè potentissiméq; testarentur.* inquit Alexander Patritius, vt meritò dixerit de Hispanis Lucius Marineus Siculus: *In orbe toto terrarum nulla gens hodie Hispanâ, vt ità dicam, Christianior.*

Alex. Patrit. in Marte Gallic. lib. 1. cap. 23. f. 53.

Marin. Sicul. lib. 5. cap. 6.

IV. Quàm verò insigni observantia & affectu Habspurgo Austriaca Domus semper hactenus Apostolicam Sedem prosecuta sit, peculiarem tractatum deposceret; paucula insinuemus. Rudolphi I. liberalitas in Romanam Ecclesiam ipsis Romanis scriptoribus celebratur, de qua nonnihil infrà. Friderici III. Imp. egregia demissio, qua voluit Romæ in Natali Domini Summo Pontifici ad solennem Missam assistere, & tanquam Diaconus Romanæ Ecclesiæ Evangelium decantare, meruit viceversa vt Summos Pontifices sibi & familiæ suæ haberet propensos. De Friderico seniore Archiduce Tyrolensi, Friderici jam nominati Imperatoris patruo, quid dicam? Ehingerus loquatur: *Anno* 1414. *Joannes XXII. Pontifex vrgente propter Ecclesiæ divisionem Sigismundo Imperatore Concilium Constantiense indixit, quo etiam Pontifex ipse venit, sub hujus nostri Friderici fide, & verbo. Cùm autem metu quodam Pontifex sese ex vrbe subduxisset, auxilio potissimum Friderici Archiducis, & vna cum Pontifice ille ipse quoque abijsset, ab Imperatore proscriptus in vltimum fortunarum omnium discrimen adducitur, ab omni parte petitur: & hinc illinc ditiones integras, vrbes, oppida, magno numero ab hostibus & ingratis quibusdam sibi eripi vidit: partem tamen Imperatori reconciliatus recepit. Schaffhusium autem, Rhinfelda, Dieſſenhoven, & Cella ex hoc tempore Imperio cesserunt. Tigurini eadem occasione Comitatum Kiburgensem ad Arolam: Pagi veteres Bremogartum, & Mellingam: Lucernates Comitatum Rore, loca ad Rusam (olim Ursa) amnem, cum oppido Surfejo: Bernates Zoffingam, Arburgum, Aroviam, Lentzburgum, Pontes sive Bruckham sibi subjecerunt. Atque sic vno anno* 1415. *Austriaci florentissimo, & antiquissimo, primoque illo familiæ dominio Vindonissensi omni, ob fidem servatam Pontifici, exciderunt ex proscriptione Sigismundi Cæsaris: ex cujus iterum testamento, & non multo post per matrimonium Elisabethæ filiæ cum Alberto V. Austriæ Archiducis amplissima Regna Ungariæ & Bohemiæ cum Romano Imperio (sic compensante justo illo supremo judice) ad familiam Austriacam devoluerunt.* Attingemus de his plura seqq. capp. hic solùm addimus cum Authore Phosphori: *Non desinunt adhuc hodie Principes Austriaci suarum opum jacturâ, & vitæ*

Cuspin. in Cæsar.

Ehing. in Geneal. Austriac.

Auth. Phosphor. P. 2. cap 37.

periculo Religionem Catholicam, vbiq; terrarum propagare. Quod nuper in FERDINANDO III. Augusto spectavimus, qui vt diuturno bello Religionis finem imponeret, suæ potius familiæ vires aceidi passus est, quàm vt diutiùs Imperij Catholici status hostilibus armis premerentur. Id etiamnum agit LEOPOLDVS AUGUSTVS maximâ fortunarum suarum profusione bellum prosequens in Hungaria contrà rebelles Catholicæ Religionis osores, & Sedis Apostolicæ contemptores. Obseqvuntur Austriaci Sedi Apostolicæ, quin & vota ejus præveniunt, dum quod ipsa vnicè desiderat, et verò desiderare debet, vt in Ecclesia sit *UNUM OVILE ET UNUS PASTOR*, ipsi fortunas, sanguinem, vitam æparti sunt effundere, vt votum hoc impleatur. *Ecclesiam* (vt idem Author ait) *Ecclesiæ caput, & sacrum Sacerdotum Ordinem Austriaci Principes amarunt semper, & coluerunt. Inprimis summum Ecclesiæ caput Romanum Pontificem, tanquam Principem omnium, & Christianæ Reipublicæ parentem venerati sunt; atque ejus dicta non aliter, quàm oracula acceperunt, obedientiam tanquam Patri voverunt; Sedis Apostolicæ dignitatem viribus omnibus defenderunt; nec vllus vnquam Ecclesiæ hostis fuit, quem non ipsi suum hostem judicarent.* Digeramus hæc paulò latius.

§. IV.

Exemplis ostenditur Fidei zelus Habspurgicorum Comitum, ante Rudolphum Imperatorem.

Patrit. in Marte Gall. lib. 1. sup. cit. Chifflet. Vindic. Hisp. cap. ult. & lumin. prærogat. cap. 15. Eytzing. in Geneal.

Author. vitæ S. Trudp. cap. 1.

Ibid. cap. 3. ap. Henschen. To. 3. April. fol. 433.

MUlta de antiquis Hispaniæ Regibus in hanc Thesim adducit Alexander Patritius, nonnulla etiam Chiffletius, & Author Phosphori, nos hoc loco prætermissis illis solùm agemus de Habspurgo-Austriacis. Et quidem vt ab OTTOBERTO Vindonissæ, & Altenburgi Comite, de quo certa extant documenta ordiamur: hic ab Eytzingero nuncupatur: *Princeps admodum devotus, CATHOLICUS, pius, & pauperum fautor eximius.* Author vitæ S. Trudperti Martyris, cui Ottobertus in Brisgovia vallem integram construendo Oratorio donaverat, laboris adjutores adjunxerat, & facultibus juverat, sic habet: *Ottpertus sanguine nobili, virtute non degener, animo sagax, &c. vir illustris, DEI gratiæ non ingratus, de omni corde laudans Dominum, &c.* Et agens de morte S. Trudperti ait: *Cum illustris Ottpertus morte Sancti compertâ pio permotus affectu ardenter anhelans ad illius anxiè properaret exequias, &c. confirmatur OTTPERTI credentis FIDES, præsentis etiam attestatione miraculi.* Denique factâ mentione etiam obitus Ottperti subdit: *Ab illo vt veraciter creditur, collectus in cœlis, quem in terris ipse* (OTTPERTUS) *in dilecto sibi Trudperto collegerat.* Nempe jam tunc prælusit posterorum Fidei zelo, & pietati Ottobertus, qui tot erant generaturi sacrorum locorum Fundatores, quot Principes. Decuit esse sancta tam sanctæ Domus initia.

Auth. Vitæ cap. 3. n. 29.

II. RAMPERTUS pronepos, vel abnepos Ottoberti, proavi sui zelum æmulatus, apud memoratum Authorem Vitæ S. Trudp. hoc elogium meruit, & simul vaticinium: *Domino nolente, quod spirituale semen, & sancta*

cta successio Martyris sui deficeret, cui jam ante juraverat veritatem, non frustraturus eum omninò, semen inquiens ejus, in æternum manebit. Post aliquanti temporis intercursum egrediebatur virga de radice OTTPERTI, & flos de radice ejus ascendit insignis, nepos scilicet tàm facultatum, quàm devotionis ipsius possessor & hæres appellatione RAMPERTUS, qui pietatis avitæ successor, B. Trudperti memoriam accuratiùs instaurare contendens, diruta reparare, convulsa reducere, ac erigere jam dilapsa omni attentione satagebat. Basilicam insuper cum copioso Auri sculpturarumque paratibus in BB. Petri ac Pauli memoriam, quibus locum sanctus Martyr ipse dicaverat, sumptuoso construxit impendio. Addit in eandem rem Guillimannus: *Ductâ à fundamentis ut instituerat Basilicâ, Sidonium Constantiensem Episcopum Rampertus accersivit, qui dedicaret, & in eam D. Trudperti corpus ex Sacello DD. Petri & Pauli, in quo hactenus jacuerat, transferret, &c. Factus eo tota Brisiaca ingens concursus, sed ubi Trudperti monumentum aperuere; integrum, & incorruptum, & veluti sopori indulgentem, multo oris splendore, & odorem suavissimum exspirantem offenderunt. Igitur tanto miraculo læti juxtà, & attoniti beatum Martyrem, maximâ cum pompa, & veneratione monumento æde novâ præparato intulerunt, composueruntque Anno DCC. LIV. Continuoq; Legatos Comes ad Stephanum III. Pontificem, qui in Galliam eo tempore venerat, destinavit, &c.* Ut scilicet Sanctorum Albo inscriberetur Trudpertus, quod & factum. Pergit Guillimannus: *Sed ut quoq; splendori ejus* (Monasterij) *& dignitati reditus, & sumptus suppeditarent, multas alias possessiones Rampertus tradidit, censusq; magna ex parte adauxit. Postremò ità variis se, & novis ergà Monasterium impensis, & beneficiis probavit, ut Conditor secundus à posteris vocari, & honorari meruerit.* Sanè id apertè satis testantut versus præfixi vitæ Sancti Trudperti.

Guillim. Habsp. lib. 3. cap. 3.

> *Ottpertus, Rampertque, Comes Luitfridus ab Habspurg*
> *Trudperti Sacram fundarunt Martyris ædem.*

Henschen. annot. ad vitæ, c. 3.

III. ETHO prædicti Ramperti frater, licet eum nonnulli ad Atticonis prosapiam referant, verosimiliùs tamen hujus fuit familiæ, asserente Bruschio *Etho Chronographis Argentinensibus omnibus consentientibus Habspurgicus.* Insignem scholam in Monasterio Divitis Augiæ instituit, cujus erat secundus Abbas, deinde à Pipino Rege ad Argentinæ Episcopatum evectus. De eo Guillimannus: *Quantum in augendis, & cohonestandis viris locisque Religiosis Rampertus studii, & sumptus faciebat; tantum corrigendis, emaculandisq;, quæ sacrum Ordinem invaserant, turpabantque vitiis Hetto laborabat, maximè verò Simoniacam hæresim, quæ rebus Ecclesiæ semper infesta, tum præcipuè invaluerat, ea ut ne amplius in Argentinensi Episcopatu locum habeat, Pipini Regis authoritate sancivit magis Hetto, quam posteri conservarunt.* Idem Hetto instauravit, & quasi de novo condidit Cœnobia Fabarianum in Rhetia, Altahense in Bavaria, Murbacense in Alsatia.

Guillim. ubi sup.

Brusch. de Monast.

IV. LUITHARDUS Guntrami I. filius Ramperti nepos, sacrorum locorum liberalissimus munerator, de quo Lazius: *Multa donaria Gengenbacensi Cœnobio, quod petentibus ex Argentoraco Harcyniam Sylvam occurrit, contulit;*

Laz. Comment. Geneal. lib. 1 c. 7. fol. 117.

tulit; vt alter illius ceu conditor existimetur. Pro hoc Luithardo Luitfridum I. subſtituit Guillimannus. Fuit certè Habſpurgicus, & hoc nomine dignus, nec à majoribus degener.

V. LUITFRIDUS porrò ſive Luithardi, ſive Luitfridi filius, meritò dictus *laudatiſſimus*, quem titulum meruit egregiâ in D. Trudperti fundationem munificentiâ. Nam *majorum veſtigia ſecutus S. Trudperti Monaſterium ab Ramperto avo, multis partibus auctum, & illuſtratum ad culmen perducere constituit.* Itaque conſenſu filiorum *non modo ab majoribus factas donationes confirmavit, ſed novis ipſe reditibus, & poſſeſſionibus Monaſterium locupletavit. Primus Abbatiam fundavit, advocationem & defenſionem Monaſterij filijs & poſteris retinuit*, condito inſtrumento, quod integrum recitant Lazius, Guillimannus & Bucelinus. Libet paucula verba adferre: *Unde divino amore compunctus pro remedio animæ, & progenitorum atque ſucceſſorum meorum, quidquid per chartam traditionis donatum fuit ab anteceſſoribus meis Otberto videlicet, qui inductor fuit pretioſiſſimi Martyris, & Ramberto, cæteriſque fidelibus, &c. in integrum atque per totum conſentientibus filiis meis Hundfrido, Luitfrido, & Hugone trado & transfundo &c. Inſuper cum conſilio filiorum meorum, atq; rogatu, vt propenſius, & devotius memoria mei, meorumq; filiorum augeatur in præfato Monaſterio exceptis his, quæ prænominavimus, ex alia mea hæredstate donavi ad ipſum locum, hoc eſt in Mortonauva in Bichinchaim, & in Wittrillinbach, & in Gamiansburſt in Alſatia, & in Bergheim, & in Limenhuſen, quidquid habere in his locis viſus ſum. Ad altare verò, vbi deſidero meum eſſe ſepulchrum, dedi ſpecialiter in Columbra vnam huebam, & eam habeat cuſtos ipſius altaris & procurator, ad memoriam mei libentius peragendam, &c.* O piam pro anima ſolicitudinem, vt non degenerantem à majoribus, ità in totam poſteritatem transfuſam! Quod author vitæ S. Trudperti in memoriam revocans ſcribebat: *Suſcitavit Deus Ottperto piiſſimo germen juſtum, vt quòd ille devotus inceperat, Rampertus extenderet, foveretq; devotius, ac Luitfridus devotiſſimè conſummaret: vt & radicis ſuccus in ſurculo, & vtriusque ſapor in fructu perpenderetur.*

Guillim. cit. cap. 7. — Laz. Migrat. lib. 8. — Guillim. cit. fol. 98. — Author vit. S. Trudpert. c. 3. lib. 1.

VI. HUGO Comes Habſpurgicus, ſecundùm aliquos Ramprechti filius, ſecundùm alios Luitfridi I. fundavit Cœnobium in Willerthall à ſuo nomine dictum Hugeshoven.

Guillim. cit.

VII. GUNTRAMUS II. Comes Habſpurgicus, deſtructum S. Trudberti Cænobium, & per Vngarorum excurſiones vaſtatum, reparavit, & de novo conſtruxit circà annum 938. vt eſt apud Guillimannum. Ejus filius GEBITZO Baſilcenſis Epiſcopus auctor, & fundator fuit Cænobij Weiſſenau propè Ravenſpurgum, circà annum 948. Bruſchius verò ponit anno 1145. ſed Chronologiæ repugnat. Frater Gebitzonis dictus BIRCH TILO fundavit Cænobium Waldtkirchen in nigra ſylva ſub titulo D. Margaretæ pro ſanctimonialibus.

Guillim. cit. — Gebvilher. Bruſch. de Monaſter. — Roo. Gebvil. Guillim.

VIII. BETZO, quem LANDOLUM alij ſcribunt, divitis patris Guntrami II. Dives filius Luitfridi prænemorati pronepos, opes hæreditate, & induſtria comparatas non melius impendi poſſe credidit, quàm more majorum

Guillim. cit. fol. 124.

rum. Illi Deo & Divis templa ac Cœnobia condiderunt: etiam Betzo, attractis in æmulationem fratribus, qui conjunctis opibus Sanctimonialium Cœnobium in Sultzberg Brisiacæ condiderunt, in quo etiam post obitum ossa voluerunt componi. Betzo insuper in sepulchrali lapide suum in Deiparentem affectum testatus est, cum inscribi jussit.

Graff Betzo von Habspurg / Brusch. Guil. Laz.

Sancta Maria bitt GOtt für mich.

IX. S. Gebhardus Comes Habspurgicus, secundùm aliquos Betzonis filius, secundùm alios Bertholdi I. Zaringo-Habspurgici, certè his cognatus ex Comitibus Brigantinis, de quo in Austria sancta die 27. Aug. fundavit Cænobium Ord. D. Benedicti Petershusium è regione Constantiæ anno 980.

X. RATHBOTUS seu Radepoto Landoli filius, qua stirpe satus esset ostendit, cùm ad Murensis Cœnobij, à fratre suo Wernero conditi vna cum vxore sua Itha Lotharingica liberaliter concurrit, vti acta Murensia apud Guillimannum copiosius docent: *Venit Comes Radeboto & accersivit de Cella S. Meginradi Abbatem Venerabilem nomine Embricium, & eum rogavit, ut pro DEI amore ipse faceret hic Monsterium construi, & cætera, quæ fuissent necessaria habitacula Monachis, & suos fratres ad hoc implendum destinaret. Cui cum ipse Abbas vix assensum præberet, multis Comitis & Uxoris ejus precibus motus, locum commendatum in suum Magisterium suscipiens, mox huc destinavit Reginboldum Monachum &c.* Zelus hic propagandi honoris divini accendit pariter fratrem alterum Radebotonis Rudolphum, qui duxerat Adalberonis Comitis Froburgensis ad Jurassi dextrum latus filiam Adelheidem, *ejusque precibus & solicitatu condidit Sanctimonialium Monasterium in honorem tutelamque* Deiparæ matris *Othmarsheimi, vico Alsatiæ superioris.* Nec substitit in fratrum ternario pietas: quartus supererat Landolus, qui Zaringensi familiæ initium dedit: hic ne quid concederet fratribus in divinæ gloriæ propagatione *assumpto in Societatem Cadeloco juniore Aragoviæ Comite, Rhinfelda oppido haud procul, in valle reducta, Feraque fluvio irrigua condidit nobilium fœminarum Monasterium, quod montem Christi nuncupavit, vulgo Oelsperg nominant. Illud Landolus pater prælio Hungarico haud procul inde pugnato voverat, spoliaque & manubias ejus gentis, & victoriæ eo destinarat.* vt Guillimannus testatur. At Piespordius pro Oelsperg vertit Hortum Olivarum, non rectè.

Laz. in Comment. Geneal. Heuter Henning. Piespord.

Guillim fol. 147. Piesp. pag 5.

Piesp. cit.

Guill lib 5. c. 1 fol 151. Gebvilh in Epit. Laz Com. Gen.

Piesp. sup. ci.

XI. BERTHOLDVS. II. Habspurgicus Landoli modo memorati nepos primus Dux Zaringiæ obiit anno 1111. *Sepultus ad S. Petrum Harcyniæ ante altare S. Crucis, quod Monasterium ipse ædificare cæpit.* vt ait Piespordius. Idem fundavit Cænobium Marchtallense ad fontes Danubij. Guill. lib. 6. f. 244.

XII. Bertholdus III. Habspurgo-Zaringicus cœptum à Patre S. Petri Cœnobium absolvit & dedicari fecit anno 1113. Fundavit etiam Villingæ Cænobium O. SS. Weiheimium dictum. Guillim in Habsp. Laz. in Cen.

XIII WERNERVS I. Rathboti filius, quæ pro augendo cultu divino egerit, quomodo Murense Cænobium à patre & patruo Wernero Conditum auxerit, libertate donaverit, fusè recenset Guillimannus. Ab eo etiam con-

Guillim. lib. 5. c. 1. f. 131 Gebvilh. in Epit. Laz. Comen. Gen ditum Wettingense Cænobium tradunt Gebvilherus, Lazius, alij. Sed longè post à Rapperswilæ Comite Henrico conditum vult Guillimannus. Potuit sanè primus conditor esse Wernerus, & lapsu temporis desolatum instaurare Henricus. Nec ex vano putem sua hausisse Gebvilherum.

XIV. ALBERTUS I. cognomento Dives cum Bertholdo V. Zäringico Duce Habspurgi Comite cognato, bello sacro Cruce assumptâ in Palæstinam profectus studium dilatandæ Religionis Christianæ egregiis facinoribus testatus est, quæ alii prosequuntur: idque iteratâ vice, & demum redux obiit anno 1100. Piesp. sup. c.

Guill. lib. 6. fol. 244. XV. RUDOLPHUS I. Comes Habspurgi Rudolphi Imperatoris avus, Alberti I. filius, plurimis donis prosecutus est Canoniam Beronensem. Diploma verbatim profert Guillimannus: vnum sub dato 1210. alterum 1227. tertium 1228. quartum anno 1231 vno ante mortem anno. Notat verò adhæc Guillimannus: *Insitâ Religione animi Habspurgenses, res divino cultui mancipatas non modo semper permagni fecisse, sed easdem plerumque locupletasse, fovisse, virorum Religiosorum pietatem, & preces maximè coluisse, & præcipuo in honore & pretio habuisse.* Guill. fol. 258.

XVI. ALBERTUS Sapiens Rudolphi memorati filius illicò ab obitu patris eidem Beronensi Ecclesiæ munificum se exhibuit, edito diplomate vnà cum fratre Rudolpho Taciturno, cujus hoc est fragmentum: *Adelbertus & Rudolphus Comites de Habspurch vniversis præsentem paginam inspecturis rei gestæ notitiam. Notum sit omnibus tàm præsentibus quàm futuris, quòd nos duas Schopozas in Reschenwille emptas &c. pro remedio animæ patris nostri Rudolphi Comitis de Habspurch cum omni jure contulimus Ecclesiæ Beronensi, Advocatiam earundem Præposituræ ejusdem Ecclesiæ conferentes.* Plura alia præterimus. Illud maximoperè illi & toti posteritati gloriosum fuit, quòd in Palæstinam susceptâ expeditione, contrà paganos arma sumpserit, ibique post multos exantlatos labores piè decessit. Abeuntis è patria cohortationem ad filios hisce expressit Guillimannus: *Ad hos conversus quæque honesta, quæque vtilia essent proposuit, injunxitque Fidem ante omnia, & promissa ne fallerent, Pietatem semper colerent: Consiliariis licet in speciem commodis, reipsâ falsis, & ad rem intentis, ne aures, & animum darent; bella ne affectarent &c. Paci vniversæ privata quoque commoda postbaberent. Postremò ità statuerent Habspurgi Comites virtute non fraude: honoris publici, & vtilitatis communis curâ & cupidine; non per insolentiam, & propria emolumenta eam apud mortales in opinionem & famam pervenisse, vt pauci quidem sui ordinis præeant, plerique concedant. Quâ viâ si sequantur, non in dubium vertere, quin à majoribus parta non modò retineant, sed etiam augeant, & in ampliorem dignitatem provehant &c.* Ità suos allocutus filios augur fuit Rudolpho paulò post ad Imperij sceptra evocando. Cæterùm Albertum Menlius prælio in Palæstina occubuisse refert ex Chronico Henrici Constantiensis *proque Christi Martyre laudatum cultumq;*. Sic Magna Domus per Zelum Religionis Orthodoxæ propagandæ, per pietatem & Deo Sacrorum locorum erectionem munificam, ad apicem terrenæ dignitatis assurrexit. Guillim. lib. 6. fol. 261. Menl. lib. de majoribus Maximil.

XVII. Colli-

XVII. Colligamus nunc in vnum fasciculum cæteros, qui occurrunt, plures alij dabunt. LANDOLVS seu LANDALOVS Habspurgicus, incertum cujus filius, verosimile est, quod Guntrami I. Cœnobium S. Galli in Helvetia dotavit, Aadorffium cum insigni Ecclesia S. Alexandri quam duodecim Canonici curabant dono dedit, nomen inter Fundatores promeritus, obiit anno 877. BERTHOLDVS I. Barbatus Comes Habspurgicus Zaringiæ lineæ author plurimum dotavit Monasterium Hierschaugiense. HERMANNVS II. secundum Piespordium Habspurgo-Zaringius Comes Badensis., nepos Bertholdi I. Barbati, fundavit Cœnobium Beckhenaviæ, obiit anno 1130. BERTHOLDVS vltimus Dux Zaringiæ Habspurgicus, qui obiit anno 1218. condidit Cœnobium O. SS. in Hercynia sylva, & dotavit magnificè, quod alij de Bertholdo III. referunt, sed potuit iste dotare, vt velut alter Fundator agnosceretur. EBERHARDVS. Habspurgo-Lauffenbergicus Rudolphi Taciturni filius fundavit Monasterium Franciscanorum Burgdorffij. Rudolphus ejus frater, vel patruelis Episcopus Constantiensis Burgdorffii Monasterium S. Urbani per omnes nepotum ditiones portoriis & vectigalibus exemit anno 1288. vt testatur sæpè allegatus Guillimannus, apud quem plura de his videre licet. Idem Rudolphus cùm fratre Wernero Cœnobium Wurmbsbach condidisse scribitur, vt suprà retulimus. Pleniorem de his & multis prætermissis notitiam alijs reservamus. Liquet interim, quanta sit Habspurgo-Austriacorum munificentia & liberalitas in Sacra loca, quâm fervens cultus avitæ Religionis; vt proinde verissimè dictum sit ab authore Phosphori: *Gentis Austriacæ Principes nihil vnquam gloriosius duxisse, quàm Fidem à majoribus acceptam vereque Catholicam sine fuco colere. Omnes item curas suas, labores, & potentiam ad illius propagationem, proposita solâ sibi divinæ Majestatis gloriâ, populorumque salute, ha ctenus contulisse.*

Guill. Hab. lib. 3. cap. 5. Gebvil. Roo.

Brusch. de Monaster. Laz. Comen. Genealog. Piesp. Geb.

Guill. lib. 7. Habsp. c. 8.

Auth. Phos. P. 2. cap. 37.

CAPUT VIII.

OCTAVA PRÆROGATIVA.

Hæreditaria Pietas Habſpurgo-Auſtriacorum Cæſarum Firmamentum Romani Imperij.

REgnorum ſolidiſſimam baſim, & fulcrum eſſe Pietatem, omnes tàm Sacræ, quàm profanæ litteræ atteſtantur. D. Cyrillus, ſcribens ad Theodoſium Imperatorem, aiebat: *Supremum pijſſimi, & cariſſimi Imperij veſtri FIRMAMENTUM eſt Chriſtus.* Suggerebat olim Mecænas ſuo Auguſto: *Divinum Numen omnimodo, omni tempore ipſe cole, & vt alii colant effice.* Et Alphonſus Rex Aragoniæ, cùm de regnorum felicitate inter familiares incidiſſet ſermo, fertur dixiſſe: *Reges felices erunt, & regna, ut Auguſtinus ait, ſi juſtè imperent, ſi ſuam poteſtatem ad Dei cultum maximè dilatandum, Majeſtatis ejus famulam faciant, ſi Deum timeant, diligant, & colant.* Hinc meritò etiam Juſtinus Imperator cùm Tiberium Cæſarem crearet, monebat: *Honora* DEUM, *& Eccleſiam ejus; olim heram, & Dominam; nunc verò matrem tuam.* Talibus documentis jam olim à Rudolpho I. Imperatore inſtructa Domus Auſtriaca, ſtabilivit ſibi regna, & Imperia: vnum illud præ oculis habens: *Pietatem eſſe FIRMAMENTUM regnorum*, quòd hoc capite de ſingulis ſeorſim Imperatoribus Habſpurgo-Auſtriacis ſuccinctè oſtendam.

Cyrill. lib. 1. de recta fide
Dion. l. 52.
Panormit. de reb. Alphon.
Niceph. lib. 17. cap. 40.

§. I.

RUDOLPHVS. I. IMPERAT. MAGNVS.

SAlveſis Magne, Magnorum Principum, Ducum, Archiducum, Regum, Cæſarum Genearcha, ad reſtituendum collapſum Romanum Imperium à DEO date, pace, & armis, religione, prudentiâ, rerum gerendarum dexteritate, nemini ſecunde; Fortunatiſſimæ auctor familiæ, cujus Elogiis deſcribendis, cæli amplitudo pro folio, pro rubrica Oceanus, qui Tuæ poſteritatis ambit Provincias, vix ſuffecerit. Non ideò tamen ſileri debent facta, quià pro dignitate explicari non poſſunt. Decentior eſt in Heroum Encomiis audax temeritas, quàm verecundum ſilentium. Pauca igitur de Te, pauca de Tuis amanter, ſi non eleganter.

Natus eſt RUDOLPHUS Alberto patre, quem Sapientem alii, alii Exulatorem cognominarunt, felici prorſus omine, vt nimirùm jactis ab ipſo fundamentis ſapientia ædificaret ſibi Domum Auguſtam in Auſtria; ceu propugnaculum adverſus Chriſtiani nominis hoſtes; quando ipſe ſpontaneo quaſi exilio contrà eoſdem decertans vitam poſuit in terra ſancta. Ob aëris inclementiam morbo correptum Albertum, & extinctum aſſerunt plerique; non deſunt tamen, qui in prælio cum Saracenis fortiter dimicantem occubuiſſe ad Aſcalonem, ibidemque ceu Chriſti fidei teſtem, ac Martyrem laudatum, cultumque ab incolis aſſeverent. Tale initium decuit ſanctam Domum, è qua Ma-

Reuſn. Laz. Pieſp. Ehing.
Menl. in Chron. Hen. Conſtant.
Leq. p. 137.
Guill. lib. 6. Habſpurg.

Magni vtriusque orbis Monarchæ pro fide, Religione, Deo bellatores prodituri erant. Annus ab orbe redempto 1218. Rudolpho natalis fuit: is ipse videlicet, quo Habspurgo-Zäringica Ducum familia in Berchtoldo V. stirpis postremo concidit, felicius in RUDOLPHO Cæsare surrectura. Levatus è Sacro fonte à Friderico II. Cæsare, educatus in aula Cæsaris, primis initiatus belli rudimentis sub Cæsare, præsago quodam nativæ impetu virtutis ad Cæsareæ culmen Majestatis ab ipsa infantia ferebatur. Astrologum memorant in RUDOLPHI juvenis aspectu attentius defixum; Friderico Cæsari ejus rei causam percontanti, constanter affirmasse, Imperium RUDOLPHO ex siderum positu destinatum. Vigesimum secundum agebat annum, cùm patre orbatus rerum suscepit administrationem, & mox cum patruo Rudolpho malæ fidei tutelam obtendens, & cum Hermanno seniore Kiburgi Comite avunculo ob dotem maternam collisus, Badensi Comitatu possessiones auxit. Anno 1245. Annam Hohenbergicam primis sibi Hymenæis junxit, cum quâ nobilissimæ stirpis successioni prospiceret: & en rursum divinæ argumentum providentiæ! Eodem prorsus Anno Austriæ Duces Babenbergicæ jam jam interitutæ familiæ, novis ornantur Privilegiis, quibus RUDOLPHI posteritas frueretur. Crux Regalis pileo Ducali imposita, sic jubente Friderico II. Cæsare, adhibito etiam ipso inter testes Rudolpho, qui in Privilegij diplomate, insolito id ætatis more *Nobilis Comes* appellatur. Ità RUDOLPHUS fortunæ suæ è longinquo spectator; sua curat, dum curare videtur aliena. Quin etiam sub annum 1260. ad aulam Ottocari Bohemiæ Regis adlectus, ab eo Palatij primum Præfectus (Marschallum appellant Fasti Bohemici) mox summus Equitum Ductor in bello, quo contra Belam Hungariæ Regem pro Styriæ Ducatu certatum est. Centum millia Equitum, & in his septem millia cataphractorum sub signis educta RUDOLPHO obtemperarunt: de quo dubites, sibiné tunc, an Ottocaro pugnarit, destinante illi divinâ providentiâ terras illas, quas alteri occupabat. Vno eodemque anno Præfectus Aulæ, miles, victor, Domum redux, vt posset dicere: *Veni, vidi, vici.* Sed hæc præludia tantùm erant fortunæ: sequens annus 1266. aditum illi aperuit ad apicem felicitatis. Venationi dabat operam, cùm obvium habuit Sacerdotem Eucharistici ferculi bajulum, qui moribundo divinum viaticum deferebat. Confestim RUDOLPHVS ex equo desilit (quasi altius ascensurus descenderet) mystam cum Sacro ferculo superimponit, & ad tugurium ægroti pedester comes suum honorat Servatorem. Neq; hic pietas stetit: reduci Sacerdoti eqvum consignat, piaculare sibi reputans jumentum illud conscendere, quod rerum Dominum sessorem habuisset. Hinc Austria mundi Domina. *Postero die* (libet hic vti verbis historici) *contulit se Rudolphus ad Monsterium Fare*, quod inter Tigurum & Aquas situm Lindemago adjacet, ad sanctimonialem propinquam & ætate grandem invisurus. Quæ vbi eum accepit, vultu sereniore, voce contentâ, & futuri secura, *at tibi ego*, in quit *hesternâ luce superos placatos & benevolos denuntio, proq; pietatis & liberalitatis officio, rerum tibi posterisq; summum, & supremũ in terris honorẽ, & opulentiæ fastigium adfirmo, læta, fausta, incredibilia promitto &c.* Etverò vatici-

Guillim. in Habspurg.

Piesp. Ehin.

Piesp. Jo. Jac. Fugger.

Cuspin. Ehing. Guill. Rhoo. piesp. Guillim.

S nium

Stero in Annal. Bzou. in Annal. Ehin. in Geneal. nium probavit eventus non multos post annos, cùm nihil minùs vel per suspicionem cogitans RUDOLPHVS Francofordiæ Electorum calculis, fluctuantis pridem Imperij gubernaculo admotus, & Imperator est acclamatus. Princeps novo Principi cura, Zelus fidei. Ferunt eum, accepto in castris ante Basileam electionis nuntio, cum viginti millium armatorum exercitu Francofurtum properasse, vbi coram ab Imperij statibus Cæsar salutatus, dum à præsentibus Principibus homagium exigit, nonnullique ob defectum Imperialis sceptri nondum allati tergiversarentur, arrepto quod in promptu erat Crucifixi ligneo simulacro, in eas erupit voces: *Ecce signum quo nos, & totus mundus redemptus est: hoc signo vtamur loco sceptri.* Simul ipse osculum Cruci appressit, simul certatim Principes inter Crucis eiusdem basia fidelitatis Sacramento se adstrinxerunt. Dignum memoriâ est, quod inter Coronationis solennia, quæ ijsdem Comitijs Aquisgrani peracta est, accidisse refert vetus scriptor. Per horæ spatium candida nubes in Crucis figuram diffusa, sudo & sereno cœlo se aspectantium oculis visendam præbuit, quæ subinde sparsis in orbem radiis sanguineum ruborem induit. Ea res vbi ex Principum relatione ad RUDOLPHI aures perlata est, divina monita interpretatus dixisse fertur: *Si Dominus vitam, prosperitatemque concesserit, transmarinas partes adibo, & pro pecatis meis Domino IESU sanguinem meum consecrabo.* Nec eum fefellit votum, omen in posteris vtriusque orbis domitoribus, qui Crucis gloriam ad vsque antipodas protulerunt. Nam, vt nuperus scriptor ait: *propagandi non solum ad vtrumque solis Orientis, & Occidentis thalamum, sed ab Arctico ad Antarcticum cardinem Cruce sydereâ insignem, ab Austriaca potentia Crucis regni luculentum auspicium fuit*, Crux illa in Rudolphi coronatione visa. *Adoro dominatorem horoscopum nascentis Austriaci Imperij, stellantem Crucem. Agnosco eandem Australis cœli, & Austrij Imperij Cynosuram. Utinam fluctuans Orbis terrarum, ac penè naufragus illam sequeretur; jam portum teneret omni periculo defuncta communis felicitas.* In hoc signo, & cœlesti ostento Habspurgicus Constantinus victoriarum suarum cursum promovit: ab hoc auspicatus Imperium, nihil prius habuit, quàm Romana sceptra Romanis Clavibus submittere, & humanæ assertorem salutis, Germanæ libertatis assertor venerari in Vicario Pontifice. Is erat Gregorius X. cui primùm per Legatum Ottonem Præpositum S. Guidonis Spirensis Diœcesis Aulæ Imperialis Cancellarium obedientiam, & fidelitatem spopondit Lugduni in Galliis. Idipsum anno sequenti Losannæ ipsemet ex formula à Sacris Canonibus præscripta iteratò præstitit, observantior Romanæ fidei, quàm Majestatis. *Hæc etiamnum gloria* vtor verbis Pallavicini) *Orthodoxæ fidei, & Catholici nominis prima versat Austriacorum regnatorum curas Principales. Cæsaream Religionem coronavit munificentia, cùm rebus Imperii compositis, transmisso ad Regios nepotes piæ liberalitatis exemplo, Vaticano regno Boniam vrbem, pacis bellique studiis florentissimam, Exarchatum Ravennatem, celeberrimam Orientalis Imperii in occidente sedem, & opulentissimas Provincias Æmiliam ac Flaminiam redonavit. Hinc à RUDOLPHO jam Cæsare, cujus virtutes etiam ipsæ Principes & augustiores purpuram induerant, ingentibus victoriarum incremen-*

Annal. Colmarien. Marcell. de Pise in Encyclopæd. Wadding. in Annal. Minorum.

Hortens. Pallavic. in Cæsarib.

Pall. in Rud. Crantz. l. 8. Metrop. c. 39 Beyrl. Theat. lit. D. fol. 416.

tis

tis nobilitantur initia dignitatis. Sedebat tunc ad Ecclesiæ gubernaculum Nicolaus III. ex nobilissima Vrsinorum familia, qui eam cum RUDOLPHO inijt amicitiam, vt Cæsareâ animatus munificentiâ, Romanum Imperium in quatuor partiri regna deliberaret. Germania hæreditario jure annexo Augusti titulo destinabatur RUDOLPHO: Regnum Arelatense (adimendum Carolo Andegavensi) Alberto RUDOLPHI filio. In Italia Lombardiam, & Hetruriam distinctas, & Regiis auctas titulis, duobus Vrsinis ex fratre nepotibus Nicolaus reservabat. Sed mors Nicolai animos mundi capaces intercepit, nolentibus fatis Imperium secari in partes, quod vni destinabatur familiæ Habspurgo-Austriacæ. Jam quis enumeret loca Sacra ab eo condita, & dotata? Paucis insinuat Gerardus de Roo: *In Religione, & cultu divino propagando quanto fuerit zelo, & fervore: vel amplissima monasteria ab ipso partim de novo fundata, partim verò restaurata, & magnis proventibus dotata, testimonio esse possunt.* Quæ mihi occurunt attingo, suggerent alii plura. Nondum Cæsar Tiguri condidit Monasterium Ordini S. Augustini, quem singulari cultu prosequebatur, anno 1265. Post victoriam de Ottocaro obtentam, Tullnæ Cœnobium S. Crucis pro sanctimonialibus anno 1280. Dein etiam anno 1282. Cænobium Albæ Augiæ Præmonstratensium cum conjuge locupletavit. Anno iterum 1283. sanctimoniales Godenzellenses, specialibus prosecutus est Privilegijs, in quorum vno his vsus est verbis: *Ob sacræ Religionis reverentiam, quam tenemur speciali gratiâ prævenire, tam futuris, quàm præsentibus volumus esse notum &c.* InterClerum deinde ac Cives Spirenses gravissima dissidia composuit suâ prudentiâ anno 1284. De affectu ejus in Deiparam Virginem testatur Leonardus Mayr in Ephemeridibus Marianis, quod ab ineunte ætate illi devotus, nullum arduum negotium nisi MARIA auspice aggressus sit. Vnde cùm adultus in Hercynia sylva intellexisset vallem territorij S. Blasii dictam Todtmos, adeò insalubri aëre laborare, vt quodcunq; vivens animal eo pedem inferret, illicò lethali morbo corriperetur; spe conceptâ de magnæ Matris auxilio RUDOLPHUS in ea vicinia Ecclesiam condidit, & MARIÆ viventium matri dedicatam voluit. Placuisse id Virgini ostendit eventus, & subsecuta auræ mutatio, quæ nulli amplius viventium nocet. Frequentia insuper in æde miracula multos eò peregrinos alliciunt. Fuit, cùm orto incendio conflagraret templum, & Icon Virginis inter medios ignes permansit illæsa. Precibus ad DEUM fundendis certas quotidie RUDOLPUS horas dabat, nec consvetudinem hanc negotia licet ardua interrumpebant. Imperaturum se feliciter credidit, si benè sibi cum DEO esset. Et verò plus ejus preces potuisse, sunt visæ, quàm arma, & militum robur. Cùm in prælio adversus Ottocarum suos in discrimen adductos videret Habspurgicus Theodosius, media in acie genibus innixus, divini Numinis opem inclamavit, & exauditus est. Vicit, prælusitque pietati pariter, & victoriis posterorum.

Alph. Ciac. in vit. Pont.

Guill. Cusp. Bruich de Monaster. Roo in Annal. ad an. 1291.

Leon. Mayr. in Ephem. Marian. P. 2.

Gerard. de Roo lib. 1. Annal Auth phosphor. P. 3. c. 3. §. 1.

O nimium dilecte DEO, cui militat æther.

Claud.

§. II.

ALBERTUS I. IMP. TRIUMPHATOR.

PRimogenitus Rudolphi à patre virtutem traxit cum sanguine. Patri Comes in prælio contrà Ottocarum, *unâ manu gladium alterâ Crucem Christi Domini tenuit, & hisce armis munitus, implorato Deiparæ nomine insignem victoriam de Ottocaro reportavit*, vt loquitur Kieffer, quæ fusius prosequitur Gerardus de Roo. Tria verò habuisse fertur in summo pretio *Clerum, pudicas fœminas, & generosos milites.* Certè Concionatorem suum Aulicum tanto in honore habuit, vt etiam ab eo publicè reprehendi non ægrè tulerit. Cùm enim aliquando ipse Imperator cum Proceribus nonnihil oscitanter verba concionantis exciperent, contentâ voce exclamavit Ecclesiastes: *Quæritur salvarine Principes possint. Et re agitata in utramq; partem, excussoque audientium somno. Quidni, ait possint? si modo baptismo suscepto in cunis vagientes moriantur.* Id æquissimo animo tulit ALBERTUS. Anno 1302. cum conjuge Elisabetha fundavit Monasterium Cistercensium in Valle Brentiana dictum Fons Regius vulgo Königsbrun in honorem B. Virginis, & S. Bernardi. Illic in templo propè summam aram legitur scriptum.

Kieffer. Dissert. Polit. 9. 34. Piesp. in Stemma. Austr. Thom. Ebendorff. hist. Aust. MS. Æn. Sylv. lib. 3. de reb. Alph. Beyrl. Theat. vitæ hum. l. 6. f. 345. Brusch. de Monaster. Fugger spec. fol. 228.

Anno milleno, trecenteno, adde secundum.
Inclytus Albertus Romanæ gloria gentis.
Rex, Duxq; Australi noto de sanguine natus.
Elisabeth conjunxq; Ducum Carinthia proles.
Addunt ecce manus fortes, vt Regia Regis
Fundamenta locent Fontis, quo cætera manant, &c.

Brusch. cit. fol. 184. Phil. Simonid. de Episc. Spir.

Anno 1303. suscepit tutelam & Advocatiam Monasterij Zwifaltensis Ord. D. Benedicti propè Ulmam, & primum loci Advocatum constituit Fridericum filium posteà Imperatorem. Anno 1306. Idem ALBERTUS fundavit Spiræ duo Beneficia ad altare S. Annæ, reservato sibi, & successoribus Jure Patronatus. Diploma expeditum Wimpenæ 12. Cal. Septemb. & anno sequenti ipsemet cum multis Principibus interesse voluit consecrationi illius Altaris. Anno verò 1308. nefariè à nepote occisus, quo affectu Deiparam prosequeretur ostendit. De hoc Haselbachius: *Rex in terram cadens invocato auxilio gloriosissimæ Virginis in gremio Episcopi Spirensis suum reddidit spiritum, ipso die SS. Philippi & Jacobi.* Ejus erga sedem Apostolicam observantiam celebrat Alphonsus Ciaconius, & Bonifacius Papa VIII. eum comparavit Soli & Lunæ. Quando scilicet irritatus injuriis & contumacia Philippi Regis Galliæ, *in publico consistorio maximâ hominum frequentia Regem excommunicatum Regno privavit, illudque ALBERTO Cæsari ab se jam pridem approbato beneficario jure contulit, insignemque habuit orationem, quæ adhuc extat, cujus initium est: Refulsit Sol, qui erat sub nubibus, &c. Exposuit deinde* I. *Genes. cap. locum: Creavit Deus duo luminaria in firmamento cæli, de Pontifice & Imperatore interpretatus: Imperatorem deinde bonis vt solem, malis vt lunam esse dixit, tanquam TOTIUS MUNDI MONARCHAM: multa in Gallicanam superbiam & fastum cum insectatione perorans:*

Thom. Hasl. hist. Austr. MS. Ciacon. in vit. Pontiff. Oldoin. in edit. 3. f. 654.

rans: multas Cæsaris ALBERTI *laudes repetiit, qui ex nobilissimo Rudolphi Cæsaris genere fluxisset.* Verba Pontificis excipiens Regis Concellarius, qui inter cæteros Oratores adderat: *In omni re*, inquit, *causa effectum antecedit, quem finis consequitur: sic Deum cœlum sequutum, quod inferiora gubernat. Et tu Beatissime Pater causa movens, & Pater exequens; finis est pax universi. Leva igitur manum tuam, & Aquila elevabitur, & exequetur motus suos. Pontifex sciscitatus an cum Francorum Rege Cæsar confœderationem haberet aliquam; quum nullam esse Legatus asseruisset, Papa absolutionem à quibuscunque præstitis juramentis ex plenaria potestate sibi à Christo tradita, impertiit, & ei Francorum Regnum donavit.* Hæc Ciaconij verbis referre placuit: quamvis ALBERTVS pacem bello præferens oblatum Regnum acceptare recusavit: quod an æmuli facerent meritò dubites.

§. III.
FRIDERICVS III. IMPER. PULCHER.

MAgni Rudolphi nepos, Alberti I. filius, cum fratribus in parricidas patris animadvertens in arce Farvanga Sexaginta tres nobiles conjurationis complices cepit, securi percussit, & eorum spoliis ditavit Monasteria Töß Monialium propè Vitodurum, & paulò post cæptum Königsfeldense. Unde eodem adjutore *Elisabetha vidua Alberti I.* à Clemente Papa V. impetravit facultatem ædificandi Cænobium illud appellatum Königsfeld in loco cædis. Bulla expedita 14. Cal. Jul. Avenione cum initio *Religionis vestræ*. Multis favoribus prosecutus est Carthusienses; in favorem Seytzensis Cartusiæ in Styria plura edidit diplomata, quæ extant de anno 1310. & 1311. devotio ejus multis patuit indiciis. Prælium cum Ludovico Bavaro initurus annulum ex auro quod olim Magi Christo obtulerant confectum inter Austriaca Cymelia asservatum aræ imponi curavit, cùm res divina perageretur. Is tunc ex omnium oculis disparuit, donec post multos annos inventus in Austria Alberto Contracto ejus fratri oblatus fuit, qui eum summo cum gaudio acceptavit. Hujus annuli meminit Lambecius, eumque putat adhuc in thesauro Austriaco Viennæ adservari. Captus à Ludovico Bavaro, & carceri inclusus, cum inopinatè Magus ei adstitisset promittens securam per fenestram eductionem, Crucis signo eum pepulit: *Carceris fenestræ adhuc hodie, vt fertur, signo Crucis præmunitæ sunt*, inquit Haselbachius. Libertati porrò conventione amicâ restitutus condidit Cartusiam Vallis O. Sanctorum in Maurbach propè Viennam, & largis possessionibus dotavit. Ex fundationis literis constare potest Zelus FRIDERICI in augendo divino cultu, vbi ait: *Juxtà doctrinam Evangelicam, quâ primum jubemur quærere regnum* DEI, *delectamur ex intimis, vt à terrenis principatuum titulis, quibus dono pollemus Altissimi, per pietatis exercitia virtuosa, ac per divini instaurationem, ac ampliationem Ministerij attingere, & nancisci queamus præcipuum Principum Principatum, commutatione summè desiderabili, pro instabili stabilem, pro luteo sydereum, & pro terreno Principatu cœlicum lucraturi. Sanctam itaque ac contemplativam virorum Religiosorum Prioris ac Conventus Monasterii vallis O. SS. in Maurbach, Ord. Cartusiensis devotorum nostrorum & dilectorum conversationem, &* cæli-

Henr. Svitz. Chronol.

Wading. in Annal. Min.

Chron. MS. S. Crucis Monast. Seit.

Arh. Anic. Dedic. Lam. Bibl. Vienn. lib. 1.

Haselb. in hist. MS.

Ex lit. Authent. Dota. Cartus. Maurbac.

cælibis ac Monasticæ vitæ ipsorum rigidam observantiam in Domino complectentes, ipsosque tanquam Dei demesticos, debitis temporalium, & donorum nostrorum sustentataculis consovere cupientes, & vbertate dominij nostri non carere, vt interpellatione eorum supplici commissorum facinorum nostrorum expiationem, & omissorum bonorum suppletionem consequi valeamus, prædicto Monasterio Maurbacensi &c. Ex Insprucka 5. *Cal. Januarij anno D.* 1327. *regni nostri FRIDERICI anno tertio decimo.* Eodem anno FRIDERICVS condidit Domum Hospitalem miserorum solatio extrà Muros Viennenses. Quin etiam intrâ Muros ejusdem Vrbis Augustam Basilicam, quæ hodieque Aulica dicitur, adjuncto Cænobio ordinis Eremitarum S. Augustini (cui valdè devotus vixisse scribitur à Gerardo de Roo) erexit, vti attestatur publico Instrumento Fr. Hermannus ejus temporis ibidem Prior, inquiens. *Monasterium ex novo in alta sua civitatis Viennensis strata liberâ nobis donatione fundavit per* 13 *Sacerdotes nostri Ordinis, quos suæ Fundationi specialiter deputari voluit &c. quòd etiam Monasterium piis accumulavit muneribus libertatibus, honoribusque dotans Regiis, ad suam suorumque prædictorum fratrum ac successorum suornm protectionem perpetuam assumendo. Quod recognoscentes tenore præsentium perpetuoque orationum munere, in perpetuam rei memoriam sigillum nostri Conventus præsentibus duximus appendendum anno* 1327. *septimo Cal. Sept.* Quanta verò, & quàm larga dona Eccesiis, & Cænobiis contulerit FRIDERICVS moriturus, & vltimis testamenti tabulis firmata reliquerit, sequens syllabus à nullo (quod sciam) hactenus luci publicæ datus, à Leopoldo Brenner Cartusiano collectus, & ê MSS. Maurbacensibus mihi communicatus, palàm faciet.

Fr. Herman. apud Fr. Leopol. Brenner Cart. in MS

Tabulæ Testamenti FRIDERICI PULCHRI Imperatoris conditæ anno 1327.

Marcæ Argenti legatæ.

Salisburgensi Metropoli.	100	Weissenburgensi.	50
Spirensi Cathedrali	100	Parisiensi.	50
Argentinensi Cathedrali.	100	Weingartensi Monasterio.	50
Basileensi Cathedrali.	60	In Gels Monasterio.	60
Constantiensi Cathedrali.	60	Ecclesiæ in Peuth.	30
Augustanæ Cathedrali.	60	In Miltenbrum	50
Passaviensi Cathedrali.	60	In Vellenbach.	30
Frisingensi Cathedrali.	60	Neuburgensi in Alsatia.	50
Kemptensi Ecclesiæ.	58		

Summa 1028. Marcæ.

Singulis his cum obligatine perpetui Anniversarij.

Bohemicorum Denariorum Sexagenæ, vulgo Schock.

* Ratisbonensi Cathedrali.	150	* Puelenhoffen Monialium.	30
* Gurcensi Cathedrali.	150	* Petendorff Monialium.	30
* Monasterio S. Emmerami.	80	In Rhor.	70
Monasterio in Prüel.	70	In Peringen.	30
* S. Pauli Monialium.	30	In Geisenfeld.	36
* S. Magdalenæ monialium.	36	Ad S. Leonardum.	15
* S. Crucis Monialium.	66	* Ad Scotos Viennæ.	16

* Hospitali extrà Ratisbonam.	30	* Aliis Ecclesiis extrà muros.	
* Leprosorio.	10	Ratisbonensesi	30

Summa Denariorum Sexa-
genarum est 879.

Viennensium. Denariorum libræ.

Manasterio Mostbicensi.	100	* Seitenstettensi.	100
* Garstensi.	100	Cremiphanensi.	100
Ad S. Hippolytum.	100	* Ad S. Andream.	100
* Ad S. Crucem.	100	* Admontensi.	100
* Hertzogburgensi.	100	Gottwicensi.	100
Melicensi.	100	S. Floriani.	100
Zeidlicensi.	100.	In Vorau.	100
Lambacensi.	100	In Suben.	100
* Mariæ Cellensi.	100	* Walhusensi.	100
* Farnbacensi.	100	* Altachij Inferioris.	100
* In Wellerath.	100	* Alderspacensi.	100
* In Willering.	100	* Zwethallensi.	100
* In Raitten haslach.	100	Ad S. Nicolaum Passavij.	100
* In Engelhartscell.	100	Reichersperge nsi.	100

Summa Denariorum Viennensium
librarum 2800.

Item Denariorum Viennensium libræ.

* Monialibus Ipsii.	200	Monasteriis ordinis Minorum Viennæ Neostadii. Græcij. Marchburgi. Judenburgi, Muræponti, Hainburgi. Steinæ, Ensii. Lincii. Welsii. Tullnæ singulis.	40
* Ad S. Laurent. Viennæ.	100		
* Ad S. Nicolai Viennæ.	60		
* Ad S. Magdalenæ extrà muros.	60		
* Neostadensibus.	100	Monasteriis ord. Prædicatorum Vien. Crembsij. Neostadii, Leobii. Rätzii. Frisaci. Hainburgi singulis.	40
In Gössel.	60		
Kirchpergæ.	60		
Leprosorio ad S. Crucem.	200	Monasteriis Eremit. S. Augustini. Viennæ, Pontibus ad Leitam, Badenæ. Marekij singulis.	40
* Monialibus in Dirnstein.	30		
* Græcensibusi	30		

Summa librarum Viennensium 1820.

De Monasteriis ordinum jam recensitis, & de aliis, quæ asterisco notantur supersunt Quietantiæ & Syngraphæ originales perceptorum legatorum, in Archivo Maurbacensi. Si FRIDERICO non dedisset cognomentum PULCHRI natura, hæc animi otnamenta dedissent.

§. IV.

ALBERTUS II. IMP. HONORIFICUS.

QUo divini honoris Zelo ferveret, ostendit vix admotus Austriæ gubernaculis, cùm Cænobium S. Dorotheæ Viennæ ab Andrea Planckh Garstensi inchoatum ex patris Alberti supremis tabulis munificè ampliavit & dotavit. Maselbach. in Austr. hist. MS.

Laz. in Vien. lib. 3. f. 106.

tavit. Ecclesiam item in Dirnstein vt Stephanus Plebānus converteret in cœnobium Canonicorum Regularium, consilio, & ope adjuvit. Ad Concilium Constantiense misit Legatos Nicolaum de Dünckelspühel præceptorem suum & Henricum de Kützpüchl Sacræ paginæ, & Juris Canonici Professores anno 1416. sequenti verò petiit à Martino Papa visitationem generalem suorum

Lib. fundat. Scot. Vienn.

Cœnobiorum in Austria. Suaserant hoc ALBERTO Ecclesiastici nonnulli, cùm deliberaret de condendo quopiam Monasterio, & loco Sacro, asserentes: melius esse vetera reformare, & instaurare, quàm nova condere. Proinde jussu Martini Papæ visitatores rem strenuè egerunt, & Scotos Monachos Viennâ excesse jusserunt, quòd in spiritualibus nulli præterquam sedi Apostolicæ, in temporalibus verò Scotorum Regi obtemperare vellent, & quòd rarò aliquis inter eos Germanicæ linguæ peritus è Scotia mitteretur. Atque ità in annum sequentem primus Abbas Germanus electus est, nomen tamen Cœnobio Scotorum remansit. Id triennio impleri non potuit Germanis Monachis, divina interim peragentibus Minoratis. anno 1421. Viennæ quæstionem instituit in

Gerard de Roo in An. Austr. Æn. Sylv. de reb. Alphonsi Reg. l. 3. Balb. rer. Bohem. lib. 5. c. 2. Haselb. in MSS. Idem in hist. Aust. Wadding. T. 4. Annal. Min. ad an. 1439.

Judæos, qui SS. Eucharistiam impiis manibus violaverant. Convicti rei ad rogum damnati sunt. Cœteros Zelosissimus Princeps ad se vocatos, ad fidem adducere & convertere studuit, quà minis, qua exhortationibus, & vnum illud ante oculos habuit, vt fidem Christi quàm latissimè propagaret. Ad Basileensem Synodum suos etiam Lagatos misit, quorum acta fusè descripsit Thomas Ebendorffer de Haselbach peculiari libro, qui extat MS. in Bibliotheca Academica Viennæ, fuitque ipse quoque Legatus nomine Academiæ anno 1431. quo ipso natus est filiolus ALBERTO Cæsari, quem Georgium appellavit ob singularem devotionem, quâ ferebatur in sanctum. Orthodoxæ fidei studiosissimus ad Episcopos Colocensem & Vaciensem geminas dedit literas commonens vt reprimerentur hæretici. Literarum exemplar vtrumq; recitat Waddingus. Renuntiatus Cæsar ab Electoribus, induci vix potuit vt electionem acceptaret. Urgentibus Legatis, patruelibus, Academicis Viennensibus, ad partem secedens, & in lacrymas solutus tandem annuit, maiora se

Haselb. cit. in hist. MS. Æn. Sylvius Epist. 166 Laz. Viennæ lib. 3. c. 2. fol. 107.

suis meritis possidere, & fortè salutis impedimenta futura affirmans, adjecto illo Evangelico me audiente (inquit Haselbachius) *Quid prodest homini si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur.* Nihil tunc prius habuit, quàm ad Patres Basileæ congregatos mittere, qui ab iis sibi vt futuro Imperatori benedictionem impetrarent, teste Sylvio. Voto insuper obstrictus Cellas Marianas in Styria visitavit. Bella gessit, Turcicum in Hungaria, *vt à Turcarum Tyrannide* (sic Lazius scribit) *& jugo nobilissimam Provinciam liberaret: quod & primum illi, & vltimum rerum fuit. Gessit & Bohemicum, & Pro vinciale bellum, dum adhuc in minoribus esset. In quorum primo Sigismundum socerum, & vniversum adeò Imperium Romanum adservit, ad extirpandam Hussitarum factionem & hæresim auxiliares manus conferendo.* Castrum Calenberg extrà Viennam, quod 50. ferè annis desolatum steterat, instauravit, & Sacellum D. Georgio Martyri ibidem condidit. Fuit trium ordinum Militarium Magister, nimirum Droconici, Tusinii, & Disciplinarum, vti colligitur ex eo quod refert

fert Hieronymus Romanus ex historia Hispanica Regis Joannis in hæc verba: *Tempore Sigismundi & Alberti Impp. floruisse in Germania tres insignes ordines Equestres; nec non Moysen Didacum de Valera Hispanum probatæ fortitudinis Equitem ab eodem ALBERTO tribus militiæ insignibus fuisse condecoratum: Draconico nempe tanquam à Reg: Hungariæ: Tusinio vt à Rege Bohemiæ: & Collari disciplinarum Aquila candida exornato, vt à Duce Austriæ:* Porrò de ordine Draconico hæc habet Beyerlinck loquens de Sigismundo Imperatore: *Vt Christiana Sacra contra infideles commodius tueretur, ac propagaret, erexit ordinem Militum Draconicorum, quos insigni Draconis devicti & præcipitati decoravit. testandæ exstirpationi periculosissimi totius terrarum orbis monstri, schismatis scilicet & hæreseos.* Quæ omnia arguunt in ALBERTO Fidei Catholicæ Zelum, vnde meritò de eo Pallavicinus: *ALBERTUS semper Magnus, sed solis instar maior visus cùm caderet. Inter ejus laudes hæc Princeps sit, quod secula omnia mansuram Austriacam Domum biennio coronavit. Jam duo anni ALBERTI Cæsaris duo secula regnantes trahunt & consequente æternitate premuntur.* Sed maior est illa laus, quam paucis expressit Æneas Sylvius: *ALBERTUM Romani, Hungari, atque Bohemi Regem suum venerabantur: cujus opera totum in orbem vulgata sunt, pro tutela Fidei, & augmento nominis Christiani gesta.*

Beyerl. Theat. vitæ hum. lit. E. f. 339. h.

Hort. Palla. in Albert. II. fol. 75.

Æn. Sylv. Ep. 13.

§ V.

FRIDERICUS IV. IMP. PACIFICUS.

RE, & nomine Pacificus, natus Ernesto patre Ferreo aureus Princeps, de cujus fidei ac Religionis zelo carptim paucula ex Æneæ Sylvij ejus Secretarii Epistolis libabimus. Agens ille de Schismate Basileensi scribit: *Cæsaris desiderium est, nulli ex contendentibus magis favere, quàm alteri. Cupit enim vnire & reintegrare laceratam Ecclesiam: atque ad id operam dat; & spero confore, vt voti campos existat.* Alibi idem Æneas: *Gaudeo, quòd hunc Principem Religiosum video, & nullius mali avidum.* Certè cum aliquando ad Comitia Imperii pergeret, ac Passavij apud Episcopum divertisset, honorificentissimè ab eo exceptus, *monebat Episcopum ne tantis se sumptibus oneraret*, responsum ab eo accepit: *Nolo ô Rex cum ex hac vita migravero Patronus meus me arguat Stephanus, qui scit hæc bona sibi per tuos antecessores elargita, dignèque tibi ex illis honorem impendi.* Durante Basilcensi Concilio missi ad FRIDERICUM oratores à Patribus Concilij petierunt, *vt Cæsar auctoritatem Ecclesiæ juxtà declarationem Constantiæ factam, & Basileæ renovatam tueretur, & manuteneret.* quibus responsum est: *Cæsari semper curam fuisse, & adhuc esse, vt authoritas Ecclesiæ cum pace populi Christiani, sicut declarata reperitur in Sacris literis per sanctos Doctores, & Concilia Generalia, vna cum potestate S. Sedis Apostolicæ in suo vigore permaneat.* Quis verò de FRIDERICO apud exteros sensus fuerit, expressit Franciscus Archiepiscopus Mediolanensis, in suis ad Æneam literis, vbi hæc habet: *Libenter scribo, & scriptitabo intelligens, & considerans, tùm ex Epistola tua, tùm ex alijs, conditionem dotis tàm naturæ quàm virtutis, & Sacratissimam Augustissimamque intentionem Cæsaris nostri parentis, qui velut novum quoddam sydus emi-*

Syl. Epist. 29.

Idem Epist. 169.

Idem Epist. 170.

Idem Æn. Epist. 93.

Franc. Mediolan. ap. Æn. Ep. 192.

emicuit, hac tempestate necessarium, ut speremus, velut Augustus suo illi seculo pacem reddidit, & fundavit, sic istum suo. Ego quidem ità mihi persuadeo, non incertâ speiratione : Est enim ut inprimis audio Princeps iste CATHOLICUS, *&* PIUS, *ætate floridâ, quam sapientia, gravitas, & vitæ integritas comitatur,* &c. *Non dubito si voluerit, dummodo duret superstes juxta dies naturæ, futurum in potestate sua, ut pacem det Ecclesiæ : ac componat non modo Principatui, & omnem populum Christianum, sed & universum orbem ad unicam veram fidem Christianam, & sanctam deducat Ecclesiam, ad altissimi Dei gloriam & honorem, sublimationemq; Throni sui, &c.* Id quod reipsâ præstitit, cùm Felicem Sabaudum in Basileensi Synodo electum Antipapam induxit ad deponenda Pontificatus insignia, & pacem dedit Ecclesiæ, cujus tutelam sibi præ cæteris orbis Principibus incumbere sentiebat. Nec aliter poterat ad omnem ab ipsa infantia pietatem, & Religionis cultum formatus. In aurora adolescentiæ ad Orientem profectus sacra vestigia corporati Dei veneraturus. *Ibi Brutus religiosior Terræ sanctæ osculis initiatur ad regnum. Vitæ meliorts natales è sepulchro Dominico init, Phœnix in eo pietatis renascens,* quo nullus hactenus post Carolum Magnum major Sedis Apostolicæ cultor, nullus magis ab Apostolica Sede honoratus, à Nicolao Pontifice appellatus *FILIUS CHARISSIMUS, & Sacri Imperij decus.* A Romano Populo *Pacificus*, dum celebratis nuptiis cum Eleonora Lusitana ipso summò Pontifice jungente dextras, & Imperiali diademate coronante acclamaret : FRIDERICO PACIFICO à DEO *Coronato Vita, & Victoria.* Dignus eodem applausu excipi, quo olim Carolus Magnus, cùm à Leone Papa coronaretur. Siquidem *ea Constantia Religionem Catholicam colebat tuebaturque, ut ejus causâ vivere vulgo diceretur.* Callixto Papæ Anno 1455. de more exhibiturus honorem, Æneam Sylvium tunc Senensem Archiepiscopum Legatum misit, qui inter alia hæc de Austriaca Domo locutus est : *Describenda succurrit Inclyta domus Austriæ, ex qua FRIDERICUS Imperator prognatus est, mater & ipsa Regum & Imperatorum ; quæ sæpè Hungariæ, sæpè Bohemiæ, & aliquando Poloniæ Reges dedit, &c. quantus fuerit Magnus ille Rudolphus Imperator, qui & Bononiam Romanæ Ecclesiæ dono dedit, & Otto-Carolum potentissimum Bohæmiæ Regem, qui Austriam & Styriam Romano Imperio surripuerat, ancipiti bello victum interemit. Tum duo Alberti occurrerent, duo Martis filij, duo fulmina belli: quorum alter Adolphum de Nassau fasces Imperij usurpantem, apud Rhenum magno prælio vicit, & occidit: alter impios Hussitas Ecclesiæ nostræ sæva bella moventes, quasi malleus contrivit. De patre Ladislai loquor inclyti Regis Bohemiæ & Hungariæ Cæsaris nostri patruo. Deniq; admirandâ probatâ re nihil satis dici posset. Ponendi ante occulos essent Ernesti, Leopoldi, Friderici, & alij complures, animæ candidissimæ hujus excelsæ familiæ, quarum virtutem admirari magis, quam recensere valemus* &c. *Ad FRIDERICUM ipsum convertenda esset oratio, de mansuetudine sua, de Religione, de justitia, de prudentia faciendum verbum, exponendum ejus iter in terram sanctam, declarandus felix reditus : enarranda consilia, commendanda pietatis opera, dicendum quo pacto ad Imperium vocatus fuerit. Coronam Regni Germani apud civi-*

Alphon. Ciacon in Felice.

Hort. Pallavic. in Frider.

Ciacon. in Pontif. Nic. fol. 1151. & seqq. Roo. in Annal. Bellus in Laurea.

Auth. Phos. P. 3. c. 2. §. 3.

Æn. Sylv. inter Epist. 412.

civitatem Aquensem, Imperialem in hac urbe summo cum honore suscepit &c. ut neutralitatem Ecclesiæ Romanæ nocentissimam ex natione sua sustulerit: ut obedientiam Germanici populi magno labore, maiori sumptu atque industria tuis prædecessoribus Eugenio & Nicolao restituerit: unde secuta est, quâ nunc fruimur, & quam tantoperè commendavimus, Ecclesiasticæ Societatis unitas &c. Sed non sunt hæc onera, quæ nostris humeris committi debeant &c. Hæc Æneas, qui postmodum Cardinalis creatus ad FRIDERICUM scribens, ità eum alloquitur: *Tua Majestas semper pia fuit & Sacræ Religioni affecta. Continuet in hac sua gloria Tua pietas, nec patiatur à suis officialibus vexari Clerum, quem semper misericorditer tractavisti.* Quæ nam fuerit hæc Cleri vexatio ab officialibus FRIDERICI exercita colligitur ex privilegiis, quæ anno sequenti 1458. & 1459. copiosa & ampla dedit, ac roboravit FRIDERICUS variis Sacris locis, in particulari Clero Carnioliæ, de *dato* 1459. *Mercurii post Misericordias Domini*: vbi mandat Cæsar Ulrico Comiti de Schaumberg Capitaneo Carnioliæ ne patiatur vllo prætextu ab Advocatis, Præfectis, & officialibus secularium Dominiorum, relicta bona temporalia Sacerdotum, Cappellanorum parochorum &c. diripi & auferri, quod jam antea ejus pater Ernestus, & patrui Fridericus ac Wilhelmus specialibus diplomatis caverant. Atque vt Clero tanto magis prospiceret Anno sequenti 1460. fundavit Labaci in Carniolia Episcopatum Labacensem, amplissimis etiam decoratum Privilegiis. Literæ Fundationis expeditæ sunt primum Anno 1461. ipso die S. Nicolai Patroni Ecclesiæ Cathedralis, & primus Episcopus nominatus Sigismundus de Lamberg ex Proceribus Carnioliæ ac prima nobilitate natus, tunc aulæ Cæsareæ Capellanus, & Eleemosynarius, biennio post à Pio II. (cui in Aula Cæsarea familiaris fuerat) à jurisdictione Metropolitani exemptus, & immediatè sedi Apostolicæ subjectus. Anno deinde 1468. alium Episcopatum fundavit idem FRIDERICUS Viennæ Austriæ; & tertium Neostadij Austriæ, quo anno mihi adhuc incompertum. Fundavit etiam Cœnobium SS. Trinitatis Cistercensium Neostadij. Cœnobium Eremitarum D. Pauli ibidem. Cœnobium Ord. Minorum S. Francisci Græcij. Fundavit novum Ordinem Equestrem S. Georgij. Condidit Ecclesias S. Ægidij Græcensem Aulicam S. Leonardi Græcij. B. Virginis in Buech prope Judenburgum, & plurimas alias, quarum seriem texere novo opus foret labore. Fuit interea *Religiosissimus semper MARIÆ cultor. Annuo Assumptæ Virginis pervigilio omni propè cibo & potu abstinuit. Corollæ Virgineæ, quæ à rosis sortitur nomen frequentior, & sincerior vsus Friderico debet, quod ab interitu sit vindicatus.* Denique facundissimus pro Domo sua Orator, ita peroravit ad cœleste Numen vt persuaserit.

Sylv. Epist. 291.

MSS. Authent. Privil. Cleri Carniol.

Sarcophag. Frid Imp. Viennæ. Laz. Vienn. lib. 3. fol. 113.

Cuspin. in Vita Canis. de B. V.

Oratio FRIDERICI IV. Imperatoris pro filio Maximiliano ex ejus libello precatorio MS.

Brusch de Monaster. Germ. fol. 174.

NUnc dimittis servum tuum Domine ad pacem, & tranquillitatem, quam prædestinasti mihi secundum magnam misericordiam tuam Deus meus: quia viderunt oculi mei salutare tuum; quod ex me parasti tuo populo Christiano ad tuorum inimicorum destructionem, filium meum Maximilianum inquam, lumen oculorum meorum, & baculum

senectutis meæ, super quo innixus quietem summam optatam. O Deus meus! O misericordia mea infinita! O misericordia immensa! quoniam non derelinquis in finem quærentes, & invocantes te. Quas igitur laudes & gratias tibi dicere possum, indignus de tanta gratia & munere? si ex toto corde meo ajo, si ex omnibus viribus meis dicere velim, nil facio de meo, quoniam tua sunt omnia, & ego totus tuus sum, & tua creatura: Omnia denique tibi jure debentur bona, quoniam à te sunt facta. Accipe tamen secundùm clementiam tuam immensam, & secundùm dignationem tuam infinitam, de servo tuo quod tuum est, tibique debetur: æternas & immortales gratias, qui & hanc misericordiam fecisti cum indigno servo tuo, sicut fecisti cum servo tuo David, vt possit hæreditatem tuam in vnum aggregare, vnire, pacificare, custodire, ac gubernare: hostes tuos hæreticos, Schismaticos, & infideles ad viam reducere veritatis: rebelles & obstinatos compescere, & extirpare; fidelem populum tuum, ac cultum tibi debitum ampliare & augere. Benedic, & sanctifica ipsum benedictione Patrum Abrahæ, Isaac, & Jacob, vt multiplicetur semen ejus super terram, sicut stellæ cæli. Manus ejus fortes fiant in cervicibus inimicorum tuorum. Diligant cum tribus ac populi, ac omnes nationes fideles: accurrant ei armata auxilia in tempore opportuno. Comitentur eum Sancti Angeli tui Michaël, Gabriel, Raphaël, sitque illi semper victoria de cælo, sicut & Achatio & Georgio Duce S. Mauritio; quatenus pacificatis terris Christianis obtineat terram passionis tuæ Sanctæ, despectui, & ludibrio tam diu subjectam. Nunc enim vt spero tempus venit, & venit tempus miserendi, quo Christiana multitudo capta, & subacta immanissimo ac turpissimo Turco, terraque sancta tua liberabitur per manum meam, & filij mei post me. Da igitur nobis Domine Deus omnipotens, qui aufers Spiritum Principum Tyrannorum, & destruis consilia Regum impiorum, potentiam & virtutem, vt hæreditatem tuam, & terram sanctam, sepulchrumque tuum (quod vidi meis oculis) possideamus, in syncera bonitate, ac pura innocentia tibi semper serviamus, semper te sequamur, te diligamus, tibi semper adhæreamus, te nunquam deseramus, vt à te nunquam deseramur, sed ad te post labores, & sudores nostros quietem perveniamus æternam, Amen.

Dubites an hoc orationis genere oratorem egerit **FRIDERICUS** an vatem, cùm posterorum omnium studium fuerit hæreditatem Dei in vnum aggregare, vnire, pacificare, custodire: hæreticos, schismaticos, infideles ad viam reducere veritatis: diligi à tribubus ac populis, & contrà hostes habere auxilia in tempore opportuno: *Ità vt verissimè Austriacos à summo Numine suscitatos protectosque dicere possimus, Dei vt essent dextera, qua Catholicæ Religionis antiquus status, ac à JESU Christo per majorum manus ad nos manans veritas defenderetur, contràque innumerabiles conjuratos hostes protegeretur.* (Auth. Phosphor P. 1. cap. 47.)

§. VI.
MAXIMILIANVS I. IMPER. PRUDENS.

MAgni parentis filius Maximus, Austriacus Hercules, Monstrorum domitor, hostium terror, civium amor, quanto Religionis Catholicæ & Orthodoxæ zelo arserit postrema ejus verba declarant: *Renunciate* (inquiebat) *Carolo & Ferdinando nepotibus meis, vt maiorum insistentes vestigiis,* *CATHOLICAM RELIGIONEM*, *à Germanis hactenus cultam, adversus novorum dogmatum Auctores, sectatoresque cum vitæ etiam periculo defendant.* (Pont. Heut. lib. 7. c. 17. & seq.) Præsagiebat sapientissimus Imperator imminentem ovili Ecclesiæ luporum incursum, jam tunc Lutheri turbulento ingenio prodente futuras Germaniæ calamitates; *addebatque, quòd si sibi diuturniorem Deus vitam largiretur, non frustrà malè sanus homo Germaniam vesaniâ suâ perturbandam desumeret.* (Auth. Phosphori P. 3. cap. 2.) Viderat enim Augustæ in Comi-

Comitiis anno 1518. (referente Bredenbachio) ſuprà Lutheri nondum hæretici cucullum ſedere Dæmonem. Erat in Eccleſiaſticum ordinem mirè propenſus, Epiſcopos magno ſemper in honore habuit, quos inter Chriſtophorum Labacenſem Principis titulo decoravit, & plurimis per imperium aliaſq; Provincias Legationibus adhibuit; muſſitantibus nonnullis Aulicis ſecularibus, quòd omnia ferè per Sacerdotes gereret, reſpondit: *ſi vos apti eſſetis, vos potiùs adhiberem.* Ordinem S. Georgii à patre inſtitutum promovit. Epiſcopatum Labacenſem plurimis immunitatibus, & privilegiis auxit. Rudolphſwerthi in Carniolia inferiore Præpoſituram, & collegiatam duodecim Canonicorum Eccleſiam fundavit, cujus primum Præpoſitum egit Jacobus ab Aurſperg Anno 1494. Auguſtæ in Comitiis ab oratoribus Styriæ, Carinthiæ, & Carnioliæ edoctus de graviſſimis Judæorum ſceleribus, mandavit omnes exturbari, quod illicò executioni mandatum eſt Anno 1496. Idem biennio poſt factum Norimbergæ. Sed juſtum Lipſium audiamus de Maximiliano: *Princeps fuit virtutibus, & animi magnitudine. itemque benignitate cum optimis comparandus, &c. Sed Principis hujus laudes arctâ paginâ non ſtringo: pietatem memoraſſe contentus, quæ agmen virtutum ejus duxit. Oſtendit, habuitque eximiè in Virginem Hallenſem, & quem niſi ipſum teſtem demus? conſpicitur enim nunc genibus nixus in ſacelli dextro latere, tabulato paulùm altiore loricatus, cætero cultu militari. Dona Maximiliani ſunt calix cum patena inauratus, cui inſculpta Auſtriæ gentis inſignia, ſuperaddito pileo Archiducali; ex quo liquet ſub initia Archiducem adhuc dediſſe. Ejuſdem eſt Divi MAXIMILIANI ſtatua argentea admodum bipedalis, quæ mitram capite, crucem unâ manu, alterâ gladium geſtat, & ab eo dependentes aureas duas claves. Fama tenet (& clavium argumento adſtruas) Bruxellenſes noſtros antea aliarum partium, tunc in pacem ditionemque acceptos, velut mulctam dependiſſe. Eſt ab eodem Arbor ſeu Roſa frutex è puro auro, cum pluſculis ramis, floribuſque, item bipedalis: quam ſacratam à ſe Pontifex Maximiliano donavit, ipſe porrò Divæ Hallenſi miſit.* Alienum à vero eſt, quod vulgus, jactat: magnæ mentes amentes gignunt. Erit verum ſit in aliis, non eſt in Auſtriacis. MAXIMILIANUS quanto natus patre, quantus ipſe, quantum dedit filium Philippum! cum eo ad utrumque orbis cardinem Majeſtatem explicavit Auſtriacam. Nempè hoc pretium erat adorati ſub orbe Euchariſtico Numinis, ut quibus artibus partum erat Imperium, iiſdem ad antipodas extenderetur. Eluctatus ad confragoſæ rupis præcipitia dum feras inſequitur, & quo gradum revocet non reperit, *ſtetit in unico ſtirpis Auguſtæ traduce tota ſpes poſteritatis propago Auſtriaca, ſervatumque eſt primigeniâ Euchariſtici epuli Religione, quâ fundatum Imperium.* A longè ſpectaſſe authorem ſalutis ſub velamento panis, erat invenire viam, & ſervare Auguſtam Domum; quæ per tot ducta viros etiamnum ſtat geminis ſuffulta columnis, ut ſperamus, orbis Euchariſtici cultu in orbe perennatura.

Tilm. Bredenb. coll. ſacr. l. 5 c. 41.

Szyr. Theat. lit. H. fol. 9. MSS Epiſc. Laba.

Fundat. Rudolphſw.

Megiſ. Annal. Car. fol. 1363.

Lipſius in D. Hallen.

Pallavicin. in Maxim.

§. VII.

CAROLUS V. IMP. MAXIMUS.

E Vulgandis CAROLI factis nec calami Hiſtoricorum ſuffecerint, nec vires

humanæ memoriæ, Omnia illum loquenrur secula, nulla eloquentur. Paucula in syllabum fine ordine collecta promamus. Anabaptistas Monasterienses apud Westphalos exterminavit. *Sleidanus.* Erat animi magnitudine par, ac pietate superior, & melior magno illo Julio. Cum enim Saxonum & aliorum hostium ingentes copias fudisset, ad summum Pontificem de rei eventu scribens *Veni*, inquiebat, *& vidi, sed Christus vicit.* non sibi vt Cæsar ille olim, at victoriæ largitori, ejus quoque laudem adscribens. *Surius.* Eodem bello observavit imaginem Christi in Cruce affixi ab impio milite globo trajectam: stetit & ingemuit, elatâ voce clamans: *Domine si vis injuriam hanc vlcisci, potes, ecce autem me vindicem tuum paratum, juva.* Certè audivit, & juvit, subsecuta mox hostium dissipatione. *Lipsius.* In Africa dimicaturus, cùm adverteret prælium non successurum ex animi sententia, receptui canerent, imperavit; adiiciens nobilem illam vocem: *Malim vnum Christianum servare, quam mille Mauros interimere. Zenoccarus.* Pro libertate Ecclesiasticâ contra Dominos temporales multa statuta edidit, & Ecclesiasticis personis privilegia immunitatis & libertatis amplificavit. *Crantz.* Dum in Tunetana expeditione de Polemarcho sołiciti Principes hærerent, cui id muneris esset deferendum; Carolus vexillum in quo Christi è Cruce pendentis imago depicta erat, in altum sustulit. Et *Hic* ait, *Dux noster erit Rex Regum, & Dominus Deus exercituum.* Beyrl. in. Apophtegm. In Indiis occidentalibus tres Episcopatus instituit anno 1547. *Onuphr. Panvin.* Ecclesiarum Præsules multos & præsertim sanctioris vitæ miro affectu prosecutus est. Ex Cardinalibus Volsæum, Croyum Albertum Brandeburgicum, Erhardum Marchanum, Joannem Picolomineum, Gulielmum Enchafordium, Benedictum de Avoltis, Alexandrum Farnesium, & alios. Ex Episcopis Balthasarem Mersburgensem, & alios, quorum plures commendavit sedi Apostolicæ vt Cardinales crearentur, inter quos Henricus de Cardona, Mercurius de Gattinara, Fr. Garzia ord. Prædicatorum quo confessario est vsus. Joannes Alvarez de Toleto. Georgius Martinusius Vngarus &c. Adhibuit eorum multos suis consiliis, vt Gasparem Card. de Zuniga, Dominicum Card. Thuscum. Gasparem Card. Contarenum, Marinum Card. Caracciolum, Christophorum Cardinalem Madrutium, Ottonem Cardinalem Truchsessium, Franciscum Cardinalem Sfondratum. Celebrantur ad eum Legati quos amanter complexus est Cardinales Bertranus, Sebastianus Pighinus, Fabius Mignavellus, Joannes Poggius, Hieronymus Dandinus, Marcellus Cervinus, postea summus Pontifex. Joannes Petrus Caraffa, qui posteà Paulus Papa IV. Joannes Siliceus, Stanislaus Hosius, Angelus Nicolinus &c. Ludovicum Blosium Ephebum quondam suum postea Lætiensem Abbatem, summo prosecutus affectu hortabatur, vt de vitæ severitate nonnihil remitteret. Ejus opera vsus ad reformanda Belgarum Monasteria. Religiosos viros præsertim instituti sui observantiores summo in pretio habuit. P. F. Joannem de Zumarraga ord. Min. ob eximias virtutes inquisitorem primo in Cantabria contra striges, deinde Mexici Episcopum & demum Archiepiscopum nominavit, qui anno 1528. in novam Hispaniam titulo Protectoris Indiarum, maximis à CARO-

Sleid. lib. 10.

Sur. in Commentar.

Lips. Monit. Polit. lib. 1. c. 2.

Zenocc. lib. 3. vitæ.

Crantz. lib. 9. Metrop. c. 33.

Beyrl. in Apopht Christian.

Onuphr. in vita Pauli III.

Ciacon. in vit. Pontif.

Bolland. T. 1. Jan. fol. 433. & seqq.

Franc. Gon. de orig. Fra. P. 4. f. 1431.

LO-

to instructus privilegiis profectus est. Ibi multa passus ab Officialibus, qui eum defendentem Ecclesiasticas immunitates, oderant, accusabantque per literas, apud CAROLUM, ejus interim ad eundem Epistolas intercipientes. Sed vir Zelosus invenit tandem Cantabrum hominem, qui securè deferret literas, quas dum absente CAROLO Imperatrix aperuisset, in fletum soluta Magistratus illos omnes deposuit, qui paulò post miserâ morte defuncti sunt. Vtinam non sæpius etiam hodie optimæ Principum intentiones, per officialium malitiam turbarentur. Plurima Ordini Minorum erexit Cœnobia. Ex aulicis suis plurimos habuit, qui secularis vitæ pertæsi, arctius vivendi genus amplexi sunt; quos inter Fr. Jacobus Daciani ex Regia Danorum stirpe oriundus, Martinus Gusmannus, qui obitus sui diem præscivit, & miraculis posteà claruisse fertur, ambo Franciscani. Fr. Alphonsus ab Erena laicus, qui ob singulares virtutes Guardianum & Custodem egit in Hispaniis apud minores, olim in Flandria sub CAROLO Miles. Jam verò quantus in CAROLO fidei Catholicæ Zelus! Anno Imperii sui primo, cùm in Wormatiensibus Comitiis Lutherus sua dogmata adstruere frustrà contendisset, essetque illi plus satis ab excellentibus ingenio doctrinâque viris responsum, nec tamen à sententia discederet, dimissum illum proscripsit, libros ejus flammis adjudicavit, lectionem eorum omnibus interdixit. Quinquenio post ad SpirensiaComitia literas dedit, quibus Cæsareâ authoritate jubebat, ne Principes aut civitates vel vnum in Religione apicem mutarent: profecturum se paulò post in Italiam, cumque Sacrorum Principe, de futuri Concilii loco temporeque acturum. In aliis etiam posteà Imperii Comitiis adlaboravit, vt omnes Concilii Tridentini decretis parerent. anno 1555. cum Bruxellæ Provincias Belgicas in filium Philippum reclinaret, earum ordinibus Catholicam Religionem magno ardore commendavit. *In ea sitam esse patriæ tranquillitatem, quâ convulsa nutarent, excisa caderent. Nihil gravius cæleste numen vindicare, quàm violatæ Religionis contumeliam, & neglecti cultus sui ignominiam. Conjunctas Belgii Provincias Principibus externis terrori esse: easdem, si mutatâ Religione dividantur, cuilibet in prædam facilè cessuras. Concordiam proinde servarent, vt ne vicinarum Regionum erroribus inficerentur, sedulo caverent.* Nec temperabat sibi à lacrymis: & conversus ad filium: *Vides lacrymas amoris mei testes: Belgium tibi trado, sed tuorum avorum Religionem in primis commendo.* Cum ex Zeelandia in Hispaniam solveret, filium Philippum vltimò complexus, profusis lacrymis adhortatus est, vt Romanam Ecclesiam, quantis posset viribus semper tueretur. *Etsi amplissimam,* inquiebat, *Monarchiam tanto maiorum tuorum labore partam, retinere velis, tuis in regnis alienos à religione Catholica nequaquam patiaris.* In Germania adhuc versantem sectarii quidam accesserant postulantes Dei verbum populo promulgandi facultatem; animo verè heroico, veréque Christiano respondit: *Non est meum de puritate divini verbi cognoscere; munus hoc Episcoporum est, quorum judicio etiam lubens meipsum submitto, atque eorum jurisdictionem in omnibus salvam esse volo.* Sed ne quid eorum intermitteret CAROLVS, quæ à maioribus velut potentiæ Austriacæ solida fundamenta acceperat, quâ pietate SS. Eucharistiæ Sacramentum

Gonza fol. 1325.

Zenoccar. lib. 1. Heut. lib. 8. Phosphor. P. 3. c. 2.

Heuter. l. 9.

Phosph. cit. Heut. l. 14.

Sur. in com. an. 1548.

tum voluit, verbis Surii audiamus: Cùm ad celeberrima Comitia Augustana anno 1550. venisset, postridie, hoc est 14 Cal. Junij pro veteri laudabilique Ecclesiæ more, ipso die Corporis Christi solennis supplicatio per vrbem habita est, in qua gestanda erat SS. Eucharistia, quam Carolus suâ inclytâ præsentiâ, & suorum Principum cœtu frequentissimo, cum Hispanis & Belgicæ Principibus, cum eximia quadam in Deum pietate & haud vulgari splendore concelebrare paribusque votis frequentare voluit. Multum egit per suos cum Saxone & Lutheranis Principibus, vt publicæ illi processioni interessent, sed hoc ab iis impetrare non potuit, cùm ferè ad meridiem cùm illis egisset &c. Eucharistiam gestabat Cardinalis Moguntinus, à dextris Rege Ferdinando, à sinistris Joachimo Brandeburgico Principe eum deducentibus. Ante Eucharistiam procedebant Principes seculares, itemque Clerus cum aliis permultis. Post eum sequebatur CAROLUS Imperator, nudo semper capite, tametsi sol esset ferventissimus, in manu ferens quadrifidam facem ardentem: quod idem fieri voluit à cunctis Proceribus & Principibus. Imperatorem sequebantur omnes Archiepiscopi & Episcopi. Vmbellam ipsam sub qua portabatur SS. Eucharistia, vicissim gestabant seni Principes seculares &c. Peractâ processione Cæsar valdè acerbè tulit Lutheranorum Principum detrectationem, jussitq, vt quam primùm alterâ die cum publica fide Augustâ excederent: sed Principum Catholicorum precibus ab ea sententia se deduci passus est. Hæc Surius. Adde cùm Pallavicino: *Singulis diebus pluribus divinæ hostiæ Sacrificiis intererat, sub persona Imperatoris, sed Sacerdotis affectu.* Unum supererat, quo superaret maiores, & posteros ad imitationem accenderet: Cultus scilicet *Magnæ Matris Virginis sine Macula Conceptæ.* Anno 1517. CAROLUS tunc Hispaniarum Rex, vt viam sibi muniret ad Imperium, concessit Confraternitati Immaculatæ Conceptionis olim erectæ à Catholicis Regibus Ferdinando & Isabella, in ipsa aula Regia Toleti, speciale privilegium, quod authenticum ibidem asservatur, vt refert Oieda: memineruntque ejus Ægidius de Præsentatione. Lezana, Torres, & alii. Huic Confraternitati nomina dederuut omnes hactenus Hispaniæ Reges post Ferdinandum, & ipse CAROLUS dici voluit ejus *Confrater & Oeconomus.* Ad ejus instantiam Confraternitatem approbavit Hadrianus Papa VI. alii deinceps Pontifices addiderunt Privilegia & Indulgentias. Quid ergò mirum, quòd tantis pietatis & zeli divinæ gloriæ ornamentis instructus Carolus

- - - - - - laudes longè transgressus avitas
Subdidit Oceanum sceptris, & margine cæli
Clausit opes.

Nemini verò insolens videatur CAROLI armis Romam captam, Pontificem fugatum, id quippe absente illo, & invito factum ex iis colliges, quæ ex Zenoccaro promit Phosphori author. Cum enim post captum ad Papiam Franciscum I. Galliæ Regem, quidam Italiæ Principes rupto fædere ad arma prosilijssent, hujus autem facti invidiam ad Clementem VII. Romanum Pontificem Franci derivarent, Cæsareani Duces, translato in Latium bello, Romam orbis caput, vt rupti fæderis authorem ad æquitatem reducerent obsederunt, intraque

Idem ad an. 1550.

Hort. Palla. in Carolo.

Ægid. de Præsent. lib. 3. q. 6. a. 3. Lezana c. 21. Torres l. 4. c. 4 Embl. c 18. Cisneros Regest. col. 306.

Claud. de 4. Honor. consul.

Zenoccar. vitæ Carol. lib. 1. phosph. Auth. P. 3. c. 5. §. 1.

trâque horas septem expugnarunt. Urbe captâ Pontifex cum purpuratis Patribus & Episcopis aliquot ad D. Hadriani Molem (quam S. Angeli castellum vocant) profugit. Sed mox à Philiberto Arausionensium Principe circumsessus, deditionem cum suis fecit, seq; nihil amplius adversus Cæsarem moliturum promisit. Quod cum CAROLUS in Hispania tum degens intellexisset, nullum lætitiæ signum, aut publicè, aut privatim ostendit, verùm vt libertatem Pontifex consequeretur, quadraginta dierum supplicationes indixit, vtque quàm honestissimis pro Pontifice conditionibus ab armis discederetur mandavit. Cæterùm Pontificem vehementer amabat, & studiosè colebat, à quo post aliquot annos Bononiæ Imperiali diademate coronatus est. Meritò eum his titulis donat Pallavicinus : *Orthodoxæ fidei in novo orbe Propagator, Rerum Dominus, vtriusque orbis Monarcha, Cæsarum Rex, Regum Cæsar, Imperatorum Romanorum, Græcorum, Germanorum Potentissimus, Austriadum felicissimus, Africanus, Europæus, Asiaticus, &c. ad seculorum prodigium Invictissimus, Piissimus, Fortunatissimus.* Quid quod etiam ab Adversariis insigne elogium extorserit ? Jacobus Thuanus supremæ in Francia Curiæ Præses, hoc de CAROLO tulit judicium : *In eo Principe cum virtute certavit Fortuna, vt illius meritis supremum felicitatis fastigium imponeret. Neque verò vllum perfecti magis, & ad omnem virtutem expressi PRINCIPIS EXEMPLAR, nostrâ & retrò seculorum memoriâ reperiri posse arbitror, quod iis, qui ad Imperium virtutis viâ grassantur ad imitandum proponi queat.* Unde & populi de eo vox fuit: *Sui temporis naturæ miraculum!*

Pallavic. in Carol. fol. 110.

Thuan. ap. Auth. Pho p. P. 2. fol. 304.

§. VIII.

FERDINANDUS I. IMPERATOR IMPAVIDUS.

INgentibus, quæ meruit, passim celebratur encomiis. Pallavicini eleganti calamo adornatum paucis exhibeo. *Adito imperio FERDINANDUS ostendit ab eo nomine sejungi non posse fortitudinis, & magnitudinis titulos, veluti primigenios ab Hispanis Regibus ad Austriacos Heroes traductos, & nullum in Austriacis fastis FERDINANDUM non Catholicum esse, & Magnum, Aliqui adhuc FERDINANDI I. Cæsaris nomini adjecère IMPAVIDI cognomentum, quia visus est pro Numinis gloria, & patriæ salute caput suum devovisse. Ego adderem & PIJ, quia vt in hanc Epitomen contrahaim immensam laudummolem, Romanam fidem Germano candore semper coluit : Summo odio ferebatur in hæresim, amore in Religionem : vnde idem hæreticis infestus Cometes, & Religiosis viris faustissimum sidus effulsit. Illitam Bibliis à Luthero versis hæreseos pestem, ne vlterius serperet, igni damnavit.* In omnibus verò Principum congressibus, vt antiqua Religio à majoribus culta, novis opinionibus anteponeretur, vrgebat. Assiduas divinæ Majestati preces fundens, quotidie ferventissimis votis eidem Ecclesiæ & Imperij incolumitatem

Hortens. Pallavic. in Ferdinan.

Phosphor. Auth. P. 3. c. 2. 5. 4.

salutemque commendabat. *Eo deinde pervenit* (iterum Pallavicini sunt verba) *insitati ardoris in Religionis causa* FERDINANDUS *Cæsar, vt audiens magna detrimenta, quæ ex Lutherana hæresi patiebatur Christiana Respublica, in febrim inciderit, hoc prodigioso morbo demonstrans, se pio quodam vitali calore vivere, qui solito acrius circà cor ardens febrim hanc pietatis attulerat.* Videns jam sibi

Phosph. cit. instare mortem anxio adhuc solicitoque animo revoluebat num distractis in Germania Ecclesiis afferre concordiam posset. Viros Religiosos præsertim PP. Societatis JESU, & Franciscanos magno in pretio habuit : illis Colle-

Franc. Gonzaga P. 2. fol. 611. & 515. gium Viennæ, & Convictum nobilium erexit, his Oeniponte Conventum, & insignem Basilicam condidit, in qua Mausolæum toto orbe celeberrimum avo suo Maximiliano I. statuit : & plura alia Monasteria construxit, inter quæ Viennense ad S. Hieronymum intrà vrbis muros, cùm in obsidione Turcicà dirutum fuisset alterum extrà vrbem dudum erectum. Christophorum Labacensem Episcopum non minus quàm avus Maximilianus di-

MSS. Episc. Labacen. lexit, ad secretissima quæque consilia adhibuit, Locumtenentem suum Viennæ habuit, auxitque privilegia Episcopatus. Viennense Archigymnasium fovit, ornavit, Privilegiis auxit, Professoribus aliunde accitis stipendia

Geor. Eder. in Catal. Recto. ampliavit, & omnibus studiorum causa Viennam adventantibus publico scripto in omnes Provincias evulgato, summam pollicitus est clementiam, & immunitatem, hoc piæ industriæ invento effecturus, vt juventus cum literis in fide simul orthodoxa solidaretur. Plura edidit Decreta Generalia in favorem Ecclesiasticorum : Clero Carnioliæ privilegia confirmavit : & severè inhibuit ne seculares prætextu Advocatiæ defunctorum Parochorum bonis mobilibus manum apponerent, sed vocato Decano rurali vel Archidiacono, vel aliis duobus vicinis Presbyteris omnia sigillarent, ac inven-

MSS. Episc. Labacen. tarium conscriberent, sub dato ANNO 1549. die 20. Martij. Monasteriorum etiam curam, & defensionem Capitaneis Provinciarum injunxit. Urbanum Labacensem Episcopum, qui Francisco Katzianero successerat, suum quondam Aulicum Confessarium, & Concionatorem, ferventissimum Sectæ Lutheranæ oppugnatorem dictum *Malleum Hæreticorum*, ad frequentes Legationes adhibuit : qui vltimo Donawerdam missus, hæreticorum insidiis per scalas noctu affusà aquà glacie lubricas lapsus supinus corruit, & cervicem fregit, fortè non sine Martyris Laureola Anno 1558. Sexen-

Ciacon. in vita Pontif. fol. 1691. nio tardius subsecutus est ipse FERDINANDUS, cujus morte auditâ Pius Papa IV. in frequenti Cardinalium cœtu dixisse fertur : FERDINANDUM *omnibus optimi Imperatoris signis editis, summâ lenitate, nullo animi angore, Sacramentis quæ morientibus præberi solent munitum, quasi agnum innocentem in meliorem vitam demigrasse.* Hic Pij IV. de Ferdinando sensus, non tam innocentiam FERDINANDI arguit, quam eximiàm ejus erga Apostolicam Se-

Orland. lib. 10. n. 101. & seqq. dem reverentiam & devotionem. De qua fusè agit Orlandinus in historia PP. Societatis, vbi etiam recenset Urbanum Labacensem Episcopum, cujus paulò ante meminimus, S. Ignatio tunc viventi familiarem per literas, multum tribuisse Claudio Jajo ANNO 1551. vni ex primis Ignatij socijs, ideóq;

ideóq; authorem fuisse Ferdinando, vt ad Viennensem Academiam plures de Societate Theologos advocaret: *Accepit libenter pius Princeps eum sermonem: cumque ex aliis & ipso Jaio, quæ Collegiorum Societatis essent instituta, quæ opportunitates cognosset, omnino induxit animum rem primo quoque tempore ad effectum deducere: deque ea re literas ad Ignatium atque ad ipsum Pontificem continuo dedit.* Et alibi idem author ait: *FERDINANDVS Romanorum Rex pius admodum Princeps, & de Catholicâ Religione egregiè meritus, acri quodam incitatus studio instaurandæ Viennensis Academiæ, in qua Doctorum bona pars non satis bonæ castæque religionis erant &c.* Missi fuerant, post Bobadillam & Jaium Petrus Canisius, & Goudanus, quorum Canisium tanti fecit vt, non semel Infulas ei Episcopales obtulerit. Constanter renuenti, munus imposuit Academiam ad Catholicos magis mores, pietatemque reducere: scribendi quoque Cathechismi author fuit. Conatus quoque est à Marcello Pontifice aliquot Patres ejusdem Societatis impetrare pro Episcopatibus, per quos sperabat Catholicæ Religionis damna resarciri posse: sed id eorum instituto repugnabat. Præter Viennense Collegium, de quo suprà diximus, etiam Pragæ ad S. Clementem aliud fundavit cum filio Ferdinando Archiduce. De quo Balbinus cum narrasset novam viam per Muldavam flumen à Cænobio Altovadensi Crumlovium, inde Buduicium, hinc Pragam apertam: *Prima*, inquit, *navis Buduicio Pragam solvit 320 salis modiis onerata.* Anno 1552. *Sed alia longè fortunatior Navis hoc anno Româ appulsa Pragam est, & anchoram ad S. Clementem feliciter jecit, quæ non salem terræ corruptibilem, sed viros doctrinâ & sapientiâ eximios duodecim ex Societate IESU (quorum plerique Philosophiæ, Theologiæ, ac cæterarum scientiarum gradibus insignes erant) advexit, mittente ipso S. P. Ignatio de Loyola, impetrante Rege Ferdinando, & Collegium ad pedem Pragensis pontis fundante.* Alibi idem attingens ait: *FERDINANDVS I. Religionis Catholicæ proferendæ studiosissimus Princeps, cum agitaret animo quâ ratione jacentem in Bohemia religionem erigere posset, multa ad id adjumenta comparavit: ac inprimis Catholicam Nobilitatem præcipuè fovebat, eorumque opera in regni curis, & dignitatibus ante alios vtebatur: deinde Societatem IESU advocavit, & Pragense Collegium cum Universitate fundavit: tandem etiam Archiepiscopatum, vno amplius seculo intermissum, restituit &c.* De pietate verò FERDINANDI ergà SS. Eucharistiam, de affectu in Deiparam Virginem quid dicemus? Non erubuit pientissimus Cæsar in festo Theophoriæ sanctissimum Sacramentum inter medias hæreticorum turmas caput serto florido coronatus, dextrâ facem gestans comitari. *Ante Eucharisticum manna* (vt loquitur Pallavicinus) *dum arca vera ferretur legis latrix, fronte Augusta, floribus coronata, pium carmen emodulans, & de hæreticô Politicorum (non libet hic nomina ista dividere, quæ rarò se jungunt) superbo supercilio, triumphavit.* Geminum porrò diploma edidit, quo Marianos amores testatus est, exemplo Matthiæ Regis, ut deinceps in nummis Hungaricis, imago Deiparæ cuderetur. Est autem figura, provt hodieq; videmus, Virginis amictæ sole, stellis coronatæ cum suppedanea Luna, filiolum sinu gestantis, planè referens Symbolum Immaculatæ Conceptionis, provt id hactenus depingere

Idem lib. 11. num. 39. & seq.

Idem lib. 13. num 23. & seqq. lib. 14. n. 43.

Item l. 14. n. 5. & lib. 15. n. 19.

Balb. in Epit. rer. Bohem. l. 5. cap. 12.

Idem ib. c. 13.

Pallavic. in Ferd.

Marrac. in Bibl. Mariana.

Pallavic. in Ferd.

gere soliti sunt Hispani. Obitum suum præsagiens edixit nequis eum Regis Cæsarisve titulis appellaret, sed solo FERDINANDI nomine. Verùm elusa est Christianæ demissionis pia simplicitas, tum maximè attollenda ex Evangelij oraculo cùm humilius subsidit. Jam enim FERDINANDI nomen supra Cæsareum erat, ac Regium titulum, quo plures posteri gloriarentur. De obitu FERDINANDI scribens Surius paucis multa complexus est: *Mense Julij ipsis feriis D. Jacobi Apostoli, vt constans habet fama, diem suum obiit Sanctissimus, & omnibus modis CATHOLICUS Princeps FERDINANDUS Romanorum Imp. de cujus integritate, pietate, & in Catholica fide constantia multa dici possent. Etsi verò turbulentissima sit nostra ætas, tamen non immeritò gratulari sibi potest, de duobus sanctissimis, & religiosissimis, & Catholicæ Religioni observantissimis Impp. CAROLO V. & FERDINANDO ejus germano fratre, quorum ad omnem posteritatem, sacrosancta, & celeberrima erit memoria.*

Sur. in Cōment. ad an. 1564. ap. Lequile de reb. Aust. P. 3. f. 311.

§. IX.

MAXIMILIANUS II. IMP. OMNILINGUIS.

Pij IV. summi Pontificis de MAXIMILIANO post Ferdinandi obitum, vaticinium fuit: *Sperare se MAXIMILIANUM Romanorum Regem paternæ pietatis imitatorem futurum; hunc natu majorem prudentiâ, liberalitate, animi magnitudine, clementiâ, & doctrinâ præstantissimum successorem esse.* Non eum certè spes fefellit. Nam adolescens MAXIMILIANUS in Hispania Catholicæ Religionis affectum altè in pectus demiserat; vbi exemplo patrui Caroli Immaculatæ Conceptionis Sodalitati Toletanæ nomen dedit, & summam observantiam Sedis Apostolicæ imbibit, ductâ vxore felicissimâ ad id temporis Heroidum Mariâ, quæ Cæsaris filia, Cæsaris neptis, Cæsaris abneptis, Cæsaris conjunx, duorum Cæsarum mater, trium Cæsarum magna amita, cujus in Sedem Apostolicam singularis reverentiæ argumenta fuerunt quam plurima. Renuntiatus Cæsar, turbatæ non tam Regionum, quam Religionum dissidiis Germaniæ, vt opem ferret, id vel maximè curæ habuit, vt Religiosos viros S. Francisci & Societatis JESU foveret, quos à Patre suo Ferdinando juratos hæresum adversarios didicerat. Hos non semel scriptis ad summum Pontificem literis commendavit; his se clypeum contrà obtrectatores exhibuit. Cum enim in Provincialibus Austriæ Comitiis nonnulli Proceres de auxilio ad bellum Turcicum, quo premebatur Ungaria, requisiti, negarent quidquam se facturos, nisi præter cætera Cæsar etiam ejecturum se Jesuitas adpromitteret: respondit prudentissimus Cæsar, id negotij spectare ad Pontificem; suarum verò partium esse, non Jesuitas, sed Turcas expellere. Quare, vti cæperat, cum Hieronymo Natali, Petro Canisio, Ledesma, Magio celeberrimis de Societate viris familiariter vtebatur. Diplomata patris de cudenda in nummis Deiparæ imagine innovavit novo confecto diplomate. Magnam de eo habuit opinionem Gregorius XIII. eumque magno ære juvit ad prosequendum bellum in hæreticos: connisus etiam vt Maximilianus Polonorum

Ciacon. in Pio IV. cit.

Torres. Cit. mont. sup. allegat.

Sacchin. in hist. Societ. P. 2. & P. 3. l. 1. n. 96.

Marraec. in Biblioth. Mar.

Ciacon. fol. 1738.

norum Rex eligeretur. Sed cùm novæ factiones Polonicæ adversarentur nimiæ Austriacæ potentiæ, vellentque vti solenne est apud illam nationem, Principem indigenis viribus, & armis valentem, non peregrinis, Principatum rejecit. Plura sine dubio egit, quæ latent: imò & acturus erat, nisi mors immatura vndecim annorum Imperio falcem immisisset. Illud singulare de MAXIMILIANO: *Fama erat* (inquit Pallavicinus) *eâ ætate plures in MAXIMILIANI Cæsaris aula regnare literatos, quam aliorum omnium Principum Orthodoxorum Regiis servire, Imperatorio Augustali Athenæum oratoribus, Lycæum Philosophis, Poëtis Parnassum, Areopagum Jurisperitis magnificè aperiente, & laureata illa Austriadum Heroum Domo omnis generis laureas progerminante.* O felicem Rempublicam sub Antoninis Philosophis, sub MAXIMILIANIS sapientibus; In conventu Augustano anno 1566. cùm Principes Palatinum Calvinismi damnassent, & resarcire illata templis damna jussissent. deinde negantem sibi Calvinum vnquam lectum, & confessionis Augustanæ doctrinam profitentem absolvissent Principes Protestantes; indignatus eorum inconstantiæ Cæsar, dixit: *Confessionem Augustanam Sacco esse per similem, in quem sectas quasvis conijcerent, & vbi sacci os obstruxissent, tum foramina fieri, per quæ & novæ rursum sectæ insererentur, & nova erumperent dissidia, Imperium tandem nisi obviam iretur, funditùs perditura.* Anno 1567. graves ad MAXIMILIANUM ab Hæreticis querimoniæ delatæ contra Iesvitas: moliri eos seditionem, & cuncta turbare: nunquam pacem Viennæ fore, quoad Collegium illud dissidiorum semen in vrbis visceribus hæreat. Agebat tunc Pragæ Imperator, qui vocato ad se Magio Provinciali Patrum rem detexit, ejusque oratione animatus, non solùm repulit importunos delatores, sed ad Pontificem insuper in commendationem Societatis præclaras dedit literas, rogans, vt Monasterium quondam à Ferdinando patre Viennensibus Collegis attributum, iisdem suâ auctoritate firmaret. anno 1571. Bohemorum globo petenti Augustanam Confessionem in Boëmicis Comitiis, gravi & severâ oratione negavit. Nam cum ausus quidam esset inter postulati causas addere, quod id ipsum gratum MAXIMILIANO futurum esset, *mentiri hominem* respondit. Adeò grave illi erat ab avita maiorum gloria propugnatæ semper Catholicæ Religionis, vel per calumniam credi recessisse. *Magnam* etiam (Balbini verba sunt) *in Religionis negotio MAXIMILIANO Cæsari laudem attulit, quòd cùm Bohemicæ Civitates, ac Praga præsertim, nullum in Senaculis suis Catholicum hominem tolerare vellent, & quædam à regibus data Privilegia obtenderent, MAXIMILIANVS summo Jure vsus, Sebastiano Agricolæ viro Catholico (qui in senatum postea adlectus diu princeps senatûs fuit) anno 1570. Jus antiquæ Civitatis Pragensis contulit, quo facto Catholici ante jacentes recreari cœperunt.* Dabunt de eo plura alii, nos obvia cursim libamus.

Pallavic. in Maximil.

Hist. Soc. P. 3. l. 3. n. 27.

Ibidem lib. 3. n. 131.

Ibidem lib. 7. n. 62.

Balbin. Epit. rer. Bohem. lib. 5. c. 14.

§. X.

RUDOLPHUS II. IMP. ACER.

AD *Philippi II.* Regis Catholici, in cujus aula adoleverat, *Colossæum exemplar nobili magisterio formatus,* cùm in Germaniam revertisset populis om- Pallavic. in Rud.

nibus ingens sui desiderium peperit. Clavo admotus, paterna pressit vestigia, & turbulentissimis licet temporibus, vndique classicum occinente Bellona, tutelam tamen Catholicæ fidei sibi vnicè comendatam habuit. Anno 1601. Proceres superioris Austriæ hæretici, cum diu adlaborassent vt Patres Societatis ab Aulæ ministeriis repellerent, ad vim & fraudem conversi Prædicantes clam Lincium advocarunt, sed vti veneruut ità paulò post Cæsareo edicto proscripti, clam per muros demissi, multum apud suos fidei perdiderunt. Glatzij eodem anno Capitaneum & Secretarium Catholicos, incredibili Catholicorum applausu & hæreticorum stupore RUDOLPHUS constituit amotis ab officio hæreticis. Anno 1602 vetuit Olomutii indicta exilij pœna, quenquam è civibus Concionis aut Sacramentorum causa ad Lutheranos ministros, qui circum ad duo milliaria in aliorum dominiis commorabantur, adire: eoque etiam nomine complures bonis divenditis solùm vertere jussi sunt. Amoti quoque à senatu publicisque Magistratibus, qui supererant in iis hæretici: quamvis ætate, auctoritate, opibus primi. Denique sancitum ne jus civitatis vlli deinceps detur, nisi Catholico. Debetur ea laus Cæsaris pietati, & Provinciæ Camerarii Ladislai Berka, qui mandata Cæsaris exequebatur. Idem actum anno 1603. Crumlovii: idem in oppido Gruntensi, vbi plures Acatholici cum mandata & minas non curassent in turrim compacti vltrà semestre detenti sunt; donec spe omnis liberationis præcisa Catholicum Sacerdotem expeterent. Sed afferamus exemplar Epistolæ, quòd RUDOLPHUS dedit in Hungariam ad Religiosos viros, ex quo zelns ejus in Catholicam religionem clarissimè elucescet:

Hist. cit. Annal. PP. S.

Honorabilibus ac Religiosis NN. in Collegio Præpositura
Thurociensis degentibus &c. fidelibus nobis dilectis.

RUDOLPHUS Dei gratia electus Roman. Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ Rex &c. Honorabiles ac Religiosi, fideles, nobis dilecti. *In quonam statu & squallore Catholica Religio in Transylvania propter varias, quæ ibi à longo jam tempore invaluerunt hæreses, nunc existat: sat superque vobis cognitum esse non ambigimus. Cum autem nihil prius aut magis habeamus in votis, quam vt redacta ad obedientiam & fidelitatem nostram ipsa Transylvania, & impias ex illa hæreses extirpare, & divini Numinis verum cultum iterum in ea instaurare, atque Orthodoxam & Catholicam Religionem nostram ad æterni & omnipotentis Dei gloriam & honorem vbique propagare, & firmare possimus: ad quod quidem commodius & felicius peragendum, quià Catholicis piisque & doctis Sacerdotibus, qui miseram plebem doctrina & bonis exemplis ad Catholicam fidem reducant, illaque sedulò imbuant, maximoperè opus est: illos vbique in regno nostro, vestra quoque fideli ac pia opera inquiri, & bonis modis eo dirigi cupimus. Quare fidelitatem vestram benignè hortamur, vobisque clementer committimus, ac mandamus, vt in adipiscendis aliquibus doctis viris & Catholicis Sacerdotibus, qui sint exemplares, & bonæ vitæ, & pietatis ac honestatis sectatores; atque vltra Latinam etiam Hungaricæ, Slavonicæ linguarum periti, qui doctrina & exemplo Catholicam Religionem graviter & cordatè propagare valeant, omnem operam & diligentiam navare: & quos nancisci poteritis, illos sine mora & dilatione in Transylvaniam ad fidelem nostrum Magnificum Georgium Bastam Liberum Baronem, Generalem Transylvaniensem, & Consiliarium nostrum, cæterosque ei adjunctos Commissarios nostros, cum literis nostris commendatitiis, quo illis ritè provideatur, & ad loca necessaria ordinentur & distribuantur; primo quoque tempore dirigere & transmittere, atque tam pium & necessarium opus omni fide & diligentia curare, ac promovere velitis ac debeatis, executuri in eo benignam & omnimodam voluntatem nostram. Datum in arce nostra Regia Pragensi 28. Octob. anno 1603.*

Anno

Anno sequenti 1604. idem RUDOLPHUS Cassoviensibus hæreticis templum Parochiale nobilissimum, quod ab annis 50. profanaverant, eripuit, & Catholicis consignavit. Ipsi debet Academia Viennensis quòd ab anno 1581. nullus possit ad Theologici, Doctoratus gradum promoveri, quin prius ex formula à Pio Papa V. præscripta fidei professionem edat. Anno 1582. & frequentiùs deinceps publicæ supplicationi Theophoriæ interfuit cum fratribus Ernesto & Maximiliano, quæ res dici vix potest quantum bonorum animos, ad benè sperandum de Catholicæ religionis progressu erexerit; cùm interim hæresis fremeret, & ringeretur. Eodem anno Crembsio omnes Acatholici ejecti ejus jussu. Observantia ejus ergà sedem Apostolicam effecit, vt summi Pontifices ei vicissim plurimum faverint, ejus arma contrà hæreticos & Turcas promoverint. A Gregorio XIII. in subsidium belli contrà Turcam accepit centum quinquaginta millia florenorum; à Clemente VIII. centum millia aureorum, à Paulò V. alias suppetias, quibus adjutus felicissimè contrà immanem hostem sæpius dimicavit, Ernesti, Matthiæ Maximiliani fratrum, & Leopoldi patruelis Archiducum manibus recisâ lauro triumphali: vt de eo dici potuerit, quòd olim de Romanis *sedendò vincere* assuetus. Denique RUDOLPHI *nomen literis seculisque omnibus clarissimum, sicuti cùm Magni cognomento natum est in Austriaca Domo, ità nec sine illo renatum.* Sed hæc magnitudo vnde nisi à zelo Catholicæ Religionis? Celebrat hunc nuperus scriptor Balbinus; cùm narrasset extortam RUDOLPHO à Matthia fratre Coronam Hungaricam, addit: *Inter hæc Proceres hæreticorum in Bohemia, vtendum tempore rati, sperabant facilè à Cæsare deserto libertatem Religionis obtineri posse; sed tanta fuit Cæsaris RUDOLPHI apud Hispanos educati fortitudo, tanta in Religione majorum constantia, vt ad subscribendum nullis neque precibus, neque minis adduci potuerit, quas integro ferè anno etiam cum imminutione suæ Majestatis, vitæque periculo toleravit &c.*

Hist. pr. Soc. tit. | Ciacon. mihi tol. 17, & 1597. 1917. | Pallavic. in Rudolpho fol. 134. | Balbin. Epit. rer. Bohem. L. 5. c. 18.

§. XI.

MATTHIAS IMP. ZELATOR.

Contrà Orthodoxæ fidei hostium genus omne zelo Religionis armatus ZELATORIS nomen Matthias retulit. Omnia penè, quæ egit à pietate auspicari solitus, expertus est favores cælestes, quasi certarent cum illo superi, & officia beneficiis vellent rependere. Anno 1596. Oeniponte in Tyroli cùm de Agriensi obsidione tristes nuntij ex Hungaria perlati fuissent, tota civitate quadruplicatam quadragenarum per centum sexaginta horas continuas indixit supplicationem, eamque in quatuor Religiosorum familias distribuit. Initium fecere Franciscani Observantes: excepere Patres Societatis: secuti Cappucini, tum demum Præmonstratenses. Oratum est continenter diu noctuque: plerique quo gratius divinæ Majestati ipsorum esset obsequium, ante supplicationem peccata expiarunt. Ipse Serenissimus MATTHIAS suam quoque statam peregit horam. Et Serenissima vidua Archiducis quondam Ferdinandi Conjunx, non contenta vnâ prioris diei, postero die duas

Hist. pr. Soc. tit.

humi

humi nixa genibus horas precando consumpsit. Visum est annuere votis Matthiæ cælum pro fratre Maximiliano perorantis. Nam licet Agria Turcis cesserit per deditionem, Maximilianus tamen Archidux supremus belli Archistrategus cum iis congressus 43. tormenta ademit, & hostium in fugam actorum mille quingentos cecidit suis tantum quindecim desideratis. Sed & iterato certamine totus hostilis exercitus in fugam actus, fuissetque triumphatum, nisi gregarius miles, solito certantium infortunio, cùm ad prædam intendit ac castra diripit, hosti reverso succubuisset. Anno 1601. in Hungariam profecturus ad Albæ regalis promovendam obsidionem, priusquam Viennâ discederet supplicationem ad Principes D. Stephani templum instituit. Divinis finitis officiis statim eâdem horâ alacer Archidux cum milite suo contrà hostem secundo descendit Danubio. Animadversum verò posteà, illâ ipsâ horâ, quâ Viennæ Deo supplicabatur Albam Regalem, quam per 58. annos Machometani possederant, per Principem Mercurium hostibus ereptam fuisse. Interim Archidux Jaurinum attigit, vbi præviâ de more confessione SS. sese Eucharistiâ velut Austriacorum clypeo contrà omnem vim hostium munivit, antequam castra ingrederetur. Et certè adfuit divina virtus Pio Archiduci. Nam paucis post diebus tantâ hostium multitudine circumvallatus cùm esset, vt evadendi spes nulla affulgeret, Duci Mercurio dat negotium, vt pugnæ copiam hosti offerat. Quare instructa acies, collata signa, cum tam numeroso Turcarum exercitu, vt nostri primo congressu pedibus hostium proterendi viderentur. Verùm cum *Pietas ad omnia* sit *vtilis*, tum certè in illo ad triduum continuato conflictu, vel vtilissima apparuit, cum insuper *Laurentius à Brundusio Cappuccinus Christi Dei Cruci affixi imaginem tenens, magnâ voce nostros ad pugnam accenderet, pilas circumvolitantes nihil moratus.* Nam eo prælio quinque Turcarum & Tartarorum millia cæsa sunt, ex nostris mille circiter desiderati. *Reliqui hostes metu Germanorum, quos eo prælio tantâ virtute & fortitudine dimicasse dicebant, vt se majorem ejus gentis vim atque virtutem nusquam expertos esse dicerent, nihil posteà tentaverunt*, sed castris motis Budam reversi sunt. MATTHIAS Archidux ex quo loco ad bellum profectus erat impetrato auxilio divino, ad eundem, nimirum D. Stephani templum Viennam cum triumpho repetens, priusquam ad aulam revertit, solenniter pro tanta victoria Deo egit immortali gratias, & debitas, & meritas. Anno 1602. Lincij Austriæ superioris derelictum templum Minoritarum, jam pridem ab Hæreticis occupatum Proceribus ademit, & PP. Societatis curandum tradidit: Deiparæ Virgini id ab antiquò sacrum fuit. Accidit, vt anno 1609. jam Rex Hungariæ MATTHIAS Provincias Austriam & Moraviam lustraret, & Lincium quoque diverteret. Ibi à primoribus vrbis iisque hæreticis varia ad Regiam Majestatem pro dignitate excipiendam instituta: inter cætera vt in triumphali arcu, qui à Sacra æde seduceret, rhythmis Germanicis salutaretur. Suboluit ea fraus Catholicis, atque ideò dolum malum, meliore exceperunt: Regi, quæ molirentur hæretici expositum, eludendiq; eorum conatus consilium apertum. Mox Præsules, quos Rex in comitatu habebat officij gratiâ Lincium præmissi: hos sub-

Ithuanf. lib. 32. fol. 799.

Hist. PP Soc. Anonym.

Ead. hist. Anonym.

ſubſecuti ex compoſito Regij Symphoniaci, tum cornicines; qui omnes juxtà cujusque ſtatum partim mitrati, partim linteati, aliisque ſacris ornati veſtibus advenientem Regem, decantato hymno *Te Deum laudamus* magnis vocibus ab vrbis porta induxerunt. Sub arcum triumphalem Regia Majeſtas cùm veniſſet, jamque perſonati in ſcena ſalutationibus ſuis exordium facerent, audire ſe propter tubarum, & tympanorum ſonitum diſſimulans, ad templum ſupramemoratum B. Virginis perrexit, frendentibus in caſſum hæreticis. Anno 1613. MATTHIÆ Imperatoris auſpiciis reſuſcitata eſt vetus Auſtriacorum pietas erga Auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, operâ Concionatoris Eccleſiæ Cathedralis. Cum enim is advertiſſet morem comitandi SS. ferculum cùm ad ægrotos deportatur refrixiſſe, hanc Chriſti acerbam injuriam apud Auditores ſuos vehementiſſimè queſtus eſt, eique detergendæ adduxit exemplum Friderici III. Auſtriaci quondam Auguſti. Princeps hic Religioſiſſimus obſervarat Euchariſticam pompam non ſatis idoneo apparatu Viennæ inferri ad ægrorum ædes, quâ Paſtorum populique negligentia, ne deinceps Numinis Majeſtas gravius offenderetur, & Religionis in plebe ſenſim fieret perniciosâ deceſſio, formulam apparatus, & ritus præſcripſit, quam pium juſtumque cenſeret obſervari in ſacro ferculo ad ægros deferendo, attributis de ſuo in pompæ illius ſumptum perpetuis vectigalibus. Nominatim verò præcepit, vt ad rei tam auguſtæ celebritatem pius adderetur cantus, crebrum funale, & Eccleſiaſtici moris vexilla, affectantis autem populi agmen, & elegantem ſacræ veſtis ornatum, haud dubium, quin eodem pietatis ſtudio, deſtinarit. Idipſum MATTHIAS Cæſar fieri præcepit. Per idem tempus B. Calliſti Papæ & Martyris corpus ab hæreticorum contumeliis ejusdem Cæſaris voluntate vindicatum eſt. Eas Beati reliquias religioſiſſima heroina Anna Matthiæ conthoralis in Sacello Crumlovienſis arcis marmoreo tumulo conditas cum obſervaſſet, verebatur ne Roſenbergij Reguli tunc hæretici, ejus arcis Domini violaſſent, ſicuti Sacellum exauguraverant. Egit proinde apud conjugem Cæſarem, vt Crumulovio Lincium tranſvehendas juberet. Miſſus Concionator Aulicus, qui omnibus antea ſolerter exploratis, ſiquidem de integritate marmoris, loculorum, & oſſium conſtaret ab ijs abſtinuiſſe manus hæreticos, ſacra oſſa Lincium adveheret. Quod mox factum inviolato reperto marmore, & ſacris lipſanis. Invehebantur jam ſacra pignora in vrbem & Aulam ibidem Cæſaream, cum Imperatrix magna cum fide & devotione obviam provolat, ſanctéq; venerans Cæſari conjugi graviter tunc ex podagra laboranti propitium advenire Chriſti militem precatur. Inde ad eundem Cæſarem properat, nuntiatura tam optati hoſpitis felicem adventum, à quo proſpera omnia & poſcere, & ſperare quoq; jubet ægrum Imperatorem. Neq; fruſtra: vbi enim is S. Calliſto votum piè nuncupavit, mox artuum omnis dolor diſcuſſus eſt, vt poſtridiè cùm ad ornatiorem capſam liſpana conderentur, ipſe venerabundus ac valens adſtiterit. *Quid mirum ſi mutuis veluti officiis auxiliaribus Deus Auſtriacæ Domus potentiam ſartam tectam ſervat, vbi Auſtriaci Domûs Dei ſplendorem tam enixè procurant.* Pallavic. in Matth. fol. 141.

X §. XII.

§. XII.

FERDINANDUS II. IMPER. PIUS.

Pallavicin. in Ferd.

QUid de te dicam FERDINANDE, qui aliis audis *laudum omnium thesis, magnitudine tuâ famam obruens?* Cui subditorum teneriores affectus in corde sculpunt Elogia, calami beneficio satis laudari non potest. Vivit adhuc viva in multorum cordibus Imago FERDINANDI, nulla oblivione delenda: nec opus habet magnis elogiis, cui nomen ipsum Elogium est. Nullus hactenus FERDINANDUS non magnus inter Austriacos. Et FERDINANDUS II. nulli secundus. Virtutes ejus descripsit, aut potius describere conatus est conscientiæ illius arbiter Lamormaini, è quibus carptim in rem nostram paucula, aliunde non vbiq; obvia nonnulla. *Professus est, se paratum pro quovis Romanæ Fidei articulo cruciatus, imò & mortem ipsam oppetere, &c. Laureti in agro Piceno coram Virgine Matre Deo vovit, vel cum discrimine vitæ abacturum se è Styria, Carinthia, Carniolia, sectas sectarumq; Magistros* Anno 1616. Idem de Bohemia jam Cæsar, & octo ante obitum annis de Hungaria votum edidit. *Haud segnius votum Deo reddidit, quam concepit, &c. ut nonnulli absque temeritate se affirmare posse existiment. Ferdinandi zelo ac operâ centies centena millia hominum ad Ecclesiæ Catholicæ gremium, & caulas esse revocata: adeóq; FERDINANDUM omni jure posse ac debere harum Provinciarum Apostolum dici, aut APOSTOLICI Imperatoris COGNOMENTO decorari. In vltimæ voluntatis Codicillo hæredi filio FERDINANDO* & successoribus commendavit, *vt Provincias populosq;, quos eis subditos relinqueret commendatos ex corde haberent: eos in vera APOSTOLICA, ROMANA, in qua sola salus est, CATHOLICA FIDE conservarent: sectas omnes, pravas & falsas doctrinas, imò quid quid his aditum, causam, occasionem aperire posset, seriò, omni studio, omni conatu averterent, impedirent.* Hæc de zelo Religionis Catholicæ. Nunc de cultu & veneratione Austriacis

Lamorm. in vita cap. 1.

Idem cap. 4. innata erga SS. Eucharistiam: *Recurrente tempore quo Christianorum pietas octo integros dies Eucharistiæ colendæ ornandæque attribuit, nunquam FERDINANDUS à supplicationibus abfuit: pedes, nudo capite, solâ floreâ redimitus coronâ, facem dextrâ præferens quotannis DEO suo triumphanti famulatus est. Accidit aliquando, vt diutius gestatâ face brachium manusque intumuerit. subsecuta die supplicationi interesse alteri cum vellet, maléq; affectum brachium è collo suspensum haberet, è Proceribus aliquis Cæsari à face ferenda eâ die cessandum asseruit; at ipse: superest, inquit, adhuc manus altera, quâ Deo serviam. Quando aut exeunti, aut redeunti in Aulam occurrebat Sacerdos Eucharistiam deferens, Rudolphi I. imitabatur exemplū. Illicò venerabundus exiliebat curru, fixis etiam lutulenta in humo genibus Deum adorabat: Sacerdotem sive ad ægrotum ab Ecclesia, sive ab illo ad hanc euntem pedes prosequebatur, &c. Sæpissimè modo in vno, modo pluribus in templis, ipsóq; non raro Aulæ Sacello, Eucharistiam jussit publicè proponi, colique. Ipse cæteris vt præiret exemplo integras ante illā horas dejectus in genua humillimè supplicavit Deo.* Hæc de altero. Tertium porrò est de cultu Deiparæ Virginis quam *Generalissimam* suam appellabat. *Ut Patronam cliens venerabatur, vt filius amabat matrem. Nulla est in vtraq; Austria,*

stria, nulla in Hungaria, Bohemiæque Regnis, nulla in Styria, Carinthia, Carniolia B. Virginis pia Sodalitas, in cujus album nomen suum non retulerit: imò ejus exemplo Augusta Conjunx, Rex, Regina, ac liberi, cæteri sua quoq; nomina non inscripserint. Integros viginti annos bellis petitus, armorum suorum summam Præfecturam semper Virgini commisit. Hujus imaginem in Regio vexillo jussit præferri. Ardenter cum Romano Pontifice egit, vt Virginem sine originali macula fuisse Conceptam pronuntiaret. Hoc idem officij à FERDINANDO *Filio, cum ipso Concepto Virginis die Anno* 1625. *Hungariæ Rex inauguratus esset, factum esse magnoperè gavisus est.* Deniq; *Apostolicam Romanam Sedem, Catholicæque Ecclesiæ in terris caput Romanum Pontificem non modo in honore summo semper habuit, sed etiam humillimâ demissione veneratus est. Tridentina Concilij statuta de Matrimonio, vt primum Pseudo-Pastores expulit è Provinciis, & Bohæmiæ Regno, in iisdem recipi voluit; & observari.* Libavi potiora ex Gulielmo, plura ipse suggeret. Addamus ex aliis non obvia. Anno 1604. ægrotabat serenissima FERDINANDI Mater Maria, & liberis benè precata extremum vitæ momentum operiebatur. Quo tempore admirabilis vox audita est FERDINANDI: is enim cum gravissimè Matris ægritudine, & vitæ periculo affligeretur; sui tamen, & materni doloris immemor, totusque ex DEI arbitrio pendens: *Dispone*, inquit, *Domine pro arbitratu tuo omnia, animam modo meam serves.* Votum deinde maximi pretij Lauretanæ Virgini nuncupavit, & solvit. *DEUS igitur, qui piorum corda solatur, matrem ad plurimorum adhuc salutem, &* FERDINANDI *solatium brevi ob omni discrimine immunem restituit.* Anno 1601. ad oppugnationem Canisiæ progressus FERDINANDUS matris, & fratrum suorum precibus se commendavit, qui assiduis quadraginta horarum per varia templa supplicationibus intenti Græcij multos suâ devotione ad imitationem attraxêre. Interim FERDINANDUS non minorem militiæ, quàm domi præsetulit virtutem ac pietatem. Singulis diebus bis fermè divino sacrificio interfuit, anagnosten de rebus divinis ad milites dicentem audivit: publicè cæleste epulum, quo plures suo facto incitaret, accessit. Hoc etiam ejus diligentiâ effectum, vt nullus ex iis animarum prædonibus, quos Prædicantes vocant, castra quâvis astutiâ ingrederetur. Quod mirum in tanta hæreticorum Dominorum multitudine meritò videri possit. Hinc ejus exemplo introductum, vt longo, & difficili itinere sacerdotem sacram Synaxim ad ægros deportantem, plurimi capitibus detectis, funalia manibus gestantes pietate singulari comitarentur: alijs, etiam hæreticis vel flexo poplite tantum Sacramentum venerantibus, vel nutu approbantibus, vt diceres Religionem & Martem in vnum locum convenisse. Addam verbis ejusdem Historici, quæ in annum sequentem 1602. digessit: Zelus in Catholicam Religionem in Archiducibus nostris, nequaquam intepuit. Mirantur plerique, & præsertim hæretici, amissâ abhinc biennio, & præterita æstate irrito conatu oppugnatâ Canisiâ, nihil de constantia in extirpanda hæresi FERDINANDUM remisisse, cùm tamen illius zeli fræ num vicinum Turcam existimaverint; quin novis eam legibus persequitur, & evertit. Sanxit hac æstate, ne quis ex subjectis sibi Dynastis vllum, qui Catholicam Religionem non amplecteretur, ad

Hist. Soc. PP. Anon. impress. Anno 1604.

Ann. PP. Soc.

 fami-

familiare obsequium adhibeat: qui refragabitur periculum fortunarum adibit, &c. Domum peramplam, & verius splendidum Palatium, quod in hæreseos propagationem Proceres hæretici ad Concionatorum, Præceptorum, Scholariumque domicilium ædificaverant, in sacrum Deo sacrarum Virginum Monasterium conversum est. Fundavit illud Serenissima Mater FERDINANDI. Principes ad virtutes, & pietatem Christianam alios suo exemplo prælucent, partim publicè, partim privatim: singulis penè septimanis confitentur, & communicant. In 40. horarum precibus Serenissima mater, & filiæ elapsum communiter tempus orando continuant: FERDINANDUS demùm in partem laborum, & negotiorum, quibus penè obruitur, *sex horis flexis humi genibus DEUM precando invitat.* Anno 1608. Ratisbonæ FERDINANDUS pro Cæsare Comitiorum Præses veluti publica mundi lampas omnes in sui admirationem vitæ morumq; sanctitate convertit: octavo quoque die contractas animi labes apud conscientiæ arbitrum confessione abstergebat: rem divinam modis omnibus procurabat. *Verno jejunio talia edidit virtutis documenta, quæ meritò posteritas in æternitatem mittat. Pridie Parasceves cælesti pastus alimoniâ magno animi sensu, vt semper cum in summa æde quaternas admodum horas in divinis rebus posuisset, domum rediit horâ ante meridiem, vbi eum tredecim annis, & pannis obsiti viri præstolabantur. Ingressus, eos sedere jussit; tùm singulis in mensa perpetua collocatis, orbem ligneum, cochleare, cultrum, salinum, vini congialem fideliam cum cyatho itidem impleto, apposuit. Quaterna fercula solus singulis antepo suit, &c. Missus autem fuit non vulgaris, & Principi non fastidiendus. Postquam senes è quatuor illis catinis, quæ commodum fuit, carpsere; sublatæ sunt à mensa scutellæ à Dapiferis, inque lignea panaria, seu arcas ad singulorum genua sedentium sub mensa positæ, studiosè cum ciborum reliquiis collocatæ: mox alia quatuor fercula Princeps intulit, & assurgere sæpius reverentiæ causa volentes, humanissimè quietos esse jussit. His eadem ratione remotis, alia quinque adstituit, & vbi visum fuit, condi jussit: ita tredecim accubitoribus denatrina fercula sunt apposita. Postquam exempta fames epulis, tibialia jussi sunt exuere. Tum Diaconus Attalicâ veste indutus Evangelium decantare: Princeps verò, cum ad ea verba, quibus Dominus vestimenta posuisse, captoque linteo se præcinxisse memoratur, perventum esset; & ipse gladium discingere, linteum sibi circumdare, humi pronus procumbere, astans in genua pedes pauperum senum lavare, extergere, osculari, omnia verè & seriò.* Quid assidentes senes cæterique circumstantes Aulici? stupebant admiratione: etiam ijs Dynastis, qui adhuc procul erant a regno DEI lacrymæ prosiliebant. His ità peractis surgit FERDINANDUS, singulos nigro in vestem panno donat, inijcit eorum collo folliculum, in quo argenteus nummus recens, aurei pretio conditus fuerat, dextram porrigit eâ vultus serenitate (ô benedictam dextram quam & mihi hæc scribenti deosculari concessum Anno 1636.) vt verissimis ex affectibus ea data donata fuisse facilè sit intellectum. Ad hoc duos singulis satellites attribuit, qui cistas pinguibus donis oneratas domos portarent, senibus sequentibus, viamque monstrantibus. Hæc illo die, quæ quotannis repetita

Idem Histo. an an. 1608.

narrat vitæ Author. Sequenti Parasceves die solennis supplicatio pro more est habita tempestate satis asperâ. Hunc pium cætum decoravit quoque Serenissimus cùm familia & Dynastis, Crucem præferente (quòd ibi non amplius novum tunc erat) summi templi Præposito: vtraque Congregatione B. Virginis comitante, & cætum Angelorum lugubre canentium ducente. *Princeps autem in omnibus templis nudâ humi, contempto pulvino genua fixit, & aliquamdiu precatus, imaginem Christi in Crucem acti ante ora omnium est osculo veneratus.* Hactenùs historiæ scriptor. Illud verò ad venerationem & cultum SS. Eucharistiæ spectat, quòd alius in Pragensibus Annalibus adnotavit: singulari, inquit, Dei providentia accidit, vt inter Hussitas Catholici nunquam solennius supplicationes Eucharisticas objerint, quàm hoc anno 1610. cohonestantibus eam Electoribus Imperij & Archiducibus Austriæ, heroico sanè & digno æternâ memoriâ exemplo. Erant enim multi, qui varia impedimenta objicerent (quæ fusè describit) & Serenissimus quidem Archidux tantum abest, vt his rumoribus multum permoveretur, vt etiam invitanti ad supplicationem dixerit: *Etiam si alorum Principum nemo veniret, ego comparebo.* Adfuerunt tamen omnes: nec enim plures tunc Pragæ Catholici Principes fuerant: duo videlicet Ecclesiastici, Joannes Suvichardus Moguntinus, & Ernestus Bavarus Coloniensis Electores: Duo Archiduces Austriæ Maximilianus Cæsaris frater, & FERDINANDUS aureo tunc vellere insignis. Postquam ergò primò manè apud Metropolitanum templum Cæsareæ supplicationi interfuisset, & in veterem Pragensem vrbem proficisci vellent, nova rursus impedimenta obiiciuntur: Aurigæ videlicet, & currus non inveniebantur. Doryphori, & Sarissarij, quos *Trabantes, & Hatsciros* vocant, aliique qui honoris, & custodiæ causa comitari solent, vel non aderant, vel (quod capita abessent) non erant ordine dispositi: denique qui prius rationibus non evicerant, de industria hujusmodi tricis moras nectebant, negotiumq; retardabant. At optimi Principes simul omnes quatuor proximum conscendunt currum, aurigam statim movere jubent, cessatoresq; sive nolentes, sive volentes secum trahunt. Non minore exemplo ijdem Principes postridie statim Christum comitati sunt, cum ex Monasterio Augustinianorum per minoris vrbis amplissimum forum supplicatio explicata est: Saxone interim & Brunsuicensi Principibus è fenestris saltem spectando pompam honorantibus. Profectò *major rebus mortalibus FERDINANDUS Pius omnia attigit virtutum fastigia, cedentibus omnibus ferè vitæ Imperatricis momentis ævo dignis, in cultum Pietatis. Non aliter penè dixerim viveret Pietas, si nasceretur ex hominibus, & regnaret.* ajebat Pallavicinus: nec minore elegantia doctissimus Nierembergius in Theopolitico: de Ferdinando: In illius fidem Fortuna juravit, ex quo regnis suis initio Principatûs spoliatus, constans & sanctissimè contumax in Catholicæ Religionis cultu, nihil minùs, quàm si rerum potiretur, non tantum fidem Romanam tutatus est, sed ampliare meditatus. In hoc pientissimo felicissimoq; Principe inviolabile Religionis & Fortunæ fœdus miramur, cujus pietati invictæ vincta hactenus felicitas fuit; æquè fidelis ipsi Fortuna (rarum miraculum) quàm ipse

Lamorm. vitæ c. 26.

Script. Annal. ad an. 1610.

Pallavic. in Ferd. II. fol. 158.

Nieremb. in Theopolit. P. 2. lib. 1. cap. 5.

Deo &c. Tam pius Princeps, tam felix esse debuit; neque tutò tam felix esset, nisi Pius. Attingamus verò etiam, quæ in aliis laudavimus, piæ in FERDINANDO liberalitatis argumenta. Clero Paroecias illisque adjuncta Sacerdotia in Bohemia cæterisque Austriacis Provinciis penè innumera restituit. Canonicornm Collegia plurima, & Viennense in primis novis transcriptis opibus auxit. Quatuor fundandis in Bohemia Episcopatibus dotem constituit. Pragensem Archiepiscopatum, quem FERDINANDVS I. instauravit, secundus annuis florenorum quatuor & viginti millibus appositis locupletavit. Strigoniensem in Vngaria Primatum exsolvit onere, quo viginti quotannis florenorum millia ad Novæ Arcis præsidium cogebatur pendere. In Austria ipso sui Regiminis exordio statui Ecclesiastico quadraginta florenorum millia Principi gubernanti quotannis pendi solita sponte remisit &c. E Religiosis familiis nulla est, quæ Cæsaris in se amore jure non glorietur. Plures primus ipse induxit in Austriam, Bohemiam, Styriam. Clericos regulares S. Pauli, Camaldulenses. S. Francisci de Paula Cænobitas. Carmelitas Discalceatos vtriusq; sexus, S. Augustini Eremitas Discalceatos, Benedictinos è monte Serrato ab Hispania huc profectos. Servos B. Virginis, Fracifcanos Hibernicæ Congregationis. His autem aliisque, aut ex integro Cænobia fundavit, aut ab aliis fundata splendidè juvit. Erexit Societati IESU nova domicilia decem, Domos Professas duas, alteram Viennæ, alteram Pragæ: Domos Probationis totidem, Leobii in Styria, & Viennæ. Collegia sex, Labacense in Carniolia, Clagenfurtense in Carinthia, Goritiense in Foro Julio, Kuttenbergense, & Lithomericiense in Bohemia, Glogoviense in Silesia. Collegii & Academiæ institutæ tàm Græcii à parente Carolo, quàm Pragæ ab avo Ferdinando vectigalia censusque annuos, in duplum aut etiam triplum auxit. Insigni subsidio juvit Passaviense quòd Leopoldus Archidux frater, Lincense & Brunense, quæ Matthias & Rudolphus Cæsares fundaverant. Similiter in Moravia Olomucense, Iglaviense, & Znoymense, Zagrabiense in Slavonia, Jaurinense in Hungaria, Fluminense in Istria, (imò Liburnia) Tergestinum ad mare Adriaticum, Styrense in superiori Austria, & alia plura. Hæc omnia author vitæ Guilielmus Lamormaini, qui ejus conscientiæ arbitrum egit vsque ad obitum. O; *faceret Deus, FERDINANDOS ejusmodi plures orbis haberet;* At quòd aiebat alter FERDINANDVS Coloniensis Elector, auditâ morte FERDINANDI: FERDINANDO SECUNDO, nunquam, nunquam parem habebimus. Quid mirùm dixisse Carolum Carafam Apostolicum Nuntium anno 1624. apud eundem Ferdinandum: *Post Constantinum FERDINANDO non fuisse parem Imperatorem.* Et Turcam magni nominis interroganti Bassæ Budensi, qui factum esset quòd *FERDINANDVS* minimè militaris de Suecorum Rege triumphasset; respondisse: *FERDINANDVS sanctus est, Deus cùm illo est, & pro illo pugnat.* Non credo tam sanctæ Domus propaginem posse exarescere. Virebit illa, quamdiu zelus Religionis Catholicæ, & pietas in illa efflorescet. *Vos superi cum tanti viri plausibus satis esse tellus non possit, vestros de cælo addite: acclamate, & dicite:* HÆRESEOS FULMEN, ECCLESIÆ

[Margin: Lammor. vitæ c. 38.]

[Margin: Auth. Phos P. 3. c. 2. § 6. Lamorm. vitæ cap. 30.]

[Margin: Pallavic. fol. 158. in Ferd.]

CLY-

CLYPEUM, IMPERII CORONAM, PIETATIS ANTISTITEM, SACRARIUM AC TEMPLUM FERDINANDUM.

§. XIII.

FERDINANDUS III. *SAPIENS.*

Ecquis Te Magna anima satis exprimat stylus, Ter Pie, Ter Juste, Ter sapiens FERDINANDE III? Tria hæc III. Ferdinandi, erant Tria fulcra Austriacæ Domus. Quæ aliàs orbi insistebat Fortuna volubilis; firmata est Austriaco Tricolumnio. *Fidei Catholicæ zelus, Eucharistiæ veneratio, Immaculatæ Conceptionis propugnatio*, hæc sunt, quibus cœpit assurgere Habspurgo-Austriacum Imperium; & hactenùs sustentatum est firmamentis. Paternarum virtutum hæres FERDINANDUS inhærens paternis vestigiis quanta egerit pro Catholicæ fidei propagatione, recens apud omnes, qui eum noverunt memoria est. Bella illi nonnisi ad hæreses tollendas ex Imperio, & sanciendam in vnitate fidei animorum concordiam, quòd jam olim beatæ recordationis Ferdinandus pater vaticinatus aiebat: *Placere sibi FERDINANDUM filium esse in Romanorum Regem electum; non quià filium videret in solio, sed quia in solio virum videret, cui regula regnandi imperandique esset futura divini honoris cura, & Catholicæ Religionis propugnandæ zelus, subditorum & patriæ salus: hæc esse verè Politicæ artis laudanda principia.* Et verò, vt talem se exhiberet FERDINANDUS, tametsi vndique impetitus ab hostibus, purgare tamen Austriam suam ab hæreticorum reliquiis magno animo contendit: Missionarios à PP. Societ. IESU plures obtinuit, quos pro zelo instituti sui noverat gnavos in vinea Domini operarios. Unde felici successu plurimas animas ad verùm ovile Christi reduxit quià, vt aiebat FERDINANDUS pater in supremæ suæ voluntatis Codicillo, ad promovendam Catholicam Religionem, ac hæreses extirpandas: *vtile præ cæteris medium est Ecclesiastici ordinis viros ac Sacerdotes colere, tueri diligenter, eorumque incrementum quærere, & promovere*: obtemperavit sapientissimus filius FERDINANDUS III. paterno monito: *Nostrum natu maximum filium, regnaturum Dominum, FERDINANDUM Ernestum, omnesque nostros liberos, hæredes, ac successores, paternè prorsus ac benevolè monemus, eisque injungimus; vt ipsi, is verò præsertim, qui pro tempore regnabit, Sacerdotes, cæterosque Ecclesiastici ordinis homines, eorum Domus, templa, Monasteria, fundationes, temporalia bona, juraque commendata in primis habeant; eos honorent, ament, quàm maximè possunt, protegant & propugnent.* Quòd quàm egregiè executus sit Ferdinandus Tertius, aliorum labor in fastos referet. Hoc satis dictum esto: in affectu & Benevolentia ergà Ecclesiasticos & Religiosos omnes, nihil à patre recessit filius, virtutis paternæ æmulator. Sed neque in veneratione SS. Eucharistiæ quidquam concessit majoribus. Author Phosphori de eo: *FERDINANDUS III. gloriosissimus quondam Cæsar, unquam, ne in castris quidem, & inter armatas legiones publicum Eucharistiæ cultum omisit. Idcircò cùm arctissimâ Ratisbonam obsidione, eo tempore cingeret, quo Ecclesia Sacramenti hujus cultui octiduum impendit, supplicationes in* ca-

Lamorm. in vita cap. 20.

Lamorm. in vita Ferd. II. cap. 25.

Auth. Posp. P. 3. c. 4. §. 5.

castris suis Christiano peragi ritu imperavit. Comitabatur ipse singulari pietatis exemplo, quem Tribuni, Centuriones, milites armati, clangentibus tubis buccinisque, & resonantibus tympanis diffusa latè ardentium facum luce, sequebantur. Accedebat ingens machinarum æ nearum, velut in triumpho fragor, quo omnia circumquaque perstrepebant. Vicit vrbem piissimus Imperator, & victoriam istam tantæ pietati debitam, cœlum indulsit. Solenne illi fuit ab adolescentia publicè inspectantibus Aulicis antè Eucharisticum ferculum procumbere, & horas integras absumere in adorando sub panis speciebus Deo, quo Domui suæ felicitatem sanciret, solenne ad divinum epulum accumbere, & suo exemplo Proceres ad imitationem impellere. Quo verò affectu prosecutus sit *Immaculatæ Conceptionis B. V.* mysterium, qui facta ejus immortalitate digna commedaturi sunt posteri, citrà periculum assentationis, non citrà veri limites scribent. Omnes anteriores non modo Cæsares, sed & Principes in studio promovendi cultum *Immaculatæ Conceptionis* transcendit Pietas Ferdinandi. Pro ejus definitione impetranda literas dedit ad Urbanum Papam VIII. Viennæ Austriæ Sodalitatis Virgineæ Albo anno 1624. nomen intulit, & an. 1634. alterius Sodalitatis sub titulo Immaculatè Conceptæ matriculæ regali manu inscripsit *Pietate & justitia FERDINANDUS.* Anno 1640. in Lovaniensi Albo hæc omninò scripsit : *Illius ego cœtus sub invocatione Tua congregati Augustissima Maria me libens & meritò vnum profiteor. Tibi ergò me meosque, Conjugem, ac liberos; Tibi Romanum Imperium, cui me Deus præfecit, Tibi regna à majoribus accepta: Tibi Tutelæque tuæ populum & exercitus meos, Tibi Tuoque filio militantes committo. Tu me in Tuum admitte, qui Filio tuo, qui Tibi, qui vtriusque honori vivo, regno, pugno. Tuus igitur ego ero ô Maria, Tui erunt quicunque mei. Tuæ erunt ditiones, & regna mea, & Imperium. Tui populi & exercitus. Tu eos protege, Tu in eis Vince: Tu in eis regna: Tu in eis impera. Ità voveo anno* 1640. *Tuus Pietate & Justitia Ferdinandus.* Sed nihil ad Augustissimæ Domus perennem memoriam illustrius, nihil ad contestandum Austriacæ in Deiparam Pietatis affectum ferventius ab vllo hactenùs sive Regum sive Imperatorum gestum est, quàm cùm FERDINANDUS Terpius, Ter justus (quòd viderunt oculi nostri) anno 1647. in foro Aulico antè Ecclesiam Domûs Professæ Societ. IESU Viennæ solidam è mettallo columnam statuit, eique signum Immaculatè Conceptæ Virginis superim posuit, & insuper solenne nuncupavit votum coram SS. Sacramento, priusquam id de manu celebrantis susciperet, de peragendo solenniter festo annuo *Immaculatæ Conceptionis* cùm pridiano Jejunio: cui devotioni hactenùs nihil simile orbis vidit. Rei series non semel Typo commissa est. Nos solùm voti formulam hic annectimus : *Omnipotens sempiterne Deus per quem Reges regnant, in cujus manu sunt omnium potestates, & omnium jura Regnorum: Ego Ferdinandus coram Divina Tua Majestate humiliter prostratus, meo meorumque successorum, & Inclytæ hujus Provinciæ nomine, Immaculatam Filij Tui matrem semper Virginem MARIAM, hodie in peculiarem Dominam & Patronam hujus Archiducatûs invoco, & assumo; insuper voveo ac promitto ejusdem Immaculatæ Conceptionis festum, quòd cadit in diem* 8. *Decembris, solenniter etiam quoad forum in hac Provincia quotannis, prævio more Ecclesiæ consueto*

Alb Sodalit. Lovaniens. Imp.

sueto

ſueto jejunio in ejuſdem pervigilio celebrandum. Te deprecor ſummè Cœli Terræque Imperator, qui quod Matri Tuæ impenditur, Tibi impenſum reputas, votum hoc meum, quod ſuggerere clementer dignatus es, benigno favore proſequere, atque ad protegendum me, Domum meam, populoſque mihi ſubjectos dexteram Tuæ Majeſtatis extende, Amen. Ità FERDINANDUS vovens: ne verò ſolus voveret, biennio poſt in eandem pietatem attraxit Vniverſitatem ſuam Viennenſem, ità vt jam nulli ad gradus vel Cathedras vllus aditus pateat, niſi prius Juramento emiſſo propugnandi, aſſerendi, puriſſimam ſine originali Conceptionem Virgineam. Narrabunt alij ejus Fundationes, quas inter inſigne Cœnobium Paulinorum extra portam Carinthiacam Viennæ, Cœnobium Carmelitarum trans pontem Danubianum, S. Mariæ de Monte Serrato Benedictinorum extra portam Scotenſem, quod vna cum conjuge Maria condidit, Monaſterium item in via regia ad SS. Sebaſtianum & Rochum pro Auguſtinianis Patribus Eremitis. Narrabunt alij ejuſdem Auguſtiſſimi Pietatem, qua & Magnam DEI matrem in publicis ſupplicationibus coluit, & populo vt ardentius exemplum imitaretur, author fuit. Quomodo anno 1638. Pragâ Boleſlaviam vſq; ſupplicationem inſtitutam cum Icone Deiparæ (quæ ſeptennio ab hæreticis detenta fuerat, & magno pretio redempta) comitatus ſit, proſequitur in ſua Diva Boleſlavienſi Balbinus: vbi teſtatur, non ſuffeciſſe piiſſimo Cæſari ad longum ſpatium extrà vrbem in ſupplicatione vniverſum populum antecedere, ſed etiam Boleſlaviam prævenire, delatæ per Prælatos Imagini occurrere, in Eccleſiam deducere, ſermoni Bohemico intereſſe, per proprium inſuper Oratorem in eadem Eccleſia Iconem Virgineam ſalutare placuit, eiq; magni pretii dona offerre: vt jam *nemo ætati noſtræ tam iniquus ſit, qui Comnenos aut Zemiſces, alioſq; ejuſmodi Imperatores ac Duces, quos cum Beatiſſ. Virginis Imaginibus triumphaſſe legimus, in Auguſti noſtri exemplo deſideret.* Eidem porrò imagini rurſum periclitanti, & maturè ſubductæ, Viennamq; delatæ, quantum honorem Auguſtus exhibuerit, libet verbis ejuſdem Authoris adferre: Habitabat divæ noſtræ effigies Viennæ: non poteſt facilè explicari Auguſtiſſimi Imperatoris, & Imperatricis Mariæ in hanc ſtatuam amor, & ex hac tenerrimæ pietatis ſenſus: quotidie flexo ante eam genu ſe & regna ſua commendabant; quotidie ante eam ſacrificium Deo offerri volebant, cui humillimâ pietate ipſi intererant: quin ădeò cum iter facerent, eam ante currum ſuum lecticâ eleganter adornatâ portari jubebant, eam eſſe veram Imperatricem dictitantes, quam ipſi vt Satellites, non Imperatores ſequerentur: Hoc pacto ſacra imago primum in Hungariam Poſonium ad Comitia, deinde cum eodem Cæſare ad caſtra; verbo quocunq; Auguſtos proficiſci contigit, ferebatur ſummo ſemper Aulæ honore. In itineribus cum ad hoſpitium veniretur, imago non alio in loco, quam in conclavi Imperatoris ponebatur: & erant tum tempora, quæ Divæ noſtræ opem, privatim etiam requirebant, cum Auguſtiſſima Imperatrix Maria vterum ferret. Glorioſum certè, & palmare prorſus ſuper reliquas Dei Matris Imagines debet haberi: quod ante eam Beatiſſimæ Dei Matri, à Matre commendatus feliciſſimo partu in lucē editus eſt an. 1640. die 9. Junij *Auguſtiſſimus Cæſar Leopoldus Ignatius,*

Caſp. Maurer in deſcript. Viennæ.

Balbin. in hiſt. Boleſla. lib. 7. c. 20.

Idem ib. c. 21. fol. 69.

quem Ecclesiæ, Romano Imperio, omnium Regnorum bono, ac præcipuè suæ Inclytæ Domûs posteritati servet Divinitas! Nec ingrata *Imperatrix Maria*, hanc sacram Imaginem tot ex oriente, & tam pretiosis gemmis ornavit, vt omnia quæ hactenus vnquam appensa sunt Divæ, gemmarum pretio, & raritate superaverit. Posthæc Imperatrix quamdiu Imago penes Augustos fuit, ante eam quotidie cum vniverso Gynæcæo Rosarij pensum horâ sextâ vespertinâ persolvebat, quæ omnia Illustrissimâ Comite Franciscâ Slavatinâ Cæsarei Infantis Leopoldi educatrice referente, nuper didici. Hæc omninò Balbinus, qui & addit ex Bilekio aulam Cæsaream huic Imagini tribuisse, quod Anno 1641. Ratisbona à Panirio cum exercitu obsessa liberata sit, cum ei ad castra secum delatæ Cæsar suum, Principum, & Urbis periculum aliquot sacrificijs ante eam peractis commendarit. *Eant in immensum felicis cursus imperij*, (in posteris) *nec humanorum terminos curent, qui semper divina meditantur.*

Naz. in Paneg. Const.

§. XIV.

FERDINANDUS IV. REX ROMAN.

AMABILIS.

Ferrea secula, ferrea nomina, aureos tamen Principes orbi exhibent, eosque non tam à virtute generis, quàm generositate virtutis commendabiles. Phœnicem Austriacum appellavit FERDINANDUM IV. Encomiastes, qui defuncto funebrem Panegyrim dixit, quem scilicet vnum ferunt singula secula, nec nisi in Austriaca Domo. Avi & parentis mores delineabat in suis. Adhuc infantulus, si quandoque contingeret per Aulæ forum ad ægros transferri sacrum viaticum, ad æris sonum accurrebat, crucis signum efformans, & genua flectens. *Quis satis mente conceperit*, inquit Panegyristes, *vel voce expresserit FERDINANDI, sive dum sacris interesset, sive cum cœlesti Eucharisticoque accumberet epulo, in illud salutis pignus hæreditariam Pietatem?* Et inducens loquentem Viennam Urbem: *Vidi inquit Vienna, & obstupui tenerum adhuc infantulum, si quandoque contingeret per Aulæ forum ad ægros transferri sacrum viaticum, ad æris sonum fenestris adcurrere, genua flectere, crucis efformare signum, jamque humi reverenter dejectis, jam in sacram Hostiam peramanter defixis oculis prono corpore benedictionem expetere; quando vero virginali modestia, pietate plus quam humanâ, reveventiâ omnino Angelicâ cùm semper alias, tùm verò præcipuè vix vno ante obitum mense solennibus Christi Corporis supplicationibus, ardente sole, aperto capite, iteratis vicibus per publicas, & in longum abeuntes vrbis plateas pedibus incedentem conspexi, tum enimverò in plenissimas solatiorum resoluta sum lacrymas: & vt cœlesti hoc sæpius satiari possem spectaculo, in alia aliaque repetitis cursibus procurrebam vrbis compita, &c.* *Neque semel verissimæ illæ, & totius Austriæ attestatione firmatæ excipiebantur etiam sapientum voces, majorem nec à disciplinatissimis Religiosi Ordinis Tyronibus exigi vel modestiam, vel pietatem potuisse.* Addit deinde etiam vrbis Ratisbonensis sensum, in

Tho. Dueller. in Funebri.

in qua curru quo vehebatur exiliit, vt transeuntem in Eucharistico ferculo Deum adoraret: *Ratisbonam audiamus de suis solatiis pauca perorantem. Cum omnia inquit in Ferdinando forent admiranda, famam tamen virtutibus (quod de Salamone aliquando Sabæ Regina dixerat) pietate præcipuè superabat. Meis ego nisi vidissem oculis, nunquam credidissem. Sed vidi tamen Regem Ferdinandum cùm publicè per urbem veheretur, atque interim panis Eucharisticus ad moribundum deferretur, sistente universo comitatu è curru prosilere, sordidamq; in humum regia pervolvere genua, totoq; plaudente cælo, totius corporis animiq; vi Deum adorare, &c.* O dignam æternitate virtutem! Jam promittebat in flore quanta esset mundo exhibiturus in fructu, nisi præmaturus cælo videretur in flore. De pietate verò FERDINANDI in Deiparam, idem Encomiastes hæc depromit: *Sic totus in ejusdem Virginis jura transiverat, vt cum se totum illi devoveret in Filium, totam etjam haberet patrocinantem matrem, certaretque cum matre filius, cùm filio mater, magisne ille promptus esset in obsequiis, quàm illa in gratiis cumulandis.* Idem qui supra Quale obsecro hoc certamen? Nimirum mater ejus MARIA tunc Regina Hungariæ & Bohemiæ, fœtu gravida *cæli Reginam MARIAM voto rogabat, impetravitque in ipso Divæ Virginis Nativitatis die felicissimam FERDINANDI nativitatem.* Anno deinde 1644. vndecennis eadem Marianæ Nativitatis die vna cum Augustissimo parente, patruoque Serenissimo Leopoldo Wilhelmo Eberstorffij primùm publicè Sacro epulo accubuit, & divinâ synaxi refectus est. Anno 1646. die 5. Augusti, quæ Virgineis honoribus ad nives Sacra est Pragæ Rex Bohemiæ est coronatus. anno 1654. jam ante Rex Romanorum salutatus ægrotare cæpit die Virginis visitantis, *& ejusdem Octavâ diei initio non sine prævio novoque MARIÆ patrocinio (cum antea sive à sensibus alienus, sive præsens sibi hinc Sacram se conspicere hostiam, inde sibi benedicentem Deiparam constanter affirmasset, sumpto in manus Lauretano Cereo plenè rationi restitutus perfectam de peccatis instituit exhomologesim, suæque in matris gremio Marianè omninò, hoc est castissimè, & singulari Virginis Virginum favore munitus, Princeps in omni vita incorruptus obdormivit.* Ejus porrò vicaria in virginem obsequia fuere quàm plurima. Non satis habuit FERDINANDUS privatas sæpè recitare precatiunculas; palam Rosarium piumq; libellum volvere, ejusdem sodalitiis manu propriâ Regium nomen inscribere; ad solitum quotidie Angelicæ salutationis pulsum relictis omnibus genua flectere: frequentissimè ad saxeam publico in foro erectam Immaculatæ Conceptionis statuam supplex accidere; iteratis votis suas populorumque necessitates deprecari; verùm etiam Leonem *Imperatorem hujus nominis sextum æmulatus, artificio novo, labore Regio, affectu Marino, varia sanctissimæ Virginis sic in vnum collegit Elogia, vt quæ passim Sacris in Litaniis invocationis ritu haberentur, eadem in filiales salutationes deservirent.* Opus sanè dignum Mariano filio, Regeque FERDINANDO, dignum quòd anno 1653. typis excusum, iterùm iterumque recudatur. Illustriora adhuc virtutis ejus specimina secuturis temporibus admirabundi spectassemus, nisi feliciter oriens Austriacæ gloriæ sidus in ipso ævi & Imperij diluculo occubuisset.

§. XV.

LEOPOLDUS IMP. INDUSTRIUS.

LEOPOLDUS AUGUSTUS Imperator Primus nomine, nobilitate, virtute, nostrâ non eget Panegyri, ipse sibi Panegyris est, dum omnem majorum suorum virtutem amplectitur, vt meritò dicere possit: *Et documenta damus, quâ simus origine nati.* Zelus propagandæ fidei Catholicæ, illum impulit ad reducendam Hungariam in verum Christi ovile, cui animo infracto, cum maximis fortunarum profusionibus aliquot jam annos insistit; etverò jam multa millia animarum Romanæ Ecclesiæ vindicata gloriari potest: adeò vt solum anno 1675. numerata sint octodecim millia ad Catholicam Ecclesiam Romanam reductorum. Illa verò quotidiana sunt festis Deiparæ sacro epulo accumbere, statis horis Deum in Eucharistia latentem adorare, si ad ægrotos deferatur è curru prosilire, & in luto etiam genua flectere, quod anno 1672. Vienna vidit: ante statuam Immaculatæ Conceptionis prociduum palàm in foro concurrente totius vrbis populo ingeniculari: Litaniis ibidem Sabbathinis interesse, Eucharisticum ferculum annua Theophoriæ solennitate per vrbem devotissimè comitari: Immaculatæ Conceptionis cultum omni conatu promovere. Ejus precibus & instantiis SS. Dn. Alexander VII. anno 1664. die 12. Novembris, *Officium & Missam Immaculatæ Conceptionis cum octava imposterum de præcepto recitari, cum lectionibus in Octavario Romano à Congregatione Sacrorum Rituum approbato contentis, concessit in singulis Regnis & Provinciis dictæ Imperatoriæ Majestati subjectis.* Hæc à patre, & avo hæreditavit LEOPOLDUS Marianæ devotionis studia; hanc de Immaculatæ Conceptionis cultu promovendò *dignissimam summis Principibus curam, Deus regnorum omnium conditor, & arbiter maximis etiam contrà hostes victoriis semper & præmiis honestavit.* Expertus id ipse LEOPOLDUS, cum ingens Ottomannici furoris colluvies in Austriacas terras effusa jam Hungariæ, jam Styriæ, & adjacentibus Hæreditariis Provinciis internecionem, & excidium minaretur. Copiæ Cæsareæ nec dimidio æquabant hostilem exercitum: egebant præsidio, & perirent nisi præsidio è cœlis petito servarentur. Accurrit LEOPOLDUS ad Generalissimam familiæ Austriacæ, ad *Immaculatè Conceptam*: indicit in Styria, Carinthia, Carniolia (quibus periculum imminebat) votum celebrandi annuè solenniter etiam in foro cum pridiano jejunio *Immaculatæ Conceptionis* festum. Id quod illicò obsequentissimæ Provinciæ præstiterunt. Et ecce nondum anno evoluto, subsidit hostilis furor, retrocessêrunt barbari, pacem quam violaverant, petierunt; reddita quies Provinciis. Cui hoc referamus acceptum post Deum, nisi Austriacæ pietati erga *Immaculatam Conceptionem* Deiparæ? Sic per MARIAM Austriaci regnant, imperant, vincunt, pacem stabiliunt. *O Austriacorum Regum pietatem, cui cælestis Imperatrix tam manifestè, & piè adsavet;* Credo ego per vnam hanc Pietatem Austriacam LEOPOLDUM AUGUSTUM è mille hactenùs periculis ereptum, hostiles insidias declinasse, vitam sæpiùs impetitam servasse, & porrò serva-

Ovid. 1. Metam.

Decret. S. Cong.

Bouchorn. in Dedic. Legat. Hispan.

Nieremb. in Dedic. Except. Trident.

servaturam. Eadem Pietas excitavit magnam LEOPOLDI animam, vt longâ hæredis exspectatione solicitus ad Divûm opem implorandam se converteret. Occurrit Matris Virginis Virgo sponsus JOSEPHUS, cui publicum & solennem in suis Provinciis indixit cultum, & Patronum delegit adversus *Hæreditarium hostem.* Ambigua vox passim accepta pro hoste Turcarum Tyranno, sed peior ille fuerit, qui hæredem Augustæ familiæ invidebat: adversus vtrumque tamen profuit invocasse auxiliatorem JOSEPHUM. Nam anno exacto JOSEPHUS hæredem dedit JOSEPHUM, & cohibuit hactenus Asiæ Tyrannum intrà suas metas. Dicere liceat vestro suffragio ô superi! *Germinabunt è magna stirpe succedanei Heroes. Ibit in secula Regum, Cæsarumque fæcunda posteritas per fastos æternitatis gloriosissimos, Regibusque ac Divis Cæsaribus videbit* Pallavic. in Ferd. III. f. 168.

Permixtos heroas, & ipsa videbitur illis, Virg. Eclog. 4.

Majorque maximo si fieri poterit Parente Filius imperabit, & Nepos.

Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.

CAPUT IX.

NONA PRÆROGATIVA.

Austriaci Reges CATHOLICI Antonomasticè, Et Archiduces singulariter Pij.

IMperatoribus succedunt Reges Habspurgo-Austriaci, re, & nomine CATHOLICI antonomasticè, quatuor Philippi. Addemus aliquot vtriusque sexûs Archiduces à pietate singulariter celebres, quorum gesta in manus inciderunt. De omnibus disserere ingens foret labor & liber, quem aliorum curis dimittimus. Mirum sanè hactenus nemini in mentem venisse, vt quæ sparsim editæ sunt vitæ Austriadum, in vnum volumen colligeret; aut ea, quæ de eorundem pietate in variis auctoribus dispersa leguntur, simul collecta orbi legenda proponeret: operæ facturus pretium, quisquis id attentaret. Non dico vt omnem singulorum vitæ seriem describeret, sed illa solùm excerpenda essent, quæ pietatem concernunt. Politica prosecuti sunt multi, Sacra rari attingunt, vel aliis operibus inserunt incidenter.

§. I.

De Fidei zelo, Catholicæ Religionis studio, & Pietate in Austriacis Regibus Hispaniæ.

PHILIPPO I. ET PHILIPPO II.

PHilippus I. rex Hispaniæ, Maximiliani I. Imperatoris filius Archidux Austriæ. Nullum æquiori jure orbis Christiani Hispanæ Monarchiæ hæredem scribere poterant Ferdinandus & Isabella Catholici Reges, quàm Austriacum. Ab hac siquidem Domo Constantissima fidei Catholicæ conserva-

trice sola sperari potuit justissima Catholici tituli ad posteros transmissio, in qua nullus vnquam repertus, qui Romanæ Catholicæ fidei renuntiasset. Huic in vera fide constantiæ jungunt Austriaci Pietatem Marianam, meritò etiam Reges, & Principes Mariani, PHILIPPUS I. Maximiliano I. & Mariâ Burgundâ genitus pietate in Deum ac Deiparam à parentibus haustâ, meruit hæres fieri eorum Regnorum, in quibus antecessores suprà septuaginta templorum millia, potiori ex parte dicata Deiparæ sumptuosissimâ liberalitate excitarunt. Atq; vt Chirographo suo quòd gerebat in corde exprimeret in charta, Toletano Sodalitio Immaculatæ Conceptionis Soceri exemplo nomen dedit: cùm vti notant Cismontani: *Hispaniæ Reges à Ferdinando & Elisabetha omnes vt Patroni & confratres adscribantur.* Dudum in choata hæc Confraternitas anno primum 1510. à Francisco Cardinale Ximenio approbata est. Constitutiones prætereà Regum Aragonum & Navarræorum, præsertim Joannis II. qui erat avus Joannæ conjugis in viridi observantia cùm socero retinuit, in quibus magni favores Immaculatæ Conceptionis mysterio exhibentur.

Cismont. Regest. col. 153.

II. PHILIPPUS II. Austriacus Rex Hispaniæ, Caroli V. filius, Philippi I. nepos Rex Catholicus, patre maximo natus non minor filius. Olim à Philippo gignebatur Alexander, jam viceversa ab Alexandro Austriaco Carolo natus est Philippus, REGUM MAXIMUS, Idea patris, sibi tantùm & suis secundus; *in cujus pectore Religio sibi sedem elegerat, suscepto Belgarum Imperio, stans coram Cæsare parente, solemnibus verbis cultum divinum suis omnibus in Regnis Provinciisque conservaturum se juravit. Ea Regiæ inaugurationis formula est, sed rationem adjecit, quòd certissimus esset, cæleste auxilium nunquam sibi hoc in conatu defuturum. Opes sibi magnas esse, eas libenter pro Catholica Religione impensurum.* Et verò id re ipsa fecit: plures enim novos Episcopatus in Belgio erexit, eísque præfecit Antistites, qui collabentem Religionem doctrinâ exemploque fulcirent. Duaci Academiam instituit ac dotavit. Toleti Xenodochium, Olyssipone Domum Catechumenorum magnâ liberalitate erexit. Cùm Carolo IX. Gallorum Rege fædus iniit ad extirpandos ex vtroque Regno hæreticos. Hispali, Pinciæ, ad S. Audomarum in Germania Inferiore & alibi seminaria erexit, & dotavit, juventuti literis imbuendæ. Brugis in Flandria Societati IESU Collegium condidit, alia plura dotavit, Olyssiponense, Calaritanum &c. Ordini Minorum plurima contulit beneficia Conventui Ragusino in Dalmatia, S Juliani propè Segobiam in Hispania, Dominæ nostræ de spe Occaniæ in Castella, cujus ædificium à fundamentis novum construxit. Idem egit ad Corunniam in Gallæcia, Atrebati novum iisdem Patribus condidit Cænobium, Perpiniani Clarissis Monasterium. Ad muros oppidi Valentiæ conventum PP. observantibus, & alium prope Gattam Hispaniæ vrbem, alium Moxenti in regno Valentiæ, alium Insulæ in Cathalonia, Cubæ in Hispaniola Conventum S. Jacobi, alium Comainquæ in nova Hispania, & plura in Phiippinis Insulis, plura alibi, de quibus videri potest Franciscus Gonzaga. Ejus tempore ordo Monialium Conceptionistarum triginta & pluribus domiciliis auctus est, inter quæ, sunt etiam, quæ PHILIPPUM agnoscunt Fundatorem. Hispali & pluribus

Auth. Phos. P.3.c.2.§.6.

Ciac. in vit. Pontif. fol. 1621. Anu. PP. Soc Boll. To.2. Jan. f. 511.

Hist. PP. Soc.

Franc. Gonzagade orig. Francisca.

Cismont. Regest.

pluribus aliis locis Domos Inquisitionis erexit. Templum Divo Laurentio in Escuriali magnificentissimum condidit, *in quo tot tantaque videre licet, ut dubium sit, quid potius admireris, præstantiamne Religionis, quâ tot Patres ordinis S. Hieronymi vivunt, an sacrarum numerum Reliquiarum eo loci servatarum, an inæstimabilium divitiarum, gemmarumque, quibus illa decoratur, an exquisitissimam instructissimamque sanctæ Domus illius Bibliothecam, an Collegium & Seminarium ibidem fundatum, præter alia prorsus admiranda stupendaque.* Ità Ribadeneira, qui addit in margine: *Templum in Escurali Miraculum Europæ.* Quis omnia enumeret, quæ ex inexhausto Cornucopiæ Austriaco in gloriam Numinis & ejus Ecclesiæ profudit PHILIPPUS. Porrò quantâ curâ Catholicam fidem suis commendatam voluerit, testatur vox illa, quam mirabitur sera posteritas: *si veniret unquam, ut filius meus hæresim amplexus, ab Ecclesia Romana deficeret, ligna quibus ille concremaretur, ultrò ipse subministrarem.* Cùmque inaudisset grassari cœpisse hæresim in Belgio, Proreges eo destinavit, qui enascens hoc lethale virus extinguerent, generosè inquiens: *Malo, ità est, malo cadere dominio Belgij, quàm habere Belgas hæreticos.* O vocem dignam Imperio! De affectu ejus in SS. Eucharistiæ Sacramentum illud singulare. Interfuit aliquando de more supplicationi Corporis Christi, nudo capite, facem manu gestans ardentissimo tunc sole, qui rectà eum feriebat: Medicus accedens monere ausus est, si pergeret aperto capite diutius incedere, solem illi valetudinis periculum creaturum: at Rex: *Mitte timorem*, inquit, *sol ille, qui in cœlo ardet nihil incommodi potest illi afferre, qui hunc solem divinum adorat.* Sanè uti ad hanc narrationem adjungit Pallavicinus: *Merebatur sine umbra tam luculenta Austriaci Monarchæ pietas in aperto esse, sub gemino sole posteritati omnium seculorum.* Marianis honoribus maiorum more addictissimus non solùm nomen Albo Confraternitatis Immaculatæ Canceptionis intulit, sed & (quod palmare est) constitutionem Joennis II. Navarræ regis inseri curavit anno 1585. compilationi Constitutionum Regiarum: adeòque strictissimè (uti Joannes II.) prohibuit ne quis in Austriaco-Hispanis Regnis contrà *Immaculatam Conceptionem* verbum ullum loqueretur, quòd in illa Joannis constitutione decernitur: *Prohibemus & mandamus ne ulla persona cujuscunque status vel conditionis fuerit, præsumat publicè vel occultè disputare, affirmare, asseverare, prædicare, vel dicere, quod Virgo MARIA fuerit concepta in peccato originali, & qui contrà fecerit puniatur arbitrariè per suum Ecclesiasticum ordinarium.* Ità Joannes II. Denique post administratum laudabiliter quadraginta ferè annis Regnum Philippus cessurus fatis, advocat filium suum Philippum III. scriniolum ei offert, quòd à Patre Carolo V. acceperat. Aperto Scriniolo educit Crucifixum, & flagellum sanguine purpureum, omnibus attonitis ad insolitum spectaculum: tum deinde ad Filium: *Fili rerum mearum præclarè gestarum gloria utique ingens affluxit, sed heu & effluxit: nihil de ævo quod grandævus egi, mihi constat, nisi id quod consonum est Crucifixo; cui ut se aptaret avus tuus Carolus Imperator, abdicato seculo secessu gaudens, Cruci & ipse sedulà meditatione affixus, hoc flagello suo sanguine tincto tersit nævos, quos antea contraxerat; & moriens has suæ virtutis reliquias voluit mihi reservari, quas & ego cedent*

Ribadeneira in vita S. Laur. Beyrl. in Theat. Vit. lib. B.

Petr. Matth. in Henr. IV. & Author Phosp. Imp.

Marcellin. de Pise. ser. de Euch. Card. Borro-vogl. Legat Belg. Beyrl. lit. C.

Barry. in Blandit. Hagioph. c. 8.

Pallavic in Rudolph. I.

Cisrmont. Regest. col. 304. Maranda c. 80.

Marcell. de Pise in Encyclopæd. de Alcens. Dom.

dens fatis tibi dicatas jam commendo, vt congruam agas vitam Deo tuo Crucifixo, & actionibus non dissonis ab hoc Typo titulum regis CATHOLICI merearis. Addidit deinde & alia monita, præsertim vt omni consilio & armorum vi Catholicam vbiq; Religionem propugnaret, conservaretq; in qua ipse mori se gauderet & gloriaretur: *unum enim est, & cujus sola contemplatione oblector* (aiebat) *quod in Catholica fide maiorum, Religione Romanæ Ecclesiæ, & ejus supremi capitis obedientia moriar ac conquiescam.* Sic Regna iisdem, quibus parta sunt virtutibus conservantur; imò & augentur. Nam & Regnum Lusitaniæ Philippo II. adjecit Numen, quasi profusam ejus in Ecclesiasticos & Sacra loca munificentiam reciprocaret. Hic gloriosissimus Rex passim appellatus est: *Ecclesiæ columna, bonorum parens, Christiani nominis Protector.* Pius Papa V. hoc eum decoravit Elogio: Publicæ pacis & Ecclesiæ fulcrum. Gregorius verò XIII. dixit idcircò Philippi Regis in columitatem Reipublicæ Christianæ necessariam esse, *quod alius post hunc PHILIPPUS reperiri non possit.* Idem Gregorius in Bulla, quæ incipit: *Ex Apostolicæ sedis.* edita anno 1575. in favorem Ordinum S. Jacobi de Spatha, & Calatrava, & de Alcantara, appellat PHILIPPUM II. *Christianissimum filium Regem CATHOLICUM,* cujus authoritate inductus fortè Ehingerus aiebat: *vita Christianissimi Regis ad mortem vsque continua velut cum familia & potentia suæ hostibus & æmulis luctatio fuit.* Aliquantò elegantius Pallavicinus de Philippo: *Dictus est sui sæculi Christianus Cyrus prudentiâ, magnanimitate Hispanus Augustus, ostenditque quantum virtutum ferat CATHOLICI nomen: si quid defuit PHILIPPO II. mortalitati ipsi nostræ deesse puta, cum absolutissima fuerit Maximi, & piissimi Monarchæ imago.* Denique Clemens Papa VIII. auditâ ejus morte in consessu Cardinalium dixit: *PHILIPPUM Regem in expellendis ab Ecclesia hæreticis plus multò expendisse, quam omnes simul Reip. Christianæ Reges & Principes. In ejus vita Ecclesiæ incolumitatem sitam fuisse, nec aliud superesse solatium in tanta vniversorum jactura, quàm quod ejus effigies in PHILIPPO III. successore appareret.*

Auth. Phosphor. P. 3. c. 2. §. 6.

Bullar. To. 2. Greg. XIII. Bull. 32.

Ehing. in Gen. Austr. Pallavic. in Carolo V.

Cerv. in Philipp. II. ap. Phosph. P. 3. fol. 397.

§. II.

De fidei zelo, Catholicæ Religionis studio & Pietate

Austriacorum Regum

PHILIPPI III. & PHILIPPI IV. CATHOLICORUM.

PHILIPPUS III. Austriacus Rex CATHOLICUS, patri zelo divinæ gloriæ non absimilis. Nam Judæorum reliquias ex tota ejecit Hispania. Insuper anno 1609. die 9. Decemb. edixit publico diplomate vt intrà dies triginta Mauri omnes ex omnibus Hispaniæ Regnis excederent, nisi fidem Christianam amplecterentur, quorum centum millia trajecerunt in Africam: dimissa vniversim omnis sexus & ætatis nongenta millia. *Sic auspiciis ipsius Provinciæ potentissimæ gente ista omninò purgatæ sunt.* Fidem Christianam feliciter per Religiosos viros intulit Æthiopiæ, in cujus extrema parte sita ab Æquatore ad Aquilonem Rex ipse conversus filium suum Conimbricam misit, vbi à PHILIPPO Rege honorificè exceptus, literis pariter & Christianis moribus imbu-

Jos. Stephan. de vn. Relig. cap. 19.

Vernal. in Diar. Austr. Ehing. in Geneal.

Hist. PP. Soc. Anno. 1602.

imbutus est anno 1602. quo anno Grammaticæ incumbens vt Historicus loquitur *nibilo ad virtutem minus habilis fuit, quàm si in Europæo solo nutritus esset.* Ad hunc Fidei dilatandæ zelum accedebat maxima sedis Apostolicæ reverentia, ad quam non contentus destinare ordinarios Legatos, magnis etiam impensis mittere solebat alios extraordinarios in causa Pietatis, quam à majoribus hauserat ergà SS. Eucharistiæ Sacramentum, & Beatissimam Virginem Deiparentem. In hæc omnes penè suos impendit conatus. Atque vt rem historici verbis proponam, sic omninò scribit author Legationis Hispanicæ pro impetranda apud sedem Apostolicam definitione piæ sententiæ de Immaculata Conceptione Deiparæ. *Propositum ei fuit non inane, nec suis progenitoribus indignum, de instituenda & erigenda (ad exemplum Clarissimi Cæsaris Avi sui Caroli V.) gravissima Sodalitate in Conceptionis Immaculatæ honorem in Regio Sanctimonialium strictioris observantiæ S. Claræ conventu, &c. Voluit etiam Rex se Oeconomum dici hujus Confraternitatis, suamque felicissimam sobolem Serenissimum Principem, & fratres Confratrum adscribi numero, vt suo suorumque ductu, & exemplo omnes Hispani Regnorum Proceres ad eandem convocaret Sodalitatem. Statuit etiam se suaque Regna voti solennis nuncupatione ad tantam de Virgine excellentiam credendam in perpetuum obstringere, nihilque non considerabat, quo majores huic rei adderet vires.* In hunc finem post obtentum Pauli Papæ V. decretum in favorem piæ sententiæ emanatum, decreverat novam Legationem Romàm mittere, sed supervenerunt literæ Pontificis, *quibus rogabat, & suadebat, vt Rex Orthodoxus tantam in hac re deponeret solicitudinem; nec vlteriori apud se de hujus Controversiæ definitione ageret instantiâ, propriâ subscribens manu, se totum quod potuit, & expediebat in Decreto novissimo præcepisse. Hac inexspectatâ Epistolâ paulisper conticuit, animumque collegit devotus Monarcha, pro suaque ergà Beatissimum Patrem summa reverentia, & fideli obsequio, dum rerum status hoc permitteret, & malorum ingruentium qualitas toleraret, voluit pro Pontificu nutu non omnem curam deponere, sed mitigare, & quam dissuadebat Pontifex instantiam in commodius tempus differre.* Distulit sanè, sed vrgentibus novis eam ob rem scandalis, & turbationibus Hispaniæ, præcipuos Ecclesiarum Antistites, & viros doctos in consilium adsciscens, novum Legatum nominavit, qui Ecclesiarum & Academiarum instructus literis Romam peteret, ac definitionem vrgeret, assignatis ei pro sumptuum subsidio duodecim millibus aureorum. Hæc latius integro volumine prosecutus est Waddingus, acta omnia coram Pontifice, & in Hispaniis fusè enarrans. Conjunxit verò PHILIPPUS pietatem MARIANAM cum Pietate Eucharistica, dum medallia cudi curavit vnà parte referentia SS. Sacramentum cum epigraphe: *Laudetur Sanctissimum Sacramentum*, alia parte Deiparam sole amictam cum suppedanea Luna, & epigraphe: *Concepta sine Originali*, juxtà veterem apud Hispanos vsitatam Clausulam, *Laudetur Sanctissimum Sacramentum, & purissima Conceptio Dominæ nostræ sine peccato originali.* Quæ clausula sub Philippo in Concionum, & aliarum Ecclesiasticarum functionum initio latè propagata est. Certatim verò Cathedrales Ecclesiæ, Universitates, & Doctorum Academiæ pio zelo Regis Catholici anima-

Luc Wading. Legat. Hispan.

animatæ votis ac juramentis se obligarunt ad defensionem, & propugnationem piæ sententiæ, de quibus latè Cismontani, Waddingus, Calderonius, & alij agunt, & nos alibi. Triginta & plures Epistolas dedit PHILIPPUS de hoc mysterio ad diversos, & Academias, vt promoveret honorem Immaculatæ Conceptionis. Denique illud ejus luculentissimum in MARIAM pietatis argumentum est, & vox digna PHILIPPO Rege CATHOLICO: *Quod si per Oratores obtinere se non posse putaret pro MARIA dici sententiam, & ejus causæ convenire, vel omninò necessarium judicaret, vt ipse Romam peteret, ad pedesque sanctissimi Domini supplicis Oratoris partem ageret, vt adhibitâ hac diligentiâ, & exhibitâ supplicatione Pontifex litem terminaret, se confestim in vrbem venturum, nec vllam esse adeò gravem difficultatem, aut suarum rerum molestiam, quæ ab hoc itinere aggrediendo eum valeat deterrere.* Quibus meritò subjungit Waddingus: *Verba certè magnis & priscis illis Imperatoribus Ecclesiæ tutoribus, & defensoribus vel invidenda, vel eorum in res fidei affectibus paria.*

Calderon. lib. pro tit. Immac. Wadding. Orat. 12. in fine Leg. Hispan.

PHILIPPUS IV. Austriacus Rex CATHOLICUS, de quo jure dixeris, quod olim de Constantino Panegyristes: *Patris pietatem sic imitaris, ac sequeris, quasi legata Patris videaris exsolvere.* Adeò pietatem parentis & officia ergà Immaculatam Conceptionem non tam imitatus est, quàm expressit: dum non prius Regnorum suorum gubernacula, quàm curam & studium maturandæ apud Pontificem definitionis piæ sententiæ suscepit. Dedit initio regiminis literas ad Gregorium XV, in quibus asserit: *Instillata etiam mihi à progenitoribus peculiaris hujus sacri mysterij, & sanctæ festivitatis devotio, &c.* Subscripsit verò: *Sanctitatis vestræ devotus admodum, & humilis filius PHILIPPUS D. G. Rex: qui sanctos pedes Tuos, & manus osculatur.* Traxit in idem studium Serenissimam Reginam Elisabetham, Ferdinandum infantem fratrem Cardinalem. Anno deinde 1635. in Regio Madritensi Discalceatarum conventu festivitatem Immaculatæ Conceptionis cum octava quotannis celebrandam lautâ largitione dotavit, vt per totos illos dies tam Missarum solennia, Officia divina, & Conciones, quàm quæcunque ad templi splendorem & ornatum spectarent, celebri pompâ regioque apparatu disponerentur; addictis huic devotissimo in Deiparam obsequio nonnullis Sacerdotijs sive Capellanijs sub Advocatione *Sacerdotum Immaculatæ Conceptionis.* Sublato è vivis Gregorio XV. ad Urbanum VIII. Successorem per Legatos suos novâ adhibitâ diligentiâ definitionem petiit, & alios Principes in eandem solicitudinem animavit. Cùmque post decessum Urbani VIII. prodiisset quoddam Decretum quasi à Sacra Congregatione inquisitionis Romanæ, quo cavebatur: *Quando agitur de tribuendo titulo Conceptionis Beatissimæ Virginis, nullo modo permittatur, sed solum dicatur Conceptio Immaculatæ Virginis.* PHILIPPUS Rex, vt ait Velasquez ita se gessit, *vt vna ex parte Decreto, nec legitimè, nec juridicè publicato suum honorem haberi vellet (talis tantaque est Religio Regis Catholici, non modo ergà Ecclesiam Romanam, sed etiam ergà omne id, quod ab ipsa emanare dicitur) ex alia verò pietatis prorâ contra ictum fluminis constanter positâ præfatum Decretum re attentius examinatâ à summo Pontefice revocaretur.* Unde in publicis Regni Castellæ & Legio-

Paneg. Constant.

Velasq. lib. 4. Differt. 10. adn. 5.

Fam. Cismont. in Armament.

Legionis Comitiis Generalibus, cum ſtatus regnorum auxiliarem manum peterent pro Decreti revocatione, ſic reſpondiſſe fertur: *Nullum obſequium ex omnibus, quæ Regnum mihi hactenus præſtitit, gratius mihi eſſe poterat, quam id quod in hac conſultatione præſtitum video, propter intimum affectum, quem Myſterio puriſſimæ Conceptionis Deiparæ vnicè devotum gero, cujus interventu laborum, quos hæc Monarchia patitur levamen nos impetraturos confido, &c.* Tandem exemplo patris ſubjecit hæc ſeculorum omnium memoria digna. *Et ſi cauſa hujus definitio in mei ipſius Romam profecti, & Solicitatoris officio fungentis induſtria volveretur, confeſtim ſumma alacritate iter ingrederer, meque feliciſſimum judicarem, ſi hac ratione tale Dominæ noſtræ obſequium exhiberetur.* Non fefellit piiſſimum Regem ſpes, & fiducia de obtinendo interventu Virginis laborum levamine, cùm non multo poſt Victorias & Triumphos conſecutus ſit, ex pugnata Barcinone, Catalaunia ſubacta, & glorioſiſſimis præliis Inſubria Domita, Caſali de Monteferrato expugnato, & in Belgio Gravenlinga, Dunckerka recuperatis. Ut alia Mariæ beneficia Philippo collata Annis 1624. ad Melitam profligato Oſemandejo Pyrata. Anno 1625. in obſidione Bredana. Anno 1646. in liberatione Ilerdæ. Anno 1653. in Victoria obtenta ad Duthlingam. Anno 1656. in recuperatione Sonſonæ, & alia plura, quæ fuſius enarrat Nierembergius. Nihil minorem pietatis affectum exhibuit PHILIPPUS SS. Euchariſtiæ Sacramento, quàm Virgini, Majorum ſcilicet ſuorum imitatione. Cùm enim audiſſet à Batavis in Urbis Tenenſis excidio pedibus calcatam SS. Euchariſtiam, & turpiſſimo ludibrio affectam: *Ego*, inquit, *ſacroſanctum Salvatoris noſtri Corpus ſublimius extollam, quam impij hoſtes noſtri depreſſerunt.* Mox tota Hiſpania ſupplicationes indixit, quibus quam maxima pompa poſſet populo comitante ſanctiſſimum Sacramentum circumferretur. Quod & factum, & ſummo plauſu exceptum eſt. Plura dabunt pij Hiſpani de ſuo Monarcha; vti & de Carolo Catholico cui auguramur in Fidei Zelo & Pietate ſequelam majorum. Unicum libet addere, quod in ſuo Theopolitico obſervavit Nierembergius. Recentes, inquit, Hiſpaniarum Reges (haud dubiè Philippos III. & IV. intelligit) amplificandæ Chriſtianæ Religionis ſtudium ſecuti, nullis parcunt impenſis, in Religioſos omnes profuſi. Societas JESU novem in Indiis Provincias habet, Vice-Provincias duas, quarum omnium penè Religioſi ſumptibus Regis ab Europa in extrema mundi trajecti ſunt. Præterea vinum ad celebranda ſacra, oleum ad alimenta lampadum templis liberaliter largitur Rex Hiſpanus. Religioſis medicamenta Europæa ſuppeditat, plurimoſque alit. Multa quoque ex fiſco Regio ædificata ſunt templa. Eadem liberalitate vſus erga Dominicanos, Franciſcanos, Auguſtinianos, Carmelitas, Mercenarios, quarum ſanctiſſimarum familiarum Religioſi ſumptibus quoq; Regij fiſci Indias penetrant. Nec id quod de vini donatione dictum parùm eſt, cùm in Philippinis Inſulis quadringentis nonnunquam Regalibus ematur ea vini menſura, quam arroba dicimus. Neque tantum pro ſua ditione providet tot impenſis Prædicatores Evangelicos, ſed & pro Regnis & Provinciis extraneis Sinarum, Japonum, Mogor, Tibet, Cambajæ, Sian, Pegu, Co-

Nieremb. Troph. Mar. lib. 2. cap. 81. & ſeqq.

Auth. Phoſ. P. 1. c. 4. §. 7.

Nieremb. Theopolit. P. 2. lib. 1. cap. 10.

Cochinchinæ, Æthiopiæ, Bisnagæ, Tuquimar, & aliis. Deinde omnes Cathedrales Ecclesiæ (quadraginta numero sunt in America) Regum jussu, ex fisco ædificatæ sunt. Ex eodem solvuntur annui reditus Episcoporum Indicorum & Japonum, & Sinarum, & Serræ in Oriente: tum Parochorum, & Sacristarum, & aliorum Ecclesiasticorum. Plurimis quoque Franciscanis, & Dominicanis vestitum donat. Exploratum quidem ex solo fisco Mexicano septuaginta millia argenti pondo (Hispani pesos dicunt) cum Religiosis exhauriri. Quid fiet ex aliarum Provinciarum fiscis? sunt autem in sola America quinquaginta & quatuor fisci præter Brasiliam, &c. Hæc ferè ad verbum Nierembergius. Stupeat orbis Constantini Magni, Caroli Magni, Henrici II. Sancti Imperatorum effusam in Ecclesias, & Ecclesiasticos munificentiam; nunquam tamen illa æquabit, hanc tam luculentam juxtà & sanctam, vt ita dicam, prodigalitatem.

§. III.

De fidei Zelo & Pietate Ducis ALBERTI Sapientis.

ALBERTUS AUSTRIACUS, Alberti I. Cæsaris filius, cognomento sapiens, & Contractus fratrum natu minimus, fortunâ maximus, qui labentem penè in primis cunabulis Augustam domum erexit, & vix non servavit prodigio. Scripsimus olim.

Camp. lit. Vien. Imp.

ALBERTUS AUSTRIACUS.
Alberti I. Cæsaris Filius
Contractus dictus.
Nunquam vlli tam diversum nomen à moribus.
Explicatissimas quippe manus habuit in egenos:
Fortissimas in tractando Justitiæ gladio.
Quaquà gestabatur.
Opes profundebat in inopes;
Ubi vbi sedit
Summis, imis, notis, ignotis Jus dixit.
Usque adeò viro forti omnis terra patria,
Liberali omnis locus templum,
Justo omnis sella tribunal.
Hinc melius nomen
LIBERALIS ET JUSTI.
Die Annuntiationis Virgineæ veneno in obsoniis propinato
Pedum vsum perdidit: mentis auxit.
Nam solos ferè Philosophos habere cœpit in pretio,
Ipse Amusis etiam pretiosus.
Cum illis familiares sermones miscuit, ordinatâ mixturâ.
Hinc melius nomen.
SAPIENTIS.

Obstri-

Obstrictus hoc nomine *matri Sapientiæ*:
Sex lustra cum doloribus luctatus,
Licet sedere cogeretur assiduè,
Suprà omne tamen, quod dolet, stetit.
Triginta annis nunquam impatientiæ verbum
Ex ore ejus auditum. Tho. Ebend. in MS.hist.
Hinc melius nomen
FORTIS.
Sex Fratrum postremus superavit omnes,
Ingenio, Prudentiâ, Doctrinâ, Pietate;
Et nisi omni gaudio suus se dolor maritaret,
Omni Fortunæ suum accederet infortunium,
Etiam Felicitate.
Per eum arescens in Fratribus nobile germen evituit:
Hinc melius nomen
FELICIS.
Ab hoc primùm,
Obstupesce posteritas sellâ gestati Majestatem:
Reges in campum sub signis ducti.
Octoginta millia galearum Coronis insignitarum
Numeroso imposuit militi,
Nimirum vt Heluetos solo nutu compesceret
Regalis exercitus.
Et hinc nomen
MAGNIFICI
Basileam terræ motu concussam, vt occuparet
induci non potuit:
Absit hoc à me (aiebat) *vt addam afflictionem afflictis.* Ebendorff. cit.
Hinc melius nomen
MISERICORDIS.
Mutato vestitu ad MARIANAM ædem Aquisgrani
peregrinus latere voluit;
Sed soles latere nesciunt, licet nubes sibi prætendant.
Semper vehemens lumen tenebris arctatum
gratiosius emicat.
Agnitus à multis, honoratur ab omnibus.
Impetrant honores, qui solicitè fugiunt.
Hinc melius nomen.
MODESTI.
Salutatæ Aquisgrani MARIÆ aureum calicem
aris imposuit.
Quid non aureum est in Pietate Austriaca?
Hinc omnes tituli.

 Nam

Nam *plurimus auro venit honos*

Nullum tamen Albertus admisit libentiùs, quam

MARIANI.

Anno 1321. cum Ecclesiæ Pataviensis Canonicum ageret, fuissetque ele-
ctus Episcopus, infulam cessit nepoti suo Alberto Duci Saxoniæ, tunc Paro-
(Tho. Ebendorff. de Haselb. in hist. Austr. MS.) cho Viennensi, vt notavit Haselbachius. anno 1328. frater ejus germanus Ot-
to jucundus fundat in Styria Monasterium Neupergense Cistertiensi familiæ
anno 1330. obit alter Alberti frater Fridericus Pulcher Imperator, & Albertus
die Annuntiationis B. Virginis in cibo à muliere quadam præparato veneno in-
ficitur, & exinde manuum pedumque vsu destituitur. Anno 1352. fundat Al-
bertus Sapiens, qui & Contractus dictus, in Austria Cartusiam Gamingensem
cum duplici conventu, ad instar primæ Domus Cartusiensis adeò splendidè
(MS. Freyd. Haselb. cit.) ac munificè dotatum, vt fratres sequenti seculo fassi sint in toto suo ordine si-
mile Monasterium se non habere. Anno 1335. idem Albertus cum Ottone fratre
investitur à Carolo IV. Cæsare Dux Carinthiæ & Carnioliæ die 5. May. sed
homagium à Carinthis recepit solus Otto. Anno 1340. Albertus solus jam su-
perstes è fratribus, adit regimen Austriacarum ditionum, relinquens nepotibus
(Fugger in spec. Austr.) Helvetiam & superiores regiones & animum adjecit ad Basilicam D. Stephani
ampliandam provt nunc visitur, cui manum supremam addidit Rudolphus
filius Magnanimus. Primus Carinthis leges cum Styris communes dedit an-
(Laz. Vienn. l. 2 cap. 6.) no 1341. Post hæc etiam Gymnasium Viennense instauravit anno 1356. ædi-
(Fugg. f. 334.) ficatis ad Ecclesiam S. Augustini scholis, & evocatis Professoribus Parisijs. Ex-
inde vt habet Gerardus de Roo totus se ad pietatis studia convertit. Fundatum
à Socero suo Ulrico Pfyretarum Comite Collegium Canonicorum in Tannis,
amplis ipse ditavit possessionibus. Peregrinus aliquando habitu dissimulato
Aquisgranum abiit, vbi votis persolutis Beatissimæ Virgini aureum calicem
obtulit. Posthoc Coloniæ Agrippinæ Tribus Magis se commendavit. Ibi a-
gnitus, propter patris & avi merita multis honoribus exceptus est, reliquias
etiam pretiosas retulit, quas partim in castro Viennensi, partim Gamingæ in
fundatione sua deposuit. Obiit die 20. Julii anno 1358. vt habet Fugger. Fuit
(Ebend. in hist. Austr.) (vt loquitur Ebendorffer) *Princeps potens, prudens, ingeniosus, literis præ fratri-
bus excultus, morum honestate conspicuus, Cleri pater, justitiæ indefessus zelator.* Tri-
ginta annorum spatio de loco in locum transferri solitus, tàm nobiles quàm
ignobiles audiens, jus dicebat. Cum Viennæ ageret sæpius in hebdomada
publicam sui exhibebat præsentiam, vt vnicuique liceret accedere, queri, pe-
tere jus & æqvum. O multi Principes hoc imitarentur! Imitatus sanè Carolus
(Phosp. Aust. P. 3. c. 8.) V. Imp. *Audeo* (aiebat) *asseverare nunquam me volentem scientemque subditorum
cuiquam injuriam aut vim fecisse, vel fieri vnquam permisisse.* Taceo nunc Alberti
filium Albertum III. cum Trica. Taceo Albertum IV. Alberti III. filium, qui
(Pet. Canis. de B. V. lib. 5. c. 38.) juvenis Hierosolymas adiit, ibi gladio & cingulo donatus, cæterùm in omni
vita doctrinæ amans & pietatis, in asceteriis mixtus ascetis diu noctuque
horarias preces decantavit, devotissimus Deiparæ, Canonicis ad S. Doro-
theam amplas possessiones attribuit Viennæ, hinc felici prole donatus à

DEO,

DEO, in filio Alberto revocavit Imperiale Diadema in suam familiam. Taceo plures alios.

§. IV.

De fidei zelo & Pietate Archiducis

RUDOLPHI IV. INGENIOSI.

SApienti patri adjungimus Ingeniosum filium; is est Rudolphus IV. primogenitus Alberti ex Joanna Pfiretana, anno 1339. in lucem editus, vt ex ejus numismate habetur, patre mortuo Austriæ gubernaculis admotus illicò *Magnanimi* cognomentum meruit, mox *Ingeniosi*, & *Fundatoris*. Primum ejus opus Basilica Deiparæ Virginis insigni & magnificâ structurâ in foro Aulico Viennæ, & juxtà eam domicilium FF. de monte Carmelo, quæ superiore seculo Ferdinandus I. Imp. Societati Iesu cum sedis Apostolicæ consensu attribuit, & nunc est Domus Professa. Cùm Ottone deinde fratre Germano junctis opibus dirutâ Cappellâ S. Michaëlis insignem quoque erexit Ecclesiam propè Aulam, in eaque Parochiam instituit, quæ nunc PP. Barnabitis deseruit. Adjecit diende animum ad Basilicam Omnium SS. quæ S. Stephani nomen obtinuit, ampliandam, ornandam & Turris illius mirandæ fundamenta jecit septennio (vt statuerat) absoluturus, nisi magnas cogitationes mors intercepisset. Præposituræ ibidem cum Canonicis primus ipse author, Canonicorum numerum Alphabeto æquare, & singulos singulis aureis literis pectori assutis volebat distinguere. Universale studium ipsius quoque liberalitati debet, quod reditus assignaverit, confirmationem sedis Apostolicæ petierit, & paulò antè obitum obtinuerit. Nam Bulla Confirmationis expedita est Avenione ab Urbano Papa V. die 19 Junij, & Rudolphus obiit die 27 Julij, vel vt alii volunt 31. Julij, ejusdem anni 1365. Divæ Claræ Cænobium pro Sanctimonialibus ipse quoque cum fratribus Friderico & Ottone locupletavit, imò de novo condidit, vti colligitur ex Bulla Urbani Papæ V. vbi ait: *Unum Monasterium Monialium ordinis S. Claræ extrà muros tui oppidi Viennen. propè S. Theobaldum &c. fundare, construere, & ædificare, ac de bonis propriis à* DEO *tibi collatis pro sustentatione Abbatissæ, & 20 Monialium seu sororum inibi ponendarum sufficienter dotare proponis &c.* Id factum anno 1363. Plura alia templa & Cænobia ab ipso vel posita, vel inchoata vel dotata scribit Lazius, inter quæ numeres Furstenfeldense Eremitarum S. Augustini in Styria. Denique maturus cælo factis non annis explevit tempora multa Mediolani, quo cum Socero Carolo Imperatore abierat. Corpus relatum Viennam, & in nova Archiducali crypta ad D. Stephani, quàm ipse quoque construxerat, repositum est. Addamus, quod ei ante plures annos scripsimus Elogium:

Roo in Annal. ... in descript. Viennæ lib. 3. Mamert. in Vien. Ed. in Catal. Rect.

Tho. Ebend. in Annal. MSS.

Lamb. Bibl. Cæsar lib. 2.

Luc. Wadd. in Annal. Minor.

Ego in Inscr. Acad. Ann. 1653.

MS. antiq.

RUDOLPHUS IV.

AUSTRIACUS

A Carolo IV. Cæsare Augusto Socero

Primus Archidux nominatus

Magna-

Magnanimus à Principibus; à doctis *Ingeniosus*:
Ab Austriacis
FUNDATOR.
Hoc vno titulo promeritus omnes.
Viennensis Vniversitatis olim inchoatæ
Primus AUTHOR instaurandæ.
In sapientis consilii vota facilè traxit Fratres
ALBERTUM, & LEOPOLDUM.
Quorum ille artem, hic Martem spirabat.
Divo Colomanno Martyri Austriaco
Mausolæum erexit sumptu Regio.
Divo STEPHANO Protomartyri
Basilicam veterem totam penè diruit;
Ut augustiorem (qualis nunc visitur)
excitaret.
Turres geminas molitus,
Alterius fundamenta jecit, brevi ad apicem
perducturus
Nisi moras mors injecisset.
Septennium tantùm animosus Princeps
toti structuræ destinabat,
Quæ septuagesimo vix anno
Cœlo minax stetit.
Multum nempe interest, quis quid agat.
Præpositum & 24 Canonicos divino deputavit
officio:
Cum quibus & ipse nocturnas sæpè horas
Clàm domesticis, in templo decantavit.
Hæ vigiliæ Archiducis
Ad longiorem mortis somnum erant apparatus.
Sanctè indormire Princeps debuit,
Qui tam piè didicerat vigilare.
At nunquam fundatur feliciùs,
Quam vbi munificentia cælum provocat
in certamen.
Vix admotus Austriæ clavo 20. annorum Juvenis
Anno M. CCC. LX.
Fundat RUDOLPHUS Basilicam
In Foro Aulico
Virgini Deiparæ Assumptæ Sacram;
Imò Aulam Divi LEOPOLDI Marchionis Austriæ
Vertit in Aulam Virginis,
Et juxtà Carmelitanæ familiæ domicilium

Piesford. Maten.

Anno 1365. Eder in Catal. Rect.

Gundelf. MS.

Roo. Piesp.

Tho. Ebend. hist. Austr. MS.

MSS. ant. Viennen.

Sta-

Statuit
Certat eodem anno Cœlum, & fundat
In Rudolpho
Sereniſſimæ Auſtriacæ Domui
Tyrolenſem Principatum. Gebvilh. in Geneal.
Tam verum eſt
Omnem pro cœlo munificentiam
Fœnus eſſe in terris.
Stetit deinde RUDOLPHUS ad gubernaculum
Unico luſtro:
Ut tamen ſeculo integro ſtetiſſe videatur.
Adeò feliciter Auſtriàm
Rexit, ornavit, auxit.
Erga ſubditos
Dexteram Sereniſſimam ſemper habuit;
Jovis æmulus aureum pluebat imbrem.
Ita ille brevem annorum ſex & viginti ætatem
Seculorum factis implevit.
Juſſus demum de ſtatione decedere
Cum piè ſe ad ſeſſoriam comparaſſet quietem,
Mediolano,
Quo Cæſari comes abierat,
Die 31. Julij anni 1365. Lambec. lib. 2. Bibl. alij
Tranſmiſit Cælo magnam animam; 26. & 27. Jul.
Baſilicæ Viennenſi, à ſe fundatæ, corpus:
In qua etiamnum eſt incorruptus.
Nimirum
Putreſcere non poſſunt mortales
Qui beneficentià emunt Immortalitatem.
Sedens in Crypta Gans in Viridar.
Supremi Judicis exſpectat ſententiam;
Tam benè ſuæ cauſæ confidit!

§. V.

De fidei Zelo & Pietate Archiducis. CAROLI STYRIÆ PRINCIPIS.

CAROLUS ARCHIDUX AUSTRIÆ Ferdinandi I. Imperatoris filius, Ferdinandi II. pater prætereundus nobis non eſt, cum *Totus Orbis Terrarum Carolo multum debeat, à quo habuit tantum felicitatis.* Repetimus quod olim ei ſcripſimus encomium. Hort. Pallavic. in Ferdinand. I.

In Campo lilio. Anno 1649. Pallav. cit.

CAROLUS ARCHIDUX AUSTRIÆ.

Princeps virtutum omnium numeris abſolutiſſimus.
Acerrimus hæreſeon hoſtis.
Huic debet Imperium ſuam
Ex filio & nepote *Ferdinandis* felicitatem,
Subditæ humanitatem Provinciæ,
Literæ pretium,
Catholica fides Vindicias.
Vel hinc dignus Ferdinando parente,
Quod in gratiam reduxerit *Muſas* cum *Gratiis*,
Athenæi Gratienſis Fundator.
Poſtquam *Ferdinandus Auguſtos* Orbi dedit
Invenit Orbis ſub Auguſtis Mecænates,
Qui non vnam ſapientiæ Regiam excitarunt.
Felix Princeps!
Sub quo aſſignantur coloniæ cultor bus ingeniorum.
Felicia ingenia!
Quæ ad invidiam vetuſtatis cæperunt efflorefcere.
Impensè Carolus literas coluit cum impenſis,
Et earum eſſe myſtagogos voluit,
Quibus ſe congenitum meminerat anno ſuperioris ſeculi
Quadrageſimo.
Prima Carolo jubente
In Græcenſi Univerſitate Medicinæ fuit profeſſio,
Et quod mirêre Theologica.
Hæreſi laborantibus præſcripta eſt auræ mutatio:
Ignorantiæ ſecta vena;
Quæ atro emiſſo pure, purè cœpit fluere.
Moribus etiam malis velut *Morbis*
Lenes datæ ſorbitiunculæ,
Integritati ſenſim Auſtriacas Provincias reſtituerunt.
Quin & capitis Symptoma, ab ipſo capite propulſatum.
A peregrinis Æſculapiis didicit
Cephalea laborans Princeps inquirere Cellis
Salutem Infirmorum,
Quam pertinaci ſuadela ſuæ arti commiſſam,
Fruſtra Domeſtici dictabant Machaones.
Sed creſcit ingenium provecto mundo:
Novi Medici novos ſcribunt Aphoriſmos.
Verbis etiam ſanantur multi non ſolum *Herbis*.
Dixit *Carolus MARIÆ Cellenſi* biduo
Bona verba,
Et recepit ſalutem.

Anno

Anno 1564. inauguratus est Carolus Archidux Princeps Interioris Austriæ Provinciarum Styriæ, Carinthiæ, Carnioliæ, & latè serpentem vbique hæresim animadvertit. Cui eradicandæ varia consilia sæpè iniit; sed tanto majora stabiliendæ hæresi fulcra excogitabant Proceres, cum absente in Hispaniis Carolo anno 1568. Græcij scholas Lutheranas, & Prædicantum Synagogam magnis sumptibus condiderunt. Anno 1570. suscepit cogitationem Carolus advocandi ad se PP. Societatis JESU, vt eorum operâ, & industriâ obviam iretur serpenti malo. Missus ad Conciones ibi peragendas P. Stephanus Rimelius, & à frequentissimo auditorio concurrente auditus spem bonam fecit Archiduci assequendi optatum finem: vnde & Collegium ibi condere decrevit. Mox anno 1571. evocato Provinciali Magio, assignatus locus, promissa fundatio, & vt illico in sequentem annum mitterentur Collegæ conventum est. Ardentem per se Religionis studio Carolum inflammaverat vehementius Bavariæ Dux Albertus, cujus filiam Mariam cum hoc anno duxisset, id moniti genero socer sapiens sapienti dedit. Quod pertineret ad Religionem, si conservatam eam ac restitutam vellet, non vnum Græcij sed plura in Provinciis suis Collegia Societatis excitaret. Cæptum est ædificari Collegium an. 1572. Adjecta Academia anno 1586. Quæ porrò & quam zelosa fuerit Patrum cum Prædicantibus aliisq; hæreseos sectatoribus concertatio, latè prosequitur Jacobus Stainzensis Præpositus in suo Anti-Rungio anno 1606. impresso. Ubi ortus, progressus, & extirpatio Lutheranæ sectæ ex hæreditariis Austriæ Provinciis exactè enarrantur. Unde primam reductæ in has Provincias Orthodoxæ Religionis laudem & lauream sibi meritò decerpit Carolus Archidux, qui quam devotus fuerit etiam SS. Sacramento ostendit anno 1572. quo ejus potissimum impulsu Græcij Styriæ solenni Christi Corporis die supplicatio post annum vigesimum ex quo fuerat intermissa magnifico apparatu peracta est: quam Opifices ordinatim cum suis quisq; signis more Germanico cohonestarunt, *stupente civitate, obtorpescentibus hæreticis, Carolo Archiduce lacrymas præ gaudio non tenente.* Brevissimè ejus elogium complexus Lequile scripsit: *Carolus in religione quam coluit Catholica Romana tuenda, & propaganda fervidus; supplicationibus amburbialibus ipse sæpè pedes etiam tempore pluvio, & frigido ambulans interfuit. Instante jam vitæ fine cum terræmotus Austriam sæpè concuteret, pietatis ergo Divæ Virgini, quæ ad MARIÆ Cellam colitur, votum solvere cupiens, aliquod itineris spatium per æstum pedes confecit, ex quo aliquem corporis languorem cùm contraxisset, potu ciboq; nimis frigido ad sedandum æstum usus dicitur, eamq; morbi causam extitisse opinantur. Obiit autem paucis post diebus Græcium reversus Anno* 1590.

Jacob Stain. contra Rungium cap. 1.

Hist PP Soc. P. 1 lib 6. n. 91. & lib. 7. n. 54.

Hist PP. Soc. P. 3. lib. 8. num. 222.

Lequil. Part. 3. de conjug. Exc 6. fol. 371.

§. VI.

De fidei Zelo & Pietate Archiducis.

ALBERTI BELGARUM PRINCIPIS.

ALBERTUS ARCHIDUX *Austriæ*. Maximiliani II. Cæsaris filius Belgarum Princeps, nominis sui famam singulari Religione toto orbe

Scrib. in Politico-Christian. diffudit. Nihil assuetus generi aut nobilitati dare, sed soli virtuti, optimâ ratione se Catholicæ Religioni consulturum existimabat, si sacris muniis eos præficeret, quos vitæ integritas, & doctrina comendaret. Ideò in Ecclesiasticorum delectu severissimus erat, sed & fortunatissimus. Scrutabatur singula; anteactam vitam, & præsentes mores, nec vnquam in delectu suo frustratus est. Felicitatis hoc esse potuit, sed quam prudentia gignebat, pietas merebatur, quæ inter ejus animi ornamenta eminebat. Dignus omninò Pij cognomine. Horas quotidie duas, manè vnam, vesperi alteram, genibus incumbens, precibus, divinisq; contemplationibus impendebat. Canonicas Sacerdotum preces legebat, sacrificio interesse, nullo vnquam die negligebat. Ad sacram synaxim adeò frequenter accessit, vt vitam suam illâ sustentare crederetur. *Erat ipse velut quidam in terris Divus; ejus aula velut Templum, nec melius componi Religiosa Domus potuisset.* Cum ex Philippi Catholici Regis arbitrio ISABELLAM Infantem Hispaniæ matrimonio sibi juncturus erat, purpuram suam Cardinalitiam Hallensi Deiparæ anathema suspendit. In Monteserrato Lampadem ter mille quingentorum quinquaginta coronatorum pretio æstimatam eidem Virgini obtulit. Ad Sichemiensem miraculis celebrem quotannis octiduo in exercitamenta pietatis incubuit. Aspricollensi verò à fundamentis Basilicam excitavit, cui adjecta Epigraphe:

Orat. Funebr. Phosphor. P. 3. c. 3. 5. 7.

Beyrl Theat. vitæ hum. lit. M.

DEO OPT. MAX.

Deiparæque Virgini MARIÆ

Magnæ in rebus afflictis Auxiliatrici,

Qua Mater Christi est, potenti,

Qua Mater nostra est volenti, &c.

ALBERTUS ET ISABELLA ARCHIDUCES AUSTRIÆ

Belgicæque Principes.

Tutelari suæ, ac suorum Divæ

Hanc Basilicam à fundamentis

excitarunt.

Phosph. cit. Ad hanc & alias sæpè peregrinatus, *gloriosum sibi futurum arbitrabatur, si susceptâ ad Deiparam peregrinatione moreretur.* Antuerpiæ anno 1615. Cœnobio Monialium D. Virginis Annuntiatæ primum lapidem jecit. Religiosis aliis varia domicilia statuit. Solùm Antuerpiæ decem, quà Templa, quà Cœnobia ejus munificentiæ largitate constructa numerantur. Cultum SS. Sacramenti toto Belgio asseruit. Nunquam ille nec ISABELLA conjunx absuit, cum Bruxellæ in Urbe Regia, maximo vicinarum vrbium confluxu, miraculis clara ibidem hostia, solenni Sacri Ordinis pompâ, comitantibus proceribus, & singularum Curiarum Senatoribus circumfertur. *Quoties verò Piissimus verè Princeps ex equo desiliit? quoties è rheda prosiliit, vt Sacerdotes sacram Eucharistiam portantes ipse pedes sequeretur? testes sunt, quicunq; Bruxellæ.* Christi crucem singulari cultu prosequebatur. Illam piorum hominum, sed Christianorum maximè Principum signum esse dicebat. Cum esset Coloniæ Agrippinæ institutum Apostolicâ authoritate in ejus honorem Sodalitium, ei nomen

Beyr. Theat. vitæ hum. lit. M. in orat. funebr.

Auth. Phosphor. P. 3. cap. 4.

In orat. funebr.

quam-

quamprimum dedit, pluresque suo exemplo attraxit Principes. Et cum Sodalitii hujus finis sit, vt ad Religionem Catholicam adducti, aut post errorem reducti, juventur, ne paupertas à fide suscepta quemquam deterreat, sæpius ingentem pecuniæ vim Coloniam transmisit, vt hoc tam sancto munere fungi Sodalitas posset. Nullus penè Religiosus ordo est, cui non impensè faverit, domicilia, & sacras ædes erexerit. Mecænatem illum suum agnoscunt Carmelitæ, Minores, Augustiniani, Congregatio Oratorii, Societas JESU. Paucis ejus Elogium sed nervosè absolvit Marraccius: *ALBERTUS AUSTRIACUS, pius, sapiens, & prudens Belgarum Princeps, ob justitiam, Religionem, eximiumque in Deiparam studium, quod à prima adolescentia induit, & ad mortem vsque insigni cultu semper amplificavit, nunquam intermorituris laudibus extollendus, scripsit ad Paulum V. Pont. Max. de Conceptione B. V. Epistolam.* De conjuge verò ejus Isabella hæc habet idem author: *De cujus flagrantissimo in Virginem studio nunquam satis, nec ipsi paria dici possunt: scripsit ad Romanos Pontifices pro Conceptione Immaculatâ Deiparæ Virginis Epistolas plures.* De donariis ab ea factis Virgini Aspricollensi, Hallensi, Monsseratanæ, Sichemiensi, aliisque ædibus fusiore opus esset narratione. Totum Belgium in templis, Cænobiis, Xenedochiis opera ejus pietatis loquitur. De quibus aliqua insinuans Laurentius Beyrlinck concludit: *Verè eo Elogio digna Heroina, quod et parem Religione & devotione Belgium, superiorem Austriaca stirps non habuerit.*

Beyrl. Thea. vit. hum. lit. R.

Marracc. in Bib. Marian. P. 1. Wadd. Legat. Hisp. f. 6. 1.

Beyrl. Thea. vit. lit. D. fol. 79.

§. VII.

De fidei zelo & Pietate Archiducis

LEOPOLDI TYROLEN. PRINCIPIS.

LEOPOLDUS ARCHIDUX Ferdinandi II. Cæsaris frater Tyrolensium Princeps fraterno æstuans zelo in hæresum extirpatione nihil non molitus est, quo fides Catholica radices altiores figeret. Conditas ab eo Religiosas domos, Ecclesias, Academias alii recenseant. Sufficiat nunc adducere, quod Martinus Magerus ejus quondam Cancellarius scripsit, qui facta mentione RR. PP. Societatis IESU, *quod totos se proximis DEO lucrifaciendis impendant, fidem Catholicam propugnent ac dilatent*, subdit de eorum fautoribus: *Inter alios sanè Principes Reverendissimus ac Serenissimus Archidux Austriæ LEOPOLDUS Episcopus Argentinensis ac Passaviensis maximarum virtutum gloriâ præstantissimus Princeps, quam propenso in hanc Societatem sit animo, multis in Episcopatibus suis Pataviensi & Argentinensi, pro eadem erectis Collegiis, iisque maximis quibus studiosi aluntur assignatis proventibus, Regiâ planè liberalitate quotidie declarat; quæ omnia ex ardenti Religionis ac pietatis promovendæ desiderio profecta, immortale eidem sapientissimo ac Religiosissimo Principi nomen, æternam laudem jam dudum conciliarunt.* Et verò passim ei laus hæc hodieque tribuitur. Pallavicinus breviter expressit: *Leopoldus Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Tyrolis Comes Leopoldi I. sanguinis & virtutum hæres fuit. Eâdem fraternâ benevolentiâ, qua ille Fridericum III. Pulchrum Cæsarem, hic prosecutus est Ferdinandum II. Pium Maximum,*

Matt. Mager. Advoc. Arm. cap. 9. n. 417.

Pallavic. in Geneal. Matth.

summa fortitudine hæresi vbique oppugnatâ, ac propugnatâ Orthodoxâ fide, procuratâque religione. Cultum sanctissimi Sacramenti quasi à natura hausisset, adeò familiarem habuit quaqua iter capesseret; non contentus sacris pluribus interesse, omnes etiam Theophoriæ processiones suâ præsentiâ ornare voluit. Vidit eum Judenbugum anno 1601. quadraginta horarum precibus coram SS. Sacramento non vna tantùm horâ sed pluribus adgeniculatum,& DEO in panis speciebus latenti supplicem: imò aras, templa ei restituentem, quæ sibi hæresis vsurpaverat. Vidit Græcium anno 1602. Corporis Christi supplicationem, quæ omnes præteritas frequentiâ, splendore, pietate superavit, non per vrbis modo compita, sed extrà vrbem eductam, quam etiam Leopoldus cum fratribus est comitatus. *Et quanquam venti, & imbres tantam pietatem afflixerint, populus tamen vniversus ipsique Archiduces nudis capitibus primo pulverem copiosum, deinde imbrem etiam pro SS. Sacramenti honore, libenter exceperunt*, vt scriptor historiæ annotavit. Vidit eundem Leopoldum anno 1607. Vienna cum Matthia Archiduce Austriæ tunc Gubernatore summâ devotione comitantem Eucharistici ferculi pompam, paulò ante incendium passa, tali exemplo in melius incendium exardescens. Vidit etiam Praga anno 1609. cum in 40. horarum precibus idem LEOPOLDUS non modo horam suam supplicabundus exegerit, sed etiam Christum in Pompa Eucharistica cum Clero deducere sibi gloriosum putaverit. Vidit anno 1610. Bruxella (ne vlla ejus pietate vacaret Provincia) publicè aspectante populo inter plebeios ad sacram mensam accumbentem LEOPOLDUM, & divinâ synaxi refectum, idque non semel. Vidit anno 1611. Crumlovium eadem pietate ad divinum epulum solennioribus diebus properantem, totâ civitate quæ confluebat, in admirationem abreptâ. Vidit denique sæpiùs Græcium cum Serenissimo fratre Maximiliano LEOPOLDUM ad altare vices Acolythi obeuntem, & sacerdoti celebranti devotè ministrantem.Ità Austriaci (vt loquitur Author Annalium) *cum suam ipsi Majstatem demittunt, & apud homines illustriorem, & apud cælites faciunt excelsiorem.* Suppar huic fuit Pietas in MARIAM quam vt Immaculatè Conceptam fraterno exemplo religiosissimè coluit, solitus eâ die divino epulo accumbere. Pro ejus mysterii definitione impetranda scripsit Epistolam ad Urbanum Papam VIII. qua de re Marraccius: LEOPOLDUS *Archidux Austriæ Ferdinandi II. Imperat. Germanus frater, gemma, seu Margarita piorum Principum meritò nuncupatus, inter alia pietatis suæ, reverentiæ & cultus in Deiparam illustria specimina, scripsit ad Urbanum VIII. Pont. Max. de Conceptione Immaculata Augustissimæ Virginis Deiparæ Epistolam vnam æterno marmore dignam.* Sed non concluditur tam parvis cancellis *LEOPOLDI pietas ad omnia vtilis*, vt in symbolo suo præferebat. Nam & D. Virginem Oettinganam sæpe numero devotus invisit, & ornavit muneribus. Cajoviensem item ad Crumlovium sitam Virginis ædem, pedestri itinere non semel adiit, sacros Psalmos cum sacerdote comite decurrens, mirante, ac sæpè ægrè ferente Aulâ, quæ exemplum Principis vel in vita imitari cogebatur. Luculenta sunt & illa in Deiparam pietatis testimonia, quod anno 1605. Græcensis Marianæ Sodalitatis Rector renunciatus

Marginal notes: Hist. PP. Soc. — Marra. Bibl. Marian. P. 2. — Hist. PP. Soc.

rus novum in Oratorio altare erexerit: quod anno 1611. jam geminis Infulis decoratus Rectoris Mariani munus in Pragensi Convictu suscipere non detrectaverit: quod plerisque Marianis Sodalitiis adscribi voluerit; adeò vt vix reperiatur in omnibus Provinciis Austriacis Sodalitas Deiparæ ejus temporibus vel antea erecta, cujus Album LEOPOLDUS non decoraverit manu suâ. Anno 1610. Juliaco ab hostibus obsesso Bruxellas propemodum ignotus accurrit, nihilque prius habuit, quàm ad Hallensem Deiparæ Virginis ædem, instituere piam peregrinationem. vbi sacrâ synaxi refectus, piissimis de Virgine sermonibus diem transegit. His artibus Pii Austriaci, & periculis se eximunt, & bella instaurant, & hostibus evadunt formidabiles, & lauros metunt, & familiam stabiliunt. Multa in Laudem LEOPOLDI affert Nierembergius in Dedicatoria Theophilitici: illa singularia cùm ait: *Testis etiam Leopoldinæ Religionis nostra Societas pariter & Magnanimitatis, cum fidei propugnandæ propagandæque ardore, tot Christiana castra erexerit, quot militibus Christi domicilia. Nec contentus pientissimus Princeps salute Germanorum, vltrà Indos & Gangem, vltrà terrarum orbem ad Sinas, & vltrà, vexilla Christi percupiit figi & navavit.* Præmiserat autem insignem ejus ex Pietate Fortunam alloquens filium Ferdinandum his verbis: *Neque felicius gladio & milite, quàm precibus votisque novit Pater tuus pugnare, & incruentè vincere. Postquam enim Suecicum fulgur totam Germaniam miserâ siderasset vastatione; jam clades, & furor barbaricus Tyrolensem ditiomem sp: voraverat. Instabant hostiles copiæ altero die victuræ, grassaturæ, perrupturæ patrimonii tui valuas: obstabat LEOPOLDUS pauco milite, magno animo, sed maiori pietate. Eò res venerat, vt animus gloriæ sufficeret, non victoriæ: sufficit tamen pietas triumpho: auxiliares cælos advocavit, nuncupavit votum S. Ignatio, nostri Ordinis parenti: cum ecce subitò evanuit hostis, qui cùm magis timebatur, magis timuit, & fugit eos, quibus vel fuga tuta non fuit. Vicit tunc prece LEOPOLDUS, ne nunquam non victor esset, tunc suprà humanam spem invictus.* Nierember. in Dedicat. Theopolit.

§. VIII.

De fidei zelo & Pietate Archiducis LEOPOLDI GULIELMI BELGARUM PROREGIS.

LEOPOLDUS WILHELMUS *Archidux Austriæ* Ferdinandi III. Imp. frater, nullis vnquam satis laudandus Panegyricis. Repetere tamen libet, quod ei anno 1649. scripsimus elogium. In Camp. Lilio Vienn.

LEOPOLDUS WILHELMUS.
Austriaco-Marianus.
Jo tubæ! Jo tympana!
Nomen hoc est multarum parens victoriarum:
Multarum synopsis virtutum.
Hic ille est.
Belgii, & Burgundiæ Archistrategus,

Mars

Mars Germanicus,
Bellorum Achilles:
Terror hostium, rerum Instaurator,
Seminecis Imperii vitale lumen,
Salus vrbium, Orbis delitium:
Qui jam post hebetatos mucrones, post lacerata hostium signa,
post plantatas in Belgio lauros,
securus à fulmine:
Novâ arte
Belgis Triumphalem Pacis Iridem meditatur:
Ut debellatis hostibus,
Bella ipsa debellet, expugnet pugnas.
Jo tubæ! Jo tympana!
Austriacus Hercules Leonem induit Belgicum,
Formidandus hostibus, suis formosus.
Adora Belgica Tuam felicitatem,
Jo triumphe!
Inclinate turritos vertices Austriaco
Armenteria, Cominium, Landresium, Dixmuda, Ipræ,
Cortracum, Cameracum:
Et quidquid Austriacis fascibus lauros implicat.
Ingreditur LEOPOLDUS Poliorcetes
Solo fratre minor.
omni Elogio & Panegyri superior.
Frustra tuum Suada fatigas ingenium.
omnia excedit ingenia
Ingenium *Marianum* Archiducis.
Ut servet Cameracensium mœnia
Turrim statuit *Eburneam*
Cui appendit pro clypeis omnem armaturam fortium.
Quin quies mille *Hostias*.
Pietate Eucharistico-Mariana.
Auitum est hoc Stratagema:
Hostias opponunt Austriaci *Hostibus*,
Et victimas *hostiles* cædunt.
Jo tubæ! Jo tympana! Jo triumphe!

Gesta & virtutes LEOPOLDI à R. P. Nicolao Avancino eleganti stylo enarrantur tribus Partibus, quarum prima exhibet Leopoldum Archiducem altera militem, tertia Episcopum. Potiora in rem nostram facerent, sed modum excederent. Tria solùm, quæ de aliis Austriacis hactenus retulimus, etiam de Leopoldo attingemus. Et primum quidem est zelus fidei Catholicæ propagandæ. *Porrò Leopoldi genius tanto in castæ Religionis incrementa ferebatur vehementius, quanto cum paterno Ferdinandi II. sanguine paternum quoque zelum traxit*

Avanc. vitæ Leop. P. 3. cap. 2.

straxit copiosius. Audivit aliquando à suo gloriosissimo parente dictum; suis se Regnis renuntiaturum potiùs: quàm vllam amplificandæ fidei occasionem neglecturum: malle se cum conjuge, & liberis solo scipione instructum ire in exilium, ac solo pane & aqua vitam trahere: malle se in frusta concidi, quàm injuriam DEO & Ecclesiæ illatam tolerare, &c. Hinc LEOPOLDUS, vt quo arderet animarum, gloriæq; divinæ studio, ipse sibi aliquando exprimeret, ita Deo suo in charta testatus est: *Non aliud Domine nisi tuam gratiam, amorem tuum, voluntatem tuam, majorem tuam gloriam, & omnium animarum salutem humiliter & confidenter prætendo in omnibus & singulis, Amen.* Sed gravius illud paternoque affectui propinquius, quod inaratum chartæ, post ejus mortem repertum est: *Hoc vnum voveo, vt in Confessionem Fidei mihi vita acerbissimis tormentis eripiatur. O quæ mea felicitas esset, si auxiliante DEO id assequerer!* In votis ista, in ipsis gestis non minora, cum Ecclasiarum Rectores probos & doctos seligeret, in castris Concionatores hortaretur, vt ferventius dicerent, vt Acatholici mixti Catholicis, melius condiscerent sentire de Romana fide: à templis violentas militum arcerent manus, reprimerent Jansenistarum dogmata, quæ vt extirparentur *inviolabili decreto constituit, Ecclesiasticas dignitates, Canonicatus, & Beneficia, quæ Regiæ collationis essent, nulli de Jansenij erroribus suspecto conferendas, nisi prius illi sectæ renuntiasset penitus, debitamque Sedi Apostolicæ obedientiam juramento spopondisset.* Quod decretum tanti fecit Innocentius X. Pont. Max. vt LEOPOLDUM ad insistendum benè cœptis Apostolico scripto sit adhortatus; id sanè sic incipit: *Spectatus nobis per omnia in fraternitate tua Catholicæ Religionis cultus, ejusque servandæ ac tuendæ accuratus, ac solicitus Zelus; ingenitus ille Austriaco generi; ac planè coalitus, exemplo nunc sese præcipuo probat, &c.* Deinde sub finem: *Et verò nos probè novimus, quam anxiè ad ea, quæ pro DEI causa sunt, Fraternitas tua animum adjiciat, sapienter intelligens, cautum exinde perpetuo fore, & populorum saluti, & regnorum firmitudini, & regnantium felicitati*: Quod quidem omninò confirmat thesim nostram, in qua ostendere volumus zelo fidei, pietati Eucharisticæ, & cultui Mariano potissimum deberi Firmamenta regnorum, & perpetuitatem Imperij Austriaci. Alterum est Devotio in venerabilem Eucharistiam, de qua vitæ Author: *Hæc singularis est Austriacæ Domus prærogativa, qua sibi per Rudolphum primum Coronarum auspicem fecit Deum, & inde per assiduam nepotum imitationem, earundem conservatorem.* Certè LEOPOLDUS nec magno avo Rudolpho nepos, nec Augusto parenti Ferdinando filius hic quidquam concessit. *Quamdiu castra sive in Germania sive in Belgio moderatus est, semper laudato in Austriacis Principibus more publicam sacræ Eucharistiæ supplicationem, eo die, quo hujus in Ecclesia celebratur solemnitas, in ipsis castris summo quo licebat apparatu, obiri voluit: cui ad magnificentiam instruendo, quidquid secum sacræ supellectilis, quidquid peristromatum devehebat, ad vsque sui corporis pretiosum baltheum suppeditabat, &c. Annuum illi, dum bella gessit, armorum auspicium fuit, prius circumlatum Angelorum panem indictâ solemnitate prosequi, quam exercitibus in campo præire, &c. Annuum quoq; illud devotionis tributum (nisi procul dissitum vberior*

Idem ibid. fol. 113.

Avancin. in Vitæ P. 1. cap. 3.

DEI gloria probiberet) sub mensem Julium Bruxellis comparere, vbi stato die publicus honor venerandæ hostiæ reponitur, quæ Sacrilego olim scelere à Judæis fuit violata, eâ religione obire, vt non tantum præsens esset omnibus ad pietatem stimulo, sed etiam absens altè impressum cordibus exemplum relinqueret, ad nepotes transmittendum. Illud longè illustrissimum est devotionis specimen, à patre olim, & patruis exercitatum, quod subjungitur: Valencenis cum Dominum Dominantium sequeretur, densâ nube obvolutum cœlum in copiosum imbrem effusum est: *at LEOPOLDUS nec integumento capitis arcere pluviam, nec sæpè invitatus propior DEO sub vmbellam tutò succedere, minus, quod amassent alij, sub tectum recedere: adeò non horrebat immadescere nimbis pro DEO.* Illud verò à Rudolpho quasi hæreditate transmissum in plerosque posteros: *Toties quoties vel in Austria, vel in Bohemia, vel in Belgio SS. Eucharistiæ, sive equo, sive rheda vectus occurrit, ad primum ejus conspectum solicito Religionis affectu cursum sistit, in terram desiliit, vtut pluviâ aut luto madentem, positis genibus præstolatus, ad ægros conditione humiles, etiam de contagioso morbo suspectos, est comitatus.* Approbare tantam pietatem miraculo visum est Numen, quando ad Salafeldiam quinque exercitibus obsessus LEOPOLDUS, supplicationem Theophoriæ de more indixit, & cùm antea omni ex parte boarent tormenta, toto eo tempore, quo deducebatur supplicatio, quasi divinitùs imperato silentio conticuerint. Cùm verò ille postmodum affixus templo continuaret orationem, jamque iterum revocato furore volarent globi; monitus locum illum non satis ab ictu securum esse, respondit: *Apud DEUM meum constitutio nemo nocere poterit.* Plura in ejus vita. Sequitur cultus ergà Beatissimam Virginem, cui à teneris assueverat LEOPOLDUS, sic à pientissima matre eruditus frequentissimè Virgineas ædes invisit, Strassgang, Strassingel, Ferniz extrà Græcium: adultior deinde Cellensem, quando in Austria erat, quotannis supplex adiit. Renunciatus fratris Generalissimus belli Dux, non prius castra adiit, quàm Virginem Cellensem, ab ea felix iter sibimet precatus. Eum Benedictus Abbas intellexisse videtur cum in historia Cellensi ait: *Illud compertum est, tantam esse inter Austriacos Principes pietatem ergà Virginem Deiparam à Cellis denominatam, vt singuli pro supremo cultoris Mariani titulo decertare videantur.* Anno 1645. cum in Belgium abiret futurus Gubernator & Archistrategus, nihil antiquius habuit. quàm priusquam Passavio discederet montem Virginis ab *Auxilio Mariæ* dictum conscendere, & in templo ei dicato miraculosam iconem venerari. Videre mihi tunc licuit Principem à benè longa oratione prodeuntem velut Angelum DEI iturum ad gentem convulsam & dilaceratam. Nulla ferè est in Germania Sodalitas, nullus in Belgio Partheniorum cætus, cui suum ipse nomen non adscripserit: in multis Præfecturæ Marianæ titulum recipere dedignatus non est. Omnia illi Marianæ vitæ mysteria Suavia, Suavissimum Immaculatæ Conceptionis. *Vt festo huic celebrando per vniversum Belgium servilia opera suspenderentur præcepto, & divinorum accederet obligatio, habito Consiliorum Patriæ consensu, à summo Ecclesiæ Capite impetravit. Donaria ejus, quæ Marianis ædibus*

Bened. Abb. hist. Cellen. init.

bus contulit, tum in Belgio tum Passavij, tum Oettingæ, tum Cellis, non facilè fuerit percensere. Illud nostris oculis vsurpavimus, quod cum anno 1660. LEOPOLDUM Cæsarem nepotem comitatus Labacum venisset, & in D. Virginis æde, quam Teutonici Ordinis Equites procurant in summa ara observasset ectypon Deiparæ Passaviensis, non solum per complures dies in Aula Teutonica (Cæsare interim Goritiæ & Tergesti recipiente homagium) commorari, & in præfata æde quotidie sacro Missæ sacrificio interesse voluerit, sed insuper Viennâ postmodum lampadem argenteam magni pretij affabrè elaboratam eidem Virgini transmiserit. Fertur etiam hujus Passaviensis Auxiliatricis iconem ad vsque vitæ finem de collo pendulam gestasse. Certè nihil ad ejus cultum & venerationem promovendam prætermisit. Novam Passaviensis sive Oenanæ potius civitatis portam aperuit, & construi jussit, quo commodiore & breviore ad montem via vterentur peregrini. Cui portæ rogatus tunc cum erigeretur hoc distichon adscripsi:

Portam hanc Virgineas struxit Leopoldus ad ædes,
Ad cœlum Archiduces, quis neget esse Duces?

Non credebat pientissimus Princeps se satis pium esse, nisi & alios ad eandem pietatem animaret. Nempe bonum est diffusivum sui. Quod quam maximè experti Belgæ, abeuntem LEOPOLDUM gemitibus & lacrymis prosecuti sunt, ac multo magis mortuum luxerunt. Ingentia illi certatim scripta Elogia. Ex vnico particulam delibo: *LEOPOLDUS apud omnes passim piissimi Præsulis, optimi Principis, fortissimi Imperatoris, & quod rarum etiamnum in hac vita mortali degentibus contingit, viri omnibus numeris perfecti, atque adeò Sancti cognomen & laudem adeptus est.* Ità Eugenius Albertus Episcopus Ruræmundensis. Eugen. Ruræmund. Episc. test. 1. Jan. Anno 1663.

§. IX.

De fidei zelo & Pietate Archiducis FERDINANDI INFANTIS HISPANIÆ.

FERDINANDUS ARCHIDUX Infans Hispaniæ Philippi III. Regis filius S. R. E. Cardinalis Belgarum Prorex, quem acceperat à majoribus SS. Eucharistiæ cultum, exemplo suo propagavit. Cùm esset in expeditionibus bellicis (quemadmodum adversus Gallos Batavosq; æstivo tempore semper fuit) celeribus equis ac cum paucis in vrbem Regiam, de castris festinavit, vt supplicationibus in honorem SS. Eucharistiæ, quotannis Bruxellæ peragi solitis interesset. Iis peractis & exemplo subditis eximiæ pietatis relicto, eadem celeritate ad arma & castra revertebatur. *Hæc tempora nostra viderunt, & testantur*, inquit Phosphori Author. Auth. Phosphor. P. 1 c. 4. § 10. Sed & nonnunquam, cùm Sacerdotem ad infimæ sortis hominem tunc ægrum, cum SS. Sacramento properantem vidisset, è rheda confestim descendit, raptâque è vicina domo face, & aulicis idem facere jussis, magnâ animi submissione

comitatus est. Cum autem ægri conditionem admodum tenuem intellexisset, ejus paupertatem insigni liberalitate sublevavit. Pro Virginis verò Deiparæ honoribus plurima molitus, inter alia ad Gregorium Papam XV. literas dedit, quibus petiit: vt de controversia Immaculatæ Conceptionis, *dignaretur totaliter resolvere negotium, quod in omnium votis est, & magni censetur momenti. Si verò rei gravitas moram exegerit, deprecor* (ajebat) *vt interim prohibeat vestra Beatitudo defendi contrariam sententiam tam in publico, quam in secreto, &c.* Subscripsit suâ manu: *Osculatur Sanctos Tuæ Beatitudinis pedes suus humillimus filius Cardinalis Infans.* Et verò exauditæ paulò post fuerunt hæ preces, cum Gregorius parti adversæ affirmativæ perpetuum indixit silentium. Dedit deinde aliam Epistolam idem FERDINANDUS ad Urbanum Papam VIII. quæ MS. extabat apud Bernardum de Toro Hispalensem, vt testatur Marraccius, qui etiam addit de FERDINANDO: *Seculorum memoria dignissimus heros, apud quem cultus & Religio Deiparæ, tanto semper in pretio ac honore fuit, vt ipse manus suæ autographo sese humillimum ejusdem Deiparæ mancipium fassus sit.*

Wadding in Legat. Hisp.

Marracc. in Bibl. Mar. Part. I.

§. X.

De fidei Zelo & Pietate aliquot Heroidum Austriacarum.

Mariæ Archiducis & filiarum Annæ, Constantiæ, Catharinæ Reneæ, Mariæ Magdalenæ, & Margaritæ.

DUm summa sequor fastigia rerum senarium solum Heroidum produco; quis enim tam vastam Iliadem in nucem cogat. Omnes penè quæ ad maturam pervenerunt ætatem celebrandæ essent. Plurimarum laus extat in Gynæcæo Reverendissimi P. Joannis Gans, quod nunc ad manum non habeo. Prompsit etiam nuper P. Didacus Lequile Franciscanus in hanc thesim multa, sed an hactenus ediderit, me latet. Sufficiat MARIA Caroli Archiducis Græcensis conjunx Ferdinandi II. mater incomparabilis Heroina cum prole sua. Huic quod olim scripsi nunc iterum appendo Elogium.

MARIA ARCHIDUX AUSTRIÆ.
Nata Dux Bavariæ,
FERDINANDI
Secundi Mater, Tertij Avia, Quarti Proavia.
Hæc illa
Heroinarum Princeps, & seculi nostri Amazon.
Felix nomenclaturâ,
Felicior *Marianâ* pietate,
Felicissima filio, nepotibus, pronepotibus
Marianis.
Qui cum sint *Maximi*, *majores* gignunt.
Nimirum Austriaci,

Semper

Semper inveniunt vnde crefcant.
In fumma felicitate locus eft adhuc incrementis.
Exhaufto Fortunæ penu
Reftat vnde petatur Auftriæ profperitas
Cornucopiæ Marianum.
Titulos à mundo maiores cum exfpectare non poffint,
E cælo petunt.
Vel hinc *Maximi*, quod *Mariani*.
Poft *Mariam* Bavaram nonnifi *Mariæ* Cæfares pariunt.
Hæc fortis Lacæna,
Quæ prolem teneram frigidis mergit vndis,
Et brumali exercet gelu.
Summo mane in acerrimis Germaniæ frigoribus
affiftebat cum vniverfa prole facro de B. V. M.
quod vocant Rorate Iac. Gufm.
Hæc habuerunt noftri Lacones invicti incunabula
Docti fpernere Arctoum frigus.
In ædem facram vno lapide Græcio diftitam
omni fabbatho proficifci confuevit. Idem in Marg. Hifp.
Sic decuit, vt peregrinari addifcerent,
Qui orbem erant peragraturi victoriis
Sub fignis *Marianis.*
Bifseptem columnæ per viam difpofitæ exhibebant myfteria,
Gaudia hinc, illinc dolores
Marianos.
Spes in adverfa fortuna, in profpera *metus*
Alterni affectus ex his cathedris docentur.
Cælo pariter chari Auftriaci & *mundo*
Gaudent privilegiis amicorum Dei,
Alternante fortunâ.
Solebat peregrina Princeps
Flexo poplite ad fingulas columnas advolvi,
In templum fubire, ac tribus facris continenter affiftere. Idem Gufm. & Balinghē.
Quoties genu in terram depreffit,
Fundamentum pofuit Coloffis fuorum nepotum.
Perennabit hodierna
Quæ tam folidæ bafi innititur
Columna Mariana.

Digna æternitate facta, non nifi æterno mererentur confcribi calamo, fed nemo de Auftriacis fcriberet, fi ad Auftriacorum meritorum libellam expenderes fuat facultates. Mariæ Archiducis vita non aliud fuit, quàm ardens zelus Catholicæ Religionis & indefeffum ftudium benefaciendi Religiofis domibus, Cænobiis, templis, pauperibus; cui (ne quid ex Auftriaco defideraretur

 elo-

elogio) addidit cultum SS. Sacramenti, & magnæ Matris Deiparæ. Utinam suas in vnum conferrent symbolas Cænobiorum & Religiosorum tabulæ, exhiberent sanè admiraculum vsque Pietatem Mariæ Archiducis. Nobis non licet, qua liberet exspatiari. Illud compendio serviat, quod Anonymus annotavit Græcensis: *Hoc anno* 1608. *nobis luctu vacare non licuit, sublatâ videlicet è vivis Serenissimâ Archiduce Mariâ Serenissimi Caroli Archiducis Austriæ Collegij Græcensis Fundatoris relicta vidua: cujus immortalia in nos, universamq; rem Christianam merita, omniâ penè per Provinciam universam sacraria, templa, Collegia, Monasteria, sacri prophanique cœtus omni marmore & colosso perennius, seræ in omnem posteritatem memoriæ commendabunt.* Nec illud omittam, quod piissimæ memoriæ Thomas Chrön Episcopus Labacensis in sua adversaria retulit cum esset Decanus ad annum 1597. *Die* 8. *Februarii venerunt Labacum Serenissimi Archiduces Maria mater vidua, Ferdinandus, Maximilianus, Ernestus, Leopoldus, filii, Gregoria Maximiliana, & Margarita filiæ: remansit Clagenfurti in variolis Leonora. Prima illis cura visitare omnia vrbis templa, & precibus incumbere. Die* 13. *in Palatio Episcopali à statibus Provinciæ homagium præstitum Serenissimo Ferdinando &c. Die* 15. *Omnes Serenissimi visitarunt templa extra vrbem S. Christophori, & S. Petri, ibidemque devotissimè sacro interfuerunt. Die* 17. *in arce Labacensi Ecclesiæ SS. Georgii, Pancratii, & Helenæ dedicatio celebrata est, cui omnes Serenissimi interesse voluerunt. Die* 19. *quæ erat Cinerum Serenissimi omnes publicè in templo Cathedrali sacros cineres receperunt, peragente cæremonias Thoma Chrön Decano: dein Confraternitati Corporis Christi nomina sua dederunt, quorum exempla secutum Gynæceum, D. Balthasar à Schrottenpach Aulæ Præfectus, D. Andreas ab Herberstorff, & alij. Serenissimus Ferdinandus* 300 *florenos numeravit pro novo Monasterio Franciscanorum, & alios centum viginti quinque Confraternitati Corporis Christi dono dedit &c.* Ità scilicet pientissima heroina prolem suam ad omnem formabat pietatem, suoque quà verbo, quà exemplo etiam aulam impellebat ad piam æmulationem. De obitu verò Serenissimæ hæc notavit Episcopus Thomas: *Anno* 1608. *die* 29. *Aprilis literas Serenissimus Maximilianus Ernestus ad me dedit, quibus intimat eadem die mane Serenissimam Mariam matrem viduam, fœminam sanctæ conversationis & vitæ, omnibus Provinciis, & seculis memorandam, tot Ecclesiarum fundatricem, Ecclesiasticorum, omniumque pauperum & piorum, meam quoque matrem* (quià anno 1600. die 5. Maij dignata fuit eum recipere in filium spiritualem, vt ipse notavit) *benefactricem & patronam, spiritum Creatori reddidisse. Cui* 5. *Maij in Cathedrali Ecclesia justa persolvimus Pontificaliter.* Hæc Thomas: plura alij.

Anon. scriptor. Annal. 1608.

MS. Thomæ Lab. Episc.

ANNA ARCHIDUX Austriæ Caroli Archiducis & Mariæ filia Sigismundo III. Regi Poloniæ nupta, nobile germen attraxit radicis succum, filia matris pressit vestigia. Quantum illa Deiparam coluerit, quo affectu Venerabile sacramentum prosecuta sit, ex paucis collige. Quotidie septem, aut minimum quinque Rosaria vna cum officio Mariano decurrit. Missis pluribus interfuit. In Adventu Missam de B. V. quàm Rorate ab introitu appellamus, per duas horas decantari curabat, & nihilominus aliis duabus Missis interesse voluit:

Quadrant. in vita Gans. in Gynæc. Aust. MSS. Græcens.

voluit: neque vlla aeris intemperie aut frigore (quod in Polonia rigidissimum est) sese ab ea devotione arceri passa est. Ad Chestochoviensem Deiparæ ædem in Polonia, sæpiùs peregrina abiit, totum tempus Rosario volvendo, & Litaniis recitandis aut cantandis impendit. Ad hæc nempe in Tyrocinio aulico piissimæ suæ matris educata, & edocta fuerat. Obiit in Octava Purificatæ Virginis anno 1598.

CONSTANTIA ARCHIDUX Austriæ Caroli Archiducis filia, post Annam sororem eidem Sigismundo Regi Poloniæ in matrimonium elocata, respondit nomini suo, tunc vel maximè cùm regno bellicis motibus concusso Sigismundus maritus absens arma tractaret. Nam ad divinæ iræ avertendæ studium tota intenta, constanter placidéque, magis etiam quàm pro prima ejus adolescentia posse videretur, omnem Fortunæ insultum excepit. Frequentissima in precibus ad Deum fundendis, in divinis sacramentis frequentandis, frequens in visitatione sacrorum locorum, Religiosarum familiarum, ad templa varia sæpè etiam habitu dissimulato progressa. Indixit adhæc sibi suoque Gynæcæo non semel quadraginta horarum devotionem continuam; quam & ipsa religiosissimè prosecuta est, media quoque nocte consurgens si hora ei forte ducta tunc contigisset. Retulit verò fructum peculiarem religiosæ suæ pietatis. Ipsis enim iis horis, quibus illa pro more suo in sacrorum locorum visitatione occupata fuit, Rex maritus præcipuas obtinuit victorias. Anno 1606. die 4. Octo. ipso die S. Francisci, cum Rex primum adversarios in suam potestatem redegisset, eâdem illâ horâ, Constantia in templo quodam ord. D. Francisci genibus nixa solitæ suæ devotioni operam dedit, singulari quadam spiritûs consolatione perfusa, cujus causam tunc ignorabat. Et cùm iterum anno 1607. die 5. Julij prælio aperto Rex hostes fudisset, eo quoq; ipso tempore Regina habitu dissimulato, in templo Visitationi Divæ Virginis sacro Cracoviæ in simili opere, magna cum animi sui quiete distenta fuit. Difficile est percensere vniversa pietatis studia, quæ illa flagranti patriæ contulit vberrimè, non in ea tantum, in qua tunc degebat vrbe, sed latius quoq; se effundendo, nempè ad illam vsque celeberrimam ædem Deiparæ Zestochoviensem, vbi divinum continuo trimestri placabat Numen, diebus singulis sacrum Missæ Sacrificium per sacerdotem offerendo, advocatis pluribus egenis, qui devotionem Rosarijs recitandis prosequerentur. Reverso post victoriam obtentam Rege, sacerdotem ad idem templum obligavit, qui Octiduanam Deo ejusque matri suo nomine gratiarum redderet actionem. Denique & illud pietatis exercitium Constantia in Polonicam induxit aulam, vt feria 5. maioris hebdomadæ in memoriam Cænæ Dominicæ epulum instrueretur duodecim pauperibus, quibus Rex & Regina in persona servivere ad mensam nemine alio admisso præter Confessarios & Regium Principem. Ità nimirum Austriaci solis genium imitati, nolunt sibi tantum lucem & calorem impendere nisi diffundant in alios. Jam etiam septentrionales populi eorum igne ad gloriæ divinæ argumentum animantur. Felix Austria, quæ parem non habes! Nec aliæ Constantiæ sorores degeneraverunt.

Hist. PP. Soc. ad annum 1606. & seq.

MAR-

Beyrl. in Theatr vit. huma. Alb Capenides in MSS. Alegambe in. Bibl. ſcript. Soc.

Concion. Funeb. Anozym.

CATHARINA RENEA, tertia Conſtantiæ ſoror Virgo defuncta annoætatis vigeſimo, quæ ambiebat pauperum proles ê ſacro baptiſmi fonte levare; ſæpè peregrinata ad D. Virginem in Lech, Straſſgang, Straſſingel, Ferniz extrà Græcium, plerumque pedes, & ſeminudipes, vt ſæpè ſanguine cruentatis reverteretur. Ante ſupremum morbum, quo vicennis exſpiravit ad S. Petrum extrà Græcium communem Proceſſionem pedeș comitata eſt, licet cæli inclementia, & pluviarum imbres aliud ſuaſiſſent.

MARIA MAGDALENA priorum ſoror Magna Duciſſa Hetruriæ, cum Græcio Florentiam ſponſa deduceretur anno 1608. Labacum tranſiit, ibique Archi Confraternitati Corporis Chriſti nomen dedit, quià devotiſſima ſemper fuit SS. ſacramento. Quin altero mox anno ad Epiſcopum Labacenſem Thomam literas, & ſacrum munus tranſmiſit gravem pondere, & magni pretii Monſtrantiam in Theophoriæ ptoceſſionibus vſurpandam, quæ etiamnum in Eccleſiæ Cathedralis ſacrario aſſervatur. Vitam ejus fusè conſcriptam aliquando me vidiſſe memini.

MS. Eoiſc. Labacen.

Quid de *MARGARITA* quinta ſorore dicemus. Cujus pietatem paſſim loquuntur Templa, Cænobia, Sodalitates, Lauretanæ ædes, Mons Serratus, aliáque Deiparæ dicata loca. Satis ſit dicere Margarita fuit lectiſſima conjunx Philippi III. Regis Hiſpano-Auſtriaci, vſa ſpiritûs Magiſtro magno illo Immaculatæ Conceptionis aſſertore Hieronymo Florentia S. J. Concionatore Aulico, cui certam quothebdomadis definiebat horam ad ſe veniendi, vt vitæ ſuæ rationes cum eo expenderet. Nuptialem veſtem in qua Ferrariæ anno 1598. marito Regi in manus convenit ab vltima poſt quadriennium Hiſpania Græcenſi Baſilicæ D. Ægidii donum tranſmiſit. Veſtis erat auro argentoque texta Attalico ingenio, tanti ponderis, quantum mirum eſt à ſexu imbecillò portari potuiſſe. Ex ea poſtmodum ſacerdotalia paramenta formata ſunt. Etverò vt munus Regiam munificentiam commendaret efficacius, conjunxit aliud cujus pretium decem aureorum millibus æſtimatum. Capſa erat hexagona cubitali altitudine elaborata, ebeno, cryſtallo, ebore, argento, auro, vnionibus 147. pyropis 84. ſmaragdis 72. exornata, cui incluſæ SS. Reliquiæ. Id ejus anni ſcriptor annalium Græcenſium annotavit. Alius verò poſterior ad annum 1611. ingemiſcens ſcribebat: Accidit hoc anno acerbiſſimus obitus Margaritæ Reginæ, an parentis Hiſpaniæ vniverſæ, cui quantum debeat Societas, multis dici non poſſet. Illud verò graviſſimè perculit reputantes, quantum præſidium Luſitania, quantum perdiderit India. Nam præter interiora conſilia, quæ de Indis ad fidem adducendis piiſſima Regina volvebat, quoties expeditio eo pararetur Patres Societatis Proregibus commendabat, tanquam ſuos. Moriens teſtamenti tabulis Salmanticenſi Collegio præter inſtrumentum Sacelli, quod fuit quadragenûm aureorum millium, & pretioſam veſtem, quæ æquavit pretium viginti millium, ad ſublevandam rem familiarem Octogintatria millia legavit. Duos annos dubitatum, quid Rex conſiliumque Regium de tam opulento legato decerneret: Tandem conſtitit ex vtriuſque ſententia, ſupremam pientiſſimæ Reginæ voluntatem, nullatenus infrin-

Script. Annal PP. Soc. ad an. 1598. 1611. & 1612.

infringendam esse, & legatum vltrò consignatum est legatariis. Obiit pijssima Regina die 3. Octob. anno 1611. Denique tota Caroli Archiducis progenies, & Ferdinandi II. Imp. parentela, nihil nisi pietatem, fidei zelum, Ecclesiarum ornamenta, Religiosorum domiciliorum dotationem, congenito quodam animi impulsu, meditari videbatur: de quibus plura alij: nos hic sistimus, & tamen adhuc addimus pauca.

§. XI.
Analecta de Fundatoribus Austriacis, & eorum pietate.

PAuca hic de reliquorum Austriacorum Zelo Religionis, pietate & fundationibus attingam provt in calamum obvia fluxerint. Primus occurrit Rudolphus III. cognomento mitis Alberti I. Imp. filius, Rex Bohemiæ, de quo hæc Lazius: *Fuit ejus non minimum in Religione studium. Nam & D. Claræ Cœnobium, vt ad extremam manum perduceretur, duo millia librarum argenti donavit. Id quod & Minorum Monasterio, ab Ottocaro quondam Bohemiæ Rege incœpto, à Blanca vero vxore sua locupletato, piè & cum laude fecisse perhibetur.* Laz. Vienn. lib. 3. cap. 2.

II. Otto Dux Austriæ filius Alberti I. Imp. cui cognomen Mirabilis attribuit Lazius, alij Jucundum, & Jocosum appellant, primus è sua familia Carinthiæ Dux fundavit in Styria Cœnobium Cistercienfium Novi montis, vulgo Neüperg, in quo vxor ejus Anna sepulturam accepit anno 1340. ipse verò subsecutus est anno 1345. Fundavit etiam Viennæ, & à fundamentis excitasse dicitur Cœnobium Augustinianorum, quod nunc Aulæ contiguum est, & aliud pro Canonissis ejusdem Ordinis ad S. Laurentium in eadem vrbe anno 1337. Plura alia locupletavit vt D. Claræ Viennæ à Rudolpho fratre incœptum: per Austriam etiam ac Styriam Baumgartenberg, Engelhartszell, Zuvethall, Vorau, Judenburgense, & Marenberg suis donativis reddidit cultiora. Lequil. Piet. Austriac. P. 2 fol. 81. Maurer descript. Vienn. fol. 53. & 115. Laz. cit. fol. 99.

III. Albertus III. cum Trica vna cum fratribus fundavit studium Universale Viennense: doctos ac Religiosos viros in pretio habuit. Ad rem divinam propensus sacra nunquam neglexit: Psalmodiam subinde cum Monachis & Sacerdotibus perficere solitus. Plurimum illi debent Austriacarum Provinciarum Cœnobia, præsertim Tullnense S. Crucis à proavo Rudolpho I. Imperat. fundatum: S. Hippolyti Canonicorum Regularium, S. Agapiti in Chrembsmünster Benedictinorum, Garstense ejusdem Ordinis, & alia quæ donariis suis locupletavit. Viennæ præterea fundavit Monasterium Pœnitentium mulierum ad S. Hieronymum, quod postmodum Ferdinandus I. Imp. Minoribus Obsetvantibus concessit, cum in subvrbio, illorum vetus Cœnobium propter bellum Turcicum solo æquatum fuisset. Lazius cit. Maurer. cit. Lambec. lib. 2. Biblioth. fol. 139

IV. De filio Alberti III. dicto etiam Alberto IV. cognominato Mirabilia mundi hoc refert Lazius: *Præter cæteras virtutes, quæ plusquam humanæ in hoc Principe erant, Religione etiam incredibili claruit.* Inter hæc censeri debet periculosa ejus in terram sanctam peregrinatio, quam feliciter evitatis insidiis peregit, & incolumis domum reversus est. Solverat Venetiis vbi magno honore susceptus Laz. cit.

sacra lipsana Divi Stephani, in æde S. Georgii Ord. D. Benedicti, veneratus est, vti illic inscriptio literis aureis loquitur, quam aliquando ipse legi & descripsi:

Ossa D. Stephani Protomartyris, cum adhuc in vetusta æde conderentur, Gallo Equiti oranti ibidem, ab Angelo cælesti oraculo manifestata, petentibus Wilhelmo atq; Alberto Austriæ Ducibus, senatusconsulto reserata sunt Calendis Septembris Anno M. CCC. LXXXXIX.

Exactè Albertum IV. describens Ebendorffer inquit: Fuit staturâ procerus, pulcher facie, genis roseâ rubedine suffusis, pilis ac barbâ nigris & planis, nullo calamistro curvatis; sed quod præstantius est moribus optimis ornatus. Conversatio ejus præcipuè cum doctis, Clericis & Religiosis vitâ probatis. Hinc circâ principalia Christi, & B. Virg. festa, quantum patriæ regimen, & rei familiaris cura permittebat, se ad Monasteria conferebat, ibique divinis laudibus tam nocturnis quàm diurnis interfuit. Lectiones in Matutinali synaxi decantare; versus, Responsoria, juxta quorundam Religiosorum, præsertim Cartusiensium morem personare non erubuit, propter quod ipsum aliqui plus Monachum, quàm militem futurum prædicebant. Traxerat hos mores à patre suo. Canonicos Regulares multâ observantia prosequebatur, cum iis penè quotidie horas Canonicas decurrebat. Eorum aliquos ad S. Dorotheam Viennæ congregavit, vbi & Monasterium instituere decrevit, quod posteà Andreas de Gars Plebanus fundavit, ipsius vt dicitur Alberti plurimum stipendiis adjutus.

Eberdorff. in hist. Austr. MSS.

V. Wilhelmus hic nominatus fuit patruus Alberti cognomento Ambitiosus, qui ampla Privilegia concessit Clero Carnioliæ, quorum Authenticum exemplar vidi: inter alia pares fecit Clericos Provincialibus, idem vtrisq; tribunal quoad temporalia assignando; vnde adhuc hodie Clerus Carnioliæ in re pecuniaria & debitorum, instantiam suam habet coram supremo Capitaneo Provinciæ, non coram Vicedomino sicut in Carinthia & alibi. Severè etiam inhibuit ne defunctorum Parochorum aliorumve Clericorum bona ab Advocatis, Præfectis, aut Dominiis diriperentur, sed juxtà voluntatem testatoris, & juxtà Canonum tenorem distribuerentur, quibus essent assignata. Diplomatis vtriusq; datum est an. 1399. in Vigilia S. Bartholomæi, ex quo colligere licet, quod ante Hierosolymitanam profectionem sint expedita. Experta etiam sunt Wilhelmi munificam manum Cœnobia Sitticense in Carniolia, Ossiacense in Carinthia, Göffense in Styria, vt de alijs sileamus.

Laz. in Geneal. MSS. Sitticens. & Ossiacens.

VI. Leopoldus III. cognomento Crassus frater Wilhelmi, Cœnobium Monialium Schœnensteinbach Ord. S. Dominici supra Ensishemium, postquam Anglico bello exustum fuerat, magnificè reparavit, & plura alia condidit vel restituit, de quibus alibi se acturum promisit Didacus Lequile, sed non præstitit. Ab eo arcem Neostadiensem conditam scribunt Gebuilherus & Lazius. Studiosis eum honorem habuisse, vt vel pileum transeuntibus deponeret, vel caput inclinaret, notavit Haselbachius.

Lequil. Piet. Austr. P. 2. fol. 318.

Laz. in Geneal. Gebuilher. in Gen.

VII. Sigismundus Friderici filius Wilhelmi patruelis, Tyrolensium Princeps, multa Monasteriis, aliisq; piis locis exhibuit beneficia. Sacra statutis diebus & Anniversaria fundavit in variis Cœnobiis per Tyrolim, Helvetiam, Bavariam,

Lequil. cit. fol. 274.

Sue-

Sueviam, Brisgoviam. Aliquot egregia donaria destinavit in Eremum B. Virg. vulgo Einsidlen. Ordini Teutonico duas arces in Tyroli cessit Reiffenbergam, & Wel fnstein, ob quod donum Commendator se ac successores suos ad annum sacrum piaculare obligavit. De parente ejus Friderico ejusq; ergà Apostolicam sedem observantia propter quam etiam bonorum jacturam passus est suprà diximus. Patruus hnjus Sigismundi Ernestus Ferreus Cœnobia Oberburgense, Runense & Mariæcellense locupletasse narratur. Haud dubiè plura egit, quæ à nulloliteris mandata sunt. Laz. in Vienn. fol. 110.

VIII. Ladislai Posthumi Regis Hungariæ & Bohemiæ, Alberto II. Imperatore progeniti memoria hic recolenda est præ multis aliis. *Consummatus in brevi explevit tempora multa.* Annos natus duode viginti in ipso ætatis flore, in ipso gloriæ culmine, intra sex & triginta horas postquam ægrotare cœpit extinctus est Pragæ, cùm sponsam è Galliis exspectaret. De mortis genere varij sparsi rumores multis scriptoribus ansam dederunt errandi. Mortem alij morbo, alij cruditati, alij veneno imputavere. Sunt qui vlcere pestifero ad inguen percussum affirmarunt: pleriq; nullum pestilentiæ signum apparuisse. Medici Teutones, quorum potissima corporis cura fuit, in Austriam reversi palàm dixêre, quamprimum ægrotare Rex cæpisset, se vocatos, manifesta mortis ac veneni signa comprehendisse; neq; ausos in aliena terra manifestare, quæ viderant; timuisse potentiam eorum, quorum scelere Rex periisset: Regi clàm aperuisse omnia, respondisse illum, non ignorare toxicum datum; silentium imperasse, ne Regiæ morti suam adijcerent. Qui violentam mortem dicunt Podiebradium & Rochezanam criminantur: ille regnum affectabat, hic hæreseos metuebat excidium. Nunquam enim Rochezana Regi placuit, idq; palàm factum, cùm sacra ferentem Rex contempsit. Vulgatum etiam fuit, ideò Regem Pragæ nuptiarum celebritatē decrevisse, vt concurrentibus eo Catholicis Principibus, potenti manu hæreticos comprehenderet, finemq; tandem Hussitarum insaniæ daret: id præsensisse Rochezanam & Podiebradium, necem Regi pro sua salute machinatos. Recens author excusare vult suos Bohemos, & pesti mortem attribuit *Regis mors Podiebradium suspicione fœdissimâ porrecti veneni aspersit, quod tamen Theobaldus ex Lupacio pluribus rationibus falsum esse demonstrat, & Procopij de Rabstein Cæsaris Cancellarij, Hagecij, Cochlæi, Nicolai Listij, Simonis Slanæi, Joannis Turoczij authoritate Georgium tuetur, qui omnes peste extinctum Regem (quæ Pragæ id temporis regnabat, cum Ladislaus non in arce S. Wenceslai, sed in media vrbe in domo, quæ Aula Regia hodieque dicitur, habitaret, ac omnibus promiscuè audientiam daret) & post mortem in ejus sinu duas venenatas sucalas apparuisse scripserunt, &c.* Verùm huic excusationi è diamento opponitur Epistola testis omni exceptione majoris Æneæ Sylvij, qui Regi ægrotanti personaliter adfuit, & anno sequenti summus Pontifex renuntiatus est. Sic enim ille habet: *Calamitatem illam lugubrem, deplorandamque Regis Ladislai mortem aliorum officio tuæ Dignationi innotuisse autumo. Ob quam rem pro tua ergà ipsum devotione jam plenè inveterata, incredibili te dolore affectum esse certum scio. Nunc autem vt è Praga, ad quam infausto totius Orbis auspicio cum Regia Celsitudine con-* Balbin. Epit. rer. Bohem lib. 5. cap. 5. Æn. Sylv. Epist. 318.

 cessi,

cessi, Viennam remigrassem, putavi mihi ad Te, de hac re aliquid scribendum esse. Conantem tamen id facere, suspiria, lacrymæ, & singultus ità impediunt, vt mihi ex ea morte conceptus dolor non modo revocari, sed augeri videatur. Quid autem in hac publica clade potissimum explicem nescio. Magna est varietas sermonum, quo genere mortis obierit. Ego verò, etsi scio, nemini prorsus me cedere opportere habitudine notitiæ hujusce rei, qui quam creberrimè apud Regem, etiam ægrotantem sum versatus; tamen silendum potiùs esse duco hoc tempore, quam loquendum; cùm sciam rem illam indies magis clarescere. An adolescentem Regem robustissimum, nullum prorsus vel doloris indicium sentientem, cum quo die Lunæ præeunte mortem vsque ad noctis horam tertiam, summâ, postremâ, & facili lætitiâ fui, triginta septem horarum intervallo, aliquod genus mortis naturalis prosternere potuisset; ante quem vel minimus quisque ex ejus familia; neque post eum vllus, etiam eorum, qui ægrotanti quotidie astitimus, aut aliorum quispiam minimæ sortis, hoc genere mortis interiit. Sed reprimam ego me, ne dolori nimium indulgere videar. Hæc Sylvius planè verosimilia de genere mortis: quibus etiam illa consentiunt apud Thomam Ebendorffer Canonicum Viennensem, qui tunc floruit: *Die 8 Junii* (Anno scilicet 1457.) *mane post solis ortum apparuit alter à prioris anni Cometes, qui per tres menses visus est. Rursum alius die 22. Novemb. qui nunquam amplius visus est, nisi tunc, colore sanguineo, sine cauda, flammante comâ, quem ipse Rex Ladislaus Pragæ contuitus est & sequenti die 23. Nov. inter quartam & quintam horam obiit. Sentiens se moriturum clam sacramenta impetravit, & accepto lumine in manus orans Dominicam orationem, inter illa verba,* sed libera nos à malo, *exspiravit. Post mortem oculi, nasus, lingua penitus denigrata: & in spina dorsi ingens nigra macula, venenum prodiderunt.* Quanta fuisset facturus Ladislaus pro augmento fidei Catholicæ satis ostendit maxima illa cum B. Joanne Capistrano Ord. Minorum contracta familiaritas, vt ipse B. Joannes ad Calixtum Papam III. hæc rescripserit: *Una cum Serenissimo Rege &c. Hæc verò quanta de benignitate, pietate, ac sanctitate T. B. nec non de ardenti desiderio, sancto voto, ac divina intentione mecum retulerit, aliàs enodabo &c.* Anno 1456. mense Septembris Ladislaus secundo Danubio in Hungariam defluxit, & ægrotantem B. Joannem invisit, Medicum suum ei assignans, & nullis sumptibus parcendum monuit, etsi integrum regnum exponi deberet, teste Joanne de Tagliacotio, apud Lucam Waddingum. Idem de Ladislao sensit Julianus Cardinalis S. Angeli datis literis ad B. Capistranum: *Serenissimus Dominus Rex fervorem non parvum Religionis habet.* Item: *Serenissimus Dom. Rex ferventissimus est in isto negotio, tantum quod exspectamus, quod erit alter David, & in innocentia sua purissima interficiet imbaptizatum Turcam Christianorum interfectorem &c.* Didacus de Lequile nuperus scriptor timidè quidem, sed tamen ex motivis non vanis audet Ladislao laudem Martyrii tribuere, cum ait: *Istud mortis genus num aliquam Martyrij speciem præseferat aliorum judicio submitto &c. Christiana hæc charitas salvandi Bohemorum animas, quam plurimis hæresibus Hussitarum perditas, adeò viguit in adolescentis Ladislai pectore, adeò pauco tempore soboleuit, vt pro ea vitam propriam contempserit. Non pavit Rex discrimina, Podiebradij, & Rochezanæ, è quorum nutibus tàm in rebus Politicis, quàm Religionis omne regnum ferè pendebat,*

Ebendorff. in hist. Austriac. MSS.

Luc. Wadding in Annal. Min.

Did. Lequil. de reb. Aust. P. 2. Excurs. 5. fol. 268.

ma-

machinamenta minimè formidavit. Vicit semetipsum pro Catholicæ ac Romanæ fidei sanctæque Apostolicæ sedis zelo, exposuit periculis vitam, quam dolo & fraude Hussitarum perdens summum meritum summâ mercede promeritum nactus est &c. Felix ergò obitus Ladislai, idcircò veraciter Regis, quià aliquo modo, & Martyris. Hæc ille, plura apud alios, quos Lector consulat.

IX. Addamus paucula de Heroidibus. *Guttha seu Juditha* Rudolphi I. Imperatoris filia Regina Bohemiæ vnà cum marito Wenceslao, quem multi ob vitæ integritatem sanctum appellant, altero post solennem Coronationem die fundavit Zbraslaviense Cœnobium pro Cisterciensibus, anno 1297. quo eodem decimoseptimo die, sive 18. Junij post suam Coronationem extincta est. Fuit, vt loquitur Balbinus, *Regina à prudentia, vitæ innocentia, & amore pauperum ab omnibus ævi illius scriptoribus commendata. Moriens vltimâ voluntate suâ literis expressâ, dotem suam omnem viduis, pupillis, & pauperibus transcripsit.* Balbin. rer. Bohem. Epit. lib. 2. c. 16. Lequile fol. 99.

X. *Richsa* seu Elisabetha Polona altera post Guttam Wenceslai conjunx quæ dein Rudolpho III. Austriaco Alberti I. Imperatoris filio nupsit, fundavit anno 1323. Cœnobium Monialium Cisterciensium Aulam Mariæ dictum propè Brunam Moraviæ, nunc Claustrum Reginæ appellant, vbi & sepulta est. Ab ea Hradecium vrbs nomen habet Reginohradecij, quod ibi ceu dotali sua vrbe magna ex parte habitarit cùm esset vidua. De ea paucis Balbinus: *Brunæ verò in Parthenone sacro, quem fundarat, inter Conversas, vitam sanctam sancto fine conclusit Regina Rixa seu Elisabeth anno* 1335. *quamvis eam Reginohradecij obiisse scripserit Weleslavinus.* Lequile cit. fol. 164. Balbin. Epit. rer. Bohem. lib. 3. c. 16.

XI. *Isabella* Aragonia Friderici Pulchri Cæsaris conjunx, præterquam quod vna cum marito Cartusiam Maurbacensem fundaverit ac dotaverit, Cœnobium etiam Minorum Viennæ largis proventibus auxit; ibique in Ecclesia S. Crucis in Sacello D. Ludovici quod fundaverat sepulta est. Obiit anno 1331. die 20. Julij. De hac Imperatrice Haselbachius proximus ad illa tempora scriptor: *Fridericus Cæsar è captivitate dimissus Viennam venit promissâ barbâ intonsus, &c. Gaudium populi est summum, præsertim verò Elisabethæ conjugis, quæ quoad maritus detinebatur in carcere, peregrinationibus, jejuniis, & fletibus se castigavit, vt penè visum perdiderit.* Marito præmortuam supponunt, qui tertiam illi conjugem tribuunt, sed credendum Haselbachio ferè coævo, & Guillimanni MSS. Laz. Vienn. lib. 3 fol. 92. Lequil. fol. 171. Tho Ebend. de Haselb. in hist. Austriac. MSS.

XII. *Virida* filia Barnabæ Ducis Mediolanensis vxor Leopoldi Austriaci cognomento militum gloria, qui ad Sempacum ab Helvetis cæsus occubuit, pientissima matrona in Clerum & Religiosos profusè munifica, viduitatis suæ annos potiori ex parte in Carniolia transegit, haud procul Sitticio Cisterciensium Cœnobio, cui summè addicta fuit, vt vix annum præterlabi pateretur, quo non aliquo singulari beneficio sibi Ordinem & Cœnobium illud obstringeret. Multa recensent fasti & chartophylacia domestica Sitticensium, apud quos demum etiam sepulturam sibi moriens delegit. Illata tumulo Sitticij ad cornu Evangelij summi altaris, vbi etiamnum ejus insignia visuntur. MSS. Sitticens.

XIII. *Blanca* filia Philippi Pulchri Francorum Regis, vxor Rudolphi Mitis Alberto I. Cæsare progeniti fundasse fertur Monasterium Minorum ad Laz. Vien. lib. 3.

Laz. Vienn. lib. 3. S. Crucem vt ponit Lazius; alij ab Ottocaro Bohemiæ Rege fundatum volunt, sed à Blanca & Rudolpho locupletatum. Contulit ad id Rudolphus duo millia librarum argenti. Eadem Blanca fundavit Viennæ Cænobium S. Claræ, quod Maur. fol. 112. Vienn. posteà Anna filia Friderici Pulchri Cæsaris anno 1336. absolvit, & Catharina Alberti III. Archiducis filia locupletavit. Hoc Cænobium demum anno 1530 post duo scilicet secula Ferdinandus I. Imp. Hospitali Civico assignavit, Clarissis ad S. Annam translatis, vbi prius peregrinorum erat receptaculum.

Gans in Gynæc. XIV. *Agnes* Austriaca Leopoldi Gloriosi filia vxor Boleslai Suidnicensium Ducis fundavit cum marito Cænobium S. Mariæ Magdalenæ. Lazius Agnetem hanc Catharinam vocat matrem filiæ Annæ, quæ posteà Carolo IV. Imperatori juncta fuit.

Beyrl. Thea. vit. hum. lit. R. Franc. Ganz. hist. Seraph. XV. *Margarita* Austriaca Maximiliani I. Imp. filia Ducissa Sabaudiæ Belgii gubernatrix anno 1518. fundavit Brugis in Flandria Cænobium Anuntiatarum, & anno 1524. Nivellæ in Brabantia Cænobium FF. Minorum sub titulo Immaculatæ Conceptionis, teste Gonzaga.

XVI. *Leonora* Imperatrix Ferdinandi II. Uxor, mariti exemplum secuta fundavit Viennæ prope rubeam Turrim Vestalibus Carmelitanis insigne Cænobium, in quo & ipsa aliquando vixit. Quin etiam aliud pro FF. Misericordiæ in suburbio Viennensi trans Danubium: ac denique tertium Camaldalensibus in monte Cetio seu Calenberg.

XVII. *Maria* Augusta Infans Hispaniæ, Ferdinandi III. conjunx, evocatis ex Hispania Benedictinis Reformatis novum Cænobium statuit antè portam Scotensem Viennæ dictum à monte serrato, junctis opibus cum marito. Aliud quoque extrà portam Carinthiacam sub monte Viennensi Patribus S. Francisci de Paula, vt ibidem Inscriptiones loqvuntur. Aliarum ex hac Augustissima familia Heroidum munificentiam in Ordines Religiosos, & Ecclesias narrabunt alii: nobis hæc raptim in manus & calamum inciderunt.

§. XII.

Ostenditur per Antithesim zelum Religionis Catholicæ & pietatem esse firmamenta Regnorum.

Arist. 7. Pol. cap. 8. Lactan. de Ira cap. 12. IN omni Republica vt agnovit Aristoteles: *Primum est curatio rerum divinarum* sine qua nec esse nec subsistere potest Respublica, vnde Lactantius aiebat: *Religio & timor DEI solus est, qui custodit hominum inter se Societatem.* Custodit eadem regna, & Imperia, imò magnis incrementis roborat. Audet enim gloriari Oratorum Princeps: *Romanos non calliditate aut robore, sed PIETATE ac* Cic. de arusp. respon. *RELIGIONE omnes gentes nationesque superasse.* Quantò id verius de Christianis, de Austriacis Principibus dixeris: cum viceversa neglectus Religionis, & veri cultus divini primum sit instrumentum, quo regna, & Imperia evertuntur. Euseb. hist. Eccles. lib. 9. c. 8. & 9. Sanè Constantinum Magnum Imperatorem non supplicantem Dæmonibus, sed veram fidem amplexum DEUS tantis terrenis implevit muneribus, quanta sperare nullus posset. Universum orbem Romanum vnus Augustus tenuit, & defendit in administrandis, & gerendis bellis victoriosissimus,

in

in opprimendis Tyrannis feliciſſimus, in bona ſenectute defunctus filios imperantes reliquit, felices quamdiu Catholicæ fidei aſſertores. Conſtantio in Arianam hæreſim lapſo imperium breve, & ſucceſſor Julianus Idololatra, nullum reliquit hæredem. Conſtans vitiis & criminibus indignum ſe reddidit, cui hæres contingeret. Ità Imperium ad alienos delatum. De Theodoſio Juniore Magni Theodoſij nepote ejuſque ſorore Pulcheria admirabilis pudicitiæ Virgine memorat Socrates, quòd Orientis Imperium multis annis adeò feliciter rexerint, vt cum illorum pietate Dei liberalitas certare videretur. Frequenter enim à copioſo hoſtium exercitu vndique circumſeſſis, vt ad reſiſtendum neque conſilio locus, neque totius Imperij vires ſufficere crederentur, Deus in cujus manu ſunt Imperia ſuprà fidem adfuit, & Theodoſio in vrbe precibus ad Deum intento, exercitu in campo præliante centum millia Saracenorum ab Angelis in Euphratem fluvium acta perjerunt. Juſtinianus ſenior quamdiu Catholicus fuit feliciter imperavit, ità vt Italiam, Africam, aliaſque multas Provincias Romano imperio reſtituerit: at vbi hæreticus factus eſt & edictum proponere voluit de ſua hæreſi recipienda, mox repentinâ morte ſublatus eſt. Heraclius dum eſſet Catholicus, præclariſſimam de Perſis victoriam retulit, & Crucem Dominicam recepit: ſed prolapſus in hæreſim Monothelitarum, in magna incidit infortunia, & in audito morbi genere extinctus eſt. Infinita ejuſmodi ſuppetunt in ſacris hiſtoriis. Verè dicebat Syneſius: *Pietas primam ſubſternatur fulcrum, & crepido, cui firmiter inſiſtat ſimulacrum Regni.* Et S. Leo ſcripſit Theodoſio Imperatori: *Tunc eſt optimus Regni veſtri ſtatus, quando ſempiternæ, & incommutabili Trinitati vnius Dei confeſſione ſervitur.*

Socrat. hiſt. lib. 7. c. 18.

Evagr lib. 4. cap. 16.

Joan. zonaſ. T. 3. Annal.

Syneſ. orat de regno.

S. Leo Papa Epiſt. 7.

Ad quæ videtur reſpexiſſe Author Theatri vitæ humanæ, dum aiebat: *Familiarum vnica baſis eſt pietas, quas impietas facilè evertit, vt patet olim in Cain, Gigantibus, Pharaone, Antiocho, Achab, & pluribus Imperatoribus, & Principibus. Cum econtrà familia Seth, Noë, Davidis, & ſimiles, pietate ergà Deum fultæ, permanſerint. Tales etiam fuere Conſtantini, Theodoſii, Caroli Magni, & alij, quorum pietatem avitam poſteritas tenuit: quam ſimul ac abiecerunt, abjecit eos Deus, nomenque eorum de terra abſtulit. Sanè ſi vlla vnquam ab ea virtute commendata fuit illuſtris proſapia, eſt ea, quæ nunc Chriſtianum orbem moderatur, & Chriſtianam Religionem tuetur* DOMUS AUSTRIACA; *quæ exhinc incrementum ſumpſit, & Imperiale diadema annis* 300. *defert, & porrò deferet, quamdiu in ea Principes, quales hactenus fuerunt,* PII, *Deo devoti, & ſancti, pro aris & templis eorundem, vitam & ſanguinem profundentes, hæreſum omnium acerrimi vindices, exempla virtutum, & modeſtiæ, magis amari, quàm timeri appetentes. Hinc benè ille*

Laur. Beyrl. Theat. vit. hum lit. F. fol. 19.

Te decet Imperium gens Auſtria, fortiter illo
Vſa diu.

II. Æquè congruent propoſito, quæ referemus. Regna de gente ingentem transferri ſacris oraculis edocemur. *Ipſe mutat tempora, & ætates, transfert Regna atque conſtituit.* Expertus id Balthaſſar Rex, quem Daniel corripiens aiebat. *Deus altiſſimus regnum, & magnificentiam, gloriam & honorem dedit Nabuchodonoſor patri tuo &c. Quando autem elevatum eſt cor ejus & ſpiritus illius confirmatus*

Dan. 2. 21.

Ibid. c. v. 18. & ſeqq.

firmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, & gloria ejus ablata est &c. Tu quoque filius ejus Baltassar non humiliasti cor tuum cùm scires hæc omnia: sed adversus Dominatorem cæli elevatus es: & vasa Domus ejus allata sunt coram te, & tu, & optimates tui, & vxores tuæ, & concubinæ tuæ vinum bibistis in eis &c. porrò Deum, qui habet statum tuum in manu sua, & omnes vias tuas, non glorificasti. Idcircò &c. Phares divisum est regnum tuum & datum est Medis & Persis. Ecce propter impietatem, propter vsurpationem rerum sacrarum, transfertur regnum à Balthassare, ad Medos, & Persas: vt sciant Reges, *quod dominetur excelsus super*
Dan. 4. *regnum hominum, & cuicunque voluerit dat illud.* Cui autem potiùs det, pio an
Psal. 106. impio? vtique pio, & sicut *contemptionem effundit super Principes*, impietati famulantes, ità vice versa benedictione temporali, regnique dilatatione remunerat pietatem.

III. Non attingam antiquos Hebræorum Reges: de Christianis sermo sit ad Christianos. Regnum Merovingorum duravit ab anno 448. quo regnare cæpit Meroveus, vsque ad annum 750. quo juxtà Adhelmum Pipinus inunctus est Rex à S. Bonifacio atq; ità stirps Merovingica explevit in Regno annos trecentos, & duos, quamvis longè antea defecerit, cum solo nomine Reges aliqui regnaverint, & per maiores Domus omnia gubernarentur. Sed quæ causa ablati ab his regni? Erchanbertus in suo Fragmento id insinuat vbi de Pipino Heristallo & Theodorico Rege Francorum agit; multos scilicet è regno Theodorici ob Tyrannidem Ebroini, & aliorum maiorum Domus profugos auxilium petiisse, in quorum gratiam Pipinus collecto exercitu contrà Theodoricum movit: *Theodoricus cùm audisset hostem in sui regni penetralibus commorantem exercitum congregat aciem contrà Pipinum construit &c. Pipinus ergò ad Theodoricum Legatos dirigit ea, quæ pacis sunt afferens, causas adventus sui indicat: scilicet ut pro Ecclesiis Dei apud illum intercederet, vt quòd iniqui Tyranni illis abstulerant, hoc in communi eorum eleemosyna reformaret, & profugis, qui fidem ipsius expetierant, justitiam de rebus ablatis facere deberet.* Ingens ex hoc apparet moderatio Pipini, & zelus Ecclesiæ defendendæ; econtrà Theodorici ignavia, qui re ad consiliarios suos remissa, faciles nimis aures præbuit Bertario maiori Domus: Nam vt ait idem author: *Bertharius more solito inito consilio pacem oblatam à Pipino dissipat &c. Intrepidus & præstantior consilio & armis Princeps Pipinus occurit, commissoque acerrimo prælio Theodoricus cum consiliario suo Bertario in fugam versus, cunctos optimates suos in ore gladii interemptos dereliquit. Pipinus igitur victor &c Theodoricum fugientem persequitur: ad Parisios vsque civitatem pervenit.* Regem ipsum cepit, relicto tamen ei Regio titulo, ipse omnem suscepit regni administrationem. Anno 690. vnde subdit Erchanbertus: igitur anno 691. *Pipinus singularem Francorum obtinuit principatum correctisque omnibus pravitatibus &c.* pacatissimè omnia disposuit, munificus in Ecclesias, oppressorum tutor, Christianæ insuper fidei zelosus propagator. Regni titulum, quo ipse abstinuit, nepos Pipinus eadem ex causa consecutus est. Nam cum Reges solis delitiis, & voluptatibus intenti curas serias negligerent, omniaque per maiores Domus gererentur, Zachariæ Papæ jussu Pipinus à S. Bonifacio, Archiepiscopo Moguntino

tino Rex Francorum inunctus est: qua de re Masenius: *Jam Childericus solo nomine Rex suburbano in agro delitescens, privatis vacabat delitiis semel in anno ad Maij Calendas jugo bobus tracto in publicum solitus prodire, nullâ re nisi intonsâ cæsarie spectabilis, tribunal conscendebat, solennia à populo vota ac dona accepturus: tum regni negotiis ad Proceres amandatis suum ipse repetens in latebris pingue otium, Maiori Domûs supremam administrationis pacisque, ac bellorum curam deferebat; ut alterius esse labor, alterius fructus honorq;, non æqua rerum sorte videretur.* Talis igitur regni fastidio, missi Romam Legati coronam Pipino impetrarunt. *Childericus verò cum uxore ad Monasticam disciplinam ablegati Merovingorum Regiam stirpem conclusere, ante mortem mundo sepulti, pietate non illaudatâ si tantum voluntariâ.* Masen. Epi. Treu. fol. 189. ex Mariano Scoto l. 3. Chron.

IV. Merovingæ stirpi successit Carrolinga per Carolum Magnum Pipini filium. hæc imperavit & regnavit in Francia ab anno 750. vsque ad annum 988. quo Hugo Capetus alterius stirpis Rex electus, & coronatus est. Atque ità penes Carolingos sceptrum Regium non mansit nisi annis 238. Qua de causa ab his sublatum est? Ottonem Frisingensem audiamus. *Sicut autem Merovingis deficientibus, ac Carolis succedentibus, regnum tamen mansit Francorum: sic & Carolis decedentibus ex alia familia seu lingua, in vno tamen regno Ottones subintroiere. Quæ varietas humanarum rerum defectum prodens, ab initio mundi vsque in præsentem diem alternatur. Sic in regno Ægyptiorum Pharaonibus successere Ptolomæi: in Romano quoque post familias Cæsarum multas & assiduas Regum successiones miserabiliter mutatas curiosus indagator inveniet. Et sic vt ex libro Regum habes, tàm ex Regum, quàm ex populi peccatis post quartam & quintam generationem decedentibus aliis alii successere, qui non solùm filios priorum non exaltarent: sed & plurimum affligerent, & delere cogitarent: vixque alicuius Regis semen diu stetisse in gloria sua invenis, excepto David, cui promissus est Christus.* Otto Frising. l. 6. cap. 17. Adhuc clarius in præsenti materia scribit Nussiensis Canonicus in Chronico Magno Belgij agens de Ludovico Imperatore filio Arnolphi Imperatoris: *In isto Ludovico incepit deficere progenies Caroli Magni in regno Germaniæ, & cessaverunt Franci imperare, cæperuntque tempore istius Ludovici Itali imperium arripere. Exemptum enim imperium à Francis fertur ad Italos, vt sentiunt Romani: quià Francigenæ non adjuvabant Romanam Ecclesiam.* Nussien. Canon Chron. magno Belg. ap. Pistor. fol. 73. Hoc quidem solùm de translato Romano Imperio à Francis, sed cur regnum ipsum Francorum à Carolingis ad Capetinos traductum, satis insinuat idem author cum Reges Carolingos *Simplices*, & *Ignavos* evasisse narrat, & Hugoni eximiam laudem pietatis attribuit: *Circà ista tempora* (nempe anno 988.) *fuit in Francia quidam mansuetus, ac Religionis, & Ecclesiarum amator, dictus Hugo Rex Francorum, qui in præcipuis solennitatibus quoties ad sanctum Dionysium Parisios veniebat, in choro cum Monachis stabat, & psallebat, ad vesperas, Matutinas, & ad Missam cappâ sericâ indutus, cum cantore chorum regebat: composuit etiam quosdam cantus &c. Erat idem Rex Eleemosynis deditus adeò, vt festis diebus cum exueret se vel indueret vestibus Regiis, si non aliud ad manum haberet, ipsas vestes pauperibus distribueret, nisi ex industria vestiarij egenos importunè petentes arcerent.* Idem f. 92. A qui

bus virtutibus pridem desciverant Carolingi. Et postremus quidem Ludovicus appellatus cognomento *Nihil faciens*, vulgò *Faineant*. De quo Bernardus du Haillan : *Quidam Ludovicum V. nomine vocaverunt Faineant, quod propter vitæ brevitatem tempus eum defecerit, ne aliquid memoratu dignum perpetraret.* Sed vnius anni tempus breve quidem est ad regnandum, non tamen ad benè agendum. Proinde melius ait Joannes de Serres : *Ludovicus V. vnum duntaxat regnavit annum : obiit sine hærede, sine amicis, sine monumento sui. Vocatus est per antonomasiam Faineant : quod nihil aliud boni fecerit, nisi quod meliori locum cessit.* Clarius exprimit causam translati Regni author Gestorum Ludovici VIII. Franco. Regis, qui factâ mentione Caroli Ducis *Lotharingiæ patrui Ludovici vltimi de genere Caroli Magni sine hærede defuncti, contrà quem Hugo Caputius regnum vsurpavit, & Aurelianis in carcere mori fecit, & vsque ad quem progenies Pipini, & Caroli Magni Imperatoris in regni potestate perseveravit &c.* addit deinde : *videtur illa regni translatio facta fuisse per Domini voluntatem. In gestis etiam Aquitanorum legitur, quod ideò Caroli progenies reprobata creditur, quod jam DEI gratiam negligens, Ecclesiarum potius neglectrix, quam erectrix videretur. Sed hoc DEI judicio relinquamus, qui tempora mutat, & transfert regna.* Hæc ille author, fortè Guillermus Brito, qui & Philippidem scripsit.

Bern. du Haill. in Ludov. V.

Serres in hist. Reg. Fr. ap. Alexan. Patric.

Vita Ludov. VIII. T. hist. Franc. edit. Pithoca væ fol. 297.

V. Non adducam hic Henricos, & Fridericos Romanæ sedi refractarios, & ob contumaciam aliaqua scelera anathemate percussos, quorum cum Imperio stirps pariter extincta est : non alia de causa id permittente aut ordinante DEO, quàm quod supremo fidei Orthodoxæ capiti debita negarent obsequia, Ecclesiasticam jurisdictionem invadarent, Sacra & prophana miscerent. Sapienter Moguntinus Elector in Comitiis Imperij cum Rudolphus I. renuntiatus est Imperator ad Principes verba faciens dixisse fertur de Friderico II. *Nihil eo Imperatore fortius, nihil bellicosius, aut animosius; & quamdiu fides pietasque constitit, etiam felicius fuit. Ubi ambitio invasit, divinique & humani juris contemptus, & pro religione Sacrorum omnium ludibrium transversum egere ; ibi verò omnia retrò fluere, bellis vniversa agitari : ipse in omnibus esse, moliri omnia, agere, versare, nihil procedere.* Palæologorum familia in Oriente imperavit, quamdiu Religionem Catholicam fovit, prolapsa in Græcum Schisma se pariter, & Imperium extinxit. Ultimus Palæologus Constantinus in Concilio Florentino ad vnitatem Romanæ Ecclesiæ aggregatus, neglectis paulò post Concilii decretis Constantinopolim, Imperium, vitam & posteritatem perdidit. Id observans Ribadeneira inquit : *Quamdiù in Græcia floruit Religio, tam diù floruit Imperium ; & Religione deficiente defecit quoque Imperium, in ejusque locum servitus, captivitas, strages, ruina, calamitas subintrarunt.* Addit deinde causam cur Livonia adempta sit Equitum Teutonicorum Ordini in hæc verba : Nostra ætate Livonia Provincia, *quæ militibus SANCTÆ MARIÆ, quos Teutonicos vocant, parebat, venit in potestatem*

Guill. Habspurg. lib. 6. cap. 4.

Ribaden. de Princ. Christia. l. 1. c. 20.

tem Moscovitarum anno post Christum natum 1558. *cum non multò ante à Catholica Religione defecisset, & Lutheranæ pravitatis incendio deflagrasset. Hungariam præterea & Transylvaniam hujus veritatis rectissimos testes habemus &c.* quià scilicet etiam istæ exclusâ Catholicâ fide, accisæ, diminutæ, & ingentia mala perpessæ sunt. De Philippo Pulchro Gallorum Rege, ipsi Galliæ scriptores recensent, quomodo vindicante Deo injurias sedi Apostolicæ illatas, intrà breve spatium temporis tota ejus posteritas extincta sit. Hic enim Bertrandum Gottho Archiepiscopum Burdegalensem subditum suum infami pacto interposito ad Pontificatum promovit, eidemque odiosâ DEO virisque bonis perversitate persuasit, vt sedem Apostolicam Avenionem transferret. In Bonifacium VIII. qui avum ejus S. Ludovicum canonizaverat, tantâ rabie flagravit, vt contra jus gentium Legatum ejus Episcopum Apameensem in carcerem compegerit: Bonifacium ipsum hæreseos infandorumque criminum accusatum (à quibus per Concilium plenum absolutus fuit) habitu Pontificali indutum, in thronoque sedentem ceperit Anagniæ; vbi manu ferrea ad sanguinis effusionem percussus & incarceratus, paulo post morbo ex captivitate, & animi ægritudine contracto Bonifacius expiravit. Nec morte ejus placatus Philippus etiam in cineres ejus sævire voluit, dum institit, vt acta ejus rescinderentur, & corpus ejus vt hæretici combureretur &c. Quæ latè Gaguinus, Platina, Joannes de Serres & alii narrant. Scipio du Pleix Gallus hæc de illo scripsit: *Hic Monarcha cùm à maiorum suorum zelo ergà Catholicam Religionem deflexisset, DEUS etiam suam ab eo gratiam ac benedictionem abstulit. Vehementer vindictæ cupidum adversus Bonifacium VIII. se exhibuit, cujus ne memoriæ quidem ac cineribus post fata parcere voluit. Excusari non potest ab extraordinariis exactionibus, quibus populum Clerumque Regni sui pressit. Sedem Apostolicam in Franciam traxit rationibus ductus Politicis, vt Religionem temporali statui haberet servientem.* Genebrardus scriptor item Gallicus de eodem, *Philippus Rex cujus operâ captus fuerat Bonifacius atque interierat DEO vnctum suum vlciscente, nunquam deinceps prosperè se habuit, vti ab aliquo Episcopo prædictum fuerat.* Certè cum invidendâ multis fæcunditate quatuor filios procreasset, statim stirps ejus radicitùs succisa est. Unde alius Anonymus Gallus: *Cælestis operis prodigium fuit, quod iste Ramus S. Ludovici in tot ramusculos diffusus, intrà* 23. *annos à morte Philippi Pulchri exaruerit.*

Scipio du Pleix in vit. Philippi

Genebr. in Chron.

Anon. ap. Patr. l. 2. cap. 20.

VI. Eodem spectat illa regnorum infelicitas, quam inducunt fœdera cum infidelibus pacta: non dico, quibus armistitia, vel pax confiniorum decernitur, sed quibus hostes fidei adversus fideles concitantur. Qua de re Alexander Patritius: *Nunquam fœdius nisi ab vno circiter seculo inter Francos fœdera cum infidelibus pacta sunt, nunquam acrius à DEO manifestiusque vindicata. Nam intrà paucos annos stirps ejus* (intellige Franciscum Gallorum Regem) *qui primus contracta cum Turcis ac Protestantibus belli contra Cæsarem Societate, posteris ad illa fœdera viam stravit, numerosissima profectò penitùs delata est: tantâ quidem DEI vlciscentis severitate vt vix vnus ex*

Alex. Patr. in Marte Gall. lib. 2. cap. 44.

posteris ejus inventus sit, quin violento fato fungeretur. Itaque primò filium natu majorem Franciscum gravissimè luxit, quod veneno sublatus ferebatur. Novennio post Carolus Aureliorum Rex filiorum alter pesti illudens, & illusus moritur. Ingressus enim vna cum Henrico fratre agricolæ domum, quam contagio infectam intellexerat, lusu juvenili ridere cœpit, & se & fratrem, quod pestiferam domum introissent. Simul ense in lectulum & culcitram emisso ludens, in fratrem excussas plumas volvebat. Itaque vis morbi dum à Medicis ignoratur, extinguitur. Tertius Francisci filius Henricus II. etiam Franciæ Rex, renovato cum Turcis & Hæreticis fædere, cum non esset nisi annorum triginta novem, imminuto regni decore, ærario exhausto pro hæreticis in Germania, quod multi reprehendebant, fragmento hastæ, in hastiludij celebritate, oculum per apertam galeam ad cerebrum vsque penetrante, vulnus accepit, & vomica inde emanante periit. Filios sustulit Henricus rarâ felicitate quinq; , sed nemo illorum prolem suam regni successorem vidit, DEO in filiis parentum fœdera persequente. Primus eorum Franciscus II. Franciæ Rex nonnisi sedecim menses imperavit. Anno ætatis 16. cum in morbum incidisset, Chirurgo, vt scribunt, Calvinistâ Ambrosio remedia veneni inficiente, & auribus vt volunt infundente, ex hac vita tollitur. Secundus Ludovicus Dux Aurelianensis infans moritur. Tertius Carolus Rex Galliæ illius nominis IX. cum necdum 25. ætatis annum attigisset, sine liberis nonsine veneni suspicione, mortuus est. Quartus Henricus III. Rex Franciæ gladio intra viscera adacto interemptus est. Quintus Hercules, postea Carolo Rege jubente, Franciscus dictus Dux Alensonius anno ætatis trigesimo, sanguine ex omnibus poris corporis erumpente sublatus. Sic stirps Valesia filiis per quam numerosa, venenis, gladio, sterilitate, brevissimo tempore, præmaturâ nece extincta est. Jam olim Deus fœdera cum impiis severè punivit. Josaphat Regi per Prophetam denuntiari curavit: *Quia habuisti fœdus cum Ochozia, percussit Dominus opera tua, contritæq; sunt naves, nec potuerunt ire in Tharsis.* Sic propter fœdera cum Turcis adversus Christianos percussa, Christianissimi non potuerunt habere diuturnos hæredes. Unde Pius Papa V. vt auctor fide dignus tradit: *Societatem Franciæ Regis cum Turcarum Rege damnavit, eam Franciæ labem dictitans.* Carolus de Bret Regi Francorum à Consiliis, illud fœdus asseruit: *esse manifestam impietatem, & neminem hoc in dubium posse revocare.* Sed de his satis. Maner interim veritas illa firma, & inconcussa, quod Pietas sit firmamentum regnorum, Impietas ruina, & eversio regnorum. Solidantur solia Principum Zelo fidei, ac pietate: *Hæc est genuina firmandi propagandiq; temporalis Regni ratio; quam quisquis constanter teneat; frementibus hominibus Deum inveniet defensorem, quisquis abjiciat, etiam faventibus, eversorem.* Hinc eleganter & piè Nazianzenus.

2. Paral. c. 61.

LeBret apud Patrit. cit. c. 32.

Auth. Phosphor. P. 1. c. 51. & Patrit. Mart. Gall. lib. 2. c. 21.

DEO favente nihil nocet invidia
Et non favente, nihil prodest labor.

Magnis hactenùs semper invidiæ tempestatibus jactata est Austriaca Domus, sed salva semper in portum evasit. Pressa sæpenumerò, nunquam oppressa. Crescit ex adversis. Stat contrà omnes impetus fortis, innixa fulcris inviolabilibus Zelo fidei, pietati, cultui SS. Eucharistiæ, devotioni ergà Deiparam Immaculatè Conceptam. Dicat nunc Author Phosphori: *Causa perpetuita-*

Auth. Phos. P. 1. c. 47.

tuitatis stemmatis Austriaci est Pietas, & concordia in Orthodoxa Religione. Dicat iterum: *Austriacos à summo Numine suscitatos protectosq; DEI vt essent dextera, qua Catholicæ Religionis antiqvus status, ac à JESU Christo per majorum manus ad nos manans veritas defenderetur, contráq; innumerabiles conjuratos hostes protegeretur; falsitas verò, mendacium, atq; impietas, hydræ nunquam qnietæ compescerentur: boni ac probi haberent, vbi tuto delitescerent: mali & improbi, quod horrerent ac reformidarent.* Et applaudimus. Vivat Austria!

Inq; animis hominum pompâ meliore triumphet. Claud. in Stilic.

Ità quippe meretur Augusta Domus semper *Catholica*, semper fidei Catholicæ vindex. & propagatrix: *In Hispania* (inquit Joannes Pistorius) *inter arma semper Catholica conservata, defensaq; Religio fuit, exstructis Monasteriis, &* Pistor To. 3. Hisp. Illustr. Præfat. *Templis, quæ supersunt, & gerendis contra fidei hostes perpetuis bellis. Hodie verò an vlla natio & ab hæresi liberior, & in fide Catholica Christi constantior? &c. Inde DEI in Regem & Regnum benevolentissima propensio, & in dilatando, longissiméq; per totum mundum proferendo Imperio concessa felicitas.* Hæc igitur vera causa Austriacæ potentiæ & felicitatis. Non fallit æterna veritas: *Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.* Joann 12. vers. 16. Expertus Rudolphus Magnus Austriadum Genearcha: *Ipse Domus Austriæ fundator auctor, & conditor, quam Cæsareæ dignitatis insignibus Divina Majestas auxit, & illustravit, præ cæteris omnibus omnis ævi familiis, & gentibus.* Guilliman. Habsp. lib. 6. cap. 4. Nulla à condito Romano Imperio familia tot dedit orbi Cæsares, quot Habspurgo-Austriaca. Nempe Zelus fidei & Pietas solidæ bases sunt Fortunæ Augustæ: his velut Cubo illa incubat non amplius in orbe volubilis, sed firmata. *O Austriam gentem! Numini dilectam, destinatam Imperijs!* Pallavic. in Rudolph. I.

Igneus est olli vigor, & CÆLESTIS ORIGO! Virg. 6. Æneid.

CAPUT X.

DECIMA PRÆROGATIVA

Habſpurgo-Auſtriaca magnitudo Faſtos implens.

NUllum vacui periculum eſt in Orbe, quem manu geſtant Imperatores Habſpurgo-Auſtriaci: totum enim explent, & ſucceſſivâ fœcunditate familias familiis, annos annis, dies diebus illigant; vt mirum omninò ſit poſſe in hoc orbe, aut Pomo Imperii locum invenire diſcordiam; niſi vetus illud prævaleret: *Inimici hominis domeſtici ejus.* Ferrum quod nobis Germanis copioſum natura dedit colendæ terræ, arcendis exteris hoſtibus in mutua vulnera, & internecionem acuimus! Eſſet inſuperabilis Germania, ſi ſuæ memor viveret potentiæ, ſi ſuo ſanguini noſſet parcere. Verùm, vt aiebat Ariſtoteles, *ità plerumque fit, vt dum mutuum inter ſe odium pertinaciter exercent Principes, vtrique ſubvertantur, tertio quopiam invadente.* Reflectite oculos fortes Germani in avitam virtutem, & gloriam, in ſanguinem, quem à proavis veſtris hauſiſtis. Vnus idemque penè eſt, qui totam percurrit Europam; omnes tingit familias: annon æqvum eſſet etiam vnum omnibus eſſe animum, vnum cor? quo velut clypeò ab omni alienorum hoſtium impetu ſecura conſiſteret non Germania ſolùm, ſed Hiſpania, Gallia, Italia: & vires ſuppeterent ad juratum Chriſtiani nominis Tyrannum in extremam Scythiam repellendum. Sed hæc aliàs: illud nunc vnum ponimus ob oculos, ſanguinem Habſpurgo-Auſtriacum per omnes Principales totius Europæ familias feliciter diffuſum jure ſuo poſtulare, vt membra capiti cohæreant, & proſcriptâ omni ſimultate, ac ambitione, invicem ſeſe complectantur familiæ, quas natura tam multiplici nexu colligavit. Præiverunt quidem in hoc labore alii: quos ego quidem hactenùs vidi Nicolaus Vernulæus conſcripto Diario Auſtriaco: Sigiſmundus à Birckhen, ſive Betulius in Additionibus ad Hiſtoriam Auſtriacam Joan. Jacobi Fuggeri, & Aſtronomus Tyrnavienſis in ſua Ephemeride anni 1676. ſed cùm in ijs obſervaſſem multa deeſſe, multa mendosè poſita, minus examinata, ex obviis authoribus decerpta, nonnulla etiam extranea, & impertinentia: ſtatui ex meis 20 annorum Adverſariis eadem recolligere, expendere, auctius & emendatius producere, aliorum denique ſubinde lapſus indicare, quo ſuus veritati ſit locus. Nolim tamen ſpondere, quòd nuſpiam cespitaverim; ſed nec vllus vnquam hoc ſcriptionis genus exercuerit ſine nævo. Nam ipſa quoque MSS. quibus plus fidimus, quàm impreſſis, ſuos ſæpè patiuntur manes, ab invicem diſcordant: & facilis eſt calami lapſus etiam attento ſcriptori. Multa peccant amanvenſes, multa Typographi, quibus contigit malus deſcriptor, negligens corrector, abſens author. Ipſi authores, quos allegamus variant, cum alius ſtylo novo alius veteris Calendarii vtitur, alius noctem præteritæ, alius poſteræ diei conjungit. Tentavimus multa conciliare, omnia non licuit. Curioſus lector patientiâ digerat, quod malè poſitum ſuſpicabitur. Interim vive glorioſa Auſtria, quæ annorum & ſeculorum Faſtos imples.

Ariſtot. de nat. animal. lib. 9. c. 12.

EPHE-

EPHEMERIS
HABSPURGO-AUSTRIACA.

JANUARIUS.

		ANNO.
I.	ALBERTUS II. Austriacus Imp. eligitur Rex Hungariæ, & eodem die cum conjuge coronatur. *Roo. Piesp. Cusp. Bonfin. Errat Mathenesius*, qui ponit anno 1435.	1438.
	Nascitur SIGISMUNDUS REX Poloniæ filius Casimiri ex Elisabetha Austriaca filia Alberti II. Imperatoris. *MS. Gans Virid. Fugger in Spec.*	1467.
	CHUNEGUNDIS Friderici IV. Imper: Austriaci filia nuptias celebrat Oeniponte cum Alberto sapiente Duce Bavariæ. *Joann. Gans in Gynæc. Strada. Eytzing.*	1467.
	Obiit JOANNES COMES Habspurgo Lauffenburgicus. *Guill. in Habspurg.*	1387.
	CAROLUS V. auspicatur regimen Provinciarum Belgij. *Jac. Fugger Calend.*	1515.
II.	CAROLUS ROBERTUS seu Carobertus Rudolphi I. Imperatoris Habspurgici ex Clementia filia nepos coronatur Rex Hungariæ. *Fugger Spec. fol.* 1405. *Gualter. To. 3. Chron.*	1310.
	Ater hic dies Romanis fuit, sed dum atros Mauros ex vniversa Bœtica profligat, & triumphans Granatam ingreditur candidum effecit FERDINANDUS REX Catholicus Caroli V. maternus avus. *Bucelin. p. 1. Nuclei. Astron. Tyrnau.*	1492.
III.	OBiit MARCUS VICECOMES Mediolanensis frater Viridæ Leopoldo Probo Archiduci nuptæ, quæ Sitticense Monasterium in Carniolia munificè dotavit, ibidem sepulta. *MSS. Sittic. Fugger.*	1382.
	Obiit HENRICUS EPISCOPUS Ultrajectinus & Wormatiensis filius Philippi Electoris Palatini ex Margareta Bavara nepte Margaretæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ. *Henning.*	1552.
	Obiit JOACHIMUS II. Elector Brandenburgicus pronepos Annæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ Ducissæ Saxoniæ, cujus vxor Hedwigis Polona neptis Elisabethæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning. Geneal. P. 2. Germ. f.* 211.	1571.
IV.	MAXIMILIANUS I. Imp. Aldenardam vrbem Flandriæ, noctu arce conscensa, sine sanguine in potestatem redigit. *Roo.*	1484.
	Nascitur CATHARINA RENEA filia Caroli Archiducis Græcensis. *MSS. Græc. Menlij Continua. Fugger. Gans Virid.*	1576.
	Obiit ELISABETH LANDGRAVIA Hassiæ avia Philippi Ludovici Palatini Rheni Bipontini, qui fuit gener Mariæ Austriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ Ducissæ Cliviæ. *Henning. P. 1. Germ.*	1563.

FER-

		ANNO
V.	FERDINANDUS I. Auſtriacus eligitur Rex Romanorum Coloniæ. *Bellus Bunting. Bucelin. Maten. Pieſp.*	1531.
	Naſcitur LEOPOLDUS WILHEMUS Archidux Auſtriæ filius Ferdinandi II. Imp. Gubernator Belgij *MSS. Græc. Gans.* In ſequentem diem malè reponunt. *Ebinger, Mateneſius, Fugger.*	1614.
	CAROLUS V. IMP. reſtituit in integrum Abbatem Rothenſem Ord. Præmonſtrat. in Suevia exulem per Smalcadicas turbas. *Bruſch.*	1547.
	CAROLUS PUGNAX DUX Burgundiæ Maximiliani I. Imp. Auſtriaci ſocer occumbit in prælio ad Nancæum. *Fugger fol.* 843. *Lambec. Bibl. lib.* 2. *fol.* 709. alij ponunt die 7. vt *Gualter.* & *die* 6. *vt Fugger in Calend.*	1477.
	Obiit GULIELMUS DUX Cliviæ & Juliaci gener Ferdinandi I. Regis Roman. maritus Mariæ Auſtriacæ. *Fugger. Henninges P.* 2. *fol.* 368.	1592.
VI.	CAROLUS V. Imperator in Comitiis Wormatiæ celebratis proſcribit Lutheri dogma. *Roo. Bucel.*	1521.
	Naſcitur MARIA-ANNA-JOSEPHA Palatina Rheni Neoburgica ſoror Imperatricis Auguſtæ Eleonoræ Magdalenæ Leopoldi Auguſti conjugis. *Sigiſmund. Retul.*	1656.
	Obiit DIONYSIUS REX Portugalliæ maritus S. Eliſabethæ, cujus ex fratre neptis alia Eliſabetha nupta fuit Friderico Pulchro Cæſari Auſtriaco. Vixit annos 84. rexit annos 46. Fundavit Ordinem Equitum Chriſti Academiam Conimbricæ, & Ciſtertienſibus Monialibus Cœnobium. *Vaſconcel.*	1325.
	Obiit JOANNES CASIMIRUS Comes Palatinus pronepos Chunegundis Auſtriacæ Duciſſæ Bavariæ, ex matre Maria Brandeburgica. *Henning. P.* 1.	1592.
	LUDOVICUS BAVARUS Romæ coronatur Imperator à Joanne Papa XXII. fuit filius Mathildis Habſpurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ, & Ludovici Severi Ducis Bavariæ. *Aventin. Sleidan.*	1328.
	RUPERTUS Imp. Socer Friderici ſenioris Archiducis Tyrolenſium Principis coronatur Coloniæ Rex Romanorum. *Tritbem.*	1401.
	SIGISMUNDUS Imp. Socer Alberti II. Imp. Auſtriaci Wratislaviæ in ſeditioſos ſeverè animadvertit. *Æneas Sylv.*	1420.
VII.	RUDOLPHUS I. Imp. Habſpurgicus privilegiis auget Cœnobium Monialium Godenzellenſium. *Gaſp. Bruſch. de Monaſt.*	1283.
	FRIDERICUS III. Archidux Auſtriæ eligitur Rex Romanorum Francofordiæ vnanimi conſenſu Electorum. *Haſelbach. MS. Gundeſing. MS.*	1440.
	Naſcitur HELENA Auſtriaca Ferdinandi I. Imp. filia horâ octavâ veſpertinâ, baptizata à D. Georgio Fierenpeck, Sacellano Aulico. *MS. Græc. Gans Gynæc. Fug. Calend.*	1543.

Naſci-

Naſcitur EBERHARDUS Dux Wirtenbergicus filii Chriſtophori pronepos Chunegundis Auſtriacæ & Alberti Bojorui Ducis. *Henning. P. 1.*

Obit JOANNES filius Joannis III. Portugalliæ Regis, & Catharinæ Auſtriacæ Philippi I. Regis Hiſpan. filiæ, maritus Joann: Caroli V. Imperatoris filiæ. *Vaſconcell.* alij id referunt ad 2. hujus, v *Henniges & Fugger.*

MARGARITA Caroli V. Cæſaris Naturalis filia viduatu marito Alexandro Duce Urbini. *Fug. Calend.*

VIII. MATTHIAS Imperator per Joannem Godefridum Episc pum Bambergenſem obedientiam præſtat Paulo Papæ V *Ciacon. in vita Pauli V. fol.* 1945.

Obit BEATRIX ſoror Iſabellæ Luſitanæ conjugis Caroli V Imperatoris. *Fug. Calend.*

Obit MARIA neptis Caroli Marchionis Badenſis & Cath rinæ Auſtriacæ Erneſti Archiducis filiæ, Abbatiſſa Lucidæ Valli *Henning P. 1.*

ALEXANDER MEDICÆUS Caroli V. gener occid tur à Laurentio Medicæo. *Vernulæ. Lequile. P.* 3.

IX. PHILIPPUS Bonus Dux Burgundiæ avus Mariæ Imperatr cis Maximiliani I. conjugis Ordinem Aurei Velleris inſtitui *Vernulæus Diario. Fugger Calend. ſeq. die fol.* 447. priore anno ponit Sent vani.

CAROLI V. Imp. quondam Præceptor HADRIANUS el gitur ſummus Pontifex. *Vernulæ.*

MAURITIUS Elector Saxoniæ pronepos Margaritæ Au ſtriacæ Friderici IV. Imperatoris Sororis nuptias celebrat cum Ag nete filia Philippi Haſſiæ Landgravij pronepte Eliſabethæ Auſtria cæ Alberti II. Cæſaris filiæ. *Henning. P. 2. fol. 22. Gualt. To. 3. Chron.*

X. CONRADUS Habſpurgicus Bertholdi II. filius Dux Zarin giæ obit, ſepeliturque ad S. Petri Harcyniæ. *Guillim. lib. 5. Hab ſpurg. fol.* 208. *Otto Friſing. Gebuilber.*

Naſcitur MARGARITA Auſtriaca filia Maximiliani I. Im peratoris. *Pieſſord. Gans. Roo. Ebing.* Alij 21. Octobris, vt *Vernulæ.* & an no 1482. alij anno 1448. vt *Strada*, ſed per errorem.

Eadem MARGARITA nubit Joanni filio Ferdinandi Re gis Catholici. *Vernulæ.*

CAROLUS V. Imp. Sponſalia celebrat cum Iſabella Luſi tana. *Vernulæ. Gualter. Chron. Aug.*

Naſcitur MAURITIUS Dux Sabaudiæ, ex Catharina Au ſtriaca filia Caroli Emanuelis. *Bucelin.*

ANNO.

XI. FERDINANDUS I. Imperator Coronatur Rex Romanorum Aquifgrani. *Piesford. Maten. Ebing. Bellus.* 1531.

Obit MAGDALENA Marchioniffa Brandeburgica neptis Elifabethæ Auftriacæ ex Alberto II. Imperatore. *Henning. P. 2. Germ. fol. 22.* 1534.

Obit etiam Magdalenæ frater Joannes Dux Saxoniæ fepultus Mifnæ. *Henning. cit.* 1537.

MARIA filia Julij Ducis Brunfuicenfis & Lunæburgenfis ex Hedwige Brandeburgica pronepte Elifabethæ Auftriacæ Reginæ Poloniæ, nubit Francifco Duci Saxon. infer. *Henning.* 1582.

XII. OBit MAXIMILIANUS I. Imperator Auftriacus, poft noctem mediam hora 3. Welfij Auftriæ Superioris fepultus dein Neoftadij in Sacello S. Georgij. Inteftina condita funt Lincij in æde Parochiali. *Cuspin. Strada. Eytzing. Reo. Piesford.* Vixit annos 59. m. 9. d. 21. imperavit an. 32. m. 11. 1519.

Madriti coram CAROLO V. Imperatore agitur de liberatione Francifci Gallorum Regis captivi. *Vernulæ.* 1525.

XIII. OBit HENRICUS primus Dux Auftriæ filius S. Leopoldi Viennæ, ex cafu equi in glacie, vel in ludo militari, vt alij volunt læfus. *Thomas Haſelbach. MS.* defunctum Idibus Januarij fcribit & fepultum 18. Cal. Feb. Errant ergo *Fugger & Aftron. Tyrnavien.* alter anno 1172. alter 1174. & die 1. Febr. defunctum, afferendo. De an. 1177. confentiunt *MS. Chron. Viennenf. Fundatio Scoto. Vienn. Haſelbachius MS. Chronogr. Auguftenf. apud Freberum.* Et habuit antiquitus anniverfarium apud Scotenfes hac eadem die vt *libellus Fundationis* impreffus teftatur. 1177.

FRIDERICUS III. quem alij fecundum fcribunt cognomento Pulcher Imperator Auftriacus obit in arce Guttenftein, & fepelitur Maurbaci in Cartufia fuæ fundationis. *Gans. Cuspin. Lazius. Suitz.* 1330.

Nafcitur MARIA ANNA filia Ferdinandi II. Imperatoris Græcij Styrorum circa horam 2. matutinam. *Stra. Ebing. MS. Græc.* alij habent die 23. Januarij, fed erroneè. Nupta dein fuit Maximiliano Duci Bavar. 1610.

Obit FERDINANDUS JOSEPHUS Wenceslaus Archidux filiolus Leopoldi Imp. *MS. Adverf.* 1668.

XIV. NAfcitur CATHARINA filia Philippi I. Auftriaci Regis Hifpaniæ Turrecrematæ. *Gans. Piesf.* 1507.

Nafcitur CAROLUS EMANUEL I. Dux Sabaudiæ futurus maritus Catharinæ Auftriacæ Philippi II. Regis filiæ. *Vern. Jac. Fug.* 1561.

Obit MARGARETA Badenfis Abbatiffa in Liechtenthall filia Catharinæ Auftriacæ Ernefti Archiducis filiæ. *Gans Virid. Henning. P. 1. fol. 240.*

FER-

ANNO.

XV. HENRICUS I. Dux Austriæ filius S. Leopoldi sepelitur apud Scotenses Viennæ in sua fundatione in medio templi S. Gregorij Papæ. *Thomas Haselbach. MS.* Alij ponunt 1. Febr. obitum, vt *Calvisius.* Alij anno 1172. vt *Bellus*, sed erroneè quia MSS. omnia in anno conveniunt. 1177.

Obit CATHARINA Austriaca Ducissa Calabriæ, Alberti I. Imperatoris filia sepulta Neapoli in templo D. Laurentij. *Lucas Wadding. in Annal. Min. ex Epitaphio.* Alij malè ponunt. 24. Februarij, alij 15. Augusti, alij anno 1313. vnde corrigendi *Haselbachius, qui die 24. Februarij, & Fugger 15. Augusti Anno 1313. & Lazius Anno 1324.* defunctam scripserunt. 1323.

Nascitur PHILIPPUS Audax Dux Burgundiæ Socer Leopoldi IV. Archiducis Austriæ. *Jacobus Fugger in Tab. fol.* 843. 1341.

Nascitur CATHARINA Badensis ex Catharina filia Ernesti Archiducis, & Carolo I. Marchione Badensi. *Henningius. P. 1. fol.* 240. 1448.

MAXIMILIANUS I. Imp. restituit Venetis civitatem Veronam. *Jac. Fug. Cal.* 1513.

XVI. OBit FERDINANDUS Catholicus Caroli V. avus maternus. *Vernulæ. in Diar. Gualter.* 1416.

Obit FRIDERICUS Austriacus filius Maximiliani II. Imperatoris infantulus Oeniponti. Alij ponunt die sequenti, sed malè. Sepelitur in Cœnobio Stambsiano. *MS. Græc. Strad. Geneal. Ebing.* 1563.

Nascitur JACOBA Marchionissa Badensis proneptis Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imperatoris filiæ. *Henning. P. 1. fol.* 242. 1558.

XVII. CAROLUS V. resignat filio Philippo omnia regna Bruxellis. *Vernulæ.* 1556.

Nascitur ANNA CATHARINA filia Gulielmi Ducis Mantuæ ex Eleonora Ferdinandi I. Jmp. filia, quæ dein avunculo suo nupsit. *Lequil. de reb. Austr.* 1566.

Nascitur MARIA ANNA filia Philippi IV. Regis Hispaniæ. *Gans in Viridar.* 1636.

Obit BARBARA Ducissa Saxoniæ filia Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Jmp. nata. *Gans in Arboret. Fug. in Spec. pridie posuit Bucelinus.* 1534.

Obit OTHO LANDGRAVIUS Hassiæ filius Henrici, nepos Mathildis Habspurgicæ pronepos Rudolphi I. Cæsaris. *Henning. P. 1. fol.* 125. 1329.

FERDINANDUS *II.* Jmperator secundâ sponsalia celebrat Mantuæ cum Leonora Mantuana. *Vernul. Lequile.* 1622.

ANNO

XVIII. NAscitur MARIA filia Henrici VIII. Regis Angliæ postea Philippi II. Regis Hispan. vxor. *Jac. Fugger.* 1517.

FERDINANDUS I. Imp. confirmat Christophoro Episcopo Labacensi Jus patronatus Parochiæ Crainburgensis, quod jam ante 20. annos contulerat Maximilianus. *MSS. Oberburg.* 1529.

MATTHIAS ARCHIDUX Austriæ, qui postea Imperator, Bruxellæ Prorex Belgij inauguratur. *Vernulæus. Astrolog. Tyrnau.* 1578.

XIX. FERDINANDUS I. Rex Hungariæ proscribit publico diplomate Joannem Szepusiensem regni invasorem, & eodem die Mariam sororem declarat suam in regno locumtenentem, & Vicariam. *MSS. Episc. Labac.* 1527.

Obit ISABELLA filia Philippi I. Regis Hispaniæ vxor Christiani II. Regis Daniæ, Gandavi in Belgio, ibidemque sepelitur apud Prædicatores. *Piesp. Matenes. Gans. Fugger in Spec.* 1525.

Obit ANNA MARIA Austriaca filia Philippi III. Regis Hispaniæ vxor Ludovici XIII. Regis Franciæ. *Jacobus Fugger. MSS. Adversar.* 1666.

XX. NAscitur SEBASTIANUS REX Portugalliæ filius Joannis IV. ex Joanna Austriaca Caroli V. filia. *Vasconcell. in Anacephal.* vnde fallitur *Vernulæus*, qui id refert die 22. & post eum *Astron. Tyrnau.* 1555.

Obit MARGARETA filia Julij Ducis Brunsuicensis, Lunæburg. ex Hedwige Brandeburgica pronepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.* 1580.

RUDOLPHUS II. Imperator Austriacus obit Pragæ, & ibidem sepelitur in templo S. Viti, die 1. Octob. regali pompa. Unde errant qui 10. Januarij vt *Strada in Cæs.* vel 10. Feb. vt *Ebing.* defunctum scribunt, nisi intelligant stylo veteri. Vixit annos 60. mens. 7. dies 2. non vti alij habent annos 59. mens. 6. dies 2. 1612.

XXI. OBit LUDOVICUS REX Germaniæ nepos Ludovici Pij Imperatoris. *Henning. Gualter.* 882.

Obit FRIDERICUS IV. Burggravius Norimbergensis abnepos Elisabethæ Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. Sororis, & Maritus Ingelburgæ Bavaræ, quæ fuit proneptis Rudolphi Imperatoris ex Mechtilde filia nupta Ludovico Severo Bavaro. *Henn. P. 2. f. 203.* 1371.

Obiit WOLFGANGUS DUX Saxoniæ nepos Elisabethæ Austriacæ pronepos Albert II. Imper. ex Barbara Ducissa Saxoniæ. *Henning. P. 2. f. 22.* 1499.

MARIA AUSTRIACA Hispana Ferdinandi III. Imper. vxor coronatur Imperatrix. *Henricus Oraeus.* aliàs MS. habet 7. Januarij. 1637.

XXII. OBit RUDOLPHUS COMES Habspurgo-Lauffenbergicus Montpelieri. *Gebvil. Vernula.* 1314.

Obit

Obit *FRANCISCUS THOMAS* Dux Sabaudiæ, filius Caroli Emanuelis ex Catharina Austriaca. *Fugger.* ANNO. 1556.

CAROLUS DUX Lotharingiæ cognatus Austriacis per sororem Renatam Ducissam Bavariæ, celebrat nuptias cum Claudia Henrici II. Regis Franciæ filia. *Henning. P. 1.* 1558.

Nascitur *MARIA* filia Alberti-Friderici Ducis Borussiæ ex Eleonora Juliacensi Gulielmi Ducis & Mariæ Austriacæ filia. *Henning.* 1579.

Obit *ELISABETHA* Austriaca *REGINA* Franciæ Caroli IX. vidua inter 11. & 12. noctis, cum opinione sanctitatis Viennæ Austriæ. Sepulta ibidem in Ecclesia S. Mariæ de Angelis apud Clarissas suæ fundationis die 10. Februarij. *MS. Piesp. Maten. Ebing. Gans in Gynæc.* alibi verò in viridario posuit obitum 15. Jan. *Strada mense Martio* per errorem. Vixit annos 37. Menses 8. dies 7. horas 7. vt nonnemo supputavit MS. 1592.

XXIII. Nascitur *SOPHIA* Ducissa Lignicensis filia Georgii Pii Brandeburgici, qui fuit nepos Elisabethæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ. *Gualter. Henning. P. 2. f. 215.* 1535.

Obit *JOANNES* Sapiens Marchio Brandeburgicus frater Joachimi, cui nupta fuit Hedwigis Polona neptis Elisabethæ Austriacæ præmemoratæ. *Henn. f.* 210. aliàs 13. Januarij. secundum diversum stylum Calendarij. 1571.

XXIV. Nascitur *JOANNA AUSTRIACA* Ferdinandi I. Imp. filia Pragæ hora 8. vespertina, è sacro fonte levata à duce Teschinensi & Henrico Plau Bohemiæ Cancellario. *Eytz. Strada. MS. Piesp.* 1547.

PHILIPPUS II. Austriacus Rex Hisp. Sponsalia celebrat Matriti cum Anna Austriaca Maximiliani II. Imp. filia. *Gans Arboret.* 1570.

SIGISMUNDUS Polonus Casimiri & Elisabethæ Austriacæ filius coronatur Rex Poloniæ. *Gans. Lequil.* 1507.

Funus *MAXIMILIANI I.* Imperatoris Welsio defertur Viennam. Exequiæ celebrantur in æde Cathedrali S. Stephani. Post triduum defertur Neostadium vbi in sacello arcis sub ara D. Georgii conditur, ità vt sacerdos celebrans ejus pectori insistat, provt ipse vivens mandaverat. *Cuspinian. Eytzing. Eder.* 1519.

Obit *FERDINANDUS ARCHIDUX* Tyrolensium Princeps Ferdinandi I. Imp. filius Oeniponti, & sepelitur juxta priorem conjugem Philippinam apud Franciscanos in sacello B. V. sine macula Conceptæ. *Lequile. MS. Græc. Reymund. Fugger. Wurstbain. Matenes.* Sed *Gans posuit 4. Decemb. in Gynæceo.* Credo *Lequili* quià scripsit in loco quo sepultus est Ferdinandus. 1595.

MAXIMILIANUS ARCHIDUX filius Maximiliani *II.* Imperatoris electus Rex Poloniæ capitur à Polonis. *Jac. Fugger.* 1588.

		ANNO.
XXV	NAscitur *MARGARITA AUSTRIACA* Maximiliani II. Cæsaris filia Viennæ circà 11, noctis. *MS. Eytz. Gans. Strada. Piesp.* Eodem die post 17. annos facta sanctimonialis Madriti, Princeps omnium virtutum exemplar. *MS. Ebing. Matenes.*	1567.
	Obit in carcere *CHRISTIANUS II.* Daniæ Rex maritus Isabellæ *A*ustriacæ Philippi I. Regis Hispani filiæ post captivitatem 26. annorum *Fugger in spec. Henning. P. 2. f.* 274.	1559.
XXVI.	FERDINANDUS I. Imperator innovat, & confirmat immunitates & privilegia Episcopatus & Capituli Labacensis expedito diplomate Viennæ. *MS. Labac.*	1530.
	Obit *HENRICUS VIII.* Rex Angliæ socer Philippi *II. A*ustriaci Regis Hispan. *Vernulæ. Astron. Tyrnau. Sentivani.*	1546.
	Nascitur *ADOLPHUS* filius Friderici I. Regis Daniæ ex Sophia nepte Elisabethæ *A*ustriacæ Reginæ Poloniæ *A*lberti *II.* Imper. filiæ. *Henning. P. 2. f.* 278. Habuit vxorem Christinam filiam Philippi Landgravij Hassiæ proneptem ejusdem Elisabethæ *A*ustriacæ. *Henn. P. 1. f.* 127.	1527.
	LEOPOLDUS Imperator auspicatur regimen *A*ustriæ. *Jac. Fugger.*	1655.
XXVII.	OBit *ANNA* Vxor Ferdinandi *I.* Imperatoris *A*ustriaci. Pragæ ex partu filiæ Joannæ. *MS. Ilstuanf. Eder. Bucelin.* Sepulta Pragæ in Cathadrali S. Viti. *Strada.*	1547.
	FRIDERICUS Dux Saxoniæ nepos Elisabethæ *A*ustriacæ ex Barbara Polona, nuptias celebrat cum Elisabetha Mansfeldica, & post mensem obit. *Henninges P. 2. fol.* 22.	1539.
	Obit SOPHIA Lignicensis vxor prior Joannis-Georgij Elect. Brandeburgici, proneptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ *A*lberti *II.* Imperatoris filiæ. *Henning.*	1546.
	Eadem die nascitur *JOACHIMUS FRIDERICUS*, jam dicti Joannis-Georgii & Sophiæ Lignicensis filius, ex cujus partu mater obit. *Henning.*	1546.
	Obit *CAROLUS* Josephus *A*rchidux Ferdinandi *III.* Imperat: ex Leopoldina filius Lincii sup. *A*ustriæ. *Fugger.*	1664.
XXVIII.	OBit *OTTO III.* Imperator nepos *A*delheydis Habspurgo-Burgundæ. *Henning. P. 2. f.* 5.	1002.
	FERDINANDUS II. Imperat. *A*ustriacus inauguratur Dux Carinthiæ. *Vernulæ. Jac. Stanzens.*	1597.
	Obit *ELEONORA* Archidux filia Caroli Græcensis Halæ in Domo Virginum: ibidem sepulta in templo B. Virginis ante altare SS. Trinitatis. *Gans.* Vixit annos 37. menses 4. diem 1. MS.	1620.
XXIX.	ALBERTUS I. Imperator nuptias celebrat cum Elisabetha filia Meinardi Tyrolensis. *Guillim. MS. apud Lequile P. 3. f.* 77. idque Augustæ factum in Comitiis Imperii. XXX.	1282.

Obit *ELISABETHA* filia Caroli Archiducis Græcii hora 7. vespertina. *Gans. Fytz. & MS.* errant, qui ponunt anno 1580. *Pieſſ. & Ebing.* ſepulta in Cænobio Seccovienſi. ANNO. 1586.

XXX. NAſcitur *PHILIPPUS BONUS* Dux Burgundiæ avus Mariæ nuptæ Maximiliano I. Imperatori. *Jac. Fugger. f.* 843. 1396.

Naſcitur ex Anna Auſtriaca Ferdinandi I. Imp. filia Alberto *III.* Duci Bavariæ filius *FERDINANDUS.* vt habet *Fugger* alii ponunt pridie. *Henning. verò Calend. Febr. Lequile 6. Feb.* 1550.

Idem *FERDINANDUS* Bavarus die ſuo natali poſt annos 58. moritur author Comitum de Wartenberg. *Henning.* 1608.

ERNESTUS ARCHIDUX Auſtriæ ſuſcipit Belgii gubernatienem, fuit filius Maximiliani *II.* Imperatoris. *Vernulæ. Aſtrono. Tyrn.* 1594.

JOANNES AUSTRIACUS Ordinum Belgij copias ad Nivellam profligat. *Bucholtz. Schmid.* 1568.

XXXI. HENRICUS Infans Portugalliæ naſcitur Olyſſipone, fuit frater Iſabellæ Carolo V. Auſtriaco nuptæ, dein Cardinalis. *Vaſconcell. Oldoin.* Vnde errat Petramellarius, qui anno 1502 natum ſcripſit. 1512.

Idem *HENRICUS* poſt 68. annos eadem die obit Almerini. Sepultus in templo Bethlemitico inter cæteros Reges. *Vaſconcell. Jac. Fugger.* 1580.

PHILIPPUS II. Rex Catholicus nuptias celebrat cum Eliſabetha Valeſia Caracæ in Carpentanis. *Vernulæus. Alii ponunt 5. Julij, vt Gualt.* 1560.

FEBRUARIUS.

I. MECHTILDIS RUDOLPHI I. Habſpurgici Imperatoris filia viduatur marito Duce Bavar. Ludovico ſevero *Henning. P.* 1 1294.

Obit *ZDENA* vel *SIDONIA* vxor Alberti animoſi Ducis Saxoniæ filii Friderici Placidi Electoris ex Margareta Auſtriaca geniti, & ſepelitur Miſnæ. *Henn. P.* 2. 1510.

JOANNES prudens Marchio Brandeburgicus pronepos Annæ Auſtriacæ Alberti *II.* Imperatoris filiæ Duciſſæ Saxoniæ ſepelitur Chruſtini. *Hennin. P.* 2. *Germ.* 1571.

Naſcitur *MARIA* filia Caroli Emanuelis Ducis Sabaudiæ ex Catharina Auſtriaca Philippi III. Regis Hiſpaniæ ſorore. *Jac. Fugger. Cal.* 1594.

PHILIPPO III. Regi ordines Luſitaniæ homagium præſtant *Vernulæ.* 1583.

ALBERTUS Archidux Auſtriæ Maximiliani II. Imperatoris filius Belgium gubernaturus ſolenniter Bruxellas ingreditur. *Calviſius. Schmid.* 1596.

Naſcitur *MARIA* Philippi III. Auſtriaci Regis filia Vallifoleti. *Strada. Pieſſerd. Ebing.* 1603.

II.

		ANNO.
II.	PRincipes Germaniæ conveniunt ad *ALBERTUM Auſtriæ* Ducem & fœdus ineunt contrà *A*dolphum Naſſovium Imperat. *Tritbem. Calviſ.*	1298.
	GUNTHERUS Comes Schwartzenburgicus gener Friderici Pulchri Cæſaris Auſtriaci eligitur Rex Romanorum contrà Carolum IV. Lucelburgicum. *Henning. P. 1.*	1349.
	Obit *JOANNES* Epiſcopus Ratisbonenſis filius Philippi Electoris Palatini ex Margarita Bavara nepte Margaritæ *A*uſtriacæ Erneſti Archiducis filiæ Dueiſſæ Saxoniæ. *Henning. P. 1.*	1538.
	MARIA Imperatrix per Legatum ſuſcipit è baptiſmo Mariam filiam Caroli IX. Regis Franciæ ex Eliſabetha *A*uſtriaca ſua filia natam. *Vernulæ.*	1573.
	FERDINANDUS II. Imperator *A*uſtriacus celebrat ſecundas nuptias cum Leonora Mantuana Oeniponti. *MS. Græcenſ.* *A*liàs *Anonymus & Fugger ponunt 4. Feb. & Comes de Brandis 3. Feb.*	1622.
III.	OBit *HENRICUS* Dux *A*uſtriæ filius *A*lberti I. Cæſaris Muræponti feria 3. poſt Purificationem B. V. vt habet *MS. Chron. Vien. & Thomas Ebendorff.* Unde errant alii cum *Lazio*, qui ponunt ad Bulcam Auſtriæ, quià eſt Brugka Styriæ idem quod Muræpontum. Sepultus primum Græcii, deinde translatus in Ergoviam ad Campum Regium ab Eliſabetha vxore, quæ videtur ibi reliquam exegiſſe vitam (cum ibidem ſepulturam habeat, vt narrat Fugger) non verò ſepultus eſt in Stambs Cænobio Tyrolis, vt habet *Ebinger.* qui Henricum Carinthum cum Henrico hoc *A*uſtriaco confudit. Fidem habeo *Haſelbachio & MS. Chron. Vienn. Guillimani. MS. &c.* Inſcriptio illa Campi Regii apud *Jac. Fugger.* habet mortuum Henricum 3. Januar. ſed videtur Typographus erraſſe, quià nullus alius hanc diem obitus deſignat, & MS. habet 3. Feb. ſeqvuntur *Gans*, *Lequile.* & alii. Ipſe *Fugger.* qui producit Inſcriptionem, habet in Calendar. 3. Febr.	1343.
	MAXIMILIANUS I. Imperator Tridenti publicas indicit ſupplicationes pro expeditione in Italiam. *Reo in Annal.*	1508.
IV.	ELISABETHA filia Güthæ Habſpurgicæ Reginæ Bohemiæ, neptis Rudolphi I. Imperatoris nubit Joanni Cæco Lucelburgico *Gans Viridar. Henning. P. 1.* ſequenti die ponit *Vernulæ.*	1311.
	*SIGISMUNDUS A*rchidux Tyrolenſium Princeps nuptias celebrat cum Catharina filia *A*lberti *A*nimoſi Ducis Saxoniæ. *Fugger.* ſed ad annum 1480. ponit. *Vernulæus & Aſtronom. Tyrnau.*	1484.
	Naſcitur *JULIUS-AUGUSTUS* Dux Brunſuicenſis & Lunæburgenſis filius Julij ex Hedwige Brandeburgica pronepte Eliſabethæ *A*uſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning.*	1578.
V.	WERNERUS COMES Habſpurgicus iteratò libertate donat Cænobium Murenſe. *Guilliman. f. 182.*	1091.

RUDOL-

RUDOLPHUS I. Imperator Habspurgicus sponsalia celebrat cum Agnete Burgunda. *Fugger. Calvisius* verò ponit 2. Febr. ANNO. 1284.

KÖnigsfeldensisCænobij ECCLESIA in loco quo Albertus I. Imp. occisus est à vidua Imperatrice, & filia Agnete condita consecratur à Joanne Episcopo Argentinensi. *Urstis. Jac. Fugger.* 1320.

MAXIMILIANUS I. Imp. Brugis in Flandria captivitati mancipatur. *Jac. Fug. sive Betulius.* 1488.

CATHARINA Austriaca Philippi I. Regis Hispaniæ filia nuptias celebrat cum Joanne Lusitano Estremotij. *Vernulæ. Vasconcell. Piesford Ebing. Matenes.* 1526.

FERDINANDUS II. Imp. cum nova conjuge Leonora Viennam solenniter ingreditur. *Vernulæ.* 1622.

Inter CAROLUM V. Imp. & Franciscum I. Gallorum Regem induciæ quinquennales pactæ. *Thuanus. Schmid.* 1550.

VI. OBit MARGARETA Austriaca Ernesti Ferrei Archiducis filia Ducissa Saxoniæ vidua Friderici Placidi, mater Ernesti Electoris, sepulta Altenburgi, vixit annos 68. *Gans. Fugger. Henn.* Missnæ sepultam scribit *Gebuilber.* 1486.

Obit ERNESTUS Marchio Badensis nepos Caroli & Catharinæ Austriacæ Ernesti Ferrei Archiducis filiæ. *Henning. P. I. Germ.* 1552.

ULADISLAUS IV. Jagellonides natus matre Austriaca, maritus Cæciliæ Renatæ Austriacæ inauguratur Rex Polon. *MS. Anon.* 1633.

VII. CAROLUS V. Austriacus inauguratur Rex Hispaniæ, & vna cum matre Joanna coronatur. *Ebing. Marchant. Vernulæ. Betul. in Calendar.* 1518.

Obit ERNESTUS Dux Bavariæ Archiepiscopus Coloniensis natus ex Anna Austriaca. *Bucel. Jac. Fugger.* 1612.

Obit GVLIELMVS DVX Bavariæ, filius Alberti III. ex Anna Austriaca Ferdinandi I. Cæsaris filia. *Brunner. Fugger.* 1626.

VIII. ANNA filia Wenceslai Regis Bohemiæ ex Gutta Habspurgica nubit Henrico Duci Carinthiæ. *Gans Arbor.* 1306.

Nascitur ALEXANDER MEDICÆUS Dux Florentiæ Caroli V. Imp. gener. *Vernulæ.*

MARIA Archidux Caroli Græcensis vidua Labacum venit cum filiis Ferdinando, Maximiliano, Ernesto, & Leopoldo, filiabus Gregoria Maximiliana, & Margarita, quibus prima cura visitare omnia templa. *MS. Episc. Labacen.* 1597.

Nascitur ULRICUS Dux Wirtenbergicus, gener Chunegundis Austriacæ & Alberti Bojorum Ducis. *Henning. P. I fol. 212. Germ.* 1487.

Obit ALEXANDER frater Ludovici XIII. Regis Christianissimi, cui nupta Anna Maria Austriaca. *Jac. Fugger. sive Betulius.* 1629.

IX. NAſcitur MARIA LEONORA filia Leopoldi Archiducis Tyrolenſium Principis mane hora nona die Lunæ Oeniponti. *Lequile. Anon. MS. Græc.* ANNO. 1627.

Naſcitur MARIA ANNA filia Leopoldi Imperatoris Viennæ, quæ eodem menſe obit. *Com. Brandis.* 1672.

Obit CAROLUS FRIDERICUS Dux Juliæ & Cliviæ filius Gulielmi & Mariæ Auſtriacæ Ferdinandi I. Imperatoris filiæ Romæ cœlebs. *Vernulæ. Henning.* 1575.

X. ELISABETHA filia Alberti II. Imperatoris Auſtriaci nubit Caſimiro Poloniæ Regi felicis ſobolis mater. *Strada. Pieſſ. Gans. Gebuiler. Betulius.* coronatam hac die ponit *Aſtron. Tyrnau.* 1454.

ELISABETHA filia Maximiliani II. Imperatoris vidua Caroli IX. Regis Franciæ, ſepulturæ mandatur Viennæ ad S. Mariam de Angelis fundatione ſua. *Henr. Caniſ. To. 4. variar. Pieſſ. Maten.* 1592.

ANNA filia Caroli Archiducis Græcenſis Regina Poloniæ obit Varſaviæ inter 11. & 12. antemeridianam, & poſt annum vnum & 9. menſes ſepelitur Cracoviæ. *MS. Græc. Gans. Bucelin.* 1598.

ANNA filia Ferdinandi Archiducis Tyrolenſis Uxor Matthiæ Imperatoris coronatur Regina Bohemiæ. *Pieſſ. Maten. Lequile.* Atvero *Gans habet* 10. *Januar. & Ebinger* 19. *Febr.* Sed errat. 1616.

XI. NAſcitur FERDINANDUS JOSEPHUS Aloyſius filius Ferdinandi III. Imp. ex Leonora Mantuana. *MS. Anonym. Betulius*, ſed *Ritterhuſius* ponit 1. Febr. nimirum ſtylo veteri. 1657.

ALBERTUS Archidux Maximiliani II. Imperatoris filius Belgarum Princeps nominatus Bruxellam ſolenniter ingreditur. *Vernulæ. Lequile. ſtylo novo* 2. *ſup.* 1. *hujus ſtylo vet.* 1596.

ELEONORA Auſtriaca Caroli Græcenſis Archiducis filia defuncta 28. Jan. ſepelitur hac die in templo B. V. Halæ Tyrolis ante altare SS. Trinitatis. *Joan. Gans in Gynæc.* 1620.

Obit WILHELMUS I. Landgravius Thuringiæ pronepos Mathildis Habſpurgicæ Rudolphi I. Imperatoris filiæ Ludovico Severo Bavaro nuptæ. *Henning. P. 2. fol. 16.* 1407.

XII. NAſcitur MARIA Burgunda Maximiliani I. Imp. deinde vxor, per quam Burgundia Auſtriacis acceſſit. *Fugger, Lequile*, die ſequenti ponunt *Mateneſ. & Pieſſ.* 1457.

Obit WILHELMUS Dux Saxoniæ gener Alberti II. Imp. Auſtriaci, maritus Annæ. *Gans Arb. Henning. P. 2. f.* 19. 1483.

Naſcitur DOROTHEA Auguſta filia Julij Ducis Brunſuicenſis Lunæburg. ex Hedwige Brandeburgica pronepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P.* 2. 1577.

Obit OTTO-HENRICUS Palatinus Rheni Electo-r, filius Ruperti virtuoſi ex Eliſabetha Bavara nepte Eliſabethæ Au- 1559.

ſtriacæ

		ANNO.
	striacæ Reginæ Poloniæ, & gener Chunegundis Austriacæ. *Henning.*	
XIII.	WILHELMUS Landgravius Hassiæ pronepos Elisabethæ Alberti II. Imp. filiæ, nuptias celebrat cum Sabina Wirtenbergica nepte Chunegundis Austriacæ Ducissæ Bavariæ. *Henning. P. I.*	1466.
	FERDINANDUS Archidux Austriæ Homagium recipit à Statibus Carnioliæ Labaci. *MS. Labac.*	1597.
	Obit ELISABETHA vxor Caroli IV. Imp. qui fuit socer Rudolphi IV. & Alberti III. Archiducum. *Sigis. Betul. in Cal. Astron. Tyrnau.*	1393.
	SOPHIA Brandeburgica neptis Casimiri Regis Poloniæ & Elisabethæ Austriacæ nubit Friderico Duci Lignicensi. *Henning. P. I.*	1519.
	Nascitur ELISABETHA filia Philippi Landgravij Hassiæ proneptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning. P. I. fol. 127.*	1539.
	GEORGIUS filius Philippi Electoris Palatini ex Margarita Bavara nepte Margaritæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ, postulatur Episcopus Spirensis. *Henning. Simonid.*	1513.
XIV.	OBit ALBERTUS Comes Tyrolis avus maternus Elisabethæ nuptæ Alberto I. Imp. Habspurgico. *Lequile.*	1254.
	Nascitur CAROLUS filius Rudolphi I. Imperatoris Habspurgici. *Annal. Columbar.* Obiit verò sex mensium infans, sepultus Basileæ in Choro Cathedralis Ecclesiæ eodem tumulo cum matre Anna. *Gebvilber. in Geneal. Austr.*	1276.
	PHILIPPUS I. Austriacus acclamatur Rex Castellæ. *Lequile.*	1505.
	SOPHIA filia Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imperat. filia, nubit Friderico V. Electori Brandeburgico. *Henning. Betul. in Calenda.*	1479.
	MAXIMILIANUS II. Rex Bohemiæ inauguratur. *Strada. Piesp. Ebing.* At verò *Eder* ponit pridie & anno 1549. melius alij.	1548.
	COSMUS Medicæus gener Caroli Archiducis inauguratur Dux Hetruriæ. *Vernulæ.*	1609.
XV.	OBit JOANNES Friderici IV. Imp. filius, sepultus Neostadij Austriæ ad S. Trinitatem fundatione paternâ, vixit menses 6. dies 6. *Eytz. Piesp. Matenes.* vno anno citius posuit *Ebingerus.*	1467.
	Nascitur HENRICUS Palatinus Rheni filius Philippi Elect. ex Margarita Bavara nepte Margaritæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ, Ernesti Ferrei filiæ. *Henning.*	1487.
	Nascitur BEATRIX filia Joannis III. Regis Lusitaniæ ex Catharina Austriaca filia Philippi I. Regis Hispaniæ. Olyssipone. *Vasconcell.*	1530.
	Obit FERDINANDUS II. Imperator Viennæ, cui quidam scripsit FERDINANDVS SECVNDVS PIE VIXIT PIE OBIIT.	1637.

 Obit

XVI. OBit WOLFGANGUS Archidux Friderici Magnifici Ty- 1426.
rolenſium Principis filius. *Fugger.*

Obit GEORGIUS Auſtriacus filius Alberti II. Imperato- 1435.
ris, quem Gans ex inſcriptione Crucis plumbeæ in crypta Gregorium dictum vult, alij Gulielmum, ſed *Haſelbachio* coœvo eſt Georgius, *Gebuilb.* item & aliis. *Haſelbachius* natum ſcribit 1431. & obijſſe paulò poſt baptiſmum, alii quadriennio tardiùs.

MAXIMILIANUS I. eligitur Rex Romanorum Franco- 1486.
furti. *Cuſpin. Laz. Eytz. Bellus. Suitzer. Chron. Auguſtan.* hac die. Atverò *Roo & Pallavicin. die ſeq.*

Naſcitur MARGARETA filia Ferdinandi I. Imp. hora 2. 1536.
poſt meridiem Oeniponti, baptiſata eodem die à Joanne Fabro Epiſcopo Viennenſi. *MS. Græcen. Pieſp. Entzing. Strada. Mateneſ.*

XVII. OBit OTTO JOCOSUS Auſtriæ Dux Alberti I. Impera- 1339.
toris filius Viennæ, & ſepelitur Neupergæ in Styria fundatione ſua. *Fugger.* Atverò *Haſelbachius.* habet 26. Februarij. De anno variant authores *Lazius* anno 1345. *Gebuilberus & Eytzinger* 1340. plerique anno 1338. defunctum volunt. Ego *Haſelbachio* fidem habeo, qui vno ſeculo tardius ſcripſit, & ponit 1339.

Naſcitur ERICUS ſenior Dux Brunſuicenſis abnepos Eliſa- 1470.
bethæ Habſpurgicæ ſororis Rudolphi I. Imp. deinde Maritus Catharinæ Saxonicæ, quæ fuit neptis Margaritæ Auſtriacæ ſororis Friderici IV. Imperatoris, & vidua Sigiſmundi Archiducis Tyrolenſis. *Henn. P. 2. fol. 23.*

CATHARINA filia Ferdinandi I. Imp. viduatur marito 1550.
Franciſco Gonzaga Mantuano. *Hennig. Vernulæus* reponit in ſequentem diem, alij in 21. hujus.

XVIII. NAſcitur CAROLUS filius Emanuelis Regis Portugalliæ ex 1520.
Eleonora Auſtriaca, brevis ævi. *Aſtron. Tyrnavien.*

Obit VINCENTIUS Dux Mantuæ filius Gulielmi ex Leo- 1611.
nora Auſtriaca filia Ferdinandi I. Imp. *Sigiſm. Betul.*

Obit ERNESTUS Elector Colonienſis filius Alberti Ducis 1612.
Bavariæ ex Anna Auſtriaca. *Vernul.*

Obit MAXIMILIANUS Archidux Caroli Græcenſis fi- 1619.
lius tertio quadrante ante ſecundam meridianam Græcij, & ſepelitur Seccovij in Mauſolæo avito. Vixit annos 23. menſes 3. diem 1. ex *MS. Græcen.* Cor ejus in poculo argenteo deaurato, inteſtina in vaſe cupreo condita ſunt ad D. Ægidij Græcij. *MSS. ead.*

XIX. NAſcitur MARIA altera hujus nominis Maximiliani II. Im- 1564.
peratoris filia in puncto 10. horæ ante mediam noctem Neoſtadii Auſtriæ. *MS. Græc. Pieſp. Mateneſ. Gans. Betulius.* Aliter alii, vt *Eytzing* die 14. Febr. & *Strada* 20. Febr.

Obit

Obit *JOANNES* Machio Badensis Archiepiscodus Trevirensis frater Caroli, cui nupta Catharina Austriaca Ernesti Ferrei Archiducis filia, & sepelitur in maiori Ecclesia Trevirensi. *Bucelin. in Aucta. Nuclei.* licet *Henninges & Masenius* habeant 9. Februarij, nimirum stylo veteri. ANNO. 1503.

XX. **L***UDOVICUS* filius Ludovici Bavari Imperatoris nepos Mathildis Habspurgicæ nuptias celebrat cum Margareta Maultaschia Ducissa Carinthiæ. *Cuspin.* 1342.

FRIDERICUS IV. Imperat. Austriacus Henricum & Victorinum filios Georgii Podebradii Regis Bohemiæ creat Principes Imperii: hinc stemma Ducum Münsterbergensium. *Calvisius. Æneas Sylv. Schmid.* 1463.

Obit *JOANNES* Rex Daniæ gener Ernesti Electoris Saxoniæ ex Margarita Austriaca Friderici IV. Imperatoris sorore geniti, & parens Christiani II Regis, cui nupta fuit Isabella Austriaca Philippi I. Regis Hispani filia. Sepultus Ottoniæ. *Henning. P. 2. Bucel. Nucl. Auct.* 1513.

Auspiciis *MAXIMILIANI* II. Imperat. Tocaium in Hungaria occupat Lazarus Schwendius. *Thuanus.* sed *Schmid.* ponit 10. stylo veteri. 1565.

Obit *ERNESTUS* Archidux Maximiliani II. Imp. filius Belgii Gubernator Bruxellis, & sepelitur ad D. Gudulæ in Mausolæo Ducum Barbantiæ. *Ebing. Piesp. Strada, sed MS. Græcense* habet 19. hujus *Bucel.* die 21. *Matenes.* 23. erroneè nobiscum *Betulius in Calendar.* 1595.

XXI. **N***Ascitur LADISLAUS* Posthumus Alberti *II.* Imp. filius nocte antecedente festum Cathedræ S. Petri, vt habet coævus *Thomas Ebendorffer MSS.* alii ponunt pridie, vt *Matenesius*, alii sequenti die 22. vt *Bonfinius*. nobiscum verò *Piesp. & Vernulæus.* 1440.

Nascitur *JOACHIMUS I.* Elector Brandeburgicus nepos Annæ Austriacæ filiæ Alberti *II.* Imp. Wilhelmo Duci Saxoniæ nuptæ. *Henning. P. 2. f. 19. & 210.* 1484.

Obit *SIBYLLA* Juliacensis vxor Joan. Friderici Electoris Sax. pronepotis Margaritæ Austr. Friderici IV. Imp. filiæ. *Sledan. Henn. P. 2.* 1554.

XXII. **O***Bit BLANCA* vxor Caroli *IV.* Imperatoris pronepotis Rudolphi I. Imp. ex Gutta Regina Bohemiæ, & soceri duorum Archiducum. *Gualter.* 1354.

CAROLUS V. coronatur Bononiæ coronâ Longobardicâ à Gulielmo Cardinale Enchavordio. *Giacon. Phil. Simonides. Ebinger.* sed *Bunting.* habet 20. hujus. 1530.

GULIELMUS Dux Bavariæ filius Alberti ex Anna Austriaca, frater Mariæ Annæ Ferdinando *II.* Imperat. nuptæ, solennes 1565.

cum Renata Lotharinga nuptias celebrat ad quas convenerunt equi 3279. *Lequile. Adelzreit.* ANNO.

XXIII. SIGISMUNDUS Marchio Misniæ frater Friderici Placidi Electoris Saxoniæ, cui nupta Margarita *A*ustriaca Friderici *IV.* Imp. soror, fit Episcopus Herbipolensis & sacris initiatur. *Henning. P. 2. f. 19.* 1436.

CATHARINA filia Ernesti Archiducis viduatur marito Carolo Marchione Badensi. *Henning.* 1475.

SIBYLLA filia Alberti Ducis Bavariæ ex Chunegunde *A*ustriaca nuptias celebrat cum Ludovico Pacifico Palatino Rheni *Henn. P. 1. fol. 210.* 1511.

Nascitur *MATTHIAS A*rchidux filius Maximiliani *II.* Imp. posteà etiam Imperator ferè in puncto mediæ noctis in Vigilia S. Matthiæ Viennæ *A*ustriæ. *MS. Eytzing. Piesp. Strada. Gans.* levatus è sacro fonte à Christophoro ab Eytzing supremo Aulæ Præfecto. 1557.

Obit *MARIA ANNA* filiola Leopoldi Imperatoris *MSS.* 1672.

XXIV. OBit *ANNA* Comitissa ab Hohenberg vxor Rudolphi I. Imp. Habspurgici Viennæ *A*ustriæ, cum vixisset annos 55. *Roo. Piesp. Ebing.* quibus potiùs assentior, quàm aliis qui variè ejus obitum signant. *Simonides* Anno 1280. 20. sept. *Gebvilberm* 1288. in medio Quadragesi. *Henninges* 1278. & denique *MS. Chron. Vien.* 1281. die 18. *A*prilis. contrarium ex lapide sepulchrali elicitur, quià vecta Basileam sepulta est 19. Martii anno 1281. 1281.

Obit *CAROLUS* Marchio Badensis maritus Catharinæ *A*ustriacæ gener Ernesti *A*rchiducis. *Henning. P. 1. Germ. Sigism. Betul. in Calend.* 1475.

Nascitur *CAROLUS V.* Imperator Gandavi in Flandria besse horæ post 3. matutinam. *Paulus Eber. Bunting. Strada. Piesford.* 1530.

Idem *CAROLUS* coronatur Bononiæ à Clemente *VII.* corona Romana. *Ciacon. Marchant.* 1500.

Idem *CAROLUS* ad Papiam Franciscum Gallorum Regem captum mittit in Hispaniam. *Gevilber. Eytz.* 1525.

Nascitur *ALPHONSUS* Princeps Lusitaniæ ex Catharina Caroli *V.* sorore Austriaca filius Joannis *III.* Regis. Almerij, & non multò post obit. *Vasconcell.* 1526.

FERDINANDUS I. Imperator coronatur Rex Bohemiæ Pragæ. *Piesp. Maten. Ebing. Chron. August.* errat verò *Strada*, qui die 21. & *Bucelin.* qui anno 1526. id refert. 1527.

XXV. NAscitur Ludovicus Romanus filius Ludovici Bavari Imperat. nepos Mathildis Habspurgicæ Romæ. *Chron. Bohem. Calvis.* 1328.

Nascitur *JOANNES* ab Austria Caroli V. Imp. naturalis Ratisbonæ. *Vernulæ.* alii die seq. 1547.

Obit *FERDINANDUS II.* Elector Palatinus, cujus vxor Dorothea 1556.

rothea Dana filia Christiani II. Regis ex Isabella Austriaca Philippi I. Regis Hispan. filia. *Henning.* P. 1.

HEDWIGIS Brandeburgica filia Joachimi II. ex Hedwige Polona nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ nubit Julio Duci Lunæburgico. *Henning. P.* 2.

FERDINANDUS II. Imperator transfert Electoratum Palatinum ad Domum Bavaricam. *Fugger.*

XXVI. OBit *MARIA* Austriaca Caroli V. Imp. filia, Maximiliani II. Imp. vidua Vallisoleti media quinta matutina. Vixit annos 75. *Piesp. Ebing. Bucelin. Matenes. Ciacon. Wurfbain.*

Obit *FRIDERICUS* Dux Saxoniæ nepos Elisabethæ Austriacæ Alberti *II.* Imp. filiæ ex Barbara Polona nupta Georgio Barbato Duci Saxoniæ. *Henning. P.* 2. *fol.* 22.

• *FERDINANDUS III.* Imperator nuptias celebrat cum Maria Hispana Viennæ Austriæ. Unde errat Anonymus, qui id refert ad 2. Maij. Ex *MS. Græc. & Gans.*

XXVII. NAscitur *RUPERTUS* Palatinus Rheni Archiepiscopus Coloniensis patruus Mathildis nuptæ Alberto Arahiduci Friderici *IV* Imp. fratri. *Gualt. To.* 3. *Chron. fol.* 1236. *Henning. P.* 1. *f.* 210.

Obit *PHILIPPUS* Rheni Elector, frater Mathildis nuptæ Alberto VI. Archiduci Austriæ Friderici *IV.* Imp. fratri, & maritus Margaritæ Bavaræ, quæ fuit neptis Margaritæ Austriacæ Frideric. *IV.* Imp. sororis. *Henning. P.* 1. *f.* 210.

Obit *CHUNEGUNDIS* filia Casimiri Marchionis Brandeburgici Alberti sapientis Bavariæ Ducis & Chunegundis Austriacæ per matrem Susannam neptis, vxor Caroli *II.* Marchionis Badensis *Henning. P.* 2. *Ger.*

Nascitur *FRANCISCUS* Dux Lotharingiæ frater Elisabethæ prioris conjugis Maximiliani Ducis Bavariæ, qui fuit frater Mariæ Annæ Ferdinando *II.* Imp. nuptæ, & altero connubio filiam Ferdinandi *II.* Mariam Annam sibi sociavit. *Henning. P.* 1. *fol.* 95.

XXVIII. OBit *LEOPOLDUS* I. Gloriosus Alberti I. Cæsaris filius Argentinæ in domo Ochsensteiniorum, sepultus in campo Regio Erravit *Roo*, qui posuit vltima Aprilis, & *Lazius*, qui mense Julio, & *Gebvilberus*, qui anno 1327. Melius nobiscum *Haselbach. MS. Strada Piesp. Matenes. & in campo Regio Epitaphium.*

Nascitur *SIGISMUNDUS* Merchio Misniæ frater Frideric Placidi Electoris Saxoniæ, cui nupta Margarita Austriaca soror Friderici *IV.* Imperatoris. *Henning. P.* 2.

Obit *HELENA* Archidux Friderici IV. Imperatoris filia infans. *Eytzing. Piesp. Fugger.*

Obit *CATHARINA* Ferdinandi I. filia Lincii Austriæ supe riori

rioris Regina Poloniæ, sepulta ibidem Lincii in Parochiali Ecclesia *MS. Græc. Gans, Ebing. Piesp. Strada.* Fallitur enim *Matenesius*, qui ponit 9. *Martij.* ANNO.

MARIA Magdalena Caroli Archiducis filia Cosmi *II.* Magni Ducis Hetruriæ conjunx viduatur marito. *MS. Græc.* 1621.

XXIX. ANno bissextili nascitur *ALBERTUS V.* Bavariæ Dux gener Ferdinandi I. Imp. *Vernul. Lequile. Henninges*: sed *Fugger sive Betulius* posuit 1. *Martij* 1528.

MARTIUS.

I. NAscitur *ANNA* Dux Cliviæ Gulielmi & Mariæ Austriacæ Ferdinando I. Imperatori progenitæ filia. *Gans.* 1552.

CAROLUS Austriacus Dux Burgoviæ Ferdinandi Tyrolensis ex Philippina filius nuptias celebrat cum Sibylla Cliviæ Duce. *Vernul.* alii habent 4. Martij. 1601.

CATHARINA filia Philippi *II.* Regis Hispan. *Austriaci* nubit Carolo Emanueli Duci Sabaudiæ. *Ciacon. Eytzing. Ebing. Matenes.* malè nonnemo posuit 11. Martij. & alter 10. Martij. 1585.

Obit *MARIA* prior filia Philippi *III.* Regis Hispan. infantula. *Strada. Piesbord. Ebing. Matenes.* 1603.

II. OBit *CONRADUS* Burggravius Norimbergensis nepos Eitelfriderici & Elisabethæ Habspurgicæ Rudolphi *I.* Imperatoris sororis. *Henning. P. 2. Ger.* 1334.

SABINA Bavara filia *Alberti* Ducis ex Chunegunde *Austriaca* nubit Ulrico Duci Wirtenbergico. Ferunt interfuisse nuptiis equitum septem millia. *Simonid. Gualter. Lequil. Henning. P. 1. Germ.* 1510.

III. NAscitur *LUDOVICUS* Princeps Lusitaniæ frater Isabellæ Carolo V. Imp. nuptæ. *Henning. P. 1. f. 207.* 1506.

Obit *JOANNES* Fridericus Magnanimus Elector Saxoniæ pronepos Margaritæ Friderici *IV.* Imp. sororis, & pronepos etiam Chunegundis ejusdem Friderici *IV.* filiæ, quià Margareta fuit avi mater, Chunegundis ejusdem socrus. *Henning. P. 2. f. 18.* Sed habet 5. Martij. 1554.

Bruxella fame domita certis conditionibus se dedit Parmensi Duci sub auspicijs *PHILIPPI II.* Regis Hispaniæ. *Bucholtzer.* 1585.

IV. HENRICUS V. Imperat. recipit in protectionem Monasterium Muri fundatum à Wernero Comite Habspurgi ipsius fundatoris rogatu. *Guilliman.* 1114.

Obit *BERTHOLDUS* Habspurgicus postremus Ducum Zaringiæ. *Guilliman. fol. 251. Manlius habet 14. Februarij, & Cuspinianus 1. Maij.* sepultus Friburgi Brisgoiæ in æde B. V. suprà portam. 1218.

Nascitur *GEORGIUS PIUS* Marchio Brandeburgicus nepos 1484.

Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imperatoris filiæ. *Henning. P. 2. Germ.* ANNO.

ALBERTUS Archidux Maximiliani II. filius nominatur S. R. E. Cardinalis à Gregorio XIII. *Ciacon. Oldoin.* 1577.

CAROLUS Austriacus Marchio Burgoviæ filius Ferdinandi Archiducis Principis Tyrol. nuptias celebrat cum Sibilla Juliacensi. *Jac. Fug. seu Betul. in Calend.* 1601.

JOANNES CASIMIRUS Rex Poloniæ ex Constantia Austriaca natus nuptias celebrat cum fratris vidua Aloysia Maria Nivernensi. *Sigism. Betul. Calend.* 1649.

V. NAscitur LUDOVICUS I. Rex Ungariæ nepos Clementiæ Habspurgicæ Rudolphi I. Cæsaris filiæ & avus Elisabethæ Alberto II. Imperatori nuptæ. *Henning. P. 1. Gualter. Fugger Spec.* 1326.

ELEONORA Soror Caroli V. Imperatoris Austriaci coronatur Regina Galliæ. *Fugger. Vernulæ.* 1531.

Obit HELENA filia Ferdinandi I. Imp. Austriaci Hallæ in Tyroli, sepulta ibidem in Cœnobio novo sororis Magdalenæ ad D. Virginem. *MS. Ebing. Piesp. Maten. Bucelin.* Solus *Gans* habet 7. *Martij* errore Typographi, vt *Betulius* 4. *Martij.* 1574.

MARIA CHRISTIERNA filia Caroli Archiducis Græcensis desponsatur Sigismundo Bathoreo Transylvaniæ Principi. Græcij ad S. Ægidium. *Gans in Viridar. MS. Piesport.* 1595.

VI. OBit SIGISMUNDUS Archidux Tyrolensium Princeps Oeniponti, sepultus in Cœnobio Stambsiano, vixit annos 71. *Roo. Strada. Raymund. Fugger. Gebwilber. Matenes. Gans.* erravit *Lazius* qui posuit *annum* 1487. & *Eytzing.* qui *annum* 1499. de die omnes consentiunt, præter *Lequilem & Jac. Fugger* qui ponunt 4. *Martij.* 1497.

Obit WILHELMUS Dux Bavariæ natus ex Chunegunde Austriaca. *Brunner. Gans.* 1550.

ELISABETHA Sabaudiæ Princeps Catharinæ Austriacæ filia nubit Francisco Duci Mutinensi. *Betul.* 1608.

FERDINANDUS II. Imperator publicis decretis vrget restitutionem bonorum Ecclesiasticorum. *Astron. Tyrn.* 1629.

VII. NAscitur ANNA Brandeb. Electrix filia Friderici Ducis Saxoniæ ex Margarita Austriaca Ernesti Ferrei filia. *Henning. Gans. Leq.* 1436.

Obit MARIA Regina Portugalliæ mater Isabellæ Carolo V. Imp. nuptæ *Henning. P. 1.* de seq. habet *Vernulæus.* 1517.

Nascitur JOANNES CASIMIRUS Comes Palatinus filius Friderici Electoris ex Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ. *Henning. P. 1. fol.* 214. 1543.

ALBERTUS Archidux Belgarum Princeps Ambianum Picardiæ Metropolim Gallis eripit. *Calvisius.* 1597.

VIII. ETHO Habspurgicus Episcopus Argentinensis Monachicellam ad Harcyniæ Sylvam locupletat,& an. sequenti obit. *Guilliman.* ANNO. 779.

Nascitur JOANNES Princeps Daniæ ex Isabella Austriaca & Christiano Rege. *Vernul.* 1517.

Obit MARIA ANNA vxor Ferdinandi II. Imp. feria 3. post Dominicam Oculi quadrante ante horam 7. matutinam Græcij: ibidē sepulta in crypta Mausolæi novi. *MSS. Græc.* Cor & intestina condita sunt in templo Aulico D. Ægidij ad cornu Evangelij summi altaris. 1616.

FERDINANDUS II. Imp. Duce Tillio Suecos ad Bambergam profligat. *Astron. Tyrnau.* 1632.

IX. FRIDERICUS IV. Imp. cum sponsa sua Eleonora Romam ingreditur honorificè exceptus à Nicolao V. Papa, & ab eo coronandus. *Ciacon. Jac. Fugger. Roo.* &c. 1452.

ALBERTUS Marchio Brandeburgicus nepos Annæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ, frater Joachimi I. Electoris Archiepiscopus Magdeburgensis eligitur Archiepiscopus Moguntinus,& simul præest duabus Archiepiscopalibus Cathedris concessione Leonis Papæ X. quod inauditum fuerat ad id tempus. *Ciacon. & Oldoin. To.* 3. *fol.* 414. 1414.

Nascitur ANTONIUS Princeps Lusitaniæ filius Joannis III. Regis ex Catharina Austriaca Philippi I. Regis Hispaniæ filia. Olyssipone. *Gans.* 1539.

Nascitur WENCESLAUS Archidux filius Maximiliani II. Imperatoris Neostadij Austriæ circa medium 10. matutinæ, è sacro fonte levatus ab Aulæ Præfecto Christophoro ab Eytzing. *MS. Eytz. Gans. Ebing. Strada,* malè *Betulius* 7. hujus. 1561.

X. NAscitur FERDINANDUS I. Imperator in Hispania Alcalæ de Henares. hor. 9. min. 56. p. merid. *MS. Græc. Gans. Arb. Strada. Ebing. Bell. Pallav.* Errant qui ponunt 12. die Martij. *Piesp. & Matth.* 1503.

Obit ALBERTUS Sapiens Dux Bavariæ Chunegundis Austriacæ maritus. *Brunner.* alij habent 18. Martij sed hæc fuit dies sepulturæ, vt habet *Henninges.* 1508.

Nascitur FRANCISCUS Dux Mantuæ gener Ferdinandi I. Imperatoris. *Sigism. Betul. Calend.* 1533.

Nascitur ELISABETHA princeps Holsatiæ filia Adolphi ex Christina Landgravia Hassiæ pronepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P.* 2. 1574.

XI. OBit ALBERTUS ACHILLES Marchio Brandeburgicus gener Friderici II. Electo: Saxoniæ,& Margaretæ Austriacæ Friderici IV. Imp. sororis. *Henning. P.* 2. 1486.

LUDOVICUS Rex Hungariæ maritus Mariæ Austriacæ Caroli V. sororis coronatur Rex Bohemiæ. *Gualter. Chronic. fol.* 560. 1509.

CARO-

CAROLUS V. Imp. nuptias celebrat cum Iſabella Luſitana Hiſpali. *Eder. Gebuilberus*: in ſequentem diem referunt *Eytzing. Munſter. Gans in Gynæc.* Alij ad 10. Jan. vt *Chronic. Aug. Sadeler. Fugger.*, ſed hæc fuit ſponſaliorum dies. Ad 24. Febr. reſpexit *Henninges & Gans in Viridario*, apud quem errore Typographi poſitus eſt annus 1520. & apud *Eder.* 1529. Errarunt verò *Simonides*, qui 12. Jan. & *Vernulæus*, qui 3. Martij poſuerunt, & qui 16. Febr. ANNO. 1526.

Ingredienti Reginæ ISABELLÆ Hiſpalenſes ſeptem arcus triumphales erexerunt. Archiepiſcopus Toletanus ſacris operatus CAROLUM & ISABELLAM ſponſos ſacro epulo refecit, Deinde eorum dextras junxit. *Gebuilber.* 1526.

ALBERTUS Belgarum Princeps Ambianum ſtratagemate capit. *Vernul.* 1597.

Obit ELISABETHA filia Philippi Landgravij Haſſiæ proneptis Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ vxor Ludovici Electoris Palatini pronepotis Chunegundis Auſtriacæ Duciſſæ Bavariæ. *Henning. P. 1. fol.* 216. 1582.

XII. OBit UDALRICUS Comes Pfyretanus Socer Alberti ſapientis Ducis Auſtriæ. *Lequile.* 1324.

Obit RUDOLPHUS I. Saxoniæ Dux filius Alberti II. Elect. ex Agnete Habſpurgica filia Rudolphi I. Imp. *Lequile. Henning. P.* 2. 1356.

Naſcitur ANNA Poloniæ Duciſſa ex Eliſabetha Auſtriaca Alberti II. Imp. filia. *Gans. Betul.* 1476.

Obit MARGARITA Ferdinandi I. Cæſ. filia Sanctimonialis Hallæ ad Oenum, in Caſtro Haſegg horâ ſeptimâ matutinâ. Sepulta primum apud Franciſcanos Oeniponti, dein Hallam tranſlata poſtquam templum perfectum fuiſſet. *MS. Græc. Pieſſ. Ebing. Matenes. Strada.* malè quidam 21. 1567.

CAROLUS Archidux Caroli Græcenſis filius poſtulatur in Epiſcopum Brixinenſem. *MSS. Græc.* 1613.

Idem aſſumitur in Coadjutorem Colonienſis Archiepiſc. *Matenes.* 1621.

XIII. OBit MARGARETA Duciſſa Carinthiæ (dicta Maultaſchia ob repandi oris deformitatem) filia Henrici, qui fuit frater Eliſabethæ nuptæ Alberto I. Imperatori, poſtquam Tyrolenſem Comitatum Auſtriacis fratribus vt proximis cognatis conſignaſſet Viennæ, ſepulta ibidem ad S. Martham. *Matth. Merian. fol.* 132. *Lequil. Raym. Fugger.* 1366.

Obit LADISLAUS Rex Hungariæ nepos Alberti II. Imp. ex Eliſabetha Regina Poloniæ, & ſocer Ferdinandi I. Imp. *Fugger.* ſed *Gualterus* habet 3. Martij, & *Sentivani* ponit 14. ejuſdem. 1516.

Obit ELISABETHA filia Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ, vx. Friderici II Ducis Lignicenſis & Pomeraniæ. *Fug. in ſpec. & Cal.* 1517.

Naſcitur ELISABETHA Archidux filia Caroli Græc. mediâ 7. veſpertinâ. *MS. Græc. Eytzing. Ebing. Pieſſ.* malè poſuit quidam 3. Maij. 1577.

XIV.	Nascitur OTTO STRENUUS Dux Brunsuicensis maritus Mechtildis Bavaræ filiæ Ludovici Severi ex Mechtilde Habspurgica Rudolphi I. Imp. filia. *Henning. Bucelin. Auct.*	ANNO. 1314.
	FRIDERICUS IV. Imp. Romæ à Nicolao V. corona Longobardica coronatur. *Fugger.* alij ponunt 15. Martij vt *Cuspin.* alij 17. ejusdem. Ut *Onuphrius & Buntingus*, sed confundunt plures actus.	1452.
XV.	ALBERTUS II. SAPIENS & Contractus Dux Austriæ sponsalia contrahit cum Joanna Pfyretarum Comitatus hærede juvencula patre ejus Udalrico anno 1324. defuncto. Alij nuptias volunt celebratas, sed non est credibile, cum primogenitus Rudolphus natus sit anno 1338. Joannam per annos 14. sterilem fuisse: ideoque vel in obitu Udalrici numerus annorum corruptus est, vel tardius ducta est Joanna. Qui nuptias celebratas putant 1324. sunt *Lazius, Eytzing. Piesp. Ebing. Gebuilber. Fugger.* Diem & annum obitus Ulrici postremi Comitis Pfyretarum hunc ipsum notat *Gualterius.*	1324.
	FRIDERICUS Archidux Tyrolensium Princeps educit clam Constantiâ Joannem Papam, ob quod postea à Sigismundo Imperatore dominiis multis mulctatur. *Jac. Fugger.*	1415.
XVI.	FRIDERICUS IV. Imp. Romæ cum Eleonora conjuge à Nicolao Papa V. solenniter jungitur & benedicitur. *Fugger. Cuspinian.* at verò *Piespordius.* id refert ad 17. Martij.	1452.
	Nascitur FRIDERICO IV. Imper. filia CHUNEGUNDIS Neostadij Austriæ. *Lequile. Fugger. Gans. Laz.*	1465.
	Nascitur Henricus Pius Dux Saxoniæ nepos Margaritæ Austriacæ & Friderici Placidi Electoris. *Henning. P. 2.*	1473.
	MAXIMILIANUS I. filius Friderici IV. nuptias celebrat cum Blanca Maria Mediolanensi. *Gebuil. Roo. Matenes. Bucelin.* de anno discordant. *Eytzing & Gans* anno 1493. *Chronicon Augustanum* anno 1495. cæteri 1494. Eadem die ponit *Fugger* obitum Mariæ Burgundæ primæ conjugis Maximiliani, de quo nos infra, ad 28. hujus.	1494.
XVII.	Nascitur GUTTA filia Rudolphi I. Imperatoris Habspurgici. *Vernulæ.*	1271.
	FRIDERICUS IV. Imp. cum conjuge ELEONORA invngitur & coronatur à Nicolao Papa aurea Corona Caroli Magni, Norimbergâ in hunc finem delata. *Cusp. Roo. Fugger.* die sequenti habet *Ciaconius*, & die 20. *Piespordius*, sed malè: quia *Fugger* exactè omnia descripsit ex originalibus de hoc actu.	1452.
	Idem FRIDERICUS hac die post septennium coronatur Rex Ungariæ, alij solum electum scribunt. *Cuspin. Roo. Bellus.*	1459.
	ALBERTUS V. Marchio Brandeburgicus nepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ secundam vxorem ducit Annam Mariam Brunsuicensem proneptem Annæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ. *Henning. P. 2. fol. 216.*	1550.

XVIII.

ANNO.

Naſcitur *JOANNES* Palatinus Rheni Bipontinus maritus Magdalenæ Juliacenſis filiæ Gulielmi Ducis Juliaci & Cliviæ ex Maria Auſtriaca Ferdinandi I. Imp. filia. *Henning.* 1550.

CAROLUS V. abdicato Imperio, etiam Regna Hiſpaniæ & Belgicas Provincias reſignat filio Philippo Bruxellis. *Vernulæ.* 1556.

XVIII. OBit *ALBERTUS* ſapiens Dux Bavariæ, maritus Chunegundis Auſtriacæ Friderici *IV.* Imp. filiæ, quæ juſtis funeribus marito perſolutis rectà ad Cænobium Monialium, ne quidem reverſa ad aulam, ſeſe contulit, & ibi duodecim annis ſanctè tranſactis obiit. *Raderus. Brunner. Eytzing. Gebuil.* pridie ponit Betulius. 1508.

Carolo V. abdicante, plenam Imperii adminiſtrationem ſuſcipit *FERDINANDUS* frater. *Fugger.* ſed annon hoc referendum ſit ad annum 1556. meritò dubites, quià hunc annum notant *Strada. Pieſp. Matenesius, Bellus, Buntingus. & alij.* 1558.

XIX. ANNA Hochenbergica prior vxor Rudolphi I. Imp. ſepelitur Baſileæ præſentibus tribus Epiſcopis, Sexaginta Abbatibus, & trecentis Sacerdotibus. *Rus. Pieſp. Fugger.* 1281.

Obit *FRIDERICUS* Poloniæ Princeps S. R. E. Cardinalis Caſimiri Regis ex Eliſabetha Auſtriaca filius, quod alii 14. Martii referunt. *Gacon. Oldoin. in vit. Pontific. To. 3. fol 179.* 1530.

SIBYLLA Saxonica proneptis Friderici *II.* Placidi Electoris & Margaritæ Auſtriacæ Friderici *IV.* Imperatoris ſororis viduatur marito Franciſco I. Duce Saxoniæ infer. *Henning. P. 2. f. 174.* 1581.

Obit *ALBERTUS* V. Marchio Brandeburgicus Dux Boruſſiæ nepos Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ, pronepos Alberti *II.* Imperatoris, fundator Academiæ Regiomontanæ. *Henning. P. 2. fol. 216.* 1568.

Obit *ANNA MARIA* Brunſuicenſis ſecunda vxor Alberti V. Brandeburgici 16. horis poſt maritum. *Henning. cit.* 1568.

XX. OBit *OBIZO* Marchio Eſtenſis, cujus vxor fuit Eliſabetha Saxonica filia Alberti *II.* Electoris & Agnetis Habſpurgicæ Rudolpho I. Imp. progenitæ. *Henning. P. 2.* 1362.

ALBERTUS II. Auſtriacus Rex Hung. & Bohemiæ eligitur Rex Romanorum Francofurti Dominica Reminiſcere, vt ait coævus *Haſelbachius.* Errant *Buntingus & Onuphrius*, qui dicunt calendis Januarij, tunc enim Hungariæ coronam ſuſcepit. Errant *Lazius & Eytzing.* qui anno 1437. ponunt. Errant etiam, qui coronatum ſcribunt 6. Januarij. *Guilliman. Henning.* &c. quià coronari non potuit ante electionem. 1438.

Obit *JOANNES* Archidux filius Ferdinandi I. Imp. Oeniponti ſepultus in Cænobio Stambſiano. Vixit annum 1. m. 1. & d. 10. *MS. Græc. Ebing. Pieſp. Strada.* 1539.

Obit *MATTHIAS* Imp. Auſtriacus circà horam 9. matutinam ANNO.
cum pridie ſanus audientiam dediſſet Legato Lotharingo, correptus 1619.
epilepſia ſpatio duarum horarum exſpiravit. *MS. Græc. Gans. Strada. Ebing. Mateneſ.* Alij habent 10. Martij vt *Raymundus Fugger. & Anonymus.* Alibi *Gans in Viridario 30. Martij, ſed Jacobus Fugger 20. Martij.*

Obit *WOLFGANGUS* Wilhelmus Palatinus Rheni Neobur- 1653.
gicus avus Eleonoræ Magdalenæ Imperatricis. *Bucelin. Auctar.*

XXI. NAſcitur *FERDINANDUS* Catholicus Rex Hiſpaniarum 1452.
avus maternus Caroli V. Imp. *Vernulæ.*

Obit *CHRISTOPHORUS* Archidux filius Friderici *IV.* Imp. 1456.
& ſepelitur Neoſtadij Auſtriæ in Cœnobio SS. Trinitatis Ciſtercienſium fundationis paternæ. *Eytzing. Pieſp. Ebing.* vixit menſes 4. dies 6.

Naſcitur *MAURITIUS* Bellicoſus Dux Saxoniæ Elector pro- 1521.
nepos Friderici *II.* Placidi Electoris, & Margaritæ Auſtriacæ ſororis Friderici *IV.* Imperatoris. *Henning. P. 2. f. 22.*

XXII. NAſcitur *MAXIMILIANUS* I. Archidux Friderici *IV.* Imp. 1459.
filius Neoſtadij Auſtriæ die Jovis ſancto maioris Hebdomadæ, & ſequenti die S. Paſchæ baptizatur. *Chron. Auguſt. Fugger. Cuſpin. Pieſp. Ebing.* addit *Gans* hora 5. poſt merid. vnde *Lazius*, & poſt eum *Megiſerus* habuerint, quod natus ſit in Tanzenberg arce Carinthiæ, illi viderint. Epiſtola Chunegundis Auguſtæ puerperæ data die Paſchæ, quo baptizatus fuit Maximilianus, & ſignata Neoſtadii miſſaque Auguſtam Vindelicorum apud *Fugger* convincit illos erroris. Potuit evenire, vt in arce Tanzenberg conciperetur Maximilianus. Nam vt narrat *Megiſerus ex antiquis Cileenſib. MSS.* Fridericus cum Eleonora Cileæ anno 1458. die S. Georgij periculum adiit ne caperetur, manſit deinde Cileæ vſque ad 25. Maij. Inde tranſivit in Carnioliam, ex Carniolia in Carinthiam, vbi ſi moratus eſt vſque ad finem Junij cum conjuge, & divertit ad illam arcem, concipi potuit filius, qui nono dein menſe natus eſt Neoſtadii. Neque alibi nunc erat Fridericus Imp. quià hoc ipſo anno die 17 Martii ab Hungaris Rex ſalutatus eſt, & coronatus Neoſtadij. *Roo. Cuſpin. Bellus.*

Naſcitur *GREGORIA* Maximiliana Caroli Archiducis Græ- 1581.
cenſis filia media 6. veſpertina Græcij. *MSS, Græc. Eytzing. Pieſp. Ebing. Gans.* ſed qui poſuit 12. Martii *Matenſis* erravit, vel ejus Typographus, vel vſus eſt ſtylo vet.

Obit *WILHELMUS* Dux Bavariæ, filius Alberti ſapientis ex 1550.
Chunegunde Auſtriaca. *Henning. Lequile.*

XXIII. OBit *CÆCILIA* Renata filia Ferdinandi *II.* Imp. vxor Uladiſlai 1644.
Regis Poloniæ. *Fugger*, qui tamen alibi ponit 13. Martij, & *Bucel.* 14. Martij.

Naſcitur *WILHELMUS* Ludovicus Comes Palatinus Bipon- 1641.
tinus

tinus agnatus *Augustissimæ* Imperatricis Eleonoræ Magdalenæ. *Bucelin. Nucl. Auctar.* ANNO.

XXIV. RATHBOTUS seu Radepoto Comes Habspurgicus obit ipso die Parasceves, sepultus in Cœnobio Murensi ante altare S. Crucis. *Guillim. Habsp. lib. 4. Wurstbain. Eytz.* Alii volunt obijsse 24. Aprilis vt *Piesp.* alii defunctum post annum 1034. *vt Lazius Reusnerus.* : qua de re alibi. 1027.

ALBERTUS Brandeburgicus *Annæ Austriacæ* nepos Archiepisc. Moguntinus creatur Cardinalis à Leone X. Papa. *Ciacon. Oldoin. T.* 3. sed non publicatur ante Cal. *Aug.* 1518.

CAROLUS V. Imp. reformat Spiræ Cameram Imperialem. *Phil. Simonid.* 1531.

Nascitur *SOPHIA* Barbara Bipontina filia Philippi Ludovici neptis Mariæ filiæ Ferdinandi I. Imp. *Henning. P. 1. f.* 218. 1590.

XXV. NAscitur Leopoldo Glorioso Duci Austriæ Babenbergicæ stirpis filius *LEOPOLDUS. MS. Chron. Vienn.* 1207.

Obit *ELISABETHA* Bavara vxor Ottonis Jocosi Ducis *Austriæ* veneno infecta die Annuntiati. B. V. *Tho. Ebendorff. in hist. MS.* 1330.

Nascitur *ERNESTUS* Dux Saxoniæ Elector Misnæ hora 9. post merid. Friderici *II.* ex Margareta *Austriaca* Ernesti Ferrei filia, filius. *Gans. Henning. P. 2. f.* 18. *Betulius.* 1441.

MAXIMILIANUS I. Imperator Baptizatur. *Chron. August. Fugger. Cuspin.* 1459.

Nascitur *MARIA* filia Alberti Magnanimi Ducis Bavariæ ex Anna *Austriaca*, quæ dein nupsit Carolo Archiduci fratri suæ matris seu avunculo. *Brunn. Gans. MSS. Græc.* sed *Betulius* ponit 21. 1553.

ANNA Austriaca vxor Matthiæ Imp. *Austriaci* coronatur Regina Hungariæ Posonij. *Gans. Strada.* 1613.

XXVI. OBit *GUNTHRAMUS II.* Comes Habspurgicus filius Hunifridi. *Guillim. Piesp.* In anno discordant auctores. *Lazius* post 985. *Munsterus & Roo.* 950. defunctum volunt. 945.

ULADISLAUS filius Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha *Austriaca Alberti II.* Imp. filia eligitur Rex Bohemiæ contrà Matthiam Corvinum. *Gans in Arboret.* 1471.

Obit *MARIA II.* hujus nominis filia Maximiliani *II.* Imperat. Viennæ inter 6. & 7. matutinam, sepulta ad S. Stephanum cum cæteris *Archiducibus. Eytz. Piesp. Gans.* quibus potiùs credo quam *Stradæ* qui Pragæ sepultam asserit, & vixisse annis 16. cum solùm vixerit mensem 1. dies 7. supponit verò ille obijsse 1580. 1564.

ELISABETHA filia Maximliani *II.* Imperat. *Austriaci* nupta Carolo IX. Valesio Regi, coronatur Regina Franciæ. *Vernulæ.* pridie ponit *Thuanus.* 1571.

Nasci-

Nascitur *JOANNES* Palatinus Bipontinus filius Joannis, nepos Mariæ *Austriacæ* Ducissæ Cliviæ Ferdinando I. Imperat. genitæ *Henning. P. 1. Germ.* ANNO 1584.

Nascitur *THERESIA* Maria Josepha filia Ferdinandi *III.* Imp. ex Leonora Mantuana. *Fugger.* 1652.

XXVII. NAscitur *ANNA* filia Joannis Regis Bohemiæ vxor Othonis Josi Ducis Austriæ. *Vernulæ. Betulius.* 1323.

ALBERTUS III. cum Trica *Austriacus* nuptias celebrat cum Elisabetha filia Caroli IV. Imp. Lucelburgici. *Gualter. f. 1256. Henning. P. 1. f. 161.* Errant qui Joannam scribunt, & qui Catharinam, nam illa fuit vxor Alberti IV. posterior Rudolphi IV. *Austriaci.* 1366.

Obit *CAROLUS IV.* Lucelburgicus Imperator, socer duorum Archiducum Austriæ. *Henning. Fugger.* 1378.

Nascitur *FERDINANDUS* Archidux filius Maximiliani *II.* Imp. Cigali in Hispania. *MS, Strada. Piesp. Ebing. Matenes.* sed disconveniunt in anno & die. solus MS. habet hunc diem & annum 1550. reliqui annum sequentem & diem seq. quod est saltem quoad annum verius, quià soror Anna nata est 1549. 2. Novem. adeòque non potuit Ferdinandus statim post 4. menses nasci. *Gans.* posuit anno 1551. die 24. Martij, puto errore Typographi. *Strada.* in Cæsaribus posuit natum Cigali, at in Genealogia Viennæ Austriæ, in quo posteriore erravit. 1551.

Obit *SIGISMUNDUS* Bathoreus Transylvaniæ Princeps. gener Caroli *Archiducis* Græcensis, Pragæ. *Astron. Tyrnau.* 1613.

XXVIII. MARIA Burgunda Maximiliani I. Imp. vxor lapsa in venatione ex equo die 2. Martij, decumbens vsque ad 28. obit Brugis in Flandria, & ibidem sepelitur ad D. Virginis magno apparatu celebratis exequijs. *Matenes. Piesp. Ros.* Alij habent defunctam 27. Martii vt *Gans.* alii verò 22. Martij, vt *Gebvilberus. Marchant. Bucelin.* & deniq; *Fugger 16. Martij, specul. f.* 1388. errore Typographi: quià in Diario, & alibi fol. 914. posuit 28. Martij. 1482.

FRANCISCUS Gallorum Rex Carolum V. Imperat. provocat ad duellum per literas. *Bent. Sleid.* 1528.

XXIX. OBit *FRANCISCUS* Gonzaga Marchio IV. Mantuæ. natus ex Margareta filia Alberti Pij Ducis Bavariæ sorore *Alberti* sapientis, cui nupta erat Chunegundis *Austriaca*, & avus Francisci & Gulielmi Ducum Mantuæ, quorum priori Catharina, posteriori Leonora filiæ Ferdinandi I. Imperatoris nuptæ fuere. *Henning. P. 2. f. 232.* 1519.

Auspiciis *RUDOLPHI* II. Imp. Jaurinum præsidium recuperatum Dominica in *Albis* Duce Schwartzenburgico. *MS. Tho. Episcop. Lab. Bucelin. Variar. lect. To 2.* Unde malè posuit *Vernulæus* ad diem 19. hujus, nisi acceperit stylo veteri. 1598.

XXX.

XXX. FRIDERICUS Archidux Ernesti Ferrei filius eligitur Franco- ANNO.
furti Imperator. *Gebuilber. Roo. Piessord. Matenes.* sed alij volunt ele- 1440.
ctum Cal. Januarij. Ut *Gans. Bunting. Onuph.* alij 7. Januarij, vt *Haselbach.*
& Gundelfingensis. At *Jac. Fugger.* 2. Febr. in Calend. cum tamen in Elo-
gio Latino ponat 30. Martij seu 3. Cal. April.
Obit CHRISTOPHORUS nepos Caroli Marchionis Ba- 1508,
densis & Catharinæ Habspurgicæ Ernesti Ferrei Archid. filiæ. *Hennin.*
PHILIPPUS-COSMUS Medicæus Francisci Magni Ducis 1582.
filius ex Joanna Austriaca Ferdinandi I. Imperat. filia obit puerulus.
Gans. & MS.

XXXI. ELEONORA filia Philippi I. Austriaci Regis Hispaniæ vidua- 1547.
tur secundo marito Francisco I. Rege Galliarum. *Henning. P. 2. fol.*
37. *Buntingus. Gans. Fugger. Ebing.*
Obit PHILIPPUS III. Rex Hispaniæ inter horam 9. & 10. 1621.
matutinam, cum vixisset annos 42. m. 11. dies 16. curavit legi pro
animæ suæ refrigerio 40. millia Missarum. Moriens ajebat: Quam
felix essem si 22. annos, quibus regnavi, in eremo vixissem! *Vasconcel.*
Ciaconius. Gans. Anonymus. Wadding. in Legat. Hispan. alij habent die 30. Mar-
tij vt *Ebimger. Vernulæus. Fugger.*

APRILIS.

I. OBit SIGISMUNDUS Rex Poloniæ filius Casimiri ex Eli- 1548.
sabetha Austriaca filia Alberti II. Imp. cum vixisset annos 81.
menses 3. sepultus Cracoviæ. *Bunting. Vernulæ. Gans.* sed *MS. Græc.* habet
pridie Calend. Aprilis, & *Betulius in Calend.* ponit vltima Aprilis.
PHILIPPUS II. Archidux Caroli V. Imper. filius agens 1549.
annum ætatis 22. Bruxellis honorificentissimè excipitur, & reliqvum
dein Belgium lustrat. *Eytzing. Vernulæ.*

II. LANDOLUS qui & Betzo & Betzelinus, & Lancelinus Habspur- 991.
gicus Guntrami Divitis filius, moritur, & sepelitur Sultzbergæ in
æde Capituli veteris quod Monasterium Sanctimonialium ipse cum
fratre Birchtilone condidit. *Guilliman. Habsp. fol.* 121.
MARGARITA filia Maximiliani I. Imp. nubit Joanni in- 1497.
fanti Hispaniæ. *Sigism. Betul.*
Nascitur ELISABETHA Valesia patre Henrico II. Galliæ 1545.
Rege, matre Catharina Medicæa, dein vxor Philippi II. Regis Hispa-
niarum tertia. *Strada. Vernulæ. Henning.* vno in loco *Vernulæus* posuit 22.
Martij, sed alibi 2. Aprilis.
Obit FERDINANDUS III. Imp. Austriacus, & sepelitur 1657.
Viennæ ad Cappuccinos. C. à *Brandis.* sECVnDA ApRILIs Mane
Astron. Tyrnau.
Nascitur PHILIPPUS EMANUEL Dux Sabaudiæ filius 1586.
Caroli Emanuelis ex Catharina Austriaca. *Sigism. Betul. in Calend.*

		ANNO.
III.	OBit RUDOLPHUS Comes Habſpurgicus Rudolphi Taciturni Habſpurgo-Lauffenbergici Rudolphi Imp. patrui filius, primum Baſileenſis Præpoſitus, dein Epiſc. Conſtantienſis à Gregorio X. Papa nominatus eodem anno, quo Rudolphus patruelis ad Imperium conſcendit. *Guill. lib. 7. c. 3. Manl. in Chron. Conſt. apud Piſtor. fol.* 671.	1293.
	PHILIPPUS II. Rex Hiſpaniæ paciſcitur cum Henrico II. Rege Galliæ, poſtquam ad Gravelingam exercitus Gallorum eſt cæſus. *Vernulæ. Fugger.*	1559.
	Obit FRIDERICUS I. Rex Daniæ, cujus vxor Sophia Pomerana neptis Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ, Alberti II. Imperat. filiæ. *Henning. P.* 2.	1533.
	Naſcitur ALBERTUS Dux Bavariæ, filius Wilhelmi V. nepos Alberti V. & Annæ Auſtriacæ Ferdinandi I. Imperatoris filiæ. *Betul. in Spec. fol.* 142.	1584.
IV.	OBit OTHO STRENUUS Dux Lunæburgicus maritus Mathildis Bavaræ natæ ex Mathilde Habſpurgica Rudolphi Imp. filia Gualter. *Henning. P.* 2.	1330.
	JOANNES Dux Brabantiæ nuptias celebrat cum Jacoba filia Wilhelmi Comitis Hollandiæ, qui fuit pronepos Mathildis Habſpurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ. *Gualt. Henning. P.* 1.	1418.
	MARIA Burgunda Maximiliani I. Imp. vxor ſepelitur Brugis in Eccleſia B. Virg. ſine magno apparatu, vti petierat: cor Antuerpiæ apud matrem conditum. *Jac. Fug. fol.* 915.	1482.
	Naſcitur HERCULES II. Dux Ferrariæ ſocer Barbaræ Auſtriacæ filiæ Ferdinandi I. Imp. *Vernulæ.*	1508.
V.	CAROLO V. Imp. Auſtriaco Romam ingreſſo totus ordo Eccleſiaſticus obviam procedit. *Victorell. in addit. ad Ciacon. Vernulæ.*	1536.
	CAROLO Imperatore concedente incipit colloquium Ratisbonenſe de rebus fidei, pro Catholicis Eckhius: pro adverſariis Melanchton primas habent. *Vernulæ.*	1541.
	Naſcitur GEORGIUS FRIDERICUS March. Brand. pronepos Eliſabethæ Auſtr. Caſimiro Poloniæ Regi nuptæ. *Henn. P.* 2.	1538.
VI.	OBit MARIA CHRISTIERNA Caroli Archid. Græcenſis filia ſeparata à thoro Sigiſmundi Principis Tranſylvaniæ, cum in Parthenone Hallenſi quatuordecim annis vixiſſet, ibidem in Templo D. Virg. ad Altare SS. Trinitatis ſepulta. *MS. Græcenſ. Gans. Fugger.*	1621.
	Naſcitur MARIA LEOPOLDINA filia Leopoldi Archid. Tyrolenſium principis, poſtea Imperatori Ferdinando III. nupta die martis hora 2. matutina. *Gans. Bucel. & Leq.* qui Oeniponti inſpexit *MS.* ſed *Jac. Fugger.* ſeu potius *Sigiſm. Betul.* habet 28. Novembr. ex *Rittershuſio.*	1632.
VII.	OBit PHILIPPUS Burgundus frater Caroli Pugnacis ſoceri Maximiliani I. Imp. Epiſcopus Trajectenſis. *Vernulæ.*	1454.
	MA-	

ANNO.

MAXIMILIANUS I. Imp. specialibus Privilegiis ornat Episcopatum Labacensem à patre suo fundatum. *MS. Episc. Labac.* 1510.

Idem MAXIMILIANUS mittit suo nomine in Ungariam ad Comitia Christophorum Episc. Labac. *MSS. Episc. Labac.* eadem die. 1516.

VIII. NAscitur BARBARA Philippi Landgravij Hassiæ filia proneptis [illegible] Elisabethæ Austriacæ Alberto II. Imp. genitæ. *Henning. P. 1.* 1536.

Nascitur PHILIPPUS IV. Austriacus Rex Hispan. Vallisoleti die Parasceves hora 9. cum dimidia, & medio quadrante post merid. *[illegible] Strada. Ebn. Fugger.* Alij ponunt die 29. Maij vt *Mateus. Bucel.* sed falluntur: in eam enim diem dilata fuit solennitas baptismatis. 1605.

Obit CLAUDIA FELICITAS Ferdinandi Caroli Archiducis Tyrolensium Principis filia, Leopoldi Imp. conjunx 2. *MS* 1676.

IX. MAXIMILIANUS I. filius Friderici IV. Austriaci coronatur [illegible] Aquisgrani. *Fugger* in speculo vbi late omnem [illegible] describit fol. 964. vnde corrigendi qui 23. Febr. coronationem reposuerunt, vt *Onuph. in [illegible]*. & qui 10. Aprilis vt *[illegible] Ebn. [illegible]*. & qui 11. Aprilis. *Roo. Manens. Pissord.* & denique qui Calendis Januarij id factum asseruit *Eder.* 1486.

Induciæ inter ALBERTUM Principem Belgarum & Hollandos pactæ. *Ver[illegible].* 1609.

PHILIPPUS IV. Rex Hispan. luctu per octo dies Patri impenso Madritum magna cum pompa ingreditur, & regnorum possessionem adit. *V[illegible].* 1621.

X. ADALBERTUS & RUDOLPHUS [illegible] Habspurgici (quorum Adalbertus [illegible] Imperatoris pater) [illegible] Benedictinorum. *[illegible]* 1232.

Nascitur JOANNES Archidux filius Ferdinandi I. Imp. die Mercurij hora 4 matutina, *MS. Ebng. Strada. Piess. Maten. [illegible]* Attvero [illegible] seq. die. 1538.

Nascitur JOANNES Casimirus Palatinus Rheni Bipontinus filius Joannis nepos Mariæ Austr. Ferd. I. Imp. filiæ Duc. Cliviæ. *Henn. P. 1.* 1589.

Nascitur OTTO HENRICUS Palatinus Rheni Elector Dynasta Neoburgicus filius Ruperti Virtuosi ex Elisabetha Bavara nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 1.* 1502.

XI. NAscitur GEORGIUS Dux Stetini & Pomeraniæ filius Bugislai X. nepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.* 1493.

FERDINANDUS I. Archidux, qui postea Cæsar, mittit in Carinthiam Commissarios Christophorum Episcopum Labacensem, Christophorum de Zinzendorff, & Wolffgangum Matscher ad recipiendum homagium & petendum subsidium contra Turcas. *MS [illegible]*. 1522.

Nascitur GEORGIUS Ingeniosus Comes Palat. Rheni [illegible] Lutzelsteinæ [illegible] nepos Stephani Palatini in Veldenz, cujus soror Elisabeth 1543.

ſabeth nupta fuit Friderico Archiduci Auſtriæ Tyrolenſium Principi. ANNO.
Henning. P. 1. Bucelin. Auctar. Nucl.

XII. OBit BERTHOLDUS II. Habſpurgicus primus Dux Zaringiæ, & ſepelitur ad S. Petrum Harciniæ quod Monaſterium ipſe condere cæpit an. 1090. ante altare S. Crucis. *Otho Friſing. Pieſſ. Guilliman. Chifflet.* 1111.

Obit JOANNA vxor Philippi I. Regis Hiſpaniæ Auſtriaci, quæ vidua pluribus annis mariti cadaver ſecum circumtulit, defuncta Tordeſillæ anno 50. viduitatis. *Gans Piſſord.* 1555

Obit SUSANA filia Alberti ſapientis Ducis Bavariæ ex Chunegunde Auſtriaca, vxor Ottonis Henrici Electoris Palatini. *Sigiſmun. Betulius in Calend. Henning. P. 1. Germ.* 1543.

Naſcitur CHRISTINA Princeps Holſatiæ filia Adolphi ex Chriſtina Landgravia Haſſiæ pronepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning.* 1573.

XIII. OBit RICHIZA ſive REITZA Duciſſa Auſtriæ vx. H[illegible]rici Medlingenſis, cujus hac die apud Scotos anniverſ[illegible] olim celebrabatur. Annus obitus incertus [illegible]rtè circa 1224. 1224

Naſcitur LUDOVICUS SEVERUS Dux Bavariæ maritus Mechtildis Habſp. Rudolphi I. Imp. filiæ *Henn[illegible] P. 1 Germ.* 122[illegible]

Naſcitur CATHARINA MEDICÆA Regina Galliæ, [illegible]ror Alexandri cui nupta Margareta Auſtriaca. *Betul. in Calend.* 151[illegible]

CAROLUS V. Imp. Romæ die Cœnæ Domini d[illegible] pauperibus pedes abluit, cum iis cœnat, & omnem argenteam [illegible]ſæ ſupellectilem inter eos diſtribuit. *Calviſius. Schmid.* 153[illegible]

Naſcuntur JOACHIMUS & ERNESTUS Gemelli fi[illegible] Joachimi Friderici Marchionis Brandeburgici, qu[illegible] f[illegible]it [illegible]bnepos Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imperatoris filiæ. *Henning. P. 2. Germ.* 1583.

XIV. CAROLI Cæſaris exercitus ad Carignanum cum Gallis confligit, non ſine Clade. *Bunting.* 1544

Obit CHRISTOPHORUS Comes Palatinus Rheni filius Friderici III. Electoris, ex Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Auſtriacæ *Henning. P. 1. Germ. fol. 214.* 1574

Naſcitur PHILIPPUS III. Rex Hiſpaniæ Auſtriacus Madriti. *Vaſconcel. Vernulæ. Gans. Piſſord. [illegible]ten. Strada in Ca[illegible]r A[illegible]* Gen. idem *Strada* ponit 15. Aprilis Errat apud [illegible] *MS.* qui habet menſe Junio. Errat etiam *Vernulæus* qui hanc die poſt obitum Leonoræ Caroli V. ſororis. 1578

XV. CAROLUS Princeps Luſitaniæ filius Emanuelis R[illegible] ex Eleonora Auſtriaca Philippi I. Regis filia naſcitur, & p[illegible] poſt obit. *Vaſconcell. Aſtronom. Tyrnau.* 15[illegible]

Obit

Obit *CHRISTIANA* Landgravia Haſſiæ filia Georgii Ducis Saxoniæ neptis Eliſabethæ Auſtr. Alberti II. Imp. filiæ. *Hennig. P.* 1. ANNO. 1549.

XVI. OBit *FRIDERICUS* cognomento Catholicus Dux Auſtriæ è ſtirpe Babenbergica in Palæſtina. *Fund. Scot.* 1198.

PHILIPPUS II. Rex Hiſpaniæ coronatur Rex Portugalliæ *Vernulæ. Bucelinus.* ſed *Vaſconcellus* in *A*prili factum homagium innuit. & in Junio ſolennem ingreſſum Olyſſipone. 1581.

XVII. OBit *GEORGIUS* Barbatus Dux Saxoniæ nepos Margaritæ *A*uſtriacæ ſororis Friderici IV. Imp. & maritus Barbaræ filiæ Caſimiri Regis Poloniæ ex Eliſabetha *Auſtriaca Alberti II.* Imp. filia. *Hennin. P.* 2. *f.* 22. 1539.

Naſcitur *MAXIMILIANUS* Dux Bavariæ poſteà maritus Mariæ *Annæ* Auſtriacæ Ferdinandi *III.* Imp. ſororis. *Brun. MS. Græc.* 1573.

Albertus *Auſtriac.* Belgarum Princeps Calaiſium expugnat. *Vernul.* 1596.

Gallia *FRIDERICO* V. Catholico Caroli V. avo materno vincuntur in agro Neapolitano. *Vernulæ.* 1503.

Naſcitur *PHILIBERTUS* Princeps Sabaudiæ filius Caroli Emmanuelis ex Catharina *Auſtriaca. Betul* 1588.

XVIII. VEnetia a *MAXIMILIANO* Imperatore in angustias redacti toto penè continentis imperio exuuntur. *Ciacon. in Julio II. Pont.* 1509.

Obit *SIBILLA* filia Alberti Ducis Bavariæ ex Chunegunda Auſtriaca vxor Ludovici Electoris Palatini. *Sigismundus Betul. in Calenda. Hennin. P.* 1. *fol* 210. 1519.

PHILIPPUS III. Rex Hiſpan. nuptias celebrat cum Margarita cognata, Caroli Archiducis filia, Valentiæ ... *Ebing. Matene.* 1599.

ALBERTUS Archidux Maximiliani *II.* Imperatoris filius nuptias eadem die celebrat cum Iſabella Clara Philippi *III.* ſorore, Valentiæ. Falluntur, qui ponunt 25. *Aprilis.* ... Nam alii, *ut Ciacon. ... To. IV. de vit. Pont. & ... fol.* 51. *& MS. Græcenſe me... habent* 18. 1599.

XXIX. OBit *CHRISTOPHORUS* Marchio Badenſis filius Caroli ex Catharina *Auſtriaca* ſorore Friderici IV. Imperatoris, & ſepelitur Badenæ. *Hennig. P.* 1 *Betul. Calend.* 1527.

LEOPOLDUS Archidux Auſtriæ filius Caroli Græcenſis reſignati Epiſcopatus ... vxorem ducit, & celebrat nuptias cum Claudia filia Ferdinandi Magni Ducis Hetruriæ, vidua Friderici Ubaldi Ducis Urbini Oeniponti. *MS. Græc. G... ads. Bucelin.* In anno diſcordat ..., quia tardius vno ponit, & MS. vno citius: cæteri omnes habent 1625. 1625.

XX. OBit *BEATRIX* Badenſis neptis Caroli Marchionis, & Catharinæ *Auſtriacæ* Ernesti Ferrei *Archiducis* filiæ Com. Palatina Simmerenſis. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1535.

Obit *DOROTHEA* filia Friderici I. Regis Daniæ uxor *Al*[illegible]
ti V. Marchionis Brandeburg. Ducis Borussiæ, nepotis Elisabeth[illegible] 1547.
Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.*

XXI. *JACOBUS* Rex Scotiæ socer Sigismundi *Archiducis* Tyrolensi[illegible], 1423.
coronatur cum conjuge. *Astron. Tyrnau.*

FERDINANDUS I. Rex Hungariæ scribit ad varios Magnates ne credant Joanni Szepusiensi, qui spargebat se cum Ferdinando convenisse. *MS. Episc. Labac.* 1527.

Obit *ALPHONSUS* Princeps Portugalliæ Cardinalis Diaconus tit. S. Blasij, anno ætatis 31. Eboræ v[illegible] Olyssipone [illegible]pultus Olysipone in templo Bethleemitico in Sacello S. Vincent[illegible]. Fuit frater Isabellæ Imperatricis Caroli V. conjugis. *Ciacon. Oldoin. T. 3. fol.* 413. Erravit *Cabrera*, qui annum 1537. posuit & *Vernulæus*, qui diem 20. Aprilis, cum ex monumentis Vaticanis aliud constet. 1540.

ELISABETHA Austriaca filia Ferdinandi I. Imp. nuptias celebrat Cracoviæ cum Sigismundo *II.* Poloniæ Rege. *MS.* [illegible] *Matenes. Gans.* 1543.

Nascitur *FRIDERICUS* Dux Holsatiæ filius Adolphi ex Christina Landgravia Hassiæ pronepte Elisabethæ *Austriacæ* Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.* 1568.

XXII. *RUDOLPHUS* Comes Habspurgicus, qui deinde Imperator, confirmat quasdam venditiones à nobilibus de Wald[illegible]g suis clientibus factas Ecclesiæ Beronensi. *Gr*[illegible] *n.* [illegible] 4. [illegible] 25 12[illegible]7.

Nascitur *PHILIPPUS* Landgravius Hassiæ filius Philippi, & Christianæ Saxonicæ, quæ fuit neptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ *Alberti* II. Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1541.

FERDINANDUS II. Imperat. Viennæ Dynastiam Hernals confiscari curat, & Prædicantes inde expellit. [illegible] 1625.

XXIII. *FRIDERICUS* Bellicosus Dux *Au*striæ centum quadraginta quatuor suos nobiles solenni ritu cingulo militari & gladio donat. [illegible] *in comment. Reip. Rom. fol.* 584. 1245.

Obit *ALBERTUS* Comes Tyrolensis frater Elisabethæ Alberto I. Imperatori Habspurgico nuptæ. *Lequile* 1292.

FRIDERICUS Archidux Ernesti filius electus Imperator sumptâ deliberatione Legatis Electorum respondet, & in electionem consentit. *Roo.* 1440.

FRIDERICUS IV. Imp. Austr[illegible]s cum M[illegible] filio magna cum pompa Augustam Vind[illegible]orum ingreditur ex[illegible]rus pro filio homagium & comitia ausp[illegible]turus. [illegible] 1473.

Nascitur *ALPHONSUS* Princeps Lusitaniæ frater Isabellæ Imp. Caroli V. conjugis. *Ciac. T. 3. Oldoin.* [illegible] 1509:

LEOPOLDUS Imp. [illegible] à Turcis recuperat. [illegible] 1664.

XXIV

XXIV.	LUITFRIDUS Comes Habspurgicus cum filiis Hundfrido, Luitfrido, & Hugone fundat Abbatiam S. Trudperti, seu potius restaurat & augmentat, diplomate expedito 8. Cal. Maij habitus deinde ut tertius loci fundator. *Guilliman. lib. 3. fol. 97.*	ANNO: 903.
	CAROLUS V. Imp. Fridericum Electorem Saxoniæ capit ex improviso, ut diceret. *Veni, vidi, Christus vicit. Bunting: Bucel. Vernul. Henn.*	1547.
	Obit PHILIPPINA uxor prima Ferdinandi Archiducis Principis Tyrolensis. *Fugger in spec.*	1580.
	FERDINANDUS II. Imperator nuptias celebrat cum Maria Anna Bavara, Græcii, Dominica Jubilate. *MS. Græcens.* pridie reposuit *Fugger.*	1600.
XXV.	PHILIPPI II. Austriaci Hispaniarum Regis auspiciis Galli ab Hispanis in agro Juliacensi cæduntur. *Bucelin. Auctar.*	1568.
	Nascitur JOAN. BAPTISTA Gaston frater Ludovici XIII. Regis Galliæ mariti Annæ Mariæ Austriacæ. *Betul. Calend.*	1608.
	FERDINANDI II. exercitus Duce Fridlando Mansfeldium cædit *Vernulæ.* hujus Victoriæ nuntio Romam perlato, Urbanus Papa VIII. cum 17. Cardinalibus ad S. Mariam de anima se contulit, sacrum fecit, & DEO gratias egit. *Victorell. in addit. Ciacon.*	1626.
XXVI.	MARIA Burgunda per Legatos desponsatur Maximiliano I. filio Friderici IV. Imp. *Betul. in speculo.*	1477.
	Nascitur DIONYSIUS Princeps Lusitaniæ filius Joannis III. Regis ex Catharina Austriaca Caroli V. Imp. sorore. *Vernul. Vasconcellius.*	1535.
XXVII.	Obit GOTHOFREDUS Gibber Dux Lotharingiæ filius Gohofredi Barbati III. ex Agnete filia Hugonis Comitis Habspurgici. *Henning. P. 1. fol. 68.*	1075.
	Obit RUDOLPHUS Habspurgicus Rudolphi I. Imp. filius Rex Bohemiæ Pragæ, sepultus ibidem. *MS. Chron. Vienn. Ebing. Strada. Piesp.* sed *Lazius* habet Calend. Augusti, & *Lequile* 11. Maij.	1289.
	Obit PHILIPPUS Audax Dux Burgundiæ socer Leopoldi IV Archiducis Austr. *Jac. Fugger in specul. fol. 843.*	1464.
	Nascitur FRIDERICUS Princeps Poloniæ dein Cardinalis filius Casimiri Regis ex Elisabetha Austriacâ. *Gans. Fugger. fol. 511.*	1468.
	Obit JACOBUS Marchio Badensis; nepos Caroli ex Catharina Austriaca filia Ernesti Ferrei Archiducis Archiepiscopus Trevirensis *Henning. P. 1.*	1511.
XXVIII.	NAscitur ELISABETHA Princeps Lusitaniæ Joannis III. Regis filia ex Catharina Austriaca filia PHilippi I. sorore Caroli V. Imperatoris. *Gans. Vasconcell.*	1529.
	Nascitur CAROLUS Fridericus Cliviæ Dux filius Gulielmi Ducis ex Maria Austriaca Ferdinandi I. Imp. filia. *Gans. Arbor.*	1555.

Nasci-

Nascitur *MARGARETA* Princeps Sabaudiæ ex Catharina Austriaca, dein Ducissa Mantuæ. *Betul.* ANNO. 1589.

Obit *GABRIETTA* Anglica soror Ludovici XIII, Regis Galliæ, affinis Annæ Mariæ Austriacæ. *Betul. in Calend.* 1627.

XXIX. Nascitur *ALBERTUS* Fridericus Marchio Brandeburgicus gener Gulielmi Ducis Cliviæ & Mariæ Austriacæ filiæ Ferdinandi I. Imperatoris. *Henning. P. 2.* 1553.

Obit *MARIA* Archidux vidua Caroli., mater Ferdinandi II. Imperatoris, quam *Gans* ponit obijsse 29. Maii, sed aliter *MSS.* quorum vnum originale vidi his verbis à Thoma Episcopo Labacensi notatum. Die 29. Aprilis literas Sereniss. Maximilianus Ernestus ad me dedit, quibus intimat eodem die mane Serenissimam Mariam matrem viduam, fœminam sanctæ conversationis, & vitæ, omnibus Provinciis & seculis memorandam, tot Ecclesiarum fundatricem, Ecclesiasticorum, omniumq; pauperum, & piorum, meam quoq; matrem, benefactricem, & Patronam, spiritum creatori reddidisse. Cui 5. Maij in Cathedrali Ecclesia Labaci justa persolvimus Pontificaliter. Consentit *MSS. Græc. Bucelin.* sed *Fugger* habet sequenti die. Sepulta est Græcii in Cænobio Monialium S. Claræ ad portam Muræ, quod ipsa fnudavit expurgatâ Scholâ sectariorum. *MS. Græc.* cor in templo D. Ægidii aulico ad cornu Evangelii conditum est. *Idem MS.* 1608.

XXX. Nascitur *ULADISLAUS* Princeps Poloniæ, deinde Rex, filius Casimiri ex Elisabetha Austriaca, Ferdinandi I. Imperat. filia. *Anonym. MS.* sed *Fugger & Lequile* habent 1. Martij. 1456.

MAXIMILIANUS I. Imperator in Comitiis Equitum Aurei velleris renuntiatur supremus Magister, & octo mox Equites creat Brugis in Flandria. *Jac. Fugger. inspec. Roo in Annal.* 1478.

Nascitur *BARBARA* Austriaca filia Ferdinandi I. Imp. Viennæ Austriæ die Mercurij inter 8. & 9. matutinam baptizata à Joanne Fabro Episcopo Viennensi. *MS. Græc. Gans. Ebing. Eytz. Piesp. Matenesius.* 1539.

Obit *URSULA* filia Ferdinandi I. Imperatoris Austriaci Oenipponti sepulta in Monasterio Stambsensi. *MS. Strada. Ebing. Matenes.* 1543.

FERDINANDUS III. Imperat. nuptias celebrat cum Leonora Mantuana. *Fugger inspec. & Calend.* 1651.

MAIUS.

I. Nascitur *RUDOLPHUS* I. Imperator Habspurgicus, qui cadentem Habspurgo Zäringicam familiam hoc ipso anno in Bertholdo postremo Duce, erexit ad summum terrenæ potentiæ fastigium. *Guillim. Roo. Henninges. Ebing. Gans Eitzing. Fugger Jacobus spec. fol.* 49. qui locum etiam designat Limburgum in superiori Alsatia. Alij volunt natum 27. Aprilis, vt *Cuspin. Eytzing. Gebvilber. Matenes. Vernulæus.* 1218.

Falli-

ANNO.

Fallitur verò *Cuspinianus* qui eodem die defunctum, scribit Bertholdum vltimum Zàringiæ Ducem, cum 4. Martij obierit, vt sup. dictum.

ALBERTUS I. Imp. à nepote Joanne occiditur. *Piess. Gebuilber. Simonides. Thom. Ebendorffer. MS.* alij ponunt 24. Aprilis vt *Rø. Cuspin. Laz. Reusner. Fitzing.* Sed credendum *Ebendorffero*, qui seq. seculo vixit. 1308.

Obit BARBARA vxor Sigismundi Imperatoris socrus Alberti II. Imp. Austriaci peste, non Græcij Styrorum, vt aliqui putant, sed Regino-Græcij in Bohemia. *Lequile. Fugger.* 1439.

Obit ALBERTUS Dux Saxoniæ Elector Moguntinus nepos Friderici II. & Margaretæ Austr. sororis Friderici IV. Imp. *Henning.* 1484.

Nascitur LUDOVICUS Rex Hungariæ cujus vxor Maria Hispana Ferdinandi I. Imp. soror, & cujus soror Anna vxor fuit Ferdinandi I. *Gualter. fol.* 560. sed *Betulius* ponit 1. Julij. 1506.

Obit ISABELLA vxor Caroli V. Imp. ex partu. Sepulta Granatæ. *Gans. Arboret. Fugger.* sed anno 1538. habet *Simonides.* 1539.

FERDINANDUS II. Imp. per Bucquoium occupat Posonium. *Vernule.* 1621.

II. OBit OTHO Comes Tyrolis frater Elisabethæ nuptæ Alberto I. Imp. Habspurgico. *Lequil. de reb. Austr.* 1310.

Nascitur FRIDERICUS Marchio Brandeburgicus gener Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, & nepos Margaritæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ. *Fugger. Henning. P. 2. fol.* 214. 1460.

Idem FRIDERICUS obit ex phrenesi an. ætat. 76. eadē die. 1536.

Obit EBERHARDUS Dux Wirtenbergiæ pronepos Chunegundis Austr. & Alberti Bojor. Duc. Sepul. Tubingæ. *Henn. P. 1. Ger.* 1568.

In Escuriali celebrantur magnâ pompâ exequiæ PHILIPPI III. Regis Hispaniæ. *Vernule.* 1621.

III. OBit ELISABETHA filia Alberti II. Electoris Saxoniæ ex Agnete Habspurgica filia Rudolphi I. Imperatoris, vxor Obizonis VII. Marchionis Estensis. *Henning. P.* 2. 1341.

Nascitur ELISABETHA filia Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imperat. filia, quæ post biennium obit. *Anonym. MS.* At verò *Vernulæus* habet 10. Maij. 1465.

Obit ANNA filia Joannis III. March. Brandeb. neptis Annæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ vx. Friderici I. Regis Dan. *Henn. P. 2. f.* 276. 1514.

FERDINANDUS Dux Hetruriæ socer Magdalenæ Austr. nuptias celebrat cum Catharina Lotharinga. *Vernule. Eytzing.* 1586.

IV. PHILIPPUS Bonus Dux Burgund. avus Mariæ Imp. Maximil. I. conjugis cum Jac. Holland. Com. pacē componit. *Calvisius.* 1428.

MAXIMILIANUS Archid. Maximiliani II. Imp. filius declaratur supremus Magister Ordt Teuton. in templo Aulico Viennæ. *Strada. Piess. Fugger.* 1585.

ANNA MARIA Philippi III. Regis Hisp. filia viduatur mari- ANNO.
to Ludovico XIII. Rege Galliæ. *Fugger. Lequile.* 1643.

V. OBit GUTTA Austriaca, filia Alberti I. Imp. Comitissa Oet- 1329.
tingensis Viennæ, & sepelitur in Campo Regio. *Gundelfing.*
MS. Tho. de Haselbach. MS. Gans in Arbor.

ALBERTUS sapiens & Otto Austriaci, Alberti I. Cæsaris filij 1335.
investiuntur Duc. Carinth. à Ludovico Bavaro Imp. *Thom. de Haselb. MS.*

SOPHIA Wirtenbergica Christophori Ducis filia proneptis 1583.
Chunegundis Austriacæ & Alberti sapientis Bojorum Ducis nubit
Wilhelmo Duci Saxoniæ. *Henning. P. 1. Germ.*

Paullus Sabellus Albani Princeps nomine FERDINANDI 1620.
II. Imperatoris obedientiam exhibet Paulo V. Pontifici Romæ in au-
la Regum Vaticana. *Ciacon. edit. 2. fol. 1946.*

FERDINANDUS II. Imp. publicat Pragæ impunitatem o- 1622.
mnium offensarum pro iis, qui tumultuum Bohemicorum fuerunt
participes. *Vernulæus.*

VI. NAscitur SOPHIA filia Casimiri Poloniæ Regis ex Elisabetha 1464.
Austriaca, dein vxor Friderici V. Marchionis Brandeburgici.
Anonym. MS. sequenti die ponit *Betulius.*

CAROLUS V. Duce Borbonio Romam capit. *Marchant. Eyt-* 1527.
zing. Phil. Simonid.

PHILIPPUS II. Rex Hisp. donat filiæ Isabellæ Claræ Eugeniæ 1598.
Provincias Belgicas in dotem. *Vernulæ.*

FERDINANDI II. Imp. exercitus ingenti prælio vincit 1622.
Durlacensem ad Wimpinam Ducibus Tillio & Corduba. *Vernulæ.* sed
Betulius habet 27. Aprilis.

MAXIMILIANUS Dux Bavar. Ferd. III. Imp. affinis signi- 1623.
ficat Gregorio XV. Pontif. se Electorem Imperij creatum; litteræ in
Consistorio Cardinalium lectæ cum applausu. *Ciac. Oldoin. To. 4. fol. 467.*

VII. OBit OTTHO I. Magnus Imp. Adelheydis Habspurgo-Bur- 973.
gundicæ maritus. *Gualter. Henning.*

ALBERTUS II. Imp. Austr. eligitur Rex Bohemiæ. *Piesford.* 1438.
Strada. Bonfinius. Errat *Lazius* qui id anno 1436. factum putat.

VIII. PAx inter LEOPOLDUM Austriacum & Venetos sancitur, cum 1381.
multa vtrinque damna fuissent illata. *Vernulæ.*

Leo Papa X. mittit pileum Cardinalitium ALBERTO Bran- 1518.
deburgico Electori Moguntino nepoti Annæ Austriacæ Alberti II.
Imp. filiæ. *Henning. P. 2. Ciacon. in Leone 10.*

VICTOR Amadæus Dux Sabaudiæ nascitur ex Catharina Au- 1587.
striaca Philippi II. Regis Hispan. filia. *Lequile. Fugger. in Calend.*

Georgius Papa XV. celebrat magna pompa exequias PHILIP- 1621.
PI III. Regis Hispaniarum. *Vernulæ.*

Obit

IX. OBit JUDITHA Brandeburgica vxor Rudolphi I. Ducis Saxoniæ filij Alberti II. Electoris ex Agnete filia Rudolphi I. Imperatoris Habspurgici. *Henning. P. 2.* ANNO. 1328.

Obit GEORGIUS Dux Pomeraniæ nepos Elisabethæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ, Reginæ Poloniæ, sepultus Stettini in æde D. Ottonis. *Henning. P. 2.* 1531.

HENRICUS filius Henrici II. Regis Galliæ cui nupta Isabella filia Philippi II. Regis Hisp. eligitur Rex Poloniæ. *Jac. Fugger.* 1573.

X. RUDOLPHUS & ALBERTUS fratres Comites de Habspurg, novis donarijs augent Eccles. seu Canoniam Beronensem. *Guilim. Habsp. fol.* 281. 1252.

Obit STEPHANUS Fibulatus Dux Bavariæ filius Ludovici IV. Imp. nepos Mathildis Habspurgicæ. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1392.

Obit ELISABETHA Princeps Poloniæ filia Casimiri ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Im. filia biennis. *Vernulæ, Anonym. MS.* 1467.

Obit ULADISLAUS Rex Poloniæ maritus Cæciliæ Renatæ Austriacæ. *Jac. Fugger.* 1648.

XI. HEDWIGIS filia Christophori Ducis Wirtenbergici proneptis Chunegundis Austriacæ & Alberti sapientis Bojorum Ducis, nubit Ludovico Landgravio Hassiæ. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1563.

Nascitur ISABELLA Princeps Sabaudiæ ex Catharina Austriaca Philippi II. Regis Hisp. filia. Carolo Emanueli Duci Sabaudo, quæ postea nupsit Duci Mutinensi. *Jac. Fugger.* 1591.

MATTHIÆ Imperatoris Consiliarij Pragæ per fenestras præcipitantur. *Fugger. Anon. G. G.* 1618.

XII. NAscitur CHRISTOPHORUS Dux Wirtenbergicus nepos Chunegundis Austr. ex matre Bavara. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1515.

Obit THERESIA MARIA JOSEPHA filia Ferdinandi III. Imp. ex Eleonora conjuge. *Fugger.* 1653.

XIII. NAscitur ELISABETHA secunda hujus nominis filia Casimiri Poloniæ Regis ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Cæsaris filia, quæ postea Duci Lignicensi nupsit. *Anon. MS.* 1472.

Nascitur MARIA Christina filia Ferdinandi III. Imp. ex vtero mat. Mariæ Hisp. exsecta, & obit eodem an. Lincij Aust. sup. *MSS. Adver.* 1646.

Obit MARIA Imperatrix filia Philippi *III.* Regis Hispaniæ, ex partu filiolæ Mariæ. *MSS. Adversf.* 1646.

HENRICUS IV. Rex Galliæ vxorem suam Mariam Medicæam Joannæ Austriacæ filiam apud S. Dionysium coronari procurat, pridie quam ipse trucidaretur. *Petau. in Ration. temp.* 1610.

XIV. FERDINANDUS Archid. Tyrolensium Princeps Ferdinandi *I.* Imper. filius nuptias celebrat cum Anna Catharina Mantuana Oeniponti. *Lequil. & MS.* quem citat, alij malè habent in Aprili. 1580.

		ANNO.
	HENRICUS IV. Rex Galliæ gener Joannæ Austriacæ Ducissæ Hetruriæ à Sicario trucidatur. *Petav. in Rationar. Gualt. Chron. de Princip.*	1610.
	CAROLUS JOSEPHUS Archidux Austriæ Ferdinandi III. ex Leopoldina Augusta filius renuntiatur Magnus Magister Ordinis Teutonici. *Jac. Fugger.*	1662.
XV.	OBit LUITFRIDUS Comes Habspurgicus fundator Abbatiæ S. Trudberti. *Eberhard.* Episc. Constantien. in Epitaphio: *Luitfridum Comitem nobilitate percelebrem, hujus loci structorem S. Trudpertus suus nosterque Patronus in sua susceptum fidelis fidejussor Idibus Maij Domino feliciter commendavit.* Ita apud *Guillimanum lib. 3. Habspurg. fol.* 101. De anno obitus non certo constat. *Guillimann.* putat mortuum paulò post fundationem factam 903. *Lazius* ait vixisse adhuc 908. *Reusnerus* 929.	904.
	Nascitur CYMBURGA filia Caroli I. Badensis Marchionis ex Catharina Austriaca filia Ernesti Ferrei Archiducis, nupta dein Engelberto Nassovio. *Henning. P. 1. fol.* 240.	1450.
	Nascitur MARIA Ferdinandi I. Imp. filia Pragæ die Lunæ inter 1. & 2. postmerid. baptizata à Nuntio Apostolico Pimpinello. Ux. deinde Gulielmi Ducis Cliviæ. *MS. Græc. Ebing. Piesp. Mate. Strad. Gans.*	1531.
	PHILIPPUS III. Rex Hispan. per Ducem Feriæ obedientiam præstat Paulo Papæ V. *Ciacon. fol.* 1945. *edit.* 2.	1607.
XVI.	OBit THEOBALDUS II. Dux Lotharingiæ parens Friderici Athletæ cui nupta fuit Elisabetha Austriaca Alberti I. Imp. filia. *Henning. P. 1. fol.* 90.	1311.
	Obit FRIDERICUS II. Burggravius Norimbergensis nepos Elisabethæ Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. sororis. *Henning. P.* 2.	1330.
	Nascitur MARIA LEONORA filia Gulielmi Ducis Cliviæ ex Maria Austriaca Ferdinandi I. Imp. filia. Uxor deinde Friderici Ducis Borussiæ. *Anon. MS. Gans.*	1550.
	Nascitur FERDINANDUS infans Hispaniæ Philippi III. Regis filius postea S. R. E. Card. & Belgij Prorex in Escuriali die Sabbathi media 3. post meridiem. *Gans. Ebing. Piesp. Strada. Bucelin.* nescio quomodo *Oldoinus* posuerit 16. Martij, puto errore Typographi.	1609.
XVII.	NAscitur ALBERTUS V. Marchio Brandeb. frater Joannis Alberti Archiepisc. nepos Elisabethæ Austriacæ. *Henning. cit.*	1499.
	Obit JOANNES ALBERTUS Brandeburg. Archiepisc. Magdeburgensis & Halberstadiensis, nepos Elisabethæ Austr. Alberti II. Imp. filiæ Reginæ Polon. sepultus Halæ Saxonum. *Henn. P. 2. f.* 215.	1548.
	Obit CAROLUS prior hoc nomine Caroli Archiducis Græcensis filius intra 12. & 1. post merid. Græcij & sepelit. Secovij in Mausolæo. *MS. Græc. Eytz. Gebuil. Ebing. Piesp. Maten.* pleriq; signant an. 1580. sed *MSS.* habet 1582. cui potius credo, quia conscripto circa hoc tempus.	1582.

Nascitur

Nascitur *FERDINANDUS* Carolus Tyrolensium Princeps, filius Leopoldi *A*rchiducis. *Com. à Brandis. Jac. Fugger. Leqtile.* ANNO. 1628.

XVIII. OBit *RUPERTUS* Imperator Palatinus Rheni abnepos Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ Ludovico severo Duci Bavariæ nuptæ: & idem socer Friderici *A*rchiducis Austriæ Tyrolensium Principis. *Henning. P. 1. f. 208.* 1410.

SIGISMUNDUS Imperat. socer *A*lberti *II.* Imperatoris Austriaci coronatur Romæ Imperator ab Eugenio Papa IV. *Henning. P. 1. Vernulæ.* 1432.

Obit *PHILIPPUS* Dux Bavariæ Gulielmi filius Annæ *A*ustriacæ nepos Mariæ Annæ *A*ustriacæ affinis, quià Maximiliani Ducis frater. *Brunner. Fugger.* 1598.

XIX. OBit *ELISABETHA* *A*lberti *I.* Imperatoris filia vxor Friderici *A*thletæ Ducis Lotharingiæ. *MS. Tho. Ebendorff. Gundelfing. Gans.* 1352.

JOANNES II. Rex Castellæ avus Joannæ Philippo *I.* Austriæ *A*rchiduci nuptæ, ingenti prælio *A*ragonios vincit. *Calvisius Schmidius.* 1445.

Nascitur *PHILIPPUS* Cosmus Medicæus ex Joanna Austriaca. *Vernulæ.* 1577.

XX. NAscitur *MARGARETHA* filia Caroli Marchionis Badensis ex Catharina *A*ustriaca Ernesti Ferrei filia, posteà *A*bbatissa Lucidæ Vallis. *Henning. P. 1.* 1452.

FRIDERICUS IV. Imperator consilium capit condendæ arcis suprà Tergestinam Urbem ad continendos in officio cives, quorum aliqui anno priore ad libertatem aspirantes cæperant congregari & vicinorum officinas expilare & diripere, vix à reliquis sedato tumultu. *MSS. ant.* 1470.

PHILIPPUS II. *A*ustriacus Rex Hispaniæ cum Pio Papa V. & Venetis fœdus percutit contrà Selymum Orientis Tyrannum. *Chytr. Calvisius. Schmid.* 1571.

MARGARETA filia Ferdinandi *I.* Imp. defuncta anno 1567 & deposita apud Franciscanos Oeniponti, transfertur Hallam Tyrolis ad novum templum. *Gans. Gynæc.* 1572.

XXI. NAscitur *PHILIPPUS II.* Rex Hispan. Austriacus Caroli V. filius Vallisoleti hora 2 min. 48. post merid. ità *Gans. in viridar. seu Arboreto* de die consentiunt. *Strada. Piess. Matenes. Eytzing. Ebing. Bunting. Sleidan. Eberus. Vasconcell.* Ab his recedunt *Wurfbain.* qui diem 5. Julij, & *Eder*, qui primam Maij assignat. 1527.

ANNA *A*ustriaca Caroli *A*rchiducis filia coronatur Regina Poloniæ. *Joan. Gans.* 1593.

MATTHIAS *A*rchidux, qui posteà Imperator, homagium recipit à statibus *A*ustriæ. *Vernulæ.* 1609.

Nascitur *ELEONORA* Maria filia Ferdinandi III. Imp. ex 1653.

Leonora Mantuana. *Fugger.* fuit postea Regina Poloniæ, nunc Ducissa Lotharingiæ. *MSS. advers.* ANNO.

XXII. AGNES filia Ottocari Bohemiæ Regis, vidua Rudolphi Habspurgici, Rudolphi I. Imp. filia obit Pragæ, facta post obitum mariti Monialis S. Claræ. *Lequile in Gentilit.* sed fortè melius 17. Maii ponit *Balbinus in Epito. Bohem.* vt suspicer die 22. sepultam. 1296.

PHILIPPUS I. *A*ustriacus inauguratur Rex Castellæ Toleti & homagium recipit ab ordinibus. *Piess. Matenes.* 1502.

ERNESTUS Dux Bavariæ filius Wilhelmi Junioris ex *A*nna *A*ustriaca Ferdinandi I. Imp. filia nominatur *A*rchiepiscopus Coloniensis, exauthorato ob hæresim Gebhardo Truchsessio. *Anonym. MS.* verùm *Eytzing.* ponit die seq. 1583.

XXIII. AD Novesium atrox Prælium *FRIDERICI* Imperatoris cum Carolo Burgundo, quod nox diremit. *Roo. in Annal.* 1475.

MAXIMILIANUS I. Imp. paciscitur cum Carolo V*III.* Rege Galliæ. *Betul. in Calend.* 1493.

Obit *CAROLUS A*rchidux Maximiliani *II.* Imp. filius infans die Jovis in festo Ascensionis Domini. *Strada. Eytzing. Piess. Mat. Ebing.* sepultus Viennæ ad D. Steph. 1566.

Obit *RENATA* Lotharinga vxor Gulielmi Ducis Bavariæ Ferdinandi *II.* Imp. avia materna, sepulta Monachij in æde S. Michäelis fundatione sua. *Brunner.* 1602.

Obit *MARIA* Eleonora Ducissa Brandeburgica, filia Mariæ *A*ustriacæ & Gulielmi Ducis Juliacensis. *Betul. Calend.* 1608.

XXIV. NAscitur *BUGISLAUS* X. Dux Pomeraniæ gener Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, & Casimiri *III.* Regis. *Henn. P.* 1. 1454.

Nascitur *MARGARITA* Austriaca filia Philippi *III.* Regis Hispan. Lermæ hora 12. post merid. *Strada. Piess. Ebing. Maten. Leq. Vern.* 1610.

*MATTHIAS A*rchidux coronatur Rex Bohemiæ. *Piess. Matenes. Ebing. Betulius.* sed *Raymundus Fugger* habet 14. Maij, intellige stylo veteri: errat ergò *Strada*, qui ponit 10. Julii. 1611.

LEONORA Mantuana vxor Ferdinandi *II.* Imp. coronatur Regina Hungariæ. *Strada. Anonym.* ad diem 26. Julij refert *Anonym. alter.* 1622.

XXV. OBit *OTTO* filius Mainardi Ducis Carinthiæ Comitis Tyrolis frater Elisabethæ nuptæ Alberto I. Imp. *A*ustr. *Lequile P.* 3. *f.* 233. 1310.

Nascitur *PHILIPPUS* filius Joannis III. Regis Lusitaniæ. *Anonymus. Vasconcell.* 1533.

CAROLUS V. Imperat. Wittebergam occupat, & ingreditur. *Vernulæus. Bucelinus.* 1547.

Nascitur *CHRISTIERNA* filia Ferdinandi *II.* Imperat. Austriaci, Græcii *Joan. Gans.* qui ponit annum 1604. *Fugger* verò 1601. quod est credibilius, quià prima proles. 1601.

Obit

Obit *JOANNES* Gulielmus Dux Cliviæ, filius Gulielmi & Mariæ Ferdinandi I. Imp. filiæ, relicta hæreditate sua tribus sororibus. *Anonym. MS.* ANNO. 1609.

XXVI. OBit *FRIDERICUS* Strenuus Landgravius Thuringiæ pronepos Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imperatoris filiæ Ludovico severo Bavaro nuptæ. *Henninu. P. 2.* 1380.

FERDINANDUS I. Imp. nuptias celabrat cum *Anna* hærede Hungariæ. *Piesp. Matenes. Cuspini. Bellus. Bonfin. Chronicon Augustanum.* Errant *Paulus Eberus & Bunting.* qui ponunt anno 1520. ætatis 15. quia fuit jam annorum 17. 1521.

FERDINANDUS I. Imp. confirmat Episcopo Labacensi titulum Principis, & mandat, ut domus Episcopalis nominetur Palatium, ijsdemque privilegiis gaudeat quibus alia Principum Palatia. *MSS. Labac: Episc.* Titulus Principis adhuc anno 1514. datus fuit à Maximiliano Imperatore. 1533.

XXVII. JOANNES Intrepidus Dux Burgundiæ frater Catharinæ nuptæ Leopoldo IV. *Archiduci* & proavus Mariæ conjugis Maximiliani I. Imp. nascitur. *Jac. Fugger. in Calend. sed alibi fol.* 843. ponit 28. *Aug.* 1371.

Nascitur *LUDOVICUS* Landgravius Hassiæ filius Philippi ex Christiana Saxonica nepte Elisabethæ *Austriacæ* Reginæ Poloniæ Alberti *II.* Imperatoris filiæ. *Henning. P.* 1. 1537.

FRANCISCUS I. Galliæ Rex Caroli V. Imperatoris sororius cum obiisset 28 Martii hac die sepelitur ad D. Dionysii in monumento maiorum. *Thuanus.* 1547.

XXVIII. NAscitur *BUGISLAUS* X. Dux Pomeraniæ gener Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Sigism. Betul. in Calend.* 1454.

Nascitur *JOANNES* Gulielmus Dux Cliviæ filius Gulielmi ex Maria Ferdinandi I. Imp. filia *Austriaca. Anonym. MS. Astron. Tyrnau.* 1562.

XXIX. PHILIPPUS IV. *Austriacus* Rex Hispaniæ cum natus fuisset 8. *Aprilis*, hac primum die soleniter baptizatur. *Vernulæ. hinc Bucelinus.* hac die natum posuit. Bucholtzerus verò die 19. baptizatum scripsit stylo veteri. 1605.

FERDINANDUS II. Imperator cum Electore Saxoniæ pacem integrat. *Bucelin.* 1635.

XXX. ALBERTUS II. Austriacus Imperator coronatur Rex Romanorum Francofurti. *Haselbach. Cusp. Piesp. Roo. Jac. Fugger.* Alij aliter scribunt, sed confundunt coronationes Regni Romani, Bohemici & Hungarici. *Gans Henning. Guilliman. MS. apud. Lequile* habent 6. Januarij. *Fizing.* verò 20. Martij, sed tunc fuit electus, ut vult *Fugger.* imperasse scribitur annum 1. mens. 9. dies 27. vel 28. *Onuphr. Bunting. Matenes. Eytzing. Cuspinianus*, ex quo sequeretur omninò electum Calendis Januarij 1438.

nuarij 1438. sed hæc supputatio est solùm Regni Hungariæ non Romani Imperii. *Hasselbach* qui tunc floruit, & scripsit electum Dominicâ Reminiscere quo convincit erroris cæteros aliter sentientes. ANNO.

ELISABETHA Austriaca Maximiliani II. Imperatoris filia viduatur marito Carolo IX. Valesio. *Eytzing. Piesþord. Matenes.* 1574.

Nascitur *CLAUDIA* Felicitas filia Ferdinandi Caroli Archiducis Tyrolensis, postea Imperatrix. *MSS. Advers.* 1653.

XXXI. NAscitur *EMANUEL REX* Lusitaniæ socer Caroli V. Imp. Alcocheti oppido ripæ Transtaganæ feria 5. Corporis Christi *Vasconcell.* 1469.

MARIÆ Burgundæ sponsalia cum Maximil. *Austr.* Friderici IV. filio in castris ad Novesium confirmantur: vbiLegatus Pontific. Cæsari Burgundum conciliavit. *Gerard. de Roo.* id factum vult 4. Julij *Vern.* & nuptias tamen celebratas 31. Maij. quod alij in August. reijciunt. 1475.

Nascitur *AGNES* Philippi Landgravij Hassiæ filia proneptis Elisabethæ *Alberti II.* Imperatoris filiæ. *Henning. P. 1.* 1527.

LEONORA Austriaca filia Ferdinandi *I.* Imperat. nubit Gulielmo Gonzagæ Duci *I.* Mantuæ, hoc mense: incertum, quo die. *Lequile.* 1561.

ANNA Austriaca filia Caroli *Archiducis* Græcensis nubit Sigismundo Regi Poloniæ *Jac. Fugger. at Vernulæus* ponit 21. Maij, & *Gans* coronatam 21. Maii. 1592.

JUNIUS.

I. LUDOVICUS. Bavarus Imperator coronatur corona Longobardica die Pentecostes Mediolani. *Jovius. Fugger. Calend.* atverò *Henn.* habet pridie Calend. Jun. 1327.

Nascitur *LUDOVICUS* Dux Wirtenbergicus pronepos Chunegundis Austriacæ, & *Alberti* Ducis Bavariæ. *Henning. P. 1. Germ.* 1554.

II. NAscitur *GUTTA* filia Wenceslai Regis Bohemiæ ex Gutta Hasburgica Rudolphi *I.* Imperatoris filia. *Thom. Ebendorff.* Hac die coronatam ponunt *Fugger. & Vernulæus.* Guttam Habspurgicam, sed aliud elicitur ex *MSS. Chron. Vienn.* 1297.

Obit *ALEXANDER* Episc. Tridentinus, Patriarcha Aquileiensis, & S. R. E. Cardinalis, Friderici *IV.* Imperatoris avunculus quià Cymburgæ eius matris frater Dux Masoviæ. Viennæ, & ibi in Cathedrali sepelitur ad dextram altaris dextri lateralis. *Æneas. Sylv. Epist. 67.* 1442.

MAXIMILIANUS I. Imperator recuperat *Austriam* Sexennio detentam à Matthia Rege. *Vernulæ.* ad *August.* reijcit. *Roo.* 1490.

III. OBit *LEOPOLDUS IV.* *Archidux Austriæ* Leopoldi *III.* filius ex fluxu fistulæ in crure occluso, Viennæ, sepultus ibidem in crypta ad D. Sephanum ad dextram graduum. *Thom. Ebendorff. MS.* qui habet 1411.

habet feria 4. Pentecoſtes in die S. Eraſmi. *Raymund. Fugger. Jacob. Fugger.* ANNO.
Unde errarunt, qui ſcripſerunt defunctum anno 1410. vt *Strada. Cuſpin. Ebing.* & qui anno 1412. vt *Lazius. Gebuilberus. Eytzing. Matenſis.* item qui ponunt die 3. Maij, vt *Gundelfing. MS.* & qui 23. Maij, vt *Eytz. Bucelin.* & qui 22. Junij, vt *Matenſ.* Cæterùm *Betul. in Calend.* ponit 3. Julij, cum fol. 413. poſuerit 3. Junij. Vixit verò annos 40.

Naſcitur CAROLUS Archidux Ferdinandi I. Imp. filius Viennæ inter 6. & 7. matutinam. *MS. Græc. Strada. Pieſp. Ebing. Matenſ. Gans.* vnde errat *Eder* qui habet 3. Julij. 1540.

IV. LUDOVICUS Rex Hungariæ gener Philippi I Regis Hiſpaniæ coronatur coronâ Apoſtolicâ. *Gualter. Chronic. Princ. fol.* 560. 1508.

Naſcitur ELISABETHA Auſtriaca filia Maximiliani I. Imperatoris, poſtea Regina Galliæ inter 10. & 11. noctis die martis Viennæ. *MS. Græcenſ. & Jac. Fugger.* Qui ſequentem diem aſſignant, falluntur, vt ſunt *Eytzing. Matenſ. Strada.* 1554.

V. GUTTA Habſpurgica filia Rudolphi I. Imp. Regina Bohemiæ coronatur *intra dies ſuæ Purificationis.* Ut ait *MSS. Chron. Vienn.* 1297.

Naſcitur LUDOVICUS XI. Rex Galliæ cujus ſoror Ragundis ſponſa fuit Sigiſmundi Archiducis, & altera Magdalena Ladiſlai Poſthumi Regis Hungariæ Auſtriaci. *Gualter. Chron. Princ. fol.* 1228. 1423.

Obit FERDINANDUS Princeps Portugalliæ patruus Eleonoræ Imp. Friderici IV. conjugis in barbara captivitate. *Vaſconcell.* 1443.

Viennam Auſtriæ intra 9. & 10. horam concutit terræmotus. *Auth. Fund. Scoto.* 1443.

Naſcitur FERDINANDUS Portugalliæ Princeps frater Iſabellæ Carolo V. Imp. nuptæ, *antiquitatum indagator maximus, qui tamen in juventutis flore vitam finijt.* vt loquitur *Henning. P. 1. Germ. fol.* 108. 1507.

VI. RUDOLPHUS I. Imp. per Legatum Othonem Præpoſitum S. Guidonis Spirenſis obedientiam ſpondet Gregorio X. in Concilio Lugdunenſi. *Giacon. 2. Edit.* 1274.

ALBERTUS V. Archidux (qui poſtea II. hoc nomine Imperator) tutelæ eximitur, & Viennam inducitur magna cum ſolennitate, ac regimen auſpicatur. *Thom. Ebendorffer. Cuſpin. Laz.* 1410.

Naſcitur JACOBUS Marchio Badenſis nepos Caroli ex Catharina Auſtriaca filia Erneſti Ferrei Archiducis. *Henning. P. 1.* fuit Archiepiſcopus Trevirenſis. 1471.

Naſcitur JOANNES III. Luſitaniæ Rex Philippi I. Auſtriaci Regis Hiſpan. gener & Philippi II. ſocer. *Vaſconcell.* 1502.

Obit JACOBA Marchioniſſa Badenſis proneptis Alberti ſapientis Ducis Bavariæ, & Chunegundis Auſtriacæ Friderici IV. Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1585.

LEOPOLDUS Imp. cædit Turcas ad Serinvuar. *Fugg. Calend.* 1664.

VII.	CASIMIRUS Rex Poloniæ Alberti II. Imperatoris Auſtriaci gener obit, relictâ Eliſabethâ vxore viduâ. *Jacob. Fugger ſpec. fol.* 511. *&* *Calend.* ſed *Gans* poſuit 7. Julij, & *Lequile* 7. Januarij, vti & *Eytzingerus.*	ANNO. 1492.
	MARIA EUGENIA filia Philippi IV. Regis Hiſpaniæ nata in Novembri ſuperioris anni, Madriti baptizatur ſolenniter à Cardinali Zapatta, & è ſacro fonte levatur à Franciſco Card. Barberino eam ob cauſam miſſo Legato Extraordinario Urbani Papæ VIII. *Ciacon. Oldoin.*	1626.
VIII.	GRoningani ſe ſubijciunt CAROLI V. Belgico imperio. *Ebing. Vernulæ.*	1536.
	ELISABETHA Auſtriaca Maximiliani II. Imp. filia, quæ poſtea Regina Galliæ ante quatriduum nata baptizatur Viennæ ab Eſcopo Agrienſi. *Gans Virid.*	1554.
IX.	OBit ERNESTUS FERREUS Archidux Muræponti, & ſepelitur Runæ propè Græcium in Cœnobio Ciſtercienſium. *Cuſpin. Pieſſord. Mateneſ. Gans.* Fallitur *Lazius* qui ponit annum obitus 1422. & alibi 1425. & ſepultum ait Neoſtadij in templo Parochiali: vti & *Eder* qui in Campoliliorum, credibilius eſt Runæ, qui eſt locus medius inter Muræpontum & Græcium. Mortuum verò eſſe Muræponti vel hinc colligitur, quod ibi in templo B. V. nunc Parochiali, condita ſint ejus inteſtina. Vixit ann. 46.	1424.
	Obit JOANNES III. Luſitaniæ Rex relicta vidua Catharina Auſtriaca Philippi I. Regis filia. *Joan. Vaſconcel. Anonym.* atverò *Jac. Fugger. in Calend.* ponit 11. Junij.	1557.
	Naſcitur ULADISLAUS Rex Poloniæ, Ferdinandi II. Imperatoris Gener, & filius Sigiſmundi III. ex Conſtantia Auſtriaca Ferdinandi II. ſorore. *Jac. Fugger. Spec.*	1595.
	Naſcitur LEOPOLDUS IGNATIUS FRANCISCUS BALTHASAR JOSEPHUS FELICIANUS, filius Ferdinandi III. Imp. deinde Rex Hungar. & Bohemiæ & Imp. *MSS. Adver.*	1640.
	MARIA THERESIA Auſtriaca filia Philippi IV. Regis Hiſpan. nubit Ludovico XIV. Regi Galliæ. *Fugger.*	1660.
X.	CAROLUS V. imp. Terovanam expugnat. *Vernulæ.*	1553.
	Naſcitur FRIDERICUS-CASIMIRUS Palatinus Rheni Bipontinus filius Joannis, nepos Mariæ Auſtriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ Duciſſæ Cliviæ. *Henning.*	1585.
	FERDINANDUS CAROLUS Archidux Tyrolenſium Princeps nuptias celebrat cum Anna Medicæa. *Did. Lequile. Comes de Brandis. Anon. MS. Jac. Fugger.*	1646.
XI.	RUDOLPHUS I. Habſpurgicus Imp. confirmat Privilegia Ducum Auſtriæ. *Fugger in ſpec.*	1283.

AGNES

AGNES Auſtriaca Regina Hungariæ Andreæ III. Regis vidua, Alberti I. Imp. filia obit in Campo Regio, ſeu Cœnobio Kônigsfeldenſi exactis in vita religioſa 48. annis ipſa die S. Apoſtoli Barnabæ ſub veſperum, vt habet *Thomas Haſelbachius MS.* cui potius credo, quàm *Gundelfingenſi*, & aliis qui ponunt 10. Junij. ANNO. 1364.

Obit WOLFGANGUS Palatinus Rheni Bipontinus gener Philippi Landgravij Haſſiæ & Chriſtianæ quæ fuit neptis Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning.* 1569.

Inter PHILIPPUM Regem Hiſpaniæ, & HENRICUM IV. Galliæ pax publicatur. *Vernulæ.* quæ fuerat 3. Maij concluſa. *Ciacon. edit. 2. fol.* 1865. 1598.

XII. OBit etiam hac die CATHARINA Sabauda vxor Leopoldi I. Auſtriaci, quam Iſabellam nominat *Fugger*, & ait ſepultam Kônigsfeldæ. *Fugger ſpec. fol.* 300. 1330.

Obit ELISABETHA filia Friderici III. Pulchri Imperatoris Sponſa Joannis, vel Caroli Lucelburgici, & ſepelitur in Maurbach. *Gundelfing. MS.* ſed ponit anno 1331. *Gans* verò & *Fugger* 1334. *Haſelbachius* anno 1337. 1334.

Obit LUDOVICUS Gonzaga Marchio II. Mantuæ atnepos Agnetis Habſpurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ Ducilſæ Saxoniæ, anno ætatis 60. *Henning. P. 2.* 1478.

ELISABETHA filia Friderici III. Electoris Palatini ex Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Auſtriacæ Duciſſæ Bavariæ nubit Joanni Friderico II. Duci Saxoniæ abnepoti ejuſdem Chunegundis. *Henning. P. 2. fol.* 20. 1558.

ISABELLA Clara Eugenia Princeps Belgij Bredam ſolenniter ingreditur, & profana templa curat reconciliari. *Vernulæ.* 1625.

XIII. NAſcitur BARBARA filia Caſimiri Poloniæ Regis ex Eliſabetha Auſtriaca filia Alberti II. Imp. vxor deinde Georgij Ducis Saxoniæ. *Anon. MS.* ſed *Betulius* ponit 15. Julij. 1478.

MATTHIAS Archidux eligitur Imperator Francofurti *MS. Græc. Strada. Ebing. Raym. Fugger. Jacob. Fugger.* 1612.

FERDINANDUS II. per Tillium & Cordubam exercitum Friderici Palatini fundit ad Darmſtadium. *Vernulæ. Anonym.* 1622.

XIV. NAſcitur FERDINANDUS Archidux filius Ferdinandi I. Imperatoris, poſtea Tyrolenſium princeps, hora 3. poſt meridiem Lincij die Mercurij. *MS. Eytzing. Matenеſ. Strada. ſed Preſſordius* habet 14. Julij, vt *Ebinger* eodem die. 1529.

MARIA ANNA prior Conjunx Ferdinandi II. Imp. ſepelitur in Mauſolæo Græcenſi ſolenni pompa, cum novam cryptam eodem die Jacobus Seccovienſis Epiſcopus benedixiſſet. *MSS. Græcenſ.* 1616.

ANNO.

XV. NAscitur ERNESTUS Archidux Maximiliani II. Imp. filius, postea Belgij Prorex Viennæ Austr. hora 2. min. 15. post merid. è sacro fonte levatus à Ferdinando Archiduce Tyrolensi cum Ducissa Mantuæ, & Nicolao Radzivilio Regis Poloni Oratore. *Eytzing. Strada. Matenes. Gans. Jacob. Fugger.* licet *MSS. Græc. Piesp. & Ebing.* habeant 15. Julij. Apud *Gans* est error Typographi qui posuit annum 1552. 1553.

Nascitur ANDREAS Austriacus Ferdinandi Archiducis Tyrolensis filius, postea S. R. E. Cardinalis ex Philippina, Pragæ. *Alphons. Ciacon. Oldoin. To.* 3. Atverò *Jac. Fugger.* ponit 12. Decembr. 1558.

Obit ELISABETHA Regina Poloniæ Sigismundi Austr. vxor Ferdinandi I. Imp. filia Vilnæ in Lithuania. *Strada: Piesp. Matenes. Bucel. Jac. Fug.* contra *MS. Græc. & Gans.* ponunt 15. Jul. & *Eytz.* 20. Junij. 1545.

XVI. OBit POPPO filius Leopoldi illustris Ducis Austriæ Archiepiscopus Trevirensis cum fama sanctitatis. *Jac. Masen. in Annal. Trevir. Joan. Tritbem.* verò ponit 26. Junij. 1047.

ERNESTI Marchionis Austr anniversarium apud Scotos Viennæ olim celebrabatur, qui obiit die 9. Junij, vt est apud *Lambec. lib. 2. Biblioth. & in Chron. MS. Vienn.* 1075.

Obit FRIDERICUS Bellicosus Dux Austriæ stirpis Babenbergicæ in prælio contra Hungaros. *MS. Chron. Vienn. Auth. Phosphori.* alij ponunt pridie vt *Piesp. Roo. Bellus. Eytzing. Stero.* 1246.

FERDINANDUS IV. Ferdinandi III. Imp. filius coronatur Rex Hungariæ. *Jac. Fugger.* 1647.

Obit FERDINANDUS Josephus Aloysius filius Ferdinandi III. Imp. *Jac. Fugger. MS.* 1658.

XVII. FRIDERICUS IV. Archidux Austriæ coronatur Imperator Aquisgrani à Theodorico Coloniensi Archiepiscopo. *Piesp. Roo. Laz. Ebing. Jac. Fugger.* vnde falluntur qui ponunt coronatum anno 1440. die 6. Januarij, vt *Gans*, & anno 1441. vt *Lazius*, & 17. Januarij vt *Matenesius*, & in Augusto, vt *Cuspinianus.* 1442.

MAXIMILIANUS Archidux Caroli Græcensis filius sepelitur Seccovij in Mausolæo, cum obiisset Græcij die 18. Febr. *MS. Græc.* 1616.

XVIII. OBit GUTTA filia Rudolphi I. Imp. Habspurgici, Regina Bohemiæ ex partu filiolæ Guttæ. *MS. Chron. Vienn. Jo. Gans. Piesp.* cum ante 14. dies fuisset coronata in lectoReginaBohem. vt habet *MS. Chron.* alij ponunt die 5. Junij obisse vt *Vernulæ.* sed verius tunc fuit coronata, vel confundunt Guttam Rudol. filiam & neptē, de qua ad diē præfat. 1297.

FERDINANDUS IV. filius Ferdinandi III. Imp. coronatur Rex Romanorum Augustæ. *Anon. lib. de coronat. Com. de Brandis. atverò Jac. Fugger ponit 8. Junij quia computat stylo veteri.* 1653.

FERDINANDUS Carolus Archid. Tyrolen. Princeps cum natus fuisset 17. Maij, hac die solenniter baptizatur. *Auth. Anonym. imp.* 1628.

XIX.

ANNO.

XIX. PHILIPPUS Landgravius Hassiæ Protestantium Dux Halæ Saxonum supplex se dedit Carolo V. Imperatori. *Anonymus. Ebing. Bucelin. Jac. Fugger.* 1547.

Obit *ANNA* Brandeburgica vxor Alberti *III.* Ducis Megapolensis, filia Joachimi Electoris Brandeburg. neptis *Annæ* Austriacæ Ducissæ Saxoniæ, *Alberti II.* Imperat. filiæ. *Henning. Bucelin. in Austr.* 1567.

XX. NAscitur *FRIDERICUS* Archidux Maximiliani *II.* Imp. filius Lincij sup. Austr. *MS. Græc. Piesp. Ebing.* licet hic diem non ponat atverò *Matensf.* habet 21. Junii, & *Strada* 22. Junii *Jac. Fugger.* 21. Januarii. 1562.

Nascitur *SIGISMUNDUS III.* Rex Poloniæ gener Caroli Archiducis Græcensis. *Jac. Fugger. spec.* 1566.

FERDINANDUS II. Imp. memorabili strage Christianum Ducem Brunsuicensem & confœderatos fundit per Tillium & Cordubam Halberstadii ad Mænum. *Vernulæus.* 1622.

XXI. MAXIMILIANUS I. Imp. Eberhardum Wirtenbergicum ex Comite Ducem creat Wormatiæ. *Vernulæ.* 1495.

FERDINANDUS Catholicus Rex Hispaniæ Socer Philippi *Austriaci* Alloram urbem Maurorum expugnat. *Mariana. Calvisius Schmidius.* 1484.

Nascitur *MARIA* Caroli V. Imp. filia, vxor deinde Maximiliani *II.* Imp. Madriti. *Piesp. Ebing. Matensf. Gans. Jac. Fugger. Vernulæus.* 1528.

XXII. PHILIPPUS *II.* Rex Hispan. vxorem 3. ducit Elisabetham Valesiam Parisiis in æde B. Virg. per Legatum. *Vasconcell. Eytzing. Gans. sed Fugger ponit in Januario* 1560. sed tunc ipsæ nuptiæ, *Gualterus verò* 5. *Julii rursum Fugger in Calendario* 20. Junii 1559. 1559.

HENRICUS Valesius frater jam dictæ Elisabethæ in nuptiali lætitia hastiludium exercens læditur in oculo, & post paucos dies exspirat. *Vernulæ.* alii hoc factum volunt in nuptiis sororis Margaritæ cum Duce Sabaudo, & filiæ Claudiæ cum Lotharingo. *Henninges* in nuptiis Isabellæ, sed 30. Junij. 1559.

Memorabilis victoria Christianorum sub auspiciis *RUDOLPHI II.* Imperatoris ad Siffechum Slavoniæ vbi octo millia Christianorum contra 60. millia Turcarum pugnarunt, & industria felici *Andreæ* ab Aursperg ad internecionem deleta. Gratulati sunt *Andreæ* victoriam Clemens Papa *VIII.* & Maria *Archidux* Græcensis. *MS. Labacens. Isthuanf.* 1593.

FERDINANDUS Maria Elector Bavariæ filius Maximiliani ex Maria Anna Austriaca nuptias celebrat cum *Adelheide* Sabaud. *Jac. Fugger. sive Betulius in Calend.* 1652.

XXIII. ALBERTUS I. filius Rudolphi I. Imp. eligitur Rex Romano- 1298.

 rum

rum contrà Naſſovium Mogntiæ in vigilia S. Joannis Baptiſtæ. *MS Chron. Vienn. Eytzing. Pieſp. Roo. Mateneſ. Fugger.* ANNO.

Naſcitur *PHILIPPUS* I. Archidux Rex Hiſpaniæ filius Maximiliani I. Imperatoris Brugis in Flandria. *Roo. Ebing. Beyrl. Gans. Cuſpin. Chron. Auguſtan. ſed aliter Strada Pieſp. Mateneſ. Marchant.* qui habent die 22. Jan. & *Gans* alibi 24. Junii. 1478.

Obit *WENCESLAUS* Rex Bohemiæ Junior Guttæ Habſpurgicæ Rudolpho I. Imperatore progenitæ filius *Æneas Sylvius. Schmid.* ſed melius id referunt alii inf. 4. Aug. & anno 1306. cum Balbino ſcriptore Bohemo. 1305.

XXIV. OBit *HENRICUS* I. Marchio *Auſtriæ* ſtirpis Babenbergicæ. *Hiſt. Fundat. Melicen. apud Lambec.* alii habent anno 1014. *ut Henning. & Lazius. alii* 1018. *vt Cuſpin. Eytz.* alii 1015. *vt Fundatio. Scotorum* Denique *Haſelbachius* anno 983. 1023.

Obit *THEODORA* Auſtr. Duciſſa mater Friderici Bellicoſi ex ſtirpe Babenbergica præ dolore, quòd octiduo ante filium perdiderit. *MS. Chron. Vienneſ.* 1246.

Naſcitur *WILHELMUS* Landgravius Haſſiæ filius Chriſtianæ Duciſſæ Saxoniæ pronepos Eliſabethæ Auſtriacæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1532.

MATTHIAS Imperator coronatur Rex Romanorum Francofurti in ſummo templo. *Strada. Jac. Fugger.* 1612.

XXV. OBit *FRIDERICUS* ſenior *Archidux* Tyrolenſium Princeps & ſepelitur in Stambſenſi Cænobio. *Gebwilber. Roo. Eytzing. Raym. Fugger. Ebing. Strada. Guillimann. MSS. Lequile de rebus Auſtriacis fol.* 228. pridie poſuit *Mateneſ.* 1439.

PHILIPPUS I. Archidux prima Comitia celebrat Equitum *Aurei* Velleris & 14. novos creat. *Jac. Fugger. ſpec. fol.* 1040. 1491.

Naſcitur *JOANNES* Princeps Portugalliæ, filius Joannis III. Regis ex Catharina *Auſtriaca* Philippi I. filia, maritus dein Joannæ Caroli V. filiæ. *Anonym. MS.* 1537.

Obit *SIGISMUNDUS* Franciſcus *Archidux* Tyrolenſium Princeps. *Jac. Fugger. Calend.* 1665.

XXVI. ROTHPRECHTUS aliis Rhoterius, & Rotbertus Comes Habſpurgicus Babonis filius obit. *Pieſp. Laz. Reuſner. Henning.* 766.

Obit *ELISABETHA* Burggravia Norimbergenſis atneptis Rudolphi I. Imperat. ex ſorore Agnete, affinis *Alberti III.* cum Trica Ducis *Auſtriæ*, vxor Ruperti Imperatoris Palatini Rheni abnepotis Mechtildis Habſpurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ, mater Eliſabethæ nuptæ Friderico ſeniori *Archiduci* Auſtriæ Tyrolenſium Principi, avia Sigiſmundi Archiducis. *Henning. P. 1.* 1411.

MARGARETA filia Wilhelmi Ducis Saxoniæ ex *Anna Auſtriaca* 1476.

ſtriaca Alberti II. Imperatoris filia progenita nubit Joanni *III.* Electori Brandeburgico. *Henning. P. 2. fol. 19. Fugger.* ANNO.

Obit *FERDINANDUS Archidux* Maximiliani II. Imperat. filius, & ſepelitur Viennæ ad S. Stephanum in crypta. *Pieſp. Ebing. Gans* aliter alii vt *Strada* 29. Junij. *Maten.* 16. Junij. *Eder* 25. Junij. vixit annum vnum menſes tres. 1552.

ANNA vxor Matthiæ Imperatoris coronatur Imperatrix biduo poſt maritum. *Pieſp. Matenef. Ebinger. ſed Strada.* ponit 26. Junii & *Gans* 16. Junij, ex *Bucholtzero* ſtylo veteri. 1612.

XXVII. OBit *JOANNES* Albertus electus Rex Poloniæ filius Caſimiri Regis ex Eliſabetha Auſtriaca, & ſepelitur Cracoviæ. *Anonym. MS. Joan. Bolland. To. 1. Mart. in actis S. Caſimiri.* vnde error Typographi in *Jac. Fugger.* qui ponit 17. Junij, vel computat ex ſtylo veteri. 1501.

PHILIPPUS Archidux Auſtriæ Maximiliani I. filius cum ſocero Ferdinando Caſtellæ Rege colloquitur de teſtamento ſocrus Iſabellæ. *Mariana. Sethus Calviſius.* ſtylo veteri: alioqui ſtylo novo hoc ad 7. Julij ſpectat. 1506.

Obit *LEONORA* Mantuana Ferdinandi *II.* Imperatoris vidua Viennæ *Auſtriæ*, & ibidem ſepelitur. *Jac. Fugger. Lequile.* 1655.

LEOPOLDUS Auguſtiſſimus Imperator inauguratur Rex Hungariæ Poſonii. *Jac. Fugger ſpec.* 1655.

XXVIII. LEOPOLDUS *Auſtriæ* Dux S. Leopoldi pronepos de Saracenis triumphat. *MSS. Chron. Vienn.* 1213.

Obit *ALBERTUS* Dux Saxoniæ, nepos Rudolphi I. pronepos *Alberti II.* & Agnetis filiæ Rudolphi I. Imperatoris Habſpurgici. *Henning. P. 2. fol. 170.* 1385.

Naſcitur *ALBERTUS* Brandeburgicus Elector Moguntinus poſtea etiam S. R. E. Cardinalis nepos Annæ Auſtriacæ *Alberti II.* Imperatoris filiæ Duciſſæ Saxoniæ. *Henning. P. 2. Germ. fol. 211.* 1490.

CAROLUS V. *Auſtriacus* eligitur Imperator Francofurti *Chron. Auguſt. Eder. Ebing. Joan. Gans. Pieſp.* alii ponunt 29. Julij ut *Onuphr. Bunting.* alii 18. Julii ut *Suitzerus.* 1519.

Obit *FRIDERICUS* Gonzaga Dux I. Mantuæ, ſocer Catharinæ & Leonoræ Archiducum Ferdinandi *I.* Imperatoris filiarum. *Bucelin. Auctar.* 1540.

Obit *CATHARINA* Renea Archidux Caroli Græcenſis filia Ducis Parmenſis ſponſa Græcij, & ſepelitur Seccovij in Mauſolæo paterno. *MS. Græc. Joan. Gans.* malè *Betulius* poſuit natam 29. hujus. 1595.

XXIX. ALBERTUS *II.* Imperator *Auſtriacus* coronatur Rex Bohemiæ in arce Pragenſi & multos gladio militari donat. *Thom. Ebendorff. MS. Jac. Fugger. in ſpec.* 1438.

Naſcitur *JOANNES* Conſtans Dux Saxoniæ Elector nepos Fri- 1469.

Friderici II. Placidi & Margaretæ Austriacæ, filiæ Ernesti Ferrei Archiducis. *Henning. P. 2.* ANNO.

CATHARINA filia Philippi I. Regis Hispaniæ desponsatur Friderico Electori Saxoniæ, sed fidei Catholicæ zelo eum repudiat. *Jac. Fugger.* postea nupta Joanni *III.* Regi Portugalliæ. 1518.

Nascitur *PHILIPPUS-LUDOVICUS* Landgravius Hassiæ pronepos Elisabethæ *A*ustriacæ *A*lberti I. Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1534.

FERDINANDUS II. Imperator coronatur Rex Bohemiæ Pragæ. *MS. Matenes. Sadeler. Ebing. Anonym.* verò 19. id est stylo veteri. 1617.

Obit *PHILIPPUS A*ugustinus filius Ferdinandi *III.* Imperat. Viennæ, ibidemque sepelitur. *Fugger. Betul. sed Bucelinus* posuit 5. Julii. 1639.

XXX. FRIDERICUS *IV.* Imperator cum Ladislao Rege Hungariæ patruele, B. Joannem Capistranum velut Legatum sedis Apostolicæ honorificentissimè suscipit Neostadii *A*ustriæ. *Luc. Wad. in Annal. min.* 1451.

CAROLUS V. Imperator Terovanam Morinorum urbem expugnat & diripit *Sleidan. Schmid.* 1553.

HENRICUS II. Rex Franciæ socer Philippi *II.* Regis Hispaniæ obit. *Fugger. Calend. Vernulæ. At Henninges* habet hac die vulneratum, & 10 Julij extinctum. 1559.

*A*uspiciis *RUDOLPHI II.* Imp. Carolus Mansfeldius Strigonium obsidet. *Calvisius.* sedponit 20. hujus stylo veteri. 1595.

JULIUS.

I. NAscitur *MARIA* Badensis filia Caroli Marchionis ex Catharina Austriaca Ernesti Ferrei filia. *Hennind. P. 1.* 1473.

Obit *HERMANNUS* Ludovicus Comes Palatinus Rheni filius Friderici Electoris ex Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Austriacæ Ducissæ Bavariæ. *Henning. P. 1. Germ.* 1556.

*A*uspiciis *MAXIMILIANI II.* Imp. Comites Salmensis & Helffensteinius Vesprimium Hungariæ oppidum Turcis eripiunt. *Calvisius. Schmid.* 1566.

CAROLUS Posthumus filius Caroli *A*rchiducis Græcensis eligitur Episcopus Wratislaviensis in Silesia. *MS. Græc.* 1608.

FERDINANDUS II. Imp. coronatur Rex Hungariæ Posonij. *MS. Græc. Matenes. Raymun. Fugger. Jac. Fugger. Sadeler. Vernulæ.* 1618.

II. ALBERTUS I. Imp. Habspurgicus Adolphum Nassovium Imp. prælio vincit. *Ro. Bucelin. Piesp. Vernulæ.* 1298.

Obit *MECHTILDIS* filia Ludovici Bavari Imperat. neptis Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ. *Henn. P. 1. fol. 198.* 1346.

Nascitur *LUDOVICUS* Pacificus Elector Palatinus de Novoforo filius Philippi Electoris ex Margarita Bavara, nepte Margaritæ *A*ustriacæ sororis Friderici IV. Imperatoris. *Henning.* 1478.

Nascitur

Nascitur CHRISTIANUS II. Rex Daniæ maritus Isabellæ Austriacæ Philippi I. Regis Hisp. filiæ. Matre Christina nepte Margaritæ Austriacæ sororis Friderici IV. Imp. *Henning. P. 2.* ANNO. 1481.

ANNA filia Casimiri III. Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca, nubit Bugislao X. Duci Pomeraniæ. *Henning. P. 2.* 1491.

FERDINANDUS III. Imp. nuptias celebrat cum Leopoldina Archiduce Tyrolensi Lincij Austriæ superioris. *Lequil. Jac. Ing. MS.* 1648.

III. SIGISMUNDUS Archidux Tyrolensis memorabili prælio Venetos profligat ad Rogoredum. *Chron. August. Bucelin. Vernulæ.* 1487.

Nascitur MARIA MAXIMILIANA filia Alberti Ducis Bavariæ ex Anna Austriaca filia Ferdinandi I. Imp. *MS. Græc.* sequenti die ponit *Betulius.* 1552.

Nascitur ANNA filia Alberti Friderici Ducis Borussiæ ex Eleonora Juliacensi filia Gulielmi & Mariæ Austriacæ Ferdinando I. Imp. progenitæ. *Henning.* 1576.

RUDOLPHUS II. Imp. cum Matthia fratre pacem integrat. *Vern.* 1610.

Obit CAROLUS infans Hispaniæ Philippi III. Regis filius. *Sigism. Betul. Calend.* 1632.

IV. OBit RUDOLPHUS Alberti I. Imp. filius Rex Bohemiæ ex profluvio ventris, & sepelitur Pragæ. *Lazius. Reusnerus. Fitzing. Fugger.* Alij habent 3. Julij, vt *Gebuilberus & Ephemerid. Bohem.* Alij 13. Julij, vt *Strada.* Errat verò *Gebuilberus* in anno, vbi ponit 1303. & alij, qui ponunt 1308. quia Tabula Kônigsfeldensis antiqua ponit 1307. nisi mendum sit Typographi apud *Fugger.* 1307.

Obit ALBERTUS Princeps Saxoniæ filius Rudolphi senioris, nepos Agnetis Habspurg. patre Rudolpho I. Imp. natæ. *Henning. P. 2.* 1329.

ANNA Ferdinandi I. Imp. filia nubit Alberto Magnanimo Duci Bavariæ Ratisbonæ. *Ebinger. Matenes. Gans. Fugger.* malè apud *Piesford.* legitur 6. Julij, & apud *Pallavicin.* 4. Junij. 1506.

Nascitur LUDOVICUS Elector Palatinus filius Friderici III. ex Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Austriacæ Ducissæ Bavariæ, maritus Elisabethæ Landgraviæ Hassiæ, quæ fuit proneptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 1. f. 216. P. 2. f. 22.* 1539.

V. CATHARINA filia Ferdinandi I. Imp. vidua Ducis Mantuæ nubit Sigismundo Augusto Regi Poloniæ post mortem sororis Annæ. *Jac. Fug. Strada. Matenes. MS.* atverò alij habent 13. Julij. 1553.

ALBERTUS Austr. Belgarum Princ. Ostendam obsidet. *Calv.* 1601.

Obit MARGARITA filia Maximiliani II. Imp. Sanctimonialis Madriti cum insigni opinione sanctitatis. *Joan. Gans. Jac. Fugger.* 1633.

VI. OBit MARGARETA filia Friderici senioris Archiducis Tyrolensium Principis. *Lequile.* Sed *Fugger* ponit pridie. 1424.

Obit SEBASTIANUS Rex Portugalliæ filius Joannis IV. Prin- 1574.

Ll

Principis ex Joanna Austriaca filia Caroli V. Cæsaris. *Vasconcel.* Sed *Fugger & Henning.* habent 4. Augusti. ANNO.

Obit MAXIMILIANUS THOMAS filius Ferdinandi III. Imp. *MS. Advers.* 1639.

FERDINANDUS III. Imp. occupat manu armatâ Ratisbonam. *Sigism. Betul. Calend.* 1634.

VII. NAscitur ANNA filia Ferdinandi I. Imperatoris Pragæ hora 4. matutina. *Strada. Piesp. Ebing. Eytzing. Matenes. Reusner. MS. Græcen.* Nescio cur *Gans* posuerit 14. Junij, & *Fugger* 7. Junij, nisi Typographus lapsus sit, cum in Calendario deinde ponat 7. Julij. 1528.

Obit SIGISMUNDUS Augustus Rex Poloniæ maritus duarum ordine sororum Austriacarum, Elisabethæ & Catharinæ Ferdin. I. Imperatoris filiarum. *Fugger fol.* 511. 1572.

RUDOLPHUS II. Imp. prima Comitia Imperij celebrat Augustæ Vindelicorum à Statibus honorificentissimè exceptus. *Thuanus.* quod ad 27. Junij refert *Schmidius.* stylo veteri. 1582.

VIII. NAscitur CAROLUS Archidux & infans Hispaniæ Philippi II. Regis ex Maria Lusitana filius Vallisoleti. *Strada. Piesp. Ebinger. Gans. Bunting. Eberus. Jac. Fugger.* 1545.

Nascitur FRIDERICUS Marchio Badensis postea Episcopus Trajecti, filius Caroli ex Catharina Austriaca Ernesti Ferrei filia. *Henning. P. 1. fol. 240. Fugger in spec.* 1458.

Nascitur SIGISMUNDUS Caroli IV. Jmp. filius, posteà Imperator, Alberti. II Imp. Austr. socer. *Calvis. ex Dubrav.* 1368.

IX. LEOPOLDUS Probus Alberti sapientis Ducis filius Alberti I. Imp. nepos infeliciter cum Helvetiis pugnans ad Sempacum occumbit, & sepelitur in Campo Regio. *Haselbach. Roo. Suitz. Piesford. Ebing. Raymund. Fugger. Jacobus Fugger.* Errant verò *Strada, Lazius, Wurfbain*, qui habent 10. Junij, vt *Gebuilberus cum Eytzingero* qui habent 7. Junij, & *Matenes.* qui 8. Julij. 1386.

Nascitur ELISABETHA filia Ferdinandi I. Imperatoris Lincij hora 4. matutina baptizata à Joanne Fabro Episcopo Viennensi, postea Regina Poloniæ. *MS. Græc. Eytzing. Piesford. Gans. Strada. Ebinger.* solus *Matenesius* ponit 10. Julij. 1526.

Nascitur FERDINANDUS II. Imp. filius Caroli Archiducis Græcij die Mercurij, quadrante post octavam vespertinàm. *MS. Græc.* 1578.

MAXIMILIANUS Archidux Caroli Græcensis filius insignitur Cruce Teutonici Ordinis. *MS. Græc.* 1615.

X. GOTFRIDUS Comes Habspurgo-Lauffenbergicus filius Joannis I. obit, & sepelitur Vettingæ. *Guillim. lib. 7. cap. 6. Habspurg.* 1375.

FRANCISCUS Dux Lotharing. nuptias celebrat cum Christina filia Christiani II. Regis Daniæ ex Elisabetha Austriaca Caroli V. sorore. *Gualter Chron. Princ.* 1541.

Obit

Obit CAROLUS Archidux Græcij Styriæ. Viscera in vase cupreo condita sunt in templo D. Ægidij ad Cornu Evangelij summi altaris. Corpus sepultum Seccovij in Cathedrali Canonicorum Regularium S. Augustini in sumptuoso Mausolæo, quod sibi & suis construi curavit. *MS. Græcense.* Malè *Betul. in Cale.* 1. Julij, nisi stylo veteri, vt solet. ANNO. 1590.

Obit ANNA vxor Wolfgangi Palatini Rheni Bipontini neptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Polon. *Henning.* 1591.

Obit CONSTANTIA filia Caroli Archiducis vxor Sigismundi III. Poloniæ Regis, Varsaviæ. *MSS. Græcens. Jac. Fugger.* 1631.

Obit FERDINANDUS IV. Rex Romanor. filius Ferdinandi III. Imp. Viennæ. *Avanc. in Elog.* Sed *Betul.* in Calendario pridie. 1654.

XI. CAROLUS IV. Lucelburgicus nepos Guthæ Habspurgicæ Rudolphi I. Impera. filiæ, & socer Rudolphi IV. Archiducis, renuntiatur Imperator. *Henning. P.* 1. 1346.

Obit JOACHIMUS I. Elector Brandeburgicus nepos Annæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ, Ducissæ Saxoniæ, fundator Academiæ Francofordiensis. *Henning. P.* 2. *Germ. fol.* 210. 1535.

MARIA Maximiliana filia Alberti Magnanimi Ducis Bavariæ ex Anna Austriaca obit. *Fugger.* 1614.

Nascitur MARGARITA Austriaca filia Philippi IV. Regis Hispan. postea Imperatrix. *MSS. & Jac. Fugger.* Alius *MS.* habet 12. Julij. 1651.

XII. Gandavenses rebellant MAXIMILIANO I. Imp. *Bet. in Cal.* 1485.

Obit MARIA Lusitana Philippi II. Regis Hispaniæ vxor, ex partu Caroli filioli. *Vernulæus. Lequile. sed Fugger ponit* 13. *hujus in Calend.* 1545.

Obit Mauritius Elector Saxoniæ pronepos Friderici II. Placidi Elector. & Margaritæ Austr. Friderici IV. Imp. sororis. *Henn. P.* 2. *f.* 22. 1553.

XIII. ALBERTUS Archidux Maximiliani II. filius purpuram Cardinalitiam deponit Halæ ad D. Virginem ducturus conjugem Isabellam. *Ebing.* 1598.

Idem ALBERTUS obit intra 11. & 12. noctis Bruxellæ, ibique sepelitur in maiori æde. *MS. Græc. Ciacon. Strada. Anonym.* 1621.

Nascitur FERDINANDUS III. Imp. filius Ferdinandi II. Græcii post mediam noctem ante horam primam. *MS. Græc.* malè posuerunt *Ebinger, & Lequile* 20. Julij, & *Vernulæ.* 5. Maij. 1608.

Obit FRIDERICUS Gonzaga proavus Francisci & Gulielmi Ducum Mantuæ, quibus duæ sorores filiæ Ferdinandi I. Imperat. nuptæ fuerunt. *Henning. P.* 2. 1484.

FERDINANDUS II. Imp. recipit Viennæ ab ordinibus Austriæ homagium. *Vernulæ.* 1620.

XIV. OBit AGNES filia Rudolphi Rhynfeldensis Imperatoris post maritum Bertholdum Habspurgicum primum Ducem Zaringiæ. *Piesp. Lazius.* alii eam Mathidem vocant. 1111.

Obit CATHARINA vxor Friderici Strenui Landgravij Thuringiæ pronepotis Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ. Ducissæ Bavariæ. *Henning. P. 2.* ANNO. 1397.

Status Imperij homagium præstant MAXIMILIANO I. Imp. in primis Comitiis Wormatiæ celebratis. *Aventin. Calvis.* 1519.

SIGISMUNDUS III. Rex Poloniæ gener Caroli Archiducis Austriæ Smolensko occupatâ victor Villnam ingreditur. *Bucholtzer.* 1611.

Obit MARIA Princeps Sabaudiæ filia Caroli Emanuelis ex Catharina Austriaca. *Betul. Cal.* 1656.

XV. OBit RUDOLPHUS I. Imperator Habspurgicus Germershemij, & sepelitur Spiræ, vbi inscriptio sic habet. Rudolphus de Habspurg Romanor. Rex anno regni sui XVIII. Ob. anno Domini M.CC.XCI. mense Julio in die divisionis Apostolorum. *Philipp. Simonid. Jac. Fugger. MS. Chron. Vienn. Roo. Matenes Gans. Cuspin. Eberhard. Ebing. &c.* malè posuit *Lazius* anno 1289. Calend. August. & post eum *Pallavicinus.* Malè etiam *Bucelinus* 31. Aug. & *Strada* 30. Sep. & *Suitzerus* anno 1292. 1291.

ALBERTUS II. sapiens Archidux Tigurum obsidet, ac Joannem Habspurgo-Lauffenbergicum Comitem ex captivitate Tigurinorum, in qua duobus & medio anno detentus fuit per pacis conditiones liberat. *Henn. Suitz. Roo. Laz.* Sed *Guillim.* ponit Cal. Sept. 1352.

Obit WILHELMUS Archidux filius Leopoldi III. Viennæ, & sepelitur ibidem ad D. Stephani in crypta majorum, id expressè habet Haselbachius, qui tunc Viennæ vixit, cùm ponat in die divisionis Apostolorum defunctum, secutus *Joan. Gans.* Alij diversa habent *Raymundus Fugger.* 1. Junij. *Jacob Fugger* 11. Julij. *Lazius. Gebuilber. Eytzing. Eder.* anno 1405. *Ebinger & Piesspord.* 1407. sed credendum *Haselbachio* coævo. 1406.

Obit PHILIPPUS Bonus Dux Burgundiæ avus Mariæ Maximiliano I. Imp. nuptæ. *Jac. Fugger.* 1467.

ULADISLAUUS filius Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imp. filia eligitur Rex Hungariæ. *Anonym. MS.* 1491.

Nascitur FERDINANDUS prior hujus nominis filius Caroli Archiducis Græcensis Judenburgi medio quadrante post octavam matutinam. *MSS. Græc. Eytzing. Gans. Virid.* Aliter ponunt *Ebing. Piesp. Matenesius, & Jac. Fugger*, qui referunt ad 25. Julij, sed *MSS. Græcensia* sunt synceriora. 1572.

MARIA ANNA filia Ferdinandi II. Imp. nuptias celebrat Viennæ cum Maximiliano Duce Bavariæ Electore. *MS. Græc. Jo. Gans in Arbor. & Gynæc.* sed *Fugger* habet 10. Julij. 1635.

Nascitur PHILIPPUS-AUGUSTINUS filius Ferdinandi III. Imp. circa mediam 2. post meridiem, baptizatus sequenti die ab Episcopo Viennensi. *Henricus Oræus. MSS. Jac. Fugger.* 1637.

XVI. Obit CAROLUS ROBERTUS Rex Hungeriæ filius Caroli Martelli Regis Siciliæ ex Clementia Habspurgica Rudolphi I. Imp. 1342.

Imp. filia *Bonfin. Betul. Calend. sed Gualterus* ponit 7. Cal. Augusti id est 26. Julii; nisi forte voluerit scribere 17. Cal. Aug. id est 16. Julij. ANNO.

Obit *RUPERTUS* Archiepiscopus Coloniensis ex Comitibus Palatinis Rheni patruus Mechtildis nuptæ Alberto VI. Archiduci Austriæ. *Henning. P. 2. Gualt. Chron. Episcop. f.* 1345. 1480.

Nascitur *CÆCILIA* Renata vel Renea filia Ferdinandi II. Imp. Græcij media 3. post merid. *MS. Græc. Concio Funeb. Strada. Ebing. Gans. Matenes.* hæc postea Regina Poloniæ. 1611.

XVII. TRes Reges Sigismundus Polonus, Ladislaus Bohemus, & Ludovicus Hungarus conveniunt Viennæ ad *MAXIMILIANUM I.* Imperatorem. *Roo. Freystein. Eder. Fugger.* 1515.

Nascitur *CAROLUS* Archidux Caroli Græcensis prior hoc nomine filius brevis ævi, Græcij quadrante ante 6. vespertinam. *MS. Græc. Gans. Arbor. Eytz.* Falluntur qui ponunt die 17. Junij. *Piesp. Ebing. Mat.* 1579.

XVIII. NAscitur *ISABELLA* sive Elisabetha filia Philippi I. Austriaci Regis Hispaniæ, Bruxellis, quæ postea Regina Daniæ. *MS. Jo. Gans. Matenes. Piesp. Ebing.* 1501.

MARIA filia Ferdinandi I. Imp. nuptias celebrat cum Gulielmo Duce Cliviæ. *MS. Græcen. Joan. Gans. Eytzing. Piesp. Matenes.* 1546.

Nascitur *RUDOLPHUS II.* Imperator parum ante 7. vespertinam die Lunæ Viennæ. *Strada. Piesp. Eytzing. Ebing Matenes. Gans. contra Eder.* qui habet 18. Junij. 1552.

LEOPOLDUS Ignatius Rex Hungariæ, & Bohemiæ eligitur Imperator. *MSS. priv. Jac. Fugger.* 1658.

XIX. PHILIPPI II. Regis auspiciis Mechlinia fame domita se tradit Hispanis. *Astron. Tyrnau.* 1585.

MAGDALENA Sibylla filia Alberti Friderici Marchionis Brandeburgici neptis Mariæ Austriacæ Ducissæ Juliacensis Ferdinandi I. Imp. filiæ, nubit Joanni-Friderico Duci Saxoniæ Electori. *Jac. Fugger seu Betul. in spec. fin. Bucelin. Auctar.* 1607.

XX. OBit *ALBERTUS* Sapiens & Contractus filius Alberti I. Imperatoris Viennæ, & sepelitur in Cartusia Gamingensi quam fundavit. Ex inscriptione Königsfeldensi antiqua, *Joan. Gans. Jac. Fug.* Errant ergò, qui 22. Julij defunctum putant ut *Lazius*, quià tunc fortè sepultus est: errant etiam, qui anno 1368. ut *Heuterus & Gundelfingensis MS.* qui anno 1378. ut *Gebvilberus*, qui anno 1388. ut *Eder.* Nam filius Rudolphus natus 1339. anno ætatis vigesim aodiit regimen Austriæ, ut sæpè repetit in suis diplomatibus: ergò parens defunctus an. 1358. 1358.

Obit *ISABELLA* Aragonia Friderici *III.* Pulchri Imperatoris vxor, & sepelitur Viennæ apud Minores. *Lequile. Guill. MS. Jac. Fugger.* 1331.

Obit *MARIA* Eugenia filia Philippi IV. Regis Hispaniæ infantula. *Joan. Gans. Jac. Fugger.* 1627.

ANNO.

XXI. MAGDALENA Ducissa Bavariæ vxor Friderici Landshutani, soror Viridæ Leopoldo *III.* Archiduci nuptæ obit. *Henn. P.* 1. *fol.* 202. fuit eadem mater Henrici Landshutani, qui Margaretam Austriacam Alberti IV. Archid. filiam vxorem habuit. *Idem f.* 198. 1404.

Nascitur *CHRISTOPHORUS* nepos Caroli Marchionis Badensis & Catharinæ Austriacæ Ernesti Archiducis filiæ. *Henning. P.* 1. 1477.

CAROLUS V. Imp. Tunetum Africæ capit & Muleassem restituit, & multa millia Christianorum in libertatem asserit. *Eytzing. Marchantius. Ciaconius. sed Bunting.* sequenti die. 1535.

XXII. OBit *MEINARDUS* Comes Tyrolis & Goritiæ avus paternus Elisabethæ nuptæ Alberto I. Imperat. Habspurgico. *Lequile. P.* 3. *fol.* 232. 1258.

Obit *HENRICUS* Princeps Saxoniæ Friderici Placidi Electoris ex Margarita Austriaca filius. *Henning.* 1433.

FRIDERICUS IV. Imp. assignat B. Joanni Capistrano Ord. Min. locum pro Monasterio observantum ad S. Theobaldum in suburbio Viennensi, vbi prius pauculæ sorores Tertii ordinis morabantur. Hoc Monasterium sequenti seculo propter Turcæ irruptionem dirutum & ad S. Hieronymum translatum est intrà urbem. *Wadding. in Annal. Minor.* 1451.

MARIA filia Philippi I. Regis Hispaniæ desponsatur Ludovico Regi Hungariæ Viennæ in Basilica S. Stephani. *Bonfin. Istuanf. Freystein. Gans. sed Roo* ponit die sequenti. 1515.

Tres Reges Polonus, Bohemus, Vngarus cum Maximiliano I. Imp. Viennæ in templo S. Stephani intersunt solenni Missæ, quam cecinit Cardinalis Strigoniensis, & tunc firmata affinitas cum Rege Hungariæ, Maria Hispana promissa Regi Hungaro, & Anna soror Hungari Ferdinando Hispano. *Eder. Vernulæ.* 1515.

XXIII. OBit *ITHA* Lotharingica vxor Radepotonis Comitis Habspurgici, à quo rectâ serie masculina omnes hodierni Austriaci descendunt: sepulta in Cænobio Murensi quod dotaverat. *Guill. l.* 4. *c.* 3. 1026.

Obit *ALBERTUS* Marchio Badensis filius Caroli I. ex Catharina Austriaca. *Henning. P.* 1. 1488.

Nascitur *ANNA* filia Ladislai Poloniæ, & Hnngariæ Regis vxor Ferdinandi I. Imp. hora 7. matutina. *Fuggers spec. fol.* 511. Atverò *Bonfinius* habet anno 1501. *Wurstbain* anno 1504. & *Bucelinus* 1505. 1503.

CAROLUS V. occupat Mediolanum Duce Carolo Borbonio. *Ebing. Piesford.* 1529.

XXIV. NAscitur *CATHARINA* filia Alberti Animosi Ducis Saxoniæ, postea vxor Sigismundi Archid. Tyrolensium Princip. *Buc. Auct.* 1468.

Nascitur *URSULA* filia Ferdinandi I. Imp. Neostadii Austr. intrà horam 3. & 4. post merid. *MS. Grac. Eytz. Piesf. Ebing. Strada. Gans. Mate.* 1541.

Obit

Obit *CAROLUS* filius Philippi II. Regis Hiſpan. Madriti ſepultus ibidem in Cænobio S. Dominici. *Strada. Eytzing. Pieſſ. Mateneſ.* Verùm *Gans.* habet 23. Julij, & *Beyrl.* in Octobri. ANNO. 1568.

XXV. NAſcitur *AMELIA* filia Philippi Electoris Palatini ex Margarita Bavara nepte Margaritæ Auſtriacæ Erneſti Ferrei Archiducis filiæ Duciſſæ Saxoniæ. *Henning. P. 1.* 1490.

PHILIPPUS II. Rex Hiſpan. nuptias celebrat cum Maria Angla Vinceſtriæ. *Vaſconcell. Pieſſ. Matenef. Strada.* Alij habent pridie, *vt Schleidanus. Buntingus.* 1554.

Obit *FERDINANDUS* I. Imp. Viennæ ex tabe catharrhali paulo ante 7. veſpertinam ſepultus Pragæ in templo S. Viti penes vxorem. *MS. Grac. Ciacon. Pieſſ. Matenef. Bellus. Bunt.* vixit annos 61. menſes 4. dies aliquot. 1564.

Naſcitur Magnæ ſpes altera Romæ *JOSEPHUS-JACOBUS JOANNES-IGNATIUS-ANTONIUS-EUSTACHIUS* filius Leopoldi Auguſti Imperatoris Viennæ. *MSS. adver.* 1678.

XXVI. NAſcitur *ANNA* filia Coſmi Magni Ducis Hetruriæ poſtea vxor Fedinandi Caroli Archiducis Auſtriæ. *Com. à Brandis. Lequile. Betulius.* 1616.

LEONORA Imperatrix Ferdinandi II. vxor coronatur Regina Hungariæ Poſonij. *Anonym. MS. Vernulæus*, ſed hic ponit Sopronij non Poſonij. 1622.

XXVII. OBit *RUDOLPHUS* IV. Magnanimus, qui primus titulo Archiducis eſt vſus filius Alberti Sapientis febre calidà Mediolani, & Viennæ in crypta ad Divum Stephanum quam condidit primus ſepultus eſt. *Haſelbach. MS. Gundelfing. MS.* qui habet Dominicâ proximâ poſt Jacobi. *Pieſſordius.* Alii habent 24. Julij ut *Jac. Fugger. f.* 345 *ſed in tabula fol.* 337. ponit 26. Aug. alii habent 26. Julij. ut *Ro. Ebinger*, plerique 25. Julij feſto S. Jacobi, *ut Strada. Gebvilber. Eytzing. ſed Fitzing. 7. Augusti. Lazius. 2. Sept. melius fortè Lambecius.* die 31. Julij, quæ fuit tunc Dominica poſt Jacobi. 1365.

Naſcitur *ALBERTUS* Animoſus Dux Saxoniæ Friderici II. Placidi Electoris ex Margareta Auſtriaca filia Friderici IV. Imp. genitus. *Henning. P. 2. Germ. fol. 22.* 1443.

Naſcitur *MARIA* Maximiliani II. Imp. filia Sabbatho inter 3. & 4. matutinam Viennæ. *Gans. Eytzing. Pieſſ. Matenef.* 1555.

Obit *CAROLUS* Emanuel Dux Sabaudiæ gener Philippi II. Regis Hiſpaniæ. *Fugger. ſpec.* 1630.

LEOPOLDUS Imperator inſigni de Gallis victoria potitur. Cadit tormenti ictu proſtratus Turreinius Gallorum ſupremus militiæ Dux. *Novellæ.* 1675.

XXVIII. OBit *VICTOR* Papa II. ex Comitibus Caluvenſibus nepos Wiltrudis 1057.

trudis Habspurgicæ, & patruus Godefridi, cui nupta Luitgardis Habspurgica. *Henning. Bucelin.* ANNO.

SANCIA Regina Siciliæ socrus Catharinæ *Austriacæ* Alberti I. Imp. filiæ, obit. *Wadding. in Annal. Minor.* 1344.

XXIX. MARIA Scotiæ Regina vidua Francisci II. Franciæ Regis affinis Isabellæ Reginæ Catholicæ nubit Henrico Stuarto *Anglo*. *Gualter. To. 3.* 1564.

FERDINANDUS infans Hispaniæ Philippi III. Regis filius renuntiatur à Paulo Papa V. S. R. E. Cardinalis. *Oldoinus T. 4. fol. 449.* 1619.

XXX. Obit *HENRICUS* Impuber Dux Bavariæ maritus Margaretæ filiæ *Alberti* IV. Archiducis Austriæ, sororis *Alberti II.* Imperatoris. *Henning. P. 1.* 1450.

MAGDALENA filia Gulielmi Ducis Cliviæ ex Maria Austriaca Ferdinandi I. Imperatoris filia nupta Joanni Palatino Duci Bipontino, obit. *Jac. Fugger. Calend.* 1635.

XXXI. Obit *FRIDERICUS* ex Comitibus Zollerensibus Episcopus Constantiensis filius Eitelfriderici *IV*. atnepotis Elisabethæ (vel *Agnetis*) Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. sororis, & Elisabethæ (seu Margaretæ) Wirtenbergicæ, quæ fuit proneptis Agnetis Habspurgo-Zaringicæ. *Henning. P. 1. fol. 309. & P. 2. fol. 219.* 1436.

Obit primo genitus *CAROLI* Archiducis Græcensis filius Ferdinandus dierum 16. infans Judenburgi, & sepelitur in conditorio paterno Cænobii Seccoviensis. *MS. Eytzing. Ebing. Piesp. Gans.* 1572.

AUGUSTUS.

I. GEBHARDUS Habspurgo-Zaringicus Episcopus Constantiensis dedicat templum S. Petri ad Harcyniam fundatum à Bertholdo fratre primo Duce Zäringiæ. *Guillim. lib. 5. fol. 191.* 1093.

FRIDERICUS Princeps Poloniæ filius Casimiri Regis ex Elisabetha *Austriaca* donatur pileo Cardinalitio ab *Alexandro* Papa VI. *Ciacon. Oldoin. Anonym.* 1493.

ALBERTUS Brandeburgicus Elector Moguntinus nepos *Annæ* Austriacæ Alberti *I. Imperat.* filiæ *Solenni* cæremonia recipit Cardinalitium pileum Augustæ. *Henning. P. 2. fol. 211.* 1518.

Nascitur *SIGISMUNDUS* Augustus Rex Poloniæ, maritus duarum Ferdinandi *I. Imperat.* filiarum. *Jac. Fugger. spec. fol. 511.* 1520.

LEOPOLDUS Augustus Imp. Victoria potitur contra Turcas ad S. Gothardum. *Jac. Fugger.* 1664.

Nascitur. *MAXIMILIANUS II. Imperat.* Austriacus hora nona vespertina die Jovis Viennæ. *MS. Piesp. Matenes. Ebing. Strada. Eder.* 1527.

II. Obit *EMANUEL-PHILIBERTUS* Sabaudiæ Dux, cujus filius Carolus Emanuel duxit Catharinam *Austr.* Philippi *II.* Regis 1580.

gis Hispaniæ filiam. *Bucelin. in Nucle. P. 1. Jac. Fugger.* ait natum ex Catharina, sed mater ejus fuit Beatrix Lusitana. *Henning. P. 2. Germ. fol. 81.* ANNO.

HENRICUS III. Rex Galliæ affinis Philippi II. Regis Hispani, qui ejus sororem Isabellam duxerat, occiditur à Sicario 1. Aug. & 2. obit. *Gualter. in Chron. Princ.* 1589.

III. NAscitur ERNESTUS Bavariæ Princeps Alberti Ducis ex Chunegunde Austriaca filius, deinde Archiepiscopus Salisburgensis. *Betul. Calend.* 1500.

Nascitur JOANNES PRUDENS Brandeburgicus pronepos Annæ Austriacæ Alberti II. Imperatoris filiæ Ducissæ Saxoniæ. *Henning. P. 2. fol. 210.* 1513.

CAROLUS V. Imp. Duce Marchione Marignano Gallos cædit in ditione Senensi memorabili clade. *Vernulæ.* 1554.

Obit PHILIPPUS EMANUEL Princeps Sabaudiæ filius Caroli Emanuelis ex Catharina Austriaca. *Betul.* 1604.

Obit ANNA Mantuana Ferdinandi Archiducis Tyrolensis secunda vxor, & sepelitur in Cœnobio Servitarum Oeniponti fundatione sua. *Jac. Fugger. Lequile. fol. 364. Betulius* in Calendario ponit 3. Julij. Sed prius in Tabula 3. Augusti. 1621.

IV. WENCESLAUS Junior Bohemiæ Rex Wenceslai senioris ex Gutta Habspurgica Rudolphi I. filia genitus, occiditur Olomutij. *Fugger in Calend. Haselbach. MS. Roo.* 1306.

CAROLUS V. Imp. Augustæ Vindelicorum Senatores alios pro aliis substituit. *Vernulæus.* 1548.

V. NAscitur ALEXANDER Rex Poloniæ ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imp. filia. *Anonym.* 1461.

ELEONORA Austriaca Philippi I. Regis Hispaniæ filia nubit Francisco Regi Galliæ in Montemarcanis. *Eder.* alij habent ann. 1530. vt *Fugger. Eytzing. Matenes.* sed id de coronatione intelligendum. 1529.

Obit ELEONORA filia Ferdinandi I. Imp. Ducissa Mantuæ vidua Gulielmi hora 22. Mantuæ, & sepelitur ibidem in templo PP. Soc. JESU, quod cum Collegio fundavit. *Jo. Gans. Jac. Fugger. Spec.* 1594.

Nascitur ALBERTUS SIGISMUNDUS Princeps Bavariæ Alberti III. ex Anna Austriaca Ferdinandi I. Imp. filia pronepos. *Bucelin. Author.* 1623.

FERDINANDUS IV. filius Ferdinandi III. Imp. coronatur Rex Bohemiæ. *Jac. Fugger. Calend.* 1647.

LEOPOLDUS frater Ferdinandi IV. coronatur Imperator. *MSS. & Fugger.* 1658.

VI. MARIA CHRISTIERNA filia Caroli Archiducis Græcensis nubit Sigismundo Bathori Principi Transylvano. *Gualter. Jac. Fugger.* Stylo veteri ponit *Bucholcerus* die 27. Julij. 1595.

Obit MARIA LEONORA filia Leopoldi Archiducis Tyrolensis biennis. *Jo. Gans.* ANNO. 1629.

Nascitur CAROLUS JOSEPHUS filius Ferdinandi III. ex Leopoldina, in cujus partu postridie mater defuncta est. Alij ponunt 7. Augusti, sed falluntur. *Adversf. prop. Vienn.* 1649.

VII. NAscuntur ANNA & CLARA gemellæ filiæ Friderici Landgravij Thuringiæ designati Regis Romanorum ex Mechtilde nepte Mechtildis Habspurgicæ Ludovico Severo Bavaro nuptæ. *Henning.* 1345.

Nascitur CAROLUS POSTHUMUS filius Caroli Archiducis Græcensis, Græcij. *MS. Græc. Piesp. Matenes. Bucelin.* Sed *Ebing.* posuit 11. Augusti, & erravit. 1590.

Obit LEOPOLDINA Augusta Ferdinandi III. Imp. secunda conjunx: cùm pridie feliciter prolem enixa fuisset, nocte subsequente obstetricum incuriâ exspiravit. *Ex nostr. Adversar. Vienn.* 1649.

VIII. OBit ALPHONSUS V. Rex Portugalliæ frater Eleonoræ Imperatricis Friderici IV. conjugis, in eodem cubiculo in quo natus fuerat. *Vasconcell.* Vixit annos 49. Menses 7. 1481.

Obit LUDOVICUS Dux Wirtenbergicus pronepos Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ, & Alberti Bojorum Ducis. *Henning. P. 1.* 1593.

CÆCILIA RENATA desponsatur Uladislao Regi Poloniæ, fuit filia Ferdinandi II. Imp. *Orats in Theat. Europ.* qui latè describit solennitatem peractam & nuptias per Legatum Casimirum fratrem Regis. fol. 740. *Jac. Iugger* posuit 9. Augusti. 1637.

IX. ALBERTUS I. filius Rudolphi I. Imperatoris devicto Adolpho Nassovio renuntiat Electioni suæ, & liberum relinquit Electoribus nominandi quem vellent, & iterum eligitur Imperator. *MS. Chron. Vienn.* horum temporum. *Ro. Bellm.* alij aliter *Reusner.* 27. Julij. *Henning.* an. 1299. 27. Julij. *Cuspin.* 25. Julij. vult coronatum, sed errat. 1298.

Nascitur JOANNES filius Friderici IV. Imp. Neostadij Austriæ in Vigilia S. Laurentij. *Piesperd. Matenes. Ebinger. Fugger. & Gans.* Sed anno vno tardius, quàm alij. 1466.

ISABELLA filia Philippi I. Regis Hispaniæ, nubit Christiano II. Regi Daniæ. *Gans. Eytzing. Strada. Matenes.* 1515.

X. LANDOLUS quem alij Lancelinum & Betzelinum appellant Comes Habspurgicus interest prælio, quo Otho Imperator ad Augustam Vindelicorum Hungaros ingenti cæde prostravit: jam aliàs etiam relatis spoliis de eadem gente nobilitatus; cùm plerisque Imperatorum expeditionibus interfuit. *Guillimann. lib. 4. fol. 112. & 119.* 955.

Obit LEOPOLDUS filius Ottonis Jocosi Archiducis, & sepelitur Neupergæ fundatione paterna. *Strada. Piesp. Ebing. Fugger.* 1345.

CA-

CAROLUS V. Imp. Florentiam in Thuſcia occupat, & Medicæis reſtituit. *Vernulæ.* ANNO. 1530.

PHILIPPUS II. Rex Hiſpaniæ Gallos magnâ cæde affligit ad S. Quintinum. *Chytræus.* 1557.

FRANCISCUS II. Valeſius affinis Philippi II. Regis Hiſpaniæ cui ſoror Iſabella nupſit, coronatur Rex Franciæ. *Henning. P. 2.* 1559.

Naſcitur PHILIPPUS Dux Holſatiæ Adolphi filius ex Chriſtina Landgravia Haſſiæ pronepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning.* 1570.

XI. OBit ANNA vxor ſecunda Friderici ſenioris Archiducis Tyrolenſium Principis, nata Duciſſa Brunſuicenſis ſeu Lunæburgenſis, & ſepelitur in Cœnobio Stambſiano. *Lequile. Jac. Fugger.* 1432.

AMELIA Palatina Rheni filia Philippi Electoris ex Margarita Bavara nepte Margaritæ Auſtriacæ Duciſſæ Saxoniæ nubit Georgio Duci Pomeraniæ. *Henning.* 1513.

Eadem die HELENA Ameliæ ſoror deſponſatur Henrico Duci Megapolenſi eodem anno. *Idem Henninges.* 1513.

Naſcitur ISABELLA CLARA EUGENIA Philippi II. Regis Hiſpani filia pridie S. Claræ Segoviæ. *Pieſpord. Strada. Ebing. Matenſius.* 1566.

XII. ISABELLA filia Philippi Regis Hiſpaniæ vxor Chriſtiani II. coronatur Regina Daniæ biduo poſt nuptias. *Joan. Gans.* 1515.

Naſcitur CLARA ISABELLA filia Leopoldi Archiducis Tyrolenſis die Dom. hora 7. matut. poſtea Duciſſa Mantuæ *Jo. Gans. Fug.* 1629.

XIII. OBit LUDOVICUS Manſuetus Palatinus Elector ſocer Alberti VI. Archiducis Auſtriæ Wormatiæ in Comitiis die S. Hippoliti *Henning. P. 1.* 1449.

Naſcitur CHRISTIANUS III. Rex Daniæ filius Friderici I. Regis ex Anna nepte Annæ Auſtriacæ filiæ Alberti II. Imperatoris. *Henning. P. 2.* 1503.

CAROLUS V. per Ferdinandum Corteſium occupat Mexicum Rege cum centum millibus Indorum cæſis. *Vernulæ.* 1521.

Obit JOANNES CONSTANS Elector Saxoniæ nepos Friderici II. Placidi ex Margareta Auſtriaca ſorore Friderici IV. Imperatoris. *Henning. P. 2. fol. 19.* 1532.

XIV. OBit FRIDERICUS I. Burggravius Norimbergenſis filius Eitelfriderici ex Eliſabetha ſorore Rudolphi I. Imp. Habſpurgici. *Henning. P. 3. Germ.* 1298.

Naſcitur MAGDALENA filia Ferdinandi I. Imp. Oeniponti die Mercurij hora 8. veſpertina. *MS. Græc. Eytz. Pieſp. Maten. Strada. Ebing. Gans.* 1532.

ELEONORA filia Ferdinandi I. Imperatoris Duciſſa Mantuæ viduatur marito Gulielmo. *Jac. Fugger.* 1587.

Nascitur MARIA MARGARETA filia Philippi IV. Regis Hispan. die Sabbathi, & obit post 30. horas, sepulta in Escuriali. *Gans. Anonymus.* ANNO. 1621.

CLARA ISABELLA filia Leopoldi Archiducis Tyrolensis viduatur marito Carolo Mantuano. *Jac. Fugger.* 1665.

XV. RUDOLPHUS Comes de Habspurg avus Rudolphi Imperatoris cum filio Alberto donis ac muneribus locupletat Canoniam Beronensem, vbi in diplomate se nominat *Rudolphus DEI Gratia Landgravius Alsatiæ, & Comes de Habspurg, &c. Guillimann. lib. 6. fol. 256.* 1227.

Obit OTTILIA vxor Christophori Badensis filij Caroli Marchionis ex Catharina Austriaca. *Henning. P. 1. Betul. Calend.* 1517.

Obit MARIA MARGARETA filia Philippi IV. Regis Hispaniæ, infans 30. horarum. *Gans. Anonym. MS.* 1621.

XVI. OBit CAROLUS filius Rudolphi I. Imperatoris sex Mensium infans, sepultus Basileæ in Choro Cathedralis Basilicæ, cujus ossicula se vidisse gloriatur Gebuilherus ante seculum. *Annal. Columbarienses.* 1276.

Nascitur ANNA filia Caroli Archiducis Græcensis tertio quadrante ad sextam vespertinam Græcij. *MS. Græc. Gans. Ebing. Eytzing. Matenes.* facta dein Regina Poloniæ. 1573.

XVII. OBit BARNABOS VICECOMES, Dux Mediolanensis, socer Leopoldi III. Probi Archiducis Austriæ. *Bucelin. Auctar.* 1385.

MATTHIAS Hungariæ Rex Neostadium civitatem Austriæ longa obsidione fatigatam deditione occupat, & ingentem ibi thesaurum reperit in arce, simulacra argentea Christi, B. Virginis & Apostolorum, quæ omnia aufert. *Breystein. Thomasich. MSS.* 1487.

ALBERTUS V. Marchio Brandeburgicus Dux I. Borussiæ nepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ fundat Academiam Regiomontanam. *Henning. P. 2. fol. 216.* 1544.

Nascitur MARIA MAGDALENA filia Caroli Ferdinandi Archiducis Tyrolensium Principis. *Jacob. Fugger.* pridie ponit *Rittershusius.* 1656.

XVIII. MAXIMILIANUS I. Imperator nuptias celebrat cum Maria Burgunda Gandavi in Flandria. *Marchantius. Piespord. Gans. Gualter.* Sed *Roo* habet 30. Augusti, *Fugger* 20. Augusti, *Marchantius* distinctissime omnia proseqvutus ait 18. sponsos convenisse, & postridie benedictionem nuptialem accepisse. 1477.

Nascitur MARIA filia Philippi III. Regis Hispaniæ Madriti. *MS. Græcens.* atverò *Strada* habet in Escuriali, fuit deinde vxor Ferdinandi III. Imperatoris. 1606.

XIX. MAXIMILIANUS I. per Anhaltinum Principem Viennam ab Hungaris detentam recuperat, & cives Anhaltino jurant. 1490.
Freyſtein. Roo. Ipſe in ædibus Epiſcopi divertit, donec caſtrum expugnaretur, in quod ſe Hungari receperant. *Iidem.*

Obit *FRIDERICUS* IV. Imp. Auſtriacus Lincij *A*uſtriæ ſu- 1493.
perioris diarrhœâ: inteſtina condita ſunt Lincii in æde Parochiali: corpus depoſitum Neoſtadij, vnde poſteà Viennam translatum eſt ad cryptam in Cathedrali, & poſt 20. annos ad proprium Mauſolæum. Vixit annos 77. menſes 10. d. 27. atque adeò ferè 78. imperavit annis 53. menſ. 4. d. 4. ut Cuſpinianus ſupputat: qua ratione triennio ſuperavit *A*uguſtum, Imp. vivendo, & triennio minus imperavit, quàm *A*uguſtus. *Pieſp. Fytzing. Gebvilber. Ebing. Eder. Bunting. Onuphrius. Strada.* Errat *Lazius*, qui ponit defunctum 1490. & *Roo.*, qui die 20. *A*nniverſarium habet apud *Scotenſes* 18. Auguſti.

Obit *ALEXANDER* Rex Poloniæ Caſimiri Regis ex Eliſa- 1506.
betha *A*uſtriaca filius, Lidæ, & ſepelitur Villnæ in Lithuania. *Anonym. MS.*

XX. OBit *ALBERTUS* Palatinus Rheni in Mosbach Epiſcopus Ar- 1506.
gentinenſis filius Ottonis, & Joannæ Bavaræ, quæ fuit filia Henrici Landshutani ex Margareta Auſtriaca Alberti IV. *A*rchiducis filia. *Henning. P. 1. fol. 211.*

Obit *ELISABETHA* Brandeburgica filia Joachimi II. Ele- 1529.
ctoris ex Magdalena Saxonica nepte Eliſabet. *A*uſtr. Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2. fo. 211.*

*ALBERTUS A*rchidux Belgarum Princeps Hulſtum expugnat 1596.
Calviſius.

XXI. ALBERTUS I. Imperator fundat duo Beneficia Eccleſiaſtica 1306.
Spiræ ſervato ſibi & ſucceſſoribus jure patronatus, diploma expeditum Wimpenæ. *Philipp. Simonid. Chron. Spiren.*

ULADISLAUS Princeps Poloniæ filius Caſimiri Regis ex E- 1471.
liſabetha *A*uſtriaca *A*lberti II. Imperatoris filia, coronatur Rex Bohemiæ. *Betul. in ſpec. fol. 511. Bucelin. in Auctar.*

Naſcitur *LUDOVICUS* Palatinus Rheni filius Friderici V. Ele- 1623.
ctoris exauthorati, qui fuit atnepos Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ *A*lberti II. Imperat. filiæ. *Bucelin. in Auctar.*

XXII. MAXIMILIANUS I. Imperator Hungaros in Caſtromu- 1490.
nitos oppugnat, dein militem in Hungariam ducit. *Roo. Freyſtein. Laz.*

MAXIMILIANUS filius Maximiliani *II.* Imp. eligitur Rex 1587.
Poloniæ. *Fugger.*

ELISABETHA Borbonia filia Henrici IV. Regis Galliæ de- 1612.
ſponſatur Philippo *I*V. Regi Hiſpan. *Joan. Gans.*

ANNO.

FERDINANDI III. Imperatoris auſpiciis Urangelius Suecicus copiarum Ductor à Joanne de Werth, & Montecuculi gravi clade atteritur. *Bucelin. Auctar.* 1647.

XXIII. F*RIDERICUS* Auſtriæ Dux Badenſis ſtirpis & Conradinus Suevus à Carolo *A*ndagaxenſi capti. *MS. Chron. Vienn.* quod dicit hac die capite truncatos, ſed verius ſunt capti. v. 29. oct. 1269.

RUDOLPHUS Lotharingiæ Dux filius Ellſabethæ *A*uſtriacæ nepos Alberti I. Cæſaris occumbit ad Creſſiacum. *Anonym. Henn. P.* 1. 1346.

Obit *JOANNES* Lucelburgicus Rex Bohemiæ maritus Eliſabethæ neptis Rudolphi I. Imperatoris, in prælio ad Creſſiacum. *Henn. P.* 1. *fol.* 258. *Fugger fol.* 105. 1346.

Naſcitur *JOANNES* Fridericus Com. Palatinus Bipontinus nepos Mariæ Auſtriacæ Ferdinandi I. filiæ. *Henning. P.* 1. 1587.

*MARIA A*nna Ferdinandi *III.* Impera: filia deſponſatur Carolo Balthaſari filio Philippi IV. Regis Hiſpaniæ, ſed is non multo poſt obiit. *Nic. Rittersbuſ.* 1646.

XXIV. N*AScitur JOANNES* Dux Saxoniæ filius Georgij Barbati, nepos Eliſabethæ *A*uſtriacæ Alberti *II.* Imp. filiæ Dresdæ. *Henn. P.* 2. *fol.* 22. 1499.

SUSANNA filia Chunegundis *A*uſtriacæ & Alberti Ducis Bavariæ nuptias celebrat cum Caſimiro Brandeburgico in Comitiis Auguſtanis. *Chron. Auguſt. Fugger. Henning. fol.* 205. & 214. 1518.

MAXIMILIANUS Archidux Hatwanum urbem Hungariæ munitiſſimam expugnat. *Calviſius.* 1590.

ALBERTUS I. Imperator coronatur Aquiſgrani feſto S. Bartholomæi *MS. Chron. Vienn. Roo. Pieſſord.* vnde errant. *Cuſpinianus*, qui 25. Julii & *Mateneſ.* qui 22. *A*uguſti id factum ſcribunt, & *Lazius.* qui anno 1300. 1298.

AGNES ſoror Alberti Imp. Duciſſa Saxoniæ viduatur marito Alberto *II.* Electore *Roo.* qui ait ab hominum accurrentium multitudine oppreſſum in ipſa Coronatione *A*lberti. 1298.

XXV. R*UDOLPHUS I.* Habſpurgicus Imperator confligit cum Ottocaro Bohemo, qui in prælio occiditur. Ita *Eberbardus in Annal.* & *Haſelbachius MS.* & *Chron. Vienn. MS.* alii proinde errant, qui 25. Sept. referunt hoc prælium ut *Roo. Pieſſ.* & 1. *octob. ut Vernulæ.* & 21. *octob.* alii *apud Fugger.* qui ponit in vigilia S. Bartholomæi, ſed *MS. Chron. Vienn.* habet expreſſè *feria* 6. *proxima poſt Bartholomæi*, aliunde conſtat prælium feria 6. commiſſum. Qui verò ponunt ſequenti die 26. intelligendi ſunt, quod tunc cadaver Ottocari inventum ſit, vel ut habet *Haſelbach.* tunc primum Ottocarus exſpiraverit. 1278.

Obit *ALBERTUS* IV. Archidux cognomento *Patiens*, & *Mirabilia Mundi* cum Znoymam obſideret venenato poculo propinato, dela- 1404.

delatus Chorneoburgum, ibi exspiravit sepultus ad D. Stephanum. *ita Roo. Strada. Matenes. Piesford. Eytzing. Ebing. Jac. Fugger.* sed vide 13. sept. ANNO.

XXVI. OBit *ERNEESTUS* Dux Saxoniæ Elector Friderici Placidi ex Margareta Austriaca filius. *Henning.* 1486.

Obit *CAROLUS III.* Dux Sabaudiæ (frater Philiberti, cui nupta fuit Margarita Austriaca Maximiliani I. Imp. filia) Vercellis. *Thuanus, Henninges.* qui habet annum 1554. *Schmid.* ad diem 16. Aug. stylo veteri. 1553.

CAROLUS Archidux Græcensis filius Ferdinand I. Imp. nuptias celebrat cum Maria filia Alberti Ducis Bavariæ Viennæ Austriæ *MS. Græc. Matenes. Wurfbain. Gans.* malè *Piesp.* in septembri. 1571.

XXVII. NAscitur *GEORGIUS* Barbatus Dux Saxoniæ nepos Friderici Placidi Electoris & Margaritæ Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ. *Henning. P. 2. Germ.* qui ait, quod summo odio persecutus sit Martinum Lutherum. 1471.

JOANNES Albertus Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca filius eligitur Rex Poloniæ. *Anonym. MS.* 1492.

Nascitur *MAXIMILIANUS* Dux Wirtenbergicus pronepos Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ & Alberti Boiorum Ducis. *Henning. P. 1. Germ.* 1555.

FERDINANDUS II. Duce Tillio copias Regis Daniæ insigni prælio fundit. *Vernulæ.* 1626.

XXVIII. NAscitur *FRIDERICUS* Dux Saxoniæ filius Friderici Placidi ex Margareta Austriaca Ernesti Ferrei filia. *Henning. P. 2.* 1439.

LUDOVICUS Rex Hungariæ nepos Elisabethæ Austriacæ Alberti II. filiæ gener Philippi I. Regis Hispaniæ, & affinis Ferdinandi I. Imp. occumbit in prælio contrà Turcas ad Mochatzium. Ita ad hanc diem *Chron. Augusta. Freystein. Joan. Thomasich. Bossnensis.* hic tamen vno die tardius uti & *Fugger.* Unde errant *Eytzing. & Piesp.* qui habent 25. Aug. 1526.

FERDINANDUS II. Austriacus eligitur Rex Romanorum Francofurti die Mercurii. *MS. Græc. Matenes. Bucelin. Lamormain. Anon.* 1619.

LEOPOLDUS Gulielmus Archidux filius Ferdinandi II. accipit primam tonsuram Græcii in sacello aulico ab Apostolico Nuntio Erasmo Paravicino, & renuntiatur Canonicus Moguntinus. *MS. Tho. Episcopi Labac. MS. Græcense.* 1619.

XXIX. ALBERTUS I. Imperator. transfertur Spiram, & ibi sepelitur, cum prius Wettingæ fuisset depositus, ut habet inscriptio tumuli apud *Philipp. Simonid. & Jac. Fugger.* 1308.

Obit *SABINA* Princeps Bavariæ filia Alberti Ducis ex Chunegunde Austriaca, vxor Ulrici Ducis Wirtenbergici. *Henn. Anonym. MS.* 1564.

Obit *ALBERTUS III.* Austriacus cognom. cum Trica Fundator 1395.

ANNO.

dator Academiæ Viennensis, & sepelitur in crypta apud S. Stephanum Viennæ: ità *Joan. Gans.* ex inscriptione crucis suprà tumbam: nisi denotet diem sepulturæ: quià alii habent defunctum 18. Augusti, ut *Laz. Eder. Roo.* Errant verò in anno obitus, qui ponunt annum 1388. *ut Eder, & Ebinger. anno* 1389. *ut Strada. Piessord. Matenesius. Raymund. Fugger.* De loco etiam variant: plerique Laxenburgi, sed *Gans* ex inscriptione præfata Znoymæ putat obiisse, & idem asserit *Lazius*, ex quo puto posse conciliari auctores, quod ex venationis lassitudine soluto ventre die 18. cæperit deficere, & deportatus Laxenburgum ibi obierit die Decollationis S. Joannis Baptistæ, ut habet *Haselbach. MS.* Metuo tamen ne *Gans* Albertum 3. cum 4. confuderit, de quo suprà 25. *Aug.*

XXX. OTTHO COMES Habspurgicus filius Luithardi, electus Episcopus Argentinensis trucidatur in arce Rottenburga per sicarios subornatos à plebe Argentinensi. *Piess. Laz. Reusner. Guilliman. lib. de Episc. Argentin.* qui licet familiam taceat, ait tamen ab Erkenbaldo successore Episcopo carmine deploratum, & Martyrem appellatum fol. 128. quod ipsum repetiit *Wimphelingius*. 913.

Obit *ELISABETHA* Austriaca filia Alberti II. Imp. mater S. Casimiri Reginæ Poloniæ Cracoviæ, & ibidem sepelitur. *Joan. Gans. Wurfbain. Matenes. Jac. Fugger.* atverò *Lequile* posuit pridie, & *Matenesius* vno anno prius. 1505.

XXXI. MAXIMILIANUS II postea Imperator è sacro fonte levat Carolum Maximilianum filium Henrici II. Regis Galliæ dictum posteà Carolum IX. *Vernulæ.* 1550.

Nascitur *CAROLUS* IV. Dux Mantuæ filius Caroli *III.* ex Isabella Clara *A*ustr. filia Leopoldi Archiducis Tyrolensium Principis. *Jac. Fugger. in Calend.* 1652.

SEPTEMBER.

I. RUDOLPHUS Comes Habspurgicus, qui posteà Imperator Comitis Regenspergensis arcem Glantzenbergam evertit. *Guill. Habsp. libro 6.* 1265.

MAXIMILIANUS I. Imperator victor Trajectum ingreditur. *Betul. Calend.* 1483.

HEDWIGIS filia Sigismundi Regis Poloniæ neptis Elisabethæ Austriacæ nubit Joachimo *II.* Electori Brandeburgico. *Henninges P. 2. fol. 211.* 1535.

II. NAscitur *FRANCISCUS* filius Maximiliani I. Imperatoris. *Roo. Piess. Matenes.* 1481.

Obit *ISABELLA* Emanuelis Lusitaniæ Regis vxor, Joannæ Philippo Austriaco nuptæ soror. *Mariana. Calvisius.* ad 23. Augusti nimirum stylo veteri. 1498.

Obit *ELEONORA* filia Philippi I. Regis Hispaniæ vidua Francisci 1558.

Francisci I. Regis Galliæ. *Gans. Matenes. Bucelin.* licet ponat *Hagelgans* in ANNO.
Februar. *Piessord. & Ebinger* Martio. & *Eytzing.* die 14. Aprilis. Obiit Talaruelæ, & sepulta Pace Augustæ.

III. OBit ANNA Bohema filia Wenceslai ex Gutta Habspurgica Rudolphi I. Imp. filia, vxor Henrici Ducis Carinthiæ. *Lequile.* sed *Megiserus* ait anno 1316. defunctam, & *Betulius* ponit 14. Septemb. 1313.

Obit ANNA Lucelburgica vxor secunda Ottonis Jocosi Archiducis. *Lequile. Jac. Fugger.* in anno discordant alij. Nam 1338. *Haselbachius.* anno 1340. *Henning. Laz. Piessord. Ebinger*, & anno 1345. *Gundelfingensis MS.* sepulta in Novomonte Styriæ fundatione mariti. *Lazius. Gans. Matenes.* 1338.

Obit ALDOBRANDINUS IV. Marchio Estensis filius Obizonis VII. ex Elisabetha Saxonica nepte Agnetis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ. *Henning. P. 2.* 1361.

Obit ELEONORA Lusitana vxor Friderici IV. Imp. & sepelitur Neostadij ad S. Trinitatem Cistercien sium Cœnobio fundatione sua, translata postmodum Viennam ad maritum. *Lazius. Gans. Cuspin. Piessord. Ebing.* Vixit annos 30. minus 5. dieb. *Cuspin.* 1467.

IV. PHILIPPUS I. Archidux cedente Socero adit regimen regnorum Hispaniæ & Vallisoleti cum Joanna conjuge solenni ritu Rex inauguratur. *Roo in Annal. Betul. in Calend.* homagium Philippo à Proceribus hac die præstitum ait *Calvisius ex Mariana.* 1506.

Obit WILHELMUS, Landgravius Hassiæ pronepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, Alberti II. Imp. filiæ. *Henning.* ad 25. August. stylo veteri. 1592.

RUDOLPHUS II. Imp. cum Achmete Turcarum Tyranno pacisci tur in annos viginti. *Bacholzerus. Schmid.* 1606.

V. WERNHERUS Comes Habspurgicus Episcopus Argentinensis discessurus Constantinopolim testamentum condit, quo Comites Habspurgicos seniores ætate constituit Advocatos Monast. Murensis à se & fratre Radepotone fundati, & aucti. *Guill. l. 4. Habsp.* 1026.

ELISABETHA Tyrol. mater Elisabethæ Alberto I. Imp. nuptæ transfertur in novum conditorium Stambsense præsente filia. *Lequile.* 1284.

ALBERTUS & ISABELLA Clara Belgarum Principes primo Bruxellas adveniunt. *Vernulæus.* 1599.

Nascitur LUDOVICUS XIV. Rex Franciæ ex matre Anna Austriaca Philippi III. Regis Hispaniarum filia. *MS. advers.* 1638.

VI. CATHARINA filia Philippi Audacis Burgund. Ducis desponsatur Leopoldo Austr. Archid. cognomento Crasso. *Guill. MS. Leq.* 1387.

HADRIANUS VI. Papa concedit Regibus Hispan: jus præsentandi Episcopos, & Regibus Castellæ præsentationem perpetuam trium Militarium ordinum. *Vernulæ.* 1523.

WOLFGANGUS Palatinus Rheni Bipontinus vxorem ducit Annam filiam Philippi Landgravij Hassiæ ex Christiana Saxonica nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 1.* ANNO. 1544.

FERDINANDUS III. Imperator de Suecis ad Nordlingam gloriosè victor. *Fugger. Oræus.* 1634.

VII. HUngari & Austriaci cum Bohemis dum frustra expetunt suum Principem hæredem Ladislaum à FRIDERICO IV. Imperatore, cum 24. millibus armatorum obsident Neostadium Austriæ, ubi tunc cum Cæsare morabatur Ladislaus, qui tandem certis conditionibus dimissus est. *Th. Ebend.* Interim dum Viennenses intersunt obsidioni Neostadij, Rudigerus de Stahrenberg pro Cæsare militans Viennam obsidet ac penè capit. *Iac. Fugger.* 1452.

Nascitur EDUARDUS Princeps Portugalliæ frater Isabellæ Carolo V. nuptæ. *Henning. P. 1.* 1515.

Dux Bavariæ & Fridlandus pro FERDINANDO II. Imp. ad Altenburgam septem millia Suecorum cædunt. *Bucelin.* 1632.

VIII. OBit BERTHOLDUS IV. Habspurgicus Dux Zaringiæ, & sepelitur ad S. Petrum Harcyniæ. *Guill. lib. 6. fol. 225.* 1186.

AGNES filia Ludovici IV. Bavari Imperatoris neptis Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. proneptis, ingreditur Monasterium S. Claræ, in quo cum sanctitatis opinione vixit. *Matth. Rad. in Bav. S* 1349.

Nascitur ELEONORA Lusitana vxor Friderici IV. Imperatoris. *Cuspin.* 1437.

MAXIMILIANUS II. Austriacus coronatur Rex Hungariæ. *Strada. Piesp. Ebing. Lequile.* discordat *Matenes.* qui ponit die seq. 1563.

FERDINANDUS II. coronatur Imperator Francofurti in Basilica S. Bartholomæi. *Lamormaini in vita*: alij ponunt die seq. *ut Mat. Anonym. Fugger.* 1619.

Nascitur FERDINANDUS IV. Rex Romanorum filius Ferdinandi III. Augusti. *MS. Gans. circa horam 2. matutinam MS. Græc.* 1633.

IX. MARIA Austriaca vxor Maximiliani II. Jmp. coronatur Regina Hungariæ Posonij in æde D. Martini cùm pridie maritus coronatus fuisset. *Istbuanfi. in hist. Hung.* 1563.

RUDOLPHI II. Imp. auspiciis Mercurius Dux Albam Regalem in Hungaria obsidet & posteà expugnat. *Calvisius.* 1601.

Obit FRIDERICUS IV. Elector Palatinus, filius Ludovici IV. Electoris, & Elisabethæ Landgraviæ Hassiæ, quæ fuit proneptis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, Alberti II. Imp. filiæ. *Betul. in spec. fol. 143. Henning. P. 1. Germ. fol. 126.* 1610.

X. MARGARITA filia Maximiliani I. Imp. viduatur marito Emanuele Pulchro Duce Sabaudiæ, quem in Bronzeo Cænobio suæ fundationis sepelivit. *Henning. P. 2. Matenes.* 1504.

Nasci-

ANNO.

Naſcitur GEORGIUS Landgravius Haſſiæ in Darmſtatt, filius Philippi & Chriſtianæ Saxonicæ, quæ fuit neptis Eliſabethæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning.* 1547.

Obit MAGDALENA filia Ferdinandi I. Imp. in Parthenone Hallenſi intra 12. & 1. horam noctis, ſepulta Hallæ in templo fundationis ſuæ, cujus tumbæ appoſitum ſertum ex amarantho & roſmarino diutiſſimè viruit. *Jo. Gans. Pieſp. Ebing. Mateneſ.* 1590.

XI. OBit LUDOVICUS I. Rex Hungariæ gener Caroli IV. Imp. avus Eliſabethæ nuptæ Alberto II. Auſtriaco Imperatori. *Gualter. Chronic. Princ. fol.* 555. Avus item alterius Eliſabethæ Bavaræ per filiam Eliſabetham Stephani fibulati vxorem, nuptæ Ottoni Archiduci Auſtriæ. *Henning. P.* 1, *fol.* 198. 1382.

Naſcitur JOANNES GEORGIUS Marchio Brandeburgicus Elector filius Joachimi II. ex Magdalena Saxonica nepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P.* 2. 1525.

Oſtenda Auſpicis ALBERTI Archiducis Belgarum Principis poſt trium annorum & trium ferè menſium obſidionem ab Ambroſio Spinola deditione capitur. *Bucholzer. Schmidius.* 1604.

XII. FRANCISCUS I. Valeſius Rex Galliæ maritus Eleonoræ Auſtriacæ Caroli V. Imp. ſororis, naſcitur. *Jac. Fugger. Calend.* 1494.

Obit ALBERTUS Dux Saxoniæ Margaritæ Auſtriacæ Erneſti I. Ferrei filiæ filius, à Pontifice appellatus Dextra manus Imperij. *Anonym. Henning. P.* 2. *fol.* 22. ſed *Fugger* die ſeq. 1500.

FERDINANDI I. Imperatoris exercitus magnâ clade atteritur à Turcis, & Solimannus Peſtum occupat. *Calviſius ſtylo vet.* 1541.

XIII. OBit CATHARINA Lucelburgica vxor Rudolphi IV. Archiducis Fundatoris & Ingenioſi, de qua *Tho. Haſelbachius* teſtatur, quod vidua in Berchrolsdorff (vulgo Pettersdorff) multos annos exegerit, & perſonaliter SS. Apoſtolorum limina viſitaverit, multas reliquias & indulgentias pro diverſis Eccleſiis Roma attulerit à ſummo Pontifice impetratas, & vitam laudabili fine concluſerit. Falluntur ergò, qui ſcripſerunt marito præ mortuam, & alteram conjugem Rudolphi fuiſſe Margaretam Maultaſchiam vt *Laz. Gebuilber. Eytzing.* Obit verò Catharina anno 1373. ſepulta apud Maritum in Crypta S. Stephani Viennæ. *Raymund. Fugger. Cuſpin. ſed Jac. Fugger* 29. hujus *Lequile* verò 13. Cal. Oct. quæ eſt 19. Septemb. 1373.

Naſcitur MARIA filia Philippi I. Regis Hiſpaniæ, poſtea Regina Hungariæ, Bruxellis. *Pieſpordius Mateneſius.* Atverò Gans poſuit errore Typographi 17. Septemb. & cum eo Fugger. Credo *Pieſpordio* qui Bruxellæ vixit. 1505.

ANDREAS Auſtriacus Ferdinandi Archiducis Tyrolenſium Principis filius creatur Cardinalis. *Ciacon. Strada.* 1576.

Obit PHILIPPUS II. Austriacus Rex Hispaniæ, *Ebing. Strada. Piesp. Matenes. Bucelin. Betulius.* & sepelitur in Escuriali D. Laurentij fundatione sua. *Vasconcel.* vixit annos 71. ANNO. 1597.

Obit LEOPOLDUS Archidux Tyrolensium Princeps frater Ferdinandi II. Imperatoris Oeniponti, ita *MSS. Græc. Bucelinus. & Co. de Brandis.* aliter alij qui 17. Septemb. defunctum scribunt, vt *Gans. Lequile. Jac. Fugger.* vel potius ejus augmentator, credo *MSS.* vixit annos 45. Menses 11. dies 4. vt idem *MSS.* 1632.

XIV. Obit ALBERTUS IV. Archidux cognomento patiens, & mirabilia mundi veneno in medicina porrecto ad Znoymam, vbi cum Sigismundo Cæsare vrbem oppugnabat, in lectica delatus Chorneoburgum ibi extinctus est, & sepultus Viennæ in Crypta majorum, vbi & mater ejus Beatrix ex Berchtoldsdorff translata cum ipsp tumulata est teste *Haselbachio* qui tunc vixit, & vidit in lectica ægrum deferri. *Joan. Gans* obitum hac die posuit, id est *Die Dominico in Festo Exaltationis S. Crucis*, sine dubio ex inscriptione tumuli, quam in Crypta conspexit. Alij de quibus supra 25. Augusti ponunt obitum, sed puto ego ea die propinatum illi venenum, & obsidionem solutam. Fuit (vt inquit *Haselbachius*) *Literatorum & Religiosorum indefessus zelator.* Cum Canonicis ad S. Dorotheam nocturnas horas solebat decantare, Disputationibus Academicis frequenter interesse. Vixit solum 27. annis. *Thom. de Haselbach. MSS.* 1404.

ULADISLAUS filius Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca eligitur Rex Hungariæ. *Anonym. MS.* sed *Betulius* ponit 21. Septemb. & anno 1590. quo nullus Ladislaus in Ungaria fuit. 1491.

Obit FRIDERICUS Episcopus Trajectensis Caroli Marchionis Badensis ex Catharina Austriaca filius, sepultus Badenæ. *Jo. Gans. Henning. P. 1.* sed fortè veteri stylo, quia *Betulius* ponit 24. 1517.

ALBERTO Archiduci filio Maximiliani II. Imper. Ordines Belgij homagium præstant. *Vernulæ.* 1598.

LEOPOLDUS AUGUSTUS coronatur Rex Bohemiæ. *Jac. Fugger. Calend. Anonym. Novell.* 1663.

XV. Obit RUPERTUS Virtuosus Palatinus Rheni, gener Georgij Divitis Ducis Bavariæ & Hedwigis Polonæ Casimiri ex Elisabetha Austriaca filiæ. *Bucelin. Auctar.* 1504.

CAROLUS V. Imp. in Comitiis Augustanis decernit contra Lutheranos, vt omnia in pristinum statum restituant. *Calvis. ex Chytræ.* 1530.

Nascitur CAROLUS filius Philippi III. Regis Hisp. die Sabbathi hora 9. cum dimidia post meridiem Matriti. *Strada. Piesp. Matenes. Ebing. Gans.* sed *Betulius* habet 14. hujus, & *Buchholzerus* 5. Sep. stylo vet 1607.

XVI. Obit BERTHOLDUS Burggravius Norimbergensis Episcopus Eystettensis pronepos Elisabethæ Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. sororis. *Henning. P. 2. Germ.* Obit 1365.

Obit *CAROLUS* V. Valesius Rex Franciæ filius Joannis Regis ex Gutta Bohema nepte Guttæ Habspurgicæ Rudolphi I. Impera. filiæ. *Henning. P. 2. fol. 32. Gualter. Chron. Princ.* ANNO. 1380.

FERDINANDUS II. Imp. Ducibus Bavaro & Tillio Heidelbergam occupat, vbi sequenti die sacra Catholico ritu celebrantur. Bibliotheca inter omnes totius orbis secunda, quæ ex Monasteriorum ruinis creverat Romam mittitur. *Anonym. Vernulæ.* & alii. 1622.

XVII. FRIDERICUS I. Imp. creat Henricum Marchionem Austriæ S. Leopoldi filium primum Ducem cum præeminentia inter cæteros Duces, vbi ait. *Unus de Palatinis Archiducibus est censendus, &c. post Electores Principes obtineat primum locum. Guilliman. Habspurg. fol. 210. Jacob. Fugger. spec. fol.* 170. 1156.

FRANCISCUS Archidux Maximiliani I. Imp. filius natus 2. sept. hac die baptizatur ab Henrico Bergensi, Cameracensium Episcopo. *Roo.* 1481.

Obit *PHILIPPUS* Marchio Badensis nepos Caroli & Catharinæ Austriacæ Ernesti Archiducis filiæ. *Henning. P. 1. Germ.* 1537.

Nascitur *ANNA* Maria Bipontina filia Philippi Ludovici, neptis Mariæ Austriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ. *Henn. P. 1. fol.* 218. 1575.

Obit *CATHARINA* Princeps Poloniæ Casimiri Regis ex Elisabetha Austriaca neptis, vxor Joannis *III.* Regis Sueciæ. *Bucelin.* 1583.

WILHELMUS II. Dux Bavariæ nuptias celebrat, cum Renata Lotharinga: fuit filius Alberti Magnanimi ex Anna Austriaca Ferdinandi I. Imp. filia. *Henning. P. 1. fol.* 94. 1596.

Obit *PHILIPPUS IV.* Austriacus Rex Hispan. *Jac. Fug. MS. adver.* 1665.

XVIII. OBit *LUDOVICUS* Dux Bavariæ filius Ludovici IV. Imperat. nepos Mathildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imperatoris filiæ. *Henning. P. 1.* 1361.

MAXIMILIANUS I. Impera. occupat Albam Regalem in Hungaria. *Betul. in Calend.* 1490.

Nascitur *LUDOVICUS* Dux Bavariæ Alberti sapientis filius ex Chunegunde Austriaca. *Gualter. Chron. Princ.* 1495.

Nascitur *AMALIA JACOBI* Palatina Bipontina filia Joannis neptis Mariæ Austriacæ Ferdinandi I. Imperat. filiæ Ducissæ Cliviæ. *Henning. P. 1.* 1592.

XIX. JOANNA hæres Hispaniarum sponsa Philippi *I.* Archiducis appellit in Belgium. *Betul. in Calend.* 1496.

CAROLUS Philippi I. Archiducis filius appellit primo in Hispanias. *Betul. Calend.* 1517.

Mercurius Dux pro *RUDOLPHO II.* Impera. obsidet Albam Regalem in Hungaria, & dein expugnat. *Sethus Calvisius.* 1601.

Obit *FRIDERICUS IV.* Elector Palatinus cujus vxor Elisabetha 1610.

		ANNO.
	tha filia Philippi Landgravii Hassiæ proneptis Elisabethæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ. *Gualter. Chron. Princ.*	
XX.	CAROLI V. Imp. auspicio Aphrodisium Africæ urbs septuagesimo quarto die obsidionis capitur. Cerva Vegæ Ducis, quæ suâ sponte per ruinam insilierat Christianis attulit bonum omen. *Thua.*	1550.
	MAXIMILIANUS II. Imp. coronatur Rex Bohemiæ Pragæ in Cathedrali præsente patre Ferdinando. *Strada. Piesport. Matenes. Ebinger. Betul.*	1562.
	Obit *GREGORIA* Maximiliana filia Caroli Archiducis Græcensis sponsa Philippi III. Regis Hispaniæ; Græcii quadrante ante 6. matutinam. *MSS. Græc. Joan. Gans.*	1597.
	Nascitur *MARIA* Theresia filia Philippi IV. Regis Hispaniæ vxor Ludovici XIV. Regis Galliæ. *MSS. Jacob. Fugger.*	1638.
	Nascitur *MAXIMILIANUS II.* Dux Bavariæ filius Maximiliani I. ex Anna Austriaca. *Betul.*	1638.
XXI.	BERCHTOLDUS III. Dux Zaringiæ Habspurgicus conditor Friburgi Brisgoiæ Molshemium Alsatiæ inferioris oppidum transiens à civibus noctu oppressus interficitur. Corpus delatum ad S. Petri Harcyniæ fundationem paternam, & in æde Capituli ante Abbatis sedem sepultum est. Uxor Sophia vidua dein Leopoldo Styriæ Marchioni nupsit. *Guilliman. lib. 5. fol. 196.*	1122.
	JOANNES I. Comes Habspurgo-Lauffenbergicus in prælio contrà Toggenburgicum Comitem gesto occumbit, Toggenburgico ab ejus militibus in frusta conciso. *Guillim. lib. 7. fol. 331.*	1337.
	Obit *HEDWIGIS* filia Friderici Archiducis Tyrolensium Principis in infantia. *Jac. Fugger. spec.*	1427.
	Nascitur *HEDWIGIS* filia Casimiri Poloniæ Regis ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imp. filia, posteà Ducissa Bavariæ. *Anonymus. MS. sed Fugger* ponit 2. huius.	1457.
	Obit *CAROLUS* V. Imperatorum Maximus in Hispaniis in Cænobio S. Justi, ibique primò humatur, deinde à filio translatus in Escuriali S. Laurentii. *Eytzing. Ebinger. Bunting. Vernulæ. Gans. Marchantius. Bucelinus. contrà Beyrlinck, qui* 21. *octob. & Matenes.* qui 21. Decemb.	1558.
	MARIA vxor Maximiliani II. Imp. filia Caroli V. Imp. coronatur Regina Bohemiæ. *Vernulæ.*	1562.
	Nascitur *VINCENTIUS* Dux Mantuæ filius Gulielmi ex Eleonora Austriaca. *Sigism. Betul. Calend.*	1562.
	RUDOLPHUS II. Imp. coronatur Rex Bohemiæ. *Ebing. Mat. Pallavicin. Lequile. Jac. Fugger. contrà Bunting. Vernulæ. Gans.* qui ponunt 22. sept. & *Stradam*, qui ponit anno 1575.	1573.
	Obit *OCTAVIUS* Farnesius Dux Parmensis Margaretæ Austriacæ maritus. *Betul.*	1587.

Nascitur

ANNO.

Nascitur *PHILIPPUS* Dux *A*urelianensis filius Ludovici *XIII.* Regis Galliæ ex Anna Maria *A*ustriaca Philippi *III.* Regis Hispan. filia. *Betul.* 1640.

XXII. OBit *LUDOVICUS* Comes Tyrolensis frater Elisabethæ nuptæ *A*lberto I. Imperatori Habsp. *Lequile.* 1305.

JOANNA Duracia vidua Wilhelmi *A*rchiducis *A*ustriæ post obitum mariti discedit in Apuliam, à matre revocata, vbi mortuo Ladislao fratre ipsa regnum sibi vsurpavit, & quendam Gallum maritum accepit, ut ait *Thom. Ebendorffer.* qui tunc vixit Viennæ. Unde errat *Lazius & sequaces*, qui aiunt Joannam defunctam ante maritum, imò ante nuptias: & tertiam conjugem *A*gnetem filiam Caroli IV. Imp. ductam obisse eodem anno, quo Wilhelmus. 1406.

JOANNES Franciscus Gonzaga renunciatur primus Marchio Mantuæ à Sigismundo Imperatore. fuit abnepos Agnetis Habspurgicæ Rudolphi I. Imperat. filiæ Ducissæ Saxoniæ. *Henning. P. 2.* 1433.

Nascitur *ANNA* Maria Mauritia filia Philippi *III.* Regis Hispaniæ, posteà vxor Ludovici X*III.* Regis Galliæ Vallisoleti hora I. & vno quadrante post mediam noctem, quinque diebus ante natalem sui mariti. *Strada. Piesp. Gans. Ciacon. Ebing. Matenes. Bucelin. contrà Bet.* qui ponit pridie. 1601.

Nascitur *ALPHONSUS* Mauritius filius Philippi *III.* Regis Hispaniæ, hora 11. cum dimidia post meridiem in Escuriali. *Strada. Piesp. Matenes. Ebing. Bucelin.* 1611.

XXIII. NAscitur *FRIDERICUS* IV. Imperator Ernesti Ferrei *A*rchiducis filius Oeniponti. *Cuspin. Lazius. Roo. Piespord. Matenes. Ebing. Jacob. Fugger. Raymund. Fugger.* contrà *Vernulæum. Gans. Eder.* qui ponunt 21. Septemb. & *Pallavicinum* qui habet Calend. octob. 1415.

JOANNES Albertus filius Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca filia *A*lberti II. Imp. coronatur Rex Poloniæ. *Anon. MS.* 1492.

JOANNES Franciscus Gonzaga primus Marchio Mantuæ atnepos Rudolphi I. Imperatoris per abaviam *A*gnetem Habspurgicam, obit anno ætatis 54. *Henning. P. 2.* 1444.

XXIV. OBit *ELISABETHA* vxor *A*lberti *II.* Imp. *A*ustriaci mater Ladislai Regis Bohemiæ ex vteri inflammatione, vel ut alij putant veneno. Sepulta Pragæ in Regum monumento. *Roo. Jac. Fug.* 1443.

ALBERTUS Brandeburgicus Archiepiscopus Moguntinus & Cardinalis, *A*nnæ *A*ustriacæ Alberti *II.* Imperat. filiæ nepos, obit. *Aug. Oldoinus. Ciacon. Henning. P. 2. fol.* 211. 1545.

Transactio inter *PHILIPPUM II.* Regem Hispaniæ & Paulum IV. Pontificem confirmatur. *Thuanus* sed *Schmidius.* stylo veteri. 14. Septemb. 1557.

XXV. OBit *PHILIPPUS I.* *A*ustriacus Rex Hispaniæ, Burgi Castellæ, 1506.

læ, intestina ibi condita, cor delatum Brugas Flandriæ, corpus humatum apud Mira flores Cartusianos propè Burgum. *Roo. Piess. Ebing. Fytzing. Guicciard. Bellus. Matenes. Chron. Augusta. Wursbain. Paulus Eberus. Marchant. Buntingus.* Errat *Strada*, qui habet 7. Sept., & alii apud *Gans* qui 17. Septemb. & *Schmidius*, qui 28. Sept. & *Gebvilberus cum Edero*, qui anno 1507. ANNO.

Nascitur *CATHARINA* filia Ferdinandi I. Imp. intra horam 8 & 9. matutinam Viennæ Austriæ die Jovis, baptizata à Joanne Fabro Episcopo Viennensi. *MSS. Fytz. Piess. Ebing. Gans. Strada. Matenesius.* fuit deinde Ducissa Mantuæ & demum Regina Poloniæ. 1533.

Nascitur *ELEONORA* filia Caroli Archiducis Græcensis tertio quadrante ad 4. post merid. *MSS. Gans. Ebing. Eytzing. Piess.* contrà *Matenes.* qui habet 13. Sept. 1582.

XXVI. NAscitur *WOLFGANGUS* Palatinus Rheni Bipontinus gener Philippi Landgravii Hassiæ & Christianæ, quæ fuit neptis Elibethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning. P. 1. fol.* 218. 1526.

HENRICUS Julius Dux Brunsuicen. & Lunæburg. filius Julii ex Hedwige Brandeburgica pronepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, nuptias celebrat cum Dorothea filia Augusti Electoris Saxoniæ. *Henning. P.* 2. 1585.

LEOPOLDUS Imperator cum Turcarum Tyranno inducias paciscitur. *Betul.* 1664.

RUDOLPHUS I. Imperator WenceslaoRegi genero suo confirmat officium Pincernatus in Imperio & dignitatem Electoralem. *Goldastus. Calvisius.* 1390.

Vienna *Austriæ* ingenti exercitu obsidetur à Solimanno Turcarum Imperatore. *Ystbuans. Megiser. Sleidan.* 1529.

XXVII. NAscitur *WENCESLAUS* Rex Bohemiæ, cui posteà nupta Gutta Habspurgica filia Rudolphi I. Imp. *Betul, Calend.* 1270.

Nascitur *CASIMIRUS* Marchio Brandebnrgicus nepos Elisabethæ Austriacæ filiæ Alberti II. Imperat. *Henning. P. 2. fol.* 214. cujus vxor Sophia neptis Friderici IV. Imperatoris. 1481.

Nascitur *CAROLUS* filius Maximiliani II. Jmperat. Viennæ die Mercurii 27. Septemb. intrà horam 12. & 1. noctis, susceptus è sacro fonte à Thoma Peronotto Oratore Catholici Regis, & Helena de Brederode ejus conjuge, nec non Francisco Lasso Cæsareæ Aulæ Præfecto. *MS. Græc. Piess. Gans. Matenes. Strada. Ebing. Errat Vernulæus.* qui 28. posuit: nam alii plerique 26. habent computantes totam noctem cum præcedenti die. 1565.

Nascitur *LUDOVICUS XIII.* Rex Franciæ maritus deinde Annæ *Austriacæ* Hispanæ. *Jac. Fugger.* 1601.

Obit

Obit MAXIMILIANUS Dux Bavariæ maritus Mariæ Annæ Auſtriacæ Ferdinandi II. Imp. filiæ. *Jac. Fugger.* ANNO. 1651.

XXVIII. SIGISMUNDUS Imperator ſocer Alberti II. Imp. Auſtriaci magnâ clade afficitur à Bajazethe Turcarum Tyranno ad Nicopolim: pleriq; culpam adſcribunt Gallorum proterviæ. *Calviſ. Schmidius.* 1396.

Obit MARIA ANNA filia Ferdinandi II. Imp. vxor Maximiliani Ducis Bavariæ Electoris. *Jac. Fugger.* 1665.

Naſcitur FERDINANDUS Wenceslaus Joſephus filius Leopoldi Imperatoris Viennæ. *Com. de Brandis.* 1667.

XXIX. GOTFRIDUS Comes Habſpurgo-Lauffenbergicus obit, ſepeliturque Vettingæ. *Guillim. lib. 7. c. 2.* 1271.

RUDOLPHUS I. Habſpurgicus renuntiatur Cæſar ab Electoribus Francofurti. *Guillim. Lequil. Vernul. Pieſp. Mæteneſ. Fugger.* at verò *Roo.* 4. Octob. qua die in caſtris nuntium accepit de electione. 1273.

FRIDERICUS *III.* Pulcher Auſtriacus infeliciter cum Ludovico Bavaro Imperij competitore confligit. *Cuſpin. Roo. Fugg. Fundius. Pieſp. Bellus.* alij an. 1323. alij. 1324. vt *Cuſpin. & Beyrlinck. Theat. vit. hum.* 1322.

Obit ELISABETHA vxor Joannis Lucelburgici Regis Bohemiæ filia Wenceslai Regis ex Gutta Auſtriaca Rudolphi I. Imp. filia. *Anonym.* 1330.

Naſcitur WILHELMUS Junior Dux Bavariæ filius Alberti Magnanimi ex Anna Auſtriaca Ferdinandi I. Imperatoris filia. *Brunner. Anonym. Græc.* 1548.

RUDOLPHUS II. Imp. coronatur Rex Ungariæ Poſonij. *Pieſp. Pallavicin. Vernulæ.* Aliter alij qui ponunt 25. Sept. vt *Lequile. Jac. Fugger. Iſtuanfi.* Sub dubio alterutrum *Ebinger.* & 26. Sept. *Calviſius.* 1572.

XXX. OBit MARGARETA Sabauda vxor Ludovici Manſueti Electoris Palatini, Socrus Alberti VI. Archiducis, Erneſti Ferrei filij. *Henning. P. 1. Germ. fol. 210.* 1470.

FRANCISCUS II. Galliæ Rex frater Iſabellæ Philippo Regi Hiſpano nuptæ coronatur Rhemis. *Schmid. ex Thuano.* aliàs 20. Sept. at verò *Henninges* habet 10. Auguſt. vt ſup. relatum. 1559.

Naſcitur MAXIMILIANUS-PHILIPPUS Dux Bavariæ filius Maximiliani Electoris ex Maria Anna Auſtriaca filia Ferdinandi II. Imperatoris. *MS. adverſ. Oræus in Theat. Europ.* 1638.

OCTOBER.

I. OBit MECHTILDIS Palatina vxor Alberti VI. Archiducis, filij Erneſti Ferrei. *Lequile.* 1482.

Obit URSULA filia Joannis III. Marchionis Brandeburgici neptis Annæ Auſtriacæ Alberti II. Imperatoris filiæ Wilhelmo Duci Saxoniæ nuptæ. *Henning. P. 2. fol. 19. & 211.* 1488.

ANNO.

MAGDALENA filia Gulielmi Ducis Cliviæ ex Maria Austriaca, nubit Joanni Palatino Bipontino. *Betul. Calend. Henning. P. 1. Germ.* 1579.

RUDOLPHUS II. Imp. sepelitur Pragæ in templo S. Viti solenni pompa. *MS. Græc. Strada.* 1612.

II. MARGARITA filia Maximiliani I. Imp. fit vidua mortuo priore marito Joanne Rege Castellæ. *Jac. Fugger. Ro. Piess.* 1497.

Nascitur PHILIPPUS LUDOVICUS Palatinus Rheni gener Mariæ Austriacæ Ducissæ Juliacensis & Gulielmi. *Henning. P. 2. fol. 218.* idem pronepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, & proavus Eleonoræ Magdalenæ Imperatricis. 1547.

Nascitur Philippo jam dicto filius AUGUSTUS ex Anna Juliacensi, filia Gulielmi & Mariæ Austriacæ, idem *Henning.* 1582.

Obit JOANNES Senior filius Friderici I. Regis Daniæ ex Sophia Pomerana nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.* 1580.

III. DUCES BAVARIÆ cedunt omni prætenso juri in Comitatum Tyrolensem Archiducibus Austriæ, initâ concordiâ Schardingæ. *Jac. Fugger. fol. 351.* 1369.

Nascitur S. CASIMIRUS Princeps Poloniæ filius Casimiri ex Elisabetha Austriaca Alberti II. Imp. filia. *Henschen. To. 1. Mart. Anonym. MS. sed Vernulæ.* ponit 5. Octob. 1458.

Obit HERCULES II. Dux Ferrariæ socer Barbaræ Austriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ. *Henning. P. 2. Germ.* 1559.

Obit ELISABETHA Valesia vxor 3. Philippi II. Regis Hispaniæ. *Joan. Gans. Vernulæ.* 1568.

MARIA Christierna filia Caroli Archiducis Græcensis soluto matrimonio cum Sigismundo Transylvano Halæ ingreditur Parthenium, sequenti die ponit *Gans.* sed hodie *MSS.* 1607.

ELEONORA soror Mariæ Christiernæ, eadem die ingreditur domum Virginum Halæ Tyrolis. *MSS. Græcens.* 1607.

Obit MARGARITA filia Caroli Archiducis Græcensis, vxor Philippi III. Regis Hispaniarum in puerperio Alphonsi infantis. *MSS. Gans. Matenes.* sed *Ebing. & Piesford.* habent 13. vti & *Lequile.* 1611.

IV. RUDOLPHUS Comes Habspurgicus in Castris ante Basileam salutatur Rex Romanorum. *Ro. Guillimannus.* 1273.

Nascitur ISABELLA filia Emanuelis Regis Portugalliæ vx. Caroli V. Imperatoris. *Jac. Fugger.* 1503.

Obit SIGISMUNDUS Cardinalis Gonzaga frater Francisci Marchionis, qui fuit abavus Leonoræ Augustæ Ferdinandi II. Imp. vxoris. *Oldoin. To. 3. de. vit. Pontif.* 1525.

Nascitur CATHARINA filia Caroli Emanuelis Ducis Sabaudiæ ex Catharina Austriaca Philippi II. Regis filia. *Jac. Fugger. Calend.* 1595.

Obit

		ANNO.
V.	OBit LUDOVICUS IV. Imperator, filius Ludovici Severi Ducis Bavariæ ex Mechtilde Habſpurgica Rudolphi I. Imp. filia, & ſepelitur Monachij in æde B. V. *Brunner.* alij habent 11. hujus, vt *Henninges.*	1347.
	Treviris conveniunt FRIDERICUS IV. Cæſar cum Carolo Duce Burgundiæ. *Jac. Fugger fol.* 770. vbi diebus ſequentibus concluſa ſponſalia inter Maximilianum Archiducem, & Mariam Burgundam.	1473.
	Obit HERCULES II. Dux Ferrariæ parens Alphonſi II. cui nupta Barbara filia Ferdinandi I. Imp. *Henning. P.* 2.	1559.
VI.	OBit CAROLUS Marchio Badenſis Canonicus Argentinenſis nepos Caroli Marchionis ex Catharina Auſtriaca filia Erneſti Ferrei Archiducis. *Henning. P.* 1.	1510.
	Naſcitur EDUARDUS Comes Palatinus Rheni filius Friderici V. Ex-Electoris, qui fuit atnepos Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imp. filiæ, maritus Annæ Gonzagæ Ducisſæ Nivernenſis. *Betul. in ſpecul.*	1624.
VII.	MARIA Burgunda deſponſatur Maximiliano Archiduci poſtea Imperatori. *Jac. Fugger. ſpec.*	1473.
	MAXIMILIANI I. Imp. auſpiciis Veneti ad Vicentiam ingenti prælio vincuntur. Ericus Dux Brunſuicenſ. inde aliquot vexilla Veneta in Germaniam retulit, & in templo Mindenſi ſuſpendit. *Chytræus. Peucerus.*	1513.
	JOANNES ab Auſtria bello Naupactæo ſpatio 5. horarum triginta duo millia Turcarum cædit, & 15. millia Chriſtianorum in libertatem aſſerit. *Ciacon. edit.* 2. *col.* 1699. *Ebing. Mateneſ. Bucelin.*	1571.
	Naſcitur MARIA MAGDALENA filia Caroli Archiducis Græcenſis, poſtea Ducisſa Hetruriæ, Græcij Styriæ. *Pieſſ. Mateneſ. Gans. Menl. Contin. Jac. Fugger. ſed Vernulæus* poſuit 6. Octob. & *MSS. Græc.*	1587.
	Obit VICTOR AMADÆUS Dux Sabaudiæ Catharinæ Auſtriacæ filius. *Betul. Calend.*	1637.
	PHILIPPUS IV. Rex Hiſpaniæ nuptias celebrat cum Maria Anna Ferdinandi III. Imp. filia Navalcarnerij, vt teſtatur Antonius Calderon tunc in Aula Hiſpanica: licet *Betul. in ſpec. Fuggeri & Calendario.* ponat 8. Novemb. & *Lequile* malè Anno 1648.	1549.
VIII.	PHILIPPUS II. Rex Hiſpaniæ per Comitem Fontanum potitur arce Cameracenſi. *Vernulæ.*	1595.
	LUDOVICUS XIII. Rex Galliæ nuptias celebrat cum Anna Maria Mauritia Philippi III. Regis Hiſpaniæ filia Burdegalæ. *Bucholcer. Calviſ.* ſtylo veteri. *Vernulæus* habet 18.	1615.
	Naſcitur MAXIMILIANUS HENRICUS Dux Bavariæ Elector Colonienſis pronepos Alberti V. & Annæ Auſtriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ. *Betul. in ſpeculo. Bucelin. Auctario.*	1621.

 Obit

ANNO.

IX. OBit ELISABETHA Comitiſſa Tyrolenſis mater Eliſabethæ Alberto I. Imperatori nuptæ, & deponitur in Capella S. Joan- 1273.
nis Baptiſtæ, quam ipſa erexerat donec Stambſenſis Cænobij Eccle-
ſia abſolveretur, poſt aliquot annos tranſlata. *Lequile. P. 2. fol.* 232.

Naſcitur LEOPOLDUS Archidux Tyrolenſium Princeps 1586.
tertio quadrante ad 11. veſpertinam. Græcij Styrorum. *MS. Græc. Eyt-*
zing. Pieſſ. Mateneſ. Ebing. Gans. Malè poſuit *Strada* 9. Novemb.

Obit LUDOVICUS Landgravius Haſſiæ ex matre Chriſtina 1604.
Saxonica pronepos Eliſabethæ Auſtr. Reginæ Poloniæ. *Henning. Gualter.*

Obit FRANCISCUS Magnus Dux Hetruriæ, maritus Jo- 1587.
annæ Auſtriacæ. *Betul. Calend.*

X. OBit SEVERINUS Dux Saxoniæ filius Henrici Pij, prone- 1533.
pos Friderici II. Placidi Electoris, & Margaritæ Auſtriacæ ſoro-
ris Friderici IV. Imp. *Henning. P.* 2. *fol.* 22.

Naſcitur Madriti CATHARINA Auſtriaca filia Philippi II. 1567.
Regis Hiſpan. *Strada. Pieſſ. Ebing. Mateneſ.* fuit poſtea Duciſſa Sabaudiæ.

Naſcitur ANNA filia Ferdinandi Archiducis Tyrolenſis, vxor 1585.
Matthiæ Imperatoris. *Strada in Cæſaribus.* ſed *Jac. Fugger.* poſuit 4. Octob.

XI. WERNERUS Comes Habſpurgi filius Radepotonis curat 1064.
Eccleſiam Murenſis Cœnobij paternæ fundationis dedicari
per Rumoldum Conſtantienſem Epiſc- *Acta Mur. Guillim. lib.* 5. *fol.* 156.

FERDINANDUS II. Imperator mandat Auſtriacis hetero- 1625.
doxis, vel religionem mutare, vel auram. *Bucelin. in Nucl.*

Obit CAROLUS BALTHASAR DOMINICUS-Lu- 1646.
cas-Philippus-Victor infans Hiſpaniæ Philippi IV. Regis filius. *Jacob.*
Fugger. ſed MS. habet 9. Octob.

XII. OBit LEOPOLDUS Pulcher Marchio Auſtriæ, pater S. Leo- 1096.
poldi, & ſepelitur in Mellicenſi Cœnobio. *Auth. Phoſphori. & Chro-*
nic. Auſtrale.

MAXIMILIANUS I. Imperator paciſcitur cum Ludovico 1505.
XII. Rege Galliæ. *Betul. Calend.*

Naſcitur MAXIMILIANUS Archidux filius Maximiliani 1558.
II. Imp. die S. Maximiliani Neoſtadij Auſtriæ, die Mercurij paulo an-
te horam 11. noctis. *MS. Eytzing. Pieſſ. Ebing. Strada. Mateneſ. Fugger.*

Obit MAXIMILIANUS II. Imperator in Comitiis Ra- 1576.
tisbonenſibus, & ſepelitur Pragæ in Cathedrali. *MS. Strada. Pieſſ. Mate-*
neſ. Beyrl. Eytzing. Bucelin. Lincij ſepultum ponit *Gans*, ſed nullum ibi
indicium ſepulturæ.

Obit LUDOVICUS Elector Palatinus filius Friderici III. ex
Maria Brandeburgica nepte Chunegundis Auſtr. Duciſſæ Bavariæ, & 1583.
maritus Eliſabethæ Landgraviæ Haſſiæ, quæ fuit proneptis Eliſabe-
thæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P.* 1. *fol.* 216.

Obit

Obit *THOMAS* Carolus filius Philippi IV. Regis Catholici. *MSS.* ANNO. 1659.

XIII. MAXIMILIANUS II. Imp. nuptias celebrat cum Maria Caroli V. filia Vallisoleti in Hiſpania. *Strada Pieſſ. Ebing. MS. Græc. Bunting. ſed Eder & Betulius* habent in Sept. & *Vernulæus.* 16. Octob. 1548.

Naſcitur *DOROTHEA* Sabina filia Philippi Ludovici Palatini Bipontini, neptis Mariæ *A*uſtriacæ Duciſſæ Cliviæ. *Henning. P.* 1. 1576.

Obit *FRANCISCUS* Dux Mantuæ Nivernenſis patruus Eleonoræ Auguſtæ viduæ Ferdinandi *III.* Imp. *Betul. Calend.* 1622.

XIV. MARIA Eleonora filia Gulielmi Ducis Cliviæ & Mariæ Auſtriacæ, nubit *A*lberto Friderico Duci Boruſſiæ Marchioni Brandeburgico. *Henning. P.* 2. 1573.

Naſcitur *ÆMILIA* Hedwigis Philippi Ludovici Palarini Bipontini neptis Mariæ *A*uſtriacæ Duciſſæ Juliacenſis. *Henning.* 1584.

FERDINANDUS III. Imp. concludit pacem cum Gallis & Suecis. *Jac. Fugger.* 1648.

XV. NAſcitur *MARIA* infans Portugalliæ filia Joannis *III.* Regis ex Catharina *A*uſtr. poſteà vxor Philippi II. Regis Hiſpaniarum. *Joann. Gans. Jac. Fugger.* 1527.

Naſcitur *HENRICUS* Julius Dux Brunſuicenſis filius Julij ex Hedwige Brandeburgica pronepte Eliſabethæ Auſtrlacæ Reginæ Poloniæ. *Henning.* 1562.

PHILIPPUS Dux Bavariæ nepos *A*nnæ *A*uſtriacæ Ferdinandi I. Imp. filiæ fit Epiſcopus Ratiſbon. *Lequile Henning. P.* 1. ſed apud *Gevvoldum.* eſt facta poſtulatio ante annum 1590. 1590.

FERDINANDO II. Imp. è templo egredienti præſentantur per Dampierium ſigna 14. Vngaris erepta, qui cum Szepuſienſi invaſore coronæ ſtabant. *Vernulæ.* 1620.

XVI. SUSANNA Bavara filia Alberti ſapientis ex Chunegunda *A*uſtriàca nubit Ottoni Henrico Palatino Rheni. *Henning. P.* 1. *Germ.ſil.* 205. 1529.

Obit *ANNA* *A*uſtriaca filia Ferdinandi I. Imp. vxor *A*lberti Magnanimi Ducis Bavariæ & ſepelitur Monachii ad D. Virginem juxtà maritum. *MS. Strada Pieſſ. Ebing. Mateneſ. Bucelin* : atverò *Jac. Fug.* ponit 18. Octob. & *Gans* annum habet 1587. 1590.

Obit *ELISABETHA* Borbonia vxor Philippi IV. Regis Hiſpaniæ. *Jac. Fugger. ſpec.* 1644.

XVII. RUDOLPHUS Comes Habſpurgicus, qui poſteà Imperator cum patruelibus Rudolpho, Gotfrido, & Eberhardo vendunt Abbati Wettingenſi Dieticum & Slierum. *Guilliman. fol.* 234. 1259.

Obit *MARIA* Angla ſecunda vxor Philippi II. Regis Hiſpan. *Vaſconcell. Beyrliuck. ſed Gans & Eytzinger* ponunt in Novembri nullâ deſignatâ die. 1558.

ANNO.

Nascitur *ANNA* Maria Neoburgica neptis Mariæ Austriacæ Ducissæ Cliviæ Ferdinandi I. Imp. filiæ, patre Philippo Ludovico Palatino Rheni, matre Anna Juliacensi. *Henning.* 1575.

Nascitur *CAROLUS-BALTHASAR-DOMINICUS* filius Philippi IV. Regis Hispaniæ. *MS. Lequile Jac. Fugger. Rittersbus.* 1629.

XVIII. OBit *MARIA* filia Philippi I. Regis Hispaniæ, vidua Ludovici Regis Hungariæ, Zigali in Hispania. *Gans. Matenes. Piesp. sed Vern.* ponit 14. Octob. fuit heroina suprà sexum fortis. *Thuanus.* 1558.

Obit *FERDINANDUS* filius Philippi II. Regis Hispaniæ, Hispali. *Strada. Ebing. Piesp. Vernulæ. Jac. Fugger, sed Strada* in anno discrepat, quià ponit 1572. 1575.

PHILIPPUS IV. Rex Hispan. nuptias celebrat cum Elisabetha Borbonia per Legatum Burdegalæ. *Vernulæ.* 1621.

XIX. FRIDERICUS Pulcher Austriacus eligitur Rex Romanorum Francofurti à parte Electorum. *Jac. Fugger. fol.* 272. Alii habent pridie 18. Octob. ut *Matenes. Roo.*, alii 5. Octob. *ut Piesp.* alii 7. Octob. ut *Pallavicinus.* 1314.

MAXIMILIANUS I. Imp. Albam Regalem expugnat, vbi Joannes Dux Saxoniæ, posteà Elector, primus murum conscendit. *Cuspinian. Freystein.* 1490.

MARIA MAGDALENA filia Caroli Archiducis Græcen. nubit Ferdinando Duci Hetruriæ Florentiæ nuptiis celebratis. *MS. Græc. Matenes. Ebing. Piesp.* 1608.

XX. NAscitur *MAXIMILIANO II.* Imperatori filius ante tempus, qui illicò extinguitur, quem Reusnerus Fridericnm appellat. *Menlii Continuat.* 1557.

Obit *FERDINANDUS* Dux Mantuæ Cardinalis, frater Eleonoræ Augustæ Ferdinandi *II.* conjugis. *Betul. Calend.* 1627.

XXI. OBit *LEOPOLDUS* Liberalis Marchio Austriæ Dux Bavariæ filius S. Leopoldi, & sepelitur ad S. Crucem Cænobio Cisterciensium. *MS. Mart. Piesp. Brunner. MS. Chron. Vienn.* 1142.

RUDOLPHUS I. Habspurgicus coronatur Imperator feria 3. post. festum S. Lucæ. *Guilliman. Matenes. Piesp. Jac. Fugger.* Unde errant qui ponunt in vigil. omnium SS. ut *Gebvilberus. Eytzing.* & qui anno 1274. die 5. Jan. ut *Reusnerus.* die 6. Jan. ut *Henning. Fitzing. & Astron. Tyrnau.* 1273.

PHILIPPUS I. Archidux Maximiliani I. Imperatoris filius nuptias celebrat Liræ Brabantiæ cum Joanna hærede Hispaniæ. *Marchant. Piesford. sed Gans* habet pridie. 1496.

Nascitur *FERDINANDUS* Maria Dux Bavariæ Elector filius Maximiliani ex Maria Anna Austriaca. *Betnlius. Calend.* vide infra die 31. Octob. 1636.

XXII.

ANNO.

XXII. OBit *JOANNES* Dux Bavariæ maritus Eliſabethæ filiæ Ludovici IV. Imperatoris & neptis Mechtildis Habſpurgicæ Rudolpho I. Imp. prognatæ. *Bucelin. in Auctario, ſed Henninges* habet 22. Dec. 1340.

CAROLUS V. Imperator Metin obſidet, & amiſſâ tertiâ parte exercitus, obſidionem ſolvit: vnde verſus: Siſte gradum, Metis nam tibi meta datur. *Sleidan. Sbmid.* 1552.

Obit *CATHARINA* filia Caroli Emanuelis Ducis Sabaudiæ ex Catharina Auſtriaca filia Philippi II. Regis Catholici. *Bucelin. Nucl. Jac. Fugger. Calend.* 1642.

Obit *THOMAS* Carolus infans Hiſpaniæ Philippi IV. Regis filius. *Rittersbuſius.* 1659.

XXIII. CAROLUS V. coronatur Rex Romanorum *A*quiſgrani 10. Cal. Novemb. *Reuſner. Fitzing. Jac. Fugger.* Aliter alii 21. Octob. *Ebing. Eytzing.* & 12. Octob. *Bucelin. Chron. Auguſt.* & 10. Novemb. *Onuphr. Bunt. Gans.* 1520.

Obit *JOANNES* Erneſtus Dux Saxoniæ Eiſenacenſis filius Joannis Friderici ex Eliſabetha Palatina Rheni pronepte Eliſabethæ *A*uſtriacæ Reginæ Poloniæ Alberti II. Imp. filiæ. *Henning. P. 2. Bucel. Auctar. Betul. in ſpec.* 1638.

CAROLUS V. Imperator expeditionem ſuſcipit in *A*fricam, & *A*lgierum appellit. *Sleidanus.* 1541.

XXIV. MARGARETA filia Maximiliani Imp. nubit Philiberto Duci Sabaudiæ. *Betul. Strada. Pieſp. Ebing.* 1501.

Auſpiciis *FERDINANDI II.* Imp. Joannes de Werth cum 3000. ſuorum Caſtra Gallica invadit, & diſſipatis 5. legionibts, Cæſis ter mille hoſtium, captis mille ducentis equis, ac vexillis octodecim, ad ſuos revertitur. *Bucelin.* 1635.

XXV. PHILIPPUS I. Rex Hiſpaniæ ab ordinibus *A*ragoniæ homagium recipit Cæſarauguſtæ. *Pieſp. Matenſ.* 1502.

PHILIPPUS II. Rex Hiſpaniæ auſpicatur regimen Ordinis *A*urei Velleris. *Betul. Calend.* 1556.

Naſcitur *WOLFGANGUS* Wilhelmus Palatin. Rheni Neoburgicus per matrem nopos Mariæ *A*uſtriacæ Cliviæ Duciſſæ idemque avus Eleonoræ Magdalenæ Imperatricis. *Henninges P. 1.* in ſeq. diem ponit *Bucholtz.* 1578.

Naſcitur *MARIA* Magdalena filia Caroli Archiducis Græcenſis poſteà Duciſſa Hetruriæ, vt habet *MSS. Græcenſe.* aliàs accuratum initio hujus ſeculi conſcriptum, ſed videtur eſſe calami error, & fuerit dies hæc quâ baptizata eſt, alii omnes 7. Octob. 1587.

XXVI. CAROLUS V. auſpicatur regimen ordinis Aurei Velleris. *Betul. Cal.* 1519.

Naſcitur *ANNA* Landgravia Haſſiæ filia Philippi Landgravij proneptis Eliſabethæ *A*uſtriacæ Alberti *II.* Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1529.

Exerci-

Exercitus *RUDOLPHI II.* Imperatoris ingenti clade apud Agriam Hungariæ atterit Turcas & Tartaros, sed cum miles avidior esset ad spolia quàm prosequendam victoriam, à Turcis revertentibus opprimitur. *Calvisius*, qui ad 16. hujus id refert. ANNO. 1596.

XXVII. OBit *ALBERTUS II.* Imperator Austriacus propè Strigonium ex nimio peponum esu contractâ dysenteriâ, in Insula Schutta: sepultus Albæ Regali. *Strada. Piesp. Matenes. Ebinger Raymund. Fugger. Bonfin. Bunt. Laz. Eytzing. Haselbach. sed Jac. Fugger* habet 26. Octob. & *Gans* 28. Octob. & *Gebvilberus* 26. Augusti. quibus non assentior, pluribus subscribens. 1439.

Obit *FRIDERICUS* Episcopus Hildesiensis filius Friderici I. Regis Daniæ ex Sophia Pomerana nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning.* 1556.

Nascitur *MARIA* Elisabetha filia Caroli IX. Valesii Regis Galliæ ex Elisabetha Austriaca Maximiliani II. Imp. filia. *Henning. P. 2.* 1572.

RUDOLPHUS II. Austriacus eligitur Imperator Ratisbonæ. *Jac. Fugger. Henning. P. 1.* non benè *Pallavicinus* Augustæ. Coronatio ad triduum dilata. 1575.

Obit *ANNA* filia Maximiliani II. Imp. vxor Philippi II. Regis Hispaniæ & sepelitur in Escuriali. *Strada. Piesp. Ebing. Matenes. Betul.* sed *Beyrlinck. & Gans* habent 25. Octob. 1580.

XXVIII. OBit *ELISABETHA* Tyrolensis vxor Alberti I. Imp. Konigsfeldæ, vbi post cædem mariti Cœnobium Clarissarum condidit, & cum filia reliquam vitam exegit, sepulta ibidem in medio templi. *Guilliman. MS. ap. Lequile P. 3. fol. 87. Jac. Fugger spec. fol.* 374. ex inscriptione Kônigsfeldensi. Unde errant, qui ponunt anno 1314. ut *MS. Chron. Vienn.* 1313.

Obit *CATHARINA* filia Alberti I. Imperatoris vxor Engerranni Domini de Coussin. *Fugger in spec. fol.* 300. sepulta Kônigsfeldæ. 1349.

LADISLAUS Posthumus filius Alberti *II.* Imperatoris Austriaci coronatur Rex Bohemiæ. *Piesp. Roo. Freystein. Jac. Fugger.* contrà *Vernulæ.* qui ponit 29. Octob. 1453.

FERDINANDUS I. Imp. coronatur Rex Hungariæ Albæ Regali. *Chron. August. Piesp. Matenes. Ebing. Jac. Fugger.* Errant qui ponunt 16. Septemb. ut *Vernulæ. & Astron. Tyrnavien.* & qui ponunt 5. Novemb. *vt Ilsthuanfi.* 1527.

CAROLUS V. tradit filio Philippo *II.* gubernationem plenam Provinciarum Belgicarum, & regnorum Hispaniæ, Bruxellis coram Legatis. *Vernulæ. Jac. Fugger. sed Eytzing.* habet 25. Octob. 1555.

Nascitur *OTTO HENRICUS* Palatinus Rheni Bipontinus nepos Mariæ Austriacæ Ducis Clivensis. *Henning.* 1580.

XXIX. OBit *ALBERTUS* V. Dux Bavariæ nepos Chunegundis Austriacæ, 1579.

striacæ, & maritus Annæ Austriacæ gener Ferdinandi I. Imperatoris. *Henning. P.* 1. *Lequile. Piet. Austr. sed Betulius* posuit 24. hujus. ANNO

Nascitur ERDMANNUS Augustus Dux Brandeburgicus Culmbacensis filius Christiani nepos Joannis Georgij Electoris, qui fuit pronepos Elisabethæ Austr. Reginæ Polon. per matrem. *Bucel. Aust.* 1615.

XXX. MAXIMILIANUS. I. Imp. instituit supremum Cameræ imperialis tribunal Francof. quod deinde Spiram translatum. *Vern.* 1495.

Obit CAROLUS Austriacus filius Ferdinandi Archid. Tyrol. ex Philippina. *Jac. Fug.* fuit Marchio Burgoviæ bellis clarissimus. 1618.

XXXI. OBit MAINHARDUS. III. Comes Tyrolis & Dux Carinthiæ socer Alberti I. Imp. Habspurgici fundator Cœnobij Stambsiani Ord. Cisterc. & sepelitur in fundatione sua. *Lequil. de reb. Aust. P. 3. f. 233.* 1295.

HARTMANNUS Habspurgo-Lauffenbergicus Comes in arce Dunensi per sicarios à fratre Eberhardo submissos trucidatur. *Guilliman. lib. 7. cap. 8. Habspurg.* contrarium asserit *Jac. Fugger.* quod Hartmannus Eberhardum curaverit perimi. *Spec. fol.* 31. 1332.

Nascitur ERNESTUS nepos Caroli Marchionis Badensis & Catharinæ Austriacæ Ernesti Ferrei Archiducis filiæ. *Henning. P.* 1. *sed Fugger* habet 7. Octob. 1482.

Obit MARIA filia Casimiri March. Brandeburgici vxor Friderici Palatini Electoris neptis Chunegundis Austriacæ ex matre Sophia Bavara. *Henning. P. 1. fol.* 214. 1567.

Nascitur ISABELLA THERESIA filia Philippi IV. Regis Catholici, & die sequenti post baptismum obit. *Joan. Gans. Jac. Fugger.* 1627.

Nascitur FERDINANDUS IGNATIUS MARIA Dux Bavariæ Elector filius Maximiliani ex Anna Maria Ferdinandi II. Imp. filia. *MSS. Græc.* atverò *Gans* habet ult Nov. & anno seq. 1637. *Batul.* verò die 21. Octob. stylo veteri. 1636.

NOVEMBER.

I. MAXIMILIANUS I. Imp. transfert è crypta Princ. Austriæ Ecclef. Cathed. Vienn. ossa patris sui Friderici IV. ad proprium Mausol. magnis sumptibus erectum in Capel. ejusd. Ecclef. ad cornu Epist. maxima cum solennitate. *Jo. Cusp.* qui tunc orat. funebrem dixit. 1513.

Nascitur EMANUEL filius Joannis III. Regis Lusitaniæ ex Catharina Austriaca Philippi I. Regis filia Albicij. *Anon. MS. Vasc. Jo. Gans.* 1531.

Nascitur ANNA filia Maximiliani II. Imp. Cigali in Hispania. *MS. Græc. Gans Arbor.* quadrante ante 1. noctis. Unde fortè alij ponunt 2. Novemb. vt *Piesp. Strada. Eytzing. Ebing. Mateyes.* 1549.

RUDOLPHUS II. Austr. coronatur Imperator Ratisbonæ à Daniele Electore Moguntino. *Gans. Bunting. Mateues. Beyrlinck. Ebing. Piesp.* 1575.

Nascitur JOANNES CAROLUS filius Ferdinandi II. Imperatoris Græcij Styrorum. *MS. Græc. Ebing. Mateues. Jac. Fugger.* 1605.

		ANNO.
	Obit ISABELLA THERESIA filia Philippi IV. Regis Hiſpaniæ, altero die poſt baptiſmum.	1627.
	Obit MARIA MAGDALENA Auſtriaca Duciſſa Hetruriæ in itinere Paſſavij, cùm ad fratrem Ferdinandum II. proficiſceretur. *MS. Græc. Jo. Gans.* ſed hic ponit annum ſeq. *Fug.* verò concordat cum *MSS.*	1631.
	Obit PHILIPPUS Proſper filius Philippi IV. Regis Hiſpaniæ. *MSS. & Jac. Fugger.*	1661.
II.	OBit ADELHEIDIS vx. 2. Henrici Ducis Carinthiæ, qui fuit frater Eliſabethæ Imperatricis Alberti I. Imp. conjugis. *Lequile.*	1320.
	Naſcitur ELEONORA filia Ferdinandi I. Imp. die Lunæ intra horam 5. & 6. matutinam Viennæ Auſtriæ poſteà Duciſſa Mantuæ. *MS. Græc. Strada. Pieſſ. Ebing. Eytzing.*	1534.
	Obit BARNIMUS IX. Dux Pomeraniæ filius Buguslai X. ex matre Polona nepos Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ Alber- II. Imp. filiæ. *Henning. P. 2.*	1573.
	Obit MAXIMILIANUS Archidux filius Maximiliani II. Imp. & ſepelitur Viennæ ad S. Stephanum. *MSS. Græc. Raymund. Fugger.* ſed *Gans* habet 11. Novembr. errore Typographi. *Anonymus* verò impreſſ. & cum eo *Fugger Jacobus*. habet 23. Octob. *Strada & Ebinger* die ommiſſo ponunt anno 1620.	1618.
III.	NAſcitur HELENA filia Friderici IV. Imperatoris Auſtriaci. *Pieſſ. Mateneſ. Gans. Fugger.*	1460.
	Naſcitur CHRISTIANUS Dux Saxoniæ abnepos Annæ Auſtriacæ Alberti II. Imp. filiæ, Wilhelmo Duci Saxoniæ nuptæ, filius Auguſti Pij ex Anna Danica. *Henning. P. 2.*	1560.
IV.	RUDOLPHUS Comes Habſpurgicus, qui poſteà Imperator expedit diploma in favorem Eccleſiæ Beronenſis, in quo etiam nominat patrueles Gotfridum, Rudolphum & Eberhardum. *Guill. l. 6.*	1259.
	Obit AGNES filia Philippi Landgravij Haſſiæ, ex Chriſtiana Saxonica nepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ, Uxor Joannis Friderici Ducis Saxoniæ. *Henning. P. 2. fol. 20.*	1555.
	Naſcitur ELEONORA filia Maximiliani II. Imp. die Jovis quadrante ante 10. noctis Viennæ. *MS. Græc. Joan. Gans. Eytzing. Pieſſord. Ebinger. ſed Strada* habet 10. Novemb. erroneè.	1568.
	ELISABETHA filia Maximiliani II. deſponſatur Spiræ Carolo Valeſio Regi Franciæ. *Joan. Gans.* Atverò *Vernulem* habet 22. Oct. & *Thuanus* 23. Octob.	1570.
V.	PHILIPPUS Archidux Maximiliani I. Imp. filius ſponſalia celebrat cum Joanna Regum Catholicorum filia, quæ publicantur Mechliniæ. *Joan. Gans.*	1495.
	ALBERTUS Archidux Belgarum Princeps repellit Mauritium Ducem Confœderatorum ab obſidione Sylvæducis. *Vernulæ.*	1603.

Naſci-

		ANNO.
VI.	NAscitur JOANNA vxor Philippi I. Regis Hispaniæ Toleti. *Piesp. sed Fugger* ponit 8. fuit hæres vnica regnorum Hispaniæ.	1479.
	Obit ULRICUS Dux Wirtenbergicus gener Alberti Bojorum Ducis & Chunegundis Austriacæ. *Henning. P. 1. Germ.*	1550.
	Obit MECHTILDIS (alias Sidonia) vxor Philiberti Marchionis Badensis, neptis Alberti Bojorum Ducis & Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ. *Fugger Spec.*	1565.
	Obit ANNA vxor Barnimi IX. Ducis Pomeraniæ nepotis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.*	1568.
	Nascitur CAROLUS II. Rex Hispaniæ filius Philippi IV. ex Maria Anna filia Ferdinandi *III.* Imp. *MSS.* nominatus in baptismo Carolus, Joachimus, Josephus, Antonius, Leonardus, ut notavit *Rittersh.*	1661.
VII.	NAscitur PHILIPPUS Marchio Badensis nepos Caroli & Catharinæ Austriacæ Ernesti Ferrei Archiducis filiæ. *Henning. P.* 1. *Fugger verò in spec.* pridie.	1478.
	PHILIPPUS I. Austriacus Castellæ Rex cum vxore Joanna in Hispanias proficiscitur, regnorum administrationem aditurus. *Vernulæ.*	1501.
	Obit WENCESLAUS Archidux filius Maximiliani II. Imp. Hispali in Hispania Eques Melitensis annorum 17. juvenis. *Jac. Fugger. Piespord. Ebing. Lequile. sed Gans* habet mense Septembr. & *Strada cum MS.* ant. anno 1576. & *Mattuesius* anno 1579.	1578.
	Nascitur MARIA Elisabetha Bipontina filia Joannis, neptis Mariæ Austriacæ Ducissæ Cliviæ Ferdinandi I. Imp. filiæ. *Henning.*	1581.
VIII.	OTTO II. Comes Habspurgicus filius Werneri I. nepos Rapotonis occiditur ab Hessone Barone de Buttenheim in Castro Buttenheim. *Guilliman. lib. 2. cap. 2. Piesp. Sutz.*	1109.
	Obit ALBERTUS Marchio Austriæ filius S. Leopoldi, & sepelitur Claustroneoburgi, cujus Monasterij Advocatum egit. *Fund. Scoto. MS. Chron. Vienn.*	1136.
	FERDINANDI II. Imp. auspiciis Maximilianus Dux Bavariæ Pragæ in Albo monte insigni victoria potitus Fridericum Pseudo-Regem profligat. *Vernulæ. sed Betulius* ponit 6. hujus, & *Cancellaria Anhaltinæ Author.* 28. Octob. nimirùm stylo veteri.	1620.
IX.	BARBARA filia Ferdinandi I. Imper. nubit Alphonso II. Duci Ferrariæ. *MS. Ant.* cum esset annorum 24. *Jo. Gans.*	1565.
	Obit FERDINANDUS infans Hispaniæ Prorex Belgij S.R.E. Cardinalis Bruxellis; corpus transfertur in Hispaniam. *Oldoinus in vit. Pontif. To.* 4. ponit 26. Oct. sed addit, quòd alij scribant defunctum in Novembri, & ita habet *Betul. in Calend.*	1641.
X.	NAscitur CHRISTOPHORUS filius Caroli Marchionis Badensis ex Catharina Austriaca Ernesti Ferrei filia. *Henning. P.* 1. *fol.* 440. *sed Betulius* ponit 13. credo *Henningi* quia pridie Martini.	1453.

ANNO.

Nascitur MARIA Christierna hora 2. noctis filia Caroli Græcensis Archiducis Græcij, postea Transylvaniæ Princeps. *Eytzingerus. Piesportius. Ebinger. Joannes Gans in Arboreto. Vernulæus. Matenesius.* Sed *MS. Gracense* habet 11. Novembris, quia forte intellexit hora 2. post mediam noctem. 1574.

Obit CHRISTINA filia Elisabethæ Austriacæ Reginæ Daniæ neptis Philippi I. Regis Hispaniæ vidua Francisci Ducis Lotharingiæ. *Fugger in spec.* 1590.

XI. Obit WERNERUS I. Comes Habspurgicus filius Rapotonis, & sepelitur in Cœnobio Murensi. *Guilliman. lib. 5. fol. 183. Gebwiler. Piesport. Roo. Munster.* 1096.

ELISABETHA uxor Alberti I. Imperatoris coronatur Imperatrix Norimbergæ à Wigboldo Coloniensi Archiepiscopo. Die S. Martini. *MS. Chron. Vienn.* 1298.

ALBERTUS I. Imp. Comitia celebrat Norimbergæ, quibus intersunt Christophorus II. Daniæ, & Wenceslaus II. Bohemiæ Reges. *Schmidius.* 1300.

FRIDERICUS IV. Imperator Basileam venit ubi PP. Concilii erant congregati. Felici Antipapæ honorem quidem habet, sed non ut Papæ legitimo. *Æneas Sylv. Ep. 29.* 1442.

ANNA Ducissa Saxoniæ ex Anna Austriaca genita, nubit Henrico Duci Silesiæ in Münsterberg. *Betul. Calend.* 1459.

Obit DOROTHEA filia Friderici I. Regis Daniæ ex Sophia Pomerana nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.* 1575.

XII. ANNA filia Margaritæ Austriacæ Electricis Saxoniæ, neptis Ernesti Ferrei nubit Alberto Brandeburgico Electori cognominato Achilli. *Anonym. Henning. P. 2. Germ. fol. 209.* 1458.

Nascitur PHILIPPUS BELLICOSUS Palatinus Rheni filius Ruperti virtuosi ex Elisabetha Bavara, nepte Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 1.* 1503.

ANNA filia Maximiliani II. Imp. nubit Philippo II. Regi Hispaniæ. *Betul. Calend.* 1570.

PHILIPPUS II. Rex Hispaniæ nuptias celebrat cum Anna Maximiliani II. Imp. filia Segobiæ. *Vasconcel. Sadeler. Jac. Fugger.* Sed continuator *Menlij & Lequile* habent 14. Novemb. 1570.

Obit ANDREAS Austriacus S. R. E. Cardinalis filius Ferdinandi Archiducis Tyrolensium Principis, Romæ in manibus Clementis Papæ III. hora 13. in Palatio Pontificis, sepultus ibidem in Ecclesia S. Mariæ de anima. *Ciacon. Oldoin.* vixit annos 42. Menses 5. dies 27. duos Pontifices suis manibus coronavit. 1600.

Nascitur COSMUS III. Dux Hetruriæ, Cosmi II. & Magdalenæ Austriacæ nepos. *Rittershus.* 1660.

XIII.

ANNO.

XIII. **W***ERNERUS I.* Comes Habspurgicus filius Rapotonis ex Itha Lotharingica Murense Cænobium à patre suo conditum, à se perfectum manumittit eâ conditione, vt maior natu stirpis Habspurgicæ *Advocatiam* illius à loci Abbate reciperet, non ut hæreditariam sibi vendicaret. *Guilliman. lib. 5. Habsp. fol.* 171. *Gebvilber.* 1082.

WERNERUS II. Comes Habspurgicus filius Ottonis Comitis nepos Wernheri I. obit & sepelitur in Cænobio Murensi avita fundatione. *Piespord. Guilliman. Reusner.* Errant *Gebvilberus* cum Menlii continuatore, qui aiunt sepultum Wettingæ, quod Cænobium nondum hoc tempore conditum erat. 1143.

Nascitur *WILHELMUS* Dux Bavariæ Alberti sapientis ex Chunegunde Austriaca filius. *Betul.* 1493.

Nascitur *ALBERTUS* Maximiliani II. Imp. filius posteà Cardinalis & Belgarum Princeps Neostadii *Austriæ* die Lunæ paulò ante horam 10. matutinam. *MS. Græc. Ciacon. Piesp. Gans. Strada Eytzing. Ebing. Matenes.* E sacro fonte levatus à Uratislao de Bernstein Cancellario Bohemiæ, ejusque conjuge Maria Manrique. *Eytzing.* 1559.

XIV. **F***ERDINANDUS I.* Imperator confirmat Privilegia Marchæ Slavonicæ & Istriæ Neostadii Austriæ. *Lib. privileg. Carn.* 1523.

CAROLUS V. Imp. in comitiis *Augustanis* rescindit *Alberti.* Brandeburgici Magistri Ord. Teutonici transactionem cum Poloniæ Rege Sigismundo I. tanquam in detrimentum Imperii factam. *Sleid. Schmidius.* 1530.

MATTHIAS Archidux *Austriæ* eligitur Rex Hungariæ. *Strad. Piespord.* 1608.

XV. **S***USANNA* Bavara filia Alberti sapientis ex Chunegunde *Austriaca* Friderici IV. Imperât. filia secundas nuptias celebrat cum Ottone Henrico Palatino Rheni. *Anonym. Henning.* 1529.

PHILIPPUS II. Rex Hispaniæ nuptias celebrat cum Maria Lusitana Joannis *III.* Regis filia Salmanticæ Cardinale de Tauara jungente manus. *Joan. Gans. Vasconcell. Bunt.* sed *Jacob. Fugger* habet 15. Maii; quo forte sponsalia celebrata. 1543.

ALBERTUS Belgarum Princeps Ferrariæ nuptias præsens celebrat coram Clemente VIII. cum Isabella *Austriaca* absente, & pariter Margarita Austriaca Caroli Græcensis filia præsens cum Philippo *III.* Rege Catholico absente. *Ciacon. Oldoinus. To. 4. fol.* 52. Unde errant, qui ponunt die 17. cum sit solùm 17. Cal. Decemb. & magis, qui in *Aprili*: cùm illæ nuptiæ fuerint consummatæ in Hispania anno seq. 1598.

XVI. **R***UDOLPHUS* Comes Habspurgo Lauffenbergicus filius Rudolphi, nepos Gotfridi I. occumbit in prælio ad Morgartum, & transfertur Wettingam ad sepulturam. *Guillimann. lib. 7. cap. 4. Jacob. Fugger. fol.* 31. 1315.

Nascitur *CHRISTOPHORUS* filius Friderici IV. Imperatoris Neostadii Austr. *Joan. Gans. Eytzing. Laz. Ebing. Matenes. Piesp. Raym. Fug.* discordant in anno, quià aliqui ponunt 1456. sed malè, quia hoc anno est mortuus in Martio, sepultus Neostadii ad S. Trinitatem fundatione paterna. 1455.

FERDINANDI II. auspiciis Pappenheimius cum Rege Sueco Gustavo confligit ad Lutzam, & cadit Victor Pappenheim cum Sueco victo. *Anonym. Bucel. sed Betulius* ad 6. reposuit stylo veteri. 1632.

XVII. NAscitur *MAXIMILIANUS* Archidux filius Caroli Græcensis sesqui quadrante post horam 9. vespertinam Græcii. *MS. Græc. Eytz. Piesp. Ebing. Matenes. Bucel. Gans.* 1583.

ALBERTUS Archidux Maximiliani *II.* Impera. filius repellit Mauritium Nassovium ab obsidione Sylvæ ducis. *Vernulæ.* 1601.

Nascitur *MARIA-ANNA-VICTORIA* filia Ferdinandi Mariæ Electoris Bavariæ, neptis Mariæ Annæ Austriacæ Ferdinan- *III.* Imp. sororis. *Betul. in spec.* 1660.

XVIII. OBit *AMALIA* Ducissa Bavariæ Ludovici Divitis vxor, filia Friderici Electoris Saxoniæ ex Margaretha Austriaca sorore Friderici IV. Imp. *Fugger. spec. fol.* 441. maritus ejus Ludovicus fuit filius Henrici Impuberis ex Margareta Austriaca sorore Alberti *II.* Imperat. *Henning. P. 1. Germ. fol.* 202. 1502.

MARGARITA Austriaca vxor Philippi *III.* Regis Hispaniæ defuncta 3. Octob. hac die sepelitur ad D. Hieronymum. *Vernulæ.* 1611.

Nascitur *LEONORA* Mantuana vxor tertia Ferdinandi *III.* Imperat. *Jac. Fugger.* 1629.

XIX. OTTOCARUS Bohemiæ Rex ad littus Claustroneoburgi flexis genibus à Rudolpho I. Imperatore feuda suscipit & Austriacas Provincias resignat. *Thomas Ebendorffer. MS. Jacob. Fugger in spec. fol.* 96. *Roo. Piesp. MS. Chron. Vienn.* sed *Roo* vno anno tardius. 1276.

Obit *OTTOCARUS* filius Wenceslai Regis nepos Ottocari ex Gutta Habspurgica Rudolphi I. Imp. filia natus, paucorum mensium infans. *Lequile.* 1288.

BARBARA filia Casimiri Regis Poloniæ ex Elisabetha Austriaca nubit Georgio Barbato Duci Saxoniæ. *Betul. Calend.* 1496.

Obit *FRIDERICUS* Princeps Saxoniæ nepos Friderici Placidi Electoris & Margaritæ Austriacæ Friderici IV. Imp. sororis. *Henn.* 1510.

MATTHIAS Archidux coronatur Rex Hungariæ Posonii. *Strada. Piesp. Ebing.* sed *Matenesius* errat in anno 1610. *Betulius* ponit 18. hujus, alii 9. stylo veteri. 1608.

XX. OBit *ELEONORA* filia Jacobi *II.* Scotorum Regis vxor Sigismundi Arahiducis Tyrolensium Principis, sepulta in Cænobio Stambsiano. *Lequile. Betul. in Calend.* 1480.

Obit

ANNO.

Obit *LEOPOLDUS* Wilhelmus Archidux Belgii Prorex, Episcopus Passaviensis, & Olomucen. hora 5. matutina Viennæ. *Nic. Avancin. in vita.* 1662.

XXI. OBit *JACOBUS* Archidux filius Philippi II. Regis Catholici in Escuriali. *Ebing. Piesp. Eytzing. Vasconcell. Strada. Gans.* 1582.

FERDINANDUS Archidux, qui posteà Imperator hoc nomine II. solvit obsidionem Canisæ in Slavonia. *Calvis.* 1601.

Nascitur *MARIA* Eugenia filia Philippi IV. Regis Catholici. *Joan. Gans. Ciacon.* 1624.

LEONORA Ferdinandi II. Imp. vxor secunda coronatur Regina Bohemiæ. *Strada. Anonym. Gasper. in Mercur. sed Verulam* ponit die sequenti. 1627.

XXII. OBit *ELISABETHA* Austriaca filia Ottonis Jocosi Archiducis sepulta in Novomonte Styriæ fundatione paterna. *Laz. Piesp.* 1326.

FRIDERICUS IV. Imp. paciscitur cum Matthia Rege Hungariæ. *Betul. Calend.* 1487.

ALBERTUS V. Marchio Brandeburg. Dux Borussiæ primus investitur à Sigismundo avunculo Rege Poloniæ, nepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2. fol. 216.* 1525.

Nascitur *ELISABETHA* Borbonia vxor prima Philippi IV. Regis Hispan. *Lequile. P. 3. fol. 358.* 1602.

XXIII. LADISLAUS Rex Bohemiæ Austriacus Alberti II. Imp. Posthumus Delitium orbis, veneno propinato extinguitur Pragæ in ipso nuptiali apparatu. *Thomas Ebendorff. MS.* qui tunc vixit *Lazius. Gebwilbe. Freyslem. Ebing.* in anno discrepant cum aliqui velint 1457. Errant, qui ponunt 13. Novemb. ut *Roo.* & 21. Novemb. ut *Bucelin. Cuspin.* & 24. Novemb. ut *Eder* & 22. Decemb. ut *Bonfin.* sepultus est in monte S. Wenceslai Pragæ. Anniversarium habet Viennæ apud Scotenses die 22. Novemb. Eadem die biennio ante, ait *Betulius,* Ladislaum Corvinum à Ladislao Rege Austriaco injustè occisum; in quo sunt duo errores: quia Corvinus anno 1456. vel seq. *Capitalem excepit sententiam die* 10. *Martii* ut ejus temporis scriptor *Thomas Ebendorff.* notavit & nulla facta illi injustitia, quia cum Astrologo sibi prædictam coronam Regiam crederet, insidiatus est vitæ primum Ulrici Comitis Ciliæ, quem etiam occidit, deinde insidiatus est vitæ ipsius Ladislai Regis, ut idem *Ebendorffer* scripsit. Coævis plus credo, quàm neotericis. 1458.

XXIV. WERNERUS III. Comes Habspurgicus subscribit diplomati Friderici Imp. quo Hermanno Episcopo Constantiensi privilegium protectionis Monasterij Creutzlingæ confirmavit. *Guilliman. lib. 5. fol. 215.* 1162.

HARTMANNUS postremus Comes Kiburgi hæredem suum instituit Rudolphum Comitem Habspurg. *Guillimann. lib. 6. cap. 4. f. 299.* 1264.

ANNO.

Nascitur *ALBERTUS Achilles* Marchio Brandeburgicus gener Friderici II. Placidi Electoris Saxoniæ, & Margaritæ Austriacæ Ernesti Ferrei Archiducis filiæ. *Henning. P. 2.* 1414.

Nascitur *ELEONORA* filia Philippi I. Regis Hispaniæ deinde Regina Lusitaniæ, Lovanii, baptizata ab Episcopo Cameracensi. *Piesp. Ebing. Matenes.* sed *Gans* ponit 25. at *Hagelgans* anno 1499. nobiscum sentit *Fugger.* 1498.

MAXIMILIANUS II. eligitur Imperator Francofurti. *Strad. Eytzing. Bunting.* Errat *Menlius*, qui habet 12. Novemb. 1562.

Nascitur *PHILIPPUS* Wilhelmus Comes Palatinus Rheni Neoburgicus parens *Augustæ* Imperatricis Eleonoræ Magdalenæ, Leopoldo Augusto junctæ. *Betul. in spec.* 1615.

XXV. *CAROLUS* IV. Lucelburgicus nepos Guttæ Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ coronatur Imperator. *Henning. P. 1. fol. 158.* 1346.

MARGARETA Austriaca Alberti IV. Patientis Archid. filia nubit Henrico Diviti Duci Bavariæ. *Thom. Ebendorff. MS. Jacob. Fugger.* 1412.

FERDINANDUS Rex Catholicus socer Philippi I. Austriaci Granatam Mauris eripit. *Betul. Calend.* 1491.

CAROLUS V. Imperator Metensem urbem obsidens tormentis quassat. *Thuanus.* 1552.

PHILIPPUS IV. Rex Catholicus nuptias celebrat cum Elisabetha Borbonia Burdigalæ per Legatum 18. Octob. & hac die Matriti consummat. *MS. Lequile. Jac. Fugger. Betul.* 1621.

Nascitur *MARGARETA-CATHARINA* filia Philippi IV. Regis Catholici. *Anonym. MS. Gans. Jac. Fugger.* 1623.

FERDINANDUS III. Imperator coronatur Rex Bohemiæ. *MS. Græc. Strada. Gans. Anonym.* 1627.

XXVI. *ISABELLA* socrus Philippi I. Regis Hispaniarum Regina Catholica obit. *Lequile. Betul.* addit *Chytræus*, & Carolum V. Imp. nepotem facit hæredem. 1504.

ELISABETHA filia Maximiliani *II.* Impera. nuptias celebrat cum Carolo IX. Valesio Rege Franciæ. *Gans. MS. Græcen. Eytzing. Piesp. Jac. Fugger. Thuanus.* 1570.

XXVII. Nascitur *SOPHIA* filia Christophori Ducis Wirtenbergiæ proneptis Chunegundis Austriacæ Friderici IV. Imp. filiæ Stuttgardiæ. *Gualter. Chron. Princ. Henning. P. 1.* 1563.

Nascitur *HENRICA* Maria soror Ludovici *XIII.* Regis Galliæ generi Philippi *III.* Regis Hisp. *Sigism. Betul. in Calend.* 1609.

XXVIII. *ORDO* Equitum *Aurei* Velleris instituitur. *Betul. in Calend.* 1431.

Nascitur *LUDOVICUS* Wilhelmus Palatinus Bipontinus filius Joannis, nepos Mariæ *Austriacæ* Ducissæ Juliacensis Ferdinandi *I.* Imp. filiæ. *Henning. P. 1.* 1580.

Nascitur

		ANNO.
	Naſcitur SIGISMUNDUS FRANCISCUS Archidux Auſtriæ, filius Leopoldi Tyrolenſium Principis. *Lequile.*	1630.
	Naſcitur PHILIPPUS Proſper filius Philippi IV. Regis Hiſpaniæ. *MS. ſed Fugger* habet 28. Decemb. *Rittershuſius* in 2. editione melius 28. Novemb.	1657.
XXIX.	OBit FRIDERICUS Palatinus contra Ferdinandum II. electus Rex Bohemiæ, Moguntiæ. *Bucel.*	1632.
	Obit ISABELLA CLARA EUGENIA Belgarum Princeps, vidua Alberti Archiducis. *Jac. Fugger. Gans. Matenes.*	1633.
XXX.	MAXIMILIANUS I. Imperator cum Julio Papa confœderatur. *Roo. Jac. Fugger. Calend.*	1512.
	MAXIMILIANUS II. coronatur Imperator Francofurti. *Strada. Eytzing. Bunting. Jac. Fugger.*	1562.

DECEMBER.

I.	OBit MARGARITA filia Maximiliani I. Imp. vxor 1. Joannis infantis Hiſpaniæ. 2. Philiberti Ducis Sabaudiæ, vidua per 25. annos, Mechliniæ. Cor Brugis in Flandria, viſcera Mechliniæ condita, corpus Burgi Caſtellæ ſepultum apud fratrem Philippum Regem, ubi ſumptuoſiſſimum templum & Mauſolæum ipſa condidit. *Strada. Eytzing. Pieſpord. Ebing. Matenes. Gans. Marchant.*	1530.
	Naſcitur SOPHIA-HEDWIGIS filia Julij Ducis Lunæburgici ex Hedwige Brandeburgica pronepte Eliſabethæ Auſtriacæ Reginæ Poloniæ. *Henning. P. 2.*	1561.
II.	RUDOLPHUS IV. Magnanimus Ingenioſus & Fundator primus Archidux revectus Mediolano, ubi obierat 27. Julij, hac die ſepelitur Viennæ ad S. Stephanum in crypta, quam ipſe curaverat, uti & templum nova ſtructura, & Turrim inceperat erigere. *Gebvilber. Laz.* Catharina vxor ſuperſtes illi curavit funebria. *Tho. Haſelbach.*	1365.
	Obit ALBERTUS VI. Archidux frater Friderici IV. Imperatoris apoplexiâ Viennæ, & ſepelitur ibidem ad D. Stephani in crypta majorum. *Thomas de Haſelbach. MS.* qui tunc vixit. *Roo. Cuſpinianus. Ebing. Vernulæus. Lazius* feria 6. ante S. Barbaræ. *Fugger* verò ſequenti die. Uxor ejus illi parentavit Rotenburgi ad Necarum convocatis novendecim Epiſcopis & Prælatis, & Sacerdotibus ſeptingentis. *Roo.*	1463.
	Naſcitur SIGISMUNDUS Brandeburgicus poſtea Archiepiſcopus Magdeburgenſis Primas Germaniæ pronepos Eliſabethæ Auſtriacæ Alberti II. Imperatoris filiæ Reginæ Poloniæ, matre Hedwige filia Sigiſmundi I. Regis, patre Sigiſmundo I. qui fuit pronepos Annæ Auſtriacæ ejusdem Alberti II. Imperatoris filiæ Duciſſæ Saxoniæ. *Henning. P. 2. fol. 210.*	1538.

III.	NAscitur BARNIMUS IX. Dux Stettini & Pomeraniæ filius Bugislai X. nepos Elisabethæ Austriacæ Alberti II. Imp. filiæ Reginæ Poloniæ, ex matre Anna Polona. *Henning.*	ANNO. 1501.
	Obit LUDOVICUS Dux Bipontinus avus Philippi Ludovici, qui fuit gener Mariæ Austriacæ Ducissæ Cliviæ. *Henning. P. 1.*	1532.
	Obit HIPPOLITUS Cardinalis Estensis frater Herculis Ducis Ferrariæ cujus filio Alphonso II. nupta fuit Barbara Austriaca filia Ferdinandi I. Imp. *Betul. Cilend. sed Ciaconius* habet pridie.	1572.
IV.	OBit FRIDERICUS filius Ottonis Jocosi Ducis & sepelitur in Novo monte Styriæ fundatione paternâ. *Jac. Fugger. Haselbach. Gans. Eytzing. Matenes.* sed Königsfeldæ sepultum putat *Guillimannus in MS.* apud *Lequile.*	1344.
	Obit etiam FRIDERICUS Dux Bavariæ Landshutanus, cujus soror fuit Ottonis Jocosi uxor. *Henning. P. 1. fol. 202.*	1393.
	Nascitur FERDINANDUS filius Philippi II. Regis Hispan. die S. Barbaræ. *Vasconcel. Piesp. Strada. Ebing. Eytzing. Beyrl.*	1571.
	MATTHIAS Imperator nuptias celebrat Viennæ cum Anna Archiduce Tyrolensi. *MS. Strada. Piesp. Ebing. Jac. Fugger.* ad 24. Novemb. id referunt *Calvisius & Bucholzerus,*	1611.
V.	OBit FRIDERICUS Landgravius Thuringiæ pronepos Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imperatoris filiæ Ludovico Severo Bavaro nuptæ. *Henning. P. 2. fol. 17.*	1329.
	Obit FRANCISCUS II. Valesius Rex Franciæ affinis Philippi II. Regis Hisp. cui soror Isabella Valesia nupta fuit. *Henning. P. 2. Germ.*	1560.
VI.	OBit RUDOLPHUS II. Elector Saxoniæ nepos Agnetis Habspurgicæ filiæ Rudolphi I. Imp. *Lequile. Henning. P. 2.*	1370.
	ELISABETHA filia Alberti II. Imp. despondetur Casimiro Regi Poloniæ Uratislaviæ. *Roo, sed Waddingus* habet post festum Assumptionis B. Virg.	1453.
VII.	OBit HENRICUS Dux Carinthiæ & Comes Tyrolis frater Elisabethæ Imperatricis Alberto I. Habspurgico nuptæ. *Roo. Lequi. Ebinger. Merian. Thomas Ebendorff. MS.* contra *Laz.* qui ponit an. 1331. putem errore Typographi, & hunc secuti *Megiserus & Jac. Fugger.* sepultum scripsit *Aventinus* & post eum *Megiserus* Tridenti, *Lequile* dubitat, & potius putat in Stambsiano Cænobio. *Ebendorffer* proximus illis temporibus disertè notat habitasse in castro Terioli, à quo Provinciæ nomen, Dominica Judica cholerâ suffocatum (vnde aliâ die ponendus foret ejus obitus) ibidem in Capella S. Pancratij sub castro sepultum; dein post biennium translatum ad Stambsensem majorum sepulturam, quod credibile sanè est. *Lequile* ait mortuum Oeniponti die S. Ambrosij, id habere videtur ex sepulchrali inscriptione: nisi fortè hic dies sit sepulturæ secundæ.	1335.

VII.

ANNO.

ALBERTUS VI. Archidux Friderici IV. Imp. frater sepelitur Viennæ in conditorio majorum ad D. Stephani. *Laz. Tho. Ebendorff. &c.* 1463.

Nascitur MARIA infans Hispaniæ filia Philippi IV. Regis ex Maria Anna Austriaca. *Jac. Fugger.* 1655.

VIII. RUDOLPHUS filius Alberti I. Imper. sponsalia celebrat cum Blanca Philippi Pulchri Galliæ Regis filia Tulli-Leucorum. *Haselbach. MS. Chron. Vienn. MS. Laz. Roo. Piesp.* 1299.

FRIDERICUS III. Pulcher Austriacus coronatur Imperator Bonnæ ab Archiep. Coloniensi coronâ Caroli Magni. *Laz. Roo.* in anno discrepant, *Roo.* ponit 1315. quia simul agit de Bavaro, qui coronatus in Epiphania sequentis. *Betulius* ponit die 25. Novemb. 1314.

SIGISMUNDUS Imperator declarato hærede genero Alberto Archiduce obit Znoymæ. *Roo. Freyslein.* vixit annos 70. 1437.

SIGISMUNDUS filius Casimiri Regis ex Elisabetha Austriaca eligitur Rex Poloniæ. *Anonym. Gans.* 1506.

Nascitur MARIA-ANNA filia Gulielmi Ducis Bavariæ, postea Ferdinandi II. Imp. vxor *MSS. Camp. Lilior. sed Jac Fugger.* habet 18. hujus, forte illud est veteri, hoc novo stylo. 1574.

FERDINANDUS III. Imper. coronatur Rex Hungariæ. *MS. Græc. Gans. Anonym. Oræus.* 1625.

LEOPOLDUS WILHELMUS Ferdinandi III. Augusti frater renuntiatur Episcopus Passaviensis. *MS. Græc.* 1625.

Obit MARIA-ANNA filia Philippi IV. Regis Hispaniæ, decem mensium infans. *MS. Fugger.* 1636.

IX. NAscitur FRIDERICUS II. Elector Palatinus maritus Dorotheæ Danæ filiæ Christiani II. Regis ex Isabella Austriaca Philippo I. Rege Hispan. progenita, & pronepos Margaritæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ. *Henning. P. 1. fol. 210.* 1582.

PHILIPPUS III. Rex Hispan. jubet Mauros ex Hispaniis migrare intra 30. dies, dimissa sunt nongenta millia hominum. *Vernulæ.* 1609.

Obit MARGARETA CATHARINA filia Philippi IV. Regis Hispaniæ. *Fugger. Lequile. sed MS. ant. Gans. & Anonymus* habent 23. Decemb. & *Rittershusius* die 7. Decemb. 1623.

X. OBit FRIDERICUS Archidux Austriæ Alberti II. Contracti filius cognomento splendidus occisus in venatione ab Frnliebo de Pottendorff sepultus in crypta ad S. Stephanum, quam frater ejus Rudolphus sibi & familiæ construi curavit. *Gundelfing. MS. Raym. Fugger. Jac. Fugger. Eytz. Strad. Piesp.* ex inscriptione ad S. Steph. Errat *Chron. Vienn. MS.* quod ponit sepultum in campo liliorum, nisi fuerit depositus, donec crypta Viennensis perficeretur. Vixit annos 15. 1362.

XI. OBit CATHARINA filia Ernesti Ferrei Archiducis Marchionissa Badensis. *Guilliman. MS. Lequile. Jac. Fugger.* 1490.

Obit SOPHIA BARBARA Bipontina filia Philippi Ludovici, neptis Mariæ Austriacæ Duciffæ Juliacenfis. *Henning. P.* 1. ANNO. 1591.

Obit ALEXANDER Parmenfis filius Margaretæ Austriacæ. *Betul. Calend.* 1592.

CONSTANTIA Austriaca filia Caroli Archiducis Græcenfis nuptias celebrat Cracoviæ cum Sigifmundo III. Rege Poloniæ, fecunda ejus vxor poft Annam fuam fororem. *MS. Græc. Jo. Gans Jac. Fugg.* fed *Vernulæus* pofuit die fequenti. 1605.

XII. ALEXANDER Princeps Poloniæ filius Cafimiri ex Elifabetha Austriaca coronatur Rex Poloniæ poft obitum fratris. *Anonym. Joan. Gans.* Coronatur verò à fratre fuo Friderico Cardinali. *Ciacon.* 1502.

LEOPOLDUS AUGUSTUS IMPERATOR nuptias celebrat cum Margarita, nepte ex forore, Hifpana. *Jac. Fug. five Sigif. Betul.* 1666.

XIII. GOTFRIDUS Comes Habfpurgo-Lauffenbergicus confirmat donationes fuorum majorum & patruelium factas Cœnobio Wettingenfi. *Guillim. Habfpurg. fol.* 289. 1259.

JOANNES Austriacus Cæfaricida obit Pifis in Monafterio Auguftinianorum cui fuerat inclufus à Summo Pontifice propter occifum patruum Imperatorem: fepultus ibidem ad S. Nicolaum. *Ros. Hafelbach.* vixit annos 31. 1313.

Nafcitur ELISABETHA filia Friderici Archiducis Principis Tyrolenfium. *Lequil. Jac. Fugger. Guilliman. MS.* 1409.

Obit ELISABETHA vxor Friderici Tyrolenfis ex partu filiolæ Elifabethæ. *Lequile. Fugger.* alibi habet *Lequile* defunctam triduo poft prolem, igitur 16. Decemb. 1409.

ELEONORA filia Philippi I. Regis Hifpaniæ viduatur marito Emanuele Rege Lufitaniæ. *Jac. Fug. in fpec.* & in Catalogo bis ponit, femel die 13. dein iterum die 19. fed melius 13. quia eandem diem habet *Gans.* 1521.

XIV. ANNA filia Friderici III. Pulchri Austriaci Imp. fponfa 1. Regis Poloniæ, 2. Ludovici Romani Ducis Bavariæ. 3. Joannis Goritiæ Comitis, nulli nupta, ut aliqui fibi perfuaferunt ex *Lazio* non benè intellecto, fed virgo, ex fua dote feu hæreditate paterna constructo Cœnobio S. Claræ Viennæ, illud ingreditur cum 26. Virginibus 19. Cal. Januar. in die S. Gertrudis ut habet *Lazius*, tametfi nullam Gertrudem reperiam coli die 14. Decemb. alij ponunt 23. Decemb. vt *Gans,* & decennio prius, quod non credo, quia anno 1334. vixdum habuit 15. annos. *Waddingus* tamen in Annalibus ait circa annum 1333. ingreffam cœnobium Annam, fed videtur alijs credidiffe. 1344.

Obit ANNA vxor Matthiæ Imperatoris mane intra horam 7. & 8. *MS. Gans Matenef. Jac. Fugger.* malè *Anonym.* die 4. Dec. hora 10. matut. pejus *Vernulæus* qui habet 31. Decemb. fepulta eft Viennæ ad Cappuccinos intra vrbem fundatione fuà. 1618.

Leo-

LEOPOLDUS Imp. Augustus tertias nuptias celebrat cum Leonora Magdalena Theresia Palatina Neoburgica Passavii. *Novell.* ANNO. 1676.

XV. OBit *FRIDERICUS* Dux Lotharingiæ avus Friderici Athletæ, cui nupta fuit Elisabetha Austriaca Alberti I. Imperat. filia. *Henning. T. 1. fol. 90. Gualter.* 1303.

PHILIPPUS II. Rex Hispaniæ conjugi suæ Mariæ Angliæ Bruxellis parentat. *Vernulæ.* 1558.

XVI. HENRICUS Princeps Portugalliæ frater Isabellæ Carolo V. Imperat. nuptæ creatur Cardinalis à Paulo Papa *III. Ciacon. Oldoin. To. 3. fol.* 710. 1545.

Nascitur *JOANNES* Georgius Marchio Brandeburgicus filius Joachimi Friderici abnepotis Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ Alberti *II.* Imperat. filiæ. *Henning. T. 2.* 1577.

XVII. OBit *JOANNES II.* Comes Habspurgo-Lauffenbergicus, & sepelitur Wettingæ. *Tschudius apud Guillim. lib. 7. c. 6.* ipse *Guillim.* Cal. Jan. sed est 16. Calend. Jan. 1380.

Nascitur *ERNESTUS* Dux Bavariæ matre Anna Austriaca filius Alberti Magnanimi, posteà Episcopus Frisingensis, Hildesiensis, Leodiensis, & demum Coloniensis Archiepiscopus. *Anonym. Græc.* sed *Vernulæus* ponit die seq. *Betulius* nobiscum. 1554.

SIGISMUNDUS III. Rex Sueciæ maritus Constantiæ Austriacæ fit Rex Poloniæ. *Jac. Fugger. in spec. fol.* 511. 1587.

XVIII. NAscitur *GEORGIUS* Fridericus Dux Holsatiæ in Sunderburg pronepos Christiani *III.* Regis Daniæ nati ex Anna Brandeburgica nepte Annæ Austriacæ filiæ Alberti *II.* Imperatoris Ducissæ Saxoniæ. *Henning. T. 2. Bucelin. Auctar.* 1611.

Nascitur *MAXIMILIANUS* Thomas filius Ferdinandi *III.* Cæsaris Viennæ. *Henr. Oræus* sed *Fugger* ponit 20. Dec. 1638.

XIX. PHILIPPUS Archidux Austriæ Caroli V. filius Mediolanum ingressus omni publicæ lætitiæ genere excipitur. *Thuanus.* 1548.

Nascitur *ANNA* Maria Brandeburgica in Culmbach filia Christiani proneptis Mariæ Austriacæ Ferdinandi I. Imperatoris filiæ Ducissæ Cliviæ, quæ posteà nupsit Jaonni Antonio Principi ab Eggenberg. *Bucelin. in Auctar.* 1609.

FERDINANDUS Rex Vngariæ obligat se Mariæ Reginæ sorori suæ, quod ei portionem dotalem in regno assignare, vel si in regno non posset, aliis æqui valentibus mediis prospicere velit. *MS. Oberburg.* Eadem die destinat Christophorum Episcopum Labacensem Legatum, adjunctis aliis Consiliariis ad tractandum cum Joanne Comite Posoniensi. *ibidem.* 1626.

Nascitur *COSMUS* Dux Hetruriæ Cosmi *II.* & Mariæ Magdalenæ Austriacæ nepos, & post horas quadragiuta obit. *Rittershus.* 1639.

ANNO.

XX. OBit *HARTMANNUS* filius Rudolphi I. Imperat. Habspur- 1281.
gici submersus in Rheno ad Rheinaviam prope Schafthusium
cum 11. aliis nobilibus. Vixit annis 18. *Gebvilber. Gans, Suitz. Eytzing.*
Reyrlinck. Cusbin. ad annum 1288. sed alii anno 1282. ut *Piesp. Ebing.* alii
1280. ut *Jacob. Fugger.* alii quibus subscribo anno 1281. ut *MS. Chron. Vien.*
Vernulæ. Roo. sepultus est Basileæ in Basilica maiori. *Gebvilb. Cusp. Eytzing.*

Obit *BEATRIX* vxor 3. Henrici Ducis Carinthiæ, qui fuit 1331.
frater Elisabethæ nuptæ Alberto I. Imp. Habspurgico, & sepelitur in
Stambsensi Cænobio. *Lequile.*

Nascitur *AGNES* filia Adolphi Ducis pronepotis ex matre So- 1579.
phia Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ, & conjuge Christina
pronepte ejusdem Elisabethæ. *henning.*

XXI. RUDOLPHUS Comes Habspurgicus confirmat quasdam do- 1257.
nationes factas Ecclesiæ Beronensi à nobilibus de Waddegg suis
feudatariis. *Guilliman. lib. 6. fol.* 288.

Nascitur *WILHELMUS* I. Cocles Landgravius Thuringiæ 1343.
pronepos Mechtildis Habspurgicæ Rudolphi I. Imp. filiæ Ludovico
Severo Bavaro nuptæ. *Henning. P.* 2.

Nascitur *ELISABETHA* filia Philippi Electoris Palatini ex 1483.
Margareta Bavara nepte Margaretæ Austriacæ Ducissæ Saxoniæ.
Henning. P. 1.

Nascitur *FRANCISCUS* Thomas Dux Sabaudiæ filius Caro- 1596.
li Emanuelis ex Catharina Austriaca. *Betul. in Calend.*

MAXIMILIANUS Thomas filius Ferdinandi III. Imp. ba- 1638.
ptizatur à Nuntio Apostolico Viennæ. *MSS. adverf.*

XXII. GEBHARDUS Habspurgo-Zâringicus fit ex Monacho Hir- 1084.
schaugiensi Episcopus Constantiensis, & confirmatur à Cardi-
nale Ostiensi tunc sedis Apostolicæ in Germania Legato. *Guillimann.*
lib. 5. fol. 177.

Nascitur *CAROLUS* Ludovicus Palatinus Rheni Elector filius 1617.
Friderici V. qui fuit atnepos Elisabethæ Austriacæ Reginæ Poloniæ
Alberti II. Imp. filiæ. *Betul. in spec.*

Nascitur *MARIA* Anna filia Ferdinandi III. Imperatoris Neo- 1634.
stadii, quam è sacro fonte levat Leopoldus Wilhelmus Archidux,
baptizat Cardinalis à Dietrichstein. *Oraus. MS. Vienn. Jac. Fugger. sed Joan.*
Gans habet 24 quà die fortè baptizata fuit.

FERDINANDUS III. eligitur Ratisbonæ Rex Romanorum 1636.
vivo patre. *Oraus. Bucelin. Fugger.*

XXIII. OBit *FRIDERICUS* filius Friderici II. Electoris Saxoniæ ex 1451.
Margarita Austriaca Ernesti Archiducis filia vixit annum 1. m.
3. dies aliquot. *Anonym. Henning. P.* 2.

Nascitur *THOMAS* Carolus filius Philippi IV. Regis Hispa- 1658.
niæ. *Jac. Fugger. sed Anonym.* habet 21. hujus.

XXIV.

ANNO.

XXIV. OBit *GEBBO* Comes Habspurgicus frater Ramperti, *Guillim. lib.* 767.
3. cap. 4. fol. 84.

Obit *MECHTILDIS* Habspurgica Rudolphi I. Impera. filia 1304.
Ducissa Bavariæ pridie natalis Domini, sepulta in Cænobio Fursten-
feldensi, quod maritus fundaverat ob cæsam priorem conjugem ex in-
juncta Romæ pœnitentia. *Roo. Joan. Gans. sed Vernulæus* posuit die 26.
Decemb. & *Betulius* 23. ejusdem.

Obit *FRIDERICUS II.* Elector Saxoniæ maritus Margaritæ 1464.
Austriacæ, & sepelitur Misnæ in sacello à se fundato. *Henning. P. 2. f. 18.*
malè *Betul.* ponit 7. sept.

Nascitur *CONSTANTIA* filia Caroli *Archiducis* Græcensis, 1588.
Græcii Styrorum. *MSS. Græc. Gans. in Gynæc. & Arbor. Eytzing. Ebing. Ma-
tenes. Jac. Fugger.*

XXV. OBit *SIGISMUNDUS* Marchio Misniæ frater Friderici Placi- 1457.
di Electoris Saxoniæ, cui nupta fuit Margarita *Austriaca* Erne-
sti Ferrei Archiducis filia, Episcopus Herbipolensis. *Henn. P. 2. fol.* 19.
sepelitur Misnæ.

FRIDERICUS IV. Imperator Romam venit ut peregrinus, 1468.
& sacrâ nocte in missa Pontificis Pauli *II.* Evangelium decantat, ut Ro-
m næ Ecclesiæ Diaconus. *Roo. Ciacon. Fugger.*

Nascitur *MARGARETA* Austriaca filia Caroli *Arahiducis* po- 1584.
steà Regina Hispaniarum, sesqui quadrante post 9. matutinam Græ-
cii. *MSS. Græc. Eytzing. Piesp. Ebing. Matenes. Gans.*

Obit *CLAUDIA* Archiducis Leopoldi Tyrolensium Principis 1648.
vidua Oeniponti, & ibidem sepelitur in templo PP. Societatis penes
maritum. *Fugger. Lequile*, qui obitum notat pridie.

XXVI. OBit *FRANCISCUS* Archidux filius Maximiliani I. Imp. & 1481.
sepelitur Bruxellæ ad D. Jacobi. Vixit circiter menses quatuor.
Cuspin. Roo. Piesp. Eytzing.

CAROLUS Archidux filius Caroli Græcensis insignitur Cruce 1618.
Teutonica Halæ in Tyroli in præsentia Serenissi. sororum. *MS. Græ. Ma.*

Obit *JOANNES* Carolus *Archidux* filius Ferdinandi *II.* Imp. 1619.
Græcij. *MSS. Græc. Gans.* sed discordant in anno, quià *MS.* habet 1619.
Gans verò 1617. putem errore Typographi, quià *Fugger* habet eundem
annum sed diem 16. uti & *Matenes.* nimirùm stylo veteri, quòd idem
est.

XXVII. RUDOLPHUS I. Imperat. creat Albertum filium suum Ducem 1282.
Austriæ, & alterum filium Rudolphum Ducem Sueviæ *August.*
in Comitiis. *Roo. T. Hasel. MS. Roo. Piesp. Ebing. Strada sed Mat.* die 27. Januarii.

Nascitur ex Elisabetha Austriaca Alberti *II.* Imp. filia Casimiro 1459.
Poloniæ Regi filius *JOANNES* Albertus. *Anonym. Joan. Gans. Betul.*

Nascitur *ELEONORA MAGDALENA THERESIA* 1654.
Pala-

Palatina Rheni Neoburgica nunc Imperatrix Augusta Leopoldi Augusti tertia conjunx. *Sigism. Betul. in spec. fol.* 144.

XXVIII. Obit *ELISABETHA* filiola Friderici Archiducis Tyrolensium Principis 17. dierum infans, die SS. Innocentum. *Didacus. Lequile: sed Fugger* habet pridie: mater post triduum subsecuta, alibi verò scribitur præcessisse 13. hujus. 1409.

Nascitur *MARGARETA* ab Austria filia Caroli V. Imp. posteà vxor Octavii Farnesij. *Jac. Fugger. Vernulæ.* 1522.

Obit Christophorus Dux Wirtenbergicus nepos Chunegundis Austriacæ ex matre Sabina Bavariæ Ducissa. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1568.

XXIX. Nascitur *CASIMIRUS* Rex Poloniæ Alberti II. Imperatoris Austriaci gener. *Jac. Fugger. Betul.* 1427.

MAXIMILIANUS I. Imp. Sfortiam Ducem Mediolanensem à Gallis pulsum vrbi & dignitati restituit. *Vernulæ.* 1512.

Obit *MAGDALENA* filia Georgii Barbati Ducis Saxoniæ neptis Elisabethæ Austr. Reg. Poloniæ. & vxor prior Joachimi II. Electoris Brandeburgici. *Henning.* 1534.

Eadem die nascitur & obit cum matre Magdalena in partu filius *PAULUS* Brandeburgicus *Henning.* 1534.

XXX. Nascitur *MARIA* Anna Josepha filia Ferdinandi III. Imp. Ratisbonæ *MSS. sed Jac. Fug.* ponit 20. Decemb. quià utitur stylo veteri in quibusdam. 1654.

Obit *FERDINANDUS* Carolus Archidux Tyrolensium Princeps *Jac. Fugger. Com. Brandis. MSS. Adversar.* 1662.

XXXI. Obit *LEOPOLDUS* Victoriosus nepos S. Leopoldi Dux Austriæ Babenbergicæ stirpis, & sepelitur ad S. Crucem in Austria. *MS. Chron. Vienn. MS. alt. Thom. Ebendorffer. MS. Henr. Stero.* 1193.

HARTMANNUS filius Rudolphi I. Imp. Habspurgici submersus in Rheno pridie S. Thomæ, hac die sepelitur Basileæ *Jac. Fugg. fol.* 109. nisi quod vno anno anticipet. Tardius ponunt *Piesp. & Ebing.* anno 1282. sed *Eytzing. Suitzerus. Gebvilberus* anno 1288. credo *MS. Chro. Viennens.* quod habet annum 1281. 1281.

Nascitur *BEATRIX* Princeps Portugalliæ Emanuelis Regis filia, soror Isabellæ Carolo V. Imp. nuptæ. *Henn. P.* 1. *Germ. fol.* 106. 1504.

Obit *BLANCA* Maria vice Comes Mediolanensis vxor Maximiliani I. Imp. Oeniponti vltimo anni die, & sepelitur in Stambsensi Cœnobio, *Lequile. Jac. Fugger.* Unde errant *Piesp. & Matenes.* qui an. 1502. extinctam scribunt. *Strada* ait sedecim annis marito convixisse, igitur obiit 1511, cum nupta fuerit 1494. 1511.

FERDINANDUS III. coronatur Rex Romanorum Ratisbonæ. *Jac. Fugger*, alii habent die 30. hujus, ut *Henr. Oræus. Gabr. Buc.* malè quidam alius 20. Dec. licet correspondeat stylo vet. qui turbat fastos. 1636.

CON.

CONCLUSIO PROLEGOMENI.

ATque hæc ſunt ornamenta & Prærogativæ *Auguſtiſſimæ Domûs Habſpurgo-Auſtriacæ* è millenis decem, inſinuatæ potiùs quàm deductæ. Fuſior earum tractatio, non tam operoſa foret, quàm obnoxia æmulorum invidiæ. Ex vngue Leonem colligent ſapientes. Ii potiſſimum, qui *Auguſtæ Domûs* honorem ardenter optant, zelosè promovere ſatagunt, & in ejus æternitate dignis facinoribus perlegendis delectantur. Theologorum effatum eſt: Beatos quo perſpicaciori oculo divinas perfectiones contemplantur, hoc vehementius in Dei amorem exardeſcere, & quaſi violentari. Mihi *Auſtriacæ Auguſtæ Domûs* divinas virtutes, heroica facinora, Fortunam æmulorum livori expoſitam curioſius ſcrutari dudum pia fuit ambitio: Neque pauca ſanè ſunt, quæ in Adverſaria multis annis congeſſi. Omnia digerere labor eſſet meis (vt nunc ſunt) viribus impoſſibilis. Oceanus ſunt virtutes Auſtriacorum, in quo quantum proveheris, tantum recedis à vado, & quanto amplius ſcrutaris, tanto amplius amas. Id fidelium vaſallorum ingenium eſt, cum aliter grati eſſe non poſſint vigilantiæ, curæ, protectioni, beneficentiæ ſuorum Principum. Magni Mundi Monarchæ Deum imitantur vigilando pro ſubditis, arcendo hoſtes, averruncando ab iis pericula, donando, conferendo beneficia. Unde & vectigal cum Deo commune habent, ſubditorum vota, amorem, & venerationem. Mihi hactenus aliter non licuit Auſtriam venerari, quàm hoc Opuſculo, tenui quidem, ſed laborioſo, ſed pro honore Principum patriæ Patrum ſuſcepto. Succedant

Palatina Rheni Neoburgica nunc Imperatrix Augusta Leopoldi Augusti tertia conjunx. *Sigism. Betul. in spec. fol.* 144.

XXVIII. OBit *ELISABETHA* filiola Friderici Archiducis Tyrolensium Principis 17. dierum infans, die SS. Innocentum. *Didacus. Lequile: sed Fugger* habet pridie: mater post triduum subsecuta, alibi verò scribitur præcessisse 13. hujus. 1409.

Nascitur *MARGARETA* ab Austria filia Caroli V. Imp. posteà vxor Octavii Farnesij. *Jac. Fugger. Vernulæ.* 1522.

Obit Christophorus Dux Wirtenbergicus nepos Chunegundis Austriacæ ex matre Sabina Bavariæ Ducissa. *Henning. P.* 1. *Germ.* 1568.

XXIX. NAscitur *CASIMIRUS* Rex Poloniæ Alberti II. Imperatoris Austriaci gener. *Jac. Fugger. Betul.* 1427.

MAXIMILIANUS I. Imp. Sfortiam Ducem Mediolanensem à Gallis pulsum vrbi & dignitati restituit. *Vernulæ.* 1512.

Obit *MAGDALENA* filia Georgii Barbati Ducis Saxoniæ neptis Elisabethæ Austr. Reg. Poloniæ. & vxor prior Joachimi II. Electoris Brandeburgici. *Henning.* 1534.

Eadem die nascitur & obit cum matre Magdalena in partu filius *PAULUS* Brandeburgicus. *Henning.* 1534.

XXX. NAscitur *MARIA* Anna Josepha filia Ferdinandi III. Imp. Ratisbonæ *MSS. sed Jac. Fug.* ponit 20. Decemb. quià utitur stylo veteri in quibusdam. 1654.

Obit *FERDINANDUS* Carolus Archidux Tyrolensium Princeps *Jac. Fugger. Com. Brandis. MSS. Adversar.* 1662.

XXXI. OBit *LEOPOLDUS* Victoriosus nepos S. Leopoldi Dux Austriæ Babenbergicæ stirpis, & sepelitur ad S. Crucem in Austria. *MS. Chron. Vienn. MS. alt. Thom. Ebendorffer. MS. Henr. Stero.* 1193.

HARTMANNUS filius Rudolphi I. Imp. Habspurgici submersus in Rheno pridie S. Thomæ, hâc die sepelitur Basileæ *Jac. Fugg. fol.* 109. nisi quod vno anno anticipet. Tardius ponunt *Pierß. & Ebing.* anno 1282. sed *Eytzing. Suitzerus. Gebvilberus* anno 1288. credo *MS. Chro. Viennens.* quod habet annum 1281. 1281.

Nascitur *BEATRIX* Princeps Portugalliæ Emanuelis Regis filia, soror Isabellæ Carolo V. Imp. nuptæ. *Henn. P.* 1. *Germ. fol.* 106. 1504.

Obit *BLANCA* Maria vice Comes Mediolanensis vxor Maximiliani I. Imp. Oeniponti vltimo anni die, & sepelitur in Stambsensi Cænobio, *Lequile. Jac. Fugger.* Unde errant *Pierß. & Matenes.* qui an. 1502. extinctam scribunt. *Strada* ait sedecim annis marito convixisse, igitur obiit 1511, cum nupta fuerit 1494. 1511.

FERDINANDUS III. coronatur Rex Romanorum Ratisbonæ. *Jac. Fugger*, alii habent die 30. hujus, ut *Henr. Oraeus. Gabr. Buc.* malè quidam alius 20. Dec. licet correspondeat stylo vet. qui turbat fastos. 1636.

CON-

CONCLUSIO PROLEGOMENI.

ATque hæc ſunt ornamenta & Prærogativæ *Auguſtiſſimæ Domûs Habſpurgo-Auſtriacæ* è millenis decem, inſinuatæ potiùs quàm deductæ. Fuſior earum tractatio, non tam operoſa foret, quàm obnoxia æmulorum invidiæ. Ex vngue Leonem colligent ſapientes. Ii potiſſimum, qui *Auguſtæ Domûs* honorem ardenter optant, zeloſè promovere ſatagunt, & in ejus æternitate dignis facinoribus perlegendis delectantur. Theologorum effatum eſt: Beatos quo perſpicaciori oculo divinas perfectiones contemplantur, hoc vehementius in DEI amorem exardeſcere, & quaſi violentari. Mihi *Auſtriacæ Auguſtæ Domûs* divinas virtutes, heroica facinora, Fortunam æmulorum livori expoſitam curioſius ſcrutari dudum pia fuit ambitio: Neque pauca ſanè ſunt, quæ in Adverſaria multis annis congeſſi. Omnia digerere labor eſſet meis (vt nunc ſunt) viribus impoſſibilis. Oceanus ſunt virtutes Auſtriacorum, in quo quantum proveheris, tantum recedis à vado, & quanto amplius ſcrutaris, tanto amplius amas. Id fidelium vaſallorum ingenium eſt, cum aliter grati eſſe non poſſint vigilantiæ, curæ, protectioni, beneficentiæ ſuorum Principum. Magni Mundi Monarchæ DEUM imitantur vigilando pro ſubditis, arcendo hoſtes, averruncando ab iis pericula, donando, conferendo beneficia. Unde & vectigal cum DEO commune habent, ſubditorum vota, amorem, & venerationem. Mihi hactenus aliter non licuit Auſtriam venerari, quàm hoc Opuſculo, tenui quidem, ſed laborioſo, ſed pro honore Principum patriæ Patrum ſuſcepto. Succedant

alij, quibus plus otij, quibus ætas vegetior, & arcana Archivorum magis aperta. Porrò scopum in hac Dissertatione Prolegomena præfixum (qui erat ostendere *Habspurgo-Austriacos à Caroli Magni sanguine* ita *derivari*, vt inter hodie superstites Europæos Principes jure sint Caroli M. Primogeniti) si placet superis, attigimus. Si quid comparatione factâ cum aliis Principibus exaggeratius scriptum est, id citrà invidiam scriptum esto, nec malus animus est in alios, qui bonus in suos. Omnes veneror, Austriacos nativo affectu prosequor, cùm nulli amplius debeam. Cœtera in hoc Opusculo contenta, parerga sunt, & appendices, quibus præludere placuit subsequenti Operi ANNO SANCTO HABSPURGO-AUSTRIACO, quem plurium annorum improbo labore molitus sum, & tandem cum fine *Seculi Quarti Habspurgo-Austriaci*, & principio *Seculi Quinti* Anno M. DC. LXXIX. conclusi. Cœlitum in eo producentur nomina *Sanctorum*, *Beatorum*, *Beatæ memoriæ*, *Bonæ memoriæ*, *Venerabilium*, provt hactenus hæc prædicata illis sive ab Ecclesia, sive ab aliis probis authoribus attributa sunt. Intrà Quingentesimum substiti numerum: addent alij plures, quibus plus otij, plus ad librorum, & chartophylaciorum arcana occasionis. Nunc voto calamum infringo: Vivat AUSTRIA! annos annis accummulet, & Fastos impleat dignos æternitate!

IN-

INDEX I.

IN I. PARTEM DISSERTATIONIS POLEMICÆ CAPITUM ET PARAGRAPHORUM.

CAPUT I.

CAPUT II.

CAPUT III.

CAPUT IV.

CAPUT V.

CAPUT VI.

 §. I. Ex-

CAPUT VII.

CAPUT VIII.

CAPUT IX.

CAPUT X.

CAPUT XI.

CA-

CAPUT XII.

CAPUT XIII.

CAPUT XIV.

CAPUT XV.

CAPUT XVI.

CAPUT XVII.

CAPUT XVIII.

CAPUT XIX.

CAPUT XX.

CAPUT XXI.

CAPUT XXII.

(o)

IN-

INDEX II.

In I. Partem Dissertationis Polemicæ, Rerum & Verborum.

autho-

Menda graviora sic emenda.

PAgina 7. in fine §. II. *adde* VIII. producit etiam Bucelinus in favorem hujus opinionis titulum S. Clodulphi ex quodam, vt ait antiquo Instrumento: nos igitur Clodulphus Dux Austriæ Mosellanicæ Arnulphi Ducis filius, filij Arnoldi ex antiqua ac nobili Francorum Trojanorumq; stirpe natus, &c. Datæ Treviris An. Domini DC.XLVI. Pag. 11. n. 16. demensus. *lege* demersus. Pag. 16. med. eamipsam, *adde* Epistolam. ibid. fine adjectivum *lege* adjectitium. Pag. 33. lin. 4. hastæ. *lege* haustæ. Pag. 44. lin. 1. scripsit. *lege* obiit. Pag. 65. med. Octobris. *lege* Septembris. Pag. 73. init. augmenta, *lege* argumenta ib. fine. mum ortum, *lege* primum ortum. Pag. 80. init. visitet. *lege* visitur. ib. momentum' *lege* monumentum. Pag. 103. lin. 1. Buchcim. Labacensis, *adde* Episcopus. Pag. 106. med. explicari, *lege* expilari. Pag. 111. num. 4. filiorum Theodeberti, *adde*: sed etiam vaticinium. Columbani, quo prædixit Deum Theodorici. Pag. 128. tit. Caput XII. *lege* Caput XIV. Pag. 135. init. Suecus, *lege* Suevus. Pag. 138. med. Adelbetus I. *lege* Adelbertus I. Pag. 149. tit. §. I. *lege* §. III. Pag. 151. tit. Origo, *lege* Origo à. Pag. 162. med. fratrem, *lege* fratre. Pag. 173. tit. §. II. *lege* §. IV. Pag. 175. tit. §. III. *lege* §. IV. Pag. 196. fin. anno 1417. *lege* 417. Pag. 199. num. 10. anno 606. *lege* 906. Pag. 201. num. 12. anno 916. *lege* 906.

Minora prudens Lector emendabit.

IN-

INDEX I.

In II. Partem Differtationis Polemicæ, Capitum & Paragraphorum.

CAPUT I.

CAPUT II.

CAPUT III.

§. II.

CAPUT IV.

CAPUT V.

§. XIV.

CAPUT IV.

CAPUT VII.

§. II.

CAPUT VIII.

CAPUT IX.

§. IX.

CAPUT X.

Index II. In Partem II. Dissertationis Polemicæ

Rerum & Verborum.

A.

diutius

Imma-

L.

M.

Con-

amat

FINIS.

PARTE II.
Menda graviora sic emenda.

PAg. 1. *fin.* proprium. *adde* Regibus Hispaniæ & pietas Archiducibus. Pag. 4. *med.* Emingarda, *lege* Ermingarda. p. 5. *med.* Benedictus Papa VI. *lege* VIII. p. 6. *init.* Pontificato. *lege* Pontificatu. p. 8. *med.* §. XIX. *lege* V. p. 12. *fine* Ludovicus IX. *lege* IV. p. 13. *med.* duc lineam ab Ottone I. ad Ottonem II. p. 16. *init.* Ludovicus Pius Landgravius vxor. *adde* S. Elisabetha. p. 69. *init.* Barbarosa, *lege* Barbosa. p. 85. *med.* teste Regione *lege* Reginone. p. 87. *muta numerum* 78. in 87. & *dele* primam lineam *etiam silet*, &c. p. 106. *initio* Pe explicat, *lege* vbertim explicat Pe. Ib. 26. vbertim, *lege* 26. Hæc. p. 127. *fine* præcellentissimum, *adde* atque Christianissimum. p. 128. *initio*, majorum *adde* ac successorum. p. 144. *init.* Minoratis *lege* Minoritis. p. 165. *med.* Eavarus, *lege* Bavarus. p. 171. *fin.* affectu Marino *lege* Mariano. p. 179. *med.* Nierembergius *adde* preteream. p. 196. *med.* Prompsit, *lege* Promisit. p. 216. *med.* Leopoldi Augusti conjugis, *adde* quæ nata est eodem die prioris Anni, vt habet Rittershusius licet Betulinus natalem reposuerit 27. Decembris. Ib. *fin.* Fridericus III. *lege* Fridericus IV. p. 218. *medio.* Madriti coram Carolo, &c. Anno 1525. *lege* 1526. p. 219. *init.* conveniunt, *adde* diem verò expressit *Haselbachius* 15. p. 225. *ad diem* 7. *adde*: Obit Sophia Elisabetha Neoburgica soror Eleonoræ Imperatricis. Anno 1658. *Rittershusius.* p. 237. *init.* justis faneribus, *lege* funebribus. p. 245. *fin.* muta numerum XXIX. in *XIX.* & ibi *adde*: Nascitur Joannes Wilhelmus Josephus Ignatius Princeps Neoburgicus frater Eleonoræ Imperatricis. Anno 1658. *Rittershusius.* P. 254. *die* 25. *adde*: Nascitur Sophia Elisabetha Princeps Neoburgica soror Eleonoræ Magdalenæ Imperatricis Anno 1657. *Rittershusius.* p. 257. *ad diem* 5. *adde*: Nascitur Wolfgangus Georgius Fridericus Franciscus Princeps Neoburgicus frater Eleonoræ Imperatricis Anno 1659. *Rittershusius.* p. 258. *ad diem* 9. *adde*: Nascitur Ludovicus Antonius Princeps Neoburgicus frater Eleonoræ Imperatricis Anno 1660. *Rittershusius*, quem authorem serò nacti sumus. p. 287. die 23. Nascitur Fridericus &c. Octob. *adde*: sed litem dirimit sigillum Friderici, in quo se natum asserit die S. Matthæi Apostoli, ergo die 21. hujus. p. 293. *init.* Æmilia Hedwigis *adde*: filia. p. 305. *fine*, patre Sigismundo I. *lege* Joachimo II. p. 340. *ad diem* 21. *adde*: Obit Maria Anna Adelheidis Neoburgica soror Eleonoræ Imperatricis Anno 1656. *Rittershusius.*

Minora prudens Lector emendabit.

Bericht an den Buchbinder.

Pars Posterior oder im anderen Thail vom A. biß Qq. Quern / im Rr. wird eingesteckt / E. Ee 2. vnd der Index vom anderen Thail.

Die Kupffer Num. 1. 2. 3. 4. auff einem Bogen werden zusahmen vnzerschnitten eingebunden zwischen fol. 118. vnd 119. im anderen Thail / Num. 5. 6. 7. 8. Auff dem andern Bogen gleichhernach zwischen fol. 120. vnd 121.